

אוניברסיטת חיפה

שנתון תשס"ט

2008/2009

המערכת: אגף מינהל תלמידים, אוניברסיטת חיפה

עורכת: מיכל כרמלי

עריכה גרפית: שרה ניצן, מח' פרסומים, אוניברסיטת חיפה

הדפסה וכריכה: גסטליט חיפה בע"מ

אמת — 0808-יא-003

ההראות האוניברסיטה ותקנותיה נתונות לשינויים בידי הגופים המוסמכים. כל שינוי שיעשה במרוצת השנה יחול על כל התלמידים או על חלקם, הכל על-פי העניין וזאת מבלי שתוטל אחריות או חבות כלשהי על האוניברסיטה בקשר לכך.

מוסדות האוניברסיטה יהיו רשאים במשך שנת הלימודים, לקבל החלטה להפעלה חלקית של האוניברסיטה או לסגירתה לחלוטין, לביטול שרות, חוג, יחידה כלשהם, לתקופה כלשהי, מחמת נסיבות בלתי צפויות ו/או אילוצים ענייניים ו/או תנאים מיוחדים שאינם תלויים באוניברסיטה, אשר ימנעו המשך קיום פעילותה הסדירה של האוניברסיטה כמתוכנן (כגון קיצוץ בתקציב האוניברסיטה) ולא יראו בקבלת החלטה כזו משום הפרת התחייבות כלשהי של האוניברסיטה כלפי תלמידיה.

הנהלת האוניברסיטה שומרת לעצמה זכות להכניס שינויים בתכנית הלימודים וברשימת השיעורים, וכן להודיע על ביטול קורסים, לגביהם יהיה מספר קטן של נרשמים.

האוניברסיטה תשתדל לקיים את שנת הלימודים האקדמית בהתאם ללוח הזמנים המפורט בשנתון. למרות זאת, שומרת לעצמה האוניברסיטה את הזכות להאריך את שנת הלימודים או לשנות את מועדי הסמסטרם והחופשות ו/או להכניס כל שינוי אחר בלוח הזמנים של כל שנת הלימודים מכל סיבה, טכנית או אקדמית, לפי שיקול דעתה.

נתקבלה החלטה כאמור, תודיע על כך האוניברסיטה לתלמידיה הנוגעים בדבר בציון התוצאות הנובעות מן ההחלטה.

הערה: כל האמור בשנתון זה מתייחס לנשים ולגברים והשימוש בלשון זכר הינו לשם הנוחות בלבד.

תוכן העניינים

108	תקנון לימודים לתואר ראשון	7	נושאי משרות
119	תקנון לימודים לתואר שני/שלישי	12	פקולטות, בתי-ספר
170	הפקולטה למדעי הרוח	15	רשות מחקר
	211 אופקים: תכנית המצטיינים:	16	מכוני מחקר ומרכזים
172	תכנית לימודים	19	קתדרות
	111 תולדות האמנות:	20	מעבדות וארכיונים
174	תכנית לימודים	26	הספריה
	113 אמנות יצירה:	28	אגף המיחשוב
183	תכנית לימודים	34	היחידה להוראה נתמכת מחשב
193	— אמנות בקמפוס	35	מוזיאון ראובן ועדית הכט
	119 ארכיאולוגיה:	37	הגלריה לאמנות
194	תכנית לימודים	39	תקנון משמעת
	123 בית-הספר להיסטוריה:	52	תקנות חניה
207	תכנית לימודים	56	סמכויות עובדי בטחון ובטיחות
	108 היסטוריה כללית:	57	המוקד לאחריות חברתית
211	תכנית לימודים	58	דיקנאט הסטודנטים
	106 היסטוריה של המזרח התיכון:	77	הטרדה מינית
231	תכנית לימודים	78	יה"ל — אבחון לקויי למידה
	104 היסטוריה של עם-ישראל:	80	אגודת הסטודנטים
	(ראה תולדות ישראל)	86	פר"ח
	115 לימודי ארץ-ישראל:	87	אגף מינהל תלמידים
248	תכנית לימודים	87	— הרשמה
	125 לימודי אסיה:	88	— רישום
260	תכנית לימודים	90	— תקנון שכר הלימוד
	212 לימודים רב-תחומיים:	98	— הלוואות
273	תכנית לימודים	102	— ביטוח לאומי
280	תוכנית לימודים מוסדית (תל"ס)	102	— חדרי לימוד
	103 לשון עברית:	102	— בחינות
285	תכנית לימודים	103	— אישורים
		104	— בוגרים
		106	— שירותים שונים

213 ניהול משאבי טבע וסביבה:

454 תכנית לימודים

201 גאוגרפיה ולימודי סביבה:

461 תכנית לימודים

206 כלכלה:

478 תכנית לימודים

203 מדעי המחשב:

502 תכנית לימודים

214 מערכות מידע ניהוליות:

512 תכנית לימודים

204 סוציולוגיה ואנתרופולוגיה:

525 תכנית לימודים

207 סטטיסטיקה:

542 תכנית לימודים

202 פסיכולוגיה:

561 תכנית לימודים

208 תקשורת:

584 תכנית לימודים

593 **הפקולטה למדעים והוראתם**

223 ביולוגיה:

596 תכנית לימודים

221 ביולוגיה אבולוציונית וסביבתית:

606 תכנית לימודים

210 מתמטיקה:

613 תכנית לימודים

222 נויורביולוגיה ואתולוגיה:

632 תכנית לימודים

המחלקה להוראת המדעים –

640 ביולוגיה (קמפוס אורנים):

המחלקה להוראת המדעים –

646 מדעים מדויקים (קמפוס אורנים):

124 מוסיקה:

301 תכנית לימודים

116 מחשבת ישראל:

(ראה תולדות ישראל)

101 מקרא:

304 תכנית לימודים

122 ספרות עברית והשוואתית:

313 תכנית לימודים

107 פילוסופיה:

330 תכנית לימודים

120 ציוויליזציות ימיות:

342 תכנית לימודים

109 שפה וספרות אנגלית:

349 תכנית לימודים

105 שפה וספרות ערבית:

364 תכנית לימודים

110 שפה וספרות צרפתית:

374 תכנית לימודים

104, 116 תולדות ישראל –

104 היסטוריה של עם ישראל:

384 תכנית לימודים

116 מחשבת ישראל:

389 תכנית לימודים

המכינה לתלמוד

412 תכנית לימודים

118 תיאטרון:

413 תכנית לימודים

הפקולטה למדעי החברה

417 תכנית לימודים

205 בית-הספר למדעי המדינה:

418 תכנית לימודים

209 בית-הספר לניהול:

445 תכנית לימודים

318 ייעוץ והתפתחות האדם: תכנית לימודים 873

313 למידה, הוראה והזרחה: תכנית לימודים 906

308 לקויות למידה: תכנית לימודים 956

316 מנהיגות ומדיניות בחינוך: תכנית לימודים 970

תכניות מיוחדות לתואר

תכנית חבצלות 992

לימודי תעודה

130 לימודי מידענות וספרנות: תכנית לימודים 995

140 מוזיאולוגיה: תכנית לימודים 999

יחידות אחרות

1001 המחלקה ללימודי שפות היחידה ללימודי המשך –

1003 הפקולטה למדעי הרווחה והבריאות המחלקה להשתלמויות ולימודי המשך בחינוך

1004 תכניות לימוד מיוחדות היחידה ללימודי המשך וללימודי חוץ

1006 המכינה האוניברסיטאית מרכז הספורט

1013 ביה"ס לתלמידי חו"ל 1014

1015 לוח שנת הלימודים תשס"ט 1016 לוח חופשות של העדות הלא-יהודיות

1017 ראשי תיבות וקיצורים

650 בית הספר למדעי הים

250 הפקולטה למשפטים

תכנית לימודים 651

הפקולטה למדעי הרווחה והבריאות

286 בית-הספר לבריאות הציבור: תכנית לימודים 710

288 בית-הספר לעבודה סוציאלית: תכנית לימודים 720

285 בריאות נפש קהילתית: תכנית לימודים 739

292 הפרעות בתקשורת: תכנית לימודים 746

287 לימודי זיקנה-גרונטולוגיה: תכנית לימודים 754

290 סיעוד: תכנית לימודים 760

295 פיזיותרפיה: תכנית לימודים 775

320 ריפוי בעיסוק: תכנית לימודים 786

289 שירותי אנוש: תכנית לימודים 804

הפקולטה לחינוך

319 חינוך מיוחד: תכנית לימודים 815

317 חינוך מתמטי: תכנית לימודים 851

מידע כללי

אוניברסיטת חיפה הוקמה בשנת תשכ"ג בחסות משותפת של האוניברסיטה העברית בירושלים ועיריית חיפה. החל משנת תש"ל נהנית האוניברסיטה מעצמאות מוסדית ובשנת תשל"ב זכתה להכרה אקדמית מטעם המועצה להשכלה גבוהה עפ"י חוק המועצה להשכלה גבוהה (תשי"ח).

תכנית ההוראה האקדמית מתנהלת במסגרת החוגים הפקולטה למדעי הרוח, הפקולטה למדעי החברה, הפקולטה למדעים והוראתם, הפקולטה למשפטים, הפקולטה למדעי הרווחה והבריאות והפקולטה לחינוך. רוב חוגי האוניברסיטה מציעים לימודים לתואר ראשון ולתואר שני. **תואר שלישי** הונהג בחוגים לשפה וספרות אנגלית, לשפה וספרות צרפתית, לתולדות ישראל, להיסטוריה כללית, לפסיכולוגיה, למתמטיקה, לחינוך מיוחד, ליעוץ והתפתחות האדם, ללמידה, הוראה והדרכה, למנהיגות ומדיניות בחינוך, ללקויות למידה, למדע המדינה, לכלכלה, לסוציולוגיה ואנתרופולוגיה, להיסטוריה של המזרח, לספרות, לפילוסופיה, לגאוגרפיה ולימודי סביבה, לעבודה סוציאלית, ללימודי א"י, ללשון עברית, לציויליזציות ימיות, לביולוגיה אבולוציונית, לתקשורת, לסטטיסטיקה, בבית-הספר להיסטוריה, לשפה וספרות ערבית, לארכיאולוגיה, למקרא ולמשפטים.

פעילות המחקר מתנהלת בפקולטות ובבתי-ספר במסגרת המכונים ומרכזי המחקר. רשות המחקר מעודדת, יוזמת, מפתחת ומתאמת את המחקר באוניברסיטה. אוניברסיטת חיפה רואה בפעולות השירות למען הקהילה אחד מיעדיה החשובים. לכן פיתחה כלים ותכניות, הנובעים מתוך מצבור הידע, הנסיון והכוחות האנושיים, הפועלים במוסד.

נושאי משרות

יו"ר חבר הנאמנים	יו"ר הוועד המנהל
מר ליאון צ'רני	ד"ר יוסי בכר
נשיא	רקטור
פרופ' אהרן בן זאב	פרופ' יוסי בן ארצי
סגן נשיא למינהל	סגן נשיא לקשרי חוץ ופיתוח משאבים
מר ברוך מרזן	פרופ' עדה שפיצר
סגן נשיא ודיקן למחקר	משנה לרקטור
פרופ' מאג'ד אלחאג'	פרופ' דוד פרג'י
מנהל כספים ופיתוח עסקי	מזכיר אקדמי
מר יהושע (שוקי) שי	גב' שושי לנדמן

נושאי משרות, מוסדות מנהלים ויחידות האוניברסיטה

חבר הנאמנים

חבר הנאמנים הוא הרשות העליונה של האוניברסיטה, ובמסגרת סמכויותיו, עפ"י החוקה והתקנון הכללי, מלווה את ניהולה, ענייניה, עסקיה ונכסיה.

חבר הנאמנים דן בקווי היסוד לפעולתה הכספית של האוניברסיטה, בתקציב השנתי, במאזנים ובדו"חות הכספיים השנתיים שלה.

חבר הנאמנים פועל למימון תקציבי האוניברסיטה, ולצורך זה עושה כל שבידו כדי לגייס בארץ ומחוצה לה, תרומות, קרנות, נכסים ואמצעים כספיים אחרים על מנת לסייע במילוי מטרות האוניברסיטה.

יו"ר חבר הנאמנים נבחר מבין נציגי הציבור בחבר הנאמנים לתקופת כהונה בת 3 שנים, וניתן לבחור בו לתקופת כהונה נוספת.

חברי חבר הנאמנים הם נציגי ציבור מהארץ ומהעולם הפעילים בתחומי העשייה הציבורית, הכלכלית, החברתית, התרבותית, החינוכית והמדעית; נציגי הסנאט והסגל האקדמי; נציגי אגודות יידי האוניברסיטה; נציגי הסגל המינהלי; נציגי הסטודנטים ונציגי הבוגרים.

הוועד המנהל

הוועד המנהל הינו הרשות המבצעת של האוניברסיטה, הוא אחראי על התוויית מדיניות האוניברסיטה, קביעת האסטרטגיה שלה, פיקוח על המבנה הארגוני תאגידי שלה, ופיקוח על ענייניה ונכסיה.

הוועד המנהל הינו גוף אופרטיבי, פעיל וזמין.

לוועד המנהל הסמכות השיורית בכל ענייני האוניברסיטה שלא הוקנו במפורש בחוקה או בתקנון, לרשות אחרת של האוניברסיטה, למעט הסמכות השיורית האקדמית שהינה ברשות הרקטור.

יו"ר הוועד המנהל נבחר על-ידי הוועד המנהל מבין נציגי הציבור החברים בוועד המנהל, לתקופת כהונה של 3 שנים עם אפשרות לכהן 3 תקופות כהונה נוספות. חברי הוועד המנהל נבחרים מבין חברי חבר הנאמנים.

הנשיא

הנשיא עומד בראש האוניברסיטה; הוא נושא המשרה הבכיר ביותר מבין נושאי המשרות באוניברסיטה, והוא מנהל את ענייני האוניברסיטה במסגרת הסמכויות שהוענקו לו בחוקה ובתקנון הכללי, ונושא באחריות כלפי הוועד המנהל לניהולה, רמתה ואיכותה של האוניברסיטה. הנשיא אחראי על ייצוגה של האוניברסיטה. הוא מופקד על מכלול תחומי פעילותה ועל השגת מטרותיה ויעדיה. הנשיא נושא באחריות כוללת לייזום, לתכנון ולהוצאה

לפועל של תכנית לגיוס המשאבים הכספיים והתרומות ושל תכניות לקידום האוניברסיטה ולפיתוחה.

הנשיא נבחר על ידי הוועד המנהל לתקופת כהונה בת 4 שנים ובתום התקופה ניתן לבחור בו לתקופת כהונה נוספת של ארבע שנים.

הרקטור

הרקטור עומד בראש המערכת האקדמית של האוניברסיטה, ואחראי לכל תכניותיה לקידום ההוראה והמחקר, לפעילות המחקרית והלימודית המתנהלת בין כתליה ולניהול ענייניה האקדמיים. הוא מכהן בתוקף תפקידו כיושב ראש הסנאט והוועדה המתמדת. הרקטור נבחר על ידי הסנאט מבין הפרופסורים מן המניין של האוניברסיטה לתקופת כהונה בת שלוש שנים, ובתום התקופה ניתן לבחור בו לתקופת כהונה נוספת אחת של שלוש שנים.

סגן הנשיא למינהל נבחר על ידי הוועד המנהל לפי הצעת הנשיא וממונה מטעמו על מינהל האוניברסיטה ותשתיותיה, לרבות הפיתוח הפיזי, התיכנון וההוצאה אל הפועל של מכלול הפעולות והאמצעים שמטרתם להבטיח תשתית הולמת לפעילות המתנהלת במוסד.

סגן הנשיא לקשרי חוץ ופיתוח משאבים נבחר על ידי הוועד המנהל לפי הצעת הנשיא וממונה מטעמו על מערכת הקשרים של האוניברסיטה בארץ ובחול, ועל הייזום, התכנון וההוצאה לפועל של התכניות לגיוס משאבים ותרומות.

סגן נשיא ודיקן למחקר נבחר על ידי הסנאט כדיקן מחקר ועל-ידי הוועד המנהל כסגן נשיא למחקר. תפקידו לסייע ולטפח את המחקר האקדמי תוך הרחבת המחקר הממומן על-ידי קרנות מחקר (ראה פרק רשות המחקר, עמ' 15).

המשנה לרקטור

המשנה לרקטור מופקד מטעם הרקטור על פיתוח וקידום תחומים אקדמיים חדשים.

מנהל כספים ופיתוח עסקי נבחר על ידי הוועד המנהל לפי הצעת הנשיא וממונה מטעמו על תקציבי האוניברסיטה וכספיה, מיזמים כלכליים ותהליכי תכנון ובקרה.

המזכיר האקדמי מופקד מטעם הרקטור על הטיפול בהיבטים המנהליים של ביצוע המדיניות האקדמית של האוניברסיטה. המזכיר האקדמי הוא גם מזכיר הסנאט.

ההנהלה

חברי ההנהלה הם הנשיא, הרקטור, סגן הנשיא למינהל, סגן הנשיא לקשרי חוץ ופיתוח משאבים, מנהל כספים ופיתוח עסקי, סגן נשיא ודיקן למחקר והמשנה לרקטור. הנשיא מכנס את ההנהלה באופן סדיר לצרכי הניהול השוטף של האוניברסיטה וענייניה הכספיים. בין יתר תפקידיה דנה ההנהלה ומעבדת נושאים שונים שבסמכותה בטרם יועברו לטיפול בוועד המנהל.

הסנאט

הסנאט הינו הרשות האקדמית העליונה של האוניברסיטה. הוא מנהל את ענייניה האקדמיים של האוניברסיטה ומשתתף בקביעת תכניות פיתוחה ותפקידה הציבורי. הסנאט מפקח על קיום רמה נאותה של הוראה, חינוך ומחקר ואחראי למשמעת האקדמית באוניברסיטה. הסנאט דן ומחליט בדבר הקמתם של פקולטות, מרכזים, מכוני מחקר, חוגים וכל מסגרת לימודית ומחקרית אחרת, ומביא את החלטותיו לאישור הוועד המנהל או חבר הנאמנים. הסנאט קובע את הרשויות האקדמיות לניהול יחידות הלימוד והמחקר. הסנאט מאשר תכניות להענקת תארים ולימודי תעודה חדשים. הזכות לבחור ולהיבחר לסנאט נתונה לחברי סגל, ששורתם העיקרית באוניברסיטת חיפה, להוציא אורחים לשנה. הרקטור הינו יו"ר הסנאט. הסנאט מורכב מחברים נבחרים ומחברים בתוקף תפקידם. הסנאט מאציל מסמכויותיו לוועדות הנבחרות מטעמו.

הוועדה המתמדת

הוועדה המתמדת הינה וועדה קבועה של הסנאט ומופקדת על ניהול העניינים האקדמיים השוטפים אשר בתחום הסמכויות של הסנאט, לפי המדיניות וההחלטות שנתקבלו על ידו. לוועדה המתמדת סמכויות ותפקידים שהסנאט מאציל לה מעת לעת. הוועדה המתמדת פועלת בשם הסנאט ומדווחת אליו. חברי הוועדה המתמדת הינם הרקטור (יושב ראש), הנשיא, דיקני הפקולטות, הדיקן ללימודים מתקדמים, דיקן למחקר ודיקן הסטודנטים בתוקף תפקידם ועוד שמונה חברי סנאט – לפי בחירתו ובלבד שאחד מהם יהיה נציג הסטודנטים.

הפקולטות

הפעילות הלימודית של האוניברסיטה מתנהלת בפקולטות.

תכנית ההוראה האקדמית לתואר ראשון ולתארים מתקדמים (תואר שני ודוקטורט) מופעלת במסגרת בתי-הספר והחוגים המעוגנים בשש פקולטות: הפקולטה למדעי הרוח, הפקולטה למדעי החברה, הפקולטה למדעי הרווחה והבריאות, הפקולטה למשפטים, הפקולטה לחינוך והפקולטה למדעים והוראתם. לכל חוג ראש חוג, הנבחר על-ידי מועצת החוג ואחראי לכל פעולות החוג.

דיקני הפקולטות נבחרים על-ידי מועצות הפקולטות לתקופת כהונה של ארבע שנים, ובתום התקופה ניתן לבחור בהם לתקופת כהונה נוספת של שנתיים (כעבור הפסקה בת שנתיים ניתן לבחור בהם שוב). הם יושבים בראש מועצת הפקולטה, אחראים לפעילות בפקולטות, מנהלים את ענייני ההוראה והמחקר בפקולטות ומייצגים את הפקולטות בפני הרקטור והרשויות האחרות של האוניברסיטה.

ראשי מינהל הפקולטות מופקדים על הטיפול בהיבטים המנהליים של פעילות הפקולטות.

דיקן הסטודנטים

דיקן הסטודנטים נבחר על-ידי הסנאט בהמלצת הנשיא והרקטור ומופקד על רווחת הסטודנטים והטיפול בבעיותיהם האישיות, האקדמיות והכלכליות, תוך קיום קשר הדוק עם הגופים האקדמיים והמינהליים של האוניברסיטה.

הרשות ללימודים מתקדמים

הרשות ללימודים מתקדמים אחראית בפני סנאט האוניברסיטה והרקטור על הלימודים לתארים מתקדמים (תואר שני ודוקטורט) במוסד. היא האחראית לקביעת דרישות הקבלה ללימודי תואר שני ושלישי, קביעת סטנדרטים אקדמיים למתן תואר שני ושלישי ובפתיחת חוגי לימוד, תכנון ומסלולים חדשים לתארים מתקדמים. הרשות מפקחת על ביצוע התקנונים והנהלים המסדירים את הלימודים לתארים מתקדמים במוסד ומופקדת על חלוקת מלגות ומענקי מחקר לתלמידי תואר שני ושלישי.

בראש הרשות ללימודים מתקדמים עומד הדיקן ללימודים מתקדמים, הנבחר על ידי הסנאט על פי המלצת הרקטור. הדיקן הוא יו"ר המועצה ללימודים מתקדמים, המורכבת משמונה חברי סגל בכירים מן הדיסציפלינות השונות באוניברסיטה.

ראש מינהל הרשות ללימודים מתקדמים מופקד על הטיפול בהיבטים המנהליים של פעילות הרשות.

רשות המחקר

רשות המחקר אחראית על קידום, עידוד וטיפוח המחקר האקדמי, תוך דגש מיוחד על הרחבת המחקר הממומן על ידי קרנות מחקר וגופים ציבוריים. הרשות אחראית על הטיפול בקשרים עם גורמי מימון בארץ ובעולם ועל איסוף, אירגון והפצה לחברי הסגל של המידע על מקורות מימון למחקר. הרשות מופקדת על הקשרים הבינ-אוניברסיטאיים ועל הפעלתם של הסכמים לחילופים אקדמיים עם אוניברסיטאות בחו"ל. הרשות מרכזת ומנהלת את המערך הלוגיסטי של צרכי המחקר, שרותי עריכה והדפסה, סיוע בפרסום מאמרים בכתבי-עת, סיוע בשרותי תכנות וברכישת תוכנה מדעית, ייעוץ וסיוע בהכנת הצעות מחקר למימון חיצוני, ניהול כספי ומינהלי של תקציבי מחקר ופרסום קטלוג המחקר של האוניברסיטה.

כל מכוני המחקר ומרכזי המחקר באוניברסיטה מעוגנים ברשות המחקר.

בראש רשות המחקר עומד סגן נשיא ודיקן למחקר. סגן נשיא ודיקן למחקר נבחר על-ידי הסנאט כדיקן מחקר ועל-ידי הוועד המנהל כסגן נשיא למחקר. סגן נשיא ודיקן למחקר מנהל ומייצג את ענייני הרשות ופועל לעידוד ולפיתוח האמצעים לפעילות המחקרית באוניברסיטה. סגן נשיא ודיקן למחקר הוא יו"ר מועצת רשות המחקר, העוסקת בשאלות העקרוניות של מדיניות האוניברסיטה ובהקצאת משאבים פנימיים למחקר, ושחבריה הינם ארבעה חברי סגל בכירים מתחומי מחקר שונים וכן יושבי ראש ועדות המחקר של הפקולטות.

מנהל רשות המחקר מופקד על הטיפול בהבטים המינהליים של פעילות הרשות.

פרוט מלא של הסמכויות והתפקידים של גופי האוניברסיטה ונושאי המשרות במוסד מופיע בחוקת האוניברסיטה, בתקנון הכללי ובתקנון האקדמי.

הרשות ללימודים מתקדמים

פרופ' סופיה מנשה, דיקן

גב' סיגלית רג'ואן, ראש מינהל

הרשות ללימודים מתקדמים אחראית בפני סנאט האוניברסיטה והרקטור ללימודי תואר שני ותואר שלישי. היא אחראית לקביעת דרישות הקבלה ללימודי תואר שני ושלישי בפקולטות ובבתי-הספר, לפתיחת חוגי לימוד ומסלולים חדשים לתארים מתקדמים, לקביעת סטנדרטים אקדמיים למתן תואר שני ושלישי.

הרשות מפקחת על ביצוע הלכה למעשה של התקנונים והנהלים הנוגעים לתארים המתקדמים. היא מופקדת על חלוקת מלגות ומענקי מחקר לתלמידים ומסייעת במימון חלקי של הוצאות הקשורות בביצוע פרויקטים ועבודות מחקר.

בראש הרשות ללימודים מתקדמים עומד הדיקן ללימודים מתקדמים הנבחר על-ידי הסנאט, בהמלצת הרקטור.

הדיקן הוא גם יו"ר המועצה ללימודים מתקדמים בה חברים אנשי סגל בכירים מן הדיסציפלינות השונות באוניברסיטה בדרגת מרצה בכיר ומעלה. הרכבה של המועצה ללימודים מתקדמים נקבע בתקנון האקדמי.

פקולטות ובתי-ספר

דיקני הפקולטות וראשי בתי-הספר אחראים לכל פעולות הפקולטות ובתי-הספר.

דיקני הפקולטות נבחרים בידי מועצות ויושבים בראשן.

ראשי בתי-הספר ממונים בידי הנשיא והרקטור ויושבים בראש מועצותיהם.

ראשי חוגים נבחרים בידי מועצות החוגים למשך שלוש שנים. ראש חוג אחראי לכל פעולות החוג.

הפקולטה למדעי הרוח

פרופ' מנחם מור, דיקן

מר אהרן רפטר, ראש מינהל

החוגים וראשיהם

מקרא – ב"א, מ"א, ד"ר

ספרות עברית והשוואתית – ב"א, מ"א, ד"ר

לשון עברית – ב"א, מ"א, ד"ר

פרופ' נילי שופק

פרופ' חיה שחם

פרופ' מיכל אפרת

ד"ר איתן שטיינברג	מוסיקה – ב"א
פרופ' אברהם מלמד	תולדות ישראל – ב"א, מ"א, ד"ר
ד"ר גור אלרואי	לימודי ארץ-ישראל – ב"א, מ"א, ד"ר
ד"ר איילת גלבוע	ארכיאולוגיה – ב"א, מ"א, ד"ר
ד"ר דורית סיון	ציוויליזציות ימיות – מ"א, ד"ר
ד"ר ורדית ריספלר-חיים	שפה וספרות ערבית – ב"א, מ"א, ד"ר
ד"ר מיכאל אפל	היסטוריה של המזה"ת – ב"א, מ"א, ד"ר
ד"ר מאיר חמו	פילוסופיה – ב"א, מ"א, ד"ר
פרופ' חיה שפיר-מקוב	היסטוריה כללית – ב"א, מ"א, ד"ר
פרופ' דניס קורזון	שפה וספרות אנגלית – ב"א, מ"א, ד"ר
ד"ר ז'ני הורוביץ	שפה וספרות צרפתית – ב"א, מ"א, ד"ר
ד"ר סוניה קלינגר	אמנות – מדור תולדות – ב"א, מ"א
גב' שרון פוליאקין	אמנות – מדור יצירה – ב"א, M.F.A
ד"ר עתי ציטרון	תיאטרון – ב"א
ד"ר זהר שגב	לימודים רב-תחומיים – ב"א
ד"ר אפרים לב	תוכניות תל"ם – ב"א
ד"ר נמרוד ברנוביץ'	לימודי אסיה – ב"א
פרופ' מינה עברון	אופקים: תוכנית המצטיינים – ב"א
פרופ' אריה כוכבי, ראש ביה"ס	בית-ספר להיסטוריה – מ"א, ד"ר
ד"ר רחל בן-כנען	לימודי מידענות וספרנות – תעודה
ד"ר אירית מילר	מוזיאולוגיה – תעודה
טרם נקבע	לימודי שפות

פרופ' סמי סמוחה, דיקן
גב' אורה ווגשי, ראש מינהל

הפקולטה למדעי החברה

החוגים וראשיהם

ד"ר דבורה שמואלי	גאוגרפיה ולימודי סביבה – ב"א, מ"א, ד"ר
פרופ' דוד אופנהיים	פסיכולוגיה – ב"א, מ"א, ד"ר
פרופ' דניאל קרן	מדעי המחשב – ב"א, מ"א
פרופ' גוסטבו מש	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה – ב"א, מ"א, ד"ר
פרופ' ערן ויגודה-גדות, ראש ביה"ס	בית-הספר למדעי המדינה – ב"א, מ"א, ד"ר
פרופ' אבנר בר-אילן	כלכלה – ב"א, מ"א, ד"ר
פרופ' אבנר הלוי	סטטיסטיקה – ב"א, מ"א, ד"ר
ד"ר עוזי אליעד	תקשורת – ב"א, מ"א, ד"ר

פרופ' שיוף רפאלי, ראש ביה"ס
פרופ' מרדכי שכטר
ד"ר אילן שמשוני

פרופ' יורם (רמי) גרוסמן, דיקן
גב' דניאלה ענבר-דלוגין,
ראש מינהל

פרופ' אדי ברקאי
פרופ' רפאל יוסטר
פרופ' ריקרדו טרומפר

ד"ר ניצה מירסקי

פרופ' משה ענבר
ד"ר קובי רוזנבלום
ד"ר יצחק מקובסקי

פרופ' עלי זלצברג, דיקן
גב' תמרה קרקוביץ, ראש מינהל

פרופ' פרלה ורנר, דיקן
גב' טובה גרימברג, ראש מינהל

ד"ר אמנון לזר, ראש ביה"ס
גב' מינה קונטס, מינהלן

פרופ' מנפרד גרין, ראש ביה"ס
ד"ר ריטה-ריקולה מנו
ד"ר מיכל גרנות

ד"ר שרה רוזנבלום
ד"ר מירי כהן

פרופ' רות דיקשטיין
פרופ' יוסף אטיאס
פרופ' דייוויד רועה

פרופ' עפרה מייזלס, דיקן
גב' קורינה הרשקוביץ, ראש מינהל
ד"ר אורית חצרוני

ביה"ס-הספר לניהול – מ"א

ניהול משאבי טבע וסביבה – מ"א, ד"ר
מערכות מידע ניהוליות – ב"א

הפקולטה למדעים והוראתם

ביולוגיה – B.Sc.

מתמטיקה – M.Sc., B.Sc., ד"ר

המחלקה להוראת המדעים – מדעים מדוייקים
בוגר במדעים (B.Sc.)

תעודת הוראה ממשלתית (קמפוס אורנים)
המחלקה להוראת המדעים – ביולוגיה

בוגר במדעים (B.Sc.)

תעודת הוראה ממשלתית (קמפוס אורנים)

ביולוגיה אבולוציונית וסביבתית (M.Sc.), ד"ר
נירוביולוגיה ואתולוגיה (M.Sc.)
מדעים גיאומיים (בהקמה) (M.Sc.)

הפקולטה למשפטים LL.B, מ"א, ד"ר

הפקולטה למדעי הרווחה והבריאות

ביה"ס לעבודה סוציאלית – ב"א, מ"א, ד"ר

ביה"ס לבריאות הציבור – מ"א

שירותי אנוש – ב"א

סיעוד – ב"א, מ"א

ריפוי בעיסוק – ב"א, מ"א

לימודי זיקנה-גרונטולוגיה – מ"א

פיזיותרפיה – ב"א

הפרעות בתקשורת – ב"א

בריאות נפש קהילתית – מ"א

הפקולטה לחינוך

חינוך מיוחד – ב"א, מ"א, ד"ר ותעודת הוראה

פרופ' מיכל ירושלמי	חינוך מתמטי – מ"א
פרופ' ציפורה שכטמן	ייעוץ והתפתחות האדם – ב"א, מ"א, ד"ר
	ותעודת הוראה
ד"ר לילי אורלנד-ברק	למידה, הוראה והדרכה – ב"א, מ"א, ד"ר
	ותעודת הוראה
ד"ר מרק לייקין	לקוייות למידה – מ"א, ד"ר ותעודת הוראה
פרופ' תמר כתריאל	מנהיגות ומדיניות בחינוך – ב"א, מ"א, ד"ר

רשות המחקר

סגן נשיא ודיקן למחקר: פרופ' מאג'ד אלחאג'

מנהל הרשות: מר שרון לינק

רשות המחקר אחראית על קידום, עידוד וטיפוח המחקר האקדמי, תוך דגש מיוחד על הרחבת המחקר הממומן על-ידי קרנות מחקר וגופים ציבוריים. הרשות אחראית על טיפוח והעמקה של קשרים עם גורמי מימון בארץ ובעולם, איסוף ואירגון כל הקשור למידע על מקורות המימון באתר רשות המחקר והפצה של מידע לחוקרים בדבר גופי מימון זמינים. הרשות מרכזת ומנהלת את המערך הלוגיסטי של צרכי המחקר; עריכה אנגלית; סיוע כספי בפרסום מאמרים בכתבי-עת; סיוע ברכישת ציוד; סיוע בדליית מידע ממאגרי מידע ממוחשבים; מענקים מקרן רשות המחקר; הענקת מלגות בתר-דוקטורליות; ייעוץ וסיוע בהכנת הצעות מחקר למימון חיצוני, וניהול כספי ומינהלי של תקציבי מחקר; פרסום קטלוג המחקר של האוניברסיטה, באמצעות אתר רשות המחקר.

סגן נשיא ודיקן למחקר נבחר על-ידי הסנאט כדיקן למחקר ועל-ידי הוועד המנהל כסגן נשיא למחקר, מעורב בתוקף תפקידו בהליכי הקמת מכוני ומרכזי מחקר חדשים ומעבדות חדשות, חבר בהנהלות מכונים ומרכזים ובוועדות המחקר של הפקולטות ובתי-הספר. המכונים ומרכזי המחקר באוניברסיטה מעוגנים ברשות המחקר.

כמו כן, מופקדת רשות המחקר על הקשרים הבינאוניברסיטאיים, ועל הפעלתם של הסכמים לחילופים אקדמיים עם אוניברסיטאות בחו"ל. כמו כן, משמש סגן נשיא ודיקן למחקר מתוקף תפקידו, כיו"ר הנהלת הוצאת הספרים של אוניברסיטת חיפה.

שעות הקבלה ברשות המחקר: ימים א'-ה' בין השעות 8.00-16.00.

טל': 04-8240622/5, פקס: 04-8249865

מכוני מחקר, מרכזי מחקר, מעבדות וארכיונים וראשיהם

ראש המכון: פרופ' אביתר נבו	המכון לאבולוציה
ראש המרכז: פרופ' ברי ברגר	המרכז לחקר לחץ פסיכולוגי ע"ש ר. ד. וולף
ראש המכון: פרופ' אשר קוריאט	המכון לעיבוד מידע וקבלת החלטות
ראש המרכז והמכון: פרופ' פייסל עזאיזה	המרכז היהודי-ערבי והמכון לחקר המזרח התיכון ע"ש גוסטב היינמן
ראש המוסד: פרופ' יואב גלבר	מוסד הרצל לחקר הציונות ולימודה
ראש המכון: פרופ' אריה כוכבי	המכון לחקר תקופת השואה המשותף לאוניברסיטת חיפה ולבית לוחמי הגיטאות
ראש המכון: פרופ' אריה כוכבי	המכון ללימוד ולחקר השואה ע"ש שטרוכליץ
ראש המכון: ד"ר יעקב כהנוב	המכון ללימודים-ע"ש ליאון רקנאטי
ראש המכון: פרופ' ארתור סג"ל	המכון לארכיאולוגיה ע"ש זינמן
ראש המרכז: ד"ר אריה קופסקי	המרכז לחקר ארץ-ישראל ויישובה של יד יצחק בן-צבי ואוניברסיטת חיפה
ראש המכון: פרופ' דני גוטויין	המכון לחקר תולדות הבונד
ראש המכון: פרופ' דוד קושניר	המכון לחקר התרומה הנוצרית בא"י במאה ה-19 ע"ש גוטליב שומאכר
ראש המכון: ד"ר שלמה גץ	המכון לחקר ולימוד הקיבוץ והרעיון השיתופי
ראש המרכז: פרופ' מרדכי שכטר	המרכז לחקר משאבי טבע וסביבה
מינהלנית: גב' אסתי וינברגר יו"ר מועצת המנהלים: פרופ' יהודה חיות	מכון וידרא לחקר הספנות והתעופה
ראש המרכז: פרופ' מאג'ד אלחאג'	המרכז לרב-תרבותיות וחקר החינוך הערבי

ראש המרכז: פרופ' חנן אלכסנדר	המרכז לחינוך יהודי בישראל ובתפוצות
ראש המרכז: ד"ר זהבה רוזנבלט	המרכז למינהל ולהערכה בחינוך
ראש המכון: פרופ' מיכל ירושלמי	המכון לחקר אלטרנטיבות בחינוך
ראש המרכז: ד"ר אילנה דובדבני	המרכז לחקר השיקום
ראש המרכז: פרופ' אריאלה לבנשטיין	המרכז לחקר ולימוד הזיקנה
ראש המרכז: פרופ' יואב לביא	המרכז לחקר ולימוד המשפחה
ראשי המרכז: פרופ' צבי איזיקוביץ ופרופ' גדעון פישמן	המרכז לחקר החברה
יו"ר הוועד המנהל: פרופ' יעקב מעוז מנהל המכון: פרופ' משה ראובני	המכון לחקר הגולן
ראש המרכז: פרופ' אבי שגיא	המרכז לחקר התפתחות הילד
ראשי המרכז: פרופ' אשר קוריאט ופרופ' דני גופר	מרכז מינרבה לחקר תהליכים קוגניטיביים וביצועי אנוש
ראש המרכז: פרופ' אמנון כרמי	המרכז הבינלאומי לבריאות, משפט ואתיקה
ראש המרכז: פרופ' יוסף שיטרית	המרכז לחקר התרבות היהודית בספרד ובארצות האסלאם
ראשי המרכז: פרופ' משה זיזנר פרופ' אהרון בן-זאב	המרכז הבינתחומי לחקר הרגשות
ראש המרכז: פרופ' יואל מנספלד	המרכז לחקר תיירות, צליינות ונופש
ראשי המרכז: פרופ' אריה רטנר פרופ' עלי זלצברגר	המרכז לחקר פשיעה, משפט וחברה
ראש המרכז: ד"ר דן שיפטן	המרכז לחקר הבטחון הלאומי
ראש המרכז: פרופ' אילנה זינגר	המרכז לחקר תרבות צרפת
ראש המרכז: ד"ר לרי מנביץ'	המרכז הבין-תחומי למדעי המחשב
ראש המרכז: פרופ' גבי סולומון	מרכז לחקר החינוך לשלום

ראש המרכז:	פרופ' שיזף רפאלי	המרכז לחקר חברת המידע
ראש המרכז:	פרופ' יצחק הרפז	המרכז לחקר ארגונים וניהול המשאב האנושי
ראש המרכז:	פרופ' אודי מקוב	המרכז למחקר באקטואריה
ראש המרכז:	פרופ' שולמית ולר	המרכז לחקר התרבות היהודית
ראש המכון:	טרם נקבע	המכון ע"ש גרד בוצרייס לחקר ההיסטוריה והחברה הגרמנית בת זמננו
ראש המכון:	פרופ' מרטין גולומביק	המכון ליישומים בין-תחומיים של מדעי המחשב ע"ש קרן קיסריה אדמונד בנימין דה-רוטשילד
ראש המרכז:	טרם נקבע	המרכז הבין-תחומי לחקר מוח והתנהגות
ראש המרכז:	פרופ' מיכל סובל	המרכז לחקר ארה"ב (הוקפא)
ראש המרכז:	פרופ' יאיר צנזור	המרכז למתמטיקה חישובית וחישוב מדעי
ראש המרכז:	פרופ' ניבה אלקין-קורן	מרכז מחקר למשפט וטכנולוגיה
ראש המרכז:	פרופ' רפי כהן-אלמגור	המרכז ללימודי דמוקרטיה
ראש המרכז:	ד"ר סולי שאהור	מרכז מאיר ומרים עזרי לחקר איראן והמפרץ הפרסי
ראש המרכז:	פרופ' אמציה ברעם	המרכז לחקר עיראק
ראש המרכז:	פרופ' ערן ויגודה-גדות	המרכז לניהול מדיניות ציבורית
ראשי המרכז:	פרופ' מנחם מור וד"ר גור אלרואי	המרכז לחקר הספורט
ראש המרכז:	ד"ר ברנדה שפר	המרכז לחקר האנרגיה
ראשי המכון:	פרופ' גל ריכטר-לויין פרופ' יורם יובל	מכון המוח לחקר הרגשות
ראש המרכז:	פרופ' אריה כוכבי	המרכז הבינתחומי לחקר האנטישמיות והגזענות ע"ש אליזבת וטוני קומפר
ראשי המרכז:	פרופ' בני בנטל וד"ר גלעד מרגלית	מרכז חיפה לחקר לימודי גרמניה ואירופה

קתדרות

בראשותו של פרופ' מנחם קלנר	הקתדרה למורשת ההגות היהודית ע"ש סר אייזיק וליידי אדית וולפסון
בראשותה של פרופ' דבורה דימנט	הקתדרה ליהדות בעולם העתיק ע"ש ג'ורג' ופלורנס וייז
בריוויו של פרופ' אריה כוכבי	הקתדרה לציונות והיסטוריה ע"ש ראובן הכט
בראשותו של ד"ר עמוס מגד	הקתדרה ללימודים לטינו-אמריקאיים ע"ש פרופ' הלנה לוין
בראשותו של פרופ' דוד קושניר	הקתדרה לחקר פעילות העולם הנוצרי בא"י במאה ה-19 ע"ש גוטליב שומאכר
בראשותו של פרופ' שלמה ברזניץ	הקתדרה ע"ש ליידי זייזיס למרכז יישומי של לחץ פסיכולוגי
בראשותו של פרופ' סמי סמוחה (בתוקף תפקידו)	הקתדרה לספנות מיסודה של "אל ים"
בראשותו של פרופ' סמי סמוחה (בתוקף תפקידו)	הקתדרה למינהל עסקים ע"ש בנימין ה. סוויג
בראשותה של פרופ' שונית רייטר	הקתדרה לחינוך מיוחד ע"ש קונין-לוננפלד
בראשותו של פרופ' עפרה שינמן	הקתדרה לחינוך וחברה ע"ש חנן בר נצר
בראשותו של פרופ' אריק רימרמן	הקתדרה לרווחה ולתכנון חברתי ע"ש ריצ'רד קרוסמן
בראשותו של פרופ' אביתר נבו	הקתדרה לביולוגיה אבולוציונית ע"ש בנק דיסקונט
בראשותו של פרופ' ג'ורג' קנאזע	הקתדרה לחקר ולטיפוח השפה והספרות הערבית ע"ש בן-חביב
בראשותו של פרופ' ארנון סופר	הקתדרה לגיאואסטרטגיה

ארכיונים, מעבדות ויחידות אחרות

יו"ר ועדת ההיגוי: פרופ' אריה מלניק	קרונימן צימרמן למחקר בבנקאות ומימון
ראש המוקד: פרופ' אביבה דורון	המוקד לחקר תרבויות ספרד והקתדרה של אונסקו לדיאלוג בין תרבותי
ראש הארכיון: ייקבע	הארכיון ע"ש אבא חושי
ראש הארכיון: פרופ' חיה בר-יצחק רעות מדעית: ד"ר עידית פינטל-גינסברג	ארכיון הסיפור העממי בישראל (אסע"י) מיסודה של עיריית חיפה
ראש המעבדה: פרופ' אדיר כהן	המעבדה לספרות ילדים
מנוהל ע"י הפקולטה לחינוך	המעבדה לממידה ולהוראה של הפקולטה לחינוך (מל"ה)
ראש המעבדה: ד"ר אירית פלד	המעבדה לחשבון
ראש המעבדה: פרופ' רות לין	המעבדה לחקר מוסר ומנהיגות ע"ש רודולף ורבה
ראש המעבדה: פרופ' יוסף שימרון	המעבדה למחקר ניסויי בחינוך
ראשי המעבדה: ד"ר אורית חצרוני וד"ר פול מילר	מעבדה לתקשורת תומכת וטכנולוגיה מסייעת
ראש המעבדה: פרופ' רבקה איזיקוביץ	המעבדה לחקר הלמידה התרבותית והבינתרבותית
ראש המעבדה: ד"ר בילי עילם	המעבדה לחקר תהליכי הוראה-למידה
ראשי המעבדה: פרופ' דויד שר, ד"ר מרק לייקין, ד"ר אורן לם וד"ר פול מילר	מעבדה לחקר הקריאה, השפה וליקוי למידה
ראשי המעבדות: פרופ' ענת שר, פרופ' עפרה מייזלס וד"ר מירי שרף	המעבדה לחקר התפתחות האדם וחינוך

ראש המרכז: פרופ' אריה כוכבי	המרכז לתיעוד היסטורי של מרכז מזרח אירופה מיסודו של מכון שטרוכליץ לחקר השואה
ראש המעבדה: פרופ' צביה ברזניץ	המעבדה לחקר נזירוקונגיטיבי
ממונה על המעבדה: פרופ' אמנון בהם	המעבדה להפקות אור-קוליות ע"ש אלכסנדר וסופי גודמן
ראש המעבדה: פרופ' דוד פרג'י	המעבדה ליעוץ סטטיסטי
ראש אקדמי ומעבדה: ד"ר מרשה בן-שושן	מעבדה לשונית ממוחשבת (מל"מ)
ראש אקדמי ומעבדה: ד"ר מרשה בן-שושן	מעבדה לשונית אור-קולית
ראש המעבדה: ד"ר תמר אלמוג	המעבדה למולטימדיה
ראש המעבדה: מר אלי צפדיה	המעבדה לכרטוגרפיה אנליטית
ראש המעבדה: פרופ' דוד נבון	המעבדה לקשב ותפיסה
ראש המעבדה: פרופ' גל ריכטר-לוינ	המעבדה לחקר המוח וההתנהגות
ראש המעבדה: פרופ' אבי קרני	המעבדה לדימות המוח ולמידה
ראש המעבדה: פרופ' אדי ברקאי	המעבדה לניורוביולוגיה של למידה וזכרון
ראש המעבדה: ד"ר קובי רוזנבלום	המעבדה לניורוביולוגיה מולקולרית של למידה וזכרון
ראש המעבדה: ד"ר מונא מארון	המעבדה לניורוביולוגיה של רגשות
ראש המעבדה: פרופ' משה ענבר	מעבדת תלמידים החוג לביולוגיה אבולוציונית וסביבתית
ראש המעבדה: ד"ר משה אלמגור	מעבדת MMPI
ראש המעבדה: פרופ' רמזי סלימאן	מעבדה חברתית
ראש המעבדה: ד"ר ריצ'רד שוסטר	המעבדה ללמידה בבעלי-חיים

ראש המעבדה: פרופ' משה ענבר	המעבדה לגיאומורפולוגיה
ראש המעבדה: פרופ' חיים קותיאל	המעבדה לאקלים
ראש המעבדה: פרופ' סם רקובר	המעבדה לזיהוי פרצופים
ראשי המעבדה: פרופ' יוחנן אשל/ ד"ר ג'ני קורמן/ ד"ר לילי רוטשילד/ ד"ר אורי דן	המעבדה החינוכית
ראש המעבדה: פרופ' עפרה נבו	המעבדה לחקר תהליכי ייעוץ וטיפול
ראש המעבדה: פרופ' אמציה פלד	המעבדה לחישה מרחוק
ראש המעבדה: פרופ' ברי ברגר	המעבדה לפרמקולוגיה פסיכולוגית
ראש המעבדה: פרופ' ברוך נבו	המעבדה לחקר האינטליגנציה והערכתה
ראש המעבדה: פרופ' וונדי סנדלר	המעבדה לחקר שפת הסימנים בלשנות וקוגניציה
ראש המעבדה: פרופ' משה זיידנר	המעבדה מחקר בין-תרבותי של גורמי אישיות והבדלים אינדיבידואלים
ראש המעבדה: פרופ' שפרה שיינמן	המעבדה לחקר דרמה, תיאטרון וחינוך
ראש המעבדה: ד"ר דליה זק"ש	המעבדה ע"ש קארטן
ראש המעבדה: ד"ר דליה זק"ש	משו"ב ע"ש קארטן בלין
ראש המעבדה: פרופ' סם רקובר	המעבדה לפחד והימנעות
ראש המעבדה: פרופ' מיכה לשם	המעבדה לפסיכולוגיה התפתחותית
ראש המעבדה: ד"ר זוהר אביתר	המעבדה הקוגניטיבית
ראשי המעבדה: פרופ' אבי שגיא/ פרופ' דוד אופנהיים	המעבדה להתפתחות הילד
ראש המעבדה: פרופ' אמציה פלד	מעבדה למערכות מידע ג"ג

ראש המעבדה: פרופ' ציפורה שכטמן	המעבדה לפיתוח דרכי הערכה ומחקר בתחום הייעוץ
ראש המעבדה: מר אריק שפירא	מעבדת מוסיקה
ראש המעבדה: פרופ' אביתר נבו	המעבדה לביולוגיה של אוכלוסיות
ראש המעבדה: פרופ' אביתר נבו	המעבדה לאבולוציה מולקולרית של בע"ח ואוכלוסיות אנושיות
ראש המעבדה: פרופ' אביתר נבו	המעבדה לאבולוציה מולקולרית של צמחים
ראש המעבדה: פרופ' ציון פחימה	המעבדה לגנומיקה של צמחים ועמידות למחלות
ראש המעבדה: פרופ' גיורא חת	המעבדה להתנהגות ולתקשורת כימית של בע"ח
ראש המעבדה: פרופ' אביתר נבו	המעבדה להתנהגות בע"ח
ראש המעבדה: פרופ' אמוץ דפני	המעבדה לאקולוגיה של האבקה
ראש המעבדה: פרופ' סלומון ואסר	המעבדה לצמחים קריפטוגמיים ופטריות
ראש המעבדה: פרופ' אביתר נבו	המעבדה למגוון המינים
ראש המעבדה: פרופ' אברהם קורול	המעבדה לגנטיקה מתמטית ואוכלוסיות
ראש המעבדה: פרופ' אברהם קורול	המעבדה לגנטיקה של דרוזופילה (זבוב הפירות)
ראש המעבדה: פרופ' ליאון בלאושטיין	המעבדה לאיקולוגיה קהילתית
ראש המעבדה: ד"ר אלכס בהרב	המעבדה לביוסטטיסטיקה
ראש המעבדה: ד"ר אלכס בהרב	מרכז מידע לבנק הגנים של אם החיטה, אם השעורה, אם החסה, פטריות וחולדים
ראש המעבדה: ד"ר ילנה יבניצקי	המעבדה לציטוגנטיקה מולקולרית ואבולוציה של בע"ח
ראש המעבדה: ד"ר אלכסנדר בלאייב	המעבדה לציטוגנטיקה מולקולרית של צמחים

ראש המעבדה: פרופ' אלכסנדר בולשוי	המעבדה לביואינפורמטיקה
ראש המעבדה: פרופ' אדוארד טריפונוב	מרכז מגוון הגנים
ראש המעבדה: פרופ' מינה עברון	המעבדה לפלינולוגיה וכימיה
ראש המעבדה: ד"ר דני נדל	המעבדה לפרהיסטוריה
ראש המעבדה: ד"ר אדם זרטל	המעבדה המקראית
ראש המעבדה: פרופ' ארתור סג"ל	המעבדה הקלאסית
ראש המעבדה: ד"ר אלכסנדר צצקין	המעבדה לגיאולוגיה
ראש המעבדה: פרופ' ולנטין קרסילוב	המעבדה לבוטניקה
ראש המעבדה: פרופ' תמר וייס	המעבדה לחידושים בטכנולוגיות השיקום
ראש המעבדה: ד"ר אורי שטנר	המעבדה לפיענוח סייסימי
ראש המעבדה: ד"ר רויטל בוקמן	מעבדת סדימנטים ותיארוך בעופרת 210
ראש המעבדה: ד"ר גיא בר-עוז	מעבדה ארכיזואולוגיה
ראש המעבדה: ד"ר ליזה ברק-הרינגטון	מעבדה לביולוגיה של רצפטורים
ראש המעבדה: פרופ' משה ענבר	מעבדה לאינטראקציות בין בע"ח לצמחים
ראש המעבדה: ד"ר פואד פארס	מעבדה לגנטיקה מולקולרית
ראש המעבדה: ד"ר שלמה וגנר	מעבדה לנוירוביולוגיה של תקשורת חברתית
ראש המעבדה: ד"ר עמירם אריאל	מעבדה לחקר מנגנונים מולקולריים בהחלמה מדלקת
ראש המעבדה: פרופ' אברהם חיים	מעבדה לפיזיולוגיה אקולוגית וכרונוביולוגיה
ראש המעבדה: ד"ר רפאל למפרכט	מעבדה לנוירוביולוגיה של זיכרון
ראשי המעבדה: ד"ר רחל תומר ד"ר סימון שמאי-צורי ד"ר אסף גלבוש	המעבדה לנוירופסיכולוגיה קלינית

מעבדה קלינית-חינוכית	ראשי המעבדה: פרופ' יוחנן אשל/ ד"ר ג'ני קורמן/ ד"ר לילי רוטשילד/ ד"ר אורי דן
המעבדה להערכת האישיות	ראש המעבדה: ד"ר משה אלמגור
המעבדה לאובדן	ראש המעבדה: פרופ' שמשון רובין
המעבדה ליחסים קרובים	ראש המעבדה: פרופ' רות שרבני
המעבדה לזיהוי והתערבות מוקדמים	ראש המעבדה: ד"ר דני קרן
המעבדה לתיאבון למלח	ראש המעבדה: פרופ' מיכה לשם
המעבדה לטעם	ראש המעבדה: פרופ' מיכה לשם
המעבדה לחקר למידה וזיכרון	ראש המעבדה: ד"ר אירית עקירב
מעבדת סר מוריס ואירין האטר לארכיאולוגיה חופית ונמלים	ראש המעבדה: פרופ' מיכל ארצי

הוצאת הספרים של אוניברסיטת חיפה

יו"ר הוועד המנהל: פרופ' מאג'ד אלחאג'
 עורכת ראשית: פרופ' דפנה ארדינסט-וולקן
 מנהל הוצאת הספרים: מר שרון לינק
 ממונה על ההוצאה: גב' שרון חנוכה בן-שימול

הוצאת הספרים של אוניברסיטת חיפה מוציאה לאור ספרי עיון איכותיים המשלבים רמה מדעית גבוהה עם כתיבה רהוטה ונגישות לקהל המשכיל הרחב. ההוצאה פועלת בשני ערוצים עיקריים: שותפויות עם מו"לים מובילים בארץ; ומפעל ספרים עצמאי של אוניברסיטת חיפה, הכולל גם סדרות מדעיות בתחומים שונים.

ה ס פ ר י ה

מר אורן וינברג, מנהל
גב' חומי רקס, ראש מינהל

שעות פעילות הספריה

ימים א'-ה' 08.30—20.00

ימי שישי וערבי חגים 08.30—13.00

(בימי שישי הספריה פועלת במתכונת מצומצמת)

שירותי הספריה נפסקים רבע שעה לפני סגירת הספריה.

הודעות על שינויים בשעות הפעילות, הסדרי הכניסה ונהלים מפורטים מפורסמים בדף הבית של הספריה: <http://lib.haifa.ac.il>.

הספריה באוניברסיטת חיפה ממוקמת בניין הראשי והינה כללית ומרכזית.

השנה הולך וממוקם אגף חדש, שיאפשר ארגון מחדש של שירותי הספריה ואוספיה. עם סיום הבניה תהיה הספריה מקום ידידותי יותר, ומותאם לצרכי המחקר וההוראה המשתנים. הספריה משרתת את מורי האוניברסיטה, תלמידיה ועובדיה בתחומי המחקר והלימוד שלהם. הגישה לרוב החומר הספרייתי חופשית.

באוסף הספריה כשני מליון פריטים ספריים ולא ספריים. האוסף הכללי עומד לרשות לקוחות הספריה וכן האוספים המיוחדים: שמורים, משפטים, יעץ, מדיה, כתבי-עת, כלי אבחון במדעי ההתנהגות, ספרים נדירים, ואוסף ספרי ילדים.

באוסף **שמורים** (מול הספריה), מצויים ספרים שהם קריאת חובה בקורסים שונים. באוסף זה נמצא עותק אחד מכל עבודת גמר של תלמידים לתארים מתקדמים באוניברסיטה וכן ספרי יעץ בסיסיים.

תדפיסים אלקטרוניים (תו"ת) – כל תלמיד יכול לצפות באמצעות האינטרנט בתדפיסים שהוכנו עבור הקורסים אליהם הינו רשום.

באוסף **כתבי-עת** מרוכזים כל כתבי-העת והעתונים העבריים והלועזיים במגוון צורות: בדפוס, בפורמט מזוער וכן כתבי-עת אלקטרוניים. כתבי-עת בתחום המשפטים נמצאים באוסף המשפטים. ניתן לצפות בכתבי העת האלקטרוניים במחשבים בספריה, בבית וברחבי האוניברסיטה.

באוסף **המשפטים** מרוכז כל החומר בתחום זה: ספרים, כתבי-עת ומאגרי מידע ממוחשבים, הכלולים הפניות לפסקי-דין ולמאמרים משפטיים מהארץ ומהעולם.

באוסף **המדיה** נמצא החומר הלא-ספרי של הספריה ואמצעי השימוש בו: אוסף סרטים ועמדות צפייה, אוסף שקופיות, תוכנות מחשב ותוכנות מולטימדיה, אוסף מוסיקה וחדר האזנה.

כאן נמצאת כיתה המצוידת באמצעים הדרושים להצגת כל סוגי החומר הקיימים באוסף. כמו כן, קיים אוסף מפות ואטלסים, תצלומי אויר ולווין ועמדת ממ"ג. במקום אוסף נבחר של ספרים בנושאי אמנות, ארכיאולוגיה, גיאוגרפיה ולימודי ארץ-ישראל ואוסף התווים של הספריה.

לרשות הלקוחות עומד **המרכז למדיה דיגיטלית**, מאגר של תמונות ואובייקטים דיגיטליים אחרים שמשמשים להוראה ולשימור המורשת התרבותית.

באוסף **ספרי הילדים**, מקיימים פעילויות ומחקרים הקשורים בילדים, ספרים וספרות. שירות **היעץ** מסייע לקוראים להשתמש במשאבי המידע.

לרשות הקוראים עומדות תחנות עבודה לחיפושים במאגרי מידע אלקטרוניים בתחומים רבים, באמצעותם ניתן לקבל ביבליוגרפיות מעודכנות ומאמרים בטקסט מלא. אל רוב המאגרים הללו קיימת גם גישה מהמחשב הביתי וממחשבים בקמפוס. כמו כן עומד לרשות הקוראים אוסף ביבליוגרפיות ומדריכים מודפסים.

איתור כל סוגי החומר בספרייה מתבצע באמצעות **הקטלוג הממוחשב** באינטרנט.

השאלת ספרים בספרייה היא אישית בלבד ומתבצעת עם הצגת כרטיס תלמיד או כרטיס סגל. ניתן לשאול מספר בלתי מוגבל של ספרים מרוב אוספי הספרייה. משך זמן ההשאלה נקבע בהתאם לסוג החומר המושאל ובהתאם למעמד הלקוח.

מומלץ לשים לב לכללי ההשאלה בטרם ביצוע השאלה, ובעיקר חשוב לזכור להאריך תוקף ההשאלה ולהחזיר ספרים במועד על מנת למנוע חסימת זכויות השאלה וקנסות על איחורים.

זכויות ההשאלה של קורא ייחסמו במקרים הבאים: איחור בהחזרת ספרים, חוב לספרייה או לאוניברסיטה ואי החזרת ספרים מוזמנים – עד להסדרת העניין.

לרוב מתארכים הספרים הארכה אוטומטית. ניתן להאריך ספרים באמצעות מחשב הספרייה, ברחבי האוניברסיטה ומהבית.

חשוב! אנא קראו בתשומת לב את הודעות ההשאלה שנשלחות אליכם לחשבון הדוא"ל שלכם באוניברסיטה. הדבר יעזור לכם להחזיר בזמן ספרים שדרושים לקוראים אחרים, ולקבל את הספרים שהזמנתם וממתינים לכם.

שירות **ההשאלה הבין-ספריתית** מאפשר ללקוחות הספרייה להזמין בתשלום, ספרים וצילומים מאוספי ספריות אחרות בארץ ובעולם, וכן לקבל הביתה באמצעות שליח ספרים מאוספי הספרייה.

במרכז הצילום ניתן להשתמש במכוונות צילום בשחור לבן ובצבע, במכונה לצילום ולסריקה מזיעוריים, בצורב ובסורק. מכוונות נוספות לצילום בשחור-לבן ומדפסות פזורות בספרייה. כרטיסים לצילום ולהדפסה ניתן לרכוש במרכז הצילום ובחדר הצילום בשמורים.

לקוחות הספרייה מתבקשים למלא אחר **תקנון הספרייה**, הנמצא באתר האינטרנט של הספרייה. אי-ציות לכללים המפורטים בתקנון, התייחסות בלתי הולמת לפניות הספרנים ופגיעה ברכוש הספרייה, ייחשבו כעבירות חמורות על המשמעת ויידונו בהתאם לתקנות המשמעת של האוניברסיטה.

השימוש במכשירי טלפונים סלולריים אסור בספרייה!

כתובתנו באינטרנט: <http://lib.haifa.ac.il>

אגף המיחשוב

גב' רעיה לובוביץ, ראש האגף

<http://cc.haifa.ac.il>

לאגף המיחשוב באוניברסיטת חיפה מספר **תפקידים עיקריים:**

- אספקת סביבת מיחשוב זמינה, יעילה ומתקדמת לצרכי אוכלוסיית האוניברסיטה: חוקרים, סטודנטים ומינהל.
- הפעלת מערך המחשבים המרכזי של האוניברסיטה.
- הפעלת כיתות מחשבים אישיים לצרכי הוראה.
- טיפול בתשתית התקשורת בקמפוס.
- אבטחת מידע בתשתיות התקשוב המרכזיות בקמפוס.
- מתן ייעוץ למשתמשי קצה בשימוש בתוכנות ובפתרון בעיות מיוחדות.
- יזום ועידוד תוכניות לשימוש מחקרי של יחידות באוניברסיטה.
- מתן ייעוץ ליחידות באוניברסיטה בנושאי מיחשוב ותקשורת מחשבים.

לצרכי הוראה מספק אגף המיחשוב:

- תוכנות מגוונות המותקנות במחשבים.
 - כלי חיפוש במאגרי המידע ברשת האינטרנט.
 - כלי מולטימדיה.
 - תשתיות לקורסים מתוקשבים.
 - שיעורים מוקלטים בשרת הווידאו.
 - שירותי דואר אלקטרוני.
 - כלים שונים לצורך תרגול והכנת עבודות.
- אוניברסיטת חיפה רואה חשיבות בשיפור מתמיד של שירותי המיחשוב לסטודנטים, כדי לאפשר הערכות התואמת את הדרישות הקיימות והחזויות מבוגר מוסד להשכלה גבוהה.

המשאבים העומדים לרשות הסטודנטים:

- שרתי UNIX** מסוגים שונים, המשמשים בעיקר את החוקרים ושרת ייחודי לציבור הסטודנטים, עליו ניפתח חשבון לכל סטודנט. בשרת הסטודנטים מותקנות תוכנות שונות לצרכי לימוד וכן ניתן להשתמש בו לצרכי דואר אלקטרוני. הגישה למערכות ה-UNIX היא באמצעות כיתות מחשבים אישיים או התקשרות מהבית.
- כיתות **מחשבים אישיים:** פרוסות במספר בניינים בקמפוס ועומדות לרשות כלל הסטודנטים, רובן מרוכזות בקומת ה-500 בבניין הראשי. כ"כ פוזרו "בקתות" מחשבים במספר נקודות מרכזיות בקמפוס, כולל מעונת הסטודנטים, לצורך עבודה חופשית. בכל כיתה יש מדפסת לייזר המשרתת אותה. השימוש במדפסות הינו בתשלום, באמצעות כרטיס הצילום של אותו בניין. המחשבים האישיים מחוברים לרשת מקומית, שבמרכזה מחשב המשמש כשרת לדיסקים והדפסות. בכיתות מותקן מגוון רב של תוכנות.

□ שרתי קורסים מתוקשבים, המכילים מצגות, סיכומי הרצאות, הרצאות מוקלטות, סרטי וידאו, תרגול אינטראקטיבי, מבחנים ועוד. וכן, פורומים – תקשורת א-סינכרונית בין המרצה לסטודנטים, צ'ט וכדומה.

□ **אולפן וידאו** משוכלל, המאפשר לתלמידים בכיתות מרוחקות לראות את מהלך ההרצאה ולהשתתף באופן פעיל במהלך השיעור, הודות לטכנולוגיית ועידת וידאו ולמערכת תקשורת משוכללת המקשרת את האולפן לכיתות המרוחקות, בארץ ובעולם.

□ **רשת אוניברסיטאית ובין-אוניברסיטאית:**

רשת הכיתות ו"בקתות" המחשבים מחוברת לרשת מקומית של האוניברסיטה HALAN, העובדת בפרוטוקול תקשורת TCP/IP. ניתן להגיע באמצעות הרשת לכל אחד ממחשבי האוניברסיטה המספקים שירותים לסטודנט. כן ניתן להגיע, לשימושים מורשים בלבד, לרשת האינטרנט.

□ **רשת אלחוטית** פרוסה באזורים רבים בקמפוס ומאפשרת לבעלי מחשב נייד, הכולל כרטיס רשת אלחוטי, להתחבר לרשת ובאמצעותה לרשת האינטרנט ולכל אחד ממחשבי האוניברסיטה, שיש להם שהם הרשאת גישה.

□ **התקשרות בגישה מרחוק:**

סטודנט יכול להתקשר מהמחשב האישי בביתו אל מחשבי האוניברסיטה ולרשת האינטרנט, באינטרנט מהיר (כבלים/ADSL) דרך ספק חיצוני, או בעזרת מודם וקו טלפון, חינם באמצעות האוניברסיטה.

ההתקשרות הינה באמצעות כרטיס מחולל סיסמאות, המאפשר גישה גם למאגרי מידע שונים באינטרנט הזמינים למשתמשי האוניברסיטה בלבד.

□ **מעונות הסטודנטים:**

בנוסף לבקתות המחשבים הציבוריות במעונות, בכל חדר בבניינים-700 ו-800, קיים חיבור לרשת הקמפוס.

פתיחת חשבון מחשב:

לכל סטודנט שעבר רישום לקורסים ניתח אוטומטית חשבון במחשב ה־Unix של הסטודנטים, STUDY.

לרישום הממוחשב, לקורסים המתוקשבים ולתדפיסי הספריה ניגשים באמצעות מערכת ההזדהות האחידה (SSO).

בכיתות המחשבים האישיים אין צורך במספרי חשבון, אך לעיתים יידרש הסטודנט להזדהות, על-כן, יש להיות מצויד בתעודה מתאימה.

על משתמשי המחשב לעמוד בתנאי ההתחייבות לשימוש נאות במחשב, המפורטים בהמשך.

שימוש בדואר אלקטרוני:

החל משנה"ל תשס"ח אוניברסיטת חיפה עברה לניהול תכתובת עם הסטודנטים באמצעות דואר אלקטרוני (דוא"ל). לכל סטודנט שעבר רישום לקורסים יפתח אוטומטית חשבון דוא"ל. תכונות זו תשרת את הסטודנט למשך כל שנות לימודיו באוניברסיטה.

סטודנטים בעלי כתובת דואר אלקטרוני חיצונית יוכלו לקבל את הדואר לכתובתם החיצונית ע"י ביצוע Forward.

באחריות הסטודנט לדאוג לכך שתיבת הדואר האלקטרוני שלו לא תתמלא יתר על המידה, כדי שלא ידחה קבלת דוא"ל חשוב. מומלץ לסטודנטים לבדוק את תיבת הדוא"ל שלהם מדי יום.

סטודנט הזכאי לחשבון מחשב, ימצא את רישום קוד המשתמש למחשב הסטודנטים STUDY למודם החיוג ואת כתובת הדוא"ל שלו, בלשונית "מידע ושירותים" בפורטל הסטודנטים (מגיעים מדף הבית של האוניברסיטה, מתפריט לסטודנט, תחת "מידע ושירותים לסטודנט"). אם לא מצאם שם, ניתן לבררם במחלקה לשירותי תלמיד ושכ"ל שבמינהל התלמידים בבניין הראשי.

כיתות מחשבים ובקתות

הוראה בכיתות

כיתות המחשבים משמשות הן להוראה והן לעבודה עצמית. בכניסה לכל כיתה מצויה רשימה של השעות בהן תפוסה אותה כיתה לצורך שיעור. באותן שעות לא תתאפשר עבודה חופשית בכיתה, ואין להפריע במהלך השיעור.

התנהגות בכיתות

- השימוש בכיתות המחשבים הוא למטרות אקדמיות בלבד.
- אין להפעיל משחקי מחשב ואין להציג חומר פורנוגרפי.
- אין לפגוע בחומרה ו/או תוכנה המותקנים במחשבים.
- אין להכניס לכיתות המחשבים אוכל ו/או שתיה, ואין לעשן בכיתות!
- אין להשתמש בטלפון סלולרי בכיתות או בפרוזדור.
- אי שמירה על כללי ההתנהגות הנ"ל הינה עבירת משמעת!

בקתות מחשבים

בקתות המחשבים הם פינות עבודה באזורים ציבוריים ברחבי הקמפוס, העומדות לשימוש הסטודנטים בשעות הפעילות של האוניברסיטה. במחשבי הבקתות מותקנות מירב התוכנות המותקנות בכיתות המחשבים.

אחראי הכיתות

אחראי כיתות המחשבים נמצא בחדר 566 בבניין הראשי, או בחדר 7040 בבניין רבין. הוא דואג לתקינות תפקוד הכיתות והבקתות, ומהווה את איש הקשר בין הסטודנטים ואגף המיחשוב.

ייעוץ לסטודנטים

- הייעוץ לסטודנטים ניתן בחדרים 567 ו-568 בבניין הראשי.
- הייעוץ ניתן בתחומים הבאים:
1. יישומי PC ו-UNIX.
 2. שימוש בחבילות התוכנה הסטטיסטיות SAS ו-SPSS.
 3. ייעוץ בשימוש באינטרנט וחיוג מהבית.

4. גישה לקורסים המתוקשבים .
5. סיוע לשימוש במחשבי מקינטוש או בתוכנות מולטימדיה ניתן בחדר 003
6. ונושאים נוספים.
7. בנוסף, פועל פורום לעזרה הדדית של סטודנטים בנושאי מיחשוב.

בתחילת כל שנת לימודים מקיים אגף המיחשוב הדרכה לסטודנטים על השימוש בשירותיו.

שירותים באמצעות אתר האינטרנט

- באתר אגף המיחשוב <http://cc.haifa.ac.il> ניתן למצוא פירוט של השירותים הניתנים ע"י האגף ודפי הסבר לשימושים השונים.
- אתר "פורומים 24 שעות" מאפשר פניה Online בשאלות לגורמים שונים באוניברסיטה. בנוסף, הוקם פורום לעזרה הדדית של סטודנטים בנושאי מחשב.
- אתרי הקורסים המתוקשבים מאפשרים גישה Online לסטודנטים הרשומים באותם קורסים בלבד.

קיום ולת"ם באמצעות מערכת ועידת וידאו

אגף המיחשוב בשיתוף עם דיקנאט הסטודנטים, מפעילים שירות מיוחד של השתתפות בולת"ם באמצעות ועידת וידאו, המונעת את הצורך לנסוע לתל השומר לשם כך. סטודנטים, המבקשים להשתתף בולת"ם יפנו בבקשה באמצעות דיקנאט הסטודנטים.

תקציר חוק המחשבים, התשנ"ה - 1995

החוק מטפל ב-4 תחומים בעיתיים:

1. **עבירות מחשב:**
קביעת עונשי מאסר למי שמשבש את פעילותו התקינה של המחשב, מוחק, משנה, מציג מידע כוזב, או מפריע לשימוש בחומר מחשב.
כך גם לגבי חזירה לא מורשית למחשב (אף אם לקבלת מידע בלבד), או החדרת "וירוס" למחשב.
2. **עוולות נזיקיות:**
קביעת הפעולות הבאות כעוולה לפי פקודת הנזיקין המקנה לנפגע זכות לתבוע פיצויים ממי שבצע העוולה:
הפרעה שלא כדין לשימוש במחשב או בחומר מחשב, בכל דרך שהיא, לרבות על-ידי גזילת דבר המגלם חומר מחשב, מחיקת חומר מחשב, גרימת שינוי בו או שיבושו בכל דרך אחרת.
3. **קבילות פלט מחשב כראיה בבית משפט:**
פלט מחשב מוסדי יהיה קביל כראיה בבית משפט אם נתקיימו מספר תנאים לגבי תקינות הטיפול במידע במסגרת המוסד.

4. דיני חיפוש ותפיסה:

חדירה למחשב ע"י רשות מוסמכת (כגון משטרה) לצורך "חיפוש" מותרת עפ"י צו שופט בלבד. קבלת מידע מתקשורת מחשבים תוך כדי חיפוש כנ"ל לא תחשב כהאזנת סתר.

הסבר כללי לחוק הגנת הפרטיות תשמ"א - 1981

פרק ב' בחוק עוסק בהגנה על הפרטיות שבמאגרי המידע:

- החוק מחייב לרשום אצל רשם מאגרי המידע במשרד המשפטים כל מאגר מידע.
- 1. "מידע" – נתונים על אישיותו של אדם, מעמדו האישי, צנעת אישיותו, מצב בריאותו, מצבו הכלכלי, הכשרתו המקצועית, דעותיו ואמונתו.
- 2. "מאגר מידע" – נתונים המוגדרים כמידע על-פי משמעותו בחוק, ומאוחסנים במחשב, בין אם מחשב מרכזי/תחנת עבודה ובין אם מחשב אישי (על כל מדיה שהיא).
- לכל מאגר יש למנות מנהל שיהיה אחראי עליו.
- החוק מחייב בעליו של מאגר מידע לרשום את המאגר אצל רשם מאגרי המידע שבמשרד המשפטים. הרישום יעשה באמצעות דיווח למרכז המחשבים, אשר ידאג מצידו לרישום המאגר במשרד המשפטים ולהנחיית בעל המאגר בהתאם לחוק.
- בעל מאגר המידע אחראי לקיום הגנה פיסית ולוגית (בתכונה) על מאגר המידע, לשם שמירה הן על שלמות המידע והן על חסינו.
- החוק מחייב לאפשר לכל אדם עיון במידע המתייחס אליו, המוחזק במאגר.
- החוק אוסר על שימוש במידע שבמאגר, שלא למטרה שלשמה הוקם המאגר, או למטרה שלשמה נועד המידע.

התחייבות לשימוש נאות במחשבי האוניברסיטה

חוק המחשבים התשנ"ה – 1995, חוק הגנת הפרטיות תשמ"א – 1981 וכן נהלי האוניברסיטה קובעים את כללי העבודה במחשבי האוניברסיטה.

- פירסום זה בא על-מנת למנוע פעולות חריגות הסותרות את החוק ו/או את הנהלים.
- תשתיות המיחשוב והתקשורת באוניברסיטה ישמשו אך ורק לצרכי לימודים ו/או מחקר ו/או עבודה באוניברסיטת חיפה, ולא לשום מטרת פרטיות, מסחריות ו/או גורמים אחרים.
- אסורות בהחלט פעולות המפרות את חוקי המדינה, כגון העלאה/הורדה של חומר המוגן בזכויות יוצרים; כניסה לא מורשית למחשבים; ו/או פרסום מידע פוגע, מיני או גזעני, שיכול לפגוע בכל אדם, תאגיד ו/או קבוצה כלשהי.
- השימוש באינטרנט ממחשב ביתי, כאשר האוניברסיטה מהווה את ספק האינטרנט שלו, יהיה גם הוא כפוף למגבלות החוק ולנהלי האוניברסיטה.
- אין למסור את קוד השימוש במחשב לכל גורם אחר. המשתמש איננו רשאי/ת להעביר את זכות השימוש במחשבי האוניברסיטה לצד ג' ללא נטילת הסכמה מראש ובכתב מראש אגף המיחשוב.
- במחשבים האישיים שבחדרים הציבוריים מותר להשתמש רק בתוכנות שנרכשו כחוק.

□ כל מידע חלקי או מלא על תוכניות מחשב, נתונים, קבצים וכו' אשר אינם שייכים למשתמש ו/או שלא הורשה במפורש להשתמש בהם, ואשר יגיע אליו תוך כדי השימוש במחשבי האוניברסיטה, מהווה מידע חסוי. המשתמש מתחייב לא להעתיק ו/או לשנות ו/או להשתמש במידע כזה או בחלק ממנו ו/או להעביר מידע כנ"ל לצד שלישי כלשהו ללא אישור מפורש ובכתב מהגורם שהמידע שייך לו.

חדירה שלא כדין לחומר מחשב מהווה עבירה.

□ לא ישנה/יוסיף/ימחוק/יעתיק משתמש נתונים בשטחים שאינם מוגדרים כשייכים לו אישית.

אין לאחסן מידע כוזב במחשב או לבצע פעולה לגבי מידע, שתוצאתה תהיה מידע או פלט כוזב.

□ פגיעה ברשלנות או בזדון בנתונים, תוכנה או חומרה של מערכות המחשב ושיבוש פעולתו התקינה של המחשב או תפקודה של הרשת האוניברסיטאית, דינה כדין פגיעה ברכוש האוניברסיטה, והינה בניגוד להוראת החוק.

□ התחייבות זו מתייחסת לכל מחשב שהוא רכוש האוניברסיטה ו/או המחובר לרשת האוניברסיטה.

□ כל המפר התחייבות כלשהי על פי כתב זה, יהיה אחראי לכל נזק ישיר או עקיף אשר ייגרם לאוניברסיטה ו/או לצד שלישי כלשהו כתוצאה מכך.

הפרת התחייבות כלשהי מההתחייבויות המנויות לעיל תחשב גם לעברת משמעת, אשר תגרוור העמדה לדין משמעתית בפני רשויות המשמעת של האוניברסיטה, וזאת מבלי לגרוע מן העובדה כי הפרה כאמור עשויה להחשב אף כעבירה על החוקים הנ"ל על כל המשמעת מכך.

היחידה להוראה נתמכת מחשב

ד"ר דני בן-צבי, ראש היחידה

<http://online.haifa.ac.il>

היחידה להוראה נתמכת מחשב הוקמה באוגוסט 2000 במסגרת לשכת הרקטור, כדי לקדם את שילובם של כלים וטכנולוגיות מחשוב חדשניים בהוראה. היחידה אחראית על קידום ההוראה המתקשבת באוניברסיטת חיפה ומציעה שורה של כלים ושירותים לקהילת המרצים והסטודנטים. צוות היחידה מודרך ומלווה את סגלי ההוראה בכל שלבי הפיתוח של אתרי הקורסים המתקשבים.

בזכות פועלה של היחידה, למרבית הקורסים הנלמדים כיום באוניברסיטת חיפה יש גם אתר מלווה לקורס, אשר מאפשר בניית קהילה לומדת באמצעות כלי תקשורת מתקדמים ולמידה עצמית ומונחית ביחידים ובקבוצות.

הזרוע הביצועית של היחידה היא "מרכז התמיכה בהוראה מתקשבת", הממוקם בקומה 10 במגדל אשכול. מרצים ועוזרי הוראה מוזמנים לפנות לצוות ההדרכה והתמיכה של היחידה כדי לתאם הדרכה אישית בטלפון: 8288253, או בדוא"ל: support_online@univ.haifa.ac.il.

מערך התמיכה המקוון של היחידה משלים את פעילויות ההדרכה והתמיכה הישירות באמצעות שלושה אתרים. אתר היחידה (<http://online.haifa.ac.il>) מרכז את כל נושאי ההוראה המתקשבת באוניברסיטת חיפה, ושני אתרי תמיכה – אחד למרצים (<http://online.haifa.ac.il/lecturers>) ואחד לסטודנטים (<http://online.haifa.ac.il/students>) – מספקים מגוון רחב של מדריכים וסרטוני הדרכה.

היחידה עובדת בשיתוף פעולה הדוק עם שורה של גורמים אוניברסיטאיים כולל אגף המחשוב, הספרייה, מתאמי-מחשוב בכפולטות, מנהלי מעבדות מקצועיות ומנהלי מעבדות סטודנטים, במטרה לקדם את איכות ההוראה המתקשבת באוניברסיטת חיפה.

מוזיאון הכט

גב' עפרה רימון, מנהלת ואוצרת המוזיאון

מוזיאון ראובן ועדית הכט נחנך ב-1984 ביוזמתו של ד"ר ראובן הכט ז"ל, מייסד 'ממגורות דגון' וממייסדי חבר הנאמנים של אוניברסיטת חיפה.

תערוכת הקבע בארכיאולוגיה מבוססת על האוסף הפרטי של מייסד המוזיאון, אותו תרם לאוניברסיטה. שני עקרונות הונחו ביסוד תכנון המוזיאון ואופן הצגת אוסף הכט: ראשית, התערוכה תוצג באופן דידקטי וברצף כרונולוגי; שנית, שישמר אופיו של אוסף הכט, המדגיש את התקופה הישראלית.

במוזיאון מצוי גם אגף לאמנות, בו מוצגות, בתצוגת הקבע, יצירות האמנות מאוסף משפחת הכט. האוסף מציג זרמים חשובים באמנות החל מאמצע המאה התשע-עשרה, עם דגש על האימפרסיוניזם ועל עבודות אמנים יהודים מהאסכולה של פריז. בין היתר מוצגות עבודותיהם של ואן גוך, מאנה, מונה, פיסארו, סוטיץ ומודליאני.

תערוכת הקבע בארכיאולוגיה:

- ◆ ארכיאולוגיה של ארץ-ישראל – מהתקופה הכלקוליתית ועד שלהי התקופה הביזנטית.
- ◆ נושאים נבחרים בארכיאולוגיה של ארץ-ישראל – חותמות שמיים מערביים; מטבעות היהודים; משקלות; שבעת המינים; תכשיטים; ממצאי חפירות הר הבית ועוד.
- ◆ פניקים בחוף הצפוני של ארץ-ישראל בתקופת המקרא.
- ◆ תעשיות ומלאכות קדומות – מלאכת הזכוכית, המתכת, האבן, הפסיפס, העץ, מלאכת הכתב ומלאכת הרופא.
- ◆ הספינה העתיקה ממעגן מיכאל.

תערוכת הקבע באמנות:

- ◆ ציור צרפתי 1830-1930
- ◆ אסכולת ברביון, אימפרסיוניזם, פוסט-אימפרסיוניזם ואסכולת פריז.
- ◆ אמנות יהודית מאמצע המאה התשע-עשרה וראשית המאה העשרים.
- ◆ אמנים מהולנד, גרמניה ומזרח אירופה.

במוזיאון מוצגות תערוכות מתחלפות בארכיאולוגיה ובאמנות.

המוזיאון משמש כמרכז לימוד ומחקר לסטודנטים ולסגל האקדמי ומהווה מוקד חינוכי ותרבותי לתלמידי בתי-הספר והציבור הרחב. בין הפעילויות המתקיימות במוזיאון: כנסים, ימי עיון, הרצאות והשתלמויות, סדנאות יצירה לילדים, קונצרטים, הצגות תיאטרון ועוד.

המוזיאון מוציא לאור כתב־עת מדעי לארכיאולוגיה בשם "מכמנים" וקטלוגים המלווים תערוכות בארכיאולוגיה ובאמנות.

מדי שנה מקיים המוזיאון שתי תחרויות – לזוכים מעניקה קרן הכט מלגות לימוד:

1. מלגות לימוד לסטודנטים בחוג לאמנות יצירה הזוכים **בתחרות ליוצרים צעירים בתחומי האמנויות הפלסטיות (ציור, רישום, פיסול וצילום)**. מלגות כספיות ניתנות גם לחיילים וחילות בשירות סדיר ולתלמידי תיכון מצפון הארץ.
2. מלגות לסטודנטים לתארים מתקדמים מהחוגים: ארכיאולוגיה, ציוויליזציות ימיות, לימודי ארץ־ישראל, תולדות ישראל, מקרא ותולדות האמנות, אשר **עבודת המחקר שלהם עוסקת בתחומים הנוגעים לארכיאולוגיה, ארץ־ישראל ועם ישראל**.

שעות הביקור במוזיאון:

ימים א', ב', ד', ה' – 16:00-10:00; ג' 19:00-10:00; ו' 13:00-10:00; שבת 14:00-10:00

הכניסה וההדרכה ללא תשלום

הדרכה בתיאום מראש – טלפון 2308, 04-8257773, 04-8249927

E-mail: mushecht@research.haifa.ac.il

אינטרנט: <http://mushecht.haifa.ac.il>

הגלריה לאמנות

**גב' רותי דירקטור, אוצרת ומנהלת האוספים
גב' מיכל זהבי, מרכזת**

הגלריה לאמנות נוסדה בשנת 1978 ע"י פרופ' אברהם קאמפף. והיא ממוקמת בבנין הראשי של האוניברסיטה.

מאז היווסדה הוצגו בגלריה למעלה ממאה תערוכות, רובן של אמנות ישראלית עכשווית. לצד תערוכות קבוצתיות העוסקות בנושאים העומדים במוקד השיח האמנותי, הוצגו תערוכות של אמנים צעירים ואמני דור הביניים ולעיתים גם אמנים בינלאומיים.

אוצרת הגלריה הראשונה היתה האמנית אילנה סלמה אורת. אחריה שמש כאוצר הגלריה סנפורד שיימן, היסטוריון אמנות אמריקאי. פרופ' אבישי אייל, צייר וחבר הסגל של החוג לאמנות היה אוצר הגלריה בין השנים 2000-2005.

באוקטובר 2005 נכנסה לתפקידה כאוצרת הגלריה רותי דירקטור, מרצה בחוג לאמנות באוניברסיטת חיפה.

מטרתה של הגלריה להיות במה דינמית להצגת אמנות עכשווית.

הגלריה מהווה חלל תצוגה פעיל ורלוונטי, אשר נגיש קודם כל לסטודנטים, ובמיוחד חיוני לסטודנטים לאמנות. הנוכחות של גלריה פעילה בתוך כתלי הקמפוס מאפשרת לסטודנטים לאמנות מגע ישיר וקרוב עם עשייה אמנותית.

הגלריה נגישה לסטודנטים אבל מושכת גם מבקרים מחוץ לאוניברסיטה. תושבי חיפה והאיזור הם הקהל המיידני אליו פונה הגלריה, מתוך תקווה לייצר קהל צופים הולך וגדל הקשוב לאתגרים ולהפתעות שמציבה אמנות עכשווית.

כגלריה אוניברסיטאית, הגלריה רואה לעצמה מטרה להתייחס להיבטים עקרוניים של האמנות העכשווית. התערוכות המוצגות בגלריה נוגעות בנושאים שעל סדר היום האמנותי, מה שהופך את הגלריה לחלל תצוגה המתפקד כסוג של מעבדת מחקר קטנה ביחס לחומרים שבשטח.

בשלוש השנים האחרונות הוצגו בגלריה התערוכות הקבוצתיות – **"לא לבד", "מספרי סיפורים", "ללא כותרת", "נא ומבושל", "בואה יופי", "קליק, גרר.. קליק, גררר... מחווה למקרון השקופיות"**. לצידן הוצגו שתי תערוכות יחיד לאמנים צעירים בולטים – **"מאיזו גלקסיה מטורפת, היא שואלת"** (תערוכת יחיד לאמנית חן שיש), ו**"מראי מקום"** – תערוכת יחיד לגל וינשטיין שהיוותה גם מעין הצעה להכלאה לא שגרתית בין עבודה מונומנטלית שנעשתה במיוחד לחלונות הגלריה לבין מראי המקום האמנותיים שלה. כל התערוכות – הקבוצתיות רבות המשתתפים, הקבוצתיות המצומצמות יותר ותערוכות היחיד – נוגעות בהיבטים ובמאפיינים שונים של האמנות העכשווית.

פתיחות התערוכות מלוות בדרך כלל במיצגים של אמנים צעירים, בהרצאות קצרות או במופעים מיוחדים הקשורים לאופי התערוכה. לתערוכות נילוים קטלוגים, אירועים של שיח גלריה וימי עיון.

בשנה האחרונה הגלריה נפתחה גם בשבתות מתוך מטרה להרחיב את קהל המבקרים מחוץ לאוניברסיטה. אירועי שיח הגלריה בשבתות אכן משכו קהל והוכתרו כהצלחה.

השנה קיימה הגלריה פרויקט מיוחד בשיתוף עם החוג לאמנות – "הישרדות בגלריה". מדובר בפרויקט בן עשרה ימים במהלכו התחלקו הסטודנטים לארבע קבוצות והתבקשו להקים תערוכה. אמנים אוצרים קיימו הרצאות וסדנאות בגלריה, צוות שופטים הוזמן לבחור את הקבוצה המנצחת. זה היה פרויקט ניסיוני, והוא הסתבר, למרבה השמחה, כבעל חשיבות עצומה לסטודנטים לאמנות.

האוספים:

הגלריה לאמנות מנהלת את אוספי האמנות של האוניברסיטה הכוללים כ-1000 פריטים. האוסף הגדול ביותר הוא של אמנות המאה העשרים ובו ציורי שמן, אקריליק, עבודות על נייר, צילומים ופסלים של אמנים ישראלים, אמריקאים ואירופאים. במרכז האוסף כמאה ושלושים יצירות של אמנים יהודים שנספו בשואה, מתנת **ד"ר אוסקר גז** מז'נבה, שוויץ. כמו כן ישנם אוספים קטנים של אמנות פּרָה־קולומביאנית, אמנות שבטית מאפריקה, עבודות צמר של בני שבט ההויצ'ול ממקסיקו ואמנות אירנית. כל האוספים מקורם בתרומות ובהענקת של יחידים ומוסדות.

ברחבי הקמפוס מוצגות יצירות אמנות גדולות ממדים: ציור הקיר המונומנטלי של **אברהם אופק** ישראל – החלום ושברו מוצג בחלל המבוא לבניין הראשי; ציור הקיר אליהו ונביאי הבעל של **אריק בראואר** מוצג בלובי שמול מוזיאון הכט; ציור הקיר של **יוסל ברגר** מוצג ברחבת קומות ה-600 וה-700 בבניין הראשי; קיר קרמי של הצייר **מרסל ינקו** מוצג בלובי של הבניין הרב תכליתי; בבניין המדרגה תלויים שלשה חיתוכי לינול של הצייר והמאייר **אבנר כץ**; שלושת פסליו המונומנטליים מסדרת באר אטומה של הפסל **יעקב זורצ'ין** מוצבים מול הבניין למדעי החברה ע"ש יצחק רבין. בשנת 2004 הוקם הפסל ללא כותרת של **נחום טבת**, מתנת משפחת ריגר, בגן ריגר ליד הגשר המחבר בין הבניין הראשי לבניין רבין.

הגלריה לאמנות חברה באיקו"ם, איגוד המוזיאונים הבינלאומי מיסודו של ארגון אונסק"ו. הגלריה חברה בפורום המוזיאונים המאגד מוזיאונים וגלריות ציבוריות בישראל. הפורום פועל ליצירת תערוכות משותפות, למחקר ולעזרה הדדית בין חבריו. הגלריה לאמנות נתמכת על ידי המדור לאמנות פלסטית, המועצה לתרבות ואמנות, מנהל התרבות, משרד החינוך התרבות והספורט.

הגלריה ממוקמת באולם הכניסה לקומת ה-700 של הבניין הראשי. שעות הפתיחה במהלך השנה האקדמית, ימים א'-ה' בין השעות 10:00-16:00, בימי שישי 10:00-13:00, בשבתות 10:00-14:00. טל: 04-8240660, פקס: 04-8249298.

art-gallery.haifa.ac.il | אתר הגלריה: gallery@research.haifa.ac.il

תקנון משמעת תלמידים

- א. פתיחה
- ב. הגדרות
- ג. כללי משמעת
- ד. עבירות משמעת
- ה. עונשים
- ו. רשויות המשמעת
- ז. הליכי הדיון בפני הממונה על המשמעת
- ח. החלטות ביניים
- ט. הדיון בערעור
- י. פרסום

א. פתיחה

1. הלימודים באוניברסיטה מבוססים על אמון רב בין המוסד לבין הלומדים בו ומחייבים התנהגות ההולמת את כבוד האוניברסיטה ואת המעמד של תלמיד.
2. תקנון משמעת תלמידים (להלן: "התקנון"), נכנס לתוקפו לאחר אישורו על-ידי הסנאט ובמועד פרסומו, שאז יפקע תוקפו של תקנון המשמעת שקדם לו. על עבירות שנעברו לפני כניסת התקנון לתוקפו יחולו הוראות תקנון המשמעת שהיה בתוקף בזמן שנעברה העבירה.

ב. הגדרות

3. בתקנון זה תהא למונחים הרשומים להלן המשמעויות הרשומות לצד כל אחד מהם.
בתקנון זה האמור בלשון זכר אף לשון נקבה במשמעו, וכן להיפך. בתקנון זה האמור בלשון יחיד אף לשון רבים במשמעו, וכן להיפך.
- 3.1 "**האוניברסיטה**" אוניברסיטת חיפה, לרבות גוף או מוסד הנמצא בשליטתה או בפיקוחה או מסונף אליה.
- 3.2 "**דיקן פקולטה**" לרבות ראש בית-ספר של האוניברסיטה וראש יחידה אקדמית שאיננה כלולה במסגרת פקולטה.
- 3.3 "**עובד אקדמי**" מי שממלא תפקיד הוראה, הדרכה, תרגול או מחקר בכל המסלולים והדרגות באוניברסיטה או מטעמה.
- 3.4 "**עובד בטחון**" עובד מינהלי או מי שמועסק על-ידי חברת שמירה חיצונית והוסמך בכתב על-ידי הממונה על הביטחון והבטיחות לשמש כעובד בטחון.
- 3.5 "**עובד מינהלי**" עובד האוניברסיטה, או אדם המועסק מטעם האוניברסיטה (אף בהעדר יחסי עובד מעביד עם האוניברסיטה) ואינו עובד אקדמי.
- 3.6 "**רשויות משמעת**" ראש רשות המשמעת, הממונה על המשמעת, הפוסקים, יו"ר ועדת הערעורים וחברי ועדת הערעורים.
- 3.7 "**תלמיד**" (א) מי שנרשם ללימודים באוניברסיטה, בין אם ללימודים לתואר ובין אם ללימודים שאינם מקנים תואר, לרבות תלמידי המכינה האוניברסיטאית,

ותלמידי ביה"ס לתלמידי חו"ל, ונתקבל על ידה כתלמיד, מעת הרשמתו וכל עוד הוא רשום כתלמיד, כולל בחופשות לימודים. (ב) מי שביקש להתקבל כתלמיד, וטרם נתקבלה החלטה בבקשתו, מעת הגשת בקשתו ועד קבלת החלטה בה, נדחתה בקשתו – מעת הגשתה ועד קבלת ההחלטה. (ג) מי שסיים את חוק לימודיו אך טרם קיבל תעודה. (ד) מי שהיה תלמיד במועד העבירה. (ה) תלמיד המתפקד כעובד אקדמי אלא אם כן יובא לדין משמעתי לפני בית הדין המשמעתי לסגל האקדמי. (ו) תלמיד בתר דוקטורט לא ייחשב כ"תלמיד" לצורך תקנון זה ויחול בעניינו תקנון משמעת אקדמי.

3.8 **"תחומי קריית האוניברסיטה"** חצרי האוניברסיטה, בנייניה ומתקניה, לרבות שיכונים, מעונות סטודנטים ומתקנים של האוניברסיטה בין בבעלותה, בין אם מוחכרים או מושכרים לה גם אם הם נמצאים מחוץ לתחומי הקריה, ולרבות שטחים ומבנים אשר בבעלות האוניברסיטה, בחכירתה, מושכרים לה או בחזקתה ובשימוש גורמים אחרים.

ג. כללי משמעת

4. תלמיד חייב למלא אחר כללי המשמעת הבאים:

4.1 לשמור על כבוד האוניברסיטה ועל כבוד עובדיה האקדמיים, עובדיה המינהליים, מוריה, תלמידיה ואורחיה, להימנע מלפגוע בשלום, בגופם וברכושם, ולהתנהג בצורה ההולמת את היותו תלמיד במוסד להשכלה גבוהה ואת עקרונות החוק והמוסר הציבורי.

4.2 למלא בנאמנות את כל החובות הלימודיות, המשמעתיות והאחרות, כפי שהן חלות על התלמידים לפי חוקת האוניברסיטה, תקנותיה ונהליה.

4.3 לציית להוראות רשויות האוניברסיטה, עובדיה האקדמיים ועובדיה המינהליים, ושליחיה, הניתנות עקב ובקשר למילוי תפקידם בהתאם לחוקת האוניברסיטה, תקנותיה ונהליה.

4.4 לשמור על רכוש האוניברסיטה ועל הניקיון והסדר בתחומיה.

4.5 על התלמידים להקפיד על משמעת והתנהגות נאותה בתחומי הפעילות השונים, באוניברסיטה ומחוצה לה, ומעשה או מחדל ייחשבו כעבירה משמעטית במקרים כגון:

- אי-ציית לתקנונים ונהלים, הנקבעים על-ידי רשויות האוניברסיטה או אי-מילוי הוראות עובדיה האקדמיים או עובדיה המינהליים;
- אי-הקפדה על כללי היושר וההגינות החלים על כתיבת בחינות, עבודות בית, עבודות סמינריוניות, עבודות גמר ואחרות; וכן אי-הקפדה על כללי יושר והגינות בעת פניה בכתב או בעל-פה לרשויות האוניברסיטה;
- התנהגות הפוגעת במהלך שיעורים ובחינות וכן בעובדים אקדמיים ועובדים מינהליים;
- התנהגות הפוגעת בתלמידים אחרים;
- התנהגות הפוגעת במתקנים ובטיפול בציד וברכוש האוניברסיטה.

ד. עבירות משמעת

5. עבירת משמעת היא אחת העבירות דלקמן שנעברה על-ידי תלמיד.

- 5.1 התנהגות הפוגעת בכבוד האוניברסיטה, ברכושה או בפעולותיה
- 5.2 התנהגות הפוגעת בכבודם, בגופם או ברכושם של עובדיה האקדמיים, עובדיה המינהליים, תלמידיה או אורחיה של האוניברסיטה אם נעשתה בקשר למעמדם של הנפגעים כעובדים אקדמיים, כעובדים מינהליים, כתלמידים או כאורחים.
- 5.3 התנהגות שאיננה הולמת תלמיד, בין בהימצאו בתחומי קריית האוניברסיטה או בכל מקום אחר שבו יימצא בתוקף היותו תלמיד (כגון: פעילויות המיועדות להכשרת עובדים אקדמיים או תלמידים; תכניות להכשרה מעשית בעבודה סוציאלית; אתרי חפירה; סיורים לימודיים; לימודי שדה; פעילות ספורטיבית ציבורית; פעילות בלשכות משפטיות וכד'').
- 5.4 הפרעה להוראה, למחקר או לעבודה באוניברסיטה, או הפרעה לכל פעילות אחרת שנתאשרה על-ידי המוסדות המתאימים באוניברסיטה, וכן סיוע לכל הפרעה כזו.
- 5.5 הונאה בבחינה, כולל הפרה של הוראות הנוגעות לכתיבה או להתנהגות במשך הבחינה או סיוע לתלמיד אחר במעשה כזה, ובכלל זה החזקת חומר אסור, העתקה מתלמיד אחר או מתן אפשרות לתלמיד אחר להעתיק, התנהגות בניגוד להוראות המשגיה, או תקשורת כלשהי עם נבחן אחר.
- 5.6 הדברות או נסיון הדברות עם גורם חוץ בעת הבחינה. הכנסת שינוי כלשהו בבחינה לאחר תום מועד הבחינה.
- 5.7 הונאה או מצג שווא בעבודת בית, בעבודה סמינריונית או בעבודה אחרת המוטלת על התלמיד בקשר עם לימודיו, כולל הפרה של הוראות הנוגעות לביצוע אותה עבודה, וכן סיוע לאחר לעשות מעשה כזה.
- 5.8 הונאה בבחינת כניסה לאוניברסיטה, בין במטרה להתקבל כתלמיד ובין במטרה לסייע לאחר להתקבל כתלמיד באוניברסיטה.
- 5.9 מעשה תרמית אחר כלשהו, או מצג שווא שנעשה לשם קבלת זכויות באוניברסיטה או בקשר ללימודים בה, אם לטובת עצמו, אם לטובת אחר וכן סיוע בעשיית כל מעשה כאמור.
- 5.10 אי-ציות להוראות של רשויות האוניברסיטה ובכלל זה לעובדיה האקדמיים ועובדיה המינהליים, שניתנו במסגרת מילוי תפקידה, וכן אי-ציות להוראות כאמור גם אם ניתנו מחוץ לתחומי קריית האוניברסיטה.
- 5.11 עשיית מעשה שיש בו משום זרמה, הונאה או זיוף, בין אם הניב המעשה טובת הנאה ובין אם לאו, ובכלל זה:
 - מסירת ידיעה כוזבת ביודעין לאוניברסיטה, הימנעות ביודעין ממסירת מידע נדרש, חיבור מסמך כוזב ו/או הגשתו לרשויותיה, לעובדיה האקדמיים או לעובדיה המינהליים לשם קבלת זכויות באוניברסיטה, או בקשר ללימודים באוניברסיטה, אם לטובת מוסר הידיעה, מחבר המסמך או המגיש אותו כאמור, ואם לטובת אחר.

- הכנסת שינוי בכל מסמך, תעודה או רשומה מטעם האוניברסיטה, ללא הרשאה מרשויותיה המוסמכות.
- 5.12 פגיעה ברכוש ספריות האוניברסיטה ובכלל זה גניבת ספרים, תדפיסים, חומר דיגיטלי, חומר אודיו-ויזואלי או חומר אחר, הסתרתם, הוצאתם ללא רשות, השחתתם, הפרת תקנון או נהלי ספריות האוניברסיטה, וכל עבירה אחרת הקשורה בשימוש בספריות.
- 5.13 הפרת תקנות, הוראות ונהלי האוניברסיטה, ובכלל זה — הפרה של תקנות, הוראות והסכמים המתייחסים:
- א. לנהל פעילות ציבורית בקמפוס;
 - ב. לעישון במקום האסור לישון;
 - ג. לשימוש במתקני האוניברסיטה כולל ספריות, חדרי מעבדות, אולמות, מעונות ושיכונים, מועדונים, משרדים, מתקני ספורט ושטחים פתוחים; ד. לעבירות חניה; ה. למעשה או מחדל שגרם או שעלול היה לגרום למניעת מימוש זכותם של תלמיד, עובד אקדמי, עובד מינהלי או אורח האוניברסיטה, מגישה למתקנים הנ"ל, לספרים, לאמצעי הוראה ולמידה אחרים או כל זכות אחרת המוקנית להם כדין.
- 5.14 סרוב להזדהות בפני עובד אקדמי או עובד מינהלי במסגרת מילוי תפקידם.
- 5.15 אי הופעה לפני רשויות המשמעת, או סירוב להעיד בפניהן.
- 5.16 מתן עדות שקר או העלמת עובדות בדיון בפני רשויות המשמעת.
- 5.17 אי מילוי חלקי או מלא של החלטה שניתנה על-ידי רשויות המשמעת.
- 5.18 התנהגות הנוגדת את החוק או את עקרונות המוסר הציבורי, וכן כל התנהגות שיש עמה קלון.
- 5.19 התנהגות פרועה, הקמת שאון ומהומה, השתתפות בתגרה או התנהגות אלימה, בתחומי קריית האוניברסיטה.
- 5.20 שימוש ברכוש האוניברסיטה לצרכים פרטיים ללא אישור מוסמך, ובכלל זה שימוש בזמן מחשב לצרכים פרטיים ללא אישור מוסמך. פריצה או הסגת גבול לאוניברסיטה או לרכושה.

ה. עונשים

6. תלמיד שנמצא אשם בעבירת משמעת, צפוי לאחד או יותר מן העונשים המנויים להלן:
- 6.1 אזהרה.
 - נזיפה.
 - נזיפה חמורה.
 - 6.2 פסילת התלמיד מקבלת פרס לימודים, הנחה בשכר לימוד, הלוואה או מלגה או ביטול הזכות לקבלם לתקופה שתיקבע. ביטול זכויות או הישגים שנרכשו כתוצאה ממרמה.

- 6.3 מניעת כניסה ושימוש במתקני האוניברסיטה וברכושה כולל מעבדות, ספריות, מחשבים, שיכונים ומעונות סטודנטים, מועדונים, מתקני ספורט ומגרשי חניה למשך תקופה שתיקבע.
- 6.4 פסילת בחינה שהתלמיד נבחן בה, וכן פסילת תרגיל, עבודת בית, עבודה סמינריונית, עבודת גמר, עבודת דוקטור, או עבודה אחרת המוטלת על התלמיד בקשר עם לימודיו.
- 6.5 איסור השתתפות או ביטול קורסים שנתיים או סמסטריאליים מסויימים שהתלמיד השתתף בהם.
- 6.6 איסור להיבחן בבחינה או בבחינות מסויימות במועד מסויים או במועדים מסויימים.
- 6.7 עיכוב מתן כל מסמך מטעם האוניברסיטה הקשור בלימודים. עיכוב מתן תעודה או אישור המעידים על לימודי התלמיד או סיום לימודיו, למשך תקופה שתיקבע.
- 6.8 ביטול מסמך, תעודה, תואר או אישור מטעם האוניברסיטה הקשור בלימודים, בכפוף לאישור הרקטור.
- 6.9 קנס כספי בשעור שלא יעלה על מחצית משכר הלימוד המלא השנתי לתלמיד מן המניין. כל קנס יהיה צמוד למדד המחירים לצרכן מתום שלושים יום ממועד הטלתו ועד למועד הפרעון בפועל.
- 6.10 ביטול שנת הלימודים השוטפת או חלקה. ביטול בדיעבד של שנת לימודים או חלקה.
- 6.11 הרחקת התלמיד מן האוניברסיטה לתקופה מוגדרת לרבות איסור כניסת התלמיד, במשך תקופת ההרחקה, לתחומי קריית האוניברסיטה.
- 6.12 הרחקת התלמיד מן האוניברסיטה לצמיתות, לרבות איסור כניסת התלמיד לתחומי קריית האוניברסיטה.
- עונש הרחקה לצמיתות מן האוניברסיטה טעון אישורו של הרקטור.
- 6.13 מניעת הרשמה או מניעת חידוש לימודים.
- 6.14 נמצא תלמיד אשם בעבירת משמעת ועקב העבירה נגרם נזק חומרי לרכוש האוניברסיטה, ובכלל זה הספרייה, או לעובדי האוניברסיטה או תלמידיה, ניתן לחייבו בפיצוי כספי.
- כל פיצוי יהיה צמוד למדד המחירים לצרכן מתום שלושים יום ממועד הטלתו ועד למועד הפרעון בפועל.
- 6.15 חיוב התלמיד לעשות שירות לאוניברסיטה או מטעמה או לציבור בתנאים ובמועדים שייקבעו על-ידי רשויות המשמעת.
- 6.16 גרירת רכב ו/או סינדולו.

- 6.17 מניעת העסקה של התלמיד באוניברסיטה, בכל תפקיד או בתפקיד מסויים כלשהו, בין אם בשכר ובין אם ללא שכר, לתקופה קצובה או עד גמר לימודיו באוניברסיטה.
- 6.18 עונש על תנאי.
- רשויות המשמעת רשאיות להורות כי עונש שהוטל על-ידן יהיה, כולו או מקצתו, על תנאי. התנאי הוא שתלמיד לא יעבור עבירה או עבירות שייקבעו על-ידי רשויות המשמעת בתקופה מוגדרת.
- 6.19 תלמיד שנדון לעונש על תנאי לא ישא את עונשו, אלא אם עבר תוך התקופה שנקבעה אחת העבירות שנקבעו והורשע בגין עבירה כאמור תוך תקופת התנאי או אחריה. תקופת התנאי תתחיל מיום ההחלטה אלא אם נקבע בגוף ההחלטה אחרת.
- 6.20 הורשע תלמיד כאמור, יופעל התנאי על-ידי רשויות המשמעת ולא יהא בכך כדי לגרוע מסמכויות רשויות המשמעת להטיל על התלמיד, בחופף או במצטבר, עונש או עונשים בגין העבירה החדשה שבגינה הופעל התנאי.
- 6.21 תמצית ההחלטה וגזר הדין ירשמו בתיקו האישי של התלמיד שהורשע, המנוהל ביחידה האקדמית בה הוא לומד ובמחלקה לשירותי תלמיד ושכ"ל.

.א6

- א6.1 תלמיד שנמצא אשם בעבירה לפי סעיף 5.5 או 5.7, יורחק הרחקה בפועל לתקופה שתיקבע על-ידי הפוסק בהתאם לחומרת העבירה.
- א6.2 תלמיד שנמצא אשם פעם נוספת בעבירה לפי סעיף 5.5 או 5.7, בתוך שלוש שנים מיום שהורשע לראשונה בעבירה לפי סעיף 5.5 או 5.7, יורחק מן האוניברסיטה לצמיתות, אלא אם מצא הפוסק נסיבות מיוחדות, אותן יפרט בהחלטתו, המצדיקות עונש קל יותר. הוראות סעיף 6.20 יחולו על סעיף זה.
- א6.3 נמצא תלמיד אשם בעבירה לפי סעיף 5.5 או 5.7, יחליט הממונה על המשמעת בהתייעצות עם ראש רשויות המשמעת, על דיווח המקרה ליועץ המשפטי לממשלה.

1. רשויות המשמעת

7. רשויות המשמעת ובעלי תפקידים אחרים:
 - א. רשויות המשמעת באוניברסיטה הינן:
 1. ראש רשות המשמעת.
 2. הממונה על המשמעת והפוסקים.
 3. יו"ר ועדת הערעורים וחברי הוועדה.
 - ב. בעלי תפקידים אחרים: התובע הראשי, התובעים והמרכז כהגדרתם בתקנון.

ראש רשות המשמעת

7.1 סנאט האוניברסיטה, בהמלצת הרקטור ועל דעת הנשיא, ימנה מבין העובדים האקדמיים של האוניברסיטה את ראש רשות המשמעת. ראש רשות המשמעת אחראי על ארגון, ניהול והפעלה של רשויות המשמעת.

7.2 הממונה על המשמעת והפוסקים

7.2.1 סנאט האוניברסיטה, בהמלצת הרקטור ועל דעת הנשיא, ימנה מבין העובדים האקדמיים של האוניברסיטה את הממונה על המשמעת וכן ימנה מבין העובדים האקדמיים, העובדים המנהליים, התלמידים ואישי ציבור את הפוסקים, במספר שייקבע מדי פעם בפעם ע"י הסנאט. המנוי יהיה לתקופה קצובה.

7.2.2 הממונה על המשמעת ידון ויחליט – כדן יחיד – בתלונות על עבירות משמעת.

7.2.3 כל סמכות המסורה לממונה על המשמעת על פי תקנון זה – פרט לסמכויותיו לפי סעיף 7.2.4 להלן – נתונה גם לכל אחד מהפוסקים. דין החלטה של פוסק כדן החלטה של הממונה על המשמעת לכל דבר ועניין.

7.2.4 חלוקת התיקים בין הממונה על המשמעת לפוסקים וקביעת מועדי הדיון תעשה על-פי הנחיות כלליות שיקבע הממונה על המשמעת מעת לעת, או על פי קביעתו לענין או לעניינים מסויימים. על אף האמור בסעיף 7.2.2 לעיל, לממונה על המשמעת הסמכות לקבוע בהתאם לשיקול דעתו, כי בתלונות מסויימות יתקיים הדיון על-ידי מותב של שלושה המורכב מן הממונה על המשמעת ושניים מבין הפוסקים שייקבעו על-ידו.

7.2.5 הממונה על המשמעת רשאי לאצול סמכויותיו על-פי סעיף 7.2.4 לעיל לפוסק או לפוסקים.

7.2.6 משתמה תקופת המינוי של הממונה על המשמעת או של אחד מהפוסקים, מוסמכים הם להמשיך ולסיים את הדיון בכל תלונה שהוגשה בפניהם קודם לכן, וכן בתלונות חדשות עד למינוי מחליפיהם.

7.3 ועדת ערעורים

7.3.1 חברי ועדת הערעורים יהיו שמונה עובדים אקדמיים שימונו על-ידי סנאט האוניברסיטה, ארבעה תלמידים שימונו על-ידי ועד אגודת הסטודנטים של האוניברסיטה וארבעה אישי ציבור שימונו על-ידי נשיא האוניברסיטה. יו"ר ועדת הערעורים ימונה על-ידי הסנאט בהמלצת הרקטור ועל דעת הנשיא מתוך שמונת העובדים האקדמיים או מבין ארבעת אישי הציבור כאמור. המינוי יהיה לתקופה קצובה.

7.3.2 ועדת הערעורים תדון בהרכב של שלושה עובדים אקדמיים, תלמיד אחד ואיש ציבור אחד.

7.3.3 הרכב ועדת הערעורים לדיון בכל ערעור ייקבע על-ידי יו"ר ועדת הערעורים מבין חברי ועדת הערעורים, וכן יקבע יו"ר ועדת הערעורים את יו"ר המותב.

7.3.4 משתמה תקופת המינוי של יו"ר ועדת הערעורים או של חבריה, מוסמכים הם להמשיך ולסיים את הדיון בכל ערעור שהוגש בפניהם קודם לכן וכן בערעורים חדשים עד למינוי מחליפיהם.

7.4 מרכז ותובע

7.4.1 הרקטור ימנה עובד מינהלי שישימש כמרכז של רשויות המשמעת (להלן – "המרכז").

7.4.2 הנשיא והרקטור, ימנו עובדי אוניברסיטה מינהליים, עובדים אקדמיים ותלמידים שישימשו כתובע ראשי וכתובעים בדיון המשמעתי (להלן – כל אחד מהם "התובע"). מינוי התלמידים יהיה בהתייעצות עם אגודת הסטודנטים ובשיתוף דיקן הסטודנטים.

8. שמירת סמכויות

8.1 סמכותן של רשויות המשמעת לדון ולפסוק בעבירות משמעת אינה שוללת סמכותם של עובד אקדמי או עובד מינהלי לתת הוראות או לנקוט צעדים – שבגדר סמכותם – לשם מניעת הפרעות מצד תלמיד למהלך תקין של לימודים, בחינות או פעילות אחרת באוניברסיטה.

8.2 אין בהוראות התקנון כדי לפגוע בסמכויות הנתונות לעובד אקדמי או לעובד מינהלי על-פי תקנונים אחרים באוניברסיטה.

ז. הליכי הדיון בפני הממונה על המשמעת

9. הסמכות לקיים הליכים משמעתיים לפי תקנון זה איננה נשללת על-ידי קיום חקירה משטרתית, הליכים פליליים או פסק דין בגין אותו מעשה.

9.1 תלונה בדבר עבירה על המשמעת תוגש על-ידי המתלונן בכתב בשני עותקים לתובע.

9.2 התובע יטפל בתלונה סמוך ככל האפשר לאחר קבלתה, והוא רשאי לבקש הסברים מהמתלונן, מהתלמיד הנתבע, אם הלה חפץ לתת הסבר, ומכל מקור אחר.

9.3 הגיע התובע להחלטה שאין מקום לפתוח בהליכים משמעתיים, רשאי הוא לגנוז את התלונה. התובע יודיע למתלונן ולנתבע על החלטת הגניזה, ועל זכות המתלונן לערער על החלטה זו בפני הרקטור והנשיא תוך ארבעה עשר (14) ימים מיום קבלת הודעה זו. הערעור יתקבל אם הרקטור והנשיא החליטו על כך. החלטת הרקטור והנשיא תהא סופית. אחת לשנה יגיש התובע דווח מפורט לוועדה המתמדת על התלונות שנגזרו.

9.4 החליט התובע שיש מקום לפתוח בהליכים משמעתיים, יכין את טופס התביעה ויעבירו לממונה על המשמעת תוך ציון הפרטים הבאים:

- א. פרטי המתלונן ותאורו.
- ב. תאור המעשים או המחדלים המיוחסים לתלמיד הנתבע.
- ג. פרוט סעיפי עבירות המשמעת המיוחסות לנתבע.
- ד. רשימת עדי התביעה ומסמכים.

9.5 הממונה על המשמעת באמצעות המרכז, ישלח לנתבע, לתובע, למתלונן, וליו"ר אגודת הסטודנטים, בהקדם האפשרי, הזמנה בכתב על המקום והמועד שנקבע לדיון בתלונה, בצירוף טופס התביעה ועותק של התקנון.

טופס הזמנה יבהיר לנתבע:

1. את הברירה, הטעונה הסכמת שני הצדדים, בין דיון בדרך של גישור לבין דיון משמעותי.
2. כי הינו רשאי להיעזר במייצג שהינו תלמיד אחר או עובד אקדמי, בניהול טיעונו לפני הממונה על המשמעת וכי עליו ליפות כוחו בכתב לכך.
3. מי מיועד לייצג את התביעה בדיון המשמעותי – עורך-דין או אחר. והיה והתובע בדיון הינו עורך-דין, רשאי הנתבע להיעזר במייצג שהינו עורך דין.
4. רשאי הנתבע להיעזר לצורך הגנתו בפני רשויות המשמעת בעורך דין שאינו תלמיד האוניברסיטה, אם הרשעה בעבירה שבגינה הוא נתבע עלולה לגרום עונש של הרחקה בפועל מהאוניברסיטה.
5. כי עליו להודיע לממונה על המשמעת, לא יאוחר מחמישה ימי עבודה מהיום שבו נמסרה לו ההזמנה את הפרטים המצויינים בסעיף 9.5 א' להלן.

9.5 א. הנתבע יודיע לממונה על המשמעת, לא יאוחר מחמישה ימי עבודה

מהיום שבו נמסרה לו ההזמנה:

1. על בחירתו בדרך של גישור או בדרך של דיון משמעותי.

2. אם בחר להסתייע במייצג,

א. האם יש באפשרותו למנות לעצמו מייצג או שהוא מעוניין

להפנות את הבקשה למנות לו מייצג לממונה על המשמעת.

ב. אם מינה לעצמו מייצג – את שמו ומענו של המייצג.

9.6 כל הודעה, הזמנה או מסמכים שיישלחו לנתבע ולמתלונן בדואר רשום לפי כתובתו שבמדור לרישום ומעקב באוניברסיטה או כתובתו בחוג לימודי, או שנמסרו לידי הנתבע באמצעות שליח ייחשבו כאילו נמסרו לנתבע שבעה (7) ימים לאחר שיגורם – אם נשלחו בדואר כאמור או ביום מסירתם בפועל לידי הנתבע – אם נמסרו על-ידי שליח כאמור.

9.7 המועד שייקבע לתחילת הדיון בתלונה יהיה לא מאוחר מאשר שלושים (30) ימי עבודה מיום שנתקבלה התלונה על-ידי התובע ובמקרה של חופשות בהן אין פעילות באוניברסיטה מאה (100) ימים, ולא מוקדם משבעה (7) ימים מהיום בו נמסרה ההזמנה לפי סעיף 9.5 לעיל לנתבע. תובע או נתבע, המבקש לדחות את מועד הדיון, יודיע על כך לממונה על המשמעת, בצירוף נימוקים, תוך שלושה (3) ימים מיום שנמסרה לו ההזמנה. החלטת הממונה על המשמעת בבקשת הדחייה תימסר לנתבע, לתובע, למתלונן וליו"ר אגודת הסטודנטים או מי שימונה על ידו, בהקדם האפשרי.

9.7 א. לתלמיד הנתבע, או לבא כוחו, תהיה זכות לעיין בהחלטות שניתנו במקרים

דומים ושפורסמו על-ידי רשויות המשמעת בעילום שם, במהלך השנתיים

שקדמו לדיון באמצעות אתר האינטרנט של הרשות.

- 9.8 הדיון בתלונה יכול שיתנהל בהעדר הנתבע אם זה לא יופיע במועד שנקבע למרות שהזמן כראוי. נתקיים דיון שלא במעמד הנתבע בנסיבות כמתואר לעיל, יהיה הממונה על המשמעת רשאי ליתן כל החלטה אף שלא בפני הנתבע. ניתנה החלטה שלא בפני הנתבע ימציא לו המרכז עותק ממנה והנתבע יהיה רשאי לעתור לביטול תוך שבעה (7) ימים מהמועד בו הומצא לו עותק מן ההחלטה. העתירה תתברר בפני הממונה על המשמעת שיהיה מוסמך לבטל החלטתו או לשנותה מטעמים מיוחדים שיירשמו ולקיים דיון חוזר בתלונה בנוכחות הנתבע.
- 9.9 בשעת הדיון בתלונה יהיו נוכחים התובע, המתלונן, הנתבע ומייצג – בהתאם להודעת הנתבע כאמור בסעיף 9.5א' וכן תלמיד משקיף, המתמנה על ידי הרקטור מתוך רשימת משקיפים שתגיש אגודת הסטודנטים. נוכחותו של מייצג הנתבע בדיון אינה פוטרת את הנתבע מהתייצבות לדיון על פי ההזמנה שקיבל.**
- 9.10 המרכז יזהה את הנתבע ויצגי בפניו את כל הנוכחים בשםם ותפקידם.
- 9.11 הממונה על המשמעת יקרא את טופס התביעה בפני הנתבע ויסביר לו, אם יתבקש לכך – את האמור בו. הממונה על המשמעת יסביר לנתבע ולתובע את האפשרות של קיום הדיון בדרך של גישור. בהעדר הסכמה הדדית של הצדדים בדבר קיום הדיון בדרך של גישור, יתקיים הדיון המשמעותי.
- 9.12 לא הודה הנתבע, יציג התובע את גירסתו, וראיותיו, וירצה את טיעונו. משסיים, יציג הנתבע או בא כוחו את גירסתו וראיותיו, וירצה את טיעונו.
- 9.13 בתום דיון זה, ובהקדם האפשרי, יכריע הממונה על המשמעת בכתב על דבר זיכויו או הרשעתו של הנתבע. הודה הנתבע בביצוע העבירה, יכריע הממונה על המשמעת בהקדם האפשרי על דבר הרשעתו.
- הורשע הנתבע בביצוע העבירה, יציג התובע את ראיותיו וטיעונו לענין העונש. משסיים, יציג הנתבע את ראיותיו וטיעונו לענין העונש.
- 9.14 היושב או היושבים בדיון, הנתבע והתובע, רשאים לחקור את העדים, לרבות המתלונן והנתבע. היושבים בדיון ידאגו להגן על העדים מפני פגיעה והטרדה במהלך הדיון וימנעו שאלות בלתי רלוונטיות או חוזרות תוך ניצול לרעה של הדיון.
- 9.15 הממונה על המשמעת ינהל את הדיון ויקבל ראיות בדרך שנראית לו צודקת ויעילה, תוך הקפדה על כללי הצדק הטבעי.
- 9.16 במהלך הדיון יירשם בידי המרכז פרוטוקול שיחתם בידי הממונה על המשמעת.
- 9.17 הדיון המשמעותי יתנהל בדלתיים סגורות, אלא אם הממונה על המשמעת יחליט אחרת, על-פי בקשת התובע או הנתבע.
- 9.18 סמוך ככל האפשר לסיום גביית הראיות והשמעת טענות הצדדים, יתן הממונה על המשמעת החלטה מנומקת, בכתב.
- 9.19 המרכז ישלח עותקים של החלטה לתובע, לדיקן הפקולטה שבה לומד הנתבע, למתלונן, לנתבע, לאגודת הסטודנטים וכן לגורמים אחרים באוניברסיטה הנוגעים בדבר. עותק אחד מההחלטה יתויק בתיקו האישי של הנתבע.

- 9.20 המצאת החלטה לידי התלמיד הנתבע תהיה במשלוח עותק ממנו לתלמיד בדואר רשום לפי כתובתו של התלמיד כפי שרשומה במחלקה לשירותי תלמיד ושכ"ל באוניברסיטה או בחוג לימודיו, או במסירת עותק של ההחלטה לידי התלמיד באמצעות שליח, ויראו את ההחלטה כאילו הומצאה לידי התלמיד כאמור שבעה ימים לאחר שיוגרה אם נשלחה בדואר, או ביום מסירתה בפועל לידי התלמיד אם נמסרה על-ידי שליח כאמור.
- 9.21 תחולתה של ההחלטה היא ממועד הקראתה לנתבע, ואם לא נכח הנתבע במועד זה, ממועד מסירתו לנתבע.
- א. בקשה לדחיית מועד ביצוע העונש בכתב למרכזת רשויות המשמעת, תוך 20 יום מיום שיועד המבקש על העונש.
- ב. הוגשה בקשה לדחות מועד ביצוע העונש, רשאי הממונה על המשמעת לדחות את ביצועו ממועד אחר ולהתנות את הדחייה בתנאים שיימצא לנכון.
- 9.22 לא הוגש ערעור, תהיה ההחלטה של הממונה על המשמעת סופית. אולם אם הטיל הממונה על המשמעת עונש של הרחקה, או ביטול שנת לימודים או חלקה, טעון עונש זה אישור מטעם נשיא האוניברסיטה או הרקטור, או ממלאי מקומם המוסמכים, בהתאם לסוג העבירה, המוסמכים להפחית את העונש, או להחליפו בעונש קל יותר, מן העונשים המנויים בתקנון זה.

ח. החלטות ביניים

10. הרקטור או הדיקן (בהתייעצות עם הממונה על המשמעת) או הממונה על המשמעת רשאים, לאחר שהוגשה תלונה לתובע, לתת החלטות ביניים (כגון: דחיית בדיקה של בחינה, איסור לגשת לבחינה, הפסקת לימודים, איסור להשתמש במתקני האוניברסיטה וכד').
- החלטות ביניים אלה תהיינה תקפות עד מתן החלטה בתלונה, או מועד מוקדם יותר כפי שיקבע על-ידי נותן ההחלטה אך בכל מקרה תוקפה של החלטות ביניים לא יעלה על שלושה שבועות, כפוף לאמור בסעיף 10.1 להלן.
- 10.1 ביקש התלמיד הנתבע לדחות המועד הקבוע לדיון נגדו, והממונה על המשמעת נעתר לבקשת הדחייה, יהא הממונה על המשמעת רשאי להאריך תוקפה של החלטת הביניים עד למתן ההחלטה.
- 10.2 העתקים מהחלטות הביניים יישלחו לנתבע, לתובע, למתלונן, לדיקן הפקולטה ולראש החוג שבהם לומד הנתבע ולאגודת הסטודנטים.
- 10.3 החלטות ביניים תינתן במידת האפשר לאחר שנותן ההחלטה איפשר לתלמיד או לבא-כוחו להשמיע טענותיו.
- 10.4 ניתנה החלטות ביניים בהעדר התלמיד, יהיה התלמיד רשאי לבקש מן הממונה על המשמעת דיון חוזר בהחלטה בנוכחותו. אישר הממונה על המשמעת קיום דיון חוזר, ייערך דיון זה לא יאוחר מאשר תוך שבוע ימים ממועד הבקשה.

- 10.5 החלטת הממונה על המשמעת בדיון חוזר כאמור תהיה סופית.
- 10.6 החלטות ביניים אינן ניתנות לערעור בפני ועדת הערעורים.
- 10.7 הממונה על המשמעת מוסמך לבטל או לשנות בכל עת, החלטת ביניים שנתן, בין ביוזמתו ובין ביוזמת התלמיד או המתלונן.

ט. הדיון בערעור

11. החלטה ניתנת לערעור בזכות.
- 11.1 הודעת ערעור תוגש אל מרכז ועדת הערעורים בשלושה עותקים, תוך עשרים יום מיום שהודעה למערער ההחלטה.
- 11.2 המרכז יעביר עותק מהודעת הערעור אל יו"ר ועדת הערעורים, ועותק אל המשיב. המשיב רשאי להגיש תשובתו להודעת הערעור בשלושה עותקים אל מזכיר ועדת הערעורים תוך שבועיים מיום שהומצאה לידי הודעת הערעור. מרכז ועדת הערעורים יעביר עותק של תשובת המשיב אל יו"ר ועדת הערעורים, ועותק אל המערער.
- 11.3 יו"ר ועדת הערעורים יקבע את הדיון בערעור במועד מוקדם ככל האפשר, ויודיע לצדדים על מועד זה בהקדם. כללי המצאת ההחלטה יחולו על המצאת הודעה זו.
- 11.4 צד המבקש לדחות את מועד הדיון יודיע על כך ליו"ר ועדת הערעורים, בצרף נימוקים, תוך שלושה ימים מיום שנמסרה לו ההודעה. החלטת יו"ר ועדת הערעורים בבקשת הדחיה תימסר לצדדים בהקדם האפשרי.
- 11.5 בשעת הדיון בערעור יהיו נוכחים המערער והמשיב. התלמיד יהא רשאי להעזר בתלמיד אחר או בעובד אקדמי לפי בחירתו, בניהול טיעונו לפני ועדת הערעורים, וליפות כוחו בכתב. מתן יפוי כוח כאמור אינו פוטר את התלמיד מהתייצבות לדיון על-פי ההזמנה שקיבל. אי הופעת העובד האקדמי או התלמיד האחר כאמור לדיון בערעור לא תעכב הדיון בערעור או תגרע מתוקפו.
- 11.6 הדיון בערעור יכול שיתנהל בהעדר התלמיד שהוא צד לערעור (בין כמערער ובין כמשיב) אם הוא לא יופיע במועד שנקבע למרות שהוזמן כראוי. נתקיים הדיון שלא במעמד התלמיד בנסיבות כמתואר לעיל, תהיה ועדת הערעורים רשאית ליתן כל החלטה אף שלא בפניו. ניתנה החלטה שלא בפני התלמיד, ימציא לו המרכז עותק ממנה והתלמיד יהיה רשאי לעתור לביטולם תוך שבעה (7) ימים מהמועד בו נמסר לו עותק מן ההחלטה. העתירה תתברר בפני ועדת הערעורים שתהיה מוסמכת לבטל החלטתה או לשנותה מטעמים מיוחדים שיירשמו ולקיים דיון חוזר בערעור בנוכחות התלמיד.
- 11.7 סדר הדיון בערעור יהא כך: המערער יטען ראשון, המשיב לאחריו.
- 11.8 הדיון בערעור יתנהל בדלתיים סגורות, אלא אם יו"ר ועדת הערעורים יחליט אחרת, על-פי בקשת המערער או המשיב.
- 11.9 ועדת הערעורים תנהל הדיון בערעור בדרך שנראית לה צודקת ויעילה.

11.10 סמוך ככל האפשר לאחר שמיעת הצדדים תתן ועדת הערעורים החלטה מנומקת בכתב.

11.11 ועדת הערעורים רשאית בהחלטתה לעשות אחת מאלה:

א. לקבל את הערעור, כולו או מקצתו, ולשנות את ההחלטה של הממונה על המשמעת, או לבטלה וליתן אחרת במקומה, או להחזיר את הדיון עם הוראות אל הממונה על המשמעת.

ב. לדחות את הערעור.

ג. ליתן בקשר להחלטה כל החלטה אחרת שהממונה היה מוסמך לתיתה.

11.12 ההחלטה של ועדת הערעורים תהיה סופית. אולם אם החליטה ועדת הערעורים על עונש של הרחקה או ביטול שנת לימודים או חלקה, טעון עונש זה אישור מטעם נשיא האוניברסיטה או הרקטור או ממלאי מקום המוסמכים, בהתאם לסוג העבירה, המוסמכים להפחית את העונש, להחליפו בעונש אחר קל יותר, מן העונשים המנויים בתקנון זה.

היה העונש טעון אישורם של הנשיא או הרקטור בהתאם לסוג העבירה, יהיה הנתבע רשאי להגיש לנשיא או לרקטור השגותיו בכתב, תוך שבועיים מיום שהומצאה לו ההחלטה.

11.13 אישרו הנשיא או הרקטור בהתאם לסוג העבירה, עונש של הרחקה הנתבע מן האוניברסיטה לצמיתות, רשאי הנתבע לפנות אל הנשיא או הרקטור בהתאם לסוג העבירה לא לפני תום 3 שנים מיום הוצאת הנתבע מהאוניברסיטה בבקשה לאפשר לו לחדש את לימודיו באוניברסיטה. אם ימצאו זאת לנכון רשאים הנשיא או הרקטור לחון אותו, ואז יעבירו את הבקשה ליחידה האקדמית הנוגעת בדבר, לדיון ענייני בדבר תנאי חידוש הלימודים.

י. פרסום

הפך פסק הדין להיות סופי, יפורסם פסק הדין כולל שמו של הנתבע, על גבי לוחות המודעות של החוגים בהם לומד הנתבע וכן באתר רשויות המשמעת באינטרנט, אלא אם מצא הפוסק נסיבות מיוחדות המצדיקות אי פרסום.

תקנות חניה

הנחיות להגשת בקשה לקבלת תווית חניה

ההנחיות להלן מפרטות את כללי הזכאות לקבלת תווית חניה; תהליך הגשת הבקשה לקבלת תווית חניה, אופן השימוש בתווית החניה, וכן תקנות בדבר עבירות חניה – וסינדול רכב.

1. הזכאים לקבלת תוי חניה

- א. סטודנטים העונים על אחד הקריטריונים הרשומים מטה:
 - (1) סטודנטים הלומדים לתואר שלישי.
 - (2) סטודנטים הלומדים לתואר שני **בתכנית מלאה** שנה ראשונה ומגישי תזה.
 - (3) סטודנטים הלומדים שנה ד' משפטים / שנה ד' ראיית חשבון.
 - (4) סטודנטים שהינם עוזרי הוראה ומחקר במינוי מטעם משאבי אנוש.
 - (5) עמיתי הוראה בדרגות א', ב', ג', או עפ"י החלטת הנהלה.
 - ב. תנאי קבלת התו:
 - (1) הצגת אישור קבלה ללימודים לתואר שני/שלישי.
 - (2) הצגת אישור קבלה ללימודים לתואר שני ומגישי תזה.
 - (3) רישיון נהיגה בתוקף על שם המבקש/ת.
 - (4) הצגת רישיון רכב של הסטודנט. סטודנט/ית נשוי/ה שבבעלותו/ה הרכב או בבעלות בעל/אישה/הורים.
 - ג. מועדי חלוקת תווית חניה:
 - (1) סטודנטים הלומדים לתואר שלישי, עמיתי הוראה א', ב' ג' החל מה-17/8/08 במשך כל השנה.
 - (2) סטודנטים הלומדים לתואר שני שנה א' ומגישי תזה – החל מה-17/8/08 ועד 30/10/08, בין הימים א'-ה' בין השעות 09.00-14.30.
 - (3) סטודנטים עוזרי הוראה ומחקר במינוי מטעם משאבי אנוש החל מה-17/8/08 במשך כל השנה.
- לא לתקיים חלוקת תוויות בימי ו', בחגים ובערבי חג.

2. הזכאים להגיש הבקשה

- א. סטודנטים העונים על אחד התנאים הבאים:
 - (1) סטודנטים נכים שברשותם תו נכה / רכב שירות רפואי מטעם מוסדות מוסמכים כגון משרד הביטחון וביטוח לאומי ואחרים (עליהם להציג תעודת נכה).
 - (2) סטודנטים הסובלים מבעיות רפואיות מיוחדות אשר אינם נכים לפי המוגדר

בסעיף 1 לעיל, יחוייבו להציג מסמך עדכני מרופא מומחה. המסמך ייבדק ותתקבל החלטה לפי שיקול הגורם המוסמך באוניברסיטה. את המסמכים הרפואיים יש להגיש למשרדנו מיום 17/8/08 ועד יום 30/10/08. לאחר מועד זה לא ניתן יהיה לטפל בבקשות.

- (3) סטודנטים בני 60 שנה ומעלה.
- (4) סטודנטיות בהריון תחויבנה באישור מרופא נשים.
- (5) סטודנטים בני עובדים.
- (6) סטודנטים נפגעי פעולות איבה ובני משפחות שכולות (עם הצגת אישור מהרשויות).

ב. אופן הגשת בקשה לזכאים

הבקשות תוגשנה לאגף הביטחון והבטיחות של האוניברסיטה (ע"ש מגיש הבקשה) כמפורט בסעיפים 1 ו-2.

ג. אישור הבקשה והנפקת התווית

- (1) הבקשות תועברנה לאישור אגף הביטחון והבטיחות, סטודנטים שבקשותיהם אושרו, יקבלו תווית חניה באגף הביטחון לאחר שישלמו את האגרה.
- (2) בעת מסירת התווית, יידרש מגיש הבקשה להציג רשיון נהיגה ורכב תקפים על שמו או על שם הוריו / בן/בת זוגם (מחייב קיומו של רישום בתעודת זהות, מסמך מהרבנות או הצהרה חתומה ע"י נוטריון). כן עליו להציג שובר תשלום וכן מסמכים רפואיים ואחרים כמתחייב מסעיף 2 א' (1) ו-(2) דלעיל.
- (3) סטודנטים שברשותם רכב של "חברה/קיבוץ" נדרשים להציג אישור "ממקום העבודה / קיבוץ" שאכן הרכב משמש את הסטודנט/ית במשך כל השנה.
- (4) כל רוכש תו חניה יאשר בחתימת ידו שקרא את הכתוב בטופס ההתחייבות לקבלת תו חניה.

3. הגרלת תווית חניה

- א. מקומות החניה הפנויים שיוותרו לאחר חלוקת התוויות לזכאים כאמור בסעיף 1 דלעיל, יוגרלו בין כלל ציבור הסטודנטים לתואר שני שנה שנייה ומעלה שאינם מגישי תזה, תואר ראשון ותלמידי מכינה.
- ב. בהגרלה רשאים להשתתף סטודנטים בעלי רישיון נהיגה ורישיון רכב תקפים על שםם או על שם הוריהם בן/בת זוגם [כנדרש בסעיף 2 ג' (2)].
- ג. סטודנטים המעוניינים להשתתף בהגרלה יעשו זאת באמצעות אתר האינטרנט <http://security.haifa.ac.il> החל מיום ראשון ה-17/8/08 ולא יאוחר מיום חמישי ה-30/10/08.
- ד. סטודנטים שיזכו בהגרלה יתחייבו לקבל את התווית מיום 3/11/08 בשעה 12:00 ועד יום 20/11/08 עד שעה 14:30. הזכאים יציגו רישיונות נהיגה ורכב בעת קבלת התווית; אחר מועד זה תבוטל זכאותם וקיימת אפשרות שתיערך הגרלה נוספת בין הנרשמים שלא זכו בהגרלה הראשונה.

- ה. לאחר סקר מקומות פנויים במגרשים יוחלט באם לבצע הגרלה נוספת בין הנרשמים שלא זכו בהגרלה ראשונה.
- ו. ניתן לקבל את תוצאות ההגרלה מתאריך 3/11/08 משעה 12:00 באתר האינטרנט <http://security.haifa.ac.il>. סטודנטים שאין ברשותם מחשב אישי יוכלו להיכנס לאתר האינטרנט בכיתות מחשבים של האוניברסיטה. כמו כן תפורסם רשימת הזוכים בלוח המודעות ובאגף הביטחון והבטיחות.

4. דמי חניה

- א. יגבו דמי חניה מכל זכאי לצורך השתתפות בבניית מגרשי חניה חדשים ובאחזקתם של המגרשים הקיימים, כפי שייקבע מדי שנה על-ידי הנהלת האוניברסיטה.
- ב. פטור מתשלום יינתן לנכים בעלי נכות 60% ומעלה ונכים אחרים שברשותם רכב שירות רפואי.
- ג. ניתן לרכוש תו חניה של אחה"צ משעה 14.00 לכל התארים ללא הגרלה.

5. אחריות

- א. האוניברסיטה לא תחשב כמי שנטלה על עצמה לשמור בשכר או שלא בשכר על רכבו של מקבל האישור לחנות בשטח האוניברסיטה.
- ב. האוניברסיטה לא תהיה אחראית בשום מקרה לרכב, אביזריו והחפצים שהיו בו, ו/או לנוק שייגרם לנ"ל מכל סיבה שהיא לרבות גניבה, מכה, תקר וכיוצא בזה.
6. לאוניברסיטה הזכות לשנות את הסדרי התנועה והחניה בקמפוס בהתאם לצרכיה.

תקנות בדבר עבירות חניה – וסינדול כלי רכב

1.0 מטרה

- 1.1 מטרת התקנות להסדיר את החניה באוניברסיטה.
- 1.2 התקנות מופעלות באחריות הממונה על הביטחון באוניברסיטה.
- 1.3 התקנות תחולנה על כל באי האוניברסיטה לרבות סטודנטים, עובדי הסגל המנהלי, חברי הסגל האקדמי, אורחים ואחרים.
- 1.4 תקנות אלה תחולנה בכל תחום האוניברסיטה.

2.0 מונחים וביטויים

- 2.1 בתקנות אלה תהיה למונחים ולביטויים הרשומים מטה המשמעות הרשומה לצד כל אחד מהם:
- "עבירת חניה"** משמעה כל אחת מהעבירות המפורטות בנספח "1" המצורף לתקנות אלה כחלק בלתי-נפרד מהן, וכל עבירה שתנוסף מפעם לפעם לנספח "1" על-פי החלטה של רשויות האוניברסיטה.
- "עובד ביטחון"** מי שהוסמך על-ידי רשויות האוניברסיטה לפקח על ביצוע הוראות תקנות אלה בתחום האוניברסיטה.

"שטח
משער כיבוי אש במזרח, הכביש הנופי בצפון, כביש הכניסה לבניין
האוניברסיטה" IBM במערב וכביש חיפה עיר כרמל, בדרום.

3.0 תשלום הקנסות

- 3.1 שיעורי הקנסות בגין: סינדול רכב, לפי הוראות סעיף 3.5 לתקנות אלה ייקבעו על-ידי הנהלת האוניברסיטה. תעריפים אלה יעודכנו מדי פעם ויפורסמו על-גבי לוחות המודעות בתחום הקמפוס.
- 3.2 קנסות על-פי תקנות אלה ישולמו בסוכנות הדואר באמצעות שובר תשלום של הדואר.
- 3.3 המרת הקנס להזרה בסמכותו של כונן בכיר / הממונה על החניה / ראש אגף ביטחון ובטיחות בלבד.
- 3.4 לבירורים לאחר תשלום הקנס ניתן לפנות לממונה על החניה.

נספח "1"

עבירות חניה שבגין ביצוען יסודל הרכב על-פי תקנות אלה

- א. חניה במקום המיועד לחניית רכב נכים.
- ב. חניה כפולה החוסמת כניסת רכב או יציאתו ממקום חניה מוסדר.
- ג. חניה הגורמת לחסימת ציר תנועה או חוסמת כניסה ויציאה למגרש חניה מוסדר.
- ד. חניה בתחום תחנות אוטובוסים.
- ה. חניה במקומות המסומנים בתמרור "אין חניה" או "אין עצירה" או מסומנים בשפת המדרכה בצבעים אדום-לבן או אדום-צהוב או תמרור ד.16, ☒ סימון על הכביש אין חניה.
- ו. חניה על מדרכות או מדשאות.
- ז. חניה במגרשים המיועדים לחברי הסגל בלבד.
- ח. חניה שמורה לרכב יחידות האוניברסיטה.
- ט. חניה על מעבר חציה.
- י. חניה במקום המיועד לרכב חירום או הצלה.
- יא. חניה בחניוני האוניברסיטה ללא תו חניה או אישור חניה.
- יב. תפיסת שני מקומות חניה.
- יג. מספר תו החניה של הרכב אינו זהה למספר הרכב.
- יד. רכב הנכנס לאוניברסיטה וחונה בחניונים ללא אישור חניה.
- טו. כל מקום שאינו מסומן בסימני חניה.

סמכויות עובדי הביטחון והבטיחות

עובד אגף ביטחון ובטיחות נושא בסמכויות כלהלן, לצורך ביצוע מכלול תפקידי (וזאת מבלי לגרוע מהוראות הנוהל המתייחסות לתפקידיהם וסמכויותיהם של ראש אגף ביטחון ובטיחות, ממ"ח הביטחון, ממ"ח הבטיחות, הממונה על החניה, עוזריהם והכונן הבכיר):

1. בדיקת זהותו של כל אדם, בין בכניסות לשטח האוניברסיטה ובין בתחומי שטחה. מניעת כניסה של כל אדם המסרב להזדהות לשטח האוניברסיטה ו/או לכל בנין, חדר, ומתקן אחר שבתחומה ו/או הוצאת אדם כאמור משטח האוניברסיטה.
2. תפיסת חשוד ועיכובו עד לבוא משטרת ישראל.
3. עריכת בדיקות וחיפושים בחפציו של כל אדם ובכלי הרכב שברשותו, הן בכניסות לשטח והן בתחומי שטח זה, לרבות בכניסות לבניינים, חדרים ומתקנים אחרים, כולל יציאות.
4. מניעת כניסת כל אדם המסרב לאפשר חיפוש בחפציו ו/או ברכבו לשטח האוניברסיטה ו/או לאחד המקומות הנזכרים בסעיף 3 דלעיל.
5. מניעת הוצאת רכוש האוניברסיטה משטח האוניברסיטה ע"י מי שאין בידו אישור לעשות כן, כולל חיפוש ברכב יוצא או בתיקים.
6. סגירת שטחים משטחי האוניברסיטה בפני כלי רכב ו/או בני אדם לצורכי ביצוע טכסים ו/או עבודות ו/או לצורכי פעולות מנע, חילוץ והצלה, לפי הוראת ממ"ח הביטחון/ ממ"ח הבטיחות.
7. הפסקת פעילות פוליטית, ציבורית ואחרת שלא קיבלה אישור משלטונות האוניברסיטה או המתקיימת שלא בהתאם לאישור שנתקבל משלטונות האוניברסיטה.
8. מניעת כניסת רכב לשטח האוניברסיטה ללא אישור המתיר – על פי הוראות האוניברסיטה ונוהליה – כניסתו לשטח זה.
9. מניעת כניסה ו/או חניית רכב במקום בו אין הוא רשאי לחנות.
10. לפעול ע"פ נוהל "סינדול רכב" לכל אותן מכוניות החונות במקומות אסורים לחניה.
11. הוצאת רוכלים ואנשים אחרים – שפעולתם בשטח האוניברסיטה לא הותרה מפורשות ע"י רשויות האוניברסיטה, על ציודם, משטח זה.
12. הגשת תלונות – כגון עבירות משמעת ועבירות אחרות כפי שמפורט בתקנון המשמעת.

המוקד לאחריות חברתית באוניברסיטת חיפה

ראש המוקד: ד"ר עירית קינן,
יועצת הנשיא לאחריות חברתית

בשנים האחרונות ארגונים רבים מאמצים מדיניות של אחריות חברתית, שכוללת מעורבות אקטיבית ותורמת לקהילה. הנהלת האוניברסיטה, בנתה את החזון החברתי של האוניברסיטה על בסיס המחויבות העמוקה ורבת השנים של האוניברסיטה לקהילה ולסביבה. במרכז החזון עומד השילוב בין מצוינות אקדמית לבין אחריות חברתית שיבוא לידי ביטוי בפעילות של סטודנטים וחברי סגל, ותוך יישום של מדיניות פנים אוניברסיטאית אחראית חברתית. האוניברסיטה שואפת להוות מודל לגופים אקדמיים נוספים שיאמצו ויישמו מדיניות של אחריות חברתית.

לשם קידום החזון הוקם המוקד לאחריות חברתית, ייעודו להטמיע את האחריות החברתית בכלל פעילות האוניברסיטה, למצב את האוניברסיטה כמודל אקטיבי של ארגון אקדמי אחראי חברתית, ולהניע מהלכים שיקדמו את האחריות החברתית בסביבתה של האוניברסיטה ובחברה הישראלית בכלל.

המוקד הינו יחידת מטה שפועלת בשלושה מימדים למימוש יעדיה:

המימד הפנימי – החיים בקמפוס: אוניברסיטת חיפה הינה המוסד האקדמי בעל האופי הפלורליסטי והמגוון ביותר בארץ. קהילת האוניברסיטה מורכבת מסטודנטים ומאנשי סגל אקדמי ומנהלי מכלל המגזרים שמרכיבים את החברה הישראלית. המוקד לאחריות חברתית יוזם פעולות רבות לקידום אקלים של אחריות חברתית בכל תחומי החיים בקמפוס: הבטחת שוויון ופלורליזם בסביבה רבת תרבותית, קיום תנאי העסקה הוגנים ושמירה על איכות הסביבה ברחבי הקמפוס ובסביבת האוניברסיטה.

המימד הקהילתי: המוקד לאחריות חברתית פועל להידוק הקשרים בין האוניברסיטה לבין הקהילה ולחיווק הזיקה בין העשייה האקדמית לעשייה החברתית. לשם כך מקיים המוקד שיח רצוף עם נציגים שונים של הקהילה על מגזריה השונים, ויוזם שותפויות להנעת פרויקטים חברתיים-קהילתיים שמטרתם צמצום פערים והגדלת הנגישות להשכלה גבוהה. הפרויקטים מבוצעים על ידי גורמים שונים בתוך האוניברסיטה.

המימד האקדמי: תחום ההוראה והמחקר, שהנו גרעין עניינה של האוניברסיטה, מהווה כלי שבעזרתו ניתן להשפיע על סדר היום הציבורי, לגבש תודעה חברתית בקרב הסטודנטים ולתרום לקהילה באופן איכותי ומגובה בהכשרה מקצועית ואקדמית.

המוקד פועל לעידוד מחקר והוראה בפקולטות השונות בתחום האחריות החברתית, עורך ימי עיון בנושאי אחריות חברתית, והחל מחודש מארס 2007 מקיים את כנס חיפה לאחריות חברתית - כנס שנתי, שמהווה במה מרכזית לשיח ציבורי על אחריות חברתית וצדק חברתי ועל הדרכים לחיזוק המרקם החברתי בישראל.

האחריות החברתית נמצאת במרכז סדר היום של האוניברסיטה. סטודנטים בעלי מודעות חברתית ימצאו במוקד אוזן קשבת וכוך נרחב ליוזמות, רעיונות, ופעילויות שבהן יוכלו לממש את אחריותם החברתית תוך טיפוח וחיזוק הישגיהם האקדמיים.

ניתן לפנות אל המוקד לאחריות חברתית, בטלפון 04-8240310 או בדואר אלקטרוני:

socialres@univ.haifa.ac.il

דיקנאט הסטודנטים

דיקן הסטודנטים: פרופ' יואב לביא
ראש מינהל הדיקנאט: גב' גלית נהרי
מרכזת מינהל הדיקנאט: גב' רות רז בן-ברק
מרכזת הדיקנאט: גב' רות נחתומי

לשכת דיקן הסטודנטים

חדר 160 א', הבניין הרב-תכליתי, טל' 04-8240335, 04-8240334, פקס: 04-8240319
שעות הקבלה: ימים א'-ה', בין השעות 9.00-16.00.

דיקנאט הסטודנטים הוא הרשות המרכזית באוניברסיטה הפועלת לרווחת הסטודנטים והמטפלת בבעיותיהם האישיות, האקדמיות והכלכליות, תוך קיום קשר הדוק עם הגופים האקדמיים והמינהליים של האוניברסיטה.

תפקידי דיקן הסטודנטים ומערכת הדיקנאט כוללים בין היתר:

- ◆ מתן עזרה וייעוץ לסטודנטים בבעיות אקדמיות, אישיות וכלכליות. סטודנטים יכולים לפנות לדיקן הסטודנטים במסגרת "דלת פתוחה" במהלך שנת-הלימודים (לא בחופשות) בימי ג' בין השעות 9.00-12.00 או לפי תיאום מראש. ניתן לפנות גם בכתב, תוך ציון שם מלא וכתובת לתשובה. פניות אנונימיות לא יטופלו. על-פי בקשת הסטודנטים, יישמר חיסיון השם בפניה לרשות המוסמכת.
- ◆ קיום קשר שוטף בין אגודת הסטודנטים ואוכלוסיות הסטודנטים לבין הנהלת האוניברסיטה והמערכת האקדמית והמינהלית שלה.
- ◆ ייזום, תכנון וביצוע פעילות לרווחת הסטודנטים, בין היתר בענייני מלגות, מעונות, הלוואות, ייעוץ אקדמי, ייעוץ פסיכולוגי, ייעוץ והכוון לימודי-תעסוקתי, ולת"ס, וסיעוץ לסטודנטים בעלי קשיים פיזיים רפואיים.
- ◆ תכנון וקיום פעולות בתחומי החברה והתרבות בקמפוס, תוך שיתוף אגודת הסטודנטים.
- ◆ ייזום, תכנון וביצוע פעילות של מעורבות חברתית של סטודנטים בקהילה.
- ◆ ריכוז הטיפול בקבילות סטודנטים.
- ◆ ריכוז הטיפול בבקשות לעריכת פעילות ציבורית באוניברסיטה.
- ◆ ריכוז הפניות לוועדת חריגי שכר לימוד.

פעילות ציבורית

הפעילות הציבורית של חברי קהיליית האוניברסיטה בין כתליה מהווה חלק משלים של פעילותה האקדמית של האוניברסיטה. האוניברסיטה רואה את עקרונות חופש הביטוי כעקרונות יסודיים שלה, ואת החינוך לתרבות של חופש הביטוי כאחת ממטרותיה.

עם זאת, על-מנת להבטיח קיומם של חיים אקדמיים תקינים נקבע, כי כל פעילות ציבורית המתקיימת בין כתלי הקמפוס תידרש לעמוד בתנאים הבאים:

א. שמירת דיני מדינת ישראל.

ב. שמירה על תקנות האוניברסיטה, נהליה ורכושה.

ג. אי שיבוש מהלכם התקין של פעולות ההוראה, המחקר והעבודה בקמפוס.

את נוהל הפעילות הציבורית ונהלים אחרים החלים בעניין ניתן לקבל בלשכת דיקן הסטודנטים.

התנדבות תמורת נקודות זכות אקדמיות – ולפ"ח

סטודנטים לתואר ראשון בלבד אשר יעסקו בפעילות חברתית, על פי הקריטריונים המוגדרים, יהיו רשאים לקבל נקודות זכות אקדמיות בהיקף של קורס אחד – 4 נקודות, באופן חד פעמי במהלך כל התואר. סטודנטים בתכנית משותפת בפקולטה למשפטים יקבלו 2 נקודות. ההתנדבות במשך 4 שעות שבועיות (26 שבועות) במהלך כל שנה"ל.

הרכב שירה רב-גוני

מקהלת האוניברסיטה ממשיכה כהרכב שירה רב-גוני לשיר יצירות למקהלה מימי הביניים דרך הבארוק האקדמי, מהרומנטיקה הרגשית עד לשירים הישראלים הכי יפים. רקע בשירה וקריאת תווים רצויים, אך אינם הכרחיים. ההשתתפות בהרכב במשך שני סמסטרים להנחת דעתו של המדריך תיחשב כפעילות חברתית, שתזכה את המשתתפים ב-4 נקודות זכות (סטודנטים בתוכניות המשותפות של הפקולטה למשפטים יזכו ב-2 נקודות).

הרישום במשרדי דיקנאט הסטודנטים, הבניין הרב-תכליתי, חדר 160 א'.

מועדון "שיח ושיג"

המועדון מקיים הכשרה ותחרויות טרוריות. הפעילות מקנה לסטודנטים מיומנויות בדיבור בפני קהל, כישורי הקשבה וחשיבה ביקורתית. המצטיינים ייצגו את האוניברסיטה בתחרויות ארציות ובינלאומיות. אין צורך בניסיון קודם. לרישום ופרטים נא לפנות למר אורי זכאי, טל' 8324158.

א. מדור מלגות

ראש המדור: **גב' אורלי עמר**

מרכזת מלגות: **גב' ענת אבוטבול**

חדר 160 ב', בניין רב-תכליתי

טל 04-8288034, 04-8240669, 04-8240306, 04-8240330, פקס: 04-8249174

קבלת קהל בימי א'-ה', בין השעות 11:00-13:00

אוניברסיטת חיפה מעניקה מלגות סיוע והצטיינות לסטודנטים חדשים וותיקים אשר הינם תלמידים מן המניין, לקראת תואר ראשון ושני באוניברסיטת חיפה בלבד, לפי מדיניות הנקבעת על-ידי הרשויות המוסמכות של האוניברסיטה.

א. בקשות למלגה

בקשה למלגת סיוע בלבד ניתן להגיש על-גבי טופס המיועד לכך החל מחודש אוגוסט ועד שבוע לאחר תחילת שנת הלימודים. טופס בקשה למלגה ניתן להשיג בחנות אקדמון באוניברסיטה.

סטודנטים המתחילים לימודים בסמסטר ב' יגישו בקשה למלגה עד יום תחילת לימודי סמסטר ב'.

סטודנטים הזכאים למלגת הצטיינות יאותרו על-ידי האוניברסיטה, ותישלח להם הודעה על כך בשבועות הסמוכים לאחר תחילת שנת הלימודים.

ב. קריטריונים בסיסיים לזכאות למלגה

1. סטודנטים חדשים וותיקים **מן המניין**, הלומדים לתואר ראשון או שני במסגרת מספר השנים התקנייות בחוג/י לימודיהם.
 2. סטודנטים שהיקף שכר הלימוד שלהם בשנת הלימודים השוטפת הינו 75% לפחות, למעט סטודנטים בקטגוריות הבאות: סיעוד שנה ד' ופיזיותרפיה שנה ד' – 60%, משפטים תוכנית משולבת שנה ד' – 50%, הפרעות בתקשורת שנה ד' ומשפטים חד-חוגי שנה ד' – 37%, ריפוי בעיסוק שנה ד' – 16%, סטודנטים המתחילים את לימודיהם בסמסטר ב' – 37% (לרבות בשנת-הלימודים האחרונה, אם מסתיימת בסמסטר א').
 3. סטודנטים **ותיקים לתואר ראשון** שדווחו להם למחשב ציונים על קורסים בהיקף של 30 נקודות זכות משנה קודמת ולא פחות מ-12 נקודות זכות באחד החוגים. סטודנטים הלומדים במסלול חד-חוגי או באחת התוכניות המשולבות בפקולטה למשפטים יידרשו לצבור ציונים בהיקף של 30 נ"ז, כולל משנה קודמת. סטודנטים הלומדים לימודי ערב יידרשו לצבור ציונים על קורסים משנה קודמת בהיקף של 22 נ"ז ולא פחות מ 8 נקודות זכות באחד החוגים, סטודנטים בתוכנית אופקים יידרשו לצבור ציונים על קורסים בתוכנית בהיקף של 14 נ"ז לפחות בתוכנית אופקים ובחוג השני לא פחות מ 16 נ"ז. סטודנטים שהחלו את לימודיהם בסמסטר ב' אשתקד יידרשו לצבור ציונים על קורסים משנה קודמת בהיקף של 15 נקודות זכות לפחות.
- סטודנטים ותיקים לתואר שני שדווחו להם ציונים על קורסים בהיקף של 16 שש"ס בלימודי המוסמך משנה קודמת (לא כולל לימודי השלמה).

4. סטודנטים שממוצע ציוניהם **בכל אחד מחוגי לימודיהם** 75 לפחות.

סטודנטים שלא יעמדו בכל הקריטריונים הבסיסיים לא יהיו זכאים למלגה

הזכאות למלגה לסטודנטים העומדים בקריטריונים הבסיסיים תיקבע על סמך הישגים אקדמיים או על סמך מצב כלכלי משפחתי.

ג. סוגי המלגות

1. **מלגה על הישגים אקדמיים (הצטיינות)** – תוענק לסטודנטים חדשים וותיקים הלומדים לתואר ראשון בלבד על סמך הישגיהם האקדמיים, ותותנה בפעילות חברתית בהיקף של שעתיים שבועיות במהלך שנת הלימודים (סה"כ 56 שעות שנתיות). לא ייבחן מצבם הכלכלי או המשפחתי של הסטודנטים. סטודנטים הזכאים למלגת הצטיינות יאותרו על-ידי האוניברסיטה, ותישלח אליהם הודעה על זכאותם במהלך השבועות הסמוכים לאחר תחילת שנת הלימודים בצירוף רשימת פרויקטים חברתיים מוכרים.

מלגת הישגים אקדמיים לסטודנטים חדשים תוענק על סמך הציון הפסיכומטרי הגולמי. סטודנטים בעלי ציון 730 ומעלה יהיו זכאים למלגה בגובה שכר הלימוד הבסיסי עד 100% ללא תשלומים נלווים. סטודנטים עם ציון פסיכומטרי בין 700 ל-729 (למעט בחוגים לריפוי בעיסוק, לפיזיותרפיה ולהפרעות בתקשורת) יהיו זכאים למלגה בגובה עד 50% משכר הלימוד הבסיסי ללא תשלומים נלווים על-פי התנאים שפורטו במכתב הנלווה להודעת הקבלה לאוניברסיטה.

מלגת הישגים אקדמיים לסטודנטים ותיקים תוענק על סמך ממוצע ציוניהם בשנה הקודמת, ובתנאים הבאים:

לסטודנטים הלומדים במסלול דו-חוגי הדרישה הינה: ממוצע ציונים בחוג אחד נכלל בין ה-5% הגבוהים בחוג ובחוג השני בין ה-10% הגבוהים.

לסטודנטים הלומדים במסלול חד-חוגי הדרישה הינה: ממוצע ציונים הנכלל ב-5% הגבוהים בחוג. **לסטודנטים הלומדים בתוכניות המשותפות במסגרת הפקולטה למשפטים** הדרישה הינה: לצורך הצטיינות במשפטים: ממוצע ציונים במשפטים בין ה-5% הגבוהים בפקולטה וממוצע ציוניהם בחוג המשני נכלל ב-20% העליונים. לצורך הצטיינות בחוג האחר: ממוצע ציונים בחוג בין ה-5% הגבוהים בחוג, וממוצע ציונים בפקולטה למשפטים ה-10% הגבוהים.

לסטודנטים ותיקים בתוכנית אופקים הדרישה הינה: (א) צבירת ציונים על קורסים בתוכנית בהיקף של 14 נ"ז לפחות ובחוג השני צבירת ציונים על קורסים בהיקף של 16 נ"ז לפחות בשנת הלימודים הקודמת; (ב) ממוצע ציונים 86 לפחות בתוכנית וממוצע ציונים הנמנה עם 12% הגבוהים בחוג השני, **א** ממוצע ציונים בכל אחד משני החוגים הנמנה עם 20% הגבוהים.

מלגת הצטיינות יתר – תוענק לסטודנטים שממוצע ציוניהם נכלל ב-3% הגבוהים.

מלגת הצטיינות – תוענק לסטודנטים שממוצע ציוניהם נכלל ב-5% הגבוהים.

2. **מלגת סיוע כלכלי** – תוענק לסטודנטים חדשים וותיקים הלומדים לתואר ראשון או שני. הזכאות למלגה תיקבע על סמך נתוניהם הסוציו-אקונומיים של מבקשי המלגה. כמו כן יהיה עליהם לעמוד בקריטריונים הבסיסיים כמפורט בסעיף ב'.

הנתונים לפיהם תיקבע הזכאות למלגת סיוע:

מצב כלכלי: ייקבע על סמך גובה ההכנסה ברוטו לנפש במשפחה בהתאם למצב המשפחתי. **לסטודנטים רווקים** עד גיל 25 ההכנסה לנפש תחושב על-פי הכנסותיהם והכנסת הוריהם. סטודנטים שאינם נתמכים על-ידי הוריהם יגישו על כך הצהרה חתומה על-ידי נוטריון או פקיד בית-משפט, ויצרפו חוזה שכירות ומקורות הכנסה וחסכונות. סטודנטים רווקים מעל גיל 25 שאינם מתגוררים עם הוריהם פטורים מהגשת הצהרה. **לסטודנטים נשואים** תחושב ההכנסה לנפש לפי הכנסותיהם והכנסות בן/בת הזוג.

יילקחו בחשבון הכנסות נוספות מכל סוג, לרבות: קצבאות ילדים/נכות/שארים/זקנה/השלמת הכנסה, הבטחת הכנסה, הכנסה מקרנות פנסיה, מדמי מזונות, מהשכרת נכסים וכד'.

סכום כל ההכנסות יחולק במספר הנפשות הנתמכות (אחים/ילדים מתחת לגיל 18, חיילים בשרות סדיר, סטודנטים רווקים עד גיל 25).

נתונים מיוחדים: להלן נתונים נוספים שיילקחו בחשבון לזכאות למלגת סיוע כנגד הגשת אישורים:

שרות צבאי סדיר או שרות לאומי (לפי אורך השירות), שרות מילואים אשתקד העולה על 10 ימים רצופים או 35 ימים מצטברים (לסטודנטים ותיקים). עבודת סטודנטים, עולים חדשים עד 10 שנים בארץ, עולים חדשים עד 4 שנים בודדים בארץ, סטודנטים בודדים, קרובי משפחה מדרגה ראשונה החולים במחלה קשה (בעלת השלכה על המצב הכלכלי של המשפחה), בן/בת-זוג סטודנט/ית לתואר ראשון או חייל/ת בשירות סדיר ומספר נפשות נתמכות בבית הסטודנט.

ד. סייגי זכאות למלגה

1. סטודנטים ותיקים שהתחילו לימודיהם בשנה הקודמת בסמסטר ב', לא יהיו מועמדים למלגת הישגים אקדמיים על-סמך ממוצע ציוניהם בסמסטר ב'. סטודנטים כנ"ל יוכלו להיות מועמדים למלגת סיוע בלבד
2. בבדיקת תקינות הלימודים יילקחו בחשבון כל השנים שבהן הסטודנטים רשומים ללימודים לתואר ראשון או שני. זאת גם במקרים של החלפת חוג/י לימוד במהלך הלימודים לתואר.
3. סטודנטים שעברו ממסלול דו-חוגי למסלול חד-חוגי במסגרת לימודי התואר הראשון וממוצע ציוניהם בחוג שעזבו משפיע על זכאותם למלגה - יובא עניינם להחלטת ועדת הערעורים.
4. סטודנטים שהתקבלו לשנת לימודים מתקדמת על סמך לימודים קודמים במוסד לימודים אחר לא יהיו זכאים למלגת הישגים על הישגיהם במוסד האחר, אך יוכלו להיות זכאים למלגה לפי נתוני הקבלה שלהם (כמו סטודנטים חדשים).

5. סטודנטים הממומנים בשכר לימוד בהיקף 40% ומעלה לא יהיו זכאים למלגת סיוע, להוציא סטודנטים עולים עד 10 שנים בארץ וסטודנטים עולים מאתיופיה.
6. סטודנטים שיימצאו זכאים למלגת סיוע כלכלי ולמלגת הישגים אקדמיים יקבלו את שתי המלגות במלואן. כלל זה אינו תקף לגבי סטודנטים הזכאים למלגה בגובה שכר לימוד או הפטורים משכר לימוד מסיבה כלשהי, או הממומנים בשכר לימוד בהיקף של 40% ומעלה על-ידי גורם באוניברסיטה או מחוצה לה, ובלבד שסכום הסיוע הכולל שיקבלו, לרבות מן המקורות הנ"ל, לא יפחת מהסך הכולל של מלגת סיוע כלכלי ומלגת הצטיינות, ושככל מקרה תינתן מלגת הישגים במלואה.
7. סטודנטים שנמצאו זכאים למלגה ייעודית ולמלגת הישגים אקדמיים יקבלו את המלגה הגבוהה מבין השתיים ומחצית המלגה השנייה, למעט מקרים שבהם המלגה הייעודית הינה בגובה שכר לימוד מלא ומעלה, שבהם יזכו הסטודנטים במלגה הייעודית בלבד. סטודנטים שנמצאו זכאים למלגה ייעודית ולמלגת סיוע יקבלו רק את המלגה הגבוהה מבין השתיים.
- תשובת ועדת המלגות באשר לזכאות למלגה תשלח בדואר עד סוף סמסטר א'. מקבלי מלגות יזוכו בה בחשבון שכר הלימוד. אם שילמו את שכר הלימוד או זכו במלגה ייעודית בסכום הגבוה משכר הלימוד, יזוכו חשבון הבנק שלהם.**
- גובה מלגה ייקבע ביחס להיקף שכר הלימוד הבסיסי, עד 100%, למעט בחוגים בהם תוכנית הלימודים הינה מובנית ומוכתבת על-ידי החוגים, שבהם גובה המלגה ייקבע ביחס להיקף שכר הלימוד.**

ה. המלגה תבוטל במקרים הבאים:

- הפסקת הלימודים באוניברסיטה, מכל סיבה שהיא (לרבות לפי החלטת האוניברסיטה).
- דיווח פרטים כוזבים בשאלון המלגה.
- לפי הנחיית רשות המשמעת (ראו תקנון המשמעת, פרק ה' סעיף 6.2).
- הפסקת פעילות חברתית.
- שינוי בנתונים ולוונטיים במהלך שנת הלימודים (היקף שכר לימוד, ממוצע ציונים וכד').
- סטודנטים שמלגתם בוטלה יחויבו להחזיר כל סכום שקיבלו על חשבון המלגה. ההחזר ייעשה בשיעורים ובמועדים שייקבעו על-ידי האוניברסיטה.

ו. ועדת ערעורים

- ניתן להגיש ערעור על החלטת ועדת המלגות לא יאוחר מ-10 ימים מיום קבלת תשובתה. ערעור יוגש רק במידה וישנם נתונים נוספים או פרטים חדשים שלא הובאו בפני ועדת המלגות.
- החלטת ועדת הערעורים הינה סופית.

יתכנו שינויים בקריטריונים לקראת שנת הלימודים תשס"ט.

ז. הלוואות/מלגות נוספות

- מידע ופרטים על הלוואות/מלגות נוספות ניתן לראות באתר האינטרנט של אוניברסיטת חיפה בלשונית סטודנטים — דיקנאט הסטודנטים — מדור מלגות

ב. מעונות

מנהלת המעונות: גב' דליה מורג

אם הבית מעונות פדרמן	— גב' חוה נאמני
אם הבית מעונות טליה	— גב' מיכל אהרן
אם בית מעונות שקמה	— גב' אבלין ענתבי
מרכזת הרשמה	— גב' דגנית לוי
רכות גביית שכ"ד	— גב' דלית אוסטר
מנהל תפעול המעונות	— מר מימון עטיאס
מרכזת מעונות	— גב' סנטו קרן
עובדי אחזקה	— מר ניסים יחזקאל
	מר ליאור לוי
	מר חוסיין חוסיין
	מר שרון בן סימון
עובד אחזקה מעונות שקמה	— מר מיכה גולן
קב"ט בטחון	— מר איציק אביב

טל': 04-8240621, 04-8249931, 04-8288219

פקס: 04-8256335, 04-8261017

שעות קבלה: ימים א'-ה', בין השעות 08:30-14:00

שעות קבלה משרד הרשמה: ימים א'-ה' בין השעות 09:00-13:00

אתר האינטרנט: www.haifa.co.il (בקטגוריית שירותים לסטודנט)<http://hudorms.haifa.ac/il>

באוניברסיטת חיפה מעונות לכ-1000 סטודנטים.

בשל הגידול במספר הסטודנטים הלומדים באוניברסיטה והביקוש הרב למגורים במעונות אין האוניברסיטה יכולה להבטיח מגורים לכל מבקשי הדיוור.

אישור קבלה למעונות ניתן על-ידי ועדת מעונות, המתבססת על קריטריונים שהאוניברסיטה קבעה. בין הקריטריונים: הישגים אקדמיים (לרבות נתוני קבלה של סטודנטים חדשים), מצב כלכלי, מרחק מגורים מן האוניברסיטה. יובאו בחשבון נתונים מיוחדים כמו: עבודה, נכות, משפחה חד-הורית, משפחה שכולה מקרב אנשי הביטחון, ריבוי נפשות במשפחה, אחים/אחיות סטודנטים, שירות צבאי/לאומי, נשים בנות מיעוטים, לימודי ערב.

זכאים לדיוור במעונות ללא דיון (אך חייבים בהרשמה בצירוף האישורים הרלוונטיים):

- סטודנטים בודדים השהים בארץ מעל שנתיים ויתומים.
- סטודנטים עם נכות מעל 45% או 35% נכות גפיים תחתונות.
- סטודנטים בעלי ציון פסיכומטרי או סכם מעל 700 (מובטחים מגורים במעונות "טליה" לשנה א' בלבד).
- סטודנטים לתואר שני ושלישי (מובטחים מגורים במעונות "טליה").

- סטודנטים מצטיינים שציונהם בין 5% בחוג בו הם לומדים (מובטחים מגורים במעונות "טליה")

הרשמה למעונות לשנת הלימודים תשס"ט הסתיימה בתאריך 30.6.2008.

מועמדים שבקשתם נדחתה יכללו באופן אוטומטי ברימת המתנה, וזכאותם תיבחן על בסיס מקומות שיתפנו לפני או במהלך שנת הלימודים. רשימת ההמתנה תכלול גם מועמדים שלא הספיקו להירשם במועד. מועמדים כאלה יוכלו להירשם למעונות עם פתיחת שנת הלימודים ויתקבלו על בסיס מקום פנוי ובהתאם לזכאותם על פי הקריטריונים.

במעונות מספר סוגי מגורים:

מעונות "פדרמן" – דירות בנות 3 חדרים, 2 סטודנטים בחדר. בכל דירה מטבח מאובזר, פינת אוכל, מקלחת ושירותים משותפים.

מעונות "בריטניה" – דירות בנות 6 חדרים, סטודנט בחדר. בכל דירה מטבח מאובזר, פינת אוכל, סלון, 2 מקלחות ו-2 שירותים משותפים.

מעונות "טליה" – מגורים מרווחים ומעוצבים ברמה גבוהה.

מעונות לסטודנטים לתואר ראשון – דירות בנות 6 חדרים, סטודנט בחדר.

מעונות לסטודנטים לתואר שני ושלישי – דירות בנות 3 חדרים, סטודנט בחדר.

בכל דירה מטבח מאובזר, פינת אוכל וסלון משותפים. לכל חדר מקלחת ושירותים צמודים. הערה: במידה ומספר הסטודנטים לתארים מתקדמים גבוה ממספר הדירות ל-3 חדרים, יתגוררו בדירות בנות 6 חדרים.

מעונות "בני חיפה" – אחד מבנייני מעונות "טליה", שנבנה בסיוע עיריית חיפה, לסטודנטים תושבי חיפה בלבד.

הדירות בנות 5 חדרים, סטודנט בחדר. בכל דירה מטבח מאובזר, פינת אוכל וסלון משותפים. לכל חדר מקלחת ושירותים צמודים.

מעונות "שקמה" – ממוקמים בשכונת רוממה החדשה בחיפה, כ-20 דקות נסיעה מהאוניברסיטה.

דירות חדר הכוללת מטבחון מאובזר, מקלחת ושירותים משותפים. בכל דירה שני סטודנטים.

מעונות לזוגות נשואים – במעונות "טליה" – דירות בנות 2 חדרים מרווחות ומעוצבות ברמה גבוהה.

בכל דירה מטבח מאובזר, פינת אוכל, סלון מקלחת ושירותים.

מעונות לסטודנטים נכים – במעונות "פדרמן" ו"טליה" קימות דירות המותאמות לסטודנטים נכים עפ"י חוק.

במעונות שבמתחם הקמפוס ניתנים השירותים הבאים: חניה, חדרי מחשבים, חדרי כביסה, פעילויות תרבות, מועדון, מכונות צילום, כיתת עיוורים, בית כנסת, חיבור לאינטרנט מהיר בתשלום, חיבור לשירותי הטלוויזיה בכבלים בתשלום ועוד. כמו כן קיים מינימרקט. במעונות שקמה: חדר כביסה לשימוש דיירי המעונות.

* השיבוץ לסוגי המעונות ייעשה לפי ותק בלימודים תוך התחשבות בבקשת הסטודנט.

ג. מרכז ברמן ליעוץ פסיכולוגי והכוון לימודי תעסוקתי

מנהלת המרכז: פרופ' עפרה נבו
רכזת מינהלית: קרן שפע-בריל

1. המדור ליעוץ והכוון לימודי-תעסוקתי

ראש המדור: ד"ר קרלוס פייזר
מרכזת המדור: לימור אינדיבו

חדר 160ד', הבניין הרב-תכליתי, טל' 8249508, פקס' 8240664-04
שעות הקבלה: ימים א'-ה', בין השעות 9:00-14:00
חלק מהשירותים במדור זה כרוכים בתשלום ובתיאום מראש.

היעוץ הינו תהליך המורכב משלוש עד ארבע פגישות עם יועץ/ת פסיכולוג/ית, שיחות, שאלונים, שימוש במערכות ממוחשבות ותומכות החלטה, ומבחנים אשר מסייעים בקבלת החלטה לגבי המשך הדרך המקצועית.

יעוץ זה מיועד לכלל הסטודנטים באוניברסיטה:

1. תלמידי המכינה המתלבטים בבחירת חוגי לימוד.
2. סטודנטים אשר שוקלים בחירת חוג נוסף, או החלפת חוגים.
3. סטודנטים אשר עומדים לסיים את לימודיהם, וזקוקים להדרכה בתכנון המשך הקריירה המקצועית, כולל הסבה מקצועית. כמו כן, עזרה בכתובת קורות חיים והדרכה לקראת מבחני קבלה לעבודה.
4. עולים חדשים אשר מתלבטים בבחירת מסלול לימודים או המשך לימודים בארץ. יעוץ זה ניתן בשפות זרות רבות.
היעוץ כרוך בתשלום. קיים תעריף מוזל לסטודנטים.
המדור ערוך לתת ייעוץ גם לפונים מן הקהל הרחב.

לרשות הסטודנטים עומדת ספריית מקצועות, הכוללת מידע על מקצועות לימוד, תיאור מפורט של חוגי הלימוד השונים הנלמדים באוניברסיטה, תכניות הלימוד בשנה הנוכחית, תחומי התמחות שונים ואפשרויות תעסוקה לאחר הלימודים.
בספרייה ישנם מאגרי מידע ממוחשבים:

- ◆ מבדק: מערכת ממוחשבת, שתפקידה לעזור למשתמשים לקבל החלטה בבחירת מקצוע, לארגן שיקולים שונים לפי סדר חשיבותם בעיניהם, ולמצוא את המקצועות השונים העונים על שיקולים אלה.
- ◆ מאגר התמחות במשפטים.
- ◆ מידע ממוחשב על התעסוקה של בוגרי האוניברסיטה ואפשרות להתייעץ עם בוגרי חוגים שונים.

ניתן לעיין בספריית המקצועות בשעות הקבלה. השימוש לסטודנטים ללא תשלום. עם זאת, השימוש בחלק מהתוכנות כרוך בתשלום ובתאום מראש.

תעסוקת סטודנטים ובוגרים

- ◆ אתר משרות וקורות חיים של אוניברסיטת חיפה <http://jobresume.haifa.ac.il> (בלי www). האתר כולל הצעות עבודה במגוון תחומים. סטודנטים ובוגרים של אוניברסיטת חיפה יכולים לפרסם באתר קורות החיים שלהם ולקבל הודעות על משרות מתאימות לדוא"ל.
- ◆ סדנאות הכנה לראיונות עבודה וכתובת קורות חיים.

ייעוץ לימודי, פיתוח הרגלי למידה והתמודדות עם חרדת מבחנים

- ייעוץ זה מיועד לכלל הסטודנטים באוניברסיטה ותלמידי המכינה, וכולל:
1. ייעוץ אישי בטכניקות למידה, שמטרתו שיפור הרגלי הלמידה.
 2. ייעוץ והדרכה אישית בהפחתה של חרדת מבחנים.
 3. סדנאות להגברת יכולת הלמידה. בסדנה נלמדות אסטרטגיות למידה, ומטרתה לאפשר לסטודנטים לרכוש כלים חדשים ויעילים בהתמודדותם עם הלימודים.
- הייעוץ כרוך בתשלום.

ראש המדור: מר חיים קפלן
מרכזת המדור: מיכל קסטרו

2. מדור טיפול פסיכולוגי קליני

- חדר 160ה', הבניין הרב-תכליתי
שעות קבלה: ימים א'-ה', בין השעות 9:00-14:00.
המדור פעיל לאורך השנה, כולל בחופשות.
סטודנטים יכולים לקבל טיפול פסיכולוגי במגוון תחומים:
- ◆ מצבי משבר ומצוקה רגשית.
 - ◆ בעיות של דימוי עצמי וחסר בטחון.
 - ◆ קשיים ביצירת קשר עם בן/בת הזוג.
 - ◆ בדידות חברתית.
 - ◆ קשיי הסתגלות ללימודים ומיצוי הפוטנציאל האישי.
 - ◆ המדור מעניק טיפול במגוון צורות:
 - טיפול דינאמי למשך שנה.
 - טיפול קוגניטיבי ממוקד.
 - טיפול קבוצתי.
 - טיפול זוגי.
 - טיפול בעזרת אומנות.
 - יעוץ פסיכיאטרי.
 - אבחון דיאגנוסטי.

הטיפול מוגבל לשנה אחת וכוך בתשלום.

ניתן לתאם טלפונית עם המזכירות בטלפון 8249334 או לדוא"ל: mclini@univ.haifa.ac.il.
לאחר השעה 16:00 ניתן לפנות לכוון בכיר ביחידת הביטחון, טל' 2340, 2360.

ד. המדור למעורבות חברתית

ראש המדור: **גב' איריס פסלר**

גב' לילך ברקת – מרכזת תכניות מעורבות ותרבות בקהילה.

גב' מירב שחר – מרכזת פרויקטים קהילתיים.

מר איאד קיזל – רכו התכנית למנהיגות דרוזית.

מר סמי הוארי – רכו התכנית למנהיגות חברתית של סטודנטים ערבים.

חדר 160ג', הבניין הרב-תכליתי, טל' 04-8240665

פקס': 04-8240743

שעות קבלה: ימים א'-ה' בין השעות 10:00-15:30.

מטרות המדור:

1. גיוס קבוצות של מועמדים לאוניברסיטה וסטודנטים לכל התארים, בעלי מודעות חברתית גבוהה ומוכנים לפעילות חברתית, במטרה להביא לשינוי חברתי ואיש.
2. יצירת מסגרות תמיכה כלכליות, חברתיות ואקדמיות ייחודיות לאוכלוסייה זו.
3. הפעלת פרויקטים חברתיים על-ידי סטודנטים.

מטרות אלה מתבצעות באמצעות התכניות שלהלן:

1) התכנית למעורבות חברתית, טל' 04-8240665

2) התכנית למנהיגות דרוזית, טל' 04-8288322

3) התכנית למנהיגות חברתית של סטודנטים ערבים, טל' 04-8288324/5

4) דירות פתוחות, טל' 04-8240745

5) מעו"ף, טל' 04-8240745

6) אתגר, טל' 04-8240745

7) גן-הילד, טל' 04-8240745

8) תכניות מלגות של קרן סאקט"א רש"י, טל' 04-8240745

המדור למעורבות חברתית קולט סטודנטים לאחר מיון מיוחד. בכל התכניות מושם דגש על הפוטנציאל האקדמי של המעומדים ומעורבותם החברתית. הסטודנטים המתקבלים לפעילות במדור זוכים במלגה למימון חלקי של שכר לימוד. בחלק מן התוכניות ניתנים גם שיעורי עזר וייעוץ אישי על-ידי צוות המדור. הסטודנטים משולבים בפרויקטים חברתיים ומשתתפים במערך של מפגשים חברתיים המאורגנים על-ידי המדור.

הקריטריונים לקבלה הם:

1. רקע חברתי-כלכלי
2. הישגים לימודיים
3. איזור מגורים
4. מודעות ומעורבות חברתית
5. קריטריונים ייחודיים לתכניות החברתיות אשר יופעלו בתשס"ט.

יוכלו להגיש מועמדות לפעילות בתוכניות המדור מועמדים לחוגים וסטודנטים לתואר ראשון משנה א' ו-ב', ומועמדים לתואר שני ותואר שלישי משנה א', שנרשמו או לומדים באוניברסיטת חיפה.

אופן ההרשמה וקבלה:

1. **מועדי ההרשמה:** הרשמה לתוכניות המדור לקראת שנת הלימודים תשס"ט תחל בתאריך 15.7.2008 ותסתיים ב-2.11.2008. לחלק מן התכניות יפורסמו מועדים אחרים.
2. **טופס הרשמה:** למעטפות הרשמה לחלק מן התכניות נא לפנות למדור למעורבות חברתית – חדר 160 ג' בניין הרב-תכליתי במזכירות המדור החל מה-15.7.2008.
3. **תהליך הקבלה:** קבלתם של המועמדים לאחת מן התכניות המופעלות על-ידי המדור מותנית בעמידה בקריטריונים, בראיון אישי, מרכז הערכה קבוצתי ובהחלטת הגורם המממן.
4. התשובה לסטודנטים תישלח בדואר עד תום סמסטר א'.

ה. המדור לסיוע אקדמי ואישי

ראש המדור: **גב' אתי פישר**

רכות אקדמית: **גב' מרים קוטן-פלג**

חדר 185, בניין רב-תכליתי טל' 04-8249964

שעות קבלה מזכירות המדור: ימים א'-ה' בין השעות 09:00-15:00

המדור לסיוע אקדמי ואישי פועל למען קידום האקדמי של הסטודנטים באוניברסיטת חיפה ומגיש שירותי ייעוץ ותמיכה אקדמיים ואישיים לכל הסטודנטים. **השירות במדור ניתן חינם**, למעט השתתפות סמלית בעלות של פעילויות ייחודיות.

סיוע אקדמי ייחודי ניתן לסטודנטים הבאים:

1. כלל הסטודנטים בהתאם לקריטריונים כלכליים – יועצת אקדמית: **גב' מורן וענונו**.
2. סטודנטים ערבים – יועצת אקדמית: **גב' רנא שהאב וגב' גוהינא בצר**.
3. סטודנטים המקבלים סיוע על-ידי מינהל הסטודנטים וכן סטודנטים עולים עד 10 שנים בארץ – יועצת אקדמית: **גב' רויטל לוינזון**.
4. סטודנטים יוצאי אתיופיה – יועצת אקדמית: **גב' עדי בן מנחם**.

השירותים המוצעים:

1. **ייעוץ אקדמי:** סטודנטים מוזמנים לבוא למשרדי המדור, בשעות הקבלה של היועצות האקדמיות ולהתייעץ בכל נושא ובעיקר בנושאים אקדמיים: בניית מערכת לימודים, ארגון הלימודים, התלבטויות ובעיות אחרות.

2. **שיעורי עזר:** סטודנטים המתקשים בקורסים שונים בלימודיהם מוזמנים להיעזר במערך שיעורי העזר. השיעורים ניתנים ע"י סטודנטים מצטיינים משנים מתקדמות או מתארים מתקדמים.
3. **קורסי תגבור לקורסים אקדמיים:** במהלך שנה"ל מתקיימים קורסי תגבור בשיתוף חוגי לימוד. הקורסים ניתנים בנוסף להרצאות ולשעות התרגול הניתנים מטעם חוגי הלימוד.
4. **קורסים וסדנאות תומכי למידה:** במהלך שנה"ל מוצעים קורסים כגון: מיומנויות מחשב, מיומנויות למידה, סדנת הכנה לבחינות וכו'.
5. **חונכות אישית** – סטודנטים הזקוקים לליווי אקדמי ואישי רצוף במהלך שנת הלימודים והמאותרים על-ידי צוות המדור, מקבלים סיוע של חונכות אישית הניתן על-ידי סטודנטים מצטיינים באוניברסיטה בהתאם לחוגי הלימוד השונים.
6. **פעילויות תרבות לסטודנטים המקבלים סיוע על-ידי מינהל הסטודנטים:** הסטודנטים מוזמנים לקחת חלק בפעילויות החברתיות השונות יחד עם מדריכי המינהל, כגון: יציאה לטיולים, מסיבות, ימי עיון ועוד.

שירותים ייחודיים המוצעים לסטודנטים עולים ולסטודנטים יוצאי אתיופיה:

1. חלוקת כרטיס צילום: סטודנטים עולים זכאים לקבל שני כרטיסי צילום בשנה (אחד בסמסטר).
2. ייעוץ בנושא שכר לימוד: מימון שכר לימוד ע"י מינהל הסטודנטים מותנה בעמידה בדרישות אקדמיות. סטודנטים אשר לא עמדו בדרישות האקדמיות ונקלעו לקשיים במימון שכר הלימוד יוכלו לקבל המלצה וסיוע, אך אין המדור יכול להבטיח את מימון שכר הלימוד.

טיפול בפניות סטודנטים

רכזת רווחה ופניות סטודנטים, **גב' שרון סיני**

שעות הקבלה: א', ב', ד', ה', בין השעות 10.00 - 14.00

ג' 10.00 - 13.00, במסגרת "דלת פתוחה" אצל הדיקן

טלפון: 04-8240629

סטודנטים המבקשים סיוע בפתרון בעיות יכולים לפנות לרכזת הפניות, שתיצור קשר לברור עם גורמים שונים הקשורים לפנייה, תמציא את המידע המבוקש לפונים, או תעביר אותה לגורם מטפל אחראי. ניתן גם להיפגש עם דיקן הסטודנטים במסגרת "דלת פתוחה", במועד הנ"ל ללא תיאום מראש.

שירותי רווחה

תפקידי היחידה:

- א. הפעלת מערכת סיוע ושירותי תמיכה לסטודנטים בעלי צרכים מיוחדים הנובעים מלקויות פיזיות/ רפואיות (עיוורים וכבדי ראייה, בעלי לקויות שמיעה, נכי גפיים וכו') או מלקויות למידה.
- ב. ריכוז הפניות לבחינות בתנאים מיוחדים לבעלי לקויות כאמור (ראו בהמשך, סעיף תנאים מיוחדים בבחינות).
- ג. טיפול בנושא ולת"ם סטודנטים (לרבות ערעורים).
- ד. ריכוז הפניות לנציבי קבילות הסטודנטים (ראו בהמשך, סעיף נציבי קבילות הסטודנטים).

תנאים מיוחדים בבחינות לסטודנטים בעלי לקויות למידה

זכאותם של סטודנטים המבקשים התאמות לימודיות בגין לקויות למידה תיקבע לפי חוות-דעת של יה"ל – יחידת התמיכה ללומדים לקויי למידה באוניברסיטה. ככלל, חוות-דעת זאת תינתן לפי אבחון שייערך על-ידי יה"ל. האבחון כרוך בתשלום.

סטודנטים המבקשים התאמות לימודיות בגין לקויות למידה נדרשים לפנות מיד עם הודעת הקבלה ללימודים ולא יאוחר משבועיים לאחר כל תחילת סמסטר למרכזת יה"ל בימים: א', ב', ג', ה', בין השעות 10.00-13.00 טלפון 8249022.

תנאים מיוחדים בבחינות לסטודנטים בעלי לקויות רפואיות

1. סטודנטים המבקשים תנאים מיוחדים בגין לקות רפואית יגישו בקשה לרכזת רווחה ופניות בדיקנאט הסטודנטים עם קבלתם ללימודים ולא יאוחר משבועיים לאחר כל תחילת סמסטר. לבקשה יצורפו האישורים הבאים:
 - א. סטודנטים המוכרים כנכים על-ידי המוסד לביטוח לאומי או משרד הביטחון – אישור על נכות ואישורים כפי שהוגשו למוסד לביטוח לאומי או למשרד הביטחון לקביעת הנכות.
 - ב. סטודנטים שאינם מוכרים כנכים על-ידי המוסד לביטוח לאומי או משרד הביטחון – אישור רפואי עדכני של רופא מומחה במערכת הבריאות הציבורית, המפרט את הלקות הרפואית בציון השלכותיה התפקודיות על מהלך הלימודים.
2. הוועדה ללקויות רפואיות תאשר את הזכאות להתאמות, כשכל מקרה ייבחן לגופו, ותפרט את התנאים המיוחדים להם זכאים הסטודנטים.
3. החלטות הוועדה ישלחו לסטודנטים, לחוגים ולמינהל התלמידים לפני תקופת המבחנים.

סטודנטים עיוורים וכבדי ראייה וכן סטודנטים בעלי נכויות פיזיות, בעלי אישורים רפואיים על לקויותיהם, זכאים לסיוע מזיקנאט הסטודנטים. הסיוע כולל:

- כרטיסי צילום, קלטות שמע והשאלת ציוד מיוחד.
- שירות הקראה.
- מרכז למידה לעיוור בספריה (קומה 1 בספריה) המצויד בעזרים מותאמים.

– חדר הקראה לעיוורים במעונות הסטודנטים לדיירי מעונות (מעונות פדרמן).
סוג הסיוע והיקפו ייקבע על-פי צרכי הסטודנטים לאחר מפגש היכרות עם רכות רווחה
ופניות ויילקח בחשבון הסיוע המוענק על ידי המוסד לביטוח לאומי ו/או עמותת על"ה.

סטודנטים כבדי שמיעה המבקשים פטור מלימודי אנגלית יגישו בקשה לוועדת חריגים של
ועדת הקבלה האוניברסיטאית באגף מינהל תלמידים. לבקשה תצורף המלצת ראשי החוגים
בהם לומדים הסטודנטים וכן חוות-דעת מקצועית של ראש המחלקה לשפות זרות. את
הבקשה יש להעביר למחלקת ההרשמה באגף מינהל התלמידים, בניין ראשי, קומה 2.

מועמדים חדשים אשר אינם עומדים בתנאי הקבלה באנגלית יגישו בקשה לוועדת חריגים
של ועדת הקבלה האוניברסיטאית באגף מינהל התלמידים. בקשתם תועבר לחוג הרלוונטי
לאישור קבלה חריגה.

את הבקשות יש להעביר למחלקה להרשמה באגף מינהל התלמידים, בניין ראשי, קומה 2.

פרויקט – סיוע לסטודנטים בעלי צרכים מיוחדים

אודות הפרויקט

במטרה לסייע לסטודנטים בעלי צרכים מיוחדים להשתלב במסגרת הלימודית האקדמית,
דיקנאט הסטודנטים מעמיד לרשותם מערך סיוע רחב הכולל בין היתר סיוע ותמיכה בלימודים.
לביצוע משימה חשובה זו אנו מסתייעים בסטודנטים זכאי מלגות המותנות בפעילות חברתית
על-ידי הפעלתם כחונכים בקרב האוכלוסייה הנצרכת.

אופי הפעילות

סטודנטים הפעילים בפרויקט יחנכו סטודנטים בעלי צרכים מיוחדים (עיוורים, כבדי ראייה,
כבדי שמיעה, נכים וכו') באוניברסיטת חיפה ויסייעו להם בביצוע משימות לימודיות שונות
כגון: הוצאת חומר לימודי מהספרייה, הקראת מבחנים ושכתובם, הקראת טקסטים ו/או
הקלדתם, הסבר החומר הנלמד וכו'... מקום הפעילות ושעות הפעילות ייקבעו בתיאום בין
החונכים למקבלי הסיוע.

הרשמה לפרויקט

טופס הרשמה ניתן להוריד מאתר האינטרנט או להשיג אצל רכות רווחה ופניות בניין רב
תכליתי, חדר 160 א', בניין רב-תכליתי, טל 04-8240629. את הטופס יש להגיש למרכזת
רווחה ופניות.

הודעת שיבוץ לפרויקט תינתן על ידי רכות רווחה ופניות.

מידע לסטודנטים המשרתים במילואים

1. כללי

– סטודנטים הלומדים לתואר ראשון ותלמידים במכינה חייבים לדווח על כך, בלוויית
אישור, לקצינת קישור ביחידתם.

– **בהתאם לפקודת מטכ"ל שירות מילואים של סטודנט בתואר ראשון לא יעלה על 21
יום ושל תלמיד מכינה לא יעלה על 12 יום בשנה אקדמית** כפי שהיא מוגדרת על-ידי
צה"ל – מ-1.10.2008 עד 31.7.2009.

- סטודנטים הולמדים לימודי קיץ, לא חלה עליהם מגבלה במספר הימים לשירות מילואים, אך באפשרותם להגיש בקשה לולת"ם, שתידון לגופה.
- סטודנטים לתואר מתקדם (שני או שלישי) אינם רשאים להגיש בקשה לולת"ם.
- ולת"ם סטודנטים מטפל בבקשות הדנות בתקופת מילואים של **6 ימים ומעלה בלבד**.
- סטודנטים הנקראים לשירות מילואים לתקופה קצרה יותר יפנו ליחידתם.
- ולת"ם לא ידון בבקשות לדחיית שירות מילואים מטעמים אישיים או רפואיים, אלא מנימוקים אקדמיים בלבד.
- סטודנטים ייקראו לשרות מילואים (6 ימים ומעלה) לא יותר מפעם אחת במהלך סמסטר.

2. מידע על הגשת ולת"ם

ניתן להגיש בקשה לביטול, קיצור, דחייה או פיצול של שירות מילואים או לחופשה מן השירות במקרים הבאים:

- א. סטודנט שקיבל צו מילואים לתקופה העולה על 21 יום ומבקש לשרת רק 21 יום על-פי פקודת מטכ"ל יפנה ישירות לקצינת/ת הקישור ביחידתו לתיקון הצו.
- ב. סטודנט שקיבל צו מילואים לתקופה העולה על 21 יום ומבקש לקצר, לבטל או לדחות את השירות לתקופה של פחות מ-21 יום יגיש שתי בקשות – אחת באופן אישי לקצינת/ת קישור ביחידתו לתיקון הצו, והשנייה לולת"ם באמצעות מדור מלגות ורווחה בדיקנאט הסטודנטים.

ג. סטודנט שקיבל צו מילואים לתקופה של 21 יום ומעוניין לקצר, לבטל או לדחות את השירות יגיש בקשה לולת"ם באמצעות מדור מלגות ורווחה בדיקנאט הסטודנטים.

בקשת ולת"ם תוגש מיד עם קבלת צו הקריאה, ולא יאוחר מ-45 יום לפני מועד היציאה לשמ"פ. אין לעכב את הגשת הבקשה גם אם אין תאריכי בחינות. ניתן לציין מועדים משוערים לבחינות ולצרף במועד מאוחר יותר אישור על המועדים.

בקשת ולת"ם תוגש בדיקנאט הסטודנטים – הבניין הרב-תכליתי, חדר 160, בימים א'-ה' בין השעות 11.00-13.00, טל' 04-8240629, פנימי 2629.

ניתן להשתמש בתיבות השרות המוצבות בסמוך ללוחות המודעות של המדור, לקבלת טפסי ולת"ם ומסירתם בכל שעות היום. **הטופס ישלח באמצעות הדיקנאט בלבד.**

ניתן להשיג את הטופס באינטרנט בכתובת: <http://www.idf.il/valtam>

– סטודנט יקבל הודעה על מועד הדיון בבקשתו, ויהיה רשאי להשתתף בדיון באמצעות ועידת וידאו מהאוניברסיטה מבלי להגיע לבקו"ם. פרטים בדיקנאט. סטודנט שאינו מעוניין להשתתף בדיון יוכל להתקשר למדור ולת"ם ביום הדיון לקבלת תשובה לבקשתו בטלפון 03-7379500.

– החלטת ולת"ם תישלח לבית הסטודנט כשבועיים וחצי לפני מועד היציאה למילואים.

– ערעור על החלטת ולת"ם ניתן להגיש מייד עם קבלת תשובת ולת"ם, **ובכל מקרה לא יאוחר מ-7 ימים ממועד הדיון בבקשת ולת"ם.** הערעור יוגש רק במקרה שנוספו פרטים או נימוקים חדשים שלא צוינו בבקשת ולת"ם המקורית.

3. סיוע לסטודנט החוזר משירות מילואים פעיל

האוניברסיטה עושה את מירב המאמצים להקל על סטודנטים השבים משירות מילואים להשתלב בהמשך לימודיהם. השירותים ניתנים באמצעות אגודת הסטודנטים, מינהל התלמידים ודיקנאט הסטודנטים. השירותים יינתנו עם הצגת אישור על שירות מילואים.

3.1 אגודת הסטודנטים – משרד אקדמיים

- כרטיסי צילום – קבלת 40 צילומים, עבור כל יום לימודים בתקופת השרות במילואים.
- שיעורי עזר פרטניים – שיעור אחד ליום לימודים, ועד שלושה שיעורים לשבוע. השיעורים יינתנו באמצעות המדור לסיוע אקדמי ואישי בדיקנאט הסטודנטים, לאחר קבלת אישור על זכאות מאגודת הסטודנטים.
- החזר דמי ביטוח לאומי - יש לגשת למשרד הראשי באגודת הסטודנטים.
- תלושי אקדמון – יינתנו לסטודנטים אשר שרתו במילואים מ-7 ימים ומעלה, תלושי אקדמון (בסך 30 ש"ח) אחת לשבוע, מקסימום 6 תלושים.

3.2 חוגים / פקולטות

א. זכאי מועד חריג (מבחנים)

1. זכאים למועד חריג סטודנטים שנבצר מהם לגשת למועד הרגיל או למועד הנוסף מחמת שירות מילואים פעיל. "נבצר מתלמיד לגשת לאחד משני המועדים מחמת שירות מילואים" פירושו לצורך זה: שרת במילואים ביום הבחינה, או ששרת במילואים תקופה רצופה של 21 יום לפחות ותאריך הבחינה שלו חל תוך שבועיים מעת השחרור משרות או שרת תקופה רצופה של 20-8 יום, ותאריך הבחינה שלו חל תוך שבוע מעת השחרור.
2. אישור לגשת לבחינה במועד חריג בגלל שירות מילואים שאיננו נופל ביום הבחינה (כמפורט לעיל) יינתן על-ידי ועדה של הפקולטה או בית-הספר. תלמידים המבקשים להיבחן במועד חריג ימציאו לוועדה באמצעות מזכירות החוג או הפקולטה אישור מצה"ל על שירות מילואים פעיל.
3. לתלמידים שבקשתם אושרה ייקבע מועד חריג כדלקמן:
 - לגבי קורסים המתקיימים בסמסטר א' – במרוצת סמסטר ב'.
 - לגבי קורסים המתקיימים בסמסטר ב' – בסוף חופשת הקיץ.
 - אם מהווה הקורס בו אושר מועד חריג דרישת-קדם, יורשה התלמיד להתחיל בלימודיו בקורס המתקדם במעמד של תלמיד על-תנאי. המשך ההשתתפות יורשה רק לאחר עמידה בבחינה במועד החריג בקורס המהווה דרישת-קדם.

דחיית מועד להגשת עבודה

- סטודנטים ששירתו במילואים תקופה מצטברת מעל 7 ימים במהלך סמסטר אחד זכאים להארכה של 30 יום בהגשת עבודה (בתיאום עם מורה הקורס ומרכז החוג).
- הימנעות מפגיעה בתהליך הרישום – לסטודנטים שבעת הרישום לקורסים נמצאים בשירות מילואים פעיל ונבצר מהם מחמת השירות להירשם לקורס או צומצם מרחב אפשרויות הבחירה שלהם (יחסית לסטודנטים שלא שירתו במילואים) תינתן אפשרות לרישום מאוחר יותר לקורס/ים.

3.3. אגף מינהל התלמידים

פטור משכר לימוד נוסף - סטודנט ששירת במילואים במשך תקופה של 21 יום או יותר במהלך סמסטר, הפסיק בשל כך לימודיו בקורס ונאלץ להירשם לאותו קורס וללמוד בשנית, לא יחויב בשכר לימוד נוסף. על הסטודנט להודיע בכתב למדור שכר לימוד על הפסקת לימודיו בקורס לא יאחר משבוע לפני **מועד א'** של הבחינה בקורס.

3.4. דיקנאט הסטודנטים

- **מלגות:** ועדת המלגות מעניקה תוספת ניקוד לזכאות למלגת סיוע לסטודנט שנה ב' ומעלה ששירת שירות מילואים של 10 ימים רצופים או 35 יום מצטברים לפחות בשנת הלימודים הקודמת. יש לצרף אישור מתאים בעת הבקשה למלגה.
- **שיעורי עזר פרטניים** – שיעור אחד ליום לימודים, ועד שלושה שיעורים לשבוע. השיעורים יינתנו באמצעות המדור לסיוע אקדמי ואישי בדיקנאט הסטודנטים, לאחר קבלת אישור על זכאות מאגודת הסטודנטים. השיעורים ניתנים על-ידי סטודנטים מצטיינים משנים מתקדמות בחוג. לאחר בירור הזכאות באגודת הסטודנטים, יש לגשת למדור לסיוע אקדמי ואישי, חדר 185 בבניין הרב-תכליתי, לקבלת הפנייה למורה מתאים.
- **שיעורים מצולמים בוידיאו** ניתן לצפות בקורסי מבוא מצולמים, הנמצאים במחלקת המדיה בספרייה.
- **הכרה בשירות מילואים כפעילות חברתית המזכה ב"אקדמיות** – האוניברסיטה מכירה בשירות מילואים העולה על 35 יום בשנה אקדמית כפעילות חברתית-התנדבותית, המזכה ב-2 נקודות זכות אקדמיות לתואר. שנה אקדמית לצורך זה תחשב מה-1.10.08 ועד 30.9.09. פרטים בדיקנאט הסטודנטים, רכזת רווחה ופניות סטודנטים.
- סטודנטים שנתקלו בבעיה הנובעת משירות מילואים שלא הצליחו להתגבר עליה, יוכלו לפנות לשיחה עם דיקן הסטודנטים או אל נציב המילואים פרופ' חיים שצקר.

נציב קבילות סטודנטים

פרופ' חיים שצקר

נציב קבילות הסטודנטים מטפל בפניות של סטודנטים שלא נפתרו לאחר שהתבררו בכל הרמות המופקדות על הפעלת המערכות באוניברסיטה (כולל דיקן הסטודנטים) נציב קבילות הסטודנטים שואב את סמכותו מהנשיא והרקטור.

סטודנטים המעוניינים לפנות אל נציב קבילות הסטודנטים יפנו בקשתם במכתב מנומק אל גב' שרון סיני, מרכזת רווחה ופניות סטודנטים, בבניין הרב-תכליתי, חדר 160 א', טל' 8240629.

תוכנית השכלה אקדמית נתמכת

רכזת התוכנית: **גב' ליאורה כסיף-ויסברג**, עובדת סוציאלית

מסגרת תמיכה לסטודנטים בעלי מגבלות עקב בעיה נפשית. התוכנית כוללת ליווי ותמיכה אישית לסטודנטים במהלך לימודיהם. הליווי והתמיכה הינם דיסקרטיים, נבנים באופן אישי לכל סטודנט ומתמקדים בשלושה מישורים:

- אסטרטגיות למידה: כיצד לקרוא טקסט באופן יעיל, איך לסכם הרצאה, ארגון זמן וכו'.
- תמיכה רגשית וחברתית.
- סיוע בהתמצאות ובסידורים שונים בתוך האוניברסיטה: עבודה בספרייה פניה למרצים וכו'.

התוכנית מיועדת לסטודנטים הלומדים בהיקף של לפחות חצי תוכנית, העומדים בקריטריונים של סל שיקום. התוכנית אינה כוללת סיוע בשכר הלימוד.

לברור פרטים נוספים וקביעת פגישה אישית ודיסקרטית ניתן ליצור קשר עם רכזת התוכנית, טל' 04-8288616 או 050-6819209 בדוא"ל reut@univ.haifa.ac.il.

קרן אייסף

בניין ציבורי מעונות

טל' 04-8240307, פנימי 2307

קרן אייסף – הקרן הבינלאומית לחינוך, נוסדה בשנת 1977 על-ידי הבנקאי אדמונד ספרא ז"ל ורעייתו לילי ספרא בשיתוף גב' נינה ווינר, המכהנת כנשיאה העולמית של הקרן מיום היווסדה. הקרן קמה במטרה לתרום לשיוון הזדמנויות אמיתי ולצמצום הפערים החברתיים בחברה הישראלית.

יעדים להשגת מטרותיה של הקרן:

1. יזום פרויקטים חינוכיים בקרב תלמידי עיריות פיתוח ושכונות שיקום.
2. קרן אייסף מעניקה מלגות לסטודנטים ע"פ הקריטריונים המפורטים בהמשך.
3. פיתוח מנהיגות חברתית אקדמאית החוזרת אל כור מחצבתה ותורמת לקהילה.
4. בוגרי הקרן מצטרפים לארגון הבוגרים ופועלים לצמצום הפערים החברתיים בישראל.

זכויות חברי הקרן:

1. חברי הקרן זוכים במלגה למימון חלקי של שכר הלימוד.
2. הקרן מהווה קבוצה חברתית מגובשת ומכוונת במתן סיוע אקדמי וכלכלי תוך קיום קשר הדוק עם גופים אקדמאים באוניברסיטה.

הקריטריונים לקבלה:

רקע חברתי כלכלי, הישגים אקדמאים, מעורבות ומודעות חברתית, פעילות קבועה בת 4 שעות שבועיות, והשתתפות בפעילות עיונית בקרן. יוכלו להגיש מועמדות לקרן אייסף אך ורק מועמדים בשנה הראשונה לתואר ראשון, לתואר שני, ולדוקטורט מאוניברסיטת חיפה.

מועדי הגשת הבקשה הם: המיונים מתקיימים במהלך חודשי הקיץ ואת הטפסים ניתן לקחת ממשרדינו החל מחודש יולי 2008.

הטרדה מינית באוניברסיטה?

אל תהססו לפנות:

לנציב הקבילות, טל' 8045

או לסגן/ית נציב קבילות, טל' 2809

או ליועצת לנושא ההטרדות המיניות, טל' 3225

או למרכזת הוועדה, טל' 2629

מעוניינים/ות במידע?

תוכלו לעיין בנוהל למניעת הטרדה מינית של האוניברסיטה.

עותקים לעיונכם/ן נמצאים במשרדי דיקנאט הסטודנטים

יה"ל – יחידת האבחון והתמיכה ללומד לקוי הלמידה

ראש אקדמי: ד"ר מיכל שני
מנהלת היחידה: גב' מיכל לרנר

1. אבחון לאיתור לקויות למידה

בניין חינוך ומדעים, קומה 2, חדר 261
טלפון: 04-8249022 או פנימי 3022
שעות קבלה: ימים א-ה בין השעות 11.00-13.00

סטודנטים המבקשים התאמות לימודיות בגין לקויות למידה מחויבים לעבור אבחון מטעם האוניברסיטה. האבחון מתבצע ביה"ל - יחידת התמיכה ללומד לקוי למידה שבאוניברסיטת חיפה, לאחר תיאום מראש. האבחון כרוך בתשלום שנקבע על ידי המ"ג (המועצה להשכלה גבוהה) והינו אחיד בכל המוסדות בארץ.

לגבי המצאת דוחות אבחון שבוצעו שלא על ידי יחידת יה"ל:

יתקבלו רק אבחונים שנערכו באמצעות מת"ל – על ידי מוסדות המורשים לעבוד עם מערכת זו.

מת"ל היא מערכת ממוחשבת של מבחנים ושאלונים שפותחה לצורך אבחון מועמדים להשכלה הגבוהה ותלמידים הלומדים במסגרתה, המבקשים התאמות בבחינות וסיוע בלימודים בגין לקות למידה או הפרעת קשב וריכוז. מטרת האבחון היא קביעת זכאות להתאמות בבחינות האקדמיות וקביעת סוג ההתאמות.

האבחון באמצעות מת"ל מתאים לצעירים העונים על המאפיינים הבאים:

- ◆ גיל 16 עד 30.
 - ◆ מועמדים להשכלה הגבוהה או תלמידים הלומדים במוסד להשכלה גבוהה
 - ◆ מי שאובחנו בעבר כבעלי לקות למידה או הפרעת קשב וריכוז; או יש להם קשיים ניכרים באחד או יותר מהתחומים הבאים: קריאה, כתיבה, אנגלית, חשבון, תפקודי קשב וריכוז.
 - ◆ שולטים בעברית ברמה של שפת-אם (ילידי הארץ או מי שעלה ארצה לפני גיל 6)*.
 - ◆ שאינם בעלי מוגבלות פיזית הצפויה להפריע לביצוע מטלות המבחנים בסוללת האבחון (למשל, כבדות ראייה, כבדות שמיעה, בעיות מוטוריות).
- * סטודנטים עולים, אשר הגיעו לארץ לאחר גיל 7 ואשר שפת אימם אינה עברית, **מחוייבים** לעבור גם אבחון בשפת האם.

תהליך האבחון באמצעות מת"ל

תהליך האבחון כולל שלוש פגישות. שתי פגישות בנות כשלוש שעות כל אחת המיועדות לביצוע מבחני מת"ל, ומפגש אישי עם מאבחן מומחה לצורך העמקת הברור ומתן הסבר לפונה על תוצאות האבחון והשלכותיו.

גיבוש האבחנה הסופית בנוגע ללקות למידה מבוסס על:

1. תוצאות הביצוע במבחנים הכלולים במת"ל.
 2. ההיסטוריה ההתפתחותית והלימודית של הפונה, כפי שהיא מתועדת במסמכים המצורפים לפניו ובשאלון האישי שמולא על ידי הפונה.
 3. המידע שנאסף במפגש האישי עם המאבחן המומחה.
- מבחנים נוספים מועברים במידה ויש צורך בהעמקה.

לגבי אבחוני מת"ל שלא נערכו ביה"ל – כל אבחון יבדק ביה"ל על ידי מאבחנת מומחית במטרה:

- (1) לבחון את מידת הצורך בהעמקת הבדיקה
- (2) לבחון את היכולת ליישם את ההתאמות באוניברסיטת חיפה.

אבחון לסטודנטים מעל גיל 30 או ששפת אימם אינה עברית

יועבר אבחון בסיס, הנערך בשפת האם של הסטודנט, והבודק מספר יכולות: יכולת הקריאה והכתיבה, יכולות הקשב והריכוז וכן את הכישורים האקדמיים. האבחונים נערכים בשפות עברית, רוסית וערבית.

סטודנט ששפת אימו אינה עברית **מחוייב** לעבור גם אבחון בעברית.

בנוסף לאבחון הבסיס, סטודנט הלומד קורסים בשפה האנגלית ו / או קורסים בתחום המדעים המדויקים ולדעתו קשייו מתבטאים גם בתחומי לימוד אילו, מומלץ כי יעבור אבחון גם באנגלית ו/או במתמטיקה.

מכאן שקיימות 3 אופציות לעריכת אבחון:

1. אבחון בסיס (בשפת האם)
2. בסיס + אנגלית **או** בסיס + מתמטיקה
3. אבחון מלא: בסיס + אנגלית + מתמטיקה

לאחר כשלושה שבועות, בתום תהליך האבחון, והיה ונמצא כי הסטודנט הינו לקוי למידה הוא יהא זכאי להתאמות לימודיות התקפות לאורך כל שנות לימודיו לתואר.

מערך תמיכה וייעוץ

סטודנט הלומד באוניברסיטת חיפה, אשר עבר אבחון ביה"ל ונמצא כבעל לקות למידה, זכאי לקבלת סיוע באמצעות שירותי הייעוץ והתמיכה של היחידה.

סטודנט המבקש להסתייע במערך התמיכה והייעוץ יעבור אבחון נוסף ביה"ל, המתמקד במיומנויות אקדמיות **על פיהן ניתן לקבוע המלצות לסיוע ושיפור מיומנויות הלמידה**. אבחון זה מהווה חלק משירותי היעוץ ואינו כרוך בתשלום נוסף.

היחידה מסייעת במגוון תחומים כגון: אסטרטגיות למידה, טכנולוגיה מסייעת, שפות זרות, חונכויות אישיות, סדנאות למידה ועוד. כל יועצת אקדמית עומדת בקשר רציף עם הפקולטה עליה היא מופקדת באוניברסיטה מטעם יה"ל, כך שלכל יועצת ידע מעמיק לגבי דרישות החוגים השונים.

אגודת הסטודנטים

משרדים בבניין המדרגה, טלפון: 222-303-800-1, 9/8240513-04; פקס: 04-8258357

שעות קבלה: 16:00-08:30

אתר אינטרנט: www.haifastudent.net

מרכזת האגודה: גב' אהובה חייט

אגודת הסטודנטים הינה עמותה שמטרתה לסייע לסטודנטים/ות באוניברסיטה במישור האקדמי, החברתי והתרבותי. האגודה מספקת שירותי עזר שונים לסטודנטים/ות החברים/ות בה ומטפלת ברווחתם/ן, מייצגת את ציבור הסטודנטים/ות בכל בעיותיהם/ן בפני הנהלת האוניברסיטה ומוסדות חיצוניים אחרים.

כל תלמיד/ה המעוניין/ת להיות חבר/ה באגודת הסטודנטים, ימלאו טופס הצטרפות הנמצא במזכירות אגודת הסטודנטים או בדוכני האגודה אשר נמצאים כשלושה שבועות בקומת ה-600 בבניין הראשי וברחבת קפה דשא.

מבנה אגודת הסטודנטים

האגודה מורכבת מהמועצה שבה חברים 40 נציגים/ות. נציגים/ות אלו נבחרים/ות מתוך החוגים, כשכל חוג מספר נציגים/ות פרופורציונאלי למספר התלמידים/ות בחוג.

נציגי/ות החוגים ידאגו עבורכם/ן להפקת מקראות, תרגומים, ייעוץ בבעיות אקדמיות, שיעורי עזר, ארגון ימי עיון, טיולים, מסיבות ועוד...

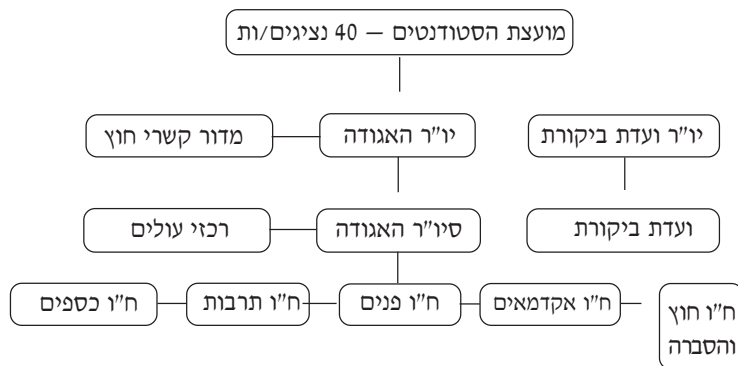
כל חברי/ות אגודת הסטודנטים זכאים/ות לבחור ולהיבחר למועצת אגודת הסטודנטים.

המועצה קובעת את קווי הפעולה של האגודה. הדיונים בה מתקיימים אחת לחודש, והם פתוחים לקהל הסטודנטים/ות.

מועצת אגודת הסטודנטים בוחרת את חברי/ות ועד אגודת הסטודנטים: יו"ר, ס. יו"ר, ח"ו כספים, ח"ו תרבות, ח"ו פנים, ח"ו חוץ והסברה, ח"ו אקדמים, יו"ר ועדת ביקורת וחברי/ות ועדת ביקורת.

ועד האגודה הוא הרשות המבצעת של אגודת הסטודנטים והוא מייצג אותה כלפי כל גוף שמחוץ לה. חברי/ות הוועד נבחרים על ידי המועצה במכרז פתוח לכל ציבור הסטודנטים/ות שהינם/ן חברי/ות אגודה.

נושאי תפקידים נוספים באגודה הם: רמ"ד תכנון וקשרי חוץ, רכזי עולים, רכזים של משרד פנים, תרבות, ואקדמי, יועץ מס, תגמולי מילואים וארנונה, רכז חברתי, רכז צרכים מיוחדים, רכז סנווריה, רכזת פרויקטים לקידום מעמד האישה. עובדים/ות אלו נבחרים/ות במכרז אחת לשנה ע"י ועדת מכרזים.

בעלי תפקידים באגודה

יו"ר הוועד **טלפון: 04-8240513/9 שלוחה 100**

משמש/ת כסמכות העליונה בייצוג האגודה בפני רשויות האוניברסיטה ובפני כל רשות ו/או גוף ו/או אדם אחר מחוץ לאוניברסיטה. יפקח/תפקח על פעולות הוועד וכל אחד מחבריו/מחברותיו, מדריך/ת את חברי/ות הוועד, אחראי/ת לפעולותיהם וממונה על ביצוע החלטות המועצה והוועד.

ס. יו"ר הוועד **טלפון: 04-8240513/9 שלוחה 100**

ממלא/ת מקום היו"ר בהעדרו/ה, מסייע/ת ליו"ר בפיקוח על הוועד. מופקד/ת על הפיקוח בכל נושאי העסקת גופים חיצוניים על-ידי האגודה, כמו כן אחראי/ת על עובדי/ות האגודה.

ח"ו אקדמי **טלפון: 04-8240513/9 שלוחה 108**

מטפל/ת בבעיות אקדמיות של הסטודנטים/ות, עומד/ת בקשר עם הגורמים האקדמיים באוניברסיטה, מסייע/ת לסטודנטים/ות המתקשים/ות בלימודיהם/ן עקב שירות מילואים, אישפוזים, הריונות וכו'. מייצג/ת את האגודה בפורומים אקדמיים באוניברסיטה, בסנאט, בספרייה ובוועדות השונות. מייעץ/ת בבעיות משמעת, מטפל/ת בבעיות שכר לימוד.

ח"ו חוץ והסברה **טלפון: 04-8240513 שלוחה 112**

מתפקדי המשרד לקיים קשר רציף עם אמצעי התקשורת ולהוות צינור ביטוי לסטודנטים; לקיים אירועי אקטואליה שונים וימי הסברה בנושאים רלוונטיים, ליצור קשר עם גורמי חוץ שונים בארץ ובחו"ל וכן הוצאת עיתון הסטודנטים "פסק זמן".

ח"ו חספים **טלפון: 04-8240513 שלוחה 109**

אחראי/ת על ניהול תקין של מערכת החספים של האגודה. באחריותו/ה הכנת תקציב מפורט ופיקוח על הוצאות והכנסות החספים במסגרת האגודה.

ח"ו פנים פרוייקטים טלפון: 04-8256528-04 שלוחה 123

באחריותו/ה פיקוח על מזוננים, מנזות, מעונות, הכנת פרוייקטים שונים לרווחת הסטודנט ועריכת בזארים ברחבי הקמפוס.

ח"ו תרבות טלפון: 04-8240513-04 שלוחה 104

אחראי/ת על פעילות הכוללת נשפים ומסיבות, הרקדות, חוגים, הקרנת סרטים, מופעי תאטרון ובידור, מופעי רוק, יום הסטודנט ועוד.

ועדת ביקורת טלפון: 04-8240513/9 שלוחה 133

ועדת ביקורת מורכבת מ-5 חברים/ות: יו"ר וארבע/ה חברים/ות נוספים/ות. תפקידי הוועדה לפקח על תפקודן התקין של רשויות האגודה ועל פעילותן היעילה וההוגנת. הוועדה דנה בכל קובלנה של רשות או חבר/ת אגודת הסטודנטים נגד כל רשות או חבר/ת אגודה בכל הנוגע למילוי תפקידיהם/ן באגודה.

נושאי/ות תפקידים נוספים באגודה

רמ"ד תכנון וקשרי חוץ טלפון: 04-8240513-04 שלוחה 112

בין תפקידי/יה: הגדלת מאגר פוטנציאל התורמים לאגודה, ייזום פרוייקטים שונים לטווח ארוך, חיזוק תדמיתה ומעמדה של אגודת הסטודנטים בארץ ובעולם, ארגון משלחות סטודנטים מאוניברסיטת חיפה לחו"ל.

רכז/ת צרכים מיוחדים טלפון: 04-8240513/9 שלוחה 105

מטפל בבעיות ובנושאים ספציפיים הקשורים בסיוע לסטודנטים לקויי למידה וראייה במהלך לימודיהם.

רכז/ת חברתי טלפון: 04-8240513/9 שלוחה 112

מטפל בכל הפעילויות החברתיות שהאגודה מארגנת – התנדבות תמורת נקודות זכות, מלגות האגודה, עזרה לנזקקים ועוד.

רכז/ת עולים טלפון: 04-8240513/9 שלוחה 105

רכזי/ות עולים מטפלים/ות בבעיות הקשורות לסטודנטים/ות יוצאי חבר העמים, מיעוטים ואתיופיה ובכל הבעיות והנושאים הספציפיים הקשורים בהתאקלמותם/ן של סטודנטים/ות עולים/ות.

שירותי האגודה ופרוייקטים מיוחדים

1. **תרבות יום ד'** – במהלך שנת תשס"ט יתקיימו אירועי תרבות בימי רביעי, בין השעות 11.45-12.30. בשעות אלו לא יתקיימו לימודים לתלמידי התואר הראשון.

2. **מלגות לסטודנטים** –

אגודת הסטודנטים מעניקה בכל שנה מלגות סיוע לסטודנטים/ות, מתוך מודעות לבעיותיהם/ן הכלכליות. במסגרת קרן המלגות שהוקמה לשם כך, הוענקו בשנה החולפת מלגות בסכום של 1,000 ש"ח ללמעלה מ-100 סטודנטים/ות!

- מטרתה של אגודת הסטודנטים הינה הרחבת קרן המלגות, על מנת שסטודנטים/ות רבים/ות ככל האפשר יוכלו להנות מסיוע כספי גדול ככל הניתן.
- במהלך הקיץ שלפני תחילת שנת הלימודים שוקדת אגודת הסטודנטים על הכנת חוברת מלגות המכילה מגוון מלגות המיועדות לסטודנטים/ות הלומדים/ות לתארים השונים באוניברסיטת חיפה. החוברת מחולקת חינם לסטודנטים/ות בתחילת כל שנה.
3. **ספריית השאלה** – ממוקמת במשרדי האגודה. במסגרתה ניתן להשאיל ספרים לתקופה של **סמסטר שלם** ולתקופת הבחינות (בעוד שבספריית השמורים ההשאלה היא לתקופה של שלושה ימים בלבד!) תמורת תשלום סמלי אותו יש לשלם במשרד אקדמי. פרטים נוספים ניתן לקבל בטלפון: 04-8240513. שלוחה 108.
4. **סיוע בלימודים** סטודנטים/ות לקויי/ות למידה או כאלה שנעדרו תקופה ממושכת מהלימודים בשל מילואים, לידה או אשפוז ממושך זכאים/ות ל**כרטיסי צילום חינם ושיעורי עזר חינם**; האגודה מארגנת **שיעורי עזר קבוצתיים** לסטודנטים/ות המתקשים/ות בלימודים; במשרד אקדמי קיים גם **מאגר מתרגמים/ות, מדפיסים/ות ומורי/ות עזר** בהם יכולים/ות הסטודנטים/ות להיעזר. פרטים נוספים במשרד אקדמי.
5. **בנק בחינות ממוחשב** באגודה קיים מאגר בחינות משנים קודמות, אשר יסייעו לסטודנטים/ות להתכונן כראוי לבחינות. מאגר זה הינו ממוחשב והשירות בו ניתן לחברי/ות אגודה **בחינם**; אתר האגודה www.haifastudent.net
6. **ייעוץ משפטי** ייעוץ משפטי ראשוני ומתן הצהרות **חינם** מוענק לסטודנטים/ות על ידי עורך דין במשרדי האגודה. פרטים והרשמה במשרד אקדמי.
7. **ייצוג בפני רשויות המשמעת** אגודת הסטודנטים מעניקה ייצוג בוועדות המשמעת חינם במידת הצורך. פרטים נוספים במשרד אקדמי.
8. **נציג/ת מס הכנסה, תגמולי מילואים וארנונה** במשרדי אגודת הסטודנטים ניתן לקבל שירותי מס הכנסה שונים כגון: פטור ממס הכנסה, תגמולי מילואים, תיאום מס – כל אלה על מנת לחסוך לסטודנטים/ות את הטרחה שבהגעה למס הכנסה. כמו כן סטודנטים אשר שוכרים דירה יכולים לקבל סיוע בקבלת הנחות בארנונה. פרטים במשרד רכזים טלפון 04-8240513 שלוחה 105 או באתר האינטרנט www.haifastudent.npt
9. **מחירים מוזלים** תעודת חבר/ת אגודה מקנה אין ספור הנחות – 8.5% הנחה ב'אקדמון', מחירים מוזלים בתיאטרון חיפה, בכניסות למועדונים, ברכישת כרטיסים למופעי תרבות שונים, כניסה במחירים מוזלים לפארקים לאומיים, מחירים מוזלים במכוני כושר ועוד.
10. **חוגים** אגודת הסטודנטים מפעילה חוגים שונים להנאתכם/ן; חוג יוגה, תנועה, מחול, סלסה,

רישום ואיפור.

* החוגים עשויים להשתנות בהתאם לביקוש.

11. אירועים חברתיים ותרבותיים

אגודת הסטודנטים מארגנת לחבריה/חברותיה אירועים שונים – נשף פתיחת שנה, מסיבות חוגים, פאנלים בנושאים שונים, באזרים, מסיבות לעולים, נשפים, מופעי צהריים בקמפוס וגולת הכותרת נשף יום הסטודנט.

12. פעילות חברתית

אגודת הסטודנטים מעוניינת לחזק את הקשר בין ציבור הסטודנטים/ות לבין הקהילה באמצעות פעילות חברתית, על מנת לטפח נורמה חברתית של עזרה הדדית והתייחסות למצוקות הפרט והחברה. לצורך כך יזמה האגודה פרויקטים חברתיים שונים, שהמרכזי בהם הוא "פעילות חברתית בתמורה לנקודות זכות" – סטודנטים/ות אשר יעסקו בפעילות חברתית, על פי קריטריונים מוגדרים, יהיו רשאים/יות לקבל בגינה 4 נקודות זכות אקדמיות בהיקף של קורס אחד למעט התלמידים בתוכנית המשותפת לפקולטה למשפטים ולחוגים אחרים אשר יקבלו פטור מ-2 נק' זכות. פרטים נוספים באתר האגודה.

13. "חודשי חופשי" סמסטר יאלי/שנתי לבעלי תעודת סטודנט הנחה של 50%.

פרטים באתר אגודת הסטודנטים.

א. יוזמה – מפעלי אגודת הסטודנטים אוניברסיטת חיפה בע"מ

"יוזמה", מפעלי אגודת הסטודנטים הינה החברה הכלכלית של אגודת הסטודנטים.

"יוזמה" מנהלת ע"י אגודת הסטודנטים, נושאי/ות התפקידים הבכירים הם:

מנכ"ל – מר אמיל רוזנבלט

"יוזמה" מציעה לסטודנטים:

◆ בית דפוס – ממוקם בניין המדרגה ומנוהל ע"י זאב סבירסקי ובלה זיין.

טלפון: 04-8240593 פקס: 04-8253884

שירותי דפוס מגוונים, מתמחה בהוצאה לאור של עבודות סמינריוניות, תזיות, עבודות דפוס שונות וכריכות. בית הדפוס מוציא לאור חוברות, מקראות וספרי תרגול אשר נמכרים בחנות הספרים "אקדמון". ברשות בית הדפוס מכונות הדפסה ומכונות צילום חדשות ומשוכללות המאפשרות ביצוע עבודות ברמה גבוהה, איכותית ובזמן קצר.

◆ פרויקט מקראות וטיפקס

נציגי החוגים השונים עורכים מידי סמסטר חוברות עזר לקורסים. חוברות המכילות מאמרי חובה, תרגומים למאמרים, תרגילים לדוגמה ועוד. המקראות נמכרות לסטודנטים/ות במשך כל השנה באגודת הסטודנטים ובמחיר מוזל לחברי/ות האגודה.

חנות המכילה ספרי חובה של מרצים שונים לצורך לימוד הקורסים. החנות ממוקמת באגודת הסטודנטים.

◆ לוח "סטודנטים" – לוח מכירות הכולל דירות להשכרה ומכירה, מכוניות, הצעות

עבודה, מוצרי יד שניה ועוד. פרטים באתר האגודה www.haifastudent.net.

- ◆ **קפה דשא** – קפיטריה הממוקמת במרכז האוניברסיטה.
- ◆ **מחלקת שיווק** – אחראית למציאת נותני חסויות לאגודה.

ב. **מאסטר ביט** – סוכנות הביטוח של הסטודנטים והצעירים בישראל, ממוקם במתחם אגודת הסטודנטים.

מאסטר ביט הוקמה ע"י התאחדות הסטודנטים והפניקס הישראלי במטרה לשווק ביטוח לסטודנטים/ות בתנאים מועדפים ולייצג את ציבור הסטודנטים מול חברות הביטוח. סוכנות מאסטר ביט פרוסה כיום במרבית הקמפוסים בארץ ומקבלת הודות לכך תנאים מיוחדים מחברות הביטוח איתן היא עובדת.

בסוכנות ניתנים פתרונות ביטוחים שפותחו במיוחד לסטודנטים/ות ו**נביתוחים בתנאים מיוחדים**, ביניהם: ביטוח מחשב אישי, ביטוח מעונות ודירה, ביטוחי רכב מהזולים בשוק, ביטוח אובדן כושר עבודה/לימודים עפ"י המקצוע הנלמד, ביטוח בריאות ייחודי לסטודנטים וביטוח שיניים.

הסניף באוניברסיטת חיפה פועל בימים א'-ה' בין השעות 15:30-08:30, טל' 04-8260107.

ג. **שירותי כח אדם** – **טלפון: 04-8240689, 04-8341042** – **ממוקמת באגודת הסטודנטים**

מחלקת כח אדם של "יוזמה" מנוהלת ע"י חברת כח האדם "דנאל" שנבחרה במכרז. מטרת פעילותה: סיוע, ייעוץ והכוונת סטודנטים לצורך מציאת עבודה. ל"דנאל" קשרים עם מאות מעסיקים במגוון רחב של תחומים בסקטור הפרטי והציבורי בכל רחבי הארץ. העבודות המוצעות מתאימות לסטודנטים/ות ובוגרים/ות הנמצאים/ות לקראת סיום לימודיהם/ן.

ב"דנאל" מתנהל מאגר המרכז נותנים על הסטודנטים/ות המעוניינים/ות לעבוד בתחומים שונים ומתוכו מופנים עובדים/ות למעסיקים.

ד. **איסתא ליינס** – **טלפון: 04-8253951**, **פנימי: 2934** **ממוקם בשדרת החנויות**

חברת הנסיעות של הסטודנטים בישראל נוסדה בשנת 1956 כגוף המטפל בחילופי הסטודנטים/ות.

לאחר זמן מה הוכפפה להתאחדות הסטודנטים בישראל והיא מעניקה שירותי תיירות לסטודנטים/ות ולבני משפחותיהם במחירים זולים. באסתא ליינס – כל שירותי התיירות לסטודנטים/ות תחת קורת גג אחת.

אגודת הסטודנטים - כאן בשבילך

פר"ח - זה יותר מכסף!!

פר"ח - פרוייקט חונכות, החל את דרכו לפני 30 שנים, ומונה כיום למעלה מ-30,000 סטודנטים מכל רחבי הארץ, ומכל גווני האוכלוסיה. מטרת הפרוייקט הן להעניק לכל ילד הזדמנות לממש את הפוטנציאל הטמון בו, ולתת סיוע כלכלי לסטודנטים במימון של כמחצית משכר הלימוד.

ומה פר"ח כולל?

ניתן לבחור בין שני מסלולים: חונכות אישית – סטודנט וחניך, או חונכות קבוצתית – סטודנט וקבוצת ילדים בתחום חברתי, לימודי או בתחומים כמו אמנות, טבע, מדעים וכדומה. (לחונכויות אלו יבחרו סטודנטים בעלי הכישורים המתאימים, ועל בסיס מקום פנוי בלבד). החונכויות מתקיימות פעמיים בשבוע (כל מפגש בן שעתיים), והן נערכות במקום ובזמן הנוחים לחונך ולחניכו. החונכויות כוללות פעילויות שמטרתן להעשיר את עולמו של הילד, לחזק את ביטחונו העצמי, ולסייע לו בתחום הלימודים. לרשות החונך עומדים ייעוץ, הדרכה, אמצעי עזר, משחקה וספרייה.

מנהלת פר"ח אוניברסיטת חיפה פועלת בישובים הבאים: חיפה, נהריה, עכו, מעלות, עפולה, נצרת עילית, מגדל העמק, קרית חיים, קרית ים, קריית מוצקין, שלומי. במגזר הערבי והדרוזי: אבו סנאן, ג'דידה, מכר, ג'וליס, ירכא, מזרעה, עכו העתיקה, ריינה, חיפה, נצרת, עילוט, יפיע, עין מאהל.

כיצד נרשמים?

באתר פר"ח באינטרנט www.perach.org.il (נמצא גם בקישור מאתר האוניברסיטה). במידה והינך מתגורר בישוב אחר, שאינו באחריות מנהלת פר"ח אוניברסיטת חיפה, תוכל להכנס לאתר האינטרנט של פר"ח ולמלא את הטופס בהתאם למקום מגוריך. בכל שאלה, ניתן לפנות למשרדי פר"ח אוניברסיטת חיפה, בניין המדרגה, ליד אגודת הסטודנטים, או בטלפון מס' 04-8240547.

מידע נוסף ומפורט נמצא באתר האינטרנט: www.perach.org.il

חשוב לציין, כי מלגת פר"ח אינה פוגעת בזכויותך לקבלת מלגות נוספות, ובמרבית המקרים, ההשתתפות בפרוייקט אף מקנה עדיפות רבה בקבלת מלגות האוניברסיטה, ומלגות ברשויות מקומיות שונות.

אגף מינהל תלמידים

גב' רותי רבינוביץ', ראש האגף

אגף מינהל התלמידים מארגן ומנהל את הפעילות הקשורה במהלך הלימודים של תלמידי האוניברסיטה לכל התארים וכולל את השירותים הבאים: הרשמה וקבלת תלמידים; מרכז מידע למועמדים; בחינות, אישורים, בוגרים; שכר לימוד; שנתון האוניברסיטה ומדריך לנרשמים, חדרי לימוד וציוד לימודי; תיקיית התלמידים. אתר האגף באינטרנט: <http://students.haifa.ac.il> – מידע למתעניינים, לסטודנטים ולבוגרים.

המחלקה להרשמה

מנהלת: גב' ריטה לובי

קבלת קהל: בימים א'-ה' בשעות 11:00-14:00 ובימי ג' גם בין 16:00-18:00 (בניין ראשי, קומה 2, חדר 6).

בימי ששי, בערבי חג ובחול המועד לא מתקיימת קבלת קהל.

מרכז מידע למועמדים: קבלת קהל: בימים א'-ה' בשעות 09:30-15:00 ובימי ג' עד 18:00, בניין ראשי, קומה 2, חדר 3, טלפון: 04-8249688, 04-8249689, 04-8249689, 03-300-800-1.

פניה בטלפון:

תואר ראשון – טלפון: 04-8240324/5/6.

תארים מתקדמים – טלפון: 04-8240663, 04-8249103.

פנייה בכתב: בפניות בכתב יש להקפיד לציין את כל הפרטים המזהים: שם משפחה, שם פרטי, מספר זהות, מספר טלפון וכתובת מעודכנת הכוללת מיקוד.

מען למכתבים: המחלקה להרשמה

בניין ראשי, קומה 2

אוניברסיטת חיפה

הר הכרמל

חיפה 31905

סדרי הרשמה וקבלה

הרשמת מועמדים נעשית באמצעות האינטרנט או באמצעות ערכת הרשמה. פרטים מדויקים על נהלים ומועדי הרשמה לאוניברסיטה מתפרסמים בעיתונים, ב"מדריך לנרשמים" ובאתר האינטרנט <http://harshama.haifa.ac.il>.

המחלקה להרשמה מטפלת בפניותיהם של:

1. מועמדים חדשים המבקשים להתקבל לאוניברסיטה לתואר ראשון, שני, שלישי, לימודי תעודה ולימודי השלמות.

2. תלמידים אשר הפסיקו ומחדשים לימודיהם.
3. תלמידי מוסדות אקדמיים אחרים המבקשים להעתיק לימודיהם לאוניברסיטת חיפה ללימודי התואר הראשון או לתארים מתקדמים.
4. תלמידי האוניברסיטה, תלמידים בפועל, המבקשים להחליף ו/או להוסיף חוג לימודים, או להתקבל ללימודי תעודה ו/או ללימודים מתקדמים (תארים שני ושלישי).

תנאי הקבלה הכלליים ללימודים לתואר ראשון, לתואר שני, לתואר שלישי וללימודי תעודה מפורסמים מדי שנה ב"מדריך לנרשמים", באתר האינטרנט, וכן ניתן לקבלם במרכז המידע למועמדים.

מחלקה לשירותי תלמיד ושכר לימוד

מנהלת: גב' נורית יונס

קבלת קהל: בימים א'-ה' בשעות 09:00-10:30, 13:00-14:30
בניין ראשי, קומה 2, טלפון 8240320-04.

רישום לשנה"ל תשס"ט

רישום מערכת השיעורים נערך פעם אחת בשנה לקראת תחילת שנת הלימודים ע"י התלמיד, ומהווה תנאי למעמדו כתלמיד באותה שנת לימודים, להבטחת מקומו בקורסי הלימוד המועדפים על-ידו וכן לקיום מעקב אקדמי מסודר. **על התלמיד להרשם בתחילת השנה לכל הקורסים שעליו ללמוד באותה שנה, כולל רישום מלא לקורסי סמסטר ב' (רישום זה הוא הקובע את שכ"ל השנתי ואת החלוקה לתשלומים).**

שימו לב: תוספת קורסים בסמסטר ב', מעדכנת אוטומטית את שכ"ל השנתי ואת החלוקה השנתית לתשלומים וטרואקטיבית החל מהתשלום השני ואילך, כולל חיובי הצמדות וריביות.

קורס שהתלמיד נרשם אליו, ולא הודיע על ביטולו במועד השינויים ייחשב לתלמיד כקורס שלא השלימו (גם אם לא השתתף בו) ויידרש לשלם עבורו.

האחריות להרכבת מערכת השיעורים, למעקב אחריה והתאמתה לתקנות תכנית הלימודים מוטלת על התלמיד.

הנחיות לביצוע הרישום מתפרסמות באיגרת לתלמיד שתפורסם באתר מינהל התלמידים <http://students.haifa.ac.il> החל מ-1.8.08.

יש לערוך רישום לפני יום תחילת הלימודים (26.10.2008). רישום מערכת השיעורים אחרי תאריך זה מותנה באישור ראש החוג ובתשלום דמי איחור בסך 115 ש"ח צמוד למדד חודש יולי 2008. לתשומת לבכם, בכל מקרה אחרי 15/04/2009 לא ניתן יהיה לערוך רישום לשנה"ל תשס"ט.

כל תלמיד יפיק תדפיס מערכת השיעורים שלו ויתבקש לבדוק אם הוא תואם את התוכנית שהגיש.

לתשומת לבכם: ניתן לקבל מידע על מערכת שיעורים מעודכנת באמצעות האינטרנט, באתר האוניברסיטה – "מידע ושירותים לסטודנט".

קורס אשר לא ייכלל בתדפיס, לא יוכר לתלמיד והוא לא יורשה לגשת לבחינה או להגיש עבודה באותו קורס.

הערה:

תלמיד החייב שכ"ל משנים קודמות יהא מנוע מעריכת רישום עד לפירעון החוב. היה ומסיבה כלשהי הצליח לערוך רישום, למרות קיום חוב קודם, רשאית האוניברסיטה להפסיק את לימודיו ו/או למנוע ממנו שירותים כלשהם כגון בחינות, אישורים, ציונים, וכד' עד לסילוק החוב.

שינויים במערכת השיעורים

ניתן לערוך שינויים במערכת השיעורים לגבי שני הסמסטרים, בין התאריכים 12.10.08 – 2.11.08. שינויים לגבי קורסי סמסטר ב' ניתן לערוך גם בין התאריכים 25.02.09 – 11.3.09 בסמסטר ב'.

שינויים בחוגי הרישום הממוחשב ייתבצעו אך ורק באמצעות האינטרנט.

שינויים בחוגים/תארים שאינם ממוחשבים יערכו בתאריכים הנ"ל בין השעות 9.00-13.00 במזכירות החוגים. שינויי קורסים חייבים להעשות במועדים הנקובים לעיל.

האחריות להרכבת מערכת השיעורים, למעקב אחריה והתאמתה לתקנות תכנית הלימודים מוטלת על התלמיד.

כל תלמיד יכול לקבל ייעוץ אקדמי בכל הנוגע ללימודיו וכן הדרכה בהרכבת תכנית הלימודים השנתית. המבקש ייעוץ כזה, יפנה למזכירות החוג.

תעודת תלמיד

כל תלמידי האוניברסיטה זכאים לקבל תעודת תלמיד עם תמונה. תלמידים החברים באגודת הסטודנטים מקבלים תעודה אחת, משותפת לאוניברסיטה ולאגודה.

1. **תלמידים חדשים בתשס"ט** – רשאים לקבל תעודה לאחר ביצוע רישום מערכת לימודים.

כרטיסי סטודנט לחברי אגודת הסטודנטים יונפקו בעמדות הנפקה שיוקמו ברחבת

קומת ה-600 בבנין ראשי החל מיום 6.10.08 ועד 20.11.08.

המעוניינים להיות חברים באגודת הסטודנטים צריכים להרשם כחברי אגודה לפני הנפקת

הכרטיס.

לתלמידים שאינם חברי אגודה – יונפקו תעודות תלמיד במפעל השכפול, קומה 0 (קומת

החניה) בבנין הראשי, החל מיום 6.10.08.

2. **תלמידים ותיקים בתשס"ט**

חברי אגודת הסטודנטים יוכלו לקבל מדבקות תיקוף לכרטיס שברשותם לאחר עריכת

רישום מערכת הלימודים לתשס"ט. לשם קבלת המדבקה יש להגיע עם כרטיס הסטודנט

לעמדת הנפקה של האגודה, שתמוקם בקומת ה-600 בבנין הראשי, ליד קפה דשא, בין

התאריכים 6.10.08 ועד 20.10.08.

לתלמידים שאינם חברי אגודה, יוכלו לקבל מדבקות תיקוף במחלקת שירותי תלמיד

ושכ"ל, בשעות הקבלה א'-ה' בין השעות 9.00-10.30; 13.00-14.30, לאחר עריכת מערכת

השיעורים לתשס"ט.

תלמיד שמשנה את סטטוס החברות או אי החברות באגודת הסטודנטים, צריך להגיע עם הכרטיס הישן לעמדת ההנפקה, ברחבת קומת ה-600 – בנין ראשי, לשם הנפקת כרטיס חלופי.

הערה: הנפקת תעודת תלמיד נוספת (במקרה של אובדן) תהיה כרוכה בתשלום של 20 ש"ח.

תקנון שכר לימוד

א. גובה שכר הלימוד באוניברסיטת חיפה לשנת תשס"ט 2008/2009 הוא בהתאם להחלטות של הוועדה הציבורית לקביעת גובה שכר הלימוד במוסדות להשכלה גבוהה. החלטות אלה תקפות הן לגבי תלמידים חדשים והן לגבי תלמידים ותיקים. כל תלמיד ישלם את שכר הלימוד בהיקף, במועדים ובתנאים כפי שייקבעו על-ידי האוניברסיטה.

ב. גובה שכר הלימוד ותנאי התשלום לקורסים באוניברסיטה, אשר אינם נכללים במסגרת הלימודים לתואר אקדמי (ב"א, מ"א, ד"ר), ייקבעו בנפרד על-ידי האוניברסיטה.

ג. נוסף על שכר הלימוד חייב התלמיד בתשלומים לאוניברסיטה, כמפורט להלן, בשיעורים ובתנאים המפורטים בתקנון זה.

ד. גובה שכר הלימוד, התשלומים הנוספים וקנה המידה לחישובם ניתנים לשינוי על-ידי האוניברסיטה, לפי שיקול דעתה, בכל עת גם לפני תחילת שנת הלימודים וגם במהלכה.

ה. כל תשלום על חשבון שכר הלימוד ו/או תשלומים נוספים, אשר לא שולמו במועד ובמלואם, ישאו ריבית פיגורים מהמועד הקבוע לתשלום ועד מועד תשלומם בפועל. כל זאת כפי שייקבע על-ידי האוניברסיטה בתחילת שנת הלימודים תשס"ט.

ו. שילם תלמיד תשלום כלשהו מהתשלומים המצויינים לעיל בהמחאה או בהוראת קבע אשר חזרה בלא שנפרעה והאוניברסיטה חוייבה בסכום ההמחאה/הוראת קבע – ישלם התלמיד, מיד, מלוא סכום ההוצאות בהן תישא האוניברסיטה כתוצאה מכך, על-פי קביעתה, בתוספת קנס בסך 34 ש"ח.

ז. לתלמידים עיוורים יוענק פטור משכ"ל כמפורט להלן:

תלמידים לתואר ראשון – תלמידי התואר הראשון נהנים ממימון שכר הלימוד ע"י המוסד לביטוח-לאומי – אגף השיקום. על התלמידים לפנות לסניפי המוסד באיזור מגוריהם ולהצטייד בשובר תשלום בגובה שכר הלימוד השנתי לצורך מימוש המימון.

תלמידים שלא יהיו זכאים למימון המוסד לביטוח-לאומי יזכו לפטור משכ"ל במשך 4 שנים, כאשר השנה החמישית תאושר בוועדת חריגים משותפת ל"עלה" ואוניברסיטת חיפה, אך בכל מקרה היקף הפטור לא יעלה על 300% שכ"ל.

תלמידים לתואר שני – לתלמידי תואר שני יינתן פטור במשך 3 שנים אך בכל מקרה היקף הפטור לא יעלה על 200% שכ"ל לתואר שני.

לתלמידי התואר השני במסלול לימודים עם תיזה, המחוייבים בשנתם השלישית ב-10% משכ"ל, יינתן פטור משכר לימוד אך בכל מקרה לא יעלה היקף הפטור על 210% שכ"ל.

חישוב שכר לימוד

להלן הכללים לחישוב שכ"ל כפי שהיו בתשס"ח

שכר לימוד מלא לשנה"ל תשס"ח חושב על-פי שני תעריפים:

- 100% שכר לימוד לתלמיד המשלם את שכה"ל בעצמו (11,644 ש"ח צמוד למדד יולי 2007).
- 125% שכר לימוד לתלמיד הממומן מלא ע"י צד שלישי וכן תלמיד אזרח חו"ל (14,555 ש"ח צמוד למדד יולי 2007).
- תלמיד הממומן חלקית על-ידי צד שלישי ישלם 100% שכ"ל על החלק שלו ו-125% על החלק של צד שלישי.

הערה: לתלמידי התואר הראשון

תשלום שכ"ל לאוניברסיטה לשנה"ל תשס"ח הופחת בשיעור של 26% לעומת שכה"ל שהיה נהוג בשנה"ל תשס"א, וזאת על-פי החלטת הוועדה להורדה הדרגתית של שכה"ל במוסדות להשכלה גבוהה.

* ההפחתה בשכ"ל כפופה להחלטות הממשלה ויישומן ולחוק התקציב כפי שיאושר לשנת 2008. ההחלטה מבוססת על התחייבות הממשלה לממן ההפחתה כתנאי לביצועה.

לפיכך, היה ולא תקבל האוניברסיטה מהממשלה את כיסוי ההפחתה האמורה, ישלמו תלמידי התואר הראשון את מלוא שכר הלימוד במועד עליו תודיע האוניברסיטה.
סטודנט שנה א' אשר ירשם בשנה"ל תשס"ט להיקף הנמוך מ-18 נ"ז, ישלם שכר לימוד מלא (לא מופחת). עם השלמת 18 נ"ז יזכה הסטודנט בתעריף המופחת.

שכר הלימוד בשנה"ל תשס"ט יחושב כדלקמן:

א. תואר ראשון

– ככלל, תלמיד לתואר ראשון משלם שכ"ל יחסית להיקף לימודיו.
– 100% שכ"ל ישלם תלמיד הלומד תוכנית לימודים של 40 נקודות זכות בשנה (120 נקודות צבירה לתואר ראשון המתחלקות על פני שלוש שנות לימוד; בפקולטה למשפטים 142 נקודות על-פני 3.5 שנות לימוד; בחוג לסייעוד ובחוג לפיזיותרפיה 160 נקודות על פני 4 שנים; בחוג לריפוי בעיסוק 145 נקודות על-פני 3.5 שנות לימוד ובחוג להפרעות בתקשורת – 3.5 שנים).

– תלמיד הלומד תכנית לימודים בהיקף של 20 נקודות זכות **ומעלה** ישלם שכר לימוד יחסית להיקף לימודיו (2.5% משכ"ל מלא לכל נקודת זכות).

לדוגמא, תלמיד הולמד בסה"כ 25 נ' ישלם 62.5% עפ"י החישוב הבא:
 $62.5\% = 25 \times 2.5\%$ נ'.

בהתאם לכך תלמיד הולמד למעלה מ-40 נקודות זכות בשנה ישלם למעלה מ-100% שכ"ל באותה שנה.

— תלמיד הולמד פחות מ-20 נ' זכות בשנה ישלם שכר לימוד יחסית להיקף לימודי (2.5% משכ"ל מלא לכל נקודת זכות), בתוספת תקורה בשיעור 10% משכר הלימוד המלא. לדוגמא, תלמיד הולמד בסה"כ 19 נ' ישלם 57.5% עפ"י החישוב הבא:
 $57.5\% = 10\% \text{ (תקורה)} + 47.5\% = 19 \times 2.5\%$ נ'.

— תלמיד המושך את לימודיו מעבר למספר שנות הלימוד התקניות הרגילות בתחום לימודיו (שלוש שנים בחוגי התואר הראשון, למעט הפקולטה למשפטים, החוג לריפוי בעיסוק והחוג להפרעות בתקשורת) — 3.5 שנים והחוגים לסיעוד ולפיזיותרפיה (4 שנים), משלם כל שנה תוספת בשיעור 10% משכר הלימוד המלא וזאת בנוסף לשכר הלימוד שישלם בהתאם להיקף לימודיו.

הערה: סטודנט זכאי להשעות לימודיו לתואר הראשון לתקופה שלא תעלה על שתי שנות לימוד מבלי שתקופה זו תימנה לו במניין שנות לימודיו לתואר וזאת בתנאי שהודיע בכתב על כוונתו להפסיק לימודיו למחלקה לשירותי תלמיד ושכ"ל.

— תלמיד שהשלים את חובות השמיעה לב"א וטרם הגיש עבודות/ השלים מכסת סיורים, חפירות או כל חובה אחרת לצורך קבלת התואר צריך להרשם כתלמיד ולשלם 10% משכה"ל השנתי אם לא יגישן עד תחילת שנה"ל הבאה (גם אם קיבל אישור אקדמי לאיחור). תאריך הגשת עבודה שהוחזרה לתלמיד לתיקון (ללא ציון או עם ציון נכשל) לא יחשב כתאריך הגשת עבודה אחרונה.

— תלמיד כנ"ל, שהשלים חובות השמיעה לב"א וטרם הגיש עבודות/ השלים מכסת סיורים, חפירות או כל חובה אחרת לצורך קבלת התואר בגין קורסים שלמד בסמסטר הקיץ האחרון ללימודיו, צריך להרשם כתלמיד ולשלם 10% משכה"ל השנתי אם לא יגישן עד תום סמסטר א' של שנה"ל הבאה (גם אם קיבל אישור אקדמי לאיחור). תאריך הגשת העבודה שהוחזרה לתלמיד לתיקון (ללא ציון או עם ציון נכשל) לא יחשב כתאריך הגשת העבודה האחרונה.

— תלמיד שיחל את לימודיו בסמסטר ב' תשס"ט ישלם שכר לימוד יחסית להיקף לימודיו (2.5% לכל נקודת זכות). אם ילמד פחות מ-10 נקודות זכות בשנת תשס"ט ישלם תוספת תקורה בשיעור של 10% משכר לימוד מלא.

— מינימום שכר לימוד תואר ראשון (ב"א) (ללא תקורות) — 300%.

— מינימום שכר לימוד לתלמידי הפקולטה למשפטים לתואר ראשון (ללא תקורות) — 350%.

— מינימום שכר לימוד לתלמידי החוג לריפוי בעיסוק (ללא תקורות) — 350%

— מינימום שכר לימוד לתלמידי החוג להפרעות בתקשורת (ללא תקורות) — 350%

– מינימום שכר לימוד לתלמידי התוכניות המשותפות של הפקולטה למשפטים (ללא תקורות) – 400%, למעט התוכנית המשולבת משפטים וסיעוד אשר בה מינימום שכ"ל (ללא תקורות) – 450%.

– מינימום שכר לימוד לתלמידי החוג לסיעוד (ללא תקורות) – 400%.

– מינימום שכר לימוד לתלמידי החוג לפיזיותרפיה (ללא תקורות) – 400%.

הכרה אקדמית בלימודים קודמים איננה גוררת באופן אוטומטי הפחתה ממינימום שכר הלימוד. הפחתה ממינימום שכר לימוד ניתנת אך ורק לגבי הכרות בקורסים שנלמדו במוסדות להשכלה גבוהה אחרים המוכרים ע"י המועצה להשכלה גבוהה (להבהרות נא לפנות למחלקה לשירותי תלמיד ושכ"ל).

למען הסר ספק, קורסים אשר נלמדו במסגרות לימודים שלא לתואר ואשר בגינם ניתן לתלמיד פטור אקדמי באוניברסיטת חיפה, לא יינתן בגינם זיכוי בשכר לימוד בין אם קורסים אלה נלמדו במוסדות אחרים ובין אם נלמדו באוניברסיטת חיפה.

ב. תואר שני

עפ"י תקנון לימודי תואר שני, משך הלימודים המקובל לסיום חובות השמיעה לתואר שני הוא שנתיים.

תלמיד תואר שני ישלם שכ"ל לפי השעות הרשומות בתכנית הלימודים שלו וזאת יחסית לתכנית הנורמטיבית* (סה"כ השעות הנדרשות לתואר שני בחוג ובמסלול מסויים חלקי שנתיים).

מינימום שכ"ל שנתי בכל מקרה הינו 50% משכ"ל מלא בכל אחת מארבע השנים הראשונות, כל עוד לא השלים התלמיד תשלום 200% שכ"ל לתואר.

התכנית הנורמטיבית השנתית מהווה 100% שכ"ל ובהתאם לכך מחושבת החלקיות. לדוגמא, בחוג בו מחויב התלמיד ללמוד 40 שעות לתואר שני, ייחשבו 20 כתכנית נורמטיבית מלאה לשנה ועבורה ישלם התלמיד 100% שכ"ל. החלקיות תגור בהתאם. תלמיד כנ"ל אשר בשנתו הראשונה לתואר שני ילמד 20 שעות (ישלם 100% שכ"ל), ובשנתו השניה לומד 15 שעות (ישלם 75% שכ"ל), ישלם בשנתו השלישית מינימום של 50% שכ"ל בגין 5 השעות הנותרות.

– תלמיד מ"א שמסיים תשלום 200% בשנתיים** ועדיין נותרו לו חובות שמיעה*** ישלם בשנתו השלישית או הרביעית יחסית לחלקיות לימודיו (2.5% משכ"ל מלא לכל שעה סמסטריאלית) אך לא פחות מ-10%.

– תלמיד מ"א שטרם סיים את חובות השמיעה*** בתום ארבע שנות לימוד, ישלם שכ"ל יחסי (2.5% משכ"ל מלא לכל שעה סמסטריאלית) בתוספת תקורה בשיעור 10% משכ"ל מלא.

– תלמיד מ"א שסיים את חובות השמיעה*** ונותרה לו בחינת גמר או הגשת

* קורסי שפות זרות אינם נכללים בחישוב סה"כ של התכנית הנורמטיבית. תלמיד אשר לומד רק קורסי שפות זרות, אחרי תשלום 200%, יחוייב ב-2.5% משכ"ל מלא בגין כל שעה סמסטריאלית.

*** "חובות שמיעה" פירושו רישום לקורס כלשהו מלבד "הגשת עבודות" או "בחינת גמר".

תיזה, חייב בתשלום 200% שכ"ל לפחות**, ובנוסף חייב להירשם כתלמיד ולשלם 10% משכנה"ל המלא כל שנה עד גמר כל חובותיו לתואר.

כלל זה חל גם על תלמיד שחזר לאחר הפסקת לימודים.

תלמיד מסלול א' בשנה"ל תשס"ח שיגיש את התיזה עד 30/11/08 לא יחוייב בשכר לימוד לשנה"ל תשס"ט. תלמיד מסלול ב' שיסיים את כל לימודיו לתואר (כולל הגשת עבודות) בשנה"ל תשס"ח לא יחוייב בשכר לימוד לשנה"ל תשס"ט, בתנאי שיעמוד בבחינת הגמר **עד ליום 30/11/08**.

תלמיד מסלול א' בשנה"ל תשס"ח, שבמסגרת לימודיו בשנה זו היה רשום לקורס בסמסטר קיץ, המחייב הגשת עבודה סמינריונית ויגיש העבודה והתיזה עד ליום **25/1/09** לא יחוייב בשכר לימוד לשנה"ל תשס"ט.

תלמיד מסלול ב' בשנה"ל תשס"ח, שבמסגרת לימודיו בשנה זו היה רשום לקורס בסמסטר קיץ, המחייב הגשת עבודה סמינריונית, לא יחוייב בשכר לימוד לשנה"ל תשס"ט בתנאי שיגיש העבודה ויעמוד בבחינת הגמר עד ליום **25/1/09**.

מעבר לתאריכים אלה יחוייב התלמיד בסך 10% משכ"ל מלא בגין הגשת עבודה/ בחינה באיחור, **גם אם קיבל אישור אקדמי לאיחור**.

הערה: תאריך הגשת עבודת גמר מחקרית (תיזה) שהוחזרה לתלמיד לתיקון, יחשב כתאריך הגשת עבודה אחרונה רק במידה והעבודה המתוקנת תוגש ותאושר תוך 60 יום קלנדריים מיום שהוחזרה לתלמיד לתיקון.

מינימום שכר לימוד לתואר שני – 200%.**

ג. תואר שלישי

דוקטורנט מחוייב בכל שנה מהשנתיים הראשונות ללימודים – 40% שכ"ל. החל בשנה השלישית – ועד גמר חובותיו לתואר – 10% שכ"ל כל שנה.

ד. הכשרת מורים

1. התוכנית הדו-שנתית:

כל שנה מהשנתיים הראשונות – 50% שכ"ל. החל בשנה השלישית ואחרי תשלום 100% שכ"ל לפחות – 2.5% משכ"ל מלא עבור כל נקודת זכות/שעה סמסטריאלית בתוספת תקורה בשיעור 10% משכ"ל מלא.

2. התוכנית החד-שנתית:

100% שכ"ל בשנת הלימודים הראשונה. החל בשנה השנייה – 2.5% משכ"ל מלא עבור כל נקודת זכות/שעה סמסטריאלית בתוספת תקורה בשיעור 10% משכ"ל מלא.

מינימום שכ"ל להכשרת מורים – 100%.

תלמיד שהשלים את חובות השמיעה וטרם הגיש עבודות או כל חובה אחרת לצורך קבלת התעודה ישלם 10% משכנה"ל השנתי אם לא יגישן עד תחילת שנה"ל

** תלמידי תואר שני בחוג ל"לקויים למידה" ותלמידי החוג לחינוך במסלול ייעוץ חינוכי ישלמו מינימום של 250% שכ"ל למשך לימודים של 2.5 שנים. העוקבת (גם אם קיבל אישור

אקדמי (לאיחור). תאריך הגשת עבודה שהוחזרה לתלמיד לתיקון (ללא ציון או עם ציון נכשל) לא יחשב כתאריך הגשת עבודה אחרונה.

ה. ספרנות

תלמיד ספרנות משלם 100% שכ"ל בכל שנה מהשנתיים הראשונות. החל מהשנה השלישית ואחרי תשלום 200% ישלם התלמיד 2.5% משכ"ל מלא לכל נקודה/שעה סמסטריאלית בתוספת תקורה בשיעור 10% משכ"ל מלא.

מינימום שכ"ל לתלמידי ספרנות – 200%.

תלמיד שהשלים את חובות השמיעה וטרם הגיש עבודות או כל חובה אחרת לצורך קבלת התעודה ישלם 10% משכ"ל השנתי אם לא יגישן עד תחילת שנה"ל העוקבת (גם אם קיבל אישור אקדמי לאיחור). תאריך הגשת עבודה שהוחזרה לתלמיד לתיקון (ללא ציון או עם ציון נכשל) לא יחשב כתאריך הגשת עבודה אחרונה.

ו. אנגלית שפה זרה

הקורסים ברמות בינוני 1 (במכינה האוניברסיטאית), טרום מתקדמים ומתקדמים 1, חייבים בתשלום שכר לימוד נפרד:

– "בינוני 1" – עפ"י כללי שכ"ל של המכינה האוניברסיטאית.

– "טרום מתקדמים" ו"מתקדמים 1" ישלם התלמיד 7.5% משכ"ל מלא עבור כל קורס.

ביטול רישום לקורסי אנגלית

1. "בינוני 1" עפ"י כללי שכ"ל של המכינה האוניברסיטאית.

2. תלמיד המבטל רישום ברמת "טרום מתקדמים" או "מתקדמים 1" לפני תחילת הסמסטר או במהלך תקופת השינויים הרשמית, זכאי להחזר התשלום.

ז. חריגים

1. ככלל, תלמיד משלם שכ"ל בכל מסגרת לימודים לחד, כגון: בצרוף של השלמות למיניהן ולימודים לתואר ולתעודה. השלמות משולמות לפי חשבון אחד ולימודי תואר ותעודה – לפי חשבון אחר. כך לגבי לימודי חשבונאות שנה ד' וכל צרוף שהוא, וכך לגבי כל הצרופים שאינם נזכרים בסעיפים אחרים בתקנון זה.

2. **תלמיד חשבונאות שנה ד'** שילם בשנה"ל תשס"ח 17,503 ש"ח צמוד למדד חודש יולי 2007 ללא תלות בהיקף לימודיו. תלמיד חשבונאות שנה ד' שלא מסיים לימודיו בשנה אחת, מחויב החל מהשנה השניה ב-2.5% משכ"ל מלא בתכנית זו לכל נקודת זכות/שעה סמסטריאלית.

3. **תלמיד בתוכניות הלימוד המיוחדות הבאות: מינהל ציבורי למנהלים; מוזיאולוגיה; אקטואריה; משפט וטכנולוגיה; משפט ובריאות; התמודדות עם מצבי חירום; תכנית MBA בשפה האנגלית; התמחות בניהול נדל"ן ושמאות מקרקעין ופסיכותרפיה** ישלם שכ"ל גבוה משכ"ל רגיל לתואר.

4. **תלמיד מ"א שמתקבל לשנת הלימודים השניה על סמך לימודיו לתואר שני באוניברסיטה אחרת** משלם מינימום 100% שכר לימוד.

5. **תלמיד הלומד אנגלית כשפה זרה בלבד** ברמת "מתקדמים 2" משלם 10% משכ"ל מלא.

6. **תלמיד הלומד אנגלית כשפה זרה בלבד** ברמת "מתקדמים 1" או "טרור מתקדמים", משלם 10% משכ"ל מלא. במידה ולומד את שתי הרמות משלם 15% משכ"ל המלא. תלמיד הלומד אנגלית כשפה זרה ברמת "מתקדמים 1" ו"מתקדמים 2" משלם 15% משכ"ל המלא.
7. **תלמיד השלמות לחשבונאות** משלם 5% משכ"ל מלא לכל שעה סמסטריאלית.
8. **תלמיד לימודים מיוחדים** משלם 5% משכ"ל מלא לכל שעה סמסטריאלית.
9. **תלמיד הלומד במסלול השלמות למ"א** משלם 5% משכ"ל מלא לכל שעה סמסטריאלית עד לתקרה של 100% שכ"ל לשנה.
10. **תלמיד הלומד קורסי השלמה במקביל ללימודי מ"א** משלם 2.5% משכ"ל מלא בגין כל שעה סמסטריאלית בקורסי השלמה.
11. **תלמיד השלמות לד"ר** משלם 2% משכ"ל מלא לכל שעה סמסטריאלית.
12. **תלמידי החוגים למזה"ת חד-חוגי, לימודי א"י, גיאוגרפיה, ארכיאולוגיה, ציוליזציות ימיות וניהול משאבי טבע וסביבה** מחוייבים בשכר הלימוד שלהם גם בתשלום דמי סיוורים.

הערות

1. במידה והאוניברסיטה תחליט לקיים **קורסי קיץ** בחוגים כלשהם, ייקבע שכר לימוד לקורסים אלה בנפרד – כפי שנהוג באוניברסיטה – **ולא ייכלל במסגרת מינימום שכ"ל הנדרש לתואר**.
2. שכר הלימוד צמוד למדד. אם האוניברסיטה תידרש לשלם מע"מ על ההצמדה וריבית הפיגורים, יחול המס הזה על התלמיד.
3. כל התלמידים, כולל תלמידים בתכניות לימודים חלקיות, לרבות תלמידים הרשומים להגשת עבודות בלבד, חייבים "תשלומים נלווים", נוסף על שכר הלימוד הבסיסי.

תשלומים נוספים

להלן התשלומים הנילווים כפי שיהיו בתשס"ט:
 דמי שירותים כוללים ייקבע (בתשס"ח – 335 ש"ח)
 דמי אבטחה 400 ש"ח

תשלומי שכר הלימוד בשנה"ל תשס"ט

להלן המועדים לפרעון שכר לימוד תשס"ט**ט:

תשלום ראשון***	עד 14.09.2008
תשלום שני	עד 14.11.2008
תשלום שלישי	עד 14.12.2008
תשלום רביעי	עד 14.02.2009
תשלום חמישי	עד 14.03.2009
תשלום שישי	עד 14.04.2009

* "דמי שירותים כוללים" – הינו תשלום רשות לאוניברסיטה עבור שנתון, כרטיס תלמיד, שירותי המרפאה, השאלת ספרים וכן תשלום רשות לאגודת הסטודנטים בגין שירותי רווחה הניתנים על-ידי האגודה לכלל הסטודנטים והכוללים בין השאר, שירותים אלה: הקמת חוות

מחשבים; סקרי איכות הוראה; שיעורי תגבור במגוון קורסים; יצוג בוועדות משמעת; מאבקים למען הסטודנטים; הופעות של אומנים מהשורה הראשונה בכל יום ד'; פרסום עיתון אחת לחודש; פרסום מודעות חिנס באתר האינטרנט של האגודה; פרסום באתר האגודה של הודעות שוטפות של נציגי החוגים; פרסום באתר האגודה של מאגר מורי עזר ומתרגמים במחירים מוזלים לסטודנטים וכדומה.

ניתן לוותר על תשלום זה לאוניברסיטה או לאגודה (לפי העניין) על ידי חתימה על טופס ויתור עד ליום 15.12.2008. תלמיד שיבחר לא לשלם דמי שרותים לאוניברסיטה יהיה מנוע מהשאלת ספרים. תלמיד שיבחר לא לשלם דמי רווחה לאגודת הסטודנטים יהיה מנוע מקבלת שרותי הרווחה של האגודה. החזר לסטודנט שחתם על טופס ויתור כאמור יבוצע על ידי האוניברסיטה ו/או האגודה לפי העניין.

** איחור בתשלום מעבר למועדים הנקובים לעיל, יגרור חיוב בריבית פיגורים צמודה של 0.65% לחודש פיגור. גם איחור בתשלום אשר נובע מרישום מאוחר יגרור אחריו חיוב בריבית כמפורט לעיל.

*** רישום ממוחשב באמצעות אינטרנט יתאפשר רק לאחר שהתלמיד ישלם את התשלום הראשון.

תלמיד המחוייב בשכ"ל בשיעור 100% ומעלה ישלם שכ"ל ב-6 תשלומים. תלמידים המחוייבים בשכ"ל נמוך יותר ישלמו בפחות תשלומים.

לדוגמא, תלמיד המחוייב בשכ"ל בשיעור 50% משלם ב-3 תשלומים כדלקמן:

תשלום I	14.09.2008	—	25% משכ"ל מלא
תשלום II	14.11.2008	—	15% משכ"ל מלא
תשלום III	14.12.2008	—	10% משכ"ל מלא

על התלמיד להרשם בתחילת השנה לכל הקורסים שעליו ללמוד באותה שנה, כולל רישום מלא לקורסי סמסטר ב' (רישום זה הוא הקובע את שכ"ל השנתי ואת החלוקה לתשלומים).

שימו לב: תוספת קורסים בסמסטר ב', מעדכנת אוטומטית את שכ"ל השנתי ואת החלוקה השנתית לתשלומים רטרואקטיבית כולל חיובי הצמדות וריביות.

קנסות

◆ אי הופעה למועד מיוחד

תלמיד שאושרה לו בחינה במועד חריג ולא הופיע לבחינה, מבלי להודיע על כך לפחות 5 ימים מראש, יוטל עליו קנס כספי בגובה 101 ש"ח צמוד למדד יולי 2008.

◆ הקלדת מערכת באיחור

תלמיד אשר יקליד את מערכת השיעורים שלו לאחר תחילת שנה"ל (26.10.2008) ואילך) ישלם דמי איחור בסך 115 ש"ח צמוד למדד יולי 2008.

חברות באגודת הסטודנטים

תשלום דמי חברות באגודת הסטודנטים הינו תשלום רשות לאגודת הסטודנטים בגין שירותים הניתנים על ידה: שירות עו"ד – ייעוץ ומתן הצהרות, שירות רכז מס הכנסה תגמולי מילואים וארנונה, עזרה במתן הלוואות, הנחות במזונות האוניברסיטה,

הנחות בקניית מקראות, שיעורי עזר וחוגים מסובסדים, כרטיסי צילום, הנחות והטבות, כניסה מוזלת ליום הסטודנט ולכל אירועי האגודה, ייצוג בוועדות משמעת, ספריית השאלה של ספרי לימוד, משלחות, מלגות ועוד.

תלמיד המבקש להיות חבר באגודת הסטודנטים של אוניברסיטת חיפה חייב לחתום על הצהרה ברוח זו באגודת הסטודנטים. חיוב דמי החברות ייעשה באמצעות חשבון שכ"ל.

סטודנט רשאי לבטל חברותו ע"י חתימה על טופס ויתור במזכירות האגודה עד לתאריך 01.12.2008.

בשנה"ל תשס"ח היו דמי חברות באגודה 99 ש"ח.

תהליך תשלום שכר לימוד שנתי

א. **תשלום מראש** – תלמיד שישלם שכ"ל מלא (100% מהתכנית אותה הוא לומד) מראש עד 14.09.2008 יהיה זכאי להנחה בשיעור 2.5% משכ"ל מלא. הנחה זו תבוטל אם היקף הלימודים יחייב בסופו של דבר שכ"ל נמוך מ-100%. כמו כן תבוטל ההנחה לתלמיד ממומן.

ב. **תשלום באמצעות הרשאה לחיוב חשבון בנק** – תלמיד המעוניין לשלם את שכר הלימוד באמצעות הרשאה לחיוב חשבון בנק, יחתום על טופס ההרשאה שניתן להורידו באתר מינהל התלמידים <http://students.haifa.ac.il> לכל התלמידים ביחד עם התשלום הראשון. יש להחתים את טופס ההרשאה בבנק ולהעבירו למחלקת שירותי תלמיד ושכ"ל בהקדם האפשרי. **את התשלום הראשון צריכים לשלם גם תלמידים אשר מבקשים לשלם את שכ"ל באמצעות ההרשאה.**

ג. **תשלום באמצעות שוברים** – לתלמיד אשר לא בחר באפשרות א' או ב' ישלח שובר תשלום לכתובתו כ-10 ימים לפני כל מועד תשלום ובהתאם לתאריכים המפורטים לעיל.

אי קבלת שובר אינה פוטרת מתשלום במועד. תלמיד אשר מסיבה כלשהי לא קיבל שובר תשלום, מתבקש להגיע למחלקה לשירותי תלמיד ושכ"ל לקבל שובר לפני מועד התשלום. ר' עמ' 96.

מענק לחיילים משוחררים

תלמיד אשר עומד לזכותו מענק חיילים משוחררים ממשרד הבטחון, זכאי להשתמש בסכום המענק לתשלום שכ"ל באוניברסיטה. סטודנט המעוניין לשלם את שכ"ל בכספי המענק, יפנה למחלקה לשירותי תלמיד ושכ"ל, יודיע את גובה המענק המעודכן ויקבל שובר מיוחד על כל סכום המענק, אך בשום מקרה לא בסכום הגבוה מסה"כ שכ"ל שלו לאותה שנה. הסטודנט ישלם את השובר בבנק בו מתנהל חשבון המענק.

תכנית הלוואות לסטודנטים לתשלום שכר לימוד (כפי שהיה בתשס"ח)
(ביוזמת ממשלת ישראל והמועצה להשכלה גבוהה)

זכאות

כל סטודנט, אזרח ישראלי, הלומד לתואר ראשון במסגרת שנת לימודים תיקנית,

ומשלם שכ"ל בהיקף שלא יפחת מ-75% משכ"ל המלא.

היקף ההלוואה

שיעור ההלוואה המכסימלי יהיה 100% משכ"ל הלימוד המלא של התלמיד, אך בכל מקרה לא יפחת מ-50% משכר הלימוד הנ"ל. לא תהיה הנחת מוזמן על-ידי האוניברסיטה למשלמים את שכר הלימוד המלא מראש באמצעות ההלוואה בראשית השנה.

התליכי מימוש ההלוואות

1. סטודנט המעוניין בקבלת הלוואה יפנה למחלקה לשירותי תלמיד ושכ"ל לקבל אישור זכאות.
2. התלמיד יפנה עם אישור הזכאות לאחד מסניפי בנק לאומי.
3. אישור ההלוואה על-ידי הבנק מותנה בערבים – אחד מדרגה ראשונה או שניים אחרים.
4. סטודנט שנדחתה בקשתו על-ידי הבנק מחמת העדר ערבים זכאי לקבל הלוואה בתנאים דומים מקרן הסיוע המופעלת על-ידי ות"ת. הפניה לקרן סיוע תעשה באמצעות דיקן הסטודנטים.
5. כספי ההלוואה יועברו ישירות לחשבון שכ"ל של הסטודנט באוניברסיטה.
6. סטודנט אשר יקבל סכום הלוואה הגבוה מהיקף שכה"ל שלו, העודף יוחזר לבנק או יישמר לזכותו לשנים הבאות, עם הצמדה למדד המחירים לצרכן וללא ריבית.
7. סטודנט שלקח הלוואה והפסיק את לימודיו במהלך השנה יופסק מיידית סבסוד ההלוואה שלו על-ידי האוניברסיטה, והבנק ייקבע לו"ז מעודכן לפרעונה.

מספר ההלוואות

סטודנט זכאי ליטול הלוואה אחת בכל שנת לימודים תקנית לתואר. (שלוש שנות לימוד, מלבד משפטים, סיעוד ופיזיותרפיה – ארבע שנות לימוד).

תנאי ההלוואה

ההלוואה תהיה צמודה למדד המחירים לצרכן ותישא ריבית שנתית – ריבית העוגן (שתחושב לפי תשואות אג"ח ממשלתיות לתקופת ההלוואה) ובתוספת של 0.3%. פרטים נוספים נא לברר בבנק לאומי.
המוסדות להשכלה גבוהה ישתתפו בתשלום הריבית על ההלוואה בשיעור של 3% לשנה, בתקופת הלימודים התקנית של הסטודנט.

החזר ההלוואה

בפני הסטודנט שלושה מסלולים להחזר ההלוואה:

1. החזר ב-36 תשלומים חודשיים, החל משנה מתום הלימודים ("תקופת הגרייס").
2. החזר ב-48 תשלומים חודשיים, החל משנתיים מתום הלימודים ("תקופת הגרייס").
3. החזר בתקופה ובתנאים שייקבעו בין הסטודנט לבין הבנק.

ביטול הרשמה / הפסקת לימודים – תשלום שכר לימוד

- א. 1. מועמד ללימודים באוניברסיטת חיפה המחליט לבטל את הרשמתי לאוניברסיטה, יודיע על כך בכתב (בדואר רשום) למחלקת הרשמה. תלמיד הלומד באוניברסיטת חיפה והמחליט להפסיק ללמוד בה יודיע על כך בכתב (בדואר רשום) למחלקת שירותי תלמיד ושכ"ל שבאגף מינהל התלמידים.
 2. היום שבו תתקבל הודעת התלמיד באגף מינהל התלמידים ייחשב לו כיום הפסקת לימודיו או ביטול הרשמתי.
 - הודעה שנמסרה בטלפון ו/או בע"פ לא תחשב כקובעת לגבי הפסקת לימודים.
- ב. תלמידים ומועמדים המבטלים את הרשמתי ישאו בתשלום שכר לימוד כולו או מקצתו בהתאם לקביעת האוניברסיטה כמפורט להלן:
 1. מועמד שיוודיע על ביטול הרשמתי עד 15.08.2008 ולא ערך תכנית לימודים, יהיה זכאי למלוא המקדמה ששילם ע"ח שכר הלימוד.
 2. מועמד שיוודיע על ביטול הרשמתי מ-16.08.2008 ועד ה-15.09.2008 ולא ערך תכנית לימודים יהיה זכאי להחזר מחצית המקדמה ששילם ע"ח שכר הלימוד.
 3. מועמד שיוודיע על ביטול הרשמתי לאחר ה-15.09.2008 ולא ערך תוכנית לימודים יחוייב במלוא המקדמה ששילם ע"ח שכר הלימוד.
 4. מועמד אשר שילם תשלום ראשון, לא ערך תכנית לימודים ויודיע על הפסקת לימודיו לאחר 16.09.2008, יחוייב במלוא התשלום הראשון.
 5. תלמיד אשר ערך תכנית לימודים ויודיע על הפסקת לימודים עד 9.11.2008, יחוייב במלוא התשלום ששילם.
 6. תלמיד שיוודיע על הפסקת לימודים מ-10.11.2008 ועד 10.12.2008 וערך תוכנית לימודים יחוייב ב-35% משכר הלימוד שנקבע לו, בתוספת כל התשלומים הנלווים, או במלוא התשלום הראשון, לפי הגבוה בין השניים.
 7. תלמיד שיוודיע על הפסקת לימודים מ-11.12.2008 ועד 11.1.2009 יחוייב ב-50% משכר הלימוד שנקבע לו בתוספת כל התשלומים הנלווים, או במלוא התשלום הראשון, לפי הגבוה בין השניים.
 8. תלמיד שיוודיע על הפסקת לימודים מ-12.1.2009 ועד 9.3.2009 יחוייב ב-75% משכר הלימוד שנקבע לו, בתוספת כל התשלומים הנלווים, או במלוא התשלום הראשון, לפי הגבוה בין השניים.
 9. תלמיד שיוודיע על הפסקת לימודים לאחר 10.3.2009 יחוייב במלוא שכר הלימוד שנקבע לו בתוספת כל התשלומים הנלווים.
- הערה:** תלמיד המבטל לימודיו בתום סמסטר א' – מינימום שכר הלימוד שיחוייב בו לא יפחת ממכפלת סך הנקודות/שעות הרשומות לזכותו באחוז שכ"ל לנק' /שעה.
- ג. מועמדים ותלמידים המתחילים לימודיהם בסמסטר ב' תשס"ט והודיעו על הפסקת הלימודים ישאו בתשלום שכר לימוד, כולו או מקצתו, בהתאם לקביעת האוניברסיטה להלן:

תשלום	מועד קבלת ההודעה
900 ש"ח	עד 28.01.2009
מחצית התשלום הראשון	מ-29.01.2009 עד 19.02.2009
מלוא התשלום הראשון	מ-20.02.2009 עד 12.03.2009
50% משכ"ל + תשלומים נלווים או התשלום הראשון לפי הגבוה מבין השניים	מ-13.03.2009 עד 23.04.2009
100% משכ"ל + תשלומים נלווים	מ-24.04.2009

ד. הפסקת לימודים של תלמידי אופקים: תוכנית המצטיינים

תלמיד אופקים: תוכנית המצטיינים קיבל בשנה"ל תשס"ח מלגת לימודים בגובה שכ"ל מלא.

1. תלמיד התוכנית שהפסיק כליל את לימודיו באוניברסיטה לא חוייב להחזיר את המלגה שקיבל.
2. תלמיד שעבר מן התכנית לחוג אחר במרוצת סמסטר א' – שילם שכ"ל מלא בהתאם למה שלמד.
3. תלמיד שהפסיק את לימודיו בתכנית במרוצת סמסטר א' אך המשיך בחוג השני שלו, שלם שכ"ל בהתאם למה שלמד.
4. תלמיד שעבר מן התוכנית לחוג אחר בתחילת סמסטר ב', שילם 75% שכ"ל ממה שלמד.

ה. הפסקת לימודים של תלמיד תואר שלישי

1. תלמיד דוקטורט הרשום ללימודים ומפסיק את לימודיו ביוזמתו עד תום הסמסטר הראשון, ישלם לאוניברסיטה רק את התשלומים הנלווים.
2. תלמיד דוקטורט המפסיק את לימודיו ביוזמתו לאחר תום הסמסטר הראשון – ישלם לאוניברסיטה 50% משכר הלימוד השנתי שלו.
3. תלמיד דוקטורט שהחל לימודיו בסמסטר ב' והפסיק במרוצת אותו סמסטר את לימודיו – ישלם רק את התשלומים הנלווים.
4. אם לימודיו של תלמיד דוקטורט הופסקו ע"י המוסד מסיבות אקדמיות – לא ידרש לשלם שכ"ל.

ו. הפסקת לימודים עקב בעיות משמעת או סיבות אקדמיות

תלמיד אשר לימודיו הופסקו מסיבות אקדמיות ו/או משמעתיות, יחוייב בתשלום שכר לימוד והתשלומים הנלווים עד ליום הפסקת לימודיו ובהתאם למועדים המצויינים לעיל.

פתיחת שנת הלימודים תשס"ט: יום א', כ"ז בתשרי תשס"ט – 26.10.2008.

תשלומי ביטוח לאומי

- א. כתלמיד הינך חייב בתשלום דמי ביטוח לאומי, ודמי בריאות בשיעור המינימלי שנקבע לגבי תלמיד במוסד להשכלה גבוהה.
- ב. דמי הביטוח ייגבו ממך באמצעות פנקסי תשלומים שישלחו אליך בדואר, ע"י המוסד לביטוח לאומי.
- ג. התשלום ייעשה ארבע פעמים בשנה, בכל מועד בעבור שלושת החודשים שקדמו לו: 15 בינואר, 15 באפריל, 15 ביולי, 15 באוקטובר.
- ד. תלמיד שיעבוד בתקופת לימודיו יהיה פטור מתשלום דמי הביטוח ודמי ביטוח בריאות בהם חוייב על-פי פנקס התשלומים, בעד כל אחד מן החודשים בהם נוכח משכרו דמי ביטוח לאומי ודמי ביטוח בריאות.
- לשם קבלת הפטור יחזיר התלמיד למוסד לביטוח לאומי את האישור הכלול בפנקס כשהוא ממולא וחתום על-ידי מעסיקו.

מחלקה לשירותי הוראה ובוגרים

מנהלת: גב' רחל פלונסקי-מרמור

א. מדור חדרים**בניין ראשי, חדר 15, טלפון 8240316**

תלמיד יכול לוודא את מספרי החדרים בהם נערכים הקורסים ברשימות מעודכנות המתפרסמות עם תחילת כל סמסטר על גבי לוחות המודעות של החוגים. שינויים במערך החדרים במשך הסמסטר מפורסמים על גבי אותם לוחות. כמו כן יכול תלמיד לברר את מספרי החדרים בהם הוא לומד, באתר האוניברסיטה באינטרנט – תחת "מידע ושירותים לסטודנט – פורטל" – מערכת שעות.

ביטול שיעורים

ביטול שיעורים יומי ניתן לברר:
באתר האוניברסיטה באינטרנט תחת "מידע ושירותים לסטודנט – פורטל" – שיעורים מבוטלים.

ב. מדור בחינות וציונים**בניין ראשי, חדר 794, טלפון 8240711-2****זכאות להבחן**

תלמיד זכאי להבחן אם מילא את התנאים הבאים:

1. הקורס רשום בתוכנית הלימודים שלו.
2. מילא את כל החובות האקדמיות ושמם מופיע ברשימת הזכאים להבחן.

3. הציג לפני תחילת הבחינה תעודה מזהה רשמית עם תמונה ואישור כניסה לבחינות הניתן על-ידי המחלקה לשירותי תלמיד ושכ"ל לאחר שהתלמיד הסדיר את תשלום שכ"ל.

בכל מקרה לא יורשה התלמיד להבחן ללא תעודה מזהה רשמית עם תמונה!

לוח בחינות

תאריכי הבחינה וחדרי הבחינה של מועדי א' ו-ב' מופיעים בלוחות הבחינות הנמצאים באתר האוניברסיטה באינטרנט, תחת סטודנטים – "מידע ושירותים לסטודנט" פורטל" – לוח בחינות אישי או לוח בחינות חוגי.

חדרי הבחינה של **מועד חריג** לא מוצגים באינטרנט ויתפרסמו מידי יום בכניסה לבניינים. ביום הבחינה מתפרסמים כל חדרי הבחינות על גבי לוחות המדעות של מדור בחינות בכניסה לבניינים.

שימו לב: על הנבחן להבחן אך ורק בחדר בו הינו רשום!
מדור בחינות לא ימסור בשום מקרה את חדרי הבחינות בטלפון!

פרסום ציונים

הציונים מתפרסמים על גבי לוחות המודעות של החוגים. הציונים הסופיים של הקורסים מתפרסמים גם באתר האוניברסיטה באינטרנט תחת "מידע ושירותים לסטודנט – פורטל".
מדור בחינות וציונים לא ימסור ציונים בטלפון. בכל מקרה של בירור ציון שלא נקלט/ עודכן/ שונה,

יש לפנות למזכירות החוג.

שימו לב: תקנון בחינות וציונים מפורט נמצא בשנתון בתקנון לימודים לתואר ראשון, ב"א.

ג. מדור אישורים

קבלת קהל בימים א'-ה' בשעות 9.00-11.00; 13.00-14.30
בניין ראשי, חדר 797, טלפון 8240713, 8240677

מדור אישורים מפיץ אישורים בעברית ובאנגלית.

כל סטודנט זכאי לקבל חניס 6 אישורים בעברית, בסך הכול במהלך שנת לימודים אקדמית, מתוך האישורים הבאים: אישור תלמיד, אישור ציונים, אישור גובה שכר לימוד, אישור מערכת שיעורים.

החל משנה"ל תשס"ט ניתן להגיש בקשה לקבלת אישור דרך אתר האוניברסיטה באינטרנט תחת "מידע ושירותים לסטודנט – פורטל".

כמו כן ניתן לקבל אישורים מיוחדים בעברית ובאנגלית כגון: שנות לימודים לתואר, תחומי לימוד, זכאות לתואר, תרגום תעודה וכו'. אישורים אלה ניתנים תמורת תשלום לפי הנוהל הקיים באוניברסיטה.

את כל האישורים ניתן לקבל בשעות הקבלה במשרדי מדור אישורים, להזמין אישור באינטרנט או באמצעות טופס ולקבלו בדואר.
הערה: האישור יהווה מסמך רשמי רק אם ניתן ע"י מדור אישורים והוחתם בחותמת האוניברסיטה.

ד. מדור בוגרים

קבלת קהל בימים א'-ה' בשעות 9.00-10.30; 13.00-14.30

בניין ראשי, חדר 796, טלפון 8240668

זכאות לתואר

תלמיד זכאי לתואר בתנאי שהשלים את חובותיו האקדמיים על-פי דרישות החוגים מבחינת היקף הקורסים והרכבם ועמד בכל התחייבויותיו לאוניברסיטה.

– בתואר ראשון:

- עמד בתנאי המעבר של חוגי לימודיו והשיג ממוצע ציונים סופי של 60 לפחות בכל אחד מחוגי לימודיו.
- למד במסלול הדו-חוגי: 60 נ' זכות (או לפי דרישות החוג)
- סיום חובות אנגלית שפה זרה.

– בתואר מוסמך:

בהתאם לתקנות הרשות ללימודים מתקדמים והתקנונים החוגיים.

סיום לימודים וקבלת זכאות לתואר ראשון

- תלמיד אשר סיים את כל חובותיו לתואר (בשני חוגי הלימוד, במסלול הדו-חוגי לרבות התוכניות המשותפות עם משפטים או בחוג אחד במסלול החד-חוגי), זכאי לקבל אישור זכאות לתואר.
- על התלמיד לפנות למזכירות החוג/חוגי לימודיו לא יאוחר מתאריך 1 באפריל בשנה בה מתקיים הטקס. התלמיד יבדוק ויאשר את ציוניו הסופיים, ציון הגמר שלו, תאריך הגשת עבודה, תאריך זכאות לתואר ופרטיו האישיים. כמו-כן יקבע את סדר הרישום של חוגי הלימוד שלו בתעודת הגמר.
- לאחר חתימת התלמיד על סגירת התואר לא ניתן יהיה לעדכן או לשנות את אישור הזכאות. האוניברסיטה תיזום סגירת זכאות לתואר לסטודנט שסיים את כל חובותיו לתואר ולא פנה להסדרת אישור זכאות (או לא הודיע על רצונו לעכב את סגירת התיק).
- תלמיד זה תינתן אפשרות ערעור תוך 30 יום מקבלת ההודעה בדואר. תלמיד שיממש את אפשרות הערעור יהיה חייב להשלים את כל חובותיו לתואר בתוך שנה מיום הערעור. לאחר מכן יסגר אישור הזכאות באופן חד-צדדי, ולא ניתן יהיה לעדכן או לשנות אישור הזכאות.
- קבלת זכאות לתואר מותנית בסיום החובות הכספיים ליחידות האוניברסיטה.
 - אישור מן המחלקה לשירותי תלמיד ושכ"ל על כך שהתלמיד הסדיר את כל תשלומיו לאוניברסיטה.

2. אישור מן הספרייה על כך שהתלמיד אינו חייב ספרים או תשלומים לספרייה.

3. אינו חייב כל חוב אחר לאוניברסיטה.

ה. אישור הזכאות ואישור ציונים סופי ישלחו ע"י מדור בוגרים, כשבועיים לאחר קבלת האישור ממזכירויות החוגים ולאחר מילוי התנאים לעיל.

ו. באישור הזכאות מפורטים: החוגים שאותו סיים התלמיד, ציון הגמר ומועד הזכאות לתואר.

ז. מועד הזכאות לתואר יהיה התאריך שבו השלים התלמיד את חובתו האחרונה (בחינה, הגשת עבודה וכו'). למען הסר ספק, בתיקון, שיפור או חזרה על קורס, תאריך הזכאות יהיה תאריך התיקון, שיפור או החזרה על הקורס.

ח. סטודנט שלא יגיש בקשה לסיום לימודים עד 1 באפריל בשנה בה מתקיים הטקס לא יוכל להשתתף בטקס בשנה זו, ולא יוכל לקבל אישור זכאות עד **1 ביוני** של אותה שנה. ט. **עדכון/שינוי פרטים אישיים** – פרטי התלמיד בתעודת הבוגר הינם פרטי התלמיד המופיעים ברישומי האוניברסיטה בתאריך סגירת המחזור (15 באפריל כל שנה).

שינוי בפרטים אלה יעשה על-ידי שינוי פרטים המופיעים ברישומי האוניברסיטה (על-ידי הצגת/צילום תעודת זהות עם הפרטים המתוקנים) במחלקה לשירותי תלמיד ושכר לימוד. רק שינוי שיבוצע עד למועד סגירת המחזור יתבטא בתעודות של אותו מחזור. סיום לימודים וקבלת זכאות לתואר שני

ראה בתקנון לימודים לתואר השני ולתואר השלישי סעיף 12.7.

סיום לימודים וקבלת זכאות לתואר שני

ראה בתקנון לימודים לתואר השני ולתואר השלישי סעיף 12.7.

הענקת תעודות

טקסי חלוקת תארים לב"א, מ"א ותעודת הוראה מתקיימים בסוף שנת הלימודים. בוגרים אשר נבצר מהם ליטול חלק בטקסים, יוכלו לקבל את התעודות שלושה שבועות לאחר הטקסים, בתיקון שבאגף מינהל תלמידים.

ה. תיקון תלמידים

בניין ראשי, חדר 7, טלפון 04-8240033

תלמיד המבקש לקבל צילום של מסמך מתיקו האישי, ישלם עבורו לפי הנוהל הקיים באוניברסיטה.

שנתון האוניברסיטה

ממונה: גב' מיכל כרמלי

שנתון האוניברסיטה לשנה"ל תשס"ט מפורסם, על כל חלקיו, באתר האוניברסיטה באינטרנט. השנתון כולל הנחיות כלליות, תקנונים למיניהם, הסברים על מתכונת הלימודים של החוגים, מערכת שיעורים מפורטת.

תלמידים חדשים, לכל התארים, יוכלו לקבל שנתון מודפס (שאיננו כולל את מערכת השיעורים) בחנות "אקדמון" באוניברסיטה, עם הצגת הודעת קבלה ושובר תשלום ראשון ע"ח שכר הלימוד. מערכת השיעורים (כולל סילבוס) נמצאת באינטרנט, באתר האוניברסיטה:

<http://www.haifa.ac.il>

מניעת שירותים

לא שילם תלמיד או תלמיד לשעבר, חוב כלשהו לאוניברסיטה, תהיה האוניברסיטה רשאית למנוע ממנו שירותים כלשהם, לרבות שירותי ספרייה, תעודות, אישורים, בחינות, החלפת קורסים ושירותים נוספים, עד שישולק חובו.

טלפונים סלולריים

התלמידים מתבקשים לכבות את מכשירי הטלפון הסלולריים שברשותם בעת השיעורים.

יש לך בעיה?

בעיה בקורס מסוים – פנה למורה הקורס. כל חוג מפרסם את שעות הקבלה של המורים.

בעיה אקדמית-חוגית – התקשר לחוג ומזכירות החוג תפנה אותך לאדם המוסמך לטפל בבעייתך.

בעיה אקדמית בפקולטה – פנה למזכירות הפקולטה.

בעיה אקדמית בתחום לימודים מתקדמים – פנה למזכירות הרשות ללימודים מתקדמים, טל' 2109, 2214.

בעיה כלל-אוניברסיטאית – התקשר אל מרכזיית אוניברסיטת חיפה, טל' 8240111 ויפנו אותך לכתובת המתאימה.

בעיה אישית אחרת – פנה לדיקן הסטודנטים, טל' 2335.

הודעות שוטפות וביטול שיעורים יומי – באתר האינטרנט.

הודעות של החוגים – לוחות המודעות של החוגים באינטרנט ובאוניברסיטה.

עניינים שונים

מבקש **להחליף חוגי**: – מחלקת ההרשמה, בניין ראשי, קומה 2, טל' 2324/5/6.

שינוי שם, כתובת – המחלקה לשירותי תלמיד ושכ"ל, בניין ראשי, קומה 2, טל' 2320.

אבדה לך תעודת תלמיד? במפעל השכפול, בניין ראשי, קומת המנהרה, טל' 2937.

ברורים בעניין שכר לימוד – המחלקה לשירותי תלמיד ושכ"ל, בניין ראשי, קומה 2, טל' 2320.

- זקוק לאישור לימודים: – במדור אישורים, בניין ראשי, קומה 2, טל' 2713.
- ענייני מלגות: – בניין רב־תכליתי, חדר 160, טל' 2669.
- ענייני מעונות: – במעונות הקמפוס, טל' 2365, 2621.
- זקוק למסמך מתיקד האישי? תיקיון התלמידים, בניין ראשי, קומה 2, טל' 2033.
- זקוק לעזרה ראשונה? – בניין ראשי, חדר 520, טל' 2703, 2237.
- אבד לך משהו/מצאת משהו/ראית הפך חשוד? בטחון ובטיחות, בניין התחנה, טל' 2360, 2386.
- הנך חבר באגודת הסטודנטים: אתה יכול להיעזר בה בדברים רבים. טל' האגודה 2519.
- פרטי החוג כתובים בשנתון, מיד אחרי הסגל האקדמי, בעמוד הראשון של כל חוג.
- הפקולטה למדעי הרוח – טל' 2125; הפקולטה למדעי החברה – טל' 2332; הפקולטה לחינוך – טל' 2893; הפקולטה למדעי הרווחה והבריאות – טל' 2368; הפקולטה למשפטים – טל' 2633; הפקולטה למדעים והוראתם – טל' 8077/8/9.

שרותים לנוחותך

בנק (תחתית המגדל), **בנקומט** (בכניסה לבניין המדרגות), **חנות ספרים** "אקדמון" (בניין ראשי), **מיני־מרקט** (על יד מעונות הסטודנטים), **מכונות צילום** (בכל הבניינים). **מסעדות** (בניין ראשי, בניין המדרגות, בניין רבין, **מזנונים** (בכל בניין), **סוכנות דואר** (בניין ראשי, בשדרת החנויות).

מוזיאון הכט, הגלריה בקומת ה־700.

אמנות:

בכניסה לכל בניין ובבניין הראשי גם ליד המסעדה, בכניסה למעליות המגדל, בבניין רבין, בבניין חינוך ובמשכן לאומנויות. מדריך לטלפונים פנימיים נמצא במקום.

טלפונים פנימיים:

בבניין הראשי – קומת ה־600 ליד ספריית הילדים
בבניין המדרגות – בקומת הכניסה.

טלפונים ציבוריים:

בבניין הרב־תכליתי – במסדרון הראשי מול הדיקנאט.
במגדל – בקומת הכניסה (קומה 4).
בבניין רבין – קומת ה־5000.

לידיעתך: לכל מספר טלפון "פנימי" באוניברסיטה אפשר להתקשר מן החוץ על־ידי החלפת

הספרה 2 שבראש המספר ה"פנימי" ב־8240.

(לדוגמה: ה"פנימי" 765–2 הוא "חינוכי" 8240–765).

אם המספר הפנימי מתחיל בספרה 8, יש להחליף את הספרה 8 ב־8288 בחיוג מן החוץ.

אם המספר הפנימי מתחיל בספרה 3, יש להחליף את הספרה 3 ב־8249 בחיוג מן החוץ.

תקנון לימודים לתואר ראשון, ב"א

תקנון לימודים

השנה האקדמית מחולקת לשני סמסטרים: סמסטר חורף (א) וסמסטר אביב (ב). כל הקורסים באוניברסיטה מתנהלים במתכונת סמסטריאלית, להוציא סמינריוני מ"א וחלק מקורסי העבודה המעשית. לקראת סיום שנת הלימודים מפרסמת האוניברסיטה רשימת קורסים ולוח זמנים של לימודי קיץ מרוכזים.

לימודים לתואר ראשון (ב"א)

משך הלימודים המקובל ללימודי התואר הראשון הוא שלוש שנים. משך הלימודים בפקולטה למשפטים (לתואר LL.B) ובחוגים ריפוי בעיסוק והפרעות בתקשורת הוא שלוש וחצי שנים. משך הלימודים בחוג לסיעוד ופיזיותרפיה הוא ארבע שנים. תלמיד אשר לא סיים לימודיו לקראת תואר ראשון שנתיים לאחר משך הלימודים המקובל ללימודי התואר הראשון בחוגי הלימוד שלו, ראש החוג יבדוק, ידון ויחליט באשר להמשך לימודיו. לא סיים לימודיו, לאחר שש שנים יופסקו לימודיו. התלמיד יוכל לפנות בבקשה להתקבל מחדש לאוניברסיטה **רק שנה לאחר מכן**. הדיקן ישקול ויחליט על המשך לימודיו.

לימודי התואר הראשון מתנהלים לפי שיטת הצבירה, בה ניתן לכל קורס משקל בנקודות זכות בהתאם למקומו במערכת השיעורים של החוג. כדי לקבל תואר, על התלמיד לצבור מספר קבוע של נקודות זכות (נ'), ומכאן השם "שיטת הצבירה". שיטה זו הונהגה על-מנת לאפשר לכל תלמיד גמישות מירבית בתכנון קצב הלימודים.

תכנית הלימודים המחייבת את התלמיד היא התכנית המתפרסמת בשנה בה החל את לימודיו בחוג, בתקופת הלימודים התקנית כמפורט לעיל.

מתכונת הלימודים

לימודי התואר הראשון (ב"א) מתנהלים בשני מסלולים, הנתונים לבחירתו של התלמיד: מסלול דו-חוגי (בכל החוגים) ומסלול חד-חוגי (בחלק מן החוגים). שני המסלולים שווי-ערך, והיקף הלימודים בהם מגיע ל-120 נקודות זכות. תלמיד צריך לצבור 120 נקודות זכות כדי לקבל תואר ראשון, למעט לימודי משפטים בהם צריך תלמיד לצבור 142 נקודות זכות, ולימודי סיעוד ופיזיותרפיה בהם צריך תלמיד לצבור 160 נקודות זכות.

המסלול הדו-חוגי מבוסס על לימודים בהיקף שווה בשני חוגים. כל חוג מחייב צבירת מכסה של 60 נ' במשך כשלוש שנות לימוד. מכסה זו כוללת את כל לימודי החוג, לרבות דרישות מיוחדות, כגון לימודי-עזר ושפות.

המסלול החד-חוגי מבוסס על מכסת לימודים בחוג אחד בהיקף 72 נ' ועל שניים-שלושה מיקבצי לימוד במכסה כוללת של 48 נ', על-פי הנחיות החוג.

המיקבץ הוא מיקבץ קורסים, בנושא מסויים, הלקוחים מחוגים שונים. מטרת המיקבץ היא לתת מימד נוסף ללימודי התלמיד שבחר במסלול החד-חוגי, ולאפשר לו התמקדות בתחום

אקדמי מוגדר. המיקבצים במערכת השיעורים מופיעים במרוכז בפרק "מיקבצים". ליד כל מיקבץ רשום החוג שבו הוא מעוגן, ובתכנית הלימודים של אותו חוג נמצא הסבר על מהות המיקבץ.

ככלל, מוצעים הלימודים במסלול החד-חוגי החל משנת הלימודים השנייה. בחוגים מסויימים ניתן להתחיל במסלול זה מיד עם הקבלה לחוג. תנאי הקבלה למסלול החד-חוגי מפורטים בתכניות הלימוד של החוגים.

יכול חוג להציע לימודים ביותר מאשר מגמת לימודים אחת (מגמה הינה מקבץ קורסים המיועד לתלמידי החוג בלבד, ולא לתלמידי חוגים אחרים); מגמות הלימודים עשויות להתקיים במסלול הדו-חוגי או במסלול החד-חוגי.

קורסי התואר הראשון בחוגים ממויינים ל-3 דרגים בסדר עולה (3.2.1). תנאי המעבר ההכרחיים מדרג נמוך לדרג מתקדם יותר מתבססים על דרישות מיוחדות לכל קורס. השלמת קורס וצבירת נקודות הזכות שהוא מקנה מותנות במלוי דרישות אלה. הערכת הישגי התלמיד נעשית בידי מורה הקורס עם סיום הקורס, על סמך עבודות, בחינות וכו'. נוסף על תנאי המעבר הכלליים רשאים החוגים לקבוע תנאי מעבר מיוחדים משנה לשנה או מדרג לדרג. תנאים אלה יפורסמו בשנתון האוניברסיטה.

בתחילת הקורס ימסור המורה לתלמידיו את תיאור מהלך הקורס, הדרכים להערכת הישגי התלמיד, רשימה ביבליוגרפית, דרישותיו להגשת תרגילים וכן דרישותיו לנוכחות. תלמיד המשרת במילואים רשאי במהלך שירותו להיעדר משיעורים שיש בהם נוכחות חובה. סטודנטית יולדת רשאית להיעדר משיעורים שיש בהם נוכחות חובה במהלך שלושה שבועות לאחר הלידה. סטודנטית הנמצאת בשמירת הריון רשאית להעדר בכל התקופה לגביה יש אישור על שמירת הריון.

תלמיד רשאי לצבור בשנת לימודים אחת עד 44 נקודות זכות. במקרים מיוחדים רשאי ראש החוג לאשר למעלה ממספר זה, לפי שיקוליו. חוג רשאי לאשר לתלמיד הלומד לתואר ב"א עד 2 נ"ז בכל חוג בתקופת לימודים, עבור השתתפות בחמישה ימים מצטברים בשנתיים של כנסים מדעיים/ימי עיון. סטודנטים אשר יעסקו בפעילות חברתית התנדבותית על-פי הקריטריונים שאושרו על-ידי הוועדה לפעילות חברתית (וולפ"ח), יהיו רשאים לקבל בגינה, 4 נקודות זכות אקדמיות בהיקף של קורס אחד, למעט התלמידים בתוכנית המשותפת לפקולטה למשפטים ולחוגים אחרים אשר יקבלו פטור מ-2 נקודות זכות, שיקבע בתיאום עם ראש החוג על-פי בחירתו של הסטודנט. שירות מילואים ממושך (למי שמשרת מעל 35 יום) יוכר כפעילות חברתית-התנדבותית המזכה ב-2 נקודות זכות אקדמיות, באישור הוולפ"ח. פרטים נוספים ניתן לקבל בדיקנט הסטודנטים. תלמיד לא יוכל לקבל הכרה מעל 4 נ"ז במכלול לימודים (כולל לימודים במסלול חד-חוגי), גם אם ישתתף ביותר מפעילות אחת.

בחירת ידע בעברית

מועמדים שלא כתבו את בחינת הכניסה הפסיכומטרית בעברית או מועמדים הפטורים מן הבחינה הפסיכומטרית והינם בוגרי בתי-ספר תיכוניים ששפת ההוראה בהם לא הייתה עברית, יידרשו להיבחן בבחינת ידע בעברית. מועמדים החייבים בבחינה בעברית ואשר לא עמדו בה, לא יתקבלו לאוניברסיטה.

מועמד החייב בבחינת ידע בעברית ולא עמד בה, לא יתקבל לאוניברסיטה, אלא אם כן השיג ציון גבוה בבחינת הכניסה הפסיכומטרית. במקרה כזה יתקבל על תנאי – זכאותו לתואר

תותנה בעמידתו בבחינה בעברית עד סוף השנה השנייה ללימודיו באוניברסיטה; חלופית, בוגר מכינת העולים במסגרת היחידה הקדם-אקדמית שיקבל ציון 85 ומעלה בקורס השלמה בעברית, שיתקיים במסגרת היחידה הקדם-אקדמית, לאחר תום לימודיו במכינת העולים, יוכל לקבל פטור מהבחינה בידע בעברית. הבחינה בידע בעברית נערכת לפחות פעמיים בכל שנה; המועדים מובאים לידיעת המועמדים במדריך לנרשמים.

אנגלית כשפה זרה

א. כל תלמידי האוניברסיטה חייבים ללמוד אנגלית כשפה זרה. עמידה בחובה זאת היא תנאי כניסה לקורסים בדרג 3. החלק האנגלי בבחינת הכניסה הפסיכומטרית ישמש למיון התלמידים על-פי רמות כדלהלן:
8 (פטור מלימודי אנגלית)
7 (מתקדמים 2); 6 (מתקדמים 1); 5 (טרומ מתקדמים) – במסגרת המחלקה לשפות זרות.

4 (בינוני 1) – במסגרת היחידה הקדם-אקדמית.

הערה: מועמד שלא יגיע לפחות לרמה 4 לא יתקבל לאוניברסיטה.

מועמד אשר לא נבחן בבחינה הפסיכומטרית חייב להיבחן בנפרד בבחינת המיון באנגלית לשם סיווג לרמות (בחינת אמי"ר).

ב. תלמיד יקבל פטור מלימוד אנגלית כשפה זרה במקרים הבאים:

1. תלמיד בעל תעודת סיום בית-ספר על-יסודי או מוסד אקדמי ששפת ההוראה בו

אנגלית (חובת ההוכחה חלה על התלמיד).

2. תלמיד שמוין לרמה 8 לפי בחינת הכניסה הפסיכומטרית.

הכרה בלימודים אקדמיים קודמים

א. תלמיד המבקש להתקבל לאוניברסיטת חיפה על-סמך לימודים קודמים במוסד אחר, יגיש עם הרשמתו אישור לימודים רשמי מהמוסד שבו למד. באישור יפורטו לימודיו וציוניו.

ב. ועדת הקבלה של החוג שבו מבקש המועמד ללמוד, תחליט, על-סמך אישור הלימודים שהמציא, על תנאי קבלתו, על הצורך בחיובו בעמידה בבחינת הכניסה הפסיכומטרית. כמו כן תחליט הוועדה על היקף ההכרה בלימודיו הקודמים ותקבע את תכנית לימודיו באוניברסיטת חיפה.

ג. ועדת הקבלה של החוג לא תכיר בקורסים שבהם לא השיג התלמיד ציון "עובר" לפחות במוסד שבו למד.

ד. החוג יעביר סיכום החלטותיו בכתב לאגף מינהל התלמידים ולידיעת התלמיד. הסיכום יכלול את תנאי הקבלה וכן את פירוט הקורסים שהוכרו, חישוב נקודות הזכות עבורם ומכסת הלימודים הנדרשת לקבלת התואר.

ה. לימודים שהוכרו על-ידי החוגים לצורך המשך לימודים באוניברסיטת חיפה ידווחו ללא ציון ולא יכללו בחישוב הציון הסופי המשוקלל.

ו. תלמיד יהיה זכאי לקבלת תואר מאוניברסיטת חיפה רק אם צבר בה לפחות 40 נקודות זכות.

ז. הכרה בלימודים קודמים אינה פוטרת אוטומטית משכר לימוד.

הכרה בלימודים אקדמיים במוסד להשכלה גבוהה אחר

תלמידי שנה ג' רשאים להגיש בקשה ללמוד את חובות השנה השלישית באוניברסיטה אחרת בארץ או בחו"ל ולקבל את התואר מאוניברסיטת חיפה. ראש החוג ידון ויחליט בכל מקרה לגופו.

הפסקת לימודים ביוזמת התלמיד

- א. החליט תלמיד להפסיק את לימודיו, יודיע על כך בכתב לחוגי לימודיו ולאגף מינהל התלמידים.
- ב. תלמיד המבקש לחזור ללימודים לאחר הפסקה, חייב לעבור הליכי הרשמה רגילים.
- ג. תלמיד המבקש לחזור ללימודים לאחר הפסקה באחד מחוגי לימודיו, חייב לעבור הליכי הרשמה רגילים, למרות שהמשיך בלימודים סדירים בחוגו השני.
- ד. אם התקופה שבין הפסקת לימודי התלמיד לבין חידושם אינה עולה על שתי שנות לימוד, הקורסים שאותם למד לפני ההפסקה יוכרו לצורך המשך לימודיו.
- ה. עולה תקופת ההפסקה על שנתיים, רשאי החוג לחייב את התלמיד לחזור על קורסים שכבר שמע ונבחן בהם, וכן לחייבו בהשלמות שונות (לימודי רענון) לקראת קבלת התואר.

הפסקת לימודים ביוזמת החוג

תלמיד שלימודיו הופסקו בשל כישלון בקורס חובה רשאי להירשם מחדש לחוג בתום תקופת צינון של שלוש שנים, ועליו לעמוד מחדש בתנאי הקבלה של החוג. אחרי שלוש שנים הסטודנט נחשב לסטודנט חדש וכל הקורסים שלמד לא יוכרו לו.

נוהל בחינות וציונים

1. נוהל בחינות

- 1.1 נוהל זה מתייחס לבחינות כדלקמן:
 - בחינות מעבר (חורף, אביב, קיץ) – מועד בחינה רגיל (מועד א') ומועד בחינה נוסף (מועד ב').
 - כל יתר הבחינות תיערכנה בהתאם להסדרים פנים-חוגיים, כפי שיובאו לידיעת התלמידים בתחילת הקורס.
- 1.2 נוהל בחינות וציונים אינו חל על בחינות כניסה חוגיות אלא אם החוג יחליט אחרת.
- 1.3 הבחינות ירוכזו בתקופה העוקבת את סמסטר א' וב' (ייתכנו בחינות יום אחרי יום ואף שתיים ביום).
- 1.4 רשאי להיבחן תלמיד אשר:
 - 1.4.1 נרשם לקורס;
 - 1.4.2 מלא את כל החובות האקדמיות של הקורס, ושמו מופיע ברשימת הזכאים שאושרה ע"י המורה.
- 1.5 מועדי הבחינות יפורסמו בשנתון האוניברסיטה או במקביל לתחילת הפצת שנתון האוניברסיטה. כשבויעיים לפני מועד הבחינה יישלחו לתלמידים, הזכאים להיבחן, אישורי כניסה לבחינות.

- 1.6 לפני חלוקת השאלון לנבחנים יזוהו התלמידים לפי תעודה מזהה רשמית עם תמונה (ת"ז, דרכון, רשיון נהיגה, תעודת סטודנט) ואישור כניסה לבחינות.
- 1.7 הנבחן יגיע לחדר הבחינה רבע שעה לפני תחילתה כשברשותו תעודה מזהה רשמית עם תמונה (ת"ז, דרכון, רשיון נהיגה, תעודת סטודנט) ואישור כניסה לבחינות. תלמיד שאין ברשותו אחד מאלה, וכן תלמיד ששמו אינו מופיע ברשימת הנבחנים, יוכל להיבחן עם הצגת אישור מיוחד מהמחלקה לשיירות תלמיד ושכ"ל באגף מינהל התלמידים, התקף אך ורק לבחינה מסויימת, בתאריך ובשעה הנקובים בו.
- 1.8 משך הבחינה הוא כזמן המצויין על השאלון, אך לא יעלה על שעתיים וחצי (150 דקות). בכל בחינה תתאפשר הארכה של עד חצי שעה לכל היותר, על פי שיקול דעתו של המרצה (במקרה כזה יאשר זאת דו"ח הפיקוח בחתימת ידו). כמו כן תתאפשר תוספת זמן לאוכלוסיות מיוחדות: לתלמידים אשר שפת אם אינה עברית, ושלא למדו בשפה זו כשפה ראשית בבי"ס תיכון או במוסד אקדמי מוכר, יוארך משך הבחינה, בקורסי חובה, דרג אחד, שנה א', ברבע שעה לכל שעת בחינה ולא יותר מחצי שעה לכל זמן הבחינה; חוגים רלוונטים המעוניינים בשינוי ההחלטה לגבי הארכת זמן בבחינות, יעבירו את בקשתם לדיקן הסטודנטים. על התלמידים לקרוא בעיון את תקנון החוג בשנתון זה ולבדוק באלו קורסים לא תינתן הארכת זמן.
- 1.9 השימוש בחומר עזר בבחינה הוא בהיתר המורה בלבד, ואם כתוב הדבר בשאלון הבחינה. כ"כ אסור לתלמיד להשתמש בנייר כתיבה שלא סופק ע"י מדור הבחינות.
- 1.10 במועד חוזר (מועד ב' או מועד מיוחד) יוכל התלמיד, המחליט לא לכתוב את הבחינה, לציין זאת על גבי המחברת ולעזוב את חדר הבחינה כעבור חצי שעה מתחילתה.
- בחינה שהסטודנט ויתר על השתתפותו בה היא מועד לכל דבר ועניין.
 - אין זכות ויתור לתלמיד שניגש לבחינה בפעם הראשונה (ויתור על בחינה במועד ראשון פירושו נכשל).
 - בתום חצי שעה מתחילת הבחינה לא ייכנס תלמיד לבחינה.
 - אחרי תחילת הבחינה לא יעזוב הנבחן את חדר הבחינה עד לסיומה, אלא באישור מפורש של המורה או המשגיח, ולא לפני תום חצי שעה מתחילת הבחינה.
 - במידה וקיבל אישור לעזוב על התלמיד להחזיר למשגיחות את השאלון ואת מחברות הבחינה טרם צאתו.
- 1.11 בבחינה הנמשכת יותר משעתיים, אין לצאת מחדר הבחינה בשעה הראשונה של הבחינה ובחצי השעה האחרונה של הבחינה; יציאה מחדר הבחינה מחוץ למועדים אלה תתאפשר בבחינות הנ"ל רק במקרים בהם אושר הדבר מראש, על ידי מדור הבחינות, אחרי שהתלמיד הציג אישור רפואי מתאים. לא תותר יציאה מחדר הבחינה של יותר מנבחן אחד בו זמנית.
- 1.12 בבחינה יהיה נוכח המורה או מי שהוסמך מטעמו לכך באישור החוג.
- 1.13 במקרה של חשש לפגיעה בטוהר הבחינה, דיקן הפקולטה על דעת הרקטור, רשאי לבטל בחינה ולהורות על בחינה חוזרת.

2. סדרי בחינות ופרסום ציונים

- 2.1 בחינות סוף סמסטר תהיינה בחופשת הסמסטר; בהסכמת המורה ובאישור הדיקן ניתן לקיים בחינות סוף סמסטר בשיעור האחרון.
- 2.2 עם גמר הבדיקה ולא יאוחר מעשרה ימי עבודה ממועד הבחינה, יעביר המורה את התוצאות על-גבי רשימת התלמידים בשני העתקים למזכירות החוג. מזכירות החוג תפרסם מיד את תוצאות הבחינות על לוח המודעות של החוג, ולא יאוחר מלמחרת קבלת הציונים.
- 2.3 מורה שלא יוכל למסור את הציונים במועד (מפאת מחלה, שירות מלאים וכד') ימסור את הציונים לא יאוחר מאשר עשרה ימים מיום שובו לעבודה.
- 2.4 לא נמסר ציון במועד, ידאג דיקן הפקולטה לכך שהתלמיד לא יינזק ויוכל להמשיך בלימודיו.
- 2.5 על כל אובדן מחברת בחינה שלא באשמתו של הנבחן, ידווח מיד לראש החוג. במקרים אלו ייקבע ציונו של התלמיד בבחינה באחת הדרכים הבאות, בתאום עם מורה המקצוע ובאישור ראש החוג: על-ידי בחינה מחדש; או על-ידי כלל המרכיבים האחרים של הציון הקיימים באותו מקצוע (כגון: בחנים ובחינות שהתקיימו במהלך הקורס, תרגילים, עבודות וכו'); או עפ"י ממוצע הציונים של כל לימודיו באותו סמסטר או באותה שנה.

3. מועדי הבחינות

- 3.1 בכל קורס בו מתקיימת בחינה יקבע מועד בחינה רגיל ומועד בחינה נוסף. זכאים להבחן במועד הנוסף:
 - תלמידים שנכשלו במועד הרגיל או מבקשים לשפר את ציונם.
 - תלמידים שלא ניגשו למועד הרגיל.בכל מקרה בו תלמיד ניגש לשתי בחינות באותו קורס, הציון שהשיג בבחינה האחרונה הוא התקף.
- 3.2 קיומם של שני המועדים אינו מקנה זכות להבחן בקורס מחוץ למועד הרגיל ולמועד הנוסף, בתאריכים בהם נקבעו. דהיינו, רק תלמידים שלא ניגשו למועד הרגיל או למועד הנוסף מחמת נבצרות (כמפורט בסעיף 5 להלן) יהיו זכאים למועד חריג.

4. זכות העיון במחברת הבחינה

- 4.1 תלמיד המבקש לעיין במחברת הבחינה יהיה רשאי לעשות זאת. ניתן לעיין במחברת תוך 10 ימים מיום פרסום הציונים.

5. מועד חריג

- 5.1 זכאי למועד חריג תלמיד אשר נבצר ממנו לגשת למועד הרגיל או למועד הנוסף מחמת שירות מילואים פעיל, כמפורט בהמשך.
- 5.2 כמו כן, זכאי למועד חריג:
 - מי שנקבעה לו בחינה חופפת או שתי בחינות באותו יום, כאשר הפרש השעות בין סיום הראשונה ותחילת השנייה הינו פחות מ-4 שעות.

- תלמידה אשר נבצר ממנה לגשת למועד הרגיל או למועד הנוסף בגין לידה, ותלמיד אשר בת זוגו ילדה ביום הבחינה.
- תלמידה אשר נבצר ממנה לגשת למועד הרגיל או למועד הנוסף בגין שמירת הריון.
- תלמיד אשר נבצר ממנו לגשת למועד הרגיל או למועד הנוסף בשל מחלה ממושכת ביום הבחינה או אשפוז.
- תלמיד אשר נבצר ממנו לגשת למועד הרגיל או למועד הנוסף בשל פטירת קרוב משפחה בדרגת קירבה ראשונה.

"נבצר מתלמיד לגשת לאחד משני המועדים מחמת שירות מילואים" פרושו לצורך זה: שרת במילואים ביום הבחינה, או ששרת במילואים תקופה רצופה של 21 יום לפחות ותאריך הבחינה שלו חל תוך שבועיים מעת השחרור משרות או שרת תקופה רצופה של 20-8 יום, ותאריך הבחינה שלו חל תוך שבוע מעת השחרור.

5.1 אישור לגשת לבחינה במועד החריג בגלל שירות מילואים שאיננו נופל ביום הבחינה, (כמפורט לעיל), יינתן ע"י ועדה מיוחדת שתוקם לצורך זה בפקולטה/ביה"ס. התלמיד המבקש להיבחן במועד חריג ימציא לוועדה באמצעות מזכירות החוג אישור מצה"ל על שירות מילואים. ועדה זו תדון גם בבקשות למועד חריג במקרים חריגים שאינם קשורים בשירות מילואים, שבגללם נבצר מן התלמיד לגשת למועד רגיל או למועד נוסף. טופס הבקשה יישמר בתיקו האישי של התלמיד עד תום לימודיו.

אישור לגשת למועד חריג יינתן על סמך אישורים תקפים כדלקמן:

- אישור על שירות מילואים פעיל.
- אישור אשפוז של בית-חולים או מוסד מקביל לו.
- אישור משרד הפנים על מקרי לידה או מוות.
- צילום טופס מועדי הבחינות הנשלח לכל תלמיד ממינהל התלמידים.
- אישור של רופא (רק אם הנבצרות מצוינת על גבי האישור).
- אישור על שמירת הריון.

5.2 לתלמידים שבקשתם אושרה ייקבע מועד חריג כדלקמן:

- 5.2.1 לגבי קורסים המתקיימים בסמסטר א' – במרוצת סמסטר ב'.
- 5.2.2 לגבי קורסים המתקיימים בסמסטר ב' – בסוף חופשת הקיץ.
- 5.2.3 אם מהווה הקורס בו נקבע לתלמיד מועד חריג דרישת-קדם, יורשה התלמיד להתחיל בלימודיו בקורס המתקדם. המשך ההשתתפות תוכר לו רק לאחר שיעמוד בבחינה בקורס.

5.3 תלמיד שאושרה לו בחינה במועד חריג ולא הופיע לבחינה מבלי להודיע על כך למזכירות החוג חמישה ימים מראש יוטל עליו קנס כספי.

6. ציונים, כישלונות וכללי מעבר

6.1 הציונים יירשמו במספרים מ-0 עד 100 או בקורסים מסויימים במלים "עובר/נכשל".

6.2 תלמיד יקבל נקודות זכות בקורס בו השיג ציון 51 ומעלה. חוג רשאי לקבוע ציון

- גבוה יותר כתנאי מוקדם להשתתפות בקורסים מתקדמים או במעבר מדרג לדרג, שלא תוקן באחד ממועדי הבחינה.
- 6.3 ככישלון במקצוע ייחשב ציון "נכשל" קרי, ציון נמוך מהציון שקבע החוג כתנאי מוקדם להשתתפות בקורסים מתקדמים או במעבר מדרג לדרג, שלא תוקן באחד ממועדי הבחינה.
- 6.4 כישלון בקורס חובה מחייב חזרה על הקורס. נכשל התלמיד פעמיים, יופסקו לימודיו באותו מסלול/חוג שבו הקורס הינו חובה.
- 6.5 כל ציוני הקורסים שהתלמיד צבר במהלך לימודיו, כולל מועדי א', ב', קורסים חוזרים וכו', יישמרו במאגר הממוחשב של אגף מינהל התלמידים.
- 6.6 קורס שתלמיד חזר עליו ותיקן ציון נכשל, יופיע הקורס בגיליון הציונים רק פעם אחת עם הציון החדש (ללא סימון מיוחד).
- 6.7 קורסים עודפים לתואר לא יכללו בחישוב הממוצע המשוקלל של ציוני התלמיד ויסומנו בגיליון הציונים בכוכבית.
- 6.8 ציון "נכשל" שוקלל ויישאר רשום בגיליון הציונים כל עוד לא השלים התלמיד את מכסת לימודיו לתואר וכל עוד לא תיקן את ציונו באותו הקורס שבו נכשל. תיקן התלמיד את ציון ה"נכשל" – יימחק הציון מגיליון הציונים. השלים התלמיד את מכסת לימודיו לתואר, יימחקו מגיליון הציונים כל ציוני ה"נכשל".
- 6.9 בגיליון הציונים אשר התלמיד מקבל עם סיום לימודיו לתואר ראשון, לא יופיעו קורסים שיש בהם ציון נכשל ולא יופיעו סימונים מיוחדים (כגון "ח").
- 6.10 הציון "נפסל", שנרשם לתלמיד עקב החלטת רשויות המשמעת לבטל לו קורס/בחינה, יופיע בתדפיס הציונים שיקבל התלמיד במהלך לימודיו, אך לא יופיע בגיליון הציונים, שיקבל עם סיום לימודיו לתואר ראשון.
- 6.11 תלמיד שנרשם לקורס ולא עמד בדרישות הקורס יירשם לו ציון "לא השלים". ציון זה לא יופיע בגיליון הציונים אשר התלמיד מקבל עם סיום לימודיו לתואר ראשון ובלמודי תעודה.
- 6.12 בכל מקרה בו תלמיד ניגש לשתי בחינות באותו קורס, הציון שהשיג בבחינה האחרונה הוא התקף.

7. נוהל ערעורים על ציונים

א. נוהל ערעורים על ציוני בחינות

- 7.1 תלמיד רשאי לערער על ציונו תוך עשרה ימים מפרסומו. הערעור יופנה בכתב למורה הקורס באמצעות מזכירות החוג. תוצאות הערעור ידווחו למערער באמצעות מזכירות החוג. טופס הערעור על ציון יישמר בתיקו האישי של התלמיד עד סוף לימודיו.
- 7.2 מחברת הבחינה תישמר חודשיים לאחר מועד מסירת הציון ובתום תקופה זו תושמד.
- במידה שלא ניתן לבדוק את הערעור עד למועד הבא של הבחינה, במקרה זה, אם ניגש התלמיד למועד הבא, ייחשב לזכותו הציון הגבוה מבין השניים.

- 7.3 תלמיד המערער על הציון יהיה מודע לכך שהבחינה כולה תיבדק מחדש, והציון הסופי עלול להיות נמוך מהמקורי.
- 7.4 תוצאות הערעור של התלמיד על ציון בחינה הן סופיות ומחייבות.

ב. נוהל ערעורים על ציוני עבודות

- 7.5 זכות ערעור תחול על ציון עבודה שבגינה נקבע ציון הקורס.
- 7.6 ערעור על ציון עבודה יוגש תוך חודש מיום הזנת הציון במערכת הממוחשבת. המרצה יבדוק את הערעור תוך חודש מיום הגשתו. ניתן יהיה להאריך מועדים אלה משיקולים ראויים, בעיקר כאשר הציון פורסם או הערעור הוגש בתקופת חופשה.
- 7.7 הערעור יהיה מנומק בכתב.
- 7.8 המרצה יהיה רשאי לבדוק את העבודה כולה מחדש, ויהיה רשאי גם להפחית את הציון. הציון בתום הערעור יהיה ציון סופי ולא ניתן יהיה לערער עליו שנית. החלטת המרצה תהיה מנומקת.

8. שיפור ציונים

תלמיד המבקש לשפר השגיו בקורס על-מנת להעלות את ממוצע ציוני הב"א, יוכל לעשות זאת באישור החוג עד לקבלת התואר, ע"י הרשמה מחדש לקורס שבו הוא מבקש לשפר ציון ועמידה בכל החובות האקדמיות של הקורס; זאת, אם התלמיד לא שמע בינתיים קורס מתקדם יותר באותו נושא.

9. תרגילים ועבודות לא סמינריוניות

משך הזמן לבדיקת תרגילים ועבודות לא-סמינריוניות יהיה 30 יום ממועד מסירתן.

10. עבודות סמינריוניות

- א. עבודה בכתב, המוטלת על התלמיד במסגרת סמינריון, מהווה חלק בלתי נפרד מהסמינריון והגשתה היא תנאי לצבירת נקודות הזכות. התלמיד חייב לקבל ציון 60 לפחות בעבודה סמינריונית כדי שהציון יישקלל במניין נקודות הזכות.
- ב. על התלמיד להגיש את העבודה הסמינריונית למורה, המנהל את הסמינריון, לפי דרישת המורה ולפי הכללים הנהוגים במקצוע הנלמד. כתיבת העבודה תיעשה בהדרכת המורה.
- ג. עבודה סמינריונית תוגש במהלך הקורס. כמו כן תלמידים אשר למדו בסמסטר א' רשאים להגיש עבודה סמינריונית עד סוף סמסטר ב' ואלו שלמדו בסמסטר ב' רשאים להגיש את העבודה עד תחילת שנת הלימודים העוקבת. מורה רשאי לדרוש שהעבודה תוגש במהלך שמיעת הסמינריון. התלמיד רשאי, בהסכמת המורה, להגיש את העבודה במהלך הסמסטר העוקב ולא יאוחר מיום הלימודים האחרון שבו. תלמיד שהותר לו להגיש עבודה סמינריונית מעבר למועד המקובל (חופשת הסמסטר) אחראי לכך שעבודתו תוגש למורה. (אם ישהה המורה בחו"ל, ידאג התלמיד לשלוח אליו את העבודה בדואר-אוויר רשום).

ד. לא הגיש תלמיד את העבודה הסמינריונית במועד, כמפורט לעיל, יחוייב לחזור על השתתפותו בסמינריון. במקרה זה ייעשה רישומו רק עם אישור בכתב מהמורה והוא יחוייב בתשלום בהתאם לתקנון. בנסיבות מיוחדות ובהסכמת המורה תינתן לו דחייה נוספת (לתקופה של סמסטר) להגשת העבודה. החוג רשאי להגביל את מספר הפעמים שניתן לחזור על סמינריון.

ה. המורה יסיים בדיקתה של העבודה הסמינריונית תוך 60 יום מיום שנמסרה למזכירות החוג, דרש המורה תיקונים או השלמות לעבודה, יחושב מועד סיום הבדיקה ומתן הציון, 60 יום מתאריך מסירת העבודה בשנית.

ו. עבודה סמינריונית תוגש למורה בשני עותקים, כשהיא מודפסת ברווח כפול. עותק אחד יישאר בידי המורה והעותק השני יוחזר לתלמיד. רשאי המורה לפטור תלמיד מחובת ההדפסה, אם כתב־ידו ברור וקריא.

ז. אין התלמיד רשאי לפרסם את העבודה הסמינריונית, אלא באישור המורה בלבד.

ח. סטודנט ששירת במילואים תקופה מצטברת מעל שבעה ימים במהלך סמסטר אחד זכאי להארכה של שלושים יום בהגשת עבודות (סמינריוניות ולא-סמינריוניות).

11. ציון גמר לקבלת תואר

11.1 לכל תלמיד באוניברסיטה ייקבע ציון גמר לתואר על בסיס ממוצע משוקלל של ציוניו במקצועות הלימוד הכלולים בתכנית הלימודים של החוג. הממוצע יתבסס על כל ציוני התלמיד, כולל ציונים נמוכים שמתחת ל-51. ציון נכשל יושמט מחישוב הממוצע, רק לאחר שתוקן. החוג יקבע את מרכיבי ציון הגמר ושיקולום. דרך השיקולול תובא לידיעת התלמידים.

11.2 החוג/הפקולטה/ביה"ס – רשאים לדרוש ציון גמר הגבוה מציון המעבר במקצוע בודד.

סיום הלימודים לתואר ראשון

תלמיד רשאי ליזום פניה לקבלת אישור על זכאותו לתואר בשלב שבו עמד בכל דרישות הלימודים לתואר לרבות קבלת ציון עובר בכל הקורסים כנדרש ובתנאי שאיננו מתכוון לתקן, לשפר או לחזור על קורס כלשהו.

תלמיד שסיים את כל חובותיו בחוג, אך טרם ביקש אישור זכאות לתואר יוסמך באופן חד-סטרי על ידי האוניברסיטה. לתלמיד תינתן אפשרות ערעור תוך 30 יום מקבלת ההודעה בדואר. תלמיד שיממש אפשרות הערעור יהיה חייב להשלים את כל חובותיו לתואר בתוך שנה מיום הערעור. תלמיד לא יקבל תעודת בוגר אם לא השיג ממוצע ציונים משוקלל של 60 לפחות, בכל אחד מהחוגים.

תאריך הזכאות לתואר

תאריך הזכאות לתואר יהיה תאריך הבחינה האחרונה או תאריך הגשת העבודה האחרונה, המאוחר מבין השניים.

זכאות לתעודת בוגר בהצטיינות ובהצטיינות יתרה

- א. תלמיד שממוצע ציוניו (באחד מחוגי לימודיו) הינו בעשירון העליון של השגי התלמידים במחזור שלו בחוג, יהיה זכאי לתעודת בוגר בהצטיינות, ובלבד שממוצע ציוניו בחוג בו הוא מקבל תעודת בוגר בהצטיינות, הינו 85 ומעלה.
- ב. תלמיד שממוצע ציוניו (באחד מחוגי לימודיו) הינו ב-3% העליונים של השגי התלמידים במחזור שלו בחוג (ובלבד שהמספר לא יעלה על 20% מכלל המצטיינים בחוג), יהיה זכאי לתעודת בוגר בהצטיינות יתרה, ובלבד שממוצע ציוניו בחוג בו הוא מקבל תעודת בוגר בהצטיינות יתרה, הינו 90 ומעלה.
- ג. על יסוד המלצה מנומקת של ראש החוג רשאי הדיקן/ראש ביה"ס לאשר הענקת תעודת בוגר בהצטיינות או תעודת בוגר בהצטיינות יתרה, גם אם המועמד איננו עומד בכל הקריטריונים האמורים בסעיף א' וב'.

חוג לאחר תואר

א. "חוג לאחר תואר" בתכנית דו-חוגית

בעלי תואר "בוגר" ממוסד מוכר להשכלה גבוהה", המבקשים ללמוד חוג לימודים נוסף מתוך תכניות דו-חוגיות לקראת התואר הראשון, ידרשו לעמוד בדרישות של לפחות שני שליש ממכסת הנקודות של תכנית הלימודים הדו-חוגית. פטור יינתן משליש נוסף על סמך הישגים וקורסים רלוונטיים ובאישור ועדת ההוראה של החוג. עם סיום הלימודים יקבל התלמיד אישור גמר על סיום חובותיו שיאפשר לו להציג מועמדותו ללימודים לתואר שני בחוג הלימודים הנוסף אותו למד.

ב. תעודת "בוגר אוניברסיטה" נוספת

בעלי תואר "בוגר ממוסד מוכר להשכלה גבוהה", המבקשים ללמוד לתואר "בוגר אוניברסיטה" נוסף, יידרשו ללמוד לפחות שני שליש מתכנית הלימודים המלאה (חד או דו חוגית) פטור יינתן משליש נוסף על סמך הישגים וקורסים רלוונטיים ובאישור ועדת ההוראה של החוג.

לימודים לתואר שני ולתואר שלישי

מידע לתלמידי התואר השני והתואר השלישי

הרשות ללימודים מתקדמים

דיקן ללימודים מתקדמים: פרופ' סופיה מנשה

ראש מינהל הרשות ללימודים מתקדמים: גב' סיגלית רג'ואן

משרדי הרשות ממוקמים במגדל אשכול, קומה 25

טלפון: 8240109 (קו פנימי 2109), 8240244 (קו פנימי 2244)

כתובת באינטרנט: <http://research.haifa.ac.il/~graduate>

לימודי תואר שני: 8249061 (קו פנימי 3061)

לימודי תואר שלישי: 8240552 (קו פנימי 2552)

מלגות ותמיכות תואר שני: 8249162 (קו פנימי 3162)

מלגות ותמיכות תואר שלישי: 8249716 (קו פנימי 3716)

תקנון לימודי תואר שני (מ"א)

פרק א' – הקדמה

1.1 הלימודים המתקדמים באים לאחר השלמת לימודי התואר הראשון (בוגר), ובהם שני שלבים: לימודי התואר השני ולימודי התואר השלישי.

1.2 הלימודים לתואר שני (מוסמך) מגמתם להרחיב ולהעמיק את הידע ואת ההבנה של התלמיד בתחומי הלימוד שאותם למד במסגרת התואר הראשון (בוגר) ולהכשירו לקראת התמחות ומחקר.

- 1.3 התואר השני מוענק מטעם אוניברסיטת חיפה (ולא מטעם יחידת לימודים כלשהי).
- 1.4 לימודי התואר השני מופקדים באחריות הרשות ללימודים מתקדמים הפועלת על פי העניין בהתאם להחלטות הסנאט והמועצה ללימודים מתקדמים ובכפוף לתקנון שאושר ע"י הגופים המוסמכים באוניברסיטת חיפה. הרשות ללימודים מתקדמים אחראית לרמה האקדמית ולניהול התקין של כל העניינים הנוגעים ללימודי תואר שני בשיתוף עם הפקולטאות, בתי הספר והחוגים השונים.
- 1.5 החוגים רשאים לקבוע דרישות נוספות על הנאמר בתקנון, ובלבד שהן אינן מקילות מהדרישות בתקנון זה.
- 1.6 תקנון זה מחליף את כל התקנונים שפורסמו בעבר.
- הערה כללית:** התייחסות בלשון זכר דינה כהתייחסות בלשון נקבה ולהפך.

פרק ב' – ארגון וחלוקת סמכויות

הרשות ללימודים מתקדמים

- 2.1 אחראית בפני סנאט האוניברסיטה והרקטור לניהול לימודי התואר השני באוניברסיטת חיפה. היא פועלת על ידי קביעת תקנונים ונהלים ובאמצעות פיקוח על ביצועם התקין, על ידי האצלת סמכויות לוועדות החוגיות לתואר שני.
- 2.2 פועלת באמצעות הדיקן ללימודים מתקדמים, המועצה ללימודים מתקדמים וועדות מיוחדות. הדיקן נבחר על ידי הסנאט בהמלצת הרקטור לתקופה של שלוש שנים עם אפשרות הארכה לשנתיים נוספות. המועצה כוללת את הדיקן (יו"ר בתוקף תפקידו) וחברי סגל מדרגת מרצה בכיר לפחות. הרכבה של המועצה נקבע בתקנון האקדמי. חברי המועצה מתמנים לתפקידם על ידי הרקטור בהמלצת הדיקן ללימודים מתקדמים שנועץ לפני כן עם דיקני הפקולטאות הנוגעות בדבר. חבר מועצה מתמנה לתקופה של שלוש שנים עם אפשרות הארכה לתקופה של שנתיים נוספות לכל היותר. חבר אשר כיהן במועצה חמש שנים רצופות לא יהיה מועמד לכהונה נוספת לפני הפסקה בת שנה.
- 2.3 תפקידיה העיקריים של הרשות ללימודים מתקדמים בתחום לימודי תואר שני, המונחת על-ידי הסנאט והחלטות המועצה ללימודים מתקדמים הם:
- (א) סיוע לפיתוח תכניות לימודים חדשות לתואר שני בשיתוף עם הפקולטאות, בתי הספר והחוגים.
- (ב) הכנה של תקנונים ונהלים הנוגעים ללימודי תואר שני ופיקוח על יישומם והכנסת תיקונים ותוספות במידת הצורך.
- (ג) המלצה לרקטור או לסנאט, על-פי העניין, לפתיחה או לסגירה של חוגי לימוד, של מסלולי לימוד ושל מגמות לימוד בתואר שני.
- (ד) קיום קשר עם גורמים חוץ אוניברסיטאיים בנושאים הקשורים ללימודי תואר שני.

תקנון לימודים לתואר השני ולתואר השלישי

- ה) קביעת קריטריונים למתן סיוע כספי לתלמידי תואר שני באמצעות הענקת פרסים, מלגות, מענקי מחקר ותמיכות אחרות והענקתם.
- ו) פיקוח על כל פרסום ומידע הנוגע ללימודי תואר שני באוניברסיטה ומחוצה לה.
- ז) אישור קבלת תלמידים לתואר שני בכל מסלולי הלימוד, תנאי קבלתם או הפסקת לימודיהם.
- ח) מתן פטור מקורסי חובה ורשות על סמך לימודים קודמים במוסד מוכר להשכלה גבוהה ו/או יחידה ללימודי המשך במוסד מוכר להשכלה גבוהה, ובהתבסס על המלצת הוועדה החוגית ללימודי תואר שני.
- ט) בקרה על תקינות המהלך האקדמי בלימודיהם של תלמידי תואר שני.
- י) אישורי חופשות מלימודים על-סמך המלצת הוועדה החוגית ללימודי תואר שני והמלצת המנחה, במידה והתלמיד כותב עבודת גמר מחקרית.
- יא) אישורי הארכות לימודים מעבר למשך הלימודים הנורמטיבי בהסתמך על המלצת הוועדה החוגית ללימודי תואר שני (והמלצת המנחה במידה והתלמיד כותב עבודת גמר מחקרית).
- יב) הפסקת לימודים של תלמיד (ראה סעיף 17.1).
- יג) פסיקה סופית לגבי ערעורי תלמידים לתארים מתקדמים על החלטות הוועדות החוגיות לתואר שני.
- יד) וידוא כי הרכבן של הוועדות החוגיות ללימודי תואר שני הוא בהתאם לתקנון (ראה סעיף 3.1)
- טו) קביעת קריטריונים באשר לאנשי סגל בתוך האוניברסיטה ומחוצה לה המורשים ללמד במסגרת לימודי תואר שני והמורשים להנחות ולשפוט עבודות גמר מחקריות (תיזות).
- טז) בקרה על מינוי מנחים לעבודות גמר מחקריות (תיזות), וחברי סגל המורשים ללמד בתכניות לתואר שני ומתן אישור למקרים חריגים.
- יז) אישור סיום לימודי תואר שני בכל מסלולי הלימוד וקביעת זכאותם של מקבלי התואר "מוסמך האוניברסיטה" ברמות הצטיינות שונות.
- יח) קביעת נוהלי טקס הענקת תואר "מוסמך האוניברסיטה" וטקסים אחרים שבהם מעורבת הרשות ללימודים מתקדמים.

ועדה חוגית ללימודי תואר שני

3.1 כל חוג שהוסמך לקיים תכנית לתואר שני יבחר במועצת החוג ועדה חוגית שתקרא להלן: **ועדה חוגית ללימודי תואר שני**. חברי הוועדה יהיו בעלי מינוי בדרגת מרצה בכיר ומעלה במסלול א' באוניברסיטה. לפחות מחצית ממשרתו של חבר הוועדה תהיה בחוג. הוועדה תבחר יושב ראש מבין חבריה. מינוי חבר שאינו עומד בתנאים אלו חייב אישור הדיקן ללימודים מתקדמים. הוועדה החוגית ללימודי תואר שני תימנה לפחות שלושה חברים.

3.2 הוועדה החוגית ללימודי תואר שני תדון ותפקח על מהלך הלימודים של תלמידי תואר שני בכל המסלולים.

3.3 תפקידיה העיקריים של הוועדה הם:

- א) השתתפות בהכנתן של תכניות לימוד לתואר שני ומעקב אחר ביצוען, פיקוח על תכניות הלימודים של תלמידי החוג והבאת מקרים מיוחדים לשיקול דעתו של הדיקן ללימודים מתקדמים.
- ב) קביעת תנאי קבלה חוגיים למועמדים ללימודי תואר שני, בכפוף לדרישות הקבלה הכלל אוניברסיטאיות (ראה פרק נהלי קבלה, הרשמה וייעוץ).
- ג) דיון בבקשות מועמדים להתקבל ללימודי תואר שני בכל אחת מהתכניות הקיימות בחוג, והעברת המלצה מתאימה אל הרשות ללימודים מתקדמים. הדיונים בדבר קבלת התלמיד יתבססו על הישגיו בלימודים קודמים, המלצות מתאימות ודרישות חוגיות נוספות כגון: בחינות כניסה, שאלון אישי, ראיון אישי, או נסיון קודם בעבודה. בדיונים אלו יובאו בחשבון מספר המקומות בחוג והאפשרויות הטכניות והתקציביות לביצוע עבודת הגמר במסגרת החוג.
- ד) פניה לדיקן ללימודים מתקדמים בדבר בקשה לקבלה חריגה של תלמיד ללימודי תואר שני, אשר אינו עומד בתנאי הקבלה החוגיים/האוניברסיטאיים.
- ה) החלטה בדבר דחיית מועמד ללימודי תואר שני.
- ו) דיון בבקשתו של תלמיד לקבלת פטור מקורסי חובה או רשות, על סמך לימודים קודמים במוסד מוכר להשכלה גבוהה ו/או יחידה ללימודי המשך במוסד מוכר להשכלה גבוהה, והעברת המלצה לרשות ללימודים מתקדמים.
- ז) קביעת יועץ אקדמי לתלמיד אשר ידריכו בהרכבת תכנית לימודים, יאשרה ויעקוב אחר התקדמות התלמיד בלימודיו.
- ח) פיקוח שוטף על מהלך לימודיהם של תלמידי התואר השני.
- ט) המלצה בפני הרשות ללימודים מתקדמים על מתן חופשות מלימודים והארכת לימודים.
- י) המלצה בפני הרשות ללימודים מתקדמים בדבר הפסקת לימודיו של תלמיד שלא עמד בחובות המוטלות עליו.
- יא) המלצה בפני הרשות ללימודים מתקדמים בדבר הענקת פרסים, מלגות, מענקי מחקר ותמיכות אחרות לתלמידי התואר השני.
- יב) אישור מנחים העומדים בקריטריונים להנחית עבודות גמר מחקריות (תיזה) (ראה סעיף 4.1-4.5).
- יג) מתן המלצה מנומקת לדיקן ללימודים מתקדמים בדבר אישור מנחים או שופטים לעבודת גמר מחקרית ופרוייקט גמר מחקרי אשר אינם עומדים בקריטריונים.
- יד) הוועדה החוגית ללימודי תואר שני רשאית לקבוע מכסה למספר התלמידים אשר יונחו ע"י איש סגל אחד.
- טו) אישור הצעות המחקר לעבודות גמר מחקריות (תיזה).
- טז) קביעת שופטים נוספים העומדים בקריטריונים לשיפוט, בנוסף למנחי העבודה,

לעבודות הגמר המחקריות ופרוייקט גמר מחקרי (ראה סעיף 5.1-5.2).
ז) אישור בדבר השלמת החובות לתואר שני וסיכום ציונו הסופי המשוקלל של התלמיד.
ח) עריכת פרוטוקול של ישיבות הוועדה החוגית ללימודי תואר שני והעברתו למוכרות הרשות ללימודים מתקדמים. הפרוטוקול יכלול את שמות המשתתפים והחלטות אופרטיביות לגבי כל תלמיד שנדון בוועדה, גם אם ההחלטה התקבלה בשיחת ועידה טלפונית. כל החלטה אופרטיבית לגבי טיפול בתלמיד אשר לא תתועד בפרוטוקול לא תטופל על-ידי הרשות ללימודים מתקדמים.

מנחה / מנחים שותפים

4.1 (כל תלמיד תואר שני במסלול א', מסלול אישי ומסלול מואץ, שהגיע לשלב תכנון עבודת הגמר המחקרית, יבחר מנחה, או מנחה בצירוף מנחה שותף, או שני מנחים שותפים נוספים. על התלמיד לקבל את הסכמתו של המנחה ו/או המנחים השותפים להנחיה. המנחים יאושרו סופית על-ידי הוועדה החוגית ללימודי תואר שני והרשות ללימודים מתקדמים.

4.2 הסמכות להנחית עבודת גמר מחקרית (תיזה) כדלהלן:

מנחה: כל איש סגל באוניברסיטת חיפה מדרגת מרצה ומעלה במסלול א'.
מנחה שותף: כל איש סגל המוסמך לכהן כמנחה, כל איש סגל ממוסד אקדמי מוכר אחר בישראל או בחו"ל מדרגת מרצה ומעלה במסלול א', כל איש סגל בדרגת מרצה בכיר ומעלה במסלול ג' באוניברסיטת חיפה או במוסד אקדמי מוכר אחר.
אישור מנחה, מנחה שותף או חבר אחר בוועדה המנחה, שאינו עומד בתנאים, חייב בהמלצה מנומקת של הוועדה החוגית לתואר שני ובאישור הדיקן ללימודים מתקדמים. במקרים חריגים ומנומקים ע"י הוועדה החוגית לתואר שני, רשאי הדיקן ללימודים מתקדמים לתת אישור הנחיה קבוע לחבר סגל בדרגת מרצה בכיר ומעלה במסלול ג' באוניברסיטת חיפה, אשר ישמש מנחה יחיד לעבודת הגמר המחקרית.

4.3 למנחה יהיה מינוי בהיקף של חצי משרה לפחות בחוג בו רשום התלמיד ללימודי התואר השני. דרישה זו איננה חלה על המנחים השותפים. מינוי מנחה שאיננו ממלא תנאי זה חייב באישור הרשות ללימודים מתקדמים.

4.4 הוועדה החוגית לתואר שני תוודא מניעת יחסי תלות בין התלמיד למנחה במקרה של ניגוד אינטרסים.

4.5 המנחים יאושרו ע"י הוועדה החוגית לתואר שני לאחר שהתלמיד המונחה קיבל את הסכמתם בכתב להדרכתו.

4.6 תפקידיו העיקריים של המנחה/המנחים הם:

א) ייעוץ לתלמיד בשלבים השונים של תכנון המחקר וביצועו, הכוללים גיבוש הצעת מחקר כתובה, עיבוד תוצאות המחקר והכנת הנוסח הסופי של עבודת הגמר המחקרית.
ב) קיום קשר שוטף עם התלמיד במהלך המחקר.

- ג) אישור הנוסח הסופי של עבודת הגמר המחקרית המוגשת לשיפוט.
ד) שיפוט עבודת הגמר המחקרית, בנוסף על שופט או שופטים נוספים.
- 4.7 הוועדה החוגית ללימודי תואר שני תדון בהחלפת מנחה/מנחים באחד מן המקרים הבאים:
- א) היעדרותם של אחד מהם מהארץ איננה מאפשרת המשך הנחיה תקינה.
ב) אם אחד מהם מבקש לבטל את מינויו כמנחה.
ג) אם התלמיד מבקש להחליף את המנחה או אחד מן המנחים השותפים.

שופטים לעבודת גמר מחקרית

- 5.1 **הסמכות לשפוט עבודת גמר מחקרית (תיזה) כדלהלן:**
כל איש סגל באוניברסיטת חיפה מדרגת מרצה ומעלה במסלול א', כל איש סגל ממוסד אקדמי מוכר אחר בישראל או בחו"ל מדרגת מרצה ומעלה במסלול א'.
מינוי שופט שאינו עומד בתנאים חייב בהמלצה מנומקת של הוועדה החוגית לתואר שני ובאישור הדיקן ללימודים מתקדמים.
חבר סגל שאינו עומד בקריטריונים להנחיה (ראה סעיף 4.2) וקיבל אישור הנחיה קבוע, מוסמך גם לשפוט באופן קבוע עבודות גמר מחקריות.
- 5.2 הוועדה החוגית לתואר שני תוודא מניעת יחסי תלות בין התלמיד לשופט במקרה של ניגוד אינטרסים.
- 5.3 כל אחד מקוראי עבודת הגמר המחקרית יחווה את דעתו על העבודה וימסור את דו"ח השיפוט ישירות ליו"ר הוועדה החוגית ללימודי תואר שני. נוסח דו"ח השיפוט ייקבע על ידי הוועדה החוגית ללימודי תואר שני ויכלול:
- א) סיכום תוצאות המחקר.
ב) הערכת החיבור מבחינת תוכנו, שיטתו ומבנהו.
ג) הצעות לשינויים, תיקונים, או השלמות במידת הצורך.
ד) ציון מספרי (בשיטה המאונית).
ה) המנחה יוסיף הערכה לגבי יכולתו של התלמיד והתאמתו להמשך לימודים לתואר שלישי.

הוראת קורסים בלימודי תואר שני

- 6.1 **הסמכות להורות קורסים ברמת מ"א (דרג 4 ומעלה) היא כדלהלן:**
1. כל איש סגל באוניברסיטת חיפה מדרגת מרצה ומעלה במסלול א'.
 2. כל איש סגל בדרגת מרצה ומעלה במסלול ג' באוניברסיטת חיפה.
 3. כל איש סגל באוניברסיטת חיפה בדרגת עמית הוראה א' ומעלה, אשר יש לו גם מינוי באוניברסיטה אחרת בדרגת מרצה ומעלה במסלול א'.
 4. כל איש סגל באוניברסיטת חיפה בדרגת מורה בכיר.
- מינוי חבר סגל שאינו עומד בתנאים אלו חייב באישור דיקן הפקולטה והדיקן ללימודים מתקדמים.

פרק ג' – נוהלי קבלה, הרשמה וייעוץ

נוהלי קבלה

7.1 ההרשמה ללימודי תואר שני מתקיימת במועדים המפורסמים באמצעי התקשורת על-ידי האוניברסיטה.

7.2 תנאי קבלה

לצורך ההרשמה קיימת הבחנה בין:

קבלה כתלמיד "מן המניין"

קבלה כתלמיד "על תנאי"

הוועדה החוגית לתואר שני תדון בדבר מעמד הקבלה של התלמיד.

7.3 תלמיד במעמד "מן המניין"

א) מועמד המבקש להירשם ללימודי תואר שני כתלמיד מן המניין, חייב למלא את התנאים הבאים:

(1) בעל תואר ראשון ממוסד מוכר להשכלה גבוהה בארץ או בחו"ל, בציון משוקלל של 76 לפחות בכל אחד מחוגי הלימוד לתואר ראשון.

(2) מועמד בעל תואר ראשון ממוסד מוכר להשכלה גבוהה בארץ או בחו"ל אשר למד במסלול דו חוגי ובאחד החוגים השיג ציון משוקלל הנמוך מ-76 ולא פחות מ-70, יוכל להתקבל כתלמיד מן המניין רק אם השיג ציון משוקלל של 80 לפחות בחוג אחד.

(3) הגיש טופס בקשה והמציא בזמן את כל המסמכים הדרושים.

(4) מילא דרישות נוספות שנקבעו על-ידי החוג.

ב) מועמד אשר ברשותו אישור זכאות לתואר ראשון בציון סופי התואר את תנאי הקבלה, ואולם נדרש לקורסי השלמה בחוג בהיקף של עד 2 קורסים לכל היותר (ולא מעבר ל-8 ש"ס), יוכל, בהמלצת הוועדה החוגית ללימודי תואר שני ואישור הדיקן ללימודים מתקדמים, להתקבל כתלמיד מן המניין. אישור הזכאות למ"א של תלמיד זה יותנה במילוי קורסי השלמה.

7.4 תלמיד במעמד "על תנאי"

א) תלמיד אשר למד במסלול דו-חוגי או חד-חוגי ולא סיים את כל חובותיו, רשאי להירשם ללימודי תואר שני כתלמיד על-תנאי בתנאים הבאים:

(1) התלמיד סיים את כל חובות השמייעה לתואר "בוגר".

(2) היקף הקורסים בהם אין עדיין ציון סופי, מאפשר על-פי המלצת הוועדה החוגית ללימודי תואר שני ושיקול דעתו של הדיקן ללימודים מתקדמים להשלים עד תום הסמסטר הראשון ללימודי התואר השני.

(3) לתלמיד נותרה לכל היותר הגשה של עבודה סמינריונית אחת בחוג אותו הוא ממשיך ללימודי תואר שני.

(4) התלמיד המציא גיליון ציונים מעודכן ומפורט.

- (5) התלמיד הגיש טופס בקשה והמציא בזמן את כל המסמכים הדרושים.
- (6) לאחר סיום כל החובות לתואר "בוגר", ממוצע הציונים חייב למלא אחר הדרישות האוניברסיטאיות ו/או החוגיות לקבלה ללימודי תואר שני.
- (7) תלמיד על תנאי יעבור למצב של תלמיד מן המניין אם סיים את כל חובותיו לתואר הראשון עד תום הסמסטר הראשון של שנת לימודיו הראשונה לתואר שני. תלמיד שלא עמד בתנאי זה יופסקו לימודיו.
- ב) מועמד אשר ברשותו אישור זכאות לתואר ראשון בציון סופי התואם את תנאי הקבלה, אך נדרש לקורסי השלמה בחוג בהיקף של 4 קורסים לכל היותר (ולא מעבר ל-16 ש"ס) יוכל, בהמלצת הוועדה החוגית ללימודי תואר שני ואישור הדיקן ללימודים מתקדמים, להתקבל כתלמיד "על תנאי". תלמיד זה יהא חייב לסיים את קורסי השלמה עד סוף שנת הלימודים הראשונה לתואר על מנת לעבור למועמד של תלמיד מן המניין. קורסי השלמה לא ייכללו במסגרת השעות ללימודי מ"א.
- חריגה מתנאים אלה, המנוגדת לתקנון, טעונה המלצת הוועדה החוגית לתואר שני ואישור הדיקן ללימודים מתקדמים.**

7.5 תנאי קבלה למסלול אישי

- א) מסלול לימודים אישי מתקיים בחלק מן החוגים המקיימים תכנית לימודים עם כתיבת עבודת גמר מחקרית (תיזה). על המועמד לוודא מול הוועדה החוגית לתואר שני את קיום המסלול בחוג בו הוא מעוניין ללמוד.
- ב) המועמד יתקשר עם חוג אשר מקיים לימודי תואר שני הקרוב ביותר לתחום בו הוא מעוניין להתמחות ולכתוב עבודת גמר מחקרית (תיזה), ולקבל את הסכמתו ללמוד במסלול זה במסגרת החוג.
- ג) יתקבל תלמיד אשר הנו בעל תואר ראשון ממוסד מוכר להשכלה גבוהה בארץ או בחו"ל והשיג בלימודי התואר הראשון ציון משוקלל של **80 לפחות** בכל אחד מחוגי הלימוד.
- ד) לכל תלמיד שיתקבל למסלול זה ימונה יועץ אקדמי מטעם החוג, אשר ינחה אותו וידריך בקביעת תכנית לימודים, המורכבת מקורסים הנלמדים בחוגים שונים והקשורים בנושא המרכזי שבו רוצה התלמיד להתמחות.
- ה) החוג יעביר לרשות ללימודים מתקדמים את תכנית הלימודים האישית, תחום ההתמחות ושמות המנחה/ים.
- ו) קבלתו של מועמד ללימודים במסלול זה טעונה אישור הדיקן ללימודים מתקדמים.

7.6 תנאי קבלה למסלול מואץ למ"א

- א) חוגים שיש להם הרשאה לקיום מסלול מואץ למ"א יוכלו לבחור בתלמידים המצטיינים שלהם על-פי תנאי ההרשאה שקיבלו, ולהציע להם מסלול לימודים זה.
- ב) תלמידים מצטיינים לתואר ראשון שיאותרו על-ידי החוג, יוכלו להירשם ללימודי תואר שני לקראת השנה השלישית ללימודי התואר הראשון.

תקנון לימודים לתואר השני ולתואר השלישי

- ג) תלמידים אלה ימציאו אישור מחוגי הלימוד לתואר ראשון, המציין כי יוכלו לסיים את חובות הלימודים לתואר ראשון עד תום השנה השלישית ללימודיהם.
- ד) מועמד ללימודים במסלול זה ימלא הצהרה בדבר הבנת התנאים האקדמיים והמינהליים של המסלול המואץ למ"א. ההצהרה החתומה על ידי המועמד תצורף לתיק המועמדות והיא מהווה חלק מתנאי הקבלה.
- ה) תלמידים אלה יחויבו בכל מכסת הלימודים של התואר הראשון.
- ו) עם השלמת כל חובות לימודי התואר הראשון, יהיו התלמידים זכאים לתואר "בוגר האוניברסיטה".
- ז) קבלתו של מועמד ללימודים במסלול זה טעונה אישור הדיקן ללימודים מתקדמים.

7.7 תנאי קבלה למסלול ישיר לדוקטורט

מסלול לימודים זה מיועד לתלמידים מצטיינים שברצונם להמשיך ברצף לקראת לימודי דוקטורט ושהחוג רואה בהם מועמדים אפשריים ללימודי תואר שלישי. מועמד המבקש להירשם כתלמיד מן המניין למסלול ישיר לדוקטורט חייב למלא את התנאים הבאים:

- א) הינו בעל תואר ראשון ממוסד מוכר להשכלה גבוהה בארץ או בחו"ל, והשיג בלימודי התואר הראשון ציון של 90 לפחות בכל אחד מחוגי הלימוד לתואר.
- ב) מילא דרישות נוספות שנקבעו על ידי החוג.
- ג) המציא בזמן את המסמכים הבאים:
טופס בקשת קבלה ללימודים,
גיליון ציונים מאושר לתואר "בוגר", כולל ציון סופי משוקלל בכל אחד מחוגי הלימוד, הצהרת כוונות לגבי נושא המחקר המוצע, מאושרת על ידי המנחה המיועד, אישור בכתב על הסכמת מנחה העומד בקריטריונים להנחייה, קורות חיים, שתי המלצות מאנשי אקדמיה.

בקשה להירשם למסלול ישיר לדוקטורט תתקבל גם ממועמד המבקש ללמוד בחוג לימודים לתואר שני **השונה** מהחוג או החוגים שבהם סיים את לימודיו לתואר ראשון. על המועמד למלא את התנאים הבאים:

- א) הינו בעל תואר ראשון ממוסד מוכר להשכלה גבוהה בארץ או בחו"ל, והשיג בלימודי התואר הראשון ציון משוקלל של 90 לפחות בכל אחד מחוגי הלימוד.
- ב) מילא דרישות נוספות שנקבעו על ידי החוג.
- ג) הגיש טופס בקשה והמציא בזמן את כל המסמכים הדרושים כמפורט לעיל.

הדיון במועמדים למסלול הישיר לדוקטורט יתקיים במסגרת הוועדה החוגית לתואר שלישי. בחוגים בהם לא קיימת תכנית לימודים לתואר שלישי יועבר תיק הקבלה למסלול הישיר לדוקטורט לאישור הוועדה הכלל-אוניברסיטאית לתלמידי מחקר (ראה סעיף 4.2 בתקנון לימודי תואר שלישי).

הערות:

- (א) אין קבלה במעמד על תנאי למסלול הישיר לדוקטורט.
(ב) הקבלה למסלול זה תתאפשר רק בתחילת שנת לימודים.
(ג) תלמידים יוכלו להתקבל למסלול ישיר לדוקטורט לא יאחר מסוף שנת הלימודים הראשונה לתואר שני, במידה ועומדים בקריטריונים שצוינו לעיל ועל סמך הישגיהם בשנת הלימודים הראשונה בלימודי התואר השני.
(ד) חוגים אשר לא מקיימים תכנית לימודים לתואר שני לא יוכלו לקבל תלמידים למסלול הישיר לדוקטורט.

הרשמה וייעוץ לכל מסלולי הלימוד

- 8.1 כל חוג המקיים לימודי תואר שני ימציא למחלקת השרשמה באגף מינהל תלמידים במועד המתאים (לפני פרסום תאריכי ההרשמה) מארזי הרשמה במספר עותקים מספיק. מארזי ההרשמה יכלול דפי מידע מפורטים ומעודכנים על החוג (כולל מידע על החוג, סגל מוריו, מגמות הלימודים, תכניות לימודים, בחינות מ"א וכיו"ב) ושאלונים לגבי מידע נוסף שהחוג נוקק לו.
- 8.2 מועמד ללימודי תואר שני ימלא טופס הרשמה ויציין את החוג בו הוא מבקש להמשיך את לימודיו. אגף מינהל תלמידים יעביר את טופס ההרשמה בצירוף תיקו של המועמד למזכירות החוג לדיון במועמד. לקראת דיון זה תרכז העוזר המינהלי לראש החוג את כל המידע הרלבנטי על המועמד משני חוגי הלימודי לב"א. לאחר סיום הדיון, תעביר מזכירות החוג את תיק המועמד עם המלצת החוג אל הרשות ללימודים מתקדמים.
- 8.3 תיק המועמד לקבלה לכל מסלולי הלימוד יכלול:
- ◆ טופס בקשת קבלה ללימודים.
 - ◆ ציוני גמר לתואר "בוגר" בחוגי הלימוד השונים ובמקבצים.
 - ◆ גיליון ציונים מאושר לתואר "בוגר".
 - ◆ גיליון ציונים מלימודים אקדמיים נוספים.
 - ◆ המלצת קבלה של הוועדה החוגית ללימודי תואר שני וחתומת ראש החוג ויו"ר הוועדה החוגית לתואר שני בדבר תנאי הקבלה (טופס החלטה).
- 8.4 זכותו של החוג להטיל דרישות נוספות על המועמד כגון: בחינות כניסה, שאלון אישי, ראיון אישי, נסיון קודם בעבודה, מכתבי המלצה וכל דרישה אחרת שתסייע לחוג להחליט בדבר קבלת המועמד.
- 8.5 המלצת החוג על קבלת המועמד תועבר אל הרשות ללימודים מתקדמים. לאחר בדיקת החומר ברשות ואישורו, יועבר תיק המועמד על-ידי הרשות לאגף מינהל תלמידים שישלח למועמדים הודעות קבלה על-פי החלטת הדיקן ללימודים מתקדמים.
- 8.6 ההחלטה על דחייה של מועמדים היא בידי החוג. במקרה של דחייה, תועבר ההחלטה ישירות לאגף מינהל תלמידים, אשר ישלח את הודעת הדחייה.
- 8.7 החלטה על קבלת תלמיד ללימודי השלמה לקראת הצגת מועמדות לתואר שני תועבר לאגף מינהל תלמידים, לאחר אישור הדיקן ללימודים מתקדמים (ראה סעיף 8.13 א') אשר ישלח את הודעת הקבלה, בציון חובות הלימודים הנדרשות.

תקנון לימודים לתואר השני ולתואר השלישי

8.8 הוועדה החוגית לתואר שני תמנה לכל תלמיד יועץ אקדמי שהתקבל ללימודי תואר שני. תפקידו של היועץ האקדמי לעזור לתלמיד בהרכבת תכנית הלימודים, לאשר את תכנית הלימודים ולעקוב אחר התקדמות התלמיד בלימודיו.

8.9 כל תלמיד לתואר שני חייב ביעוץ וברישום בכל שנה במהלך לימודיו. הודעות בדבר מועדי הייעוץ והרישום תישלחנה לכל התלמידים במהלך חופשת הקיץ על-ידי אגף מינהל תלמידים.

8.10 בדיקה בעברית

מועמדים בעלי תואר ראשון ממוסד מוכר להשכלה גבוהה ששפת ההוראה בו אינה עברית, חייבים לעמוד בבחינת ידע בעברית ברמה הנדרשת על-ידי האוניברסיטה. כל חוג יקבע אם התלמידים יעמדו בבחינה זו כתנאי לקבלתם ללימודים, או את מועד ביצועה תוך כדי לימודיהם כתנאי לזכאותם לתואר וזאת באישור הדיקן ללימודים מתקדמים.

מועמדים שסיימו בית ספר תיכון ששפת ההוראה בו עברית, או מועמדים המבקשים ללמוד בחוג לשפה וספרות אנגלית ובחוג לשפה וספרות צרפתית פטורים מבדיקה זו.

8.11 בוגרי אוניברסיטאות מחו"ל

א. מועמדים ללימודי תואר שני אשר הינם בוגרים של אוניברסיטאות מוכרות מחו"ל וכן של אוניברסיטאות בעלות שלוחות בישראל, אשר פועלות באישור המועצה להשכלה גבוהה, יבחרו באחת מן האפשרויות הבאות כאחד מתנאי הקבלה ללימודים: (1) לעמוד בהצלחה במבחן ה-GRE הכללי (General Test) ולהימצא באחוזון ה-70% בכל אחד משלושת מרכיבי המבחן. המועמד יצרף את תוצאת מבחן ה-GRE לערכת ההרשמה וכן אישור מהמועצה להשכלה גבוהה על פעילותה של שלוחת אוניברסיטה מחו"ל בישראל (במידה והוא בוגר שלוחה). לאחר קבלת כל המסמכים הנ"ל, יועבר תיקו של המועמד לדיקן ללימודים מתקדמים. עם קבלת אישור הדיקן על המשך הליך הקבלה, יועבר התיק לדיון בוועדות החוגיות. (2) להציג מועמדות למסלול לימודי השלמה לקראת מ"א (במסגרת התואר הראשון), ולהשלים לפחות ארבעה קורסים בהיקף כולל של 16 ש"ס בציון ממוצע של 80 לפחות. אחד מתוך הקורסים יהיה בדרג 3 ויחייב כתיבת עבודה סמינריונית. במידה ותמליץ הוועדה החוגית על קבלת המועמד למסלול זה, יועבר תיקו, בצירוף אישור מהמועצה להשכלה גבוהה על פעילותה של שלוחת האוניברסיטה מחו"ל בארץ, לאישור הדיקן ללימודים מתקדמים. בנוסף, יצורף לתיק נספח להודעת קבלה המפרט את היקף הקורסים הנדרש, שמות הקורסים וציון שיש להשיג בהם. עם סיום ההשלמות כנדרש, יירשמו התלמידים מחדש ויצוגו מועמדותם ללימודי תואר שני, במסלול ב' בלבד. מועמדים ללימודי תואר שני במסלול א' (עם כתיבת עבודת תזה) יחוייבו בבחינת GRE. כל חריגה מכללים אלו טעונה אישור הדיקן ללימודים מתקדמים.

ב. מועמדים בעלי תואר מאחת ממדינות חבר העמים, מסמכיהם יובאו בפני ועדה אקדמית, הפועלת מטעם הדיקן ללימודים מתקדמים, אשר תחליט בדבר המשך הליך הקבלה לאוניברסיטה.

8.12 תלמיד השלמות לקראת הצגת מועמדות ללימודי תואר שני

- (א) מועמדים אשר עומדים בקריטריונים האוניברסיטאיים לקבלה לתואר שני (כפי שמפורטים בסעיף 7.3), אולם הוועדה החוגית לתואר שני הטילה עליהם קורסי השלמה בהיקף העולה על 16 ש"ס, יוכלו, באישור ראש החוג והוועדה החוגית לתואר שני, להתקבל ללימודי השלמות לקראת הצגת מועמדות לתואר שני. עם סיום ההשלמות בציון הנדרש ע"י החוג, יירשמו מחדש ויצוגו מועמדותם ללימודי תואר שני. (הערה: תלמידים אלה אינם מטופלים ע"י הרשות ללימודים מתקדמים.)
- (ב) מועמדים שאינם עומדים בקריטריונים האוניברסיטאיים לקבלה לתואר שני (כפי שמפורטים בסעיף 7.3), אולם השיגו בלימודי התואר הראשון ציון סופי הנע בין 70 ל-75 בשני חוגי הלימוד, יוכלו להציג מועמדותם ללימודי השלמות לקראת לימודי תואר שני (במסגרת התואר הראשון).
- במידה והוועדה החוגית ללימודי תואר שני תמליץ על קבלתם, יועבר תיק המועמדות לאישור הדיקן ללימודים מתקדמים בצרוף היקף הקורסים הנדרש והציון שיש להשיג בהם. **המינימום הנדרש להשלמות במסגרת זו הוא שלושה קורסים בהיקף כולל של 12 ש"ס, אותם יש להשלים בציון ממוצע של 80 לפחות.**
- לאחר אישור הדיקן, ניתן יהיה לבצע את הקבלה. עם סיום ההשלמות כנדרש, יירשמו התלמידים מחדש ויצוגו מועמדותם ללימודי תואר שני.
- במידה ותחליט הוועדה החוגית ללימודי תואר שני על דחייה, יועבר התיק ישירות לאגף מינהל תלמידים.
- מועמדים אשר השיגו בלימודי התואר הראשון ציון נמוך מ-70 לא יוכלו להתקבל למסלול השלמות לקראת לימודי תואר שני.**
- כל חריגה מכלל זה טעונה אישור הדיקן ללימודים מתקדמים.
- החוגים רשאים להחמיר אך לא להקל מתנאי הקבלה, וזאת בתנאי שדרישות הקבלה הנוספות פורטו במארז ההרשמה ואושרו על ידי הרשות ללימודים מתקדמים.**

פרק ד' – דרישות אקדמיות ללימודים לתואר שני

מסלולי לימוד לתואר שני

הערה: כל חוג רשאי להחליט אילו מסלולי לימוד לתואר שני שאושרו כמקובל ע"י מוסדות האוניברסיטה ייפתחו בכל שנת לימודים. תלמידים אשר החלו לימודיהם במסלול כלשהו בלימודי תואר שני יסיימו לימודיהם במסלול זה גם אם המסלול לא נפתח בשנים שלאחר מכן.

9.1 מסלול א'

מסלול זה מורכב משעורי חובה ושעורי בחירה בהיקף של 32-36 ש"ס, לא כולל לימודי עזר ולימודי השלמה. במסלול זה נדרש התלמיד לכתוב עבודת גמר מחקרית (תיזה). מכסת השעות במסלול זה תקטן בתכניות מ"א של חוגים אשר תכנית הלימודים הנורמטיבית שלהם לתואר ראשון היתה מעל ל-3 שנים.

9.2 מסלול אישי

מטרתו של המסלול לאפשר לתלמיד ללמוד תחום אינטרדיסציפלינרי, אותו הוא מעוניין לחקור ולכתוב עבודת גמר מחקרית (תיזה), ולכן מחייב לימוד קורסים מחוגים שונים. תוכנית הלימודים תבנה בהתאם לתחום המחקר, ותכלול לכל הפחות ארבעה קורסים מתחום ההתמחות הספציפי של התלמיד. התכנית תיבנה על-ידי התלמיד ומנחה עבודת הגמר המחקרית (תיזה), ותקבל את אישור יו"ר הוועדה החוגית לתואר שני והדיקן ללימודים מתקדמים. במסלול זה מחויב התלמיד במכסת שעות לימוד כמו במסלול א'

דרישות לימודיות

- א) התלמיד חייב במכסת שעות לימוד כמו במסלול א' בתוספת קורסי עזר והשלמות על-פי הצורך.
- ב) לפחות 70% מקורסי החובה והבחירה יהיו בדרג 4 ומעלה. יתר הקורסים יכולים להיות בדרג 3 אך לא בדרג נמוך יותר.
- ג) התלמיד חייב ללמוד לכל הפחות ארבעה קורסים, בהיקף 4 ש"ס כל אחד, בתחום ההתמחות.
- ד) התלמיד חייב בכתיבת עבודת גמר מחקרית (תיזה).

תעודת מוסמך האוניברסיטה

בתעודת המוסמך יצוין שם החוג בו סיים התלמיד את לימודיו במסלול אישי וכן תחום ההתמחות.

9.3 מסלול מואץ למ"א

תנאים אקדמיים

1. המסלול המואץ מיועד למועמדים המעוניינים בכתיבת עבודת גמר מחקרית (תיזה) ולמועמדים המעוניינים במסלול ללא תיזה (מסלול ב').
2. המסלול מיועד לתלמידי תואר ראשון אשר השיגו במהלך לימודי שנה א' ושנה ב' ממוצע של 90 לפחות.
3. תלמיד שיזוהה כמצטיין, יוכל ללמוד בשנה ג' ללימודיו שלושה קורסים מלימודי התואר השני (לא יותר מ-12 ש"ס). במידה ויתקבל התלמיד ללימודי התואר השני בשנה העוקבת, יוכרו קורסים אלה כחלק מתכנית הלימודים למ"א.
4. התלמיד כתב לפחות עבודה סמינריונית אחת והשיג בה ציון של 90 לפחות.
5. במהלך שנה ג' ללימודי התואר הראשון חייב התלמיד לסיים את חובות השמיעה לתואר הראשון.
6. התלמיד יתקבל ללימודי התואר השני בשנה ד' ללימודיו במעמד של תלמיד "על תנאי", במידה ונותרה לו חובת הגשת עבודות בב"א.
7. על התלמיד להציג את אישור הזכאות לתואר הראשון עד תום הסמסטר הראשון של לימודי התואר השני כתנאי להמשך לימודיו לתואר שני בסמסטר ב'.
8. במהלך שנה ד' ללימודיו ישלים התלמיד את מכסת הקורסים הנדרשת על-ידי החוג.

מסלול עם כתיבת תיזה

1. על התלמיד להגיש הצעת תיזה ולקבל את אישור הוועדה החוגית לתואר שני להצעה עד תום שנה ד', ולא יאוחר מתחילת שנה"ל העוקבת.
2. השנה החמישית תוקדש לכתיבת עבודת התיזה.
3. עבודת התיזה תוגש לשיפוט בתום השנה החמישית, כולל חופשת הקיץ.
4. משך הלימודים הכללי לתואר ראשון ושני במסלול המואץ במסלול עם כתיבת תיזה יעמוד על חמש שנים.

מסלול עם בחינת גמר

1. התלמיד יגיש עד תום שנת הלימודים הרביעית את כל עבודותיו.
2. התלמיד יגש לבחינת הגמר בתום שנה רביעית, כולל חופשת הקיץ.
3. משך הלימודים הכללי לתואר ראשון ושני במסלול המואץ במסלול עם בחינת גמר יעמוד על ארבע שנים.

9.4 מסלול ישיר לדוקטורט

מסלול לימודים זה מיועד לתלמידים מצטיינים שברצונם להמשיך ברצף לקראת לימודי דוקטורט ושהחוג רואה בהם מועמדים אפשריים ללימודי תואר שלישי.

מבנה הלימודים

- א) השתתפות בקורסים בהיקף של 26 ש"ס לפחות ברמת מ"א, וסיומם בציון משוקלל של 90 לפחות.
 - ב) הגשת שתי עבודות סמינריוניות או חלופה שוות ערך שנקבעה על ידי החוג. על התלמיד להשיג ציון של 90 לפחות בכל אחת משתי העבודות הסמינריוניות.
 - ג) תנאי המעבר משנה א' לשנה ב' הינם השתתפות בקורסים בהיקף של 16 ש"ס לפחות, בציון משוקלל של 90 לפחות, והגשת עבודה סמינריונית שזכתה לציון 90 לפחות.
 - ד) הגשת הצעת מחקר לתואר שלישי לא יאוחר מתחילת הסמסטר הרביעי ללימודים.
- משך הלימודים למטלות אלה הוא שנתיים.**
- עם אישור הצעת המחקר לדוקטורט, ועמידה בכל חובות הלימודים כמפורט לעיל, יעבור התלמיד למעמד של תלמיד דוקטורט שלב ב', במסגרתו יבצע את המחקר ויכתוב את עבודת הדוקטורט.

משך הלימודים לכתיבת עבודת הדוקטורט הוא שנתיים.

תלמיד במסלול הישיר לדוקטורט יוכל לקבל תעודת מוסמך האוניברסיטה מיד עם אישור הצעת המחקר לדוקטורט, ועמידה בחובות הלימוד של המסלול הישיר לדוקטורט. תלמיד יוכל בכל שלב לפרוש מן המסלול הישיר לדוקטורט אם אינו מעוניין להמשיך בו, ויהיה עליו להשלים את מיכסת הלימודים ושאר החובות הנדרשים לקבלת התואר השני, בין במסלול א' ובין אם במסלול ב'.

תקנון לימודים לתואר השני ולתואר השלישי

תלמיד אשר יוגדר במצב אקדמי לא תקין, כמפורט להלן, יועבר למסלול לימודים רגיל לתואר שני:

1. לא השלים את חובות המסלול הישיר לדוקטורט בתום שנתיים (השלמת 26 ש"ס לפחות, כולל הגשת שתי עבודות סמינריוניות).
2. לא עמד בתנאי המעבר משנה א' לשנה ב'.
3. לא אושרה לו הצעת המחקר לדוקטורט.

9.5 מסלול ב'

מסלול זה מורכב משעורי חובה ושעורי בחירה בהיקף של 44-48 ש"ס, לא כולל לימודי עזר ולימודי השלמה. מכסת השעות במסלול זה תקטן בתכניות מ"א של חוגים אשר תכנית הלימודים הנורמטיבית שלהם לתואר ראשון היתה מעל ל-3 שנים. מסלול זה כולל עמידה בבחינת גמר. מתכונת בחינת הגמר תקבע ע"י החוג. החוג רשאי להחליט על כתיבת פרויקט שיהיה בנוסף או במקום בחינת הגמר. החוג יקבע את היקף שעורי הבחירה המרביים שתלמיד רשאי ללמוד מחוץ לחוג. קורסים אלה חייבים להיות בדרג 3 לפחות. זכאות לתואר מוסמך במסלול ב' אינה מאפשרת המשך לימודים ישיר לקראת תואר שלישי.

9.6 לימודי שפה זרה

אם תכנית הלימודים בחוג כוללת לימודי שפה זרה, תוכל הוועדה החוגית ללימודי תואר שני להכיר במחצית מלימודי השפה הזרה כקורסי בחירה בתכנית הלימודים של התלמיד, ולא יותר מ-8 ש"ס, עפ"י הפירוט הבא:
(א) חוגים בהם תכנית הלימודים כוללת 16 ש"ס שפה זרה (מתחילים ומתקדמים) יוכלו להכיר לא יותר מ-8 ש"ס לימודי שפה כקורסי בחירה.
(ב) חוגים בהם תכנית הלימודים כוללת 8 ש"ס שפה זרה (מתחילים/מתקדמים) יוכלו להכיר לא יותר מ-4 ש"ס לימודי שפה כקורסי בחירה.

חובות אקדמיות נוספות במסלולי הלימוד

- 10.1 במסלול א', מסלול אישי, מסלול מואץ עם כתיבת תיזה, מסלול ישיר לדוקטורט, יש לכתוב לפחות שתי עבודות סמינריוניות בלבד או מטלות שוות ערך.
- 10.2 במסלול ב' יש לכתוב שלוש עבודות סמינריוניות בלבד או מטלות שוות ערך.
- 10.3 קורסי עזר שהחוג מחייב בהם את התלמיד אינם נמנים במנין השעות לתואר ואינם משתקלים בציון הסופי.
- 10.4 תכנית הלימודים בכל מסלולי הלימוד לתואר שני חייבת לכלול לפחות סמינריון מחקר או סמינר סטטיסטי, או מתודולוגי אחד, המקנה מיומנויות מחקר בהיקף של 4 ש"ס. תוכנו ומטלותיו ייקבעו ע"י החוג.

- 10.5 מעבר ממסלול לימודים אחד למשנהו אפשרי באישור הוועדה החוגית לתואר שני. במקרה של מעבר ממסלול למסלול יחויב התלמיד בכל הדרישות של המסלול החדש, אך יוכל לקבל פטור עבור לימודיו במסלול הישן כמילוי חלקי של הדרישות למסלול החדש.
- באישור הוועדה החוגית לתואר שני יוכרו לימודיו של התלמיד במסלול הישן כמילוי חלקי של תכנית הלימודים במסלול החדש.
- שינוי מסלול לימודים יתאפשר לא יאוחר מתום סמסטר א' של השנה השנייה ללימודים. הוועדה החוגית תיידע את הרשות ללימודים מתקדמים בדבר מעבר של כל תלמיד ממסלול למסלול.
- 10.6 א) במסלולי לימוד עם כתיבת עבודת גמר מחקרית (תיזה), יורשה התלמיד להגיש את התיזה לשיפוט רק לאחר שסיים את כל חובות השמיעה והגיש את כל עבודותיו לתואר.
- ב) במסלולי לימוד ללא כתיבת תיזה, יורשה התלמיד לגשת לבחינה/להגיש את מטלות הסיום רק לאחר שסיים את כל חובות השמיעה והגיש את כל עבודותיו לתואר.
- 10.7 בנוסף לקורסי עזר, רשאי החוג להטיל על תלמידי תואר שני בכל מסלולי הלימודים חובת עבודה מעשית (פרקטיקום) כתנאי לקבלת התואר. היקף ההתמחות במסגרת העבודה המעשית טעון אישור הדיקן ללימודים מתקדמים.
- 10.8 חוג רשאי לאשר לתלמיד הלומד לתואר שני עד 2 ש"ס זכות בתקופת לימודיו עבור השתתפות בחמישה ימים מצטברים במשך שנתיים של כנסים מדעים/ימי עיון. כל חוג ובית ספר יחליט האם לאמץ הסדר זה וכיצד ליישמו.
- הערה: תלמידי מסלול ישיר לדוקטורט אינם זכאים להסדר זה.
- 10.9 א) הוועדה החוגית לתואר שני רשאית להמליץ בפני הדיקן ללימודים מתקדמים להכיר לתלמיד בקורסים אקדמיים (חובה, בחירה, שפה זרה) שנלמדו במוסד אחר להשכלה גבוהה ושעבורם לא קיבל תואר.
- קורסים ממוסד אחר, שהוכרו ע"י הדיקן ללימודים מתקדמים לצורך המשך לימודים באוניברסיטת חיפה, ציוניהם ישוקללו בממוצע הציונים הסופי.
- ב) הוועדה החוגית לתואר שני רשאית להמליץ בפני הדיקן ללימודים מתקדמים להכיר לתלמיד בקורסים שנלמדו במסגרת היחידה ללימודי המשך במוסד מוכר להשכלה גבוהה בהיקף כולל של עד 8 ש"ס. זאת בתנאי והתמלאו הקריטריונים הבאים:
1. היקף הקורס עומד על לפחות 28 שעות אקדמיות.
 2. קיימת תכנית לימודים כתובה המתארת את תכני הקורס, מבנהו ודרישות הלימוד.
 3. בתום הקורס עמד התלמיד במטלות כגון: בחינה, תרגיל מסכם או עבודה. על מטלות אלה חייב התלמיד לקבל ציון.
 4. מרצה הקורס הינו בעל תואר שלישי מאוניברסיטה מוכרת, ושעיקר עיסוקו באוניברסיטה מוכרת, או לחילופין הינו איש מקצוע בעל תעודת מ"א לפחות

תקנון לימודים לתואר השני ולתואר השלישי

ממוסד מוכר להשכלה גבוהה (כגון: משפטן, רואה חשבון, עיתונאי, רופא או כל מומחה בתחומו).

5. ניצול השעות בגין לימודי קורסים ביחידה ללימודי המשך ניתן למימוש תוך מקסימום 4 שנים.

ג) תלמיד יקבל תואר "מוסמך" מטעם אוניברסיטת חיפה רק אם למד באוניברסיטת חיפה לפחות את לימודי שנה ב' (או הלימודים המתקדמים של התכנית לתואר שני) ולא פחות ממחצית מכסת הלימודים לתואר שני (לפי המסלולים הנהוגים באוניברסיטת חיפה), לרבות כתיבת שתי עבודות סמינריוניות לפחות, עבודת גמר מחקרית/בחינת גמר. חריגה מתת-סעיף זה טעונה אישור של הדיקן ללימודים מתקדמים.

נהלים חוגיים, המוסיפים על התקנון הכלל אוניברסיטאי, אך לא גורעים ממנו, יפורסמו בנפרד ע"י החוגים.

10.10 הוועדה החוגית ללימודי תואר שני תוכל להמליץ לפני הדיקן ללימודים מתקדמים על הכרה בהצעת תיזה או בעבודת תיזה לצורך מעבר למסלול ב' כקורסי בחירה. ההכרה והיקפה טעונים אישור הדיקן ללימודים מתקדמים.

משך לימודים נורמטיביים

11.1 משך הלימודים לתואר שני במסלולים הדורשים כתיבת עבודת גמר מחקרית (תיזה) הוא שלוש שנים.

11.2 משך הלימודים לתואר שני במסלול ב' הוא שנתיים.

11.3 משך הלימודים במסלול מואץ למ"א עם כתיבת עבודת גמר מחקרית (תיזה) הוא חמש שנים (ללימודי התואר הראשון והשני).

11.4 משך הלימודים במסלול מואץ למ"א ללא כתיבת תיזה הוא ארבע שנים (ללימודי התואר הראשון והשני).

11.5 משך הלימודים במסלול ישיר לדוקטורט הוא ארבע שנים.

חריגה ממשך הלימודים בכל מסלולי הלימוד טעונה המלצת הוועדה החוגית לתואר שני ואישור הדיקן ללימודים מתקדמים.

פרק ה' – בחינות, ציונים ועבודות

- 12.1 א) בכל קורס (חובה, בחירה, השלמה או קורס עזר) ייתן המורה בסיום הקורס ציון לכל תלמיד המשתתף בו. הציונים יינתנו במספרים לפי השיטה המאונית (1-100). כלל זה מתייחס לסוגי הקורסים הבאים: שיעור, תרגיל, פרוסמינר, סמינר, בחינת גמר, עבודת גמר מחקרית (תיזה).
- ב) המורה רשאי לתת בסיום הקורס את הערכתו לתלמיד בציון "עובר/השלים" או "לא עובר/לא השלים" רק במסגרות הלימודים הבאות: לימודי שדה, פרקטיקום, סיורים, עבודת שטח, סדנאות והתנסות מעשית. על אותו בסיס ניתן יהיה להכיר בציוני "עובר" של קורסים במסגרות לימודים דומות מאוניברסיטאות אחרות כאשר הוועדות החוגיות ללימודי תואר שני ממליצות להעניק בעבורן שעות זכות.

12.2 ציונים

- א) ציון המעבר המינימלי בקורס הנלמד במסגרת לימודי תואר שני הוא 60.
- ב) ציון ממוצע מינימלי למעבר משנה א' לשנה ב' הוא 65. (מלבד תלמידי המסלול הישיר לדוקטורט, ראה סעיף 9.4).
- ג) ציון המעבר המינימלי לעבודת גמר מחקרית הוא 76 (ממוצע ציוני השופטים).
- ד) ציון המעבר המינימלי לבחינת הגנה על התיזה במסלול א' הוא 76.
- ה) ציון המעבר המינימלי לבחינת גמר הוא 76.
- ו) ציון המעבר המינימלי בכל אחד ממרכיבי בחינת הגמר הוא 70.
- ז) תלמיד שנכשל בבחינת הגמר וקיבל ציון נמוך מ-76 כציון משוקלל של כל מרכיבי הבחינה, יורשה להיבחן פעם אחת נוספת. הבחינה החוזרת תכלול את כל מרכיבי הבחינה הראשונה.
- ח) תלמיד יהא חייב להיבחן פעם אחת נוספת על אחד או יותר ממרכיבי בחינת הגמר שכתב וקיבל ציון נמוך מ-70.
- ט) הבחינה החוזרת חייבת להיערך בתוך שנים עשר חודשים לאחר בחינת הגמר שבה השתתף התלמיד. מועד הבחינה החוזרת ייקבע על ידי יו"ר הוועדה החוגית לתואר שני. תלמיד שנכשל בבחינת גמר פעמיים יופסקו לימודיו.

כל חוג רשאי לדרוש ציון מעבר גבוה יותר מן האמור לעיל.

12.3 ציון סופי בקורס ייקבע כדלקמן:

- א) המורה רשאי לקבוע את הציון הסופי בהתחשב במרכיבים הבאים או בחלק מהם: תרגילים, עבודות, פרויקטים, בחנים, השתתפות בכיתה, בחינת מעבר.
- ב) המורה יודיע לתלמידיו בשבועיים הראשונים להוראת הקורס על מרכיבי הציון הסופי בקורס.

תקנון לימודים לתואר השני ולתואר השלישי

ג) המורה רשאי למנוע מתלמיד לגשת לבחינה או להגיש עבודה סמינריונית אם התלמיד אינו נוכח בשיעורים, איננו מגיש תרגילים ועבודות או איננו מעבד פרויקט או סמינר כנדרש בקורס, ובלבד שהודיע על כך המורה בתוך השבועיים הראשונים ללימודי הקורס. תלמיד שלא יוגש לבחינה יקבל ציון "נכשל".

12.4 דרישות מעבר בקורסים

- א) בלימודי תואר שני יתקיים מועד אחד בלבד של בחינות מעבר.
- ב) תלמיד אשר לא ייגש לבחינה במועד הסדיר בגלל סיבה שהוכרה על-ידי הוועדה החוגית לתואר שני (מילואים, אשפוז בבית חולים, אישור על מחלה ממושכת, לידה, או אבל), יהיה רשאי להגיש בקשה להיבחן במועד מיוחד לוועדה החוגית לתואר שני.
- ג) בחינות סמסטר חורף תתקיימנה בתקופה העוקבת את סמסטר א'.
- ד) מועד מיוחד של בחינות סמסטר חורף יתקיים במרוצת סמסטר ב' או בתיאום עם המורה.
- ה) בחינות סמסטר אביב תתקיימנה בתקופה העוקבת את סמסטר ב'.
- ו) מועד מיוחד של בחינות סמסטר אביב יתקיים בסוף חופשת הקיץ או בתיאום עם המורה.
- ז) ניתן לשפר ציון בקורס על ידי הרשמה מחדש למקצוע בשנה העוקבת. במקרה זה קובע הציון האחרון.
- ח) תלמיד שנכשל בקורס רשאי לבחור בין חזרה על אותו הקורס או בחירה בקורס אחר. אם בחר ללמוד קורס אחר במקום הקורס שנכשל בו, עליו לקבל את אישור יו"ר הוועדה החוגית לתואר שני. במקרה זה יירשם הציון "נכשל" בגליון הציונים, אך לא יחושב בממוצע הכללי.
- ט) תלמיד רשאי לחזור על קורס שנכשל בו פעם אחת בלבד. כשלוש שני באותו קורס מחייב הפסקת לימודים.
- י) מורה האחראי לקורס חייב למסור ציוני בחינת מעבר תוך עשרה ימים מיום הבחינה. ניתן לקבל הארכה מעבר לתקופה זו על-ידי ראש החוג.

12.5 הגשת עבודות סמינריוניות ומטלות סיום קורס

- א) מועד אחרון להגשת עבודה סמינריונית במסגרת קורס שנלמד בסמסטר א' הינו סוף סמסטר ב'.
- ב) מועד אחרון להגשת עבודה סמינריונית במסגרת קורס שנלמד בסמסטר ב' הינו סוף חופשת הקיץ (תחילת שנת הלימודים העוקבת).
- ג) מורה הקורס חייב למסור את ציון העבודה תוך ארבעה שבועות מיום קבלתה.
- ד) למעט עבודות סמינריוניות יש לסיים כל מטלת סוף קורס עד תום מועד בחינת א' וב' של הסמסטרים.
- ה) מורה הקורס חייב למסור את ציון העבודה תוך ארבעה שבועות מיום קבלתה. ניתן לקבל הארכה מעבר לתקופה זו על-ידי ראש החוג (בתנאי שהעבודה הוגשה במועד).

ו) משקלו של כל קורס בחישוב ממוצע הציונים הסופי לתואר ייקבע על-ידי הוועדה החוגית ללימודי תואר שני.

12.6 ציון סופי לתואר

חישוב הציון הסופי לתואר ייעשה בנפרד על-ידי כל חוג. יש לקבוע משקל לקורסי חובה, קורסי בחירה, סמינרים, סדנאות והתמחות מעשית. לימודי עזר ולימודי השלמה לא יכללו במנין השעות לתואר ולא ישוקללו בממוצע הציונים.
(א) ציון עבודת גמר מחקרית (במסלול א', מסלול מואץ ומסלול אישי) לא יקטן מ-**35%** בשקלול הציונים.
(ב) ציון בחינת הגמר/עבודה מסכמת/פרויקט גמר (במסלול ב') יעמוד על **30%-20%** בשקלול הציונים.
אופן שקלול הציונים בכל חוג יפורסם בשנתון האוניברסיטה.

12.7 זכאות לתואר

(א) תלמיד אשר סיים את כל חובותיו לתואר שני כפי שמפורטים בתקנון זה, בהנחיות החוגיות ובנוהלי אגף מינהל תלמידים, זכאי לקבל אישור זכאות לתואר:
1. לתלמידי מסלול א', מסלול אישי ומסלול מואץ למ"א במסלול עם תיזה, תאריך הזכאות לתואר יהיה זהה לתאריך הגשת התיזה לשיפוט, ובתנאי שהיון הסופי של התיזה (בין שהיה צורך בתיקונים ובין שלא) הוא חיובי, ובתנאי שמולאו עד אז כל שאר חובות התלמיד.
2. לתלמידי מסלול ב' (בחינת גמר/עבודה מסכמת/פרויקט) תאריך הזכאות לתואר יהיה זהה לתאריך מועד הבחינה/הגשת עבודה מסכמת, ובתנאי שהתקבל ציון חיובי ומולאו עד אז כל שאר חובות התלמיד.
3. במקרים חריגים בלבד, כאשר יו"ר הוועדה החוגית לתואר שני מאשר הגשת עבודה סמינריונית או בחינה בקורס מסוים, לאחר הגשת התיזה לשיפוט/בחינת הגמר למסלול ב', תאריך הזכאות ייקבע לפי מתן הציון לעבודה או לבחינה.
4. תאריך הגשת עבודת תיזה לשיפוט שהוחזרה לתלמיד לתיקון ייחשב כתאריך הגשת עבודה אחרונה רק במידה והעבודה המתוקנת תוגש ותאושר תוך 60 יום קלנדריים מיום שהוחזרה לתלמיד לתיקון.
(ב) על מזכירות החוג להעביר את שקלול הציונים לאישור הרשות ללימודים מתקדמים לא יאוחר מהתאריך שייקבע על ידי רשויות האוניברסיטה.
(ג) תלמיד אשר שקלול ציוניו לא יועבר ממזכירות החוג לרשות ללימודים מתקדמים עד מועדה, לא ייכלל ברשימת המוסמכים ולא יוכל להשתתף בטקס הענקת התואר שיתקיים באותה שנה.
(ד) זכאות לתואר באחת מדרגות ההצטיינות תקבע עפ"י המפורט בסעיף 12.8.

12.8 הענקת תעודת מוסמך בדרגות הצטיינות שונות

להלן דרגות ההצטיינות בסדר עולה:

(1) **מוסמך בהצטיינות** – יוענק למוסמכים אשר ממוצע הציונים הסופי שלהם לתואר הוא בין **90-92**.

- (2) **מצטיין הדיקן ללימודים מתקדמים** – יוענק למוסמכים אשר סיימו לימודיהם במסלול עם כתיבת עבודת גמר מחקרית – תיזה (מסלול א', מסלול אישי ומסלול מואץ) ואשר ממוצע הציונים הסופי שלהם לתואר הוא בין **93-95**.
- (3) **מוסמך בהצטיינות יתרה** – יוענק למוסמכים אשר סיימו לימודיהם במסלול עם כתיבת עבודת גמר מחקרית – תיזה (מסלול א', מסלול אישי ומסלול מואץ) ואשר ממוצע הציונים הסופי שלהם לתואר הוא **96 ומעלה**.
- 12.9 קבלת מוסמך בדרגת הצטיינות כלשהי תותאם למשך תקופת הלימודים (ראה סעיף 11) על-פי הפירוט הבא:
- (א) תלמידים במסלולים עם כתיבת עבודת גמר מחקרית – תיזה (מסלול א', מסלול אישי ומסלול מואץ למ"א) שמשך לימודיהם **לא עלה על 3 שנים**.
- (ב) תלמידים במסלול ב' (בחינת גמר/עבודה מסכמת/פרויקט גמר) שמשך לימודיהם **לא עלה על שנתיים**.
- 12.10 הרשות ללימודים מתקדמים תדאג להעביר לכל חוג את רשימת המוסמכים שלו במחזור נתון ובתוכה רשימת זכאים לקבלת התואר השני בדרגות ההצטיינות השונות. כל חוג ימליץ על 10% מצטיינים מכלל מוסמכי החוג על-פי רשימת הזכאים. הרשות ללימודים מתקדמים תקבע בתוך 10% האלה מהו אחוז התלמידים בכל דרגת הצטיינות.
- 12.11 **תלמיד יוגדר כתלמיד במצב לימודים לא תקין באחד מהמקרים הבאים:**
- (א) נכשל בשני קורסים מכלל מכסת הקורסים שהוא חייב בהם, שמהם אחד, לכל היותר, הוא במסגרת לימודי החובה החוגיים (ראה סעיף 12.4 י')
- (ב) נכשל פעמיים בקורס בלימודי התואר השני (ראה סעיף 12.4 ט').
- (ג) לא סיים את חובות השמייעה תוך שנתיים מיום תחילת לימודיו.
- (ד) תלמיד במסלול א' או במסלול אישי אשר לא אושרה לו הצעת התיזה על-ידי הוועדה החוגית לתואר שני עד תום השנה השנייה ללימודיו, כולל חופשת הקיץ.
- (ה) תלמיד במסלול ב' אשר לא סיים את כל חובות השמייעה, למעט עמידה בבחינת גמר/הגשת עבודה מסכמת/הגשת פרויקט גמר, תוך שנתיים מיום תחילת לימודיו.
- (ו) תלמיד במסלול א' או במסלול אישי אשר לא סיים את כל חובותיו לרבות הגשת עבודת גמר מחקרית (תיזה) לשיפוט תוך שלוש שנים מיום תחילת לימודיו, ולא אושרה לו הארכת לימודים.
- (ז) לא עמד בציונים הנדרשים בכל קורס ובציון המעבר שנקבע משנה לשנה.
- (ח) לא השיג ציון מינימלי של 76 בעבודת הגמר המחקרית (תיזה)/בחינת גמר.
- (ט) לא חזר ללימודים בתום חופשה מאושרת (ראה סעיף 17.4) ולא הודיע על כך במועד שנקבע לו לרשות ללימודים מתקדמים.
- (י) נכשל פעמיים בבחינת גמר בלימודי התואר השני.
- (יא) תלמיד שלא הציג את אישור הזכאות לתואר "בוגר" במועד שנקבע לו עם קבלתו ללימודי תואר שני.

יב) תלמיד שלא סיים את חובות ההשלמה שהוטלו עליו בעת קבלתו ללימודי התואר השני בתום השנה הראשונה ללימודיו ולא אושרה לו הארכת מעמד "על תנאי".

יג) תלמיד שלא ביצע רישום כנדרש לשנת הלימודים.

תלמיד אשר ימצא במצב אקדמי לא תקין, יופסקו לימודיו.

12.12 ערעורים על ציוני קורסים, בחינות גמר, עבודות גמר מחקריות (תיזות)

א) ערעור על ציון קורס לתואר שני ייעשה כמפורט להלן:

תלמיד רשאי לערער על ציון סופי בקורס לתואר שני תוך עשרה ימים מפרסומו. הערעור יופנה בכתב ליו"ר הוועדה החוגית לתואר שני, וזה יעביר את הפניה למורה הקורס. עותק מן הערעור יועבר גם לרשות ללימודים מתקדמים. יו"ר הוועדה החוגית לתואר שני ידווח על תוצאות הערעור למערער ולרשות ללימודים מתקדמים לא יאוחר מאשר שבועיים מיום הגשת הערעור. התלמיד המערער על הציון יהיה מודע לכך שהבחינה כולה או העבודה תיבדק מחדש, והציון הסופי עלול להיות נמוך מן המקורי. תוצאות הערעור תהיינה סופיות ומחייבות.

ב) ניתן לערער על ציון עבודת גמר מחקרית (תיזה) רק במקרה של כישלון (כשממוצע ציוני כל השופטים הוא פחות מ-76). במקרה של ערעור ימונה שופט נוסף והציון הסופי של עבודת הגמר המחקרית (תיזה) יהיה ממוצע ציוני כל השופטים. לא יתאפשר ערעור נוסף.

ג) לא ניתן לערער על ציון עבודת גמר מחקרית (תיזה) במקרה שהציון הוא חיובי (76 ומעלה).

ד) לא ניתן לערער על ציון בחינת הגנה על התיזה במסלול א'.

ה) תינתן אפשרות לערער על ציון בחינת גמר במסלול ב'. כל חוג יקבע את נוהלי הערעור שלו ויפרסם בשנתון הלימודים וידווח על כך לתלמידים.

פרק ו' – עבודת גמר מחקרית (תיזה)

13.1 מנחה לעבודת גמר מחקרית

כל תלמיד הלומד במסלול המחייב כתיבת עבודת גמר מחקרית-תיזה (מסלול א', מסלול מואץ ומסלול אישי), שהגיע לשלב תכנון עבודת הגמר המחקרית, יבחר לפחות מנחה אחד מבין חברי הסגל האקדמי של אוניברסיטת חיפה (ראה סעיפים 4.1-4.7 בתקנון זה).

הכנת עבודת הגמר המחקרית (תיזה)

14.1 מטרת עבודת הגמר המחקרית (תיזה) היא להביא את התלמיד לידיעה מעמיקה בתחום ידע מסוים, לשימוש בשיטות מחקר הנהוגות בתחום זה, וכן לבחון את כושרו לחקור בעיה מסוימת, לנתח ממצאי מחקר בצורה עצמאית, להסיק מסקנות ולכתוב עבודת גמר מחקרית בצורה ובסגנון נאותים.

14.2 **הצעת תיזה:** הצעת התיזה תכלול את נושא המחקר, מטרת המחקר, תיאור שיטות המחקר ורשימת מקורות. הצעת התיזה תוגש באישור המנחה/ים לוועדה החוגית ללימודי תואר שני. הוועדה רשאית לאשר את ההצעה, להפנות את ההצעה לקורא חיצוני, לדרוש תיקונים או לדחותה לאחר התייעצות עם המנחה/ים. אם אושרה ההצעה, תועבר ההחלטה בדבר האישור לרשות ללימודים מתקדמים. פרטים נוספים הנוגעים למבנה התכנית, לסעיפיה, להיקפה ולנוהל אישורה בחוג ייקבעו על ידי הוועדה החוגית ללימודי תואר שני ויופצו בין תלמידי החוג.

14.3 הצעת התיזה, הערות הקוראים והתייחסות הכותב ו/או המנחה/ים להערות אלה, יישמרו במזכירות החוג בו לומד התלמיד לתקופה של חמש שנים, ויהיו זמינים לעיון על-פי החלטת ראש החוג.

14.4 תלמיד רשאי לשנות את מחקרו ואת תכנית המחקר בהסכמת הוועדה החוגית ללימודי תואר שני והמנחה/ים, או לבקש את החלפה המנחה/ים.

14.5 תלמיד במסלול א' או מסלול אישי, אשר לא אושרה לו הצעת התיזה על-ידי הוועדה החוגית לתואר שני עד תום השנה השניה ללימודיו, כולל חופשת הקיץ, ולא אושרה לו הארכה, יהיה במצב לימודים לא תקין.

14.6 תלמיד אשר לא יגיש את עבודת הגמר המחקרית לשיפוט תוך שלוש שנים מיום תחילת לימודיו ולא אושרה לו הארכת לימודים, יהיה במצב לימודים לא תקין.

14.7 תלמיד חייב לשמור את הנתונים והמקורות עליהם התבססה עבודת הגמר המחקרית שלו לתקופה של שלוש שנים לפחות, לצורך עיון הציבור בהם על-פי דרישה.

שיפוט עבודת הגמר המחקרית

15.1 עם סיום לימודיו לקראת התואר השני, יגיש תלמיד במסלול המחייב כתיבת עבודת גמר מחקרית (תיזה) את עבודתו לוועדה החוגית ללימודי התואר השני, מודפסת לפי נוהל הכנה והגשה של עבודת גמר מחקרית, שנקבע על ידי הרשות ללימודים מתקדמים.

15.2 עבודת הגמר המחקרית תוערך ותישפט על ידי:

(א) מנחה/י העבודה.

(ב) שופט נוסף לפחות מהחוג או מחוצה לו, עפ"י החלטת הוועדה החוגית ללימודי תואר שני.

(ג) מינוי שופט שאינו חבר סגל באוניברסיטת חיפה ו/או אינו עומד בקריטריונים לשיפוט עבודת גמר מחקרית, טעון אישור הדיקן ללימודים מתקדמים.

15.3 הליכי השיפוט של עבודת הגמר המחקרית יהיו חסויים.

15.4 העברת חוות דעתו של השופט בחלקה או בשלמותה לידיעת התלמיד תעשה תוך עילום שם או שלא בעילום שם, בהתאם לבקשתו של השופט. בכל מקרה שקיים חשש לזיהוי של אחד מהשופטים בניגוד לרצונו, יהא השיפוט כולו חסוי.

ציון עבודת הגמר המחקרית

- 16.1 הציון הסופי של עבודת הגמר המחקרית יחושב כממוצע של ציוני השופטים: ציון המנחה או הציון המסכם של המנחה הראשי והמנחה השותף וציון השופט הנוסף.
- 16.2 כאשר ההפרש בין הציון שהעניק המנחה לעבודה (או הציון המסכם של המנחה הראשי והמנחה השותף) לבין הציון שהעניק השופט לעבודה עולה על 15 נקודות, ימנה יו"ר הוועדה החוגית לתואר שני שופט נוסף, לאחר שיוועץ עם המנחה/ים. הציון של עבודת הגמר המחקרית יחושב אז כממוצע של ציוני כל השופטים.
- 16.3 דו"ח השיפוט יימסר על ידי השופט לא יאוחר מאשר חודש מיום שנמסרה העבודה לידיו. אם תקופת השיפוט חופפת את חופפת הקיץ, תינתן לשופט אורכה של חודש נוסף.
- 16.4 אם כעבור תקופת השיפוט לא התקבל דו"ח השיפוט, תעביר הוועדה החוגית ללימודי תואר שני את הנושא לטיפול הדיקן ללימודים מתקדמים.
- 16.5 פרסום חלקי או מלא של עבודת הגמר המחקרית לפני הגשתה לשיפוט ייעשה באישור המנחה/ים. המנחה והתלמיד יקבעו במשותף אם הפרסום יהיה משותף להם או לחלקם. לאחר שיפוט עבודת הגמר המחקרית, זכאי מחברה לפרסמה, אלא אם כן חלות עליה הגבלות כמפורט בנוהל זכויות יוצרים.
- 16.6 תלמיד המפרסם את עבודת הגמר המחקרית או חלק ממנה יציין כי המחקר בוצע באוניברסיטת חיפה כחלק מדרישות לקבלת התואר "מוסמך האוניברסיטה".
- 16.7 במידה ונמסרה העבודה לשיפוט ונתקבל ציון סופי, לא תינתן אפשרות לתלמיד לתקן את עבודתו.
- 16.8 לנושא ערעור על ציון עבודת גמר מחקרית ראה סעיף 12.11 ב', ג', וד'.
- 16.9 במקרים חריגים, ולאחר התייעצות עם מנחה/י העבודה, רשאית הוועדה החוגית לתואר שני להמליץ בפני הדיקן ללימודים מתקדמים שלא להעביר את עבודת הגמר המחקרית (תיזה) לפרסום בספרייה. הדיקן ללימודים מתקדמים יחליט האם לאשר המלצה זו.

פרק ז' – שונות

17.1 הפסקת לימודים

- (א) תלמיד המעוניין להפסיק את לימודיו יודיע על כך בכתב לרשות ללימודים מתקדמים ויידע בעותק גם את החוג.
- (ב) תלמיד שנקלע למצב לימודים לא תקין לאחר בדיקת תקינותו האקדמית ע"י הוועדה החוגית לתואר שני ו/או ע"י הדיקן ללימודים מתקדמים (ראה סעיף 12.10), יופסקו לימודיו. כל הפסקת הלימודים תאושר ותבוצע על-ידי הדיקן ללימודים מתקדמים.

17.2 חידוש לימודים

- (א) תלמיד שתחול עליו הפסקת לימודים (אם ביוזמתו, אם ביוזמת החוג ואם ביוזמת הדיקן ללימודים מתקדמים), יוכל לפנות לוועדה החוגית לתואר שני בבקשה לחדש את לימודיו, לכל המוקדם בתום שנה מיום הפסקת לימודיו. הוועדה תשקול האם

תקנון לימודים לתואר השני ולתואר השלישי

להמליץ בפני הדיקן ללימודים מתקדמים על שובו ללימודים ועל התנאים לאישור בקשתו.

(ב) הדיקן ללימודים מתקדמים ידון בבקשה ויחליט האם לאשרה.

(ג) תלמיד שלא סיים חובותיו לתואר שני, לאחר שקיבל הארכת לימודים (בהתאם לסעיף 17.3 א') ובשל כך הופסקו לימודיו, יוכל לפנות לוועדה החוגית לתואר שני בבקשה לחדש את לימודיו בתום שנה מיום הפסקת הלימודים. תלמיד זה יורשה לסיים את לימודיו בתנאים הבאים:

(1) על תלמיד במסלול המחייב כתיבת עבודת גמר מחקרית (תיזה) להגיש את העבודה לשיפוט בעת חידוש לימודיו.

(2) על תלמיד במסלול ב' (בחינת גמר/ עבודה מסכמת) להגיש את כל העבודות על קורסים ששמע בעבר במסגרת תכנית הלימודים בעת חידוש לימודיו, על מנת שלא יידרש לשמוע את הקורסים בשנית.

(ד) תלמיד לתואר שני אשר הפסיק לימודיו לתקופה שאינה עולה על שנתיים יהיה רשאי לחדש לימודיו על סמך תנאי הקבלה האוניברסיטאיים והחוגיים שלמד בהם בעבר. כל הקורסים שנלמדו בעבר ועליהם קיבל ציון יזקפו לזכותו. תלמיד זה חייב לקבל את אישור הוועדה החוגית לתואר שני.

(ה) תלמיד אשר הפסיק לימודיו לתקופה העולה על שנתיים (אבל לא יותר מחמש שנים) יהיה רשאי לחדש לימודיו בהמלצת הוועדה החוגית לתואר שני ובאישור הדיקן ללימודים מתקדמים. חידוש הלימודים יהיה במתכונת הנהוגה באוניברסיטה ובחוג במועד חידוש הלימודים. מומלץ כי במקרה זה תטיל הוועדה החוגית לתואר שני על התלמיד לימודי רענון.

(ו) תלמיד אשר הפסיק לימודיו לתקופה העולה על חמש שנים (אך לא יותר משמונה שנים) יהיה רשאי לחדש לימודיו בהמלצת הוועדה החוגית לתואר שני ובאישור הדיקן ללימודים מתקדמים. חידוש הלימודים יהיה במתכונת הנהוגה באוניברסיטה ובחוג במועד חידוש הלימודים. במקרה זה הוועדה החוגית ללימודי תואר שני תטיל על התלמיד לימודי רענון.

תלמיד אשר הפסיק לימודיו לתקופה העולה על תשע שנים ומבקש לחדשם, ייחשב כתלמיד חדש לכל דבר, ויהיה חייב בתכנית הלימודים המלאה התקפה בעת חידוש לימודים.

כל חריגה מכללים אלה טעונה אישור הדיקן ללימודים מתקדמים.

17.3 הארכת לימודים

(א) תלמיד לתואר שני אשר לא סיים את לימודיו במשך תקופת הלימודים הנורמטיבית לתואר (ראה סעיף 11.5-11.1) ומבקש הארכת לימודים למשך סמסטר אחד או שנה אקדמית מלאה, יפנה בבקשה מנומקת אל הרשות ללימודים מתקדמים בצירוף המלצה מיו"ר הוועדה החוגית לתואר שני. תלמידים אשר כותבים עבודת גמר מחקרית יצרפו גם את המלצת המנחה/ים.:

(1) תלמיד במסלול לימודים המחייב כתיבת עבודת גמר מחקרית (תיזה) יוכל לקבל

הארכת לימודים לשנה ד' לצורך סיום כתיבת עבודת התיזה רק במידה וסיים את כל חובות השמיעה, הגיש את כל העבודות, וקיבל את אישור הוועדה החוגית לתואר שני על הצעת התיזה.

2) תלמיד במסלול ב' (בחנית גמר/ עבודה מסכמת) יוכל לקבל הארכת לימודים לשנה ג' רק במידה וסיים את כל חובות השמיעה.

ב) הדיקן ללימודים מתקדמים ידון בכל בקשה ויחליט האם לאשרה ולאיוזו תקופה.
ג) תלמיד אשר לא אושרה לו הארכת לימודים, לא יוכל להמשיך בלימודיו (ראה סעיף 12.10).

ד) לא תאושר הארכת לימודים לתלמידי המסלול הישיר לדוקטורט בשלב לימודי התואר השני.

17.4 חופשת לימודים

א) תלמיד לתואר שני המבקש חופשת לימודים למשך סמסטר אחד או שנה אקדמית מלאה, יפנה בבקשה מנומקת אל הרשות ללימודים מתקדמים בצירוף המלצה מיו"ר הוועדה החוגית לתואר שני. תלמידים אשר כותבים עבודת גמר מחקרית יצרפו גם את המלצת המנחה/ים. חופשה מלימודים תינתן רק לתלמיד במעמד מן המניין בטווח תקופת הלימודים הנורמטיבית לתואר שני.

ב) הדיקן ללימודים מתקדמים ידון בכל בקשה ויחליט האם לאשרה או לדחותה.
ג) חופשת לימודים מאושרת איננה נחשבת כתקופת לימודים לצורך חישוב משך הזמן הנורמטיבי בלימודי התואר השני (עפ"י סעיף 11).

ד) בזמן חופשת הלימודים לא ניתן להגיש עבודות על קורסים שנלמדו בסמסטר קודם
ה) תלמיד אשר לא ישוב ללימודיו עם תום החופשה המאושרת ולא יודיע על כך לרשות ללימודים מתקדמים, יימצא במצב אקדמי לא תקין (ראה סעיף 12.10 ט').

17.5 זכויות יוצרים

ביקרה לעבודות גמר מחקריות

מבוא

מוסמך של אוניברסיטת חיפה, שעבודת הגמר המחקרית שלו אושרה ע"י המוסדות האקדמיים המוסמכים של האוניברסיטה, זכאי לפרסם את תוצאות מחקרו כולן או חלקן, תוך כדי ציון כי העבודה נכתבה באוניברסיטת חיפה כחלק ממילוי החובות לקבלת התואר. הפקדתה של העבודה בספריית האוניברסיטה מבטיחה מתן פומביות לתוצאות המחקר ומיועדת להבטיח את ההפצה החופשית של הידע.

א) מוסמך שעבודתו אושרה כנ"ל, רשאי לבקש כי עבודתו לא תועבר לספרייה ולא תצוטט, אם חלה עליה חובת החיסיון או שהיא מהווה נושא לרישום פטנט, כאמור בסעיף ב' להלן. במקרה זה יכתוב המחבר מכתב בו ינמק את בקשתו ויציין את פרק הזמן בו הוא מבקש את עיכוב מתן הפומביות לעבודה. הדיקן ללימודים מתקדמים מוסמך להחליט בנדון, לאחר שישקול את נימוקי המבקש; בכל מקרה, עליו לסייג את החלטתו לתקופה מוגדרת, תוך כדי הקפדה על קיום חוקי החיסיון, כאשר זה יהיה דרוש.

- האוניברסיטה שומרת על זכותה לפרסם תקצירים של עבודות גמר במסגרות שתראה לנכון.
- (ב) לגבי העבודות אשר עשויות לשמש נושא לפטנט ו/או נושא להפקת רווחים - מחבר העבודה, מנחיו (אם העמידו לרשות המודרך חומר שעשוי היה לשרת אותו) והאוניברסיטה הם בעלי עניין. כמו כן, עשויים גורמים חיצוניים שהשתתפו במימון המחקר להיות בעלי עניין, אם הותנה הדבר מפורשות בעת הענקת המימון. על טיב הענין יחליט הדיקן ללימודים מתקדמים בהתייעצות עם הגורמים המוסמכים לכך.
- (ג) 1. פרסום חלקי או מלא של עבודות גמר מחקריות לפני הגשתן לשיפוט ייעשה באישור המנחה/ים.
- המנחה והתלמיד ייקבעו במשותף אם הפרסום יהיה משותף לכולם או לחלקם.
2. התלמיד חייב לקבל אישור מוקדם מן המנחה/ים לפרסום חלקי של תוצאות המחקר לפני הגשת עבודת הגמר המחקרית (תיזה) לשיפוט.
3. חובת האישור המוקדם אינה חלה לאחר שעבודות גמר מחקריות נשפטו ואושרו על ידי האוניברסיטה.
- (ד) העמיד המנחה לרשות התלמיד נתונים, ממצאים או אינפורמציה הקשורים בעבודת הגמר המחקרית, טעון כל פרסום של העבודה או חלקה הסכמת המנחה והתלמיד גם יחד. המנחה יחתים את התלמיד עוד בשלב אישור נושא המחקר. בפרסום מוקדם זה קיימת חובה לציין כי המחקר בוצע באוניברסיטת חיפה כחלק מן הדרישות לקבלת התואר השני. לא הותנה סייג כלשהו לפרסום תוצאות המחקר בשלב ה"ל", יהיה זכאי המוסמך לפרסום את תוצאות מחקרו (כאמור בסעיף ג') תוך כדי ציון כי העבודה נכתבה באוניברסיטת חיפה כחלק מן הדרישות לתואר שני. במקרה זה זכויות היוצרים הספרותיות עומדות במלואן לזכות המחבר.
- (ה) תלמיד הכותב עבודת גמר מחקרית (תיזה) הנו האחראי הבלעדי על הנתונים עליהם התבססה עבודת הגמר שלו, איסופם ומהימנות הצגתם, על כל המשתמע מכך.
- (ו) במקרה של חילוקי דעות לגבי הנאמר בסעיפים ג', ד' יפנה המערער לדיקן ללימודים מתקדמים אשר ימנה ועדת בוררות לעניין זה על פי שיקול דעתו. החלטת ועדת הבוררות היא סופית.

מידע נוסף

תאריך הזכאות לתואר "מוסמך האוניברסיטה"

1. לתלמידי מסלול א', מסלול אישי ומסלול מואץ עם כתיבת תיזה. תאריך הזכאות זהה לתאריך הגשת עבודת הגמר המחקרית לשיפוט, ובתנאי שהציון הסופי של עבודת הגמר (בין שהיה צורך בתיקונים ובין שלא) הוא חיובי, ובתנאי שמולאו עד אז כל שאר חובות התלמיד.
2. לתלמידי מסלול ב' תאריך הזכאות זהה לתאריך בחינת הגמר/עבודה מסכמת, ובתנאי שהציון הסופי של בחינת הגמר/עבודה מסכמת הוא חיובי, ובתנאי שמולאו עד אז כל שאר חובות התלמיד.

3. במקרים חריגים כאשר יו"ר הוועדה החוגית לתואר שני מאשר הגשת עבודה סמינריונית או בחינה בקורס מסוים לאחר הגשת עבודת הגמר המחקרית או לאחר בחינת הגמר/עבודה מסכמת, תאריך הזכאות ייקבע לפי תאריך הגשת העבודה או הבחינה.
4. תאריך הגשת עבודת גמר מחקרית (תיזה) שהוחזרה לתלמיד לתיקון, יחשב כתאריך הגשת עבודה אחרונה, רק במידה והעבודה המתוקנת תוגש ותאושר תוך 60 יום קלנדריים מיום שהוחזרה לתלמיד לתיקון.

תשלום שכ"ל

תלמיד מ"א חייב בשכ"ל במשך כל תקופת לימודיו לתואר, אפילו אם אינו חייב בשמיעת קורסים.

ראה תקנון שכר לימוד בפרק אגף מינהל תלמידים בשנתון זה.

מלגות פרסים ותמיכות

מידע ופרטים בדבר מלגות, פרסים ותמיכות לתלמידי תואר שני ניתן למצוא בתקנון מלגות לתלמידי מ"א, אשר מפורסם באתר האינטרנט של הרשות ללימודים מתקדמים.

שירותי ספרייה

הספרייה מציעה מבחר מגוון של משאבים לתלמידי תואר שני. כדי להפיק תועלת מרבית משירותי הספרייה, מומלץ מאד להשתתף בהדרכות הניתנות מטעם הספרייה:

1. כל תלמיד חדש מוזמן להדרכה בסיסית בספרייה בשבוע שלפני תחילת הלימודים.
2. בהדרכות המתקדמות לומדים: חיפוש מאמרים בעברית ובאנגלית, חיפוש ספרים ועבודות תואר שני ושלישי לפי נושא בקטלוג הספרייה, כיצד לגשת למאגרי מידע של הספרייה מהבית וכיצד להשתמש באינטרנט.

הדרכות בסיסיות והדרכות מתקדמות מתקיימות במהלך כל שנת הלימודים. מידע על מועדי ההדרכה ניתן לקבל בטלפון: 8240588 (פנימי 2588).

קורס לכתובה מדעית באנגלית

בקורס זה תינתן הדרכה בכתובת תקצירים, מאמרים, הצעות מחקר ומחקר בשפה האנגלית. הקורס יאפשר לכל תלמיד לקבל הדרכה אישית בנושא שבו הוא עוסק בד בבד עם הדרכה כללית בעקרונות הכתיבה המדעית. הקורס הוא סמסטריאלי וניתן בחלקו בשיעור פרונטלי וגם בצורת למידה מרחוק. פרטים ניתן לקבל במחלקה לשפות זרות.

תקנון לימודי תואר שלישי

פרק א' – הקדמה

- 1.1 הלימודים המתקדמים באים לאחר השלמת לימודי התואר הראשון ("בוגר") ובהם שני שלבים: לימודי התואר השני ולימודי התואר השלישי.
 - 1.2 לשם קבלת התואר "דוקטור לפילוסופיה" (Ph.D.) על תלמיד המחקר לתכנן ולבצע מחקר מקורי ועצמאי, שיש בו משום חידוש ותרומה מהותית לקידום הידע וההבנה בתחום המחקר שבו השתלם, ולכתוב חיבור מדעי לפי נוהגי המבנה והמינוח המקובלים בספרות המקצוע. חיבור זה ייקרא להלן – עבודת דוקטור.
 - כמו כן, חייב תלמיד המחקר להוכיח כי הוא שולט בחומר הרקע ובספרות המקצועית בתחום ההתמחות, ולעמוד בהצלחה בלימודים שהוטלו עליו (ובכללם לימודי השלמה ולימודי שפות) ובכל יתר החובות שחלות על פי תקנון זה.
 - 1.3 "דוקטור לפילוסופיה" (Ph.D.) הוא תואר המוענק מטעם אוניברסיטת חיפה.
 - 1.4 לימודי התואר השלישי מופקדים בידי הרשות ללימודים מתקדמים, הפועלת על פי העניין בהתאם להחלטות הסנאט והמועצה ללימודים מתקדמים ובכפוף לתקנון שאושר על ידי הגופים המוסמכים באוניברסיטת חיפה. הרשות ללימודים מתקדמים אחראית לרמה האקדמית ולניהול התקין של כל העניינים הנוגעים ללימודי תואר שלישי בשיתוף עם הפקולטאות, בתי הספר והחוגים השונים.
 - 1.5 החוגים רשאים לקבוע דרישות נוספות על הנאמר בתקנון, ובלבד שהן אינן מקילות מהדרישות בתקנון זה.
 - 1.6 תקנון זה מחליף את כל התקנונים שפורסמו בעבר.
- הערה כללית:** התייחסות בלשון זכר דינה כהתייחסות בלשון נקבה ולהפך.

פרק ב' – ארגון וחלוקת סמכויות

בהתייחס ללימודי תואר שלישי ומסלול ישיר לדוקטורט.

הרשות ללימודים מתקדמים

- 2.1 אחראית בפני סנאט האוניברסיטה והרקטור לניהול לימודי התואר השלישי באוניברסיטת חיפה. היא פועלת על ידי קביעת תקנונים ונהלים ובאמצעות פיקוח על ביצועם התקין, ועל ידי האצלת סמכויות לוועדות החוגיות ללימודי תואר שלישי.
- 2.2 פועלת באמצעות הדיקן ללימודים מתקדמים, המועצה ללימודים מתקדמים וועדות מיוחדות. הדיקן נבחר על ידי הסנאט בהמלצת הרקטור לתקופה של שלוש שנים עם אפשרות הארכה לשנתיים נוספות. המועצה כוללת את הדיקן ללימודים מתקדמים

(יו"ר בתוקף תפקידו) וחברי סגל מדרגת מרצה בכיר ומעלה. הרכבה של המועצה נקבע בתקנון האקדמי. חברי המועצה מתמנים לתפקידם על ידי הרקטור בהמלצת הדיקן ללימודים מתקדמים, שנועץ לפני כן עם דיקני הפקולטאות הנוגע בדבר. חבר מועצה מתמנה לתקופה של שלוש שנים עם אפשרות הארכה לתקופה של שנתיים נוספות לכל היותר. חבר אשר כיהן במועצה חמש שנים רצופות לא יהיה מועמד לכהן בה פרק זמן נוסף לפני הפסקה בת שנה.

2.3 תפקידיה העיקריים של הרשות ללימודים מתקדמים בתחום לימודי תואר שלישי, המונחת על פי העניין על ידי הסנאט והחלטות המועצה ללימודים מתקדמים הם:

(א) סיוע לפיתוח תכניות לימודים חדשות לתואר שלישי בשיתוף עם הפקולטאות, בתי הספר והחוגים.

(ב) פיקוח ומעקב אחר הליך אישור תכניות דוקטור חדשות.

(ג) הכנה של תקנונים ונהלים הנוגעים ללימודי תואר שלישי ופיקוח על יישומם והכנסת תיקונים ותוספות במידת הצורך.

(ד) המלצה לרקטור או לסנאט, על פי העניין, לפתיחה או סגירה של חוגי לימוד לתואר שלישי.

(ה) קיום קשר עם גורמים חוץ אוניברסיטאיים בנושאים הקשורים ללימודי תואר שלישי.

(ו) קביעת קריטריונים למתן סיוע כספי לתלמידי התואר השלישי באמצעות פרסים, מלגות, מענקי מחקר ותמיכות אחרות והענקתם.

(ז) פיקוח על כל פרסום ומידע הנוגע ללימודי התואר השלישי באוניברסיטה ומחוצה לה.

(ח) אישור המלצת הוועדה החוגית ללימודי התואר השלישי ו/או הוועדה הכלל אוניברסיטאית לתלמידי מחקר בדבר קבלת תלמידי ללימודי תואר שלישי וקבלת תלמידים למסלול ישיר לד"ר ותנאי קבלתם, או הפסקת לימודיהם.

(ט) בקרה על תקינות המהלך האקדמי בלימודיהם של תלמידי התואר השלישי.

(י) אישור חופשות מלימודים על סמך המלצת הוועדה החוגית ללימודי תואר שלישי ו/או הוועדה הכלל אוניברסיטאית לתלמידי מחקר והמלצת המנחה/ים.

(יא) אישור הארכות לימודים (שלב א' ושלב ב') על סמך המלצת הוועדה החוגית ללימודי תואר שלישי ו/או הוועדה הכלל אוניברסיטאית לתלמידי מחקר והמלצת המנחה/ים.

(יב) פסיקה סופית לגבי ערעורי תלמידים לתואר שלישי על החלטות הוועדות החוגיות ללימודי תואר שלישי.

(יג) וידוא כי הרכבן של הוועדות החוגיות ללימודי תואר שלישי הוא בהתאם לתקנון (ראה סעיף 3.1).

(יד) מינוי חברי הוועדה הכלל אוניברסיטאית לתלמידי מחקר.

(טו) המלצה לגופים המוסמכים באוניברסיטה לקביעת הקריטריונים באשר לאנשי סגל באוניברסיטה ומחוצה לה, המורשים להנחות ולשפוט עבודות דוקטור.

(טז) בקרה על מינוי מנחים לעבודות הדוקטור או החלפתם, ומתן אישור למקרים חריגים. כמו גם, בקרה על מכסת התלמידים המונחים על ידי חבר סגל אקדמי אחד.

תקנון לימודים לתואר השני ולתואר השלישי

ז) בקרה על מינוי ועדות מלוות לעבודת הדוקטור או החלפתן, ומתן אישור למקרים חריגים.

יח) אישור הצעות מחקר לתואר שלישי על בסיס המלצת הוועדות החוגיות ללימודי תואר שלישי ו/או הוועדה הכלל אוניברסיטאית לתלמידי מחקר.

יט) מינוי שופטים לעבודת הדוקטור על בסיס המלצת הוועדה החוגית ללימודי תואר שלישי ו/או הוועדה הכלל אוניברסיטאית לתלמידי מחקר.

כ) וידוא מניעת יחסי תלות בין התלמיד לשופט במקרה של ניגוד אינטרסים (ראה סעיף 8.3).

כא) אחריות על הליך השיפוט של עבודות הדוקטור.

כב) אישור או אי אישור עבודת הדוקטור על סמך חוות דעת השופטים ועל בסיס המלצת הוועדה החוגית ללימודי תואר שלישי ו/או הוועדה הכלל אוניברסיטאית לתלמידי מחקר.

כג) אישור הענקת הציון "מעולה" (Summa Cum Laude) לעבודת הדוקטור על סמך המלצותיהם של כל השופטים, כפי שבאו לידי ביטוי בחוות הדעת, ועל בסיס המלצת הוועדה החוגית ללימודי תואר שלישי ו/או הוועדה הכלל אוניברסיטאית לתלמידי מחקר.

כד) אישור סיום הלימודים לתואר שלישי והזכאות לתואר "דוקטור לפילוסופיה".

כה) קביעת נוהלי טקס הענקת תואר "דוקטור לפילוסופיה" וטקסים אחרים בהם מעורבת הרשות.

הערה: במקרים של חריגה תקנונית נדרש אישור הדיקן ללימודים מתקדמים.

ועדה חוגית ללימודי תואר שלישי

הערה: כל המתייחס ללימודי תואר שלישי מתייחס גם ללימודי מסלול ישיר לדוקטורט.

3.1 כל חוג שהוסמך לקיים תכנית לימודים לתואר שלישי יבחר במועצת החוג ועדה חוגית שתקרא להלן: **ועדה חוגית ללימודי תואר שלישי**. חברי הוועדה יהיו בעלי מינוי באוניברסיטה מדרגת מרצה בכיר ומעלה במסלול א'. לפחות מחצית ממשרתו של חבר הוועדה תהיה בחוג המתאים. הוועדה תבחר יושב ראש מבין חבריה. הוועדה החוגית ללימודי התואר השלישי תימנה לפחות שלושה חברים. מינוי חבר שאינו עומד בקריטריונים אלו חייב אישור הדיקן ללימודים מתקדמים.

3.2 תפקידיה העיקריים של הוועדה הם:

א) פיקוח על תכניות הלימודים של תלמידי החוג והבאת מקרים מיוחדים לשיקול דעתו של הדיקן ללימודים מתקדמים.

ב) קביעת תנאי קבלה חוגיים למועמדים ללימודי תואר שלישי, כפוף לדרישות הקבלה הכלל אוניברסיטאיות (ראה להלן פרק ג': נוהלי קבלה, הרשמה וייעוץ).

ג) דיון בבקשות להתקבל ללימודי תואר שלישי והעברת המלצה מתאימה אל הרשות ללימודים מתקדמים. הדיונים בדבר קבלת התלמיד יתבססו על הישגיו בלימודים קודמים, המלצות מתאימות ודרישות חוגיות נוספות כגון: בחינות כניסה, שאלון

- אישי, ראיון אישי, או ניסיון קודם בעבודה. בדיונים אלו ייבדקו ויאושרו המסמכים המפורטים בסעיף 10.3 להלן. כמו כן, תיבדק התאמת נושא המחקר המוצע על ידי התלמיד לתחומי המחקר של חבר הסגל האקדמי המיועד להנחותו, מכסת התלמידים המונחים על ידי חבר הסגל האקדמי המיועד להנחיה והאפשרויות הטכניות והתקציביות לביצוע עבודת הדוקטור במסגרת החוג.
- ד) החלטה בדבר דחיית קבלה של מועמד ללימודי תואר שלישי.
- ה) פיקוח שוטף על מהלך לימודיהם של תלמידי התואר השלישי.
- ו) המלצה בפני הרשות ללימודים מתקדמים על מתן חופשות מלימודים והארכות לימודים (שלב א' ושלב ב').
- ז) המלצה בפני הרשות ללימודים מתקדמים בדבר הפסקת לימודיו של תלמיד שלא עמד בחובות המוטלות עליו ואשר נמצא במצב אקדמי לא תקין (ראה סעיף 15.1)
- ח) המלצה בפני הרשות ללימודים מתקדמים בדבר הענקת פרסים, מלגות, מענקי מחקר ותמיכות אחרות לתלמידי התואר השלישי.
- ט) אישור מנחה/ים העומדים בקריטריונים להנחיה לכתובת עבודת הדוקטור (ראה סעיפים 5.2-5.3) או החלפתם (ראה סעיף 7.1).
- י) וידוא מניעת יחסי תלות בין המנחה לבין התלמיד המונחה במקרה של ניגוד אינטרסים (ראה סעיף 5.3).
- יא) החלטה האם להקים ועדה מלווה מורחבת לתלמיד, בתיאום עם מנחה/י העבודה.
- יב) אישור חברי הוועדה המלווה העומדים בקריטריונים, במידה והוחלט על הקמת ועדה מלווה (ראה סעיף 6.4), או החלפתם (ראה סעיף 7.1).
- יג) קביעה ופרסום של קריטריונים חוגיים וקווים מנחים אחידים להגשת בקשות קבלה ללימודי תואר שלישי, הצהרת כוונות לתואר שלישי, לבחירת מנחה/ים, ולהכנת הצעת המחקר ולהגשתה.
- יד) המלצה בפני הרשות ללימודים מתקדמים על אישור הצעת המחקר או דחייתה והעברת עותק מדו"חות השיפוט על הצעת המחקר אל הרשות ללימודים מתקדמים.
- טו) המלצה על מינוי שופטים חיצוניים לשיפוט עבודת הדוקטור העומדים בקריטריונים, בנוסף למנח/י עבודת הדוקטור וחברי הוועדה המלווה (כמפורט בסעיפים 8.2-8.3).
- טז) פיקוח על הכנסתם של תיקונים, שינויים והשלמות בעבודת הדוקטור על סמך חוות דעת השופטים.
- יז) אישור בדבר השלמת חובות הלימוד לתואר שלישי.
- יח) המלצה בפני הדיקן ללימודים מתקדמים לאשר את עבודת הדוקטור או לדחותה בתום הליך השיפוט ועל סמך חוות דעת השופטים.
- יט) המלצה בפני הדיקן ללימודים מתקדמים על הענקת הציון "מעולה" (Summa Cum Laude) לעבודת הדוקטור בתום הליך השיפוט ועל סמך המלצותיהם של כל השופטים, כפי שבאו לידי ביטוי בחוות הדעת.
- כ) עריכת פרוטוקול של ישיבות הוועדה החוגית ללימודי תואר שלישי והעברתו למזכירות הרשות ללימודים מתקדמים. הפרוטוקול יכלול את שמות המשתתפים והחלטות אופרטיביות לגבי כל תלמיד שנדון בוועדה, גם אם ההחלטה התקבלה

בשיחת ועידה טלפונית. כל החלטה אופרטיבית לגבי טיפול בתלמיד אשר לא התועד בפרוטוקול לא תטופל על-ידי הרשות ללימודים מתקדמים.

הוועדה הכלל אוניברסיטאית לתלמידי מחקר

- 4.1 הוועדה הכלל אוניברסיטאית לתלמידי מחקר תדון ותכריע בעניינים הקשורים לקבלת מועמדים ללימודי התואר השלישי במסגרת מחקר בין-תחומי או לחילופין בדיסציפלינה מובהקת אשר אין לה עדיין עיגון במסגרת אחת מתכניות הדוקטור החוגיות הקיימות באוניברסיטה. כל האמור לעיל נוגע גם לאישור המנחה/ים של עבודת הדוקטור, חברי הוועדה המלווה, מהלך הלימודים והמחקר, שופטי עבודת דוקטור ואישור הזכאות לתואר.
- 4.2 הוועדה הכלל אוניברסיטאית תדון ותכריע בעניינים הקשורים לקבלת מועמדים למסלול הישיר לדוקטורט בכל אותם חוגים אשר לא מתקיימים בהם לימודי תואר שלישי ותטפל בכל הקשור למהלך לימודיהם, מעקב ובקרה, אישור עבודת הדוקטורט לשיפוט, דיון בחוות דעת השיפוט ואישור התואר דוקטור לפילוסופיה.
- 4.3 הוועדה הכלל אוניברסיטאית לתלמידי מחקר מפוצלת לשתי תת ועדות: האחת – לתחום מדעי החברה והרוח, והשנייה – לתחום המדעים המדויקים. כל אחת מתתי הוועדות תורכב מלפחות שלושה חברי סגל אקדמי בדרגת פרופ' מן המניין, אשר ימונו על ידי הדיקן ללימודים מתקדמים. הדיקן ללימודים מתקדמים משמש בשתי הוועדות כיו"ר מתוקף תפקידו.
- 4.4 המניין החוקי הנדרש לשיבת הוועדה יהיה של שלושה חברים נוכחים לפחות.
- 4.5 מרכז לימודי תואר שלישי ברשות ללימודים מתקדמים ירכז את עבודת הוועדות הכלל אוניברסיטאית לתלמידי מחקר. באמצעותו יתקבלו פרוטוקולים של דיוני הוועדות, דו"חות השיפוט וכל חומר רלוונטי שידרש.

מנחה/מנחים שותפים

- 5.1 כל מועמד ללימודי התואר השלישי יבחר מנחה, או מנחה בצירוף מנחה שותף. על התלמיד לקבל את הסכמתו של המנחה ו/או המנחים השותפים להנחיה. המנחים יאשרו סופית על ידי הוועדה החוגית ללימודי תואר שלישי ו/או הוועדה הכלל אוניברסיטאית לתלמידי מחקר והרשות ללימודים מתקדמים.
- 5.2 הסמכות להנחית עבודת דוקטור כדלהלן:
- מנחה:** כל איש סגל באוניברסיטת חיפה מדרגת מרצה בכיר ומעלה במסלול א', בעל מינוי רגיל בהיקף של חצי משרה לפחות בחוג בו רשום התלמיד ללימודי תואר שלישי (או באוניברסיטה, עבור חבר סגל המנחה תלמיד מחקר במסגרת הוועדה הכלל אוניברסיטאית לתלמידי מחקר). הוועדה החוגית ללימודי תואר שלישי רשאית, במקרים מיוחדים ובאישור הדיקן ללימודים מתקדמים, לאשר מינוי של חבר סגל שפרש לגימלאות כמנחה יחיד.
- מנחה שותף:** כל איש סגל המוסמך לכהן כמנחה וכל איש סגל ממוסד אקדמי מוכר אחר בישראל או בחו"ל מדרגת מרצה בכיר ומעלה במסלול א', לרבות חבר סגל שפרש לגמלאות.

5.3 הוועדה החוגית ללימודי תואר שלישי תוודא מניעת יחסי תלות בין התלמיד למנחה במקרה של ניגוד אינטרסים.

5.4 תפקידיו העיקריים של המנחה/ים הם:

- (א) מתן ייעוץ בשלבי תכנון המחקר וביצועו, הכוללים גיבוש הצעת המחקר, עיבוד תוצאות המחקר והכנת נוסח סופי של הצעת המחקר.
- (ב) המלצה לוועדה החוגית ללימודי תואר שלישי/לוועדה הכלל אוניברסיטאית לתלמידי מחקר בדבר אישור הצעת המחקר ושינוי מעמדו של תלמיד המחקר למעמד של תלמיד מחקר שלב ב'.
- (ג) קיום קשר שוטף עם תלמיד המחקר במשך לימודיו לתואר שלישי.
- (ד) תיאום בין חברי הוועדה המלווה, במידה והוקמה, לגבי תרומתו של כל אחד מהם להתקדמותו של תלמיד המחקר.
- (ה) כינוס הוועדה המלווה, במידה והוקמה, מעת לעת ובהתאם לצורך.
- (ו) הודעה לוועדה החוגית ללימודי תואר שלישי ו/או לוועדה הכלל אוניברסיטאית לתלמידי מחקר בכל מקרה שבו לא שמר תלמיד המחקר על קשר עמו במשך תקופה של ששה חודשים.
- (ז) העברת אישור בכתב לוועדה החוגית ללימודי תואר שלישי ו/או לוועדה הכלל אוניברסיטאית לתלמידי מחקר בדבר אישור הגשת הנוסח הסופי של עבודת הדוקטור לשיפוט, לאחר שתלמיד המחקר סיים את כתיבת עבודת הדוקטור לשביעות רצון המנחה/ים ועמד בשאר החובות שהוטלו עליו.
- (ח) העברת המלצה לוועדה החוגית ללימודי תואר שלישי על מינוי שופטים אפשריים לשיפוט עבודת הדוקטור.
- (ט) שיפוט עבודת הדוקטור.
- (י) עיון בדו"חות השיפוט על עבודת הדוקטור והמלצה לוועדה החוגית ללימודי תואר שלישי/ועדה כלל אוניברסיטאית לתלמידי מחקר בדבר אישור העבודה, דרישה לתיקונים או אי אישור עבודת הדוקטור, בהתאם לחוות דעת השופטים.
- (יא) סיוע ופיקוח על הכנסת שינויים, תיקונים או השלמות בעבודת הדוקטור בהתאם לחוות דעת השופטים, ואישור ביצועם.

ועדה מלווה

6.1 הוועדה החוגית ללימודי תואר שלישי/הוועדה הכלל אוניברסיטאית לתלמידי מחקר, בתיאום עם המנחה/ים יחליטו האם להקים ועדה מלווה מורחבת לתלמיד.

6.2 במידה והוחלט על הקמת ועדה מלווה, תמונה הוועדה עם הגשת הצעת המחקר.

6.3 הרכב הוועדה המלווה יהיה כדלקמן:

הוועדה המלווה תורכב משלושה חברים לפחות:

(א) מנחה/ים אשר נתן/ו הסכמתו/ם להנחות את התלמיד. המנחה יהיה איש סגל באוניברסיטת חיפה בעל מינוי רגיל במסלול א' מדרגת מרצה בכיר ומעלה, בהיקף של

תקנון לימודים לתואר השני ולתואר השלישי

- חצי משרה לפחות בחוג בו רשום התלמיד ללימודי תואר שלישי. הוועדה החוגית ללימודי תואר שלישי רשאית, במקרים מיוחדים ובאישור הדיקן ללימודים מתקדמים לאשר מינוי של חבר סגל שפרש לגימלאות כמנחה יחיד.
- (ב) חבר סגל אקדמי הרשאי להנחות תלמידי מחקר, מבין חברי הסגל המכהנים באוניברסיטת חיפה, אשר נחשב כמנוחה בתחום המחקר של עבודת הדוקטור או בתחומים קרובים, ואשר אינו נמנה על חברי הסגל האקדמי בחוג בו רשום התלמיד או בחוג בו מועסק המנחה.
- (ג) חבר סגל אקדמי, הרשאי להנחות תלמידי מחקר, מחוץ לאוניברסיטת חיפה, אשר נחשב כמנוחה בתחום המחקר של עבודת הדוקטור או בתחומים קרובים.
- 6.4 המנחה ישמש כיו"ר הוועדה המלווה. הוא ימונה על ידי הוועדה החוגית ללימודי תואר שלישי. כאשר תלמיד המחקר מונחה על ידי יותר ממנחה אחד, המנחים יחליטו ביניהם מי מהם ישמש כיו"ר הוועדה המלווה.
- 6.6 תפקידיה העיקריים של הוועדה המלווה הם:
- (א) שיפוט הצעת המחקר.
- (ב) המלצה לוועדה החוגית ללימודי תואר שלישי/לוועדה הכלל אוניברסיטאית לתלמידי מחקר בדבר אישור הצעת המחקר ושינוי מעמדו של תלמיד המחקר למעמד של תלמיד מחקר שלב ב'.
- (ג) חברי הוועדה המלווה יתרמו להנחיית התלמיד בהתאם ליכולתם, לעניינם וליחסי העבודה שייקבעו בינם לבין התלמיד.
- (ד) השתתפות בכינוסי הוועדה המלווה מעת לעת בהתאם לצורך, עפ"י תאום עם המנחה.
- (ה) העברת אישור בכתב לוועדה החוגית ללימודי תואר שלישי ו/או לוועדה הכלל אוניברסיטאית לתלמידי מחקר בדבר אישור הגשת הנוסח הסופי של עבודת הדוקטור לשיפוט, לאחר שתלמיד המחקר סיים את כתיבת עבודת הדוקטור לשביעות רצון המנחה/ים ועמד בשאר החובות שהוטלו עליו.
- (ו) שיפוט עבודת הדוקטור בנוסף לשופט נוסף שימונה על ידי הדיקן ללימודים מתקדמים.
- (ז) עיון בדו"חות השיפוט על עבודת הדוקטור והמלצה לוועדה החוגית ללימודי תואר שלישי/הוועדה הכלל אוניברסיטאית לתלמידי מחקר בדבר אישור העבודה, דרישה לתיקונים או אי אישור עבודת הדוקטור בהתאם לחוות דעת השופטים.
- (ח) סיוע ופיקוח על הכנסת תיקונים, שינויים והשלמות בעבודת הדוקטור בהתאם לחוות הדעת ואישור ביצועם.

החלפת מנחה/ים / חברי ועדה מלווה

- 7.1 הוועדה החוגית ללימודי תואר שלישי ו/או הוועדה הכלל אוניברסיטאית לתלמידי מחקר תדון בהחלפת מנחה/ים/חבר ועדה מלווה באחד מן המקרים הבאים:
- (א) היעדרותם של אחד מהם מהארץ איננה מאפשרת המשך הנחיה תקינה.
- (ב) אם אחד מהם מבקש לבטל את מינויו כמנחה/חבר ועדה מלווה.

- ג) אם התלמיד מבקש להחליף את המנחה ו/או אחד מהמנחים השותפים ו/או אחד מחברי הוועדה המלווה.
- 7.2 הוועדה החוגית ללימודי תואר שלישי ו/או הוועדה הכלל אוניברסיטאית לתלמידי מחקר תדון בבקשת התלמיד להחלפת המנחה לאחר קבלת חוות דעת בכתב מהמנחה הנוכחי, מהמנחה המיועד ומחברי הוועדה המלווה. אם נעברה הוועדה החוגית ללימודי תואר שלישי/ועדה כלל אוניברסיטאית לתלמידי מחקר לבקשת התלמיד, יהיה המנחה הקודם רשאי לדרוש כי יוחלף נושא המחקר, והדיקן ללימודים מתקדמים יחליט באם למלא את דרישתו.
- 7.3 הוועדה החוגית ללימודי תואר שלישי ו/או הוועדה הכלל אוניברסיטאית לתלמידי מחקר תדון בבקשת התלמיד להחלפת חבר הוועדה המלווה לאחר קבלת חוות דעת בכתב מחבר הוועדה הנוכחי, מחבר הוועדה המיועד ומשאר חברי הוועדה המלווה.

שופטים לעבודת הדוקטור:

- 8.1 הדיקן ללימודים מתקדמים יקבע את שופטי עבודת הדוקטור בהתחשב בהמלצת הוועדה החוגית ללימודי תואר שלישי.
- 8.2 כל השופטים יהיו בעלי מינוי רגיל במוסד אקדמי מוכר אחר להשכלה גבוהה בארץ או בחו"ל, מדרגת מרצה בכיר ומעלה במסלול א'.
- 8.3 לא יוכל להתמנות שופט אשר יש לו יחסי תלות עם התלמיד אשר עבודתו הוגשה לשיפוט.
- 8.4 בכל מקרה בו לא מונתה ועדה מלווה לתלמיד המחקר, תישלח עבודת הדוקטור לשיפוט אל:
- מנחה/י העבודה.
 - שני שופטים מחוץ לאוניברסיטת חיפה.
- 8.5 במקרה שלתלמיד המחקר מונתה ועדה מלווה, תישלח עבודת הדוקטור לשיפוט אל:
- מנחה/י העבודה.
 - חברי הוועדה המלווה.
 - שופט נוסף, אשר אינו משמש כחבר בוועדה המלווה, ואינו נמנה על חברי הסגל האקדמי של אוניברסיטת חיפה.
- 8.6 כאשר מתפתחות נסיבות מיוחדות, רשאי הדיקן ללימודים מתקדמים למנות שופט נוסף בכל שלב בתהליך השיפוט.
- 8.7 תפקידי השופטים הם: (ראה גם סעיפים 20.1-22.4)
- להעריך את העבודה וללוות הערכתו בהנמקה ובהדגמה במידת הצורך, בהתאם להנחיות להגשת חוות דעת של שופטים לעבודת דוקטור אשר יישלחו אליו על ידי הרשות ללימודים מתקדמים.
 - להעביר את חוות הדעת לא יאוחר מחודשיים מיום שנמסרה לידו העבודה. אם תקופה זו חופפת את פגרת הקיץ, תינתן לשופט אורכה של חודש נוסף.
 - שיפוט חוזר של עבודת הדוקטור המתוקנת, במידה והשופט דרש ביצוע תיקונים כהתניה לאישור העבודה, ובמידה שהשופט ביקש לקבל לידיו את העבודה המתוקנת, בטרם אישור העבודה.

פרק ג' – נוהלי קבלה, הרשמה וייעוץ

נוהלי קבלה

9.1 הרשמה ללימודי תואר שלישי מתקיימת בהתאם למועדים המפורסמים באמצעי התקשורת על ידי האוניברסיטה.

9.2 תנאי קבלה ללימודי תואר שלישי

- (א) מועמד המבקש להירשם כתלמיד לתואר שלישי חייב למלא את התנאים הבאים:
- (1) הינו בעל תואר "מוסמך" ממוסד מוכר להשכלה גבוהה בארץ או בחו"ל והשיג בלימודי התואר השני ציון משוקלל של 80 לפחות.
 - (2) כתב עבודת גמר והשיג ציון של 86 לפחות בעבודה זו.
- (ב) במקרים מיוחדים יוכל הדיקן ללימודים מתקדמים, לפי המלצת הוועדה החוגית ללימודי תואר שלישי/ועדה כלל אוניברסיטאית לתלמידי מחקר, לאשר חריגה מן הציונים המינימליים לנוכח הישגים לימודיים ומחקריים מיוחדים של המועמד.
- (ג) אין קבלת תלמידים ללימודי תואר שלישי במעמד "על תנאי".

9.3 תנאי קבלה ללימודי מסלול ישיר לדוקטורט

מסלול לימודים זה מיועד לתלמידים מצטיינים שיש ברצונם להמשיך ברצף לקראת לימודי דוקטורט ושהחוג רואה בהם מועמדים ללימודי תואר שלישי. (ראה גם תקנון לימודי תואר שני סעיף 7.7).

מועמד המבקש להירשם כתלמיד מן המניין למסלול ישיר לדוקטורט חייב למלא את התנאים הבאים:

- (1) הינו בעל תואר ראשון ממוסד מוכר להשכלה גבוהה בארץ או בחו"ל, והשיג בלימודי התואר הראשון ציון של 90 לפחות בכל אחד מחוגי הלימוד.
- (2) מילא דרישות נוספות שנקבעו על ידי החוג.
- (3) המציא בזמן את המסמכים הבאים:
 - א. טופס בקשת קבלה ללימודים
 - ב. גיליון ציונים מאושר לתואר "בוגר", כולל ציון סופי משוקלל בכל אחד מחוגי הלימוד.
 - ג. הצהרת כוונות לגבי נושא המחקר המוצע, מאושרת על ידי המנחה המיועד.
 - ד. אישור בכתב על הסכמת מנחה העומד בקריטריונים להנחיה.
 - ה. קורות חיים בעברית ובאנגלית.
 - ו. שתי המלצות מאנשי אקדמיה.
 - ז. תקציר נושא המחקר המוצע באנגלית.

בקשה להירשם למסלול ישיר לדוקטורט תקבל גם ממועמד המבקש ללמוד בחוג לימודים לתואר שני **השונה** מהחוג או החוגים שבהם סיים את לימודיו לתואר ראשון. על המועמד למלא את התנאים הבאים:

- (1) הינו בעל תואר ראשון ממוסד מוכר להשכלה גבוהה בארץ או בחו"ל, והשיג בלימודי התואר הראשון ציון משוקלל של 90 לפחות בכל אחד מחוגי הלימוד.

תקנון לימודים לתואר השני ולתואר השלישי

- 2) מילא דרישות נוספות שנקבעו על ידי החוג.
- 3) הגיש טופס בקשה והמציא בזמן את כל המסמכים הדרושים כמפורט לעיל.

הערות:

- א. אין קבלה במעמד על תנאי למסלול הישיר לדוקטורט.
- ב. הקבלה למסלול זה תתאפשר רק בתחילת שנת לימודים.
- ג. תלמידים יוכלו להתקבל למסלול ישיר לדוקטורט לא יאוחר מסוף שנת הלימודים הראשונה לתואר השני, במידה ועומדים בקריטריונים שצוינו לעיל ועל סמך הישגיהם בשנת הלימודים הראשונה בלימודי התואר השני.
- ד. חוגים אשר לא מקיימים תכנית לימודים לתואר שני לא יוכלו לקבל תלמידים למסלול הישיר לדוקטורט.

9.4 לימודי מחקר מקדים:

- מועמד המבקש להירשם ללימודי מחקר מקדים והינו בעל תואר "מוסמך" ללא עבודת גמר חייב למלא את התנאים הבאים:
- א) ישלים את כתיבת עבודת הגמר המחקרית (תיזה).
 - ב) ימציא אישור בכתב ממנחה אשר מסכים להנחותו בעבודת הגמר המחקרית.
 - ג) במידת הצורך, יעמוד בתכנית הלימודים אשר תוטל עליו על ידי הוועדה החוגית ללימודי התואר השלישי.

9.5 מועמד המבקש להירשם ללימודי התואר השלישי בחוג **השונה** מחוג לימודיו לתואר "מוסמך" וכתב עבודת גמר מחקרית, יידרש לעמוד בכל תכנית השלמות ובדרישות אקדמיות אשר תוטלנה עליו על ידי הוועדה החוגית ללימודי התואר השלישי.

9.6 סיום הלימודים כמפורט בסעיפים 9.4-9.5, אינו מהווה קבלה אוטומטית ללימודי תואר שלישי. המועמד יגיש את מועמדותו והוועדה החוגית ללימודי תואר שלישי תמליץ בפני הדיקן ללימודים מתקדמים האם לקבל את המועמד ללימודי תואר שלישי.

9.7 משך הלימודים הנורמטיבי במסלול לימודי מחקר מקדים הינו שנה אחת בלבד. חריגה מכלל זה טעונה המלצת המנחה, יו"ר הוועדה החוגית ללימודי תואר שלישי ואישור הדיקן ללימודים מתקדמים.

הרשמה וייעוץ ללימודי התואר השלישי ומסלול ישיר לדוקטורט

10.1 כל חוג המקיים לימודי תואר שלישי או מסלול ישיר לדוקטורט, ימציא למחלקת ההרשמה באגף מינהל תלמידים במועד המתאים (לפני פרסום תאריכי ההרשמה) מארזי הרשמה במספר עותקים מספיק. מארזי ההרשמה יכלול דפי מידע מפורטים ומעודכנים על החוג (כולל מידע על החוג, סגל מוריו ותחומי התמחותם, תכניות הלימודים, וכיוב') ושאלונים לגבי מידע נוסף שהחוג נזקק לו.

תקנון לימודים לתואר השני ולתואר השלישי

10.2 המועמד ללימודי תואר שלישי או מסלול ישיר לדוקטורט, ימלא טופס הרשמה ויציין את החוג בו הוא מבקש להמשיך את לימודיו. אגף מינהל תלמידים יעביר את טופס ההרשמה בצירוף תיקו של המועמד למוכירות החוג לדיון במועמד בוועדה החוגית ללימודי תואר שלישי. לקראת דיון זה תרכז מרכזות החוג את כל המידע הרלוונטי על המועמד. לאחר סיום הדיון, תעביר מוכירות החוג את תיק המועמד עם המלצת החוג אל הרשות ללימודים מתקדמים.

10.3 תיק המועמד לקבלה יכלול:

- טופס בקשת קבלה ללימודים.
- צילומי תעודות גמר לב"א ומ"א.
- גיליונות ציונים מאושרים לב"א ומ"א.
- העתק מעבודת הגמר ומאמרים שהמועמד פרסם בספרות המקצועית.
- אישור בכתב על הסכמת מנחה/ים לעבודת הדוקטור.
- לפחות שני מכתבי המלצה מאנשי אקדמיה, אשר יישלחו ישירות על ידי הממליצים אל הוועדה החוגית ללימודי תואר שלישי. אחד ממכתבי המלצה יהיה מטעם מנחה עבודת הגמר המחקרית.
- הצהרת כוונות של המועמד לגבי נושא המחקר המוצע, מאושרת על ידי המנחה המיועד.
- קורות חיים של המועמד בעברית ובאנגלית.
- תקציר נושא המחקר באנגלית.

הערה: בקשות הקבלה ללימודי התואר השלישי או המסלול הישיר לדוקטורט בחוגים שאין בהם תכנית לימודים לתואר שלישי במסגרת הוועדה הכלל אוניברסיטאית לתלמידי מחקר תוגשנה ישירות אל הרשות ללימודים מתקדמים, עפ"י הפירוט בסעיף 10.3 לעיל.

10.4 זכותו של החוג להטיל דרישות נוספות על המועמד הכוללות: בחינות כניסה, שאלון אישי, ראיון אישי, ניסיון קודם בעבודה, מכתבי המלצה נוספים וכל דרישה אחרת שתסייע לחוג להחליט בדבר קבלת המועמד.

10.5 המלצת החוג על קבלת המועמד תועבר אל הרשות ללימודים מתקדמים. לאחר בדיקת החומר ברשות ואישורו, יועבר תיק המועמד למחלקת הרשמה באגף מינהל התלמידים שישלח למועמדים הודעות קבלה על פי החלטת הדיקן ללימודים מתקדמים.

10.6 ההחלטה על דחייה של מועמדים היא בידי החוג. במקרה של דחייה, תועבר ההחלטה ישירות למחלקת הרשמה באגף מינהל תלמידים אשר ישלח את הודעת הדחייה.

10.7 מועמדים שיתקבלו ללימודי תואר שלישי יוכלו להתחיל את לימודיהם בתחילת סמסטר החורף או בתחילת סמסטר האביב.

10.8 כל תלמיד ללימודי תואר שלישי ומסלול ישיר לדוקטורט חייב בייעוץ וברישום בכל שנה משנות הלימוד. הודעות בדבר מועדי הייעוץ והרישום תישלחנה לכל התלמידים במהלך חופשת הקיץ על ידי אגף מינהל התלמידים.

10.9 בחוגים בהם אין עדיין הרשאה להעניק תואר שלישי, יועבר תיק הקבלה למסלול הישיר לדוקטורט לטיפול של הוועדה הכלל אוניברסיטאית.

10.10 מוסמכי אוניברסיטאות מחו"ל

מועמדים ללימודי תואר שלישי אשר הינם מוסמכים של אוניברסיטאות מוכרות מחו"ל וכן של אוניברסיטאות בעלות שלוחות בישראל, אשר פועלות באישור המועצה להשכלה גבוהה, יחויבו לעמוד בהצלחה במבחן ה-GRE הכללי (General Test) ולהימצא באחוזון ה-70% בכל אחד משלושת מרכיבי המבחן.

עמידה במבחן זה מהווה אחד מתנאי הקבלה ללימודים.

המועמד יצרף את תוצאות מבחן ה-GRE לערכת ההרשמה וכן אישור מהמועצה להשכלה גבוהה על פעילותה של שלוחת אוניברסיטה מחו"ל בישראל (במידה והוא מוסמך שלוחה). לאחר קבלת האישורים הנ"ל יועבר תיקו של המועמד לדיקן ללימודים מתקדמים. עם קבלת אישור הדיקן, יועבר התיק לדיון בוועדות החוגיות ללימודי תואר שלישי/בוועדה הכלל אוניברסיטאית לתלמידי מחקר.

מועמדים בעלי תואר מאחת ממדינות חבר העמים, מסמכיהם יובאו בפני ועדה אקדמית, הפועלת מטעמו של הדיקן ללימודים מתקדמים, אשר תחליט בדבר המשך הליך הקבלה לאוניברסיטה.

החוגים רשאים להחמיר אך לא להקל מתנאי הקבלה, בתנאי שתנאי הקבלה הנוספים פורטו במארג ההרשמה ואושרו על ידי הרשות ללימודים מתקדמים.

פרק ד' – מהלך הלימודים והמחקר

הערה: כל האמור להלן בפרקים ד' ו-ה' לתקנון, המתייחס למנחה/י עבודת הדוקטור, מתייחס גם לחברי הוועדה המלווה, במידה והוקמה, עפ"י תפקידיה כמפורט בסעיף 6.6

11.1 מסלול ישיר לדוקטורט:

מסלול לימודים זה מיועד לתלמידים מצטיינים שיש ברצונם להמשיך ברצף לקראת לימודי דוקטורט ושהחוג רואה בהם מועמדים אפשריים ללימודי תואר שלישי.

מבנה הלימודים:

א. השתתפות בקורסים בהיקף של 26 ש"ס לפחות ברמת מ"א, וסיומם בציון משוקלל של 90 לפחות.

ב. הגשת שתי עבודות סמינריוניות או חלופה שוות ערך שנקבעה ע"י החוג. על התלמיד להשיג ציון של 90 לפחות בכל אחת משתי העבודות הסמינריוניות.

תקנון לימודים לתואר השני ולתואר השלישי

ג. תנאי מעבר משנה א' לשנה ב' הם השתתפות בקורסים בהיקף של 16 ש"ס לפחות, סיומם בציון משוקלל של 90 לפחות, והגשת עבודה סמינריונית שזכתה לציון 90 לפחות.

ד. הגשת הצעת מחקר לתואר שלישי לא יאוחר מתחילת הסמסטר הרביעי ללימודים.

משך הלימודים למטלות אלו הוא שנתיים

עם אישור הצעת המחקר לדוקטורט, ועמידה בכל חובות הלימודים כמפורט לעיל, יעבור התלמיד למעמד של תלמיד דוקטורט שלב ב', במסגרתו יבצע את המחקר ויכתוב את עבודת הדוקטורט.

משך הלימודים לכתיבת עבודת הדוקטורט הוא שנתיים.

תלמיד במסלול הישיר לדוקטורט יקבל תעודת מוסמך האוניברסיטה מיד עם אישור הצעת המחקר לדוקטורט, ועמידה בחובות הלימוד של המסלול הישיר לדוקטורט כמפורט לעיל.

11.2 תלמיד יוכל בכל שלב לפרוש מן המסלול הישיר לדוקטורט אם אינו מעוניין להמשיך בו, ויהא עליו להשלים את מכסת הלימודים ושאר החובות הנדרשים לקבלת התואר השני, בין אם במסלול א' ובין אם במסלול ב'.

במקרה של אי השלמת חובות המסלול הישיר לדוקטורט תוך שנתיים (השלמת 26 ש"ס לפחות, כולל הגשת שתי עבודות סמינריוניות) ואי-אישור הצעת המחקר לדוקטורט, יועבר התלמיד למסלול לימודים רגיל לתואר שני. לא תאושר הארכת לימודים לתלמידי המסלול הישיר לדוקטורט בשלב לימודי התואר השני.

11.3 לימודי התואר השלישי

משך הלימודים לתואר השלישי הוא ארבע שנים, והוא מחולק לשני שלבים: שלב מחקר א' ושלב מחקר ב'.

11.4 **שלב מחקר א'**: משך הלימודים בשלב מחקר א' לא יעלה על שנה (כולל חופשת הסמסטר/הקיץ). במהלך תקופת הלימודים בשלב מחקר א' יידרש התלמיד להכין את הצעת המחקר, לקבל את אישור המנחה/ים להצעה, להגישה לעיון הוועדה החוגית ללימודי תואר שלישי ולעמוד בדרישות אחרות שיוטלו עליו.

11.5 **שלב מחקר ב'**: משך הלימודים בשלב מחקר ב' לא יעלה על שלוש שנים מהסמסטר בו אושרה הצעת המחקר (כולל חופשת הסמסטר/הקיץ). במהלך תקופת הלימודים בשלב מחקר ב', יידרש התלמיד להשלים את כתיבת עבודת הדוקטורט.

11.6 אם יתבקש, יידרש תלמיד לתואר שלישי להעמיד לרשות מנחה העבודה את חומר הגולמי למחקר, אם במהלך הכנת העבודה ואם בהגשתה. לאחר אישור עבודת הדוקטורט, חייב התלמיד להשאיר את חומר הגלם של המחקר זמין למנחה לתקופה שלא תפחת משלוש שנים.

11.7 משך הלימודים במסלול ישיר לדוקטורט הוא 4 שנים (ראה סעיף 11.1)

מכסת הלימודים

- 12.1 הוועדה החוגית ללימודי תואר שלישי, בהתייעצות עם מנחה העבודה, תקבע לתלמיד המחקר את תכנית הלימודים שלו ואת היקפה. היקף התכנית לא יעלה על 16 ש"ס ולא יותר מארבעה קורסים. הוועדה רשאית להטיל על התלמיד חובת בחינה (בכתב או בע"פ) בשיעורים שהתלמיד נדרש להשתתף בהם. בסמינריונים נדרשת רק חובת השתתפות פעילה.
- 12.2 הוועדות החוגיות ללימודי התואר השלישי רשאיות לדרוש ידיעת שפות זרות בהתאם לתחום התמחותו ומחקרו של תלמיד המחקר.

הגשת הצעת המחקר ואישורה

- 13.1 הצעת עבודת הדוקטור, הכוללת את נושא העבודה, תכנית מפורטת של המחקר וביבליוגרפיה רלוונטית, תוגש בכתב לוועדה החוגית ללימודי תואר שלישי/הוועדה הכלל אוניברסיטאית לתלמידי מחקר עם חוות דעתו של המנחה/ים. חוות דעת זו תתייחס להצעת המחקר ולכושרו של התלמיד לבצע את העבודה המוצעת.
- 13.2 בדיקת ההצעה נתונה בידי הוועדה החוגית ללימודי תואר שלישי/ועדה כלל אוניברסיטאית לתלמידי מחקר, הרשאית לאשר את ההצעה, לדחותה, או לדרוש תיקונים ושינויים, לאחר התייעצות עם המנחה וחוקרים נוספים באוניברסיטת חיפה ומחוצה לה.
- 13.3 תלמיד רשאי לשנות את נושא מחקרו, לצמצמו או להרחיבו בהסכמת המנחה ובאישור הוועדה החוגית ללימודי תואר שלישי/הוועדה הכלל אוניברסיטאית לתלמידי מחקר.
- 13.4 הצעות מחקר לתואר שלישי, הערות הקוראים והתייחסות הכותב ו/או המנחה להערות אלה, יישמרו במזכירות החוג בו לומד התלמיד לתקופה של חמש שנים ויהיו זמינים לעיון על פי החלטת ראש החוג.

דו"ח התקדמות

- 14.1 כל תלמיד לתואר שלישי חייב להגיש לוועדה החוגית ללימודי תואר שלישי/ועדה כלל אוניברסיטאית לתלמידי מחקר דו"ח התקדמות שנתי מאושר על ידי המנחה/ים בראשית כל שנת לימודים. עותק מן הדו"ח יישלח אל הרשות ללימודים מתקדמים.
- 14.2 תלמידי מחקר הזכאים למלגת השתלמות (שלב א' ושלב ב') נדרשים להגיש בנוסף דו"ח התקדמות על פי תנאי המלגה.

15.1 תלמיד יוגדר במצב אקדמי לא תקין באחד מהמקרים הבאים:

- א) תלמיד אשר לא הגיש את הצעת המחקר עד תום השנה הראשונה ללימודיו (כולל חופשת הקיץ) ולא אושרה לו אורכה.
- ב) תלמיד אשר אושרה לו אורכה והצעת המחקר שלו לא אושרה עד תום השנה השנייה ללימודיו (כולל חופשת הקיץ).
- ג) תלמיד מסלול ישיר לדוקטורט אשר לא הגיש את הצעת המחקר עד תחילת הסמסטר הרביעי ללימודיו.

- ד) תלמיד מסלול ישיר לדוקטורט אשר לא השלים תוך שנתיים את חובות המסלול כמפורט בסעיף 11.1.
- ה) תלמיד מסלול ישיר לדוקטורט אשר לא עמד בתנאי המעבר משנה א' לשנה ב' כמפורט בסעיף 11.1 (ג)
- ו) תלמיד מחקר שלב ב' אשר לא הגיש דו"ח התקדמות שנתי בראשית כל שנת לימודים.
- ז) תלמיד אשר לא הגיש את עבודת הדוקטורט לשיפוט תוך ארבע שנים מיום תחילת לימודיו (כולל חופשת הקיץ) ולא אושרה לו אורכה.
- ח) תלמיד אשר לא חזר ללימודים בתום חופשה מאושרת (ראה סעיף 24.5) ולא הודיע על כך במועד שנקבע לו על ידי הרשות ללימודים מתקדמים.
- ט) תלמיד אשר לא ביצע ייעוץ ורישום ללימודים במועד בכל אחת משנות הלימודים לתואר.
- י) בהמלצת הוועדה החוגית ללימודי תואר שלישי/הוועדה הכלל אוניברסיטאית לתלמידי מחקר, יוכל הדיקן ללימודים מתקדמים להפסיק את לימודיו של תלמיד אשר נמצא במצב אקדמי לא תקין.
- יא) תלמיד במצב אקדמי לא תקין יופסקו לימודיו.

פרק ה' – הגשת עבודת הדוקטורט והליכי שיפוט

פרסום תוצאות המחקר

16.1 תלמיד המחקר חייב לקבל אישור מוקדם מן המנחה לפרסום חלקי של תוצאות המחקר לפני הגשת עבודת הדוקטורט לשיפוט. חובת האישור אינה חלה לאחר הגשת העבודה לשיפוט.

ביצוע עבודת הדוקטורט

- 17.1 עבודת הדוקטורט תבוצע באוניברסיטת חיפה. במקרים מיוחדים רשאי הדיקן ללימודים מתקדמים, לאחר המלצת הוועדה החוגית ללימודי תואר שלישי/וועדה כלל אוניברסיטאית לתלמידי מחקר, להתיר ביצוע עבודת הדוקטורט או חלקה במוסד מדעי אחר בישראל או בחו"ל, בתנאי שהמנחה/ים סומך ידו על עריכת המחקר ומקפיד על פיקוח מתאים. תקופת הלימודים במוסד האחר תיזקף על חשבון התקופה הכוללת הנדרשת לסיום לימודי התואר השלישי.
- 17.2 תלמיד מחקר שיורשה לבצע את עבודת הדוקטורט במוסד מדעי אחר בישראל או בחו"ל, יהיה חייב לשהות באוניברסיטת חיפה במשך שנה אחת לפחות.

הגשת עבודת הדוקטורט

18.1 עם סיום הלימודים והמחקר לקראת התואר "דוקטור לפילוסופיה", יגיש תלמיד המחקר לוועדה החוגית ללימודי תואר שלישי/לוועדה הכלל אוניברסיטאית לתלמידי מחקר את עבודת הדוקטורט, שהוכנה במתכונת שנקבעה על ידי הרשות ללימודים מתקדמים בצרוף אישור המנחה בדבר אישור הגשת הנוסח הסופי של העבודה לשיפוט.

18.2 עבודת הדוקטור תועבר אל הרשות ללימודים מתקדמים בצירוף אישור בכתב מהוועדה החוגית ללימודי תואר שלישי כי העבודה מוכנה לשיפוט ובצירוף שמות של ארבעה-חמישה חברי סגל אקדמי המורשים לשיפוט עבודת דוקטור (ראה סעיפים 8.2-8.3), אשר אינם נמנים על חברי הסגל האקדמי של אוניברסיטת חיפה.

18.3 הרשות ללימודים מתקדמים תשלח את עבודת הדוקטור למספר שופטים (ראה לעיל סעיפים 8.4-8.5), אשר הומלצו על ידי הוועדה החוגית ללימודי תואר שלישי.

הגשת עבודת דוקטור המבוססת על מאמרים

19.1 תלמיד המעוניין להגיש עבודת דוקטור המבוססת על מאמרים, יוכל בכל שלב במהלך לימודיו להגיש בקשה לכך.

19.2 בקשת התלמיד להגיש עבודת דוקטור המבוססת על מאמרים תוגש אל הוועדה החוגית ללימודי תואר שלישי/הוועדה הכללית אוניברסיטאית לתלמידי מחקר.

19.3 בקשתו של התלמיד תכלול את הפרטים הבאים:

- ◆ נימוקי הבקשה (מהן הסיבות המצדיקות הגשת עבודת דוקטור המבוססת על מאמרים).
- ◆ עותק של כל אחד מן המאמרים שפורסמו או התקבלו לפרסום, כמו גם מקום הפרסום, ופירוט לגבי פרקים נוספים של תוצאות המתוכננים להיכלל בעבודה.
- ◆ דברי הסבר של התלמיד על תרומתו הייחודית לכל אחד מן המאמרים המצורפים.
- ◆ אישור המנחה בדבר תרומתו הייחודית של התלמיד לכל אחד מן המאמרים המצורפים.
- ◆ אישור המחברים האחרים של המאמרים (במידה וקיימים) על תרומתו הייחודית של התלמיד למאמרים והסכמתם להכללת המאמרים בעבודת הדוקטור.
- ◆ תקציר העבודה.
- ◆ הצהרת התלמיד כי הוא מתחייב שכל פרסום של עבודת הדוקטור ייעשה תוך הקפדה על זכויות יוצרים של המחברים הנוספים של המאמרים וכן של הבימות בהן יופיע הפרסום.

19.4 הוועדה החוגית ללימודי תואר שלישי/הוועדה הכללית אוניברסיטאית לתלמידי מחקר, תדון בבקשתו של התלמיד ותחליט אם להמליץ בפני הדיקן ללימודים מתקדמים אם לאשרה, לאור הקריטריונים הבאים:

- ◆ נושאי העבודה קשורים לנושא מרכזי קוהרנטי אחד.
- ◆ התלמיד כלל בבקשתו לפחות שלושה מאמרים אשר כולם התקבלו לפרסום או פורסמו בעיתונות מקצועית ברמה גבוהה (לא יכללו דו"חות כינוס).
- ◆ התלמיד כלל בבקשתו מאמרים אשר פורסמו/התקבלו לפרסום לאחר שהתלמיד התקבל כתלמיד מחקר שלב א'.
- ◆ במקרה של מאמרים עם מספר מחברים – חלקו של התלמיד ניתן להבחנה ברורה והוא חלק מרכזי, והתלמיד הוא כותב ראשון במאמרים (להוציא מקרים בהם סדר הופעת המחברים הוא אלפביתי).

19.5 הוועדה החוגית ללימודי תואר שלישי/הוועדה הכלל אוניברסיטאית לתלמידי מחקר תעביר את המלצתה לעיונו ואישורו של הדיקן ללימודים מתקדמים. והיה והדיקן ללימודים מתקדמים אישר את בקשת התלמיד להגיש עבודת דוקטור המבוססת על מאמרים, ישולבו המאמרים בעבודה באופן הבא:

- ◆ התלמיד יידרש לכתוב פרק מבוא אשר יספק את התשתית המדעית למאמרים. המבוא יכלול רקע מדעי ותיאור שיטות המחקר.
- ◆ פרק הממצאים יהיה מורכב מן המאמרים אשר יסודרו עפ"י רצף הצגת המחקר או בהתאם למבנה המחקר. המאמרים ישופטו לגודל ופורמט אחידים – זהה לאלו של המבוא והסיכום האינטגרטיביים.
- ◆ התלמיד יידרש לכתוב סיכום אינטגרטיבי למאמרים ובו דיון נרחב בתוצאות ובמשמעותן, הבלטת החידושים ותרומתם למחקר.

דו"ח השיפוט

20.1 כל אחד מן השופטים יחווה את דעתו על עבודת הדוקטור וימסור את דו"ח השיפוט ישירות אל הרשות ללימודים מתקדמים, מבלי שקרא קודם המסירה את דו"חות השופטים האחרים, בהתאם להנחיות להגשת חוות דעת של שופטים לעבודת דוקטור אשר יישלחו אליו על ידי הרשות ללימודים מתקדמים. דו"ח השיפוט יכלול:

- (א) סיכום תוצאות המחקר, בהדגשת החידושים שבעבודה.
- (ב) הערכת החיבור מבחינת תוכנו, שיטתו ומבנהו.
- (ג) הצעות לשינויים, תיקונים או השלמות.
- (ד) אם יימצא השופט שהעבודה עונה על הדרישות, יציין במפורש כי החיבור ראוי לאישור כעבודת דוקטור. רשאי השופט להמליץ, אם ימצא לנכון, על הענקת תואר "דוקטור לפילוסופיה" בציון "מעולה" לעבודת הדוקטור.
- (ה) אם ימצא השופט כי העבודה אינה עונה על הדרישות לקבלת התואר "דוקטור לפילוסופיה", יציין זאת במפורש.

הדיון בדו"ח השיפוט

21.1 חוות הדעת על עבודת הדוקטור יועברו על ידי הדיקן ללימודים מתקדמים אל יו"ר הוועדה החוגית ללימודי תואר שלישי/הוועדה הכלל אוניברסיטאית לתלמידי מחקר לצורך דיון בדו"חות השיפוט.

21.2 אם נכללו בחוות דעתו של אחד השופטים דרישות לתיקונים, שינויים או השלמות בעבודת הדוקטור אשר אינם בגדר חובה המתנה את אישור העבודה, תמליץ הוועדה החוגית ללימודי תואר שלישי/הוועדה הכלל אוניברסיטאית לתלמידי מחקר בפני הדיקן ללימודים מתקדמים אם להטיל על תלמיד המחקר את ביצוע הדרישות הנ"ל, כולן או מקצתן, לאחר שנועצה במנחה/ים.

21.3 אם יידרש התלמיד בהכנסת תיקונים, שינויים או השלמות אשר הינם בגדר חובה המתנה את אישור העבודה, יהיה עליו להגיש עבודה מתוקנת בהתאם לדרישות. במידה

ויידרש, בהתאם לחוות דעת השופטים, תישלח עבודת הדוקטור המתוקנת לשופט או לשופטים המקוריים לצורך שיפוט חוזר, על מנת שיחוו דעתם אם העבודה, במתכונתה החדשה, ראויה להתקבל כעבודת דוקטור.

21.4 עם תום הליך השיפוט והדיון בחוות הדעת, תמליץ הוועדה החוגית ללימודי תואר שלישי/ הוועדה הכלל אוניברסיטאית לתלמידי מחקר בפני הדיקן ללימודים מתקדמים אם ראוי תלמיד המחקר לקבלת התואר. אם פל השופטים המליצו על מתן תואר "דוקטור לפילוסופיה" בציון "מעולה" (Summa cum Laude) לעבודת הדוקטור, תוכל הוועדה החוגית ללימודי תואר שלישי/ הוועדה הכלל אוניברסיטאית לתלמידי מחקר להמליץ על כך בפני הדיקן ללימודים מתקדמים.

21.5 הדיקן ללימודים מתקדמים יאשר את הענקת התואר "דוקטור לפילוסופיה" מטעם אוניברסיטת חיפה.

21.6 לא יינתנו ציונים מספריים לעבודת הדוקטור.

אי אישור עבודת הדוקטור

22.1 אם מצא אחד השופטים כי העבודה אשר הוגשה לו לשיפוט אינה ראויה להתקבל כעבודת דוקטור, יידרש תלמיד המחקר, על ידי הדיקן ללימודים מתקדמים לתקן את העבודה בהתאם לחוות הדעת. עבודת הדוקטור המתוקנת תישלח לשיפוט נוסף, בהתאם להחלטת הדיקן ללימודים מתקדמים.

22.2 אם אישר השופט הנוסף בחוות דעתו כי העבודה אשר הוגשה לו לשיפוט ראויה להתקבל כעבודת דוקטור, יימשך הליך השיפוט כמפורט בסעיף 21.5-21.2.

22.3 במידה ונמצא גם בשיפוט הנוסף כי העבודה אינה ראויה להתקבל כעבודת דוקטור, לא תאושר עבודת הדוקטור על ידי הדיקן ללימודים מתקדמים, אשר ישלח הודעה בכתב אל התלמיד.

22.4 אם הוחלט על ידי הדיקן ללימודים מתקדמים ובהמלצת הוועדה החוגית ללימודי תואר שלישי/ הוועדה הכלל אוניברסיטאית לתלמידי מחקר, על סמך חוות דעת השופטים, לא לאשר את עבודת הדוקטור, יהיה תלמיד המחקר רשאי לערער בכתב על ההחלטה בפני הדיקן ללימודים מתקדמים תוך ששה חודשים מתאריך ההודעה על אי אישור העבודה. הדיון בערעור ייערך על ידי ועדה אד-הוק שיקבע הדיקן ללימודים מתקדמים מקרב חברי המועצה ללימודים מתקדמים. החלטת ועדה זו לגבי הערעור אינה סופית.

משך השיפוט

23.1 דו"ח השיפוט יימסר על ידי השופט לא יאוחר מחודשיים מיום שנמסרה לידו העבודה. אם תקופה זו חופפת את פגרת הקיץ, תינתן לשופט אורכה של חודש נוסף.

23.2 אם כעבור תקופת השיפוט הנ"ל לא יתקבל דו"ח השיפוט, יטופל הנושא על ידי הדיקן ללימודים מתקדמים.

פרק ו' – שונות

24.1 הפסקת לימודים

- (א) תלמיד המעוניין להפסיק את לימודיו, יודיע על כך בכתב לרשות ללימודים מתקדמים ויידע בעותק גם את החוג.
- (ב) תלמיד שנקלע למצב אקדמי לא תקין לאחר בדיקת תקינותו האקדמית על ידי הוועדה החוגית ללימודי תואר שלישי (ראה סעיף 15.1), תמליץ הוועדה על הפסקת לימודיו. הפסקת הלימודים תבוצע ותאושר על ידי הדיקן ללימודים מתקדמים.
- (ג) תלמיד מחקר שלב א' ותלמיד במסלול לימודי מחקר מקדים שתחול עליו הפסקת לימודים (אם ביוזמתו, אם ביוזמת החוג ואם ביוזמת הדיקן ללימודים מתקדמים), יוכל לפנות לוועדה החוגית ללימודי תואר שלישי בבקשה לחדש את לימודיו, לכל המוקדם בתום שנה מיום הפסקת לימודיו. הוועדה תשקול האם להמליץ בפני הדיקן ללימודים מתקדמים על התנאים לאישור בקשתו.
- תלמיד מחקר שלב ב' שתחול עליו הפסקת לימודים (אם ביוזמתו, אם ביוזמת החוג ואם ביוזמת הדיקן ללימודים מתקדמים), יוכל לפנות לוועדה החוגית ללימודי תואר שלישי בבקשה לחדש את לימודיו. הוועדה תשקול האם להמליץ בפני הדיקן ללימודים מתקדמים על התנאים לאישור בקשתו.
- (ד) הדיקן ללימודים מתקדמים ידון בבקשה ויחליט האם לאשרה.
- (ה) הדיקן ללימודים מתקדמים רשאי להפסיק לימודיו של תלמיד הנמצא במצב אקדמי לא תקין (ראה סעיף 15.1), גם אם לא ניתנה המלצה מפורשת על כך מהוועדה החוגית ללימודי תואר שלישי.

24.2 חידוש לימודים

- תלמיד מחקר שלב א' ותלמיד במסלול לימודי מחקר מקדים המבקש לחדש את לימודיו לקראת תואר שלישי, יוכל לפנות בבקשה זו לכל המוקדם בתום שנה מיום הפסקת לימודיו. הוועדה החוגית ללימודי תואר שלישי תשקול האם להמליץ בפני הדיקן ללימודים מתקדמים על התנאים לאישור בקשתו.
- תלמיד מחקר שלב ב' המבקש לחדש את לימודיו לקראת תואר שלישי, יפנה אל הוועדה החוגית ללימודי תואר שלישי, אשר תמליץ בפני הדיקן ללימודים מתקדמים על התנאים לחידוש לימודיו.

24.3 הארכת לימודים (שלב מחקר א')

- (א) תלמיד לתואר שלישי אשר לא הגיש את הצעת המחקר לעיון הוועדה החוגית ללימודי תואר שלישי במשך תקופת הלימודים הנורמטיבית המיועדת לשלב מחקר א' (ראה סעיף 11.2) ומבקש הארכת לימודים למשך סמסטר אחד או שנה אקדמית מלאה, יפנה בבקשה מנומקת אל הרשות ללימודים מתקדמים בצירוף המלצה ממנחה/ה העבודה ומיו"ר הוועדה החוגית ללימודי תואר שלישי.
- (ב) הדיקן ללימודים מתקדמים ידון בכל בקשה ויחליט האם לאשרה ולאיוזו תקופה.

ג) תלמיד אשר לא אושרה לו הארכת לימודים כתלמיד מחקר שלב א', לא יוכל להמשיך בלימודיו.

24.4 הארכת לימודים (שלב מחקר ב')

א) תלמיד לתואר שלישי אשר לא הגיש את עבודת הדוקטור לשיפוט במשך תקופת הלימודים הנורמטיבית המיועדת לשלב מחקר ב' (ראה סעיף 11.3), ומבקש הארכת לימודים למשך סמסטר אחד או שנה אקדמית מלאה, יפנה בבקשה מנומקת לרשות ללימודים מתקדמים בצירוף המלצה ממנחה/י העבודה ומי"ר הוועדה החוגית ללימודי תואר שלישי.

ב) הדיקן ללימודים מתקדמים ידון בכל בקשה ויחליט האם לאשרה ולאיוו תקופה.
ג) תלמיד אשר לא אושרה לא הארכת לימודים כתלמיד מחקר שלב ב', לא יוכל להמשיך בלימודיו.

24.5 חופשת לימודים

א) תלמיד לתואר שלישי המבקש חופשת לימודים למשך סמסטר אחד או שנה אקדמית מלאה, יפנה בבקשה מנומקת אל הרשות ללימודים מתקדמים בצירוף המלצה ממנחה/י העבודה ומי"ר הוועדה החוגית ללימודי תואר שלישי. חופשת לימודים תינתן רק לתלמיד במצב אקדמי תקין ובטווח תקופת הלימודים הנורמטיבית ללימודי תואר שלישי.

ב) הדיקן ללימודים מתקדמים ידון בכל בקשה ויחליט האם לאשרה או לדחותה.
ג) חופשת לימודים מאושרת איננה נחשבת כתקופת לימודים.
ד) תלמיד אשר לא ישוב ללימודיו עם תום החופשה המאושרת ולא יודיע על כך לרשות ללימודים מתקדמים, יימצא במצב אקדמי לא תקין (ראה סעיף 15.1(ה))

25.1 זכויות יוצרים

בזיקה לעבודות דוקטור

מבוא:

דוקטור של אוניברסיטת חיפה, שעבודת המחקר שלו אושרה על ידי המוסדות האקדמיים המוסמכים של האוניברסיטה, זכאי לפרסם את תוצאות מחקריו כולן או חלקן, תוך כדי ציון כי העבודה נכתבה באוניברסיטת חיפה כחלק ממילוי החובות לקבלת התואר. הפקדתה של העבודה בספריית האוניברסיטה מבטיחה מתן פומביות לתוצאות המחקר ומיועדת להבטיח את ההפצה החופשית של הידע.

א) תלמיד דוקטור שעבודתו אושרה כנ"ל, רשאי לבקש כי עבודתו לא תועבר לספרייה ולא תצוטט, אם חלה עליה חובת החיסיון או שהיא מהווה נושא לרישום פטנט, כאמור בסעיף ב' להלן. במקרה זה יכתוב המחבר מכתב בו ינמק את בקשתו ויצייין את פרק הזמן בו הוא מבקש את עיכוב מתן הפומביות לעבודה. הדיקן ללימודים מתקדמים מוסמך להחליט בנדון, לאחר שישקול את נימוקי המבקש; בכל מקרה, עליו לסייג את

תקנון לימודים לתואר השני ולתואר השלישי

החלטתו לתקופה מוגדרת, תוך כדי הקפדה על קיום חוקי החיסיון, כאשר זה יהיה דרוש. האוניברסיטה שומרת על זכותה לפרסם תקצירים של עבודות דוקטור במסגרות שתראה לנכון.

(ב) לגבי העבודות אשר עשויות לשמש נושא לפטנט ו/או נושא להפקת רווחים-מחבר העבודה, מנחיו (אם העמידו לרשות המודרך חומר שעשוי היה לשרת אותו) והאוניברסיטה הם בעלי עניין. כמו כן, עשויים גורמים חיצוניים שהשתתפו במימון המחקר להיות בעלי עניין, אם הותנה הדבר מפורשות בעת הענקת המימון. על טיב העניין יחליט הדיקן ללימודים מתקדמים בהתייעצות עם הגורמים המוסמכים לכך.

(ג) 1. פרסום חלקי או מלא של עבודות דוקטור לפני הגשתן לשיפוט ייעשה באישור המנחה/ים. המנחה והתלמיד ייקבעו במשותף אם הפרסום יהיה משותף לכולם או לחלקם.

2. התלמיד חייב לקבל אישור מוקדם מן המנחה/ים לפרסום חלקי של תוצאות המחקר לפני הגשת עבודת הדוקטור לשיפוט.

3. חובת האישור המוקדם אינה חלה לאחר שעבודות הדוקטור נשפטו ואושרו על ידי האוניברסיטה.

(ד) העמיד המנחה לרשות התלמיד נתונים, ממצאים או אינפורמציה, הקשורים בעבודת הדוקטור, טעון כל פרסום של העבודה או חלקה הסכמת המנחה והתלמיד גם יחד. המנחה יחתים את התלמיד עוד בשלב אישור נושא המחקר. בפרסום מוקדם זה קיימת חובה לציין כי המחקר בוצע באוניברסיטת חיפה כחלק מן הדרישות לקבלת התואר "דוקטור לפילוסופיה". לא הותנה סייג כלשהו לפרסום תוצאות המחקר בשלב הנ"ל, יהיה זכאי הדוקטור לפרסם את תוצאות מחקרו (כאמור בסעיף ג') תוך כדי ציון כי העבודה נכתבה באוניברסיטת חיפה כחלק מן הדרישות לקבלת התואר "דוקטור לפילוסופיה". במקרה זה, זכויות היוצרים הספרותיות עומדות במלואן לזכות המחבר.

(ה) תלמיד הכותב עבודת דוקטור הנו האחראי הבלעדי על הנתונים עליהם התבססה עבודת הדוקטור שלו, איסופם ומהימנות הצגתם, על כל המשתמע מכך.

(ו) במקרה של חילוקי דעות לגבי הנאמר בסעיפים ג', ד', יפנה המערער לדיקן ללימודים מתקדמים אשר ימנה ועדת בורות אד-הוק על פי שיקול דעתו. החלטת ועדת הבורות היא סופית.

מידע נוסף

תשלום שכ"ל

תלמיד לתואר שלישי חייב בשכ"ל במשך כל תקופת לימודיו לתואר. ראה תקנון שכר לימוד בפרק אגף מינהל תלמידים בשנתון זה.

מלגות פרסים ותמיכות

מידע ופרטים בדבר מלגות, פרסים ותמיכות לתלמידי תואר שלישי ניתן למצוא בתקנון מלגות לתלמידי תואר שלישי, אשר מפורסם באתר האינטרנט של הרשות ללימודים מתקדמים.

שירותי ספרייה

הספרייה מציעה מבחר מגוון של משאבים לתלמידי תואר שלישי. כדי להפיק תועלת מרבית משירותי הספרייה, מומלץ מאוד להשתתף בהדרכות הניתנות מטעם הספרייה:

- 1) כל תלמיד חדש מוזמן להדרכה בסיסית בספרייה בשבוע שלפני תחילת הלימודים.
 - 2) בהדרכות המתקדמות לומדים: חיפוש מאמרים בעברית ובאנגלית, חיפוש ספרים ועבודות תואר שני ושלישי לפי נושא בקטלוג הספרייה, כיצד לגשת למאגרי מידע של הספרייה מהבית וכיצד להשתמש באינטרנט.
- הדרכות בסיסיות והדרכות מתקדמות מתקיימות במהלך כל שנת הלימודים. מידע על מועדי ההדרכה ניתן לקבל בטלפון: 8240588 (פנימי 2588).

קורס לכתבה מדעית באנגלית

בקורס זה תינתן הדרכה בכתבת תקצירים, מאמרים, הצעות מחקר ומחקר בשפה האנגלית. הקורס יאפשר לכל תלמיד לקבל הדרכה אישית בנושא שבו הוא עוסק בד בבד עם הדרכה כללית בעקרונות הכתיבה המדעית. הקורס הוא סמסטריאלי וניתן בחלקו בשיעור פרונטלי וגם בצורת למידה מרחוק. פרטים ניתן לקבל במחלקה לשפות זרות.

השאלת ספרים

הארכה אוטומטית של ספרים מושאלים: עם הפעלת אלף 500 יושאלו ספרים מהאוסף הכללי לפרק זמן של 14 ימים לכל אוכלוסיית הקוראים – סגל, סטודנטים כולל דוקטורנטים, חוקרים עם מינוי במכוני מחקר, עוזרי הוראה שהם סטודנטים וכו'.

הארכת הספרים תעשה כדלקמן:

לחברי הסגל האקדמי והמינהלי ולדוקטורנטים תוארך תקופת ההשאלה באופן אוטומטי, למעט לספרים שהוזמנו על ידי קורא אחר. אם ספר מושאל יידרש על ידי קורא אחר, יקבל חבר הסגל והדוקטורנט הודעה על כך באמצעות הדוא"ל או במכתב על פי בחירתו, והוא יידרש להחזיר את הספר עד למועד שייקבע.

אי החזרת הספר בזמן, תגרוור עיכוב אוטומטי בזכויות ההשאלה, והפסקת ההארכה אוטומטית של ספרים אחרים בברשות הקורא עד להחזרת הספר הנדרש.

השינוי אפוא, הוא במעבר לתקופות השאלה אחידות של 14 יום שתחודש באופן אוטומטי.

תקנון לימודים לתואר השני ולתואר השלישי

כיוון שדוקטורנטים חייבים בקנס על ספרים מאחרים, הם מתבקשים לשים לב במיוחד לפניית הספרייה ולהחזיר ספרים נדרשים, כתבי עת ופריטי ספרייה אחרים בזמן, כדי למנוע הפסקת ההארכה האוטומטית, שכעבור שבועיים תגרור צבירת קנסות על כל הפריטים המושאלים לתלמיד.

תלמידים אשר הגישו את עבודת המחקר לשיפוט, ומבקשים להשתמש בשרותי הספרייה, יפקידו המחאת ערבות במדור ההשאלה עד קבלת הזכאות לתואר.

תווית חנייה

תלמידי התואר השלישי זכאים לקבל תווית חנייה תמורת הנחה ניכרת מעלות התווית לסטודנט אחר. תלמידים המעוניינים בתווית חנייה מתבקשים לפנות לאגף הביטחון והבטיחות מצוידים באישור על היותם רשומים כתלמידי תואר שלישי באוניברסיטה.

מעונות

לכל תלמיד שיתקבל ללימודי תואר שלישי ויהיה מעוניין בכך מובטח דיור במעונות בסטנדרט גבוה בתנאי שיחל לימודיו בסמסטר הראשון של השנה האקדמית. תלמיד שיחל לימודיו במהלך שנת הלימודים יזכה בדיור במעונות על בסיס מקום פנוי.

הפקולטה למדעי הרוח

<http://hcc.haifa.ac.il>

דיקן הפקולטה: פרופ' מנחם מור

ראש מינהל הפקולטה: מר אהרן רפטר

הפקולטה למדעי הרוח עוסקת בתרבות האדם, בהיסטוריה של החברה האנושית, ברוח האדם ובביטוייה בתחומי ההגות הפילוסופית, הספרות, הבלשנות והאמנות, על ענפיהם השונים. בצד היסודות ההומניסטיים הכלליים, מוצאים ביטוי בולט בפקולטה גם יסודות היהדות – תולדות עם ישראל ותרבותו, וכן לימודי ארץ-ישראל וארכיאולוגיה המבטאים את הגוון המקומי של מדעי הרוח.

הכיוון ההומניסטי של הפקולטה מלווה בהקניית ידע, כלים, גישות ומתודות מחקר בכל התחומים, תוך שימוש אינטנסיבי בשיטות הוראה אקדמיות חדישות (במסגרת מעבדה לשונית ממוחשבת, מעבדת מולטימדיה, סדנאות, סיורים לימודיים, כנסים, סמינריונים בין-תחומיים, ועוד).

בפקולטה מעוגנים 23 חוגים ותכניות מתחומי ההיסטוריה והארכיאולוגיה, הפילוסופיה, הספרות והשפות השונות, האמנויות, לימודים רב-תחומיים ולימודים אזוריים:

בתחום ההיסטוריה והארכיאולוגיה: היסטוריה כללית, תולדות ישראל, לימודי ארץ-ישראל, היסטוריה של המזרח התיכון, מקרא, ארכיאולוגיה, ציוויליזציות ימיות (החוגים ללימודי א"י וציוויליזציות ימיות הם רב-תחומיים, עם דגש על הצד ההיסטורי או הארכיאולוגי).

במסגרת הפקולטה פועל גם בית-ספר להיסטוריה, שנועד לשמש כמסגרת גג לחוגים: היסטוריה כללית, תולדות ישראל, היסטוריה של המזרח התיכון, לימודי ארץ-ישראל, לימודי אסיה והמדור לתולדות האמנות. המטרות המרכזיות של בית-הספר הן להעשיר את לימודי התואר השני והשלישי, מתוך מגמה להכשיר את תלמידי המחקר בשיטות מחקר בינתחומיות, ולהעמיק את הטיפול בקידום המחקר ההיסטורי באוניברסיטה, כתבי העת ההיסטוריים, כנסים והרצאות.

הלימודים האזוריים: כוללים את החוגים ללימודי ארץ-ישראל, להיסטוריה של המזרח התיכון וללימודי אסיה.

בתחום הפילוסופיה, ספרויות ולשונות: פילוסופיה, ספרות עברית והשוואתית, לשון עברית, שפה וספרות אנגלית, שפה וספרות צרפתית, שפה וספרות ערבית.

בתחום האמנויות: תולדות האמנות, אמנות-יצירה, לימודי תיאטרון, לימודי מוסיקה.

לימודים רב-תחומיים: תכנית אופקים למצטיינים, לימודים רב-תחומיים.

המחלקה לשפות זרות: משרתת את כל הסטודנטים באוניברסיטה.

כמו כן מקיימת הפקולטה לימודי תעודה בשני תחומים: ספרנות ומידענות ומוזיאולוגיה.

מתכונת הלימודים בפקולטה

1. מתכונת הלימודים בפקולטה למדעי הרוח חופפת את תקנון הלימודים הכללי.
2. לשם הרחבת השכלתו מעבר לתחומי לימודיו, יהיה התלמיד בפקולטה, במסלול הדו-חוגי, רשאי לבחור במקום שיעורים המוצעים בתכנית החוג, קורסים מחוץ לחוגו בהיקף של עד 4 נקודות בכל חוג.
3. הלימודים מחוץ לחוג ייבחרו בדרך כלל מתוך מאגר הקורסים של החוג ללימודים רב-תחומיים, אולם ניתן לכלול גם קורסים אחרים באישור החוגים.
4. קורסים מחוץ לחוג יוכלו להחשב במקום שיעורי בחירה בלבד ובשום מקרה לא יפטרו את התלמיד מקורסי חובה שהוא חייב בהם בחוגו.

אופקים: תכנית המצטיינים

חוג לימודים לב"א (דו-חוגי)

ראש התכנית: פרופ' מינה עברון

חברי הסגל האקדמי

עמית הוראה: פרופ' דפנה ארדינסט-וולקן, ד"ר איילת בן-ישי, ד"ר גל גרזון, ד"ר אנבל הרצוג, פרופ' תמר כתריאל, ד"ר דורון מנשה, ד"ר דניס סובלב, פרופ' דניאל סטטמן, ד"ר רון פוקס, ד"ר דפנה רבן, ד"ר דינה שטיין, מר יובל שקד.

מזכירות התכנית

עוזר מנהלי לראש התכנית: **גב' יהב רוזן**

שעות הקבלה: ימים א'-ה' בין השעות 10:00-12:00

קומה 20 חדר 2012

טלפון: 04-8240909 פקס: 04-8249836

אתר התכנית: <http://ofakim.haifa.ac.il>

א. כללי

תכנית אופקים מאפשרת לתלמידים בעלי פוטנציאל אישי גבוה וסקרנות אינטלקטואלית יוצאת דופן לחוות ולהתמודד עם מגוון גדול של תפישות עולם אקדמיות, באווירה תומכת ומאתגרת. לשם כך אנו מציעים מגוון קורסים, שתכליתם לעודד חשיבה ביקורתית, כתיבה מדעית והכרת כלי המחקר הנהוגים בתחומים השונים של מדעי הרוח והחברה. לצד שעורים ייעודיים הניתנים לתלמידי אופקים על-ידי טובי המרצים באוניברסיטה, התכנית מאפשרת חופש בבחירת קורסים מכל החוגים ובכל הדרגים.

התלמידים נהנים מהרצאות העשרה הניתנות על-ידי אנשי מחקר, תרבות וספרות במסגרת הסמינר המחלקתי.

התלמידים בתכנית זוכים ליחס אישי, ליווי והדרכה צמודים לאורך שלוש שנות לימודיהם.

התכנית נלמדת במסגרת דו-חוגית.

תלמידי התכנית נהנים ממלגת שכר לימוד מלאה, למשך 3 שנים.

ב. תנאי הקבלה

1. לתכנית מתקבל מדי שנה מספר מצומצם של תלמידים בעלי ציון סכס גבוה ולאחר ראיון אישי.
2. תלמידים ותיקים (מחוגים אחרים) אשר סיימו את לימודי שנה א' בהצטיינות יוכלו להציג את מועמדותם לשנה ב'. לאחר בדיקת ציון הסכס שלהם, ובהתחשב במספר המקומות הפנויים הם יוזמנו לראיון אישי. לתלמידים ותיקים שיתקבלו לתכנית ייחשבו נקודות הזכות שצברו בחוג לימודיהם הקודם בהיקף של עד 20 נקודות זכות.

ג. תכנית הלימודים

1. היקף הלימודים הוא 60 נקודות זכות.
2. לתלמידים ניתן חופש בחירה מכסימלי ממירב הקורסים הנלמדים באוניברסיטה בכל הדרגים. בכל מקרה תלמיד לא יצבור מעל 20 נ"ז בחוג אחד ולא יוכל לקחת קורסי בחירה מהחוג השני בו הוא לומד (אלא אם קיבל היתר מיוחד מראש התכנית).
3. בשנה א' ו-ב' על התלמידים להשתתף לפחות בשלושה קורסים של התכנית (בכל שנת לימוד), וכן להשתתף במפגשי הסמינר המחלקתי.
4. בשנה ג' על התלמידים לבחור לפחות שני קורסי בחירה מתוך התכנית ולכתוב פרויקט מחקרי.
4. על התלמידים ללמוד במהלך לימודיהם שפה זרה (מלבד אנגלית) במהלך שני סמסטרים לפחות, עד רמה של מתקדמים.
5. התלמידים רשאים ללמוד גם קורסים בטכניון בהיקף של עד 10 נ"ז במשך לימודיהם וזאת באישור ראש החוג.
6. על התלמידים לסיים לימודיהם בתכנית בציון סופי משוקלל של 86 לפחות.

תולדות האמנות

חוג לימודים לב"א (דו-חוגי וחד-חוגי)

חוג לימודים למ"א

ראש החוג: **הדיקן** (בתוקף תפקידו)

ראש מדור תולדות האמנות: **ד"ר סוניה קלינגר**

חברי הסגל האקדמי

פרופסור מן המניין:

פרופ' אברהם קאמפף (אמריטוס).

פרופסור חבר:

פרופ' אסתר לוינגר, פרופ' ענת צ'ריקובר.

מרצה בכיר:

ד"ר יוחנן אשר, ד"ר רון פוקס, ד"ר סוניה קלינגר, ד"ר איילת שפר (אמריטוס).

מרצה:

ד"ר עדי ארליך, ד"ר ניסים גל, ד"ר אמה מעין-פנר, ד"ר יוחאי רוזן.

עמית הוראה:

גב' עידית בירן, גב' זהר אפרון.

מזכירות החוג

עוזר מינהלי לראש החוג: **גב' סיגל חן**

שעות הקבלה: ימים א'-ה', בין השעות 9.00-12.00

קומה 17, חדר 1708, מגדל אשכול

טלפון: 04-8240567

פקס: 04-8288644

דוא"ל: hbirman@univ.haifa.ac.il

אתר האינטרנט: <http://art.haifa.ac.il/>

הלימודים לתואר ראשון (ב"א)

כללי

1. בחוג שני מדורי לימוד: מדור תולדות האמנות ומדור יצירה.
2. על התלמיד **לבחור בין שני המדורים** עם תחילת לימודיו.
3. החל משנה ב' קיימת אפשרות לשלב בין המדורים במסגרת המסלול החד-חוגי, כפי שיפורט להלן.

מטרת הלימודים

לימודי הב"א בתולדות האמנות נועדו להעשרת עולמו התרבותי של התלמיד, וניתן ליישם במסגרות חינוך, מוזיאונים, גלריות, תיירות ותקשורת. המקצוע מתאים גם כלימוד מקביל למקצועות אחרים, כגון: היסטוריה, ארכיאולוגיה, ספרות, תקשורת וכל מקצוע העוסק בביטוי חזותי של תרבות וחברה.

תנאי הקבלה

למסלול דו-חוגי: עמידה בתנאי הקבלה הכלליים של האוניברסיטה ברמה הנדרשת על-ידי החוג.

למסלול חד-חוגי: רשאים לפנות תלמידים שהשיגו ציון ממוצע 80 לפחות בלימודי החוג בשנה א'. ההחלטה הסופית תקבע על-ידי ועדת הקבלה של החוג.

לתשומת לב: החל משנה"ל תשס"ה (2004/2005) השתנו המבנה, התכנית וסדר הלימודים, במסלול הדו-חוגי והחד-חוגי. תלמידים אשר החלו לימודיהם בתשס"ד (2003/2004), בתשס"ג (2002/2003) או בשנים קודמות, ממשיכים בלימודיהם על פי התכנית הישנה, כפי שפורסמה בשנתון של השנה בה החלו לימודיהם בחוג.

מבנה הלימודים במסלול הדו-חוגי (01-08-111101)

קורסים בהיקף של 60 נ':

א. **5 שיעורי מבוא:** אמנות עתיקה וקלאסית, אמנות ימי-הביניים, אמנות הרנסנס, אמנות מודרנית ואמנות האסלאם. מטרתם של שיעורי המבוא להקנות לתלמידים מסגרת ראשונית של קורות האמנות על רקע היסטורי וחברתי.

ב. **3 תרגילים:** התרגילים מקנים כישורים בסיסיים של לימוד אקדמי עצמאי. במסגרת התרגילים קיימת חובת השתתפות פעילה והגשת עבודות.

ג. **2 ש"ת (שיעור ותרגיל):** לתלמידי דרג 2 (שנה ב'), שיעורים בקבוצות עבודה מצומצמת בשתי תקופות שונות, לפי בחירת התלמיד. מטרת קורסים אלו להקנות לתלמיד כישורי לימוד עצמאי ברמת מתקדמים. חובת השתתפות פעילה והגשת עבודות בהיקף שייקבע על ידי המורה.

ד. **2 סמינריונים:** לתלמידי דרג 3 (שנה ג'), שיעורים בקבוצות עבודה מצומצמות, בשתי תקופות שונות מאלו שנבחרו בקורסי הש"ת (דרג 2). דגש על ניצול כישורי הלימוד

העצמאי שנקנו בכל הדרגים. בכל סמינר תוגש עבודה סמינריונית בהיקף שייקבע על-ידי המורה.

ה. **5 ש"מ (שיעורים למתקדמים):** בתקופות שונות. הש"מ עוסקים בנושאים נבחרים במסגרת תקופה זו או אחרת ומיועדים לתלמידי דרג 2 ו-3 (שנה ב' ו-ג').

ו. **סדנה:** לתלמידי דרג 2 (שנה ב'), הכרת חומרים וטכניקות.

ז. **שפה זרה:** כל התלמידים חייבים ללמוד אנגלית כשפה זרה. עמידה בחובה זו היא תנאי כניסה לקורסים בדרג 3.

שפה זרה שניה, מבין: צרפתית, גרמנית – רמה א', בהיקף של 8 שש"ס (4 שש"ס בכל סמסטר), במהלך השנתיים הראשונות ללימודי התואר.

ח. **סיוורים:** התלמידים חייבים להשתתף בסיוורים ובביקורים במוזיאונים, עפ"י קביעת המורים.

מבנה הלימודים במסלול החד-חוגי (01-08-11102)

קורסים בהיקף 78 נ':

בנוסף על הלימודים במסלול הדר-חוגי, חייב התלמיד בשיעורים נוספים כדלקמן:

ט. **2 ש"ת:** בתקופות שונות (בנוסף לאלה שבסעיף ג'). סה"כ 4 ש"ת, אחד בכל תקופה.

י. **1 סמינר:** בתקופה שלישית (בנוסף לאלה שבסעיף ד'). סה"כ 3 סמינריונים, אחד בכל תקופה.

יא. **שפה זרה:** תלמידי המסלול החד-חוגי חייבים להמשיך בלימודי אותה שפה זרה שנייה, בה החלו בדרג 1 או 2, ברמת מתקדמים – בהיקף 8 שש"ס (2 סמסטרים).

יב. **מיקבצים:** מתוך השיעורים הניתנים בחוגים אחרים, ירכיב התלמיד 2-3 מקבצי לימוד בחוגים שונים, ובערך כולל של 42 נקודות. על מיקבץ אחד לפחות לכלול פרוסמינריון. מומלץ מיקבץ כזה בהיסטוריה כללית באחת התקופות בהן לומד התלמיד ש"ת בחוג. כמורכב מומלץ מיקבץ ביצירה, וזאת לתלמידים שיעמדו בתנאי הקבלה של מדור יצירה. מיקבץ אחר יכול לכלול מבחר שיעורים, מחוגים שונים (כגון: ארכיאולוגיה, פילוסופיה וספרות) הנוגעים להיבטים אחרים של תרבות הארצות והתקופות השונות הנלמדות בחוג. מיקבץ זה יכול לכלול גם שפה זרה נוספת ברמת מתחילים.

תכנית הלימודים במסלול הדר-חוגי

שנה א' (דרג 1)

מבוא לאמנות עתיקה וקלאסית	4	שש"ס	3	נ"ז
מבוא לאמנות ימי-הביניים	4	שש"ס	3	נ"ז
מבוא לאמנות הרנסנס	4	שש"ס	3	נ"ז
מבוא לאמנות מודרנית	4	שש"ס	3	נ"ז
תרגיל ביבליוגרפיה ומחשב	2	שש"ס	2	נ"ז
תרגיל תקופות מוקדמות	2	שש"ס	2	נ"ז
תרגיל תקופות מאוחרות	2	שש"ס	2	נ"ז
סה"כ	22	שש"ס	18	נ"ז

שנה ב' (דרג 2)

3	שש"ס	4	מבוא לאמנות האסלאם
8	שש"ס	8	2 ש"ת (בתקופות שונות, כל אחד 4 שש"ס, 4 נ')
6	שש"ס	4	2 ש"מ (בתקופות שונות, כל אחד 2 שש"ס, 3 נ')
2	שש"ס	2	סדנה להכרת חומרים וטכניקות
19	שש"ס	18	סה"כ

שפה זרה שניה

2	שש"ס	8	צרפתית או גרמנית (רמה א')
2	שש"ס	8	במהלך השנתיים הראשונות ללימודי התואר
			סה"כ

שנה ג' (דרג 2, 3)

12	שש"ס	8	2 סמינריונים (כל אחד 4 שש"ס, 6 נ')
			(כל סמינר בתקופה אחרת, כמו כן בתקופות שונות מאלה שנלמדו בש"ת)
9	שש"ס	6	3 ש"מ (בתקופות שונות, כל אחד 2 שש"ס, 3 נ')
21	שש"ס	14	סה"כ
60	שש"ס	62	סה"כ

תכנית הלימודים במסלול החד-חוגי (111102-99-01)

שנה א' (דרג 1)

כמו במסלול הדו-חוגי (22 שש"ס, 18 נ"ז).
מומלץ להתחיל את לימודי השפה הזרה כבר בשנה א'.

שנה ב' (דרג 2)

3	שש"ס	4	מבוא לאמנות האסלאם
16	שש"ס	16	4 ש"ת (בתקופות שונות, כל אחד 4 שש"ס, 4 נ"ז)
2	שש"ס	2	סדנה להכרת חומרים וטכניקות
9	שש"ס	6	3 ש"מ (בתקופות שונות, כל אחד 2 שש"ס, 3 נ"ז)
2	שש"ס	8	שפה זרה (מבין צרפתית, גרמנית ברמה א')
32	שש"ס	36	סה"כ

לימודי מיקבצים – כנדרש

שנה ג' (דרג 2, 3)

18	שש"ס	12	3 סמינריונים (בתקופות שונות, כל אחד 4 שש"ס, 6 נ"ז)
6	שש"ס	4	2 ש"מ (בתקופות שונות, כל אחד 2 שש"ס, 3 נ"ז)
4	שש"ס	8	שפה זרה (מבין צרפתית, גרמנית ברמה ב')
28	שש"ס	24	סה"כ

תוכנית "פסיכודאלי" (11115-08-01 – 212115-08-01)

מטרת הלימודים

תוכנית זו משותפת לחוג לתולדות האמנות והחוג ללימודים רב תחומיים במסלול דו-חוגי. זהו מסלול לימודים ייחודי המאפשר לבוגריו להתקבל ללא השלמות ללימודי המשך של תרפיה באמנות.

תנאי קבלה

בהתאם לתנאי הקבלה של החוגים תולדות האמנות ולימודים רב-תחומיים וראיון אישי. משך הלימודים הוא שישה סמסטרים שיתפרסו על פני שנתיים בלבד (כולל שני סמסטרי קיץ).

תוכנית הלימודים

החוג ללימודים רב-תחומיים: 60 נק'

מקבצי חובה:

1. מקבץ בפסיכולוגיה הכולל את הקורסים הבאים: מבוא לפסיכולוגיה; פסיכולוגיה התפתחותית; תיאוריות אישיות; פסיכופתולוגיה; פסיכולוגיה חברתית; סמינריון.
2. מקבץ באומנות יצירה הכולל את הקורסים הבאים: סדנאות יצירה (רישום, ציור, פיסול, צילום וקרמיקה פיסולית).
3. מקבץ בחירה חופשי (מומלץ ללמוד את המקבץ בחינוך, אולם ניתן גם ללמוד מקבצים אחרים בחוג כגון: קולנוע, כלכלה וחברה, ספרות, קרימינולוגיה, משפטים ומקבצים רבים אחרים).

החוג לתולדות האומנות: 60 נק'

לפי תוכנית הלימודים של המסלול הדו-חוגי המפורטת מעלה.

הלימודים לתואר שני (מ"א)

יו"ר הוועדה החוגית לתואר שני: ד"ר יוחנן אשר

מטרת הלימודים

מסלולי הלימודים המוצעים:

מסלול א': כולל כתיבת עבודת גמר מחקרית (תזה).

מסלול ב': כולל בחינה בתום שנתיים של לימודים, ללא כתיבת עבודת גמר מחקרית. מטרת הלימודים היא להקנות לתלמיד כלים להתמחות ולמחקר בתחום נבחר בתולדות האמנות, להרחיב ידע בתחומים נלווים בחוג ומחוצה לו. תחומי ההתמחות לבחירה: אמנות העת העתיקה, אמנות ימי הביניים, אמנות הרנסנס, אמנות מודרנית, תולדות הארכיטקטורה.

משך הלימודים

על התלמיד להשלים את כל חובות הקורסים תוך שנתיים מתחילת הלימודים לתואר. במסלול א' יגיש התלמיד את עבודת הגמר המחקרית לשיפוט, לא יאוחר מתום השנה השלישית ללימודים.

מבנה הלימודים

לתכנית הלימודים ארבעה מרכיבים עיקריים:

1. קורסי חובה מתודולוגיים: נלמדים בסדר קבוע, מכוונים למעבר מונחה מחקרה עובדתית ונייתוח ממצאים לסינתזה תאורטית.
2. קורסי בחירה בתולדות האמנות: לבחירה, תוך הדגשת תחום ההתמחות.
3. קורסי בחירה מווגים אחרים: בדרג 3 ומעלה, בנושאים רלוונטיים לתחום ההתמחות.
4. לימודי עזר: שפה זרה נבחרת על-פי תחום ההתמחות. לימודי העזר אינם נחשבים במניין השעות לתואר.

תנאי קבלה

1. שקלול ציונים בלימודי התואר הראשון בחוג לתולדות האמנות בציון 80 לפחות, ובחוג השני 76 לפחות.
2. מועמד בעל תואר ראשון ממוסד להשכלה גבוהה ששפת ההוראה בו אינה עברית, חייב לעמוד בבחינת ידע בעברית ברמה הנדרשת על ידי האוניברסיטה כתנאי לזכאותו לתואר.
3. החוג אינו מתחייב לקבל את כל מי שעומד בתנאי הקבלה, מספר המקומות מוגבל.
4. מועמדים בוגרי אוניברסיטאות מוכרות מחו"ל וכן בוגרי אוניברסיטאות בעלות שלוחות בישראל, אשר פועלות באישור המועצה להשכלה גבוהה, יחוייבו לעמוד בהצלחה בבחינת ה-GRE.

5. מתאפשר מעבר ממסלול א' למסלול ב' ולהיפך, בתנאי שהסטודנט מצהיר על כוונתו לעבור מסלול בכתב ליועץ המ"א ולמזכירות החוג עד תום סמסטר ב' של שנת הלימודים הראשונה ובאישור ועדת המ"א החוגית.

לימודי השלמה

(11150-99-01)

ועדת המ"א של המדור לתולדות האמנות תקבע לכל תלמיד את מערכת לימודי השלמה, בכפוף לתקנון לימודי התואר השני, ובהתאם ללימודים האקדמיים של התלמיד בתואר הראשון.

בוגרי חוגים אחרים ובוגרי יצירה בעלי תואר בוגר בציון 80 לפחות, בכל אחד מחוגי הלימוד, ידרשו לידע בתולדות האמנות ברמת ב"א הכולל: 3 מבואות, 3 תרגילים (תרגיל ביבליוגרפיה ומחשב, תרגיל תקופות מוקדמות ותרגיל תקופות מאוחרות) 1 שיעור, 1 סמינר ושפה זרה (מלבד אנגלית) בהיקף של 8 ש"ס.

הוועדה החוגית ללימודי התואר השני אינה מתחייבת לקבל ללימודים מן המניין תלמידים שנרשמו ללימודי השלמות.

מסלול א': מסלול עם כתיבת עבודת גמר מחקרית (תזה)

(111201-99-01)

משך הלימודים

משך הלימודים כולל הגשת עבודת גמר מחקרית (תזה) הוא עד 3 שנים.

מבנה והיקף הלימודים

היקף הלימודים הוא 32 ש"ס:

א. בחוג לתולדות האמנות (26 ש"ס)

— שני קורסים מתודולוגיים 8 ש"ס

— שישה קורסים 18 ש"ס

ב. קורסי בחירה (*) מחוגים אחרים (6 ש"ס)

שפות זרות

התלמיד חייב בלימודי שפה זרה ברמת מתחילים ומתקדמים (שנתיים), 8 ש"ס בכל שנה. **הבחירה תהא על פי דרישות תחום ההתמחות ובאישור יועץ המ"א. שעות הלימוד בשפה זרה אינן נכללות במניין השעות ללימודי התואר השני.**

תכנית הלימודים

שנה א'

ש"ת מתודולוגי א' (סמס' א'+ב')	4 ש"ס (2 ש"ס כל סמסטר)
סמינר בתחום ההתמחות	4 ש"ס
סמינר בתחום אחר	4 ש"ס
ש"מ	2 ש"ס

קורסי בחירה (*)
 2 שש"ס
 16 שש"ס (+8 שש"ס שפה זרה)

שנה ב'

ש"ת מתודולוגי ב' (סמס' א'+ב')
 סמינר מחקר
 סמינר בתחום ההתמחות
 קורסי בחירה בתולדות האמנות (*)
 קורסי בחירה (*)
 4 שש"ס
 2 שש"ס
 4 שש"ס
 2 שש"ס
 4 שש"ס
 16 שש"ס (+8 שש"ס שפה זרה)

עבודות ובהינות

עבודות סמינריוניות: התלמיד חייב בשתי עבודות סמינריוניות כתובות וחובת שמיעה בסמינריון נוסף. הציון בסמינר הנוסף יקבע על פי קריטריונים שקובע המרצה.

שקלול הצינונים

עבודת גמר מחקרית (תיזה) 30%
 2 עבודות סמינריוניות 40%
 לימודים בחוג 15%
 לימודים מחוץ לחוג 15%

מסלול ב': מסלול עם בחינת גמר (111202-99-01)

משך הלימודים

משך הלימודים במסלול ב' הוא שנתיים.

מבנה והיקף הלימודים

היקף הלימודים הוא 40 שש"ס.
 – בחוג לתולדות האמנות – 30 שש"ס
 – מחוגים אחרים – 10 שש"ס
 – תלמיד במסלול ב' יהיה פטור מחובת שפה זרה שנייה.

תכנית הלימודים

3 שו"ת מתודולוגי 6 שש"ס
 שיעור מתקדמים 2 שש"ס
 2 סמינר בתחום ההתמחות 8 שש"ס
 2 סמינר בתחום אחר 8 שש"ס
 3 שיעורים מתקדמים 8 שש"ס
 קורסים מחוגים אחרים 10 שש"ס
 בחינת גמר
סה"כ 40 שש"ס

(* קורסי בחירה

שיעורים בדרג 3 עד 5 מהמדור לתולדות האמנות או מחוגים אחרים באוניברסיטה בהיקף של 12 שש"ס. חובה ללמוד 2 שש"ס לפחות, מתוך 12 שש"ס, במסגרת המדור לתולדות האמנות – באישור יועץ המ"א.

המלצות מיוחדות

- סדנה שנתית מהמדור ליצירה, ברמת ב"א (במקרה זה, מותר גם בדרג 1). מומלצת סדנת צילום, כדי להעשיר את אפשרויות התיעוד של חומר ויזואלי.
- מחוגים אחרים מומלצים קורסים בהיסטוריה או בארכיאולוגיה בהתאם לתקופת ההתמחות של התלמיד.

עבודות ובחינות

עבודות סמינריוניות: התלמיד חייב בשלוש עבודות סמינריוניות וחובת שמיעה בסמינריון נוסף.

שקלול הציונים

30%	בחינת גמר
40%	3 עבודות סמינריוניות
15%	לימודים בחוג
15%	לימודים מחוץ לחוג

תלמידי מסלול זה יחוייבו בבחינת גמר בסוף לימודיהם.

אמנות – יצירה

חוג לימודים לב"א (דו-חוגי וחד-חוגי)

חוג לימודים לתואר שני - M.F.A.

ראש החוג: **הדיקן** (בתוקף תפקידו)

ראש מדור יצירה: **גב' שרון פוליאקין**

חברי הסגל האקדמי

פרופסור מן המניין: פרופ' יעקב דורצ'ין*, פרופ' אבנר כץ (אמריטוס).

פרופסור חבר אמן: פרופ' מיכה אולמן (חל"ת), פרופ' אבישי אייל, פרופ' ציבי גבע (חל"ת), פרופ' שושנה הימן (אמריטוס), פרופ' הלנה מרקסון (אמריטוס), פרופ' פיליפ רנצר.

מרצה בכיר: גב' רות כהן (אמריטוס).

מרצה בכיר אמן: גב' בתיה איזנר-ג'אנקור (אמריטוס), מר יצחק גולומבק, גב' פסי גירש, מר יהודה יציב, גב' שרון פוליאקין*, מר אורי קצנשטיין.

עמית הוראה: מר בועז אהרונוביץ', מר שי אינגץ, ד"ר אפרת ביברמן, גב' איה בן רון, גב' אפרת גל-נור, גב' רותי דירקטור, גב' ליהי חן, מר שרון יערי, גב' מנאל מחמיד, מר אסף משולם, גב' הדס ניר-רוזנברג.

* דרגה מוצעת

מזכירות החוג

עוזר מינהלי לראש החוג: **גב' טל לנדסהוט**
 שעות הקבלה: ימים א'-ה', בין השעות 10.00-13.00
 משכן לאמנויות, קומה 3, חדר מס' 312
 טלפון: 8240651, 04-8249242
 דוא"ל: tlandeshut@univ.haifa.ac.il
 אתר האינטרנט: <http://artcreat.haifa.ac.il/>

הלימודים לתואר ראשון (ב"א)

כללי

1. בחוג שני מדורי לימוד: מדור תולדות האמנות ומדור יצירה.
2. על התלמיד **לבחור בין שני המדורים** עם תחילת לימודיו.
3. החל משנה ב' קיימת אפשרות לשלב בין המדורים במסגרת המסלול החד-חוגי, כפי שיפורט להלן.

מטרת הלימודים

הלימודים נועדו להקנות מושגי יסוד ועקרונות חשיבה לאדם העוסק ביצירה האמנותית. השילוב בין עבודה מעשית בסדנאות לבין לימוד תיאורטי בשיעורים מאפשר לתלמיד לפתח את יכולת העשייה יחד עם פיתוח הכישורים הביקורתיים.

תנאי הקבלה

למסלול דו-חוגי:

1. עמידה בתנאי הקבלה הכלליים של האוניברסיטה ברמה הנדרשת על-ידי החוג.
2. בחינה מעשית הכוללת ראיון אישי, הצגת תרגיל שהוכן על ידי המועמד על פי הנחיות שנשלחו אליו במכתב הזימון לבחינה ותיק עבודות. תיק העבודות יכיל לפחות עשרים עבודות אמנות, משלוש השנים האחרונות. העבודות יכולות להיות בתחום אחד או יותר כגון: רישום, ציור, פיסול, צילום, הדפס, קרמיקה ועוד. ניתן להציג גם צילומי עבודות ו/או שיקופיות ו/או תקליטור (CD), של עבודות אשר לא ניתן לנייד או שלא קיימות יותר.

למסלול חד-חוגי:

רשאים לפנות תלמידים שהשיגו ציון ממוצע 80 לפחות בלימודי החוג בשנה א'. ההחלטה הסופית תקבע על-ידי ועדת הקבלה של החוג.

מסלולי הלימוד

הלימודים במדור מתנהלים בשני מסלולים:

- א) **המסלול הדו-חוגי** (60 נ' במדור ו-60 נ' בחוג אחר).
- ב) **המסלול החד-חוגי** (80 נ' במדור ו-40 נ' במקבצים, מתוכם מקבץ אחד חובה בתולדות האמנות).

מבנה הלימודים

הלימודים במדור ליצירה מורכבים מהשיעורים הבאים:

במדור ליצירה:

הקורסים במדור ליצירה הינם קורסים שנתיים.

א) **סדנאות** - שיעורים בעבודה מעשית.

1. כל 2 שש"ס בפועל בסדנה = 1 שש"ס אקדמי.
 2. קיימים שני סוגי סדנאות:
- ♦ סדנאות שנתיים של 4 שעות בפועל בכל סמסטר, המקנות 4 נ'.

◆ סדנאות שנתיות של 2 שעות בפועל בכל סמסטר, המקנות 2 נ'.

(ב) **החובה העכשווית** - קורס חובה שנתי, המרכז את כל תלמידי המחזור של אותה שנת הלימודים בה החל התלמיד את לימודיו. שיעור עיוני הנושא אופי היסטורי מודרני שמטרתו לחשוף את התלמידים לעשייה האמנותית העכשווית בארץ ובעולם.

(כל 2 שש"ס בקורס זה = 1 שש"ס אקדמי).

(ג) **עבודת גמר (תערוכה)** - הינה עבודה עצמאית, המתבצעת במסגרת הקורס "סדנת פרויקטים", המסכמת ומקיפה את תחום לימודיו של התלמיד.

1. עבודת הגמר, הליווי וההנחייה, יתקיימו במסגרת הקורס "סדנת פרויקטים".

2. רק תלמידים שהגיעו לדרג 3 (שנה ג') והשלימו את לימודיהם או נרשמו להשלמת כל תכנית הלימודים במדור ליצירה באותה שנה, יורשו להשתתף ב"סדנת פרויקטים" ולהגיש עבודת גמר.

3. מגישי עבודת הגמר, יהיו רשאים לבחור במנחה נוסף על מנחי הקורס "סדנת גמר".

4. תלמידי **המסלול החד-חוגי** יחוייבו במסגרת עבודת הגמר **להגיש גם עבודה בכתב** (בין 800-1,000 מילים), עבודה העוסקת בבעיות העקרוניות ובתקדימים (אם קיימים) ההיסטוריים של עבודת הגמר. העבודה תוגש מודפסת בשני עותקים, עותק אחד ישאר בחוג.

5. עבודת הגמר תוגש בסוף שנה"ל במסגרת פומבית של כל החוג, מורים, תלמידים ואמנים אורחים הקשורים למדיה בה הגיש התלמיד את עבודתו. תלמיד שבחר לא להציג את עבודתו בפומבי, יקבל ביקורת עבודתו בסוף יום הביקורת, על ידי אותם מורים ומבקרים שנכחו באותו היום.

6. הציון הסופי של עבודת הגמר בהיקף של 4 נ' ייקבע על ידי מנחי "סדנת פרויקטים" וממוצע ציוני המורים והאמנים האורחים שנכחו בזמן הביקורת.

7. ועדת ההוראה של המדור רשאית לדחות בשנה הצעה לעבודת גמר, אם תמצא שעבודה זו אינה ראוייה להגשה.

במדור לתולדות האמנות:

הקורסים במדור לתולדות האמנות הינם קורסים סמסטריאליים.

לשם איתור רשימת השיעורים יש לעיין ברשימת הקורסים של המדור לתולדות האמנות (מלבד קורסי הש"ת).

(א) **מבוא לתקופה** - שיעור שמטרתו הכרת המסגרת הכוללת של תקופה בתולדות האמנות.

(ב) **תרגיל ביבליוגרפיה ומחשב** - הקורס עוסק בסוגי ספרות המחקר ועקרונות הכתיבה האקדמית, ומשלב גם מערך הדרכות מקצועיות הניתן על ידי סגל הספרייה.

(ג) **ש"ת (שיעור ותרגיל)** - שיעור ברמה אקדמית של דרג 2 (שנה ב'), העוסק בנושא נבחר במסגרת תקופה זו או אחרת בתולדות האמנות. (קדם דרישה לקורס זה: מבוא באותה תקופה ותרגיל ביבליוגרפיה ומחשב).

**תכנית הלימודים במסלול הדו-חוגי:
לתלמידים שהחלו בתשס"ז (תכנית חדשה)**

שנה א' (דרג 1)

2	4	שש"ס	(2 שעות שנתיות)	סדנת רישום א'
4	8	שש"ס	(4 שעות שנתיות)	סדנת ציור א'
4	8	שש"ס	(4 שעות שנתיות)	סדנת פיסול א'
4	8	שש"ס	(4 שעות שנתיות)	סדנת צילום א'
2	4	שש"ס	(2 שעות שנתיות)	החובה העכשווית של שנה א'
3	4	שש"ס	(סמסטר ב')	מבוא לתקופה המודרנית
3	4	שש"ס	(סמסטר א' או ב')	מבוא בחירה
				(מבין: קלאסית, ימה"ב, רנסנס ואסלאם)
				סה"כ

24 שש"ס 22 נ'
אקדמי

שנה ב' (דרג 2)

12	24	שש"ס	(12 שעות שנתיות)	12 נ' בסדנאות דרג 2
2	4	שש"ס	(2 שעות שנתיות)	החובה העכשווית של שנה ב'
2	2	שש"ס	(סמסטר א' או ב')	תרגיל ביבליוגרפיה ומחשב
4	4	שש"ס	(סמסטר א' או ב')	ש"ת
				(קדם דרישה לש"ת: מבוא באותה תקופה ותרגיל ביבליוגרפיה ומחשב)
				סה"כ

20 שש"ס 20 נ'
אקדמי

שנה ג' (דרג 3)

12	24	שש"ס	(12 שעות שנתיות)	12 נ' בדרג 2-3
				(לפחות 4 נ' מתוך ה-12 חייבות להיות בדרג 3)
2	4	שש"ס	(2 שעות שנתיות)	החובה העכשווית של שנה ג'
4	8	שש"ס	(4 שעות שנתיות)	סדנת פרוייקטים (תערוכה)
				סה"כ

18 שש"ס 18 נ'
אקדמי

סה"כ לב"א

62 שש"ס 60 נ'
אקדמי

**תכנית הלימודים במסלול החד-חוגי:
לתלמידים שהחלו בתשס"ז (תכנית חדשה)**

שנה א' (דרג 1)

24	שש"ס	22 נ'	זהה למסלול הדו-חוגי
			אקדמי

שנה ב' (דרג 2)

24 נ'	48 שש"ס	(24 שעות שנתיות)	24 נ' בדרג 2
2 נ'	4 שש"ס	(2 שעות שנתיות)	החובה העכשווית של שנה ב'
6 נ'	8 שש"ס	(סמסטר א' או ב')	2 מבואות בחירה
			(מבין אלה שלא נלמדו בדרג 1)
32 נ'	34 שש"ס		סה"כ
	אקדמי		

שנה ג' (דרג 3)

20 נ'	40 שש"ס	(20 שעות שנתיות)	20 נ' בדרג 3
			(לפחות 4 נ' מתוך ה-20 חייבות להיות בדרג 3)
2 נ'	4 שש"ס	(2 שעות שנתיות)	החובה העכשווית של שנה ג'
4 נ'	8 שש"ס	(4 שעות שנתיות)	סדנת פרוייקטים (תערוכה)
			(כולל הגשת עבודה בכתב בנושא עבודת הגמר)
26 נ'	26 שש"ס		סה"כ
	אקדמי		
80 נ'	84 שש"ס		סה"כ במדור ליצירה
	אקדמי		

יש להתחיל את לימודי המיקבצים בשנה ב'.

מיקבץ מס' 1 - בתולדות האמנות (חובה)

2 נ'	2 שש"ס		תרגיל ביבליוגרפיה ומחשב
4 נ'	4 שש"ס		ש"ת (קדם דרישה: מבוא באותה תקופה ותרגיל)
			סמינריון (או 3 שיעורים למתקדמים לפי בחירה, וזאת, רק במידה
6-9 נ'	4-6 שש"ס	(3-2 מס' 2 ו-3)	והתלמיד כתב עבודה סמינריונית בכל אחד ממיקבצים מס' 2 ו-3)
12-15 נ'	12-10 שש"ס		סה"כ בתולדות האמנות
			מיקבצים מס' 2 ו-3

המיקבצים בנויים ממבוא, תרגיל וסמינר (או פרוסמינריון).

מקבץ אחד יכול להיות מהחוג השני של התלמיד אשר בו למד בדרג 1.

28-25 נ'	סה"כ מיקבצים
120 נ'	סה"כ לב"א

סדר הלימודים

סדר הלימודים במהלך שנות לימודיו של התלמיד לב"א נקבעים על-פי הכללים הבאים:
 1. המדור אינו מתיר לימודיו של תלמיד במידה **ולא נרשם** ל-4 קורסים לפחות בשנה, על פי הפרוט הבא: 2 סדנאות שנתיות, קורס אחד של החובה העכשווית ושיעור עיוני אחד בתולדות האמנות. **כלל זה תקף לאורך כל לימודי התואר.**

2. ניתן להרשם לקורס מתקדם (דרג 2, 3) אך ורק אם יש לתלמיד ציון עובר בכל קורסי הקדם הנדרשים לאותו קורס. לא ניתן ללמוד שיעור קדם ומתקדם באותו סמסטר ולא ניתן ללמוד קדם אחרי מתקדם.
3. תלמיד שלא למד את כל הקורסים המוטלים עליו בדרג 1, 2 או 3, יחוייב להשלים בשנה"ל העוקבת. תלמיד כזה חייב להרשם תחילה לקורסים שעליו להשלים, אחרת המערכת לא תאפשר לו להרשם לקורסים בדרג מתקדם.
4. בשנה א' (דרג 1) יוכל התלמיד ללמוד מקסימום 24 נ'.
5. **קורסים במסגרת המדור ליצירה:**

א. סדנאות:

- שנה א' - מומלץ מאד לסיים כבר בשנה א' (דרג 1), את כל 14 נ' בקורסי הסדנאות (רישום א', ציור א', פיסול א' וצילום א').
- שנה ב' - ניתן ללמוד 12 נ' בדרג 2 מכל תחום.
- שנה ג' - יש ללמוד 12 נ' מכל תחום כשלפחות 4 נ' מתוך ה-12 חייבות להיות בדרג 3 לא ניתן יהיה להרשם לסדנאות בדרג 3 במידה והתלמיד לא קיבל ציון עובר לפחות ב-4 נ' בדרג 2.

ב. החובה העכשווית:

- בשנה א', ב' ו-ג' חובה ללמוד את הקורס "החובה העכשווית" הרלוונטי לאותו הדרג (אחד מתנאי מעבר לשנה הבאה).

ג. עבודת גמר (פרוייקט תערוכה):

- ◆ יש להרשם לקורסים "סדנת פרוייקטים" ו"החובה העכשווית" של דרג 3 (113.3101+113.3100) בו זמנית.
- ◆ לא ניתן יהיה להרשם לקורס זה, במידה והתלמיד לא עבר בהצלחה ו/או לא נרשם לכל חובותיו בלימודי התואר (סך של 56 נ').

6. קורסים במסגרת המדור לתולדות האמנות:

- ◆ במסגרת לימודי תולדות האמנות, מחוייבים תלמידי יצירה ללמוד 4 קורסים המקנים 12 נ' (14 שש"ס).
- ◆ מומלץ ללמוד קורסים אלה במהלך השנתיים הראשונות ללימודי התואר.
- ◆ פרוט הקורסים: מבוא באמנות מודרנית, מבוא אחד לבחירה (מבין התקופות: קלאסית, ימה"ב, רנסנס ואסלאם), תרגיל ביבליוגרפיה ומחשב ושי"ת אחד לבחירה (בתקופה בה נלמד מבוא).
- ◆ חובה ללמוד מבוא אחד לפחות, מבין שני המבואות, בשנה אקדמית א' (אחד מתנאי המעבר לשנה ב').
- ◆ ניתן ללמוד את הקורס תרגיל ביבליוגרפיה ומחשב, כבר בשנה א' (לקורס זה אין דרישות קדם).
- ◆ קדם דרישה לש"ת בתקופה מסויימת, ציון עובר בקורסים הבאים: מבוא באותה תקופה ותרגיל ביבליוגרפיה ומחשב.

תנאי מעבר

1. ציון עובר בכל הקורסים הוא 60.
2. תנאי מעבר משנה א' לשנה ב':
 - א. ממוצע ציונים שווה או גדול מ־65 בכל הקורסים בהם למד התלמיד (כולל ציון "נכשל").
 - ב. ציון עובר בקורסים הבאים:
 - ◆ מינימום 6 נ' בקורסי הסדנאות.
 - ◆ החובה העכשווית של דרג 1.
 - ◆ מבוא אחד לפחות בתולדות האמנות.
3. תנאי מעבר משנה ב' לשנה ג':
 - א. כל התלמידים חייבים ללמוד אנגלית כשפה זרה. עמידה בחובה זו היא תנאי כניסה לקורסים בדרג 3.
 - ב. ציון עובר בקורסים הבאים:
 - ◆ מינימום 14 נ' בקורסי הסדנאות של שנה א'.
 - ◆ החובה העכשווית של דרג 2.
 - ◆ מבוא באמנות מודרנית.
4. המדור ליצירה שומר לעצמו את הזכות לדון בהישגיו של כל תלמיד ולא לאפשר את המשך לימודיו באם נכשל במקצוע אחד או יותר.

הערות:

1. החוג דורש נוכחות חובה בכל השיעורים. **3 העדירויות מהוות אי־השתתפות בקורס.**
2. סדנאות החוג לאמנות פתוחות לעבודה עצמית של הסטודנטים במשך ימי השבוע, למעט השעות שמתקיימים בהן שיעורים.
3. אירועים - המדור ליצירה מצפה מתלמידיו להשתתף בכל האירועים שהוא יזום במשך השנה.
4. ארכיון עבודות – המדור ליצירה שומר לעצמו זכות לבחור מספר עבודות מכל תלמיד. כמו כן רשאי המדור לבחור עבודה אחת מכל עבודת גמר. עבודות אלה ישמרו בארכיון המדור לתיעוד נושאים לימודיים ויוכלו להיות מוצגות בהתאם לשיקולי המדור ליצירה.
5. תלמידי החוג לאמנות יצירה, אינם רשאים במהלך שנות לימודיהם, להצטרף לאגודה אמנותית מקצועית. כמו כן אסור להם להציג את עבודותיהם מחוץ לכותלי האוניברסיטה ללא אישור בכתב מראש המדור ליצירה ולפי מדיניות המדור.

חובות כלל-אוניברסיטאיות

- כל התלמידים חייבים ללמוד אנגלית כשפה זרה. עמידה בחובה זו היא תנאי כניסה לקורסים בדרג 3. כמו כן על התלמיד להשתתף בשיעורי חינוך גופני, בהתאם לדרישות האוניברסיטה.

תעודת הוראה

תלמידי **המדור ליצירה** המועידים עצמם להוראת האמנות חייבים בהשלמות, במסגרת לימודיהם בחוג לאמנות, בקורסים הבאים:

- 2 מבואות (בתקופות שלא נלמדו במסגרת המדור ליצירה) 8 שש"ס
 - תרגיל ביבליוגרפיה ומחשב 2 שש"ס
 - סמינר באחת מארבע התקופות 4 שש"ס
- (התלמיד חייב לעמוד בדרישות של מבוא ותרגיל לפני הסמינר)

הציון הנדרש בכל קורס הוא 75.

הלימודים לתואר שני (M.F.A)

יו"ר הוועדה החוגית לתואר שני: **מר אורי קצנשטיין**

מטרת הלימודים

תכנית ללימודי אמנות עכשווית להכשרת אמנים צעירים. מטרת הלימודים לפתח ולהעשיר את אישיותו האמנותית של הסטודנט, תוך העמקת והרחבת עולמו התרבותי. תכנית לימודי ה-M.F.A מבוססת על עבודה בסדנאות אישיות תוך דגש מיוחד על ליווי אישי של כל סטודנט על-ידי אמן מתוך צוות המורים של החוג לאמנות או אמן אורח ומפגשים עם אמנים ומרצים אורחים.

תנאי קבלה

1. הליך הקבלה החוגי:

- שלב א'** - דיון של חברי הוועדה החוגית ללימודי התואר השני, בתיק העבודות של המועמד, שלא בנוכחותו.
(תיק העבודות יכל קורות חיים מעודכנים ותיעוד יצירות שנעשו בשנתיים האחרונות ו/או כל חומר רלוונטי אחר).
- שלב ב'** - מועמד ראוי יוזמן לראיון אישי והצגת תיק עבודות, בוועדה החוגית ללימודי התואר השני.
- שקולל ציונים בלימודי התואר הראשון בחוג לאמנות יצירה בציון 80 לפחות, ובחוג השני 76 לפחות.
- בוגרי חוגים אחרים באוניברסיטאות**, אשר בשלב א' ימצאו כמועמדים מתאימים וראויים ושציונם הסופי המשוקלל בכל לימודיהם לתואר הראשון (בשני החוגים) עומד על 80 לפחות, יידרשו ללימודי השלמה לפי החלטת הוועדה החוגית לתואר השני.
- בוגרי מכללות ובתי-ספר לאמנויות אחרים**, אשר בשלב א' ימצאו כמועמדים מתאימים וראויים ושציונם הסופי המשוקלל בכל לימודיהם לתואר הראשון עומד על 80 לפחות, יידרשו ללימודי השלמה (בהתאם לרקע האקדמי של התלמיד בתואר הראשון, ובכפוף לתקנון לימודי התואר השני) לפי החלטת הוועדה החוגית לתואר השני.
- מועמד בעל תואר ראשון ממוסד להשכלה גבוהה ששפת ההוראה בו אינה עברית, חייב לעמוד בבחינת ידע בעברית ברמה הנדרשת על ידי האוניברסיטה כתנאי לזכאותו לתואר.

לימודי השלמה

- בוגרי המדור ליצירה באוניברסיטת חיפה, במסלול הדו-חוגי, אשר החלו לימודיהם לפני שנה"ל תשס"ג, ידרשו בהשלמת הקורס "תרגיל ביבליוגרפיה ומחשב" (מהחוג לתולדות האמנות).
- בוגרי חוגים אחרים באוניברסיטאות ובוגרי מכללות ובתי ספר לאמנויות אחרים יידרשו ללימודי השלמה לפי החלטת הוועדה החוגית לתואר השני, בכפוף לתקנון לימודי תואר שני.

הוועדה החוגית ללימודי התואר השני אינה מתחייבת לקבל ללימודים מן המניין תלמידים שנרשמו ללימודי השלמות.

משך הלימודים

על התלמיד להשלים את כל חובות הקורסים תוך שנתיים מתחילת הלימודים לתואר. התלמיד יגיש את פרויקט הגמר לשיפוט במועד שייקבע על ידי החוג ולא יאוחר מתום השנה השלישית ללימודים (כולל חופשת הקיץ).

היקף הלימודים

א. לימודי יצירה	36 שש"ס
ב. לימודים עיוניים	8 שש"ס
סה"כ	44 שש"ס

מבנה הלימודים

1. לימודי יצירה - 36 שש"ס (40% מן הציון)
הקורסים ביצירה הם קורסים שנתיים.

שנה א' - 18 שש"ס

-	סדנה לניתוח עבודות, ביקורות, דיאלוג ואמנים אורחים	8 שש"ס
-	הנחייה אישית כתיבה ותיאוריה	4 שש"ס
-	הנחייה אישית מעשית	2 שש"ס
-	סמינר תיאוריה ותיקורת	4 שש"ס
	סה"כ	18 שש"ס

שנה ב' - 18 שש"ס

-	סדנה לניתוח עבודות, ביקורות, דיאלוג ואמנים אורחים	8 שש"ס
-	הנחייה אישית כתיבה ותיאוריה	4 שש"ס
-	הנחייה אישית מעשית	2 שש"ס
-	סמינר תיאוריה ותיקורת	4 שש"ס
	סה"כ	18 שש"ס

2. לימודים עיוניים - 8 שש"ס (20% מן הציון)

2 סמינריוני בחירה עיוניים מכלל חוגי האוניברסיטה, **כולל כתיבת שתי עבודות סמינריוניות**. מומלץ לבחור אחד מהם בתולדות האמנות והשני מכלל חוגי האוניברסיטה.

3. פרויקט גמר (תערוכה) עם עבודה בכתב (40% מן הציון)

הפעילות האמנותית של תלמידי התואר השני תתקיים בסטודיו האישי של הסטודנט ובגלריה הלימודית. פרויקט הגמר הוא למעשה נקודת השיא בתכנית הלימודים, והוא מהווה את החשיפה הציבורית והפומבית המשמעותית ביותר עבור הסטודנט. פתיחת התערוכה תלווה בביקורת פומבית של מורי התואר השני, אמנים, אוצרים ומבקרי

אמנות מרכזיים, אשר יוזמנו על-ידי הבוגרים. כל משתתף יידרש ללוות את תערוכת הסיכום שלו, בטכסט כתוב, בהיקף של 10-15 עמודים (כ-10,000 מילים) המתייחס ויוצר רקע והקשר ליצירתו האמנותית. דרכי המחקר, בחירת הנושא ואופן כתיבת העבודה ילוו על ידי המנחה האישי ויהוו תנאי לקבלת התואר.

שקלול הציונים

1. לימודי יצירה (36 ש"ס) 40%
על פי הפירוט הבא:
 - סדנה לניתוח עבודות, ביקורות, דיאלוג ואמנים אורחים: 20%
 - הנחה אישית מעשית +3% כתיבה 1%: 4%
 - סמינר תיאוריה וביקורת: 16%
2. לימודים עיוניים (8 ש"ס) 20%
3. פרויקט גמר עם עבודה בכתב 40%

לפרטים בדבר תקנון לימודים לתואר שני באוניברסיטת חיפה יש לעיין באתר האינטרנט של הרשות ללימודים מתקדמים: <http://research.haifa.ac.il/~graduate>

אמנות בקמפוס

לצד לימודים אקדמיים ומחקר רואה האוניברסיטה כחלק מתפקידה הציבורי והחינוכי גם את הצגתן של תערוכות ויצירות אמנות ברשות הציבור.

בקומת ה-700 של הבניין הראשי ממוקמת **הגלריה לאמנות של האוניברסיטה** המציגה כמה תערוכות מחקר ברמה מוזיאלית כל שנה. את הגלריה מנהל אוצר האוניברסיטה שהוא חבר סגל בחוג לאמנות והוא אחראי גם על ניהולו ושימורו של אוסף האוניברסיטה.

במשכן לאמנויות ממוקמת **הגלריה הלימודית** של החוג לאמנות. הגלריה משמשת כחלל לתצוגת עבודות של תלמידי החוג בכלל ולתלמידי התואר השני בפרט. הגלריה מהווה ציר מרכזי לפעילויות תלמידי התואר השני ומהווה מוקד של מפגש סביב תערוכותיהם.

ברחבי הקמפוס נמצאות **יצירות אמנות ברשות הציבור** הכוללת את ציורי הקיר "ישראל - החלום ושיברו" של הצייר אברהם אופק בחלל הכניסה המרכזי, ציור הקיר "אליהו ונביאי הבעל" של הצייר אריק בראואר בלובי שמול מוזיאון הכט, וציור הקיר של הצייר יוסל ברגנר ברחבת קומת ה-600 בבניין הראשי. בבניין המדרגות תלויים שני חיתוכי לינול גדולי מידה של הצייר והמאייר אבנר כץ. מול הבניין למדעי החברה ע"ש יצחק רבין מוצבים שלושת פסליו המונומנטליים מסדרת "באר אטומה" של הפסל יעקב דורצ'ין.

ארכיאולוגיה

חוג לימודים לב"א (דו-חוגי וחד-חוגי)

חוג לימודים למ"א

ולימודים לתואר דוקטור בפילוסופיה

ראש החוג: ד"ר איילת גלבוץ

חברי הסגל האקדמי

פרופסור מן המניין: פרופ' מיכל ארצי, פרופ' רחל חכלילי (אמריטוס), פרופ' ארתור סג"ל, פרופ' מינה עברון, פרופ' אברהם רונן (אמריטוס), פרופ' רוני רייך.

פרופסור חבר: פרופ' אדם זרטל (אמריטוס), פרופ' דניאל קאופמן.

מרצה בכיר: ד"ר אדריאן בועז, ד"ר גיא בר-עוז, ד"ר איילת גלבוץ, ד"ר דני נדל, ד"ר אלכסנדר צצקין – חוקר בכיר (קמ"ע), פרופ' שריאל שליו.

עמיתי הוראה: מר רון בארי, ד"ר אסתי דבורז'צקי, מר ארד חגי, גב' רוית לין, ד"ר יוסי מזרחי, ד"ר אורית צוף.

מזכירות החוג

עוזר מינהלי לראש החוג: **גב' אבישג וייסה**

שעות הקבלה: ימים א' ו-ד' 9.00-11.00 ימים ב' ו-ג' בין השעות 9.00-12.00

טלפון: 04-8240234; פקס: 04-8249342

מזכירות החוג: הבניין הרב-תכליתי, חדר 104.

ידיעון החוג, כולל עדכונים ומידע נוסף, מצוי גם באתר החוג באינטרנט
<http://research.haifa.ac.il/~archlgy/> או דרך אתר האוניברסיטה

הלימודים לתואר ראשון (ב"א)

מטרת הלימודים

מטרת החוג לארכיאולוגיה היא להקנות לתלמידיו ידע רחב ומקיף במגוון הנושאים הקשורים לארכיאולוגיה, ולתרבויות החומריות של ארץ ישראל, של הארצות השכנות ושל אגן הים התיכון. בוגרי החוג הרוצים בכך מקבלים הכשרה לעבודה ארכיאולוגית בחפירות ובסקרים, בהתאם לבחירת מסלול הלימודים. כמו כן יכולים הבוגרים להשתלב בעבודה במוזיאונים לארכיאולוגיה, בהוראה בבתי ספר (שיעורי של"ח), בתיירות וכו'.

בחוג ניתן ללמוד מגוון רחב מאד של נושאים, בהתאם למספר הגדול של נושאי המחקר בהם מתמחה הסגל האקדמי. התרבות החומרית הקדומה של א"י בפרט ואגן הים התיכון בכלל נלמדת בשני מישורים שונים. הראשון הוא כרונולוגי, ובו נלמדים העולם הפרהיסטורי, העולם של תקופת המקרא (עם חלוקה לתקופות הברונזה והברזל), תרבויות יוון ורומי (החל בתקופה הארכאית, דרך התקופות הקלאסית וההלניסטית וכלה בתקופות הרומית והביזנטית), והעולם של ימי הביניים מראשיתו בכיבוש המוסלמי של האזור ועד ימי ממלכות הצלבנים. בלימודים ניתן דגש מיוחד לשיטות המחקר החדשניות, ובהתאם לכך המישור השני הוא מישור נושאי, ובו נלמדים תחומים המשולבים במחקר הארכיאולוגיה המודרני. אלה כוללים בין השאר (לפי סדר א"ב): ארכיאוזואולוגיה, ארכיאו-מטלורגיה (חקר מתכות), גיאוארכיאולוגיה, נמלים ואתרי חוף, פלינולוגיה (חקר אבקת פרחים מאובנת), שיטות לשיחזור הסביבה והאקלים ושיטות תיארוך. כמו כן החוג מקיים תכנית ייחודית בתחום שימור אתרים ארכיאולוגיים ומורשתם.

ניתן ללמוד במסלול חד-חוגי (משנה ב'), או במסלול דו-חוגי עם כל חוג אחר באוניברסיטה. אנו ממליצים על שילוב עם חוגים קרובים בתחומי הלימוד, כגון אנתרופולוגיה וסוציולוגיה, ביולוגיה ומדעים, גיאוגרפיה ולימודי הסביבה, היסטוריה, היסטוריה של עם ישראל, לימודי ארץ-ישראל ומקרא.

תנאי הקבלה

עמידה בתנאי הקבלה הכלליים של האוניברסיטה ברמה הנדרשת על-ידי החוג. החוג מקבל בברכה מועמדים המבקשים לעבור מאוניברסיטאות אחרות, ממכללות וחוגים אחרים. החוג רשאי לדרוש ממועמדים אלה לימודי השלמה בהתאם לנסיבות.

תלמיד יוכל ללמוד במסלול החד-חוגי רק ואחר שסיים בהצלחה את כל שיעורי דרג 1 בחוג לארכיאולוגיה, בממוצע משוקלל של 80 לפחות, ועמד בתנאי המעבר של שנה א' בחוג השני. לכל מועמד למסלול החד-חוגי, יערך ראיון אישי. תכנית הלימודים האישית של כל תלמיד תובא לאישור ועדת ההוראה של החוג.

המסלול הדו-חוגי

מבנה הלימודים

התלמיד יצבור 60 נקודות במשך שנות לימודיו במסלול הדו-חוגי. החוג מגלה גמישות רבה באפשרויות הפתוחות בפני הלומדים. בהתאם, ניתן לבחור בהרכב שיעורים כללי, או (כפי שאנו ממליצים) להתמחות בתקופה/נושא: התקופה הפרהיסטורית, תקופת המקרא, התקופה הקלאסית, ימי הביניים, ארכיאולוגיה יס-תיכונית, מדעי הארכיאולוגיה (עם מגוון אפשרויות וביניהן ארכיאו-זואולוגיה, תרבות ואוכל, ארכיאו-גיאולוגיה, שיחזור סביבה ואקלים, חומרים בארכיאולוגיה, טכנולוגיות עתיקות), ושימור אתרים ארכיאולוגיים.

בתחילת שנה ב' על התלמיד לבחור את כיוון הלימודים שלו: כללי או התמחות בתקופה/נושא מן הרשימה לעיל. בהתאם, ובהתייעצות עם סגל המורים בחוג, יבחר התלמיד את הקורסים בהם ישתתף. ההתמחות תבטא בהשתתפות במירב הקורסים הרלוונטיים הניתנים בשנים הנדונות. לא ניתן לבצע הרשמה לשנה ב' או ג' ללא יעוץ מוקדם ומפורט בחוג. מומלץ לתלמידים הרוצים להמשיך לתואר שני לבחור בנושא/תקופת ההתמחות כבר בשנה ב'.

תלמידים הרוצים לקבל הסמכה כארכיאולוגים חופרים (בנוסף לתעודת בוגר החוג) חייבים לבחור בנושא/תקופת ההתמחות וגם להשתתף בקורסים מסוימים (ראה עמ' 199: הכשרה מעשית בארכיאולוגיה). תעודה זו מוכרת ע"י רשות העתיקות ומקנה לסטודנט יתרון במציאת עבודה לאחר לימודיו.

הקורסים מתחלקים לקורסי חובה ולקורסי בחירה (על פי שנת הלימודים והתחום הנבחר).

קורסי חובה – לכל תלמידי החוג

כל קורסי המבוא	28 נ'
מבוא לכלי צור	3 נ'
קירמיקה מקראית או קלאסית	3 נ'
פרוסמיריון (2 קורסים)	4 נ'
סמינריון	6 נ'
סה"כ	44 נ'

סדר הלימודים

שנה א':	4 שיעורי מבוא	16 נ'
	2 שיעורים	4 נ'
שנה ב':	2 שיעורי מבוא	8 נ'
	2 פרוסמיריונים	4 נ'
שנה ב'-ג':	מבוא לכלי צור	3 נ'
	שיעור קירמיקה	3 נ'
	שיעורי בחירה בחוג	16 נ'
שנה ג':	סמינריון	6 נ'
	סמינריון מחלקתי	0 נ'
סה"כ		60 נ'

תכנית הלימודים

שנה א' (שיעורי חובה)

נ' 4	תולדות האדם הקדמון – מבוא*
נ' 4	ארכיאולוגיה של התקופה המקראית – מבוא*
נ' 4	ארכיאולוגיה יוונית-רומית – מבוא*
נ' 4	ארכיאולוגיה ומדעי הטבע – מבוא*
נ' 2	הזמנה לארכיאולוגיה – שיעור*
נ' 2	חומרים וטכנולוגיות: ההמצאות הראשונות – שיעור*
נ' 20	סה"כ

*מבוא או קורס שהצלחה בו היא תנאי מעבר לשנה ב'.
חובה: הדרכה בספריה (יש להביא אישור השתתפות לחוג).

שנה ב' (שיעורי חובה)

נ' 4	מבוא לארכיאולוגיה יוונית-רומית בארץ-ישראל
נ' 4	המזרח הקדמון: הציוויליזציות הראשונות בסהר הפורה
נ' 3	כלי צור למתחילים (שו"ת)
נ' 3	קראמיקה מקראית או קלאסית (שו"ת)
נ' 4	2 פרוסמינירונים
נ' 18	סה"כ

שנים ב'-ג'

נ' 16	שיעורי בחירה בחוג
-------	-------------------

שנה ג'

נ' 6	1 סמינריון
נ' 0	1 סמינריון מחלקתי
נ' 6	סה"כ
נ' 60	סה"כ לתואר ראשון

בשנה ג' חלה חובה על כל סטודנט להשתתף במשך שני סמסטרים בסמינריון המחלקתי. בסמינריון יינתנו כ-10 הרצאות בכל סמסטר במגוון רחב של נושאים, ע"י מרצים מאוניברסיטת חיפה ומוסדות מחקר אחרים.

תנאי המעבר

א. תנאי המעבר מדרג 1 ל-2

בתום כל סמסטר יידרש התלמיד להשיג ציון עובר בכל אחד מהקורסים במדורים השונים. עליו להשיג ציון של 60 לפחות וכן ממוצע ציונים מצטבר של 60 לפחות. תלמיד שנה א' שממוצע ציוניו יהיה נמוך מהנדרש ו/או שנכשל בשני קורסי מבוא המהווים תנאי מעבר,

יופסקו לימודיו בחוג לצמיתות. תלמיד הנכשל פעמיים באתו קורס לא יורשה לחזור עליו פעם נוספת. במידה והקורס הינו חובה, יופסקו לימודיו בחוג לצמיתות. תנאי השתתפות בשיעורי דרג 2 הוא הצלחה במבוא של אותה תקופה.

ב. פרוסמינירון דרג 2

פרוסמינירון הוא כיתת לימוד קטנה בה לומדים שיטות ניתוח וכתובה מדעית כהכנה לסמינירון. במסלול הדו-חוגי התלמיד ישתתף בשני פרוסמינירונים – שכל אחד מהם בתקופה שונה.

ג. סמינירונים דרג 3

תנאי ההרשמה לקורסי דרג 3 הם סיום חובת אנגלית ודרג 2.

במסגרת הסמינירון חייב התלמיד בהשתתפות פעילה, ברפרט ובהגשת עבודה סמיניריונית בתום הסמסטר. התלמיד ישתתף בסמינירון אחד בתקופת התמחותו. הסמינירון יוגש למזכירות החוג בשני עותקים. דרישת קדם לסמינירון - ציון עובר בפרוסמינירון באותה תקופה.

סיוורים וחפירות

א. **סיוורים** – בשנת הלימודים הראשונה יש חובת השתתפות בכל ימי הסיוור של קורסי המבוא. בשנת הלימודים השניה והשלישית יחויב התלמיד להשלים ימי סיוור נוספים, עד מניין כולל של 15 ימי סיוור. מכסה זו הינה תנאי לקבלת התואר הראשון. תלמידי המסלול החד-חוגי חייבים להשתתף ב-18 ימי סיוור במשך התואר הראשון. יש להירשם לכל סיוור באופן אישי במזכירות החוג. יש לשים לב כי ביטול השתתפות שלושה ימי עבודה (או פחות) לפני יום הסיוור עלול לגרוור קנס כספי אשר גובהו 101 ש"ח. בתום כל סמסטר תועבר רשימה של תלמידים עליהם הוטל הקנס למדור שכ"ל והם יחוייבו דרך תשלומי שכר הלימוד. אי תשלום הקנס עשוי להביא לביטול הקורס ו/או לעיכוב זכויות אחרות בחוג.

ב. **חפירות** – במשך לימודי התואר הראשון על התלמיד להשתתף ב-30 ימי חפירה (6 שבועות), הן במסלול הדו-חוגי והן במסלול החד-חוגי. מטרת החפירה הלימודית היא להכשיר את התלמיד בעבודת השדה, ולהכינו לניהול חפירה ארכיאולוגית. חובה על כל תלמיד להשתתף ב-10 ימי חפירה בכל אחד מהתחומים: פרהיסטורי, מקראי וקלאסי. חפירה לימודית תאורגן במתכונת קמפוס לימודי. במסגרת הקמפוס ישתתפו התלמידים ברישום, מדידה, מיון הממצאים ושאר ההיבטים של ניהול. לא יוכרו חפירות שלא במסגרת החוג. יש לשים לב כי ביטול ההשתתפות עשרה ימי עבודה (או פחות) לפני תחילת החפירה עשוי לגרוור קנס כספי אשר גובהו 101 ש"ח. בתום כל סמסטר תועבר רשימה של תלמידים עליהם הוטל הקנס למדור שכ"ל והם יחוייבו דרך תשלומי שכר הלימוד. אי תשלום הקנס עשוי להביא לביטול קורסים ועיכוב מתן תעודת הבוגר.

שפות

א. אנגלית – כל התלמידים חייבים לעמוד בחובות הכלל-אוניברסיטאיות באנגלית כשפה זרה. עמידה בחובה זו היא תנאי מעבר לקורסים בדרג 3.

- ב. שפה עתיקה – למי שממשיך לימודיו לתואר שני מומלץ לקחת שפה עתיקה (מתחום ההתמחות) כבר בתואר ראשון.
- ג. שפה זרה שנייה – החוג ממליץ לתלמידים המתכוונים להמשיך בלימודי מ"א להתחיל בלימודי שפה זרה שנייה כבר בלימודי הב"א.
- נקודות זכות ללימודים אלו אינן נחשבות במסגרת 60 נקודות החובה.

הכשרה מעשית בארכיאולוגיה

לפי הודעת רשות העתיקות, ובתאום עם החוגים לארכיאולוגיה במוסדות האקדמיים בישראל, בוגרי החוג לארכיאולוגיה החל משנת הלימודים תשס"ה שיבקשו להשתלב בעבודה מעשית כמנהלי חפירות ארכיאולוגיות (כלומר: לקבל רשיון חפירה על שמש), יוכלו לעשות כן רק אם המוסד האקדמי שהכשירם יאשר את כשירותם לעבודת שדה מעשית.

מובא בזה לידיעת התלמידים כי אישור כזה (ספח לתעודת הבוגר) יינתן רק למי שיעמוד בשני התנאים הבאים:

- א. תלמיד שסיים את המסלול הדו-חוגי (60 נקודות) או החד-חוגי (120 נקודות) בחוג.
- ב. תלמיד שלמד ונבחן בשיעורים העוסקים בארכיאולוגיה מעשית בהיקף של 12 נקודות.
- 3 קורסים בתחומי (1) שיטות מדידה וכלי עזר בארכיאולוגיה, (2) סקר ארכיאולוגי, (3) סטרטיגרפיה, ניתוח וכתבת דו"ח חפירה. שיעורים אלה ניתנים אחת לשנתיים, סה"כ 6 נקודות. בנוסף יש לקחת סדנת קרמיקה אחת (קלאסית או מקראית) ומבוא לכלי צור, סה"כ 6 נקודות.

נוכחות בשיעורים

היעדרות בלתי מוצדקת, העולה על 20% מן השיעורים, עלולה להביא לביטול השתתפות התלמיד בקורס.

חלה חובת השתתפות פעילה (שתהווה חלק מן הציון הסופי) בכל התרגילים לסוגיהם, בפרוסמינריון ובסמינריון.

בסמינריון המחלקתי יינתנו כ-10 הרצאות בכל סמסטר במגוון רחב של נושאים, ע"י מרצים מאוניברסיטת חיפה ומוסדות מחקר אחרים. בקורס זה חלה חובת השתתפות מלאה על כל תלמידי שנה ג' ועל כל תלמידי התואר השני (בשנתיים הראשונות). אין להיעדר מן המפגש ללא סיבה מוצדקת וללא תאום מראש או הסבר מספק לאחר מכן. יש למלא את דף הנוכחות בצורה מלאה, כולל שם, מספר זהות וחתימה.

משנה"ל תשס"ח לא יינתנו נקודות זכות עבור הסמינריון המחלקתי.

המסלול החד-חוגי

למסלול החד-חוגי ניתן להצטרף רק בשנה ב' עם ממוצע ציונים של 80 מינימום. במסלול החד-חוגי התלמיד יצבור 74 נ' בלימודים חוגיים ו-46 נ' מחוגים אחרים, (קורסים הקשורים לתחום התמחות), כמו כן יכללו הקורסים מהחוג השני בשנה א'.

חוץ משנה א' הקורסים יהיו מדרג 2 ו-3 בלבד, כולל סמינריון אחד.

תלמידי המסלול יכולים להתמחות בתקופה או נושא: התקופה הפרהיסטורית, תקופת המקרא, התקופה הקלאסית, ימי הביניים, ארכיאולוגיה יס-תיכנית, מדעי הארכיאולוגיה (עם מגוון אפשרויות וביניהן ארכיאו-זואולוגיה, תרבות ואוכל, ארכיאו-גיאולוגיה, שיחזור סביבה ואקלים, חומרים בארכיאולוגיה, טכנולוגיות עתיקות), ושימור אתרים ארכיאולוגיים.

סדר הלימודים

שנה א'	– 4 שיעורי מבוא	16 נ'
– 2 שיעורים		4 נ'
שנה ב'	– 2 שיעורי מבוא	8 נ'
– 3 פרוסמיניונים		6 נ'
שנה ב'-ג'	– מבוא לכלי צור	3 נ'
– שיעור קראמיקה		3 נ'
– שיעורי בחירה בחוג		22 נ'
שנה ג'	– 2 סמינריונים	12 נ'
– שיעורים בחוגים אחרים		46 נ'
סה"כ		120 נ'

בשנה ג' חלה חובה על כל סטודנט להשתתף במשך שני סמסטרים בסמינריון המחלקתי. בסמינריון יינתנו כ- 10 הרצאות בכל סמסטר במגוון רחב של נושאים, ע"י מרצים מאוניברסיטת חיפה ומוסדות מחקר אחרים.

תכנית הלימודים

- שיעורי מבוא ושיעורי חובה כמו במסלול הדו-חוגי.
- במסלול החד-חוגי ייקחו התלמידים 3 פרוסמיניונים ו-2 סמינריונים בחוג לארכיאולוגיה, וכן שיעורי בחירה בהיקף של 22 נקודות בחוג זה.
- התלמידים ישלמו 46 נקודות בחוגים אחרים (כולל קורסים של שנה א'), ובשנים ב' ו-ג' קורסים דרג 2-3 כולל 1 סמינריון, הקשורים לתחום ההתמחות בלבד (ביעוץ עם מרצים מתחום ההתמחות)

תנאי המעבר

- תנאי המעבר מדרג 1 ל-2:
ראה פירוט למסלול הדו-חוגי.
- פרוסמינריון דרג 2:
במסלול החד-חוגי התלמיד ישתתף בשלושה פרוסמינריונים, אחד בכל תקופה.
- סמינריונים דרג 3:
במסלול החד-חוגי התלמיד ישתתף בשני סמינריונים, אחד בתקופת ההתמחות ואחד בתקופה אחרת.

סיורים וחפירות

- א. סיורים: תלמידים במסלול החד-חוגי חייבים להשתתף ב-18 ימי סיור במשך התואר הראשון.
- ב. חפירות: תלמידי המסלול החד-חוגי ישתתפו ב-30 ימי חפירה במשך התואר הראשון (10 מכל תחום).

שפות

ראה לימודי שפות במסלול הדו-חוגי.

תכנית ב"א ערב דו-חוגית למורי דרך מוסמכים

החוג לארכיאולוגיה, החוג לגיאוגרפיה ולימודי הסביבה והחוג ללימודי ארץ-ישראל פתחו מסלול דו חוגי לתואר ב"א ערב המיועד למורי דרך מוסמכים. התכנית כוללת הכרה של 32 נקודות זכות בלימודי קורסי מורה דרך. הלימודים מרוכזים בשני מפגשים שבועיים בלבד בשעות אחה"צ והערב, במשך שנתיים (כולל סמסטר קיץ). המועמדים חייבים לעמוד בהצלחה בראיון קבלה ובתנאי הקבלה של החוג. ביצוע התכנית בל"ז ובמתכונת המוצגים לעיל מותנה במספר המשתתפים.

תעודת הוראה לתלמידי החוג לארכיאולוגיה

תלמידי החוג לארכיאולוגיה יכולים ללמוד לתעודת הוראה בשל"ח ובידיעת הארץ. לפרטים ניתן לפנות למזכירות החוג ללמידה, הוראה והדרכה, 04-8249086

הלימודים לתואר שני (מ"א)

יו"ר הוועדה החוגית לתואר שני: פרופ' שריאל שליו

מטרת הלימודים

לימודי המ"א מיועדים להרחיב ולהעמיק את הידע וההבנה של התלמיד בתחומים השונים של הארכיאולוגיה: לימודי האדם הקדמון, ארכיאולוגיה של ארץ-ישראל והמזרח הקדום בתקופה המקראית, הארכיאולוגיה של ארץ-ישראל בתקופה הקלאסית, הארכיאולוגיה של יוון ורומא, הארכיאולוגיה של ארץ-ישראל בימי הביניים.

מטרה נוספת היא להקנות לסטודנט כלים למחקר עצמאי, תוך עבודה מעשית בחפירות ובמעבדות.

תכנית הלימודים מכוונת לפיתוח החשיבה, וגיבוש הידע בתחומי ההתמחות.

תנאי הקבלה

ללימודי תואר שני, יוכלו להתקבל בעלי תואר ראשון ממוסד מוכר להשכלה גבוהה בחוג לארכיאולוגיה, שציונם המשוקלל הוא 76 לפחות בכל אחד מחוגי הלימוד. בעלי תואר ראשון במקצוע או התמחות אחרת יחויבו בלימודי השלמה, אשר יקבעו על-ידי ועדת המ"א של החוג. מועמד בעל תואר ראשון ממוסד מוכר להשכלה גבוהה ששפת ההוראה בו אינה עברית, חייב לעמוד בבחינת ידע בעברית, ברמה הנדרשת על-ידי האוניברסיטה כתנאי לקבלתו ללימודים.

לימודי המ"א מתנהלים בשני מסלולי לימוד:

מסלול א'

מבנה הלימודים

משך הלימודים במסלול א' כולל הגשת עבודת גמר מחקרית, לא יותר משלוש שנים. תכנית הלימודים תכלול סה"כ 34 שש"ס – 26 שש"ס בחוג לארכיאולוגיה ו-8 שש"ס שיעורי בחירה (דרג 3-5) בחוגים אחרים (ובאישור יועץ מ"א). שיעורי עזר ולימודי השלמה אינם נכללים במניין.

26 שש"ס בחוג לארכיאולוגיה

8 שש"ס שיעורי בחירה (באישור יועץ מ"א)

עבודת גמר מחקרית

מסלול א'

סמינר מחקר

2 שש"ס

סמינריונים בתחום ההתמחות

8 שש"ס

שיעורים וסדנאות בתחום ההתמחות + כלליים

16 שש"ס

סה"כ

26 שש"ס

על התלמיד להגיש שתי עבודות סמינריוניות (1 בכל שנה)

עבודת הגמר המחקרית

לא יאוחר מתום השנה הראשונה ללימודים, יחליט התלמיד בהתייעצות עם המדריך, על נושא עבודת הגמר המחקרית. ההצעה לעבודת הגמר המחקרית תובא לאישור ועדת המ"א של החוג. הכתיבה, ההגשה והשיפוט של עבודת הגמר המחקרית יהיו על פי הנוהל הקיים בתקנון לימודי התואר השני של האוניברסיטה.

התלמיד יכול לבחור, בהתייעצות עם מדריכו, שיעורי בחירה (דרג 3-5) בחוגים כגון: סוציולוגיה-אנתרופולוגיה, מקרא, גיאוגרפיה, ציוויליזציות-ימיות, פסיכולוגיה, ביולוגיה, היסטוריה של עם-ישראל, היסטוריה כללית, תולדות האמנות.

הדרישות כוללות גם:

1. הכרת המחשב ותפעולו בארכיאולוגיה.
2. סקר וחפירות, בהיקף של שבועיים לפחות, בתאום עם המדריך.
3. שפה זרה:
 - שפה זרה שניה אירופאית מודרנית (בנוסף לאנגלית), ברמת מתחילים א' ר-ב'.
 - שפה עתיקה בהתמחות המקראית או הקלאסית.
 - שעות לימוד שפה זרה אינן נחשבות במניין השעות לתואר.

מסלול ב'

מבנה והיקף הלימודים

8 שש"ס	מגמת התמחות ראשית 2 סמינרים
22 שש"ס	שיעורים וסדנאות
4 שש"ס	1 סמינר מחוץ לחוג (במגמת ההתמחות כולל כתיבת עבודה)
6 שש"ס	שיעורי בחירה מחוגים אחרים (דרג 3-5)
	בחינת גמר
40 שש"ס	סה"כ

בסוף לימודיהם התלמידים במסלול זה חייבים בבחינת גמר (במקום כתיבת עבודת גמר מחקרית), זו תכלול גם מרכיב של בחינה בע"פ.

התלמיד יכתוב שלוש עבודות סמינריוניות: שתיים בחוג ואחת מחוץ לחוג.

שיעורי בחירה יהיו כמקובל במסלול א' (מן החוגים שהוזכרו לעיל, ובהתייעצות עם המדריך).

תלמידי מסלול ב' יהיו פטורים מחובת שפה עתיקה.

שפה זרה שנייה (מודרנית), ימי חפירה וסיור, יהיו בהתאם לנדרש מתלמידי מסלול א'.

תכנית הלימודים תאפשר לסטודנט החפץ בכך מעבר ממסלול למסלול.

משך הלימודים במסלול ב' הינו שנתיים.

"מורשת וארכיאולוגיה ציבורית" – מסלול לימודים אישי

תחום הכולל שימור וניהול אתרים, אוצרות, הקהילה, חינוך ותיירות.

יתקבל תלמיד שציונו המשוקלל לתואר ראשון הוא 80 לפחות.

דרישות לימודיות בהתאם לתקנון הלימודים לתואר שני, כולל כתיבת עבודת גמר.

תוכנית מ"א משותפת לחוגים למקרא ולארכיאולוגיה ("המקרא בראי הארכיאולוגיה")

מטרת הלימודים

התוכנית מיועדת להרחבת ידיעות התלמיד בתחום הארכיאולוגיה ככלי עזר לחקר המקרא ותרבויות המזרח הקדום. בשיעורים ישולבו סיורים אשר ימחישו את הקשר בין הטקסט המקראי לבין האתרים הארכיאולוגיים, וכן תערכנה הדרכות בתצוגות רלוונטיות במוזיאונים.

סדר הלימודים וחובת הלימוד

התוכנית קיימת במסגרת מסלול א' ומסלול ב' (ללא כתיבת עבודת גמר מחקרית).

מסלול א': תכנית הלימודים תכלול 32 ש"ס, מחציתם מהחוג למקרא ומחציתם מהחוג לארכיאולוגיה. בנוסף לכך התלמיד ילמד שפה עתיקה ושפה מודרנית (נוסף לאנגלית). התלמיד יכתוב שתי עבודות סמינריוניות, אחת במסגרת סמינריון משותף לשני החוגים ואחת בחוג שבו התלמיד לא למד לתואר הראשון. התלמיד יכתוב עבודת גמר מחקרית בנושא משותף לשני החוגים.

מסלול ב': התלמיד ישתתף בכל השיעורים המוצעים על-ידי החוג למקרא ועל-ידי החוג לארכיאולוגיה. תכנית זו מחייבת 40 ש"ס, מחציתם מהחוג למקרא ומחציתם מהחוג לארכיאולוגיה. במסגרת זו התלמיד יכתוב שלוש עבודות סמינריוניות, שתיים בחוג אחד ועוד אחת בחוג השני (לפי בחירתו). הלימודים יסתיימו בבחינת גמר.

תנאי הקבלה

יתקבלו בעלי תואר ראשון בחוג למקרא או בחוג לארכיאולוגיה שציונם המשוקלל הוא 76 לפחות בכל חוג. בוגרי חוגים אחרים או בעלי תואר B.ed יתקבלו לתוכנית בתנאים שייקבעו על-ידי ראש החוג למקרא וראש החוג לארכיאולוגיה.

סדרי הרשמה

הסטודנט יוכל להרשם לאחד משני החוגים: החוג לארכיאולוגיה או למקרא.

תעודת סיום

סטודנט שיסיים בהצלחה את לימודיו יקבל תואר מ"א בחוג שבו הוא נרשם לתוכנית הלימודים.

שקלול ציונים

מסלול א'

עבודת גמר	40%
שיעורים חוגיים	30%
לימודים מחוגים אחרים	30%

מסלול ב'

בחינת גמר בכתב 30% (80% לבחינה בכתב ו-20% בע"פ)

סמינרים בחוג	16%
שיעורים חוגיים	24%
שיעורים מחוגים אחרים	30%

לימודים לקראת תואר שלישי (Ph.D.)

יו"ר הוועדה החוגית לתואר שלישי: פרופ' שריאל שלי

תנאי קבלה

רשאים להגיש מועמדותם כתלמידים לתואר דוקטור כל בעלי תואר שני (מ"א) בארכיאולוגיה מאוניברסיטה מוכרת בארץ או בחו"ל, שהשיגו לפחות ציון סופי "טוב" (80) בלימודיהם לתואר שני, וציון "טוב מאד" (86) בעבודת הגמר המחקרית ל-מ"א.

מבנה הלימודים

הלימודים לקראת התואר השלישי מחולקים לשני שלבים:

תלמיד מחקר שלב א' – שנה (2 סמסטרים, מקבלת התלמיד עד הגשת הצעת המחקר).
תלמיד מחקר שלב ב' – לא יותר משלוש שנים (מאישור הצעת המחקר עד הגשת העבודה).

בקשת הקבלה שתופנה לוועדה החוגית תכלול: קורות חיים, העתקים מתעודת "בוגר" ו"מוסמך", גליונות ציונים מאושרים ל-ב"א ול-מ"א, שתי המלצות מאנשי אקדמיה, כאשר אחת מהן ממדריך התיזה ל-מ"א, אישור בכתב על הסכמת מנחה לעבודת הדוקטור וכן הצהרת כוונות של המועמד לגבי נושא המחקר המוצע מאושרת על-ידי המנחה המיועד. בשלב א' יכין התלמיד הצעת מחקר ויגישה בחתימת המנחה לאישור הוועדה החוגית לתואר שלישי.

אישור סופי יינתן על-ידי הרשות ללימודים מתקדמים. עם קבלת האישור, יעבור התלמיד למעמד תלמיד מחקר שלב ב'.

המנחה יקבע לתלמיד את תוכנית הלימודים שלו ואת היקפה. הוועדה החוגית תאשר את התכנית.

הוועדה רשאית להטיל על התלמיד חובת בחינה (בכתב או בע"פ) בקורסים שהתלמיד נדרש להשתתף בהם. בסמינריונים נדרשת רק השתתפות פעילה.

תלמיד אשר במסגרת לימודי התואר השני שלו לא למד שפת מחקר שניה ברמת מתקדמים, חייב להשלים חובה זאת.

עם סיום עבודת המחקר, תוגש העבודה מודפסת ובחתימת המנחה לוועדה החוגית ללימודי תואר שלישי. הוועדה תדון בעבודה ותחליט אם לאשרה לשיפוט או לדרוש תיקונים. לאחר אישור העבודה לשיפוט תערך בדיקה אם אכן מולאו כל החובות כנדרש על-פי התקנון. העבודה תועבר לרשות ללימודים מתקדמים לשיפוט בהתאם לנוהלים.

לתלמידים מצטיינים קיימת אפשרות ללמוד במסלול ישיר לדוקטורט. פרטים על כך בפרק לרשות ללימודים מתקדמים בשנתון זה.

יש לעיין בפרק על לימודי תואר שלישי המופיע בחלקו הראשון של השנתון.

בית-הספר להיסטוריה

תכנית לימודים למ"א

ולימודים לתואר דוקטור בפילוסופיה

ראש בית-הספר: פרופ' אריה כוכבי

ביה"ס להיסטוריה מהווה מסגרת על לששת החוגים ההיסטוריים: היסטוריה כללית, היסטוריה של מזה"ת, היסטוריה של ע"י, לימודי א"י, לימודי מזרח אסיה ותולדות האמנות. מטרת ביה"ס להגביר את שיתוף הפעולה בין החוגים להיסטוריה תוך העשרת תכניות הלימודים לתארים מתקדמים. בד בבד עם פעילות ההוראה, ביה"ס מקיים פעילות אקדמית ענפה לחברי סגל ותלמידי מחקר בשיתוף מכונים וקתדראות. הפעילות כוללת: כנסים, ימי עיון, סימפוזיונים, סמינרי מחקר, סדנאות והרצאות אורח מהארץ ומחו"ל. ביה"ס מקיים מספר תכניות לימודים ייחודיות:

א. התמחות במלחמה ושלוש - תכנית לימודים לתואר שני

התכנית תבחן את מכלול ההקשרים החברתיים, הכלכליים, התרבותיים, המשפטיים, הצבאיים והדיפלומטיים המשתנים של מלחמה ושלוש באירופה, בארצות הברית, במזרח אסיה ובמזרח התיכון. לצד המימד הגלובלי יושם דגש על תהליכי מלחמה ושלוש בארץ ישראל כמקרה בוחן.

בתכנית יידונו: מלחמות העולם, המלחמה הקרה, מלחמות אזרחים, "מלחמת תרבויות", טרור, פשעי מלחמה, אמנות בינלאומיות, ועידות שלום ובתי משפט בינלאומיים. התכנית נותנת ביטוי לגישות מחקריות המתפתחות בשני העשורים האחרונים בתחום הדיסציפלינה ההיסטורית בכל הקשור לחקר תופעות השלום והמלחמה.

תנאי קבלה

עמידה בתנאי הקבלה הכלליים של האוניברסיטה, ברמה הנדרשת על-ידי החוג אליו נרשם התלמיד (אחד החוגים ההיסטוריים השייכים לביה"ס) והרשות ללימודים מתקדמים. בוגרים שאינם בעלי תואר באחד החוגים להיסטוריה יעברו ועדת קבלה בחוג אליו נרשמו והיא שתקבע את הצורך בלימודי השלמה והיקפם.

מבנה לימודים

תכנית הלימודים תורכב מקורסים המועברים בתוך החוגים השייכים לביה"ס (היסטוריה כללית, היסטוריה של ע"י, לימודי א"י, היסטוריה של מזה"ת, לימודי אסיה, תולדות האמנות); קורסים יחודיים במסגרת ביה"ס להיסטוריה וקורסים המתקיימים בחוגים אחרים באוניברסיטה.

לתכנית יהיו שני מסלולים:

מסלול א' הכולל כתיבת שתי עבודות סמינריוניות ועבודת תזה
 מסלול ב' הכולל כתיבת שלוש עבודות סמינריוניות ובחינת גמר
 שתי התכניות תכלולנה ארבעה אשכולות **לפי הפירוט הבא:**

מסלול א'

אשכול חובה – 2 קורסים בהיקף של 8 שש"ס
 אשכול חוגי – קורסים בהיקף של 10 שש"ס
 אשכול תמאטי – קורסים בהיקף של 8 שש"ס
 אשכול בחירה – קורסים בהיקף של 6 שש"ס
סה"כ 32 שש"ס

מסלול ב'

אשכול חובה – 2 קורסים בהיקף של 8 שש"ס
 אשכול חוגי – קורסים בהיקף של 12 שש"ס
 אשכול תמאטי – קורסים בהיקף של 8 שש"ס
 אשכול בחירה – קורסים בהיקף של 8 שש"ס
סה"כ 34 שש"ס

שקלול הציונים

מסלול א':		מסלול ב':	
50%	תיזה	30%	בחינה
10%	אשכול חובה	12%	אשכול חובה
16%	אשכול חוגי	18%	אשכול חוגי
14%	אשכול תמאטי	28%	אשכול תמאטי
<u>10%</u>	<u>אשכול בחירה</u>	<u>12%</u>	<u>אשכול בחירה</u>
100%	סה"כ	100%	סה"כ

התלמידים שיעמדו בכל המטלות והחובות בתכנית הלימודים עם התמחות ב"מלחמה ושלו"ם" יהיו זכאים לתואר מוסמך האוניברסיטה בחוג בו הם לומדים ויקבלו ספח נוסף המציין את תחום ההתמחות שבו למדו.

ב. לימודים בין-חוגיים במסלול אישי לתואר שני בהיבטים חינוכיים והיסטוריים של השואה - תכנית לימודים לתואר שני

בשיתוף החוג לחינוך וביה"ס להיסטוריה (במסגרת החוגים ההיסטוריים).

מטרת הלימודים

לאפשר לתלמיד ללמוד היבטים חינוכיים והיסטוריים שונים של השואה, שאינם בהכרח מוגבלים לתכנית לימודים מסוימת בחוג לחינוך ובחוגים ההיסטוריים. התלמיד יוכל להשתתף גם בקורסים מתחומים אחרים שיש להם נגיעה לשואה, כגון: פילוסופיה, סוציולוגיה, פסיכולוגיה ועוד.

תנאי קבלה

עמידה בתנאי הקבלה הכלליים של האוניברסיטה, ברמה הנדרשת על-ידי החוג אליו נרשם התלמיד (אחד החוגים ההיסטוריים השייכים לביה"ס) והרשות ללימודים מתקדמים. בוגרים שאינם בעלי תואר באחד החוגים להיסטוריה יעברו ועדת קבלה בחוג אליו נרשמו והיא שתקבע את הצורך בלימודי השלמה והיקפם.

מבנה הלימודים

מסלול אישי: הלימודים בתכנית זו מתקיימים במסלול האישי בלבד, הכולל כתיבת תיזה. התלמיד מחוייב במכסת שעות לימוד של 32 ש"ס ובכתיבת עבודת גמר מחקרית (תיזה). תכנית הלימודים תיבנה על-ידי מנחה עבודת הגמר ותקבל אישור יו"ר הועדה החוגית לתואר שני בחוג אליו נרשם התלמיד, והדיקן ללימודים מתקדמים.

א. תלמידי החוג לחינוך ילמדו קורסים בנושא השואה בהיקף של 12 ש"ס לפחות באחד החוגים ההיסטוריים. תלמידי החוגים ההיסטוריים ילמדו קורסים בהיקף של 12 ש"ס לפחות בחוג לחינוך.

ב. תלמידי התכנית ילמדו קורסים בהיקף של 22 ש"ס מדרג 4 ומעלה. יתר הקורסים בהיקף של 10 ש"ס יהיו בדרג 3 לפחות.

ג. תלמידי התכנית יחויבו בקורס מתודולוגי בתאום עם מנחה עבודת הגמר (בחוג לחינוך או באחד החוגים ההיסטוריים).

ג. המיקבץ ללימודי יוון המודרנית

הקורסים בתכנית ללימודי יוון המודרנית מציעים גישות שונות מקיפות ורב-תחומיות בשפה, ספרות, תרבות, היסטוריה ומדיניות של יוון, מנפילת האימפריה הביזאנטית עד ימינו. באמצעות מבחר רחב של קורסים, מתמודדים הסטודנטים מול מגוון רחב של נקודות מבט להבנת המציאות ההיסטורית, החברתית, הפוליטית והדתית של יוון בת זמננו. הקורסים מאפשרים להכיר את הדרכים בהן יוון הטמיעה את השלבים השונים שאירעו במהלך התהוותה

כמדינה עצמאית והפכה אותם למציאות אחידה בתרבותה. כמו כן, במסגרת הלימודים נחשפים התלמידים למסורות ספרותיות ואומנויות של ארץ הנחשבת בעיני העולם המערבי לערש התרבות.

ד. המיקבץ ללימודים ביזנטיים

במסגרת תכנית אונסיס ללימודי יוון המודרנית נפתח מיקבץ חדש של לימודים ביזנטיים במטרה למלא את הפער שנוצר בין לימודי יוון העתיקה ולימודי יוון המודרנית.

המיקבץ נועד להפגיש את הסטודנטים עם תרבות עשירה אשר השפעתה מורגשת בתחומים רבים בתולדות ובנוף א"י, כפי שאף השפיעה בצורה משמעותית על התפיסות המודרניות הן ביוון ובעולם האורתודוקסי והן במערב.

לפי שעה מוצעים שיעורים בתולדות ביזנטיון והאימפריה הרומית המזרחית מהקמת קונסטנטינופול ועד נפילתה בסוף המאה ה-15. כמו כן מוצעים שיעורים בספרות ובאומנות ביזנטית.

במסגרת בית הספר להיסטוריה ניתנת לתלמידים לתארים מתקדמים הזדמנות ללמוד קורסים בתחומי מחקר שונים הקשורים ללימודי ביזנטיון, יוון וסביבתה.

פרטים נוספים ניתן לקבל במזכירות ביה"ס להיסטוריה:

גב' אתי מרום, קומה 13 חדר 1302, טלפון: 04-8240907

דוא"ל: emarom@univ.haifa.ac.il

גב' לימור מדר, קומה 22 חדר 2209, טלפון: 04-8240851

דוא"ל: flimor@univ.haifa.ac.il

היסטוריה כללית

חוג לימודים לב"א (דו-חוגי וחד-חוגי)

חוג לימודים למ"א

ולימודים לתואר דוקטור בפילוסופיה

ראש החוג: פרופ' חיה שפייר-מקוב

חברי הסגל האקדמי

פרופסור מן המניין: פרופ' אפרים דוד, פרופ' מרים ירדני (אמריטוס), פרופ' אריה כוכבי, פרופ' סופיה מנשה, פרופ' מיכל סובל (אמריטוס), פרופ' חנוך צ'זיק, פרופ' הון רובין (חל"ת).

פרופסור חבר: פרופ' דוד גולן (אמריטוס), פרופ' אבא סטראז'ס (אמריטוס), פרופ' בן-ציון פינצ'וק (אמריטוס), פרופ' חיה שפייר-מקוב.

מרצה בכיר: ד"ר עוזי אלידע, ד"ר יגאל וגנר (אמריטוס), ד"ר מנחם לוז, ד"ר עמוס מגד, ד"ר גלעד מרגלית, ד"ר נירה פנסר, ד"ר יוסי ציגלר, ד"ר נייר שוחט.

מרצה: ד"ר אורי אמיתי, ד"ר צור שלו, ד"ר ערן שלו.

עמית הוראה: ד"ר יהודית ברונשטיין, ד"ר סמיון גולדין, ד"ר טל טובי, ד"ר איריס סולימני, ד"ר נטע שטיינברג.

מזכירות החוג

עוזר מינהלי לראש החוג: **גב' אתי מרום**

שעות הקבלה: ימים א'-ה', בין השעות 10.00-13.00

קומה 13, חדר 1302

טלפון: 04-8240907 פקס: 04-8249195

דוא"ל: emarom@univ.haifa.ac.il

הלימודים לתואר ראשון (ב"א)

מטרת הלימודים

הלימודים בחוג מיועדים להקנות לתלמידים ידע וכלים להבנת תהליכים היסטוריים עם דגש על אירופה ואמריקה היונקות מן המורשת של יוון, רומא והתרבות הנוצרית. תכנית הלימודים מציעה מגוון קורסים העוסקים בסוגיות בתחומי ההיסטוריה הפוליטית, החברתית, הכלכלית, התרבותית והמדעית. הלימודים מכשירים את התלמידים לחשיבה עצמאית ולגישה ביקורתית.

תנאי הקבלה

עמידה בתנאי הקבלה הכלליים של האוניברסיטה, ברמה הנדרשת על-ידי החוג.

מסלולי הלימוד

הלימודים מתקיימים במסלול הדו-חוגי ובמסלול החד-חוגי (החל משנה ב' בלבד) ומקיפים ארבע תקופות – העת העתיקה, ימי הביניים, העת החדשה והעת החדשה. במסגרת כל תקופה נלמדים שיעורים (הרצאות פרונטליות), תרגילים, שפה זרה ברמת מתחילים (סמסטר א'+ב'), סדנא למיומנויות מחקריות, פרוסמינרים וסמינרים.

המסלול הדו-חוגי

מבנה הלימודים

שנה א'

מערכת הלימודים מורכבת מ-4 שיעורים למתחילים (2 שש"ס 2 נ"ז כל אחד); 4 תרגילים (4 שש"ס 4 נ"ז כל אחד) וכן סדנא למיומנויות מחקריות (2 שש"ס 2 נ"ז).
שפה זרה – ראה שנה ב'.

שנה ב'

מערכת הלימודים מורכבת מ-3 פרוסמינרים (4 שש"ס 5 נ"ז כל אחד).

שפה זרה

כל תלמידי החוג ילמדו בשנה השניה ללימודיהם לטינית או שפה אחרת שאינה שפת-אמם ברמת מתחילים (סמסטר א'+ב' בהיקף של 4 שש"ס 4 נ"ז). ניתן להשלים חובה זו בשנה א'.

שנה ג'

מערכת הלימודים כוללת 2 סמינרים בשתי תקופות שיבחרו על-פי תחומי העניין של התלמיד (4 שש"ס 6 נ"ז כל אחד) וכן שיעור היסטוריוגרפי (2 שש"ס 3 נ"ז).

* **הערה:** ניתן לדחות שיעור ותרגיל משנה א' לשנה ב' (ראה דרישות מעבר).

נקודות זכות	שעות סמסטריאליות	שנה אקדמית	העת העתיקה
2	2	(א)	שיעור
4	4	(א)	תרגיל
5	4	(ב)	פרוסמינר *
ימי הביניים			
2	2	(א)	שיעור
4	4	(א)	תרגיל
5	4	(ב)	פרוסמינר *
העת החדשה			
2	2	(א)	שיעור
4	4	(א)	תרגיל
5	4	(ב)	פרוסמינר *
העת החדשה			
2	2	(א)	שיעור
4	4	(א)	תרגיל
5	4	(ב)	פרוסמינר *
3	2	(ג)	שיעור היסטוריוגרפי
6	4	(ג)	סמינר א'
6	4	(ג)	סמינר ב'
2	2	(א)	סדנא למיומנויות מחקריות לטינית או שפה אחרת
<u>4</u>	<u>4</u>	(ב)	שאינה שפת-אם
60 נ"ז	52 שש"ס		סה"כ

* יש לבחור 3 פרוסמינרים מבין 4 הפרוסמינרים המוצעים, אחד בכל תקופה.

דרישות מעבר

1. כל האמור בתקנון הלימודים לתואר ראשון חל על תלמידי החוג.
2. קיימת חובת נוכחות של התלמיד בקורסים. השתתפותו של תלמיד בקורס תבוטל אם נוכחותו לא תהא מספקת (80% לפחות). לא תישלח התראה.
3. תלמיד שלא השלים לימודי שיעור ותרגיל בתקופה מסויימת לא יוכל להשתתף בפרוסמינר של אותה תקופה. תלמיד שלא השלים לימודי שיעור, תרגיל ופרוסמינר בתקופה מסויימת לא יוכל להשתתף בסמינר של אותה תקופה.

4. על התלמיד לסיים לימודי אנגלית כשפה זרה טרם ירשם לקורסים מדרג 3 (סמינריונים ושיעור מתקדם).
5. תלמיד יתקבל לשנה ג' לאחר שמילא את כל חובותיו בשנה ב', כולל סדנא למיומנויות מחקריות ולימודי שפה זרה.
6. עבודה סמינריונית תוגש למוזכירות החוג בשני עותקים. עותק אחד יועבר למרצה, ועותק שני על גבי דיסקט או דוא"ל יישמר במוזכירות החוג. תאריך אחרון להגשת העבודה הוא תחילת שנת הלימודים העוקבת בין אם נלמד הקורס בסמסטר א' או בסמסטר ב'.
7. **סיום חובות לתואר:** לאחר שהשלימו חובותיהם האקדמיות לתואר ראשון, יפנו התלמידים למרכזת החוג אשר תעביר את שקלול ציוניהם למדור בוגרים, בתנאי שאישרו בחתימת ידם את ממוצע ציוניהם הסופי. לאחר סגירת התיק לא ניתן לשפר ציונים.

המסלול החד-חוגי

מטרת הלימודים

מטרת הלימודים היא להרחיב את השכלתם ההיסטורית של התלמידים, ולהעמיק את ידיעותיהם בנושאים ספציפיים לפי בחירתם. מסגרת זו מאפשרת לתלמידים לבחור מקבצי לימוד מחוגים אחרים ומפקולטות אחרות, ובכך מספקת להם גישה רב תחומית.

תנאי הקבלה

תלמידים שממוצע ציוניהם בסוף שנה א' עומד על 85 לפחות.

מבנה הלימודים

על מכסת הקורסים של המסלול החד-חוגי מתווסף סמינר (6 נ"ז) בתחום ההתמחות בו בחר התלמיד וכן שפה זרה נוספת ברמת מתחילים ומתקדמים (8 נ"ז), סה"כ 74 נ"ז במסגרת החוג.

כמו כן, יבחר התלמיד במסלול החד-חוגי 3 מיקבצים אותם ירכיב בהתייעצות עם יו"ר ועדת ב"א. שניים מבין שלושת המקבצים יבחרו מבין רשימת המקבצים ההיסטוריים הקיימים. קיימת אפשרות להרכבת מקבץ שלישי על בסיס לימודים קודמים (מותנה באישור יו"ר ועדת ב"א).

התלמיד יוכל להתחיל ללמוד את המיקבצים בשנה ב' ללימודיו. סדר הלימודים ומבחר הקורסים ייקבעו בייעוץ.

דרישות מעבר

דרישות המעבר במסלול החד-חוגי זהות לאלו הנהוגות במסלול החד-חוגי.

באשר למיקבצים: התלמידים יעמדו במטלות הנדרשות בקורסים בהם למדו. כמו כן, יגישו עבודה סמינריונית באחד מהסמינרים בהם ישתתפו במיקבץ.

מידע לתלמידי החוג המועידים עצמם להוראה

תלמידים המועידים עצמם להוראת היסטוריה חייבים בשיעורי השלמה. ההיקף והתוכן של שיעורי ההשלמה תלויים בחוג הלימודים השני לב"א. נא ראו הנחיות מפורטות בתוכנית הלימודים של החוג ללמידה, הוראה והדרכה בפרק השלמות לתלמידים הלומדים לקראת תעודת הוראה בהיסטוריה.

הכרה בלימודים אקדמיים קודמים

תלמיד המבקש להתקבל לחוג על סמך לימודים קודמים בחוג אחר או במוסד אקדמי אחר, יגיש עם הרשמתו לאוניברסיטה אישור לימודים רשמי ופירוט ציוניו מהמוסד בו למד למזכירות החוג.

יור ועדת ב"א ידון בבקשת המועמד ויחליט על סמך מסמכיו על תנאי קבלתו, ועל מידת ההכרה בלימודיו הקודמים. אין חובה להכיר בלימודים קודמים. היקף הנקודות שיוכר יהיה, בכל מקרה, לגופו של עניין ובהתאם למבנה הלימודים בחוג.

המסלול למצטיינים – מיועד לתלמידים שממוצע ציוניהם בסוף שנה ב' עומד על 87 ומעלה. במסגרת מסלול זה ישתתפו התלמידים בקורס שיכשירם לקראת לימודי המ"א.

המסלול המואץ למ"א – מיועד לתלמידי שנה ג' בתואר ראשון. אנא הסתכלו בפרק העוסק בלימודי מ"א.

שקלול ציונים

10%	4 שיעורים
18%	4 תרגילים
5%	סדנא למיומנויות מחקריות
2%	שפה זרה
30%	3 פרוסמינרים
30%	2 סמינרים
5%	<u>שיעור היסטוריוגרפי</u>
100%	סה"כ

פרטים נוספים באתר החוג באינטרנט: www.history.haifa.ac.il

הלימודים לתואר שני (מ"א)

מטרת הלימודים

מטרת הלימודים לתואר השני היא להעמיק את ההשכלה ההיסטורית של התלמידים ולהקנות להם את הכלים הדרושים לעיסוק במחקר היסטורי. לשם כך מתמחים התלמידים בתקופה אחת (העת העתיקה, ימי הביניים, העת החדשה או העת החדשה), או בנושא מסוים שאינו מוגבל לתקופה מסוימת, ומשתתפים בלימודים אינטגרטיביים, המשותפים לכל התקופות.

תנאי קבלה

- א. למסלול א' רשאים להתקבל בוגרי תואר ראשון באחד מחוגי ההיסטוריה שציונם בו הוא 80 לפחות, והשיגו ציון של 80 לפחות בחוג השני.
- ב. למסלול אישי רשאים להתקבל בוגרי תואר ראשון באחד מחוגי ההיסטוריה שציונם הסופי בלימודי תואר ראשון בשני החוגים הוא 80 לפחות.
- ג. למסלול ב' רשאים להתקבל בוגרי תואר ראשון באחד מחוגי ההיסטוריה שציונם בו הוא 80 לפחות, והשיגו ציון 76 לפחות בחוג השני.
- ד. בוגרי חוגים אחרים יידרשו ללימודי השלמה לפי החלטת ועדת המ"א החוגית.
- ה. בחינת ידע בעברית – מועמד בעל תואר ראשון ממוסד מוכר להשכלה גבוהה, ששפת ההוראה בו אינה עברית, חייב לעמוד בבחינת ידע בעברית ברמה הנדרשת על-ידי האוניברסיטה במהלך לימודיו כתנאי לזכאותו לתואר.
- ו. במידת הצורך ראיון עם יו"ר ועדת מ"א.
- ז. מעבר בין מסלולים: כל תלמיד במסלול ב' יוכל בתום שנה א' לבקש לעבור למסלול א'. תנאי המעבר:

1. ממוצע ציונים (מינימום של 14 שש"ס, כולל עבודה סמינריונית אחת) הוא 86.
2. הציון המינימאלי של העבודה הסמינריונית 90.
3. מכתב ממורה בחוג המאשר את התאמתם למחקר ואת נכונותו להנחותם.

מסלולי הלימוד

הלימודים מתנהלים באחד מארבעה מסלולים:

1. מסלול א' – עם כתיבת עבודת גמר מחקרית (תיזה).
2. מסלול ב' – עם בחינת גמר.
3. מסלול אישי – עם כתיבת עבודת גמר מחקרית (תיזה).
4. מסלול מואץ – עם כתיבת עבודת גמר מחקרית (תיזה).

משך הלימודים

משך הלימודים במסלול א' ובמסלול אישי הוא שנתיים-שלוש.
משך הלימודים במסלול ב' הוא 3 עד 4 סמסטרים.
משך הלימודים במסלול מואץ הוא 4 שנים (תואר בוגר ותואר מוסמך).

מסלול א'

היקף הלימודים במסלול זה הוא **28 שש"ס**, לפי החלוקה כדלקמן:

שנה ב'		שנה א'	
4 שש"ס	סמינר התמחות	4 שש"ס	סמינר התמחות
2 שש"ס	סמינר מתודולוגי	2 שש"ס	סמינר מתודולוגי
2 שש"ס	סמינר מחקר ב'	2 שש"ס	סמינר מחקר א'
2 שש"ס	קריאה מודרכת	2 שש"ס	קריאה מודרכת
4 שש"ס	<u>קורסי בחירה מחוץ לחוג</u>	4 שש"ס	<u>קורסי בחירה בחוג</u>
14 שש"ס	סה"כ	14 שש"ס	סה"כ

הערות

- קורסי בחירה - לפחות 4 שש"ס ילמדו במסגרת החוג (דרג 3 ומעלה).
- כל תלמיד חייב ללמוד לפחות סמינר אחד בתקופת התמחותו.
- במסלול זה חייב התלמיד להגיש 2 עבודות סמינריוניות, לפחות אחת בתקופת התמחותו. העבודות תעשנה במסגרת קורסים של 4 שש"ס.
- לימודי שפה זרה – תלמיד שיזדקק ללימודי שפה זרה לצורך מחקר, יוכל להשתתף בלימודי שפה זרה במקום קורסי בחירה. תלמיד שילמד שפה זרה ברמת מתחילים ו/או מתקדמים (8 או 16 שש"ס) יקבל הכרה במחצית משעות קורסי הבחירה (4 או 8 שש"ס).
- הארכת משך הלימודים טעונה אישור יו"ר ועדת המ"א החוגית והרשות ללימודים מתקדמים.

עבודת גמר מחקרית (תיזה)

תלמיד מסלול א' או אישי יבחר את נושא העבודה תוך התייעצות עם המנחה/ים. במסגרת הקורס סמינר מחקר א' תוגש טיוטה של הצעת המחקר כחלק מדרישות הקורס. הצעת המחקר תוגש לוועדת המ"א החוגית עד סוף סמסטר א' של שנת הלימודים השנייה, בחתימת המנחה ובשלושה עותקים. עם תום לימודיו יגיש התלמיד את עבודת התיזה לשיפוט בהתאם לנהלי הכנה והגשה של עבודת גמר של הרשות ללימודים מתקדמים.

מסלול ב'

היקף הלימודים במסלול זה הוא **36 שש"ס**, לפי החלוקה כדלקמן:

שנה ב'		שנה א'	
4 שש"ס	סמינר התמחות	8 שש"ס	2 סמינרי התמחות
2 שש"ס	סמינר מתודולוגי	2 שש"ס	סמינר מתודולוגי
2 שש"ס	קריאה מודרכת	2 שש"ס	קריאה מודרכת
4 שש"ס	קורסי בחירה בחוג	4 שש"ס	קורסי בחירה בחוג
4 שש"ס	<u>קורסי בחירה מחוץ לחוג</u>	4 שש"ס	<u>קורסי בחירה מחוץ לחוג</u>
16 שש"ס	סה"כ	20 שש"ס	סה"כ

הערות

- א. קורסי בחירה – לפחות 4 שש"ס מקורסי הבחירה בחוג יהיו מדרג 4 ואת היתר ניתן לקחת מדרג 3.
- קורסי הבחירה מחוץ לחוג יורכבו מקורסים מדרג 3 ומעלה באישור ועדת המ"א החוגית.
- ב. במסלול זה חייב התלמיד להגיש 3 עבודות סמינריוניות. 2 עבודות תוגשנה במסגרת סמינרי ההתמחות ואחת במסגרת קורסי הבחירה.
- בתום לימודיו במסלול זה ייבחן התלמיד בבחינת גמר בנושא שיבחר בתאום עם המנחה ובאישור ועדת המ"א החוגית.

מסלול אישי

היקף הלימודים במסלול זה הוא 28 שש"ס לפי החלוקה כדלקמן:

שנה ב'		שנה א'	
4 שש"ס	סמינר התמחות	4 שש"ס	סמינר התמחות
2 שש"ס	סמינר מתודולוגי	2 שש"ס	סמינר מתודולוגי
2 שש"ס	סמינר מחקר ב'	2 שש"ס	סמינר מחקר א'
2 שש"ס	קריאה מודרכת	2 שש"ס	קריאה מודרכת
4 שש"ס	קורסי בחירה	4 שש"ס	קורסי בחירה
14 שש"ס	סה"כ	14 שש"ס	סה"כ

המסלול האישי הינו מסלול לימודים הבנוי סביב תחום התמחות מרכזי הנבחר ע"י התלמיד והחוצה דיסציפלינות. היקף הלימודים זהה למסלול א' אך ניתן לקחת יותר קורסים מחוגים אחרים בהתאם לתחום ההתמחות. שאר הקורסים להשלמת מכסת הלימודים ייקבעו בתאום עם ועדת המ"א החוגית. תכנית הלימודים חייבת את אישור ועדת המ"א החוגית והדיקן ללימודים מתקדמים.

עבודת גמר מחקרית

בהתאם לנהלים של מסלול א'.

הערות

מעבר ממסלול א' למסלול ב' ולהיפך אפשרי באישור ועדת המ"א החוגית. במקרה זה יחויב התלמיד בכל הדרישות של המסלול החדש, ויוכל לקבל פטור עבור לימודיו במסלול הקודם כמילוי חלקי של הדרישות למסלול החדש.

המסלול המואץ לתואר שני

מטרת הלימודים

החוג מציע לתלמידים מצטיינים לסיים תוך ארבע שנים (8 סמסטרים) את התואר הראשון והשני. מסלול זה מאפשר קבלת תואר "בוגר" עם השלמת מכסת לימודי ה"ב"א, תוך כדי הלימודים לתואר שני. תלמיד שיזוהה כמצטיין יוכל בשנה השלישית ללימודיו לתואר הראשון להתחיל ללמוד קורסים לתואר שני (לא יותר מ-12 שש"ס) במעמד "תלמיד על תנאי", ויהיה עליו להשלים את כל חובות התואר הראשון עד לסוף השנה השלישית ללימודיו. במידה ויתקבל התלמיד ללימודי התואר השני בשנה העוקבת, יוכרו קורסים אלה כחלק מתוכנית הלימודים למ"א. על התלמיד להציג את אישור הזכאות לתואר הראשון עד תום הסמסטר הראשון של לימודי התואר השני כתנאי להמשך לימודיו לתואר שני בסמסטר ב'. על הסטודנט במסלול א' יהיה להגיש את הצעת התיזה בתחילת השנה הרביעית.

עם השלמת כל החובות לתואר שני, כולל כתיבת עבודת הגמר המחקרית ושיפוטה או בחינת הגמר, יהיו זכאים תלמידי המסלול המואץ לקבל תואר "מוסמך האוניברסיטה" בחוג להיסטוריה כללית.

היקף הלימודים והחובות במסלול זה זהים לאלו במסלול א' או מסלול ב' של החוג.

מסלולי הלימוד

1. מסלול א' – עם עבודת גמר (תיזה).
2. מסלול ב' – עם בחינת גמר.

תנאי קבלה

יתקבלו לתכנית תלמידים שסיימו את לימודי שנה ב' בחוג בציון 90 לפחות ולאחר ראיון עם יו"ר ועדת המ"א החוגית במהלך הקיץ שבין שנה ב' ל-ג'. לתוכנית יתקבלו סטודנטים שכתבו לפחות פרו"ס אחד והשיגו בו ציון 90 לפחות. תכנית הלימודים תיקבע בתאום עם ועדת המ"א החוגית.

מסלול הלימודים

- שנה א'** – על-פי תכנית הלימודים לב"א
שנה ב' – על-פי תכנית הלימודים לב"א
שנה ג' – על-פי תכנית הלימודים לב"א, וכן קורסים מתכנית הלימודים למ"א:

סמינר התמחות	4 שש"ס
סמינר מתודולוגי	2 שש"ס
סמינר מחקר א'	2 שש"ס (מסלול א' בלבד)
קריאה מודרכת	2 שש"ס
קורסי בחירה בחוג	2 שש"ס (מסלול ב' בלבד)
סה"כ	10 שש"ס

שנה ד' – סיום חובות התואר השני בשני המסלולים	
סמינר התמחות	4 שש"ס (במסלול א' בלבד)
סמינר התמחות	8 שש"ס (במסלול ב' בלבד)
סמינר מתודולוגי	2 שש"ס
סמינר מחקר ב'	2 שש"ס (במסלול א' בלבד)
קריאה מודרכת	2 שש"ס
קורסי בחירה	8 שש"ס
קורסי בחירה בחוג	6 שש"ס (במסלול ב' בלבד)
סה"כ	18 שש"ס (מסלול א') / 26 שש"ס (מסלול ב')

עבודת גמר מחקרית

בהתאם לנהלים של מסלול א'.

הערות:

1. השנה החמישית במסלול א' תוקדש לכתיבת התיזה.
2. עבודת התיזה תוגש לשיפוט בתום השנה החמישית, כולל חופשת הקיץ.
3. משך הלימודים הכולל לתואר ראשון ושני במסלול המואץ במסלול כתיבת התיזה יעמוד על חמש שנים.
4. במסלול ב' יגיש הסטודנט את כל עבודותיו עד תום שנת הלימודים הרביעית ויגש לבחינת הגמר בתום שנה זו, כולל חופשת הקיץ.
5. משך הלימודים הכולל לתואר ראשון ושני במסלול המואץ במסלול עם בחינת גמר יעמוד על ארבע שנים.

תכניות לימודים מיוחדות למ"א

א. התמחות בלימודי אירופה המודרנית

ראש התכנית: פרופ' חיה שפייר-מקוב

התמחות זו מיועדת להקנות לסטודנטים ידע וכלים להבנת התהליכים שאפיינו את אירופה במאה העשרים והמסבירים את מצבה כיום. התכנית תחשוף את המשותף והמפריד בין המדינות השונות מבחינה פוליטית, חברתית, כלכלית, תרבותית וצבאית ותדגיש אספקטים הקשורים להתגבשות האיחוד האירופי ותודעה אירופאית.

מסלולי הלימוד

3. מסלול א' – עם עבודת גמר (תיזה).
4. מסלול ב' – עם בחינת גמר.

משך הלימודים

במסלול א' עד שנתיים-שלוש ובמסלול ב' הוא 3-4 סמסטרים.

תנאי קבלה

למסלול א' רשאים להתקבל בוגרי תואר ראשון באחד מחוגי ההיסטוריה או מדעי המדינה שציונם בו הוא 80 לפחות, ושהשיגו ציון של 80 לפחות בחוג השני. למסלול ב' רשאים להתקבל בוגרי תואר ראשון באחד מחוגי ההיסטוריה או מדעי המדינה שציונם הסופי בלימודי התואר הראשון הוא 80 לפחות ובחוג השני 76 לפחות. בוגרים שאינם בעלי תואר בהיסטוריה או במדעי המדינה יהיו חייבים בקורסי השלמה בהיקף שיקבע על ידי ועדת המ"א של החוג להיסטוריה כללית, על פי המקובל בתקנון מוסמכים.

מבנה הלימודים

מסלול א'

שנה א'

1 סמינר התמחות	4 שש"ס	1 סמינר התמחות	4 שש"ס
1 סמינר מתודולוגי	4 שש"ס	1 סמינר מתודולוגי	4 שש"ס
סמינר מחקר א'	2 שש"ס	סמינר מחקר ב'	2 שש"ס
קריאה מודרכת	2 שש"ס	קריאה מודרכת	2 שש"ס
<u>קורסי בחירה</u>	<u>2 שש"ס</u>	<u>קורסי בחירה</u>	<u>2 שש"ס</u>
סה"כ	14 שש"ס	סה"כ	14 שש"ס

מסלול ב'

שנה א'

2 סמינר התמחות	8 שש"ס	1 סמינר התמחות	4 שש"ס
1 סמינר מתודולוגי	4 שש"ס	1 סמינר מתודולוגי	4 שש"ס
קריאה מודרכת	2 שש"ס	קריאה מודרכת	2 שש"ס
<u>קורסי בחירה</u>	<u>4 שש"ס</u>	<u>קורסי בחירה</u>	<u>8 שש"ס</u>
סה"כ	18 שש"ס	סה"כ	18 שש"ס

הערות:

- ניתן לקחת את קורסי הבחירה בחוגים אחרים המציעים קורסים על אירופה במאה העשרים. רשימה של קורסים רלבנטיים תפורסם מדי שנה.
- במסלול א' חייב הסטודנט להגיש 2 עבודות סמינריוניות, לפחות אחת במסגרת סמינר התמחות בחוג. במסלול ב' חייב הסטודנט להגיש 3 עבודות סמינריוניות, לפחות שתיים במסגרת סמינרי התמחות בחוג.
- למסיימים תוענק תעודת מ"א בחוג להיסטוריה כללית עם ספח המציין התמחות בלימודי אירופה המודרנית.

ב. התמחות במלחמה ושלום

ראש התכנית: פרופ' אריה כוכבי

התכנית תבחן את מכלול ההקשרים החברתיים, הכלכליים, התרבותיים, המשפטיים, הצבאיים והדיפלומטיים המשתנים של מלחמה ושלום באירופה, בארצות הברית, במזרח אסיה ובמזרח התיכון. לצד המימד הגלובלי יושם דגש על תהליכי מלחמה ושלום בארץ ישראל כמקרה בוחן.

בתכנית יידונו: מלחמות העולם, המלחמה הקרה, מלחמות אזרחים, "מלחמת תרבויות", טרור, פשעי מלחמה, אמנות בינלאומיות, ועידות שלום ובתי משפט בינלאומיים. התכנית נותנת ביטוי לגישות מחקריות המתפתחות בשני העשורים האחרונים בתחום הדיסציפלינה ההיסטורית בכל הקשור לחקר תופעות השלום והמלחמה.

תנאי קבלה

עמידה בתנאי הקבלה הכלליים של האוניברסיטה, ברמה הנדרשת על-ידי החוג אליו נרשם התלמיד (אחד החוגים ההיסטוריים השייכים לביה"ס) והרשות ללימודים מתקדמים. בוגרים שאינם בעלי תואר באחד החוגים להיסטוריה וביה"ס למדעי המדינה יעברו ועדת קבלה בחוג והיא שתקבע את הצורך בלימודי השלמה והיקפם.

מבנה לימודים

תכנית הלימודים תורכב מקורסים המועברים בתוך החוגים השייכים לבית הספר להיסטוריה (היסטוריה כללית, היסטוריה של ע"י, לימודי א"י, היסטוריה של מזה"ת, אסיה, תולדות האמנות); קורסים ייחודיים שינתנו במסגרת ביה"ס להיסטוריה, וקורסים המתקיימים בחוגים אחרים באוניברסיטה.

לתכנית ההתמחות שני מסלולים:

מסלול א' הכולל כתיבת שתי עבודות סמינריוניות ועבודת תזה
מסלול ב' הכולל כתיבת שתי עבודות סמינריוניות ובחינת גמר
שתי התכניות כוללות ארבעה אשכולות לפי הפירוט הבא:

מסלול א'

8 שש"ס	אשכול חובה – 2 קורסים בהיקף של
10 שש"ס	אשכול חוגי – קורסים בהיקף של
8 שש"ס	אשכול תמאטי – קורסים בהיקף של
6 שש"ס	אשכול בחירה – קורסים בהיקף של
32 שש"ס	סה"כ

מסלול ב'

8 שש"ס	אשכול חובה – 2 קורסים בהיקף של
12 שש"ס	אשכול חוגי – קורסים בהיקף של
12 שש"ס	אשכול תמאטי – בהיקף של
4 שש"ס	<u>אשכול בחירה – קורסים בהיקף של</u>
36 שש"ס	סה"כ

שקלול הציונים

מסלול א':	מסלול ב':
תיה 50%	בחינה 30%
אשכול חובה 10%	אשכול חובה 12%
אשכול חוגי 16%	אשכול חוגי 18%
אשכול תמאטי 14%	אשכול תמאטי 28%
<u>אשכול בחירה 10%</u>	<u>אשכול בחירה 12%</u>
סה"כ 100%	סה"כ 100%

התלמידים שיעמדו בכל המטלות והחובות בתכנית הלימודים עם התמחות ב"מלחמה ושלוש", יהיו זכאים לתואר מוסמך האוניברסיטה בחוג להיסטוריה כללית ויקבלו ספח נוסף המציין את תחום ההתמחות שבו למדו.

ג. תכנית לתואר שני בתרבות קלאסית

ראש התכנית: פרופ' אפרים דוד

מטרת התכנית

להפגיש את התלמיד עם התחומים השונים של התרבות הקלאסית (היסטוריה, פילולוגיה, פליאוגרפיה, תיאטרון, פילוסופיה, ספרות, אמנות וארכיאולוגיה) ולהקנות לו כלים מתודולוגיים ודיסציפלינאריים. כמו כן נועדה התכנית לאפשר לתלמיד התמחות באחד מהתחומים האלה, תוך העמקה באמצעות גישה מרתקת ומאתגרת אל הטקסטים הקלאסיים-היווניים והרומיים.

מסלולי הלימודים

מסלול א' – עם כתיבת עבודת גמר מחקרית (תיה).

מסלול ב' – עם בחינת גמר.

תנאי קבלה

תנאי הקבלה הכלליים לחוג. באישור ראש החוג וראש התכנית יתקבלו גם בוגרי חוגים אחרים בפקולטה העומדים בתנאים הכלליים של החוג.

מבנה הלימודים

התכנית המוצעת מתבססת על שתי התמחויות מרכזיות: התמחות היסטורית-ארכיאולוגית והתמחות היסטורית-פילוסופית/ספרותית.

מסלול א'

היקף הלימודים במסלול זה הוא **28 שש"ס** לא כולל לימודי שפות, לפי החלוקה כדלקמן:

שנה א'

4 שש"ס	סמינר התמחות בהיסטוריה (יוונית, רומית או תקופת בית שני)
4 שש"ס	2 סמינרים מתודולוגים
2 שש"ס	סמינר מחקר א'
<u>6 שש"ס</u>	קורסי בחירה מחוץ לחוג
16 שש"ס	סה"כ

שנה ב'

4 שש"ס	סמינר התמחות (או מחקר) בהיסטוריה (יוונית, רומית או תקופת בית שני)
2 שש"ס	סמינר היסטוריוגרפי או סמינר בארכיאולוגיה (או בפילוסופיה/ספרות)
2 שש"ס	סמינר מחקר ב'
<u>4 שש"ס</u>	קורסי בחירה
12 שש"ס	סה"כ

על אלה יש להוסיף את לימודי השפה הזרה ברמת מתקדמים 8 שש"ס. ניתן ללמוד שפה זרה במקום קורסי בחירה (ראה הערה ד' בעמוד 217).

הערה: סמינרי התמחות יוכלו להיות גם בארכיאולוגיה קלאסית. במקרים אלה סמינרים משלימים יהיו בהיסטוריה.

מסלול ב'

היקף הלימודים במסלול זה הוא **36 שש"ס** לפי החלוקה כדלקמן:

שנה א'

4 שש"ס	סמינר התמחות בהיסטוריה (יוונית, רומית או תקופת בית שני)
4 שש"ס	סמינר משלים בארכיאולוגיה (או בפילוסופיה/ספרות)
4 שש"ס	2 סמינרים מתודולוגים
<u>6 שש"ס</u>	קורסי בחירה מחוץ לחוג
18 שש"ס	סה"כ

שנה ב'

4 שש"ס	סמינר התמחות (או מחקר) בהיסטוריה (יוונית, רומית או תקופת בית שני)
2 שש"ס	סמינר היסטוריוגרפי או סמינר בארכיאולוגיה (או בפילוסופיה/ספרות)
<u>12 שש"ס</u>	קורסי בחירה
18 שש"ס	סה"כ

התלמידים שיעמדו בכל המטלות והחובות בתכנית הלימודים עם התמחות ב"תרבות קלאסית", יהיו זכאים לתואר מוסמך האוניברסיטה בחוג להיסטוריה כללית.

ד. תכנית לתואר שני בלימודי ארה"ב

מטרת התכנית

להפגיש את התלמידים עם לימודים בין תחומיים בהיסטוריה של ארה"ב ותרבותה. התכנית משלבת קורסים בהיסטוריה, גיאוגרפיה, ספרות, אמנות, סוציולוגיה, משפטים, תקשורת ופוליטיקה של ארה"ב. המטרה לאפשר לתלמידים ליצור מעין תכנית לימודים אישית באמצעות קורסים העוסקים בארה"ב בחוגים השונים.

תנאי קבלה

זהים לתנאי הקבלה לחוג.

מסלולי הלימוד

מסלול א' – עם כתיבת עבודת גמר מחקרית.
מסלול ב' – עם בחינת גמר.

היקף הלימודים

במסלול א' – 28 ש"ס
במסלול ב' – 36 ש"ס

מסלול א'

היקף הלימודים במסלול זה הוא 28 ש"ס לפי החלוקה כדלקמן:

שנה א'

4 ש"ס	סמינר התמחות
2 ש"ס	סמינר מתודולוגי
2 ש"ס	סמינר מחקר א'
2 ש"ס	קריאה מודרכת
6 ש"ס	קורסי בחירה
16 ש"ס	סה"כ

שנה ב'

4 ש"ס	סמינר התמחות
2 ש"ס	סמינר מתודולוגי
2 ש"ס	סמינר מחקר ב'
2 ש"ס	קריאה מודרכת
2 ש"ס	קורסי בחירה
12 ש"ס	סה"כ

הערות

1. ניתן לקחת את קורסי הבחירה מחוגים אחרים בנושאים הקשורים ללימודי ארה"ב. החוג יפרסם רשימת קורסי בחירה רלבנטיים מחוגי הלימוד באוניברסיטה.

2. במסלול זה חייב התלמיד להגיש 2 עבודות סמינריוניות, לפחות אחת במסגרת סמינר התמחות של החוג להיסטוריה כללית.

מסלול ב'

היקף הלימודים במסלול זה הוא **36 שש"ס** לפי החלוקה כדלקמן:

שנה א'

8 שש"ס	2 סמינרי התמחות
2 שש"ס	סמינר מתודולוגי
2 שש"ס	קריאה מודרכת
<u>8 שש"ס</u>	קורסי בחירה
20 שש"ס	סה"כ

שנה ב'

4 שש"ס	סמינר התמחות
2 שש"ס	סמינר מתודולוגי
2 שש"ס	קריאה מודרכת
<u>8 שש"ס</u>	קורסי בחירה
16 שש"ס	סה"כ

הערות

במסלול זה חייב התלמיד להגיש 3 עבודות סמינריוניות, לפחות שתיים במסגרת סמינר התמחות של החוג להיסטוריה כללית.

בתום לימודיו במסלול זה ייבחן התלמיד בבחינת גמר בנושא שיבחר בתאום עם ועדת המ"א החוגית.

התלמידים שיעמדו בכל המטלות והחובות בתכנית הלימודים עם התמחות ב"לימודי ארצות הברית", יהיו זכאים לתואר מוסמך האוניברסיטה בחוג להיסטוריה כללית ויקבלו ספח נוסף המציין את תחום ההתמחות שבו למדו.

ה. תוכנית המיועדת למורים בבתי הספר התיכוניים

התכנית מיועדת לענות על הצרכים של המורים להיסטוריה ולאזרחות בחטיבות הביניים ובחטיבות העליונות, ומותאמת לנושאי הלימוד בבתי הספר. לצד לימודי הליבה בחוג יוצעו קורסי בחירה ממגוון תחומי הדעת, לפי עניין אישי. הלימודים מוכרים לצורך גמול השתלמות על-ידי משרד החינוך.

תנאי קבלה

- א. למסלול א' רשאים להתקבל בוגרי תואר ראשון באחד מהחוגים ההיסטוריים שציונם בשני החוגים 80 לפחות.
- ב. למסלול ב' רשאים להתקבל בוגרי תואר ראשון באחד מהחוגים ההיסטוריים שציונם בו הוא 80 לפחות, ושהשיגו ציון של 76 לפחות בחוג המשני.
- ג. בוגרי חוגים שאינם היסטוריים או בעלי תואר B.ed יוכלו להתקבל לתכנית על פי החלטת ועדת המ"א החוגית.

מסלולי הלימוד

1. מסלול א' – עם כתיבת עבודת גמר מחקרית (תיזה).
2. מסלול ב' – עם בחינת גמר.
3. מסלול אישי – עם כתיבת עבודת גמר מחקרית (תיזה).

משך הלימודים

משך הלימודים במסלול א' הוא **שנתיים-שלוש**.
משך הלימודים במסלול ב' הוא **עד 4 סמסטרים**.

הערה

ניתן לרכז את הלימודים ביום בשבוע (יום ב') או להרכיב מערכת גמישה של שיעורים בשעות אחר הצהריים.

מבנה הלימודים

בשלושת המסלולים היא מבנה הלימודים זהה למבנה הלימודים לתואר שני הנהוג בחוג, כפי שמופיע בראשית פרק זה.

שקלול ציונים

שקלול הציונים בתוכנית זו זהה לשקלול הציונים במסלול א' ובמסלול ב' בהתאמה.

שקלול ציוני מ"א בחוג להיסטוריה כללית

מסלול א' ומסלול מואץ

50%	עבודת גמר
24%	2 סמינרי התמחות
6%	2 סמינרים מתודולוגים
6%	2 סמינרי מחקר
6%	2 ק"מ
<u>8%</u>	קורסי בחירה או שפות
100%	סה"כ

מסלול ב'

30%	בחירת גמר
36%	3 סמינרי התמחות
6%	2 סמינרים מתודולוגים
6%	2 ק"מ
<u>22%</u>	קורסי בחירה מחוץ לחוג
100%	סה"כ

מסלול אישי

50%	עבודת גמר
24%	2 סמינרי התמחות
6%	2 סמינרים מתודולוגים
6%	2 סמינרי מחקר
6%	2 ק"מ
<u>8%</u>	קורסי בחירה
100%	סה"כ

התכנית ללימודים קלאסיים

מסלול א'

50%	עבודת גמר
20%	2 סמינרי התמחות עם עבודות
10%	קורסים עם עבודות
12%	קורסי בחירה מחוץ לחוג
<u>8%</u>	קריאת טכסטים קלאסיים
100%	סה"כ

מסלול ב'

30%	בחירת גמר
-----	-----------

20%	סמינרי התמחות
30%	קורסים עם עבודות
<u>20%</u>	קורסי בחירה מחוץ לחוג
100%	סה"כ

התכנית ללימודי ארה"ב

מסלול א'

50%	עבודת גמר
24%	2 סמינרי התמחות
6%	2 סמינרים מתודולוגיים
6%	2 סמינרי מחקר
6%	2 ק"מ
<u>8%</u>	קורסי בחירה
100%	סה"כ

מסלול ב'

30%	בחינת גמר
36%	3 סמינרי התמחות
6%	2 סמינרים מתודולוגיים
6%	2 ק"מ
<u>22%</u>	קורסי בחירה
100%	סה"כ

התוכנית ללימודי אירופה המודרנית

מסלול א'

50%	תיזה
24%	2 סמינרי התמחות עם עבודות
6%	2 סמינרים מתודולוגיים
6%	2 סמינרי מחקר
6%	2 קריאות מודרכות
<u>8%</u>	קורסי בחירה או שפות
100%	סה"כ

מסלול ב'

30%	בחינת גמר
36%	קורסים עם עבודות
6%	2 סמינרים מתודולוגיים
6%	2 קריאות מודרכות
<u>22%</u>	קורסי בחירה
100%	סה"כ

הלימודים לקראת תואר שלישי (ד"ר)

יו"ר הוועדה החוגית לתואר שלישי: פרופ' אריה כוכבי

תנאי קבלה

רשאי להגיש מועמדותו כתלמיד לתואר דוקטור כל בעל תואר שני (מ"א) בהיסטוריה כללית מאוניברסיטה בארץ או בחוץ לארץ, שהשיג לפחות ציון "טוב מאוד" (90) בלימודיו לתואר שני וציון "טוב מאוד" (86) בעבודת גמר.

מבנה הלימודים

הלימודים לקראת התואר השלישי מחולקים לשני שלבים:

א) תלמיד מחקר שלב א', לא יעלה על 12 חודשים.

ב) תלמיד מחקר שלב ב'.

מועמד שאושרה קבלתו, ואחד ממורי החוג המוסמכים לכך הסכים להנחות את עבודתו – יעסוק בשלב מחקר א' בהכנתה של הצעת מחקר מפורטת. עם אישור ההצעה ע"י ועדת הד"ר החוגית יתקבל כתלמיד מחקר שלב ב'.

מדרך עבודת הד"ר יקבע לתלמיד המחקר את תכנית הלימודים שלו ואת היקפה, ועדת הד"ר החוגית תאשר את התכנית והיקפה. הוועדה רשאית להטיל על התלמיד חובת בחינה (בכתב או בעל-פה) בשיעורים שהתלמיד נדרש להשתתף בהם; בסמינרים נדרשת רק חובת השתתפות פעילה. כן יוכיח התלמיד ידיעה של שפות רלוונטיות לתחום מחקרו. לקראת סיום כתיבת העבודה ירצה התלמיד על התיזה שלו בפני חברי החוג. עם סיום עבודת המחקר, יגיש התלמיד את עבודתו המודפסת, בחתימת המנחים ליו"ר ועדת הד"ר החוגית. לאחר שתיערך בדיקה כי אכן סיים את כל חובותיו כנדרש על-פי התקנון, תמליץ ועדת הד"ר על מינוי שופטים.

בכל אחד משני השלבים ישמע התלמיד סמינר מחקר לתלמידי דוקטורט במסגרת ביה"ס להיסטוריה.

מסלול ישיר לד"ר

תנאי קבלה

מועמד המבקש להירשם כתלמיד מן המניין למסלול ישיר לד"ר, חייב להיות בעל תואר ראשון ממוסד מוכר להשכלה גבוהה בארץ או בחו"ל, ואשר השיג בלימודי התואר הראשון בשני החוגים בהם למד ציון משוקלל של 90 לפחות.

מבנה הלימודים

התלמיד נדרש לשמוע קורסים מתכנית המ"א של החוג בהיקף של 26 ש"ס לפחות. במסגרת לימודים אלה יהיה על התלמיד לכתוב שתי עבודות סמינריות ולקבל בכל אחת מהן ציון 90 לפחות.

תלמיד שיעמוד במטלות הלימודים ובצינונים הנדרשים והצעת המחקר שלו תאושר על ידי ועדת הד"ר החוגית עד תום השנה השנייה ללימודיו במסלול זה, יעבור למעמד של תלמיד מחקר שלב ב' ויקבל תעודת "מוסמך האוניברסיטה".

היסטוריה של המזרח התיכון
חוג לימודים לב"א (דו-חוגי וחד-חוגי)
חוג לימודים למ"א
ולימודים לתואר דוקטור בפילוסופיה

ראש החוג: ד"ר מיכאל אפל

חברי הסגל האקדמי

פרופסור מן המניין:	פרופ' גד גילבר, פרופ' יוסף נבו, פרופ' אמציה ברעם (אמריטוס), פרופ' גבריאל ורבורג (אמריטוס), פרופ' דוד קושניר (אמריטוס).
פרופסור חבר:	פרופ' אבנר גלעדי, פרופ' עמליה לבנוני, פרופ' קייס פירו', פרופ' אורי קופרשמידט, פרופ' בוטרוס אבו-מנה (אמריטוס).
מרצה בכיר:	ד"ר מיכאל אפל, ד"ר יאיר הירשפלד, ד"ר און וינקלר, ד"ר יצחק ויסמן, ד"ר פרומה זקס, ד"ר מחמוד יזבק, ד"ר יהושע פרנקל.
מרצה:	ד"ר יובל בן-בסט, ד"ר סולי שאהוור.

מזכירות החוג

עוזר מינהלי לראש החוג: **גב' נאוה זק**

מזכירה: **גב' לירון זולדן**

שעות הקבלה: ימים א'-ה', בין השעות 11:00-13:00

חדר 1502, קומה 15, מגדל אשכול

טלפון: 04-8249165 ; 04-8249322 פקס: 04-8249712

לימודים לתואר הראשון (ב"א)

בחוג חמישה מסלולי לימוד מוצעים:

1. מסלול דו-חוגי, הכולל 5 רמות בערבית ספרותית (אין צורך בידע מוקדם) – 106101-08-01.
2. מסלול דו-חוגי, הכולל 2 רמות בערבית ספרותית, ובנוסף אפשרות בחירה בערבית מדוברת ברמות מתחילים ומתקדמים – 106101-08-02.
3. מסלול דו-חוגי, ללא לימוד ערבית – לכל מי שאין לו ידע/רקע בשפה, עם אפשרות בחירה בערבית מדוברת ברמות מתחילים ומתקדמים – 106101-08-03.
4. מסלול דו-חוגי, ללא לימוד ערבית – לדוברי ערבית שפת-אם – 106101-08-04.
5. מסלול דו-חוגי, לבעלי פטור חלקי מערבית, עם אפשרות בחירה בערבית מדוברת ברמות מתחילים ומתקדמים – 106101-08-05.
6. מסלול חד-חוגי (החל משנה ב').

המסלול הדו-חוגי

מטרת הלימודים

החוג מבקש להקנות לתלמידים במסלול זה את הידע והכלים להבנת התהליכים ההיסטוריים אשר עברו על ארצות האסלאם במזרח התיכון מאז ראשית האסלאם ועד העת החדשה, ולהכשירם ללימוד ולמחקר עצמאיים בנושא זה. תכנית הלימודים מקיפה מבחר נושאים בתחומי ההיסטוריה המדינית, החברתית, הכלכלית והתרבותית של ארצות האזור בעת החדשה. החוג מציע גם קורסים בלשונות המזרח התיכון: ערבית, תורכית ופרסית.

תנאי קבלה

עמידה בתנאי הקבלה הכלליים של האוניברסיטה ברמה הנדרשת על-ידי החוג.

מבנה הלימודים

לימודי התואר הראשון נמשכים שלוש שנים. במהלכן על התלמידים להשתתף בקורסים הבאים:

ש"ס	ש"ס	סוג	הקורס
3	4	שעור	מבוא לתולדות המזה"ת בעת החדשה
3	4	תרגיל	מבוא לתולדות המזה"ת בעת החדשה
2	4	תרגיל	תרגיל מתודולוגי
4	4	שעור+תרגיל	מבוא לדת האסלאם
2	2	ש"ת	מבוא לגיאוגרפיה אזורית של המזה"ת
2	2	שעור	פרשיות בתולדות עמי המערב (בהסטוריה כללית)
			ערבית ספרותית (רמות א'+ב')
3-4	6/4	תרגיל/שעור	או קורס בחירה לתוכנית ללא ערבית
19-20			סה"כ

הקורס	סוג	שש"ס	נ"ז
שנה ב'			
הסטוריה מודרנית של אחת מארצות המזה"ת הקיסרות העות'מאנית ומוסדותיה המדינה המוסלמית בימי הביניים תרגיל הסטורי ערבית ספרותית (רמות ג'+ד')	פרו"ס	4	5
	שעור+תרגיל	4	4
	שעור+תרגיל	4	4
	תרגיל	4	3
	תרגיל/שעור	6/4	4
או קורס בחירה לתוכנית ללא ערבית	סה"כ		20
שנה ג'			
סוגיות בהסטוריה של המזה"ת בעת החדשה הסטוריה חברתית של המזה"ת כלכלת המזרח התיכון טכסטים בערבית להסטוריה של המזה"ת ערבית ספרותית (רמה ה')	סמינריון	4	6
	שעור+תרגיל	4	4
	שעור+תרגיל	4	4
	תרגיל	4	4
	תרגיל/שעור	4	3
או קורסי בחירה/מדוברת	סה"כ		20
	סה"כ לתואר		60

הערות חשובות לתוכנית הנ"ל:

1. תלמידים שחוג לימודיהם השני הינו שפה וספרות ערבית, ילמדו את השעור "מבוא לדת האסלאם" במסגרת החוג לשפה וספרות ערבית. חובה עליהם ללמוד את התרגיל במסגרת החוג שלנו. במקום השעור חייבים בלימוד קורס שיבחרו מההיצע של כל חוג אחר, למעט שפה וספרות ערבית, בהיקף של 2 נ'.
2. הקורס ניתן לבחירה מתוכנית החוג להסטוריה כללית, מהמדור "העת החדשה – למתחילים – שיעורים", או מהמדור "העת החדשה – למתחילים – שיעורים".
3. תלמידים שחוג לימודיהם השני הינו הסטוריה כללית, פטורים משעור זה. במקומו חייבים בקורס שיבחרו מההיצע של כל חוג אחר, למעט מהסטוריה כללית, בהיקף של 2 נ'.
4. לימודי השפה הערבית (במלואה או בחלקה), כמפורט בסעיף נפרד להלן.
5. תלמיד לא ילמד פרוסמינריון וסמינריון אצל אותו מורה. לא ניתן להירשם לסמינריון לפני סיום הפרוסמינריון בהצלחה.
6. הקורס בסמסטר א' מיועד אך ורק לתלמידים הפטורים מלימוד השפה הערבית (ראה סעיף נפרד להלן) – טכסטים ברמה א'.
7. הקורס בסמסטר ב' מיועד אך ורק לתלמידים הרוכשים את ידיעתם בשפה במשך לימודיהם בחוג (רמות א'-ה') – טכסטים ברמה ב'.
8. תלמיד שבחר במסלול 2,3,5 לא ילמד קורס זה. במקומו ילמד תרגיל הסטורי נוסף בחוג.

שפות

השפה הערבית הספרותית

- א. תלמידי החוג שבחרו במסלול 1 – ילמדו ערבית ספרותית בהיקף של חמש רמות (א'-ה') – 10 נ' סה"כ.
- 1.א. הציון המינימלי הנדרש, כתנאי מעבר מרמה לרמה, הינו 51.
- 2.א. מעבר משנה א' לשנה ב' בלימודי השפה מותנה בסיום מוצלח של רמה ב'. המעבר משנה ב' לשנה ג' בלימודי מותנה בסיום מוצלח של רמה ד'.
- 3.א. במקרה של כשלון באחת הרמות, יש לחזור שנית על הקורס באותה הרמה.
- ב. תלמידי החוג שבחרו במסלול 2 – ילמדו ערבית ספרותית ברמות א'-ב' – 3 נ' סה"כ. בנוסף, ניתנת אפשרות בחירה בערבית המדוברת (מתחילים ומתקדמים) או קורסי בחירה בהיקף של 8 נ'. ובשנה ג' ילמדו תרגיל הסטורי נוסף במקום תרגיל טכסטים.
- ג. תלמידי החוג שבחרו במסלול 3 – רשאים ללמוד ערבית מדוברת (מתחילים ומתקדמים) (סה"כ 8 נ') ובנוסף קורס בחירה מחוץ לחוג (2-3 נ'). ובשנה ג' ילמדו תרגיל הסטורי נוסף במקום תרגיל טכסטים. או קורסי בחירה מחוץ לחוג בהיקף של 11 נ', ובשנה ג' ילמדו תרגיל הסטורי נוסף במקום תרגיל טכסטים.
- ד. תלמידים החוג ששפת אמם הינה ערבית ובוגרי תיכון בחו"ל ששפת ההוראה בו היתה ערבית, חייבים ללמוד במסלול 4 – יש לבחור קורסים מחוץ לחוג בהיקף של 10 נ', מתוך היצע של חוגים אחרים, למעט מחוגם השני ללימודי התואר, שפה וספרות ערבית ומדע המדינה. חובה ללמוד תרגיל טכסטים בסמסטר א' של שנה ג'.
- ה. מסלול 5 מיועד לתלמידים שרכשו ידיעתם בשפה הערבית לפני בואם לאוניברסיטה, ו/או חוג לימודיהם השני הינו שפה וספרות ערבית. התלמידים יופנו, על סמך בדיקה מיוחדת עליה יקבלו הודעה מראש, ללימודים בהתאם לתוצאות המבדק. בהתאם להיקף ה"פטור" יבחרו קורסי בחירה מחוץ לחוג. בשנה ג' ילמדו תרגיל טכסטים.

השפה האנגלית

כל התלמידים חייבים לסיים אנגלית ברמת "מתקדמים", כתנאי מעבר לקורסי דרג 3.

נוכחות בשיעורים

העדרות בלתי מוצדקת, העולה על 20% מן השיעורים, עלולה להביא לביטול השתתפות התלמיד בקורס. חלה חובת השתתפות פעילה (שתהווה חלק מהציון הסופי) בכל התרגילים לסוגיהם, בפרוסמיניריון ובסמינריון.

שיפור ציונים

- א.. בקורסי חובה – יש לחזור על הקורס (שעור ותרגיל) כולל כל המטלות (מותנה במספר המקומות באותו קורס).
- ב. בקורסי בחירה – יש לבחור קורס אחר ברמה מקבילה, לא ניתן לחזור על אותו נושא או אצל אותו מורה שנית. (מותנה במספר המקומות באותו קורס).
- ג. לא ניתן לחזור על קורס חובה או בחירה אלא פעם אחת בלבד.

ד. רישום לקורס למטרת שיפור ציון אפשרי בקורסי החובה ובאישור החוג בלבד, ומחייב השלמתו (כולל תרגול, אם יש), עד השגת ציון סופי שמבטל את הציון הקודם. במידה ותלמיד לא השלים את הקורס, יופיע ציון ל"ה שמבטל כל ציון קודם באותו קורס.

זכאות לתואר

◆ תנאי זכאות:

תלמיד זכאי לתואר בתנאי שהשלים את כל חובותיו האקדמיים על-פי דרישת הפקולטה והחוג/ים מבחינת היקף הקורסים והרכבם ועמד בכל התחייבויותיו לאוניברסיטה.

ציון סופי לתואר

א. תלמיד אשר סיים את כל חובותיו לב"א (כולל עבודה סמינריונית) זכאי לקבל אישור זכאות לתואר.

ב. בבקשות לאישור זכאות, יש למלא בכתב ברור את הטופס המיועד לכך במזכירות החוג. במקרה של קורסי בחירה עודפים, יש לציין במפורש אילו קורסים ייכללו בציון הסופי.

ג. באישור הזכאות מפורטים החוגים אותם למד ותאריך הזכאות לתואר. תאריך סיום החובות לתואר בחוג ייקבע לפי תאריך המטלה האחרונה (גם אם יהיה זה תיקון לעבודה), ובהתאם לתקנון "אגף מינהל התלמידים" המופיע בשנתון זה.

ד. לאחר העברת השקלול למחשב ו/או קבלת אישור הזכאות לתואר לא יוכל התלמיד לתקן את ציון הגמר.

שקלול וציונים לב"א

◆ ציון הגמר נקבע כממוצע משוקלל של כל מקצועות הלימוד שנלמדו באוניברסיטת חיפה. משקל המקצוע כמספר נקודות הזכות בתכנית המחייבת את התלמיד.

◆ תלמיד שילמד מעבר לדרישות התואר (60 נ' דר-חוגי, 120 נ' דר-חוגי), יבחרו הקורסים לשקלול הציון הסופי על-פי הציון הגבוה ביותר.

◆ בשום מקרה לא יאושרו תיקוני ציונים לאחר שהחוג העביר למינהל התלמידים אישור על סיום הלימודים עם ציון משוקלל.

לימודי שנה א' (דרג 1)

מבוא לתולדות המזה"ת בעת החדשה

א. המבוא מורכב מ-3 קורסים:

1. הרצאה משותפת לכל תלמידי שנה א' (2 שש"ס בכל סמסטר, 3 נ')

2. קריאה ונתוח תעודות הסטוריות (להלן "תרגיל מבוא" – 2 שש"ס בכל סמסטר, 3 נ')

3. מתודולוגיה היסטורית (להלן "תרגיל מתודולוגי" – 4 שש"ס בסמסטר א', 2 נ')

ב. התלמידים יגישו למורי "תרגיל המבוא" עבודת תרגיל מסכמת בנושא שיינתן בחתלת הקורס.

ההדרכה בכתיבת העבודה תינתן ע"י מורי קבוצות "התרגיל המתודולוגי".

המועד האחרון להגשת עבודת התרגיל המסכמת הינו **1.8.2009**.

ג. בחינות בקורס המבוא

1. הרצאה: בתום כל סמסטר תתקיים בחינה על חומר ההרצאות ועל חומר הקריאה הנוסף, על-פי רשימה שתחולק בתחילת כל סמסטר.
2. תרגיל המבוא: בתום שנת הלימודים תתקיים בחינה על החומר הנלמד.
3. ציון "התרגיל המתודולוגי" יורכב מתרגילים שיוגשו במהלך הסמסטר.

ד. ציון המבוא כולו יחושב על-פי השקלול הבא:

- הבחינה על חומר ההרצאה והחומר הנלווה – סמסטר א' 15%
 - הבחינה על חומר ההרצאה והחומר הנלווה – סמסטר ב' 15%
 - הבחינה על חומר "תרגיל המבוא" – 20%
 - התרגיל המתודולוגי 20%
 - העבודה המסכמת 20%
 - השתתפות פעילה ב"תרגיל המבוא" 10%
- הציון המשוקלל כנ"ל יירשם בכל שלושת קורסי המבוא כנ"ל.
- ה. ציון 60 לפחות בכל אחד ממרכיבי המבוא, כמפורט בסעיף ד' לעיל, וציון משוקלל של כל המרכיבים – 65 לפחות – הינם תנאי להצלחה במבוא ולהמשך הלימודים בחוג.
- ו. ציון "עובר" בעבודה המסכמת הינו – 65.

מבוא לדת האסלאם

- א. הקורס מורכב משעור (2 שש"ס) ותרגיל (2 שש"ס).
- ב. השעור משותף לכל התלמידים.
- ג. התרגיל - יש לבחור קבוצה אחת מתוך ההיצע.
- ד. תלמידים שחוגם השני הינו שפה וספרות ערבית, יירשמו לשעור במסגרת החוג לערבית ואילו לתרגיל יירשמו כחלק מתוכנית החוג שלנו. עליהם ללמוד 2 נ"ז קורס בחירה מחוץ לחוג.
- ה. ציון "עובר" הינו 51.

מבוא לגיאוגרפיה אזורית של המזה"ת

- א. חובה ללמוד בשנה א' ללימודים בחוג
- ב. תלמידים שחוגם השני הינו גיאוגרפיה, יכולים לבחור שלא ללמוד קורס זה. במקומו עליהם לבחור קורס בן 2 נ"ז מתוך ההיצע באוניברסיטה ולא מתוך החוג לגיאוגרפיה.

פרשיות בתולדות עמי המערב

- יש ללמוד קורס אחד בן 2 שש"ש – 2 נ"ז. רצוי בשנה א' ללימודים.
- לקראת הרכבת המערכת תפורסם באתר החוג רשימה של קורסים מתוכם על התלמיד/ה לבחור אחד בלבד.

ערבית ספרותית (רמות א' + ב') או קורס בחירה לתוכנית ללא ערבית

- א. לבוחרים בתוכנית הכוללת ערבית (בין אם חלקי ובוודאי מלא), יש להירשם לרמה א' בסמסטר א' (6 שש"ס) ולרמה ב' בסמסטר ב' (6 שש"ס).
- ב. תנאי המעבר מרמה א' לרמה ב' – ציון של 51 לפחות.
- ג. לבוחרים בתוכנית ללא ערבית, לבעלי פטור ולדוברי השפה ברמת שפת-אם – יש לבחור קורס בחירה מחוץ לחוג בהיקף של 3 או 4 נ"ז לשנה זו.

לימודי שנה ב' (דרג 2)

פרוסמינריונים

1. הפרוסמינריון הוא הקורס המרכזי בלימודי שנה ב'. ההשתתפות בו מותנית בסיום מוצלח של קורס המבוא לתולדות המזה"ת בעת החדשה, על כל מרכיביו.
2. החובות בפרוסמינריון הם: נוכחות מלאה, השתתפות פעילה, הגשת עבודה פרוסמינריונית (הנושאים יימסרו בתחילת הקורס) ובחינה בסיומו.
3. היקף העבודה יהיה 15-20 עמודים מודפסים ברווח כפול. היא תוגש במזכירות החוג בשני עותקים.

עותק אחד יוחזר לתלמידים לאחר בדיקתו, והשני יופקד בארכיון החוג. **אין להגיש**

עבודה ישירות למרצה ו/או לתאו האישי:

4. מועד הגשת העבודה: לסמסטר א' – **30 באפריל 2009**, לסמסטר ב' – **1.8.2009**.
 5. הציון הסופי של הפרוסמינריון יחושב עפ"י השקלול הבא:
 - עבודה פרוסמינריונית 50%
 - בחינה 30%
 - השתתפות פעילה 20%
- ציון משוקלל של 65 לפחות הינו תנאי להצלחה בפרוסמינריון.
- ציון "עובר" בעבודת הפרוסמינריון הינו 65.
6. הצלחה בפרוסמינריון, על כל מרכיביו, הינו תנאי להשתתפות בסמינריון שנה ג'.

ב. תרגיל הסטורי

1. התלמידים יבחרו באחד הקורסים המוצעים כתרגילים הסטוריים נושאים.
2. חובות התרגיל כוללים: הגשת רפרט/סיכומי מאמרים/תרגילים קצרים במהלך הקורס (עפ"י הנחיות המורה), נוכחות מלאה, השתתפות פעילה ובחינה בסיום הקורס.

הקיסרות העות'מאנית

- א. הקורס מורכב משעור (2 שש"ס) ותרגיל (2 שש"ס).
- ב. השעור משותף לכל התלמידים.
- ג. התרגיל – יש לבחור קבוצה אחת מתוך ההיצע.
- ד. ציון "עובר" הינו 51.

המדינה המוסלמית בימי-הביניים

- א. הקורס מורכב משעור (2 שש"ס) ותרגיל (2 שש"ס).
- ב. השעור משותף לכל התלמידים.

- ג. התרגיל – יש לבחור קבוצה אחת מתוך ההיצע.
- ד. ציון "עובר" הינו 51.

לימודי שנה ג' (דרג 3)

סמינריונים

1. הסמינריון הוא הקורס המרכזי בלימודי שנה ג'. ההשתתפות בו מותנית בסיום מוצלח של הפרוסמינריון, וכן בסיום אנגלית מתקדמים 2 (בהתאם לתקנון האוניברסיטה).
 2. חובות התלמידים בסמינריון הם: נוכחות מלאה, השתתפות פעילה והגשת עבודה סמינריונית.
 3. נושא העבודה ייבחר ע"י התלמידים בראשית הסמסטר.
 4. היקף העבודה יהיה 25 עד 30 עמודים מודפסים ברווח כפול. היא תוגש במזכירות החוג בשני עותקים.
- עותק אחד יוחזר לתלמידים לאחר בדיקתו, והשני יופקד בארכיון החוג. **אין להגיש עבודה ישירות למרצה ו/או לתאו האישי!**
5. מועד הגשת העבודה, לשני הסמסטרים, הינו סוף חופשת הקיץ של שנת הלימוד בו מתקיים הסמינריון (26.10.2008), ובכפוף לתקנון "אגף מינהל התלמידים" בשנתון זה, בנושא זה.
 6. הציון הסופי של הסמינריון יחושב עפ"י השקלול הבא:
עבודה סמינריונית 70%
השתתפות פעילה 30%
ציון משוקלל של 65 לפחות הינו תנאי להצלחה בסמינריון.
ציון "עובר" בעבודת הסמינריון הינו 65.

הסטוריה חברתית

- א. הקורס מורכב משעור (2 שש"ס) ותרגיל (2 שש"ס).
- ב. השעור משותף לכל התלמידים.
- ג. התרגיל – יש לבחור קבוצה אחת מתוך ההיצע.
- ד. ציון "עובר" הינו 51.

כלכלת המזה"ת

- א. הקורס מורכב משעור (2 שש"ס) ותרגיל (2 שש"ס).
- ב. השעור משותף לכל התלמידים.
- ג. התרגיל – יש לבחור קבוצה אחת מתוך ההיצע.
- ד. ציון "עובר" הינו 51.

תרגיל קריאת טכסים בערבית

1. התלמידים יבחרו באחד הקורסים המוצעים כתרגילים בקריאת טכסטים היסטוריים בערבית.

2. התרגילים ניתנים בשתי רמות, בהתאם לשליטת התלמידים בשפה הערבית:
רמה א' מיועדת לתלמידים ששפת אמם הינה ערבית ו/או שחוגם השני שפה וספרות ערבית ו/או תלמידי המסלול החד-חוגי. תלמידים אלה ילמדו תרגיל זה בסמסטר א' בלבד.
רמה ב' מיועדת לתלמידים שידיעותיהם בשפה הערבית מבוססות על לימוד השפה ב-5 רמות בחוג.
תלמידים אלה ילמדו תרגיל זה בסמסטר ב' בלבד. ההשתתפות בתרגיל הטכסטים מותנית בסיום רמה ה' בלימודי הערבית בחוג, בציון של 60 לפחות.
3. חובות התרגיל כוללים: הגשת רפרט/סיכומי מאמרים/תרגילים קצרים במהלך הקורס (עפ"י הנחיות המורה), נוכחות מלאה, השתתפות פעילה ובחינה בסיום הקורס.
4. תלמידי מסלול 4 לא ילמדו קורס זה. במקומו ילמדו בשנה זו תרגיל הסטורי נוסף (מתוך ההיצע של תרגילים אלה המופיעים ברשימת קורסי שנה ב').

המסלול החד-חוגי

מטרת הלימודים

המסלול החד-חוגי נועד להקנות לקבוצה מצומצמת של תלמידים מצטיינים ידע מקיף ומעמיק בלימודי המזרח התיכון, תוך שימת דגש על הסטוריה מודרנית וקונטמפוררנית ולהקנות להם כישורים בשפה הערבית על רבדיה השונים.

התלמידים מתחילים את לימודיהם במסלול בשנת הלימודים השניה (במהלך החופשה שבין שנה א' ל-ב', יש לפנות בכתב בבקשה להתקבל ללימודים במסלול זה ולצרף תדפיס לימודי החוג השני מהשנה הראשונה ללימודים).

תכנית הלימודים במסלול כוללת, בנוסף לקורסים הניתנים במסלול הדר-חוגי, סדנאות אקטואליה, קורסים בלימודי החברה והתרבות הערבית, כגון: אמנות האסלאם, מערכת היחסים הבינלאומיים, המיעוט הפלסטיני בישראל ותולדות החוק והמשפט בארצות האסלאם. מרכיב חשוב בתכנית הוא לימוד מוגבר של הלשון הערבית הספרותית. ניתן לבחור גם בלשון הערבית המדוברת.

תנאי הקבלה

הקבלה למסלול החד-חוגי תערך בחופשת הקיץ שלאחר שנת הלימודים הראשונה. תלמידים אשר השיגו ציון ממוצע של 80 לפחות בלימודי שנה א', והמעונוניים בלימודי המסלול, רשאים לפנות בכתב, בבקשה מנומקת לראש החוג, והם יוזמנו לראיונות אישיים. הקבלה אינה מותנית בידיעה קודמת של הלשון הערבית.

* תחום חברה ומדינה (קורסים ייחודיים למסלול כחלק מתוכנית הלימודים להלן) במסגרת התחום ניתן ללמוד אחד מהנושאים הבאים: ערביי ישראל, היח"בל במזה"ת, ערבית מדוברת – בתיאום עם מזכירות החוג.

מבנה הלימודים

			הקורס
			שנה א'
נ'	שש"ס	סוג	
3	4	שעור	מבוא לתולדות המזה"ת בעת החדשה
3	4	תרגיל	מבוא לתולדות המזה"ת בעת החדשה
2	4	תרגיל	תרגיל מתודולוגי
4	4	שעור+תרגיל	מבוא לדת האסלאם
2	2	ש"ת	מבוא לגיאוגרפיה אזורית של המזה"ת
2	2	שעור	פרשיות בתולדות עמי המערב (בהסטוריה כללית)
3	6	תרגיל/שעור	ערבית ספרותית (רמות א'+ב')
20			הכרה בלימודי החוג השני
39		סה"כ	
			שנה ב'
5	4	פרו"ס	הסטוריה מודרנית של אחת מארצות המזה"ת
4	4	שעור+תרגיל	הקיסרות העות'מאנית ומוסדותיה
4	4	שעור+תרגיל	המדינה המוסלמית בימי הביניים
3	4	תרגיל	תרגיל הסטורי
4	6	תרגיל/שעור	ערבית ספרותית (רמות ג'+ד')
4	4	תרגיל/שעור	תחום "חברה ומדינה" (מפורט לעיל)
6	8	תרגיל	ערבית שימושית: עיתונות א'+ב
3	4	תרגיל	יסודות המחשב בשרות ההיסטוריון
3	4	ש"ת	מבוא לאמנות האסלאם
3	4	סד'	סדנאת אקטואליה
39		סה"כ	
			שנה ג'
6	4	סמינריון	סוגיות בהסטוריה של המזה"ת בעת החדשה
6	4	סמינריון	סוגיות בהסטוריה של המזה"ת בעת החדשה
4	4	שעור+תרגיל	הסטוריה חברתית של המזה"ת
4	4	שעור+תרגיל	כלכלת המזרח התיכון
4	4	תרגיל	טכסטים בערבית להסטוריה של המזה"ת
3	4	תרגיל/שעור	ערבית ספרותית (רמה ה')
4	4	תרגיל/שעור	תחום "חברה ומדינה" (מפורט לעיל)
3	4	סד'	סדנאת אקטואליה

ערבית שימושית:

פרוזה מודרנית	3	4	תרגיל
טכסטים חברתיים	3	4	תרגיל
טכסטים היסטוריים	3	4	תרגיל
	43		סה"כ
	121		סה"כ לתואר

מידע לתלמידים המועידים עצמם להוראה

תלמידים המועידים עצמם להוראת היסטוריה, חייבים בשיעורי השלמה במסגרת החוג ללמידה, הוראה והדרכה. היקף ותוכן שיעורי ההשלמה תלויים בחוג הלימודים השני לב"א. נא ראו הנחיות מפורטות בתכנית הלימודים של החוג **ללמידה, הוראה והדרכה**, בפרק השלמות לתלמידים הלומדים לקראת תעודת הוראה בהיסטוריה.

לימודים לתואר שני (מ"א)

יו"ר הוועדה החוגית לתואר שני: **פרופ' אבנר גלעד**

מטרת הלימודים

לימודי המ"א מיועדים להרחיב ולהעמיק את הידע וההבנה בתחום ההיסטוריה של המזרח התיכון, ולשפר את יכולת השימוש בכלים ובשיטות הדרושים ללימוד ולמחקר עצמאיים של ההיסטוריה של המזרח. לימודי המ"א מושתתים על עבודה עצמית ועל לימוד במסגרת סמינריונים ותרגילים.

תנאי הקבלה

1. בעלי תואר ראשון בחוג להיסטוריה של המזרח/היסטוריה של ארצות האסלאם שציונם המשוקלל הסופי הוא 80 לפחות, ולא פחות מ-76 בחוגם השני.
2. ידיעת השפה הערבית הספרותית. מועמדים/ות שלא למדו בבי"ס ערביים ולא סיימו לימודי ערבית (חמש רמות) במסגרת לימודי התואר הראשון בחוג יחויבו לעמוד בהצלחה בבחינת פטור בערבית.
3. כל המועמדים/ות יעברו ראיון אישי בפני ועדת קבלה לתואר השני. לוועדת הקבלה זכות לדחות מועמדים/ות גם אם ציוניהם/ן עונים על דרישות הקבלה.
4. בעל תואר ראשון ממוסד מוכר להשכלה גבוהה, ששפת ההוראה בו אינה עברית, חייב לעמוד בבחינת ידע בעברית, ברמה הנדרשת ע"י האוניברסיטה, עד סוף שנת הלימודים הראשונה.

לימודי השלמה לקראת התואר השני

1. בוגרי חוגים אחרים, שציונם הסופי המשוקלל לתואר הראשון בכל אחד מהחוגים 76 לפחות, יתקבלו לתוכנית השלמות מלאה (28 שש"ס).

תלמידים אלה יחוייבו בלימוד השפה הערבית הספרותית, בהיקף של חמש רמות, אלא אם יעמדו בהצלחה בבחינת פטור.
 2. ציון של 80 לפחות בכל אחד מקורסי תוכנית ההשלמות (לא כולל ערבית) וראיון אישי, הינם תנאי קבלה ללימודי התואר השני.

מבנה הלימודים ומסלולי לימוד

תלמידי מסלול א' והמסלול האישי יעמדו בדרישות של תוכנית השיעורים (כולל שפות זרות וקורס בחירה מחוץ לחוג בדרג 3-5) ויכתבו עבודת גמר מחקרית (תיזה). קוד תוכנית: 08-01-106201.

תלמידי מסלול ב' יעמדו בדרישות של תוכנית השיעורים (כולל השפה הזרה ושני קורסי בחירה מחוץ לחוג בדרג 3-5) ויבחנו בחינת גמר. קוד התוכנית: 106202-08-01-106201.
התמחות בלימודי מלחמה ושלו (עם עבודת תיזה, קוד: 106201-08-02-106202), בלי עבודת תיזה, קוד: 106202-08-02-106202.
 אודות המסלול הישיר לדוקטוראט, ראו דף המידע על לימודי התואר השלישי.

לימודי שפות

תלמידי מסלול א' ומסלול אישי חייבים בלימודי השפות הבאות:

— שפה מזרח תיכונית, נוספת לערבית, — תורכית או פרסית (מתחילים ומתקדמים) — בהיקף של 16 שש"ס (השפה נכללת בשקלול הציון הסופי).

שפה אירופית, נוספת לאנגלית — צרפתית או גרמנית (מתחילים ומתקדמים) בהיקף של 16 שש"ס (אינה נכללת בשקלול הסופי, אלא מהווה "לימודי עזר"). ניתן להכיר בלימודים אלה כקורס הבחירה מחוץ לחוג בהיקף של 4 שש"ס.

תלמידי מסלול ב' חייבים בלימוד שפה אירופית, נוספת לאנגלית — צרפתית או גרמנית ברמות מתחילים ומתקדמים ובהיקף של 16 שש"ס. ניתן להכיר בלימודים אלה כשני קורסי בחירה מחוץ לחוג בהיקף של 4 שש"ס כל-אחד, אשר יכללו בשקלול הציון הסופי.

היקף הלימודים

מסלול א' ובמסלול אישי — **32 שש"ס**, לא כולל שפות, עפ"י החלוקה הבאה:

סה"כ: 20 שש"ס	5 סמינר/תרגיל (ס"ת) — כ"א 4 שש"ס
	(מתוכים 2 סמינריונים ר-3 תרגילים)
4 שש"ס	תרגיל בהיסטוריה והיסטוריוגרפיה
4 שש"ס	סמינר מחקר
4 שש"ס	קורס בחירה מחוץ לחוג (מדרג 3 עד 5)
	הגשת עבודת גמר מחקרית (תיזה)

במסלול ב' — **36 שש"ס**, לא כולל שפות, עפ"י החלוקה הבאה:

סה"כ: 24 שש"ס	6 סמינר/תרגיל (ס"ת) — כ"א 4 שש"ס
	(מתוכים 3 סמינריונים ר-3 תרגילים)
4 שש"ס	תרגיל בהיסטוריה והיסטוריוגרפיה
	(סה"כ 28 שש"ס בחוג)

סה"כ: 8 שש"ס

קורסי בחירה 2 קורסים – כ"א 4 שש"ס
(מדרג 3-5) או השפה האירופית, שתענה על דרישת לימוד
2 קורסים מקטיגוריה זו – סה"כ 8 שש"ס
בחינת גמר

סדר הלימודים, דרישות אקדמיות ולוח זמנים

תלמידי כל המסלולים

- א. בשנה א' חובה להשתתף בשלושה ס"ת לפחות, בקורס ההיסטוריוגרפיה ולהתחיל בלימודי השפה/ות הזרה/ות (רמות מתחילים א'+ב').
- ב. קורס (ס"ת) ייחשב כסמינר או כתרגיל בתיאום עם מורה הקורס.
- ג. בסמינר – חובה להגיש עבודה סמינריונית.
- ד. בתרגילים ניתן לבחור בין עבודה לבין בחינה (בתיאום עם מורה הקורס).
- ה. עבודות סמינריוניות ועבודות תרגיל יוגשו לא יאוחר מן היום הראשון לשנת הלימודים העוקבת.

תלמידי מסלול א' והמסלול האישי

- א. בשנה א' חובה להשתתף, בנוסף לקורסים הנ"ל, בסמינר המחקר.
- ב. במהלך סמסטר א' של השנה הראשונה יש להתייעץ עם מורי סמינר המחקר, סמינר ההיסטוריוגרפיה ויו"ר הוועדה ללימודי התואר השני, לגבי בחירת נושא לעבודת הגמר המחקרית (תיזה) ומנחה.
- ג. "הצהרת הכוונות" בעניין התיזה תיכתב כמטלת סיום בסמינר המחקר ותוגש עד סוף שנת הלימודים הראשונה למורה הקורס ולוועדה החוגית ללימודי התואר השני.
- ד. הצעת התיזה תוגש לוועדה החוגית ללימודי התואר השני לא יאוחר מסוף חופשת הסמסטר הראשון בשנת הלימודים השנייה. על התלמידים להיוועץ לגבי המחקר הצפוי עם יו"ר הוועדה החוגית לתואר השני שימליץ על מנחה. ההצעה תוגש במזכירות החוג, מודפסת ברווח כפול ובארבעה עותקים, לאישור סופי של הוועדה החוגית לתואר השני. הצעת התיזה תקבל אך ורק מתלמידים שהשתתפו בסמינר המחקר, ותוגש לאישור הוועדה לא יאוחר מסמסטר א' של השנה השנייה ללימודים.
- ה. כתיבת עבודת הגמר המחקרים (תיזה) תחל עם קבלת האישור מהוועדה החוגית לתואר השני.
- ו. יש להשלים את תוכנית הלימודים בחוג, כולל לימודי השפות ולהגיש את העבודות הסמינריוניות, עבודות התרגיל ואת עבודת הגמר המחקרית לשיפוט, תוך שלוש שנים לכל היותר.
- ז. קורס בחירה מחוץ לחוג – במסגרת תוכנית הלימודים יבחרו התלמידים, באישור יו"ר הוועדה החוגית לתואר שני, קורס אחד מחוץ לחוג, בהיקף של 4 שש"ס, בדרג 3 עד 5 ובאישור מזכירות החוג הרלוונטי.

תלמידי מסלול ב'

- א. מבחן הגמר ייערך רק לאחר השלמת כל החובות בתוכנית הלימודים, בתיאום עם יו"ר הוועדה החוגית לתואר שני.
- ב. יש להשלים את תוכנית הלימודים בחוג, כולל לימודי השפה וקורסי הבחירה, להגיש את העבודות הסמינריוניות ועבודות התרגיל ולעמוד בבחינת הגמר תוך שנתיים לכל היותר.

שקלול הציון הסופי לתואר שני

מסלול א' ומסלול אישי:	מסלול ב':
סמינריונים 30%	סמינריונים 35%
תרגילים + קורס בחירה 20%	תרגילים בחוג 20%
עבודת גמר 40%	קורסי בחירה 15%
תורכית/פרסית 10%	בחינת גמר 30%
סה"כ 100%	סה"כ 100%

כתיבת עבודת גמר מחקרית לאחר השלמת לימודי התואר השני במסלול ב'
 המעוניינים לכתוב עבודת גמר מחקרית (תיזה) לאחר סיום לימודיהם במסלול ב', ישלימו את לימודי השפה המזרח-תיכונית השנייה (פרסית או תורכית) ויעמדו בדרישות החלות על תלמידי מסלול א' בכל הנוגע לעבודת הגמר המחקרית.

תכנית לימודים מיוחדת: התמחות במלחמה ושלום

התכנית תבחן את מכלול ההקשרים החברתיים, הכלכליים, התרבותיים, המשפטיים, הצבאיים והדיפלומטיים המשתייכים של מלחמה ושלום באירופה, בארצות הברית, במזרח אסיה ובמזרח התיכון. לצד המימד הגלובלי יושם דגש על תהליכי מלחמה ושלום בארץ ישראל/פלסטין כמקרה בוחן.

בתכנית יידונו: מלחמות העולם, המלחמה הקרה, מלחמות אזרחים, ועידות שלום ובתי משפט בינלאומיים. התכנית נותנת ביטוי לגישות מחקריות המתפתחות בשני העשורים האחרונים בתחום הדיסציפלינה ההיסטורית בכל הקשור לחקר תופעות השלום והמלחמה.

תנאי קבלה

עמידה בתנאי הקבלה הכלליים של האוניברסיטה, ברמה הנדרשת על-ידי החוג אליו נרשם התלמיד (אחד החוגים ההיסטוריים השייכים לביה"ס להיסטוריה) והרשות ללימודים מתקדמים.

בוגרים שאינם בעלי תואר באחד החוגים להיסטוריה, יעברו ועדת קבלה בחוג אליו נרשמו והיא שתקבע את הצורך בלימודי השלמה ואת היקפם.

מבנה לימודים

תכנית הלימודים תורכב מקורסים המועברים בתוך החוגים השייכים לביה"ס להיסטוריה (היסטוריה כללית, היסטוריה של ע"י, לימודי א"י, היסטוריה של המזה"ת, לימודי אסיה,

תולדות האמנות); קורסים ייחודיים במסגרת ביה"ס להיסטוריה וקורסים המתקיימים בחוגים אחרים באוניברסיטה.

לתכנית יהיו שני מסלולים:

מסלול א' הכולל כתיבת שתי עבודות סמינריוניות ועבודת תזה
מסלול ב' הכולל כתיבת שלוש עבודות סמינריוניות ובחינת גמר

שתי התכניות תכלולנה ארבעה אשכולות לפי הפירוט הבא:

מסלול א'

אשכול חובה –	2 קורסים בהיקף של	8 שש"ס
אשכול חוגי –	קורסים בהיקף של	10 שש"ס
אשכול תמאטי –	קורסים בהיקף של	8 שש"ס
אשכול בחירה –	קורסים בהיקף של	<u>6 שש"ס</u>
סה"כ		32 שש"ס

מסלול ב'

אשכול חובה –	2 קורסים בהיקף של	8 שש"ס
אשכול חוגי –	קורסים בהיקף של	12 שש"ס
אשכול תמאטי –	קורסים בהיקף של	8 שש"ס
אשכול בחירה –	קורסים בהיקף של	<u>8 שש"ס</u>
סה"כ		36 שש"ס

שקלול הציונים

מסלול א':	מסלול ב':
תזיה 50%	בחינה 30%
אשכול חובה 10%	אשכול חובה 12%
אשכול חוגי 16%	אשכול חוגי 18%
אשכול תמאטי 14%	אשכול תמאטי 28%
<u>אשכול בחירה 10%</u>	<u>אשכול בחירה 12%</u>
סה"כ 100%	סה"כ 100%

התלמידים שיעמדו בכל המטלות והחובות בתכנית הלימודים עם התמחות ב"מלחמה ושלוה", יהיו זכאים לתואר מוסמך האוניברסיטה בחוג להיסטוריה של המזרח"ת ויקבלו ספח נוסף המציין את תחום ההתמחות שבו למדו.

לימודים לקראת תואר שלישי (Ph.D.)

יו"ר הוועדה החוגית לתואר שלישי: פרופ' קייס פירו

תנאי קבלה

רשאים להגיש מועמדותם כתלמידים לתואר דוקטור, כל בעלי תואר שני (מ"א) מסלול א', בהיסטוריה של המזרח התיכון, מאוניברסיטה מוכרת בארץ או בחוץ-לארץ, שהשיגו ציון של 85 לפחות בלימודיהם לתואר השני, וציון של 86 (טוב מאוד) בעבודת הגמר המחקרית.

מבנה הלימודים

הלימודים לקראת התואר השלישי מחולקים לשני שלבים:
א. תלמיד/ת מחקר שלב א', שלא יעלה על שנה.
ב. תלמיד/ת מחקר שלב ב', שלא יעלה על 3 שנים.

עם ההרשמה ללימודים, יש להגיש במזכירות החוג כדלקמן: הצהרת כוונות מחקר, קורות חיים, העתקים מתעודת "בוגר" ו"מוסמך", תדפיסי ציונים לתארים ב"א ו-מ"א, שני מכתבי המלצה ממרצים מתארים קודמים, אחד מהם ממנחה תיזת ה-מ"א, הסכמה בכתב ממנחה העומד בקריטריונים.

לאחר הודעת קבלה ללימודים, יעסוק התלמיד בשלב א' בהכנת הצעת המחקר המפורטת. אישור הצעת המחקר יינתן ע"י המנחה/ים, והוועדה החוגית לתואר שלישי.

אישור סופי יינתן ע"י הרשות ללימודים מתקדמים. עם קבלת אישור כזה, יעבור להיות כ"תלמיד/ת מחקר שלב ב'".

מדריך עבודת הד"ר יקבע לתלמיד המחקר את תכנית הלימודים שלו ואת היקפה. ועדת הד"ר החוגית תאשר את התכנית ובלבד שלא תעלה על 16 ש"ס ולא יותר מארבעה קורסים. הוועדה רשאית להטיל על התלמיד חובת בחינה (בכתב או בעל-פה) בשיעורים שהתלמיד נדרש להשתתף בהם, בסמינריונים נדרשת רק חובת השתתפות פעילה. כמו כן, יש להוכיח ידיעה של שלוש שפות רלוונטיות לתחום המחקר. בכל מקרה נדרשים תלמידי הדוקטוראט להשלים שני קורסים מביה"ס להיסטוריה בהיקף של 4 ש"ס כל-אחד (אחד בשלב א' ואחד בשלב ב').

עם סיום עבודת המחקר, תוגש העבודה באישור המנחה/ים לוועדת הדוקטוראט, אשר תדון במוכנות העבודה לשיפוט. לאחר אישור סופי של ועדת הדוקטוראט, תועבר העבודה לרשות ללימודים מתקדמים שתטפל בסדרי תהליך השיפוט.

לימודים במסלול הישיר לדוקטוראט

מועמד המבקש להתקבל למסלול הישיר לדוקטוראט, חייב להיות בעל תואר ראשון ממוסד מוכר להשכלה גבוהה בארץ או בחו"ל, ואשר השיג בלימודי תואר זה, בשני החוגים בהם למד, ציון משוקלל של 90 לפחות.

תלמידי המסלול הישיר יעמדו בדרישות השעורים במשך שתי שנות לימוד ויגישו הצעת מחקר לדוקטוראט. (פרטים על המסלול – בתקנון לימודי תואר שני ושלישי של הרשות ללימודים מתקדמים בשנתון זה).

היקף הלימודים

28 שש"ס, עפ"י החלוקה הבאה:

2 סמינריונים - כ"א 4 שש"ס סה"כ 8 שש"ס

1 תרגיל בהיסטוריה והיסטוריוגרפיה 4 שש"ס

סמינר מחקר 4 שש"ס

3 תרגילים כ"א 4 שש"ס סה"כ 12 שש"ס

תלמידי המסלול חייבים בלימודי שפות:

— שפה מזרח תיכונית, נוספת לערבית, (מתחילים ומתקדמים) — תורכית או פרסית (השפה נכללת בשקלול הציון הסופי).

— שפה אירופית, נוספת לאנגלית — צרפתית או גרמנית (מתחילים ומתקדמים) בהיקף של 16 שש"ס (אינה נכללת בשקלול הסופי, אלא מהווה "לימודי עזר").

(לימודי השפה הזרה אינם נכללים במניין 28 השש"ס).

על תלמידי המסלול הישיר לקבל ציון של 90 לפחות בכל אחת מהעבודות הסמינריוניות שיגישו.

תלמידי המסלול הישיר יגישו את הצעת המחקר לדוקטוראט לא יאוחר מסוף סמסטר א' של השנה השניה ללימודיהם.

תלמידי המסלול הישיר — ישלימו את תוכנית הלימודים בחוג, כולל הגשת העבודות הסמינריוניות, התרגילים, לימודי השפות, הגשת הצעת המחקר ואישורה, תוך שנתיים לכל היותר. תלמיד מסלול זה, אשר יעמוד במטלות הלימודים בציונים הנדרשים, ויגיש את הצעת המחקר לתואר השלישי, שתאושר ע"י ועדת ה"ד"ר בתום שנתיים לכל היותר, יעבור למעמד "תלמיד מחקר שלב ב'" ויקבל תעודת "מוסמך".

הערות:

1. את לימודי השפות יש להתחיל בשנה הראשונה (רמות מתחילים א'+ב').
2. הצעת המחקר — הצעת המחקר תוגש במזכירות החוג, מודפסת ברווח כפול ובחמישה עותקים, לאישור סופי של הוועדה החוגית לתואר השלישי.
3. הצעת המחקר תתקבל אך ורק מתלמידים שהשתתפו בסמינר המחקר.
4. הצעת המחקר תוגש לאישור הוועדה לא יאוחר מסוף סמסטר א' של שנת הלימודים השניה.

לימודי ארץ-ישראל

חוג לימודים לב"א (דו-חוגי וחד-חוגי)

חוג לימודים למ"א

ולימודים לתואר דוקטור בפילוסופיה

ראש החוג: ד"ר גור אלרואי

חברי הסגל האקדמי

פרופ' יוסי בן-ארצי, פרופ' יעקב ברנאי, פרופ' יעקב גולדשטיין (אמריטוס), פרופ' יוסף גינת (אמריטוס), פרופ' יואב גלבר.	פרופסור מן המניין:
פרופ' עוז אלמוג, פרופ' יחיעם ויץ, פרופ' נתן ינאי (אמריטוס), פרופ' גדעון פוקס.	פרופסור חבר:
ד"ר אדריאן בעז, ד"ר מוטי גולני, ד"ר אפרים לב, ד"ר רפאל פרנקל (בגמלאות), ד"ר יהושע פרנקל, ד"ר אריה קופסקי, ד"ר גור אלרואי.	מרצה בכיר:
ד"ר ירון פרי, ד"ר נורית שטובר, ד"ר צור שלו.	מרצה:
ד"ר ישראל בן-דור, ד"ר יהודית ברונשטיין, ד"ר אסתר ינקלביץ.	עמית הוראה:

מזכירות החוג

עוזר מינהלי לראש החוג: **גב' אורלי מיכאל**
 שעות הקבלה: ימים א'-ה' בין השעות 10.00-12.00.
 טלפון: 8249414, 8249296

הלימודים לתואר ראשון (ב"א)

יועץ ב"א: ד"ר יהושע פרנקל

מטרת הלימודים

תכנית הלימודים בחוג מתבססת על שני תחומי לימוד: היסטורי, על-פי התקופות ההיסטוריות העיקריות בתולדות ארץ-ישראל ותחום הכולל לימודי אדם, נוף ותרבות (אנ"ת) בארץ-ישראל. הלימודים בכל התחומים כוללים מבואות, שיעור-תרגיל (שו"ת) וסמינריונים. הלימודים מועשרים בסיוורים ובעבודות שדה בתחומים בהם דרוש הדבר.

תנאי קבלה

עמידה בתנאי הקבלה הכלליים של האוניברסיטה ברמה הנדרשת על-ידי החוג ועמידה בבחינות הכניסה של החוג. על המועמדים להמציא אישור רפואי, המעיד על כושרם להשתתף בסיוורים.

רישום הקורסים

פרטים לגבי הרישום לקורסים יישלחו בדואר.

המסלול הדו-חוגי

מבנה הלימודים

תכנית הלימודים לתואר הראשון מסתכמת ב-60 נ"ז, והיא כוללת 64 שש"ס, ובנוסף סיוורים ובעבודות שדה. כן ניתן לבחור בלימודי שפה זרה שניה כפי שיפורט בהמשך. התכנית מורכבת מ-3 סוגי קורסים: שיעור, שיעור ותרגיל (שו"ת) וסמינריון.

א. שיעורים (דרג 1):

1. **בשנה א'** יילמדו 6 שיעורי מבוא חובה בתחומים הבאים: העת-עתיקה, ימי-הביניים, המאה ה-19, תקופת המנדט, החברה הישראלית וגיאוגרפיה פיזית.
בשנה ב'/ג' יילמד שיעור מבוא בתולדות מדינת ישראל.
2. לשני מבואות – תקופת המנדט וגיאוגרפיה פיזית, יוצמדו תרגולי חובה.

ב. שו"ת (דרג 2):

1. **בשנה ב'** יבחרו התלמידים תחום התמחות – היסטורי או אנ"ת, וילמדו בשנים ב' וג' 5 שו"ת בתחום התמחות, ו-1 שו"ת בתחום השני.
2. ניתן לבחור בתיאום עם יועץ ב"א **קורס אחד מחוץ לחוג**, (כולל שפה זרה שניה).

ג. סמינריונים (דרג 3):

1. יילמדו **בשנה ג'** 2 סמינריונים בתחום ההתמחות.
2. **תנאי קבלה** לסמינריונים – שיעור (דרג 1) ושו"ת (דרג 2) בתחום ההתמחות. ופטור שפה זרה אנגלית.

מבנה תכנית הלימודים:

שנה א'	שנה ב'	שנה ג'
<p>הדרכה מתודולוגית 2 שש"ס 2 נ"ז 1151 _____01</p> <p>תחום היסטורי: שיעור עתיקה 4 שש"ס 3 נ"ז 1151 _____01</p> <p>שיעור ביניים 4 שש"ס 3 נ"ז 1151 _____01</p> <p>שיעור מאה 19 4 שש"ס 3 נ"ז 1151 _____01</p> <p>שיעור מנדט 6 שש"ס 4 נ"ז 1151 _____01</p>	<p>תחום היסטורי + אנ"ת: שיעור תולדות מדינת ישראל 4 שש"ס 4 נ"ז 1151 _____01</p>	<p>בחירה שו"ת 4 שש"ס 4 נ"ז 1152 _____01</p>
<p>אנ"ת: שיעור פיזית 6 שש"ס 4 נ"ז 1151 _____01</p> <p>שיעור חברה ישראלית 4 שש"ס 3 נ"ז 1151 _____01</p> <p>לשני התחומים: שיעור מתודולוגי 2 שש"ס 2 נ"ז</p>	<p>תחום התמחות – היסטורי אנ"ת: שו"ת 4 שש"ס 4 נ"ז 1152 _____01</p> <p>שו"ת 4 שש"ס 4 נ"ז 1152 _____01</p> <p>שו"ת 4 שש"ס 4 נ"ז 1152 _____01</p> <p>שו"ת 4 שש"ס 4 נ"ז 1152 _____01</p>	<p>תחום התמחות: שו"ת 4 שש"ס 4 נ"ז 1152 _____01</p> <p>סמינריון 4 שש"ס 6 נ"ז 1153 _____01</p> <p>סמינריון 4 שש"ס 6 נ"ז 1153 _____01</p>
<p>סה"כ 30 שש"ס 22 נ"ז</p>	<p>20 שש"ס 20 נ"ז</p>	<p>16 שש"ס 20 נ"ז</p>

סיורים

על התלמיד להשתתף ב-10 עד 15 ימי סיור, בהתאם לתכנית הלימודים שבחר במשך שלוש שנות לימודיו. בתחום היסטורי – 10 ימי סיור; בתחום אנ"ת – 15 ימי סיור. התלמיד יגיש דו"ח על כל סיור והוא יכלול בחישוב הציון של הקורס שבמסגרתו נערך הסיור. סיורים שנערכו בחוגים אחרים לא יחשבו (אלא במקרים חריגים ולפי אישור מוקדם של יועץ ב"א).

דרישות מעבר

תנאי מעבר לשנה אקדמית ב':

ממוצע 65 בקורסי שנה א'.

הערות

א. תלמיד אשר חוג לימודיו השני הוא תולדות ישראל או ארכיאולוגיה ושמע בחוגים אלה קורסים זהים לאלה הנלמדים בחוג ללימודי ארץ-ישראל, יהיה פטור משמיעת קורסים אלה בשנית, אך תוטל עליו חובה לשמוע קורסים אחרים באותו היקף שעות.

ב. **תעודת הוראה:** תלמידי החוג יכולים ללמוד לתעודת הוראה בהיסטוריה ובשל"ח. **פרטים ניתן לקבל בחוג ללמידה, הוראה והדרכה – מס. טלפון – 04-8240890/89.**

ג. **קורס מורי דרך:** בוגרי קורס מורי דרך יוכלו לקבל הכרה בקורסים ונקודות זכות לתואר ראשון על סמך ציונים בקורס של מרצה בקורס מורי דרך המוכר על-ידי החוג.

ד. ללומדים במסגרת ההסדר המיוחד שבין האוניברסיטה לבין כוחות הביטחון, תורכב תכנית לימודים כדלקמן:

שנה א' ילמדו על פי מתכונת תלמידי שנה א', ובנוסף לכך 2 שו"ת (8 נ"ז) או סמינריון (בסמסטר ב') ושו"ת (10 נ"ז).

לא ניתן יהיה לצבור יותר מ-30 נ"ז במהלך השנה הראשונה ללימודים. יתרת השיעורים תלמד בשנה ב'.

שקלול הציונים

א. משנה"ל תשס"ג:

2/60 סה"כ	2 נ"ז X 1	הדרכה לתלמידי שנה א' דרג 1
12/60 סה"כ	3 נ"ז X 4	4 שיעורים, דרג 1
12/60 סה"כ	4 נ"ז X 3	3 שיעורים, דרג 1
24/60 סה"כ	4 נ"ז X 6	6 שיעור ותרגיל (שו"ת), דרג 2
12/60 סה"כ	6 נ"ז X 2	2 סמינריון, דרג 3

ב. עד שנה"ל תשס"ב:

1/60 סה"כ	1 נ"ז X 1	הדרכה לתלמידי שנה א', דרג 1
15/60 סה"כ	3 נ"ז X 5	5 שיעורים, דרג 1
32/60 סה"כ	4 נ"ז X 8	8 שיעור ותרגיל (שו"ת), דרג 2
12/60 סה"כ	6 נ"ז X 2	2 סמינריון, דרג 3

המסלול החד-חוגי

מטרת הלימודים

המסלול החד-חוגי מיועד לתלמידים המעוניינים להעמיק את ידיעותיהם בכל הקשור לארץ-ישראל, וכן לשלב במהלך לימודיהם לתואר הראשון מקבצים קשורים ללימודים אלה או המשלימים אותם. כל אלה כדי להגיע, בתום לימודי התואר הראשון, לידע מקיף יותר על ארץ-ישראל.

תנאי קבלה

הקבלה למסלול החד-חוגי תעשה בשתי דרכים:

- ביוזמת ראש החוג, אשר יזמן לראיון אישי מועמדים שנרשמו לחוג והשיגו ציון גבוה במיוחד בבחינת הכניסה הפסיכומטרית. לאחר הראיונות, שיתקיימו בחופשת הקיץ הקודמת לשנה"ל הראשונה, תפורסם רשימת התלמידים שהתקבלו למסלול זה.
- תלמידים שסיימו בהצלחה את השנה הראשונה של לימודיהם בחוג (ובחוג נוסף באוניברסיטה), ועברו סף-כניסה, שייקבע מפעם לפעם על-ידי ועדת ההוראה החוגית, יוכלו להצטרף למסלול החד-חוגי. בשנה"ל תשס"ג סף הכניסה הינו 80.

מבנה הלימודים

על המועמדים שיתקבלו למסלול החד-חוגי יוטלו החובות הבאים:

- בנוסף ללימודים הנדרשים במסלול הדו-חוגי (בהיקף 60 נ"ז) ילמד תלמיד המסלול החד-חוגי קורסים בהיקף של 12 נ"ז לפי הפירוט הבא:
שו"ת (4 נ"ז)
קריאה מודרכת (2 נ"ז)
סמינריון (6 נ"ז) (עבודה בהיקף מצומצם)
סה"כ $60 + 12 = 72$ נ"ז

- כן ילמד התלמיד, לפי כללי האוניברסיטה, בנוסף ללימודי החוג עוד מיקבץ אחד או שניים בהיקף כולל של 48 נ"ז. בחירת המיקבצים תעשה בתאום עם הוועדה הממונה מטעם החוג על המסלול החד-חוגי והיא חייבת באישורו של יועץ המסלול. בכל אחד מהמיקבצים יהיה התלמיד חייב בסמינריון, לרבות הגשת עבודה סמינריונית. המיקבצים חייבים להיות מחוץ לחוג. לא יוכל התלמיד לקחת מיקבץ המעוגן בחוג אלא במקרים יוצאים מהכלל ועל-פי אישור מפורש של החוג. ככלל, ישאף החוג להמליץ על מיקבצים שיסייעו לתלמיד להעמיק את ידיעתו בכל הקשור לארץ-ישראל.

שפה זרה שניה

כמו לתלמידי המסלול הדו-חוגי.

סיוורים

תלמיד המסלול החד-חוגי יהיה חייב בהיקף רחב יותר של סיוורים לימודיים: 15-20 ימי סיור במשך שלוש שנות לימודיו.

לימודי ערב – למורי דרך מוסמכים בשיתוף בית הספר לתיירות בישראל

החוג ללימודי ארץ-ישראל מציע תכנית לימודי ערב לתואר ראשון, המיועדת בעיקר לאוכלוסיה העובדת באזור חיפה והצפון, שנבצר ממנה ללמוד במתכונת לימודים רגילה.

החוג ללימודי ארץ-ישראל, החוג לגיאוגרפיה ולימודי סביבה והחוג לארכיאולוגיה פותחים מסלול דו-חוגי לתואר ב.א ערב המיועד למורי דרך מוסמכים. זאת על-מנת להרחיב את הבסיס המקצועי והידע בתחומי עיסוקם ולאפשר להם לזכות בתעודה אקדמית לצד רישיון העיסוק בהוראת דרך. התוכנית כוללת הכרה של 32 נקודות זכות מתוך 120 נקודות לתואר ב.א מלא. ההכרה מבוססת על לימודי ארץ-ישראל. הארכיאולוגיה, ההיסטוריה והגיאוגרפיה בקורס מורי דרך. התוכנית בנויה על ריכוז הלימודים בשני מפגשים שבועיים בלבד בשעות אחה"צ והערב במשך כל השנה (סמסטר א', ב' וקיץ). כל סטודנט ילמד בשניים מתוך שלושת החוגים אך יוכל לבחור קורס בחירה אחד גם מהחוג השלישי. התוכנית נעשית בשיתוף עם בית הספר לתיירות בישראל.

תנאי הקבלה

תנאי הקבלה לתוכנית תואמים את תנאי הקבלה של מועמדים אחרים לחוגים אלה. תנאים אלה מאפשרים למועמדים מעל גיל 30 להתקבל ללא בחינה פסיכומטרית. מועמדים מתחת לגיל 30 יוכלו להתקבל ללימודים רק לאחר בחינה פסיכומטרית והגשת הסכם הנדרש לסף קבלה בחוג לב.א ערב.

תוכנית הלימודים

החוג מציע קורסים העוסקים בהיסטוריה של ארץ-ישראל, החל מימי הביניים ועד קום מדינת ישראל, וכן קורסים העוסקים באדם, בנוף ובתרבות הארץ. הלימודים כוללים שלושה מבואות (4 נק' כ"א), חמישה קורסי בחירה (4 נק' כ"א) ושני קורסים מתקדמים (סמינריונים – 6 נק' כ"א).

הערה: פתיחת התכנית מותנית ברישום מספר מינימלי של תלמידים ללימודים בתכנית.

הלימודים לתואר השני (מ"א)

יו"ר הוועדה החוגית לתואר שני: ד"ר ירון פרי

החוג מקיים מספר מסלולי לימוד והתמחות לתואר שני:
 מסלול א' – בעת החדשה ובעת העתיקה – כמפורט בהמשך.
 מסלול ב' – בעת החדשה ובעת העתיקה – כמפורט בהמשך.

כללי

מטרת הלימודים

לימודי המ"א מיועדים להרחיב ולהעמיק את הידע וההבנה של התלמיד בתחומים האלה: היסטוריה, גיאוגרפיה היסטורית, אנתרופולוגיה ונושאי חברה ומדינה של ארץ-ישראל ומדינת ישראל; לבסס, לשפר ולהרחיב את השיטות והכלים הדרושים למחקר עצמאי של ארץ-ישראל ומדינת ישראל.

לימודי המ"א מושתתים על עבודה עצמית ועל לימוד במסגרת שיעורים וסמינריונים.

תנאי קבלה

מספר המקומות בלימודי מ"א מוגבל. בוגר החוג ללימודי ארץ-ישראל שציונו המשוקלל 80 ושציונו המשוקלל בחוג הלימודים השני לתואר בוגר אינו נופל מ-76, זכאי להתקבל ללימודים לתואר השני באישורה של ועדת הקבלה.

בוגר החוג שציונו המשוקלל בין 76 ל-80, בקשתו תישקל על-ידי ועדת הקבלה.

בוגרי חוגים אחרים באוניברסיטת חיפה יתקבלו על בסיס אותם התנאים כמו בוגרי החוג, בתוספת קורסי השלמה בהם יחויבו על-פי ייעוץ אישי של יו"ר ועדת המ"א.

מועמד בעל תואר ראשון ממוסד מוכר להשכלה גבוהה בארץ או בחו"ל אשר למד במסלול דו-חוגי ובאחד החוגים השיג ציון משוקלל הנמוך מ-76 ולא פחות מ-70, יוכל להתקבל כתלמיד מן המניין רק אם בחוג בעל הזיקה ללימודי ארץ ישראל השיג ציון משוקלל של 80 לפחות.

בעלי תואר B.Ed. בציון הנדרש (ראה לעיל) יחויבו ב-16 ש"ס השלמה בנוסף לתנאי הקבלה לעיל.

בוגרי האוניברסיטה הפתוחה במסלול מדעי הרוח בציון הנדרש (ראה לעיל), יחויבו ב-12 עד 16 ש"ס השלמה בנוסף לתנאי הקבלה לעיל.

מועמד בעל תואר ראשון ממוסד מוכר להשכלה גבוהה ששפת ההוראה בו אינה עברית, חייב לעמוד בבחינת ידע בעברית ברמה הנדרשת ע"י האוניברסיטה כתנאי לזכאותו לתואר.

מבנה הלימודים בעת-החדשה

ללימודים בעת-החדשה שני מסלולים: מסלול א' (עם כתיבת עבודת גמר) ומסלול ב' (ללא כתיבת עבודת גמר).

תלמידי מסלול א' יעמדו בדרישות תכנית הלימודים ויכתבו עבודת גמר.

זכאי להימנות על מסלול א' ולהגיש הצעת מחקר לעבודת גמר, תלמיד שממוצע ציוניו 85 ושכתב 2 עבודות סמינריוניות עליהן קיבל ציון שאינו נמוך מ-85.

תלמידי מסלול א' חייבים בלימודי שפה זרה (ברמת מתקדמים) מלבד אנגלית.

תלמידי מסלול ב' יעמדו בדרישות תכנית הלימודים ובבחינות הגמר כמפורט בתקנון לימודי תואר שני של הרשות ללימודים מתקדמים.

תלמידי מסלול א' ו-ב' ישתתפו במסגרת שנה א' לימודיהם לקבלת התואר בקמפוס מ"א בן 2-4 ימים.

תוכנית הלימודים בעת החדשה

מסלול א'

6 קורסים (24 שש"ס) – מתוכם יכתוב התלמיד 2 עבודות סמינריוניות.

קורס בהדרכה מתודולוגית והיסטוריוגרפית (4 שש"ס).

קמפוס מ"א בשנה א' (4 שש"ס).

שפה זרה שניה בהיקף של 8 שש"ס (ברמה למתחילים ולמתקדמים).

עבודת גמר.

מסלול ב'

8 קורסים (32 שש"ס) – מתוכם יכתוב התלמיד 3 עבודות סמינריוניות.

קמפוס מ"א בשנה א' (4 שש"ס).

2 בחינות גמר אינטגרטיביות.

עבודת הגמר

א. נושא עבודת הגמר יוצע על ידי התלמיד ויאושר על ידי המדריך מן החוג ללימודי ארץ-ישראל במהלך שנת הלימודים הראשונה.

ב. הצעת המחקר תוגש לוועדת המ"א של החוג במהלך שנת הלימודים השניה. לפני אישור הצעת המחקר על הסטודנט להגיש 2 עבודות סמינריוניות, ולקבל עליהן ציון שאינו נמוך מ-85.

ג. עבודת הגמר תוגש לא יאוחר משלוש שנים מיום תחילת הלימודים. לגבי פירוט הדרישות, יש לפעול על פי האמור בפרק ו' של תקנון לימודי תואר שני של הרשות ללימודים מתקדמים.

בחינות גמר

א. תלמיד מסלול ב' ייבחן בשתי בחינות גמר נושאיות. האחת במתכונת רגילה והשניה במתכונת בחינת בית/ספרייה. נושאי הבחינות ייקבעו על-ידי יו"ר ועדת מ"א.

- ב. תלמיד מסלול ב' יוכל להיבחן על נושא בגיאוגרפיה של ארץ-ישראל או על נושא בתחום הסוציולוגי אנתרופולוגי. כל אחד מהנושאים יהיה שקול לבחינה על תקופה אחת.
- ג. בהתאם לתקנון תואר שני, ציון מעבר מינימלי בכל אחד ממרכיבי בחינת הגמר הוא 70. תלמיד שנכשל בבחינת הגמר (קיבל ציון נמוך מ-76 כציון משוקלל של כל מרכיבי הבחינה) יורשה להיבחן פעם אחת נוספת. הבחינה החוזרת תכלול את כל מרכיבי הבחינה הראשונה. תלמיד יהא חייב להיבחן פעם אחת נוספת על אחד או יותר ממרכיבי בחינת הגמר, שבהם קיבל ציון נמוך מ-70.
- ד. בכל שנה יתקיימו שני מועדים לבחינות הגמר. ניתן לגשת לבחינה בכל מועד, לאחר הגשת כל העבודות, על סמך הרשמה מוקדמת במזכירות. הבחינות ייערכו במחצית חודש נובמבר ובמחצית חודש מאי.

שקול הציונים

מסלול א'	מסלול ב'
עבודת גמר 60%	2 בחינות גמר אינטגרטיביות 50%
2 עבודות סמינריוניות 24%	3 עבודות סמינריוניות 36%
השתתפות פעילה בשאר השיעורים 16%	השתתפות פעילה בשאר השיעורים 14%
סה"כ 100%	סה"כ 100%

לימודי התואר השני (מ"א) בעת העתיקה

יו"ר הוועדה החוגית לתואר שני: ד"ר ירון פרי

מבנה הלימודים בעת העתיקה

ללימודים בעת העתיקה שני מסלולים: מסלול א' (עם כתיבת עבודת גמר) ומסלול ב' (ללא כתיבת עבודת גמר).

תלמידי מסלול א' יעמדו בדרישות תכנית הלימודים ויכתבו עבודת גמר. זכאי להימנות על מסלול א' ולהגיש הצעת מחקר לעבודת גמר, תלמיד שממוצע ציוניו 85 ושכתב 2 עבודות סמינריוניות עליהן קיבל ציון שאינו נמוך מ-85.

תלמידי מסלול א' חייבים בלימודי שפה זרה (ברמת מתקדמים) הרלוונטית למחקרם מלבד אנגלית.

תלמידי מסלול ב' יעמדו בדרישות תכנית הלימודים ובבחינות הגמר כמפורט בתקנון לימודי תואר שני של הרשות ללימודים מתקדמים.

תוכנית הלימודים בעת-העתיקה

העת-העתיקה מתחלקת לשתי תקופות: תקופת המקרא ותקופת בית שני, המשנה והתלמוד. התלמיד יתמחה באחת מהן לפי בחירתו.

מסלול א':

6 קורסים (24 ש"ס) בחוג ללימודי ארץ-ישראל (מתוך התכנית המשותפת עם החוג לתולדות ישראל).

קורס בהדרכה מתודולוגית והיסטוריוגרפית (4 ש"ס).

קמפוס מ"א (4 ש"ס).

שפה זרה רלוונטית למחקר בהיקף 8 ש"ס (למתחילים ולמתקדמים).

עבודת גמר.

מסלול ב':

6 קורסים (24 ש"ס) בחוג ללימודי ארץ-ישראל (מתוך התכנית המשותפת עם החוג לתולדות ישראל).

2 שיעורי בחירה מדרג 3, באישור יועץ מ"א (8 ש"ס).

קמפוס מ"א (4 ש"ס).

בחינות גמר.

תלמידי מסלול א' ו-ב' ישתתפו במסגרת שנה א' ללימודיהם לקבלת התואר בקמפוס מ"א בן 2-4 ימים.

עבודת הגמר

א. נושא עבודת הגמר יוצע על ידי התלמיד ויאושר על ידי המדריך מן החוג ללימודי ארץ-ישראל במהלך שנת הלימודים הראשונה.

ב. הצעת המחקר תוגש לוועדת המ"א של החוג במהלך שנת הלימודים השניה. לפני אישור הצעת המחקר על הסטודנט להגיש 2 עבודות סמינריוניות, ולקבל עליהן ציון שאינו נמוך מ-85.

ג. עבודת הגמר תוגש לא יאוחר משלוש שנים מיום תחילת הלימודים. לגבי פירוט הדרישות, יש לפעול על פי האמור בפרק ו' של תקנון לימודי תואר שני של הרשות ללימודים מתקדמים.

בחינות גמר

בתום לימודיו ייבחן התלמיד במסלול ב' בשתי בחינות גמר.

בחינות הגמר מקיפות שני נושאים מתחום התמחותו של התלמיד.

הנושאים הללו והביבליוגרפיה שלהם ייקבעו על-ידי המנחה או המנחים של התלמיד ויירשמו במזכירות החוג.

שקלול הציונים

מסלול א'	מסלול ב'
עבודת גמר 60%	2 בחינות גמר אינטגרטיביות 50%
2 עבודות סמינריוניות 24%	3 עבודות סמינריוניות 36%
השתתפות פעילה בשאר השיעורים 16%	השתתפות פעילה בשאר השיעורים 14%
סה"כ 100%	סה"כ 100%

לימודים לקראת תואר שלישי (Ph.D.) בעת החדשה

יו"ר ועדת דוקטורט: ד"ר מוטי גולני

תנאי הקבלה

ועדת הדוקטורט החוגית תפקח על קבלת התלמידים לתכנית הדוקטורט ותמליץ על קבלתם בפני הרשות ללימודים מתקדמים.

רשאים להגיש מועמדותם כל מי שסיימו תואר שני בלימודי א"י באוניברסיטת חיפה או באוניברסיטה מוכרת אחרת בארץ ובחו"ל, אשר למדו במסלול המחקרי (א') לתואר השני, ואשר השיגו ציון טוב מאוד (86 ומעלה) בעבודת הגמר המחקרית וציון טוב (80 ומעלה) בשאר לימודיהם.

מוסמכי חוגים אחרים שעומדים בתנאים אלה, יתקבלו לאחר דיון בוועדת הדוקטורט אשר תתאים חובות השלמה בכל מקרה לגופו, ולאחר שתבחן את מהלך לימודיו ואת מידת התאמתם לתכני הלימוד בחוג.

מוסמכים במסלול ב' אשר סיימו בממוצע 90 לפחות יוכלו להתקבל לתכנית הדוקטורט רק לאחר שישלימו כתיבתה של עבודת גמר מחקרית, הכל על-פי תקנון לימודי תואר שלישי. על כל המתקבלים לתכנית הדוקטורט יהיה לעמוד בתנאי השלמת לימודי שפה שניה (לבד מאנגלית) ברמת מתקדמים.

הקבלה לתכנית מותנית בהסכמה בכתב של אחד ממורי החוג המוסמכים להנחות עבודת דוקטורט, בה יביע נכונותו להדריך את המועמד/ת בנושא המוצע.

מבנה הלימודים

הלימודים נחלקים לשני שלבים:

1. תלמיד/ת מחקר שלב א' – שלא יעלה על 12 חודשים.
2. תלמיד/ת מחקר שלב ב'.

שנת הלימודים הראשונה תוקדש בעיקרה להכנת תכנית מחקר מפורטת, שתוגש לוועדת הדוקטורט החוגית באישורו של מנחה העבודה. עם אישורה יעברו המועמדים למעמד של תלמידי מחקר שלב ב'.

בכל שלב ישמע התלמיד סמינר מחקר לתלמידי דוקטורט במסגרת ביה"ס להיסטוריה (סה"כ שני סמינרים).

מדריך עבודת הד"ר יקבע לתלמיד המחקר את תכנית הלימודים שלו ואת היקפה. ועדת הד"ר החוגית תאשר את התכנית והיקפה. הוועדה רשאית להטיל על התלמיד חובת בחינה (בכתב או על-פה) בשיעורים שהתלמיד נדרש להשתתף בהם. בסמינריונים נדרשת רק חובת השתתפות פעילה.

עם סיום חובות הלימוד ובגמר עבודת המחקר, יגישו התלמידים את עבודותיהם בחתימת המנחים לוועדת הדוקטורט החוגית. לאחר שתבחן את מהלך הלימודים ואת העבודה שבפניה, תמליץ הוועדה על מינוי השופטים ותעבירה לרשות ללימודים מתקדמים.

לימודי אסיה

חוג לימודים לב"א (דו-חוגי וחד-חוגי)

ראש החוג: ד"ר נמרוד ברנוביץ'

חברי הסגל האקדמי

פרופסור מן המניין:	פרופ' יצחק שיחור (ראש מגמת סין).
פרופסור חבר:	פרופ' רותם קובנר (ראש מגמת יפן).
מרצה בכיר:	ד"ר נמרוד ברנוביץ', ד"ר ברנדה שפר*.
מורה בכיר:	ד"ר אלה שולגה.
מרצה:	ד"ר מיכל דליות-בול, ד"ר גיא פודולור, ד"ר שחר רהב, ד"ר ארנית שני (ראש מגמת הודו).
מורה:	גב' סיגל שניידר.
עמית הוראה:	גב' נטעלי אדמון, מר חיים אידלמן, עו"ד ורד בן-שדה, ד"ר ארנון גולן, ד"ר ארז גולני-סולומון, גב' סוזי דה-לוי, גב' וו האולן, גב' עפרה וינשטיין-ארבל, ד"ר אילנה זינגר, ד"ר טל טובי, ד"ר גדי ישי, גב' סופי כץ, ד"ר אלון לבקוביץ', ד"ר כנרת נוי, ד"ר יורם עברון, ד"ר אבינועם עידן, גב' ריקה עיני-טקאקי, ד"ר רוני פרצי'אק, ד"ר רחל שאול, ד"ר רוני שריג, ד"ר איתמר תיאודור.

* דרגה מוצעת

מזכירות החוג

עוזר מינהלי לראש החוג: **גב' עדי למדן**
 שעות הקבלה: ימים א'-ה' בין השעות 10.00-12.00.
 מגדל אשכול קומה 11, חדר 1102
 טלפון: 8288501; פקס: 8288539
 אתר אינטרנט: <http://asia.haifa.ac.il/>
 דואר אלקטרוני: asian-studies@univ.haifa.ac.il

הלימודים לתואר ראשון (ב"א)

מטרת הלימודים

מטרת החוג להקנות ידע אקדמי מעמיק בלימודי אסיה, תוך התמקדות בסין, יפן או הודו, ולימודי בחירה בנושא מרכז אסיה, קוריאה ואזורים נוספים במזרח. תחומי הלימודים כוללים היסטוריה ותרבות, חברה וכלכלה, פוליטיקה ויחסים בינלאומיים, תקשורת ופסיכולוגיה, פילוסופיה ואמנות - תוך דגש מפורש על התקופה המודרנית.

החוג מכשיר כוח אדם מיומן ואיכותי לתעסוקה במגזר הציבורי והפרטי בנושאי אסיה בתחומי הכלכלה והעסקים, בטחון, יחסי חוץ, תקשורת, תיירות, הוראה ומחקר. מורי החוג הם המאנשים המובילים בישראל בחקר והוראת אסיה, בעיקר בנושאים עכשוויים.

תנאי קבלה

עמידה בתנאי הקבלה הכלליים של האוניברסיטה ברמה הנדרשת על-ידי החוג. השכלה והכשרה קודמת תובא בחשבון בקבלת מועמדים.

קבלה לשנה מתקדמת: תלמיד המבקש להתקבל לשנה מתקדמת יציג את לימודיו הקודמים ויעמוד באנגלית ברמת "מתקדמים 1" לפחות. במידה וקיים ידע קודם בשפות הנלמדות בחוג יעבור מבחן סיווג לקבוע את רמת השפה אותה יבחר ללמוד.

תנאי מעבר מחוג אחר

ההכרה בקורסים ממוסד אחר או מחוג אחר תהיה בהתאם למבנה הלימודים בחוג. ההכרה בקורסים תהיה בהתאם לרלוונטיות של הקורס והציון שהושג בו, ולא פחות מציון 70.

מסלולים

הלימודים בחוג הם לתואר ראשון במסלול דו-חוגי וחד-חוגי

מסלול דו-חוגי (מס' תוכנית 125101-08-01)

ניתן לשלב את הלימודים עם לימודים בחוג אחר (בכפוף לתנאי הקבלה לשני החוגים). מומלץ השילוב עם החוגים הבאים: היסטוריה כללית, היסטוריה של המזרח התיכון, מדע המדינה ויחסים בינלאומיים, סוציולוגיה ואנתרופולוגיה, פסיכולוגיה, כלכלה, גיאוגרפיה, תקשורת, אמנות, פילוסופיה ומשפטים. מומלץ בשנה א' לא לקחת שיעורים בחוג ללימודים רב-תחומיים. נדרשות 60 נק' זכות בחוג לקבלת תואר.

מסלול חד-חוגי (מס' תוכנית 125102-99-01)

הלימודים במסלול החד-חוגי יחלו רק בשנה הלימודים השנייה ויכללו 80 נ"ז בחוג ו-40 נ"ז בשני מקבצים האחד מקבץ מובנה (ניתן לבחירה ממספר מקבצים המוצאים ע"י החוג) והשני מקבץ כללי.

במסלול זה יכול התלמיד להתמקד בנושאי אסיה ולשפר את שליטתו בשפה. תוכניתו העיונית של המסלול זהה לזו של המסלול הדו-חוגי, תוך תוספת של לימודי שפה וקורסי בחירה לפי המגמה. נדרשות 120 נק' זכות מהם 80 נק' זכות בחוג לקבלת תואר.

מבנה הלימודים

הלימודים מתמקדים בתקופה המודרנית (מן המאה ה-19 ואילך), תוך הצעת מבואות היסטוריים הכרחיים ולימודי שפה נדרשים. לחוג תוכנית לימודים מובנית אשר מגדירה מלכתחילה מהם הנושאים שבוגרים בלימודי אסיה המודרנית חייבים לדעת.

בשנה הראשונה לומדים הסטודנטים שורה של מבואות המתייחסים לאסיה כולה, בדגש על התקופה הטרום מודרנית. כבר בתחילת לימודיהם בוחרים הסטודנטים את מגמת הלימוד בה יתמחו מבין שלוש מגמות לימוד עיקריות:

מגמת סין: מתמקדת בתרבות העתיקה והמרכזית במזרח אסיה, ההופכת בהדרגה למעצמת על, ובמיוחד בהתפתחויות בעת המודרנית בתחומים: מדיניות צבאית, חברתית וכלכלית.

מגמת יפן: מתמקדת באחת התרבויות המרתקות והמקוריות ביותר ובמיוחד בהישגיה בתקופה המודרנית, בה הפכה ממדינה פיאודלית וסגורה למעצמה עולמית. השיעורים במגמה בוחנים את עלייתה של יפן, ויתמקדו בחברה ובכלכלה היפנית בהווה.

מגמת הודו: מתמקדת בתרבות העתיקה והמודרנית של תת היבשת ההודית. ההתמקדות במגמה הינה בתחומים: היסטוריים, חברתיים, מדיניים, פוליטיים ופילוסופיים.

בשנה שנייה ושלישית ישלימו הסטודנטים, לפי מגמת הלימוד שנבחרה בשנה הקודמת, את מבואות החובה המשלימים למגמת הלימוד, קורסי החובה, פרוס וסמינר וקורסי הבחירה.

שנה א' (דרג 1)

מבואות חובה:

מבוא לציביליזציה הסינית	4 נ"ז	4 שש"ס
או		
מבוא לציביליזציה היפנית	4 נ"ז	4 שש"ס
או		
מבוא לציביליזציה של		
תת היבשת ההודית	4 נ"ז	4 שש"ס
(חובה לבחור שניים מתוך שלושת המבואות לציביליזציה האסייתית)		
מבוא לגיאוג' של מזרח-אסיה	2 נ"ז	2 שש"ס
שפה-חובה		
יפנית א'/סינית א'/הינדי א'	2 נ"ז	4 שש"ס
יפנית ב'/סינית ב'/הינדי ב'	2 נ"ז	4 שש"ס
סה"כ קורסי חובה	14 נ"ז	18 שש"ס

קורסי בחירה

לתוכנית המלאה ראה: <http://asia.haifa.ac.il>

סה"כ בחירה מומלץ 8-4 נ"ז

סה"כ תוכנית מומלצת שנה א' 20 נ"ז

שנה ב' (דרג 2)

מגמת סין

קורסי חובה

4 שש"ס	4 נ"ז	מבוא לסין המודרנית
4 שש"ס	4 נ"ז	תולדות סין בת זמננו
4 שש"ס	6 נ"ז	פרוסמינר מתודולוגי
		שפה-חובה
4 שש"ס	2 נ"ז	סינית ג'
4 שש"ס	2 נ"ז	סינית ד'
4 שש"ס	4 נ"ז	תולדות יפן המודרנית
		או
4 שש"ס	4 נ"ז	תולדות הודו המודרנית
(חובה על התלמיד לקחת מבוא מודרני נוסף מבין שתי המגמות הנוספות)		
20 שש"ס	18 נ"ז	סה"כ חובה

קורסי בחירה

לתוכנית המלאה ראה: <http://asia.haifa.ac.il>

סה"כ בחירה מומלץ 4-2 נ"ז

סה"כ תוכנית מומלצת סין שנה ב' 20 נ"ז

מגמת יפן

קורסי חובה

4 שש"ס	4 נ"ז	תולדות יפן המודרנית
		בחירת אחד לפחות מתוך הקורסים הבאים:
4 שש"ס	4 נ"ז	פוליטיקה ביפן בת זמננו
		או
4 שש"ס	4 נ"ז	חברה/תרבות ביפן
4 שש"ס	4 נ"ז	תולדות סין המודרנית
		או
4 שש"ס	4 נ"ז	תולדות הודו המודרנית
(חובה על התלמיד לקחת מבוא מודרני נוסף מבין שתי המגמות הנוספות)		
4 שש"ס	6 נ"ז	פרוסמינר מתודולוגי
		שפה-חובה
4 שש"ס	2 נ"ז	יפנית ג'
4 שש"ס	2 נ"ז	יפנית ד'
20 שש"ס	18 נ"ז	סה"כ חובה

קורסי בחירה

לתוכנית המלאה ראה: <http://asia.haifa.ac.il>

סה"כ בחירה מומלץ 4-2 נ"ז

סה"כ תוכנית מומלצת יפן שנה ב' 20 נ"ז

מגמת הודו

קורסי חובה

4 שש"ס	4 נ"ז	תולדות הודו המודרנית
4 שש"ס	4 נ"ז	פוליטיקה חברה ומדינה בהודו
4 שש"ס	4 נ"ז	תולדות יפן המודרנית

או

4 שש"ס	4 נ"ז	תולדות סין המודרנית
(חובה על התלמיד לקחת מבוא מודרני נוסף מבין שתי המגמות הנוספות)		
4 שש"ס	6 נ"ז	פרוסמינר מתודולוגי

12 שש"ס	14 נ"ז	סה"כ חובה
		שפה-בחירה

2 שש"ס	2 נ"ז	הינדי ג'
2 שש"ס	2 נ"ז	הינדי ד'

קורסי בחירה

לתוכנית המלאה ראה: <http://asia.haifa.ac.il>

8-4 נ"ז	סה"כ בחירה מומלץ
20 נ"ז	סה"כ תוכנית מומלצת הודו שנה ב'

שנה ג' (דרג 3)

מגמת סין

קורסי חובה

4 שש"ס	6 נ"ז	סמינר
		שפה-חובה
4 שש"ס	2 נ"ז	סינית ה'
12 שש"ס	12 נ"ז	סה"כ חובה
		שפה-בחירה
4 שש"ס	4 נ"ז	סינית ו'

קורסי בחירה

לתוכנית המלאה ראה: <http://asia.haifa.ac.il>

10-6 נ"ז	סה"כ בחירה מומלץ
20 נ"ז	סה"כ תוכנית מומלצת סין שנה ג'

מגמת יפן

קורסי חובה

4 שש"ס	6 נ"ז	סמינר
		שפה-חובה
4 שש"ס	2 נ"ז	יפנית ה'
12 שש"ס	12 נ"ז	סה"כ חובה

שפה-בחירה

יפנית ו'

4 שש"ס 4 נ"ז

קורסי בחירה

לתוכנית המלאה ראה: <http://asia.haifa.ac.il>

סה"כ בחירה מומלץ 10-6 נ"ז

סה"כ תוכנית מומלצת יפן שנה ג' 20 נ"ז

מגמת הודו

קורסי חובה

סמינר

4 שש"ס 6 נ"ז

סה"כ חובה

8 שש"ס 10 נ"ז

שפה-בחירה

קורסי בחירה

לתוכנית המלאה ראה: <http://asia.haifa.ac.il>

סה"כ בחירה מומלץ 12-8 נ"ז

סה"כ תוכנית מומלצת הודו שנה ג' 20 נ"ז

סה"כ נקודות זכות דו-חוגי שנה א'-ג' 60 נ"ז

מסלול חד-חוגי – תוכנית מוצעת

קבלה למסלול החד חוגי תעשה בשנה ב' בלבד, ועם ממוצע 85 בחוג על לפחות 15 נ"ז ממוצע שלא פחות מ-75 בחוג השני על לפחות 15 נ"ז.

תוכנית הלימודים כוללת 80 נ"ז בחוג ו-40 נ"ז בשני מקבצים כדלהלן:

א. מקבץ כללי שיורכב משיעורים על פי בחירת הסטודנט.

ב. מקבץ מובנה שיבחר מתוך הרשימה הבאה:

1. מקבץ בהיסטוריה כללית – העת החדשה.

המקבץ מכיל: שיעורי בחירה, סדנא למיומנויות מחקר וסמינר.

2. מקבץ במדע המדינה – יחסים בינלאומיים.

המקבץ מכיל: מבוא לממשל ופוליטיקה, מבוא ליחסים בינלאומיים, שיעורי בחירה וסמינר.

3. מקבץ בסוציולוגיה ואנתרופולוגיה

המקבץ מכיל: מבוא לסוציולוגיה, מבוא לאנתרופולוגיה, שיעורי בחירה וסמינר.

4. מקבץ במשפטים (בהתאם לדרישות החוג ללימודים רב-תחומיים).

5. ניתן לבנות מקבצים נוספים כגון: גיאוגרפיה, כלכלה ועוד, באישור יועץ ב.א. בלבד.

הסטודנט יכתוב במשך התואר שלוש עבודות סמינריוניות בחוג, מתוכן אחת במסגרת פרוסמינר מתודולוגי ואחת במסגרת סמינר בחוג (ועבודה נוספת – פרו"ס או סמינר לבחירה בתוך החוג), ו**בנוסף** עבודה סמינריונית אחת במקבץ הסגור – סה"כ ארבע עבודות במהלך כל התואר.

קורסים תמטיים

חובות הלימוד זהים לאלה שבמסלול הדו-חוגי, כולל מבואות תקופתיים משלימים (סין המודרנית, יפן המודרנית והודו המודרנית הם חובה לתלמידי המסלול), ובנוסף על התלמיד לבחור קורסים נוספים מרשימת קורסי בחירה בהיקף של עד 14 נ"ז, מתוכן 10 נק' נוספות בקורסי הבחירה במגמת הלימוד בה בחר.

קורסי שפה

חובות השפה זהים לאלה שבמסלול הדו-חוגי ובנוסף על התלמיד לבחור קורסים נוספים בהיקף של לפחות 6 נ"ז (4 במגמת הודו) מרשימת קורסי הבחירה בשפה.

סה"כ נקודות זכות חד-חוגי שנים א'-ג' 80 נ"ז

סך מעבר מדרג אחד למשנהו

1. תלמיד יעבור מדרג אחד למשנהו, אם ממוצע ציוניו הסופיים בשנת הלימודים הקודמת הוא 60 לפחות.
2. תלמיד אשר נכשל באחד ממבואות החובה בשנה א' חייב יהיה להשלים את המבוא עד סוף שנה ב', במידה ולא יופסקו לימודיו בחוג.
3. על התלמיד לעמוד בתנאי המעבר הנוגעים לקורסי השפה. (שפות-סעיף 2).
4. תלמיד אשר נכשל בשני קורסים ויותר (לא כולל שפה), לא יוכל להמשיך את לימודיו בחוג.
5. תלמיד יוכל לקחת סמינרים רק בשנה ג', ולאחר שהשלים את כל לימודי החובה בדרג 1-2 ופרו"ס.
6. תלמיד צריך לסיים את לימודי האנגלית כשפה זרה לפני לימוד קורסים מדרג 3, פרו-סמינריונים וסמינריונים.
7. על התלמיד להשלים את כל לימודי החובה באותו הדרג.

שפות

1. על כל תלמידי החוג ללמוד סינית/יפנית בהיקף של חמש רמות (רמה א'-שנה א' סמסטר א', רמה ב'-שנה א' סמסטר ב', רמה ג'-שנה ב' סמסטר א', רמה ד'-שנה ב' סמסטר ב', רמה ה'-שנה ג' סמסטר א') או הינדי בהיקף של שתי רמות (רמה א'-שנה א' סמסטר א', רמה ב'-שנה א' סמסטר ב').
2. הציון המינימלי הנדרש כתנאי מעבר מרמה לרמה הינו 65. לא ניתן יהיה לחזור על קורס שפה באותה הרמה יותר מפעם אחת בכל התואר.
3. תלמיד אשר נכשל בבחינה הסופית בקורס השפה נכשל בקורס כולו גם עם מילא את שאר החובות, כגון: נוכחות, שיעורי בית, בחנים.
4. מורי השפה רשאים לא להגיש תלמיד לבחינה הסופית במידה והתלמיד לא עמד/ה בדרישות הקורס: בחנים, הגשת שיעורי בית ונוכחות. לתלמידים שאינם ממלאים את דרישות הקורס ישלחו מכתבי אזהרה במהלך הסמסטר. סטודנט אשר אינו עומד בדרישות הקורס, גם אם לא קיבל את המכתב לביתו, לא יוכל לגשת לבחינה הסופית.

5. ציון הבחינה הסופי בסינית יהיה מורכב מחמישים אחוז בחינה בכתב וחמישים אחוז בחינה בע"פ.
6. סטודנט שנכשל בקורס שפה וציונו עולה על 54 יוכל להמשיך את לימודיו לקורס בדרג גבוה יותר. במקרה של כישלון יהיה עליו לחזור על שני הקורסים.
7. כדי להתקבל לקורסי הבחירה בשפה הסינית יהיה על הסטודנט לעמוד בציון 80 לפחות.

הצטיינות בלימודים

- מדי שנה החוג יפיק תעודת הצטיינות לתלמידים המצטיינים של אותה שנה מתוך מטרה לעודד הצטיינות בלימודים. תעודת הצטיינות על לימודים בחוג תוענק בשבוע הראשון ללימודים בטקס בו יהיו נוכחים תלמידי השנה הראשונה. התנאים לקבלת התעודה:
- א. ציון ממוצע בחוג בשנה החולפת – לפחות 85 ולפחות 15 נ"ז.
 - ב. ציון ממוצע בחוג השני לתלמידים במסלול הדו-חוגי – לפחות 75 על לפחות 15 נ"ז.
 - ג. סטודנטים בעלי ממוצע 85 ומעלה ו-15 נ"ז בחוג ללימודי אסיה אשר תרמו תרומה מיוחדת להתפתחות ורווחת החוג, זכאים לתעודת הצטיינות מבלי לעמוד בסעיף ב'.
 - ד. לתלמיד אין בעיות התנהגות מיוחדות ולא נרשמו אירועים חריגים בעטיו.

זכאות לתואר

תנאי זכאות:

תלמיד זכאי לתואר בתנאי שהשלים את כל חובותיו האקדמיים על-פי דרישת הפקולטה והחוג/ים מבחינת היקף הקורסים והרכבם ועמד בכל התחייבויותיו לאוניברסיטה.

ציון סופי לתואר

- א. תלמיד אשר סיים את כל חובותיו לב"א (כולל עבודה סמינריונית) זכאי לקבל אישור זכאות לתואר.
- ב. בבקשות לאישור זכאות, יש למלא בכתב ברור על-גבי הטופס שישלח ע"י מזכירות החוג, ולהחזירו בהקדם. במקרה של קורסי בחירה עודפים, יש לציין במפורש אילו קורסים ייכללו בציון הסופי.
- ג. באישור הזכאות מפורטים החוגים אותם למד ותאריך הזכאות לתואר. תאריך זכאותו לתואר ייקבע לפי תאריך המטלה האחרונה לתואר. בהתאם למאוחר מבין שני החוגים.
- ד. לאחר העברת השקלול למחשב ו/או קבלת אישור הזכאות לתואר לא יוכל התלמיד לתקן את ציון הגמר שלו.

שקלול וציונים לב"א

1. ציון הגמר נקבע כממוצע משוקלל של כל מקצועות הלימוד שנלמדו באוניברסיטת חיפה. משקל המקצוע כמספר נקודות הזכות בתכנית המחייבת את התלמיד.
2. תלמיד שילמד מעבר לדרישות התואר (62-60 נ' דו-חוגי, 120 נ' חד-חוגי), יבחרו הקורסים לשקלול הציון הסופי על-פי הציון הגבוה ביותר מקורסי בחירה בלבד.
3. בשום מקרה לא יאושרו תיקוני ציונים לאחר שהחוג העביר למינהל התלמידים אישור על סיום הלימודים עם ציון משוקלל.

איסור חפיפה

1. התלמיד אינו רשאי ללמוד מקצוע ששעת הוראתו חופפת באופן מלא או חלקי את שעת הוראה של מקצוע לימוד אחר אותו לומד התלמיד באוניברסיטה.
2. תלמיד אינו רשאי לבחור מקצוע בחירה שתוכנו דומה באופן משמעותי לקורס אחר אותו למד במהלך לימודיו לתואר. במקרה של אי בהירות חובתו של התלמיד לברר את זכאותו.

נקודות זכות שלא בגין לימוד מקצוע

עבודת מחקר

1. ראש החוג, בהמלצת מורה, רשאי לאשר לתלמידים לכתוב עבודת מחקר במקום שיעור בחירה.
2. העבודה תיכתב בהדרכתו האישית של המורה הממליץ, והיא תקנה לתלמיד עד 2 נקודות זכות לפי החלטת המורה, ועד 4 נקודות זכות לפי החלטת המורה בהיועצות עם ראש החוג.
3. תלמיד יוכל לצבור עד 4 נקודות זכות לפי סעיף זה במהלך לימודיו לתואר. במקרים יוצאים מן הכלל רשאי ראש החוג לאפשר צבירה של מספר רב יותר.

השתתפות במקלה, בתזמורת ובנבחרות הייצוג של האוניברסיטה

1. תלמיד, המשתתף במקלה האוניברסיטה, בתזמורת האוניברסיטה או באחת מנבחרות הספורט הייצוגיות של האוניברסיטה במהלך שנה אקדמית מלאה זכאי לפטור בהיקף של 2 נקודות זכות, פטור זה יינתן פעם אחת בלבד במהלך הלימודים.
2. אישור על השתתפות לפי סעיף-קטן א' יימסר לחוג על-ידי הגורם המתאים המוסמך מטעם האוניברסיטה.
3. תלמיד המשתתף בפעילויות התנדבותיות של מעורבות חברתית שאושרה באופן כללי או פרטני על-ידי החוג זכאי לפטור בהיקף של 2 נקודות זכות.
4. תלמיד יוכל לקבל עד 2 נקודות זכות, במהלך לימודיו, על נוכחות בכנסים ופעילות מאושרת אחרת של החוג, תוך תאום עם יועץ הב.א. של החוג.

תוכנית משותפת ללימודי אסיה ומשפטים (מס' תוכנית 08-02-125101)

1. התוכנית

- א. תלמיד רשאי ללמוד בתוכנית המשותפת לחוג ללימודי אסיה ולפקולטה למשפטים, החל משנת הלימודים הראשונה, אם הוא עומד בתנאי הקבלה של הפקולטה למשפטים ושל החוג ללימודי אסיה ובתנאי שאינו בעל תואר "בוגר" במשפטים או בלימודי אסיה.
- ב. התלמיד ילמד במקביל את התוכנית ללימודי משפטים ואת תוכנית הלימודים של החוג ללימודי אסיה במסלול הדו-חוגי לתואר "בוגר" בלימודי אסיה.
- ג. תלמיד הלומד בתוכנית המשותפת פטור מהמקצועות הבאים בפקולטה למשפטים: מקצועות בחירה לא משפטיים (20 נקודות זכות (להלן "נ"ז)) וחלק מסדנאות ושיעורי בחירה משפטיים (10 נ"ז).

ד. תלמיד הלומד בתוכנית המשותפת פטור מחלק משיעורי הבחירה (8 נ"ז) בחוג ללימודי אסיה.

2. סיום הלימודים במסגרת התוכנית

א. תלמיד שסיים את לימודיו במסגרת התוכנית המשותפת יקבל תעודת "בוגר" במשפטים ותעודת בוגר בלימודי אסיה.

ב. תלמיד התוכנית המשותפת יסיים את לימודיו בפקולטה למשפטים, אם עמד בכל הדרישות של האוניברסיטה והפקולטה בקשר ללימודים וצבר 112 נ"ז בפקולטה למשפטים ו-30 נ"ז בחוג ללימודי אסיה (סה"כ 142 נ"ז), יקבל תעודה של "בוגר" במשפטים, ועם השלמת חובותיו בחוג ללימודי אסיה – יקבל תעודה של "בוגר" בלימודי אסיה בתוכנית המשותפת למשפטים ולימודי אסיה.

ג. תלמיד התוכנית המשותפת יסיים את לימודיו בחוג ללימודי אסיה אם עמד בכל הדרישות של האוניברסיטה ותוכנית הלימודים הנדרשת על ידי החוג וצבר 60 נ"ז בחוג ללימודי אסיה. מתוך 60 נקודות הזכות, ניתן יהיה ללמוד שיעורי בחירה עד 8 נ"ז במסגרת הפקולטה למשפטים. שיעורים אלה צריכים להיות בעלי עניין משותף לשני התחומים. נקודות הזכות הללו יוכרו בחוג ללימודי אסיה ללא צורך בהשלמתן בשיעורי בחירה חלופיים. רשימת שיעורי הבחירה תתואם עם מזכירות החוג ללימודי אסיה. לא ינתנו פטורים משיעורי חובה בחוג ללימודי אסיה.

ד. סך כל הנקודות לקבלת תעודת "בוגר" במשפטים ובלימודי אסיה הינו 164 נ"ז (112+52 נ"ז).

3. אי סיום הלימודים במסגרת התוכנית

א. הפסיק התלמיד את לימודיו בחוג ללימודי אסיה במסגרת התוכנית המשותפת בלא לסיימם, יחשבו המקצועות בהם קבל ציונים בחוג כמקצועות בחירה לא משפטיים בפקולטה למשפטים (עד למכסה של 20 נ"ז).

ב. הפסיק התלמיד את לימודיו בפקולטה למשפטים במסגרת התוכנית המשותפת בלא לסיימם, יחשבו המקצועות בהם קבל ציונים בפקולטה למשפטים במסגרת לימודיו במסלול החד-חוגי בלימודי אסיה עד למכסה של 44 נ"ז. התלמיד יחויב להשלים את מכסת הלימודים הרגילה בחוג ללימודי אסיה בהיקף של 76 נ"ז וסה"כ 120 נ"ז לסיום התואר לשם קבלת התואר "בוגר" בחוג ללימודי אסיה. לא ניתן להכיר בקורסים שנלמדו בפקולטה למשפטים כקורסי בחירה במסגרת החוג ללימודי אסיה, אלא אם כן הם בעלי זיקה לתוכנית הלימודים בלימודי אסיה.

השתתפות בתכניות לימוד בחו"ל

החוג מעודד השתתפות בתוכניות של אוניברסיטאות בחו"ל למשך סמסטר אחד עד שנה שלמה. תלמיד ראוי להשתתף בתוכניות מיוחדות של אוניברסיטאות בחו"ל, אם תכנית זו אושרה על-ידי ועדת הוראה של החוג. ההכרה בכל מקצוע, לרבות משקלו של מקצוע זה בנקודות זכות, טעונה אישור ראש החוג. מידע על תכניות המאושרות על-ידי החוג יובא לידיעת התלמידים במהלך שנת הלימודים.

נוכחות והשתתפות במפגשים לימודיים חובת נוכחות ועמידה במטלות לימודיות

- א. קיימת חובת נוכחות ומוכנות לשיעור. כל מורה יחליט על דרכי האכיפה ויודיע על כך הן בכתב והן בע"פ בשיעור הראשון.
- ב. בדיקת נוכחות בקורסי שפה, סדנה, פרו"ס וסמינריון – על אף האמור בסעיף הקודם, מורה יבדוק ויוודא נוכחות התלמידים בכל המפגשים בשיעורי שפה, בסדנה, פרו"ס ובסמינריון. היעדרות ממפגש, או אי-השתתפות בו מסיבה מוצדקת, מחייבות מתן הודעה למורה שיעור השפה, הסדנה, פרו"ס והסמינריון מראש, אלא אם לא ניתן היה לעשות כן.
- ג. בנוסף לאמור לעיל, קיימת בקורסי השפה חובת הגשת שיעורי בית, בחני אמצע, מבחן בע"פ ודרישות נוספות שתקבענה ע"י מורי השפה. מורי השפה רשאים לא להגיש סטודנט למבחן הסופי בשל אי עמידה בדרישות הקורס. החובה חלה על כל קורסי השפה חובה ובחירה.

הפרת החובה

1. מורה רשאי למנוע מתלמיד לגשת לבחינה או להגיש עבודה, או להפחית מציון התלמיד, אם הפר התלמיד את חובת הנוכחות או המוכנות, כפי שפורטו בסילבוס, ללא סיבה מוצדקת. הודעה על איסור הגישה תימסר לתלמיד ולמוזכירות.
2. מורה ירחיק תלמיד משיעור שפה, סדנה, פרו"ס וסמינריון, אם התלמיד הפר חובתו לפי סעיף-קטן 1. הודעה על ההרחקה תימסר לתלמיד ולמוזכירות.
3. תלמיד רשאי לערער בפני ראש החוג על החלטתו של מורה לפי סעיפים 1-2 לעיל.

בחינות ועבודות בית

בחינות – כללי

1. מטרת הבחינה כפולה: חזרה על החומר הנלמד והערכת התלמידים. על הבחינה להיות מהימנה ותקפה.
2. ככלל מתקיימות הבחינות בכתב. אין מתקיימות בחינות בעל-פה, ובשיעור האחרון של הקורס, אלא באישור ועדת ההוראה לבקשת המורה.

בחינות-פירוט

3. בחינות בכתב מתקיימות בעילום שם ותחת השגחה. תלמיד לא יבצע כל פעולה העלולה לחשוף את זהותו לבודק הבחינה. על התלמיד לרשום את מספרו האישי על גבי מחברת הבחינה תלמיד שלא ירשום את מספרו האישי על גבי מחברת הבחינה, לא יוכל לקבל את צילום מחברת הבחינה לאחר בדיקתה ו/או לערער.
4. מורה רשאי לקבוע שבחינה תקיים ללא השגחה ("בחינת כבוד"), ובלבד שמסר הודעה מוקדמת על כך לראש החוג. השתתפות בבחינה ללא השגחה מחייבת מילוי טופס מתאים על-ידי התלמידים להבטחת הוראות האוניברסיטה בדבר התנהגות בזמן בחינה ("הצהרת כבוד"). לא תתקיים בחינה ללא השגחה אם היא, כולה או חלקה, במתכונת של בחירה מרובה ("בחינה אמריקנית").

5. מורה יפרסם את קיומה של הבחינה בספרים פתוחים או בספרים סגורים (להלן: "מתכונת הבחינה"). לא יוכנס שינוי במתכונת הבחינה כאמור, אלא באישור ועדת ההוראה, ובמקרים דחופים-באישור ראש החוג. הודעה על שינוי תימסר לתלמידים מבעוד מועד.
6. הבחינות בכל המועדים ובדיקתן תהיינה המתוכננת וברמה דומות ככל שניתן, וכך אף בדיקת הבחינות.
7. מורה יודיע לתלמידים במועד מוקדם ככל האפשר - ולא יאוחר משבועיים לפני השבוע האחרון הקודם לבחינה - מה החומר עליו תיערך הבחינה.
8. המורה יודיע לתלמידים לקראת הבחינה את משך זמן הבחינה ויציין שיקולים מיוחדים לגבי חישוב הציון ופרטים נוספים שיש בהם כדי להדריך את התלמידים לצורך ההכנה לבחינה. כמו כן יודיע המורה לתלמידים מה תהיה מתכונת השאלות בבחינה: ניתוח אירוע, הרצאת דברים על נושא נתון וכדומה.
9. מורה או עוזר הוראה יהיו נוכחים באולם הבחינה מתחילתה לפחות במשך השעה הראשונה לבחינה. המורה או עוזר ההוראה יהיו זמינים בקרבת אולם הבחינה עד סוף הבחינה, כדי להשיב לשאלות הבהרה.
10. (1) הבחינה מיועדת לתלמידים הזכאים לגשת לבחינה. המורה רשאי לשלול זכאות להיבחן אם התלמיד לא עמד במהלך הקורס במטלות הנדרשות.
 (2) הבחינות במועדים א' ו-ב' מתקיימות בתאריכים שפורסמו בלוח הבחינות. בנסיבות מיוחדות ובאישור ראש החוג או ועדת ההוראה, ישונה מועד הבחינה. הודעה על המועד החדש תימסר על-ידי מזכירות התלמידים מבעוד מועד.
11. מורה לא יאריך את משך הבחינה. המורה יתכנן את השאלון בקפידה בהתאם לכך.
12. הארכת זמן מיוחדת בבחינה תינתן לפי הרשום בתקנון האוניברסיטה. לסטודנטים הזכאים לכך ורק בהצגת אישור מתאים (עולה חדש, התאמות ליקויי למידה ועוד)
13. (1) מורה רשאי למנות עוזר הוראה לעזרה בבדיקת הבחינות
 (2) אחריות על בדיקת הבחינות ומתן ציונים מוטלת על המורה.
14. (1) בדיקת הבחינות תסתיים בהקדם האפשרי ולא יאוחר כמפורט בס"ק (2). מורה אחראי לכך שהבחינה תיבדק והציונים יימסרו למזכירות בחתימת ידו במועד. איחור במסירת הציונים מחייב אישור ראש החוג.
- (2) משך זמן בדיקת הבחינות יהיה לא יאוחר מ-10 ימי עבודה לכל הקורסים ממועד הבחינה. באישור ראש החוג יתאפשר משך זמן בדיקת של 15 יום בקורסים הדורשים זאת, ובתנאי שההודעה על כך נכללה בסילבוס הקורס המופיע בידיעון.
- (3) המזכירות תפרסם את הציונים עם קבלת אישורו של המורה לפרסום, ולא יאוחר מיום עבודה אחד ממועד קבלת האישור.
- (4) המזכירות תודיע לתלמידים על איחור במסירת הציונים ועל המועד הצפוי לפרסומם באיחור.
15. הציונים יפורסמו בעילום שם לפי מספרי הזיהוי של התלמידים על לוח המודעות של החוג ובאמצעות שירות המענה הקולי של האוניברסיטה. המזכירות לא תמסור ציונים בטלפון.
16. לא ניתן לשנות ציון סופי שפורסם, אלא רק כתוצאה מערער, כמפורט להלן.

ערעור על בחינה

זכות ערעור

- תלמיד רשאי להגיש ערעור על ציון הבחינה בהתאם למפורט להלן:
- מטרת הערעור לוודא שלא נפלה טעות מהותית במתן הציון, או בהערכת הבחינה.
 - פניה לערעור על ציון תעשה רק באמצעות טופס הניתן להשגה במזכירות ולא בפניה ישירה למורה.
 - תלמיד רשאי לערער על ציונו תוך עשרה ימים מפרסום הציון.
 - המערער יפרט את נימוקי הערעור תוך התייחסות נקודתית לתוכן הבחינה.
 - הוגש ערעור על הציון, תיבדק הבחינה על-ידי מורה המקצוע. במקרה זה עשויה הבחינה כולה להיבדק מחדש, והציון שייקבע על-ידי המורה עלול להיות נמוך מן הציון המקורי.

שיפור ציונים

- בקורסי חובה, מבואות – יש לחזור על הקורס (שיעור ותרגיל) כולל כל המטלות (מותנה במספר המקומות באותו קורס).
- בקורסי חובה, שפה – לא ניתן יהיה לעבור לרמה הבאה מבלי לשפר את הציון ברמה הקודמת. לא ניתן יהיה לחזור על קורס שפה, בשום רמה, יותר מפעם אחת בתואר.
- בקורסי הבחינה – יש לבחור קורס אחר ברמה המקבילה, לא ניתן לחזור על אותו נושא או אצל אותו מורה שנית. (מותנה במספר המקומות באותו קורס).
- לא ניתן לחזור על קורס חובה או בחירה יותר מפעם אחת בלבד.
- רישום לקורס למטרת שיפור ציון אפשרי בקורסי החובה ובאישור החוג בלבד ומחייב השלמתו עד ציון סופי. במידה ותלמיד לא השלים את הקורס, יופיע ציון ל"ה שמבטל כל ציון קודם באותו קורס.

מועד חריג

- מועד לבחינה שנקבע למי שנבצר ממנו להיבחן במועד הרגיל ("מועד א'") או במועד הנוסף ("מועד ב'") לפי קריטריונים הרשומים בתקנון הלימודים לתואר ראשון.
- עם פרסומם של ציוני בחינות מועד ב', מרכזת החוג תפרסם הודעה, על לוחות המודעות של החוג על תאריכי הרשמה למועדים חריגים לבחינות. המועד האחרון להרשמה יהיה לא יאוחר מ 7 ימים לאחר סיום תקופת הבחינות (מועדי ב'). על התלמידים להירשם לבחינה בחוג אליו שייך הקורס בו הם מבקשים להיבחן.
- תלמיד המעוניין להיבחן במועד חריג ימלא טופס בקשה, ר-251 טופס מועד חריג, הנמצא באתר הפקולטה למדעי הרוח.
- התלמיד ימלא את הטופס ויעביר למרכזת החוג את האישורים המתאימים לסיבה שציינ. יש למלא טופס נפרד (כולל העתקי האישורים המתאימים) לכל בחינה בה סטודנט מבקש להיבחן.
- הקריטריונים לזכאות למועד חריג רשומים בתקנון הלימודים לתואר ראשון.
- *סטודנט שגיבש בקשה להיבחן במועד חריג ולא יממש בקשתו זו – יקנס עפ"י התקנון.

לימודים רב-תחומיים

חוג לימודים לב"א

ראש החוג: ד"ר זהר שגב

חברי הסגל האקדמי

מרצה בכיר: פרופ' עוז אברהם, ד"ר ג'ני הורביץ, ד"ר עמוס מגד.

מרצה: ד"ר שרון הלוי, ד"ר חסן חליילה.

עמית הוראה: ד"ר דן אורי, השופט אורי אוחיון, ד"ר קרן אור-חן, השופט משה

אלטר, ד"ר אורנה אליגון, השופט מרדכי ארגמן, ד"ר באום דלית, ד"ר גורני עדנה, השופט עודד גרשון, עו"ד חיים דרש, השופט אבי הבר, השופטת שולמית וסרקרוג, ד"ר צבי טל, ד"ר טל טובי, ד"ר חיים כלב, ד"ר יניב לויתן, פרופ' רון לידור, השופט ג'מיל נאסר, השופט ערן נוה, ד"ר מיכל נוימן, השופט חיים סומך, פרופ' נועם סוקר, מר יהודה סתיו, ד"ר עומרי קרן, מר עזאם פאיז, פרופ' קייס פירו, ד"ר סלמאן פלאח, השופט רחמים צמח, ד"ר יעקב קורי, ד"ר חיים קאופמן, ד"ר יהודה רוט, ד"ר אלון רז, פרופ' גל ריכטר-לוי, השופט שמעון שר, ד"ר עינת תומר, ד"ר מרי תותרי.

מזכירות החוג

עוזר מינהלי לראש החוג: **גב' טובה גולן**

מזכירת החוג: **גב' מורן רב-הון סכס**

מזכירת החוג: **גב' דנה רב**

חדר 1202, קומה 12, מגדל אשכול

שעות קבלה: ימים א'-ה', בין השעות 09:30-14:00

טלפון: 8240456 04-8240358

פקס: 04-8249155

דואר אלקטרוני: tgolan@univ.haifa.ac.il

מטרת הלימודים

מטרתה של תכנית הלימודים בחוג ללימודים רב־תחומיים היא להרחיב את ההשכלה האקדמית הכללית של התלמיד בתחומים שונים במדעי הרוח, החברה והטבע, ולאפשר צירופי לימודים מיוחדים על־פי נטיותיו ושטחי התעניינותו של התלמיד, בהתאם לאפשרויות החוג.

תנאי קבלה

עמידה בתנאי הקבלה הכלליים של האוניברסיטה ברמה הנדרשת על־ידי החוג. השכלה קודמת טובה בחשבון בקבלת מועמדים.

קבלה לשנה מתקדמת: תלמיד המבקש להתקבל לשנה מתקדמת יציג את לימודיו הקודמים ויעמוד באנגלית ברמת "מתקדמים 1" לפחות. במידה והתלמיד מבקש להתקבל לשנה ג' – עליו להציג "פטור" באנגלית.

תנאי מעבר מחוג אחר:

ההכרה בקורסים ממוסד אחר או מחוג אחר תהיה בהתאם למבנה הלימודים בחוג ההכרה בקורסים תהיה בהתאם לציון הקורס, ולא פחות מציון 70.

מסלולים

הלימודים בחוג הם לתואר ראשון, במסלול דו־חוגי בלבד.

מבנה הלימודים

על התלמיד לשלב לימודים בחוג ללימודים רב־תחומיים עם לימודים בהיקף שווה בחוג נוסף. יש לצבור בחוג 60 נקודות זכות מתוך 120 הדרושות לתואר ראשון. 60 נקודות בחוג מתחלקות לשלושה מקבצים בני 20 נקודות כל אחד: על הסטודנט ללמוד:

20 נקודות	1) מקבץ נושאי* כולל סמינריון
20 נקודות	2) מקבץ נושאי* כולל סמינריון
<u>20 נקודות</u>	3) מקבץ כללי המורכב מקורסים כלליים באוניברסיטה
60 הנקודות	

או

40 נקודות	1) מקבץ נושאי* מורחב כולל 2 סמינריונים
(בחוגים המציעים מיקבץ מורחב – ראה רשימה)
<u>20 נקודות</u>	2) מקבץ כללי המורכב מקורסים כלליים באוניברסיטה**
60 הנקודות	

***מקבץ נושאי** הוא קובץ שיעורים בהיקף כולל של כ־20 נ' המרוכזים סביב נושא אחד וכוללים שיעורים ו/או תרגילים וסמינריון.

****מקבץ כללי** מורכב מקורסים **מנושאים שונים שלא** שייכים למקבצים הנושאים שהתלמיד בחר.

קורסי התלמיד בחוג ללימודים רב־תחומיים **לא** יהיו מחוג לימודיו הנוסף.

מעבר משנה לשנה

א) מעבר לשנה ב' מותנית ב-12 נקודות זכות לפחות. ממוצע הציונים במעבר משנה לשנה חייב להיות 65 לפחות. תלמיד רשאי לסיים את לימודיו עם ציון אחד בלבד מתחת ל-60.

ב) על התלמיד להגיע לרמת פטור באנגלית לפני לימודיו בשנה ג' ולא ניתן ללמוד סמינריונים ללא פטור זה.

מיקבצים

להלן רשימת המיקבצים:

שם המיקבץ	מעוגן בחוג	מספר מיקבץ
מיקבץ ללימודי האשה	ללימודים רב-תחומיים	21201
מיקבץ במשפטים	ללימודים רב-תחומיים	21202
מיקבץ בלימודי קולנוע ותקשורת	ללימודים רב-תחומיים	21203
מיקבץ בדתות	ללימודים רב-תחומיים	21207
מיקבץ בקרימינולוגיה	ללימודים רב-תחומיים	21204
מיקבץ בתרבות יוון	ללימודים רב-תחומיים	21209
מיקבץ באתיקה בעסקים ובמנהל	ללימודים רב-תחומיים	21206
מיקבץ בתרבות הספורט	ללימודים רב-תחומיים	21216
מיקבץ בלימודים בינטיים	ללימודים רב-תחומיים	21210
מיקבץ בלימודי פסיכולוגיה	ללימודים רב-תחומיים	21205
מיקבץ בלימודי המזרח הקדום	למקרא	10102
מיקבץ במקרא	למקרא	10102
מיקבץ במורשת המקרא בעולם היצירה ההומניסטית	למקרא	10103
מיקבץ בלשון עברית	ללשון עברית	10301
מיקבץ בהיסטוריה של עם ישראל	לתולדות ישראל	10401
מיקבץ בלימודי השואה	לתולדות ישראל	10402
מיקבץ במגילות מדבר יהודה	לתולדות ישראל	10403
מיקבץ ללימודי יהדות ספרד וארצות האיסלאם	לתולדות ישראל	10405
מיקבץ בפוליטיקה יהודית	לתולדות ישראל	10407
מיקבץ לתרבות יהודית	לתולדות ישראל	10408
מיקבץ בהיסטוריה של המזה"ת (מצומצם) 20 נ'	להיסטוריה של המזה"ת	10601
מיקבץ בהיסטוריה של המזה"ת (מורחב) 40 נ'	להיסטוריה של המזה"ת	10602
מיקבץ בלימודי האסלם (טעון אישור) 20 נ'	להיסטוריה של המזה"ת	10603

מספר מיקבץ	מעוגן בחוג	שם המיקבץ
10701	פלילוסופיה	מיקבץ בלימודי פילוסופיה (מצומצם) 20 נ'
10703	פלילוסופיה	מיקבץ בלימודי פילוסופיה (מורחב) 40 נקודות
10801	היסטוריה כללית	מיקבץ בהיסטוריה כללית (מצומצם) 20 נקודות
10802	היסטוריה כללית	מיקבץ ללימודים אמריקאיים
10803	היסטוריה כללית	מיקבץ ללימודים לאטינו־אמריקאיים
10804	היסטוריה כללית	מיקבץ בלימודי רוסיה ומזרח אירופה
10805	היסטוריה כללית	מיקבץ בתרבות ומורשה קלאסית
10806	היסטוריה כללית	מיקבץ בהיסטוריה כללית (מורחב) 40 נקודות
10902	לשפה וספרות אנגלית	מיקבץ בשפה וספרות אנגלית
11001	לשפה וספרות צרפתית	מיקבץ בתרבות צרפת (מצומצם) 20 נקודות
11002	לשפה וספרות צרפתית	מיקבץ בתרבות צרפת (מורחב) 40 נקודות
11101	לתולדות אומנות	מיקבץ לתולדות האמנות (מצומצם) 20 נקודות
11102	לתולדות אומנות	מיקבץ לתולדות האמנות (מורחב) 40 נקודות
11301	לאומנות יצירה	מיקבץ באמנות יצירה (מורחב) 40 נקודות
11502	ללימודי ארץ־ישראל	מיקבץ בלימודי הציונות
11601	לתולדות ישראל	מיקבץ במחשבת ישראל
11901	לארכיאולוגיה	מיקבץ בלימודי ארכיאולוגיה
11902	לארכיאולוגיה	מיקבץ בלימודי מצרים הקדומה
12001	לציוויליזציות ימיות	מיקבץ בציוויליזציות ימיות
12202	לספרות עברית והשוואתית	מיקבץ בלימודי הדרמה
12203	לספרות עברית והשוואתית	מיקבץ לפולקלור
12204	לספרות עברית והשוואתית	מיקבץ בלימודי ספרות (מצומצם) 20 נקודות
12205	לספרות עברית והשוואתית	מיקבץ בלימודי ספרות (מורחב) 40 נקודות
12401	למוסיקה	מיקבץ בלימודי מוסיקה
12501	ללימודי אסיה	מיקבץ ללימודי מזרח אסיה
13001	ללימודי מידענות וספרנות	מיקבץ בלימודי ספרנות (מצומצם) 20 נקודות
13002	ללימודי מידענות וספרנות	מיקבץ בלימודי ספרנות (מורחב) 40 נקודות
20102	לגאוגרפיה ולימודי סביבה	מיקבץ ללימודי נמלים, ספנות וים

הלימודים הרב-תחומיים מתחלקים כדלהלן:

1. **שנה א':** על התלמיד לבחור בקורסים מתוך כלל המיקבצים שהחוג מציע, כולל המיקבץ הכללי. על התלמיד לצבור בקורסים הללו 20 נ'.
 2. **שנה ב':** על התלמיד להתמקד בשני מיקבצים (או מיקבץ מורחב אחד) שהוא חפץ ללמוד, מתוך רשימת המיקבצים הנ"ל.
 3. **שנה ג':** על התלמיד לסיים את שני המיקבצים ולכתוב 2 עבודות סמינריוניות במיקבצים הנושאים אותם למד. וכן לסיים את המיקבץ הכללי. על התלמיד לצבור 60 נקודות זכות.
- * **כל שנה ילמד התלמיד כ-20 נ'.**

**** במהלך לימודי התואר על התלמיד ללמוד 20 נ' בקורסים במדעי הרוח.**

הערה

בעת בחירת המיקבץ קרא בעיון את מבנהו על-מנת להבטיח שיתמלאו כל הדרישות לפני ההרשמה לקורסים מתקדמים ולסמינריון.

תקנון לימודים

1. כל האמור בתקנון הלימודים לתואר ראשון הכללי חל על תלמידי החוג. תכנית הלימודים המחייבת את התלמיד היא התכנית המתפרסמת בשנה בה החל את לימודיו בחוג, וכן בהודעות ובחוזרים המתפרסמים או במערכת ה-high-learn במהלך השנה. מחובתו של התלמיד לעקוב אחר המידע המתפרסם מעל גבי לוח החוג, בקומות ה-600.
2. קיימת חובת נוכחות של התלמיד בקורסים. השתתפותו של תלמיד בקורס תבוטל אם נוכחותו לא תהא מספקת (80% לפחות). לא תישלח התראה.
3. תלמידי החוג חייבים בכתיבת 2 עבודות סמינריוניות.

במסגרת הסמינריון חייב התלמיד:

- א. השתתפות פעילה.
- ב. **הגשת עבודה:** תוגש עבודה מקיפה ב-2 עותקים מודפסים למזכירות החוג בצירוף טופס הגשת עבודה על כל פרטיו.
- ג. החוג לא מאשר כתיבת עבודה משותפת.

תאריכי הגשת עבודות: סמינריון הנלמד בסמסטר א' – תאריך אחרון להגשת עבודה: היום האחרון ללימודים של חופשת אותו סמסטר, אלא אם הודיע המורה על מועד מוקדם יותר. מסירת עבודה באיחור גוררת חובת תשלום שכר לימוד, גם אם אושרה הדחייה על-ידי החוג. נוסף על הדרישות הנ"ל, רשאי כל מורה בכל יחידת לימוד בחוג להטיל חובות נוספות לפי הבנתו.

על התלמיד לעמוד בכל דרישות הקורס כפי שנדרש ע"י החוג בו הקורס מעוגן. כמו כן עליו לעמוד בציון העובר הנדרש בקורס. בקורסים בהם מתקיימת בחינה סופית, אין להמירה בעבודה.

פרסום ציונים

הציונים בקורסים של החוג יתפרסמו ב־internet ב"מידע ושירותים לסטודנט". חובת הסטודנט לבדוק את ציוניו סמוך למועד פירסומם, ושכל הציונים מעודכנים במערכת הממוחשבת.

התקשורת בין המרצים לתלמידים ובין החוג לתלמידים תתבצע באמצעות המערכת הממוחשבת high-learn בכתובת <http://online.haifa.ac.il>

סילבוסים: בקורסים של החוג הסילבוסים יתפרסמו אך ורק במערכת המתוקשבת. על התלמיד לבדוק לפני כל שיעור הנחיות המרצה או החוג.

ערעורים על ציוני הבחינות

תלמיד רשאי לערער על ציונו עד 10 ימים מיום פרסום הציונים. כל הערעורים הם בכתב על הטופס המיועד לכך. תלמיד המערער על הציון יהיה מודע לכך שהבחינה כולה תבדק מחדש והציון הסופי עלול להיות נמוך מהמקורי. תוצאות הערעורים ידווחו ע"י מזכירות החוג. תוצאות אלה הן סופיות ומחייבות.

מחברות הבחינה נשמרות במזכירות החוג חודשיים לאחר מועד מסירת הציון ובתום תקופה זו הן מושמדות.

דרישות אוניברסיטאיות:

אנגלית כשפה זרה

כל תלמידי האוניברסיטה חייבים ללמוד אנגלית כשפה זרה. עמידה בחובה זאת היא תנאי כניסה לסמינריונים.

הכרה בלימודים אקדמיים קודמים

תלמיד המבקש להתקבל לחוג על סמך לימודים קודמים בחוג אחר או במוסד אקדמי אחר יגיש עם הרשמתו לאוניברסיטה אישור לימודים רשמי ופירוט ציוני מהמוסד בו למד, למזכירות החוג.

יועץ החוג ידון בבקשת המועמד ויחליט על סמך מסמכיו על תנאי קבלתו, ועל מידת ההכרה בלימודיו הקודמים. אין חובה להכיר בלימודים קודמים. היקף הנקודות שיוכר יהיה בכל מקרה, לגופו של עניין ובהתאם למבנה הלימודים בחוג.

שקלול וציונים לב"א וזכאות לתואר

תלמיד זכאי לתואר בתנאי שהשלים את כל חובותיו האקדמיים על־פי דרישת הפקולטה והחוג/ים מבחינת היקף הקורסים והרכבם ועמד בכל התחייבויותיו לאוניברסיטה.

ציון הגמר נקבע כממוצע משוקלל של כל מקצועות הלימוד שנלמדו באוניברסיטת חיפה.

משקל המקצוע כמספר נקודות הזכות בתכנית המחייבת את התלמיד, ובכל מקרה בהתאם להיקף הנקודות שהחוג הכיר לכל קורס.

לא ניתן לסיים את התואר בהיקף נקודות נמוך מ־60 .

תלמיד שילמד מעבר לדרישות התואר, יבחרו הקורסים לשקלול הציון הסופי על - פי הציון הגבוה ביותר, בהתאם למבנה הלימודים הנדרש בחוג.

לאחר שישלים חובותיו האקדמיות לתואר ראשון, יפנה התלמיד למרכז החוג אשר תעביר את שקלול ציוניו למדור בוגרים בתנאי שהתלמיד אישר בחתימת ידו את ממוצע ציוניו הסופיים.

תאריך הזכאות לתואר יהיה מיום קבלת הציון האחרון, ולא יאוחר מחודשיים מיום הגשת העבודה או המטלה האחרונה לתואר.

בשום מקרה לא יאושרו תיקוני ציונים לאחר שהחוג העביר למינהל התלמידים אישור על סיום הלימודים עם ציון משוקלל.

שינויים וחרیגות

כל בקשה לחריגה מתכנית הלימודים יש להפנות בכתב לראש החוג.

רישום למקצועות בחירה תוך חריגה ללא אישור החוג עלול לגרום ביטול הרישום למקצועות העודפים גם אם התלמיד למד בינתיים מקצועות אלה. מילוי דרישת הקדם היא באחריותו של התלמיד. דרישות הקדם מחייבות. החוג בודק את מילוי הדרישות במהלך שנת הלימודים ולא בתחילתה. תלמיד שנרשם לקורס למרות שאינו רשאי ללמוד בו בגלל אי עמידה בדרישות הקדם או בתנאי המעבר משנה לשנה, יבוטל רישומו לקורס גם אם נבחן וקיבל ציון. ציון זה לא יוכר.

תוכנית "פסיכודלית": מסלול דו-חוגי

החוג ללימודים רב תחומיים בשיתוף עם החוג לתולדות האומנות ואומנות יצירה מציע מסלול ייחודי המאפשר לבוגריו להמשיך ללימודי המשך ל"תרפיה באומנות" תלמיד המעוניין בתוכנית זו חייב ללמוד במסלול דו-חוגי, החוג ללימודים רב תחומיים והחוג לתולדות האומנות. משך הלימודים הוא שישה סמסטרים שיתפרסו על פני **שנתיים בלבד** (כולל שני סמסטר קיץ).

תנאי הקבלה למסלול זהים לתנאי הקבלה לחוג.

מבנה לימודים:

על התלמיד לשלב לימודים בחוג ללימודים רב-תחומיים עם לימודים בהיקף שווה בחוג תולדות האומנות. בחוג יש לצבור בחוג 60 נקודות זכות מתוך 120 הדרושות לתואר ראשון. 60 נקודות בחוג מתחלקות לשלושה מקבצים בני 20 נקודות כל אחד:

על הסטודנט ללמוד:

- 1) מקבץ בפסיכולוגיה כולל סמינריון
- 2) מקבץ אומנות יצירה פרויקט גמר
- 3) מקבץ כללי המורכב מקורסים כלליים באוניברסיטה

מקבצי חובה:

1. **מקבץ בפסיכולוגיה** הכולל את הקורסים הבאים: מבוא לפסיכולוגיה; פסיכולוגיה התפתחותית; תיאוריות אישיות; פסיכופתולוגיה; סמינריון.

2. **מקבץ באומנות יצירה** הכולל את סדנאות היצירה (רישום, ציור, פיסול וצילום ועוד).
 3 **מקבץ כללי** מומלץ ללמוד את קורסים במוסיקה, קולנוע, אולם ניתן לבחור קורסים לפי רצונותיו והתעניינותו של הסטודנט.

תכנית לימודי ערב – מסלול דו-חוגי

(ראש התכנית: ד"ר זהר שגב)

תכנית לימודי ערב מעניקה תואר אקדמי ופותחת אפשרויות לימוד חדשות ומגוונות בפני אוכלוסיה עובדת בפרט, ולמעוניינים לרכז את לימודיהם בשעות אחה"צ והערב בכלל.
משך הלימודים: הלימודים נפרסים על פני שלוש עד ארבע שנים (שלושה סמסטרים בשנה כולל לימודי קיץ). על התליד לבחור קורסים, המתקיימים בין השעות 15:00-22:00, ממגוון המיקבצים המוצעים בלימודי ערב.
 תכנית זו מקבילה במתכונתה ללימודי בוקר למעט שעות הלימוד ומשך הלימודים. מבחר הקורסים והמיקבצים הוא בהתאם להיצע הקורסים הניתנים על ידי החוגים המקיימים לימודי ערב, ומכלול הקורסים המתקיימים בשעות אחה"צ והערב ופתוחים בפני משתתפי התכנית.

תוכנית לימודים מוסדית-תל"ם

ראש התוכנית: ד"ר אפרים לב

אחראית תוכנית: גב' הלמר-הרמן חגית

מרכזת תלמידים: גב' לילך גרשון-סודרי

מזכירה: גב' זינה גולדבאום

חברה הנמצאת בשלב מעבר מכלכלה עתירת עבודה לכלכלת ידע וטכנולוגיה, אנו עדים ללחץ חברתי גובר והולם להגדלת נגישות ההשכלה הגבוהה גם לאנשים עובדים, אשר מסיבות שונות לא למדו בצעירותם. מערך התל"ם באוניברסיטת חיפה מציע לימודים מרוכזים לתואר ראשון לעובדי מוסדות וגופים ממשלתיים וציבוריים. לימודים אלה מותאמים לעובדים (ימי לימוד מרוכזים במהלך השבוע ויום ו'), שעות לימודים מרוכזות אחה"צ, גמישות בתוכניות הלימוד) התוכניות מרחיבות את תחומי הידע הנדרשים במקומות העבודה המגוונים (מקבצים המותאמים לאוכלוסיות יעד, הרחבה של ידע בניהול ושירות ומקבץ כללי המשלב תחומים נוספים והפותח פתח ללימודים מתקדמים בעתיד).

תוכנית הלימודים

הלימודים מרוכזים ב-7-6 סמסטרים (בכל שנה 3 סמסטרים: **סתיו** (אוקטובר-ינואר), **אביב** (מרץ-יוני), **קיץ** (יולי-ספטמבר). הלימודים מתקיימים בקמפוס אוניברסיטת חיפה במהלך 16 שעות בשבוע. בנוסף יהיה על הסטודנט להשלים לימודי אנגלית עד רמת פטור. (הרחבה בנושא אנגלית בהמשך).

ימי לימוד מרוכזים

- ◆ יום ג' בין השעות 08:00-20:00 וביום ו' בין השעות 08:00-11:00
- ◆ קורסי השפה האנגלית (דרך המכינה הקדם אקדמית) מתקיימים בימי ו' בין השעות 11:00-14:15.

אפשרות נוספת

- ◆ אחרי צהריים – ימים א' וד' - בין השעות 15:15-20:00 ובימי ו' בין השעות 08:00-11:00. לתוכנית זו ניתן להירשם רק בסמסטר א' של שנה"ל האקדמית. ימי הלימודים קבועים עד סוף הלימודים. המסלול אינו נפתח בסמסטר ב'. ויפתח רק באם תתגבש קבוצה שלמה עפ"י הביקוש.
- ◆ קורסי השפה האנגלית (דרך המכינה) מתקיימים בימי ו' בין השעות 11:00-14:15.

תכני הלימוד

התכנית נבנתה בהתאם לצרכים של ציבור העובדים בכדי להקנות מידע חדש ועדכני בתחומים מתפתחים, הקשורים לשינויים החלים בעולם העבודה הציבורי והעסקי. תחומי הלימוד מגוונים ומותאמים לצרכי האוכלוסיות עבורן מיועדות התוכניות השונות. בין תחומי הלימוד (מיקבצי לימוד) ניתן למצוא: ניהול ושירותי אנוש, אוריינות מחשב, משפטים, מדעי המדינה, שירותי אנוש, קרימינולוגיה, מזה"ת ומדעי הרוח. נושאים אלו ניתנים להתאמה לפי צרכי קהלי היעד.

- ◆ תוכנית הלימודים הינה מובנית!!
- ◆ בכל אחד מהתחומים ילמד התלמיד כ-20 נקודות זכות (סה"כ יצבור 120 נ"ז). רוב הקורסים הינם בני 4 שעות סמסטריאליות ושווים 4 נקודות זכות. חובה להשתתף במהלך התואר ב-4 סמינריונים (כל סמינר נמשך 4 שעות סמסטריאליות ושווה 6 נקודות זכות).

אנגלית: על כל המועמדים הנרשמים לתוכנית תל"מ לבצע בחינת סיווג רמת אנגלית לפני תחילת לימודיהם האקדמיים. לא יתקבלו מועמדים אשר לא נקבעה להם רמת אנגלית לפני תחילת לימודיהם.

ניתן להיבחן בשתי מסגרות:

- ◆ בחינת סיווג במכינה הקדם אקדמית: במסגרת המכינה האוניברסיטאית באוניברסיטת חיפה מתקיימות בחינות סיווג רמה. ניתן לפנות ישירות למרכזת השפה האנגלית במכינה, הגב' בלה בוטניק טל: 8240433 מייל bbotnik@univ.haifa.ac.il או במזכירות המכינה האוניברסיטאית טל: 8240176. יש לברר את מועדי הבחינה ולתאם תאריך מתאים לפני הרישום ולפני פתיחת שנת הלימודים האקדמית.
- ◆ בחינת אמיר/אמירס: בחינות סיווג באנגלית הנערכות מספר פעמים בשנה ע"י המרכז הארצי לבחינות והערכות. ניתן לעשות בחינה רגילה (אמיר) או בחינה ממוחשבת (אמירס). יש לפנות למרכז הארצי בירושלים בטלפון: 02-6750647 ולבדוק את תאריכי הבחינה.

לבחינה ניתן להירשם במחלקה לשפות זרות באוניברסיטת חיפה, מגדל אשכול קומה 10 בטלפונים: 8249522, 8240751.

התשלום עבור הבחינות הינו נפרד ואינו חלק מודמי ההרשמה לאוניברסיטה או משכר הלימוד האוניברסיטאי ומיועד אך ורק לקביעת רמת האנגלית ולהתאמה לשלב הלימוד המתאים באנגלית לכל מועמד ומועמד.

בחינת הסינון תקבע את רמת האנגלית אליה ישתייך המועמד בראשית לימודיו. יש לבדוק את הרמה המתאימה מול מרכזת לימודי אנגלית במכינה האוניברסיטאית. על הסטודנט להירשם לקורס המתאים לרמה הנמוכה ביותר אליה סווג מיד בסמסטר ראשון ללימודים. סטודנט אשר לא יסיים את הרמה הנמוכה ביותר אליה סווג בתום השנה הראשונה ללימודיו לא יורשה להמשיך בלימודיו האקדמיים הרגילים.

תנאי מעבר שלב

על כל סטודנט לסיים במסגרת לימודיו בשנה א' 40 ש"ס בכדי לעבור לשנה ב'. סטודנט אשר לא סיים או לומד באותו הסמסטר אנגלית ברמה B לפחות לא יורשה להירשם לסמינרים באותו הסמסטר ויאלץ להשלים את הקורסים החסרים בתום התואר.

הערות חשובות:

1. כל האמור בתקנון הלימודים לתואר ראשון הכללי חל על תלמידי החוג. תכנית הלימודים המחייבת את התלמיד היא התכנית המתפרסמת בשנה בה החל את לימודיו בחוג, וכן בהודעות ובחוזרים המתפרסמים או במערכת ה-High-learn במהלך השנה.
2. קיימת חובת נוכחות של התלמיד בקורסים, השתתפותו של תלמיד בקורס תבוטל אם נוכחותו לא תהא מספקת (80% לפחות). לא תישלח התראה.

במסגרת הסמינריון חייב התלמיד:

- א) השתתפות פעילה.
- ב) **הגשת עבודה:** תוגש עבודה מקיפה ב-2 עותקים מודפסים למזכירות החוג בצירוף טופס הגשת עבודה על כל פרטיו ומעטפה מבוילת.
- ג) החוג לא מאשר כתיבת עבודה משותפת.

תאריכי הגשת עבודות: סמינריון הנלמד בסמסטר א' – תאריך אחרון להגשת עבודה: היום האחרון ללימודים של הסמסטר העוקב, אלא אם הודיע המורה על מועד מוקדם יותר. מסירת עבודה באיחור גוררת חובת תשלום שכר לימוד, גם אם אושרה הדחייה על-ידי החוג. נוסף על הדרישות הנ"ל, רשאי כל מורה בכל יחידת לימוד להטיל חובות נוספות לפי הבנתו. על התלמיד לעמוד בכל דרישות הקורס כפי שנדרש ע"י החוג בו הקורס מעוגן. כמו כן עליו לעמוד בציון העובר הנדרש בקורס.

בקורסים בהם מתקיימת בחינה סופית, אין להמירה בעבודה.

פרסום ציונים

הציונים בקורסים של החוג יתפרסמו במערכת ה־High-learn בכתובת <http://online.haifa.ac.il>. בשלב מאוחר יותר לאחר הזנת הציונים ע"י מדור בחינות למחשבי האוניברסיטה תוכלו לראות את ציוניכם דרך ה־internet תחת תיקיית "מידע ושירותים לסטודנט" בכתובת <http://enrolment.haifa.ac.il>

חובת הסטודנט לבדוק את ציוניו סמוך למועד פרסומם, ולוודא שכל הציונים מעודכנים במערכת הממוחשבת.

התקשורת בין המרצים לתלמידים ובין החוג לתלמידים תתבצע באמצעות המערכת הממוחשבת.

סילבוסים: בקורסים של החוג הסילבוסים יתפרסמו אך ורק במערכת המתוקשבת. על התלמיד לבדוק לפני כל שיעור הנחיות המרצה או החוג.

ערעורים על ציוני בחינות

תלמיד ראשי לערער על ציונו עד 10 ימים מיום פרסום הציונים. כל הערעורים יוגשו בכתב על הטופס המיועד לכך. תלמיד המערער על הציון יהיה מודע לכך שהבחינה כולה תיבדק מחדש והציון הסופי עלול להיות נמוך מהציון המקורי. תוצאות הערעורים ידווחו ע"י מזכירות החוג. תוצאות אלה הן סופיות ומחייבות. לא ניתן לערער על בחינה אמריקאית.

מחברות הבחינה נשמרות במזכירות החוג במהלך הסמסטר העוקב לבחינה, לאחר מועד מסירת הציון ובתום התקופה הן מושמדות.

דרישות אוניברסיטאיות:

הכרה בלימודים אקדמיים קודמים

תלמיד המבקש להתקבל לחוג על סמך לימודים קודמים בחוג אחר או במוסד אקדמי אחר יגיש עם הרשמתו לאוניברסיטה אישור לימודים רשמי ופירוט ציוניו מהמוסד בו למד, למזכירות החוג.

הכרה בלימודים קודמים תיבדק באופן פרטני ע"י ועדה בלתי תלויה. יש להגיש את הניירת הרלוונטית בצירוף טופס מתאים במזכירות החוג רק לאחר הרשמה וקבלה לחוג במהלך הסמסטר הראשון ללימודים. עפ"י החלטת המל"ג (המועצה להשכלה גבוהה) לא ניתן להכיר במסגרת לימודי התואר הראשון ביותר מ־30 נקודות זכות, כהכרה מלימודים קודמים שלא ממוסד אקדמי מוכר.

* לימודים אשר נלמדו בעבר וחורגים ממסגרת הזמן הסביר להגשה עבור הכרה בלימודים קודמים (5 שנים ומעלה) לא יוכרו ע"י הוועדה.

שקלול וציונים לב"א וזכאות לתואר

תלמיד זכאי לתואר בתנאי שהשלים את כל חובותיו האקדמיות על-פי דרישת הפקולטה והחוג/ים מבחינת היקף הקורסים והרכבם ועמד בכל התחייבויותיו לאוניברסיטה.

ציון הגמר נקבע כממוצע משוקלל של כל מקצועות הלימוד שנלמדו באוניברסיטת חיפה.

משקל המקצוע כמספר נקודות הזכות בתכנית המחייבת את התלמיד, ובכל מקרה בהתאם להיקף הנקודות שהחוג הכיר לכל קורס. ניתן לסיים את התואר במינימום של 120 נ"ז.

לאחר שישלים חובותיו האקדמיות לתואר ראשון, באחריות התלמיד לפנות למרכזת החוג אשר תעבייר את שקלול ציוניו למדור בוגרים בתנאי שהתלמיד אישר בחתימת ידו את ממוצע ציוניו הסופיים.

תאריך הזכאות לתואר יהיה מיום הגשת המטלה האחרונה לתואר (עבודה/בחינה). בשום מקרה לא יאושרו תיקוני ציונים לאחר שהחוג העביר למינהל התלמידים אישור על סיום הלימודים עם ציון משוקלל.

מידע כללי

הרישום בראשית השנה הוא לתוכנית לימודים שלמה, לא ניתן לעבור בין קבוצות.

תנאי קבלה

תוכניות הלימודים בחוג הינן תוכניות ייחודיות לאנשים אשר סיימו את לימודיהם התיכוניים בלבד (12 שנות לימוד ועמדו בבחינות הבגרות).

ניתן להגיש מועמדות לחוג מתחת לגיל 30 רק למי שבידו תעודת בגרות מלאה ועמד בבחינה הפסיכומטרית. הקבלה למועמדים אלו תהיה לפי חתך הקבלה החוגי והאוניברסיטאי.

תנאי קבלה למועמדים מעל גיל 30

מועמדים מעל גיל 30 בעלי תעודת בגרות מלאה (או זכאות לבגרות) או תעודת סיום מכינה, ממוסד אקדמי מוכר בלבד, ללא ציון פסיכומטרי יתקבלו במעמד סטודנט על תנאי חובה לעבור 2 קורסי בסיס בציון 70 לפחות בסמסטר הראשון ללימודים. אין צורך בפסיכומטרי כיון שהמסלול **מיועד למועמדים מגיל 30 ומעלה בלבד**.

- * מועמדים ללא תעודת בגרות וללא פסיכומטרי מעל גיל 30 יחויבו במכינת +30. את המכינה יש לסיים לפני תחילת הלימודים האקדמיים. לא יהיו קבלות על-תנאי.
- * תלמיד המבקש להתקבל לחוג על סמך לימודים קודמים בחוג אחר או במוסד אקדמי אחר יגיש עם הרשמתו לאוניברסיטה אישור לימודים רשמי ופירוט ציוניו מהמוסד בו למד, למזכירות החוג.

שעות קבלה מזכירות תלמידים:

ימים א'-ה' בין השעות: 09:00-13:00 ו-16:00-14:00

טלפון מערכת ניתוב שיחות:

שעות מענה טלפוני: 09:00-13:00

מייל חוגי: telm@univ.haifa.ac.il

לשון עברית

חוג לימודים לב"א (דו-חוגי)
 חוג לימודים למ"א
 ולימודים לתואר דוקטור בפילוסופיה
 ראש החוג: פרופ' מיכל אפרת

חברי הסגל האקדמי

פרופסור מן המניין: פרופ' יצחק אבישור (אמריטוס), פרופ' משה אור (אמריטוס), פרופ' אילן אלדר, פרופ' אהרון דולגופולסקי (אמריטוס), פרופ' יעקב מנצור (אמריטוס), פרופ' יוסף שיטריט.

פרופסור חבר: פרופ' מיכל אפרת.

מרצה בכיר: ד"ר יעקב גרונטפסט (גימלאי), ד"ר עירית מאיר, ד"ר משה מורגנשטרן, ד"ר יעל משלר, ד"ר אריה פילובסקי (גימלאי), ד"ר תמר צבי.

מרצה: ד"ר סול אזואלוס-אטיאס.

עמית הוראה: ד"ר אסנת ארגמן, ד"ר חיה פישרמן.

מזכירות החוג

עוזר מינהלי לראש החוג: **גב' לאה בטש**

שעות קבלה: ימים א'-ה', בין השעות 10.00-13.00

טלפון: 04-8249281

פקס: 04-8249732

הלימודים לתואר ראשון (ב"א)

מטרת הלימודים

מטרת הלימודים היא להעניק ללומדים בסיס עיוני ומתודי לחקירת הלשון העברית ובסיס עיוני להוראתה. מטרה זו תושג על-ידי הקניית ידיעה ממצה ומקיפה בלשון העברית בכיוון של העברית בזיקה לשפות שמיות או בכיוון של העברית במבט רב-תחומי (בלשני), כגון: לשון ותקשורת, לשון ומשפט, לשון ופסיכולוגיה, בלשנות חישובית.

תנאי הקבלה

1. עמידה בתנאי הקבלה הכלליים של האוניברסיטה ברמה הנדרשת על-ידי החוג.
2. עמידה בבחינת ידע בעברית (לתלמידים שלא כתבו את בחינת הכניסה הפסיכומטרית בעברית) בציון 120.

מבנה הלימודים

התלמיד חייב ללמוד במשך שנות לימודיו את לימודי העזר (במידת הצורך), את לימודי החובה דרג 1, דרג 2 ודרג 3 (וכן למלא את חובותיו באנגלית כשפה זרה) בהיקף של 38 נקודות זכות. למן השנה השניה יבחר כל תלמיד באחד משני מדורים: מדור "עברית ושפות שמיות" ומדור "עברית במבט רב-תחומי" בהיקף של 22 נקודות זכות.

סה"כ 60 נקודות זכות לתואר בחוג.

להלן פירוט השיעורים לפי דרגים:

לימודי עזר של החוג (דרג מכין)

1. תורת הניקוד	(מכ')	4 שש"ס	2 נ'
2. ערבית	(מכ')	4 שש"ס	2 נ'
או			
עיונים בטקסטים עבריים		2 שש"ס	2 נ'

בחינת פטור ב"תורת הניקוד" תיערך בתחילת סמסטר א', הבחינה היא רשות ולא חובה והיא מיועדת למי ששולט בחומר הלימוד, ומעוניין להיבחן כדי להיות פטור מהקורס. דוגמאות בחינה מצויות באתר החוג של האוניברסיטה באינטרנט. ציון המעבר בבחינה – 75. עיין להלן בסעיף "תנאי מעבר".

דרג 1

הדרכה ביבליוגרפית	ת'	2 שש"ס	2 נ'
תורת ההגה של העברית	ש"ת	4 שש"ס	4 נ'
סמנטיקה של העברית	ש'	2 שש"ס	2 נ'
תחביר הלשון העברית	ש"ת	4 שש"ס	4 נ'
העברית בת-ימינו	ש'	2 שש"ס	2 נ'
מבוא לבלשנות כללית	ש'	2 שש"ס	2 נ'
		סה"כ	20 נ'

דרג 2

4 נ'	4 שש"ס	ש"ת	תורת הצורות של העברית
4 נ'	4 שש"ס	ש"ת	לשון המקרא
2 נ'	2 שש"ס	ש"ת	ארמית מקראית
2 נ'	2 שש"ס	ש'	מבוא לבלשנות שמית
2 נ'	2 שש"ס	ש'	מבוא לפרגמטיקה ולשיח
2 נ'	2 שש"ס	ש'	שיעור בחירה (במדור)
4 נ'	4 שש"ס	ס'	סמינריון (במדור)

סה"כ 20 נ'

דרג 3

4 נ'	4 שש"ס	ש"ת	לשון חכמים
12 נ'	12 שש"ס	ש'	שיעורי בחירה (במדור)
4 נ'	4 שש"ס	ס'	סמינריון (במדור)

סה"כ 20 נ'

לימודי עזר מחוץ לחוג (שפות זרות)

0 נ'	4 שש"ס	אנגלית כשפה זרה
------	--------	-----------------

עין בתכנית הלימודים של המחלקה ללימודי שפות.

הערה: פטור מלימודי אנגלית – עין בשנתון זה בפרק "תקנון הלימודים" בסעיף "אנגלית כשפה זרה".

בדיקות פטור, בחינות, עבודות ותרגילים

1. בתחילת כל סמסטר תיערך בדיקת פטור בחומר הלימודים של תורת הניקוד (עין בסעיף "תנאי מעבר").
2. תלמידים שסיימו בית-ספר ששפת ההוראה בו היא ערבית, פטורים מלימודי ערבית ומחוייבים בקורס "עיונים בטקסטים עבריים". תלמידים שנבחנו בחינת בגרות בערבית ותלמידי החוגים: שפה וספרות ערבית והיסטוריה של המזרח התיכון – (למעט מסלול דו-חוגי, אשר אינו כולל לימוד השפה הערבית כלל) פטורים מלימודי ערבית.

עבודות סמינריוניות

1. התלמיד ישתתף השתתפות פעילה בסמינריון אצל שני מורים שונים ובשני תחומי מחקר שונים, ובמסגרתם יחויב בכתיבת עבודה סמינריונית. המורה רשאי להטיל בחינה על חומר ביבליוגרפי הקשור בנושא הסמינריון. התלמיד חייב לקבל ציון 60 לפחות בעבודה הסמינריונית כדי שהציון ישוקלל במניין נקודות הזכות.
 2. עבודה סמינריונית תוגש במהלך הקורס. כמו כן, תלמידים אשר למדו בסמסטר א' רשאים להגיש את העבודה הסמינריונית עד סוף סמסטר ב' ואלו שלמדו בסמסטר ב' רשאים להגיש את העבודה עד תחילת שנת הלימודים העוקבת.
- בנסיבות מיוחדות ובהסכמת המורה ניתן לדחות את מועד הגשת העבודה (ר' בסעיף "כללים להגשת עבודה סמינריונית" בפרק "מידע כללי" שבשנתון זה).

תלמידי שנה שלישית שצינום המשוקלל הוא 80 לפחות רשאים, במידה והם מעוניינים ללמוד במסגרת לימודי ב"א סמינריון מלימודי מ"א.

תנאי מעבר

א. ציון עובר

ציון המעבר הרגיל הנדרש לסיים קורס הוא 51, אך קיימים קורסים שבהם נדרש ציון מעבר גבוה יותר, והם:

(א) "תורת הניקוד": 75

(ב) "תורת ההגה של הלשון העברית": 60

(ג) עבודות סמינריוניות: 60

ב. 1. המעבר משנה א' לשנה ב' מותנה בעמידה בקורסים: תורת ההגה, תורת הניקוד,

ובהשגת ממוצע 60 לפחות בכל קורסי דרג 1.

2. תלמיד אינו רשאי להשתתף בסמינריון דרג 3 אלא אם כן סיים חובותיו באנגלית

כשפה זרה, ברמת "מתקדמים 2".

שקלול הציונים

ממוצע משוקלל של ציוני הקורסים (למעט "תורת הניקוד" ו"מכינה בערבית") מהווה 80%

הציון של שתי עבודות סמינריוניות מהווה 20%

מסלול מואץ – החוג מאפשר לתלמידים מצטיינים לסיים בתוך ארבע שנים את התואר הראשון והשני. במסלול זה נדרש התלמיד לכתוב עבודת גמר מחקרית (ראה פירוט בלימודים לתואר השני מ"א).

הלימודים לתואר השני (מ"א)

יו"ר הוועדה החוגית לתואר שני: פרופ' יוסף שיטריט

מטרת הלימודים

לימודי התואר השני מהווים המשך ללימודי התואר הראשון בחוג ללשון העברית; תכליתם להרחיב ולהעמיק את הידיעות בחקר הלשון העברית לתקופותיה, וכן לבסס ולהרחיב את השימוש בכלי המחקר ובשיטות המחקר הנהוגים בתחומי הפילולוגיה העברית והבלשנות העברית למקצועותיהן העיקריים על-מנת להכשיר את הלומדים למחקר עצמאי בתחום הלשון העברית וכבסיס עיוני להוראה בכיתות הגבוהות של בית-הספר התיכון.

מסלולי הלימוד והיקפם

הלימודים לתואר השני מתנהלים במסלולים הבאים:

מסלול א'	בהיקף כולל של	32 שש"ס.
מסלול ב'	בהיקף כולל של	36 שש"ס.
מסלול ב' – התמחות בעריכה לשונית	בהיקף כולל של	36 שש"ס.
מסלול אישי	בהיקף כולל של	32 שש"ס.
מסלול מואץ	היקף שעות המ"א כמו מסלול א'.	
מסלול ישיר לדוקטורט	ראה פרטים להלן.	

מסלול א' במסלול זה נדרש התלמיד לכתוב עבודת גמר מחקרית.

היקפם הכולל של הלימודים 32 שש"ס.

מסלול ב' במסלול זה נדרש התלמיד לכתוב בחינת גמר.

היקפם הכולל של הלימודים 36 שש"ס.

מסלול ב' – התמחות בעריכה לשונית – שילוב קורסים מתחומי חקר הלשון העברית עם לימודים ברמת תואר שני בעריכה הלשונית יקנו לתלמיד את התואר מוסמך בלימודי הלשון העברית וכן ספח המציין את תחום התמחותו בעריכה לשונית.

במסלול זה נדרש התלמיד ללמוד 36 שש"ס ולכתוב בחינת גמר ולהגיש עבודת עריכה לשונית.

מסלול אישי – מטרתו של המסלול לאפשר לתלמיד מצטיין ללמוד תחום מרכזי אחד, שבו הוא מעוניין להתמחות והמחייב לימוד קורסים מחוגים שונים ופקולטות שונות. במסלול זה התלמיד נדרש ללמוד 32 שש"ס ולכתוב עבודת גמר מחקרית.

מסלול מואץ – החוג מאפשר לתלמידים מצטיינים לסיים בתוך ארבע שנים את התואר הראשון והשני. במסלול זה נדרש התלמיד לכתוב עבודת גמר מחקרית (ראה פירוט להלן).

מסלול למורי לשון עברית בעלי ותק בהוראה – המסלול מיועד למורי לשון עברית בעלי ותק של 5 שנות הוראה שסיימו לימודי לשון עברית בציון משוקלל של 80 ומעלה. לימודי המסלול ירוכזו בימי ראשון. המסלול מכוון למסלול א' (עם תיזה) ולמסלול ב' (מבחני גמר).

מסלול ישיר לדוקטורט: מועמד המבקש להירשם כתלמיד מן המניין למסלול ישיר לד"ר חייב להיות בעל תואר ראשון ממוסד מוכר להשכלה גבוהה בארץ או בחו"ל, ואשר השיג בלימודי התואר הראשון בשני החוגים בהם למד ציון משוקלל של 90 לפחות.

התלמיד נדרש ללמוד קורסים מתכנית המ"א של החוג במסלול א' בהיקף של 26 שש"ס. פרטים על תכנית הלימודים ומבנה הלימודים במסלול זה ניתן למצוא בתקנון לימודי תואר שני ושלישי בשנתון זה ובאתר האינטרנט של הרשות ללימודים מתקדמים.

הערה בדבר בחירת הקורסים הניתנים על-ידי מורי החוג: בכל המסלולים הכלל הוא שהתלמיד לא ילמד יותר משיעור אחד (4 שש"ס) המוגדר כ"שיעור וסמינריון" שאינו שיעור חובה אצל אותו מורה. תלמיד במסלול א' רשאי לבחור ב"שיעור וסמינריון" אחד נוסף

בנושא שונה אצל מדריך עבודת המ"א שלו. אין הערה זו חלה על תלמידי המסלול האישי ואין היא חלה על קורסי חובה הניתנים על-ידי המורה.

משך הלימודים

משך הלימודים במסלול א' ובמסלול האישי הוא שלוש שנים. במסלול ב' ובמסלול ב' – התמחות בעריכה לשונית הוא שנתיים. במסלול מואץ – ארבע שנים לשני התארים. במסלול ישיר לדוקטורט – ארבע שנים.

תנאי קבלה

ללימודי התואר השני בלשון העברית יוכלו להתקבל בעלי תואר ב"א בחוג ללשון העברית באוניברסיטה מוכרת, שציונם הסופי המשוקלל בחוג הזה הוא 76 לפחות וציונו בחוג השני לב"א אינו נופל מ-76.

מועמד בעל תואר ראשון ממוסד להשכלה גבוהה ששפת ההוראה בו אינה עברית חייב לעמוד בבחינת ידע בעברית ברמה הנדרשת על-ידי האוניברסיטה כתנאי לקבלתו ללימודים. תלמיד בעל תואר ב"א בחוגים אחרים שציונו הסופי המשוקלל בכל אחד מן החוגים שבהם למד הוא 70 לפחות, יוכל להתקבל ללימודי השלמה לקראת הצגת מועמדותו לתואר שני. התלמיד יחוייב בקורסי השלמה במסגרת תכנית הב"א בלשון עברית (במשך שנה אקדמית אחת) בהיקף שייקבע על-ידי הוועדה החוגית. הציון המשוקלל בלימודי ההשלמה לא יפחת מציון 80 (למסלול א') ומציון 76 (למסלול ב'). מעמדו של התלמיד במקרה זה, הוא של תלמיד הולמד לקראת הצגת מועמדות למ"א. עם סיום ההשלמות כנדרש, יירשם מחדש ויצג מועמדותו ללימודי תואר שני.

למסלול א' יתקבל תלמיד שציונו המשוקלל בשני החוגים לתואר ראשון הוא 80 לפחות, כמו כן ציון כל אחת משתי העבודות הסמינריוניות בחוג לא יהיה נמוך מ-85.

למסלול ב' – תכנית בעריכה לשונית יתקבל תלמיד:

- א. בעל תואר ראשון בחוג ללשון העברית באוניברסיטה מוכרת, שציונו הסופי המשוקלל הוא 80 לפחות וציונו בחוג השני (בתואר הראשון) אינו נופל מ-76.
- ב. עמד בהצלחה (ציון עובר) בבחינת הכניסה שמקיים החוג לתוכנית.
- ג. עמד בהצלחה בראיון הקבלה שלאחר הבחינה.

בעל תואר ראשון בחוגים אחרים, שציונו המשוקלל בכל אחד מן החוגים שבהם למד הוא 80 לפחות, יוכל להתקבל ללימודי השלמה לקראת הצגת מועמדותו לתואר שני בעריכה הלשונית. התלמיד יחוייב בקורסי השלמה במסגרת תכנית הבוגר בלשון העברית במשך שנה אקדמית אחת, בהיקף שייקבע בידי הוועדה החוגית לתואר שני. הציון המשוקלל בלימודי ההשלמה לא יפחת מ-80. תלמיד כזה הנדרש ללמוד לימודי השלמה ואשר אינו דובר עברית, היינו לא סיים חוק לימודיו בבית ספר ששפת ההוראה בו עברית, יידרש לעמוד בבחינת ידע בעברית (יע"ל) ולעמוד בה **בציון 130** לפחות.

תלמיד שעמד כנדרש בדרישות לימודי ההשלמה ומבחן היע"ל יוכל לגשת למבחן הכניסה שמקיים החוג לתוכנית העריכה הלשונית ולראיון הקבלה שלאחר הבחינה ואלה יקבעו קבלתו ללימודי התואר השני בתוכנית העריכה הלשונית.

תלמיד הלומד במסלול ב' ומבקש לעבור למסלול א' יתקבל אם ממוצע ציוניו בשלושה קורסי דרג 4 הוא 85 ומעלה או במידה וקיבל ציון של 85 ומעלה בעבודה סמינריונית בחוג ללשון העברית בלימודי המ"א ויש איש סגל מקרב מורי החוג המסכים להנחותו.

למסלול אישי יתקבל תלמיד שציונו המשוקלל בשני החוגים לתואר ראשון הוא 85 לפחות, כמו כן ציון כל אחת משתי העבודות הסמינריוניות בחוג לא יהיה נמוך מ-85.

למסלול מואץ יתקבל תלמיד שציונו המשוקלל בחוג הוא 90 ומעלה, ועומד בכל התנאים המפורטים להלן.

מבנה הלימודים

מסלול א'

א. לימודים עיקריים (28 ש"ס)

קורס חובה למ"א	4 ש"ס
סמינר מחקר מחלקתי	4 ש"ס
שפה שמית עתיקה/שפה יהודית	4 ש"ס
2 סמינריונים	8 ש"ס
2 שיעורי בחירה	8 ש"ס

ב. שיעורי בחירה מחוץ לחוג (4 ש"ס)

על התלמיד לבחור ב-4 ש"ס מחוץ לחוג, בדרג 3 עד 5 באישור מדריך עבודת הגמר ויו"ר הוועדה החוגית לתואר השני, וזאת בזיקה ישירה לנושא עבודת הגמר שבחר. באין מדריך ונושא לא ניתן להתחיל לשמוע שיעורי בחירה אלה שמחוץ לחוג.

ג. לימודי עזר

מדריך עבודת הגמר רשאי לחייב את התלמיד (לפי הצרכים הספציפיים של עבודת הגמר) ללמוד שפה זרה מודרנית במקום קורס אחד משיעורי הבחירה (לצורך עניין זה בלבד לימודי שפה זרה בהיקף של 8 ש"ס יחשבו כקורס בחירה בהיקף של 4 ש"ס).

ד. עבודות ובחינות

- על התלמיד לקבל ציון "עובר" בכל הקורסים שהוא משתתף בהם (כולל קורסי השפות), וזאת בהתאם לתקנון לימודי התואר השני.
- התלמיד ייבחן, לפי החלטת המרצה, בכתב או בעל-פה או יכתוב עבודה בהיקף מצומצם (רפראט) בכל אחד מהקורסים, שהוא משתתף בהם.
- התלמיד יגיש שתי עבודות סמינריוניות.
- לאחר שהוגשה עבודה סמינריונית אחת, ולא יאוחר מהיום האחרון לחופשת הסמסטר השלישי ללימודי המ"א, על התלמיד להגיש הצעת תיזה לעבודת הגמר המחקרית, מאושרת ע"י אחד ממורי החוג, שישמש כמדריך.
- הצעת העבודה טעונה אישורה של הוועדה החוגית ללימודי מ"א.
- במידה והצעת התיזה לא תאושר ע"י הוועדה החוגית לתואר שני עד 1 לאוקטובר של סוף השנה השניה ללימודיו, יאלץ לעבור למסלול ב' (ללא הגשת תיזה).

7. עבודת הגמר המחקרית תישפט על-ידי המדריך וקורא נוסף והציון הממוצע שלהם ייקבע כציון עבודת הגמר המחקרית.

ה. שיקול הציונים

עבודת הגמר המחקרית	40%
שתי עבודות סמינריוניות	20%
קורסים ותרגילים	40%
סה"כ	100%

מסלול ב'

א. לימודים עיקריים (32 שש"ס)

קורס חובה למ"א	4 שש"ס
סמינר מחקר מחלקתי	4 שש"ס
שפה שמית עתיקה/שפה יהודית	4 שש"ס
3 סמינריונים	12 שש"ס
2 שיעורי בחירה	8 שש"ס

ב. שיעור בחירה מחוץ לחוג (4 שש"ס)

שיעור בחירה מחוץ לחוג בדרג 3 עד 5 בהיקף 4 שש"ס.

ג. בחינת גמר מ"א

במסלול זה נדרש התלמיד להיבחן בחינת גמר. תלמיד רשאי להיבחן רק לאחר שסיים את כל חובות הקורסים ובכלל זה הגשת כל העבודות הסמינריוניות. מועד הבחינה – ינואר, מאי, נובמבר. ציון המעבר בבחינת הגמר הוא 76.

ד. עבודות ובחינות

1. על התלמיד לקבל ציון "עובר" בכל הקורסים שהוא משתתף בהם וזאת בהתאם לתקנון לימודי התואר השני.
2. על התלמיד לכתוב שלוש עבודות סמינריוניות בחוג.

ה. שיקול הציונים

בחינת הגמר	30%
3 עבודות סמינריוניות	30%
קורסים בחוג ומחוץ לחוג	40%
סה"כ	100%

מסלול ב' - התמחות בעריכה לשונית

א. לימודים עיקריים (32 שש"ס)

קורס חובה למ"א	4 שש"ס
יסודות העריכה הלשונית והטקסטואלית	4 שש"ס
שפה שמית עתיקה/שפה יהודית	4 שש"ס
2 סמינריונים	8 שש"ס

- 1 סמינריון ייעודי לתלמידי תכנית ההתמחות 4 שש"ס
4 סדנאות בעריכה לשונית 8 שש"ס

ב. שיעור בחירה מחוץ לחוג

שיעור בחירה מחוץ לחוג בעלי זיקה לעריכה לשונית בדרג 3 עד 5 בהיקף 4 שש"ס.

ג. בחינת גמר מ"א

במסלול זה נדרש התלמיד להיבחן בחינת גמר בסמינריון הייעודי שבחר ואשר כתב בו עבודה סמינריונית. תלמיד רשאי להיבחן רק לאחר שסיים את כל חובות הקורסים ובכלל זה הגשת כל העבודות הסמינריוניות. מועד הבחינה – ינואר, מאי, נובמבר. ציון המעבר בבחינת הגמר הוא 76.

ד. הגשת עבודת עריכה לשונית של טקסט עברי

התלמיד יגיש עבודת עריכה לשונית של טקסט עברי (מקורי או מתורגם) בהיקף של 10 עד 20 עמודים לאחד המורים בתכנית העריכה הלשונית. ציון מעבר בעבודה הוא 76.

ה. בחינות בקורסים ובסדנאות

1. התלמיד ייבחן, לפי החלטת המרצה, בכתב או בעל-פה או יכתוב עבודה בהיקף מצומצם (רפראט) בכל אחד מהקורסים שהוא משתתף בהם.
2. על התלמיד לכתוב 3 עבודות סמינריוניות, שאחת מהן לפחות תעסוק בחקר הטקסט העברי או בתורת הסגנון והרטוריקה.
3. בסדנאות העריכה התלמיד יגיש עבודה מעשית על אחד הטקסטים שיתבקש לערוך.

ו. שיקולול הציונים

30%	בחינה ועבודת גמר
30%	2 עבודות סמינריוניות
40%	קורסים בחוג ומחוץ לחוג
100%	סה"כ

מסלול א' – אישי

התכנית תכלול קורסים בסיסיים ומתקדמים המוצעים בחוגים השונים של הפקולטות השונות בהיקף כולל של 32 שש"ס. על התלמיד לכתוב עבודה סמינריונית אחת אצל מדריכו בחוג ללשון העברית והשניה באחד הקורסים שבחר. לפחות 70% מקורסי החובה והבחירה יהיו בדרג 4 ומעלה. יתר הקורסים יהיו בדרג 3 לפחות.

שיקולול הציונים כמו במסלול א'.

ראה מסלול לימודים אישי – נוהל הרשמה ודרישות לימודיות בפרק לימודים לתואר שני – מידע כללי.

המסלול המואץ לתואר שני

מטרת הלימודים

החוג מציע לתלמידים מצטיינים לסיים תוך ארבע שנים (8 סמסטרים) את התואר הראשון והשני. מסלול זה מאפשר קבלת תואר "בוגר" עם השלמת מכסת לימודי הב"א, תוך כדי הלימודים לתואר שני. תלמיד שיזוהה כמצטיין יוכל בשנה השלישית ללימודיו לתואר הראשון

להתחיל ללמוד קורסים לתואר שני (לא יותר מ- 12 שש"ס) במעמד "תלמיד על תנאי" ויהיה עליו להשלים את כל חובות התואר הראשון עד לסוף השנה השלישית ללימודיו. במידה ויתקבל התלמיד ללימודי התואר השני בשנה העוקבת, יוכרו קורסים אלה כחלק מתוכנית הלימודים למ"א. על התלמיד להציג את אישור הזכאות לתואר הראשון עד תום הסמסטר הראשון של לימודי התואר השני כתנאי להמשך לימודיו לתואר שני בסמסטר ב'. **המסלול אישי**. על הסטודנט יהיה להגיש את הצעת התיזה בתחילת השנה הרביעית. עם השלמת כל החובות לתואר שני, כולל כתיבת עבודת הגמר המחקרית ושיפוטה, יהיו זכאים תלמידי המסלול המואץ לקבל תואר "מוסמך האוניברסיטה" בחוג ללשון העברית. היקף הלימודים והחובות במסלול זה זהים לאלו במסלול א' של החוג.

תנאי קבלה

יתקבלו לתכנית תלמידים שסיימו את לימודי שנה ב' בחוג בציון 90 לפחות ויש בידם מכתב מאת מורה מדרגת מרצה בחוג המוכן להנחותם בעבודת התיזה וללוותם במסלול, ולאחר ראיון עם יו"ר ועדת מ"א חוגית במהלך הקיץ שבין שנה ב' ל-ג'. לתוכנית יתקבלו סטודנטים שכתבו לפחות עבודה סמינריונית אחת והשיגו בה ציון 90 לפחות. תכנית הלימודים תיקבע בתאום עם ועדת מ"א חוגית.

מסלול הלימודים

שנה א' – על-פי תכנית הלימודים לב"א

שנה ב' – על-פי תכנית הלימודים לב"א

שנה ג' – על-פי תכנית הלימודים לב"א, וכן קורסים מתכנית הלימודים למ"א:

סמינר מחקר 4 שש"ס

קורס חובה 4 שש"ס

שפה שמית 4 שש"ס

סה"כ במ"א 12 שש"ס

שנה ד' – סיום חובות התואר השני במסלול א'

סמינריון 4 שש"ס

סמינריון 4 שש"ס

קורס בחירה 4 שש"ס

קורס בחירה 4 שש"ס

שיעור בחירה מחוץ לחוג

דרג 3 עד 5 באישור מנחה התיזה 4 שש"ס

סה"כ 20 שש"ס (מסלול א')

עבודת גמר מחקרית

בהתאם לנהלים של מסלול א'.

הערות:

1. השנה החמישית במסלול א' תוקדש לכתיבת התיזה.
2. עבודת התיזה תוגש לשיפוט בתום השנה החמישית, כולל חופשת הקיץ.
3. משך הלימודים הכללי לתואר ראשון ושני במסלול המואץ יעמוד על חמש שנים.

תנאים אקדמיים

לתוכנית יתקבל תלמיד בשנת לימודיו השלישית לתואר הראשון וזאת אם עמד בתנאים הבאים:

א. בסיום שנה ב' ללימודי סיים את כל קורסי החובה של שנים א' ו-ב' לתואר ראשון בשני החוגים;

ב. סיים את הקורסים של החוג בשנים א' וב' בציון ממוצע של 90 ומעלה;

ג. סיים סמינריון אחד בחוג וציונו 90 ומעלה;

ד. המציא אישור מראש-החוג האחר (לא החוג ללשון העברית שבו הוא מבקש להמשיך למ"א), המציין כי יוכל לסיים את כל חובות הלימודים לתואר בוגר עד תום השנה השלישית ללימודיו;

ה. יציג מכתב מאת מורה מדרגת מרצה בחוג המוכן להנחותו בעבודת התיזה וללוותו במסלול. המנחה יציין במכתבו את הנושא המוצע לתיזה;

ו. הומלץ על-ידי מורי החוג לועדת המ"א החוגית.

ועדת המ"א החוגית (באישור הדיקן ללימודים מתקדמים) היא הגוף שיחליט על קבלת סטודנטים למסלול. היוזמה להתקבל למסלול המואץ יכולה לבוא מצד התלמיד או מצד מורי החוג.

עם השלמת חובות הב"א יהיה התלמיד זכאי לתואר "בוגר האוניברסיטה" כמקובל באוניברסיטה. עם השלמת חובות המ"א – כולל עבודת המ"א (תיזה) יהיה התלמיד זכאי לתואר "מוסמך" בחוג ללשון העברית.

תלמיד שלא יסיים את כל חובותיו לתואר בוגר בתום השנה השלישית ואשר לא יגיש הצעת תיזה – מאושרת על-ידי מדריכו (חבר סגל החוג הרשאי להדריך לתיזה) – עד ל-1 באוגוסט (קיץ תום השנה השלישית לתואר ראשון) לא יורשה להמשיך במסלול המואץ למ"א.

כפיפות

המסלול המואץ והלומדים בו יהיו באחריות הוועדה החוגית ללימודי תואר שני.

נוהל

תוכנית המסלול, מבנה ותנאיה מותאמים וכפופים לדרישות תקנון לימודי תואר שני באוניברסיטה (בכלל זה "זכאות וחובות כספיות", ר' תקנון לימודי תואר שני).

תכנית לימודי מ"א בחוג ללשון העברית למורים בעלי תעודת הוראה וותק בהוראת לשון עברית

מטרת הלימודים

התכנית מבקשת להקנות הכשרה אקדמית מתקדמת בלשון העברית ברמת התואר השני למורים ללשון העברית בעלי תואר ראשון ובעלי תעודת הוראה אוניברסיטאית בלשון עברית. התכנית המיוחדת מיועדת לענות על הצרכים של ציבור המורים ללשון העברית בחטיבה העליונה וכוללת קורסים מתחומים שונים של חקר הלשון העברית, תחומים המקיפים נושאים שהם חלק מתכנית הלימודים בבתי הספר בכלל ובמתכונת הברגרות החדשה בפרט. התכנית תתרכז ביום הוראה אחד או לכל היותר שני ימי הוראה.

4 ש"ס מתוך לימודי התכנית (מסלול א' ומסלול ב') יינתנו במסגרת מיוחדת של קורס קריאה מודרכת. תלמידי מסלול א' בתכנית ימלאו את חובת קורס זה עם מנחה התיזה שלהם בקריאה מודרכת בתחום התיזה. תלמידי מסלול ב' בתכנית ימלאו חובת קורס זה בקורס מודרך שיינתן על ידי כלל מורי החוג ויעסוק בהשקפה שבין תחומי המחקר הלשוני והבלשני הנלמדים ונחקרים בחוג לבין הוראת העברית. תלמידי התכנית יידרשו לכתוב עבודת רפראט בקורס בליווי מורה או מורי הקורס.

נדגיש כי מסלול ב' בתכנית זו אינו כולל את מסלול העריכה.

תנאי קבלה לתכנית

אוכלוסיית היעד

מורים בעלי תעודת הוראה בלשון עברית, ובעלי ותק של למעלה משלוש שנות הוראת לשון במוסד לימודי המוכר על ידי משרד החינוך, ואשר הם בעלי תואר בוגר בלשון עברית.

סף קבלה (ציונים מינימליים בתואר ראשון)

לתכנית יתקבל מי שהוא בוגר החוג ללשון העברית באוניברסיטאות שציונו הסופי (משוקלל) בלשון עברית הוא 80 ומעלה (ציונו בחוג השני הוא 76 ומעלה כנדרש לקבלה למ"א). למסלול א' בתכנית יתקבל מועמד אשר קיבל ציון 85 ומעלה בשתי עבודות סמינריוניות שכתב בחוג ללשון עברית בלימודי התואר הראשון שלו.

הערה בדבר לימודי השלמה

כפי שהוסבר אין תכנית זו מכוונת למי שנוקק ללימודי השלמה (בשל הדסציפלינה הלימודית ממנה בא או בשל ציונים).

תנאי בסיום התכנית (זכאות לתואר מ"א):

מסלול א': סיום מוצלח (ציון עובר) של 32 שש"ס לפי מבנה הלימודים שלעיל; סיום מוצלח של התיזה.

מסלול ב': סיום מוצלח (ציון עובר) של 36 שש"ס לפי מבנה הלימודים שלעיל ופירוט התכנית שלהלן;

עמידה במבחן גמר כנדרש לסיום חובות מ"א במסלול ב' בחוג.

פריסת הלימודים (על פני השבוע ועל פני השנה האקדמית)
 התכנית תתרכז ביום הוראה אחד או לכל היותר שני ימי הוראה.

מסלולי הלימודים

מסלול א' (עם תיזה): 32 שש"ס (4 שש"ס מאלה קריאה מודרכת) משך נורמטיבי 3 שנים
 כולל הגשת תיזה;
 מסלול ב' (בלא תיזה): 36 שש"ס (4 שש"ס מאלה קריאה מודרכת) משך נורמטיבי שנתיים
 כולל גישה למבחני הגמר.

פירוט תכנית הלימודים (מבנה הלימודים)

מסלול א'

א. לימודי חובה:

קורס חובה למ"א	4 שש"ס
סמינר מחקר מחלקתי	4 שש"ס
שפות שמיות / שפות יהודיות	4 שש"ס

ב. לימוד חובה במסלול:

קורס קריאה מודרכת (מנחה התיזה)	4 שש"ס;
--------------------------------	---------

ג. לימודי בחירה בחוג:

2 סמינריונים — 4 שש"ס X 2 =	8 שש"ס
1 שיעורי בחירה —	4 שש"ס

ד. השלמת 4 שש"ס (מדרג 3 ומעלה):

לפי נושא התיזה שיעורים מחוץ לחוג	4 שש"ס
או שיעור בחירה נוסף בחוג	4 שש"ס

מסלול ב'

א. לימודי חובה:

קורס חובה למ"א	4 שש"ס
שפות שמיות / שפות יהודיות	4 שש"ס

ב. לימוד חובה במסלול:

קורס קריאה מודרכת (מורי החוג)	4 שש"ס
-------------------------------	--------

ג. לימודי בחירה בחוג:

3 סמינריונים — 4 שש"ס X 3 =	12 שש"ס
2 שיעורי בחירה — 4 שש"ס X 2 =	8 שש"ס

ד. לימוד מחוץ לחוג

שיעור מחוץ לחוג	4 שש"ס
-----------------	--------

לימודים לקראת תואר שלישי (Ph.D.)

יו"ר ועדת הדוקטורט החוגית: פרופ' אילן אלדר

לשם קבלת התואר "דוקטור לפילוסופיה" על תלמיד המחקר לתכנן ולבצע מחקר מקורי ועצמאי, שיש בו משום תרומה לקידום הידע וההבנה בתחום המחקר, ולכתוב חיבור מדעי לפי המבנה והמינוח המקובלים בספרות המקצועית שבתחומי הבלשנות וחקר הלשון העברית. כמו כן חייב תלמיד המחקר לעמוד בהצלחה בלימודים שהוטלו עליו ובכל החובות שחלות על-פי תקנון הלימודים לתואר שלישי של הרשות ללימודים מתקדמים. משך הלימודים לתואר שלישי הוא ארבע שנים.

הלימודים נחלקים לשני שלבים:

תלמיד מחקר שלב א' – שנה (שני סמסטרים מקבלת התלמיד עד הגשת הצעת המחקר).

תלמיד מחקר שלב ב' – לא יותר משלוש שנים.

משך הלימודים לתואר דוקטורט הוא 4 שנים. את הצעת המחקר יש להגיש בתום השנה הראשונה מתחילת הלימודים.

תנאי קבלה

רשאי להגיש מועמדותו כתלמיד מחקר כל בעל תואר "מוסמך" בלשון עברית ממוסד מוכר להשכלה גבוהה בארץ ובחו"ל, שלמד במסגרת מסלול מחקרי (עם כתיבת עבודת גמר מחקרית) והשיג לפחות ציון סופי משוקלל "טוב" (08) בלימודיו לתואר השני וציון "טוב מאוד" (68) בעבודת הגמר המחקרית. מוסמכי חוגים אחרים (בלשניים או ספרותיים עם מגמה בלשנית) המבקשים להתקבל יחוייבו בלימודי השלמה. ההשלמות תיקבענה בהמלצת המנחה לפי נתוני המועמד ובאישור ועדת הדוקטורט החוגית והרשות ללימודים מתקדמים. בעלי תואר שני שלמדו במסלול ב' (ללא כתיבת עבודת גמר מחקרית) לא יתקבלו אלא לאחר השלמת חובות מסלול א' (כולל כתיבת עבודת גמר מחקרית ברמה הנדרשת) ראו להלן "מסלול לימודי השלמה לקראת התואר השלישי".

מועמדים מוסמכי אוניברסיטאות מוכרות מחו"ל וכן מוסמכי אוניברסיטאות בעלות שלוחות בישראל, אשר פועלות באישור המועצה להשכלה גבוהה, יחויבו לעמוד בהצלחה בבחינת ה-GRE ראה עמ' 158 בשנתון.

נדרשות שתי המלצות של אנשי סגל אקדמי בכירים, אשר לימדו בעבר את המועמד והיכולים להעיד על כישוריו המחקריים (אחת מהן של מנחה התיזה). על המועמד לציין בבקשה את תחום המחקר שבו הוא רוצה להתמחות או את נושא המחקר שעליו הוא מבקש לכתוב את הדוקטורט, ולצרף העתקים מתעודת "בוגר" ו"מוסמך", גליונות ציונים מאושרים ל"ב"א ול"מ"א, קורות חיים ועותק מעבודת הגמר למ"א; ואם יש למועמד פרסומים בספרות מקצועית – עליו לצרפם לבקשה.

בדיקה בעברית

מועמדים בעלי תואר שני ממוסד מוכר להשכלה גבוהה ששפת ההוראה בו אינה עברית חייבים לעמוד בבחינת ידע בעברית כתנאי לקבלתם ללימודים. הרמה הנדרשת תיקבע על-ידי הוועדה ללימודי תואר שלישי.

מהלך הלימודים

כל מועמד ללימודי תואר שלישי יבחר מנחה או מנחה בצירוף מנחה שותף מחברי הסגל הבכירים של החוג. על המועמד לקבל בכתב את הסכמתו של המנחה או הסכמתם של המנחים המיועדים. המנחים יאושרו סופית על-ידי ועדת הדוקטורט החוגית בהתאם לתחום ההתמחות של התלמיד המחקר. ועדת הדוקטורט תחליט האם להקים ועדה מלווה מורחבת לתלמיד. הוועדה המלווה, שתכלול שלושה חברים – ובכללם המנחה שנתן את הסכמתו להנחות את התלמיד – תמונה עם הגשת הצעת המחקר. בשלב הלימודים הראשון שיימשך שנה אחת יעסוק התלמיד בהכנת הצעת מחקר מפורטת שתוגש בחתימת המנחה או המנחים ליו"ר ועדת הדוקטורט החוגית. הוועדה החוגית ללימודי תואר שלישי, בהתייעצות עם מנחה העבודה, תקבע לתלמיד המחקר את תכנית הלימודים שלו ואת היקפה. היקף התכנית לא יעלה על 16 שש"ס ולא יותר מ-4 קורסים. הוועדה רשאית להטיל על התלמיד חובת בחינה (בכתב או בעל-פה) בשיעורים שהתלמיד נדרש להשתתף בהם; בסמינריונים נדרשת רק חובת השתתפות פעילה. הוועדה החוגית רשאית לדרוש ידיעת שפות זרות. עם אישור ההצעה על-ידי ועדת הדוקטורט החוגית והרשות ללימודים מתקדמים יתקבל המועמד כתלמיד מחקר שלב ב'. עם סיום עבודת המחקר יגיש התלמיד את עבודתו באישור המנחה או הוועדה המלווה לוועדת הדוקטורט החוגית.

עם סיום חובותיו של תלמיד המחקר כנדרש על-פי התקנון, ועדת הדוקטורט החוגית תמליץ על העבודה לשיפוט. בתום הליך השיפוט תמליץ הוועדה בפני הדיקן ללימודים מתקדמים לאשר את עבודת הד"ר או לדחותה.

למידע נוסף נא לעיין בתקנון לימודים לתואר השלישי בשנתון האוניברסיטה.

לימודי מסלול ישיר לדוקטורט – מועמד המבקש להירשם כתלמיד מן המניין למסלול ישיר לד"ר חייב להיות בעל תואר ראשון בלשון עברית ממוסד מוכר להשכלה גבוהה בארץ או בחו"ל, ואשר השיג בלימודי התואר הראשון בשני החוגים בהם למד ציון משוקלל של 90 לפחות.

התלמיד נדרש לשמוע קורסים מתכנית המ"א של החוג במסלול א' בהיקף של 26 שש"ס לפחות. במסגרת היקף הלימודים הנ"ל על התלמיד לכתוב שתי עבודות סמינריוניות ולקבל בכל אחת מהן ציון 90.

תלמיד שיעמוד במטלות הלימודים ובציונים הנדרשים ויגיש בתום הסמסטר השלישי ללימודיו במסלול את הצעת המחקר והיא תאושר על ידי הגורמים האקדמיים תוך שנתיים, יעבור למעמד של תלמיד מחקר שלב ב' ויקבל תעודת מוסמך.

מסלול לימודי השלמה לקראת התואר השלישי

מועמד המבקש להירשם ללימודי השלמה לקראת התואר השלישי והינו בעל תואר "מוסמך" ללא עבודת גמר שהשיג בלימודי התואר השני ציון סופי משוקלל 80 לפחות (וכמו כן ציון כל אחת משתי העבודות הסמינריוניות בתואר השני בחוג לא היה נמוך מ-85), חייב למלא את התנאים הבאים:

- א. להשלים את כתיבת עבודת הגמר המחקרית (תיזה), כמקובל במסלול א' בציון 86 לפחות.
- ב. להמציא אישור בכתב ממנחה אשר יסכים להנחותו בעבודת הגמר המחקרית (לעניין הסמכות להנחות עבודת דוקטור ראו בתקנון לימודים לתואר השלישי, סעיף 2.5).
- ג. במידת הצורך, יעמוד המועמד בתכנית הלימודים שתיקבע לו על ידי הוועדה החוגית ללימודי התואר השלישי.

סיום לימודי השלמה לתואר השלישי אינו מהווה קבלה אוטומטית ללימודי תואר שלישי. המועמד יגיש את מועמדותו והוועדה החוגית ללימודי תואר שלישי תמליץ בפני הדיקן ללימודים מתקדמים האם לקבל את המועמד ללימודי תואר שלישי.

משך הלימודים הנורמטיבי במסלול לימודי השלמה הינו שנה אחת בלבד. חריגה מכלל זה טעונה המלצת המנחה, יו"ר הוועדה החוגית לתואר שלישי ואישור הדיקן ללימודים מתקדמים.

מוסיקה

חוג לימודים לב"א (דו-חוגי)

ראש החוג: ד"ר איתן שטיינברג

חברי הסגל האקדמי

פרופסור חבר (אמן): פרופ' עודד זהבי, פרופ' אריק שפירא.

חוקרת בכירה: ד"ר אדה דוברובצקי.

מרצה בכיר: ד"ר איתן שטיינברג.

מרצה: מר יובל שקד.

עמית הוראה: גב' תהילה איצקוביץ', מר אלברט בגר, ד"ר ענבל גוטר אלכסנדרון, ד"ר שושנה וייך-שחק, מר תייסיר חדאד, מר איציק מזרחי, גב' אירנה פרידלנד, מר אסף תלמודי.

מזכירות החוג

עוזר מינהלי לראש החוג: רויטל זלצברג

שעות הקבלה: ימים א'-ה', בין השעות 9.30-11.00

מיקום: קומה 3, חדר 318, משכן לאמנויות

טלפון: 04-8240754, פקס: 04-8249371

דואר אלקטרוני: rzalzburg@univ.haifa.ac.il

הלימודים לתואר ראשון (ב"א)

מטרת הלימודים

החוג שואף להקנות את הידע האקדמי והמקצועי בדיסציפלינות מוסיקליות רלוונטיות, תוך שימת דגש על רב-גוניתה של המוסיקה ונקודות ההשקה בין סוגי מוסיקה שונים. לשם השגת המטרה הזו יוטל על התלמידים שיעמדו בתנאי הקבלה של החוג להכשיר את

עצמם:

1. במרכיבים הבסיסיים של תורת המוסיקה: הרמוניה, סולפג', קונטרפונקט, תורת הכלים ותורת הצורות (לרבות בדיסציפלינות הפופולריות) ברמה שתאפשר גישה עיונית ומחקרית לחומרים מוסיקליים נרחבים.
2. במיומנויות טכנולוגיות הנדרשות מהמוסיקאי בן המאה ה-21 תוך שימת דגש על לימוד השימוש במחשבים לצרכי יצירה, הוראה והפקת מערכות מידע ממוחשבות.
3. ביכולת לקיים דיאלוג אינטלקטואלי עם מערכות אקדמיות רלוונטיות ומשיקות מתחום מדעי הרוח והחברה.
4. ברכישת ידע שיטתי בתולדות המוסיקה המערבית מחד והמזרח תיכונית מאידך תוך שימת דגש על המוסיקה של עדות ישראל ועמי האזור.

מסלולים ומגמות: בחוג למוסיקה מסלול דו-חוגי.

תנאי קבלה

מועמד העומד בתנאי הקבלה של האוניברסיטה יוזמן לראיון אישי. תוצאות ראיון הקבלה יהיו מרכיב עיקרי בשיקולי קבלת מועמד לחוג.

מבנה הלימודים

לתלמידי החוג יוצע מבחר קורסים, מיקבצים וסמינריונים שישקף מגוון לימודי רחב בתחומים מוסיקליים היסטוריים ואנליטיים בעלי זיקה אינטרדיסציפלינרית לחוגים אחרים במדעי הרוח וכן בתחום לימודי המוסיקה של המזרח, מוסיקה של עדות ישראל, מוסיקה אלקטרונית ומוסיקה למדיה.

סדר הלימודים

השיעורים המוצעים בחוג מחולקים לשלושה דרגים: מבואות, קורסי ביניים וסמינריונים. תלמיד הזכאי לפטור משיעורי החובה בדרג 1 יכול להמירם בשיעורי בחירה המוצעים בדרג זה. לתלמידים בעלי הכשרה מוסיקלית קודמת במוסדות מוכרים, תיבדק האפשרות לאשר השתתפות בקורסים מדרג גבוה יותר מן הדרג שבו הם לומדים.

שיעורים בדרג 1 (חובה ובחירה)

שיעורים בתורת המוסיקה:

קונטרפונקט א+ב

פיתוח שמיעה א+ב

הרמוניה א+ב

מבוא לשימושי מחשב במוסיקה

מבוא לאתנומוסיקולוגיה

מוסיקה ישראלית א+ב
מבואות היסטוריים
מבוא למוסיקה ערבית
סדנת מקלדת
מבוא והיסטוריה של הג'אז

שיעורים בדרג 2 (חובה ובחירה)

תזמור ותורת הכלים
אסטרטגיות אנאליטיות
באך וחשיבתו הקונטרפונקטית
מוסיקה של עדות ישראל
מוסיקה ישראלית ג+ד
נושאים בספרות קנונית
סוגיות במוסיקה ממוחשבת
אלתור
סגנונות במוסיקה ערבית
מוסיקה לתיאטרון
הפקה של מוסיקה פופולרית

שיעורים בדרג 3 (חובה ובחירה)

סמינריונים אינטרדיסציפלינריים
סוגיות נבחרות בניתוח מוסיקלי
סוגיות תיאורטיות במוסיקה פופולרית
סוגיות מתקדמות בהלחנה
סוגיות במוסיקה של עדות ישראל
ביבליוגרפיה מתקדמת

סטודיו אלקטרוני, ספריה וחדרי אימון

לרשות תלמידי החוג חדרי אימון ובהם פסנתרים, חדר מחשבים וחדר עם כלי נגינה. הוצאת כלי נגינה מהמחסן ותאפשר רק באישור החוג. השימוש בחדר המחשב של החוג למטרות לימודיות ויצירתיות באישורו של מר איציק מזרחי. אגף המדיה בספריה מעמיד לרשות תלמידי החוג אוסף נכבד של חומרים מוסיקליים ועמדות האזנה.

מקרא

חוג לימודים לב"א (דו-חוגי וחד-חוגי)

חוג לימודים למ"א

ולימודים לתואר דוקטור בפילוסופיה

ראש החוג: פרופ' נילי שופק

חברי הסגל האקדמי

פרופ' דבורה דימנט (אמריטוס), פרופ' מיכאל הלצר (אמריטוס), פרופ' מאיר מלול.	פרופסור מן המניין:
פרופ' גרשון גליל, פרופ' איתן לוי (אמריטוס), פרופ' ישעיהו מאורי (אמריטוס), פרופ' ברוך מרגלית (אמריטוס), פרופ' בנימין קדר (אמריטוס), פרופ' נחום רוזל, פרופ' נילי שופק.	פרופסור חבר:
ד"ר טרי פנטון (בגמלאות).	מרצה בכיר:
ד"ר יונתן בן-דב, ד"ר דנאל קאהן.	מרצה:
גב' יפה אנגלרד, ד"ר שלמה בכר, ד"ר אלי ברוך, ד"ר איתמר כסלו, ד"ר רות פידלר.	עמית הוראה:

מזכירות החוג

עוזר מינהלי לראש החוג: **גב' שרה מרדכי**

שעות הקבלה: ימים א'-ה', בין השעות 10.00-11.30

טלפון: 04-8240748

e-mail: smordec1@univ.haifa.ac.il

הלימודים לתואר ראשון (ב"א)

מטרת הלימודים

החוג שואף להקנות לתלמיד את ידיעת המקרא והבנתו באמצעות הכלים והשיטות של מחקר המקרא המודרני. בנוסף לכך מבקש החוג לאפשר לתלמיד, לפי בחירתו, להרחיב את ידיעותיו ברקע התרבותי של עולם המקרא כמו גם בהשפעת ספר המקרא על היצירה היהודית במרוצת הדורות. הלימודים כוללים: חקר הספרות המקראית בעת החדשה; היסטוריה של תקופת המקרא (ישראל ועמי המזרח הקדום); לשון המקרא ולשונות קרובות; אמונות ודעות; נוסח המקרא; תרגומים עתיקים; פרשנות יהודית; מקומו של המקרא בתולדות ישראל ובתרבותו.

תנאי קבלה

עמידה בתנאי הקבלה הכלליים של האוניברסיטה ברמה הנדרשת על-ידי החוג. מועמד שאינו עומד בתנאי הקבלה, יוכל להגיש בקשה לראש החוג ובקשתו תידון לגופה.

המסלול הדו-חוגי

במסלול הדו-חוגי ילמד התלמיד לפי התכנית שבהמשך. התכנית גמישה מאוד והתלמיד יכול לקבוע במידה רבה את הסדר שבו ילמד את הקורסים, אך חשוב שילמד את הקורס "הדרכה ביבליוגרפית", החטיבה הטקסטואלית א' (דרג 1) ואת הקורס "מבוא לנוסח המקרא" בשנה הראשונה ללימודיו ואת הסמנריונים (א'+ב') לאחר מכן.

תכנית הלימודים

השיעורים בדרג 1

מבוא לנוסח המקרא	2 שש"ס	2 נ'
הדרכה ביבליוגרפית	2 שש"ס	2 נ'
חטיבה טקסטואלית א'	2 שש"ס	2 נ'
מבוא למקרא על רקע המזרח הקדום	4 שש"ס	4 נ'
מבוא לתולדות ע"י בתקופת המקרא	4 שש"ס	4 נ'
קריאה בטקסטים חוץ מקראיים	4 שש"ס	4 נ'
בקיאות – חטיבת התורה		1 נ'
שיעור בחירה	4/2 שש"ס	2 נ'

השיעורים בדרג 2

מבוא ללשון המקרא	4 שש"ס	4 נ'
מבוא לספרות המקרא	4 שש"ס	4 נ'
קריאה בפרשנות היהודית למקרא	4 ש"ס	4 נ'
חטיבה טקסטואלית ב'	4 שש"ס	4 נ'
סמינריון א'	4 שש"ס	4 נ'
שיעור בחירה	2 שש"ס	4 נ'
בקיאות-חטיבת נביאים		1 נ'

השיעורים בדרג 3

חטיבה טקסטואלית ג'	4 ש"ס	4 נ'
סמינריון ב'	4 שש"ס	6 נ'
שני שיעורי בחירה	4 שש"ס	4 נ'

ימי עיון, מלגות וסיורים

1. מדי שנה מארגן החוג שני ימי עיון במקרא, יום אחד בחנוכה ויום אחד ב"ג בעומר. ביום העיון ב"ג בעומר מחלק החוג מלגות עידוד והצטיינות לתלמידיו.
2. מדי שנה יארגן החוג סיור אחד לפחות באתרים ארכיאולוגיים שהממצא בהם נוסך אור על הכתוב המקראי.
3. השתתפות התלמיד ב-5 פעילויות כנ"ל (ימי עיון ו/או סיורים) במהלך שנות לימודיו לקראת התואר, תזכה אותו ב-2 נ' בתוכנית הלימודים. פרטים והרשמה במזכירות החוג.

הערות:

1. היקף הלימודים במסלול הדו חוגי הינו 60 נ.ז.
2. תלמיד הלומד אחד מקורסי החובה של החוג למקרא בחוג השני שלו, יחוייב להשלים את נקודות הזכות החסרות בקורס בחירה חלופי בחוג למקרא, עד להשלמת 60 נ.ז.
3. ניתן להגיש את העבודות הסמינריוניות על פי המועדים שלהלן: בקורס אשר התקיים בסמסטר א', ניתן להגיש את העבודה הסמינריונית עד סוף סמסטר ב' העוקב. בקורס שהתקיים בסמסטר ב', ניתן להגיש עד תחילת שנת הלימודים העוקבת.
4. קיימת חובת נוכחות בכל השיעורים. השתתפותו של תלמיד תבוטל באם ייעדר במעל 20% מהשיעורים.

המסלול החד-חוגי

במסלול החד-חוגי יכול התלמיד להתמחות באחד מהנושאים הבאים: תרגומי המקרא השונים, תרבות והסטוריה של המזרח התיכון הקדום, המקרא בספרות היהודית הבתר-מקראית. התלמיד לומד גם שפה עתיקה – אכדית, מצרית או יוונית – בהתאם לתחום התמחותו. התלמיד ילמד על פי תכנית הלימודים של המסלול הדו-חוגי בתוספת קורסים בהיקף של 60 נ.ז. נוספות:

חטיבה טקסטואלית נוספת (מהחוג למקרא)

שפה עתיקה: מתחילים-מתקדמים.

2 מקבצי לימוד (כולל שני סמינריונים)

קורסי בחירה.

הלימודים במסלול זה: 120 נ.ז.

תנאי הקבלה למסלול החד-חוגי

תלמיד יוכל ללמוד במסלול החד-חוגי, החל משנה ב' ללימודיו בחוג ורק לאחר שסיים בהצלחה את כל שיעורי דרג 1 בחוג למקרא. הקבלה למסלול זה תהיה בהתאם להישגי התלמיד במשך לימודי דרג 1 ולאחר ראיון אישי. תכנית הלימודים האישית של התלמיד תובא לאישור ועדת ההוראה של החוג.

הלימודים לתואר שני (מ"א)

יו"ר הוועדה החוגית לתואר שני: פרופ' מאיר מלול

מטרת הלימודים היא להרחיב ולהעמיק את ידיעותיו של התלמיד בדרכי חקר המקרא ולהקנות לו כלים להתמחות ולמחקר. בנוסף לאמור להלן על לימודי התואר השני בחוג למקרא, יש לעיין גם במידע הכללי על לימודים מתקדמים המופיע בחלקו הראשון של שנתון זה.

תנאי קבלה

מועמדים לקבלה הם בוגרי מוסד מוכר להשכלה גבוהה בארץ, בחוג למקרא, או בחוג אחר עם השלמות, שהשיגו ציון סופי משוקלל של 76 לפחות, בכל אחד מחוגי הלימוד. כל מועמד יוזמן לראיון אישי.

מועמד בעל תואר ראשון ממוסד להשכלה גבוהה ששפת ההוראה בו אינה עברית, חייב לעמוד בבחינת ידע בעברית ברמה הנדרשת על-ידי האוניברסיטה כתנאי לקבלתו.

מבנה הלימודים

קיימים שני מסלולי לימוד. מסלול א' (עם כתיבת עבודת גמר מחקרית), בהיקף של 32-34 שש"ס. מסלול ב' (ללא כתיבת עבודת גמר מחקרית) כולל חוג ראשי בהיקף של 26 שש"ס ושיעורי בחירה בהיקף של 18 שש"ס (השיעורים יבחרו מרשימת הקורסים של החוג למקרא מדרג 4 וקורסים מחוגים אחרים מדרג 3 ומעלה, באישור יועץ מ"א).

מסלול א'

שש"ס		סדנה טקסטואלית
4 (או 2 ו-2)		סמינריון
4-2		סמינריון
4-2		סוגיה מונוגרפית למ"א
4 (או 2 ו-2)		שיעורי בחירה (שיעורים בחוג/ בחוגים אחרים)
12-4		שפה עתיקה מתחילים (אכדית/מצרית/יוונית)
8-4		שפה עתיקה מתקדמים (אכדית/מצרית/יוונית)
4		סמינר מחלקתי (במשך שנתיים)
2		
סה"כ 34-32		

בנוסף לכך על תלמידי מסלול א' ללמוד את השפה הגרמנית (או שפת מחקר לועזית אחרת, וזאת באישור המנחה) ברמה המאפשרת קריאת ספרות מדעית בתחום חקר המקרא (בהתאם לתקנון הלימודים לתואר השני ולתואר השלישי, פרק ד' סעיף 9.7). התלמיד חייב בכתיבת שתי עבודות סמינריוניות.

מסלול ב'

שש"ס	
4 (או 2 ו-2)	טקסט מקראי
4-2	סמינריון
4-2	סמינריון
4 (או 2 ו-2)	סוגיה מונוגרפית למ"א
12	סוגיות מקראיות
20-16	שיעורי בחירה

סה"כ 44

התלמיד חייב בכתיבת שתי עבודות סמינריוניות במסגרת החוג למקרא ובמילוי כל החובות במסגרת שיעורי הבחירה, כולל הגשת עבודה סמינריונית נוספת, במסגרת זו. סה"כ 3 עבודות סמינריוניות לסיום התואר.

תלמיד שלמד שפה זרה עתיקה: מצרית/אכדית/יוונית ואינו רשום במסלול א' יזוכה בשעות כאילו למד שיעורי בחירה.

סדר הלימודים

א. הוועדה החוגית לתואר שני תחליט לגבי תלמיד המעוניין בלימודי מסלול א', האם לאפשר לו לימודים במסלול זה לקראת שנת הלימודים השנייה ללימודיו.

ב. תלמיד מסלול א' יקבע במשך השנה הראשונה ללימודיו את נושא עבודת הגמר המחקרית שלו, יבחר מדריך, ובתוך פרק זמן הקבוע בתקנון יגיש לוועדת המ"א הצעת מחקר וביבליוגרפיה בהתייעצות עם המדריך ובאישורו וזו תאשר את הצעת המחקר. יש להגיש את עבודת הגמר המחקרית לא יאוחר מתום שלוש שנים מתחילת הלימודים.

ג. תלמיד מסלול א' יסיים את לימודיו עם הגשת עבודת הגמר המחקרית לשיפוט. תלמיד במסלול ב' חייב לעמוד בבחינות גמר.

ד. משך הלימודים:

מסלול א' – עד שלוש שנים.

מסלול ב' – שנתיים.

שיקלול הציון הסופי לתואר מ"א

מסלול א'

40%	עבודת גמר מחקרית
60%	ציוני השיעורים

מסלול ב'

30%	מבחן הגמר
40%	ציוני השיעורים
30%	שיעורי בחירה

מסלול מואץ לתואר שני בחוג למקרא (מסלול א')

החוג למקרא מציע לתלמידים מצטיינים לסיים בתוך 5 שנים (10 סמסטרים) את התואר הראשון והשני. המסלול מאפשר קבלת תואר "בוגר" עם השלמת מכסת לימודי הב"א (במסלול החד-חוגי או הדו-חוגי).

הלומדים במסלול חייבים למלא את כל מכסת הלימודים של התואר הראשון (120 נקודות) ושל התואר השני (34 ש"ס) בפרק זמן זה.

מבנה הלימודים

בשנה א' ילמד התלמיד לפי תוכנית הב"א הרגילה.

בשנה ב' ילמד התלמיד לפי תוכנית הב"א ובנוסף לכך 2 עד 4 שיעורי בחירה דרג 3 (או לחלופין טקסט או סמינריון של שנה ג' בתנאי שהשלים טקסט שנה ב' או פרוסמינריון בסמסטר א').

בשנה ג' ישלים התלמיד את לימודי הב"א ובנוסף לכך ישתתף בסמינר מ"א, שיעור מונוגרפיה, סדנא טקסטואלית; ימלא את מכסת שיעורי הבחירה וכמו כן יתחיל בלימודי שפה עתיקה ומודרנית. התלמיד יוכל ללמוד שלושה קורסים מלימודי המ"א (לא יותר מ-12 ש"ס) אשר יכורו לו כחלק מלימודי המ"א בעתיד.

התלמיד רשאי בשנה זו להתחיל בכתיבת התזה עם קבלת אישור המנחה.

בשנה ד' ובשנה ה' ילמד התלמיד סדנא טקסטואלית, סמינר מ"א, שיעור מונוגרפיה ו-6 ש"ס שיעורי בחירה. ישלים את לימודי השפה העתיקה והמודרנית וכן יסיים את כתיבת עבודת התזה המחקרית.

תנאי הקבלה

המסלול מיועד לתלמידי תואר ראשון אשר השיגו במהלך לימודי שנה א' ושנה ב' ממוצע כולל של 90 לפחות. בשנה ב' ללימודי הבוגר יתאפשר לתלמיד ללמוד תוכנית רחבה יותר כפי שפורט לעיל. הקבלה למסלול תיעשה בתום שנה ב' ללימודי תואר הבוגר, בתנאי שהתלמיד סיים את מכסת הלימודים בהתאם לדרישות, ועמד בראיון שתקיים ועדת מ"א החוגית במהלך הקיץ שבין שנה ב' לשנה ג'.

על התלמיד לכתוב לפחות עבודה סמינריונית אחת אשר בה יקבל ציון 90 לפחות. במהלך שנה ג' ללימודי התואר הראשון חייב התלמיד לסיים את כל חובות השמיעה שלו לתואר. התלמיד יכול להתקבל ללימודי התואר השני בשנה ד' ללימודיו במעמד של תלמיד "על תנאי" במידה ונותרה לו רק חובת הגשת עבודות בב"א. על התלמיד להגיש את אישור הזכאות לתור הראשון עד תום הסמסטר הראשון של לימודי התואר השני כתנאי להמשך לימודיו לתואר שני בסמסטר ב'. במהלך שנה ד' ללימודיו על התלמיד להשלים את מכסת הקורסים הנדרשת ע"י החוג.

קבלה למסלול מואץ טעונה אישור הדיקן ללימודים מתקדמים.

מעמד תלמיד מ"א מן המניין יושג רק על ידי השלמת כל החובות לתואר הראשון ולא יאוחר מתום שנה ג' ללימודי תואר בוגר (תלמיד המסלול הדו-חוגי, חייב להציג אישור על סיום חובותיו לתואר ראשון גם מחוגו השני).

הנחיות לכתיבת תיזה

1. על התלמיד להגיש הצעת תיזה ולקבל את אישור הועדה החוגית לתואר שני להצעה עד תום שנה ד', ולא יאוחר מתחילת שנת הלימודים עוקבת.
2. השנה החמשית תוקדש לכתיבת התיזה.
3. עבודת התיזה תוגש לשיפוט בתום השנה החמישית, כולל חופשת הקיץ.
4. משך הלימודים הכללי לתואר ראשון ושני במסלול המואץ יעמוד על **5 שנים**.

הסדרים כספיים

הטבות כספיות ושכר לימוד – ראה תקנון שכר לימוד ותקנון הרשות ללימודים מתקדמים.

תארים

עם השלמת מיכסת הלימודים לתואר הראשון במסלול החד-חוגי או הדו-חוגי, יקבל הלומד בתוכנית תואר "בוגר" כמקובל באוניברסיטה. עם השלמת החובות לתואר השני, כולל כתיבת עבודת הגמר המחקרית, יהיה הלומד בתוכנית זכאי לקבלת תואר "מוסמך האוניברסיטה" בחוג למקרא.

תוכנית מ"א במסלול "המקרא ועולמו"

מטרת הלימודים

מטרת הלימודים להרחיב ולהעמיק את ידיעותיהם של הסטודנטים במקרא ובהיסטוריה של עם ישראל ושל שכניו בתקופת המקרא. התוכנית מיועדת בראש ובראשונה לענות על הצרכים של ציבור המורים למקרא בבתי הספר התיכוניים המתמודדים עם הוראת המקרא ותולדות עם ישראל בתקופת המקרא, אך היא תהא פתוחה גם לסטודנטים אחרים המבקשים להרחיב את ידיעותיהם בתולדות עם ישראל בעת העתיקה ובתרבויות המזרח הקדום. הקורסים שיוצעו במסגרת התוכנית יקיפו תחומים שונים בחקר המקרא ועולמו, ויתמקדו בנושאים המהווים חלק מתוכנית הלימודים בבתי הספר.

סדר הלימודים

התוכנית קיימת במסגרת מסלול ב' (ללא כתיבת עבודת גמר מחקרית). התלמיד ישתתף בכל השיעורים המוצעים על ידי החוג למקרא ועל ידי החוג לתולדות ישראל. תוכנית זו מחייבת 44 שש"ס, הלימודים יימשכו שנתיים ויתקיימו במשך יום לימודים אחד בשבוע – יום ב'.

תנאי קבלה

יתקבלו בוגרי אוניברסיטה ישראלית בחוגים למקרא או בחוגים ההיסטוריים שהשיגו ציון משוקלל של 76 לפחות בכל אחד משני החוגים. בוגרי חוגים אחרים או בעלי תואר B.Ed. שהשיגו ציון משוקלל של 76 לפחות, יוכלו להתקבל לתוכנית רק לאחר שימלאו אחר תנאי קבלה אישיים/השלמות שייקבעו על-ידי ראש החוג וועדת המ.א.

חובות הלימוד

התלמיד יכתוב שלוש עבודות סמינריוניות בשאר הקורסים, התלמיד ייבחן או יגיש רפרט בכתב. כמו כן יחוייב כל תלמיד להבחן בבחינות הגמר.

שקלול הציונים

- שקלול הציונים יעשה כדלהלן:
- 30% – סמינריונים (10% לכל אחד).
 - 40% – קורסים אחרים.
 - 30% – בחינת גמר.

תוכנית משותפת עם החוג לארכיאולוגיה

התכנית קיימת במסגרת מסלול א' ומסלול ב' (ללא כתיבת עבודת גמר מחקרית).

מסלול א': תכנית הלימודים תכלול 32 ש"ס, מחציתם מהחוג למקרא ומחציתם מהחוג לארכיאולוגיה. בנוסף לכך התלמיד ילמד שפה עתיקה ושפה מודרנית (נוסף לאנגלית). התלמיד יכתוב שתי עבודות סמינריוניות, אחת במסגרת סמינריון משותף לשני החוגים ואחת בחוג שבו נרשם התלמיד לקבלת התואר (ראה להלן). התלמיד יכתוב עבודת גמר מחקרית בנושא משותף לשני החוגים.

מסלול ב': התלמיד ישתתף בכל השיעורים המוצעים על ידי החוג למקרא ועל ידי החוג לארכיאולוגיה. תכנית זו מחייבת 44 ש"ס, מחציתם מהחוג למקרא ומחציתם מהחוג לארכיאולוגיה. במסגרת זו התלמיד יכתוב שלוש עבודות סמינריוניות, שתיים בחוג שבו נרשם התלמיד לקבלת התואר ועוד אחת בחוג השני. הלימודים יסתיימו בבחינת גמר.

סדרי הרשמה

הסטודנט יוכל להרשם לאחד משני החוגים: החוג למקרא או ארכיאולוגיה.

תעודת הסיום

הסטודנט שיסיים בהצלחה את לימודיו יקבל תואר מ"א בחוג שבו הוא נרשם לתכנית הלימודים.

ימי עיון, מלגות וסיוורים

1. מדי שנה מארגן החוג שני ימי עיון במקרא, יום אחד בחנוכה ויום אחד בל"ג בעומר. ביום העיון בל"ג בעומר מחלק החוג מלגות עידוד והצטיינות לתלמידיו.
2. מדי שנה יארגן החוג סיור באתרים ארכיאולוגיים שהממצא בהם נוסך אור על הכתוב המקראי.
3. השתתפות התלמיד ב-5 פעילויות כנ"ל (ימי עיון ו/או סיוורים) במהלך שנות לימודיו לקראת התואר, תזכה את התלמיד ב-2 ש"ס בתוכנית הלימודים. פרטים והרשמה במזכירות החוג.

לימודים לקראת תואר שלישי (Ph.D.)

יו"ר ועדת הדוקטורט החוגית: פרופ' מאיר מלול

תנאי קבלה

רשאי להגיש את מועמדותו כתלמיד לתואר דוקטור כל בעל תואר שני (מ"א) במקרא ממוסד מוכר להשכלה גבוהה בארץ או בחו"ל, שהשיג לפחות ציון "טוב" (80) בלימודיו לתואר שני וציון "טוב מאוד" (86) בעבודת הגמר.

מבנה הלימודים

הלימודים לקראת התואר השלישי מחולקים לשני שלבים:

1) תלמיד מחקר שלב א' (לא יעלה על 12 חודשים)

2) תלמיד מחקר שלב ב'

תלמיד שאושרה לו הרשמה לאחר שעמד בתנאי הקבלה, ואחד ממורי החוג הסכים להנחות את עבודתו – יעסוק בשלב א' בהכנתה של הצעת מחקר מפורטת.

הצעת מחקר תוגש בחתימת המנחים לוועדת הדוקטורט של החוג.

אם תאושר ההצעה על ידי כל הגורמים יעבור הסטודנט למעמד של תלמיד מחקר שלב ב'. תוכנית לימודיו של הסטודנט תיבנה באופן אינדיבידואלי, לפי הנחיות המדריך ובאישור ועדת הד"ר החוגית, בהתאם לנושא המחקר. כל סטודנט יהיה מחויב להשתתף בסמינר מחקר מתודולוגי. סטודנט אשר עדיין לא השתתף בשיעור "ארמית מקראית" מחויב לעשות כן במסגרת לימודיו לתואר שלישי.

הוועדה רשאית להטיל על הסטודנט חובת בחינה (בכתב או בעל פה) בשיעורים שהסטודנט נדרש להשתתף בהם.

עם סיום עבודת המחקר, יגיש הסטודנט את עבודתו המודפסת, בחתימת המנחים, לאישור הוועדה המלווה, וליו"ר ועדת הדוקטורט. לאחר שתערך בדיקה, כי אכן סיים את כל חובותיו כנדרש על פי התקנון, תמליץ ועדת הד"ר על מינוי שופטים.

ספרות עברית והשוואתית

חוג לימודים לב"א (דו-חוגי וחד-חוגי)

חוג לימודים למ"א

ולימודים לתואר דוקטור בפילוסופיה

ראש החוג: פרופ' חיה שחם

חברי הסגל האקדמי

פרופסור מן המניין: פרופ' יואל הופמן (אמריטוס), פרופ' יוסף טובי, פרופ' א"ב יהושע (אמריטוס), פרופ' צפורה כגן (אמריטוס), פרופ' ראובן שהם (אמריטוס), פרופ' עליזה שנהר (חל"ת).

פרופ' חבר: פרופ' ניצה בן-דב, פרופ' חיה בריצחק, פרופ' לאה הדומי (אמריטוס), פרופ' מאיר ויזטיר, פרופ' שרלוט ורדי (אמריטוס), פרופ' נתן זך (אמריטוס), פרופ' אברהם עוז, פרופ' בלומה פינקלשטיין (אמריטוס), פרופ' גבריאל צורן, פרופ' טוביה ריבנר (אמריטוס), פרופ' חיה שחם.

מרצה בכיר: ד"ר ישראל המאירי, ד"ר ורד לב כנען, גב' רונית מטלון, ד"ר יוסף מילמן (בגימלאות) ד"ר לריסה פיאלקובה, ד"ר אריה פילובסקי (בגימלאות), ד"ר ולדימיר פפרני.

מרצה: ד"ר שחר ברם, ד"ר דניס סובולב, ד"ר רוית ראופמן, ד"ר שטיין דינה, ד"ר הדי שייט.

עמית הוראה: גב' גוני בן-ישראל, ד"ר אראלה בריפמן, גב' צפי זבה-אלרן, ד"ר אסתר יוהס, ד"ר רחל צורן, ד"ר אילת שמיר.

מזכירות החוג

עוזר מיינהלי לראש החוג: טרם נקבע

מזכירת החוג: **גב' מרי בן-אלי**

שעות הקבלה: ימים א'-ה', בין השעות 10:00-12:00

טלפון: 04-8240185

הלימודים לתואר ראשון (ב"א)

כללי

1. בחוג שתי מגמות לימוד: א. ספרות עברית; ב. ספרות השוואתית.
2. תלמיד יכול ללמוד בכל אחת מן המגמות בנפרד בתוספת חוג נוסף או לשלבן למסגרת חד-חוגית משנה ב'.
3. תלמיד במגמה אחת חייב לשמוע 12 נ' במגמה השניה.

מטרת הלימודים

- א. להקנות לתלמידים יסודות של ידע הספרות, יכולת ניתוח ודרכי גישה ליוצרים וליצירות המופת בספרות העברית ובספרות העולם לדורותיהן; להורות זיקות גומלין בין יצירות אלו לבין עצמן ובין לבין יצירות הספרות בת זמננו, העברית והעולמית; להקנות יסודות של תורת הספרות והתרבות, לפתח גישה לז'אנרים, זרמים ותקופות בתולדות הספרות.
- ב. להקנות לתלמידים כלים נאותים לביקורת ושיפוט של יצירות ותופעות ספרותיות למיניהן; לטפח בהם תודעת הזיקה הרצויה בין השכלה רחבה בספרות לבין ביקורת הספרות ומחקרה, לעודד את קריאתם העצמית ואת התעניינותם במתרחש בספרות ההווה.

תנאי קבלה

1. עמידה בתנאי הקבלה של האוניברסיטה ברמה הנדרשת על-ידי החוג.
2. עמידה בבחינת יע"ל ברמה הנדרשת בחוג ובבחינת כניסה חוגית לתלמידים שלא סיימו בית-ספר תיכון עברי.
3. עמידה בבחינת כניסה חוגית לתלמידים שלא סיימו בית-ספר תיכון עברי.

המגמה לספרות עברית

תחומי הלימודים

1. **ספרות המדרש, האגדה והספרות העממית:**
בתחום הספרות העממית נלמדות יצירות מן הספרות העממית לדורותיה. נבחנו הפואטיקה של הספרות העממית והסוגות השונות כמו המיתוס, האגדה, המעשיה ועוד. כמו כן, נידונות גישות מחקר שונות כמו הגישה השוואתית, הגישה הפורמליסטית, הגישה הסטרוקטורליסטית ועוד.
במדור האגדה נלמדות היצירות הספרותיות של תקופת חז"ל, מן המאות הראשונות לספירה: אלה כוללות קטעי פרשנות קדומה למקרא (המדרש), וכן סיפורים, משלים ודברי חכמה (האגדה) שנדרשו ונלמדו בבית הכנסת ובבית המדרש. מטרת הלימודים במדור היא להקנות לתלמידים את הכרת צורותיה ותכניה של ספרות זו, תוך הערכה של מקומה בתהליכים היסטוריים, ספרותיים ומחשבתיים של תרבות עם ישראל "בעת העתיקה".

2. ספרות ימי הביניים:

מדור ימי הביניים כולל את הספרות העברית שנוצרה בספרד ובארצות המזרח על רקע התרבויות שבקרבתן היא פעלה.

הקורסים עוסקים בז'אנרים השונים, ביוצרים המרכזיים ובזיקות שבין הספרות למציאות החברתית וההיסטורית.

3. הספרות העברית החדשה:

במדור הספרות העברית החדשה נכללות יצירות שנכתבו החל משלהי המאה התשע-עשרה ועד ימינו. מדובר בספרות שנכתבה תחילה באירופה ואחר-כך בארץ, ספרות אשר מצד אחד ליוותה בשירה, בפרוזה ובדרמה לסוגיהן את תהליך התחייה הלאומית, ומן הצד האחר נתנה ביטוי ללבטי הנפש של היחיד.

המגמה לספרות השוואתית

עניינה של מגמה זו הוא לעסוק בספרות באשר היא, ולהבין אותה באופן שיטתי, מעבר לגבולות לשוניים ולאומיים, כתחום שניתן לזהות בו חוקים מובהקים משל עצמו. אל הספרות מנקודת ראות זו נבקש להיכנס מחמישה פתחים:

1. הפתח ההיסטורי: – כאן נבקש לחקור פרקים מרכזיים בתולדות ספרות המערב, נכיר יצירות ספציפיות בהקשרן ההיסטורי, זרמים מרכזיים בתולדות הספרות, מוקדים של השפעה חיקוי גומלין בין ספרויות לאומיות, תקופות ויצירות ספציפיות.

2. הפתח הסוגי: – כאן נבחן את הסוגים הספרותיים, השירה, הסיפור והדרמה וסוגי המשנה שלהם כגון רומן, טרגדיה, אפוס וכו', ונבקש להכירם, הן כמערכות שיטתיות, והן כמערכות היסטוריות, דינאמיות ומתפתחות.

3. הפתח התיאורטי: – לאורך כל תולדות הספרות וגילוייה השונים, הלשוניים והסוגיים, היא מלווה גם בעיונים הגותיים, הצהרות פואטיות, ביקורתיות ואסתטיות. תחום זה התפתח לקראת תיאוריה עצמית, המקיפה תחומי עיון שונים ומתפלגת לזרמים ולגישות, המכוונים, כל אחד על פי דרכו, להציע כלים מחשבתיים תיאורטיים ומחקריים לשם ניתוח והבנה של תופעות ספרותיות מכל הסוגים.

4. הפתח התרבותי: – הספרות היא תחום תרבותי העומד בזיקה דינאמית לתחומי תרבות אחרים, היא מקיימת יחסים מסועפים עם האומנויות האחרות, כגון ציור, פיסול, מוסיקה; עם שדות תרבותיים אחרים, כגון פילוסופיה, מדעים, דתות; עם מערכות חברתיות, כגון פוליטיקה ומשפט; ועם מכלול הפעילות והיצירה בתחומי הפולקלור והתקשורת.

5. הפתח העברי: – בהיות המגמה חלק מחוג שעניינו בספרות עברית, בדרך הטבע יוקצה מקום מיוחד לספרות העברית וללשון העברית במסגרת כלל הדיונים בתולדות הספרות, סוגיה ומעמדה התרבותי. תשומת לב מיוחדת תוקדש למגעייה של הספרות העברית עם ספרויות אחרות, וכן לתחומים הגובלים של התרבות והלשון העברית, כגון ספרות יידיש. תוכנית הלימודים לתואר הראשון תציע קורסים הנוגעים בכל דרכי הכניסה האלה, ומגמת הלימודים היא להקנות לתלמיד היכרות בסיסית עם תחומה של הספרות, שתביא בחשבון את כל הפתחים הללו.

המסלול הדו-חוגי – ספרות עברית

משך הלימודים 3 שנים ובמהלכן חייב התלמיד להשלים מכסה של 60 נקודות כדלהלן:

שיעורי חובה	
מבוא לפרוזה	4 שש"ס 4 נ'
מבוא לשירה	4 שש"ס 4 נ'
מבוא לדרמה ולתיאטרון	4 שש"ס 4 נ'
מבוא לספרות עממית או מבוא למדרש ואגדה או	
מבוא לשירה העברית בימי הביניים	4 שש"ס 4 נ'
הדרכה ביבליוגרפית	2 שש"ס 0 נ'
תחנות בספרות העברית החדשה (בשנה ב')	4 שש"ס 4 נ'
גישות ומושגי יסוד בתיאוריה הספרותית במאה ה-20	
(בשנה ג')	4 שש"ס 4 נ'
שיעורי בחירה מרשימת הקורסים בדרג 1 או 2	16 שש"ס 16 נ'
2 סמינריונים במגמה לספרות עברית (אחד בספרות עברית חדשה והשני – או במדור האגדה או בספרות עממית או מדור ימה"ב). תנאי לכניסה לסמינריון: שמיעת קורס מבוא בתחום.	8 שש"ס 8 נ'
שעורי בחירה מהמגמה לספרות השוואתית (דרג 1 או 2)	12 שש"ס 12 נ'

המסלול החד-חוגי

למסלול החד-חוגי יתקבלו התלמידים בשנה השנייה ללימודיהם בחוג לספרות עברית והשוואתית.

תלמיד הבוחר במסלול זה יתקבל אך ורק אם הוא עמד בכל תנאי המעבר בסוף שנה א', ולמד קורסים בהיקף של 8 נ' לפחות בחוג השני (נקודות אלו יאושרו כלימודי מיקבץ). ממוצע ציוניו במגמה לספרות עברית חייב להיות 80 לפחות.

על התלמיד ללמוד מכסה של 120 נקודות כדלקמן:

קורסים במגמה לספרות עברית בהיקף של	60 נ'
קורסים במגמה לספרות השוואתית בהיקף של	40 נ'
שיעורים מתוך מקבצים	20 נ'
סה"כ	120 נ'

התוספות למסלול החד-חוגי מתחלקות לפי הפירוט הבא:

א – במגמה לספרות עברית

4 שש"ס	4 נ'	1 סמינריון כתיבה
16 שש"ס	16 נ'	4 קורסים לפי בחירת התלמיד מתוך תכנית המגמה
20 נ'		סה"כ

ב – במגמה לספרות השוואתית

4 שש"ס	4 נ'	1 סמינריון כתיבה
16 שש"ס	16 נ'	4 קורסים לפי בחירת התלמיד מתוך תכנית המגמה
20 נ'		סה"כ

ג – במיקבצים

על התלמיד להירשם למקבץ אחד או שניים בהיקף של 20 נ'. התלמיד רשאי לבחור את הקורסים מבין החוגים והמקבצים הבאים: המקבץ לפולקלור, המקבץ לידיש, המקבץ לדרמה או מקבץ אחר שיאושר ע"י יועץ החוג.

תנאי המעבר ובחינות – כמו במסלול הדו-חוגי.

עבודות סמינריוניות

התלמיד יכתוב שלוש עבודות סמינריוניות במגמה לספרות עברית (אחת בכל תחום). בנוסף לכך יגיש התלמיד עבודה סמינריונית רביעית במגמה לספרות השוואתית. התלמיד לא יכתוב שתי עבודות סמינריוניות אצל אותו מרצה.

המגמה לספרות השוואתית

תחומי הלימודים

א. הדרמה; ב. הפרוזה; ג. השירה; ד. לימודים במגמה לספרות עברית.

המסלול הדו-חוגי

משך הלימודים 3 שנים ובמהלכן חייב התלמיד להשלים מכסה של 60 נקודות כדלהלן:

שיעורי חובה

4 שש"ס	4 נ'	מבוא לפרוזה
4 שש"ס	4 נ'	מבוא לדרמה ולתיאטרון
4 שש"ס	4 נ'	מבוא לשירה
4 שש"ס	4 נ'	עיון בזרמים ומגמות בספרות עולם
4 שש"ס	4 נ'	גישות ומושגי יסוד בתיאוריה הספרותית במאה ה-20 (בשנה ג')

שיעורי בחירה

20 שש"ס	20 נ'	שיעורים מרשימת הקורסים בדרג 1 או 2
---------	-------	------------------------------------

סמינריונים

- 2 סמינריונים (במגמה לספרות השוואתית בשני תחומים שונים) 8 שש"ס 8 נ'
 3 שיעורי בחירה (דרג 1 או 2) מהמגמה לספרות עברית 12 שש"ס 12 נ'

תנאי כניסה לסמינריון: שמיעת קורס מבוא בתחום.

המסלול החד-חוגי

תנאי הקבלה: ראה המגמה לספרות עברית.

על התלמיד ללמוד:

- קורסים במגמה לספרות השוואתית 60 נ'
 קורסים במגמה לספרות עברית 40 נ'
 מקבצים (חוץ-חוגיים) 20 נ'
סה"כ 120 נ'

התוספות למסלול החד-חוגי מתחלקות לפי הפירוט הבא:

א. במגמה לספרות השוואתית

- 1 סמינריון כתיבה נוסף 4 שש"ס 4 נ'
 4 שיעורים לפי בחירת התלמיד מתוך תכנית המגמה 16 שש"ס 16 נ'
סה"כ 20 נ'

ב. במגמה לספרות עברית

- 1 סמינריון כתיבה 4 שש"ס 4 נ'
 4 שיעורים לפי בחירת התלמיד מתוך תכנית המגמה 16 שש"ס 16 נ'
סה"כ 20 נ'

מקבצים: ראה פירוט במגמה לספרות עברית.

תנאי מעבר, עבודות ובחינות (בשתי המגמות).

א. תנאי לגשת לבחינה או להגשת עבודה – נוכחות של 80% לפחות בשיעורים.

ב. מעבר מדרג 1 לדרג 2

המעבר מדרג 1 לדרג 2 אינו חייב להיות בו זמנית בכל המדורים. התלמידים יתקבלו ללימודים בדרג 3 לאחר שהשלימו את המבוא (או המבואות) באותו מדור.

ג. כל תלמיד חייב לכתוב שתי עבודות סמינריוניות. תלמידים במגמה לספרות עברית יכתבו עבודה סמינריונית אחת בתחום סע"ח, והשנייה במדור ספרות האגדה והספרות העממית או במדור ימה"ב. תלמידים במגמה לספרות השוואתית יכתבו שתי עבודות סמינריוניות מתוך שלושת תחומי המגמה. תלמידים במסלול החד-חוגי יכתבו 3 עבודות סמינריוניות במגמה הראשית ועבודה סמינריונית אחת במגמה המשנית.

מועד הגשת עבודות סמינריוניות הוא: תלמידים שלמדו בסמסטר א' יגישו את העבודה עד סוף סמסטר ב', ואלו שלמדו בסמסטר ב' יגישו את העבודה עד סוף חופשת הקיץ. אין לשמוע 2 סמינריונים אצל אותו מרצה.

ד. תנאי מעבר משנה א' לשנה ב': עמידה בשני שעורי חובה לפחות ולא פחות מ-12 שש"ס בסה"כ וממוצע 60 שנותי. ציון המינימום בשעורי מבוא הוא 60. תלמיד שלא יעמוד בתנאים הנ"ל לא ימשיך לימודיו בחוג. תלמיד שיכשל פעמיים בשעור חובה לא יוכל להמשיך לימודיו בחוג.

שקלול הציון הסופי:

25% ממוצע ציוני הסמינריונים.

75% ממוצע ציוני השיעורים.

המקבץ ללימודי הדרמה

מטרות המקבץ: להפגיש את התלמיד עם תולדות הדרמה והתיאטרון, עם מרכיבי המדיום, אמצעיו ותחומי מפגשיו עם דיסציפלינות אחרות (ויזואליות, אקוסטיות ולשוניות), ולהעניק לו כלים להתמודדות עם אמנות זו. המיקבץ אינו מיועד להכשרה מעשית במקצועות התיאטרון.

המקבץ בפולקלור

מטרות המקבץ: להקנות לתלמידים ידיעה והבנה בתחומים השונים של הפולקלור היהודי וההשוואתי – תרבות עממית, ספרות עממית, אמונות ומנהגים, אתנולוגיה, אתנוגרפיה ועוד. ליצור מפגש אינטרדיסציפלינרי בין תחומי הדעת השונים – ספרות, אמנות, היסטוריה, אתנרופולוגיה, חינוך ועוד. להכשיר תלמידים לעבודת שדה בתחום.

מבנה הלימודים: התלמיד יצבור 20 נקודות זכות כדלקמן:

4 נ"ז – מבוא לספרות עממית

12 נ"ז – שיעורי בחירה

4 נ"ז – סמינריון

תעודת הוראה

תלמידי החוג לספרות עברית והשוואתית יכולים ללמוד לתעודת הוראה:

1. **בספרות** – מיועד לתלמידים העתידים להורות ספרות במגזר היהודי. מידע על ההשלמות הנדרשות ניתן לקרוא בדפי המידע של החוג ללמידה, הוראה והדרכה. ניתן לשלב את ההשלמות במסגרת הב"א. הציון הנדרש בכל שיעור השלמה הוא 75 לפחות.
2. **בעברית כשפה שנייה** – מיועד לתלמידים העתידים ללמוד עברית במגזר הערבי. מידע על השלמות ניתן לקרוא בדפי המידע של החוג ללמידה, הוראה והדרכה. הציון הנדרש בכל שיעור השלמה הוא 75 לפחות.

הערה: התלמידים שבהם מדובר בסעיף 2 לעיל חייבים לקבל ציון של 125 בבחינת יע"ל.

הלימודים לתואר שני (מ"א)

יו"ר הוועדה החוגית ללימודים מתקדמים: פרופ' גבריאל צורן

הלימודים בחוג לספרות עברית והשוואתית מתקיימים בשתי מגמות התמחות: בספרות עברית וספרות השוואתית.

מטרת הלימודים

לימודי התואר השני מהווים המשך ללימודי התואר הראשון, ומטרתם להרחיב ולהעמיק את ידיעותיו של התלמיד בחקר הספרות העברית לדורותיה, ובקשרים שבין ספרויות שונות.

מבנה הלימודים

קיימים שני מסלולי לימוד:

מסלול א' – לימודים בהיקף של 32 שש"ס: 28 שש"ס בלימודי החוג ו-4 שש"ס בלימודי בחירה. בנוסף לכך חייב התלמיד 8 שש"ס שפה זרה ולימודי השלמה לפי הנדרש. במסלול זה התלמיד מחוייב לכתוב עבודת גמר מחקרית (תזה).

מסלול ב' – לימודים בהיקף של 40 שש"ס: 28 שש"ס בלימודי החוג ו-12 שש"ס שעורי בחירה. בנוסף לכך חייב התלמיד בלימודי השלמה לפי הנדרש. במסלול זה התלמיד מחוייב להיבחן בבחינת גמר.

(במסלול לכתובה יוצרת הלימודים הם בהיקף 44 שש"ס – ראה להלן)

הבחירה במסלול א' מותנית באישור מיוחד של יו"ר הוועדה החוגית ללימודים מתקדמים. שעורי בחירה ניתן לקחת בכל אחד מחוגי האוניברסיטה, כולל בלימודי החוג, שעורי הבחירה ילקחו רק משעורים בדרג 3-5.

תנאי הקבלה

לצורך ההרשמה קיימת הבחנה בין: א. קבלה כתלמיד מן המניין. ב. קבלה כתלמיד על תנאי.

תלמיד במעמד "מן המניין":

1. מועמד המבקש להרשם ללימודי התואר השני חייב למלא אחר התנאים הבאים:
 - הינו בעל תואר ראשון בספרות עברית או השוואתית או חוג ספרותי כלשהו, ממוסד מוכר להשכלה גבוהה בארץ או בחו"ל, והשיג בלימודי התואר הראשון ציון משוקלל של 76 לפחות, בכל אחד מחוגי הלימוד שלו לתואר ראשון.
 - הגיש סופס בקשה והמציא בזמן את כל המסמכים הדרושים.
 - מילא דרישות נוספות שנקבעו על ידי החוג.
2. מועמד שברשותו אישור זכאות לתואר ראשון בציון סופי התואר את תנאי הקבלה, ואולם נדרש לקורסי השלמה בחוג בהיקף של עד 8 שש"ס, יוכל להתקבל כתלמיד מן המניין, אישור הזכאות למ"א של תלמיד זה יותנה במילוי קורסי השלמה.

תלמיד במעמד "על תנאי":

1. תלמיד שלמד במסלול דר-חוגי או חד-חוגי בחוג לספרות עברית או השוואתית או חוג ספרותי כלשהו, ולא סיים את כל חובותיו, רשאי להרשם ללימודי תואר שני כתלמיד על תנאי בתנאים הבאים:

התלמיד סיים את את כל חובות השמייעה במסלול הדו/חד-חוגי לתואר בוגר. היקף הקורסים בהם אין עדיין ציון סופי, מאפשר, להשלים במשך סמסטר החורף של שנת הלימודים הראשונה לתואר שני.

לתלמיד נותרה לכל היותר הגשה של עבודה סמינריונית אחת בחוג אותו הוא ממשך ללימודי תואר שני.

התלמיד המציא גליון ציונים מעודכן ומפורט.

התלמיד הגיש טופס בקשה והמציא בזמן את כל המסמכים הדרושים.

לאחר סיום כל החובות לתואר בוגר, ממוצע הציונים חייב למלא אחר דרישות האוניברסיטה והחוג לקבלה ללימודי תואר שני.

2. מועמד שברשותו אישור זכאות לתואר ראשון שלא בחוג ספרותי, בציון סופי התואר את תנאי הקבלה, אך נדרש לקורסי השלמה בהיקף עד 8 שש"ס, יוכל להתקבל כתלמיד "על תנאי". תלמיד זה יהא חייב לסיים את קורסי השלמה עד סוף שנת הלימודים הראשונה לתואר על מנת לעבור למעמד של תלמיד מן המניין.

תלמיד השלמות לקראת הצגת מועמדות לקראת תואר שני

מועמד שאינו עומד בקריטריונים החוגיים לקבלה לתואר שני, או שנדרש לתכנית השלמות מעבר ל-8 שש"ס יוכל, בהמלצת הועדה החוגית ללימודים מתקדמים, להתקבל ללימודי השלמה לקראת הצגת מועמדותו לתואר שני. במקרה כזה, מעמדו של התלמיד הוא של תלמיד לתואר בוגר. עם סיום ההשלמות, כנדרש, יירשם מחדש ויצג מועמדותו ללימודי התואר השני. תלמידים אלה אינם מטופלים על ידי הרשות ללימודים מתקדמים.

בדיקה בעברית

מועמד בעל תואר ראשון ממוסד מוכר להשכלה גבוהה, ששפת ההוראה בו אינה עברית, חייב לעמוד בבחינת ידע בעברית ברמה הנדרשת על-ידי החוג כתנאי לקבלתו ללימודים.

המגמה לספרות עברית: מסלול א'

(כל רשימת הלימודים בחוג מדרג 4 ומעלה).

תכנית הלימודים מורכבת ממדורים, קורס כללי, שעורי בחירה ולימודי עזר.

בתכנית שלושה מדורים: ספרות המדרש, האגדה והספרות העממית; ספרות ימי-הביניים; הספרות העברית החדשה.

1. מדור ראשון	3 יחידות לימוד של 4 שש"ס	12 שש"ס
מדור שני	2 יחידות לימוד של 4 שש"ס	8 שש"ס
מדור שלישי	1 יחידת לימוד של 4 שש"ס	4 שש"ס
קורס כללי בביקורת ומתודולוגיה		4 שש"ס
	סה"כ	28 שש"ס

2. לימודי בחירה
 3. לימודי עזר:
- 4 שש"ס
 8 שש"ס
- שפה זרה שניה (דרג ב')
 סמינר מחלקתי (חובה בכל שנות הלימוד)
 לימודי השפה הזרה אינם נכללים בשקלול הציונים לתואר.

המגמה לספרות עברית: מסלול ב' (דרג 4 ומעלה)

- מדור ראשון
 מדור שני
 מדור שלישי
 שיעור מתודולוגי או ביקורת
 לימודי בחירה (מחוץ לחוג בדרג 3 ומעלה)
 סמינר מחלקתי (חובה בכל השנים).
- 12 שש"ס
 8 שש"ס
 4 שש"ס
 4 שש"ס
 12 שש"ס

המגמה לספרות השוואתית: מסלול א'

(כל הקורסים בלימודי החוג מדרג 4 ומעלה).

התכנית מורכבת מקורסים בספרות עברית, קורס כללי, שיעורי העשרה ולימודי עזר.

- 4 קורסים של 4 שש"ס בספרות השוואתית
 2 קורסים של 4 שש"ס בספרות עברית
 1 קורס בביקורת ומתודולוגיה
 2 קורסים מלימודי בחירה (מחוץ לחוג בדרג 3 ומעלה)
 שפה זרה שניה (דרג ב')
 סמינר מחלקתי (חובה בכל השנים).
 לימודי השפה הזרה אינם נכללים בשקלול הציונים.
- 16 שש"ס
 8 שש"ס
 4 שש"ס
 4 שש"ס
 8 שש"ס

המגמה לספרות השוואתית: מסלול ב'

כל הקורסים על-פי המודל של מסלול א'. בתוספת של עוד 12 שש"ס בלימודי בחירה (במקום 4 שש"ס). באחד מקורסי הבחירה יגיש הסטודנט עבודה סמינריונית. המתמחים במסלול ב' פטורים מלימודי שפה זרה שניה.

הזכאות לתואר מוסמך במסלול ב' אינה מאפשרת לימודים ישירים לקראת תואר שלישי.

שיקלול הציונים

מסלול א'

עבודות גמר מחקרית (תזה)	35%
2 עבודות סמינריוניות	30%
ציונים בקורסים אחרים	35%

מסלול ב'

20%	בחינת גמר
30%	3 עבודות סמינריוניות
50%	ציונים בקורסים אחרים

מסלול אישי

מטרתו של מסלול זה לאפשר לתלמיד ללמוד תחום מרכזי אחד, שבו הוא מעוניין להתמחות ומחייב לימוד קורסים מחוגים ופקולטות שונות. במסלול זה התלמיד מחוייב במכסת שעות כמו במסלול א' למ"א ובכתיבת עבודת גמר מחקרית. תכנית הלימודים תיבנה ע"י מנחה עבודת הגמר המחקרית ותקבל אישור יו"ר הוועדה החוגית והדיקן ללימודים מתקדמים.

שיקול הציונים

35%	עבודות גמר מחקרית – תזה
30%	3 עבודות סמינריוניות
35%	ציונים בקורסים האחרים

תוכנית לתואר שני בכתיבה יוצרת

תאור התוכנית

התוכנית לכתיבה יוצרת נועדה לתלמידים המעוניינים להרחיב את השכלתם האקדמית ולשפר את יכולת הכתיבה היצירתית. מטרת התוכנית להקנות מיומנויות כתיבה ולשפרן, לפתח חשיבה יצירתית וקריאה ביקורתית, לעורר רגישות כלפי השפה ולסייע ביצירה באמצעות המדיום הלשוני.

המסלול מציע התנסות בסדנאות יצירה בז'אנרים שונים: שירה, פרוזה, מחזאות, תרגום וביקורת.

תנאי קבלה

יתקבלו תלמידים העומדים בקריטריון הקבלה לתואר שני. תלמידים שהתואר הראשון שלהם אינו בספרות יחוייבו בהשלמות כנדרש בחוג.

תלמידים יוכלו להתחיל בלימודיהם בתוכנית, וללמוד בקורסי ההשלמה תוך השנה הראשונה במקביל ללימודיהם בסדנאות.

תנאי להתקבלות – הגשת כתיב"ד באחד התחומים שבהם נערכות סדנאות היצירה, שייבחן על-ידי וועדת קבלה, וראיון קבלה.

מבנה הלימודים

הלימודים יתקיימו במסלול ללא תזיה (מסלול ב'). התלמידים יבחרו שלוש סדנאות (12 ש"ס) מתוך הסדנאות הבאות: סדנה בשירה, סדנה בפרוזה, סדנה בביקורת, סדנה בתרגום סדנה במחזאות וסדנה בספרות ילדים.

- סמינריון חובה לתלמידי המסלול (ינתן ע"י יוצר המלמד בחוג) – 4 שש"ס.
4 שעורים עיוניים מתוכנית לימודי המ"א של החוג במסגרתם ניתן יהיה להגיש עבודה סמינריונית – 16 שש"ס.
3 שיעורי בחירה (ניתן לקחת שיעור בחירה מתוך הסדנאות שלא נבחרו או מתוך שיעורי החוג) – 12 שש"ס. סה"כ 44 שש"ס.

חובות התלמידים

במהלך לימודיהם יכתבו התלמידים 2 עבודות סמינריוניות עיוניות ויגישו עבודת יצירה במסגרת אחת הסדנאות.
התלמידים יגישו פרויקט סיום בתחום היצירה ויבחנו בחינת גמר אחת (התמחות מונוגרפית).

שיקול הציונים

30%	פרויקט סיום / בחינת גמר
25%	סדנאות
20%	2 עבודות סמינריוניות
25%	ציונים בקורסים אחרים

תוכנית לתואר שני ב"ספרות ופילוסופיה"

משותפת לחוג לספרות עברית והשוואתית ולפילוסופיה

העקרונות המנחים בתוכנית:

- ◆ השיעורים יעסקו במיפגש בין שתי הדיסציפלינות.
- ◆ קורסי חובה "ביקורת הספרות", ו"אסתטיקה ופרשנות".
- ◆ מורים משתי הדיסציפלינות ישתפו פעולה בהנחיית עבודות גמר ובהוראה. במידת האפשר ינחו מורים משתי הדיסציפלינות את התלמידים הכותבים עבודת גמר בתוכנית.
- ◆ הלימודים יאורגנו במבנה זהה לזה הקיים היום בחוגים לספרות עברית והשוואתית ולפילוסופיה.

מסלולי הלימוד

מסלול א'

מסלול זה מורכב משיעורי חובה ושיעורי בחיר בהיקף של 32 שש"ס, לא כולל לימודי שפות ולימודי השלמה. במסלול זה נדרש התלמיד לכתוב עבודת גמר מחקרית – תזה.

מסלול ב'

מסלול זה מורכב משיעורי חובה ושיעורי בחירה בהיקף של 44 שש"ס לא כולל לימודי השלמה.

מסלול זה כולל עמידה בבחינת גמר.

חובות הלימוד

מסלול א'

על התלמידים ללמוד שיעורים בהיקף 20 ש"ס בתוכנית ואת קורסי החובה "ביקורת הספרות" (4 שש"ס), בעיות נבחרות באסתטיקה בת זמננו (4 שש"ס) או קורס אחר שיקבע (4 שש"ס). סה"כ 28 שש"ס. במסגרת שיעורי הבחירה ילמדו תלמידים קורס אחד מן התוכנית הרגילה של 4 שש"ס מהחוג לספרות עברית והשוואתית או מן החוג לפילוסופיה, בהתאם לחוג האם. במסלול זה יכתבו התלמידים עבודת גמר מחקרית (תזה).

לימודי עזר

שפה זרה שנייה על-פי תחום ההתמחות ובאישור היועץ (ברמת מתחילים + מתקדמים) 8 שש"ס.

מסלול ב'

לימודי ההתמחות בתוכנית 28 שש"ס. 12 שש"ס לימודים נוספים מן התוכנית הרגילה של ספרות השוואתית (8 או 4 שש"ס) ומן התוכנית הרגילה בפילוסופיה (8 או 4 שש"ס).

עבודות ובחינות

התלמידים יגישו שלוש עבודות סמינריוניות. על התלמידים לקבל ציונים בכל הקורסים שבהם השתתפו.

תלמידי מסלול ב' יהוייבו בבחינת גמר לאחר סיום לימודיהם.

שיקולול הציונים

מסלול א'

עבודות גמר מחקרית (תזה)	35%
2 עבודות סמינריוניות	30%
ציונים בקורסים אחרים	35%

מסלול ב'

בחינת גמר	20%
3 עבודות סמינריוניות	30%
ציונים בקורסים אחרים	50%

מסלול מואץ למ"א

תנאים אקדמיים

תלמיד לתואר ראשון שיזוהה כמצטיין על פי הקריטריונים של החוג יוכל להרשם ללימודי מסלול מואץ לקראת השנה השלישית ללימודי הב"א שלו. לתכנית יתקבלו תלמידים שסיימו את לימודיהם בחוג בשנים א'-ב' בציון ממוצע 90 ומעלה, יומלצו על ידי מורי החוג לוועדה החוגית ללימודים מתקדמים ויעמדו בראיון קבלה אצל ראש החוג או יו"ר הוועדה החוגית ללימודים מתקדמים. היוזמה להתקבל למסלול המואץ יכולה לבוא מצד התלמיד או מצד מורי החוג.

תלמיד במסלול דו-חוגי ימציא אישור מראש החוג, שבו הוא אינו ממשיך למ"א, המציין כי הוא יוכל לסיים את חובות הלימודים לתואר בוגר עד תום השנה השלישית ללימודיו. משך הלימודים לתואר ראשון ושני במסלול המואץ הינו 4 שנים למסלול ב' ו-5 שנים למסלול א'.

התלמיד יחויב בכל מכסת הלימודים של התואר הראשון והשני. קבלתו של תלמיד במסלול המואץ טעונה אישור הדיקן ללימודים מתקדמים. תלמיד שלא יסיים כל חובותיו לתואר בוגר בתום שנה ג' במסלול הדו-חוגי או החד-חוגי לא יוכל ללמוד במסלול המואץ למ"א.

זכאות וחובות כספיות

ראה תקנון לימודי תואר שני.

מבנה הלימודים למסלול המואץ

- בשנה ג' ללימודיו (האחרונה לתואר בוגר ושנה א' לתואר מ.א.) ישלים הסטודנט את יתרת חובותיו לתואר בוגר, ובנוסף לכך ילמד מתוך הקורסים המוצעים לתואר מוסמך כדלקמן:
- קורס ב"ביקורת ומתודולוגיה".
 - 3-2 קורסים מתוכנית המ.א. לפי מגמת התמחות: 1. ספרות השוואתית או 2. ספרות עברית, ולפי תחומי לימודי בספרות עברית: א. ספרות המדרש, האגדה והספרות העממית; ב. ספרות ימי הביניים; ג. הספרות העברית החדשה, ו/או שעורי בחירה (כולל סמינר אחד בו יגיש עבודה סמינריונית), ס"ה 8-12 שש"ס.
 - יתחיל לימודיו בשפה זרה שניה: (4-8 שש"ס, עד לפטור מרמת מתקדמים).
 - בשנה זו חייב הסטודנט למצוא לו מנחה לעבודת הגמר מתוך מורי החוג שיהיה גם היועץ שלו להכוונת לימודיו לשנה ד' של לימודיו.
 - בשנה ד' ללימודיו (השניה ללימודי המ.א.) ישלים הסטודנט את חובותיו בלימודי המ.א. עד לסך של 36-32 שש"ס:
 - בלימודי החוג (על-פי המגמה ותחום התמחותו)
 - בשעורי בחירה
 - בסמינריון המחלקתי ללימודים מתקדמים
 - בשפה הזרה (עד לרמת מתקדמים).
 - ישלים את הגשת 3 העבודות הסמינריוניות בהן הוא חייב.
 - הצעת התזה חייבת לעבור אישור של הוועדה החוגית ללימודים מתקדמים.
 - עד סוף השנה החמישית ללימודיו חייב התלמיד לסיים את כתיבת עבודת הגמר המחקרית ולהגישה לשיפוט.
 - ההיקף הכולל של שעות הלימוד הנדרשות לתואר זה לזה שבתוכניות הרגילות בהתאם למגמת ההתמחות.

עבודות ובחינות (כללי)

התלמידים צריכים לקבל ציונים על השתתפותם בכל הקורסים. **מסלול א'** התלמיד יכתוב 3 עבודות סמינריוניות. 2 עבודות סמינריוניות בלימודי החוג בהתאם למגמה בה הוא מתמחה. במגמה לספרות עברית יכתוב את 2 העבודות במסגרת המגמה לספרות עברית. ועבודה אחת במסגרת לימודי הבחירה. במגמה לספרות השוואתית יכתוב את 2 העבודות בספרות השוואתית ועבודה אחת בלימודי בחירה, או במגמה לספרות עברית.

במקרים חריגים ניתן לכתוב עבודה סמינריונית שניה בלימודי בחירה בחוג אחר אך ורק באישור המנחה או באישור יושב ראש הוועדה החוגית ללימודים מתקדמים.

עבודת גמר מחקרית

ראה בתקנון לימודי תואר שני – ברשות ללימודים מתקדמים.

מסלול ב'

בחינת גמר

הבחינה מורכבת משתי יחידות:

א. מבחן בתיאוריה וביקורת שיתקיים בכתב על פי רשימה ביבליוגרפית קבועה שתימסר במזכירות החוג.

ב. התמחות מונוגרפית (יוצר או נושא ספציפי): בחינה בעל פה שתתקיים עם אחד ממורי החוג על פי תוכנית שתקבע בין המורה לתלמיד באישור יו"ר וועדת המ"א.

במקרים מיוחדים ניתן יהיה להמיר אחת משתי הבחינות בפרוייקט סיום. תלמידי המגמה לכתובה יוצרת יחוייבו בפרוייקט סיום במקום המבחן בתיאוריה. תלמידים אחרים יוכלו באישור מיוחד להמיר את בחינת ההתמחות בפרוייקט סיום על פי ההנחיות שלהלן.

פרוייקט סיום

תלמיד מסלול ב' שציוני העבודות הסמינריוניות שלו הן 86 ומעלה וכך גם ממוצע ציוני האחרים, רשאי במקום אחת משתי הבחינות להגיש פרוייקט סיום.

פרוייקט הסיום יבוצע בהדרכתו של מורה מלווה ומתכונתו כשל עבודה סמינריונית מורחבת. במגמת יצירה פרוייקט הסיום הוא חובה והוא עומד על הכנת עבודה יצירתית.

על מנת להגיש פרוייקט סיום חייב התלמיד לקבל אישור בכתב מן המורה המלווה ומיו"ר וועדת המ"א החוגית. הפרוייקט ייבדק על ידי המורה המלווה.

תלמיד שהגיש פרוייקט יחוייב בבחינת סיום אחת. תלמיד במסלול הלימודים האקדמי יחוייב בבחינה התיאורטית בלבד. תלמיד במסלול היצירה יחוייב בבחינת ההתמחות.

תלמיד שאינו מגיש פרוייקט סיום יחוייב בשתי הבחינות כמצויין לעיל.

הלימודים לקראת תואר ד"ר (Ph.D.) בספרות עברית והשוואתית

תנאי קבלה

רשאי להגיש מועמדותו כתלמיד מחקר כל בעל תואר שני בחוג ספרותי כלשהוא באוניברסיטה מוכרת בארץ ובחו"ל שלמד במסגרת מסלול מחקרי (עם כתיבת עבודת גמר מחקרית) והשיג טוב (80) לפחות במהלך לימודיו וטוב מאוד (86) בעבודת הגמר המחקרית. מוסמכי חוגים אחרים המבקשים להתקבל יחוייבו בלימודי השלמה. מוסמכים במסלול ב' (ללא כתיבת עבודת גמר מחקרית) לא יתקבלו אלא לאחר השלמת עבודת גמר מחקרית ברמה הנדרשת. מועמדים מוסמכי אוניברסיטאות מוכרות מחו"ל וכן מוסמכי אוניברסיטאות בעלות שלוחות בישראל, אשר פועלות באישור המועצה להשכלה גבוהה, יחוייבו לעמוד בהצלחה בבחינת ה-GRE ראה עמ' 158 בשנתון זה.

הקבלה לדוקטוראט מותנית בהסכמה בכתב של אחד ממורי החוג המוסמכים לכך להנחות את התלמיד בעבודתו, ובהצגה ראשונית של תחום המחקר ומטרתו, מאושרת בחתימת ידו של המנחה המיועד. כמו כן על המועמד להמציא 2 המלצות של אנשי סגל אוניברסיטאי. (אחד הממליצים יהיה מנחה התיזה).

משך הלימודים: 4 שנים (שנה ראשונה – שלב מחקר א' – כתיבת הצעת מחקר ואישורה. שנה שנייה, שלישית ורביעית – כתיבת עבודת המחקר).

מבנה הלימודים

בשלב הלימודים הראשון שימשך שנה אחת יעסוק התלמיד בהכנת תוכנית מחקר מפורטת שתוגש בחתימת המנחה/והוועדה המלווה במידה ותוקם ליו"ר ועדת הדוקטוראט החוגית. עם אישור ההצעה יעבור התלמיד למעמד של תלמיד מחקר שלב ב'.

מדריך עבודת הד"ר/והוועדה המלווה במידה ותוקם, יקבעו לתלמיד המחקר את תכנית הלימודים שלו ואת היקפה; ועדת הד"ר החוגית תאשר את התכנית והיקפה. הוועדה רשאית להטיל על התלמיד חובת בחינה (בכתב או בעל-פה) בשיעורים שהתלמיד נדרש להשתתף בהם; בסמינריונים נדרשת רק חובת השתתפות פעילה (לא כולל דרישות השלמה ולימודי עזר כגון שפות זרות). תכנית הלימודים תיקבע בידי ועדת הדוקטוראט עם קבלת התלמיד לשלב ראשון של לימודיו. המעבר משלב ראשון לשלב השני מותנה בהשלמה של לפחות שליש מן התכנית.

עם סיום עבודת במחקר יגיש התלמיד את עבודתו בחתימת המנחים ובאישור והוועדה המלווה במידה ותוקם לוועדת הדוקטוראט החוגית.

לאחר שתיערך בדיקה שתאשר כי אמנם סיים התלמיד את כל חובותיו כנדרש על-פי התקנון, תמליץ הוועדה על העבודה לשיפוט ותעביר אותה לרשות ללימודים מתקדמים.

לימודי מסלול ישיר לדוקטורט

מועמד המבקש להירשם כתלמיד מן המניין למסלול ישיר לד"ר חייב להיות בעל תואר ראשון ממוסד מוכר להשכלה גבוהה בארץ או בחו"ל, ואשר השיג בלימודי התואר הראשון בשני החוגים בהם למד ציון משוקלל של 90 לפחות. תיק המועמד לקבלה יכלול את המסמכים הבאים (המסמכים הבאים יוגשו בשבעה העתקים לא כרוכים):

טופס בקשת קבלה ללימודים

צילום תעודת גמר לב.א.

גליונות ציונים מאושרים לב.א.

המלצות משני אנשי אקדמיה

קורות חיים

הצהרת כוונות

אישור בכתב על הסכמת מנחה

מבנה הלימודים במסלול ישיר לדוקטורט:

א. השתתפות בקורסים בהיקף של 26 שש"ס לפחות ברמת מ.א., וסיומם בציון משוקלל של 90 לפחות.

ב. הגשת שתי עבודות סמינריוניות. על התלמיד להשיג בעבודות אלו ציון של 90 לפחות.

ג. תנאי מעבר משנה א' לשנה ב' הם השתתפות בקורסים בהיקף של 16 שש"ס לפחות, סיומם בציון משוקלל של 90 לפחות והגשת עבודה סמינריונית שיזכתה לציון 90 לפחות.

ד. הגשת הצעת מחקר לתואר שלישי לא יאוחר מתחילת הסמסטר הרביעי ללימודים.

משך הלימודים למטלות אלו הוא שנתיים.

לאחר אישור הצעת המחקר לדוקטורט יעבור התלמיד לשלב ב' – משך הלימודים לכתובת הדוקטורט הוא שנתיים.

יש לעיין בתקנון לימודי תואר שלישי המופיע בחלקו הראשון של השנתון (או באתר האינטרנט של הרשות ללימודים מתקדמים).

פילוסופיה

חוג לימודים לב"א (דו-חוגי וחד-חוגי)

חוג לימודים למ"א

ולימודים לתואר דוקטור בפילוסופיה

ראש החוג: ד"ר מאיר חמו

חברי הסגל האקדמי

פרופסור מן המניין: פרופ' אהרון בן-זאב, פרופ' עמיהוד גלעד (שבתון), פרופ' יואל הופמן (אמריטוס), פרופ' דניאל סטטמן, פרופ' שאול סמילנסקי.

פרופסור חבר: פרופ' עודד בלבן (שבתון), פרופ' גיורא הון, פרופ' רות לורנד, פרופ' עדו לנדאו, פרופ' מיכאל שטראוס (אמריטוס), פרופ' עזרא תלמור (אמריטוס).

מרצה בכיר: ד"ר מייקל אנטוני, ד"ר יונתן ברג (שבתון), ד"ר מאיר חמו, ד"ר מנחם לוז, ד"ר אפרים נבון (גמלאי), ד"ר דן נשר (גמלאי).

מרצה: ד"ר אריאל מירב.

מזכירות החוג

עוזר מינהלי לראש החוג: **גב' אמבר בן-שושן**

מגדל אשכול, קומה 19, חדר 1902

שעות הקבלה: ימים א'-ה', 10.00-12.00

טלפון: 04-8240903/2; פקס: 04-8249735

דוא"ל: ashushan@univ.haifa.ac.il

אתר החוג: <http://philo.haifa.ac.il>

לוחות המודעות: בקומת ה-600 ובקומה 19 ליד מזכירות החוג.

נהלים כללים

1. לוחות המודעות של החוג ממוקמים בקומת ה-600, בקומה 19 ליד מזכירות החוג ובאתר החוג תחת הקישורית: "הודעות". לוחות אלה הינם המקור הרישמי למידע מטעם החוג, גם לציונים וגם להודעות. על התלמידים להתעדכן לפי הצורך.
 2. על כל תלמיד למסור למזכירות החוג כתובת דוא"ל שבה יהיה נגיש, ולהיות מנוי על רשימת התפוצה האלקטרונית של החוג, PHILOS.
 3. לשיעורים מסוימים ישנם תנאי קבלה – דרישות קדם או אישור המורה. חריגה מתנאי הקבלה תתקבל רק באישור המורה. רישום לא מורשה יבוטל.
 4. המועד האחרון לסיום כל חובות ההגשה (עבודות סמינריוניות, עבודות רגילות, וכל מטלה אחרת בקורס) הנו כדלקמן:
 - ◆ לשיעורים של סמסטר א' – עד סוף סמסטר ב' (תאריך מדוייק יפורסם בתחילת שנה"ל).
 - ◆ לשיעורים של סמסטר ב' – עד תחילת סמסטר א' העוקב.
- מורה הקורס ראשי להחמיר בתאריכים אלו.** העבודה תוגש למזכירות החוג בצירוף שני טפסים:
- "טופס הגשת עבודות" שימולא על ידי התלמיד, וטופס "הצהרת יושר" שייחתם על ידי התלמיד. עבודה תתקבל באיחור רק באישור מיוחד על בסיס טופס בקשה שיוגש למזכירות. במקרה שאושרה הבקשה, הסטודנט מחויב בבירור מול מדור שכר לימוד בכל הנוגע לאיחור.

הלימודים לתואר ראשון (ב"א)

יועץ תלמידי תואר ראשון: ד"ר מייקל אנטוני

מטרת הלימודים

הלימודים לקראת התואר הראשון מיועדים להקנות לתלמידים ידע בשיטות הפילוסופיות העיקריות, כושר לקרוא באופן עצמאי טקסט פילוסופי ויכולת לבחון שיקולי-דעת פילוסופיים.

סדר הלימודים במסלול הדו-חוגי

על התלמידים להשלים תוכנית לימודים של 60 נקודות זכות ושתי עבודות סמינריוניות אצל שני מורים שונים.

תכנית הלימודים במסלול הדו-חוגי

נקודות זכות	דרג	
5	1	מבוא לפילוסופיה יוונית
5	1	רציונליזם ואמפריציזם
5	1	לוגיקה פורמלית
3	2	כתיבה פילוסופית

4	2	תורת ההכרה
4	2	מבוא לאתיקה
34	2-3	שיעורי בחירה/סמינריונים*
60	סה"כ	

* לפחות 20 נ"ז בדרג 3, לרבות לפחות שיעור אחד בהיסטוריה של הפילוסופיה.

פרישת לימודים סטנדרטית

נ"ז		שנה א'
5	מבוא לפילוסופיה יוונית	
5	רציונליזם ואמפריציזם	
5	לוגיקה פורמלית	
4	שיעורי בחירה בדרג 2	
3	כתיבה פילוסופית	שנה ב'
4	תורת ההכרה	
4	מבוא לאתיקה	
10	שיעורי בחירה/סמינריונים	
20	שיעורי בחירה/סמינריונים	שנה ג'

סדר הלימודים במסלול החד-חוגי

ניתן להתקבל למסלול החד-חוגי משנה ב' ואילך בתנאי שממוצע הציונים בשני החוגים הוא לפחות 80. אפשר גם להתקבל למסלול החד-חוגי החל משנה א', באישור מיוחד של יועץ הב"א. על התלמידים להשלים תוכנית לימודים של 120 נקודות זכות, הכוללת 90-72 נקודות בפילוסופיה, מהן לפחות 26 בדרג 3, ו-48-30 נקודות בלפחות שני חוגים אחרים. בדרך כלל (אבל לא בהכרח) הלימודים בחוגים אחרים יהיו במסגרת מקבצים מהחוג ללימודים רב-תחומיים. בנוסף לשיעורים התלמידים יגישו ארבע עבודות סמינריוניות, שלוש בחוג (אצל שני מרצים שונים לפחות) ואחת בחוג אחר.

עבודות סמינריוניות

בנוסף לתוכנית הלימודים, על התלמידים להגיש עבודות סמינריוניות, במשקל כולל של 20% מציון הגמר. עבודה סמינריונית יכולה להיכתב במסגרת שיעור כלשהו (לא בהכרח סמינריוני) בדרג 3 או 4, מעל ומעבר לדרישות הכלליות של השיעור ובאישור ובהנחיית המרצה. ציון העבודה אינו בהכרח זהה לציון הסופי בשיעור.

חובות נוספות לתלמידי תואר ראשון

1. הרישום לפחות מ-16 נקודות זכות לשנה, טעון אישור יועץ הב"א של החוג.
2. תנאי להמשך הלימודים בחוג הוא ממוצע ציונים של לפחות 65.
3. על התלמידים להשלים חובותיהם באנגלית כשפה זרה כתנאי כניסה לקורסים בדרג 3.

מקבצים בפילוסופיה

מקבץ מצומצם (20 נ"ז):

שיעורים בדרג 1 10 נ"ז

שיעורים בדרג 2-3 10 נ"ז

עבודה סמינריונית אחת (במסגרת שיעור בדרג 3)

מקבץ מורחב (40 נ"ז):

שיעורים בדרג 1 15 נ"ז

שיעורים בדרג 2-3 25 נ"ז

שתי עבודות סמינריוניות אחת (במסגרת שיעורים בדרג 3)

הלימודים לתואר שני (מ"א)

יו"ר הוועדה החוגית לתואר שני: ד"ר מאיר חמו

מטרת הלימודים

לימודי התואר השני מיועדים להעמיק את ידיעותיו של התלמיד בפילוסופיה, ולאפשר התמחות בתחומים מסוימים בפילוסופיה. הלימודים כוללים כתיבת עבודת גמר מחקרית (במסלול א') או בחינות גמר (במסלול ב').

תנאי קבלה

מסלול א' (עם כתיבת עבודת גמר מחקרית – תזה): תואר ראשון בפילוסופיה באוניברסיטה מוכרת בארץ או בחו"ל, בציון סופי של 85 לפחות, ציון סופי של 80 לפחות בחוג השני ואישור הוועדה החוגית לתואר שני. המועמדים יגישו בקשה לקבלה במזכירות החוג.

מסלול ב' (ללא תזה): תואר ראשון בפילוסופיה באוניברסיטה מוכרת, בציון סופי של 80 לפחות, וציון סופי של 76 לפחות בחוג השני.

השלמות לתואר השני

מועמדים לתואר שני, שיש להם תואר ראשון מחוג אחר שאינו פילוסופיה, חייבים בלימודי השלמה שייקבעו להם על ידי הוועדה החוגית לתואר שני. לימודי השלמה לא ישתרעו על פני יותר משנה אחת. התלמידים יוכלו להגיש בקשה לקבלה ללימודי התואר השני על בסיס הציון הממוצע בלימודי השלמה.

תנאי קבלה להשלמות

ציון סופי של 80 לפחות בתואר הראשון וקבלה על ידי הוועדה החוגית לתואר שני. המועמדים יגישו בקשה לקבלה במזכירות החוג.

מועמדים שיש להם תואר ראשון במוסד להשכלה גבוהה ששפת ההוראה בו אינה עברית, חייבים מבחן בעברית כתנאי קבלה להשלמות. פטורים ממבחן מועמדים שסיימו תיכון בשפה העברית. להלן רשימת שיעורי ההשלמה (סה"כ) 22 שש"ס: מבוא לפילוסופיה יוגנית, רציונליזם ואמפריציזם, לוגיקה פורמלית, כתיבה פילוסופית, תורת ההכרה, מבוא לאתיקה.

הלימודים לתואר שני מתקיימים בשני מסלולים: מסלול א' הכולל כתיבת עבודת גמר מחקרית, ומסלול ב', הכולל עמידה בבחינות גמר. משך הלימודים בשני המסלולים הוא שנתיים.

מסלול א'

היקף השיעורים: התלמידים ילמדו שיעורים בהיקף כולל של 28 שש"ס מתוכם 6 שש"ס בדרג 3 והיתרה בדרג 4. סדנת עבודות הגמר היא שיעור חובה. ניתן ללמוד עד 6 שש"ס מחוץ לחוג (באישור יו"ר הוועדה החוגית לתואר שני). ניתן להשתתף בקולוקווים החוגי במשך שנה אחת (2 שש"ס). הוועדה החוגית לתואר שני יכולה לחייב את התלמידים בלימודי שפה זרה שנייה בהתאם לנושא עבודת הגמר המחקרית.

עבודות סמינריוניות: בנוסף לתנאי המעבר של כל שיעור, התלמידים יגישו שתי עבודות סמינריוניות אצל מורים שונים, בסמינריונים מדרג 4.

תנאי מעבר משנה א' לשנה ב': התלמידים חייבים לצבור 16 שש"ס בשנה א' בציון ממוצע של לפחות 90 ולמצוא מדריך לתזה. במקרים מיוחדים הוועדה החוגית לתואר שני רשאית לחרוג מכללים אלה במקרים מיוחדים בהתאם לשיקול דעתה. תלמידים שלא עמדו בתנאים אלה, יעברו בשנה ב' ללימודים במסלול ב'.

עבודת גמר מחקרית (תזה): התלמידים נדרשים לכתוב עבודת גמר מחקרית בהדרכת חבר סגל. על התלמידים למצוא מדריך לעבודתם ביוזמתם. יש להגיש את הצעת המחקר לעבודת הגמר לאישור המנחה, ואחר כך לאישור הוועדה החוגית לתואר שני עד תום הסמסטר הראשון בשנה ב'.

שקלול ציון סופי

50% – תזה

20% – שתי עבודות סמינריוניות (במשקל שווה)

30% – שיעורי בחירה

מסלול ב'

היקף השיעורים: התלמידים ילמדו שיעורים בהיקף כולל של 36 שש"ס מתוכם לכל היותר 10 שש"ס בדרג 3, והיתרה בדרג 4. ניתן לקחת עד 6 שש"ס מחוץ לחוג (באישור יו"ר הוועדה החוגית לתואר שני). ניתן להשתתף בקולוקווים במשך שנה אחת (2 שש"ס).

עבודות סמינריוניות: בנוסף לתנאי המעבר של כל שיעור, התלמידים יגישו שלוש עבודות סמינריוניות אצל מורים שונים, בסמינריונים מדרג 4.

בחינות גמר: בתום השנה השנייה ללימודיהם ולאחר שעמדו בכל חובות השיעורים (כולל העבודות הסמינריוניות) על התלמידים לעמוד בשתי בחינות גמר – בשני תחומי התמחות לפי בחירתם. התלמידים יפנו למזכירות החוג כדי לתאם את מועדי תחומי הבחינות.

שקלול ציון סופי

30% – שתי בחינות הגמר (במשקל שווה)

30% – שלוש עבודות סמינריוניות (במשקל שווה)

40% – שיעורי בחירה

תוכנית לתואר שני בספרות ופילוסופיה

(תוכנית משותפת לחוג לפילוסופיה ולחוג לספרות עברית השוואתית)

ראש התוכנית: פרופ' רות לורנד

התכנית משמשת מסגרת לסטודנטים לתואר שני המבקשים לשלב לימודי ספרות עם לימודי פילוסופיה. השיעורים יעסקו במפגש בין שתי הדיסציפלינות. התלמידים ילמדו קורסי חובה משני החוגים. מורים משתי הדיסציפלינות ישתפו פעולה בהוראה וגם בהדרכת עבודות גמר מחקריות. כל תלמיד ירשם לפי בחירתו בחוג לספרות עברית והשוואתית או בחוג לפילוסופיה. התלמידים יירשמו לפי בחירתם בחוג לספרות עברית והשוואתית או בחוג לפילוסופיה ויקבלו את תעודת המוסמך בהתאם לחוג אליו נרשמו. הלימודים בתכנית מתקיימים במסלול א' (עם תזה).

תכנית הלימודים

היקף השיעורים: 28 שש"ס.

שיעורי חובה: (10 שש"ס):

ביקורת הספרות (4 שש"ס, בחוג לספרות עברית והשוואתית)

בעיות נבחרות באסתטיקה בת זמננו (4 שש"ס, בחוג לפילוסופיה)

סדנת עבודות גמר (2 שש"ס בחוג לפילוסופיה)

שיעורי בחירה (18 שש"ס):

שיעורי בחירה בספרות או בפילוסופיה, בהתאם לתחום ההתמחות ועל פי המלצת ראש התוכנית, ומתוכם עד 4 שש"ס בדרג 3 והשאר בדרג 4.

התלמידים יכתבו שלוש עבודות סמינריוניות בסמינריונים מדרג 4 אצל מורים שונים ותזה.

שקלול ציונים סופי

35% – תזה

30% – עבודות סמינריוניות (במשקל שווה)

35% – שיעורי בחירה

תוכנית לתואר שני באתיקה יישומית ומקצועית

התכנית משמשת מסגרת לסטודנטים לתואר שני המבקשים להתמחות באתיקה מתוך גישה יישומית. השיעורים יעסקו במפגש בין פילוסופיה, אתיקה וחיי מעשה. התלמידים יוכלו לשמוע קורסים בחוגים אחרים בהתאם לעניין ולתחום ההתמחות שלהם. הלימודים מתקיימים במסלול א' (עם תזה).

תכנית הלימודים

היקף השיעורים: 28 ש"ס.

קורסים:

סוגיות באתיקה יישומית ומקצועית (4 ש"ס) – חובה שנה א'

סמינר מחקר לתלמידי התוכנית (4 ש"ס) – חובה שנה א'

סדנת עבודות גמר (2 ש"ס) – חובה שנה א'

סמינריון מתקדם באתיקה יישומית (4 ש"ס) – חובה שנה ב'

שיעורי בחירה: 14 ש"ס, 8 ש"ס בתחום שבו נכתבת עבודת הגמר המחקרית, ו-4 ש"ס שיעורי בחירה מחוץ לחוג (באישור ראש התכנית) בדרג 3 ומעלה, לא יותר מ-6 ש"ס בדרג 3, והשאר בדרג 4. ניתן להירשם לקולקוויום החוגי כשיעור בחירה שנתי של 2 ש"ס.

התלמידים יכתבו שתי עבודות סמינריוניות אצל מורים שונים, בסמינריונים מדרג 4 ותזה.

שקלול ציון סופי

50% – תזה

20% – עבודות סמינריוניות (במשקל שווה)

30% – שיעורי בחירה

מסלול מואץ לתואר שני

המסלול המואץ מתקיים בשני ערוצים: מסלול א' (עם תזה) ומסלול ב' (ללא תזה) ומיועד לתלמידים אשר השיגו במהלך לימודי שנה א' ושנה ב' של התואר הראשון ציון ממוצע כולל של 90 ומעלה. מועמדים למסלול יוכלו ללמוד בשנה ג' ללימודיהם לקראת התואר הראשון שלושה קורסים מלימודי התואר השני בהיקף של 12 ש"ס לכל היותר. במידה שהתלמיד(ה) יתקבל לתואר השני בשנה העוקבת, יוכרו שיעורים אלה כחלק מלימודי התואר השני. משך הזמן הכולל במסלול מואץ א' (עם תזה) חמש שנים ובמסלול מואץ ב' (ללא תזה) ארבע שנים. הקבלה למסלול תיעשה על פי שיקולי הוועדה החוגית לתואר שני לאחר ראיון שתקיים עם המועמד(ת). פרטים נוספים בפרק הרשות ללימודים מתקדמים בשנתון.

תכנית לימודים לתואר שני בפילוסופיה לתלמידי משפטים

תוכנית זו ייחודית לתלמידים מצטיינים במשפטים. הדרישות בתכנית זהות לדרישות במסלול הרגיל לתואר שני בפילוסופיה. התלמידים יוכלו ללמוד את שיעורי ההשלמה בפילוסופיה החל משנה ב' ללימודיהם במשפטים, והם ייחשבו בכל מקרה כחלק ממכסת הלימודים הנדרשים לתואר הראשון במשפטים (במסגרת "שיעורי בחירה לא-משפטיים"). החל משנה ג' ללימודי התואר הראשון במשפטים, תלמיד שסיים את שיעורי ההשלמה בפילוסופיה בממוצע של לפחות 80 יוכל לקחת קורסים בתואר שני בחוג לפילוסופיה. קבלת התואר השני בפילוסופיה מותנית בקבלת תואר ראשון במשפטים.

תנאי קבלה

מן המניין: תואר ראשון במשפטים בציון סופי של 80 לפחות וממוצע של 90 בלימודי ההשלמות לתואר שני בחוג לפילוסופיה (מסלול א') או 80 (מסלול ב').

על תנאי: לפחות 70 נ"ז בלימודי התואר הראשון במשפטים, בממוצע של לפחות 80, וסיום לימודי ההשלמה בפילוסופיה בממוצע של לפחות 80.

הלימודים לקראת תואר שלישי (Ph.D)

יו"ר הוועדה החוגית לתואר שלישי: פרופ' שאול סמילנסקי

א. המסלול ללימודי תואר שלישי

תנאי קבלה

החוג מקבל בקשות ממועמדים אשר קבלו תואר שני בפילוסופיה במוסד מוכר להשכלה גבוהה בציון סופי של 85 לפחות, ובציון עבודת הגמר המחקרית של 90 לפחות. על המועמדים למצוא מנחה לדוקטורט מבין מורי החוג המוסמכים לכך ולבקש מהמנחה להעביר בכתב לוועדת הדוקטורט את הסכמתו לשמש כמדריך של המועמד.

תהליך הגשת בקשות

- א. יש להגיש בקשה לקבלה ללימודים, ביחידה להרשמה וקבלת תלמידים.
- ב. יש להגיש למזכירות החוג את המסמכים שלהלן:
 - ◆ טופס בקשה לקבלה ללימודים לדוקטורט בחוג לפילוסופיה;
 - ◆ הצהרת כוונות קצרה לגבי נושא המחקר המוצע (הכוונה אינה להצעת מחקר לדוקטורט, שתוגש עד סוף שנת הלימודים הראשונה)
 - ◆ גיליונות ציונים מאושרים לכל הלימודים האקדמיים של המועמד וצילומי תעודות הגמר (בתוספת תרגומים במקרה שהמסמכים אינם כתובים בעברית או באנגלית);
 - ◆ העתקים מעבודות הגמר ומכל הפרסומים הפילוסופיים של המועמד (במידה והעבודות הללו לא נכתבו בעברית או באנגלית, יש להגיש דוגמה אחרת של כתיבה פילוסופית של המועמד בעברית או באנגלית, כגון עבודה סמינריונית בפילוסופיה);
 - ◆ קורות חיים, המציגים בקצרה פרטים על חינוכו וניסיונו האקדמי של המועמד ופרטים רלבנטיים נוספים;
 - ◆ אישור בכתב מהמנחה המעיד על הסכמתו להנחות את התלמיד במחקר.
- ג. על המועמדים לבקש משני ממליצים לשלוח מכתבי המלצה עדכניים ישירות למזכירות החוג לפילוסופיה, אוניברסיטת חיפה, חיפה 31905, עבור יו"ר ועדת ד"ר החוגית. על אחד הממליצים להיות מדרוך עבודת הגמר המחקרית, אבל לא רצוי שההמלצה תהיה נפרדת מחוות הדעת על עבודת הגמר המחקרית.

תוכנית הלימודים

בתחילת לימודי הדוקטורט יקבעו המנחים לתלמידים, באישור ועדת הדוקטורט, תוכנית לימודים אישית של 8 שש"ס לפחות (עם שני מורים לפחות), בהן על התלמידים למלא חובת נוכחות. במסגרת 8 שש"ס אלו על התלמידים להשתתף בסדנת מחקר לדוקטורנטים (2 שש"ס). ניתן להשתתף בפגישות הקולוקוויום החוגי במשך שנה אחת (2 שש"ס) כחלק מחובת 8 השש"ס.

מהלך כתיבת העבודה

מהלך כתיבת העבודה נמשך עד ארבע שנים ונחלק לשני שלבים. בשלב א', שאורכו יכול להיות לכל היותר שנה (אך בהחלט יכול להיות קצר מזה) מכינים התלמידים הצעת מחקר לדוקטורט. בשלב ב' כותבים התלמידים את העבודה עצמה.

שלב א'

מטרת הצעת המחקר לדוקטורט להוכיח שהתלמידים אכן מוכנים להתחיל בכתיבת עבודת הדוקטורט. ההצעה תהיה באורך של כעשרה עד עשרים עמודים ותכלול את הנושאים הבאים:

- ◆ שם העבודה בעברית ובאנגלית
- ◆ הסבר והגדרת הנושא
- ◆ פירוט העבודה המחקרית שנעשתה עד כה על הנושא, והסבר מה החידוש והתרומה במחקר המוצע
- ◆ רשימת פרקי העבודה ותוכנם
- ◆ ביבליוגרפיה

לאחר שיאשרו המדריכים את ההצעה, יגישו אותה התלמידים לוועדה הד"ר החוגית, וזו תשלח את ההצעות לשיפוט. לאור חוות הדעת של השופטים תחליט הוועדה אם לאשר את ההצעות כמות שהן, לדחותן, או לאשר אותן בכפוף לשינויים ותיקונים. אושרו ההצעות כמות שהן, או שתיקנו התלמידים את הטעון תיקון לשביעות רצונה של הוועדה, יעברו התלמידים לשלב ב'.

שלב ב'

בשלב ב' התלמידים יכתבו את עבודת הדוקטורט, בהתאם לתקנון ללימודי תואר שלישי. קצב ההתקדמות יילקח בחשבון בבקשות להמלצות עבור מענקים. העבודה תוגש לשיפוט תוך ארבע שנים ממועד תחילת שלב א'. אם כתיבת העבודה לא תסתיים תוך הזמן המוקצב, על התלמידים להגיש בקשה להארכה, שתידון על ידי ועדת הדוקטורט החוגית והדיקן ללימודים מתקדמים. העבודה תישפט בהתאם לתקנון ללימודי תואר שלישי.

ב. המסלול הישיר לדוקטורט

במסלול זה משולבים לימודי תואר שני ושלישי, עבור תלמידים מצטיינים שברצונם להמשיך ברצף לקראת לימודי הדוקטורט ושהחוג רואה בהם מועמדים מתאימים לכך. המועמדים למסלול זה חייבים להיות בעלי תואר ראשון ממוסד מוכר להשכלה גבוהה, שהשיגו בלימודי התואר הראשון בפילוסופיה ציון ממוצע של 92 לפחות ובחוג השני ציון ממוצע של 90 לפחות. על המועמדים לבקש משני ממליצים לשלוח מכתבי המלצה עדכניים ישירות למזכירות החוג לפילוסופיה, אוניברסיטת חיפה, חיפה 31905. הקבלה למסלול זה טעונה אישור ועדת הדוקטורט.

הלימודים במסלול מותנים בנכונותם של מורים בחוג להנחות את התלמידים בכתיבת עבודת הדוקטורט. מוטל על התלמידים למצוא מנחה לפני כתיבת הצעת המחקר. על המועמדים ללמוד את מכסת השיעורים של לימודי התואר השני במסלול עם תיזה ולהשיג ציון של 90 או יותר על שתי עבודות סמינריוניות אצל מורים שונים.

פרטים נוספים על המסלול הישיר נמצאים בפרק הרשות ללימודים מתקדמים בשנתון.

לימודי השלמות לקראת תואר שלישי

א. מסלול השלמות למסיימי תואר שני בפילוסופיה ללא עבודת גמר מחקרית (תיזה)

על המועמדים למסלול זה להשלים כתיבת תיזה בציון 90 לפחות, ולהשתתף בסדנה לעבודות גמר, תוך תיאום עם ועדת המ"א של החוג. משך הלימודים במסלול השלמה זה הינו לכל היותר שנה. חריגה מכלל זה טעונה המלצות ואישורים של המנחה, הוועדה החוגית, והדיקן ללימודים מתקדמים.

בתום ההשלמות המועמדים יגישו את מועמדותם ללימודי תואר שלישי, והוועדה החוגית ללימודי תואר שלישי תמליץ בפני הדיקן ללימודים מתקדמים האם לקבל את המועמד ללימודי תואר שלישי. הקבלה לדוקטורט מותנית בנכונותם של מורים בחוג להדריך את התלמידים בכתיבת עבודת הדוקטורט.

ב. מסלול השלמות למסיימי תואר שני בפסיכולוגיה המעוניינים ללמוד פילוסופיה של הפסיכולוגיה

מסלול זה מיועד לתלמידים בעלי תואר מ"א בפסיכולוגיה ממוסד אקדמי מוכר בציון של 85 לפחות וציון תיזה 90 לפחות, המעוניינים לכתוב דוקטורט בפילוסופיה, תוך שילוב דיון בנושאים פסיכולוגיים.

תוכנית הלימודים תכלול כ-22 ש"ס לימודי השלמה בפילוסופיה. בתום ההשלמות, המועמדים יגישו את בקשתם ללימודי תואר שלישי והוועדה החוגית ללימודי תואר שלישי תמליץ בפני הדיקן ללימודים מתקדמים האם לקבל את המועמד ללימודי תואר שלישי. הקבלה לדוקטורט מותנית בנכונותם של מורים בחוג להנחות את התלמידים בכתיבת עבודת הדוקטורט.

ג. מסלול השלמות לבעלי תואר מ"א בחוג שאינו פילוסופיה או פסיכולוגיה

מסלול זה מיועד לתלמידים בעלי תואר מ"א ממוסד אקדמי מוכר בארץ או בחו"ל בציון של 85 לפחות וציון תיזה 90 לפחות, המעוניינים לכתוב עבודת דוקטורט בפילוסופיה.

תוכנית הלימודים תכלול כ-26 ש"ס לימודי השלמה בפילוסופיה. בתום ההשלמות המועמדים יגישו את מועמדותם ללימודי תואר שלישי והוועדה החוגית ללימודי תואר שלישי תמליץ בפני הדיקן ללימודים מתקדמים האם לקבל את המועמד ללימודי תואר שלישי. הקבלה לדוקטורט מותנית בנכונותם של מורים בחוג להנחות את התלמידים בכתיבת עבודת הדוקטורט.

קולוקוויום (סמינר מחלקתי)

החוג לפילוסופיה מקיים קולוקוויום (סמינר מחלקתי), הפתוח לסטודנטים ולציבור הרחב ושבמסגרתו ניתנות הרצאות בנושאי מחקר פילוסופיים עכשוויים, לעיתים קרובות על ידי מרצים אורחים מאוניברסיטאות אחרות בארץ ובעולם. לאחר הרצאות אלה ישנה הזדמנות לדון עם המרצה בהרחבה על עבודתו ורעיונותיו. פגישות הקולוקוויום מתקיימות בדרך כלל אחת לשבועיים. רשימה עדכנית המפרטת את שמות המרצים המתוכננים, את נושאי הרצאותיהם, ואת זמני ההרצאות, תפורסם באתר החוג ועל גבי לוחות המודעות של החוג לאחר פתיחת שנת הלימודים. בדרך כלל ההרצאות מתקיימות בימי ג' אחת לשבועיים, בין השעות: 16:00-18:00, בחדר 1919, קומה 19, מגדל אשכול.

המועדון הפילוסופי בשיתוף עם החוג לפילוסופיה

המועדון הינו מקום מפגש לסטודנטים של האוניברסיטה בכלל ולתלמידי החוג לפילוסופיה בפרט המעוניינים בשיחה פילוסופית. במסגרת כל מפגש יתקיים דיון על נושא כלשהו ובמהלכו יוכלו המשתתפים לחוות דיעה ולהעיר הערות לגבי הנושא שנבחר לדיון. מידע לגבי נושאי המפגשים וזמניהם יפורסם מעת לעת באתר החוג ועל גבי לוחות המודעות של החוג. המועדון מתקיים ב"מרתף 10", השוכן ברחוב ירושלים 23, הדר, חיפה. השתתפות במפגשים כוללת תשלום סמלי.

כנס חוגי שנתי

כל שנה, באמצע הסמסטר השני, החוג מקיים כנס בהשתתפות תלמידי ומורי החוג.

120

ציוויליזציות ימיות

חוג לימודים למ"א
ולימודים לתואר דוקטור בפילוסופיה

ראש החוג: ד"ר דורית סיון

חברי הסגל האקדמי

פרופ' יוסי מרט (אמריטוס), פרופ' אהוד שפניר.

פרופסור מן המניין:

פרופ' מיכל ארצי, פרופ' שריאל שלו.

פרופסור חבר:

ד"ר יעקב כהנוב, ד"ר דורית סיון, ד"ר חסן חליליה.

מרצה בכיר:

ד"ר דרוו אנג'ל, ד"ר דניאלה בר-יוסף, ד"ר דני כרם (בכיר),

עמית הוראה:

ד"ר נדב קשטן, פרופ' רותם קובנר.

מזכירות החוג

עוזר מינהלי לראש החוג: גב' עדה וולקן

שעות הקבלה: ימים א'-ה', בין השעות 11.00-13.00

טלפון: 04-8240941

פקס: 04-8249011

דוא"ל: avulkan@univ.haifa.ac.il

החוג לציוויליזציות ימיות מתמקד בלימודי האדם והים ומשלב לימודים מתקדמים לתארים שני ושלישי בתחומים: ארכיאולוגיה ימית וחופית, גיאולוגיה וגיאומורפולוגיה חופית וימית, היסטוריה ימית, ביולוגיה ימית ומשאבי ים.

לימודי תואר שני

יו"ר הוועדה החוגית לתואר שני ושלישי: ד"ר דורית סיון

מטרת הלימודים

- א) להקנות לתלמידים ידע ארכיאולוגי והיסטורי על התרבויות אשר הים היווה ומהווה גורם עיקרי בתולדותיהן ובהתפתחותן, תוך הדגשת התרבויות של הים התיכון.
- ב) להקנות לתלמידים ידע על התנאים האוקיאנוגרפיים, הביולוגיים, האקולוגיים והגיאולוגיים בים הפתוח ובחוף, באיזור הים התיכון והשפעתם של תנאים אלה על התפתחות התרבויות הימיות.
- ג) להקנות לתלמידים בקיאות בשיטות המחקר בים ובחוף בתחומי הארכיאולוגיה, הגיאומורפולוגיה, הגיאולוגיה והביולוגיה.

מבנה הלימודים

- בחוג ארבע נושאי לימוד מרכזיים:
- א) ארכיאולוגיה ימית וחופית
- ב) היסטוריה ימית
- ג) גיאומורפולוגיה חופית וגיאולוגיה ימית
- ד) ביולוגיה ימית, אוקיאנוגרפיה ומשאבי ים

תכנית הלימודים משלבת את ההתמחות המיוחדת של כל תלמיד עם לימוד בינתחומי בארבעת הנושאים. כל התמחות כוללת:

- א. שיעורי השלמה
- ב. שיעורים מונוגרפיים כלליים
- ג. סמינריונים
- ד. פרוסמינריונים
- ה. סמינריון בין-תחומי
- ו. הכשרה מעשית: שיטות מחקר ימיות, סיורים בחופי הארץ, הפלגה אחת לחו"ל (נעל חשבון התלמיד) והשתתפות במחקרי שדה (כמפורט להלן).

הערה: חובת נוכחות והשתתפות בשיעורים בקורסים השונים תימסר לתלמידים ע"י המורה בתחילת כל סמסטר, בכפוף להנחיות הכלליות של הרשות ללימודים מתקדמים. כנ"ל לגבי חובות משלמות בהכשרה מעשית.

תנאי הקבלה

לחוג יתקבלו תלמידים בעלי תואר ראשון (ב"א) – בתנאים הבאים:

- א. **מסלול א'** עם כתיבת עבודת גמר מחקרית – ציון סופי של 82 לפחות בלימודי הב"א בכל אחד מחוגי הלימוד. היקף הלימודים במסלול זה: 32 שש"ס (לא כולל לימודי עזר והשלמות).
- ב. **מסלול ב'** עם בחינת גמר – ציון סופי של 76 לפחות בלימודי הב"א בכל אחד מחוגי הלימוד. היקף הלימודים במסלול זה: 36 שש"ס (לא כולל לימודי עזר והשלמות).

ניתן ללמוד במסלול זה יום לימודים מרוכז.

משך הלימודים במסלול א' הינו 3 שנים.

משך הלימודים במסלול ב' ובתכנית הלימודים המרוכזת הינו שנתיים.

- ◆ נדרשת ידיעת האנגלית ברמה טובה.
- ◆ קורסי השלמה בהתאם להחלטת הוועדה החוגית לתואר שני.
- ◆ מועמד בעל תואר ראשון ממוסד מוכר להשכלה גבוהה ששפת ההוראה בו אינה עברית, חייב לעמוד בבחינת ידע בבעברית ברמה הנדרשת על-ידי האוניברסיטה במהלך לימודיו לתואר כתנאי לזכאותו לתואר.

כל תלמיד יידרש בשנה הראשונה ללימודיו ללמוד קורסי השלמה בהיקף של עד 4 שש"ס במידה ולא למד קורסים אלה (או שווה ערך להם) בלימודיו לתואר ראשון. לימודי ההשלמה לא ייחשבו כחלק משעות לימודי החוג עצמם. קורסי ההשלמה ייקבעו בהתיעצות עם ועדת הקבלה של החוג, הקורסים הם חובה על כל תלמיד מתקבל.

קורסי השלמה הינם:

1. מבוא לתרבויות ימיות
2. מבוא לסביבה הימית

היקף הלימודים

הלימודים בחוג מתקיימים בשני מסלולים: מסלול הכולל כתיבת עבודת גמר מחקרית ("מסלול א"), מסלול עם בחינת גמר ("מסלול ב").

חובות סיום

א) מסלול עם כתיבת עבודת גמר מחקרית (מסלול א')

1. שיעורים מונוגרפיים כלליים	בחינות ו/או עבודות	16 שש"ס
2. פרוסמינריון	רפרט; בחינה ו/או עבודה	8 שש"ס
3. שני סמינריונים	2 עבודות סמינריוניות	8 שש"ס
4. סמינריון בין-תחומי (במשך שנתיים)	השתתפות חובה	0 שש"ס

כל סטודנט/ית חייב/ת להרצות על ממצאי מחקר עבודת הגמר המחקרית שלו/ה עם סיומו, במסגרת הסמינריון הבין-תחומי.

32 שש"ס

סה"כ

עבודת גמר מחקרית (תיזה)

ההצעה לעבודת גמר מחקרית, בהתאם לתקנון לימודי תואר שני, תובא לאישור מועצת החוג בתנאי שהתלמיד סיים שמיעת קורסי המבוא בסמסטר א' בציון 80 לפחות בכל אחד מהם. על כל הצעת מחקר חייבת להיות חתימת כל מנחי העבודה בה הם מביעים את הסכמתם להנחייה. החתימה תופיע ע"ג העמוד הראשון של הצעת המחקר לתיזה. הצעות התיזה יוגשו בשפה העברית.

שקלול הציון הסופי

55%	שקלול הציונים של הבחינות והעבודות
45%	עבודת גמר מחקרית והגנה עליה

ב) מסלול ללא כתיבת עבודת גמר מחקרית (מסלול ב')

- השינויים בין מסלול זה לבין מסלול עם כתיבת עבודת גמר מחקרית הם כדלקמן:
1. לימודים בהיקף 36 שש"ס מלימודי החוג. ניתן ללמוד קורסי בחירה מחוץ לחוג בדרג 3 לפחות ובהיקף של 4 שש"ס.
 2. כתיבת שלוש עבודות סמינריוניות בהתאם לגישתו הבין תחומית של החוג, בנוסף לסמינר הבין תחומי.
 3. עמידה בבחינת גמר.
 4. התלמיד יעמוד בדרישות לימודי העזר המפורטים לעיל.

שקלול הציון הסופי

30%	סמינריונים
40%	שיעורים כולל קורסי בחירה
30%	בחינת גמר

כל התלמידים מחוייבים בלימודי העזר הבאים:

1. השתתפות בסדנאות הבאות:
- ◆ **סיורים:** תלמידי מסלול א' השתתפות ב-8 ימי סיור במשך השנתיים בנוסף להפלגה לימודית, כולל הגשת דו"חות סיורים.
- תלמידי מסלול ב' השתתפות ב-4 ימי סיור במשך השנתיים כולל הגשת דו"חות סיורים.

◆ חפירות חופיות (יבשות):

8 ימי חפירה למתמחים בארכיאולוגיה ימית וחופית (מסלול א);

ימי ים ועבודת מחקר תת-ימי או ימי:

- 12 ימי ים למתמחים בארכיאולוגיה ימית וחופית (מסלול א')
- 6 ימי ים למתמחים בגיאולוגיה ובהיסטוריה ימית (מסלול א')
- ◆ השתתפות בהפלגה לימודית אחת לחו"ל (על חשבון התלמיד).
- ◆ קורס בשיטות מחקר (נכלל במסגרת השיעורים הכלליים).
- ◆ בקיאות בשפה עתיקה למתמחים בהיסטוריה ימית לפי דרישת המנחים. (לתלמידי מסלול א' בלבד (עם עבודת גמר מחקרית).

לימודים לקראת תואר דוקטור (Ph. D.) – האדם בסביבתו הימית והחופית

תנאי קבלה

רשאים להגיש מועמדותם ללימודי התואר השלישי תלמידים שסיימו את לימודיהם לתואר השני (מסלול א' עם כתיבת עבודת גמר מחקרית) בחוג לציוויליזציות ימיות או בחוגים מתאימים אחרים באוניברסיטאות מוכרות אחרות בארץ ובחו"ל בעלי צביון הקרוב לנלמד בחוג לציוויליזציות ימיות. יתקבלו תלמידים שסיימו את לימודי התואר השני בציון ממוצע "טוב" (80) לפחות ואשר השיגו ציון "טוב מאוד" (86) לפחות בעבודת הגמר המחקרית. מוסמכים מחוגים אחרים, העומדים בדרישות הנ"ל אך חסרים רקע מתאים בנושאי האדם והים, יחויבו בלימודי השלמה בחוג ו/או בחוגים אחרים באוניברסיטה, שלא יפחתו מ-12 שש"ס, לפי שיקול דעתה של ועדת הדוקטורט החוגית בהתיעצות עם מנחה/י העבודה. מועמדות/ חייבת/ להגיש לוועדת הדוקטורט החוגית הצהרת כוונות על מחקרו המתוכנן בהנחיית מנחה/י עבודת הדוקטורט המתוכננת בהתאם להנחיות (ראה הנחיות), ציוניו לתארים קודמים, עותק של עבודת המוסמך שלו/ה, רקע אישי קצר הכולל: תמצית ההיסטוריה האקדמית בהדגש על התואר השני (המוסד בו הוענק, נושא עבודת המסטר, המנחה והציון הסופי), רשימת פרסומים (באם קיימת), ואיך הנושא המוצע תואם את מגמות ומטרות החוג וכן מכתבי המלצה מחוקרים.

מבנה הלימודים

לאחר קבלתו/ה של תלמיד/ה למסלול הדוקטורט בחוג הוא/היא יכין/תכין תכנית מחקר מפורטת בהנחיית שני מדריכים, אחד מכל תחום כאשר תחום אחד לפחות הוא ימי/חופי והמדריך הוא איש החוג לציוויליזציות ימיות. במקרים מיוחדים תותר הנחייה על ידי מדריך אחד מהתחום הימי/חופי באישור ועדת הדוקטורט החוגית. תכנית הדוקטורט תהיה קשורה בים או/ו בחוף. תכנית זו יש להגיש לוועדת הדוקטורט תוך השנה הראשונה (שלב א'). אם ועדת הדוקטורט תחליט, תמונה לתלמיד המחקר ועדה מלווה מורחבת. דגש מיוחד יושם על מידת היות העבודה מחקר מעשי בים/חוף או הקשור ישירות לים. עם אישור ההצעה על-ידי ועדת הדוקטורט החוגית יעבור תלמיד המחקר לשלב ב'. מנחה /י העבודה יקבע/ו את מכסת הלימודים של תלמיד המחקר וזו תאושר על ידי ועדת הדוקטורט החוגית. זאת בנוסף לדרישות השלמה, שפה זרה ורכישת מיומנויות מתאימות בהתאם להתמחות התלמיד. היקף הלימודים יהיה תלוי בהכשרתו/ה הקודמת של תלמיד/ת המחקר. דוקטורנט בעל רקע בין-תחומי ימי מתאים יחויב במכסת לימודים מצומצמת מסודנת שיגיע עם רקע תחומי שאינו ימי.

כל סטודנט לדוקטורט חייב בנוכחות בסמינר הבין תחומי בהיקף של 25 פגישות לפחות במהלך לימודיו.

על כל סטודנט המצוי בשלב ב' של לימודי הדוקטורט להגיש דו"ח התקדמות שנתי לוועדת הדוקטורט החוגית. עם סיום הלימודים ובגמר הכנת עבודת המחקר, לאחר אישור ועדת

הדוקטורט והועדה המלווה (אם קיימת), ירצה הסטודנט על מחקרו בפני חברי החוג. לאחר מכן יגיש הסטודנט את עבודתו המודפסת בחתימת המנחה/ים לוועדת הדוקטורט החוגית. זו תבחן את מהלך הלימודים ואת עבודת הגמר ותמליץ על העבודה לשיפוט. עם אישורה של עבודת הגמר על ידי ועדת הדוקטורט החוגית היא תוגש לרשות ללימודים מתקדמים. משך הלימודים לתואר – ארבע שנים.

מסלול ישיר לדוקטורט

מסלול זה הוא בהתאם לתקנון לימודי תואר שני ושלישי של אוניברסיטת חיפה. והוא מיועד לתלמידים מצטיינים ביותר (בעלי ממוצע ציונים של 90 ומעלה בכל אחד מחוגי הלימוד בתואר הראשון) שיש ברצונם, במידה רבה של וודאות, להמשיך ברצף לקראת לימודי דוקטורט ושהחוג רואה בהם מועמדים אפשריים ללימודי תואר שלישי. תלמידים מצטיינים אלה יוכלו להתקבל למסלול לקראת סוף שנת הלימודים הראשונה ללימודיהם לתואר השני בחוג בתנאי שהציון הממוצע שלהם באותה שנה הוא 92. הם יצטרפו להגיש את המסמכים הדרושים, לפי המפורט בתקנון האוניברסיטאי, לוועדת הדוקטורט החוגית. הועדה תטיל עליהם חובות לימודים והתנסות מחקרית בהתאם להישגי המועמד/ת והרקע שלו/ה.

מבנה הלימודים

- א) השתתפות בקורסים בהיקף של 26 ש"ס לפחות ברמת מ"א, וסיומם בציון משוקלל של 90 לפחות.
- ב) הגשת שתי עבודות סמינריוניות. על התלמיד להשיג ציון של 90 לפחות בכל אחת משתי העבודות הסמינריוניות.
- ג) תנאי המעבר משנה א' לשנה ב' הינם השתתפות בקורסים בהיקף של 16 ש"ס לפחות, סיומם בציון משוקלל של 92 לפחות, והגשת עבודה סמינריונית שזכתה לציון 90 לפחות.
- ד) הגשת הצעת מחקר לתואר שלישי לא יאוחר מתחילת הסמסטר הרביעי ללימודים.

משך הלימודים למטלות אלה הוא שנתיים.

עם אישור הצעת המחקר לדוקטורט, ועמידה בכל חובות הלימודים כמפורט לעיל, יעבור התלמיד למעמד של תלמיד דוקטורט שלב ב', במסגרתו יבצע התלמיד את המחקר ויכתוב את עבודת הדוקטורט.

כל דוקטורנט חייב בנוכחות בסמינר הבין תחומי בהיקף של 25 פגישות לפחות במהלך לימודיו.

תלמיד במסלול הישיר לדוקטורט יוכל לקבל תעודת מוסמך האוניברסיטה מיד עם אישור הצעת המחקר לדוקטורט, ועמידה בחובות הלימוד של המסלול הישיר לדוקטורט.

תלמיד יוכל בכל שלב לפרוש מן המסלול הישיר לדוקטורט אם אינו מעוניין להמשיך בו, ויהיה עליו להשלים את מיכסת הלימודים ושאר החובות הנדרשים לקבלת התואר השני, בין במסלול א' ובין אם במסלול ב'.

במקרה של אי-השלמת חובות המסלול הישיר לדוקטורט בתום שנתיים (השלמת 26 ש"ס לפחות, כולל הגשת שתי עבודות סמינריוניות) ואי-אישור הצעת המחקר לדוקטורט, יועבר התלמיד למסלול לימודים רגיל לתואר שני. לא תאושר הארכת לימודים בשלב התואר השני.

מתכונת ההצהרת כוונות לדוקטורט בחוג לציוויליזציות ימיות

על הצהרת הכוונות להוכיח תאימות לנושאי הים והחוף של החוג, יכולת הגדרה מתומצתת של הנושא, הידע הקיים בו והדרכים בהן הכוונה להתמודד עם מה שעדיין לא ידוע וכן חידוש ותרומה לשטח הנחקר. ההצהרה תכלול:

1. כותרת טנטטיבית של הנושא, המנחה/ים (החייבים לעמוד בדרישות המפורסמות ע"י הרשות ללימודים מתקדמים) והרכב מוצע, במידת הצורך, של ועדה מלווה.
2. תיאור בן מספר שורות של הנושא המוצע וכיצד הוא תואם את מגמות ומטרות החוג.
3. רקע מדעי **ממצה ומתומצת** של נושא העבודה אשר יכלול שרטוט גבול הידע הקיים ותיאור החדשנות המוצעת. מטרתו של רקע זה היא להבהיר למי שאינו מומחה בתחום במה תעסוק העבודה ומהו החידוש הגלום בה ולמומחים בתחום, שהמועמד מתמצא בנושא ומתווה מסלול ראוי בתוכנו ומעשי בהיקפו. יש לזכור שמדובר בהצהרת כוונות אשר, אם תאושר, תורחב לקראת הגשת ההצעה עצמה.
4. פירוט מטרה(ות), השערות ושאלות מחקר תוך דגש על החדשנות שבהצעה.
5. גישה מתודולוגית עקרונית.
6. רשימת המקורות המוזכרים ברקע ובשיטות.
7. אישור חתום על הסכמת המנחה/ים להנחות את המועמד/ת בתזה, אם הצהרת הכוונות תאושר.

שפה וספרות אנגלית

חוג לימודים לב"א (דו-חוגי וחד-חוגי)

חוג לימודים למ"א

ולימודים לתואר דוקטור בפילוסופיה

ראש החוג: פרופ' דניס קורזון

חברי הסגל האקדמי

פרופסור מן המניין: פרופ' מרטין אורקין, פרופ' בתיה לאופר, פרופ' ונדי סנדלר, פרופ' ויליאם פרידמן (אמריטוס).

פרופסור חבר: פרופ' דפנה ארדינסט-זולקן, פרופ' ג'ון מייהיל, פרופ' נעם פלינקר, פרופ' דניס קורזון.

מרצה בכיר: ד"ר שרה גלעד, ד"ר רון כוזר, ד"ר אליוט סימון, ד"ר בנט קרביץ.

מרצה: ד"ר איילת בן ישי, ד"ר עמית יהב.

עמית הוראה: ד"ר לין ברזילי, ד"ר שרה מאיר, ד"ר מרים סיון, ד"ר קרן עמרי, ד"ר ננסי פלד, ד"ר ליאוניד שטריימל.

מזכירות החוג

עוזר מינהלי לראש החוג: **גב' מורן שוורצר**

שעות הקבלה: ימים א'-ה', בין השעות 10:00-13:00

טלפון: 04-8249803

פקס: 04-8249711

דואר אלקטרוני: english@research.haifa.ac.il

הלימודים לתואר ראשון (ב"א)

מטרת הלימודים

מטרת הלימודים היא להקנות ידע בסיסי בתולדות הספרות האנגלית והאמריקאית, וכן ידע בז'אנרים, זרמים ותיאוריות ספרותיות חדשות. כמו כן תינתן לתלמידים אפשרות להעמיק ביצירותיהם של סופרים ומשוררים מרכזיים בספרות זו. החוג מקנה גם ידע בבלשנות שימושית, כולל תרגום ואנגלית למטרות קומוניקטיביות, ובבלשנות השוואתית ותיאורטית.

תנאי הקבלה

1. עמידה בתנאי הקבלה הכלליים של האוניברסיטה ברמה הנדרשת ע"י החוג.
2. מועמדים בעלי 5 יחידות אנגלית בבגרות נדרשים לציון של מינימום 104 בחלק האנגלי של הפסיכומטרי או ציון של 204 במבחן אמי"ר.
3. מועמדים בעלי 4 יחידות אנגלית בבגרות נדרשים לציון של מינימום 120 בחלק האנגלי של הפסיכומטרי או ציון של 220 במבחן אמי"ר.
4. מועמדים בעלי תעודת בגרות ממוסד לימודים בחו"ל נדרשים לציון מינימום 104 בחלק האנגלי של הפסיכומטרי או 204 במבחן אמי"ר.
5. כל המועמדים לחוג לאנגלית חייבים בבחינת כניסה חוגית בכתב מלבד מועמדים אשר למדו בבית ספר תיכון בארצות דוברות אנגלית וקיבלו תעודת בגרות באותה מדינה.
6. קבלה למסלול החד-חוגי אפשרית בשנה א', אך מותנית בהמלצה משותפת של בודקי בחינת הכניסה.
7. נדרשת עמידה בבחינת הכניסה החוגית גם מתלמידי חוגים אחרים המבקשים להשתתף בקורס, או בקורסים בחוג כמיקבצים או כבחירה.

תנאי הקבלה לשנה מתקדמת

תלמידים ממוסדות אחרים להשכלה גבוהה המעוניינים להמשיך לימודיהם באוניברסיטת חיפה, מתבקשים להגיש למזכירות החוג את המסמכים הרלוונטיים, לאחר שנרשמו לאוניברסיטה ולחוג. החוג שומר לעצמו את הזכות לדרוש בחינת כניסה. כמו כן, הכרה בלימודים קודמים טעונה דיון בועדת ההוראה החוגית.

הלימודים בחוג מתנהלים בשלושה מסלולים: המסלול הדו-חוגי, המסלול הדו-חוגי באנגלית למטרות קומוניקטיביות (שניהם 60 נ' בחוג ו-60 נ' בחוג אחר), והמסלול החד-חוגי (78 נ' בחוג ו-42 נ' במיקבצים).

המסלול הדו-חוגי (סה"כ 60 נ')

מבנה הלימודים

שנה א'

4 שש"ס
0 נ'

4 שש"ס
3 נ'

חיבור וסגנון – תרגיל הכנה*
חיבור וסגנון א**

3 נ'	4 שש"ס	חיבור וסגנון ב'***
2 נ'	2 שש"ס	מבוא לבלשנות
2 נ'	2 שש"ס	מבוא לפונטיקה
2 נ'	2 שש"ס	מבוא לפונולוגיה ומורפולוגיה
2 נ'	2 שש"ס	מבוא לתחביר
4 נ'	4 שש"ס	מבוא לניתוח הסיפורת והשירה
4 נ'	4 שש"ס	מבוא לניתוח הדרמה
22 נ'	24 שש"ס	סה"כ

* הקורס "חיבור וסגנון – תרגיל הכנה" יינתן אך ורק בסמסטר א' לתלמידים מסויימים אשר יקבלו הודעה כתובה לביתם. תלמידים אשר עברו את הקורס בהצלחה ילמדו את הקורס חיבור וסגנון א' בסמסטר ב' וחיבור וסגנון ב' בשנה ב'. לא ניתן ללמוד במקביל לקורס "חיבור וסגנון – תרגיל הכנה" קורסים ספרותיים (מבוא לניתוח הדרמה, מבוא לניתוח הסיפורת והשירה).

** חובה ללמוד ראשית את הקורס "חיבור וסגנון א'" ורק בסמסטר העוקב את הקורס "חיבור וסגנון ב'".

*** הקורס "חיבור וסגנון ב'" הינו קורס חובה של שנה א' ולא ניתן להמשיך לשנה ב' מבלי להשיג בו ציון עובר.

שנה ב' (סה"כ 20 נ')

4 נ'	4 שש"ס	סקירת הספרות האנגלית במאות 14-18
4 נ'	4 שש"ס	סקירת הספרות האנגלית במאות 18-19
8 נ'	8 שש"ס	2 שיעורי בחירה
16 נ'	16 שש"ס	סה"כ

התלמיד רשאי ללמוד קורסי בחירה בספרות ו/או בלשון לפי בחירתו, זאת בתנאי שקיבל ציון עובר בקורס "חיבור וסגנון ב'".

לא ניתן ללמוד קורס בחירה בבלשנות מבלי לעבור את קורסי המבוא בבלשנות. לא ניתן ללמוד קורס בחירה בספרות מבלי לעבור את קורסי המבוא בדרמה ובסיפורת.

שנה ג'

4 נ'	4 שש"ס	סקירת הספרות האמריקאית
4 נ'	4 שש"ס	סקירת ספרות המאה ה-20
8 נ'	8 שש"ס	2 שיעורי בחירה
6 נ'	4 שש"ס	1 סמינריון
22 נ'	20 שש"ס	סה"כ

מסלול דו-חוגי באנגלית למטרות קומוניקטיביות (סה"כ 60 נ')

החוג לשפה וספרות אנגלית מציע מסלול חדש לתואר ראשון: מסלול דו-חוגי באנגלית למטרות קומוניקטיביות.

בנוסף לקורסי החובה, סטודנטים הנרשמים למסלול החדש חייבים ללמוד מקבץ קורסים אשר מטרתו לשפר הגייה אנגלית, לשפר יכולת של הסטודנט לדבר אנגלית בפורומים ציבוריים, ולערוך לשונית טקסטים באנגלית. ית-על-כן, במקבץ יש שני קורסים על תרגום – אחד סדנה לתרגום והשני סמינריון על תיאורית התרגום.

שנה א'

4 שש"ס	3 נ'	חיבור וסגנון א'
4 שש"ס	3 נ'	חיבור וסגנון ב'
4 שש"ס	2 נ'	הגייה אנגלית
4 שש"ס	2 נ'	אנגלית מדוברת
2 שש"ס	2 נ'	מבוא לבלשנות
2 שש"ס	2 נ'	מבוא לפונטיקה
2 שש"ס	2 נ'	מבוא לפונולוגיה ומורפולוגיה
2 שש"ס	2 נ'	מבוא לתחביר
<u>4 שש"ס</u>	<u>4 נ'</u>	מבוא לניתוח הסיפורת והשירה
28 שש"ס	22 נ'	סה"כ

שנה ב'

4 שש"ס	4 נ'	מבוא לניתוח הדרמה
4 שש"ס	4 נ'	סקירת הספרות האנגלית במאות 14-18
4 שש"ס	4 נ'	סקירת הספרות האנגלית במאות 18-19
4 שש"ס	4 נ'	סקירת ספרות המאה ה-20
4 שש"ס	4 נ'	עריכה אנגלית
<u>4 שש"ס</u>	<u>4 נ'</u>	סדנא בתרגום
24 שש"ס	24 נ'	סה"כ

שנה ג'

4 שש"ס	6 נ'	1 סמינריון: תיאוריית התרגום
4 שש"ס	4 נ'	סקירת הספרות האמריקאית
<u>4 שש"ס</u>	<u>4 נ'</u>	1 שיעור בחירה בבלשנות
12 שש"ס	14 נ'	סה"כ

המסלול החד-חוגי (סה"כ 78 נ')

מבנה הלימודים

שנה א'

4 שש"ס	3 נ'	חיבור וסגנון א'
4 שש"ס	3 נ'	חיבור וסגנון ב'
2 שש"ס	2 נ'	מבוא לבלשנות
2 שש"ס	2 נ'	מבוא לפונטיקה
2 שש"ס	2 נ'	מבוא לפונולוגיה ומורפולוגיה
2 שש"ס	2 נ'	מבוא לתחביר
4 שש"ס	4 נ'	סקירת הספרות האנגלית במאות 14-18
4 שש"ס	4 נ'	סקירת הספרות האנגלית במאות 18-19
4 שש"ס	4 נ'	מבוא לניתוח הסיפורת והשירה
4 שש"ס	4 נ'	מבוא לניתוח הדרמה
32 שש"ס	30 נ'	סה"כ

* חובה ללמוד ראשית את הקורס "חיבור וסגנון א'" ורק בסמסטר העוקב את הקורס "חיבור וסגנון ב'".

** הקורס "חיבור וסגנון ב'" הינו קורס חובה של שנה א' ולא ניתן להמשיך לשנה ב' מבלי להשיג בו ציון עובר.

שנה ב'

4 שש"ס	4 נ'	סקירת הספרות האמריקאית
4 שש"ס	4 נ'	סקירת ספרות המאה ה-20
16 שש"ס	16 נ'	4 שיעורי בחירה
24 שש"ס	24 נ'	סה"כ

התלמיד רשאי ללמוד קורסי בחירה בספרות ו/או בלשון לפי בחירתו, זאת בתנאי שקיבל ציון עובר בקורס "חיבור וסגנון ב'".

לא ניתן ללמוד קורס בחירה בבלשנות מבלי לעבור את ארבעת קורסי המבוא לבלשנות. לא ניתן ללמוד קורס בחירה בספרות מבלי לעבור את קורסי המבוא בדרמה וסיפורת.

שנה ג' (סה"כ 20 נ')

12 שש"ס	12 נ'	3 שיעורי בחירה
8 שש"ס	12 נ'	2 סמינריון
20 שש"ס	24 נ'	סה"כ

האחריות להרכבת מערכת השיעורים, התאמתה לתקנות ולחובות של תכנית הלימודים, מוטלת על התלמיד.

הערות לתלמידי המסלול החד-חוגי

1. תלמידי המסלול החד-חוגי לומדים 78 נ"ז בחוג לאנגלית ו-42 נ"ז מחוץ לחוג.
2. התלמיד רשאי להשלים את כל 42 הנקודות הנדרשות מחוץ לחוג במקבץ אחד מוגדר וקורסים נפרדים או בשני מקבצים.
התלמיד חייב ללמוד 20 נ"ז לפחות במקבץ אחד מוגדר (מתוך רשימת המקבצים). במקבץ זה על התלמיד לכתוב עבודה סמינריונית.
את יתרת נקודות הזכות (22 נ"ז) יבחר התלמיד מתוך הקורסים המוצעים בחוגים השונים בכפוף לדרישות החוג בו ניתן הקורס ובהסכמת יועץ ב.א בחוג לאנגלית. 18 נ"ז לפחות חייבות להיות בדרג 2 או 3.
3. חובה על תלמיד במסלול החד-חוגי, הלומד את מרבית קורסי הבחירה בספרות (4 ומעלה) ללמוד קורס אחד בנושא תיאוריה ספרותית וקורס אחד ברומן במסגרת שיעורי הבחירה, וקורס בהיסטוריה של אנגליה או אמריקה במסגרת לימודים מחוץ לחוג.
4. תלמיד במסלול החד-חוגי יכול לבחור בשפה זרה נוספת במסגרת לימודיו מחוץ לחוג (עד 8 ש"ס שעבורם יזוכה בלא יותר מ-4 נקודות).
5. השקלול של הקורסים בחוג לאנגלית מהווה 80% מהציון הסופי ולימודי המקבצים מהווים 20% מהציון הסופי.

בחינות ותנאי מעבר לתלמידי שלושת המסלולים

1. ציון סופי בקורס ייקבע על סמך השתתפות פעילה בשיעורים, הישגים בבחינה/ בחינות, בתרגילים או בעבודה או שילוב בין כל הדרישות הללו.
2. תלמיד שנכשל בקורס חובה חייב לחזור עליו, אולם לא יותר מפעם אחת (בהתאם לתקנון ב.א. של האוניברסיטה).
3. תלמיד אשר נכשל בקורס חובה פעמיים לימודיו יופסקו. התלמיד יוכל להירשם מחדש לחוג בתום תקופה של 3 שנות צינון וכל הקורסים שלמד לא יוכרו לו.
4. תלמיד שנכשל בשיעור בחירה יחזור על אותו הקורס או ילמד קורס אחר במקומו. אין להירשם לאותו קורס בחירה יותר מפעמיים.
5. ציון המעבר בכל הקורסים הוא 60. בקורס "חיבור וסגנון" ציון המעבר הוא 65.
6. הציון העובר בקורסים "חיבור וסגנון א'" ו-"חיבור וסגנון" – תרגיל הכנה" ירשם כ-"השלים".
7. ועדת ההוראה החוגית תחליט בעניין המשך לימודיו בחוג של תלמיד שנכשל בקורס "חיבור וסגנון".
8. תנאי מעבר משנה א' לשנה ב' הוא ממוצע משוקלל של 65 לפחות למסלולים החד-חוגיים ו-75 לפחות למסלול החד-חוגי. על תלמידי המסלול החד-חוגי לשמור על ממוצע ציונים של 75 לפחות במשך כל שנות לימודיהם בחוג.
9. החוג ישקול מחדש המשך לימודיו של תלמיד אשר לא יסיים חובות שנה א' תוך שנתיים מיום התחלת הלימודים.

10. הקורס "חיבור וסגנון ב'" הינו קורס חובה של שנה א' ולא ניתן להמשיך לשנה ב' מבלי להשיג בו ציון עובר.
11. בקורסים בדרג 1 ו-2 יסיימו התלמידים את כל חובותיהם (תרגילים, עבודות, בחינות אמצע סמסטר) לפני הבחינה המסכמת של הקורס.
12. בקורס דרג 3 (סמינריון) יסיימו התלמידים את חובותיהם לפני הגשת העבודה הסמינריונית. תאריך הגשת העבודה הוא בהתאם לתקנון הלימודים הכללי המופיע בשנתון זה.

חיבור וסגנון

כל תלמיד חייב לעבור את הבחינות בשני הקורסים: "חיבור וסגנון א'" ו"חיבור וסגנון ב'" בציון של 65 לפחות. תלמיד שלא עבר את הקורס "חיבור וסגנון א'" חייב לחזור עליו ולהשיג בו את הציון הנדרש. דרישה זו חלה גם על "חיבור וסגנון ב'". תלמיד אשר לא עבר בהצלחה את שני הקורסים האלה לא יוכל ללמוד קורסים כלל בשנה ב'. תלמיד שחויב בתרגיל הכנה בחיבור וסגנון ונכשל בו, יופסקו לימודיו בחוג.

אנגלית שפה זרה

תלמיד החוג לשפה וספרות אנגלית חייב לסיים את חובותיו באנגלית שפה זרה ולהגיע לרמת פטור עד סוף שנה א'. חובה זו מהווה תנאי להמשך לימודיו בחוג, ולמעבר לשנה מתקדמת.

הערות כלליות לתכנית הלימודים לתואר הראשון (ב"א)

1. קורסי הסמינריונים מיועדים לתלמידי שנה ג' בלבד. עבודה סמינריונית תוגש למרכות החוג בשני עותקים, כאשר עותק אחד יכול להשלח בדואר האלקטרוני או על גבי תקליטור. התקליטור/הגרסה האלקטרונית יישאר בידי המורה והעותק המודפס יוחזר לתלמיד.
2. במסגרת שיעורי הבחירה והסמינריונים לא יוכל תלמיד במסלולים הדו-חוגיים ללמוד אצל אותו מרצה יותר משני קורסים, ותלמיד במסלול החד-חוגי לא יוכל ללמוד אצל אותו מרצה יותר משלושה קורסים.
3. תלמיד שכבר למד קורס מתקדם בדרג 2 או דרג 3 לא יוכל לחזור על קורס בדרג 1 באותו התחום על מנת לשפר את ממוצע ציוניו בתואר הב"א.
4. החוג דורש נוכחות חובה של 80% לפחות בקורסים השונים.
5. החוג אינו מאפשר לתלמידים להירשם לקורסים חופפים (מבחינת שעות הוראה).

סגירת התואר – סיום החובות לתואר ראשון

לאחר שישלים את חובותיו האקדמיות לתואר ראשון, חייב התלמיד לפנות למרכות החוג בבקשה "לסגור את התואר". מרכות החוג תעביר שקלול למדור הבוגרים לאחר שהתלמיד אישר בחתימתו את ממוצע ציוניו הסופי.

מידע לתלמידים המייעדים עצמם להוראה

תלמידים המבקשים ללמוד לתעודת הוראה (להורות אנגלית בבית-הספר העל-יסודי) חייבים ללמוד במסגרת לימודיהם בחוג לאנגלית את הקורסים הבאים (דרישה של החוג ללמידה, הוראה והדרכה):

מבוא לבלשנות	2 שש"ס	2 נ'
מבוא לפונטיקה	2 שש"ס	2 נ'
מבוא לפונולוגיה ומורפולוגיה	2 שש"ס	2 נ'
מבוא לתחביר	2 שש"ס	2 נ'
הדקדוק הפדגוגי	4 שש"ס	4 נ'
2 שיעורי בחירה או סמינריונים בבלשנות	8 שש"ס	8 נ'

הציון הנדרש בכל אחד משיעורים אלה הוא 75 לפחות.

הלימודים לתואר שני (מ"א)

י"ר הוועדה החוגית לתואר שני: ד"ר שרה גלעד

מטרת הלימודים

להעמיק ולהעשיר את ידיעותיו של התלמיד בספרות אנגלית ובבלשנות אנגלית ולהקנות לו כלים לחקירת נושאים אלה.

תנאי קבלה

א. יתקבלו בעלי תואר ב"א בציון סופי משוקלל של 80 לפחות בשפה ו/או בספרות אנגלית מאוניברסיטה מוכרת בארץ או בחו"ל ובציון 76 לפחות בחוג השני לתואר בוגר. יתקבלו גם תלמידים בעלי תואר ב"א בחוגים אחרים, אשר סיימו בציון משוקלל של 80 לפחות. תלמידים אלו יתקבלו למסלול לימודים לקראת הצגת מועמדות למ"א בהתאם להחלטת ועדת המ"א של החוג.

ב. כל מועמד יהיה חייב בבחינה בכתב בתיאום מול מזכירות החוג.

ג. ועדת ההוראה של החוג רשאית לדרוש ריאיון אישי.

משך הלימודים

משך הלימודים במסלול א' כולל הגשת עבודת גמר מחקרית (תיזה), הוא עד שלוש שנים. משך הלימודים במסלול ב' כולל בחינת גמר, הוא עד שנתיים (בהתאם לתקנון לימודי תואר שני).

התמחויות

תכנית הלימודים מציעה שלושה נושאי לימוד עיקריים:

א. ספרות – התלמידים יעסקו בספרות אנגלית ואמריקאית מתקופת הרנסנס ועד לספרות מודרנית. כמו כן ילמדו תיאוריות ספרותיות ושיטות מחקר וביקורת.

- ב. בלשנות – התלמידים יעסקו בתחומי הבלשנות התיאורטית והיישומית ברמה מתקדמת.
ג. התמחות בלשנית-ספרותית.

קיימת אפשרות לתכנית לימודים אישית, החייבת באישור ראש החוג והדיקן ללימודים מתקדמים.

מבנה הלימודים

הלימודים בחוג מתנהלים במסלולים הבאים: מסלול א' ומסלול ב'.

מסלול א' – עם כתיבת עבודת גמר מחקרית

היקף הלימודים במסלול זה הוא 32 ש"ס.

מבנה הלימודים

על התלמיד ללמוד שמונה קורסים במסגרת החוג (4 ש"ס כל אחד).

- ◆ שני קורסים מדרג 5 בהם נדרשת כתיבת עבודה סמינריונית (ומטלות אחרות, על פי החלטת המרצה).
- ◆ שישה קורסים מדרג 4 בהם נדרשת כתיבת עבודות ו/או בחינות, לפי החלטת המרצה.
- ◆ שפה זרה אירופאית מודרנית או קלאסית בהיקף של 2 סמסטרים (לימודים אלה אינם נחשבים למניין השעות בתואר).
- ◆ הגשת עבודת גמר מחקרית (תיזה).

תלמידים המבקשים ללמוד את הנושא הספרותי יחויבו ללמוד את הקורס: "תיאוריה ספרותית".

עבודת הגמר המחקרית (תיזה)

על התלמיד להיות בעל הצעת תיזה מאושרת עד תחילת שנה ג' ללימודיו. כמו כן עליו לסיים את כל חובות השמיעה עד תום שנה ב' ללימודיו. החוג ידווח על אישור העבודה ומנחיה לרשות ללימודים מתקדמים. הנחיות לכתיבת הצעת התיזה ניתן לקבל באתר האינטרנט של מזכירות החוג. הנחיות לכתיבת עבודת גמר מחקרית ניתן לקבל באתר האינטרנט של הרשות ללימודים מתקדמים.

מסלול ב' – עם בחינת גמר

היקף הלימודים במסלול זה הוא 40 ש"ס.

מבנה הלימודים

על התלמיד ללמוד שמונה קורסים במסגרת החוג (4 ש"ס כל אחד).

- ◆ שלושה קורסים מדרג 5 בהם נדרשת כתיבת עבודה סמינריונית (ומטלות אחרות, על פי החלטת המרצה).
- ◆ שבעה קורסים מדרג 4 בהם נדרשת כתיבת עבודות ו/או בחינות, לפי החלטת המרצה.
- ◆ שפה זרה אירופאית: מודרנית או קלאסית בהיקף של 2 סמסטרים (לימודים אלה אינם נחשבים למניין השעות בתואר).

◆ בחינת גמר.

תלמידים המבקשים ללמוד את הנושא הספרותי יחויבו ללמוד את הקורס: "תיאוריה ספרותית".

בחינת גמר

התלמיד רשאי להיבחן בבחינת הגמר רק לאחר שהשלים את כל חובותיו. התלמיד ייבחן בנושא מסויים על סמך ביבליוגרפיה מוגדרת, שתוכן לפי בקשתו על ידי אחד או שניים ממורי החוג.

בחינת הגמר תהיה בכתב, או שילוב של בחינה בכתב ובעל פה.

על התלמיד להבחן עד ה-30 לנובמבר של השנה השנייה ללימודיו.

בחינות ותנאי מעבר בשני המסלולים

ציון מעבר בקורס מ"א הוא 70. זכאי לתואר מ"א הוא תלמיד שהשיג ציון ממוצע של 76 לפחות.

אם התלמיד קיבל יותר מציון "נכשל" אחד במשך לימודיו, או במידה והישגיו הלימודיים נמוכים באופן כללי, ימליץ החוג בפני הרשות ללימודים מתקדמים על הפסקת לימודיו.

הוועדה החוגית שומרת לעצמה את הזכות להעביר תלמיד ממסלול א' למסלול ב' על סמך הישגיו הלימודיים ו/או קצב התקדמותו בלימודיו.

תלמיד הלומד במסלול א' חייב לקבל ציון 76 לפחות בעבודת הגמר המחקרית לתואר שני.

תלמיד הלומד במסלול ב' חייב לעבור את בחינת הגמר בציון 76 לפחות.

אין ללמוד יותר משני קורסים אצל אותו המרצה במסלול א'.

שקלול ציונים

מסלול א'

25%	2 עבודות סמינריוניות
40%	ציונים בקורסים האחרים
<u>35%</u>	ציון עבודת הגמר המחקרית
100%	סה"כ

מסלול ב'

30%	3 עבודות סמינריוניות
40%	ציונים בקורסים האחרים
<u>30%</u>	ציון בחינת הגמר
100%	סה"כ

לימודים לתואר שני (מ"א)

בהוראת האנגלית כשפה זרה

תכנית משותפת לחוג ללמידה, הוראה והדרכה

לחוג לשפה וספרות אנגלית

יו"ר הוועדה החוגית לתואר שני: פרופ' בטיה לאופר ופרופ' פרימה אלבז

מטרת הלימודים

מטרת הלימודים לתואר שני בהוראת האנגלית כשפה זרה היא להעמיק את ההשכלה של התלמידים בנושאים הקשורים בתהליכי הוראה ולמידה של הוראת אנגלית כשפה זרה, תוך התמחות בתיאוריות הפסיכולוגיות, הפדגוגיות, הפילוסופיות והבלשניות המנחות תהליכים אלו ועל רקע מבנה הדעת של המקצועות. בתכנית ירכשו התלמידים במשולב כלי מחקר וניתוח, בעזרתם יוכלו לרכוש ולפתח ידע עיוני, מחקר ויישומי בנושאים השונים ובכך לקדם את התחום התיאורטי ואת ביטויו בשדה. בכך מכשירה התכנית מנהיגות מדעית ופדגוגית להוראת האנגלית כשפה זרה ולמחקר של ההיבטים הקשורים בכך.

תנאי הקבלה

1. ללימודי התואר השני בהוראת האנגלית כשפה זרה יתקבלו תלמידים בעלי תואר בוגר באנגלית והוראה בעלי ציון של 80 לפחות בכל אחד מהחוגים או בעלי ב"א באנגלית בציון של 80 לפחות ותעודת הוראה באנגלית בציון של 80 לפחות.
2. יתקבלו גם תלמידי תעודת הוראה במסלול דו-שנתי שסיימו שנה א' בציון של 80 לפחות, ובעלי ציון ממוצע של 80 לפחות בחוג לאנגלית. מעמדם יהיה "על תנאי" עד לסיום תעודת ההוראה בציון של 80 לפחות.
3. רשאים להגיש מועמדותם גם תלמידים בעלי ממוצע 76-79 באנגלית במידה והם בעלי ניסיון בהוראה של 3-5 שנים לפחות בחטיבת ביניים או בחטיבה העליונה.
4. במקרים מסוימים תישקל מועמדותם של תלמידים שיש להם רישיון הוראה במקום תעודת הוראה בתנאי שיהיו בעלי ניסיון של 5 שנים לפחות בהוראת האנגלית בביה"ס על יסודי.
5. תינתן עדיפות לבעלי ניסיון בהוראה.
6. במקרים מסוימים יידרשו התלמידים להשלמות.
7. מועמדים שבמהלך לימודי הב"א לא למדו סטטיסטיקה, יחויבו בהשלמה בתחום זה.
8. מועמדים בעלי תואר B.Ed חייבים להגיש מסמכים שיש בהם ציון משוקלל לתואר ראשון. הם יחויבו בבחינת כניסה בחוג לאנגלית. במידה ויעמדו בה, יחויבו בתכנית ההשלמות שתבסס על היקף השעות ותכני הלימוד בקורסים שהשתתפו בהם במסגרת לימודי ה-B.Ed.
9. המועמדים חייבים לעמוד גם בתנאי הקבלה של החוג ללמידה, הוראה והדרכה.

10. מועמד בעל תואר ראשון ממוסד להשכלה גבוהה ששפת ההוראה בו אינה עברית, חייב לעמוד בבחינות ידע בעברית ברמה הנדרשת על ידי האוניברסיטה, כתנאי לקבלתו ללימודים.
11. מועמדים בוגרי אוניברסיטאות מוכרות מחו"ל וכן בוגרי אוניברסיטאות בעלות שלוחות בישראל, אשר פועלות באישור המועצה להשכלה גבוהה, יחוייבו לעמוד בהצלחה בבחינת ה-GRE.
12. כל מועמד יהיה חייב בבחינה בכתב בתיאום מול מזכירות החוג.
13. ועדת המ"א של התכנית רשאית לדרוש בחינת כניסה בכתב ו/או ראיון.

משך הלימודים

- משך הלימודים במסלול א' הוא עד 3 שנים.
משך הלימודים במסלול ב' הוא שנתיים.

מבנה הלימודים

הלימודים יתקיימו בשני מסלולים:

- מסלול א':** עם כתיבת עבודת גמר מחקרית (תיזה) ובו צובר התלמיד 36 שש"ס (מתוכם כתיבת שני סמינריונים, אחד בחוג ההוראה ואחד בחוג לאנגלית).
- מסלול ב':** עם עמידה בבחינת גמר, ובו צובר התלמיד 44 שש"ס (מתוכם כתיבת שלושה סמינריונים, אחד בחוג ללמידה, הוראה והדרכה ואחד בחוג לשפה וספרות אנגלית והשלישי לפי בחירת התלמיד).

במסלול א':

א. לימודים כלליים בתחום ההוראה	8 שש"ס
ב. לימודים מתודולוגיים בנושא המחקר של ההוראה	8-4 שש"ס
ג. לימודים בהוראת תחום הדעת אנגלית כשפה זרה	8-4 שש"ס
ד. לימודים בתחום הבלשנות האנגלית והיישומית
(ייתן בחוג לשפה וספרות אנגלית)	20-16 שש"ס

סה"כ

36 שש"ס

הערה: תלמיד המעוניין בקורס אחד בתחום הספרות ילמד לפחות 5 קורסים בחוג לשפה וספרות אנגלית.

עבודת הגמר המחקרית (תיזה)

על התלמיד להגיש הצעת תיזה לועדת המ"א של החוג, במהלך השנה השנייה, ועליה להיות מאושרת עד תחילת שנה ג'. ההצעה תוגש בשני עותקים למזכירות החוג עם אישור המנחה. החוג ידווח על אישור העבודה ומנחה לרשות ללימודים מתקדמים. הנחיות לכתיבת הצעת תיזה ניתן לקבל במזכירות החוגים. הנחיות לכתיבת עבודת גמר מחקרית ניתן לקבל באתר האינטרנט של הרשות ללימודים מתקדמים.

מסלול ב':

א. לימודים כלליים בתחום ההוראה	12-8 שש"ס
ב. לימודים מתודולוגיים בנושא המחקר של ההוראה	8-4 שש"ס

- ג. לימודים בהוראת תחום הדעת – אנגלית כשפה זרה
 ד. לימודים בתחום הבלשנות האנגלית והיישומית
 (ייתכן בחוג לשפה וספרות אנגלית)

8-4 שש"ס

24-20 שש"ס

44 שש"ס

סה"כ

הערה: תלמיד המעוניין ללמוד קורס אחד בספרות, ילמד לפחות 6 קורסים בחוג לשפה וספרות אנגלית.

בחירת גמר

התלמיד רשאי להבחין בבחינת הגמר רק לאחר שהשלים את כל חובותיו. התלמיד יבחן לפי ביבולוגרפיה שיקבל ממרצה אחד בחוג לאנגלית וממרצה אחד בחוג ללמידה, הוראה והדרכה. בחינת הגמר תהיה בכתב, או שילוב של בחינה בכתב ובעל-פה.

תעודת המוסמך שתינתן בהוראת האנגלית כשפה זרה תהיה משותפת לפקולטה לחינוך ולפקולטה למדעי הרוח.

בחינות ותנאי מעבר בשני המסלולים

ציון מעבר בקורס מ"א הוא 70. זכאי לתואר מ"א הוא תלמיד שהשיג ציון ממוצע של 76 לפחות.

הוועדה החוגית לתואר שני של החוג שומרת לעצמה את הזכות להעביר תלמיד ממסלול א' למסלול ב' על סמך הישגיו הלימודיים.

תלמיד הלומד במסלול א' חייב לקבל ציון 76 לפחות בעבודת הגמר לתואר שני.

תלמיד הלומד במסלול ב' חייב לעבור את בחינת הגמר בציון 76 לפחות.

אין ללמוד יותר משני קורסים אצל אותו המרצה.

אם התלמיד קיבל יותר מציון "נכשל" אחד במשך לימודיו, או במידה והישגיו הלימודיים נמוכים באופן כללי, ימליץ החוג בפני הרשות ללימודים מתקדמים על הפסקת לימודיו.

שקלול ציונים

מסלול א':

65%	מומצע ציוני הקורסים בחוג לאנגלית/הוראה
35%	ציון עבודת הגמר
100%	סה"כ

מסלול ב'

70%	מומצע ציוני הקורסים בחוג לאנגלית/ הוראה
30%	ציון בחינת הגמר בחוג לאנגלית/הוראה
100%	סה"כ

הרשמה ומידע נוסף

המועמדים מוזמנים לשוחח עם יו"ר הוועדה החוגית, פרופ' בתיה לאופר בחוג לשפה וספרות אנגלית ויו"ר ועדת מ.א בחוג ללמידה, הוראה והדרכה, פרופ' פרימה אלבו. פרטים נוספים ניתן לקבל במזכירות החוג ללמידה, הוראה והדרכה ובמזכירות החוג לשפה וספרות אנגלית. התכנית המפורטת תימסר לנרשמים מאוחר יותר.

לימודים לקראת תואר שלישי (Ph.D.)

יו"ר הוועדה החוגית לתואר שלישי: פרופ' דפנה ארדינסט-וולקן

תנאי קבלה

רשאי להגיש מועמדותו כתלמיד לתואר דוקטור כל בעל תואר שני (מ"א) בחוג לשפה וספרות אנגלית מאוניברסיטה מוכרת בארץ או בחו"ל, שהשיג ציון סופי של לפחות "טוב מאוד" (86) בלימודיו לתואר שני, וציון של לפחות "טוב מאוד" (86) בעבודת הגמר המחקרית.

קבלת המועמד מותנית במציאת מנחה מתאים מקרב סגל החוג, אשר יביע נכונות להדריך את המועמד בעבודת הדוקטורט ובאישור ועדת הדוקטורט החוגית.

המועמד יגיש לוועדת הקבלה:

1. הצהרת כוונות של המועמד לגבי נושא המחקר המוצע (הגדרת תחום ונושא המחקר, שאלות מחקר, רקע תיאורטי וכו').
2. הסכמת המנחה המיועד בכתב.
3. 2 מכתבי המלצה ממרצים במוסד אקדמי שבו למד, אחד ממכתבי ההמלצה יהיה מטעם מנחה עבודת הגמר המחקרית.
4. גליונות ציונים.
5. ציון והערכות של עבודת המ.א (תזה).
6. עותק של עבודת המ.א.
7. קורות חיים.

מבנה הלימודים

משך הלימודים לתואר שלישי הוא ארבע שנים ומחולק לשני שלבים:

שלב א' – שנה ראשונה:

1. מנחה עבודת הד"ר יקבע לתלמיד המחקר את תכנית הלימודים שלו בחוג ו/או בחוגים אחרים וועדת הד"ר החוגית תאשר את התכנית. בקורסי הסמינריונים בהם התלמיד נדרש להשתתף נדרשת חובת נוכחות והשתתפות פעילה, אך המרצה רשאי להטיל על התלמיד חובת בחינה (בכתב או בע"פ).
2. התלמיד יכין הצעת מחקר מפורטת, שתאושר ע"י המנחה/ים וועדת הדוקטורט.
3. לאחר אישור הצעת המחקר ע"י ועדת הדוקטורט החוגית והרשות ללימודים מתקדמים יעבור התלמיד למעמד של תלמיד מחקר שלב ב'.

שלב ב':

שנה שנייה שלישית ורביעית:

כתיבת עבודת הדוקטורט –

עם סיום עבודת המחקר והכתיבה יגיש התלמיד את עבודתו המודפסת בחתימת המנחים ליו"ר ועדת הדוקטורט. לאחר שתיערך בדיקה כי אכן סיים התלמיד את כל חובותיו כנדרש על-פי התקנון, תמליץ הוועדה על מינוי שופטים.

הערות:

- ◆ תלמיד שלא השלים חובת "שפה זרה אירופאית מודרנית או קלאסית" במסגרת התואר השני, יצטרך להשלים זאת בלימודי הדוקטורט.
- ◆ תלמיד אשר כותב את עבודת הדוקטורט שלו בספרות אנגלית ולא למד את הקורס "תיאוריה ספרותית" במסגרת לימודי התואר השני, יהא עליו להשלים קורס זה בשנה הראשונה ללימודי הדוקטורט.

מסלול ישיר לדוקטורט

תנאי קבלה

מועמד המבקש להירשם כתלמיד מן המניין למסלול ישיר לד"ר חייב להיות בעל תואר ראשון ממוסד מוכר להשכלה גבוהה בארץ או בחו"ל, ואשר השיג בלימודי התואר הראשון בשני החוגים בהם למד ציון משוקלל של 90 לפחות. על התלמיד להגיש הצהרת כוונות לעבודת הדוקטורט ולהשיג הסכמת מנחה. החוג רשאי לדרוש ראיון אישי או בחינת כניסה.

משך הלימודים

משך הלימודים במסלול זה הינו 4 שנים.

מבנה הלימודים

בשנתיים הראשונות התלמיד נדרש לשמוע קורסים מתכנית המ"א של החוג במסלול א' בהיקף של 28 ש"ס. במסגרת היקף הלימודים הנ"ל על התלמיד לכתוב שתי עבודות סמינריוניות ולקבל בכל אחת מהן ציון 90. תלמיד שיעמוד במטלות הלימודים ובציונים הנדרשים ויגיש הצעת מחקר בסוף הסמסטר השלישי ללימודיו והיא תאושר על ידי הגורמים האקדמיים בתום שנתיים יעבור לתלמיד מחקר שלב ב' ויקבל תעודת מוסמך. בשנתיים האחרונות יכתוב התלמיד את עבודת הדוקטורט.

שפה וספרות ערבית

חוג לימודים לב"א (דו-חוגי)

חוג לימודים למ"א

ולימודים לתואר דוקטור בפילוסופיה

ראש החוג: ד"ר ורדית ריספלר-חיים

חברי הסגל האקדמי

פרופסור מן המניין: פרופ' ג'ורג' קנאזע (שבתון), פרופ' ראובן שניר.

פרופסור חבר: פרופ' שמעון בלס (אמריטוס).

מרצה בכיר: ד"ר אברהם ג'רייס, ד"ר מסעוד חמדאן (שבתון, סמסטר א'), ד"ר אברהם טאהא, ד"ר עפר לבנה, ד"ר ורדית ריספלר-חיים.

מרצה: ד"ר אהרן גבע-קלינברגר, ד"ר עלי חוסין.

מורה: מר אברהם בוקעי.

עמית הוראה: ד"ר פהד אבו-ח'דרה, ד"ר באסיליוס בוארדי, ד"ר שושנה בן-ארי, גב' אלישבע טהור, גב' ערין סלאמה-קודסי, ד"ר ח'אלד סנדאוי, ד"ר עטאללה קופטי, גב' ציפי שפיגל.

מזכירות החוג:

עוזר מינהלי לראש החוג: **גב' עדנה קדרון**

שעות הקבלה: ימים א'-ג' בין השעות 11.00-13.00

ימים ד'-ה' בין השעות 10.00-12.00

מגדל אשכול, קומה 15, חדר 1518

טלפון: 8240061, פקס: 04-8249710

הלימודים לתואר ראשון (ב"א)

מטרת הלימודים

- להרחיב ולהעמיק את ידע התלמידים בלשון הערבית על תקופותיה ורבדיה, בתולדות הספרות הקלאסית והמודרנית, ובתרבות האיסלאם.
- להכשיר את התלמידים להבנת מכלול הגישות המסורתיות והמודרניות לתולדות הלשון הערבית ודקדוקה.

— להקנות לתלמידים כלים לניתוח יצירות ותופעות ספרותיות למיניהן ולפתח בהם גישה מתודולוגית לז'אנרים ולזרמים בתולדות הספרות היפה והעיונית.

תנאי הקבלה

1. עמידה בתנאי הקבלה הכלליים של האוניברסיטה ברמה הנדרשת על-ידי החוג.
2. עמידה בבחינת כניסה חוגית. דרישה זו חלה גם על תלמידי חוגים אחרים המבקשים להשתתף בקורס או בקורסים בחוג כמיקבצים, או כקורסי בחירה.

תוצאת בחינת הכניסה תקפה רק לאותה השנה שבה נבחן המועמד.

מבנה הלימודים

בוגרי בתי"ס עבריים יחוייבו בקורס-עזר במהלך הסמסטר הראשון ללימודיהם, אלא אם יקבלו פטור על-סמך בחינת הכניסה. קורס זה אינו מקנה נקודות זכות.

בוגרי בתי-ספר עבריים		בוגרי בתי-ספר ערביים		
ש"ס	נ'	ש"ס	נ'	ה ק ו ר ס
				לימודי שנה א'
2	2	3	4	הבנה הנקרא / קריאה מודרכת
2	4	—	—	הבנת הנשמע
2	4	3	4	הבעה ותרגום
3	2	3	2	תולדות הספרות הערבית חלק א'
2	4	2	2	דקדוק א' וניקוד
3	2	3	2	מבוא לדת האסלאם
3	4	3	4	טקסט מודרני / פרוזה מודרנית
3	4	3	4	טקסט קלאסי / פרוזה קלאסית
20	26	20	22	סה"כ
				לימודי שנה ב'
2	2	2	2	דקדוק ב'
4	4	4	4	תולדות הספרות הערבית חלק ב'
3	4	3	4	קוראן ופרשנות
2	2	2	2	מבוא לבלשנות ערבית
4	4	4	4	קורסי בחירה*
4	4	4	4	פרוסמינריון*
19	20	19	20	סה"כ

בוגרי בתי־ספר עבריים		בוגרי בתי־ספר ערביים		לימודי שנה ג'
2	2	2	2	נתוח תחבירי מתקדם
3	4	3	4	שירה קלאסית
10	10	10	10	קורסי בחירה*
6	4	6	4	סמינריון*
21	20	21	20	סה"כ

האחריות להרכבת המערכת והתאמתה לתקנות תכנית הלימודים וחובותיה מוטלת על התלמיד.

*מתוך קורסי הבחירה שבהם חייב התלמיד בדרגים 2-3, כולל פרוסמינריון וסמינריון (סה"כ 24 נ') עליו לבחור לפחות 8 נ' מתחום הספרות הקלאסית ו-2 נ' מתחום הלשון. על הפרוסמינריון והסמינריון להיות משני תחומים שונים. **אין לקחת יותר מ-6 ש"ס אצל אותו מורה** (לא כולל קורסי חובה בהם מתקיימת קבוצה אחת בלבד).

מומלץ לבוגרי בתי־ספר עבריים ששפת אימם אינה ערבית ללמוד "ערבית מדוברת" (במסגרת החוג ההיסטוריה של המזה"ת), בהיקף עד 4 נ' מתוך מכסת תרגילי הבחירה שאינם מהתחום הקלאסי.

בדיקה בניקוד (לתלמידים שהחלו לימודיהם בחוג בשנה"ל תשס"ג ולפניה)

כל תלמידי החוג אשר סיימו בעבר את הקורס "דקדוק א'" (או קבלו פטור מקורס זה) חייבים לגשת ל"בדיקה בניקוד" בסמסטר בו הינם רשומים בקורס "דקדוק ב'". תלמיד אשר נכשל ארבע פעמים בבדיקה יחוייב לחזור על הקורס "דקדוק ב'". כעובר ייחשב מי שמספר השיגאות שבבחינתו 10 ומטה.

חלוקת הקורסים לפי תחומים

(הכוונה למיספור המופיע לאחר הדרג)

ממספר 002 עד 250	קורסי חובה
ממספר 251 עד 450	קורסי בחירה בתחום הספרות הקלאסית
ממספר 451 עד 650	קורסי בחירה בתחום הספרות המודרנית
ממספר 651 עד 850	קורסי בחירה בתחום הלשון
ממספר 851 עד 950	קורסי בחירה בתחום התרבות והדת

תנאי מעבר

לשנה ב' יעברו תלמידים שעמדו בתנאים הבאים:

1. ציון ממוצע 60 לפחות בכל קורסי דרג 1.
2. ציון 60 לפחות בקורס "דקדוק א' וניקוד" (תלמיד אשר ייכשל פעמיים בקורס זה יופסקו לימודיו בחוג). לא ניתן להירשם לאף קורס בדרג 2 לפני סיום קורס זה.

תלמידים לא יורשו להשתתף בקורסים בדרג 2 לפני שסיימו חובותיהם בכל הקורסים בדרג 1.

לשנה ג' יעברו תלמידים שעמדו בתנאים הבאים:

1. השלימו את כל קורסי דרג 1.
 2. השיגו ציון עובר בקורס "דקדוק ב'", "קוראן ופרשנות" וכן ב"בדיקה בניקוד".*
 3. השיגו ציון 60 לפחות בעבודה הפרוסמיניריונית.
 4. סיימו לפחות 4 סמסטרים בחוג.
 5. השלימו חובותיהם באנגלית כשפה זרה ברמת "מתקדמים 2".
- * רק לתלמידים אשר החלו לימודיהם בחוג בשנה"ל תשס"ג ולפניה ולא למדו את הקורס "דקדוק א' וניקוד".

בחינות וציונים

בתום כל סמסטר תתקיימה בחינות **בכתב** בכל הקורסים כולל בפרוסמיניריון ובסמיניריון. החוג אינו מאפשר בחינה בעל-פה או הגשת עבודה במקום בחינה סופית בקורס.

ניתן לעיין במחברת בחינה ו/או לערער על הציון עד 10 ימים מיום פרסומו וזאת על גבי טופס מיוחד המיועד לכך. עיון במחברות הבחינות – בנוכחות המורה ובשעת קבלה שתקבע לשם כך עם פרסום הציונים.

המבקש לשפר ציונו בקורס מסוים יוכל להבחן שנית במועד ב'. באישור החוג יוכל התלמיד לחזור על אותו קורס בסמסטר שלאחריו (אם הקורס מתקיים), או בשנה"ל העוקבת, אך לא יאוחר מכך, בתנאי שלא למד בינתיים קורס מתקדם באותו נושא.

ניתן לחזור על קורס חובה פעם אחת בלבד.

עבודות

על כל תלמיד להכין עבודה פרוסמיניריונית וסמיניריונית אישית, אין אפשרות להגיש עבודה משותפת לשני תלמידים או יותר.

את העבודה הפרוסמיניריונית והסמיניריונית (משני תחומים שונים) יש למסור אך ורק במזכירות החוג, בשני עותקים מודפסים. (עותק אחד יוחזר לתלמיד לאחר בדיקתו).

להלן המועדים הסופיים להגשת העבודות:

פרוסמיניריונים – פרוסמיניריונים מסמסטר א' יוגשו לא יאוחר מיום ראשון, ה'8.3.2009 (תלמיד שאושר לו ללמוד סמיניריון בסמסטר ב', חייב לקבל ציון לא יאוחר מסוף חופשת סמסטר א') ופרוסמיניריונים מסמסטר ב' יוגשו עד ליום שלישי, ה'4.8.2009.

היקף העבודה עד 15 עמודים, לפחות 7 מקורות, מתוכם 1 באנגלית.

סמיניריונים – עבודה סמיניריונית תוגש במהלך הקורס. תלמידים אשר למדו את הסמיניריון בסמסטר א' רשאים (בהסכמת המורה) להגיש את העבודה הסמיניריונית **עד סוף סמסטר ב'** ואלה שלמדו אותו בסמסטר ב' יוכלו (בהסכמת המורה) להגיש את העבודה עד **סוף חופשת הקיץ, לפני תחילת שנה"ל הבאה**.

היקף העבודה עד 25 עמודים, לפחות 3 מקורות באנגלית.

במקרים מיוחדים יש לבקש דחיה מראש החוג (בכתב), תוך ציון הסיבה ומועד המסירה

המבוקש. מסירת עבודה סמינריונית באיחור גוררת חובת תשלום שכר לימוד (ראה תקנון שכר לימוד), גם אם הדחיה אושרה על-ידי החוג.

תלמיד שלא יגיש את העבודה הסמינריונית במועד יחוייב לחזור על השתתפותו בסמינריון.

לא ניתן לערער על ציוני העבודות הפרוסמינריוניות והסמינריוניות.

תיקון ציון עבודה יתאפשר רק ע"י כתיבת עבודה חדשה בנושא שונה, בהסכמת המורה.

חישוב הציון הסופי: בפרוסמינריון – 50% הבחינה 50% העבודה

בסמינריון – 35% הבחינה 65% העבודה

נוכחות

קיימת חובת נוכחות בכל הקורסים (כולל שיעורים). השתתפותו של תלמיד בקורס תבוטל והוא לא יורשה לגשת לבחינה אם נוכחותו לא תהיה לפחות 80%.

לא תשלח התראה.

סיום חובות לתואר

התלמיד יודיע למזכירות החוג על סיום חובותיו האקדמיות לתואר. מרכזת החוג תעביר שקלול למדור בוגרים על-פי בקשת התלמיד ואישורו בכתב. לאחר סגירת התיק אין אפשרות לשפר ציונים.

חידוש לימודים לאחר הפסקה

ראה תקנון לימודים לתואר ראשון, ב"א.

הלימודים לתואר שני (מ"א)

יו"ר הוועדה החוגית לתואר שני: ד"ר אברהם גרייס

מטרת הלימודים

לימודי התואר השני מהווים המשך ללימודי התואר הראשון, בעיקר בהכשרת התלמידים למחקר עצמאי בתחומי הלימוד השונים בחוג. דגש מיוחד מושם על הכרת התיאוריות ושיטות המחקר בכל תחום והקניית יכולת איסוף נתונים, ניתוחם והכנת חיבור מדעי המיועד לפרסום באכסניות מדעיות.

תנאי קבלה

- א. ציון ממוצע 76 ומעלה בשני חוגי לימודיו לתואר הראשון (ב"א) וציון משוקלל 80 ומעלה בלימודי התואר הראשון (ב"א) בחוג לשפה וספרות ערבית.
 - ב. עמידה בבדיקת יכולת הבנת טכסט מדעי באנגלית.
 - ג. כל המועמדים שאינם בוגרי החוג לשפה וספרות ערבית באוניברסיטת חיפה חייבים לעמוד בבחינה חוגית הכוללת דקדוק, חיבור ו/או הבנת הנקרא. הבחינה תכלול גם חלק בהבנת הנקרא באנגלית. תלמידים אשר לא יעברו את חלק האנגלית בבחינת הכניסה, אך יעמדו בכל יתר התנאים, יהיו חייבים ללמוד את הקורס "אנגלית מתקדמים 2" (במסגרת המחלקה לשפות) בשנה הראשונה ללימודיהם.
 - ד. ראיון אישי, על-פי שיקול הוועדה החוגית לתואר השני.
- מועמד בעל תואר ראשון ממוסד מוכר להשכלה גבוהה ששפת ההוראה בו אינה עברית, חייב לעמוד בבחינת ידע בעברית ברמה הנדרשת על-ידי האוניברסיטה במהלך לימודיו לתואר, כתנאי לזכאותו לתואר.
- לגבי מועמדים מאוניברסיטאות מוכרות מחו"ל יש לעיין בתקנון לימודי תואר שני.

לימודי השלמה לקראת הצגת מועמדות לתואר שני

בוגרי חוגים אחרים, שציונם הסופי המשוקלל בכל לימודיהם לתואר הראשון (ב"א) הוא 80 לפחות, יוכלו להתקבל לתוכנית השלמות לאחר שעמדו בבחינת הכניסה החוגית המיועדת לתלמידי תואר שני באחד המועדים המפורטים ב"מדריך לנרשמים".

להלן פירוט ההשלמות:

מבוא לבלשנות ערבית	2 שש"ס
תולדות הספרות הערבית (חלק א' או ב')	2-4 שש"ס
קוראן ופרשנות	4 שש"ס
שירה קלסית	4 שש"ס
קורסי בחירה מתחום הספרות הקלסית	4 שש"ס
סמינריון קלסי (כולל עבודה סמינריונית)	4 שש"ס
סמינריון בלשון (כולל עבודה סמינריונית)	4 שש"ס
סה"כ	24-26 שש"ס

ציון 85 לפחות בכל אחד מהקורסים הנ"ל, בדיקה באנגלית (או סיום הקורס "אנגלית מתקדמים 2") וראיון אישי (במידת הצורך) הינם תנאי להרשמה כמועמד ללימודי התואר השני.

עמידה בתנאי ההשלמות אינה מהווה קבלה אוטומטית לתואר השני.

מבנה הלימודים

הלימודים מתנהלים באחד משני מסלולים:

מסלול א' – עם כתיבת עבודת גמר מחקרית (תזה).

מסלול ב' – ללא כתיבת עבודת גמר מחקרית. מסלול זה כולל בחינת גמר.

משך הלימודים

במסלול א' – עד 3 שנים.

במסלול ב' – שנתיים.

1. **מסלול א'** (עם כתיבת עבודת גמר מחקרית – תזה) – היקף הלימודים במסלול זה הוא 32 שש"ס, לפי החלוקה כדלקמן:

קורסי בחירה בדרג 4 לפחות מלימודי החוג – 16 שש"ס

סמינריון מחקר (חובה בשנה ראשונה) – 4 שש"ס

קורסי בחירה מחוגים אחרים באישור החוג – 12 שש"ס (בדרג 3 לפחות)*

(רק מחוגי הספרות, לשון והיסטוריה של המזה"ת, בהתאם לנושא התמחותו של התלמיד).

אין ללמוד יותר מקורס אחד אצל אותו מורה.

קורסי עזר – בנוסף לנ"ל רשאי החוג להטיל על תלמידיו להשתתף בקורסי עזר ובשפה מזרחית לפי הצורך.**

שפה אירופאית שנייה – צרפתית או גרמנית, או שפה אחרת על-פי הנחיות יועץ המ"א, ברמת "מתחילים" ו"מתקדמים". את לימודי השפה הזרה יש להתחיל בשנת הלימודים הראשונה*.

עבודת גמר מחקרית – על התלמיד להגיש למנחה שיאושר ע"י ועדת המ"א החוגית הצעה לנושא עבודת התזה החל מסמסטר ב' ללימודיו **ולא יאוחר מסוף הסמסטר השלישי ללימודיו**.

ציון המעבר בעבודת הגמר המחקרית הוא 76.

כתיבת העבודה והגשתה לפי הנוהל הקבוע בתקנון לימודי התואר השני. (ראה פרק זה בתקנון לימודי תואר שני בשנתון ובאתר האינטרנט של הרשות ללימודים מתקדמים).

(* רמת המתקדמים (שני הסמסטרים) תחשב כ-4 שש"ס קורסי בחירה ממוחף לחוג.

(** קורסים אלה לא ייחשבו במנין השעות לתואר השני.

2. **מסלול ב'** (עמידה בבחינת גמר) – היקף הלימודים במסלול זה הוא 36 ש"ס, לפי החלוקה כדלקמן:

קורסי בחירה בדרג 4 לפחות מלימודי החוג – 20 ש"ס

סמינריון מחקר (חובה בשנה ראשונה) – 4 ש"ס

קורסי בחירה מחוגים אחרים באישור החוג – 12 ש"ס (בדרג 3 לפחות)***

(ראה פירוט במסלול א')

שפה אירופאית שנייה - צרפתית או גרמנית, או שפה אחרת על-פי הנחיות יועץ המ"א, ברמת "מתחילים" ו"מתקדמים". במקום רמת "מתקדמים", ניתן ללמוד קורס נוסף מחוג לחוג בדרג 3 לפחות בהיקף 4 ש"ס.

את לימודי השפה הזרה יש להתחיל בשנת הלימודים הראשונה.

*** רמת המתחילים (שני הסמסטרים) תחשב כ-4 ש"ס קורסי בחירה מחוץ לחוג.

מסלולים א' וב'

נוכחות

קיימת חובת נוכחות בכל הקורסים. השתתפותו של תלמיד בקורס תבוטל והוא לא יורשה לגשת לבחינה אם נוכחותו לא תהיה לפחות 80%.

לא תשלח התראה.

עבודות, בחינות וציונים

התלמידים ייבחנו בכתב או יגישו עבודה בכל אחד מהקורסים, על-פי דרישות המרצה, כולל בקורסים בהם יבחרו להגיש גם עבודה סמינריונית.

עבודת סיום הקורס תוגש עד השבוע האחרון של הסמסטר.

ציון המעבר בכל קורס הנלמד במסגרת לימודי מ"א הוא 60, כולל בקורסים מחוץ לחוג.

יורשה להבחן, או להגיש עבודה, רק תלמיד הרשום לקורס, היה נוכח לפחות ב-80% מהשעורים ומלא את כל החובות האקדמיות של הקורס.

תלמידי מסלול א' יגישו במשך לימודיהם שתי עבודות סמינריוניות. תלמידי מסלול ב' יגישו שלוש עבודות סמינריוניות. את העבודות בשני המסלולים יש לכתוב בהדרכת מורים שונים.

אין לכתוב יותר מעבודה סמינריונית אחת בסמסטר.

ניתן להגיש עבודה סמינריונית רק במסגרת קורס שנלמד ובאישור המורה. התלמיד יודיע למורה הקורס לא יאוחר מחודש מתחילת הסמסטר על רצונו לכתוב עבודה סמינריונית.

העבודה הסמינריונית תוגש במזכירות החוג, בשני העתקים מודפסים, בנוסף לבחינה או לעבודה המוגשת במקום בחינת סיום הקורס. היקף העבודה הסמינריונית עד 25 עמודים, לפחות 3 מקורות באנגלית.

המועד האחרון להגשת העבודות הסמינריוניות הוא סוף חופשת הסמסטר שבו נלמד הקורס. לא ניתן לערער על ציון עבודה סמינריונית. בהסכמת המורה יתאפשר תיקון הציון רק על-ידי כתיבת עבודה סמינריונית חדשה בנושא שונה.

סמינרי סגל

החוג מקיים סמינרי סגל שמטרתם להציג את פרי מחקרם של מרצים אורחים, מורי החוג ותלמידי המחקר. הסמינרים יתקיימו אחת לשלושה שבועות, בימי רביעי בשעות 12.00-14.00.

מומלץ לכל תלמידי ה־מ"א בחוג להשתתף בסמינרי הסגל.

בחינת גמר (מסלול ב')

עם סיום לימודיו ולאחר הגשת כל העבודות וקבלת כל הציונים יעמוד תלמיד מסלול ב' בבחינת גמר מסכמת בכתב בהתאם להתמחותו. הבחינה תכלול גם חלק כללי שבו יידרש התלמיד לנקד קטע ולהסביר מספר בתי שירה קלסית. ציון המעבר בבחינת הגמר הוא 76. ככלל, תערך הבחינה פעמיים בשנה – באפריל ובאוקטובר. על התלמיד להבחן לא יאוחר מה־30.11 בשנה בה הוא רשום.

ההרשמה לבחינה תעשה ע"י פנייה בכתב למוזכירות החוג, בציון תחום ההתמחות, לא יאוחר מחודש לפני מועד הבחינה.

סיום חובות לתואר

התלמיד יודיע למוזכירות החוג על סיום חובותיו האקדמיות לתואר. מרכזת החוג תעביר שקלול לרשות ללימודים מתקדמים רק לאחר אישור התלמיד. לאחר סגירת התיק אין אפשרות לשינויים או לשיפור ציונים.

שקלול הציונים

20%	2 עבודות סמינריוניות בחוג	1. מסלול א':
35%	קורסי החוג וקורסי הבחירה מחוץ לחוג	
45%	עבודת גמר מחקרית (תזה)	
100%	סה"כ	
30%	3 עבודות סמינריוניות בחוג	2. מסלול ב':
40%	קורסי החוג וקורסי הבחירה מחוץ לחוג	
30%	בחינת גמר	
100%	סה"כ	

יש לעיין בתקנון לימודי תואר שני המופיע בחלקו הראשון של השנתון ובאתר האינטרנט של הרשות ללימודים מתקדמים.

לימודים לקראת תואר שלישי (Ph.D.)

יו"ר הוועדה החוגית לתואר שלישי: פרופ' ראובן שניר

תנאי קבלה

רשאים להציג את מועמדותם בעלי תואר שני (מ"א) במסלול א' בשפה וספרות ערבית מאוניברסיטה מוכרת בארץ או בחו"ל, שהשיגו ציון 85 ומעלה בלימודיהם לתואר השני, וציון 86 לפחות בעבודת הגמר ל-מ"א.

מועמדים מוסמכי אוניברסיטאות מוכרות מחו"ל וכן מוסמכי אוניברסיטאות בעלות שלוחות בישראל, אשר פועלות באישור המועצה להשכלה גבוהה, יחוייבו לעמוד בהצלחה בבחינת ה-GRE.

מבנה הלימודים

הלימודים לקראת התואר השלישי מחולקים לשני שלבים:

תלמיד מחקר שלב א' – שנה (2 סמסטרים מקבלת התלמיד עד הגשת הצעת המחקר).

תלמיד מחקר שלב ב' – לא יותר משלוש שנים (מאישור הצעת המחקר עד הגשת העבודה).

יש להרשם במחלקה להרשמה ובמקביל להעביר את המסמכים הבאים לוועדה החוגית: קורות חיים, העתקים מתעודת "בוגר" ו"מוסמך", גליונות ציונים מאושרים ל-ב"א ול-מ"א, שתי המלצות מאנשי אקדמיה, כאשר אחת מהן ממדריך התיזה ל-מ"א, העתק מעבודת הגמר, אישור בכתב על הסכמת איש סגל בכיר בחוג להנחות את עבודת הדוקטור וכן הצהרת כוונות של המועמד לגבי נושא המחקר המוצע, מאושרת על-ידי המנחה המיועד.

בשלב א' יכון התלמיד הצעת מחקר ויגישה בחתימת המנחה לאישור הוועדה החוגית לתואר שלישי.

אישור סופי יינתן על-ידי הרשות ללימודים מתקדמים. עם קבלת האישור, יעבור התלמיד למעמד תלמיד מחקר שלב ב'.

המנחה יקבע לתלמיד את תוכנית הלימודים שלו ואת היקפה. הוועדה החוגית תאשר את התוכנית. הוועדה רשאית להטיל על התלמיד חובת בחינה (בכתב או בעל-פה) בקורסים שהתלמיד נדרש להשתתף בהם. בסמינריונים נדרשת רק השתתפות פעילה. כל סטודנט לתואר שלישי חייב בקורס "כתיבה מדעית באנגלית" מטעם המחלקה לשפות זרות.

תלמיד אשר במסגרת לימודי התואר השני שלו לא למד שפת מחקר שניה ברמת מתקדמים, חייב להשלים חובה זאת.

עם סיום עבודת המחקר, תוגש העבודה מודפסת ובחתימת המנחה, למזכירות החוג, שתעבירה לרשות ללימודים מתקדמים. לאחר שתיערך בדיקה כי אכן מולאו כל החובות כנדרש על-פי התקנון, תשלח העבודה לשיפוט בהתאם לנהלים.

יש לעיין בתקנון לימודי תואר שלישי המופיע בחלקו הראשון של השנתון ובאתר האינטרנט של הרשות ללימודים מתקדמים.

שפה וספרות צרפתית

חוג לימודים לב"א (דו-חוגי וחד-חוגי)

חוג לימודים למ"א

ולימודים לתואר דוקטור בפילוסופיה

ראש החוג: ד"ר ז'ני הורוביץ

חברי הסגל האקדמי

פרופסור מן המניין: פרופ' רוברט אלבו, פרופ' אילנה זינגר (אמריטה), פרופ' ג'קלין מישל (אמריטה), פרופ' יוסף שיטרית.

מרצה בכיר: ד"ר ז'ני הורוביץ, ד"ר איזבל מרטין, ד"ר רות עמר.

מרצה: ד"ר סלביה אדלר.

מורה בכיר: ד"ר קלודין אלנקווה, ד"ר מרק צירלין.

עמית הוראה: ד"ר איזבל דותן.

מזכירות החוג

עוזר מינהלי לראש החוג: **גב' גלית אגיון**

שעות הקבלה: ימים א'-ה', בין השעות 10.00-12.00

טלפון: 04-8240063

ידיעון החוג כולל עדכונים ומידע נוסף נמצאים באתר החוג באינטרנט:

<http://french.haifa.ac.il/> או דרך אתר האוניברסיטה.

הלימודים לתואר ראשון (ב"א)

התכנית לשפה וספרות צרפתית (חוג לימודים לב"א דו-חוגי או חד-חוגי)

מטרת הלימודים

מטרות החוג הן: הקניית ידיעה מעשית ועיונית של הלשון הכתובה והמדוברת (כולל מיומנות יישומית, כגון תרגום לצרפתית), הקניית ידיעה נרחבת של הספרות הצרפתית, לימוד דרכי גישה ליצירות מופת בספרות הצרפתית, הקניית כלים ביקורתיים להערכתן והקניית ידע נרחב בתרבות הצרפתית על כל זרמיה ותקופותיה. במסלול הדו-חוגי קיימות שתי תכניות לימוד: שפה וספרות צרפתית לבעלי ידע קודם בשפה, ותרבות צרפת למועמדים שאינם בעלי ידע קודם בשפה.

תנאי קבלה

1. הקבלה לחוג מותנית בידע השפה הצרפתית, לתלמידים המיועדים למסלול שפה וספרות, ובעמידה בתנאי הקבלה הכלליים של האוניברסיטה ברמה הנדרשת על-ידי החוג.
2. תלמידים ללא ידע מוקדם בצרפתית יוכלו להשתתף בקורס קיץ (במידה ויפתח).

המסלול הדו-חוגי

- 1) בשנת לימודיו השנייה ישתתף התלמיד בפרוסמינריון ויגיש בו רפראט מורחב. בשנת לימודיו השלישית ישתתף התלמיד בסמינריון ויגיש עבודה סמינריונית*.
- 2) במשך שנות לימודיו בחוג על התלמיד לצבור 60 נקודות זכות; מניין הנקודות כולל לימודי לשון ולימודי ספרות (כולל הקורס לטינית – שיוכה בשתי נקודות).

* התלמידים יחוייבו לקרוא ספרים מתוך רשימה ביבליוגרפית ולאחר מכן תתקיים בדיקת ידע.

המסלול החד-חוגי

מטרת הלימודים וסדרי הקבלה

המסלול החד-חוגי מיועד לתלמידים המעוניינים בהתמחות מיוחדת בלימודי השפה והספרות הצרפתית. התלמיד יכול לבחור מסלול זה בתום שנת לימודיו הראשונה, לאחר שיעמוד בכל תנאי המעבר והישגיו יהיו נאים (ציון ממוצע "טוב"). הקבלה למסלול החד-חוגי ותכנית הלימודים טעונות אישור החוג.

היקף הלימודים

נוסף על תכנית הלימודים הרגילה הדר-חוגית, ילמד התלמיד, במסגרת החוג, 16-18 נ"ז נוספות, וסמינריון נוסף (כולל עבודה סמינריונית). כן חייב התלמיד ללמוד שני מיקבצי השלמה בחוגים אחרים. באחד המיקבצים יכתוב עבודה סמינריונית.

נקודות צבירה

בלימודי החוג יצבור התלמיד 76 נ', מניין הנקודות מורכב כלהלן:

60 נ' מהמסלול הדר-חוגי;

16 נ' שהן: 8 קורסים נוספים, כ-16 שש"ס, כולל סמינריון נוסף, 44 נ' בשני המיקבצים.

סדר הלימודים על-פי דרגים

התלמיד מתבקש לתכנן את מערכת הלימודים על-פי הסדר שלהלן ולפי הקורסים המתקיימים בכל שנה והמצויינים על-ידי מספריהם בחוג (***110).

הערות לכל תלמידי החוג

— האחריות להרכבת מערכת השיעורים, התאמתה לתקנות ולחובות של תכנית הלימודים מוטלת על התלמיד.

— לאחר שהשלים את חובותיו האקדמיות לתואר ראשון, התלמיד חייב לפנות למרכזת החוג בבקשה לסגור את התיק.

*תכנית הלימודים במסלול הדר-חוגי – שפה וספרות צרפתית
(60 נ"ז בחוג ו-60 נ"ז בחוג אחר)

שנה א'

קורסי שפה

2 שש"ס	2 נ'	יסודות הדקדוק א'
2 שש"ס	1 נ'	תרגיל ביסודות הדקדוק א'
2 שש"ס	2 נ'	יסודות הדקדוק ב'
2 שש"ס	1 נ'	תרגיל ביסודות הדקדוק ב'
2 שש"ס	2 נ'	שיחה
2 שש"ס	2 נ'	חיבור
2 שש"ס	2 נ'	תרגום

קורסי ספרות

2 שש"ס	2 נ'	זרמים בתרבות צרפת – חלק א' (ימי הביניים עד המאה ה-16)
2 שש"ס	2 נ'	קריאה וניתוח טקסטים (תרגיל לשעור)

זרמים בתרבות צרפת – חלק ב'

(מהמאה ה-17)

קריאה וניתוח טכסטים (תרגיל לשעור)

2 נ'	2 שש"ס
<u>2 נ'</u>	<u>2 שש"ס</u>
20 נ'	24 שש"ס

סה"כ

שנה ב'

קורסי שפה

2 נ'	2 שש"ס	המשפט הפשוט א'
1 נ'	2 שש"ס	תרגיל
2 נ'	2 שש"ס	המשפט המורכב ב'
1 נ'	2 שש"ס	תרגיל
2 נ'	2 שש"ס	תרגום וניתוח השוואתי

קורסי ספרות

2 נ'	2 שש"ס	שירת המחאה
2 נ'	2 שש"ס	פלובר
2 נ'	2 שש"ס	אנדריי ג'יד והרומן
<u>6 נ'</u>	<u>4 שש"ס</u>	פורסמיניון – הרומן הצרפתי הפוסט-מודרני
20 נ'	20 שש"ס	סה"כ

שנה ג'

קורסי שפה

2 נ'	2 שש"ס	מבוא לבלשנות
2 נ'	2 שש"ס	תרגום מתקדמים
2 נ'	2 שש"ס	רטוריקה וארגומנטציה של הפרסומת והטקסט המאויר

קורסי ספרות (בחירה 3 מתוך 4)

2 נ'	2 שש"ס	אמנות, ספרות ותיאטרון
2 נ'	2 שש"ס	הרומן במאות ה-20 וה-21
2 נ'	2 שש"ס	הרומן הצרפתי והשואה

חובה

2 נ'	2 שש"ס	אסטרטגיות של חסכון לשוני
2 נ'	2 שש"ס	תיאוריות ספרותיות
<u>6 נ'</u>	<u>4 שש"ס</u>	סמיניון – אלן בוסקה ובעיית הזהות
20 נ'	18 שש"ס	סה"כ

* התכנית נתונה לשינויים

התכנית לתרבות צרפת חוג לימודים לב"א (דו-חוגי)

מטרת הלימודים

המגמה לתרבות צרפת נפתחה במסגרת החוג לשפה וספרות צרפתית עבור כל אותם תלמידים שהביעו התעניינות בהתפתחות התרבות הצרפתית, ביצירתה ובמוסדותיה, אך לא יכלו לממש את רצונם בגלל חוסר ידע בסיסי בשפה הצרפתית. אי ידיעת השפה הצרפתית אינה מהווה מכשול, שכן הלימודים, הבחינות והעבודות מתקיימים במגמה זו בלשון העברית. הלימודים מתמקדים בתרבות הצרפתית במובנה הרחב. הם כוללים עיונים בהתגבשותה ובהתפתחותה של תרבות צרפת מאז ימי הביניים ועד לימינו על מוסדותיה ומבניה, פרקים בספרות הצרפתית הקלאסית והמודרנית, וכן פרקים בתולדות התיאטרון, הקולנוע והאמנות בצרפת. כן מוקדשים קורסים להכרת מוקדי יצירה וצריכה של התרבות הצרפתית מחוץ לצרפת ולהכרת רבגוניותו של העולם הפרנקופוני. פרט למוקדים אלה כוללת תכנית הלימודים גם קורסים בסיסיים בלשון הצרפתית הבסיסית הכתובה ושבע"פ.

תנאי קבלה

הקבלה לחוג מותנית בעמידה בתנאי הקבלה הכלליים של האוניברסיטה ברמה הנדרשת על-ידי החוג.

המסלול הדו-חוגי

1. התלמיד ישתתף בשנות לימודיו בלימודי לשון ובלמודי ספרות.
2. בשנת לימודיו השנייה ישתתף התלמיד בפרוסמינריון ויגיש בו רפראט מורחב. בשנת לימודיו השלישית ישתתף התלמיד בסמינריון ויגיש בו עבודה סמינריונית.
3. במשך שנות לימודיו בחוג, על התלמיד לצבור 60 נקודות זכות.

הערה: מטרת לימודי השפה להביא את התלמיד ליכולת קריאה, שתאפשר לו בהמשך לימודיו להשתתף בשיעורים מתקדמים בתרבות צרפת. תלמידים עם ידע קודם יכולים להשתתף ישירות בצרפתית בסיסית ב' ואינם חייבים בתרגיל. הרמה תיקבע על-ידי בחינת מיון.

סדר הלימודים על-פי דרגים

התלמיד מתבקש לתכנן את מערכת הלימודים על-פי הסדר שלהלן ולפי הקורסים המתקיימים בכל שנה.

***תכנית הלימודים במסלול הדו-חוגי – תרבות צרפת**
(60 נ"ז בחוג ו-60 נ"ז בחוג אחר)

תרבות צרפת

שנה א'

קורסי שפה

צרפתית למתחילים א'+ב'	4 שש"ס	4 נ'
תרגיל במעבדה לשונית	2 שש"ס	2 נ'

קורסי תרבות

זרמים בתרבות צרפת – חלק א'	2 שש"ס	2 נ'
(ימי הביניים ומאה 16)		
קריאה וניתוח טקסטים א'	2 שש"ס	2 נ'
זרמים בתרבות צרפת – חלק ב'		
(מהמאה ה-17)	2 שש"ס	2 נ'
קריאה וניתוח טקסטים ב'	2 שש"ס	2 נ'
הרכב המוסדות הצרפתיים –		
התנהלות החיים הציבוריים בצרפת	2 שש"ס	2 נ'
אספקטים של החברה הצרפתית העכשווית	2 שש"ס	2 נ'
רעיון התרבות וקודים התנהגותיים מהמאה ה-16	<u>2 שש"ס</u>	<u>2 נ'</u>
סה"כ	20 שש"ס	20 נ'

שנה ב'

קורסי שפה

השפה הצרפתית למתקדמים

אז

צרפתית עסקית	4 שש"ס	4 נ'
שיחה: מנהגים ותפיסת עולם בצרפת	2 שש"ס	2 נ'

קורסי תרבות

זרם הפמיניזם בצרפת: כתיבה נשית	2 שש"ס	2 נ'
התיאטרון הרומנטי	2 שש"ס	2 נ'
פרוסמיניריון – אמנות וציבור הסופרים	4 שש"ס	6 נ'
סיור וירטואלי מודרך במוזיאונים ובאתרים	2 שש"ס	2 נ'
שירת מחאה	<u>2 שש"ס</u>	<u>2 נ'</u>
סה"כ	18 שש"ס	20 נ'

שנה ג'

קורסי שפה

2 שש"ס	2 נ'	המדיה ושפת הפרסום
2 שש"ס	2 נ'	שיחה: אמנות, אתרים ומוזיאונים בצרפת
2 שש"ס	2 נ'	או מעבדה לשונית ממוחשבת

קורסי תרבות

2 שש"ס	2 נ'	הרומן הצרפתי והשואה
2 שש"ס	2 נ'	ניצני המודרניזם בהגות ובהגות הצרפתית
2 שש"ס	2 נ'	השירה והציור הצרפתיים
2 שש"ס	2 נ'	מבוא לתיאטרון הצרפתי
4 שש"ס	6 נ'	סמינריון – מושג העצמיות אצל רוסו
18 שש"ס	20 נ'	סה"כ

* התכנית נתונה לשינויים

בחינות ותנאי מעבר לתלמידי שני המסלולים – שפה וספרות צרפתית והמגמה לתרבות צרפת

1. ציון סופי בקורס ייקבע על סמך השתתפות פעילה בשיעורים, הישגים בבחינה או בעבודה או שילוב בין שלוש דרישות אלו. הבחינות יתקיימו במשך חופשת הסמסטר.
2. **שפה וספרות צרפתית – ציון סופי**

שנה א'

65	יסודות הדקדוק
65	מעבדה לשונית
65	חיבור

שנה ב'

60	מבנה המשפט הפשוט ומבנה המשפט המורכב
----	-------------------------------------

שנה ג'

60	מבוא לבלשנות
----	--------------

3. המגמה לתרבות צרפת – ציון סופי

שנה א'

60	יסודות השפה א'+ב'
60	מעבדה לשונית
60	הבעה בכתב ובעל פה א'+ב'

שנה ב'

60	צרפתית מתקדמים א'+ב'
----	----------------------

הלימודים לתואר שני (מ"א)

יו"ר הוועדה החוגית לתואר שני: פרופ' יוסף שטרית

מטרת הלימודים

מטרת לימודי התואר השני היא העמקה והעשרת לימודי התואר הראשון בספרות או בבלשנות, הכשרה לפרש ולערוך ביקורת עצמאית של טקסט או קורפוס ספרותי והכשרה למחקר בנושא התמחותו של התלמיד.

תנאי הקבלה

תלמיד יתקבל ללימודי התואר השני על סמך שני קריטריונים:

1. ציון סופי משוקלל בלימודי התואר הראשון בחוג של 76 לפחות וציון של 76 לפחות בחוג השני לתואר בוגר, כשבעבודת הסמינריון שנה ג' קיבל את הציון 80 לפחות, וציון סופי בלימודי לשון 70 לפחות.
2. ראיון אישי עם הממונה על לימודי התואר השני או עם ועדת קבלה מיוחדת. הממונה או הוועדה רשאים להטיל השלמות על התלמיד כתנאי לקבלתו.

מבנה הלימודים

תלמיד יבחר באחד משני נושאי הלימוד המרכזיים:

1. התמחות ספרותית.
2. התמחות בלשנית-ספרותית.

משך הלימודים

משך הלימודים הנורמטיבי לתואר שני במסלול א' הוא עד 3 שנים, כולל כתיבת עבודת גמר מחקרית. ובמסלול ב' הוא שנתיים. הלימודים מתנהלים בשני מסלולים:

מסלול א': סה"כ 28 ש"ס – עם כתיבת עבודת גמר מחקרית

מסלול ב': סה"כ 36 ש"ס – עם בחינת גמר

מסלול א'

1. בהיקף של 24 ש"ס בחוג, כולל כתיבת 2 סמינריונים.
2. שיעורי בחירה מוחף לחוג (דרג 3-5): בהיקף 4 ש"ס. תלמיד יעמיק בנושא הספרותי יבחר את שיעורי הבחירה מבין החוגים הספרותיים או במדעי הרוח הכלליים, ותלמיד שיעמיק בנושא בלשני-ספרותי יבחר אותם מבין החוגים הבלשניים.
3. סה"כ: 28 ש"ס במסלול א'. ניתן לכתוב את עבודת התזה גם בעברית.

מסלול ב'

1. בהיקף של 30 ש"ס לפחות, כולל כתיבת 3 סמינריונים. התלמיד ילמד קורסים מתודולוגיים ומונוגרפיים מבין הקורסים המוצעים בחוג.

2. שיעורי בחירה (דרג 3-5) בהיקף 6 ש"ס. המתמחה במגמה ספרותית יבחר את קורסי הבחירה מבין החוגים הספרותיים או במדעי הרוח הכלליים והמתמחה במגמה הבלשנית-ספרותית יבחר אותם מבין החוגים הבלשניים.
סה"כ: 36 ש"ס במסלול ב'.

לימודי עזר

תלמידי שני המסלולים ילמדו לימודי שפות: לטינית או שפה אירופית (על-פי בחירת התלמיד), ברמה של מתקדמים.

עבודת גמר מחקרית

תלמיד מסלול א' יגיש עבודת גמר מחקרית בתום לימודיו. נושא העבודה ייקבע באישור מדריכו של התלמיד בשנת הלימודים השנייה ועל דעת יו"ר ועדת מ"א החוגית.

בחינת גמר

תלמיד מסלול ב' ייבחן בבחינת גמר בתום לימודיו, בסיום חובותיו.

מסלול אישי

המסלול מאפשר לתלמיד ללמוד תחום מרכזי אחד, שבו הוא מעוניין להתמחות ומחייב לימוד קורסים מחוגים ופקולטות שונות.
במסלול זה התלמיד מחוייב במכסת שעות לימוד כמו במסלול א' למ"א ובכתיבת עבודת גמר מחקרית.
תכנית הלימודים תיבנה על-ידי מנחה עבודת הגמר המחקרית ותקבל את אישור יו"ר הוועדה החוגית והדיקן ללימודים מתקדמים.

שיקלול ציון סופי

מסלול א'

35%	קורסים בחוג
15%	2 עבודות סמינריוניות בחוג
10%	שיעורי בחירה מחוגים אחרים
40%	עבודת גמר מחקרית
100%	סה"כ

מסלול ב'

40%	קורסים בחוג
10%	שיעורי בחירה מחוגים אחרים
20%	3 עבודות סמינריוניות
30%	בחינת גמר
100%	סה"כ

לימודים לקראת תואר שלישי (Ph.D.)

יו"ר הוועדה החוגית לתואר שלישי: פרופ' יוסף שטרית

תנאי קבלה

כל בעל תואר שני (מ.א.) בשפה וספרות צרפתית או בלשנות צרפתית מאוניברסיטה בארץ או מכל אוניברסיטה מוכרת בחו"ל רשאי להגיש את מועמדותו בתנאי שהמוצע הכולל בתחום לימודי הספרות או הבלשנות הצרפתית הוא 82 לפחות ובתנאי שסיים את עבודת הגמר בציון 86 לפחות.

מבנה הלימודים

ועדת הדוקטורט החוגית תיקבע לכל מועמד את תכנית לימודיו בהתאם להישגיו הקודמים ולתחומים שהוא כיסה בלימודי המ.א. שלו. כל תלמיד חייב במיכסת לימודים שתקיף עד 16 ש"ס (לא כולל דרישות השלמה), שמהן 8 ש"ס יוקדשו לסמינרים תיאורטיים ומתודולוגיים שיאפשרו למועמד להתמודד עם כתיבת מחקרו. הקורסים ייבחרו בהסכמת המנחה.

הלימודים לקראת התואר השלישי מחולקים לשני שלבים:

תלמיד מחקר שלב א' – שנה (2 סמסטרים מקבלת התלמיד עד הגשת הצעת המחקר)
תלמיד מחקר שלב ב' – לא יותר משלוש שנים (מאישור הצעת המחקר עד הגשת העבודה)

בקשת הקבלה שתופנה לוועדה החוגית תכלול: מהלך חיים, העתקים מתעודת "בוגר ו"מוסמך", גיליונות ציונים מאושרים לב.א ולמ.א, שתי המלצות מאנשי אקדמיה, כאשר אחת מהן ממדריך התיזה למ.א, העתק מעבודת הגמר, אישור בכתב על הסכמת מנחה לעבודת הדוקטור וכן הצהרת כוונות של המועמד לגבי נושא המחקר המוצע מאושרת על ידי המנחה המיועד.

בשלב א' יכין התלמיד הצעת מחקר ויגישה בחתימת המנחה לאישור הוועדה החוגית לתואר שלישי.

אישור סופי יינתן על ידי הרשות ללימודים מתקדמים. עם קבלת האישור, יעבור התלמיד למעמד תלמיד מחקר שלב ב'.

עם סיום עבודת המחקר, תוגש העבודה מודפסת ובחתימת המנחה, למוכירות החוג, שתעבירה לרשות ללימודים מתקדמים. לאחר שתיערך בדיקה כי אכן מולאו כל החובות כנדרש על פי התקנון, תשלח העבודה לשיפוט בהתאם לנהלים.

יש לעיין בתקנון לימודי תואר שלישי המופיע בחלקו הראשון של השנתון.

תולדות ישראל

היסטוריה של עם ישראל – מחשבת ישראל

שני החוגים משולבים תוך שמירה על מסגרות נפרדות

של תכניות לימודים והענקת תארים בהתאם

חוג לימודים לב"א (דו-חוגי וחד-חוגי)

חוג לימודים למ"א

ולימודים לתואר דוקטור בפילוסופיה

ראש החוג: פרופ' אברהם מלמד

חברי הסגל האקדמי

פרופסור מן המניין:

פרופ' יעקב ברנאי, פרופ' רות קסטנברג גלדשטיין (אמריטוס), פרופ' דבורה דימנט (אמריטוס), פרופ' שרה הלר וילנסקי (אמריטוס), פרופ' מיכאל הלצר (אמריטוס), פרופ' אהוד לוז (אמריטוס), פרופ' זאב לוי (אמריטוס), פרופ' קנת סטאו (אמריטוס), פרופ' בוסתנאי עודד (אמריטוס), פרופ' מרדכי פכטר (אמריטוס), פרופ' מנחם קלנר, פרופ' אוריאל רפפורט (אמריטוס), פרופ' מינה רוזן, פרופ' חיים שצקר (אמריטוס).

פרופסור חבר:

פרופ' דניאל גוטוויין, פרופ' שולמית וולר, פרופ' מנחם מור, פרופ' אברהם מלמד, פרופ' גדעון פוקס.

מרצה בכיר:

ד"ר שרה בנדר, ד"ר יוסף חיות, ד"ר אדם טלר, ד"ר הלל ניומן, ד"ר אסי פרבר-גינת, ד"ר רחל רוז'נסקי, ד"ר זהר שגב.

מרצה:

ד"ר מרכוס זילבר, ד"ר משה לביא.

מורה בכיר:

ד"ר חיים ליכט (אמריטוס).

עמית הוראה:

ד"ר יעקב אמיד, גב' דורותה בורדה-פישר, ד"ר אלה באואר, גב' גילת גופר, ד"ר בן דרור גרסיאלה, ד"ר יוסף ג'אברין, ד"ר אליזבת גולדווין, ד"ר גילה הדר, ד"ר עמי ווטורי, ד"ר אפרים זנד, ד"ר אהוד מנור, ד"ר דויד סגל, ד"ר פניה עוז-זלצברגר, ד"ר ג'ק פסטור, ד"ר עופר פרצ'ב, ד"ר סמיון קרייז, ד"ר אביהו רוני, גב' חנה שפיר.

מזכירות החוג

מרכזת החוג: גב' ברכה צימרמן

מזכירת החוג: גב' יפעת מזרחי הררי

שעות הקבלה: ימים א'-ה' בין השעות: 10.00-13.00

טלפון: 04-8249930; 04-8240560

פקס: 04-8252037

דואר אלקטרוני: bzimmer@univ.haifa.ac.il

הלימודים לתואר ראשון (ב"א)

החוג לתולדות ישראל משלב בין המסלול להיסטוריה של עם ישראל לבין המסלול למחשבת ישראל. שילוב ייחודי זה מאפשר לחוג להציע תכניות גמישות, מגוונות וחדשניות, המתמקדות בהיסטוריה ובמחשבה היהודית מאז תקופת המקרא ועד ימינו.

הלימודים בתואר ראשון מתקיימים בשני מסלולים נפרדים:

◆ היסטוריה של עם ישראל

◆ מחשבת ישראל

א. היסטוריה של עם ישראל (104)

מטרת הלימודים

להקנות לתלמידי החוג ידיעה והבנה של התהליכים החברתיים, הכלכליים, התרבותיים והפוליטיים בתולדות עם ישראל, מראשיתו ועד ימינו. כמו-כן – לתת בידי התלמידים כלים, שיאפשרו גישה ביקורתית אל המקורות. הדבר נעשה בעיקר בעזרת תרגילים וסמינריונים. המשתתפים בסמינריון נדרשים להוכיח את יכולתם ביישום הידע והכלים הביקורתיים והביבליוגרפיים, העומדים לרשותם (בכלל זאת ספרייה עשירה) לשם כתיבת עבודה מצמה בנושא הסמינריון.

תנאי הקבלה

הקבלה לחוג מותנית בעמידה בתנאי הקבלה הכלליים של האוניברסיטה ברמה הנדרשת על-ידי החוג.

מסלולים ומגמות: מסלול דו-חוגי, מסלול חד-חוגי

מבנה הלימודים:

לימודי החוג מחולקים לארבע תקופות:

מראשיתו של עם ישראל עד שיבת ציון.	תקופת המקרא
משיבת ציון עד הכיבוש הערבי.	תקופת בית שני, המשנה והתלמוד
מהכיבוש הערבי עד המשבר השבתאי.	תקופת ימי הביניים
מאמצע המאה ה-17 ועד ימינו.	העת החדשה

המסלול הדו-חוגי (01-08-104101)

הסטודנט ילמד: 8 מבואות – 2 מכל תקופה, 5 תרגילים – אחד מכל תקופה ותרגיל נוסף לפי בחירת התלמיד, 2 סמינריונים מ-2 תקופות שונות, וקורס במכינה בתלמוד.

מבנה הלימודים

תקופה	סוג הקורס	מס' נקודות	מס' שעות
בית ראשון	2 שיעורים 1 תרגיל	3 נק' כ"א = 6 4 נק'	4 שש"ס כ"א = 8 שעות 4 שש"ס
בית שני	2 שיעורים 1 תרגיל	3 נק' כ"א = 6 4 נק'	4 שש"ס כ"א = 8 שעות 4 שש"ס
ימה"ב	2 שיעורים 1 תרגיל	3 נק' כ"א = 6 4 נק'	4 שש"ס כ"א = 8 שעות 4 שש"ס
עת חדשה	2 שיעורים 1 תרגיל	3 נק' כ"א = 6 4 נק'	4 שש"ס כ"א = 8 שעות 4 שש"ס
תרגיל בחירה	1 תרגיל באחת התקופות	4 נק'	4 שש"ס
סמינרים	2 סמינרים (רק לאחר סיום חובות השיעור ותרגיל של אותה תקופה)	6 נק' כ"א = 12	4 שש"ס כ"א = 8 שעות
מכינה בתלמוד	1 קורס סמסטרילי	4 נק'	4 שש"ס
סה"כ		60 נק'	64 שעות

דרישות מעבר

בתום כל סמסטר תתקיימה בחינות בשיעורים ובתרגילים. המשך לימודי התלמיד מותנה בציון ממוצע של 60 לפחות בלימודי שנה א'.

שקלול הציונים

הציון הסופי ייקבע לפי משקל כל קורס בנקודות זכות מסך כל הלימודים של התלמיד בחוג (לכל נקודה = $1/60$ מן הציון הסופי). להלן פירוט נקודות לסוגי הלימוד השונים ומשקלן

בציון הסופי:	8 שיעורים	x	3 נ' כל אחד	בסה"כ	24/60
	5 תרגילים	x	4 נ' כל אחד	בסה"כ	20/60
	2 סמינריונים	x	6 נ' כל אחד	בסה"כ	12/60
	מכינה בתלמוד	x	4 נ'	<u>בסה"כ</u>	<u>4/60</u>
				סה"כ	60/60

המסלול החד-חוגי (104102-08-01)

המסלול החד-חוגי מיועד לתלמידים המעוניינים להרחיב ולהעמיק את לימודיהם בתולדות ישראל ולשלב במהלך לימודיהם לימודי מקבצים הקשורים או המשלימים לימודים אלה. הקבלה באישור יועץ ב"א.

מבנה הלימודים

נוסף ללימודים הנדרשים במסלול הדו-חוגי (בהיקף 60 נ') ילמד תלמיד המסלול החד-חוגי בחוג קורסים בהיקף של 12 נ'. 'סה"כ במסלול זה: $12 + 60 = 72$ נ'.

את יתרת 48 הנקודות ילמד התלמיד מחוץ לחוג וזאת במסגרת של שני מקבצים מתוך המקבצים הקיימים באוניברסיטה או ירכיב מקבצים אישיים. כן, ניתן להכיר במסגרת זו בלימודים קודמים. בכל אחד מן המקבצים ילמד התלמיד סמינריון ויגיש בו עבודה סמינריונית. מקבצים מומלצים: מדע המדינה, קרימינולוגיה, משפטים, סוציולוגיה-אנתרופולוגיה, גיאוגרפיה.

תכנית הלימודים מחוץ לחוג חייבת באישורו של יועץ החוג.

דרישות מעבר

בתום כל סמסטר תתקיימה בחינות בשיעורים ובתרגילים. המשך לימודי התלמיד מותנה בציון ממוצע של 60 לפחות בלימודי שנה א'.

שקלול הציונים

הציון הסופי ייקבע לפי משקל כל קורס בנקודות זכות מסך כל הלימודים של התלמיד בחוג (כל נקודה = $1/60$ מן הציון הסופי). להלן פירוט נקודות לסוגי הלימוד השונים ומשקלן

בציון הסופי:	8 שיעורים	x	3 נ' כל אחד	בסה"כ	24/60
	8 תרגילים	x	4 נ' כל אחד	בסה"כ	32/60
	2 סמינריונים	x	6 נ' כל אחד	בסה"כ	12/60
	מכינה בתלמוד	x	4 נ'	<u>בסה"כ</u>	<u>4/60</u>
				סה"כ	72/72

כמו כן ישוקללו שני המקבצים על פי אותו עיקרון, משקל כל קורס בנקודות זכות מסך כל הלימודים של התלמיד לתואר.

ניתן להתאים בחוג תוכנית אישית הנוגעת לתחומי העניין של הסטודנט באישור יועץ הב"א.

תוכנית אקדמיזציה למורים בכירים והנדסאים

התכנית מתקיימת במסגרת המסלול החד-חוגי, ומיועדת לבוגרי סמינרים תלת-שנתיים. במסגרת המסלול מוכרים לימודי הסמינר ולימודים קודמים. התלמיד מתקבל לשנה ב' ולפיכך פטור מן הבחינה הפסיכומטרית.

שפה זרה

אנגלית – רמה א'.

הערה: מומלץ לתלמידים המתעתדים להמשיך בלימודיהם לקראת התואר השני (מ"א) במסלול א' להתחיל ללמוד שפה זרה שנייה כבר בשנה השלישית ללימודיהם ואף קודם לכן.

מכינה בתלמוד

תלמיד החוג חייב ללמוד במכינה לתלמוד בהיקף של קורס סמסטריאלי אחד בן 4 שש"ס. עליו להשלים קורס זה באחד מארבעת הסמסטרים הראשונים ללימודיו בתואר הראשון.

סדר הלימודים

תכנית הלימודים נקבעת בידי התלמיד בהתאם לתקנות ולסדרי הלימוד בחוג ומקבלת תוקף עם אישורה על-ידי החוג. הדרכה לצורך זה תינתן במסגרת הליכי הייעוץ, כפי שייקבעו.

תנאי זכאות

תלמיד זכאי לתואר בתנאי שהשלים את כל חובותיו האקדמיים על-פי דרישת הפקולטה והחוגים מבחינת היקף הקורסים והרכבם ועמד בכל התחייבותיו לאוניברסיטה.

ציון סופי לתואר

- א. תלמיד אשר סיים את כל חובותיו לב"א (כולל עבודות סמינריוניות) זכאי לקבל אישור זכאות לתואר.
- ב. בבקשות לאישור זכאות, יש לפנות למזכירות החוג באופן אישי. על התלמיד לחתום על טופס השקלול לפני העברתו למדור בוגרים.
- ג. באישור הזכאות מפורטים החוגים אותם למד ותאריך הזכאות לתואר. תאריך זכאותו לתואר ייקבע לפי תאריך מילוי המטלה האחרונה לתואר.
- ד. לאחר העברת השקלול למחשב ו/או קבלת אישור הזכאות לתואר לא יוכל התלמיד לתקן את ציון הגמר שלו.

סמינריונים

תלמיד רשאי להשתתף בסמינריון רק לאחר שלמד ועמד בדרישות בשיעורים ובתרגיל מאותה תקופה. תלמיד אינו רשאי להשתתף ביותר מסמינר אחד בסמסטר. תלמיד אינו רשאי להשתתף ב-2 סמינריונים מאותה תקופה. כל תלמיד המשתתף בסמינריון חייב להגיש עבודה סמינריונית באותה שנת לימודים שבה הוא משתתף בסמינריון. אם השתתף בסמינריון בסמסטר א' –

תוגש העבודה עד תום סמסטר ב'; ואם השתתף בסמינריון בסמסטר ב' תוגש העבודה הסמינריונית עד תום חופשת סמסטר ב'.

העבודות יוגשו בשני עותקים בצירוף למעטפה גדולה מבוילת למזכירות החוג.

הערה: תלמידי החוג המועידים עצמם להוראת היסטוריה חייבים בשיעורי השלמה. ההיקף והתוכן של שיעורי ההשלמה תלויים בחוג השני לב"א. נא ראו הנחיות מפורטות בתכנית הלימודים של החוג ללמידה, הוראה והדרכה בפרק השלמות לתלמידים הלומדים לקראת תעודת הוראה בהיסטוריה.

ב. מחשבת ישראל (116)

מטרת הלימודים

החוג מבקש להקנות לתלמידים ידיעה רחבה ושיטתית בהגות היהודית לדורותיה, מתוך זיקה וקשר להשקפות וזרמים פילוסופיים מחוצה לה. במהלך הלימודים יוצגו סוגיות מרכזיות במחשבה היהודית, מתוך גישה עיונית-שיטתית ובמסגרת תולדות התפתחות הרעיונות של היהדות. בצידם נידונים בפירוט טקסטים מרכזיים של זרמי מחשבה והגות מרכזיים ביהדות, מתוך גישה עיונית ופילולוגית-היסטורית. החוג מכשיר את תלמידיו למחקר והוראה.

תנאי הקבלה

עמידה בתנאי הקבלה הכלליים של האוניברסיטה ברמה שתספק את דרישות החוג.

מסלולים: מסלול דו-חוגי, מסלול חד-חוגי

המסלול הדו-חוגי (116101-08-01)

מבנה הלימודים

הלימודים כוללים שלושה מדורים:

- א) ספרות חז"ל
- ב) פילוסופיה יהודית
- ג) קבלה וחסידות

◆ ספרות חז"ל

שיעור במדרש ובאגדה	4 שש"ס	4 נ'
תרגיל במדרש ובאגדה	4 שש"ס	4 נ'
מכינה בתלמוד*	4 שש"ס	4 נ'
תרגיל בטקסטים תלמודיים	4 שש"ס	4 נ'
	16 שש"ס	16 נ'

סה"כ

◆ פילוסופיה יהודית

4 שש"ס	4 נ'	שיעור בימי הביניים
4 שש"ס	4 נ'	שיעור בעת חדשה
4 שש"ס	4 נ'	תרגיל בימי הביניים
4 שש"ס	4 נ'	תרגיל בעת חדשה
16 שש"ס	16 נ'	סה"כ

◆ קבלה וחסידות

4 שש"ס	4 נ'	שיעור בקבלה קלאסית
4 שש"ס	4 נ'	תרגיל בקבלה קלאסית
4 שש"ס	4 נ'	שיעור בקבלה מאוחרת
4 שש"ס	4 נ'	תרגיל בקבלה מאוחרת
16 שש"ס	16 נ'	סה"כ

◆ סמינריונים

4 שש"ס	6 נ'	סמינריון
4 שש"ס	6 נ'	סמינריון
8 שש"ס	12 נ'	סה"כ
56 שש"ס	60 נ'	סה"כ כללי

* המכינה בתלמוד היא קורס חובה בשנה א'.
 אם החוג השני של התלמיד מחייב קורס בתלמוד, יהיה התלמיד חייב בתרגיל נוסף.
ניתן ללמוד בתוכנית אישית באישור יועץ הב.א.

שפה זרה

אנגלית – רמה א'.

הערה: מומלץ לתלמידים המתעדים להמשיך בלימודיהם לקראת התואר השני (מ"א) במסלול א' להתחיל ללמוד שפה זרה שנייה כבר בשנה השלישית ללימודיהם ואף קודם לכן.

בחינות, תנאי מעבר וסמינריונים

1. בתום כל סמסטר תתקיימנה בחינות בכתב בכל השיעורים והתרגילים. הרשות לגשת לבחינה מותנית בנוכחות ב-80% מהקורסים ובהשתתפות פעילה.
2. בסמינריון חייב התלמיד בהשתתפות פעילה ובהגשת עבודה סמינריונית.
3. התלמיד חייב להגיש את העבודות הסמינריוניות למזכירות החוג בשני עותקים בצירוף מעטפה גדולה מבויילת.

כל תלמיד המשתתף בסמינריון חייב להגיש עבודה סמינריונית באותה שנת לימודים שבה הוא משתתף בסמינריון. אם השתתף בסמינריון בסמסטר א' – תוגש העבודה עד תום סמסטר ב'; ואם השתתף בסמינריון בסמסטר ב' תוגש העבודה הסמינריונית עד תום חופשת סמסטר ב'.

שיקולול הציונים

הציון הסופי ייקבע לפי משקל כל קורס בנקודות זכות בסך כל הלימודים של התלמיד בחוג (כל נקודה = $1/60$ מן הציון הסופי).

תנאי זכאות:

תלמיד זכאי לתואר בתנאי שהשלים את כל חובותיו האקדמיים על-פי דרישת הפקולטה והחוג/ים מבחינת היקף הקורסים והרכבם ועמד בכל התחייבותיו לאוניברסיטה.

ציון סופי לתואר

- א. תלמיד אשר סיים את כל חובותיו לב"א (כולל עבודה סמינריונית) זכאי לקבל אישור זכאות לתואר.
- ב. בבקשות לאישור זכאות, יש לפנות למזכירות החוג באופן אישי. על התלמיד לחתום על טופס השקלול לפני העברתו למדור בוגרים.
- ג. באישור הזכאות מפורטים החוגים אותם למד ותאריך הזכאות לתואר. תאריך זכאותו לתואר ייקבע לפי תאריך מילוי המטלה האחרונה לתואר.
- ד. לאחר העברת השקלול למחשב ו/או קבלת אישור הזכאות לתואר לא יוכל התלמיד לתקן את ציון הגמר שלו.

המסלול החד-חוגי (116102-08-01)

מבנה הלימודים

מכסת הלימודים במסלול הדו-חוגי	60 נ'
הוספות בחוג (3 תרגילים במדורים שונים)	12 נ'
2 מיקבצים בחוגים אחרים	48 נ'

סה"כ 120 נ'

* החוג ממליץ לקחת בחוג לפילוסופיה את אחד המיקבצים ואת המיקבץ השני באחד החוגים במדעי היהדות. בסה"כ על התלמיד ללמוד 48 נ'.

במסגרת המיקבצים יחוייב התלמיד ללמוד שיעורים, תרגילים וסמינריונים לפי הנחיית יועץ החוג.

בחירת המיקבצים תעשה באישור יועץ החוג.

שיקולול הציונים

הציון הסופי ייקבע לפי משקל כל קורס בנקודות זכות בסך כל הלימודים של התלמיד בחוג.

הלימודים לתואר שני (מ"א)

יו"ר הוועדה החוגית לתואר שני: ד"ר הלל ניומן

החוג לתולדות ישראל

החוג לתולדות ישראל הוא שילוב של החוג להיסטוריה של עם ישראל והחוג למחשבת ישראל, היוצר מסגרת בין תחומית למחקר וללימוד של תולדות ישראל על גילוייהם השונים. יחד עם זאת, שני החוגים שומרים על מסגרות נפרדות של תוכניות לימודים ושל הענקת תארים בהתאם.

א. היסטוריה של עם ישראל

החוג לתולדות ישראל מציע מגוון תוכניות המאפשרות התמחות בהיבטים שונים של תולדות ישראל. כן מוצעות תכניות ייחודיות המותאמות לצרכים המקצועיים של ציבורים שונים בכלל וציבור המורים בפרט.

תנאי קבלה

המועמדים ייבחרו בידי ועדת קבלה מבין התלמידים שסיימו לימודי ב"א בהיסטוריה ובמדעי היהדות בציון סופי משוקלל 76 לפחות, בכל אחד מחוגי הלימוד. באישור ועדת הקבלה החוגית יתקבלו בוגרים של חוגים אחרים. תלמיד שסיים תואר ראשון במוסד להשכלה גבוהה ששפת ההוראה בו אינה עברית, חייב לעבור מבחן ידע בעברית ברמה הנדרשת ע"י האוניברסיטה. מלוי תנאי זה הכרחי לקבלת זכאות לתואר.

מבנה הלימודים

מסלולי לימוד:

מסלול א' – 104201-08-01 (מסלול עם כתיבת עבודת גמר מחקרית - 28 שש"ס):
מתקבלים למסלול זה מועמדים שסיימו לימודי ב"א בציון סופי 86 לפחות. תלמידים אחרים יכולים לפנות בבקשה לעבור למסלול א' בתחילת שנת הלימודים השנייה, או לאחר שהגישו עבודה סמינריונית אחת לכל הפחות. את בקשתם יגישו בכתב למזכירות החוג.

תקופה ראשית 16 שש"ס

קורס היסטוריוגרפי 4 שש"ס

קורסים מחוגים אחרים 12 שש"ס (2 קורסים בדרג 3-4)

שפה זרה נוספת 4 סמסטרים (עד רמת פטור).

♦ ניתן להכיר בקורסי שפה (לא אנגלית) שנלמדו במסגרת תואר ראשון ובמסגרות מוכרות אחרות מחוץ לאוני'.

הסטודנט חייב להגיש שתי עבודות סמינריוניות ולקבל ציונים בכל הקורסים בהם השתתף.

4 קורסים בדרג 4	סמינריון בשניים מהם	4 שש"ס x 4 = 16 שש"ס
1 קורס היסטוריוגרפי	בחינה או רפראט	4 שש"ס = 4 שש"ס
2 קורסים בחוגים אחרים	רפראטים	4 שש"ס x 4 = 8 שש"ס
בדרג 3 לפחות		
שפה זרה: רמה א' ורמה ב'		

שפה זרה לתלמידי מסלול א' (נוסף על האנגלית שלמד בלימודי התואר הראשון)

סטודנט שבחר את תקופת הבית השני, המשנה והתלמוד כתקופת התמחות, חייב ללמוד יוונית למתחילים ולמתקדמים. סטודנט שבחר את ימי הביניים, או העת החדשה כתקופת התמחות, יכול לבחור באישור החוג את השפה הזרה (ברמה ב' או מקבילה) בהתאם לתחום התמחותו. סטודנט שמוכיח ידיעה על-ידי בדיקה בשפה זרה פטור מלימודי שפה זרה. לימודי שפה זרה הם חובה אך לא נחשבים בשקלול הציונים. ניתן להכיר במחצית מלמודי השפה הזרה כקורסי בחירה בתוכנית הלימודים של התלמיד, וזאת בתאום בין מנחה העבודה והתלמיד.

עבודת גמר מחקרית (תיזה)

תלמיד שהתקבל למסלול א' יבחר נושא לעבודת גמר מחקרית, תוך התייעצות עם המרצה אשר ידריכו בעבודתו. העבודה תודפס ותוגש בהתאם לנוהלי הכנה והגשה של עבודת גמר מחקרית של הרשות ללימודים מתקדמים. העותקים שיוגשו לא יוחזרו למחבר. פרסום חלקי או מלא של עבודת הגמר לפני הגשתה יעשה באישור חברי ועדת המ.א. החוגית והמנחה.

שקלול הציונים – מסלול א'

עבודת גמר מחקרית	50%
סמינריונים	30%
קורסים	20%
סה"כ	100%

תלמידים שיעמדו בכל חובות התכנית יהיו זכאיים לתואר מוסמך האוניברסיטה בחוג לתולדות ישראל.

מסלול אישי - 104206-08-01

מטרתו של המסלול לאפשר לתלמיד ללמוד תחום מרכזי אחד, שבו הוא מעוניין להתמחות והמחייב לימוד קורסים מחוגים ופקולטות שונות. במסלול זה התלמיד מחויב במכסת שעות לימוד כמו במסלול א' למ"א ובכתיבת עבודת גמר מחקרית. תוכנית הלימודים תיבנה ע"י מנחה עבודת הגמר ותקבל אישור יו"ר הוועדה החוגית והדיקן ללימודים מתקדמים.

לימודים בין חוגיים במסלול אישי לתואר שני בהיבטים חינוכיים והיסטוריים של השואה

בשנת תשס"ה נפתח מסלול אישי בנושא: היבטים חינוכיים והיסטוריים של השואה מטעם הפקולטה לחינוך ובית הספר להיסטוריה. לפרטים ראה בתוכנית בית הספר להיסטוריה.

מסלול ב' - 104202-08-05 (מסלול עם בחינת גמר - 36 שש"ס): במסגרת לימודי המ"א, יתמחה התלמיד בתקופה היסטורית אחת או שתיים (24 שש"ס), כמו כן ישתתף בקורס היסטוריוגרפי (4 שש"ס) וקורסים בחוגים אחרים בהיקף של 8 שש"ס. קורסים אלה יבחרו מהקורסים הנלמדים בחוגים אחרים מדרג 3 ומעלה או מקורסים מדרג 4 בחוג.

קורס בדרג 4	סמינריון	4 שש"ס
קורס בדרג 4	סמינריון	4 שש"ס
קורס בדרג 4	סמינריון	4 שש"ס
קורס בדרג 4	רפראט	4 שש"ס
קורס בדרג 4	רפראט	4 שש"ס
קורס היסטוריוגרפי	בחינה/רפראט	4 שש"ס
קורס בדרג 3 עד 5	רפראט	4 שש"ס
קורס בדרג 3 עד 5	רפראט	4 שש"ס
קורס בדרג 3 עד 5	רפראט	4 שש"ס
9 קורסים		36 שש"ס

עבודות ובחינות

הסטודנט חייב לקבל ציון בכל אחד מהקורסים בהם השתתף. בסמינריון – הסטודנט חייב בהשתתפות פעילה ובהגשת עבודה סמינריונית. הציון העובר הוא 60. במהלך לימודיו יכתוב התלמיד 3 עבודות סמינריוניות. עם תום לימודיו ייבחן התלמיד בבחינת גמר ב-2 נושאים בתקופת התמחותו. הבחינות תתקיימנה בשני מועדים – בסתיו ובאביב על-פי ביבליוגרפיות שיוכנו בחוג. ציון מעבר בבחינה הוא 76.

שקלול הציונים – מסלול ב'

30%	בחינות גמר
30%	3 סמינריונים
40%	קורסים
100%	סה"כ

* תלמידים שיעמדו בכל חובות התכנית יהיו זכאים לתואר מוסמך האוניברסיטה בחוג לתולדות ישראל.

מסלול מואץ לתואר שני

למסלול א' עם כתיבת עבודת גמר מחקרית (תיזה), יש להירשם לתוכנית

מס' 104240-08-01

למסלול ב' ללא כתיבת עבודת גמר מחקרית, יש להירשם לתוכנית

מס' 104241-08-01

כללי

המסלול המואץ מיועד למועמדים המעוניינים בכתיבת עבודת גמר מחקרית (תיזה) וגם למועמדים המעוניינים במסלול ללא תיזה (מסלול ב').

המסלול מיועד לתלמידי תואר ראשון אשר השיגו במהלך לימודי שנה א' ושנה ב' ממוצע כולל של 90 לפחות וכתב לפחות עבודה סמינריונית אחת, שבה השיג ציון של 90 ומעלה.

תלמיד שיזוהה כמצטיין, יוכל ללמוד בשנה ג' ללימודי שלושה קורסים מלימודי התואר השני (ולא יותר מ-12 שש"ס) מותנה בקבלת אישור בכתב מיו"ר הוועדה החוגית לתואר שני. והיה והתלמיד יתקבל ללימודי התואר השני בשנה העוקבת, יכורו קורסים אלה כחלק מחובותיו בלימודי המ"א.

במהלך שנה ג' ללימודי התואר הראשון חייב התלמיד לסיים את חובות השמייעה לתואר הראשון.

תלמיד שסיים את כל חובותיו לתואר ראשון בשנה ג' יוכל להתקבל ללימודי התואר השני בשנה ד'. והיה ונתרה לתלמיד חובת הגשת עבודות לתואר הראשון, הוא יתקבל במעמד "על תנאי".

על התלמיד להציג את אישור הזכאות לתואר הראשון עם תום הסמסטר הראשון של לימודי התואר השני כתנאי להמשך לימודיו לתואר שני בסמסטר ב'.
במהלך שנה ד' ללימודיו ישלים את מכסת הקורסים הנדרשת על-ידי החוג.

מבנה הלימודים

מסלול א' עם כתיבת עבודת גמר מחקרית (תיזה)

על התלמיד להגיש הצעת מחקר לעבודת תיזה ולקבל את אישור הוועדה החוגית לתואר שני להצעה עד תום שנה ד', ולא יאוחר מתחילת שנה"ל העוקבת.

השנה החמישית תוקדש לכתיבת עבודת התיזה.

עבודת התיזה תוגש לשיפוט בתום השנה החמישית, כולל חופשת הקיץ.

משך הלימודים הכללי לתואר ראשון ושני במסלול המואץ במסלול עם כתיבת תיזה יעמוד על חמש שנים.

מסלול ב' עם בחינת גמר

התלמיד יגיש עד תום שנת הלימודים הרביעית את כל עבודותיו.

התלמיד יגש לבחינת הגמר בתום שנה רביעית, כולל חופשת הקיץ.

משך הלימודים הכללי לתואר ראשון ושני במסלול המואץ עם בחינת גמר יעמוד על ארבע שנים.

תואר שני מסלול ב' – תוכניות מובנות

תוכנית לימודים בתולדות עם ישראל בעת החדשה

ימי לימוד א* או ג* – ראש תוכנית: פרופ' דני גוטוויין
(*ליום א' יש להירשם לתוכנית מס' 104202-08-02, *ליום ג' יש להירשם לתוכנית מס' 104202-08-03)

תולדות ישראל במאות התשע-עשרה והעשרים משמשות נושא למחקר היסטורי רב-תחומי וחדשני מצד אחד, ומצד שני הן מעצבות את הזיכרון הקיבוצי ומהוות ציר לדיון הציבורי בישראל. ככאלו הן גם נושא מרכזי בלימודי ההיסטוריה ובפעילות החינוכית במערכת החינוך. במוקד תכנית המ.א. בתולדות ישראל בעת החדשה עומדים התהליכים המרכזיים שעיצבו את דמותו של העם היהודי בתפוצותיו השונות במאתיים השנים האחרונות ובהם: היציאה מן הגיטו ואתגרי ההשתלבות בחברות הרוב; ההגירה הגדולה, בעיקר לארה"ב ולארץ-ישראל; האנטישמיות המודרנית והשוואה; התנועה הלאומית היהודית והציונות; החיים היהודיים במזרח אירופה ובארצות האיסלאם; ועוד. נושאים אלו נלמדים מתוך מגוון של נקודות מבט: חברתית, כלכלית, פוליטית, תרבותית, הגותית ומגדרות. בקורסים השונים נפרשת בפני הלומדים תמונה עדכנית של מצב המחקר, תוך התמקדות במחלוקות ובזרמים המניעים את המחקר ההיסטורי בן זמננו. ניתן להרכיב תוכנית לימודים המתמקדת בתולדות ישראל בעת החדשה וביהדות זמננו.

תנאי קבלה

קבלה לתכנית זו מותנית באישור ועדת המ"א החוגית ומסלול הלימודים זהה לתכנית הרגילה במסלול ב'. ניתן יהיה ללמוד יום בשבוע במשך שנתיים. הסטודנט במהלך לימודיו חייב בהגשת 3 עבודות סמינריניות. בשאר הקורסים הסטודנט חייב לכתוב עבודת רפראט. הסטודנט חייב לקבל ציון בכל הקורסים בהם הוא/היא השתתף. עם סיום הלימודים, לאחר הגשת כל העבודות ייבחן הסטודנט בבחינת גמר.

שקלול הציונים

בחינת גמר	30%
3 סמינריונים	30%
קורסים	40%
סה"כ	100%

* תלמידים שיעמדו בכל חובות התכנית יהיו זכאים לתואר מוסמך האוניברסיטה בחוג לתולדות ישראל.

העם היהודי וישראל: עידן הגלובליזציה

התוכנית מתקיימת ביום א' - ראש התוכנית: פרופ' דני גוטוויין
(יש להירשם לתוכנית מס' - 104202-08-09)

התוכנית עוסקת במערכת יחסי הגומלין המורכבת בין התפוצה היהודית ומדינת ישראל על רקע השתנות המציאות הגלובלית. יידונו סוגיות הנוגעות לעם היהודי בתפוצות: המבנים המוסדיים, הגילויים התרבותיים והאתגרים הפוליטיים של הקהילות היהודית בארצותיהן ויחסייהן עם מדינת ישראל. בחינת יחסי הגומלין המורכבים בין התפוצה היהודית, התנועה הציונית ומדינת ישראל מספקים מקרה מבחן מרתק המאיר את מורכבותם של תהליכים בין לאומיים מצד אחד ותהליכים העוברים על החברה הישראלית מצד שני. ראוי להדגיש שעובדת היותה של מדינת ישראל מדינת הגירה ומדינת לאום, הופכת את הדיון בנושא הפזורה היהודית לאמצעי ראשון במעלה לבדיקת סוגיות יסוד איתם מתמודדת החברה הישראלית במהלך שנות קיומה החל מדפוסי קליטתם של עולים דרך הבנייתם של נכסי תרבות משותפים ועד לדרכי תפקודו של "המגזר השלישי". התוכנית תתמקד בבחינת היחסים הפוליטיים והמוסדיים.

מבנה המסלול

- ◆ לימודים בהיקף של 36 שש"ס (שעות סמסטריאליות), כלומר 9 קורסים במשך שנתיים.
- ◆ במהלך הלימודים יגיש הסטודנט 3 עבודות סמינריוניות (בקורסים בהם יבחר בתיאום ובהסכמת המרצה), בשאר הקורסים יש להגיש עבודות רפראט.
- ◆ לימודי השלמה (במקרה הצורך) יקבעו על פי ייעוץ אישי.
- ◆ בסיום התואר הסטודנט נדרש להיבחן בבחינת הגמר (ציון עובר 76).

תנאי הקבלה

- ◆ בוגרי תואר ראשון בתחומי מדעי היהדות ו/או היסטוריה ובחוגים המשלימים של התוכנית.
- ◆ בוגרי חוגים אחרים או בעלי תואר B.Ed שהשיגו ציון משוקלל של 76 לפחות, יחויבו בקורסי השלמה (מקורסי התואר הראשון של החוג) במקביל לשנה א' של תוכנית התואר השני. יש לסיים את קורסי ההשלמה עד תום שנה א' ללימודים.
- ◆ ממוצע ציונים של 76 לפחות בכל אחד מהחוגים שנלמדו בתואר הראשון.

שקלול הציונים

בחירות גמר	30%
3 סמינריונים	30%
קורסים	40%
סה"כ	100%

תלמידים שיעמדו בכל חובות התכנית יהיו זכאים לתואר מוסמך האוניברסיטה בחוג לתולדות ישראל.

עת חדשה - תולדות יהודי פולין ומזרח אירופה התוכנית מתקיימת ביום ג' – ראש התוכנית: ד"ר אדם טל (יש להירשם לתוכנית מס' - 104202-08-01)

מסלול זה מתמקד בתולדות יהודי פולין ומזרח אירופה ותרבויותיהם, מראשיתם ועד לעידן הקומוניסטי בשנות החמישים והשישים של המאה העשרים. קהל היעד של תוכנית זאת הם המדריכים של קבוצות הנוער לפולין, מתוך הערכה שציבור זה הוא סוכן מרכזי בעיצוב הזיכרון ההיסטורי של הנוער המבקר בפולין. מטרת התוכנית לחשוף את הסטודנטים אל העושר העצום בתולדותיהם של יהודי פולין ומזרח אירופה, אל גישות היסטוריוגרפיות שונות ולפלטות המחקריות העיקריות הנוגעות להן, תוך הענקת כלים לצריכה ביקורתית נבונה של המחקר ההולך ורב, הן בארץ והן מחוצה לה, על תולדותיהם ותרבויותיהם של יהודי פולין ומזרח אירופה. התוכנית תפרוס בפני הלומדים את תולדות יהודי פולין ומזרח אירופה בתפיסה פנוראמית. השיעורים והסמינרים יינתנו על ידי מומחים בתחומם, תוך שיתוף מרצים אורחים מהארץ ומחו"ל, בימי עיון ובהרצאות אורח מיוחדות. בסמינרים יעסוק הסטודנט בניתוח אספקטים שונים של החוויה היהודית בפולין ובמזרח אירופה, תוך חשיפת הסטודנט לגישות מחקריות מגוונות, בהתאם לתפיסות הרב-תחומיות העומדות בבסיס החוג לתולדות ישראל.

מבנה המסלול

- ◆ לימודים בהיקף של 36 ש"ס (שעות סמסטריאליות), כלומר 9 קורסים במשך שנתיים.
- ◆ במהלך הלימודים יגיש הסטודנט 3 עבודות סמינריוניות (בקורסים בהם יבחר בתיאום ובהסכמת המרצה), בשאר הקורסים יש להגיש עבודות רפרט.
- ◆ לימודי השלמה (במקרה הצורך) יקבעו על פי ייעוץ אישי.
- ◆ בסיום התואר הסטודנט נדרש להיבחן בבחינת הגמר (ציון עובר 76).

תנאי הקבלה

- ◆ בוגרי קורס להכשרת מדריכי משלחות נוער לפולין בעלי תעודת הסמכה מטעם מנהלת פולין במשרד החינוך ובעלי תואר ראשון ממוסד מוכר שסיימו בציון 76 לפחות בשני החוגים בתואר הראשון בתחומים הבאים: מדעי היהדות, היסטוריה, מקרא וספרות.
- ◆ בוגרי חוגים אחרים או בעלי תואר B.Ed שהשיגו ציון משוקלל של 76 לפחות, יוטלו קורסי השלמה (מקורסי התואר הראשון של החוג) במקביל לשנה א' של תוכנית התואר השני. יש לסיים את קורסי ההשלמה עד תום שנה א' ללימודים.
- ◆ ראיון אישי.

- המעוניינים בתוכנית זו מבקשים לשלוח את המסמכים הבאים בטרם הרישום לאוניברסיטה:
- ◆ טופס מועמדות לתואר מ.א. במסלול יהודי פולין ומזרח אירופה (ניתן לקבל במזכירות החוג).
 - ◆ העתק של תעודת הב.א. (או ה-B.Ed) בצירוף רשימת הקורסים והציונים.
 - ◆ תעודת הסמכה מטעם מנהלת פולין במשרד החינוך המעידה על סיום מוצלח של הקורס להכשרת מדריכי משלחות נוער לפולין.

- ◆ לאחר אישור ראש התוכנית יוזמן המועמד לראיון אישי. לאחר שעבר בהצלחה שלבים אלו יוכל המועמד להירשם לאוניברסיטה.

תלמידי המסלול יוכלו לעבור בתום שנה א' (בלבד!) למסלול מחקרי (עם כתיבת תזה) בתנאי שעמדו בציון ממוצע של 86 לפחות (זאת לאחר שהגישו את כל העבודות של שנה א' ובהם עבודת סמינריון אחת לפחות) וקיבלו את אישור ראש התוכנית בכתיב

תלמידים שיעמדו בכל חובות התכנית יהיו זכאים לתואר מוסמך האוניברסיטה בחוג לתולדות ישראל.

תוכנית אזרחות

התוכנית מתקיימת ביום ה' – ראש התוכנית: ד"ר רחל רוז'נסקי
(יש להירשם לתוכנית מס' 104202-08-06)

תוכנית זו משלבת לימודי קורסים בתחום האזרחות וקורסים בתחום היסטוריה של עם ישראל בעת החדשה בהתאם לתוכנית הלימודים הנלמדת בבית ספר. הקורסים באזרחות מקנים מבט רחב על החברה והפוליטיקה הישראלית, מנקודת מבט של הסוציולוגיה ומדעי המדינה. הקורסים בתחום ההיסטוריה עוסקים בתהליכים חברתיים, כלכליים, פוליטיים ואידאולוגיים בהיסטוריה היהודית החדשה.

מבנה המסלול

- ◆ לימודים בהיקף של 36 שש"ס (שעות סמסטריאליות), כלומר 9 קורסים במשך שנתיים. התלמיד ילמד 5 קורסים באזרחות ו-4 קורסים בהיסטוריה.
- ◆ השתתפות ביום עיון בכל שנה.
- ◆ במהלך הלימודים יגיש הסטודנט 3 עבודות סמינריוניות (בקורסים בהם יבחר בתיאום ובהסכמת המרצה), בשאר הקורסים יש להגיש עבודות רפראט.
- ◆ לימודי השלמה (במקרה הצורך) יקבעו על פי ייעוץ אישי.
- ◆ בסיום התואר הסטודנט נדרש להיבחן בבחינת הגמר (ציון עובר 76).
- ◆ המעוניינים בהרחבת רישיון הוראה באזרחות (לבעלי תעודת הוראה לחטיבה העליונה בלבד), יידרשו לעבור סדנא דידקטית שתהווה תוספת לתוכנית הלימודים המובנית מראש. משך הסדנא 4 שש"ס.

תנאי הקבלה

- ◆ בוגרי תואר ראשון בתחומי מדעי היהדות ו/או היסטוריה ובחוגים המשלימים של התוכנית.
- ◆ בוגרי חוגים אחרים או בעלי תואר B.Ed שהשיגו ציון משוקלל של 76 לפחות, יוטלו קורסי השלמה (מקורסי התואר הראשון של החוג) במקביל לשנה א' של תוכנית התואר השני. יש לסיים את קורסי השלמה עד תום שנה א' ללימודים.
- ◆ ממוצע ציונים של 76 לפחות בכל אחד מהחוגים שנלמדו בתואר הראשון.

שקול הציונים

30%	בחינות גמר
30%	3 סמינריונים
40%	קורסים
100%	סה"כ

תלמידים שיעמדו בכל חובות התכנית יהיו זכאים לתואר מוסמך האוניברסיטה בחוג לתולדות ישראל.

תוכניות ייחודיות

תולדות עם ישראל בעת החדשה בדגש על עולם היידיש ראש התוכנית: ד"ר רחל רוז'נסקי

יש לפנות ישירות למזכירות החוג

תוכנית זו תתמקד בהרחבת ובהעמקת ידיעותיו של התלמיד בהיסטוריה של עם ישראל בעת החדשה במרחב דובר היידיש במזרח אירופה וביעדי ההגירה משם. במסגרת הלימודים יודגשו היבטים שונים הקשורים ללשון יידיש, לתרבותה, להתפתחויות החברתיות שהושפעו מתרבות היידיש, ולהשפעה ההדדית בין תרבות יידיש לבין הלאומיות היהודית ופוליטיקה היהודית. כן ישולבו בלימודים קורסים בתחומי ספרות, פולקלור, תיאטרון וקולנוע.

מבנה המסלול עם כתיבת עבודת גמר מחקרית (תזה)

- ◆ לימודים בהיקף של 28 שש"ס (שעות סמסטריאליות), כלומר 7 קורסים. משך הלימודים הינו 3 שנים (שנתיים ראשונות לחובות השמיעה ושנה אחרונה לכתיבת התזה).
- ◆ לימודי שפת היידיש בהיקף של 16 שש"ס, כלומר 4 קורסים של ברמת מתחילים ומתקדמים. (עפ"י תקנון האוניברסיטה ניתן להכיר רק במחצית מקורסי השפה כקורסי בחירה, וכמות הקורסים לא תעלה על 8 שש"ס).
- ◆ כתיבת עבודת התזה.

תנאי קבלה למסלול עם כתיבת עבודת גמר מחקרית (תזה)

- ◆ תואר ראשון בהיסטוריה או במדעי היהדות בציון של 86 לפחות.
- ◆ מועמדים אחרים יכולים לפנות בבקשה לעבור למסלול א' בתחילת שנת הלימודים השנייה, או לאחר שהגישו עבודה סמינריונית אחת לכל הפחות. את בקשתם יגישו בכתב למזכירות החוג.

מבנה המסלול עם בחינת גמר

- ◆ לימודים בהיקף של 36 שש"ס (שעות סמסטריאליות), כלומר 9 קורסים. משך הלימודים הינו שנתיים.
- ◆ לימודי שפת היידיש בהיקף של 8 שש"ס, כלומר 2 קורסים ברמת מתחילים. (עפ"י תקנון האוניברסיטה ניתן להכיר רק במחצית מקורסי השפה כקורסי בחירה, וכמות הקורסים לא תעלה על 4 שש"ס).
- ◆ בסיום התואר הסטודנט נדרש להיבחן בבחינת הגמר (ציון עובר 76).

תנאי קבלה למסלול עם בחינת גמר

- ◆ בוגרי תואר ראשון בתחומי מדעי היהדות ו/או היסטוריה ובחוגים המשלימים של התוכנית.
- ◆ בוגרי חוגים אחרים או בעלי תואר B.Ed. שהשיגו ציון משוקלל של 76 לפחות, יחויבו בקורסי השלמה (מקורסי התואר הראשון של החוג) במקביל לשנה א' של תוכנית התואר השני. יש לסיים את קורסי ההשלמה עד תום שנה א' ללימודים.
- ◆ ממוצע ציונים של 76 לפחות בכל אחד מהחוגים שנלמדו בתואר הראשון.
- ◆ הסטודנטים ייהנו מליווי צמוד ומהדרכה אישית

התמחות ב"מלחמה ושלום" – מעוגן במסגרת ביה"ס להיסטוריה

ראש התוכנית: פרופ' אריה כוכבי

סטודנט הנרשם לתוכנית עם כתיבת עבודת גמר מחקרית יירשם לתוכנית

מס' 104201-08-03

סטודנט הנרשם לתוכנית ללא כתיבת עבודת גמר מחקרית יירשם לתוכנית

מס' 104202-08-08

מלחמה ושלום הינן תופעות מרכזיות בהיסטוריה המקיימות ביניהן קשר דיאלקטי ומשפיעות השפעה מכרעת על מרקם החיים בחברות המודרניות. מלחמה ושלום עברו שינויים מרחיקי לכת בעידן המודרני.

התוכנית תבחן את מכלול ההקשרים החברתיים, הכלכליים, התרבותיים, המשפטיים, הצבאיים והדיפלומטיים המשתנים של מלחמה ושלום באירופה, בארצות הברית, במזרח אסיה ובמזרח התיכון. לצד המימד הגלובלי יושם דגש על תהליכי מלחמה ושלום בארץ ישראל כמקרה בוחן. בתוכנית יידונו: מלחמות העולם, המלחמה הקרה, מלחמות אזרחים, "מלחמת תרבויות", טרור, פשעי מלחמה, אמנות בינלאומיות, ועידות שלום ובתי משפט בינלאומיים. התוכנית נותנת ביטוי לגישות מחקריות המתפתחות בשני העשורים האחרונים בתחום ההיסטורי בכל הקשור לחקר תופעות השלום והמלחמה. לבוגרי התוכנית יוענק תואר שני בחוג להיסטוריה של עם ישראל בצירוף ספח בהתמחות בלימודי מלחמה ושלום.

מבנה המסלול עם כתיבת עבודת גמר מחקרית (תזה)

- ◆ לימודים בהיקף של 32 שש"ס (שעות סמסטריאליות) על פי הפירוט הבא:
- ◆ 2 קורסי חובה, היסטוריוגרפיים במסגרת ביה"ס להיסטוריה בהיקף של 8 שש"ס.
- ◆ קורסים מתוך החוג בהיקף של 10 שש"ס, יש להגיש באחד מקורסים אלו עבודה סמינריונית.
- ◆ קורסים מתוך החוגים ההיסטוריים בהיקף של 8 שש"ס, יש להגיש באחד מן הקורסים אלו עבודה סמינריונית.
- ◆ קורסי בחירה בהיקף של 6 שש"ס מתוך החוגים הבאים: ספרות, אמנות, משפט בינ"ל, פילוסופיה, תקשורת, גיאוגרפיה, סוציולוגיה וחינוך (לא מהחוגים ההיסטוריים).
- ◆ כתיבת עבודת תזה.

תנאי קבלה

- ◆ תואר ראשון בהיסטוריה או במדעי היהדות בציון של 86 לפחות.
- ◆ מועמדים אחרים יכולים לפנות בבקשה לעבור למסלול א' בתחילת שנת הלימודים השנייה, או לאחר שהגישו עבודה סמינריונית אחת לכל הפחות. את בקשתם יגישו בכתב למזכירות החוג.

* תלמידים שיעמדו בכל חובות התכנית "לימודי מלחמה ושלום" יהיו זכאים לתואר מוסמך האוניברסיטה בחוג לתולדות ישראל ויקבלו ספח נוסף המציין את תחום ההתמחות שבו למדו.

מבנה המסלול עם בחינת גמר

- ◆ לימודים בהיקף של 36 ש"ס (שעות סמסטריאליות) על פי הפירוט הבא:
- ◆ 2 קורסי חובה, היסטוריוגרפיים במסגרת ביה"ס להיסטוריה, בהיקף של 8 ש"ס.
- ◆ קורסים מתוך החוג בהיקף של 8 ש"ס, יש להגיש באחד מקורסים אלו עבודה סמינריונית.
- ◆ קורסים מתוך החוגים ההיסטוריים בהיקף של 8 ש"ס, יש להגיש בשניים מהקורסים עבודות סמינריוניות.
- ◆ קורסי בחירה בהיקף של 8 ש"ס מתוך החוגים הבאים: ספרות, אמנות, משפט בינ"ל, פילוסופיה, תקשורת, גיאוגרפיה, סוציולוגיה וחינוך (לא מהחוגים ההיסטוריים).
- ◆ בסיום התואר הסטודנט נדרש להיבחן בבחינת הגמר (ציון עובר 76).
- ◆ תלמידים שיעמדו בכל חובות התכנית יהיו זכאיים לתואר מוסמך האוניברסיטה בחוג לתולדות ישראל.

תנאי קבלה

- ◆ בוגרי תואר ראשון בתחומי מדעי היהדות ו/או היסטוריה ובחוגים המשלימים של התוכנית.
- ◆ בוגרי חוגים אחרים או בעלי תואר B.Ed שהשיגו ציון משוקלל של 76 לפחות, יחויבו בקורסי השלמה (מקורסי התואר הראשון של החוג) במקביל לשנה א' של תוכנית התואר השני. יש לסיים את קורסי ההשלמה עד תום שנה א' ללימודים.
- ◆ ממוצע ציונים של 76 לפחות בכל אחד מהחוגים שנלמדו בתואר הראשון.

* תלמידים שיעמדו בכל חובות התכנית "לימודי מלחמה ושלום" יהיו זכאים לתואר מוסמך האוניברסיטה בחוג לתולדות ישראל ויקבלו ספח נוסף המציין את תחום ההתמחות שבו למדו.

התמחות בהיבטים חינוכיים והיסטוריים של השואה

מעוגן בביה"ס להיסטוריה בשיתוף עם הפקולטה לחינוך

ראש תוכנית: פרופ' אריה כוכבי

יש להירשם לתוכנית מס' 01-99-104201 (ניתן להירשם לתוכנית זו גם דרך החוגים ההיסטוריים האחרים ודרך הפקולטה לחינוך)

מטרת המסלול לאפשר לתלמיד ללמוד את ההיבטים החינוכיים והיסטוריים של השואה מבלי להיות מוגבל לתוכנית לימודים מסוימת באחד החוגים. התלמיד יוכל לשמוע קורסים ממגוון חוגים ופקולטות כגון: פילוסופיה, סוציולוגיה, פסיכולוגיה ועוד. תוכנית הלימודים תיבנה בהתייעצות מנחה עבודת התזה ותקבל את אישור יו"ר וועדת המ.א. בתעודת המוסמך תצוין התמחותו בהיבטים חינוכיים והיסטוריים של השואה.

מבנה המסלול

- ◆ לימודים בהיקף של 32 ש"ס (שעות סמסטריאליות), כלומר 8 קורסים בחוג ומחוצה לו.
- ◆ כתיבת עבודת גמר מחקרית (תזה).

תנאי קבלה

- ◆ תואר ראשון בהיסטוריה או במדעי היהדות בציון של 86 לפחות.
- ◆ מועמדים אחרים יכולים לפנות בבקשה לעבור למסלול א' בתחילת שנת הלימודים השנייה, או לאחר שהגישו עבודה סמינריונית אחת לכל הפחות. את בקשתם יגישו בכתב למזכירות החוג.

תכנית לימודים במשפט עברי – היבטים היסטוריים ותרבותיים (בשיתוף הפקולטה למשפטים)

ראש תוכנית: פרופ' שולמית וולר

למסלול א' – עם כתיבת עבודת גמר מחקרית יש להירשם לתוכנית

מס' 01-08-104204

למסלול ב' – ללא כתיבת עבודת גמר מחקרית יש להירשם לתוכנית

מס' 01-08-104205

מטרת הלימודים

התרבות היהודית העתיקה על גלגוליה ההלכתיים, המטה הלכתיים והספרותיים, נמצאת ביסודן של דילמות רבות המעסיקות את החברה הישראלית והיהודית בימינו. הקיטוב והמתח הנוצרים במהלך הדיון בדילמות אלה נובעים במקרים רבים מהבורות במקורות היהודיים של חלק מהציבור ומהבקיאות, ללא ביקורת, של החלק האחר.

תחומים אלה: משפט, היסטוריה ותרבות, מזינים זה את זה וראויים לאינטגרציה של מחקר והוראה אקדמיים. המשפט העברי ויסודותיו במקרא ובעיקר בספרות חז"ל מצויים במשך מאות שנים במרכז מציאות החיים והיצירה התרבותית של העם היהודי. המסלול המוצע בזאת ללימודי תואר שני, מבקש לשלב בין שתי ההתמחויות, זו המשפטית וזו ההיסטורית-תרבותית.

מטרת התוכנית לספק כלים לרכישת ידע במקורות התרבות היהודית והמשפט העברי, ולפתח יכולת ללמוד ולחקור אותם בדרך ביקורתית, ועל פי מתודה המדגישה את ההתפתחות ההיסטורית של ההלכה. התכנית תשלב לימוד משפטים, לימוד תולדות ישראל ולימוד טקסטים תלמודיים והלכתיים. ההוראה תעשה תוך הקפדה על ראייה והבנת הקשר בין המציאות ההיסטורית, והשתלשלות ההלכה, והתפתחות היצירה התרבותית.

תנאי קבלה

כדי להתקבל ללימודים בתכנית המוצעת על התלמידים לעמוד בתנאי הקבלה הבסיסיים של אוניברסיטת חיפה לתואר שני. תואר ראשון במדעי היהדות, או במשפטים, ממוסד מוכר בארץ או בחו"ל, בממוצע ציונים משוקלל שאינו נופל מ-80, עם שיקול דעת גם לגבי מועמדים עם ממוצע נמוך מזה אך שאינו נמוך מ-76.

בוגרי תואר ראשון במדעי היהדות ירשמו ללימודי תואר שני בחוג לתולדות ישראל. בוגרי תואר ראשון במשפטים ירשמו ללימודי תואר שני בפקולטה למשפטים.

לימודי השלמה

מועמדים שהרקע האקדמי שלהם אינו בלימודי משפטים יידרשו להשלים שני קורסים: מקורות במשפט ישראלי + מבוא למשפט עברי מועמדים שהרקע האקדמי שלהם אינו בלימודי היהדות יידרשו להשלים קורס של טקסטיים תלמודיים. חובה לסיים את לימודי ההשלמה עד תום השנה הראשונה ללימודים.

חובות הלימוד

משך הלימודים בתכנית – שנתיים.

היקף הלימודים:

לבוגרים של תולדות ישראל הלימודים יהיו בהיקף של 28 ש"ס במסלול עם כתיבת תזיה (מסלול א')

לבוגרים של תולדות ישראל הלימודים יהיו בהיקף של 36 ש"ס במסלול עם כתיבת גמר (מסלול ב')

לבוגרי הפקולטה למשפטים הלימודים יהיו בהיקף של 28 ש"ס במסלול עם כתיבת תזיה ו-32 ש"ס במסלול ללא תזיה.

כל התלמידים ידרשו לכתוב שתי עבודות סמינריוניות בקורסי החובה, אחת בתולדות ישראל ואחת במשפטים.

תלמידי מסלול ב' (ללא כתיבת תזיה) יכתבו עבודה סמינריונית נוספת במסגרת קורסי הבחירה.

תלמידים שיעמדו בכל חובות התכנית יהיו זכאים לתואר מוסמך האוניברסיטה וספח התמחות נוסף שיציין את תחום התמחותם.

היקף הלימודים יהיה כדלקמן:

מסלול ב' (לא מחקרי)		מסלול א' (מחקרי)		
בוגרי משפטים	בוגרי מדעי הרוח	בוגרי משפטים	בוגרי מדעי הרוח	
20 שש"ס (5 קורסים)	16 שש"ס (4 קורסים)	20 שש"ס (5 קורסים)	16 שש"ס (4 קורסים)	לימודי חובה
12 שש"ס (3 קורסים)	20 שש"ס (5 קורסים)	8 שש"ס (2 קורסים)	12 שש"ס (3 קורסים)	לימודי התמחות
סה"כ 32	סה"כ 36	סה"כ 28	סה"כ 28	

שקלול הציונים

הציון הסופי במסלול א' מורכב כלהלן:

עבודת גמר מחקרית	50%
שאר הקורסים	50%
סה"כ	100%

תלמידים שיעמדו בכל חובות התכנית יהיו זכאים לתואר מוסמך האוניברסיטה בחוג לתולדות ישראל ויקבלו ספח נוסף המציין את תחום ההתמחות שבו למדו.

הציון הסופי במסלול ב' מורכב כלהלן:

בחינת גמר	30%
שאר הקורסים	70%
סה"כ	100%

תלמידים שיעמדו בכל חובות התכנית יהיו זכאים לתואר מוסמך האוניברסיטה בחוג לתולדות ישראל ויקבלו ספח נוסף המציין את תחום ההתמחות שבו למדו.

ב. מחשבת ישראל

מטרת הלימודים

מטרות החוג להעמיק את הידיעה בתרבות ובמחשבה היהודית, ובהתפתחות הרעיונות התיאולוגיים, המשפטיים, החברתיים, והלאומיים*, הגלומים בהן. להקנות דרכים לחקירת הכוונות הפילוסופיים וההיסטוריים בתרבות ובמחשבה היהודית ולחקירת זיקתם לתרבות ולפילוסופיה הכללית.

הלימודים לתואר השני (מ"א)

יתקבלו סטודנטים שסיימו את לימודי ב"א בחוג למחשבת ישראל בציון משוקלל 76 לפחות והשיגו ציון משוקלל של 76 לפחות בחוג השני בלימודי בוגר. באישור ועדת הקבלה החוגית יתקבלו בוגרים של חוגים אחרים. קיימים שני מסלולי לימוד:

מסלול א' (מסלול עם כתיבת עבודת גמר מחקרית)

יש להירשם לתוכנית מס' 116201-08-01

חוג ראשי (5 קורסים)	20 שש"ס
מכינה בתלמוד	4 שש"ס
לימודים בחוגים אחרים בדרג 3 עד 5 (קורס 1)	4 שש"ס
סה"כ 28 שש"ס	

כמו כן ילמד התלמיד שפה זרה ברמה א' וב'.

מלימודים אלה ייפטרו סטודנטים שיוכיחו בבדיקה, ידיעה בשפה זרה. לימודי השפה הזרה אינם נחשבים בשקלול הציונים. ניתן להכיר במחצית מהם כקורסי בחירה בתוכנית הלימודים של התלמיד, וזאת בתאום בין מנחה העבודה והתלמיד. הסטודנט חייב להגיש שתי עבודות סמינריוניות ולקבל ציונים בכל הקורסים בהם השתתף.

שקלול הציונים - מסלול א'

עבודת גמר מחקרית	50%
2 סמינריונים	30%
קורסים	20%
סה"כ	100%

* תלמידים שיעמדו בכל חובות התכנית יהיו זכאים לתואר מוסמך האוניברסיטה בחוג למחשבת ישראל.

מסלול ב' (מסלול ללא עבודת גמר)

יש להירשם לתוכנית מס' 116202-08-01

חוג ראשי (7 קורסים)	28 שש"ס
מכינה בתלמוד	4 שש"ס

לימודים בחוגים אחרים (קורס 1) בדרג 3 לפחות
 4 שש"ס
סה"כ 36 שש"ס

הסטודנט חייב להגיש שלוש עבודות סמינריוניות ולקבל ציונים בכל הקורסים בהם השתתף.

בחינות גמר

בתום לימודי ייחון הסטודנט בבחינת גמר בכתב בחוגו הראשי. בחינת גמר מורכבת מבחינה בתחומי הלימוד שבהם כתב עבודה סמינריונית. ציון מעבר 76.

שקלול הציונים - מסלול ב'

30%	בחינות גמר
30%	סמינריונים
40%	קורסים
100%	סה"כ

* תלמידים שיעמדו בכל חובות התכנית יהיו זכאים לתואר מוסמך האוניברסיטה בחוג למחשבת ישראל.

תוכנית לימודים מובנת

היצירה היהודית לדורותיה

ימי לימוד: שנה א' – יום ד', שנה ב' – יום ב'

ראשי התוכנית: פרופ' שולמית ולר, פרופ' אברהם מלמד

לשנה א', הנלמדת ביום ד', יש להירשם לתוכנית מס' 116202-08-02; לשנה ב', הנלמדת ביום ב', יש להירשם לתוכנית מס' 116202-08-01

מבנה התוכנית כולל קורסים בתקופות שונות של התפתחות היצירה היהודית: ספרות חז"ל, הפילוסופיה היהודית של ימי הביניים, קבלה וחסידות והפילוסופיה היהודית בעת החדשה. התוכנית תכלול מגוון רחב של קורסים בתחומים שונים של התרבות היהודית – ספרות חז"ל כלימודי ליבה, מקרא, פילוסופיה יהודית, קבלה וחסידות כלימודי בחירה. הלימודים הנלמדים במסלול זה מתאימים למורים למקצועות היהדות, למחנכי כיתות, למורים המלמדים מורשת ישראל ולמתעניינים בתרבות היהודית.

סדר הלימודים

התוכנית מובנית והלימודים מרוכזים ביום בשבוע. לימודי הליבה יהיו בספרות חז"ל וכלימודי בחירה והתמחות ניתן יהיה לבחור באחד מהתחומים הבאים: ספרות חז"ל או מחשבת ישראל. תלמיד שאינו מעוניין להתמחות בתחום אחד התחומים יוכל לבחור קורסים מכל התחומים.

מבנה המסלול

- ◆ לימודים בהיקף של 36 שש"ס (שעות סמסטריאליות), כלומר 9 קורסים. משך הלימודים הינו שנתיים.
- ◆ במהלך הלימודים יגיש הסטודנט 3 עבודות סמינריוניות (בקורסים בהם יבחר בתיאום ובהסכמת המרצה), בשאר הקורסים יש להגיש עבודות רפראט או עבודה אחרת או מבחן בתיאום עם המרצה.
- ◆ בסיום התואר הסטודנט נדרש להיבחן בבחינת הגמר (ציון עובר 76).

תנאי הקבלה

- ◆ בוגרי תואר ראשון בתחומי מדעי היהדות ו/או היסטוריה.
- ◆ ממוצע ציונים של 76 לפחות בכל אחד מהחוגים שנלמדו בתואר הראשון.
- ◆ בוגרי חוגים אחרים או בעלי תואר B.Ed שהשיגו ציון משוקלל של 76 לפחות, יחויבו בקורסי השלמה (מקורסי התואר הראשון של החוג) במקביל לשנה א' של תוכנית התואר השני. יש לסיים את קורסי השלמה עד תום שנה א' ללימודים.

שקלול ציונים – מסלול ב'

30%	בחינות גמר
30%	סמינריונים
40%	קורסים
100%	סה"כ

תלמידים שיעמדו בכל חובות התכנית יהיו זכאים לתואר מוסמך האוניברסיטה בחוג למחשבת ישראל וספח התמחות המציין את תחום התמחותם.

לימודים לקראת תואר שלישי (Ph.D.)

יו"ר הוועדה החוגית לתואר שלישי: פרופ' שולמית ולר

תנאי קבלה יש להירשם לתוכנית מס' 104301-08-01

רשאי להגיש מועמדות כתלמיד לתואר דוקטור כל בעל תואר שני (מ"א) בהיסטוריה או במחשבת ישראל או באחד ממקצועות מדעי היהדות מאוניברסיטה (מוכרת) בארץ או בחוץ לארץ, שהשיג לפחות ציון סופי "טוב" (80) בלימודיו לתואר שני וציון "טוב מאוד" (86) בעבודת הגמר.

מבנה הלימודים

הלימודים לקראת התואר השלישי מחולקים לשני שלבים:
א) תלמיד מחקר שלב א', שלא יעלה על 12 חודשים.
ב) תלמיד מחקר שלב ב'.

מועמד שאושרה לו ההרשמה לאחר שעמד בתנאי הקבלה, ואחד ממרצי החוג המוסמכים לכך הסכים להנחות את עבודתו – יעסוק בשלב א' בהכנתה של הצעת מחקר מפורטת. הצעת המחקר תוגש בחתימת המנחה/ים ליו"ר הוועדה החוגית ללימודי תואר שלישי וזה יציג אותה לפני הוועדה. אם תאושר ההצעה ע"י הוועדה החוגית ללימודי תואר שלישי יעבור הסטודנט למעמד של תלמיד מחקר שלב ב'.

תלמידים הכותבים דוקטורט במחשבת ישראל ילמדו בסמינר מחקר נפרד המותאם לצורכיהם. (ראש הוועדה רשאי, במקרים מיוחדים, לפטור את התלמיד משמיעת קורס).

הוועדה החוגית ללימודי תואר שלישי בהיוועצות עם מנחה העבודה, תקבע לתלמיד המחקר את תוכנית הלימודים והיקפה. היקף התוכנית לא יעלה על 16 שש"ס ולא יותר מארבעה קורסים. הוועדה רשאית להטיל על הסטודנט חובת בחינה (בכתב או בעל פה) בשיעורים שהסטודנט נדרש על-ידי המנחה להשתתף בהם. בסמינריונים נדרשת רק חובת השתתפות פעילה.

עם סיום עבודת המחקר, יגיש הסטודנט את עבודתו המודפסת, בחתימת המנחים, לאישור ליו"ר ועדת הדוקטורט. לאחר שתיערך בדיקה, כי אכן סיים את כל חובותיו כנדרש על פי התקנון, תמליץ ועדת הד"ר על מינוי שופטים.

תנאי קבלה ללימודי מסלול ישיר לדוקטורט

לשלב א' יש להירשם לתוכנית מס' 104315-08-02, לשלב ב' יש להירשם לתוכנית מס' 104315-08-03

מסלול לימודים זה מיועד לתלמידים מצטיינים שיש ברצונם להמשיך ברצף לקראת לימודי דוקטורט ושהחוג רואה בהם מועמדים ללימודי תואר שלישי. מועמד המבקש להירשם כתלמיד מן המניין למסלול ישיר לדוקטורט חייב למלא את התנאים הבאים:

- 1) הינו בעל תואר ראשון ממוסד מוכר להשכלה גבוהה בארץ או בחו"ל, והשיג בלימודי התואר הראשון ציון של 90 לפחות בכל אחד מחוגי הלימוד.
- 2) מילא דרישות נוספות שנקבעו על ידי החוג.
- 3) המציא בזמן את המסמכים הבאים:
 - א. טופס בקשת קבלה ללימודים
 - ב. גיליון ציונים מאושר לתואר "בוגר", כולל ציון סופי משוקלל בכל אחד מחוגי הלימוד.
 - ג. הצהרת כוונות לגבי נושא המחקר המוצע, מאושרת על ידי המנחה המיועד.
 - ד. אישור בכתב על הסכמת מנחה העומד בקריטריונים להנחיה.
 - ה. קורות חיים.
 - ו. שתי המלצות מאנשי אקדמיה

בקשה להירשם למסלול ישיר לדוקטורט תתקבל גם ממועמד המבקש ללמוד בחוג לימודים לתואר שני **השונה** מהחוג או החוגים שבהם סיים את לימודיו לתואר ראשון. על המועמד למלא את התנאים הבאים:

- 1) הינו בעל תואר ראשון ממוסד מוכר להשכלה גבוהה בארץ או בחו"ל, והשיג בלימודי התואר הראשון ציון משוקלל של 90 לפחות בכל אחד מחוגי הלימוד.
- 2) מילא דרישות נוספות שנקבעו על ידי החוג.
- 3) הגיש טופס בקשה והמציא בזמן את כל המסמכים הדרושים כמפורט לעיל.

הערות:

- א. אין קבלה במעמד על תנאי למסלול הישיר לדוקטורט.
- ב. הקבלה למסלול זה תתאפשר רק בתחילת שנת לימודים.
- ג. תלמידים יוכלו להתקבל למסלול ישיר לדוקטורט לא יאוחר מסוף שנת הלימודים הראשונה לתואר השני, במידה ועומדים בקריטריונים שצוינו לעיל ועל סמך הישגיהם בשנת הלימודים הראשונה בלימודי התואר השני.

מבנה הלימודים

- א. השתתפות בקורסים בהיקף של 26 שש"ס לפחות ברמת מ"א, וסיומם בציון משוקלל של 90 לפחות.
- ב. הגשת שתי עבודות סמינריוניות או חלופה שוות ערך, שנקבעה על ידי החוג. על התלמיד להשיג ציון של 90 לפחות בכל אחת משתי העבודות הסמינריוניות.
- ג. תנאי מעבר משנה א' לשנה ב' הם השתתפות בקורסים בהיקף של 16 שש"ס לפחות, סיומם בציון משוקלל של 90 לפחות, והגשת עבודה סמינריונית שיזכתה לציון 90 לפחות.
- ד. הגשת הצעת מחקר לתואר שלישי לא יאוחר מתחילת הסמסטר הרביעי ללימודים.

עם אישור הצעת המחקר לדוקטורט, ועמידה בכל חובות הלימודים כמפורט לעיל, יעבור התלמיד למעמד של תלמיד דוקטורט שלב ב', במסגרתו יבצע את המחקר ויכתוב את עבודת הדוקטורט.

משך הלימודים לכתובת עבודת הדוקטורט הוא שנתיים.

תלמיד במסלול הישיר לדוקטורט יקבל תעודת מוסמך האוניברסיטה מיד עם אישור הצעת המחקר לדוקטורט, ועמידה בחובות הלימוד של המסלול הישיר לדוקטורט כמפורט לעיל.

תלמיד יוכל בכל שלב לפרוש מן הסלול הישיר לדוקטורט אם אינו מעוניין להמשיך בו, ויהא עליו להשלים את מכסת הלימודים ושאר החובות הנדרשים לקבלת התואר השני, בין אם במסלול א' ובין אם במסלול ב'.

במקרה של אי השלמת חובות המסלול הישיר לדוקטורט תוך שנתיים (השלמת 26 שש"ס לפחות, כולל הגשת שתי עבודות סמינריוניות) ואי-אישור הצעת המחקר לדוקטורט, יועבר התלמיד למסלול לימודים רגיל לתואר שני. לא תאושר הארכת לימודים לתלמידי המסלול הישיר לדוקטורט בשלב לימודי התואר השני.

לימודי מחקר מקדים

יש להירשם לתוכנית מס' 104350-08-01

תנאי קבלה

מסלול זה נועד לבעלי תואר שני ללא תיזה שהשיגו ציון ממוצע "טוב מאוד" (86) בלימודי המ"א.

תלמיד החפץ ללמוד במסלול זה צריך לקבל הסכמה של אחד ממרצי החוג המוסמכים לכך להנחותו ולהכין בהנחייתו הצעת מחקר. הצעת המחקר תוגש בחתימת המנחה ליו"ר ועדת הדוקטורט וזה יביא אותה לדיון בוועדה. אם ההצעה תתקבל, תמליץ הוועדה בפני הרשות ללימודים מתקדמים על קבלת המועמד למסלול לימודי מחקר מקדים.

חובות הלימוד

במסגרת לימודי מחקר מקדים (שנה אחת) על התלמיד:

- ◆ להשתתף בקורסים מקצועיים שייקבעו על-די המנחה
- ◆ ללמוד שפה זרה שתקבע על-ידי המנחה
- ◆ לכתוב עבודת תיזה בהנחיית המנחה

כדי להתקבל ללימודים לקראת תואר שלישי Ph.D. על התלמיד להשיג ציון 86 בעבודת התיזה.

(עבודת התיזה עשויה להוות בסיס או לשמש פרק בעבודת הדוקטורט).

סיום הלימודים במסלול זה אינו מהווה קבלה אוטומטית ללימודי תואר שלישי.

המכינה לתלמוד - ב"א ומ"א

מטרת הלימודים

המכינה נועדה לשרת את החוגים למדעי היהדות. תפקידה להקנות לתלמידים את הידע והכלים הבסיסיים הנחוצים כדי להתמודד עם מקורות תלמודיים.

הלימודים במכינה עוסקים בהתפתחותה של הספרות התלמודית על מרכיביה ורביה השונים. התלמיד לומד לקרוא טכסטים יצוגיים מן הספרות התלמודית ולהשתמש בספרי העזר העומדים לרשותו.

מבנה הלימודים

ברמת ב"א: ילמד התלמיד על-פי דרישות החוג. התלמיד יבחר אחד משני הקורסים המוצעים בחוג. בסוף כל סמסטר תתקיים בחינה.

ברמת מ"א: ילמד התלמיד את הקורס: טקסטים תלמודיים. הקורס ניתן במסגרת מסלול ה"מ"א ביצירה היהודית לדורותיה.

תיאטרון

חוג לימודים לב"א (דו-חוגי, חד-חוגי)

ראש החוג: ד"ר עתי ציטרון

חברי הסגל האקדמי

פרופ' חבר: פרופ' מרטין אורקין.

מרצה בכיר: ד"ר מסעוד חמדאן, ד"ר אלה סוסנובסקיה, ד"ר עתי ציטרון.

מרצה: גב' אתי רוניק, ד"ר דורית ירושלמי.

עמית הוראה: גב' ילנה אוסטרובסקי, מר מיטקו בוזקוב, גב' אתי בן-זקן, גב' ריקי דסקל, גב' אביבה הבר, ד"ר ישראל המאירי, גב' חני ורדי, גב' סמדר יערון, גב' חגית יערי, גב' אנה כרושצ'בה, גב' מילכה ליאון, גב' מיכל מירון, מר משה מלכא, ד"ר כנרת נוי, גב' גלנדיר סאקס, מר יהושע סובול, ד"ר עמרי סמית, גב' יעל ענבר, גב' טלי קרק, מר אמנון רביב, גב' רננה רז, גב' אושרת מזרחי-שפירא.

מזכירות החוג

עוזר מינהלי לראש החוג: **גב' מיכל ליבסטר**

המשכן לאמנויות, קומה 3, חדר 309

שעות הקבלה: ימים א'-ה', בין השעות 10.00-13.00.

טלפון: 8240715, פקס: 8249714

אתר אינטרנט: <http://theatre.haifa.ac.il>

דואר אלקטרוני: mliebst1@univ.haifa.ac.il

מטרת הלימודים

החוג לתיאטרון מבקש להקנות לתלמידיו ידע, הבנה והתנסות בכל תחומי אמנות התיאטרון. החוג מיועד לתלמידים המבקשים להתמחות בצדדיה העיוניים והמחקריים של אמנות התיאטרון ולמעוניינים לפתח מיומנויות במקצועות התיאטרון (**משחק, בימוי, עיצוב תיאטרוני ותיאטרון חברתי**). במהלך שלוש שנות לימודיהם, יתוודעו התלמידים אל יסודות השפה התיאטרונית, תולדות התיאטרון והדרמה, אומנות המופע, מקומו של התיאטרון במערכות החברה ושימוש בתיאטרון להעצמת הקול החברתי.

משנה"ל תשס"ט ניתן להתמחות במסלול **ליצנות רפואית** במסגרת לימודים דו-חוגית. חוג שני, לימודים רבת-תחומיים. מסלול זה משלב לימודים עיוניים בתיאטרון, חברה, פסיכולוגיה וסיעוד, יחד עם הכשרה מעשית בליצנות.

סטודנטים המתמחים במקצועות התיאטרון יתנסו בשיעורים מקצועיים, סדנאות, פרויקטים והפקות. סטודנטים המתמחים בתיאטרון חברתי ישתתפו בסדנאות כתיבה ובימוי, פרויקטים חברתיים ועבודת שטח בקהילות נבחרות.

תכנית הלימודים החדשה מדגישה את נושא השחקן היוצר, היוזם, שיוכל לבחור בסוף תהליך הכשרתו המקצועית בין השתלבות בתיאטרות הקיימים לבין פיתוח עצמאי של יצירתו.

מבנה הלימודים

בחוג לתיאטרון קיימים שני מסלולים: מסלול דו-חוגי ומסלול חד-חוגי.

הלימודים בחוג כוללים לימודים עיוניים אקדמיים בצד לימודי התנסות מעשיים יצירתיים. גישת החוג היא בין-תרבותית ובינתחומית ומשלבת לימודי עיון והתנסות יחד עם חוגים אחרים בפקולטה למדעי הרוח (לדוגמא, עם החוגים למוסיקה, צרפתית, אמנות-יצירה וספרות). במהלך כל שנת לימודים מעלה החוג ארבע הפקות ומספר תרגילי בימוי של הסטודנטים. הגישה היא אישית, כולל שעות הנחיה לתלמידי עיצוב ובימוי.

הערות:

1. לימודי משחק ובימוי אפשריים במסלול חד-חוגי **בלבד**.
2. במהלך שנות הלימודים **יחויבו כל התלמידים** בהשתתפות בפעילויות החוג השונות, בהפקות החוג ובפרוייקטים מעשיים לפי מגמת הלימוד **כתנאי מעבר** לשנה מתקדמת.
3. מערכת הלימודים נקבעת בתקופת הייעוץ והרישום, לפי ההתמחות.
4. החל מהשנה השלישית ניתן לשלב לימודי תעודת הוראה בחוג להוראה.
5. לרשות הסטודנטים עומדים אולם תיאטרון ניסיוני מצויד ומשוכלל, חדרי חזרות מרווחים, סדנאות תנועה ועיצוב.

חובות הסטודנטים

בתחילת כל שנת לימודים מתפרסם תקנון התנהגות ומשמעת בשיעורים המעשיים ובחזרות. דגש מיוחד מושם על נוכחות בשיעורים מעשיים.

כל פעילות מקצועית של החוג (תרגילים, הפקות, חזרות וכיו"ב) מתקיימת לפי נוהל התנהגות ומשמעת בכפוף לתקנון החוג והחלטות ראש החוג, ראשי מגמות, מורי החוג, מנהלת ההפקות ומרכזת החוג.

פעילויות החוג (תרגילים, הפקות, חזרות וכיו"ב) מתקיימות מעבר לשעות הלימודים, לעיתים עד השעה 22:00, כולל ימי חופשה, חופשת הסמסטר וחופשת הקיץ. ההתנסות בזמן זה מהווה חלק בלתי נפרד מתכנית ההתמחות המעשית של התלמיד בעבודת התיאטרון וחיונית ללימודיו.

נושאים כלליים

לתלמידי החוג יוצעו כרטיסי תיאטרון להצגות תיאטרון נבחרות מתוך הרפרטואר השוטף של כל תיאטראות ישראל – חלקם חינם וחלקם בהנחות גדולות. מספר מצומצם של הצגות אלה הינו **צפייה חובה** במסגרת תכנית הלימודים. שאר ההצגות תוצענה לתלמידים כצפיית רשות מומלצת.

הצפייה בהצגות שמעלה החוג היא חובה לכל תלמידי החוג בכל המגמות.

תלמידי החוג אינם רשאים לעסוק במקצוע התיאטרון בכל עבודה מקצועית או לקבל על עצמם התחייבות מקצועית מלבד במסגרת הלימודים. במקרים חריגים יוכל התלמיד לבקש אישור בכתב מראש החוג.

שעות קבלה ראש החוג

בתיאום מראש.

תנאי הקבלה

1. עמידה בתנאי הקבלה הכלליים של האוניברסיטה ברמה הנדרשת על-ידי החוג.
2. תלמידים המבקשים ללמוד בחוג ידרשו לעבור ראיון אישי, תלמידים המבקשים ללמוד במגמות המקצועיות: משחק, בימוי, עיצוב תיאטרון, תיאטרון חברתי וליצנות רפואית ידרשו לעבור גם בחינת מיון בהתאם לדרישות המגמה אליה הם מעוניינים להתקבל.
3. תנאי קבלה נוספים למגמת עיצוב תיאטרון: עמידה בתנאי הקבלה של החוג לאמנות יצירה, הצגת תיק עבודות הכולל 7 עבודות מתחומים שונים מהתקופה האחרונה, בחינת בית מעשית.

תכנית הלימודים

תכניות הלימודים בכל המסלולים במגמות השונות תקבענה אישית לכל תלמיד בתקופת הייעוץ. רשימת הקורסים תתפרסם באתרי החוג והאוניברסיטה באוגוסט 2008.

תנאי מעבר, עבודות, בחינות וצינונים

1. המעבר משנה א' ל-ב' מותנה בציון מינימלי של 60.
2. המעבר משנה לשנה במסלולים המוגברים (משחק ובימוי) נתון לשיקולי ועדת ההוראה של החוג: יילקחו בחשבון נוכחות, משמעת, התקדמות התלמיד, ציונים ועוד.

3. כל סטודנט שנה א' חייב להשתתף בצוות טכני של הפקה אחת לפחות. לא ניתן ניקוד אקדמי עבור השתתפות זו, אולם ללא השלמתה, לא יתאפשר מעבר לשנה ב'. לתלמידי שנה ב' יוצעו תפקידי עוזר במאי/מנהל הצגה. סטודנט שימלא את התפקיד באופן משיביע רצון יקבל עבור עבודתו 2 נק"ז.
4. תלמיד ימשיך לשנה ג' רק לאחר שהשלים את חובותיו בהצלחה בכל המקצועות של שנה ב' וסיים את לימודי האנגלית כשפה זרה כנדרש בתקנון האוניברסיטה.
5. במסלול **דו-חוגי** חייב כל תלמיד בעבודת פרוסמיניון בשנה ב' ללימודיו ובעבודה סמינריונית בשנה ג'. במסלול **חד-חוגי** חייב כל תלמיד בעבודת פרוסמיניון בשנה ב' ללימודיו ובשתי עבודות סמינריוניות בשנה ג' ללימודיו.
6. **קיימת חובת נוכחות של התלמיד בכל הקורסים והסדנאות!!** השתתפותו של תלמיד בקורס **תבוטל** אם נוכחותו לא תהיה מספקת (80% לפחות). **הקפדה מיוחדת תיעשה בשיעורים המעשיים ובסדנאות במסלולים המוגברים, בהם הנוכחות חייבת להיות מלאה.**
7. **ההרשמה לכל שיעורי המסלולים המעשיים במזכירות החוג בלבד.**

הכשרת מורים לתיאטרון

תעודת הוראה

אוניברסיטת חיפה החוג ללמידה, הוראה והדרכה

מטרת תעודת ההוראה בתיאטרון לאפשר לסטודנט ללמוד להורות תיאטרון בחטיבת הביניים, בבית הספר התיכון ובמסגרות חינוכיות שונות חוץ בית ספריות. לבד מקורסי ההוראה הכלליים הניתנים במסגרת החוג ללמידה, הוראה והדרכה יינתנו קורסים מיוחדים להוראת התיאטרון. הסטודנטים ילמדו ליישם את הידע הדיספלינרי שרכשו במסגרת החוג לתיאטרון ויתנסו בעבודה מעשית במוסדות חינוך שונים.

דרמה ותיאטרון בחינוך מהווים תחום מורכב ועשיר הכולל התנסות אומנותית והתנסות גם במצבי חיים – התנסות רגשית, חושית והכרתית בכלים של תיאטרון.

בעשר השנים האחרונות, קיימת תופעה מעניינת של התפשטות הולכת וגוברת בעולם כולו של כניסת התיאטרון כתחום חינוך והוראה לבתי הספר, למוסדות חינוך קהילתיים, לעבודה טיפולית ולעבודה סוציאלית, לגרריות ולמוזיאונים. הכשרת מורים לתיאטרון באוניברסיטת חיפה מזמינה את הסטודנט להצטרף לזרם הזה בחינוך כדי להיות חלק פעיל ויוצר בפתוח מערכות חינוך מגוונות בכלים של תיאטרון.

שאלות בעניין מתכונת הלימודים הכללית יש להפנות לגב' כרמלה שמר, מרכזת החוג ללמידה, הוראה והדרכה, טלפון 8240890

שאלות על אופי הקורסים המיוחדים לתיאטרון יש להפנות לפרופ' שפרא שינמן באמצעות הכתובת: shifras@construct.haifa.ac.il

הפקולטה למדעי החברה

דיקן הפקולטה: פרופ' סמי סמוחה

ראש מינהל הפקולטה: גב' אורה ווגשי

תוכניות הלימוד המגוונות במדעי החברה מעמידות במרכז את האדם ואת החברה ומקנות לסטודנט ידע וכלים להבנת התופעות השונות הקשורות הן להתנהגות של האדם הבודד והן לחברה בה הוא חי ולארגונים השונים הפועלים במסגרות החברתיות והתרבותיות בהם חיים ופועלים בני אדם. הלימודים בחוגים השונים משלבים ידע תיאורטי ומעשי ומיועדים להקנות לסטודנט כלים ליישום הידע במגוון רחב של מקצועות ועיסוקים. לימודים בתחומי כלכלה, פסיכולוגיה, תקשורת, סוציולוגיה ואנתרופולוגיה, מדע המדינה, גאוגרפיה ולימודי סביבה, ניהול משאבי טבע וסביבה ומינהל עסקים מיועדים להקנות לסטודנטים ידע בסיסי רחב ביותר בתחומים אלה. בנוסף לכך גם כלים להבנה וביצוע עצמאי של מחקר. הלימודים בתחומי סטטיסטיקה, מערכות מידע ניהוליות ומדעי המחשב מקנים ידע וכלים המיושמים כיום בתחומי תעשיית ההיי-טק, ובתחומים בהם נעשה שימוש בשיטות סטטיסטיות מתקדמות לצרכי מחקר – חברתי, רפואי, אפידמיולוגי ובקרת איכות.

הלימודים בפקולטה למדעי החברה מתבצעים על ידי מרצים וחוקרים, העוסקים באופן שוטף במחקר אמפירי, תוך שימוש במיגוון של שיטות מחקר – כמותיות ואיכותיות – אשר באמצעותן נוצר, מצטבר ומתגבש הידע המדעי המוקנה לסטודנטים. הלימודים מתבצעים בכיתות פרונטליות ובמעבדות בהם מתרגל הסטודנט את החומר הנלמד ולומד לעשות בו שימוש באופן עצמאי לצורכי מחקר. הפקולטה למדעי החברה שמה דגש על שילוב בין-תחומי ומאפשרת לסטודנטים לימודים, הן במסלולים חד-חוגיים והן במסלולים דו-חוגיים, שבהם קיימים שילובים שונים בין תחומי הלימוד. במסגרת הלימודים לתארים המתקדמים מושם דגש על מחקר עצמאי, המשלב את הידע התיאורטי עם כלי המחקר השונים לצורך בדיקת תופעות והסקת מסקנות.

בפקולטה למדעי החברה קיימים תשעה חוגים ושני בתי-ספר:

בית הספר למדעי המדינה

חוג ללימודים לב"א (דו-חוגי וחד-חוגי)

חוג לימודים למ"א

ולימודים לתואר דוקטור בפילוסופיה

ראש ביה"ס: פרופ' ערן ויגודה-גדות

המחלקה לממשל ומחשבה מדינית –

ד"ר אנבל הרצוג, ראש המחלקה

המחלקה ליחסים בינלאומיים –

פרופ' מייקל גרוס, ראש המחלקה

המחלקה למינהל ציבורי ומדיניות ציבורית –

ד"ר יאיר זלמנוביץ, ראש המחלקה

חברי הסגל האקדמי

פרופסור מן המניין: פרופ' אשר אריאן (אמריטוס), פרופ' צבי בטשא (אמריטוס), פרופ' אבי בן צבי, פרופ' גבריאל בן-דור, פרופ' יעל ישי (אמריטוס), פרופ' דן סגרה (אמריטוס), פרופ' דן פלזנטל (אמריטוס), פרופ' יצחק שיחור.

פרופסור חבר: פרופ' אורי בר-יוסף (חל"ת/שבתון), פרופ' אברהם בריכטה (אמריטוס), פרופ' מיכאל גרוס, פרופ' ערן ויגודה-גדות, פרופ' נתן ינאי (אמריטוס), פרופ' אברהם יסעור (אמריטוס), פרופ' אהרון כהן, פרופ' אהרון כפיר (אמריטוס), פרופ' בני מילר (שבתון).

מרצה בכיר: ד"ר אסעד גאנם (שבתון), ד"ר גל גרזון, ד"ר אנבל הרצוג, ד"ר יאיר זלמנוביץ, ד"ר מיכאל יזהר (גימלאי), ד"ר זק לוי, ד"ר בן מור, ד"ר דן שיפטן (מומחה).

מרצה: ד"ר פיטר ואן-האוסה, ד"ר דנה ושדי, ד"ר ישראל ויסמל-מנור, ד"ר אנדרי עשת, ד"ר רנן קופרמן, ד"ר דפנה קנטי-נסים (חל"ת), ד"ר ברנדה שפר.

עמית הוראה בכיר: ד"ר אריה הכט, פרופ' מיכאל קרן.

מזכירות ביה"ס

טל' 04-8249082	גב' מאירה יורן	מינהלנית:
טל' 04-8240561	גב' ענת דויד	מרכזת ב"א והמחלקה למימשל ורעיון מדיני:
טל' 04-8249096	גב' לימור יאירי	מרכזת המחלקה ליחב"ל:
טל' 04-8249089	גב' דבי מישור	מרכזת מ"א והמחלקה למנהל ומדיניות ציבורית:
טל' 04-8249081	גב' ענבל אבוטבול	מזכירת מ"א והמחלקה למנהל ומדיניות ציבורית:
טל' 04-8240152	גב' בת אל שטיין	מרכזת לימודי כוחות הביטחון:
טל' 04-8240599	גב' אפרת קורן	מרכזת דוקטורט:
טל' 04-8240082	גב' אננא ובר	מזכירות ביה"ס:
טל' 04-8240698	גב' מיקי רוטמן	

שעות קבלה: ימים א'-ה', בין השעות 11:00-13:00, קומה 4, בניין המדרגה
 לוח ביה"ס: בניין המדרגה, קומה 4
 משיכון ביה"ס 04-8240704; פקס: 04-8257785

אתר ביה"ס באינטרנט: <http://poli.haifa.ac.il/~poliweb>

באתר זה מופיע מידע אודות תחומי המחקר וסגל המרצים בביה"ס, מידע הנוגע לקבלה
 למסלולים השונים ביה"ס ולוח מודעות המתעדכן באופן שוטף.

הלימודים לתואר ראשון (ב"א)

יועץ לתלמידי ב"א: **ד"ר אנבל הרצוג**

מטרת הלימודים

מטרת הלימודים בביה"ס היא להקנות לתלמידים ידע שיטתי על העולם המדיני, המבנים
 והמוסדות המרכיבים אותו והתהליכים הפוליטיים, הפועלים בו. יילמדו ארבע הדיסציפלינות
 הבאות:

- א. מימשל:** חקר משווה של מוסדות ותהליכים פוליטיים, ניתוח מערכות פוליטיות באזורי
 עולם שונים, התנהגות פוליטית (הצבעה, מחאה ואלמות), פסיכולוגיה פוליטית,
 מפלגות פוליטיות, קבוצות אינטרס ופוליטיקה ישראלית.
- ב. מינהל ציבורי ומדיניות ציבורית:** תורת המינהל, ניהול משאבי אנוש, בירוקרטיה
 ופוליטיקה, קביעת מדיניות ציבורית, כלכלה פוליטית, מבנה מערכת המינהל בישראל,
 ביקורת ציבורית והתנהגות ארגונית.
- ג. יחסים בינלאומיים:** היסטוריה ותיאוריה של היחב"ל, קבלת החלטות ועיצוב מדיניות
 חוץ, בטחון לאומי ואסטרטגיה, דיפלומטיה ומשא ומתן, צדק בינ"ל ופתרון קונפליקטים,
 כלכלה פוליטית בינ"ל.
- ד. מחשבה מדינית:** יסודות הפילוסופיה הפוליטית, היסטוריה אינטלקטואלית, מוסר
 ופוליטיקה, תיאוריה דמוקרטית, מחשבה פוליטית יהודית וישראלית.

תנאי קבלה

הקבלה לביה"ס מותנית בעמידה בתנאי הקבלה הכלליים של האוניברסיטה ברמה הנדרשת על-ידי ביה"ס.
 הערה: תנאי הקבלה למסלול החד-חוגי מפורטים בסעיף "תוכנית לימודים במסלול חד-חוגי" להלן.

מבנה הלימודים

הלימודים בביה"ס למדעי המדינה מתקיימים בשני מסלולים: המסלול הדו-חוגי והמסלול החד-חוגי.

המסלול הדו-חוגי – במסלול זה משלב התלמיד לימודים בביה"ס למדעי המדינה יחד עם לימודים בהיקף שווה בחוג נוסף: 60 נקודות זכות בכל אחד מהחוגים.

המסלול החד-חוגי – במסלול זה משלב התלמיד לימודים בביה"ס למדעי המדינה יחד עם לימודי קטגוריות מחוץ לביה"ס. לימודים אלה כוללים: 75 נקודות בביה"ס למדעי המדינה ו-45 נקודות לימודי קטגוריות בחוגים אחרים מחוץ למדעי המדינה (למסלול זה ניתן להתקבל בהתאם לתנאי הקבלה, משנת הלימודים השניה בלבד).

תכנית הלימודים

- הלימודים בביה"ס למדעי המדינה כוללים בתוכם שלושה סוגי קורסים.
- קורס מבוא הניתן במתכונת של 6 שש"ס (4 שעות שיעור ושעתיים תרגיל). חובות קורסי המבוא הן כתיבת תרגיל (ים) ועמידה בבחינה (ות).
 - כתיבה מדעית ושימושי מחשב (2 שש"ס).
 - שיעור מתקדם במתכונת של 4 שש"ס. חובות השיעור נקבעות ע"י המורה.
 - סמינריון, במתכונת של 4 שש"ס. חובות הסמינריון כוללות כתיבת עבודה סמינריונית או כל חובה אחרת שתוטל ע"י המורה.

מסלול דו-חוגי

שנה א'

1.	מבוא למישל ופוליטיקה	(סמסטר א')	ש'	5 נ'
	מבוא למישל ופוליטיקה – תרגיל	(סמסטר א')	ת'	0 נ'
2.	מבוא למחשבה פוליטית	(סמסטר א')	ש'	5 נ'
	מבוא למחשבה פוליטית – תרגיל	(סמסטר א')	ת'	0 נ'
3.	מבוא למינהל ציבורי	(סמסטר ב')	ש'	5 נ'
	מבוא למינהל ציבורי – תרגיל	(סמסטר ב')	ת'	5 נ'
4.	מבוא ליחסים בינלאומיים	(סמסטר ב')	ש'	5 נ'
	מבוא ליחסים בינלאומיים – תרגיל	(סמסטר ב')	ת'	0 נ'
5.	כתיבה מדעית ושימושי מחשב	(סמסטר א')	ת'	1 נ'

שנה ב'

1. מבוא לסטטיסטיקה תיאורית והסקתית (סמסטר א') ש' 5 נ'
- מבוא לסטטיסטיקה תיאורית והסקתית – תרגיל (סמסטר א') ת' 0 נ'
2. המערכת הפוליטית הישראלית (סמסטר ב') ש' 5 נ'
- המערכת הפוליטית הישראלית – תרגיל (סמסטר ב') ת' 0 נ'
3. שיטות מחקר ועיבוד נתונים (סמסטר ב') ש' 4 נ'
- שיטות מחקר ועיבוד נתונים – תרגיל (סמסטר ב') ת' 0 נ'
4. שיעור מתקדם ש"מ 5 נ'

שנה ג'

1. 2 שיעורים מתקדמים ש"מ 10 נ'
 2. 2 סמינריונים ס' 10 נ'
- סה"כ** 60 נ'

מסלול חד-חוגי (החל משנה ב')

שנה ב'

1. מבוא לסטטיסטיקה תיאורית והסקתית (סמסטר א') ש' 5 נ'
- מבוא לסטטיסטיקה תיאורית והסקתית – תרגיל (סמסטר א') ת' 0 נ'
2. המערכת הפוליטית הישראלית (סמסטר ב') ש' 5 נ'
- המערכת הפוליטית הישראלית – תרגיל (סמסטר ב') ת' 0 נ'
3. שיטות מחקר ועיבוד נתונים (סמסטר ב') ש' 4 נ'
- שיטות מחקר ועיבוד נתונים – תרגיל (סמסטר ב') ת' 0 נ'
4. שני שיעורים מתקדמים ש"מ 10 נ'

שנה ג'

1. שלושה שיעורים מתקדמים ש"מ 15 נ'
2. שלושה סמינריונים ס' 15 נ'
3. לימודי קטגוריות מחוץ לביה"ס 45 נ'

במסגרת חוגים אחרים ילמד התלמיד במסלול החד-חוגי קורסים בהיקף כללי של 45 נק' שלפחות 25 מהן יקובצו סביב לא פחות משתיים ולא יותר משלוש מתוך ששת הקטגוריות הבאות:

- 1) מינהל ציבורי וקביעת מדיניות הציבור (קורסים מתאימים מבין אלה המוצעים על-ידי החוגים לגיאוגרפיה, חינוך, כלכלה, סוציולוגיה ועבודה סוציאלית).
- 2) סוגיות נבחרות בתורת המשטרים. (קורסים מתאימים מבין המוצעים ע"י החוגים לסוציולוגיה, להיסטוריה כללית, להיסטוריה של עם-ישראל והיסטוריה של המזרח התיכון).

- 3) תולדות הרעיון המדיני. (קורסים מתאימים מבין אלה המוצעים על-ידי החוגים להיסטוריה כללית ופילוסופיה ועל-ידי המיקבץ ללימודי הציונות בחוג ללימודי ארץ-ישראל).
- 4) מדיניות חוץ ודרכי טיפול בסיכסוכים (קורסים מתאימים מבין אלה המוצעים על-ידי החוגים להיסטוריה כללית, פסיכולוגיה וכלכלה).
- 5) סוגיות נבחרות בנושאים מתודולוגיים (קורסים מתאימים מבין אלה המוצעים בחוגים סטטיסטיקה, כלכלה ופסיכולוגיה).
- 6) סוגיות במשפטים (קורסים מתאימים במסגרת אלה המוצעים ע"י המיקבץ למשפטים של החוג ללימודים רב תחומיים).

הקורסים שילמד התלמיד בלימודי החוגים האחרים יכללו לפחות שני קורסים בדרג 1 לפחות ולפחות שני סמינריונים (ולא פרו-סמינריונים) בדרג 3 בהם יגיש התלמיד עבודה סמינריונית. תלמיד שלמד בשנתו הראשונה בחוג אחר בשיעורי דרג 1 הרלוונטיים לנושאי הלימוד הנ"ל, ייחשבו לו אלה כמילוי חלקי או שלם של הדרישה לקורסים בדרג 1 כנ"ל. כל תלמיד שהתקבל למסלול החד-חוגי יכין הצעת תכנית לימודים, בהתאם להנחיות דלעיל, לגבי הקורסים שברצונו ללמוד בחוגים אחרים ויביאנה לאישור היועץ לתלמידי ב"א. השתתפותו של התלמיד בקורסים אלה תהיה טעונה את אישורם של אותם חוגים שבמסגרתם הם מתקיימים. שאר התנאים והדרישות במסלול החד-חוגי זהים לאלה שבמסלול הדו-חוגי.

תנאי מעבר

משנה א' לשנה ב'

1. כדי לעבור לשנה ב' על התלמיד להשיג ציון סופי 60 לפחות בקורס "מבוא למימשל ופוליטיקה", כן יהיה על התלמיד להשיג ציון מינימלי של 51 בכל אחד משלושת המבואות האחרים של שנה א' וציון ממוצע מינימלי של 70 בכל ארבעת המבואות גם יחד.
2. בכל שיעור מבוא יתבצע שקלול של המטלה כולל המבחן המסכם. ציון מעבר במבחן מסכם הינו 51 לפחות.
3. עמד בהצלחה בכתיבה מדעית ושימושי מחשב.

שנה ב'

1. תלמיד שלא עמד בדרישות הקורס: "מבוא לסטטיסטיקה תיאורית והסקתית" לא יורשה ללמוד את הקורס "שיטות מחקר ועיבוד נתונים".
2. השתתפות בשיעורים מתקדמים מותנית בעמידה בתנאי המעבר משנה א' לשנה ב'.

שנה ג'

1. השתתפות בסמינריונים מותנית בעמידה בדרישות שנה ב' והשגת ציון 51 לפחות בקורסים בשנה זו וכן השגת פטור באנגלית. בכדי לעמוד בדרישות הסמינריונים יהיה על התלמיד להשיג ציון 60 לפחות בכל אחד מהם.
2. לא ילמד תלמיד יותר מסמינריון אחד אצל אותו מורה: חריגה מהנחיה זו טעונה אישור המפורש של יועץ הב"א של ביה"ס.

תנאי הקבלה למסלול החד-חוגי

מתקבלים לתכנית תלמידים החל משנה ב' אשר:

1. השיגו ציון ממוצע של 82 לפחות בכל שיעורי המבוא של שנה א' וציון 80 לפחות בקורס "מבוא לממשל ופוליטיקה".
2. עמדו בתנאי המעבר משנה א' לשנה ב' בחוג השני.
3. קבלתם אושרה על-ידי ועדת הב"א של ביה"ס.

תלמיד המעוניין להתקבל למסלול החד-חוגי יגיש בקשה בכתב לוועדת הב"א של ביה"ס מיד עם פרסום תוצאות מועד ב' של בחינות הסמסטר השני.

תקנון לימודים

תוכנית הלימודים המחייבת את התלמיד היא התוכנית המתפרסמת בשנה בה החל לימודיו בביה"ס וכן בהודעות ובחוזרים המופיעים בלוח ביה"ס במהלך השנה. ביה"ס רשאי לשנות תוכנית לימודים המופיעה בשנתון ללא הודעה מוקדמת.

שינויים וחריגות

1. בכל בקשה לחריגה מתוכנית הלימודים יש לפנות ליועץ הב"א.
2. **מילוי דרישות קדם היא באחריותו של התלמיד.** דרישות הקדם מפורטות בשנתון והן מחייבות. מזכירות ביה"ס בודקת את מילוי הדרישות במהלך שנת הלימודים ולא בתחילתה. תלמיד שנרשם לקורס שאינו רשאי ללמוד אותו עקב אי עמידה בדרישות המוקדמות או בתנאי מעבר משנה לשנה יבוטל רישומו לקורס גם אם נבחן וקיבל ציון, ציונו זה לא יוכר.

ערעורים ופרסום ציונים

- הציונים מתפרסמים בלוח המודעות של ביה"ס. ציונים סופיים בקורסים ניתן לברר גם באמצעות המענה הקולי בטלפון 04-8249301 או בטלפון 04-8345674.
- מחובת התלמיד לבדוק ציוניו סמוך למועד פרסומם.
- תלמיד רשאי לערער על ציונו תוך 10 ימים מפרסומו. כל הערעורים הם בכתב ע"ג טופס מיוחד המיועד לכך.
- תלמיד המערער על הציון מודע לכך שהבחינה כולה תיבדק מחדש והציון הסופי עלול להיות נמוך מהמקורי.
- במידה שלא ניתן לבדוק את הערעור עד למועד הבא של הבחינה, תהיה ההתייחסות לציון כאילו לא תוקן. במקרה זה, אם נגש התלמיד למועד הבא, ייחשב לזכותו הציון הגבוה מבין השניים.
- תלמיד המבקש לעיין במחברת הבחינה יהיה זכאי לכך רק אם קיבל ציון נכשל ובלבד שציונו מעל 41. כלל זה חל על כל מקצועות הלימוד פרט ל"מבוא לממשל ופוליטיקה" שבו הציון המזכה לצורך עיון במחברת הבחינה הינו 50 לפחות.

- הזכאים לעיין במחברת הבחינה יוכלו לעשות זאת במועד הערעורים בלבד כמצויין לעיל.
- תלמיד יכול לערער על ציונו בעבודה סמינריונית, אך באם נדחה ערעורו **לא יוכל להגיש** עבודה מתוקנת מכל סוג שהוא לצורך תיקון הציון.
- תוצאות הערעורים הן סופיות ומחייבות.
- תוצאות הערעורים יפורסמו על לוח המודעות או ידווחו ע"י מזכירות ביה"ס לתלמיד.

הכרה בלימודים אקדמיים קודמים או מקבילים

1. תלמיד המבקש להתקבל לביה"ס על סמך לימודים קודמים ממוסד אקדמי מוכר אחר, יגיש עם הרשמתו לאוניברסיטה אישור לימודים רשמי ופירוט ציוניו מהמוסד בו למד, למזכירות ביה"ס.
2. ועדת הקבלה של ביה"ס תדון בבקשת המועמד ותחליט על סמך מסמכיו על תנאי קבלתו ועל מידת ההכרה בלימודיו הקודמים.
3. תלמיד לא יהיה זכאי לקבלת תואר אלא אם כן צבר באוניברסיטת חיפה לפחות 40 נקודות.
4. תלמידים שחוגם האחר הוא פסיכולוגיה או סוציולוגיה יהיו פטורים מן הקורסים מבוא לסטטיסטיקה תיאורית והסקתית ושיטות מחקר ועיבוד נתונים. בתמורה לפטור זה הם יחוייבו בשני שיעורים מתקדמים.
- תלמידים שחוגם האחר הוא חינוך, כלכלה או סטטיסטיקה יהיו פטורים מן הקורס מבוא לסטטיסטיקה תיאורית והסקתית. בתמורה לפטור זה יהיו חייבים הם בשיעור מתקדם נוסף.
- תלמידים שחוגם האחר הוא תקשורת, יוכלו לבחור אם ללמוד את הקורס מבוא לסטטיסטיקה בביה"ס למדעי המדינה או בתקשורת והיה פטורים מהקורס מבוא לשיטות מחקר ועיבוד נתונים. בתמורה לכל פטור, ידרשו להשלים את מכסת הנקודות בקורסי בחירה מביה"ס למדעי המדינה.
- תלמידים שחוגם האחר הוא שירותי אנוש, יוכלו לבחור אם ללמוד את הקורס מבוא לסטטיסטיקה בביה"ס למדעי המדינה או בחוג לשירותי אנוש. בתמורה לפטור זה, יהיו חייבים הם בשיעור מתקדם נוסף.
5. תלמיד לא יוכל ללמוד קורס חופץ, כלומר, תלמיד הלומד בחוג לסטטיסטיקה מבוא לסטטיסטיקה, לא יוכל ללמוד את הקורס מבוא לסטטיסטיקה תיאורית והסקתית בביה"ס למדעי המדינה.

הפסקת לימודים

תלמיד שקיבל אישור על הפסקת לימודים, תשמרנה כל זכויותיו במשך שנתיים מיום ההפסקה.

חידוש לימודים

1. תלמיד המבקש לחדש לימודיו לאחר הפסקה, יגיש בקשה בכתב ליועץ ה-ב.א. של ביה"ס.

2. בחידוש לימודים לאחר תקופה של בין חמש לעשר שנים, יחוייב התלמיד לחזור על שני מבאות: מבוא לממשל ופוליטיקה ומבוא לשיטות מחקר ועיבוד נתונים.. כמו כן, יחוייב התלמיד בהשלמת שיעורים מתקדמים וסמינריונים בהיקף של 50% מהקורסים (ש"מ, סמינריונים) אותם למד טרם הפסקת הלימודים. בחידוש לימודים לאחר עשר שנים ומעלה, יחוייב התלמיד בהשלמת תכנית לימודים מלאה.
3. חידוש לימודים תוך חמש שנים מיום הפסקתם לא יחייב כל השלמות כנ"ל.

זכאות לתואר

תנאי זכאות

תלמיד זכאי לתואר בתנאי שהשלים את כל חובותיו האקדמיים עפ"י דרישות הפקולטה, חוגו הנוסף ו/או ביה"ס מבחינת היקף הקורסים והרכבם ועמד בכל התחייבויותו לאוניברסיטה.

ציון סופי לתואר

תלמיד יודיע למזכירות ביה"ס על סיום לימודיו לתואר – באחריותו לדווח למזכירות ביה"ס מועד הגשת עבודה סמינריונית אחרונה לתואר. עם קבלת הציון האחרון תיבדק זכאותו ויחושב ציון הגמר.

התלמיד יבדוק ויאשר ציוניו במזכירות ביה"ס לפני קבלת אישור הזכאות. הציון לתואר הוא סופי. לאחר קבלת אישור הזכאות לתואר לא יוכל התלמיד לתקן את ציון הגמר שלו.

לימודי ערב

ביה"ס למדעי המדינה מקיים מסגרת לימודי ערב: תכנית הלימודים במסגרת זו נפרסת על פני ארבע שנים, ביום לימודים אחד בשבוע. בכל שנת לימודים ילמד התלמיד שלושה סמסטרים על-פי תוכנית הלימודים הבאה:

שנה א'

1. מבוא לממשל ופוליטיקה (סמסטר א') ש"ת 5 נ'
2. מבוא למחשבה מדינית (סמסטר ב') ש"ת 5 נ'
3. מבוא ליחסים בינלאומיים (סמסטר ק') ש"ת 5 נ'
4. כתיבה מדעית ושימושי מחשב (סמסטר א') ת' 1 נ'

שנה ב'

1. מבוא למינהל ציבורי (סמסטר א') ש"ת 5 נ'
2. מבוא לסטטיסטיקה תיאורית והסקתית (סמסטר ב') ש"ת 5 נ'
3. מבוא לשיטות מחקר ועיבוד נתונים (סמסטר ק') ש"ת 4 נ'

הלימודים לתואר שני (מ"א)

יו"ר ועדת מ"א: ד"ר זק לוי

מטרת הלימודים

מטרת הלימודים לתואר שני היא להעמיק את ההשכלה של התלמידים בביה"ס למדעי המדינה ולהקנות להם כלי מחקר וניתוח ברמה מתקדמת בתחומי התמחותם. התלמידים יוכלו להתמחות באחד מארבעת התחומים הבאים:

א. המחלקה לממשל ורעיון מדיני-תחום התמחות מחשבה מדינית

עוסקת בהתפתחות הרעיון המדיני, פילוסופיה, מדיניות מודרנית, מושגי יסוד פוליטיים. במסגרת תחום זה מתמקדים בנושאים כגון: צדק, חרות, שוויון, מהות המדינה והמחויבות המדינית.

ב. המחלקה לממשל ורעיון מדיני תחום התמחות פוליטיקה השוואתית

מתמקד בפוליטיקה השוואתית (כולל התנהגות פוליטית, כלכלה פוליטית, תורת הבחירה החברתית). בנוסף לכך כולל התחום שורה רחבה של תחומי משנה של פוליטיקה רגיונאלית (פוליטיקה ישראלית, פוליטיקה מזרח-תיכונית, פוליטיקה אירופית, מזרח אסיה, אפריקה, אמל"ט ואזורים אחרים) וכן התמחות בנושאים ספציפיים כגון: מפלגות, קבוצות אינטרסים, סוציאליזציה פוליטית, גיוס פוליטי, בחירות, שיטות בחירות, משטרים דמוקרטים, נשיאותיים ופרלמנטרים.

ב. המחלקה ליחסים בינלאומיים

עוסק במערך היחסים שבין המדינות במערכת הבינ"ל בעבר ובהווה, תוך התמקדות בארבעה תחומים עיקריים: תיאוריה של היחסים הבינ"ל; מדיניות חוץ, בטחון לאומי ואסטרטגיה; דיפלומטיה ופתרון קונפליקטים; ויחב"ל של המזרח התיכון. תחומים אלו ונושאים ספציפיים אחרים (צדק בינ"ל, כלכלה פוליטית בינ"ל, מדיניות חוץ אמריקאית, לאומיות ורב-תרבותיות ביחב"ל ועוד) נלמדים בשילוב מתודולוגיות מחקר מגוונות, הכוללות שיטות איכותיות-היסטוריות וטקסטואליות, שיטות כמותיות, בניית מודלים וסימולציות מחשב.

ד. המחלקה למינהל ציבורי ומדיניות ציבורית

מתמקד בממשק שבין פוליטיקה, קביעה ועיצוב מדיניות והמערכת הארגונית-ציבורית ופרטית – במדינה המודרנית. בנוסף לחקר סוגיות עיצוב וקביעת מדיניות ציבורית, עוסק התחום במדעי הניהול תוך הדגשת הקשרים בין תהליכים ומוסדות פוליטיים לבין פעילות ארגונית.

בין הנושאים שיילמדו: התנהגות ארגונית, ניהול משאבי אנוש, יחסי עבודה, מדיניות ציבורית, תיאוריה מנהלית.

תנאי הקבלה לתוכניות מ"א (לא כולל תוכניות מיוחדות)

יהיו מועמדים לקבלה כתלמידים מן המניין בעלי תואר ראשון אשר:

א. לתכנית מחקרית (תיזה) –

במחלקה ליחסים בינלאומיים ובמחלקה לממשל ורעיון מדיני –

ציונם הממוצע הסופי במדע המדינה בלימודי התואר הראשון הוא 82 לפחות וציונם בחוג השני לתואר בוגר לא יפחת מ-76.

עמידה בראיון קבלה (כולל מכתבי המלצה אקדמיים).

במחלקה למנהל ומדיניות ציבורית –

ציונם הממוצע הסופי במדע המדינה בלימודי התואר הראשון הוא 80 לפחות וציונם בחוג השני לתואר בוגר לא יפחת מ-76.

לתכנית לא מחקרית –

בכל המחלקות – מועמדים שציונם הממוצע הסופי במדע המדינה בלימודי התואר הראשון הוא 80 לפחות וציונם בחוג השני לתואר בוגר לא יפחת מ-76.

הוועדה ללימודים מתקדמים המליצה לקבלם.

ג. מועמד בעל תואר ראשון ממוסד להשכלה גבוהה ששפת ההוראה בו אינה עברית, חייב לעמוד בבחינת ידע בעברית ברמה הנדרשת ע"י האוניברסיטה, כתנאי לקבלתו.

ד. מועמדים בוגרי אוניברסיטאות מוכרות מחו"ל וכן בוגרי אוניברסיטאות בעלות שלוחות בישראל, אשר פועלות באישור המועצה להשכלה גבוהה, ראה עמ' 129 בשנתון.

כמו כן, ובהתאם לתקנון תואר שני, יהיו מועמדים לקבלה בעלי תואר ראשון **שלא למדו מדע המדינה** בלימודי התואר הראשון ואשר:

א. ציונם הממוצע בכל לימודי התואר הראשון היה 80 לפחות ולא פחות מ-76 בכל חוג.

ב. למדו קורסי השלמה בהיקף של 30 נק' מתוך לימודי תואר ראשון, סיימו לימודי השלמה אלה תוך שנה אחת, והשיגו בהם ציון ממוצע משוקלל של 80 לפחות. קורסי השלמה הם:

* מבוא לממשל ופוליטיקה, * מערכת פוליטית ישראלית, * מבוא למנהל ציבורי אַ
מבוא למחשבה מדינית אַ מבוא ליחסים בינלאומיים, * קורס ברמת סמינר אַ שעור מתקדם מתכנית הב"א, * שיטות מחקר, * סטיסטיקה הסקתית ותיאורית.

ג. נדרשים לקורסי השלמה בחוג בהיקף של עד 16 שש"ס ולא יותר מ-4 קורסים, יוכלו להתקבל כתלמידים "על תנאי". עליהם לסיים את קורסי ההשלמה עד סוף שנת הלימודים הראשונה לתואר על מנת לעבור למעמד של תלמיד מן המניין. לימודי ההשלמה או דרישות בית ספריות למעבר לתלמיד מן המניין לא ייכללו במסגרת השעות ללימודי תואר שני.

ד. הוועדה ללימודים מתקדמים בביה"ס המליצה לקבלם.

ה. מידע על קורסי השלמה לקראת לימודי תואר שני במחלקה ליחסים בינלאומיים – ניתן לפנות למזכירות המחלקה ליחב"ל.

מסלולי לימוד

בלימודי תואר שני קיימים שני מסלולים עיקריים:

1. **מסלול א': עם כתיבת עבודת גמר מחקרית תזה:** במסלול זה חייב התלמיד לכתוב עבודת גמר מחקרית ולהתמחות באחד הנושאים: פוליטיקה השוואתית, מחשבה מדינית, יחסים בינלאומיים או מינהל ציבורי ומדיניות ציבורית. תלמיד במסלול זה פטור מבחינת הגמר. משך הלימודים שלוש שנים.

2. **מסלול ב' – בחינת גמר/פרקטיקום:** במחלקות של יחסים בינלאומיים וממשל ורעיון מדיני יסיימו את חובות התואר עם בחינת גמר. במחלקה למנהל ומדיניות ציבורית יסיימו את חובות התואר עם ביצוע פרקטיקום. משך הלימודים במסלול ב' הוא שנתיים.

תלמידים העומדים בכל המטלות והחובות של תואר המוסמך בביה"ס למדעי המדינה על כל תכניות הלימוד שבו יהיו זכאים לתואר מוסמך לפי הפירוט הבא:
המחלקה ליחסים בינלאומיים מעניקה תואר מוסמך – (MA) ביחסים בינלאומיים, בביה"ס למדעי המדינה.

המחלקה למנהל ומדיניות ציבורית מעניקה תואר מוסמך – (MPA) במנהל ומדיניות ציבורית, בביה"ס למדעי המדינה.

המחלקה לממשל ומחשבה מדינית מעניקה תואר מוסמך – (MA) במדעי המדינה עם ספח התמחות: פוליטיקה השוואתית או מחשבה מדינית.

מסלול א' – כולל כתיבת עבודת גמר מחקרית (תיזה)

בתחומי ההתמחות: פוליטיקה השוואתית, רעיון מדיני

ישתתף התלמיד בקורסים בהיקף כללי של 28 שש"ס, כדלקמן:

1. קורסי חובה בשנה א' (סה"כ 8 שש"ס):

א. גישות ואסכולות (שנה א', 4 שש"ס). כל תלמיד ילמד את קורס גישות ואסכולות השייך למחלקתו.

ב. סדנת מחקר (שנה א', 4 שש"ס). כל תלמיד ילמד את קורס סדנת מחקר השייך למחלקתו.

2. קורסי בחירה בשנים א'-ב' (סה"כ 20 שש"ס):

התלמיד ישתתף בסה"כ בחמישה קורסי בחירה מלימודי המ"א בביה"ס בהיקף כולל של 20 שש"ס כדלקמן:

א. ארבעה קורסים מהמחלקות האחרות (20 שש"ס).

ב. קורס אחד מהמחלקות האחרות (4 שש"ס).

במחלקה למנהל ציבורי ומדיניות ציבורית

ישתתף התלמיד בקורסים בהיקף כללי של 32 שש"ס, כדלקמן:

1. קורסי חובה בשנה א' (סה"כ 8 שש"ס):

א. גישות ואסכולות (שנה א', 4 שש"ס). כל תלמיד ילמד את קורס גישות ואסכולות הנלמד במחלקה.

- ב. סדנת מחקר (שנה א', 4 שש"ס). כל תלמיד ילמד את קורס סדנת מחקר הנלמד במחלקה.
2. **קורסי חובה בחירה בין שנים א'-ב' (סה"כ 12 שש"ס)**
 תיאוריה ארגונית – 4 שש"ס
 כלכלה פוליטית – 4 שש"ס
 קביעת מדיניות ציבורית – 4 שש"ס
 * ייתכנו שינויים בקורסים המוצעים.
3. **קורסי בחירה בשנים א'-ב' (סה"כ 12 שש"ס):**
 התלמיד יוכל לבחור שלושה קורסי בחירה מהמחלקה למנהל ומדיניות ציבורית ולא יותר מ שני קורסים ממחלקות אחרות בביה"ס.

במחלקה ליחסים בינלאומיים

ישתתף התלמיד בקורסים בהיקף כללי של 28 שש"ס, כדלקמן:

1. **קורסי חובה (12 שש"ס):**
 התלמיד ישתתף ב-3 קורסי חובה במהלך לימודיו לפי הפירוט הבא:
שנה א' – חובה:
 גישות ואסכולות (4 שש"ס)
 סדנת מחקר עיונית (4 שש"ס)
 שיטות מחקר קורס מתקדם (4 שש"ס)
2. **קורסי בחירה בין שנים א'-ב' (סה"כ 20 שש"ס):**
 התלמיד ישתתף בסה"כ ב-5 קורסי בחירה במהלך לימודיו לפי הפירוט הבא:
 לפחות 3 קורסי בחירה מהמחלקה ליחסים הבינלאומיים ולא יותר מקורס אחד מהמחלקות האחרות.

מתכונת הלימודים

- ◆ על כל תלמיד להחליט עם תחילת לימודיו באיזה מהמחלקות הוא מעוניין ללמוד. על פי החלטתו, ילמד את קורסי החובה של אותה מחלקה. במידה ויחליט לעבור ממחלקה אחת לשנייה יצטרך ללמוד את קורסי החובה השייכים למחלקה החדשה. קורסי החובה שלמד יוכרו לו כקורסי בחירה לזכאותו לתואר.
- ◆ כל קורסי הבחירה והחובה בלימודי התואר השני בביה"ס הינם קורסים ברמת "סמינר מ.א."
- על כל תלמיד להגיש את המטלות בקורסים לפי דרישת המרצה בכל קורס. על כל תלמיד להגיש שתי עבודות סמינריוניות לפחות במהלך לימודיו.
- ◆ תלמידים במסלול עם כתיבת עבודת גמר מחקרית חייבים להשתתף בסמינרים המחלקתיים הקשורים למחלקתם (כל תלמיד ינהג לפי נהלי המחלקה שלו).
- במחלקה למימשל ורעיון מדיני יש חובה של 80% השתתפות בסמינרים. תלמיד שלא יעמוד במכסה זו לא יוכל להמשיך בלימודיו.

המשך לימודים במסלול א' (מסלול מחקרי) -

למסלול א' יוכל להתקבל תלמיד עם תחילת לימודיו בהתאם לתנאי הקבלה. המשך לימודיו לשנה ב' במסלול זה מותנה בתנאים הבאים:

1. סיים את קורס החובה "גישות ואסכולות" בציון 86 לפחות.
2. סיים את קורס החובה "סדנת מחקר" בציון 80 לפחות.
3. סיים לפחות שני קורסי בחירה והשיג בהם ציון ממוצע של 80 לפחות.

עבודת גמר מחקרית (תיזה)

מעבר לחובת השתתפות בקורסים הנ"ל, חייב תלמיד במסלול א' בכתיבת עבודת גמר מחקרית. בעניין עבודת הגמר המחקרית על התלמיד לנהוג עפ"י תקנון לימודי תואר שני. תלמיד לא יוכל להגיש הצעה לכתיבת עבודת גמר מחקרית בטרם למד לפחות שני קורסי בחירה בנושא שברצונו לכתוב בו את העבודה. תלמיד יוכל להגיש עבודת גמר מחקרית לשיפוט רק לאחר שסיים את כל חובות השמיעה לתואר והגיש את כל מטלות הקורסים. כללים מנחים מפורטים בכל הקשור למבנה הצעת עבודת הגמר המחקרית, סעיפיה, היקפה ונוהל אישורה בביה"ס, ניתן לקבל במזכירות ביה"ס.

קביעת הציון הסופי במסלול א'

בקביעת הציון הסופי יהיה משקל כלל הקורסים 60%. לקורסי החובה והבחירה בכל מחלקה יש משקל שונה בשקלול הציונים הסופי. פרטים במזכירות המחלקות. משקלה של עבודת הגמר המחקרית-תזה 40%. ציון המעבר המינימלי לעבודת גמר מחקרית הוא 76 (ממוצע ציוני השופטים). הציון הסופי לא יתוקן לאחר שנקלט במדור בוגרים ותלמיד נשלח אישור זכאות לתואר מוסמך.

מסלול ב' - בחינת גמר (פרקטיקום)

במחלקה ליחסים בינלאומיים ובמחלקה לממשל ורעיון מדיני

ילמד התלמיד קורסים בהיקף של 44 ש"ס כדלקמן:

1. קורסי חובה בשנה א' (סה"כ 8 ש"ס):

- א. גישות ואסכולות (שנה א', 4 ש"ס). כל תלמיד ילמד את קורס גישות ואסכולות השייך למחלקתו.
- ב. סדנת מחקר (שנה א', 4 ש"ס). כל תלמיד ילמד את קורס סדנת מחקר השייך למחלקתו.

2. קורסי בחירה בשנים א'-ב' (סה"כ 36 ש"ס):

- א. התלמיד ישתתף בסה"כ 9 קורסי בחירה בהיקף של 36 ש"ס מתוך קורסי המ"א המוצעים כדלקמן:
 - א. לפחות ארבעה קורסי בחירה ממחלקתו או תחום התמחותו המתוכנן. (סה"כ 16 ש"ס).
 - ב. עד חמישה קורסי בחירה נוספים (20 ש"ס) מהמחלקות השונות.

במחלקה למנהל ומדיניות ציבורית סה"כ 48 שש"ס :
 ישתתף התלמיד בקורסים בהיקף כללי של 44 שש"ס, כדלקמן:

1. **קורסי חובה בשנה א' (סה"כ 8 שש"ס):**
 - א. גישות ואסכולות (שנה א', 4 שש"ס). כל תלמיד ילמד את קורס גישות ואסכולות השייך למחלקתו.
 - ב. סדנת מחקר (שנה א', 4 שש"ס). כל תלמיד ילמד את קורס סדנת מחקר השייך למחלקתו.

2. **קורסי חובה בחירה בין שנים א'-ב' (סה"כ 12 שש"ס)**

- תיאוריה ארגונית – 4 שש"ס
- כלכלה פוליטית – 4 שש"ס
- קביעת מדיניות ציבורית – 4 שש"ס
- * ייתכנו שינויים בקורסים המוצעים.

3. **קורסי בחירה בשנים א'-ב' (סה"כ 24 שש"ס):**

שישה קורסי בחירה - לפחות שני קורסים מהמחלקה למנהל ומדיניות ציבורית ולא יותר מארבעה מהמחלקות האחרות בביה"ס.

פרקטיקום ניהולי – (4 שש"ס)

לסיום חובותיו לתואר שני במסלול ב' יבצעו התלמידים פרקטיקום במוסדות ציבור מרכזיים ויגישו עבודת פרקטיקום.

מתכונת הלימודים

- * על כל תלמיד להחליט עם תחילת לימודיו באיזה מהמחלקות הוא מעוניין ללמוד. על פי החלטתו, ילמד את קורסי החובה של אותה מחלקה. במידה ויחליט לעבור ממחלקה אחת לשנייה יצטרך ללמוד את קורסי החובה השייכים למחלקה החדשה. קורסי החובה שלמד יוכרו לו כקורסי בחירה לזכאותו לתואר.
- * כל קורסי הבחירה והחובה בלימודי התואר השני בביה"ס הינם קורסים ברמת "סמינר מ.א."
- על כל תלמיד להגיש את המטלות בקורסים לפי דרישת המרצה בכל קורס. על כל תלמיד להגיש שתי עבודות סמינריוניות לפחות במהלך לימודיו.

בחינת גמר/פרקטיקום

במחלקה ליחסים בינלאומיים ובמחלקה לממשל ורעיון מדיני תתקיים בחינת גמר לסיום הלימודים-

מעבר לחובת השתתפות בקורסים כנ"ל, יהיה כל תלמיד במסלול ב' במחלקות אלה חייב בבחינת גמר.

לבחינת הגמר יוכל לגשת רק תלמיד שהשלים את כל חובותיו בקורסים.

בחינת הגמר תתקיים פעמיים בשנה בחודשים מאי ונובמבר. פרטים נוספים על בחינת הגמר ניתן לקבל במזכירות ביה"ס.

במחלקה למנהל ומדיניות ציבורית יבצעו הסטודנטים – פרקטיקום

התלמידים במסלול זה ישתלבו החל מסמסטר ב' של השנה השנייה ללימודיהם בפרקטיקום במוסדות ציבור מרכזיים ויגישו עבודת פרקטיקום לפי הנהלים הקיימים.

קביעת הציון הסופי במסלול ב'

בקביעת הציון הסופי יהיה משקל כלל הקורסים 70%. לקורסי החובה והבחירה בכל מחלקה יש משקל שונה בשקלול הציונים הסופי. פרטים במזכירות המחלקות. משקל בחינת הגמר/פרקטיקום 30%. (ציון המעבר המינימלי לבחינת גמר/פרקטיקום הוא 76).

הציון הסופי לא יתוקן לאחר שנקלט במדור בוגרים ולתלמיד נשלח אישור זכאות לתואר מוסמך.

מסלול אישי, מסלול מואץ למ"א ומסלול ישיר לדוקטורט

קיימת אפשרות לקביעת תכנית לימודים במסלול אישי, מואץ למ.א. או מסלול ישיר לדוקטורט. מידע כללי על מסלולים אלה מצוי בפרק "לימודים לתואר שני ולתואר שלישי" בשנתון זה.

מעבר בין מסלולים

תלמיד המבקש לעבור ממסלול ב' למסלול א' צריך להגיש בקשה ליו"ר הוועדה ללימודים מתקדמים בביה"ס יחד עם גליון ציוניו של שנה א', בתום סמסטר ב' של אותה שנה. לאחר אישור יו"ר הוועדה יחויב בכל דרישות המסלול החדש תוך התאמה והתחשבות בדרישות המסלול הישן אותן מילא כבר.

הפסקת לימודים

תלמיד שנקלע למצב לימודים לא תקין, על פי נהלי הרשות ללימודים מתקדמים (פרק הרשות ללימודים מתקדמים), יופסקו לימודיו.

תכניות מיוחדות

המחלקה למנהל ומדיניות ציבורית:

MPA - מוסמך במנהל ומדיניות ציבורית לימודי התמחות בביקורת ציבורית ופנימית

מנהל התכנית ויועץ אקדמי: ד"ר יאיר זלמנוביץ

מטרת הלימודים

לימודי התמחות בביקורת ציבורית ופנימית מתקיימים במסגרת ביה"ס למדעי המדינה מתקיימים במסלול ב' בלבד. מטרת הלימודים הנה הרחבת והעמקת הידע וההשכלה של התלמידים בתחומי הביקורת הציבורית והפנימית, בתחומים משיקים ובנושאי רקע. הלימודים ייחשבו כקרדיטוריים לתואר מוסמך, לאחר שהתלמיד יעמוד במכלול התנאים הנדרשים לקבלת התואר.

תכנית זו הוכרה ע"פ חוק הביקורת הפנימית, סעיף 3 (א) (5).

תנאי קבלה

- ללימודים אלו רשאים להגיש מועמדות בעלי תואר ראשון במדע המדינה או במקצועות קרובים העונים לדרישות הבאות:
- בעלי ניסיון בתחומי המינהל ו/או הביקורת המקצועית.
 - ציונם הסופי לתואר הראשון הוא 76 לפחות בכל אחד מחוגי הלימוד.
 - עמדו בראיון אישי.
 - אושרו ע"י ועדת קבלה.

מועמדים שהתקבלו לתכנית ואינם בוגרי החוג למדע המדינה, חייבים בשלשה קורסי השלמה, הכרוכים בתשלום נפרד והמתקיימים בקיץ לפני תחילת שנת הלימודים. קורסי ההשלמה הם:

- מבוא למנהל ציבורי
 - מבוא לממשל ופוליטיקה
 - מערכת פוליטית ישראלית
- עליהם לעמוד בממוצע של 76 לפחות כתנאי קבלתם.

תנאים מיוחדים

- תכנית הלימודים בנויה במתכונת קורסים סמסטריאליים ותימשך שנתיים. בהיקף כולל של 48 שעות סמסטריאליות. התכנית מרוכזת ביום אחד בשבוע, יום ה'.
 - ההשתתפות בקורסים אלו היא חובה;
 - בקורסים בתחומים משיקים ובתחומי רקע, יודגשו ההקשרים ויילמדו נושאים השזורים בתחומי הביקורת המקצועית.
- תלמיד שלומד בתכנית זו (לאחר שעמד בדרישות לצורך לימודים במסלול), ישתתף בסה"כ בקורסים בהיקף של 48 שש"ס כדלקמן:

1. שנה א'

- ביקורת המדינה בישראל (4 שש"ס).
- יסודות הביקורת הפנימית א' (4 שש"ס).
- ביקורת מערכות ממוחשבות (4 שש"ס).
- השלטון המקומי בישראל – בקרה, ביקורת ופיקוח כספי (4 שש"ס).
- סדנת מחקר (4 שש"ס).

2. שנה ב'

- גישות ואסכולות במינהל הציבורי (4 שש"ס).
- יסודות הביקורת הפנימית ב' (4 שש"ס).
- ביקורת המדינה בעולם – היבטים השוואתיים (4 שש"ס).
- חשבונאות ניהולית (4 שש"ס).
- סמינר בתחום הביקורת (4 שש"ס).

בסמסטר השני של השנה השנייה יבצע התלמיד, במקביל ללימודיו, מטלה מונחית של ביקורת בתנאי אמת (8 שש"ס). נושא המטלה יאושר על-ידי מנהל התכנית.

בחינת גמר

מעבר לחובת השתתפות בקורסים כנ"ל יהיה כל תלמיד במסלול ב' חייב בבחינת גמר. לבחינת הגמר יוכל לנשט רק תלמיד שהשלים את כל חובותיו בקורסים. בחינת הגמר מתקיימת פעמיים בשנה, בחודשים מאי ונובמבר. פרטים נוספים על בחינת הגמר ניתן לקבל במזכירות תואר שני בביה"ס.

ציון המעבר המינימלי לבחינת גמר הוא 76.

קביעת הציון הסופי

הציון הסופי יקבע באופן הבא:

1. ממוצע הציונים בכל הקורסים מהווים 70% מהציון הסופי - יתכן משקל שונה לקורסי החובה בתכנית.
 2. ציון בחינת גמר מסכמת (30%).
- לא יתבצע תיקון שקלול למ"א לאחר שהשקלול הסופי נקלט במדור בוגרים.

הפסקת הלימודים

כפי שנקבע בתקנון לימודי התואר השני, ימליץ החוג בפני הדיקן ללימודים מתקדמים להפסיק את לימודיו של תלמיד שנקלע למצב לימודים לא תיקון.

MPA - מוסמך במנהל ומדיניות ציבורית

לימודי התמחות במנהל השלטון המקומי

מנהל התכנית ויועץ אקדמי: **פרופ' ערן ויגודה-גדות**

מטרת הלימודים

תכנית לימודי ההתמחות לתואר שני במנהל השלטון המקומי מכוונת להקנות לתלמידים ידע רחב בנושאי ניהול ומנהל השלטון המקומי בישראל תוך הבנת מאפייניו, מרכיביו, תפוקותיו, והסביבה בה הוא פועל. התכנית תשלב ידע תיאורטי בנושאי ממשל ומנהל עם בסיס מתודולוגי ואמפירי המהווה חלק בלתי נפרד מהמחקר והידע בתחום. התכנית הינה בין-דיסציפלינארית ומשלבת קורסים בפוליטיקה עירונית, מנהל ציבורי, ניהול והתנהגות ארגונית, משאבי אנוש, תכנון ארגוני וניהול כספי, גאוגרפיה עירונית, ניהול משאבי טבע וסביבה, חוק ומשפט עירוני, ביקורת ציבורית, וכיו"ב. התכנית מיועדת לקבוצה מצומצמת של ראשי עיריות, ראשי רשויות מקומיות, ובכירים הנושאים בתפקידים מנהליים שונים בגופים אלה. כמו כן תקלוט התכנית מדי שנה מספר מצומצם של סטודנטים צעירים בעלי כישורים גבוהים שאינם עובדים במערכות ממשל מקומי אך רואים בו פוטנציאל תעסוקתי והתמחותי בעתיד. בכך מתכוונת התכנית לפתח עתודה רעננה, משכילה ואיכותית שתתרום לשיפור השלטון המקומי בשנים הבאות. התכנית נלמדת במסגרת מסלול ב' בלבד ונבנתה בשיתוף מלא עם מרכז השלטון המקומי.

תנאי קבלה

1. ציון של 80 לפחות בלימודי התואר הראשון ולא פחות מציון 76 בכל אחד מחוגי הלימוד.
2. עמידה בהצלחה בלימודי השלמה לאלו שאינם בוגרי מדעי המדינה.
3. ראיון אישי על ידי ועדה אקדמית מטעם החוג ונציג המרכז לשלטון מקומי.
4. מסמכים המעידים על נסיון או רקע ניהולי הולם בתחום מנהל השלטון המקומי (למעט לסטודנטים צעירים).

למועמדים לתכנית יחושב ציון סכמ קובע על פי מכלול נתונים והוא זה שיקבע באם יתקבלו לתכנית.

משך הלימודים שנתיים.

לימודי השלמה

תלמידים שחסרי רקע במדעי המדינה יחויבו בהשלמת הקורסים הבאים כתנאי לקבלתם לתכנית:

1. מבוא למנהל ציבורי
 2. מערכת פוליטית בישראל
 3. מבוא לממשל ופוליטיקה
- לימודי השלמה יתקיימו במרוכז בסמסטר הקיץ הקודם לפתיחת שנת הלימודים (בחודשים יולי-ספטמבר) וכרוכים בתשלום נפרד.

תכנית הלימודים

התכנית מרוכזת ביום לימודים אחד בשבוע, יום ג' ותמשך ארבעה סמסטרים שהם שתי שנות לימוד אקדמיות. התכנית מועברת במסלול לימודים עם פרויקט גמר ותכלול 12 קורסים בני 4 שעות כל אחד (48 ש"ס) על פי הפירוט הבא:

שנה א'

סמסטר א' – 2 קורסי חובה וקורס בחירה אחד

סמסטר ב' – קורס חובה אחד ו-2 קורסי בחירה

שנה ב'

סמסטר א' – 3 קורסי בחירה

סמסטר ב' – 3 קורסי בחירה (מתוכם קורס הכולל הנחיה לפרויקט הגמר)

פרויקט גמר

בתום הלימודים ידרשו התלמידים להגיש פרויקט גמר מסכם על פי הנוהלים. עמידה בהצלחה בפרויקט הגמר בציון 76 לפחות הנה תנאי לזכאות לתואר.

קביעת הציון הסופי

הציון הסופי יקבע באופן הבא:

3. ממוצע הציונים בשלושת קורסי היסוד (30%).
4. ממוצע הציונים ב 9 הקורסים האחרים (40%).
5. ציון פרויקט הגמר (30%).

MPA - מוסמך במנהל ומדיניות ציבורית

לימודי התמחות במינהל ומדיניות ציבורית למנהלים

מנהל התכנית ויועץ אקדמי: פרופ' אהרון כהן

מטרת הלימודים

ביה"ס למדעי המדינה באוניברסיטת חיפה מציע תכנית לימודים לתואר שני במדעי המדינה – התמחות במינהל ומדיניות ציבורית המתוכננת ומותאמת באופן מיוחד למנהלים.

מטרת מסגרת לימודים זו להרחיב ולהעמיק את הידע של המנהל על מופעי המינהל הציבורי ועל פעילותם של ארגונים ציבוריים, ולהקנות למשתתפים כלי חשיבה וניתוח בתחום המינהל והמדיניות הציבורית.

התכנית מכוונת למנהלים, בעלי תואר אקדמי וניסיון ניהולי מעשי, הרוצים בהעמקה ובפיתוח הידע ובהגברת המיומנות הניהולית שלהם.

הידע ששירכש יאפשר למנהל הבנה טובה יותר של הכוחות הפנימיים הפועלים בארגון וההיבטים החיצוניים של סביבת הארגון, המשפיעים על תפקודו בסביבה המודרנית מהירת השינויים.

תכנית המוסמך למינהל ומדיניות ציבורית למנהלים, מהווה הזדמנות עבור המנהל וארגונו לרתום לצדם את יתרונותיו של ביה"ס למדעי המדינה באוניברסיטת חיפה, את הידע והתנאים בהם מצוייד החוג, לשם השבתם של כישורי הניהול והחדרתם של ידע ורעיונות חדשים לארגון.

תנאי קבלה

רשאי להגיש מועמדותו מי שעומד בתנאים הבאים:

1. בעל תואר "בוגר אוניברסיטה" (ב"א) בציון 76 ומעלה בכל אחד מחוגי הלימוד (עם אישור זכאות לתואר רשמי).
2. עדיפות לבעלי ניסיון ניהולי של 5 שנים לפחות.
3. ממלא תפקיד ניהולי בכיר.
4. אישור היועץ האקדמי.

שכר לימוד

תלמידים בתכנית הלימודים הייחודית "מינהל ציבורי למנהלים" ישלמו שכ"ל שונה/גבוה משכ"ל רגיל לתואר שני. (כפי שמצוין במדריך לנרשמים לאוניברסיטת חיפה, סעיף תקנון שכר לימוד).

מועמדים שיתקבלו, והם בעלי תואר "בוגר אוניברסיטה" בתחום שאינו מדעי המדינה, יהיו במעמד של תלמידים על-תנאי ויחויבו במספר קורסי השלמה, שילמדו בקיץ שלפני תחילת הלימודים בחודשים יולי-ספטמבר. תשלום ייגבה עבור קורס מבוא למנהל ציבורי בלבד. קורסי ההשלמה הם:

1. מבוא למינהל ציבורי.
2. מבוא לממשל ופוליטיקה.

3. המערכת הפוליטית הישראלית.
 בתוכנית לימודים זו, הלימודים מתקיימים במסלול ללא תיזה בלבד (מסלול ב'). התכנית מרוכזת ביום לימודים אחד בשבוע, יום ה'. התלמיד ילמד את מסגרת הלימודים המלאה המפורטת להלן הכוללת 48 שש"ס, ובנוסף לכך יבצע פרקטיקום ניהולי.
 המועבר משנת הלימודים הראשונה לשנת הלימודים השניה מותנה בהשגת ציון ממוצע של 65 לפחות בכל קורסי שנה א'. משך הלימודים שנתיים.

נושאי הלימוד בחלוקה לשנים וסמסטרים

שנה א'

סמסטר א'

1. גישות ואסכולות במינהל הציבורי 4 שש"ס
2. שיטות מחקר במינהל 4 שש"ס
3. קביעת מדיניות ציבורית 4 שש"ס

סמסטר ב'

1. התנהגות ארגונית במינהל הציבורי 4 שש"ס
2. תכנון ותקצוב במינהל הציבורי 4 שש"ס
3. ביקורת ואתיקה ציבורית 4 שש"ס

שנה ב'

סמסטר א'

1. ניהול ופיתוח משאבי אנוש במנהל הציבורי 4 שש"ס
2. רפורמות ושינוי במנהל הציבורי בישראל 4 שש"ס
3. תכנון אסטרטגי/ או קבלת החלטות 4 שש"ס

סמסטר ב'

1. הערכת מדיניות ציבורית ויישומה 4 שש"ס
2. פיתוח מנהיגות ניהולית ו/או ניהול קונפליקטים 4 שש"ס
3. משפט מינהלי 4 שש"ס

פרקטיקום ניהולי

כל תלמיד יחויב להשתתף בפרקטיקום ניהולי ולבצע פרויקט לימודי יישומי – עבודה מעשית בארגון ציבורי. מטרת הפרקטיקום לסייע ביישום מסגרות ניתוחיות תיאורטיות לקטע של מציאות ניהולית מורכבת. לכל תלמיד ייקבעו המסגרת הניתוחית והארגון הציבורי, בו יעסוק בסמסטר האחרון של השנה השניה ובסמסטר הקיץ.
 הפרקטיקום הניהולי מהווה את פרויקט הסיכום למסלול לימודי זה.

קביעת הציון הסופי

הציון הסופי יקבע באופן הבא:

מוצע הציונים בכל הקורסים 70% – יתכן משקל שונה לקורסי החובה בתכנית.
ציון הפרקטיקום הניהולי 30% – לא יתבצע תיקון שקלול למ"א לאחר שהשקלול הסופי נקלט במדור בוגרים.

המחלקה ליחסים בינלאומיים:

MA- מוסמך ביחסים בינלאומיים

לימודי התמחות בניהול משא ומתן וקבלת החלטות ביחסים הבינלאומיים (MA)

מנהל התכנית ויועץ אקדמי: פרופ' אבי בן צבי

מטרת הלימודים

ההתמחות המוצעת שואפת, בראש ובראשונה, להקנות לתלמידיה הבנה מעמיקה של טבעה וקווי אפיונה הייחודיים של הסביבה הבינלאומית העכשווית ויכולת התמודדות עם צרכיה ואילווציה באמצעות המדע והאמנות של ניהול משא ומתן וקבלת החלטות. נדבך מרכזי בהתמחות זו יהווה לימוד טקטיקות ושיטות לניהול משא ומתן בתהליכי קבלת החלטות, תוך התמקדות בשני קטבים: הקוטב השיתופי, המושתת בעיקרו על צעדים בוני אמון, מחוות וחיפוש מכנה משותף (כשהשימוש במנופי לחץ הינו שולי); והקוטב הכפייתי, המושתת בעיקרו על מהלכים כוחניים של הרתעה, אכיפה ולחץ, ותוך כדי בחינת יתרונותיהם וחסרונותיהם היחסיים של שתי הטקטיקות. במסגרת זאת יושם דגש מיוחד על קשת האתגרים במישורים הדיפלומטיים והאסטרטגיים שבפניהם ניצבת היום ישראל – כבסיס לימודי מרכזי וכמקור להפקת לקחים ויישום רפורמות. עם זאת, ההתמחות חורגת ביסודה מהקשר אזורי או תחומי בודד ומוגדר, והיא נועדה להעשיר ולספק כלים מחשבתיים וניתוחיים, תובנות וידע מקיף, מגוון ורב-תחומי.

התמחות זו כוללת מספר עוגנים ומוקדי לימוד והתמחות מרכזיים (משא ומתן, קבלת החלטות, אסטרטגיה ודיפלומטיה); וזאת תוך כדי שיקוף ההוויה הבינלאומית בעידן שלאחר המלחמה הקרה, ותוך ראייה אינטגרטיבית של התהליכים המתרחשים בה. היא איננה חותרת לפיתוח מיומנויות, תובנות או בסיס ידע במתחם מוגדר וספציפי בודד, אלא להרחבת האופקים במכלולים ותחומים שונים ומגוונים המטופלים בהקשר מערכתי כולל, כמו-גם לפיתוח כלים ותובנות שנועדו להעניק פרספקטיבה חדשה לטיפול במגוון רחב של סוגיות המשפיעות או מעוצבות בסביבתה הדיפלומטית והאסטרטגית של ישראל.

קהל היעד

בוגרי תכניות לימוד במדעי החברה, בעלי ניסיון ניהולי הן במגזר הציבורי והן במגזר הפרטי, שיש להם עניין לעגן את פעילותם השוטפת בהקשר מושגי, אזורי והשוואתי רחב, ושהינם בעלי ניסיון ניהולי בהקשר בינלאומי של שלוש שנים לפחות. קהלי היעד המרכזיים הם אלו הנדרשים לנהל משא ומתן מעשי ולקבל החלטות מעשיות - הן בשירות הציבורי-ממשלתי והן במגזר העסקי, כמו גם בארגונים בינלאומיים, שבפניהם אופק של פעילות מעשית ענפה בסביבה אסטרטגית מקומית, אזורית וגלובלית מורכבת ורב-תפנים.

תנאי קבלה

זכאים להגיש מועמדותם לתוכנית בעלי תואר "בוגר" ממוסד מוכר להשכלה גבוהה בארץ או בחו"ל שהשיגו ציון סופי של 80 לפחות.

א. ניסיון ניהולי בהקשר בינלאומי של שלוש שנים לפחות.

ב. מועמדים לתוכנית שלא למדו מדע המדינה במסגרת לימודיהם לתואר ראשון, יחויבו ללמוד את שיעורי ההשלמה הבאים בסמסטר הקיץ שלפני תחילת לימודיהם בתוכנית:

1. מבוא ליחסים בינלאומיים.
2. מבוא לממשל ופוליטיקה.
3. מבוא למנהל ציבורי.

על המועמדים להשיג ציון ממוצע משוקלל של 80 לפחות בשלושת שיעורי ההשלמה הללו כתנאי לקבלתם כתלמידים מ המניין לתואר שני בתוכנית ההתמחות.

תכנית הלימודים

בנוסף לסמסטר הקיץ המקדים שנועד לשיעורי ההשלמה, תכלול התוכנית 3 סמסטרים רצופים שיימשכו שנה מלאה והיא תורכב מיום וחצי של לימודים מרוכזים בשבוע (יום ו' בבוקר ויום נוסף).

בסמסטר א' של הלימודים בתוכנית ילמדו התלמידים ב את קורסי היסוד מלימודי החובה (12 שש"ס). בסמסטר ב' ילמדו התלמידים את קורסי החובה היישומיים (12 שש"ס). בסמסטר ג' ילמדו התלמידים את קורסי הבחירה (12 שש"ס).

תנאי סיום הלימודים בתוכנית

התוכנית תכלול מסלול לימודים אחד*, שאינו כולל עבודת גמר מחקרית אך מחייב הגשת פרויקט גמר בהיקף של עבודה סמינריונית מורחבת (כ-40 עמודים). משקלו היחסי של פרויקט הגמר בשקלול ציון הגמר יהיה 30%. הציון המינימאלי הנדרש בפרויקט הגמר יהיו 80. 70% נוספים של הציון יורכבו מממוצע הציונים המשוקלל בכל השיעורים. כל השיעורים בתוכנית יהיו קורסי סמינר בדרג מ"א, שהקרדיט עליהם יהיה 4 שש"ס.

* במקרים מיוחדים תתאפשר קבלת מועמדים למסלול מחקרי. מועמדים אלה ידרשו להשיג ציון סופי של 85 לפחות בלימודיהם לתואר בוגר ממוסד מוכר להשכלה גבוהה בארץ או בחו"ל, והם יחויבו בכתיבת עבודת מ.א. בהיקף מלא. מספר שעות הלימוד שיידרש מהם

יהיה 32 שש"ס. תלמידי המסלול המחקרי יחויבו בכל קורסי החובה בהיקף כולל של 24 שש"ס ובנוסף יחויבו בלימוד קורס החובה בסדנת מחקר (4 שש"ס) כמו כן ילמדו סמינר בחירה אחד ממאגר הסמינרים המוצעים בהיקף של 4 שש"ס.

תכנית מ"א לתלמידי המכללה לביטחון לאומי

יועץ אקדמי: פרופ' גבריאל בן-דור

כללי

תכנית זו מיועדת לתלמידי המכללה לביטחון לאומי של צה"ל ולממלאי תפקידים בכירים בכוחות הביטחון.

תנאי הקבלה

לתכנית יתקבלו תלמידי המכללה לביטחון לאומי (להלן – קורסי מב"ל) שיעמדו בתנאי הקבלה הכלל-אוניברסיטאים לתואר השני. כמו כן, יתקבלו תלמידים מקרב כוחות הביטחון (להלן – תכנית תל"ם) בעלי תואר "בוגר אוניברסיטה" (ב"א) בציון 76 לפחות בכל אחד מהחוגים ואשר עברו ראיון אישי.

מסלולי לימוד

א. **תלמידי המכללה לביטחון לאומי** (תכנית מב"ל) ילמדו במסלולים א'+ב': חוג ראשי (במסגרת האוניברסיטה) ושיעורי בחירה הניתנים במסגרת תכנית הלימודים של המכללה לביטחון לאומי. במקרים מיוחדים כאשר הסטודנט השיג ציון משוקלל של 90 לפחות ובהמלצת ועדת הדוקטורט הבית ספרית, יורשה לכתוב עבודת גמר מחקרית – תיזה. תלמיד כזה יחוייב בשני הקורסים הבאים:

1. גישות ואסכולות במדע המדינה
2. סדנת מחקר

תלמידי תכנית המב"ל במסלול ב' יידרשו לכתוב עבודה שנתית.

ב. **תלמידי תכנית תל"ם (הקורס המקביל)** ילמדו במסלול ב' וישתתפו בקורסים בהיקף כללי של עד 44-48 שש"ס כדלקמן:

1. ארבעה קורסי חובה בנושאים מתודולוגיים ובסוגיות מרכזיות הנוגעות לנושא של ביטחון לאומי.

קורסי החובה כוללים:

א. שיטות מחקר	4 שש"ס
ב. גישות ואסכולות במדע המדינה	4 שש"ס
ג. סוגיות בביטחון הלאומי של ישראל	4 שש"ס
ד. גיאופוליטיקה של המזרח	4 שש"ס

2. שלושה קורסי בחירה במינהל ובביטחון לאומי ובינלאומי 4 שש"ס כל אחד

3. שיעורי בחירה במסגרת המכללה לביטחון לאומי לתלמידי קורס מב"ל או במסגרת האוניברסיטה לתלמידי תכנית תל"ם בדרג 3 לפחות.

תלמידי תכנית תל"ם ידרשו לעמוד בבחינת גמר או בהגשת פרויקט גמר. תינתן אפשרות בחירה בין בחינת גמר לבין פרויקט גמר. (פרטים על פרויקט גמר ניתן לקבל במזכירות החוג).

קביעת ציון סופי

לתלמידי מב"ל

הציון הסופי יקבע באופן הבא:

1. ממוצע הציונים בכל הקורסים (80%).
2. ציון העבודה השנתית (20%).

לתלמידי תכנית תל"ם (הקורס המקביל):

הציון הסופי יקבע באופן הבא:

1. ממוצע הציונים בכל הקורסים (70%).
2. ציון בחינת גמר/פרויקט הגמר (30%).

לא יתבצע תיקון שקלול למ"א לאחר שהשקלול הסופי נקלט במדור בוגרים.

לימודים לקראת תואר דוקטור (Ph.D.)

יו"ר ועדת דוקטורט: פרופ' אבי בן צבי

תנאי קבלה לשלב א'

רשאי להגיש מועמדותו לתואר דוקטור כל בעל תואר שני (מ"א) במדע המדינה מאוניברסיטה מוכרת בארץ או בחוץ לארץ, שהשיג לפחות ציון טוב (80) בלימודיו לתואר שני וציון טוב מאד (86) בעבודת גמר מחקרית. מועמדים אשר סיימו לימודיהם לתואר שני ללא כתיבת עבודת גמר מחקרית, יוכלו להגיש את מועמדותם למסלול השלמות לדוקטורט, במידה והשיגו ציון 86 לפחות בלימודי המוסמך. במסגרת לימודי השלמות, יהיה על התלמיד לכתוב עבודת גמר מחקרית אשר תזכה לציון 86 לפחות ובנוסף רשאית ועדת הלימודים לתואר שלישי לדרוש השלמת קורסים נוספים לפי שיקול דעתה. רק לאחר עמידה בתנאי זה יוכל המועמד להגיש מועמדותו לתוכנית הדוקטורט בחוג.

בקשת הקבלה תוגש בכתב ליו"ר ועדת הדוקטורט בצירוף:

1. תקציר קורות חיים.
 2. תעודת זכאות לתארים ראשון ושני, כולל גיליונות ציונים.
 3. שתי המלצות של מרצים שיכולים להעיד על הפוטנציאל של המועמד/ת למחקר אקדמי (אחת מהן ממנחי התזה).
 4. העתק אחד מעבודת התזה.
 5. הצהרת כוונות לעבודת הדוקטורט, שתכלול:
 - א. נושא העבודה.
 - ב. שאלת המחקר המרכזית.
 - ג. שנים שלושה פרטי ביביוגרפיה מרכזיים לנושא.
 - ד. השיטות המיועדות של החקירה (ארכיונים, ראיון וכיו"ב).
 6. היקף ההצהרה: מקסימום עמוד מודפס (כ-350 מילים).
- מכתב מחבר סגל בביה"ס המאשר את הסכמתו להדריך את המועמד בנושא הנידון.

מעבר לשלב מחקר ב'

1. כדי לעבור משלב מחקר א' לשלב ב', יגיש התלמיד הצעת מחקר שתכלול תכנית מפורטת של המחקר. ועדת הדוקטורט תזמן את התלמיד להגן על הצעת המחקר שלו ולהשיב על שאלות המתייחסות לרקע התיאורטי שלה.
2. הוועדה רשאית לקבל את ההצעה, לדחותה או לדרוש תיקונים ושינויים.
3. לאחר אישור ההצעה, יעבור המועמד לשלב מחקר ב'. פרק הזמן הרגיל להשלמת החובות ולביצוע עבודת המחקר הוא שלוש שנים מיום אישור ההצעה.

משך הלימודים

משך הלימודים לתואר שלישי הוא ארבע שנים. שנה א' מיועדת לכתיבת הצעת המחקר. שנה ב' ג' ו-ד' מיועדות לכתיבת עבודת המחקר. לצורך הארכה מעבר לתקופה זו, נדרשת המלצת יו"ר ועדת הד"ר בביה"ס ואישור הרשות ללימודים מתקדמים.

לימודי דוקטורט

מדריך עבודת הד"ר יקבע לתלמיד המחקר את תכנית הלימודים שלו ואת היקפה; ועדת הד"ר בביה"ס תאשר את התכנית והיקפה. הוועדה רשאית להטיל על התלמיד חובת בחינה (בכתב או בעל פה) בשיעורים שהתלמיד נדרש להשתתף בהם; בסמינריונים נדרשת רק חובת השתתפות פעילה.

דרישות אקדמאיות נוספות (כגון שפה זרה) תהיינה בהתאם לתקנון הרשות ללימודים מתקדמים.

מועדי קבלה

לתואר שלישי אפשר להתקבל פעמיים בשנה: מ-15 בינואר עד 15 בפברואר ומ-15 בספטמבר עד 15 באוקטובר.

מסלול ישיר לדוקטורט

- א. מועמד המבקש להירשם כתלמיד מן המניין למסלול ישיר לד"ר, חייב להיות בעל תואר ראשון ממוסד מוכר להשכלה גבוהה בארץ או בחו"ל, ואשר השיג בלימודי התואר הראשון בשני החוגים בהם למד ציון משוקלל של 90 לפחות.
- ב. התלמיד נדרש לשמוע קורסים מתוכנית המ"א של החוג במסלול א' בהיקף 32 שש"ס לפחות.
- ג. במסגרת היקף הלימודים הנ"ל על התלמיד לכתוב שתי עבודות סמינריוניות ולקבל בכל אחת מהן ציון 90.
- ד. תלמיד שיעמוד במטלות הלימודים ובציונים הנדרשים ויגיש בתום שנתיים את הצעת המחקר והיא תאושר על-ידי הגורמים האקדמיים, יעבור לתלמיד מחקר שלב ב' ויקבל תעודת מוסמך.

בית-הספר לניהול

לימודים לתואר שני במינהל עסקים MBA

ראש בית-הספר: פרופ' שיזף רפאלי

חברי הסגל האקדמי

פרופסור מן המניין: פרופ' נחום ביגר, פרופ' יצחק הרפז, פרופ' אילן משולם (מומחה), פרופ' שיזף רפאלי, פרופ' אליעזר שליפר (אמריטוס).

פרופסור חבר: פרופ' יוסף יגיל, פרופ' סטיבן פלאוט.

מרצה בכיר: ד"ר אביב שהם.

מרצה: ד"ר דוד בודוף, ד"ר שלמה הראלי, ד"ר דפנה רבן, ד"ר אילה רובין, ד"ר יעל שטיינהרט.

עמית הוראה: ד"ר ניסים בן-דוד, ד"ר יאיר ברזון, ד"ר בועז ברזילי, ד"ר עמוס ברנס, ד"ר ניצה ברקן, ד"ר אורן גזל-אייל, ד"ר גרהם ג'קסון, ד"ר דורה זאל, ד"ר אליאס זיידן, ד"ר שרה לב, רו"ח אילן להט, פרופ' אהוד מקוב, פרופ' בוריס פורטנוב, רו"ח אילן פרוינד, ד"ר שי צפרי, ד"ר דורון קליגר, ד"ר לימור ריזה, אריה רשף, ד"ר משה שרעבי.

מזכירות בית-הספר

מינהלנית: **גב' שולה ליבנה**

עוזר מינהלי לראש בית הספר: **גב' טניה ליבשבסקי**

מרכזת תכנית: **גב' ליטל בלוג**

תכנית מוסמך במינהל עסקים — התמחות בניהול ארגונים ללא כוונת רווח (אלכר"ים):

גב' רוד דנה-טרון, טלפון: 04-8288489

מרכזת תכנית מוסמך במינהל עסקים התמחות בניהול נדל"ן ושמאות מקרקעין:

גב' הדס אורן, טלפון: 04-8249919

מרכזת תכנית מוסמך במינהל עסקים בשפה האנגלית: **גב' ויקטוריה בראט**

טלפון: 04-8288732

שעות הקבלה: ימים ב-ד בין השעות 11:00-13:00

יום ה' 18:00-15:00, יום ו' 11:00-9:00

טלפון: 04-8249193

פקס: 04-8249194

מיקום מזכירות בית הספר: בניין ג'יקובס, קומה 6, חדר 605

אתר האינטרנט: <http://mba.haifa.ac.il> דואר אלקטרוני: mba@mba.haifa.ac.il

הלימודים לתואר שני (MBA)

יו"ר הוועדה החוגית: פרופ' יוסי יגיל

תכנית מוסמך במינהל עסקים (MBA) – למנהלים

כללי

התכנית מאופיינת באינטנסיביות רבה, במגוון רחב של קורסים וסדנאות ובכך שהלימודים נמשכים ברצף, במהלך כ-18 חודשים.

מאפיינים ייחודיים של התכנית:

1. לימודים ועבודה במקביל: הקורסים מרוכזים בשני ימי לימוד: יום חמישי אחרי הצהריים, ויום שישי. סידור זה מאפשר למנהל הלימוד לרכוש תואר שני מבלי לקטוע את מסלול קידומו.
2. משך לימודים קצר: הלימודים מתפרשים על פני כ-8 תקופות רצופות, הנמשכות כל אחת תשעה שבועות. כן מקיים בית הספר סדנאות קצרות וסמינרים. משך הזמן הקלנדרי של הלימודים קצר מתכנית לימוד מקבילות בארץ.
3. כתת לימוד נפרדת: תלמידי התכנית לומדים את כל הקורסים בקבוצה נפרדת ומגובשת. הם זוכים לתנאי לימוד משופרים, הכוללים בין השאר עזרי הוראה מיוחדים וחומר לימודי ייחודי.
4. חוויית לימודים איכותית: הלימודים בקבוצה מגובשת, הרקע האקדמי ההטרוגני של הלומדים והניסיון הניהולי הרב גוני שלהם – מאפשרים חילופי רעיונות בין המשתתפים. המורים מדגישים את האוריינטציה היישומית של חומר הלימוד ושילוב התיאוריה והמעשה תורמים לאיכות הניסיון ולחוויית הלמידה בתכנית.
5. פורום עסקים: הלומדים בתכנית משתתפים במפגשים עם בכירים במגזרי עסקים שונים מישראל ומחו"ל. למפגשים מתכונת של הצגת נושא עסקי וקיום דיון בהשתתפות הלומדים. גם מוסמכי התכנית ממחזורים קודמים נוטלים חלק פעיל במפגשים אלה.
6. פיתוח קשרים עסקיים באמצעות מוסמכי התכנית: המפגשים השונים עם תלמידי המחזור והמוסמכים ממחזורים קודמים מסייעים ביצירת קשרים חברתיים ועסקיים, זיהוי הזדמנויות תעסוקה ואיתור הזדמנויות עסקיות.

מטרת הלימודים

התכנית מכוונת למנהלים בעלי רקע אקדמי וניסיון ניהולי הרוצים לפתח ולקדם את יכולתם הניהולית.

מטרת התכנית להקנות כלים לשיפור החלטות ניהוליות. התכנית מרחיבה ומעמיקה את הידע הדרוש לפעילות מוצלחת בסביבה תחרותית ומהירת שינוי.

במהלך הלימודים מוצגות גישות עדכניות לניהול, מודלים תיאורטיים ושיטות בנות יישום.

תנאי הקבלה

יכולים להגיש בקשות לקבלה ללימודים מועמדים העונים על כל התנאים הבאים:

- בעלי תואר בוגר אוניברסיטה ממוסד מוכר להשכלה גבוהה בארץ או בחו"ל, בציון גמר של 80 ומעלה*.
- בעלי 3 שנות ניסיון ניהולי או מקצועי לאחר סיום התואר הראשון.
- עמדו בבחינת ה-GMAT וקיבלו ציון מינימלי שייקבע מעת לעת.
- מועמדים בעלי תואר שלישי מאוניברסיטאות מוכרות יקבלו פטור מבחינת ה-GMAT.
- בעלי תואר שני מאוניברסיטאות מוכרות, רשאים לבקש פטור מבחינת ה-GMAT**.
- בעלי ידיעה ושליטה בשפה האנגלית ברמה נאותה.
- ההחלטה על קבלה סופית תתקבל לאחר ראיון.

* מועמדים בוגרי אוניברסיטאות מוכרות מחו"ל וכן בוגרי אוניברסיטאות בעלות שלוחות בישראל, אשר פועלות באישור המועצה להשכלה גבוהה, יחויבו לעמוד בהצלחה בבחינת ה-GRE כתנאי לקבלתם.

** בעלי תארים אקדמיים מתקדמים ממוסדות מוכרים להשכלה גבוהה בארץ ונושאי משרות בכירות בניהול יהיו רשאים להגיש בקשה לפטור מבחינת ה-GMAT. ועדת ההוראה תדון בכל הבקשות לפטור מבחינת ה-GMAT ובהכרה בבחינת מיון כתנאי להרשמה ולקבלה.

המתקבלים, בעלי תואר ראשון ממוסד מוכר להשכלה גבוהה ששפת ההוראה בו אינה עברית, חייבים לעמוד בבחינת ידע בעברית ברמה הנדרשת ע"י האוניברסיטה, במהלך לימודיהם כתנאי לזכאותם לתואר מוסמך.

מבנה הלימודים

הלימודים מתקיימים במסלול ב' בלבד (ללא כתיבת עבודת גמר מחקרית).

התכנית כוללת כ-24 קורסים וסדנאות.

הלימודים מתפרשים על-פני 7 או 8 תקופות רצופות, שכל אחת מהן נמשכת כ-12 שבועות (שמונה שבועות לימודים ושבעה אחד המיועד לבחינות).

הקורסים מרוכזים בימי חמישי מהצהריים וימי שישי עד הצהריים.

חלק מן הקורסים ניתן בשפה האנגלית ע"י מרצים אורחים מאוניברסיטאות בחו"ל ומישראל. הלימודים יתחילו במהלך הסמסטר השני בשנת 2009.

תחומי הלימוד

- כלכלה ושיטות כמותיות
- התנהגות ארגונית ומשאבי אנוש
- מימון, ניהול פיננסי ושוקי הון
- שיווק
- מידע עסקי ובקרה
- ניהול ואסטרטגיה

הזכאות לתואר מוסמך

למסיימים יוענק התואר "מוסמך האוניברסיטה במינהל עסקים" (MBA). תואר זה יוענק בתנאים הבאים:

1. התלמיד השלים את לימודיו על-פי דרישות בית-הספר והרשות ללימודים מתקדמים, הן מבחינת המכסה הנדרשת של הקורסים והן מבחינת הרכב הקורסים.
2. התלמיד השיג ציון מעבר בכל אחד מהקורסים (65 לפחות).
3. התלמיד השיג ממוצע משוקלל סופי של 76 לפחות.
4. הממוצע המשוקלל הסופי יחושב באופן הבא:

80%	ציוני הקורסים שנלמדו במסגרת התכנית
20%	ציון פרויקט הסיום
5. התלמיד הסדיר את כל חובותיו לאוניברסיטה.

תכנית מוסמך במינהל עסקים (MBA) – התמחות בניהול ארגונים (ללא כוונת רווח (אלכ"ר))

כללי

הלימודים יתחילו במהלך הסמסטר השני בשנת 2009. התכנית מאופיינת באינטנסיביות רבה, במגוון רחב של קורסים וסדנאות ובכך שהלימודים נמשכים ברצף, במהלך כ-18 חודשים. מאפיינים ייחודיים של התכנית:

1. **לימודים ועבודה במקביל:** הקורסים מרוכזים ביום לימוד אחד בשבוע: יום שלישי מהשעה 09.00 ועד 19.00. סידור זה מאפשר למנהל הלומד לרכוש תואר שני מבלי לקטוע את מסלול עבודתו השוטפת.
2. **משך לימודים קצר:** משך התכנית כולה הוא כשנה וחצי. הלימודים מתפרשים על פני כשמונה תקופות רצופות, הנמשכות כל אחת תשעה שבועות. בנוסף, מקיים בית הספר מעת לעת סדנאות קצרות.
3. **כתת לימוד נפרדת:** תלמידי התכנית לומדים את כל הקורסים בקבוצה נפרדת ומגובשת. הם זוכים לתנאי לימוד משופרים, הכוללים בין השאר עזרי הוראה מיוחדים וחומר לימודי ייחודי.

4. **חויית לימודים איכותית:** הלימודים מתקיימים בקבוצה מגובשת וקטנה יחסית. הרקע האקדמי והטרוגני של הלומדים והניסיון הניהולי הרב-גוני שלהם מאפשרים חילופי רעיונות בין המשתתפים. המרצים מדגישים את האוריינטציה היישומית של חומר הלימוד ושילוב התאוריה והמעשה תורמים לאיכות הניסיון ולחויית הלמידה בתכנית.
5. **פורום חברה ועסקים:** הלומדים בתכנית משתתפים במפגשים עם בכירים במגזר עסקים שונים מישראל ומח"ל. למפגשים מתכונת של הצגת נושא וקיום דיון בהשתתפות הלומדים והמוסמכים.

מטרת הלימודים

תכנית ייחודית זו מיועדת למנהלים בארגונים ללא כוונת רווח, המבקשים להרחיב ולפתח מיומנויות ניהול, אשר יסייעו להם להתמודד עם אתגרים ניהוליים בסביבה חברתית וקהילתית מורכבת. ארגונים ללא כוונת רווח כוללים מלכ"רים, עמותות, ארגונים ציבוריים וארגוני חברה וקהילה. ארגונים אלה מרכזים את מרבית הפעילות בתחומים חברתיים כגון: רווחה, בריאות, חינוך, תרבות, איכות הסביבה וספורט. הניהול בארגונים אלה דורש כישורים וידע הייחודיים לסוג פעילות זו.

תנאי הקבלה

יתקבלו נשים וגברים העונים על כל התנאים הבאים:

- בעלי תואר "בוגר" אוניברסיטה בציון גמר של 80 ומעלה, ממוסד מוכר להשכלה גבוהה בארץ או בחו"ל*.
 - בעלי 3 שנות ניסיון ניהולי או מקצועי לאחר סיום התואר הראשון.
 - קיבלו ציון מינימאלי, שיקבע מעת לעת, בבחינת ה-GMAT.
 - מועמדים בעלי תואר שלישי מאוניברסיטאות מוכרות יקבלו פטור מבחינת ה-GMAT.
 - בעלי תארים אקדמיים מתקדמים ונושאי משרות בכירות יהיו רשאים להגיש בקשה לפטור מבחינת ה-GMAT**.
 - בעלי ידיעה ושליטה בשפה האנגלית ברמה נאותה.
 - ההחלטה על קבלה סופית תתקבל לאחר ראיון.
- * מועמדים בוגרי אוניברסיטאות מוכרות מחו"ל וכן בוגרי אוניברסיטאות בעלות שלוחות בישראל, אשר פועלות באישור המועצה להשכלה גבוהה, יחויבו לעמוד בהצלחה בבחינת ה-GRE כתנאי לקבלתם.
- ** בעלי תארים אקדמיים מתקדמים ממוסדות מוכרים להשכלה גבוהה בארץ ונושאי משרות בכירות בניהול יהיו רשאים להגיש בקשה לפטור מבחינת ה-GMAT.
- ועדת ההוראה תדון בכל הבקשות לפטור מבחינת ה-GMAT ובהכרה בבחינת מיון כתנאי להרשמה ולקבלה.

המתקבלים, בעלי תואר ראשון ממוסד מוכר להשכלה גבוהה ששפת ההוראה בו אינה עברית, חייבים לעמוד בבחינת ידע בעברית ברמה הנדרשת ע"י האוניברסיטה, במהלך לימודיהם כתנאי לזכאותם לתואר מוסמך.

תחומי הלימוד

- כלכלה ושיטות כמותיות
- התנהגות ארגונית ומשאבי אנוש
- מימון, ניהול פיננסי
- שיווק
- מידע עסקי ובקרה
- ניהול ואסטרטגיה
- קורסי התמחות בניהול ארגונים ללא כוונת רווח

שקלול הציון הסופי

תלמיד חייב להשיג ממוצע משוקלל סופי של 76 לפחות לקבלת תואר מוסמך במנהל עסקים. הממוצע המשוקלל הסופי יחושב באופן הבא:

ציוני הקורסים שנלמדו במסגרת התכנית	80%
ציון פרויקט הסיום	20%

תעודה

המסיימים בהצלחה את התכנית, יהיו זכאים לתואר מוסמך האוניברסיטה במנהל עסקים (MBA). כמו כן, יקבל מי שיעמוד בתכנית ספח התמחות בו יצוין תחום ההתמחות בניהול ארגונים ללא כוונת רווח (אלכ"ר).

תכנית מוסמך במינהל עסקים – MBA –**התמחות בניהול נדל"ן ושמאות מקרקעין****מטרת הלימודים**

מטרת התכנית להכשיר עתודה ניהולית ברמה אקדמית גבוהה עם אופקים מקצועיים רחבים שתוכל להתמודד עם מגוון סוגיות ניהוליות ויישומיות של שערך, מימון, וקבלת החלטות בנושאי ניהול נדל"ן ושמאות.

ייחודיות התכנית היא באימוץ גישה רבת-תחומית: הלימודים יתרכזו במגוון רחב של נושאים הקשורים למנהל עסקים ולניהול נדל"ן, כגון: מימון, שיווק, מערכות מידע, משפטים, חשבונאות, מיסוי, שימושי קרקע ואיכות הסביבה, מודלים כלכליים בתחום מקרקעין, מערכות לאיסוף ועיבוד מידע מרחבי ושערך מקרקעין. הלומדים יפתחו יכולות מקצועיות בניתוח ואיתור בעיות תיאורטיות ומעשיות. כך יוכלו מוסמכי התכנית לשפר, הן את רמת העיסוק והן את סיכוייהם למציאת תעסוקה מתאימה בארגונים והתחומים הקשורים לענף הנדל"ן, כגון: בנקים למשכנתאות, רשויות מקומיות, משרדי יעוץ, קבלני בנייה, אדריכלות ותכנון.

מבנה התכנית

הלימודים מתקיימים במסלול ב' בלבד (ללא כתיבת עבודת גמר מחקרית).
משך הלימודים הוא כשנה וחצי. הלימודים יתרכזו ביום לימודים אחד בשבוע – יום שלישי.
הלימודים מתפרשים על פני שמונה תקופות רצופות, הנמשכות כל אחת תשעה שבועות.

תנאי קבלה

יתקבלו נשים וגברים העונים על כל התנאים הבאים:

- בעלי תואר בוגר אוניברסיטה בציון גמר של 80 ומעלה, ממוסד מוכר להשכלה גבוהה בארץ או בחו"ל*.
 - בעלי 3 שנות ניסיון עיסוקי או ניהולי לאחר סיום התואר הראשון.
 - קיבלו ציון מינימלי, שיקבע מעת לעת, בבחינת ה-GMAT**. **
 - בעלי ידיעה ושליטה בשפה האנגלית ברמה נאותה.
 - לאחר ראיון קבלה.
- * מועמדים בוגרי אוניברסיטאות מוכרות מחו"ל וכן בוגרי אוניברסיטאות בעלות שלוחות בישראל, אשר פועלות באישור המועצה להשכלה גבוהה, יחויבו לעמוד בהצלחה בבחינת ה-GRE כתנאי לקבלתם.
- ** בעלי תארים אקדמיים מתקדמים ממוסדות מוכרים להשכלה גבוהה בארץ, נושאי משרות בכירות בניהול ושמאי מקרקעין בעלי ניסיון רב יהיו רשאים להגיש בקשה לפטור מבחינת ה-GMAT.
- ועדת ההוראה תדון בכל הבקשות לפטור מבחינת ה-GMAT ובהכרה בבחינת מיון כתנאי להרשמה לאוניברסיטה.

הרשמה לאוניברסיטה

את ה"מדריך לנרשמים" בצירוף ערכת הרשמה, ניתן לרכוש בחנות הספרים "אקדמון" באוניברסיטת חיפה.

ניתן גם להרשם באמצעות אתר האינטרנט של אוני' חיפה <http://www.haifa.ac.il>
שאלות בדבר הרשמה וקבלה נא להפנות אל היחידה להרשמה וקבלת תלמידים, טל' – 04-8240663.

שקלול הציון הסופי

תלמיד חייב להשיג ממוצע משוקלל סופי של 76 לפחות לקבלת תואר מוסמך במנהל עסקים.
הממוצע המשוקלל הסופי יחושב באופן הבא:

80%	ציוני הקורסים שנלמדו במסגרת התכנית
20%	ציון פרויקט הסיום

תעודת

המסיימים בהצלחה את התכנית, יהיו זכאים לתואר מוסמך האוניברסיטה במנהל עסקים (MBA)

מוסמכי התוכנית יהיו זכאים לקבל פטורים מבחינות מוקדמות של מועצת שמאי המקרקעין בישראל (בכפוף לאישור מועצת השמאים).
 כמו כן, יקבל מי שיעמוד בתכנית ספח התמחות בו יצוין תחום ההתמחות בניהול נדל"ן ושמות מקרקעין.

תכנית מוסמך במינהל עסקים – תכנית MBA בשפה האנגלית

כללי

הלימודים יתחילו במהלך הסמסטר השני בשנת תשס"ט.

התכנית מאופיינת באינטנסיביות רבה, במגוון רחב של קורסים וסדנאות ובכך שהלימודים נמשכים ברצף, במהלך כ-18 חודשים. הקורסים בתכנית ניתנים כולם בשפה האנגלית.

מאפיינים ייחודיים של התכנית:

- לימודים ועבודה במקביל:** הקורסים מרוכזים בימי חמישי משעות הצהריים ובימי שישי עד הצהריים. סידור זה מאפשר למנהל הלומד לרכוש תואר שני מבלי לקטוע את מסלול עבודתו השוטפת.
- משך לימודים קצר:** משך התכנית כולה הוא כשנה וחצי. הלימודים מתפרשים על פני כשבע או שמונה תקופות רצופות, הנמשכות כל אחת תשעה שבועות. בנוסף, מקיים בית הספר מעת לעת סדנאות קצרות.
- כתת לימוד נפרדת:** תלמידי התכנית לומדים את כל הקורסים בקבוצה נפרדת ומגובשת. הם זוכים לתנאי לימוד משופרים, הכוללים בין השאר עזרי הוראה מיוחדים וחומר לימודי ייחודי.
- חויית לימודים איכותית:** הלימודים מתקיימים בקבוצה מגובשת וקטנה יחסית. הרקע האקדמי ההטרוגני של הלומדים והניסיון הניהולי הרב-גוני שלהם מאפשרים חילופי רעיונות בין המשתתפים. המרצים מדגישים את האוריינטציה היישומית של חומר הלימוד ושילוב התיאוריה והמעשה תורמים לאיכות הניסיון ולחויית הלמידה בתכנית.
- פורום חברה ועסקים:** הלומדים בתכנית משתתפים במפגשים עם בכירים במגזרי עסקים שונים מישראל ומחו"ל. למפגשים מתכונת של הצגת נושא וקיום דיון בהשתתפות הלומדים והמוסמכים.

מטרת הלימודים

תכנית ייחודית זו מיועדת למנהלים המבקשים להרחיב ולפתח מיומנויות ניהול אשר יסייעו להם להתמודד עם אתגרים ניהוליים בסביבה רבת-תרבותית בינלאומית בכלל ובמזרח הרוחק בפרט.

בתכנית יינתן דגש על תחומי היזמות, אסטרטגיה והשיווק בהיבטים בינלאומיים וזאת על מנת לסייע ללומדים בתכנית לפתח מדיניות כלכלית בעלת אוריינטציה בינלאומית.

תנאי הקבלה

יתקבלו נשים וגברים העונים על כל התנאים הבאים:

- בעלי תואר "בוגר" אוניברסיטה בציון גמר של 80 ומעלה, ממוסד מוכר להשכלה גבוהה בארץ או בחו"ל*.
- בעלי 3 שנות ניסיון ניהולי או מקצועי לאחר סיום התואר הראשון.
- קיבלו ציון מינימאלי, שיקבע מעת לעת, בבחינת ה-GMAT**.
- מועמדים בעלי תואר שלישי מאוניברסיטאות מוכרות יקבלו פטור מבחינת ה-GMAT.
- בעלי תארים אקדמיים מתקדמים ונושאי משרות בכירות יהיו רשאים להגיש בקשה לפטור מבחינת ה-GMAT.
- בעלי ידיעה ושליטה בשפה האנגלית ברמה גבוהה.
- ההחלטה על קבלה סופית תתקבל לאחר ראיון.
- * מועמדים בוגרי אוניברסיטאות מוכרות מחו"ל וכן בוגרי אוניברסיטאות בעלות שלוחות בישראל, אשר פועלות באישור המועצה להשכלה גבוהה, יחויבו לעמוד בהצלחה בבחינת ה-GRE כתנאי לקבלתם.
- ** בעלי תארים אקדמיים מתקדמים ממוסדות מוכרים להשכלה גבוהה בארץ ונושאי משרות בכירות בניהול יהיו רשאים להגיש בקשה לפטור מבחינת ה-GMAT.
- ועדת ההוראה תדון בכל הבקשות לפטור מבחינת ה-GMAT ובהכרה בבחינת מיון כתנאי להרשמה ולקבלה.

תחומי הלימוד

- כלכלה ושיטות כמותיות
- התנהגות ארגונית ומשאבי אנוש
- מימון, ניהול פיננסי
- שיווק
- יזמות
- ניהול ואסטרטגיה
- היבטים כלכליים ותרבותיים של המזרח הרחוק

שקלול הציון הסופי

תלמיד חייב להשיג ממוצע משוקלל סופי של 76 לפחות לקבלת תואר מוסמך במנהל עסקים.

הממוצע המשוקלל הסופי יחושב באופן הבא:

ציוני הקורסים שנלמדו במסגרת התכנית 80%

ציון פרויקט הסיום 20%

תעודה

המסיימים בהצלחה את התכנית, יהיו זכאים לתואר מוסמך האוניברסיטה במנהל עסקים (MBA).

213

בית הספר לניהול

ניהול משאבי טבע וסביבה

חוג לימודים למ"א

ולימודים לתואר דוקטור בפילוסופיה

ראש החוג: פרופ' מרדכי שכטר

חברי הסגל האקדמי

פרופסור מן המניין: פרופ' מרדכי שכטר (אמריטוס).

פרופסור חבר: פרופ' יובל כהן, פרופ' אורי מרינוב (אמריטוס), פרופ' משה ענבר, פרופ' בוריס א. פורטנוב.

מרצה בכיר: ד"ר אופירה אילון, ד"ר נעם גרינבאום.

מרצה: ד"ר דפנה דיסני-אשל.

עמיתי הוראה: ד"ר קרן אור חן, ד"ר יוסי אזוב, ד"ר דורית באום, ד"ר מיכל בן-גל, גב' שרון גולדזון, ד"ר אורנה הראל, ד"ר רות זוהר, פרופ' אברהם חיים, עו"ד צבי לוינסון, ד"ר שלומית פז, ד"ר אריה פיסטינר, ד"ר ברנדה פליקשטיין, ד"ר דברה שמואלי, ד"ר משה שרעבי.

מזכירות החוג

עוזר מינהלי לראש החוג: **גב' הדס אורן**

שעות קבלה: ימים א'-ה', בין השעות 10:00-12:00

מיקום: בניין ג'ייקובס, קומה 5, חדר 518

טלפון: 04-8249919, פקס: 04-8249971

דואר אלקטרוני: horen@univ.haifa.ac.il

אתר החוג באינטרנט: <http://hevra.haifa.ac.il/nature>

הלימודים לתואר שני (מ"א)

יו"ר הוועדה החוגית לתואר שני:

פרופ' בוריס א. פורטנוב, ד"ר נעם גרינבאום

כללי

תוכנית הלימודים נמשכת ברצף, כ-18 חודשים, במתכונת המקובלת בבתי ספר לניהול. הלימודים מתפרסים על פני 8 תקופות לימוד רצופות, שכל אחת מהן נמשכת בדר"כ תשעה שבועות (שמונה שבועות לימודים ושבעה ימים אחידים למינימום). הקורסים מרוכזים ביום לימודים אחד: יום חמישי. קורסי השלמה יינתנו בימים: חמישי ושישי (בשתי התקופות הראשונות).

מטרת הלימודים

מטרת החוג היא להכשיר כוח-אדם ברמה אקדמית גבוהה לשם התמודדות ופתרון בעיות ניהוליות ויישומיות של קביעת מדיניות וקבלת החלטות בתחום שימור הסביבה ופיתוח בר-קיימא. ייחודו של החוג באימוץ גישה רבת-תחומית מאוזנת וכוללת להתמודדות עם בעיות הסביבה. ההכשרה מתבססת על תכנית לימודים רבת-תחומית, הכוללת שילוב משלים של קורסים מהתחומים הרלבנטיים במדעי החברה (כלכלה, מינהל ציבורי, מדע המדינה, פסיכולוגיה וסוציולוגיה) מדעי החיים והטבע, משפטים וטכנולוגיה. להשלמת הלימודים העיוניים ישולבו במערך ההוראה מומחים מהסקטור הציבורי והמשקי.

מתכונת הלימודים

לימודי התואר השני מתנהלים בשני מסלולים:

מסלול א' הכולל כתיבת עבודת גמר מחקרית (31-33 ש"ס – לא כולל לימודי השלמה)*.

מסלול ב' הכולל כתיבת פרויקט בין-תחומי (39-41 ש"ס – לא כולל לימודי השלמה)*.

במסלול א' נכללים קורסי חובה, קורסי בחירה בדרג 3-4 מהחוג ומחוגים אחרים, וכתיבת עבודת גמר מחקרית. עבודת הגמר המחקרית חייבת לשאת אופי בין-תחומי. תלמידים שיהיו מעוניינים וימצאו מתאימים יוכלו להצטרף למסלול זה עם תום התקופה השלישית ללימודים בחוג.

במסלול ב' נכללים קורסי חובה, קורסי בחירה בדרג 3-4 מהחוג ומחוגים אחרים וכתיבת פרויקט בין-תחומי.

תוכניות הלימודים במסלול א' ו-ב' חייבות אישור של ועדת המ"א החוגית.

* בשני המסלולים (א' ו-ב') קורסי השלמה הם קורסים שאינם נלקחים בחשבון לצבירת מכסת השעות לתואר, והציונים בקורסים אלה אינם נכללים במוצע הציונים הסופי.

תנאי הקבלה

לחוג יתקבלו בוגרי תואר ראשון עם ציון ממוצע 80 ומעלה ממוסד אקדמי מוכר. במידת הצורך, תותאם תכנית לימודי השלמה אישית לכל תלמיד, אשר תקבע על-ידי ועדת הקבלה

החוגית בהתאם ללימודים בתואר הראשון. מועמדים ללימודים יתבקשו להעביר עם הרשמתם למזכירות הרשמה גיליונות ציונים מעודכנים ככל האפשר של לימודיהם הקודמים ומכתב מלווה המפרט את הרקע התעסוקתי שלהם, את הסיבות לבחירת החוג, את תחומי העניין ואת תוכניותיהם לעתיד.

המועמדים יוזמנו לראיון אישי בפני ועדת הקבלה. הוועדה רשאית, על פי שיקוליה, להחמיר או להמליץ להקל בתנאי הקבלה הנ"ל, ובתנאי שאלה לא יעמדו בסתירה לתנאי הקבלה הכלל-אוניברסיטאיים. ועדת הקבלה תמליץ בפני הרשות ללימודים מתקדמים על קבלה ללימודים, אולם, ההחלטה הסופית על אישור הקבלה נתונה בידי הרשות ללימודים מתקדמים. מועמד בעל תואר ראשון ממוסד מוכר להשכלה גבוהה, ששפת ההוראה בו אינה עברית, חייב לעמוד בבחינת ידע בעברית ברמה הנדרשת על-ידי האוניברסיטה כתנאי לקבלתו ללימודים. לכל תלמיד/ה בחוג חייבת להיות כתובת דואר אלקטרוני והוא/היא חייב/ת להיות בעל/ת ידע בסיסי בהפעלת המחשב.

משך הלימודים

במסלול א' – עד 3 שנים
במסלול ב' – עד שתיים

תכנית הלימודים

תכנית הלימודים כוללת קורסים משלוש קבוצות:

1) קורסי השלמה

2) קורסי חובה

א. קורסי חובה משותפים לכל תלמידי החוג

ב. קורסי חובה לפי אשכולות הלימוד

3) קורסי בחירה.

תכנית הלימודים כוללת סיורים בקורסי השלמה, חובה ובחירה. סיורי חובה אלה אינם מתקיימים בימי הלימוד, אך הם חלק אינטגרלי מהקורסים.

לימודי ההשלמה

לימודי ההשלמה, בהתאם לרקע האקדמי של התלמיד, מורכבים מקורסים ברמת הב"א, ובדרך-כלל לא יעלו בהיקפם על 16 ש"ס (ולא יותר מ-5 קורסים). ועדת הקבלה תקבע את היקף לימודי ההשלמה באותם תחומים שלא נלמדו במסגרת לימודי התלמיד לתואר הראשון. תלמידים שקורסי ההשלמה שלהם הם בהיקף של עד 8 ש"ס יוכלו, בהמלצת הוועדה החוגית ללימודים מתקדמים ובאישור הדיקן ללימודים מתקדמים, להתקבל כתלמידים "מן המניין". תלמידים שלימודי ההשלמה שלהם כוללים יותר מ-8 ש"ס יתקבלו כתלמידים "על תנאי" ולאחר סיום חובותיהם בלימודי ההשלמה יוכלו לעבור למעמד של תלמיד "מן המניין". בכל מקרה, סיום ההשלמות בציון הנדרש יהווה תנאי להמשך הלימודים בחוג. תלמידים במעמד מן המניין / על תנאי חייבים להשיג בקורסי ההשלמה ציון ממוצע של 76.

מסלול לקראת הצגת מועמדות למ"א:

בסמכות ועדת הקבלה החוגית לקבל תלמידים להשלמות בלבד ע"פ שיקול דעתה. תלמידים אלה לא נחשבים תלמידי החוג והם ילמדו במסלול לקראת הצגת מועמדות למ"א. רק לאחר שיסיימו קורסי ההשלמה בציון ממוצע של 80 יוכלו להירשם שוב לחוג ללימודי תואר שני ולהתקבל כתלמידים מן המניין. ציון מעבר מינימאלי בקורס השלמה הוא 66. כאמור, קורסי השלמה אינם נלקחים בחשבון לצבירת מכסת השעות לתואר והציונים בקורסים אלה אינם נכללים בממוצע הציונים הסופי.

לימודי ההשלמה כוללים את השעורים הבאים:

ש"ש	שם הקורס
2	1. מבוא לסובב פיזי
2	2. מבוא לאקולוגיה
4	3. יסודות בביוגיה (ש"ת)
4	4. מבוא לכלכלה (ש"ת)
12 ש"ש	סה"כ קורסי השלמה לא לשקלול

הערות:

תלמידים במעמד "מן המניין" ובמעמד "על תנאי" יוכלו להשתתף בלימודי החובה של התכנית במקביל לקורסי ההשלמה אשר נקבעו להם – תוכנית הלימודים מותאמת לכך.

קורסי חובה המשותפים לכל תלמידי החוג:

זיכוי ש"ש	שם הקורס
—	1. סטטיסטיקה למדעי הסביבה (ש"ת)*
2	2. הסביבה הגלובאלית
2	3. שיטות מחקר
2	4. מבוא לניהול
2	5. כלכלת סביבה**
2	6. שיטות סטטיסטיות במחקר סביבתי***
2	7. דיני איכות הסביבה
3	8. שימוש במערכות מ"ג בניהול סביבתי
—	9. פורום מחקר – פרויקטים יישומיים (מסלול ב')****
—	10. סמינר חוגי וימי עיון*****
15	סה"כ קורסי חובה

פטור על קורס חובה ניתן באישור מורה הקורס בלבד. הדבר מחייב השלמת שש"סים בקורס בחירה.

- * בקורס זה יערך לפני תחילת שנת הלימודים מבחן פטור. תלמידים שעמדו בהצלחה בבחינה (מינימום ציון 76) יהיו פטורים מלימודים בקורס.
- ** יש להשלים את השיעור "מבוא לכלכלה" לפני שלוקחים קורס זה.
- *** יש להשלים (או לעמוד בבחינת הפטור) את השיעור "סטטיסטיקה למדעי הסביבה" לפני שלוקחים קורס זה.
- **** פורום מחקר – תלמידי מסלול ב' חייבים להיות במעמד "מן המניין" כתנאי להשתתפותם בהכנת הפרויקט. כמו כן חייבים להשלים בשנה הראשונה ללימודיהם בחוג את הקורסים הבאים: שיטות מחקר, שיטות סטטיסטיות במחקר סביבתי. נהלים מפורטים והנחיות להגשת הפרויקטים יינתנו בחוג.
- ***** על כל תלמיד להיות נוכח ב-30 מפגשים לפחות של הסמינר החוגי וב-5 ימי עיון מצטברים במהלך הלימודים, על הסטודנטים להגיש דו"ח על ימי העיון.

קורסי חובה – חלוקה לאשכולות

אשכול – "מדיניות סביבתית"

- 1. מערכות ניהול סביבתי 2
- 2. מיומנויות ניהול 2
- 3. מדיניות מנהל סביבתי 2
- 4. סביבה עירונית 2
- 8 **סה"כ קורסי חובה באשכול "מדיניות סביבתית"**

אשכול – "מערכות סביבתיות"

- 1. איכות סביבה ימית 2
- 2. משאבי מים בישראל 2
- 3. כלכלת משאבי טבע 2
- 4. ניהול משאבי אויר 2
- 8 **סה"כ קורסי חובה באשכול "מערכות סביבתיות"**

שנה ב'

תלמיד מסלול א' ישלים קורסי בחירה בהיקף של 8-10 שש"ס. תלמיד במסלול א' יכול להירשם לקורס אחד בלבד בהיקף של 4 שש"ס.

תלמיד מסלול ב' ישלים קורסי בחירה בהיקף של 16-18 שש"ס תלמיד במסלול ב' יכול להירשם לקורס אחד בלבד בהיקף של 4 שש"ס.

הערות: ניתן ללמוד קורס בחירה אחד מחוץ לחוג באישור ראש החוג.

קורסי בחירה מסוימים יינתנו רק אחת לשנתיים. פתיחה של קורס בחירה מותנית במספר מינימאלי של משתתפים.

הפסקת לימודים תעשה במקרים הבאים:

1. תלמידים שנכשלו בשני קורסי השלמה או יותר לא יוכלו להמשיך לימודיהם בחוג.
2. תלמידים שנכשלו בשני קורסי חובה או יותר לא יוכלו להמשיך לימודיהם בחוג.

מעבר למסלול א'

1. עבודת הגמר המחקרית היא בין-תחומית ודורשת הנחייה של שני מנחים לפחות למסלול א' יתקבלו סטודנטים באישור ועדת ההוראה של החוג.
2. סטודנט במסלול א' צריך לסיים את הכנת הצעת התיזה ולקבל עליה אישור, עד סוף תקופה 7.

תלמידי החוג מתבקשים לעיין בתקנון ללימודי תואר שני, בפרק הרשות ללימודים מתקדמים בשנתון זה. לקבלת פרטים נוספים, כמו: משך הלימודים הנורמטיבי, בחינות, ציונים ועבודות, הפסקה/חידוש/הארכה/חופשה מלימודים, נוהל ערעור על ציוני קורסים, עבודת מחקר ועוד. כתובת האתר: <http://research.haifa.ac.il/graduate>

סה"כ הלימודים לתואר המ"א

מסלול א'	חובה	23 שש"ס
	בחירה	10-8 שש"ס
	סה"כ	33-31 שש"ס
מסלול ב'	חובה	23 שש"ס
	בחירה	18-16 שש"ס
	סה"כ	41-39 שש"ס

שקלול הציונים

מסלול א'	קורסי חובה ובחירה (לא כולל השלמות)	50%
	כתיבת עבודת גמר מחקרית	50%
	סה"כ	100%
מסלול ב'	לימודי חובה ובחירה (לא כולל השלמות)	70%
	פרויקט בין תחומי	30%
	סה"כ	100%

לימודים לקראת תואר שלישי (Ph.D.)

יו"ר ועדת דוקטורט: פרופ' בוריס א. פורטנוב

תנאי הקבלה ודרישות

- קבלת תלמידים לתכנית הדוקטורט תעשה לפי תקנון הרשות ללימודים מתקדמים באוניברסיטת חיפה ובפיקוח הוועדה החוגית לתלמידי תואר שלישי. הדרישות העיקריות הן:
- ◆ תואר בוגר ומוסמך ממוסד מוכר להשכלה גבוהה בארץ או בחו"ל.
 - ◆ ציון 86 ומעלה בעבודת התיזה. וממוצע 84 לפחות, בציוני התואר המוסמך.
 - ◆ שני מכתבי המלצה מחברי סגל אקדמיים אשר אחד מהם הוא מנחה תזית המ"א.
 - ◆ הגשת הצהרת כוונות לגבי נושא המחקר המוצע, מאושרת ע"י המנחה המיועד מסגל החוג.
 - ◆ הסכמה בכתב של המנחה מהחוג בדרגת מרצה בכיר ומעלה.

הנחיה

לימודי דוקטורט בחוג הם בינתחומיים במהותם ויונחו ע"י שני מנחים שלפחות אחד מהם חבר סגל בחוג.

מבנה הלימודים

- משך הלימודים לתואר "דוקטור" הוא ארבע שנים והוא מחולק לשני שלבים:
- ◆ שלב מחקר א': במהלך תקופת הלימודים בשלב מחקר א' יידרש התלמיד להכין את הצעת המחקר המפורטת, לקבל את אישור המנחים להצעה, להגישה לעיון הוועדה החוגית ללימודי תואר שלישי ולעמוד בדרישות אחרות שיוטלו עליו. עם אישור הצעת המחקר ע"י הגורמים המוסמכים, יעבור התלמיד למעמד של תלמיד מחקר שלב ב'.
 - ◆ שלב מחקר ב': משך הלימודים בשלב מחקר ב' לא יעלה על שלוש שנים. במהלך תקופת הלימודים בשלב מחקר ב', יידרש התלמיד להשלים את כתיבת עבודת הדוקטור.

קורסים

מנחי עבודת הדוקטורט, בתיאום עם יו"ר ועדת הדוקטורט החוגי, יקבעו לתלמיד המחקר את תכנית הלימודים שלו ואת היקפה בהתאם לרקע האקדמי הקודם של התלמיד ובהתאם לנושא המחקר המוצע (בהיקף של 10 שש"ס, לפחות). כל תלמידי הדוקטורט יידרשו להשתתף בסמינר דוקטורנטים מחלקתי (בכל אחת משנות לימודיו) אשר יתקיים פעם בחודשיים.

גאוגרפיה ולימודי סביבה

חוג לימודים לב"א (דו-חוגי וחד-חוגי)

חוג לימודים למ"א

ולימודים לתואר דוקטור בפילוסופיה

ראש החוג: ד"ר דבורה שמואלי

חברי הסגל האקדמי

פרופסור מן המניין: פרופ' יורם בר-גל, פרופ' סטנלי ווטרמן (אמריטוס), פרופ' יהודה חיות (אמריטוס), פרופ' יעקב מעוז (אמריטוס), פרופ' יוסי מרט (אמריטוס), פרופ' ארנון סופר (אמריטוס), פרופ' משה ענבר (אמריטוס), פרופ' חיים קותיאל (שבתון סמ' ב'), פרופ' ברוך קיפניס (אמריטוס), פרופ' נורית קליאוט (אמריטוס), פרופ' אהרן קלרמן (אמריטוס).

פרופסור חבר: פרופ' ראסם חמאייסי (מומחה), פרופ' יואל מנספלד, פרופ' מעוז עזריהו, פרופ' אמציה פלד (מומחה), פרופ' מיכה קליין.

מרצה בכיר: ד"ר ארנון גולן, ד"ר נועם גרינבאום, ד"ר דבורה שמואלי.

מרצה בכיר מומחה: ד"ר אפרים לאור.

מרצה: ד"ר לאה ויטנברג-מיכאלוביץ, ד"ר דן מלקינסון, ד"ר שלומית פז, ד"ר גאל צ'רני, ד"ר נוגה קולינס-קריינר.

עמיתי הוראה: מר אילן אור, ד"ר דורית באום, ד"ר מיכל בן-גל, ד"ר דלית גסול, ד"ר יובל הדס, ד"ר זאב וינר, מר אלון חלוצי, ד"ר באשיר חאג' יחיא, גב' עליזה יונס, ד"ר חזי ישראלי, מר עמוס כהן, גב' לי כהנר, ד"ר איילה משגב, ד"ר דן נדלר, פרופ' עזרא סדן, מר בני פירסט, מר ניר פפאי, גב' הדס רייזר, ד"ר אמנון רייכמן, ד"ר ירדנה שאול.

מזכירות החוג

עוזר מינהלי לראש החוג: **גב' ישראלה מינס** – דוא"ל: imines@univ.haifa.ac.il

מזכירות: **גב' ברכה גרשון** – דוא"ל: bgershon@univ.haifa.ac.il

גב' איריס אזולאי – דוא"ל: iazulay@univ.haifa.ac.il

מיקום: בניין רבין, קומה 8 חדר 8007

שעות הקבלה: ימים א'-ה', בין השעות 10.00-13.00

טלפון: 04-8240020, 04-8249619

אתר האינטרנט: <http://geo.haifa.ac.il>

הלימודים לתואר ראשון (ב"א)

מטרת הלימודים

- לימוד וחקר עקרונות הארגון המרחבי של תופעות על פני כדור הארץ של נופים שעוצבו על-ידי הטבע ועל-ידי האדם. במסגרת מטרה זו פועל החוג בכיוונים הבאים:
- הרחבת בסיס הידע העובדתי, מיונו וארגונו.
 - הקניית הידע התיאורטי ומערכת המושגים בו.
 - פיתוח כלים ומיומנויות מחקר גיאוגרפי בסיסי ויישומי בתחומי הגאוגרפיה ולימודי הסביבה.
 - לימוד מגמות המחשבה הגיאוגרפית והסביבתית.

תנאי קבלה

עמידה בתנאי הקבלה הכלליים של האוניברסיטה ברמה הנדרשת על-ידי החוג.

מסלולי הלימוד

בחוג לגאוגרפיה ולימודי הסביבה שני מסלולי לימוד: מסלול דו-חוגי ומסלול חד-חוגי, שניהם ניתן ללמוד משנה א'. מבנה הלימודים בחוג לגאוגרפיה ולימודי הסביבה הינו פועל יוצא ממטרות הלימודים. החוג מאפשר לתלמידיו להתמחות בתחומים מסוימים. הקורסים בתכנית הלימודים של החוג מתחלקים לשיעורי חובה, שהם רוב השיעורים בשנה א', ומיעוטם בדרגים הגבוהים יותר.

מבנה הלימודים במסלול דו-חוגי

התלמידים במסלול הדו-חוגי חייבים ללמוד 120 נקודות, מתוכן 60 נקודות בתוך החוג לגאוגרפיה ולימודי סביבה על מנת לסיים את החובות לתואר הראשון.

שיעורי חובה

ש"ס	נקודות	סוג	נושא הקורס	שנה א'
ש'	4	4	מבוא לגאוגרפיה של אדם, חברה ומרחב	
ש'	2	2	מבוא לגיאומורפולוגיה	
ת'	1	1	מבוא לגיאומורפולוגיה – תרגיל	
ש'	2	2	מבוא לגיאולוגיה	
ת'	1	1	מבוא לגיאולוגיה – תרגיל	
ש'	4	4	מבוא ליחסי אדם סובב	
ש'	4	4	מיפוי, כרטוגרפיה וטופוגרפיה	
ת'	1	1	מיפוי, כרטוגרפיה וטופוגרפיה – תרגיל	
ש'	2	2	מבוא לאקלים	
ת	1	1	מבוא לאקלים – תרגיל	
ש"ת	2	2	כתיבה אקדמית	

* חובת השלמה – מאגרי מידע ומידענות – 4 מפגשים בספריה

24 נקודות			סה"כ
ש"ס	נקודות	סוג	
ש' 4	4	שיטות מחקר כמותיות ואיכותניות	שנה ב'
ת' 1	1	שיטות מחקר כמותיות ואיכותניות – תרגיל	
ש' 2	2	גאוגרפיה עירונית	
ש' 2	2	גאוגרפיה פוליטית	
ש' 2	2	גאוגרפיה כלכלית	

חובת בחירה 1 (4 נק' מתוך 16 נק')

ש' 4	4	קורס בחירה בתחום הסביבתי
ש' 4	4	מבוא לגאוגרפיה של הפנאי
ש' 4	4	מבוא לתורת התכנון
ש' 4	4	סוגיות בגאוגרפיה אנושית

חובת בחירה 2 (קורסים הכוללים ימי סיור)

ש' 2	2	קורס בחירה מתחום הגאוגרפיה האנושית
ש' 2	2	קורס בחירה מתחום הגאוגרפיה הפיסית

19 נקודות **סה"כ שנה ב'**

19 נקודות			סה"כ שנה ב'
ש"ת 4	4	מבוא למערכות מידע גיאוגרפיים GIS	שנה ג'
ס' 6	4	סמינר מחקרי	
ש' 7	7	קורסי בחירה	

תוכנית הלימודים במסלול החד-חוגי

התלמידים במסלול החד-חוגי חייבים ללמוד 120 נקודות מתוכן לפחות 90 נקודות בחוג לגאוגרפיה ולימודי הסביבה.

שיעורי חובה

17 נקודות			נושא הקורס
ש' 4	4	מבוא לגאוגרפיה של אדם, חברה ומרחב	שנה א'
ש' 2	2	מבוא לגיאומורפולוגיה	
ת' 1	1	מבוא לגיאומורפולוגיה – תרגיל	
ש' 2	2	מבוא לגיאולוגיה	
ת' 1	1	מבוא לגיאולוגיה – תרגיל	

ש'	4	4	מבוא ליחסי אדם סובב
ש'	4	4	מיפוי, כרטוגרפיה וטופוגרפיה
ת'	1	1	מיפוי, כרטוגרפיה וטופוגרפיה – תרגיל
ש'	2	2	מבוא לאקלים
ת	1	1	מבוא לאקלים – תרגיל
ש"ת	2	2	כתיבה אקדמית
ש'	16	16	קורסי בחירה מחוץ לחוג לפי בחירת התלמיד
* חובת השלמה – מאגרי מידע ומידענות – 4 מפגשים בספריה			
40 נקודות		סה"כ	

סוג	נקודות	ש"ס	שנה ב'
ש'	4	4	שיטות מחקר כמותיות ואיכותניות
ת'	1	1	שיטות מחקר כמותיות ואיכותניות – תרגיל
ש"ת	4	4	איסוף ועיבוד נתונים
ש'	2	2	גאוגרפיה עירונית
ש'	2	2	גאוגרפיה פוליטית
ש'	2	2	גאוגרפיה כלכלית

חובת בחירה 1 (8 נק' מתוך 16 נק')

ש'	4	4	קורס בחירה בתחום הסביבתי
ש'	4	4	מבוא לגאוגרפיה של הפנאי
ש'	4	4	מבוא לתורת התכנון
ש'	4	4	סוגיות בגאוגרפיה אנושית

חובת בחירה 2 (8 נק' מקורסים הכוללים ימי סיוור)

ש'	4	4	קורס בחירה מתחום הגאוגרפיה האנושית
ש'	4	4	קורס בחירה מתחום הגאוגרפיה הפיסית
ש'	19	19	קורסי בחירה מחוץ לחוג
40 נקודות		סה"כ	

שנה ג'

ס'	12	8	סמינרים מחקריים
ש"ת	4	4	מבוא למערכות מידע גיאוגרפיים GIS
ק"פ	4	4	קמפוסים
ש'	16	16	קורסי בחירה בחוג (לפחות 4 נק' מדרג 3)
ש'	4	4	קורסי בחירה מחוץ לחוג
40 נקודות		סה"כ	

הערות

תנאי מעבר משנה א' לשנה ב' (בשני המסלולים)

1. התלמיד נדרש להשיג ציון עובר בכל אחד מהקורסים בהם השתתף וכן ממוצע ציונים של 65 לפחות. תנאי זה מהווה אישור להשתתף בקורסי חובה שנה ב'.
2. תלמיד שנה א' אשר עם סיום הסמסטר השני ללימודיו בחוג, לא יגיע לממוצע של 65, לפחות בחוג לגאוגרפיה ולימודי סביבה או נכשל בשני קורסים משנה א', רשאי החוג להפסיק את לימודיו לצמיתות.

תנאי מעבר משנה ב' לשנה ג' (בשני המסלולים)

סיום שיעורי חובה של שנים א' וב' הוא דרישת קדם לשיעורי החובה של שנה ג'.

חידוש לימודים

תלמיד אשר הפסיק לימודיו בחוג למשך למעלה משנתיים ומבקש לחדשם, תובא בקשתו לדיון בפני ועדת ההוראה של החוג, ויהיה חייב בכל ההשלמות שתקבע הוועדה.

הפסקת לימודים

תלמיד שלימודיו הופסקו בשל כישלון בקורס חובה יוכל להירשם מחדש לחוג בתום תקופה של שלוש שנות צינון. התלמיד יצטרך לעמוד בתנאי הקבלה של החוג לכשירשם מחדש, אחרי שלוש שנים הסטודנט נחשב לסטודנט חדש וכל הקורסים שלמד לא יוכרו לו.

שינויים וחריגות

- כל בקשה לחריגה מתכנית הלימודים יש להפנות בכתב לראש החוג.
- מילוי דרישות הקדם הוא באחריותו של התלמיד.
- דרישות הקדם מפורטות ברשימות השנתון והן מחייבות.
- תלמיד אשר נרשם לקורס למרות שלא עמד בדרישות הקדם או בתנאי המעבר משנה לשנה, יבוטל רישומו לקורס גם אם נבחן וקיבל ציון. ציון זה לא יוכר.

פרסום ציונים וערעורים על הציונים

- ציוני בחינות וציונים סופיים יפורסמו ע"ג לוח המודעות של החוג ובאתר האוניברסיטה. לא יימסרו ציונים באמצעות הטלפון!
- תלמיד רשאי לערער על ציונו תוך 10 ימים מיום פרסום הציונים. הערעור יוגש ע"ג הטופס המתאים, אותו ניתן לקבל במזכירות החוג.
- ערעור על ציון בחינה עשוי לגרום להורדת הציון המקורי. הציון האחרון הוא הקובע.

הכרה בלימודים אקדמיים קודמים

- תלמיד המבקש להתקבל לחוג על סמך לימודים קודמים במוסד אקדמי אחר, יגיש עם הרשמתו לאוניברסיטה אישור לימודים רשמי ופירוט כל הציונים מהמוסד בו למד, למזכירות החוג.
- ועדת הקבלה החוגית תדון בבקשת התלמיד ותחליט על קבלתו ועל מידת ההכרה בלימודיו.
- תלמיד יהא זכאי לקבלת תואר רק במידה וצבר 80 נקודות זכות במוסדו.

– ועדת הקבלה רשאית להחליט אילו קורסים ידווחו כ"פטור" ולא יוכנסו למוצע המשוקלל ואילו קורסים ידווחו עם ציון וישוקללו.

ציון סופי בחוג

- הציון הסופי של התלמיד בחוג ישוקלל מציוני הקורסים שלמד.
- התלמיד אשר ציונו הסופי יהא נמוך מ-65 לא יהא זכאי לתואר ב"א בגאוגרפיה ולימודי סביבה.
- בקשות לאישור זכאות לתואר ניתן לקבל במזכירות החוג וזאת רק לאחר קבלת הציון האחרון.
- יש לצרף לבקשה גליון ציונים עם סימון של כוכבית (*) לצד קורסים עודפים ו/או קורסים עם ציון נמוך ואשר אינם קורסי חובה לתואר.
- על התלמיד לשים לב שכל הציונים נקלטו ולא, עליו לסמנם בעפרון.
- עם קבלת הבקשה תבדק זכאותו לתואר, יחושב ציון הגמר וידווח למדור בוגרים.
- אישור הזכאות יישלח לביתו לאחר סיום כל חובותיו באוניברסיטה כחודש מיום הגשת הבקשה למזכירות החוג.
- תאריך זכאותו לתואר ייקבע לפי תאריך הגשת העבודה האחרונה.
- לאחר קבלת אישור הזכאות לתואר לא יוכל התלמיד לתקן את ציון הגמר שלו.

מיקבץ ללימודי נמלים, ספנות וים

המיקבץ מעוגן בחוג לגאוגרפיה ולימודי הסביבה ומטרתו לתרום להרחבת ההוראה, להעמקת הידע ולפיתוח המודעות בנושאי הנמלים, הספנות ומגוון של נושאים הקשורים לים. המיקבץ במהותו הוא תכנית לימודים בין-תחומית המשלבת היבטים גיאוגרפיים, כלכליים, היסטוריים, משפטיים ופוליטיים של פעילויות בתחום הים ואזורי החפיפה בין הים והיבשה. המיקבץ מיועד להוות מסגרת לימודים משלימה (מיקבץ השלמה) לתלמידי המסלולים החד-חוגיים לתואר ב"א באוניברסיטה.

הערות כלליות

1. נדרש ידע בהפעלת תוכנות מחשב Office, Excel, Power Point, Word.
2. החוג שומר לעצמו את הזכות לבצע שינויים בהיצע הקורסים ובתכנית לימודים, ויודיע על כך לתלמידים.
3. תלמיד המבקש תנאים מיוחדים בלימודיו באוניברסיטה בגין לקות למידה, יגיש בקשה, בצירוף אישור על איבחון לקויות למידה.
4. תכנית הלימודים המחייבת את התלמיד היא התכנית המתפרסמת בשנה בה החל את לימודיו בחוג, אלא אם צוין אחרת.
5. ציון מעבר בסמינריון ובקורסי דרג 3-4 הוא 61, ציון המעבר בכל יתר השיעורים הוא 51.

תעודה הוראה

תלמידי החוג לגאוגרפיה וללימודי הסביבה יכולים ללמוד לתעודת הוראה בגאוגרפיה או בשל"ח וידיעת הארץ או בשני המקצועות. מידע בדפי המידע של החוג ללמידה, הוראה והדרכה.

מסלול לימודי ערב – לימודים לתואר הראשון (ב"א)

החוג לגאוגרפיה וללימודי הסביבה מקיים מסלול לימודי ערב. הלימודים במסלול זה נמשכים ארבע שנים ומתקיימים לאורך שלושה סמסטרים בשנה (כולל סמסטר קיץ) יום אחד בשבוע. מטרת הלימודים במסלול זה היא לאפשר לאנשים העובדים בעיקר בשעות היום ללמוד בשעות הערב.

תכנית הלימודים זהה למתכונת לימודי היום על כל דרישותיה כמפורסם בשנתון. הסיורים במסגרת הקורסים השונים יתקיימו בהתאם לדרישות הקורס.

להלן מבנה תכנית הלימודים:

סוג	נקודות	ש"ש"ס	
שנה א'			
ש'	4	4	מבוא לגאוגרפיה של אדם, חברה ומרחב
ש'	2	2	מבוא לגיאומורפולוגיה
ת'	1	1	מבוא לגיאומורפולוגיה – תרגיל
ש'	2	2	מבוא לגיאולוגיה
ת'	1	1	מבוא לגיאולוגיה – תרגיל
ש'	4	4	מבוא ליחסי אדם סובב
ש'	4	4	מיפוי, כרטוגרפיה וטופוגרפיה
ת'	1	1	מיפוי, כרטוגרפיה וטופוגרפיה – תרגיל
ש'	2	2	מבוא לאקלים
ת'	1	1	מבוא לאקלים – תרגיל
ש"ת	2	2	כתיבה אקדמית

* חובת השלמה – מאגרי מידע ומידענות – 4 מפגשים בספריה

סה"כ שנה א' 24 נקודות

שנה ב'			
ש'	4	4	שיטות מחקר כמותיות ואיכותניות
ת'	1	1	שיטות מחקר כמותיות ואיכותניות – תרגיל
ש'	2	2	גאוגרפיה עירונית
ש'	2	2	גאוגרפיה פוליטית
ש'	2	2	גאוגרפיה כלכלית

חובת בחירה 1 (4 נק' מתוך 16 נק')

ש'	4	4	קורס בחירה בתחום הסביבתי
ש'	4	4	מבוא לגאוגרפיה של הפנאי
ש'	4	4	מבוא לתורת התכנון
ש'	4	4	סוגיות בגאוגרפיה אנושית

חובת בחירה 2 (קורסים הכוללים ימי סיור)

	2	2	קורס בחירה מתחום הגאוגרפיה האנושית
ש'	2	2	קורס בחירה מתחום הגאוגרפיה הפיסית
19 נקודות		סה"כ שנה ב'	

שנה ג'

	4	4	מבוא למערכות מידע גיאוגרפיים GIS
ש"ת	6	4	סמינר מחקרי
ס'	7	7	קורסי בחירה
17 נקודות		סה"כ שנה ג'	

סה"כ ישלים התלמיד לתואר 60 נק'

הערה: ציון מעבר בשיעורי החובה בכל השנים הוא 51.
ציון מעבר בסמינריון הוא 61.

**מסלול לימודי ערב מיוחד למורי דרך מוסמכים
בשיתוף החוג ללימודי ארץ-ישראל
לימודים לתואר הראשון (ב"א)**

החוג לגיאוגרפיה ולימודי סביבה והחוג ללימודי ארץ ישראל באוניברסיטת חיפה מציעים מסלול דו-חוגי לתואר ב.א. ערב המיועד **למורי דרך מוסמכים**. זאת על מנת להרחיב את הבסיס המקצועי והידע בתחומי עיסוקם ולאפשר להם לזכות בתעודה אקדמית לצד רישיון העיסוק בהוראת דרך. התכנית כוללת הכרה של 32 נקודות זכות מתוך 120 נקודות לתואר ב.א. מלא. ההכרה מבוססת על לימודי א"י, הארכיאולוגיה, ההיסטוריה והגיאוגרפיה בקורס מורי דרך. תוכנית זו מותאמת למורי דרך עובדים, ולכן היא בנויה על ריכוז הלימודים במפגש שבועי אחד בלבד בכל סמסטר. התוכנית נערכת בשיתוף עם בית הספר לתיירות בישראל, הגוף המכשיר את מירב מורי הדרך בארץ מזה כמעט 40 שנה. תנאי הקבלה לתוכנית תואמים את תנאי הקבלה של מועמדים אחרים לחוגים אלה. תנאים אלה מאפשרים למועמדים מעל גיל 30 להתקבל ללא בחינה פסיכומטרית. מועמדים מתחת לגיל 30 יוכלו להתקבל ללימודים רק לאחר בחינה פסיכומטרית והשגת סכס הנדרש לסף קבלה בחוג לב.א.

תוכנית הלימודים בחוג לגאוגרפיה ולימודי סביבה

שנה א'

4 נק'	מבוא לאדם חברה ומרחב
2 נק'	כתיבה אקדמית
3 נק'	מבוא לגיאולוגיה + תרגיל
3 נק'	מבוא לגיאומורפולוגיה + תרגיל
4 נק'	מבוא ליחסי אדם סובב
3 נק'	מבוא לאקלים + תרגיל
19 נק'	סה"כ שנה א'

שנה ב'

5 נק'	מיפוי כרטוגרפיה וטופוגרפיה
5 נק'	שיטות מחקר כמותיות ואיכותניות + תרגיל
2 נק'	מבוא לגאוגרפיה פוליטית
2 נק'	קמפוס מחקר
5 נק'	קורסי בחירה
6 נק'	סמינר
25 נק'	סה"כ שנה ב'
44 נק'	סה"כ כללי

לימודים לתואר שני (מ"א)

יו"ר הוועדה החוגית לתואר שני: ד"ר ארנון גולן

מטרת הלימודים

לימודי התואר השני בגאוגרפיה ובלמודי הסביבה יתמקדו בתחומי המחקר של חברי הסגל כגון: גאוגרפיה ואיכות הסביבה, גיאומורפולוגיה, אקלים, גאוגרפיה פוליטית תרבותית וחברתית, גאוגרפיה כלכלית, גאוגרפיה עירונית, גאוגרפיה של תיירות ופנאי, גאוגרפיה יישומית ותכנון. תכנית הלימודים מכוונת לפיתוח החשיבה הגיאוגרפית, לגיבוש הידע התיאורטי בתחומי ההתמחות, להקניית שיטות מחקר וכלים יישומיים-מקצועיים. לימודי המ"א מתנהלים בשני מסלולים ובכמה תוכניות:

מסלול א': חוג ראשי, שיעורי בחירה וכתובת תיזה.

מסלול עם בחינת גמר: חוג ראשי, שיעורי בחירה וכתובת בחינת גמר.

תוכנית מ"א: לימוד גאוגרפיה ונושאי סביבה למורים ופעילי סביבה.

תוכנית מ"א: תכנון ופיתוח משאבי תיירות.

תוכנית מ"א: התמודדות עם מצבי חירום.

תנאי הקבלה

למסלול א' יתקבלו תלמידים שסיימו לימודיהם לתואר ראשון בגאוגרפיה בציון ממוצע של 87 לפחות והשיגו ציון של 80 לפחות בשני החוגים לתואר בוגר.

למסלול עם בחינת גמר או פרויקט גמר לא מחקרי יתקבלו תלמידים אשר סיימו תואר ראשון בגאוגרפיה בציון ממוצע של 82 (טוב) לפחות, ובציון ממוצע כללי בלימודי התואר הראשון של 80 לפחות בשני החוגים לתואר בוגר.

לתכנית המורים יתקבלו מורים לגאוגרפיה, של"ח, או מקצועות קרובים בעלי תואר ראשון העומדים בתנאי הקבלה של האוניברסיטה.

במקרים גבוליים יזומנו התלמידים לוועדת קבלה. החלטה על קבלתם ללימודים תתקבל גם ע"ס ראיון אישי. ועדת הקבלה רשאית, על-פי שיקוליה להחמיר או להקל מתנאי הקבלה הנ"ל, ובתנאי שאלה לא יעמדו בסתירה לתנאי הקבלה לאוניברסיטה.

יתקבלו ללימודים גם תלמידים שלא סיימו תואר ראשון בגאוגרפיה. תלמידים אלה יתקבלו אם סיימו תואר ראשון במוסד מוכר להשכלה גבוהה בארץ או בחו"ל והשיגו ציון ממוצע של 80 לפחות בכל לימודיהם לתואר ראשון ולא פחות מ-76 בכל חוג. במידת הצורך, רשאית ועדת הקבלה החוגית לדרוש לימודי השלמה עד 16 שש"ס. מועמד בעל תואר ראשון במוסד מוכר להשכלה גבוהה ששפת ההוראה בו אינה עברית חייב לעמוד בבחינת ידע בעברית ברמה הנדרשת ע"י האוניברסיטה כתנאי לקבלתו.

ועדת הקבלה החוגית ממליצה בפני הרשות ללימודים מתקדמים על הקבלה ללימודים. ההחלטה הסופית על קבלה ללימודים היא בידי הדיקן ללימודים מתקדמים, שהחלטתו סופית.

תלמיד אשר יתקבל ללימודי מסלול ב' יוכל להגיש, בתום שנת לימודיו הראשונה, בקשה לעבור למסלול א'. הבקשה תוגש ליו"ר ועדת המ"א החוגית. זכאיות) להגיש בקשה לעבור למסלול א' הוא סטודנט(ית) שסיימ(ה) בממוצע של 87 לפחות את כל לימודי החובה המוטלים בשנת הלימודים הראשונה, ובתנאי שיגדיר נושא לעבודת המחקר לתיזה, ושיהא מדריך אשר יהא מוכן להדריך(ה) בנושא המוגדר.

משך הלימודים

במסלול א' – עד 3 שנים.

במסלול עם בחינת גמר – עד שנתיים.

תכנית הלימודים

1) מסלול א'

קורסי חובה

4 שש"ס	פילוסופיה ומחשבה גאוגרפית
2 שש"ס	ארגון מחקר בגאוגרפיה
8 שש"ס	סמינרי מ"א ומחקר
4 שש"ס	שיטות מחקר (ניתן לבחור בין כמותי לאיכותני)
18 שש"ס	סמינר מחלקתי (חובת השתתפות בסמינר המחלקתי במשך שנתיים)
	סה"כ קורסי חובה

קורסי בחירה

ניתן לשמוע קורסים בדרג 3 הפתוחים גם ללימודי מ"א

6 שש"ס

קורסי בחירה מחוץ לחוג

4 שש"ס	קורסים מחוץ לחוג מדרג 3 ומעלה
	באישור יו"ר ועדת מ"א
28 שש"ס	במסלול א' התלמיד ילמד בסה"כ

- ניתן לבחור בקורסי קריאה מודרכת בהיקף של 2 שש"ס.
- התלמידים במסלול א' חייבים להרצות בסמינר המחלקתי על עבודת התיזה שלהם.

שקול ציונים במסלול א'

50%	ציוני הקורסים
50%	ציון על עבודת התיזה
100%	סה"כ

2) מסלול עם בחינת גמר

קורסי חובה

4 שש"ס	פילוסופיה ומחשבה גאוגרפית
2 שש"ס	ארגון מחקר
4 שש"ס	שיטות מחקר (ניתן לבחור בין כמותי לאיכותני)
8 שש"ס	סמינר מ"א ומחקר (3 עבודות סמינריוניות)
	סמינר מחלקתי (חובת השתתפות בסמינר המחלקתי במשך שנתיים)
18 שש"ס	סה"כ קורסי חובה

קורסי בחירה

קורסים מדרג 3 ומעלה בהיקף של 18 שש"ס מתוכם לפחות 12 שש"ס בחוג לגאוגרפיה ולימודי סביבה.

סה"כ 36 שש"ס

— התלמיד במסלול זה יחוייב בכתיבת בחינת גמר או פרויקט גמר לא מחקרי. (ראה פירוט בתקנון "הרשות ללימודים מתקדמים").

שקלול ציונים למסלול עם בחינת גמר

30%	בחינת גמר
70%	קורסים בחוג לגאוגרפיה ולימודי סביבה
100%	סה"כ

תכנית ללימוד גאוגרפיה ונושאי סביבה

1. התכנית מיועדת למורים לגאוגרפיה ו/או לימודי סביבה, ולפעילי ארגונים סביבתיים בעלי תואר ראשון, המעוניינים להרחיב את השכלתם במקצוע ונבנתה בהתייחס לצרכי ההוראה בבתי הספר ולפעילות בשטח. התוכנית מרוכזת ביום אחד בשבוע.
2. הקבלה לתכנית הלימודים מותנית בציון גמר של 82 ומעלה בתואר הראשון. ועדת קבלה חוגית תראיין את המועמדים על-פי הצורך ותאשר את זכאותם ללימודים בתכנית.
3. תלמיד שישלים את מכסת לימודיו שש"ס ויעמוד בכל דרישות הקורסים ובכתיבת עבודה מסכמת, יהיה זכאי לתואר **מוסמך** האוניברסיטה במדעי החברה בחוג לגאוגרפיה ולימודי סביבה.
4. הלימודים יתקיימו בימי ב' בשבוע.

להלן המבנה הכללי של תכנית הלימודים המחולקת לשנתיים:

שנה ראשונה

משאבי מים	2 שש"ס
סביבה ברשת — מתודולוגיה וטכנולוגיה	2 שש"ס
ממ"ג יישומי לנושאי סביבה	4 שש"ס
ניהול חופים	2 שש"ס
חינוך סביבתי	2 שש"ס
איכות הסביבה — היבטים בריאותיים	2 שש"ס
תכנון סביבתי	2 שש"ס
נוף כמשאב חזותי	2 שש"ס

שנה שניה

4 שש"ס	פוליטיקה ומדיניות סביבתית – גלובלי, אזורי ארצי
4 שש"ס	יישוב סכסוכים סביבתיים
2 שש"ס	אקולוגיה נופית
4 שש"ס	פני הארץ: סוגיות עכשוויות בגאוגרפיה פיסית (שינוי אקלים, נחלים)
2 שש"ס	שטחים פתוחים
2 שש"ס	מדיניות ניהולית סביבתית
4 שש"ס	סמינר: חופים או משאבי קרקע ומים
40 שש"ס	סה"כ

שקלול ציונים למסלול

30%	בחינת גמר
70%	קורסים בחוג לגאוגרפיה ולימודי סביבה
100%	סה"כ

התמחות מ"א

תכנון ופיתוח משאבי תיירות

מטרת התוכנית להכשיר את מוסמכיה בהיבטים מרחביים תיאורטיים ויישומיים של תכנון ופיתוח משאבי תיירות, נופש ופנאי. תוכנית הלימודים מבוססת על גרעין לימודי החובה של מ"א בגאוגרפיה ולימודי סביבה, וכן מקורסי התמחות. במרכז התמחות מצויים הסמינרים, הסדנאות והקמפוסים שבהם יתורגלו בעיות בתכנון ופיתוח משאבים אלה. ניתן ללמוד תוכנית זאת בשני המסלולים המקובלים בתואר השני.

קהל היעד להתמחות זו:

מתכננים וגיאוגרפים המעוניינים להשתלב בתחום עיסוק ממוקד. בוגרי החוגים לגאוגרפיה, כלכלה, סוציולוגיה, לימודי ארץ ישראל, ארכיאולוגיה, היסטוריה, תכנון עיר ואזור, לימודי סביבה ועוד. עובדי גופים ציבוריים כגון: משרד התיירות, החברה הממשלתית לתיירות, קק"ל, הסוכנות היהודית, מנהל מקרקעי ישראל, המשרד לאיכות הסביבה, רשות שמורות הטבע, החברה להגנת הטבע, עובדי עמותות תיירות עירוניות ואזוריות, עובדי רשויות מקומיות (תכנון אסטרטגי ומידע) ועוד, אשר כולם עוסקים כיום בצורה זו או אחרת בפיתוח ותכנון תיירות.

תנאי קבלה לתוכנית

על פי המקובל בלימודי המ"א בחוג לגאוגרפיה. המועמדים יעברו ועדת קבלה, ובמידת הצורך היא תמליץ על השלמות בתחומים רלוונטיים.

תוכנית הלימודים

תאור	מסלול ב	תאור	מסלול א	קורס	שנה ראשונה
חובה	2	חובה	2	ארגון מחקר	
בחירה	4	חובה	4	שיטות מחקר (ניתן לבחור בין כמותי לאיכותני)	
חובה	4	חובה	4	סוגיות עכשוויות בחקר מערכות תיירות	
חובה	4	חובה	4	סמינר – תיירות וסביבה	
				קמפוס עירוני – איזורי א' – סדנת פיתוח	
חובה	4	חובה	4	תיירות באילת	
				הסמינר החודשי של המרכז לחקר התיירות –	
				"מועדון התיירנים" + סמינר מחלקתי	
חובה	0	חובה	0		
(חובת השתתפות במשך שנתיים)					
חובה	2		2	קורסי בחירה	
	20		20	סה"כ ילמדו בשנה ראשונה	

שנה שניה

חובה	4	חובה	4	ניהול אינטגרטיבי של אתרי תיירות	
חובה	4	חובה	4	קמפוס תיירות - תכנוני: נגב צפוני	
חובה	4			קורס בחירה – 1	
חובה	4			קורס בחירה – 2	
חובה	4			קורס בחירה – 3	
	20		8	סה"כ ילמדו בשנה שניה	
	40		28	סה"כ שעות נצברות בשתי השנים	

שקלול הציונים במסלול עם בחינת גמר

בחינת גמר 30%

קורסים בחוג 70%

התלמידים שיעמדו בכל המטלות והחובות בתוכנית הלימודים עם התמחות "בתכנון ופיתוח משאבי תיירות", יהיו זכאים לתואר מוסמך האוניברסיטה בחוג לגאוגרפיה ולימודי סביבה ויקבלו ספח נוסף המציין את תחום ההתמחות שבו למדו.

תכנית מ"א: התמודדות עם מצבי חירום

מטרת התוכנית להקנות לבוגריה הכשרה בהתמודדות עם מצבי חירום ע"י הנחלת ידע בסיסי ומעשי וכלי ניתוח מגוונים בתחומים אלה.

התוכנית מיועדת להכשיר תלמידיה למילוי תפקידי מפתח בהתמודדות מצבי חירום בשירות הציבורי ובארגונים גדולים.

הלימודים יתקיימו ביום ד' בשבוע.

קהל היעד למגמה זו:

בוגרי תואר ראשון בתחום מדעי החברה, מדעי האדמה, מדעי החיים, מדעים מדויקים, מדעי הרוח, כולל נושאי תפקידים בתחומים שונים של קביעת מדיניות, ניהול ופיקוד, במסגרות ציבוריות, אזרחיות וצבאיות: אנשי מל"ח, פיקוד העורף, משטרה, מד"א, כיבוי אש, קציני בטחון בגופי חינוך ומפעלים וכד'.

תנאי קבלה לתכנית

על פי המקובל בלימודי המ"א בחוג לגאוגרפיה ולימודי סביבה. המועמדים יעברו ועדת קבלה ובמידת הצורך היא תמליץ על השלמות בתחומים רלוונטיים.

מבנה הלימודים

שנה	שם הקורס	מרצה	שש"ס	
א'	קורס מתודולוגי – שיטות מחקר	ד"ר ירדנה שאול	2	
	יסודות התמודדות עם אפר"ן	ד"ר אפרים לאור	4	
	יסודות מערכות מידע גאוגרפיות	ד"ר דן מלקינסון	4	
	ניהול מתקנים טכנולוגיים במצבי חירום	ד"ר עמוס נוטע	2	
	סדנא: התמודדות עם אפר"ן בישראל	ד"ר אפרים לאור	4	
	סמינר מחקר: רעידות אדמה, שטפונות, סופות ומחוללי נזק טבעיים אחרים	פרופ' משה ענבר ופרופ' חיים קותיאל	4	
סה"כ ילמדו בשנה א'			20	
ב'	טיפול באדם ובקהילה במצבי חירום	ד"ר זאב וינר	2	
	תחבורה ולוגיסטיקה במצבי חירום	ד"ר יובל הדס	2	
	ניהול כלכלי במצבי חירום	פרופ' עזרא סדן	4	
	ניהול משפטי במצבי חירום	ד"ר אמנון רייכמן	2	
	ניהול בריאותי במצבי חירום	פרופ' בועז תדמור	2	
	תקשורת במצבי חירום	רון בן ישי	2	
	סמינר: הערכות גופים ומוסדות ממלכתיים למצבי חירום	מרצים שונים	2	
	פרויקט גמר: הכנת תוכניות אופרטיביות להתמודדות עם אפר"ן בישראל	ד"ר אפרים לאור	4	
	סה"כ ילמדו בשנה ב'			20
	סה"כ לתואר			40

התלמידים שיעמדו בכל המטלות והחובות בתוכנית הלימודים "התמודדות עם מצבי חירום" יהיו זכאים לתואר מוסמך האוניברסיטה בחוג לגאוגרפיה ולימודי סביבה ויקבלו ספח נוסף המציין את תחום ההתמחות שבו למדו.

לימודים לקראת תואר שלישי (Ph.D.)

יו"ר הוועדה החוגית לתואר שלישי: ייקבע

תכנית הדוקטורט בחוג לגאוגרפיה ולימודי סביבה היא בכל תחומי הגאוגרפיה. רשאי להגיש מועמדות כתלמיד לתואר דוקטור כל בעל תואר שני (מ.א.) מאוניברסיטה מוכרת בארץ או בחוץ-לארץ אשר סיים במסלול עם תיזה בציון כללי של 87 לפחות כאשר הציון בתיזה יהיה 86 לפחות. תלמידים שסיימו לימודיהם במסלול ב' (ללא עבודת גמר) יוכלו לפנות לוועדת הדוקטורט החוגית הרשאית להטיל על התלמיד הכנת עבודת גמר או עמידה בתנאים שקולים, ולאשר את בקשתו לאחר שעמד בתנאים אלה. בזמן ביניים זה לא ייחשב התלמיד כתלמיד דוקטורט*.

עבור תלמידים שלא סיימו לימודי גאוגרפיה לתואר ראשון או שני תקבע ועדת הדוקטורט החוגית את תכנית השלמות הרצויה.

משך הלימודים לתואר שלישי הוא 4 שנים ומחולק לשני שלבים:

שלב מחקר א' – שנה ראשונה

שלב מחקר ב' – שנה שנייה, שלישית ורביעית

תנאי קבלה לתלמיד מחקר שלב א'

בקשת הקבלה לשלב זה תוגש בכתב ליו"ר ועדת הדוקטורט בצירוף המסמכים הדרושים על-פי תקנון לימודי תואר שלישי לאחר ביצוע ההרשמה לאוניברסיטה. ועדת הדוקטורט החוגית תדון במסמכים ותמליץ על קבלתו או אי-קבלתו של המועמד.

משך תקופת שלב מחקר א' לא יעלה על שנה מיום תחילת הלימודים. במהלך תקופת שלב מחקר א' יידרש התלמיד להכין הצעת מחקר, לקבל אישור מהמנחים וועדת הדוקטורט להצעה ולעמוד בדרישות אחרות שיוטלו עליו. תלמיד המתקבל ללימודים ולמחקר לשם קבלת התואר "דוקטור לפילוסופיה" ייקרא תלמיד מחקר שלב א' עד לאישור הצעת המחקר ע"י הרשויות המוסמכות באוניברסיטה, ותלמיד מחקר שלב ב' לאחר אישורה.

* כל המועמדים יוזמנו לראיון בוועדת קבלה.

תנאי קבלה לשלב המחקר

על מנת לעבור מתלמיד מחקר שלב א' לתלמיד מחקר שלב ב' על התלמיד להגיש הצעת מחקר הכוללת את נושא העבודה ותכנית מפורטת של המחקר המתוכנן. ההצעה תישלח לשיפוט לשני קוראים שלפחות האחד מהם יהיה חבר סגל מחוץ לחוג לגאוגרפיה ולפחות קורא אחד מחוץ לאוניברסיטה. במידה ויתקבלו הערות תיקון יתקן התלמיד בסיוע המנחים את ההצעה ויגיש הצעה מתוקנת בלוויית מכתב קצר המצביע על התיקונים לוועדת הדוקטורט. ועדת הדוקטורט החוגית, תדחה או תאשר את הצעת המחקר המתוקנת ותעבירה לרשות ללימודים מתקדמים. במקרים מסויימים, רשאית וועדת הדוקטורט החוגית לזמן את התלמיד ואת המנחה או המנחים לדיון.

לאחר אישור ההצעה יעבור התלמיד לשלב מחקר ב'. פרק הזמן המקובל להשלמת מכסת הלימודים ולביצוע המחקר לקבלת תואר "דוקטור לפילוסופיה" (לא כולל את תקופת הכנת הצעת המחקר) הוא שלוש שנים. הארכה לשנה נוספת טעונה המלצת ועדת הדוקטורט החוגית, ואישור הרשות ללימודים מתקדמים.

תכנית לימודי דוקטורט

- א. מדריך עבודת הד"ר יקבע לתלמיד המחקר את תכנית הלימודים ואת היקפה.
- ב. כל סטודנט נדרש ללמוד קורסים במכסה של 8 ש"ס או בחוג ו/או מחוץ לחוג מדרג 3 שיקבעו בתיאום עם המנחה ובאישור ועדת ד"ר.
- ג. את הקורסים האלה עליו לעבור בציון המעבר של הקורס.
- ד. כל סטודנט רשאי לקחת את הקורסים לעיל במהלך שתי שנות לימודיו הראשונות.
- ה. התלמיד לא יוכל למסור את עבודת הדוקטורט לשיפוט לפני סיימו את לימודי הדוקטורט.

הרשמה ללימודי הדוקטורט

המועמדים ללימודי דוקטורט מתבקשים לצרף את המסמכים הבאים לערכת ההרשמה:

1. קורות חיים בעברית ובאנגלית.
2. תעודת M.A. כולל ציונים.
3. תעודת B.A. כולל ציונים.
4. הצהרת כוונות לעבודת דוקטורט מאושרת וחתומה ע"י המנחה המיועד.
5. כתב הסכמת המנחים להנחייה.
6. 2 מכתבי המלצה מחברי סגל אקדמי אחד מהם יהיה מנחה עבודת התיזה.
7. 2 טפסי המלצה למועמד להשתלמות כתלמיד דוקטורט.
8. פרסומים (במידה ויש)
9. בקשות קבלה והחומר הנלווה אליהם יש להפנות אל: ועדת הדוקטורט של החוג. תמונה.
10. תקציר קצר של העבודה בעברית ובאנגלית.

206

כלכלה

חוג לימודים לב"א (דו-חוגי וחד-חוגי)

חוג לימודים למ"א

ולימודים לתואר דוקטור לפילוסופיה

ראש החוג: פרופ' אבנר בר-אילן

חברי הסגל האקדמי

פרופסור מן המניין: פרופ' עופר ליברמן, פרופ' מיכאל לנדסברגר (אמריטוס), פרופ' אריה מלניק, פרופ' בנימין שיטוביץ, פרופ' מרדכי שכטר (אמריטוס).

פרופסור חבר: פרופ' בנימין בנטל, פרופ' אבנר בר-אילן, פרופ' אברהם סובוטניק (אמריטוס), פרופ' דן פלד, פרופ' משה קיס, פרופ' עוז שי.

מרצה בכיר: ד"ר אייל בהרד, ד"ר דורון קליגר, ד"ר טוד קפלן.

מרצה: ד"ר גבי גייר.

מזכירות החוג

עוזר מינהלי לראש החוג: **גב' רחל גולן**

לימודי מוסמכים: **גב' נורית כהנא**

מזכירות תלמידים: **גב' הינדה פריידלמן, גב' ענת כהן**

מיקום: בניין מדעי החברה, קומה 7

שעות קבלה: ימים א'-ה', בין השעות 10:00-13:00

טלפון: 04-8240086-8

אתר האינטרנט: <http://hevra.haifa.ac.il/econ/index.html>

הלימודים לתואר ראשון (ב"א)

מהו מדע הכלכלה?

תורת הכלכלה עוסקת בחקר הבעיות הכרוכות בסיפוק הצרכים האנושיים באמצעות מוצרים ושירותים, בהקצאתם של משאבים לצורך השגת התפוקות הטובות והיעילות ביותר ובמנגנונים המביאים לחלוקתם המיטבית של מקורות מוגבלים.

לימודי הכלכלה

מטרת לימודי הכלכלה להקנות ידע עיוני וכלים לניתוח ולהבנה של בעיות כלכליות, הן ברמת הפירמה והצרכן והן ברמת המשק הלאומי על קשריו הבינלאומיים. במסגרת החוג אפשר לשלב התמחות משנית בשטחים ספציפיים. סיום מוצלח של תכנית הלימודים לתואר ראשון בחוג יכשיר את הסטודנט לעבודה מקצועית בסקטור הפרטי והציבורי וכן להמשך לימודים לתואר מתקדם בכלכלה או במינהל עסקים.

אפשרויות תעסוקה

בוגרי החוג בכל מסלולי הלימוד והמגמות משתלבים בכל תחומי המשק, הן הממשלתיים והן הפרטיים. ניתן למצוא את בוגרי החוג בחברות הביטוח, בבנקים, בחברות הטכנולוגיה העילית וכן במשרדי האוצר, הרשויות וכדומה.

מסלולי לימוד

- ◆ מגמה למינהל עסקים
- ◆ מגמה לחשבונאות
- ◆ כלכלה דו-חוגי
- ◆ כלכלה – משפטים

מתכונת הלימודים

בחוג לכלכלה באוניברסיטת חיפה מתקיימים לימודים לתואר ראשון, שני ושלישי. הלימודים לתואר ראשון מתנהלים בשני מסלולים – מסלול דו-חוגי ומסלול חד-חוגי. במסלול החד-חוגי שתי מגמות:

- ◆ המגמה למינהל עסקים מכוונת להרחיב את ההכשרה המקצועית בנושאי כלכלת עסקים, ניהול, שיווק ומימון. בנוסף על הקורסים המשותפים לכל תלמידי המסלול הדו-חוגי, כוללים הלימודים במגמה נושאים כגון: חשבונאות, תמחיר, שיווק ומימון.
- ◆ המגמה לחשבונאות משלבת לימודי חשבונאות ומשפט עסקי עם לימודי כלכלה. הלימודים כוללים גם נושאים החופפים את הבחינות המקצועיות של מועצת רואי חשבון, אך אין הם מקנים תואר נוסף על ב"א בכלכלה. עם סיום תואר ב"א מקבל הסטודנט אישור לסטז'. תלמיד המגמה אשר ישלים שנת לימודים נוספת בנושאי חשבונאות יהיה זכאי לאישור על גמר הלימודים, המקנה פטור מבחינות סופיות א' וחלק מבחינות סופיות ב' של מועצת רואי חשבון.

במסלול הדו-חוגי שתי מגמות:

- ◆ מסלול דו-חוגי מטרתו שילוב הלימודים בכלכלה עם לימודים בהיקף שווה (מותנה בעמידה בתנאי הקבלה לכל אחד מהם) בחוג נוסף, כגון: כלכלה ומדעי המחשב, כלכלה ופסיכולוגיה, כלכלה ופילוסופיה וכיו"ב.
- הלימודים כוללים קורסי חובה ובחירה בכלכלה, וכן לימודי יסוד כמותיים לסטודנטים שבוונותם להמשיך לתואר שני בכלכלה, במינהל עסקים או בסטטיסטיקה.
- ◆ תכנית הלימודים המשותפת לכלכלה דו-חוגי ומשפטים
- תכנית זו הינה ייחודית ומשלבת בתוכה לימודי כלכלה ומשפטים. הלומדים חייבים לעמוד בתנאי הקבלה של הפקולטה למשפטים ושל החוג לכלכלה. תלמיד שסיים את לימודיו בחוג לכלכלה ובפקולטה למשפטים יקבל תואר בוגר במשפטים ותואר בוגר בכלכלה בתכנית המשותפת בכלכלה ומשפטים.

הלימודים לתואר שני (מ"א)

הלימודים משלבים קורסים מתקדמים בתיאוריה כלכלית, כלי ניתוח כמותיים חדשניים ומקצועות יישומיים בתחומים רלוונטיים. התכנית נועדה להכשיר כלכלנים למחקר ולתפקוד בתחומים שונים של הפעילות המשקית (ראו פרטים בפרק: "תוכנית הלימודים לתארים מתקדמים" באתר החוג).

המרכז לחקר משאבי טבע וסביבה

המרכז לחקר משאבי טבע וסביבה חוקר היבטים כלכליים של איכות משאבי הטבע (אוויר, מים, נוף וכד'), ניצול יעיל של משאבי טבע מתכלים (אנרגיה ומחצבים) ואת הקשרים בין שני תחומים אלה. המרכז תומך בלימודים מתקדמים של סטודנטים המעוניינים בנושאי.

תכנית הלימודים במסלול דו-חוגי

דרישות קדם	1 לימודי חובה בסיסיים:		
	ש"ת	5 שש"ס	4 נ' — מבוא לכלכלה א'
	ש"ת	5 שש"ס	4 נ' — מבוא לכלכלה א'
	ש"ת	4 שש"ס	3 נ' — יסודות החשבונאות
	ש"ת	5 שש"ס	5 נ' — מיקרו כלכלה ב', אינפי ב'
	ש"ת	5 שש"ס	5 נ' — מיקרו ב'
	ש"ת	5 שש"ס	5 נ' — מאקרו כלכלה א'
	ש"ת	5 שש"ס	5 נ' — מאקרו כלכלה ב'
	ש	4 שש"ס	3 נ' — יסודות המימון
	ש	3 שש"ס	3 נ' — כלכלת ישראל
	ס'	6 שש"ס	6 נ' — סמינריון

2) לימודי יסוד כמותיים:

חשבון אינפיניטימלי א'	ש"ת	5 שש"ס	4 נ'
חשבון אינפיניטימלי ב'	ש"ת	5 שש"ס	4 נ' – חשבון אינפי א'
מבוא לסטטיסטיקה והסתברות	ש"ת	5 שש"ס	3 נ'

3* קורסי בחירה ממקצועות החוג:

קורסי בחירה מקבוצה א' / 1	ש'	3 שש"ס	3 נ'
קורסי בחירה מקבוצה א' / 2	ש'	2 שש"ס	3 נ'
סה"כ כללי			60 נ'

*בקורסי הבחירה יש לשים לב לקדם בשנתון.

הערות:

1) תלמידים בתוכנית המתואמת עם החוג למתמטיקה פטורים מלימוד המקצועות אינפי א' ואינפי ב'.

א. לזכות תלמידים אלה עומדות 16 נקודות בחירה ייעודיות (בשני החוגים). במסגרת נקודות אלה, על כל תלמיד לבחור לפחות 4 נ"ז מתוך הקורסים המוצעים בפקולטה למדעים 4- נקודות זכות מתוך הקורסים המוצעים בפקולטה למדעי החברה.

קורסי הבחירה טעונים אישור של יועץ התואר הראשון בשני החוגים.

ב. על התלמידים בתוכנית המתואמת לייחס מקצועות בחירה לכל אחד החוגים כך שך הנקודות בכל חוג יהיה 60 לפחות.

2) תלמידים שחוגם השני הוא סטטיסטיקה יקחו במקום חשבון אינפיניטימלי א' + ב' ומבוא לסטטיסטיקה והסתברות את הקורסים הבאים: מבוא למודלים לינארים בסטטיסטיקה, מבוא לאקונומטריקה ושני קורסי בחירה נוספים מקבוצה א'. (3 נ' מקבוצה א' / 1 ו-3 נ' מקבוצה א' / 2). (סה"כ כללי 61 נ').

3) תלמידים שחוגם השני הוא מדעי המחשב ילמדו את הקורסים אינפי א' + ב' בחוג למדעי המחשב.

תכנית הלימודים בתכנית המשותפת לכלכלה ומשפטים

1) לימודי חובה בסיסיים:

דרישות קדם

מבוא לכלכלה א'	ש"ת	5 שש"ס	4 נ'
מבוא לכלכלה ב'	ש"ת	5 שש"ס	4 נ' – מבוא לכלכלה א'
יסודות החשבונאות למשפטים	ש"ת	4 שש"ס	3 נ'
מיקרו כלכלה א'	ש"ת	5 שש"ס	5 נ' – מבוא לכלכלה ב', אינפי ב'
מיקרו כלכלה ב'	ש"ת	5 שש"ס	5 נ' – מיקרו א'
מאקרו כלכלה א'	ש"ת	5 שש"ס	5 נ' – מבוא לכלכלה ב', אינפי ב'
מאקרו כלכלה ב'	ש"ת	5 שש"ס	5 נ' – מאקרו א'
יסודות המימון	ש'	4 שש"ס	3 נ' – מבוא לכלכלה ב'
כלכלת ישראל	ש'	3 שש"ס	3 נ' – מיקרו ב', מאקרו ב'
סמינריון	ס'	6 שש"ס	6 נ' – מיקרו ב', מאקרו ב'

(2) לימודי יסוד כמותיים:

חשבון אינפיניטסימלי א'	ש"ת	5 שש"ס	4 נ'
חשבון אינפיניטסימלי ב'	ש"ת	5 שש"ס	4 נ' – אינפי א'

(3) קורסי בחירה ממקצועות החוג:

קורסי בחירה מקבוצה א' / 1	3 שש"ס	3 נ'
סה"כ כללי		54 נ'

תכנית הלימודים במסלול חד-חוגי – מינהל עסקים

(1) לימודי חובה בסיסיים:

מבוא לכלכלה א'	ש"ת	5 שש"ס	4 נ'
מבוא לכלכלה ב'	ש"ת	5 שש"ס	4 נ' – מבוא לכלכלה א'
יסודות החשבונאות	ש"ת	4 שש"ס	3 נ'
מבוא לחשבונאות ניהולית	ש"ת	4 שש"ס	3 נ'
מיקרו כלכלה א'	ש"ת	5 שש"ס	5 נ' – מבוא לכלכלה ב', אינפי ב'
מיקרו כלכלה ב'	ש"ת	5 שש"ס	5 נ' – מיקרו א'
מאקרו כלכלה א'	ש"ת	5 שש"ס	5 נ' – מבוא לכלכלה ב', אינפי ב'
מאקרו כלכלה ב'	ש"ת	5 שש"ס	5 נ' – מאקרו א'
מבוא לאקונומטריקה	ש"ת	4 שש"ס	3 נ' – מבוא למודלים ליניאריים
כלכלת ישראל	ש'	3 שש"ס	3 נ' – מיקרו ב', מאקרו ב'
סמינריון	ס'	6 שש"ס	6 נ' – מיקרו ב', מאקרו ב'

דרישות קדם

(2) לימודי יסוד כמותיים:

חשבון אינפיניטסימלי א'	ש"ת	5 שש"ס	4 נ'
חשבון אינפיניטסימלי ב'	ש"ת	5 שש"ס	4 נ' – אינפי א'
מבוא לסטטיסטיקה	ש"ת	5 שש"ס	3 נ' – מבוא להסתברות
מבוא להסתברות	ש"ת	5 שש"ס	3 נ'
מבוא למודלים לינאריים	ש"ת	5 שש"ס	3 נ' – מבוא לסטטיסטיקה, מבוא לכלכלה ב'

(3) לימודי חובה במגמת ההתמחות:

מבוא לניהול	ש'	3 שש"ס	3 נ'
מבוא לשיווק	ש'	3 שש"ס	3 נ' – מבוא לכלכלה ב', משפט עסקי
מבוא לחקר ביצועים	ש"ת	5 שש"ס	3 נ'
שוק ההון וניתוח ני"ע	ש'	3 שש"ס	3 נ' – מיקרו ב', יסודות המימון

4 קורסי בחירה ממקצועות החוג:

2	מקצועות בחירה מקבוצה א' / 1 ש'	6	שש"ס	6	נ'
3	מקצועות בחירה מקבוצה א' / 2 ש'	9	שש"ס	9	נ'
4	מקבוצות בחירה מקבוצה ב' / ש'	12	שש"ס	12	נ'

5 קורסי בחירה מחוגים אחרים*

12 נ'
120 נ'

סה"כ כללי

* מטרת קורסי הבחירה מחוגים אחרים הינה השכלה כללית בתחומים שונים. אי לכך ניתן ללמוד מקסימום 6 נ' מאותו חוג ואין לקחת קורסים מתחומי הכלכלה. כמו כן ניתן ללמוד קורס אחד בלבד בעל הכרה אקדמית מהיחידה לחינוך גופני.
לחילופין תינתן הכרה בהשתתפות פעילה באחת מנבחרות האוניברסיטה בהיקף של עד 4 נ'.

תכנית הלימודים במסלול חד-חוגי – חשבונאות

1 לימודי חובה בסיסיים:

מבוא לכלכלה א'	ש"ת	5	שש"ס	4	נ'
מבוא לכלכלה ב'	ש"ת	5	שש"ס	4	נ' – מבוא לכלכלה א'
מיקרו כלכלה א'	ש"ת	5	שש"ס	5	נ' – מבוא לכלכלה ב', אינפי ב'
מיקרו כלכלה ב'	ש"ת	5	שש"ס	5	נ' – מיקרו א'

דרישות קדם

מאקרו כלכלה א'	ש"ת	5	שש"ס	5	נ' – מבוא לכלכלה ב', אינפי ב'
מאקרו כלכלה ב'	ש"ת	5	שש"ס	5	נ' – מאקרו א'
מבוא לאקונומטריקה	ש"ת	4	שש"ס	3	נ' – מבוא למודלים לינאריים
כלכלת ישראל	ש'	3	שש"ס	3	נ' – מיקרו ב', מאקרו ב'
סמינריון	ס'	6	שש"ס	6	נ' – מיקרו ב', מאקרו ב'

2 לימודי יסוד כמותיים:

חשבון אינפיטיסימלי א'	ש"ת	5	שש"ס	4	נ'
חשבון אינפיטיסימלי ב'	ש"ת	5	שש"ס	4	נ' – אינפי א'
מבוא להסתברות	ש"ת	5	שש"ס	3	נ'
מבוא לסטטיסטיקה	ש"ת	5	שש"ס	3	נ' – מבוא להסתברות
מערכות מידע ניהוליות	ש"ת	3	שש"ס	3	נ'
מבוא למודלים לינאריים	ש"ת	5	שש"ס	3	נ' – מבוא לסטטיסטיקה, מבוא לכלכלה ב'

(3) לימודי חובה במגמת ההתמחות:

הערות:

* ציון המעבר בקורסי חשבונאות בכל השנים הוא 60 למעט פיננסית א' וב'.

יסודות המשפט	ש'	3 שש"ס	3 נ'
דיני מסחר א'	ש'	3 שש"ס	3 נ' – יסודות המשפט
מבוא לדיני מיסים	ש'	2 שש"ס	2 נ' – יסודות המשפט, פיננסית א'
מבוא לחשבונאות פיננסית א'	ש"ת	5 שש"ס	2 נ'
מבוא לחשבונאות פיננסית ב'	ש"ת	5 שש"ס	2 נ'
דיני מסחר ב'	ש'	4 שש"ס	3 נ' – דיני מסחר א'
דוחות מאוחדים	ש"ת	4 שש"ס	3 נ' – חשבונאות פיננסית ב'
דוחות מאוחדים הרחבה	ש"ת	4 שש"ס	3 נ' – דוחות מאוחדים
יסודות בקורת חשבונות א'	ש"ת	5 שש"ס	2 נ' – דוחות מאוחדים
יסודות בקורת חשבונות ב'	ש"ת	5 שש"ס	2 נ' – בקורת חשבונאות א'
חשבונאות ניהולית לחשבונאים	ש"ת	5 שש"ס	3 נ' – דוחות מאוחדים
דיני מיסים א'	ש"ת	2 שש"ס	2 נ' – מבוא לדיני מיסים
דיני מיסים ב'	ש"ת	2 שש"ס	2 נ' – דיני מיסים א'
סוגיות במיסים א'	ש'	3 שש"ס	2 נ' – יסודות המשפט, מבוא לדיני מיסים
סוגיות במיסים ב'	ש'	3 שש"ס	1 נ' – סוגיות במיסים א'
סוגיות במדידה א'	ש'	2 שש"ס	3 נ'
סוגיות במדידה ב'	ש'	2 שש"ס	3 נ' – סוגיות במדידה א'
דוחות מתואמים	ש"ת	5 שש"ס	3 נ' – מאוחדים הרחבה
חשבונאות ניהולית מתקדמת	ש"ת	5 שש"ס	4 נ' – מבוא לחשבונאות ניהולית לחשבונאים
מיסוי בינלאומי	ש'	3 שש"ס	0 נ'
מיסוי ניירות ערך	ש'	3 שש"ס	0 נ'

(4) מקצועות רקע בניהול:

יסודות המימון	ש'	4 שש"ס	3 נ' – מבוא לכלכלה ב'
ניהול פיננסי	ש'	3 שש"ס	3 נ' – מיקרו ב', יסודות המימון

(5) קורסי בחירה:

מקצועות בחירה מקבוצה א' / 1	ש'	3 שש"ס	3 נ'
מקצועות בחירה מקבוצה ב'	ש'	3 שש"ס	<u>3 נ'</u>

סה"כ כללי: 120 נ'

לימודי חשבונאות – שנה ד' (שנת השלמה)*

			לקבלת פטור מבחינות מועצת רואי חשבון**
2 נ'	4 שש"ס	ש'	בקורת חשבונות מתקדמת
3 נ'	5 שש"ס	ש'	תאגידים ובעיות מיסוי
4 נ'	9 שש"ס	ש"ת	דוחות מאוחדים ובעיות בחשבונאות
2 נ'	3 שש"ס	ש"ת	סוגיות בחשבונאות ודווח ענפי
2 נ'	2 שש"ס	ש"ת	ישומי ע.נ.א. חשבונאיים
2 נ'	4 שש"ס	ש'	בעיות מיוחדות בבקורת חשבונות
2 נ'	3 שש"ס	ש'	ביקורת מערכות מידע ממוחשבות
3 נ'	5 שש"ס	ש'	דיני מיסים וחוקים נלווים
2 נ'	2 שש"ס	ש'	חוקים אחרים
4 נ'	9 שש"ס	ש"ת	הצגת דוחות כספיים
2 נ'	3 שש"ס	ש"ת	תיאוריה פיננסית
2 נ'	5 שש"ס	ש'	דוחות כספיים המתפרסמים לציבור
5 נ'	4 שש"ס	ש'	ביקורת ענפית א+b
35 נ'			סה"כ

* **לימודי מקצועות חשבונאות – שנה ד' (שנת השלמה) מותנים בעמידה בכל החובות הנדרשים לקבלת תואר בכלכלה וחשבונאות.**

ציון עובר בכל מקצוע של שנה ד' הוא 60.

**** פטור מבחינות מועצת רואי החשבון**

קבלת פטור מבחינות הביניים חלק א' וב' המקנה זכות להתחלת התמחות מותנית בסיום מוצלח של תכנית הלימודים התלת-שנתית וקבלת תואר בוגר בכלכלה. לבורגרים שיסיימו בהצלחה חשבונאות שנה ד' (שנת השלמה) תעניק המועצה פטור מבחינות סופיות א'. בכפוף לתקנון מועצת רואי חשבון.

מקצועות בחירה בחוג לכלכלה

מקצועות הבחירה מחולקים כדלקמן:

קבוצה ב' (מימון ניהול ושיווק)

3 נ' 2 שש"ס

קבוצה א' (כלכלה)

1/ א' מקצועות ליבה בכלכלה 3 נ' 3 שש"ס
2/ א' מקצועות הרחבה בכלכלה 3 נ' 2 או 3 שש"ס

על התלמיד לבחור בהיקף ובהתאם לדרישות המסלול ומגמת ההתמחות המפורטים בתכנית הלימודים של כל מגמה.

כל מקצוע בחירה מזכה את התלמיד ב-3 נקודות זכות. מקצועות הבחירה מקבוצה א' / 1 ינתנו בהיקף של 3 שש"ס ומיתר הקבוצות בהיקף של 2 או 3 שש"ס. רשימת מקצועות הבחירה איננה סופית וסגורה. מקצועות נוספים עשויים להתווסף לתכנית, ומקצועות המופיעים

ברשימה יושמטו מסיבות שונות. ניתן להמיר קורס בחירה אחד מקבוצה ב' בקורס בחירה מקבוצה א'. תלמיד שנכשל במקצוע בחירה, לא יחויב לחזור על המקצוע ויוכל לבחור מקצוע אחר מהרשימה המתאימה.

לימודי בחירה לתואר ראשון בחוג לכלכלה

ניקוד דרישות קדם

קבוצה א' / 1 מקצועות ליבה בכלכלה

שיטות מתמטיות בכלכלה	3 נק'	מיקרו ב' + מאקרו ב'
תורת המשחקים	3 נק'	מיקרו ב' + מאקרו ב'
אקונומטריקה יישומית	3 נק'	מבוא לאקונומטריקה + מיקרו ב'
שיווי משקל כללי	3 נק'	מיקרו ב' + מאקרו ב'
מסחר בינלאומי ריאלי	3 נק'	מיקרו ב' + מאקרו ב'
צמיחה כלכלית ומיסוי	3 נק'	מיקרו ב' + מאקרו ב'
כלכלת אינפורמציה	3 נק'	מיקרו ב' + מאקרו ב'
שווקים משחקים והתנהגות ארגונית	3 נק'	מיקרו ב' + מאקרו ב'
ניירות ערך מורכבים	3 נק'	מיקרו ב' + מאקרו ב'
כלכלת אמנות	3 נק'	מיקרו ב' + מאקרו ב' + מבוא לשיווק ומימון
נושאים בקבלת החלטות	3 נק'	מיקרו ב' + מאקרו ב'

קבוצה א' / 2 מקצועות הרחבה בכלכלה

כלכלת סביבה	3 נק'	מיקרו ב' + מאקרו ב'
מודלים סטוכסטיים במימון	3 נק'	מיקרו ב' + מאקרו ב'
כלכלת מזרח תיכון	3 נק'	מיקרו ב' + מאקרו ב'
נושאים נבחרים בהיסטוריה	3 נק'	מיקרו ב' + מאקרו ב'
כלכלת מיקום	3 נק'	מיקרו ב' + מאקרו ב'
כלכלת איכות	3 נק'	מיקרו ב' + מאקרו ב'
כלכלה התנהגותית	3 נק'	מיקרו ב' + מאקרו ב'
שווקי מעוף ואופציות	3 נק'	מיקרו ב' + מאקרו ב'

קבוצה ב' מקצועות במנהע"ס: תורת המימון, ניהול ושיווק

הכרת דוחות כספיים	3 נק'	מיקרו ב' + מאקרו ב'
ניהול הלכה למעשה	3 נק'	מיקרו ב' + מאקרו ב'
מבוא לביטוח	3 נק'	מיקרו ב' + מאקרו ב'
פרסום, קידום מכירות	3 נק'	מיקרו ב' + מבוא לשיווק
הגבלים עסקיים	3 נק'	מיקרו ב' + מאקרו ב' + יסודות המימון
כלכלה אזורית	3 נק'	מיקרו ב' + מאקרו ב'
ניהול מוכרנים ואמנות מכירה	3 נק'	מיקרו ב' + מאקרו ב'

השקעות – היבטים משפטיים	3 נק'	מיקרו ב' + מאקרו ב'
כלכלת תיירות	3 נק'	מיקרו ב' + מאקרו ב'
מודלים אמפיריים בכלכלה	3 נק'	מיקרו ב' + מאקרו ב'
קניין רוחני	3 נק'	מיקרו ב' + מאקרו ב'
כלכלת מיגזר השירותים	3 נק'	מיקרו ב' + מאקרו ב'

יש לשים לב לרשימת הקורסים הסופית שתפורסם באינטרנט.

קבוצה א'/1 כוללת גם כמה מקצועות הניתנים בתואר שני. המקצועות הבאים מתכנית הלימודים לתואר שני פתוחים לתלמידי הב"א באישור המורים המלמדים אותם: כלכלת אי-ודאות, שיטות מתמטיות, תורת המשחקים א', תורת המשחקים ב', תאוריה של התנהגות רציונלית בכלכלה, אלגברה לינארית. מקצועות אלה מומלצים לתלמידים המתכוונים להמשיך לתואר שני בכלכלה.

תכניות לימודים ותנאי מעבר

תכנית הלימודים המחייבת את התלמיד היא התכנית המתפרסמת בשנה בה החל את לימודיו בחוג, וכן שינויים המתפרסמים בהודעות ובחוזרים על לוח המודעות של החוג במהלך השנה. החוג אינו מאפשר לימוד של קורסים הניתנים באותו יום ובאותה שעה, אם על ידי החוג ואם ביחידה אחרת.

סטודנט שירשם לקורסים הניתנים בשעות חופפות צפוי לביטול ההרשמה לאחד מהקורסים, על-פי בחירת החוג.

שינוי מסלולים/מגמות

תלמיד יוכל לשנות מסלול/מגמה בהתאם לתנאים להלן:

- ◆ מעבר ממגמה למגמה יעשה רק על-ידי פניה בכתב לוועדת ב"א של החוג ובאישורה.
- ◆ ניתן לעבור ממגמה למגמה רק בתום שנת לימודים ראשונה.
- ◆ תלמידים העוברים ממגמת התמחות אחת לשנייה יחוייבו ללמוד לפי תכנית הלימודים התקפה של המגמה הקולטת בעת המעבר (ולא בתחילת לימודיהם באוניברסיטה).
- ◆ תלמיד העובר ממגמת התמחות אחת לשנייה חייב לסיים את לימודי התואר הראשון תוך 5 שנים ממועד תחילת לימודיו באוניברסיטה.

1) מעבר בין מגמות במסלול החד-חוגי

מעבר למגמת חשבונאות: ניתן יהיה לעבור למגמת חשבונאות בתום שנה א' וזאת בתנאי שהתלמיד **למד שנה אקדמית מלאה** (ראה פירוט להלן) וצוינו הממוצע בתום שנה זו יהיה **91 לפחות**. הממוצע המשוקלל (עפ"י הניקוד) יחושב עפ"י המקצועות להלן ובכל מקרה על מכסה שלא תפחת מ-25 נקודות זכות. תינתן עדיפות למועמדים בעלי ההישגים הגבוהים.

מבוא לכלכלה א' 4 נ'

מבוא לכלכלה ב' 4 נ'

4 נ'	חשבון אינפיניטיסימלי א'
4 נ'	חשבון אינפיניטיסימלי ב'
3 נ'	מבוא לסטטיסטיקה
3 נ'	מבוא להסתברות
3 נ'	יסודות החשבונאות

מספר המתקבלים בפועל למגמת החשבונאות, ייקבע על-פי מספר המקומות הפנויים בכל שנה אקדמית.

2) מעבר ממסלול דו-חוגי למסלול חד-חוגי

מעבר למגמת חשבונאות: ניתן יהיה לעבור למגמת חשבונאות בתום שנה א' בלבד, וזאת לאחר השלמתה של שנה אקדמית מלאה (ראה פירוט להלן) בציון ממוצע של **91 לפחות**. הממוצע המשוקלל (עפ"י הניקוד) יחושב עפ"י ציוני הגמר בקורסים להלן:

4 נ'	מבוא לכלכלה א'
4 נ'	מבוא לכלכלה ב'
4 נ'	חשבון אינפיניטיסימלי א'
4 נ'	חשבון אינפיניטיסימלי ב'
3 נ'	מבוא לסטטיסטיקה והסתברות
3 נ'	יסודות החשבונאות

מספר המתקבלים בפועל למגמת החשבונאות, ייקבע על-פי מספר המקומות הפנויים בכל שנה אקדמית.

המעבר למגמת מינהל עסקים במסלול החד-חוגי: ייקבע בהתאם לציוניו של התלמיד ומספר המקומות הנותרים.

הכרה בלימודים אקדמיים קודמים

- א. תלמיד המבקש להתקבל לחוג לכלכלה באוניברסיטת חיפה על סמך לימודים קודמים במוסד להשכלה גבוהה (כולל חוג אחר באוניברסיטת חיפה), חייב לעמוד בתנאי הקבלה של החוג לכלכלה.
- ב. תלמיד המקיים תנאי א' להלן, יגיש עם הרשמתו אישור לימודים רשמי מהמוסד בו למד. באישור יפורטו הקורסים אותם למד והציונים בהם.
- ג. לימודים ממוסדות להשכלה גבוהה שהוכרו על-ידי החוג לצורך המשך לימודים באוניברסיטת חיפה ידווחו ללא ציון ולא יכללו בחישוב הציון הסופי המשוקלל.
- ד. בכל מקרה ועדת הקבלה של החוג לא תכיר בקורסים שבהם לא השיג התלמיד ציון "עובר" לפחות במוסד שבו למד.
- ה. תלמיד יהיה זכאי לקבלת תואר מאוניברסיטת חיפה רק אם צבר בה שני שליש מלימודיו באוניברסיטה, כלומר לפחות 40 נקודות זכות במסלול דו-חוגי, ו-80 נקודות במסלול חד-חוגי.

קבלה על סמך הישגים בלימודים אקדמיים בחוגים אחרים:

קבלתו של תלמיד תישקל על סמך לימודים אקדמיים קודמים רק אם למד באחד החוגים בפקולטה למדעי החברה וציונו הממוצע בתום שנה א' הינו 91 לפחות. המעבר יהיה למסלולים כלכלה דו־חוגי, כלכלה – מינהל עסקים.

הממוצע יחושב על סמך כל המקצועות הרלוונטים ללימודים בחוג לכלכלה, שיכללו בכל מקרה את המקצועות הבאים: אינפי א', אינפי ב', מבוא להסתברות, מבוא לסטטיסטיקה ואלגברה לינארית. תינתן עדיפות למועמדים בעלי ההישגים הגבוהים.

דרישות קדם

מילוי דרישת הקדם היא באחריותו של התלמיד. דרישות הקדם מפורטות בשנתון והן מחייבות. החוג בודק את מילוי הדרישות במהלך שנת הלימודים ולא בתחילתה.

תלמיד שנרשם לקורס למרות שאינו רשאי ללמוד בו בגלל אי עמידה בדרישות הקדם או בתנאי המעבר משנה לשנה, יבוטל רישומו לקורס גם אם נבחן וקיבל ציון. ציון זה לא יוכר.

הארכת זמן

לא תינתן הארכת זמן על פי סעיף 1.7 של תקנות לימודים לתואר ראשון במקצועות הבאים:

מבוא לסטטיסטיקה

מבוא להסתברות

מבוא לסטטיסטיקה והסתברות

אינפיניטיסימלי א'

אינפיניטיסימלי ב'

במקצועות החובה הנותרים של השנה הראשונה הארכת זמן על פי אותו סעיף תהיה בת חצי שעה בלבד.

ציוני המעבר

ציון המעבר בקורסי חשבונאות בכל השנים הינו 60.

ציון המעבר בכל המקצועות האחרים הינו 51, בהתאם לתקנון האוניברסיטה, פרט למקצועות הבאים:

ציון מעבר

70	1. מבוא לכלכלה א'
70	2. מבוא לכלכלה ב'
70	3. מבוא לחשבונאות פיננסית א' – 30%
70	4. מבוא לחשבונאות פיננסית ב' – 70%
60	5. סמינריון ב"א בכלכלה

שיפור ציון

לא ניתן לשפר ציון בקורס המהווה דרישת קדם לקורס אחר שכבר נלמד גם הוא.

פרסום ציונים

- ◆ הציונים יפורסמו בעילום שם בלוח המודעות האלקטרוני של החוג לכלכלה.
- ◆ בלוח זה מתפרסמת הן רשימת מועדי הבחינות והן רשימת מועדי פרסום הציונים.
- ◆ מחובת התלמיד לבדוק את ציוניו סמוך למועד פרסומם.
- ◆ אין קבלת ציונים בטלפון.

ערעורים על ציוני הבחינות

- ◆ תלמיד רשאי לערער על ציונו עד המועד שיפורסם ע"י מזכירות החוג. כל הערעורים הם בכתב על הטופס המיועד לכך.
- ◆ תלמיד זכאי לערער על תוצאות הבחינה, ובלבד שציונו 41 לפחות. (פרט למבוא לכלכלה א' וב' שם הציון המזכה לצורך הגשת ערעור הוא 51 לפחות).
- ◆ תלמיד המערער על הציון יהיה מודע לכך שהבחינה כולה תבדק מחדש והציון הסופי עלול להיות נמוך מהמקורי.
- ◆ תוצאות הערעורים יפורסמו בלוח ההודעות באתר החוג.
- ◆ תוצאות אלה הן סופיות ומחייבות.

הפסקות לימודים

- ◆ שני כשלונות במקצוע חובה אחד גוררים הפסקת לימודים בחוג.
- ◆ תלמיד שלימודיו הופסקו בשל כישלון בקורס חובה רשאי להירשם מחדש לחוג בתום תקופת צינון של שלוש שנים, ועליו לעמוד מחדש בתנאי הקבלה של החוג. אחרי שלוש שנים הסטודנט נחשב לסטודנט חדש וכל הקורסים שלמד לא יוכרו לו.
- ◆ תלמיד שהפסיק לימודיו באוניברסיטה מסיבות אישיות לתקופה העולה על שנתיים והרוצה לחזור ללימודים יפנה לוועדת ב"א של החוג. ועדת ב"א של החוג תחליט באם לאפשר את המשך לימודיו. במקרה של חזרתו ללימודים יכולה הוועדה לחייבו ללמוד קורסים נוספים או לחזור על קורסים שכבר נלמדו גם אם כתוצאה מכך יידרש הסטודנט לצבור מעל 120 נקודות.

* הארכת לימודים מעבר לשנה השלישית תעשה באישור ראש החוג בלבד. בכל מקרה, לימודים יופסקו אוטומטית בתום חמש שנות לימוד בחוג. רק שנה לאחר שהופסקו לימודיו של תלמיד יוכל התלמיד לפנות לדיקן הפקולטה בבקשה לחדש את לימודיו. דיקן הפקולטה יחליט אם התלמיד ראוי להמשיך את לימודיו ורק לאחר ההחלטה יוכל להירשם מחדש ללימודים.

סמינריון ב"א בכלכלה

- א. במהלך לימודי דרג 3 (ולאחר מילוי דרישות הקדם הרלוונטיות) חייבים התלמידים להשתתף בסמינריון ב"א ולהגיש עבודה סמינריונית במסגרת זו.
- ב. תלמיד יוכל להירשם לקבוצה סמינריונית רק לאחר שסיים בהצלחה את המקצועות: מיקרו כלכלה ב' ומאקרו כלכלה ב'.
- ג. העבודה תוגש על-פי ההנחיות לכתובת עבודה סמינריונית שיחולקו לתלמידים בסמסטר א'. ניתן להגיש עבודה סמינריונית משותפת באישור המרצה בלבד.

- ד. הנוסח הסופי המודפס של העבודה חייב להיות מוגש למזכירות החוג עד 31 לאוגוסט של שנה"ל השוטפת, אלא אם כן קבע המרצה מועד מוקדם יותר.
 אי עמידה בתנאי זה תגרור מתן ציון ל"ה ותחייב את התלמיד ברישום מחדש לסמינריון ובתשלום שכ"ל.
 ה. לצורך שקלול ציון הב"א ייחשב הציון הסופי של העבודה במשקל 6 נ'.
 ו. ציון מעבר בסמינריון הוא 60.

זכאות לתואר

◆ תנאי זכאות:

תלמיד זכאי לתואר בתנאי שהשלים את כל חובותיו האקדמיים על-פי דרישת הפקולטה והחוג/ים מבחינת היקף הקורסים והרכבם ועמד בכל התחייבותיו לאוניברסיטה.

סיום לימודים וקבלת זכאות לתואר

- א. תלמיד אשר סיים את כל חובותיו לתואר (בשני חוגי הלימוד במסלול הדו-חוגי או בחוג אחד במסלול החד-חוגי) זכאי לקבל אישור זכאות לתואר.
 ב. על התלמיד לפנות למזכירות חוג לימודיו, דרך אתר החוג, לא יאוחר מתאריך 1 בנובמבר בשנה בה למד.
 התלמיד יבדוק ויאשר את ציוניו הסופיים, ציון הגמר שלו, תאריך הגשת עבודה, תאריך זכאות לתואר ופרטיו האישיים. כמו כן יקבע את סדר הרישום של חוגי הלימוד שלו בתעודת הגמר.
 ג. האוניברסיטה תיזום סגירת זכאות לתואר לסטודנט שסיים את כל חובותיו לתואר ולא פנה להסדרת אישור הזכאות (או לא הודיע על רצונו לעכב את סגירת התיק).
 לתלמיד זה תינתן אפשרות ערעור תוך 30 יום מקבלת ההודעה בדואר. תלמיד שיממש את אפשרות הערעור יהיה חייב להשלים את כל חובותיו לתואר בתוך שנה מיום הערעור. לאחר מכן יסגר אישור הזכאות באופן חד-צדדי.
 ד. קבלת זכאות לתואר מותנית בסידורים הבאים:
 1. בדיקת מילוי החובות הכלליות (אנגלית, חינוך גופני ועברית).
 2. אישור מן המחלקה לשירותי תלמיד ושכ"ל על כך שהתלמיד הסדיר את כל תשלומיו לאוניברסיטה.
 3. אישור מן הספרייה על כך שהתלמיד אינו חייב ספרים או תשלומים לספרייה.
 ה. אישור הזכאות ואישור ציונים סופי ישלחו על-ידי מדור בוגרים, עד שבועיים לאחר קבלת האישור ממרכזות החוג/ים ולאחר מילוי התנאים לעיל.
 ו. באישור הזכאות מפורטים: החוג/ים שאותו סיים התלמיד, ציון הגמר ומועד הזכאות לתואר.
 ז. מועד הזכאות לתואר יהיה התאריך שבו השלים התלמיד את חובתו האחרונה (בחניה, הגשת עבודה וכו') ובתנאי שאינו מתכוון לתקן, לשפר או לחזור על קורס כלשהו.

לאחר חתימת התלמיד על סגירת התואר לא ניתן יהיה לעדכן או לשנות את אישור הזכאות.

ח. סטודנט שלא יגיש בקשה לסיום לימודים עד 1 במרץ בשנה בה מתקיים הטקס לא יוכל להשתתף בטקס בשנה זו, ולא יוכל לקבל אישור זכאות עד 1 ביוני של אותה שנה.

שקלול וציונים לב"א

- ◆ ציון הגמר נקבע כממוצע משוקלל של כל מקצועות הלימוד שנלמדו באוניברסיטת חיפה. משקל המקצוע כמספר נקודות הזכות בתכנית המחייבת את התלמיד.
- ◆ תלמיד שילמד מעבר לדרישות התואר (59–62 נ' דר-חוגי, 120 נ' חד-חוגי), יבחרו הקורסים לשקלול הציון הסופי על-פי הציון הגבוה ביותר.
- ◆ בשום מקרה לא יאושרו תיקוני ציונים לאחר שהחוג העביר למדור בוגרים במינהל התלמידים אישור על סיום הלימודים עם ציון משוקלל.

תכנית לימודים מומלצת – מסלול משולב כלכלה ומשפטים

שנה ד'	שנה ג'	שנה ב'	שנה א'
סמינריון	מיקרו כלכלה ב'	חשבון אינפי ב'	מבוא לכלכלה א'
סמינריון	מיקרו כלכלה א'	חשבון אינפי א'	מבוא לכלכלה ב'
ככלת ישראל	מאקרו כלכלה ב'	יסודות החשבונאות למשפטינים	
	מאקרו כלכלה א'		
	יסודות המימון		

- ◆ בנוסף יש לקחת בשנה ג' קורסי בחירה מהחוג לפי המכסה הנקובה בתכנית הלימודים המפורשת בשנתון.
- ◆ לא ניתן ללמוד קורסים בחפיפה. מי שיעבור על תקנה זו יבוטל אחד מהקורסים באופן חד-צדדי.

חשבוניות שנה ד' (שנת השלמה)

1

ביקורת
חשבוניות
מתקדמת

דוחות
מאוחדים
ובעיות
נבחרות
בחשבוניות

סוגיות
בחשבוניות
ודוח ענפי

תאגידים
ובעיות
מיסוי

יישומי
ע.ג.א.

תיאוריה
פיננסית

ביקורת
ענפית
'א'

2

בעיות
מיוחדות
בביקורת

הצגת
דוחות
כספיים
וניתוח
דוחות

הצגת דוחות
כספיים
המתפרסמים
לציבור

ביקורת
מערכות
מידע
ממוחשבות

דיני מיסים
וחוקים
נלווים

חוקים
אחרים

ביקורת
ענפית
'ב'

הלימודים לתואר שני ושלישי

יושב ראש הוועדה החוגית לתארים מתקדמים: ד"ר דורון קליגר

כללי

תכנית הלימודים לתארים מתקדמים בחוג לכלכלה פועלת החל משנה"ל תשס"ו באוניברסיטת חיפה בנפרד מהתכנית המשותפת עם הטכניון. קיימים קשרים בין התכניות, ואפשרות הכרה הדדית במקצועות הנלמדים במוסד השכן. תכנית המוסמך בכלכלה משלבת מקצועות בתיאוריה כלכלית, כלי ניתוח כמותיים חדשניים ומקצועות יישומיים בשטחים רלוונטיים שונים. מטרת התכנית היא להכשיר מוסמכים הן למחקר ברמה אקדמית והן ככלכלנים בכירים בתחומים שונים של הפעילות העסקית והציבורית במשק. החל משנה"ל תשס"ז נפתחה תוכנית לימודים בכלכלה עם התמחות במימון לחשבונאים (להלן מסלול מל"ח).

מסלול מל"ח

מטרת המסלול היא להכשיר מוסמכים למחקר ברמה אקדמית, לתפקידים כלכליים בכירים ובפרט לתפקידי מימון וניהול השקעות. תכנית לימודים זו מציעה

- ◆ רכישת תואר מתקדם בעל זיקה מקצועית לתחום ההכשרה כרואי חשבון,
- ◆ העמקת הידע המחקרי/אקדמי בכלכלה,
- ◆ קבלת הכשרה המשלבת אופי אקדמי ועסקי,
- ◆ הכרות מעמיקה עם תכנים הנדרשים לייעוץ השקעות, לשיווק השקעות ולניהול תיקי השקעות,
- ◆ אפשרות לשלב לימודים עם עבודה או התמחות בראיית חשבון. למוסמכי המסלול מוענק התואר "מוסמך בכלכלה" עם התמחות במימון לחשבונאים. ההתמחות מצויינת בספח התמחות המוצמד לאישור הזכאות.

תנאי קבלה לתכנית המוסמך

בקשות קבלה לתכנית התואר השני בכלכלה יתקבלו מבוגרי תואר ראשון בכלכלה ממוסדות מוכרים להשכלה גבוהה, אשר ממוצע ציוניהם בתואר הראשון הוא 80 לפחות ובעלי ציונים נאותים במקצועות היסוד בכלכלה ותחומי יסוד אחרים.

תנאי קבלה לתכנית המל"ח

בקשות קבלה לתכנית מל"ח יתקבלו מבוגרי תואר ראשון בכלכלה במגמת חשבונאות אשר ממוצע ציוניהם בתואר הראשון הוא 78 לפחות, או בוגרי תואר דו חוגי בכלכלה וחשבונאות, בציון משוקלל של 78 לפחות בכל אחד מחוגי הלימוד.

מועמדים מתאימים בעלי תואר ראשון ממוסד מוכר להשכלה גבוהה, שהיקף לימודיהם בכלכלה אינו מאפשר המשך ישיר ללימודים לתואר שני בכלכלה, עשויים להידרש, לפי שיקול דעת הוועדה, להשלים מקצועות יסוד בכלכלה או במקצועות תומכים. השלמות אלה יעשו במסגרת תכנית המוסמך בכלכלה או מחוצה לה בהתאם להיקף ההשלמות הנדרש, ועל פי תקנות האוניברסיטה.

מועמדים שאינם בעלי תואר ראשון בכלכלה חייבים להשלים את מקצועות היסוד הבאים בטרם תישקל מועמדותם לתכנית המוסמך בכלכלה: מבוא לכלכלה, מבוא להסתברות, מבוא לסטטיסטיקה, מבוא למודלים לינאריים או מבוא לאמידה סטטיסטית, חשבון דיפרנציאלי ואינטגרלי (אינפי) א' ו-ב', מיקרו כלכלה 1 ו-2, מאקרו כלכלה 1 ו-2, ומבוא לאקונומטריקה. ועדת הקבלה של התכנית יכולה לפטור את התלמיד ממקצועות מסוימים מרשימה זו, או להוסיף עליה, בהתאם לנסיבות.

מועמדים בוגרי אוניברסיטאות מחו"ל, וכן בוגרי אוניברסיטאות בעלות שלוחות הפועלות בישראל באישור המועצה להשכלה גבוהה, יחויבו לעמוד בהצלחה בבחינת GRE.

מועמד שסיים תואר ראשון במוסד להשכלה גבוהה ששפת ההוראה בו אינה עברית, חייב לעמוד בבחינת ידע בעברית ברמה הנדרשת ע"י האוניברסיטה כתנאי לזכאותו לתואר.

דרישות הלימוד

התכנית בנויה משלד של מקצועות חובה ומקצועות התמחות שונים. תלמיד העומד בדרישות הקדם של התכנית יחוייב במקצועות חובה ובחירה בהיקף התלוי במסלול לימודיו, כמתואר להלן. ניתן לעבור ממסלול למסלול לאחר אישור הוועדה החוגית לתואר שני ועמידה בדרישות החובה במסלול המבוקש. בנוסף, חייב כל תלמיד להשלים את מקצוע הבחירה מלימודי הב"א, "שיטות מתמטיות בכלכלה", בציון 75 ומעלה, אם לא לקח מקצוע זה או דומה לו בלימודיו לתואר הראשון. מקצועות הבחירה יילקחו ממקצועות המ"א המוצעים ע"י החוג, או מתחומי לימוד אחרים, על-פי אישור שיש לקבל מיו"ר הוועדה החוגית לתואר שני.

מסלולי לימוד

קיימים שני מסלולים בלימודי תואר מוסמך בכלכלה:

- מסלול א':** מסלול זה מחייב כתיבת עבודת גמר מחקרית (תיזה) בהנחיית חבר סגל בכיר מהחוג ולימודים בהיקף של 29 ש"ס (מקצועות חובה בהיקף 23 ש"ס - ראה פרוט להלן, ומקצועות בחירה בהיקף של 6 ש"ס). מסלול מל"ח מחייב קורסים בדיווח חשבונאי ובניהול תיקי השקעות אשר יילמדו במקום מקצועות הבחירה. הוועדה החוגית לתואר שני רשאית להפחית מדרישות הלימוד (1) לבוגרי תואר ראשון ארבע-שנתי בכלכלה; (2) לבוגרי תואר ראשון בכלכלה במסלול חשבונאות או בכלכלה וחשבונאות (דו-חוגי) על בסיס לימודי שנה ד'.

מקצועות החובה במסלול א':

מקצועות החובה במסלול א':

- ◆ תיאוריה מיקרו כלכלית 1, (4 ש"ס)
- ◆ תיאוריה מיקרו כלכלית 2, (4 ש"ס)
- ◆ תיאוריה מאקרו כלכלית 1, (4 ש"ס)

- ◆ תיאוריה מאקרו כלכלית 2, (4 שש"ס)
 - ◆ סמינר באקונומטריקה מתקדמת, (4 שש"ס)
 - ◆ שיטות מתמטיות בכלכלה, (3 שש"ס)
2. מסלול ב': מסלול זה מחייב כתיבת "פרוייקט בכלכלה" בהיקף 4 שש"ס ולימודים נוספים בהיקף של 37 שש"ס (מקצועות חובה בהיקף 19 שש"ס, ראה פרוט בהמשך, ומקצועות בחירה וסמינריונים בהיקף של 18 שש"ס). מסלול מל"ח מחייב קורסים בדיווח חשבונאי ובניהול תיקי השקעות אשר יילמדו במקום מקצועות הבחירה. הוועדה החוגית לתואר שני רשאית להפחית מדרישות הלימוד (1 לבוגרי תואר ראשון ארבע-שנתי בכלכלה; 2 לבוגרי תואר ראשון בכלכלה במסלול חשבונאות או בכלכלה וחשבונאות (דו-חוגי) על בסיס לימודי שנה ד'. מסלול ב' אינו מאפשר המשך לימודים ישיר לתואר שלישי (דוקטורט).

פרוייקט בכלכלה

- ◆ היקפו של הפרוייקט ינוע בין היקפה של עבודה סמינריונית לבין היקפה של עבודת גמר מחקרית.
 - ◆ ציון המעבר המינימלי לפרוייקט הוא 76.
 - ◆ המקצוע "פרוייקט בכלכלה" יהיה חסום בפני התלמידים הלומדים במסלול הכולל תיזה.
 - ◆ על מנת להמשיך ללימודי תואר שלישי יוכל התלמיד להרחיב את הפרוייקט להיקף של עבודת גמר מחקרית (תיזה) כנהוג במסלול א'.
 - ◆ מקצועות החובה במסלול ב':
 - ◆ תאוריה מיקרו כלכלית 1, (4 שש"ס, משותף עם מסלול א')
 - ◆ תאוריה מאקרו כלכלית 1, (4 שש"ס, משותף עם מסלול א')
 - ◆ סמינר באקונומטריקה מתקדמת, (4 שש"ס, משותף עם מסלול א')
 - ◆ שיטות מתמטיות בכלכלה, (3 שש"ס, משותף עם מסלול א')
 - ◆ נושאים במימון (תכנית מל"ח: דיני ניירות ערך ואתיקה מקצועית), (4 שש"ס)
- בנוסף למקצועות החובה, כולל מסלול מל"ח את הקורסים הבאים:

◆ דו"חות מאוחדים ובעיות נבחרות בחשבונאות	5 שש"ס	5 שש"ס
◆ הצגת דו"חות כספיים המתפרסמים לציבור	3 שש"ס	
◆ ניתוח דו"חות כספיים ויחסים חשבונאיים	5 שש"ס	
	<u>5 שש"ס</u>	<u>5 שש"ס</u>
	13 שש"ס	5 שש"ס

קורסי התמחות בניהול תיקי השקעות:

◆ סמינריון בניתוח ניירות ערך ומכשירים פיננסיים	4 שש"ס	4 שש"ס
◆ בניהול וניהול תיקי השקעות	4 שש"ס	4 שש"ס
	<u>4 שש"ס</u>	<u>4 שש"ס</u>
	8 שש"ס	8 שש"ס

הוועדה החוגית לתואר שני תוכל לפטור תלמידים אשר עמדו בהצלחה בלימודי המקצועות "דוחות מאוחדים ובעיות נבחרות בחשבונאות" (5 ש"ש) ו-"הצגת דו"חות כספיים המתפרסמים לציבור" (3 ש"ש), הניתנים במסגרת שנה ד', ממקצועות אלו. הפטור יותנה בממוצע ציונים תקין, כפי שייקבע ע"י הוועדה, ובאישור הרשות ללימודים מתקדמים. במקרה זה יימנו השעות, אך לא הציונים, במניין הכשרת התלמיד.

משך הלימודים

משך הלימודים לתואר שני במסלול א' לא יעלה על שלוש שנים.

משך הלימודים לתואר שני במסלול ב' הוא שנתיים.

משך הלימודים הפרונטאליים במסלול מל"ח הוא שלושה סמסטרים.

הלימודים לתואר דוקטור

לתכנית הדוקטורט יכולים להגיש מועמדות סטודנטים בעלי תואר שני עם תיזה בכלכלה או בשטחים קרובים, ממוסד השכלה גבוה מוכר, אשר ממוצע ציוניהם בתכנית התואר השני הוא לפחות 80 במקצועות הלימוד וציון 86 בתיזה. מוסמכי אוניברסיטאות מחו"ל, וכן בוגרי אוניברסיטאות בעלות שלוחות הפועלות בישראל באישור המועצה להשכלה גבוהה, יחויבו לעמוד בהצלחה בבחינת GRE.

החוג לכלכלה מציע מדי שנה לתלמידים מצטיינים מספר מלגות ומשרות של עוזרי הוראה.

מדעי המחשב

חוג לימודים לתואר B.Sc. (דו-חוגי וחד-חוגי)

חוג לימודים לתואר M.Sc.

ראש החוג: פרופ' דניאל קרן

חברי הסגל האקדמי

פרופסור מן המניין: פרופ' מרטין גולומביק, פרופ' אלק ויינשטיין, פרופ' מנחם גד לנדאו.

פרופסור חבר: פרופ' דן גורדון, פרופ' אילן נוימן, פרופ' דניאל קרן.

מרצה בכיר: ד"ר יוסי בן-אשר, ד"ר חגית הל-אור, ד"ר שולי וינטנר, ד"ר לרי מנביץ, ד"ר בני פנקס, ד"ר אורי רבינוביץ.

מרצה: ד"ר ריטה אוסדצי, ד"ר רחל קולודני, ד"ר רונן שאלתיאל.

עמית הוראה: ד"ר עדנאן אנבאריה, מר שי בושינסקי, מר אלון גלוסקא, ד"ר יעל

זפקוביץ-מלאכי, ד"ר משה לוינשטיין, גב' לי-טל משיח, ד"ר רוני סיון, מר נמרוד פלג, ד"ר יכין פנואלי, ד"ר איתן רון, מר הישם שאפעי, ד"ר מיכל שטרן, ד"ר דפנה שינולד, ד"ר עמיר תומר.

תלמידי מחקר

המועסקים בהוראה: מר חננאל חזן.

מזכירות החוג

עוזר מינהלי לראש החוג: **גב' דפנה שטרן**

מזכירת החוג: **גב' קרן כהנוביץ**

מזכירת החוג: **גב' נטלי לנדר**

מיקום: חדר: 406, קומה 4, בניין ג'ייקובס

טלפון: 04-8240259 פקס: 04-8249331

דואר אלקטרוני: info@cs.haifa.ac.il

כתובתנו באינטרנט: <http://cs.haifa.ac.il>

הלימודים לתואר ראשון (B.Sc.)

מטרת הלימודים

מטרת תכנית הלימוד המוצעת היא הכשרת הסטודנטים למגוון אפשרויות העומדות בפני הבוגרים:

- ◆ עבודה בתחום המחשבים (תוכנה, מערכות מידע, מערכות מחשבים, תקשורת וחמרה).
- ◆ לימודים מתקדמים במדעי המחשב או בנושאים המשלבים מחשבים עם תחום אחר.
- ◆ עבודה בנושאים בין-תחומיים המשלבים מחשבים עם תחומים אחרים.

מסלולי הלימוד

- א. **התכנית החד-חוגית** מכילה לימודים במדעי המחשב בהיקף נרחב יותר. היא מיועדת לסטודנטים הרואים את עתידם בחזית המחקר והפיתוח של תחום המחשבים. בוגרי המסלול החד-חוגי יוכלו להשתלב בקבוצות מחקר ופיתוח בתעשייה, או להמשיך את לימודיהם לתארים מתקדמים במדעי המחשב.
- ב. **התכנית הדו-חוגית** מיועדת להקנות לסטודנט את יסודות מדעי המחשב בשילוב עם תחום אקדמי נוסף באוניברסיטת חיפה.
- ג. **התכנית המשותפת משפטים ומדעי המחשב** מיועדת להכשיר למגוון אפשרויות אשר תעמודנה בפני הבוגרים והבוגרות של התכנית, כגון ייעוץ משפטי בתחום המחשבים, עבודה בנושאים בין-תחומיים, וכן התמחות או לימודים מתקדמים המשלבים משפטים עם מדעי המחשב (ראה מודריך לנרשם, הפקולטה למשפטים).

תנאי הקבלה

תנאי הקבלה לכל מסלולי הלימוד זהים.

הקבלה לשנה הראשונה מותנית בתנאים הבאים:

1. עמידה בתנאי הקבלה הכלליים של האוניברסיטה ברמה הנדרשת על-ידי החוג.
2. עמידה בבחינת הבגרות במתמטיקה כדלקמן:
 - ברמה של 5 יחידות — בציון 75 ומעלה.
 - ברמה של 4 יחידות — בציון 90 ומעלה.

כדי להתקבל לתכנית המשותפת משפטים-מדעי המחשב, על התלמיד לעמוד בתנאי הקבלה של הפקולטה למשפטים ובתנאי הקבלה של החוג למדעי המחשב. לא יתקבלו סטודנטים בעלי תואר במשפטים או במדעי המחשב.

הקבלה לשנה מתקדמת מותנית בתנאים הבאים:

1. עמידה בתנאי הקבלה לשנה א', כמפורט לעיל.
2. זכאות לפטור מקורסים של החוג למדעי המחשב בהיקף מתאים.

הזכאות לפטור תיקבע ע"י החוג על סמך טופס בקשה להכרה בלימודים קודמים ותדפיס ציונים רשמי ומקורי, בצרוף סילבוסים מפורטים של הקורסים שנלמדו. החלטת החוג לגבי זכאות לפטור היא סופית ו**אינה** ניתנת לערעור.

3. היקף ההכרה בלימודים קודמים (אקדמאיים), כפוף להחלטת ועדת ההוראה החוגית:

◆ בעלי תואר ממוסד אקדמי מוכר

ייתן פטור מקסימלי עד 1/3 מתוכנית הלימודים. כלומר, הסטודנט חייב להשלים לפחות 2/3 מתוכנית הלימודים.

◆ סטודנט אשר פרש/הפסיק את תוכנית הלימודים במוסד אקדמי מוכר

ייתן פטור מקסימלי עד 2/3 מתוכנית הלימודים. כלומר, הסטודנט חייב להשלים לפחות 1/3 מתוכנית הלימודים.

תכנית הלימודים במסלול החד-חוגי

הלימודים כוללים מקצועות חובה ובחירה במדעי המחשב, מקצועות חובה במתמטיקה וכן קורסי בחירה חופשיים (מכל חוג באוניברסיטה, כולל החוג למדעי המחשב).

◆ מקצועות חובה במדעי המחשב

מבוא למדעי המחשב	4 נ"ז
מבוא לחמרה	4 נ"ז
תכנות מונחה עצמים	3 נ"ז
ארגון המחשב ושפות סף	3 נ"ז
מבני נתונים	5 נ"ז
מערכות הפעלה	4 נ"ז
תכנון וניתוח אלגוריתמים	5 נ"ז
שיטות הסתברותיות	5 נ"ז
מבנה מהדרים	5 נ"ז
מודלים חישוביים	5 נ"ז
רשתות תקשורת (או תכנות Web)	4 נ"ז
פרויקט במדעי המחשב	4 נ"ז
סמינריון	2 נ"ז
סה"כ חובה במדעי המחשב:	53 נ"ז

◆ מקצועות חובה במתמטיקה

אלגברה לינארית	3 נ"ז
חדו"א 1	4 נ"ז
אלגברה ב'	3 נ"ז
חדו"א 2	3 נ"ז
מתמטיקה דיסקרטית	3 נ"ז
מבוא ללוגיקה ותורת הקבוצות	5 נ"ז
סה"כ במתמטיקה:	21 נ"ז
מקצועות בחירה במדעי המחשב:	30 נ"ז
מקצועות בחירה חופשיים:	16 נ"ז
סה"כ לתואר:	120 נ"ז

תכנית הלימודים במסלול הדו-חוגי

הלימודים כוללים מקצועות חובה ובחירה במדעי המחשב, וכן מקצועות חובה במתמטיקה.

◆ מקצועות חובה במדעי המחשב

מבוא למדעי המחשב	4 נ"ז
מבוא לחמרה	4 נ"ז
תכנות מונחה עצמים	3 נ"ז
ארגון המחשב ושפות סף	3 נ"ז
מבני נתונים	5 נ"ז
מערכות הפעלה	4 נ"ז
תכנון וניתוח אלגוריתמים	5 נ"ז
מבנה מהדרים	5 נ"ז
מודלים חישוביים	5 נ"ז
סה"כ חובה במדעי המחשב:	38 נ"ז
מקצועות בחירה במדעי המחשב:	9 נ"ז
סה"כ במדעי המחשב:	47 נ"ז

◆ מקצועות חובה במתמטיקה

אלגברה לינארית	3 נ"ז
חדו"א 1	4 נ"ז
חדו"א 2	3 נ"ז
מתמטיקה דיסקרטית	3 נ"ז
סה"כ במתמטיקה:	13 נ"ז
סה"כ:	60 נ"ז

הערות:

- סטודנט במסלול דו-חוגי עם מתמטיקה ילמד את כל קורסי המתמטיקה בחוג למתמטיקה. בחוג למדעי המחשב ילמד קורסי חובה במדעי המחשב (בהיקף 38 נ"ז) וקורסי בחירה במדעי המחשב (בהיקף 22 נ"ז).
 - סטודנט במסלול דו-חוגי עם כלכלה או סטטיסטיקה או מערכות מידע ניהוליות, ילמד את כל קורסי המתמטיקה במסגרת החוג למדעי המחשב. החוג יכיר עוד שני קורסי מתמטיקה בלבד. שני הקורסים המתמטיים הנותרים יכולים להשתקלל בחוג השני (כפוף לאישור החוג השני). על הסטודנט החובה להשלים את מניין הנ"ז בחוג למדעי המחשב ל-60 ע"י צבירת נ"ז נוספות בקורסי בחירה במדעי המחשב.
- * הערה לתלמידי דו-חוגי עם כלכלה בלבד: הקורסים חדו"א 1 + חדו"א 2 מחליפים את הקורסים אינפי א' + אינפי ב' בחוג לכלכלה.
- * הערה לתלמידי דו-חוגי עם מערכות מידע ניהוליות: הקורסים אלגברה לינארית + חדו"א 1 ישוקללו בסוף התואר בחוג למערכות מידע ניהוליות.

3. סטודנט במסלול **דו-חוגי אחר** (לא כולל הערות 1,2 לעיל) ילמד את תוכנית הלימודים המפורטת לעיל במלואה (כל קורסי המתמטיקה ישתקללו לצורך סגירת התואר).

תכנית הלימודים הדו-חוגית עם משפטים

תכנית לימודים משותפת לחוג למדעי המחשב והפקולטה למשפטים. תלמידים אשר יעמדו בדרישות התכנית יקבלו תעודת בוגר במשפטים, ותעודה של בוגר במדעי המחשב בתכנית המשותפת עם הפקולטה למשפטים. בחוג למדעי המחשב, התכנית זהה למסלול הדו-חוגי לעיל.

הערות:

1. משך הלימודים הנורמטיבי בתוכנית המשותפת הוא ארבע שנים.
2. סה"כ נקודות לתואר המשותף – 172 נקודות זכות (60 נ"ז בחוג למדעי המחשב ו-112 נ"ז בפקולטה למשפטים)
3. ראה פרטים נוספים בתכנית הפקולטה למשפטים.

הערות כלליות

1. ציון "עובר" למקצוע בודד בחוג הוא 51, אולם לפי תקנות האוניברסיטה, דרוש ממוצע של לפחות 60 בחוג כדי לקבל זכאות לתואר (בכל מסלולי הלימוד).
2. בקורסים בהם יש בחינות סוף סמסטר, משקל הבחינה בהרכב הציון הסופי יהיה 50% לפחות. כמו כן, סטודנט שלא עבר את בחינת סוף הסמסטר (בציון 51 לפחות) לא יקבל ציון עובר בקורס. כל זאת תקף אלא אם המרצה ציין אחרת בדף הסילבוס.
3. בהתאם לתקנון האוניברסיטה, **שני כישלונות במקצוע חובה אחז גוררים הפסקת לימודים בחוג.**

4. סטודנט שלא קיבל ציון עובר באף קורס במשך 4 סמסטרים רצופים, לימודיו בחוג יופסקו ולא תינתן לו הכרה בעתיד עבור הקורסים אותם למד. (ראה הערה בנושא הפסקת לימודים וחידושם מתוך תקנון לימודים לתואר ראשון).
5. הארכות זמן בבחינות יינתנו לסטודנטים עם לקויות, בתיאום עם דיקנאט הסטודנטים.
6. על פי החלטת ועדת המומחים בנושא הארכת זמן בבחינות, לא תינתן הארכת זמן בבחינות בחוג למדעי המחשב לסטודנטים אשר שפת אמם אינה עברית.
7. קדם ומתקדם

- א. לכל קורס עשויים להיות קורסי קדם ו/או קורסים או תרגילים צמודים. יש הקפדה על קיום תנאי הקדם, למעט מקרים בהם יש רקע אקדמי המצדיק חריגה.
- ב. שיטת הלימוד באוניברסיטת חיפה היא לפי שיטת הצבירה, וניתן ללמוד את הקורסים בהתאם לנוחיות התלמיד תוך הקפדה על דרישות הקדם של כל קורס.
- ג. לא ניתן לשפר ציון בקורס קדם, אם הסטודנט נרשם לקורס המתקדם.

8. בקורסים רבים יש תרגילים ו/או פרויקטים חובה. קבלת ציון על עבודות אלו עשויה להיות מותנית בהגנה של הסטודנט על העבודה בפני המרצה ו/או המתרגל. העתקת עבודות היא עבירת משמעת, גם של המעתיק וגם של הסטודנט שאפשר את ההעתקה.
9. בימים ג', 12:00-14:00 ויום ד', 14:00-16:00 יתקיימו פעילויות חוגיות (שיעורי חזרה, בחינות אמצע, אירועים וכו'). הסטודנטים מתבקשים לא להירשם לקורסים מחוגים אחרים בשעות הללו. אין צורך להירשם למפגש החוגי.
10. החל משנה"ל תשס"ו, לא ניתנת אפשרות לשפר ציוני קורסים (חובה או בחירה) בסמסטר השביעי ואילך ללימודים.
11. מקצועות הבחירה החופשיים במסלול החד-חוגי (16 נ"ז) טעונים אישור החוג (כדי לוודא שאינם חופפים או מוכלים במקצועות החוג).
12. תשומת לב התלמידים מופנית לתקנון הלימודים הכללי לתואר ראשון (ב"א), החל על כל התלמידים באוניברסיטה.

הלימודים לתואר שני (M.Sc.)

יו"ר הוועדה החוגית ללימודי תואר שני: פרופ' דן גורדון

תחום מדעי המחשב מאופיין בדינאמיות רבה, הנובעת מהתקדמות מדעית וטכנולוגית מהירה במחשבים, ומצרכים והתפתחות בתחומים אחרים המחייבים פתרונות בעזרת המחשב. התכנית נועדה לענות על הצורך במדעני מחשב ברמה גבוהה, בעלי ידע נרחב ומעמיק, ויכולת ניתוח מדעי.

מטרת הלימודים

תכנית המוסמך מיועדת לשתי אוכלוסיות:

- ◆ **תלמידי מחקר** – סטודנטים המבקשים להשתתף במחקר בהנחיית חברי הסגל של החוג. חלקם יפנו בהמשך ללימודי דוקטורט.
- ◆ **תלמידים מתקדמים** – סטודנטים המבקשים להעמיק, להרחיב ולחדש את השכלתם, מעבר להיקף הלימודים לתואר ראשון.

תנאי קבלה

◆ תואר ראשון B.Sc. או B.A. במדעי המחשב ממוסד אקדמי מוכר, בתכנית לימודים המוכרת ע"י המועצה להשכלה גבוהה כתכנית במדעי המחשב.

- ◆ ממוצע ציונים 80 לפחות בכל אחד מחוגי הלימוד בתואר הראשון.
- ◆ המלצת ועדת קבלה חוגית ואישור הרשות ללימודים מתקדמים.
- ◆ מועמד למסלול עם תיזה עשוי להתקבל בשלב ראשון למסלול ללא תיזה. המעבר למסלול עם תיזה יהיה מותנה במציאת מנחה לתיזה.
- ◆ בוגרים של תוכניות לימודים מסוימות (כגון הנדסת מחשבים, הנדסת תוכנה, הנדסת מערכות מידע) עשויים להתקבל לאחר השלמות מתאימות.
- ◆ מועמד בעל תואר ראשון ממוסד מוכר להשכלה גבוהה ששפת ההוראה בו אינה עברית, חייב לעמוד בבחינת ידע בעברית ברמה הנדרשת ע"י האוניברסיטה כתנאי לקבלתו ללימודים.

תכניות הלימודים

- ◆ **מסלול עם כתיבת עבודת גמר מחקרית (תזה) ומסלול אישי עם התמחות במערכות מידע ניהוליות** – תוכנית זו מבוססת על לימודים תיאורטיים ועבודה מחקרית. בסיום לימודיו יגיש הסטודנט תזה ויעמוד בבחינת הגנה עליה.
- ◆ **מסלול ללא תזה** – תוכנית זו מבוססת על לימודים בהיקף רחב וכתיבת פרוייקט גמר.
- ◆ **מסלול מואץ** – תוכנית זו מבוססת על לימודים תיאורטיים ועבודה מחקרית. בסיום לימודיו יגיש הסטודנט תזה ויעמוד בבחינת הגנה עליה. התוכנית מיועדת לתלמידי תואר ראשון שזוהו כמצטיינים ע"פ קריטריונים של החוג. הקבלה לתוכנית הזאת כפופה לאישור החוג והרשות ללימודים מתקדמים. בחוג למדעי המחשב, הלימודים במסלול המואץ יהיו אך ורק במסלול עם תזה (מסלול א'). פרטים נוספים על מסלול זה, ניתן למצוא בתקנון לימודי תואר שני – הרשות ללימודים מתקדמים.

היקף הלימודים

- ◆ מסלול עם כתיבת עבודת גמר מחקרית (תזה) ומסלול אישי עם התמחות במערכות מידע: 28-32 ש"ס (תלוי במסלול לימודים בתואר א').
- ◆ מסלול ללא תזה: 36 ש"ס
- ◆ מסלול מואץ (עם תזה): 28-32 ש"ס (תלוי במסלול לימודים בתואר א').

מבנה הלימודים

הקורסים יהיו ברובם בהיקף 3 ש"ס, ביחד עם קורסים ספורים של 2 ש"ס. חלק מהקורסים יהיו במתכונת מעבדה המחייבת קורס קדם בתחום, ואשר במסגרתה הסטודנטים יישמו את הפן המעשי של הנושא. בכל מקרה, סטודנט יוכל לקחת לכל היותר שתי מעבדות. הסמינרים יהיו בהיקף 2 ש"ס.

כל נושאי הלימוד מחולקים ל-3 תחומים:

1. תיאוריה של מדעי המחשב.
2. יישומים מתקדמים.
3. מערכות חמרה ותוכנה.

מסלול עם כתיבת עבודת גמר מחקרית (תזה), מסלול אישי עם עם התמחות במערכות מידע ניהוליות ומסלול מואץ:

במסלול זה, הסטודנט חייב ללמוד לפחות קורס אחד (מדרג 4 בהיקף 3 שש"ס) מכל תחום (לא כולל מעבדות)

סה"כ: * השלמת קורסים/סמינרים בהיקף 28-32 שש"ס

הערה: — בוגר מדעי המחשב במסלול חד-חוגי חייב להשלים: 28 שש"ס

— בוגר מדעי המחשב במסלול דו-חוגי חייב להשלים: 32 שש"ס

*** כתיבת עבודת גמר מחקרית (תזה)**

מסלול עם כתיבת פרוייקט גמר (ללא תזה):

במסלול זה, הסטודנט חייב ללמוד לפחות 2 קורסים (מדרג 4 בהיקף 3 שש"ס) מכל תחום (לא כולל מעבדות)

סה"כ: * השלמת קורסים/סמינרים בהיקף 36 שש"ס

*** ביצוע פרוייקט גמר**

שקלול הציון הסופי

◆ **מסלול עם כתיבת עבודת גמר מחקרית (תזה), מסלול אישי עם עם התמחות במערכות מידע ניהוליות ומסלול מואץ:**

50% ציון התזה וציון בחינת הגנה על התזה

50% ציוני הקורסים

◆ **מסלול ללא תזה:**

20% ציון פרוייקט הגמר

80% ציוני הקורסים

הסברים לגבי עבודת גמר מחקרית (תזה) ופרוייקט גמר

התזה חייבת להיות עבודת מחקר העומדת בקריטריונים המדעיים המקובלים, כלומר ראויה לפרסום כמחקר מקורי בכנס מדעי בינלאומי עם שיפוט, ו/או ראויה לפרסום בעיתון מדעי עם שיפוט. הכנס או העיתון חייבים להיות בתחום מדעי המחשב או בנושא בינתחומי המשלב מדעי המחשב עם תחום מדעי אחר. תזה שאינה עומדת בתנאים אלה עשויה אף היא להתקבל, אולם ציונה יהיה נמוך מהסף הדרוש להתקבל ללימודי דוקטורט באוניברסיטת חיפה (ציון 86). התזה תעבור שיפוט ע"י שלושה בוחנים (או יותר), שמהם אחד לפחות יהיה מאוניברסיטה אחרת.

פרוייקט הגמר צריך להיות חלק ממחקר תיאורטי או יישומי במדעי המחשב או בנושא בינתחומי המשלב מדעי המחשב עם תחום מדעי אחר.

משך הלימודים

בהתאם לתקנון לימודי תואר שני, משך הלימודים הנורמטיביים הוא עד שלוש שנים במסלול עם כתיבת עבודת גמר מחקרית (תזה), ושנתיים במסלול ללא תזה. במסלול המואץ, משך הלימודים הכולל לתואר ראשון ושני הינו ארבע שנים.

הערות:

1. חלק מהקורסים כוללים תרגיל עזר חובה (שלא נכלל במניין השש"ס של הקורס).
2. במשך הלימודים לתואר שני, סטודנט במסלול עם תזה רשאי לקחת עד 3 קורסי בחירה מדרג 3 (תואר ראשון). סטודנט במסלול ללא תזה רשאי לקחת עד 4 קורסים כאלו.
3. החל משנה"ל תשס"ט תהיה הקפדה על כמות הסמינרים. סטודנט במסלול עם תזה יוכל לצבור לכל היותר 4 שש"ס בסמינרים. סטודנט במסלול ללא תזה יוכל לצבור לכל היותר 6 שש"ס בסמינרים. חריגה בכמות הסמינרים לא תיכלל בשקלול הציון הסופי.
4. הסמינר "תיאוריה של מדעי המחשב" (203.4525, 203.4515) הנו סמינר מחקר מיוחד. ניתן לשקלל בציון הסופי רק 2 שש"ס של סמינר זה.
5. סטודנטים לתואר שני הן במסלול תזה והן במסלול ללא תזה מחוייבים לעמוד בלוחות הזמנים כדלהלן:

תום סמסטר 6	תום סמסטר 4	תום סמסטר 3	
*הסטודנט חייב להגיש את עבודת התזה בגרסתה הסופית.	* הסטודנט חייב להשלים את תוכנית הלימודים בהיקף: * 28 שש"ס לבוגרי המסלול החד-חוגי * 32 שש"ס לבוגרי המסלול הדו-חוגי * הסטודנט חייב להיות בעל הצעת תזה מאושרת.	הסטודנט חייב למצוא מנחה לתזה. במידה ולא, יועבר אוטומטית למסלול 2.	מסלול 1 (עם תזה)
	* הסטודנט חייב להשלים את תוכנית הלימודים בהיקף 36 שעות. * הסטודנט חייב להגיש את פרויקט הגמר.	*הסטודנט חייב למצוא מנחה לפרוייקט הגמר.	מסלול 2 (ללא תזה)

4. הסטודנטים חייבים להשתתף ב-10 הרצאות אורח לפחות בסמינרים המחלקתיים כל שנה. (רשימת הסמינרים הרלוונטים תפורסם בנפרד בכתובת: <http://es.haifa.ac.il/colloq>).

5. כל הפרטים האחרים בתכנית, כגון: מעבר ממסלול למסלול, וכו' הם לפי תקנון הלימודים לתואר שני (ראה: <http://research.haifa.ac.il/~graduate>).

מידע למסלול אישי עם התמחות במערכות מידע ניהוליות

(מיועד רק לבוגרי החוג למערכות מידע ניהוליות אשר לא למדו מדעי המחשב)

1. יתקבלו בוגרי החוג למערכות מידע ניהוליות אשר קיבלו את המלצת החוג, סיימו עם ציון 80 לפחות, ושיש להם מנחה מיועד. המנחה המיועד יאשר את הסכמתו להנחיה על גבי טופס מיוחד של החוג למדעי המחשב המיועד למטרה זו.
2. כהשלמה, הסטודנטים ילמדו את שני הקורסים "מבני נתונים" ו"תכנון וניתוח אלגוריתמים" בחוג למדעי המחשב. עליהם להשיג ציון 60 לפחות בכל קורס. סטודנטים שכבר למדו אחד (או שניים) מקורסים אלה במסגרת לימודי תואר ראשון, וקיבלו ציון מתאים, יהיו כמובן פטורים מחזרה על הקורסים).
3. הסטודנטים יהיו חייבים לקחת את הקורס "מודלים חישוביים" במסגרת הלימודים הנורמטיביים לתואר שני. קורס זה לא יחשב במסגרת הדרישה ללמוד קורסים) בתחום התיאוריה של מדעי המחשב.
4. לפי תקנות האוניברסיטה, כל סטודנט במסלול התמחות חייב ב-16 ש"ס לפחות בתחום ההתמחות שלו. במסלול האישי עם התמחות במערכות מידע ניהוליות, 16 ש"ס ילמדו כדלקמן:
 - א. 9 ש"ס (מתוך ה-32 ש"ס לתואר) יינתנו עבור 3 קורסים בדרג 3 מהחוג למערכות מידע ניהוליות.
 - ב. 2 ש"ס (מתוך ה-32 ש"ס לתואר) יינתנו עבור סמינר המחקר "נושאים מתקדמים במערכות מידע" (206.5001) הניתן במסגרת החוג לכלכלה. סמינר זה יחליף את אחד משני הסמינרים לתואר שני בחוג למדעי המחשב.
 - ג. החוג למדעי המחשב יקנה פטור מ-5 ש"ס, עקב העובדה שהסטודנטים במסלול זה הם בוגרי החוג למערכות מידע ניהוליות
 - ד. סה"כ ש"ס לתואר: 32 ש"ס, מתוכם 11 ש"ס (בלבד) מהחוג למערכות מידע ניהוליות.
5. בהמלצת המנחה, הסטודנט יכול לקחת קורס בדרג 4 (עד 3 ש"ס) מהחוגים לכלכלה, סטטיסטיקה או מתמטיקה, ובלבד שקורס זה יהיה רלוונטי לנושא התיזה.
6. סמינר מחלקתי: סטודנטים אשר ישתתפו בסמינרים המחלקתיים של החוג למערכות מידע ניהוליות ימציאו אישור על השתתפות ב-10 סמינרים מחלקתיים. החוג למדעי המחשב יזין "השלים" במספרי הסמינר המחלקתי של החוג למדעי המחשב: 203.4990 + 203.4991.

מערכות מידע ניהוליות

חוג לימודים לב"א (דו-חוגי וחד-חוגי)

ראש החוג: ד"ר אילן שמשוני

חברי הסגל האקדמי

פרופסור מן המניין:

מרצה בכיר:

ד"ר אילן שמשוני, ד"ר מור פלג (חל"ת).

מרצה:

ד"ר עירית הדר, ד"ר רן וולף, ד"ר פנינה סופר, ד"ר איריס ריינהרץ-ברגר, ד"ר צבי קופליק.

עמית הוראה:

ד"ר מאירה איצקוביץ, מר גיא אלמוג, מר שלום אראל, גב' דיצה ביימל, ד"ר קובי גל, מר ירון יוסף, ד"ר מאירה לוי, ד"ר אבי נוי, ד"ר אדוה עבאדי, ד"ר טליה פורת, ד"ר יכין פנואלי, מר רמי אבירם, גב' כרמית קולמן-מאיר, ד"ר אלכס קופרמן, מר ארי רוזנטל, ד"ר אלי רון, ד"ר יוסף רם.

תלמידי מחקר

המועסקים בהוראה: גב' ענת אהרוני.

מזכירות החוג

עוזרת מנהלית לראש החוג: **גב' אילנה קדוש**

מזכירת החוג: **גב' מירב כהן**

שעות קבלה: ימים א'-ה', בין השעות 10.00-13.00

טלפון : 04-8288509

פקס: 04-8288522

מיקום: בניין רבין, קומה 7, חדר 7049

דואר אלקטרוני: mis@hevra.haifa.ac.il

אתר החוג: <http://mis.hevra.haifa.ac.il>

הלימודים לתואר ראשון (ב"א)

מטרת הלימודים

מטרת החוג היא להכשיר אנשי מקצוע בתחום מערכות המידע הניהוליות. תפקידם של אנשי מערכות המידע הוא לנתח ולאפיין את צרכי מערכות המידע של הארגון, לתרגם לפתרונות טכנולוגיים, ולעסוק במימוש, הטמעה, וניהול של פתרונות אלה. אנשי מערכות המידע פועלים הן במסגרת מחלקות ייעודיות בארגון, הן במסגרת מחלקות המשתמשים, והן כיועצים.

תנאי קבלה

1. עמידה בתנאי הקבלה הכלליים של האוניברסיטה ברמה הנדרשת על ידי החוג.
2. עמידה בבחינת הבגרות במתמטיקה כדלקמן:
ברמה של 5 יחידות בציון של 70 ומעלה.
ברמה של 4 יחידות בציון של 80 ומעלה.
דרישה חלופית לסעיף 2 לעיל היא עמידה בבחינת המיון הארצית במתמטיקה בציון 90 ומעלה.
3. קבלה לתוכנית המשותפת משפטים – מערכות מידע ניהוליות היא עמידה בתנאי הקבלה של הפקולטה למשפטים ובתנאי הקבלה של החוג למערכות מידע ניהוליות. לא יתקבלו לתוכנית סטודנטים בעלי תואר במשפטים או במערכות מידע ניהוליות.

מסלולי הלימוד

בחוג למערכות מידע ניהוליות שני מסלולי לימוד: מסלול דו-חוגי ומסלול חד-חוגי, ניתן להתחיל את הלימודים גם בסמסטר ב'.

1. **במסלול הדו-חוגי** ניתן לשלב את הלימודים עם לימודים בחוג אחר (בכפוף לתנאי הקבלה לשני החוגים). צירופים שונים של חוגים מאפשרים לתלמיד התמחויות בתחומי יישום שונים של מערכות מידע.
2. **במסלול החד-חוגי** ניתנת לתלמיד הזדמנות לרכישת רקע נוסף בנושאים עסקיים וניהוליים. להעמיק את הידע הנרכש במסגרת מקצועות מערכות מידע ייעודיים ולהרחיב את תחומי הידע באמצעות לקיחת מקצועות בחירה.
3. **התכנית המשותפת משפטים ומערכות מידע ניהוליות** מיועדת להכשיר בוגרים למגוון אפשרויות:
 - רקע ליישום טכנולוגי מידע בתחום המשפט, ניהול ידע משפטי.
 - התמחות בהיבטים משפטיים של טכנולוגיות המידע כגון: קניין רוחני והבנת נושא הפרטיות בעידן האינטרנט.

מבנה תכנית הלימודים

התכנית משלבת ארבעה סוגי ידע: ידע אנליטי, רקע הנדרש להבנת ארגונים, ידע טכני הדרוש לצורך פיתוח יישומים, וידע אינטגרטיבי ייחודי למערכות מידע. מסלול הלימודים כולל ארבע קבוצות של מקצועות, מהן שלוש הראשונות מהוות את קורסי החובה:

- 1) **מקצועות כמותיים** מתמטיקה, הסתברות, סטטיסטיקה.
- 2) **מקצועות ארגוניים** המספקים רקע כללי בנושאים כלכליים, ניהוליים ועסקיים.
- 3) **מקצועות ליבה** הכוללים ידע טכנולוגי, טכני, וידע ייחודי למערכות מידע ניהוליות.
- 4) **קורסי בחירה** המאפשרים העמקה והרחבה של הידע בנושאי מערכות מידע ובנושאים קשורים.

במסלול הדו-חוגי ניתן לשלב את הלימודים עם לימודים בחוג אחר (בכפוף לתנאי הקבלה לשני החוגים), תלמיד נדרש ללמוד את כל קורסי החובה, אלא אם כן נלמדו קורסים תואמים במסגרת החוג השני (ראה "פטור מקורסים" בהמשך). במקרה זה יידרש התלמיד להשלים את מכסת הנקודות הנדרשות בחוג מתוך קורסי הבחירה בחוג. קיימות תוכניות מומלצות בתיאום עם החוגים לכלכלה, מדעי המחשב, מתמטיקה, סטטיסטיקה ומשפטים.

פטור מקורסים: תלמיד יכול, באישור יועץ התוכנית, לקבל פטור מקורסי החובה בגין קורסים חופפים או דומים ברמה מקבילה לפחות. מספר נקודות הפטור יהיה המינימום בין נקודות הקורס עליו יתקבל הפטור ונקודות הקורס שנלמדו במקומו. על התלמיד יהיה להשלים נקודות זכות מתוך קורסי הבחירה.

תכנית הלימודים במסלול הדו-חוגי

קורסי חובה

מקצועות כמותיים

שם הקורס

חשבון דיפרנציאלי ואינטגרלי (חדו"א) למערכות מידע

אלגברה ליניארית

מתמטיקה דיסקרטית ואלגוריתמים

הסתברות למערכות מידע

סטטיסטיקה למערכות מידע

מקצועות ארגוניים

כלכלה למערכות מידע

מבוא לניהול למערכות מידע

חשבונאות למערכות מידע

ניהול משאבים פיננסיים למערכות מידע

תפעול ושרשרת האספקה

מקצועות ליבה

מבוא לטכנולוגיית מידע בארגון
מבוא למחשבים ותכנות
תכנון ותכנות תוכנה
עיצוב ופיתוח של מערכות מידע ניהוליות
תכן של מסדי נתונים
תקשורת נתונים ושימושיה בארגון
ניתוח מערכות מידע
סמינריון פרויקט במערכות מידע – 1

קורסי בחירה

קורסי הבחירה נועדו לתלמידים הזכאים לפטורים עקב קורסים דומים הנלמדים במסגרת החוג השני (ראה להלן). מידע על מקצועות הבחירה ניתן לקבל במזכירות החוג. מוצע במיוחד לשקול בחירת המקצועות הבאים: (1) מבני נתונים למערכות מידע (2) הנדסת תוכנה ואבטחת איכות (3) סמינר: בניתוח דרישות.

צירופים דו-חוגיים

ניתן לצרף לימודי מערכות מידע ניהוליות עם לימודים בכל חוג שהוא. במספר חוגים קיימים מקצועות לימודים חופפים או דומים לחלק מדרישות החוג. חוגים אלה כוללים בפרט האמור כלכלה, מדעי המחשב, מתמטיקה וסטטיסטיקה. עבור צירופי לימודים עם חוגים אלה קיימות תכניות מומלצות (ראה להלן).

תכנית הלימודים במסלול החד-חוגי

קורסי חובה

מקצועות כמותיים

שם הקורס

חשבון דיפרנציאלי ואינטגרלי (חדו"א) למערכות מידע
אלגברה ליניארית
מתמטיקה דיסקרטית ואלגוריתמים
הסתברות למערכות מידע
סטטיסטיקה למערכות מידע

מקצועות ארגוניים

כלכלה למערכות מידע
מבוא לניהול למערכות מידע
חשבונאות למערכות מידע
תפעול ושרשרת האספקה
מבוא לשיווק
ניהול משאבים פיננסיים
ניהול משאבי אנוש

מקצועות ליבה

- מבוא לטכנולוגיית מידע בארגון (כולל מעבדה)
- מבוא למחשבים ותכנות (כולל מעבדה)
- תכנון ותכנות תוכנה
- מבני נתונים למערכות מידע
- עיצוב ופיתוח של מערכות מידע ניהוליות
- תכן של מסדי נתונים
- תקשורת נתונים ושימושיה בארגון
- ניתוח מערכות מידע
- הנדסת תוכנה ואבטחת איכות במערכות מידע
- פיתוח מערכות מבוססות אינטרנט
- אחד משני המקצועות: העסק האלקטרוני או מערכות כוללות לניהול משאבי הארגון
- ניהול מערכות מידע
- סמינר במערכות מידע
- סמינריון פרויקט במערכות מידע – 1
- סמינריון פרויקט במערכות מידע – 2

קורסי בחירה

מידע על מקצועות הבחירה ניתן לקבל במזכירות החוג.

תכניות לימודים מומלצות

בכל אחת מהתוכניות המומלצות על התלמיד להשלים 60 נקודות בחוג למערכות מידע מתוך מקצועות הבחירה.

מסלול דו-חוגי

מבנה הלימודים במסלול דו-חוגי ללא פטורים

מסלול זה מיועד לתלמידים אשר אינם זכאים לפטורים ממקצועות חובה. בפרט האמור בסטודנטים אשר החוג השני שלהם אינו מתמטיקה, סטטיסטיקה, כלכלה או מדעי המחשב. תלמידים במסלול זה חייבים ללמוד 60 נקודות חובה בחוג למערכות מידע ניהוליות. להלן פירוט המקצועות.

שנה א

שם הקורס	ש"ס	ש"ת	נקודות
אלגברה ליניארית	5	ש"ת	3
חדו"א – חשבון דיפרנציאלי ואינטגרלי	6	ש"ת	4
מבוא לטכנולוגיית מידע בארגון	6	ש"ת	4
מבוא למחשבים ותכנות	6	ש"ת	4
מתמטיקה דיסקרטית ואלגוריתמים	5	ש"ת	3
תכנון ותכנות תוכנה	6	ש"ת	4
סה"כ נקודות			22

שנה ב

שם הקורס	ש"ס	נקודות
הסתברות	5	3
כלכלה למערכות מידע	5	3
מבוא לניהול למערכות מידע	3	3
ניתוח מערכות מידע	6	4
סטטיסטיקה	5	3
עיצוב ופיתוח של מערכות מידע ניהוליות	6	4
תכן של מסדי נתונים	6	4
סה"כ נקודות		24

שנה ג

שם הקורס	ש"ס	נקודות
חשבונאות למערכות מידע	3	3
סמינריון – פרויקט במערכות מידע 1	4	4
טיפול ושרשרת האספקה	6	4
תקשורת נתונים ושימושיה בארגון	5	3
סה"כ נקודות		14
סה"כ נקודות חובה לתואר		60

תוכניות לימודים מומלצות

הערות:

1. התוכניות להלן הינן בבחינת המלצה ותואמו עם החוגים האחרים. הקורסים המצויינים עשויים להתקיים במועדים אחרים, באחריות הסטודנט לבדוק את רשימת הקורסים הניתנים בפועל.
2. **נקודות בחירה** בתוכניות המומלצות (כלכלה, מדעי המחשב, סטטיסטיקה ומתמטיקה) יש לקחת רק מרשימת מקצועות הבחירה במערכות מידע, רשימה זו עשויה לכלול מקצועות מחוגים אחרים.

תכנית לימודים משותפת עם משפטים

שנה א

שם הקורס	ש"ס	נקודות
אלגברה ליניארית	5	3
חדו"א – חשבון דיפרנציאלי ואינטגרלי	6	4
מבוא לטכנולוגיית מידע בארגון	6	4
מבוא למחשבים ותכנות	6	4
מתמטיקה דיסקרטית ואלגוריתמים	5	3
תכנון ותכנות תוכנה	6	4
סה"כ נקודות		22

שנה ב

נקודות	שש"ס		שם הקורס
3	5	ש"ת	הסתברות
3	3	ש'	מבוא לניהול למערכות מידע
4	6	ש"ת	ניתוח מערכות מידע
3	5	ש"ת	סטטיסטיקה
4	6	ש"ת	עיצוב ופיתוח של מערכות מידע ניהוליות
4	6	ש"ת	תכן של מסדי נתונים
21			סה"כ נקודות

שנה ג

נקודות	שש"ס		שם הקורס
4	4	ש'	סמינריון – פרויקט במערכות מידע 1
4	6	ש"ת	תפעול ושרשרת האספקה
3	5	ש"ת	תקשורת נתונים ושימושיה בארגון
11			סה"כ נקודות
54			סה"כ נקודות לתואר

הערה:

תלמידים בתוכנית המשותפת עם משפטים ילמדו את הקורסים הבאים בפקולטה למשפטים: יסודות בכלכלה למשפטים, חשבונאות למשפטים. (קורסים אלה מקבילים למקצועות: כלכלה ויסודות החשבונאות במערכות מידע ניהוליות)

תכנית הלימודים במסלול דו-חוגי עם כלכלה

שנה א

נקודות	שש"ס		שם הקורס
3	5	ש"ת	אלגברה ליניארית
3	5	ש"ת	הסתברות
4	6	ש"ת	מבוא לטכנולוגית מידע בארגון
4	6	ש"ת	מבוא למחשבים ותכנות
3	3	ש'	מבוא לניהול למערכות מידע
3	5	ש"ת	סטטיסטיקה
4	6	ש"ת	תכנון ותכנות תוכנה
24			סה"כ נקודות

שנה ב

נקודות	שש"ס		שם הקורס
3	5	ש"ת	מתמטיקה דיסקרטית ואלגוריתמים
4	6	ש"ת	ניתוח מערכות מידע

4	6	ש"ת	עיצוב ופיתוח של מערכות מידע ניהוליות
4	6	ש"ת	תפעול ושרשרת האספקה
<u>4</u>	6	ש"ת	תכן של מסדי נתונים
19		סה"כ נקודות	

שנה ג

נקודות	שש"ס		שם הקורס
4	4	ש'	סמינריון פרויקט במערכות מידע 1
3	5	ש"ת	תקשורת נתונים ושימושיה בארגון
<u>4</u>	4	ש'	סמינריון פרויקט במערכות מידע 2
11		סה"כ נקודות	
54		סה"כ נקודות לתואר	

תכנית הלימודים במסלול דו-חוגי עם סטטיסטיקה

שנה א

נקודות	שש"ס		שם הקורס
3	5	ש"ת	אלגברה ליניארית
4	6	ש"ת	מבוא לטכנולוגית מידע בארגון
4	6	ש"ת	מבוא למחשבים ותכנות
3	5	ש"ת	מתמטיקה דיסקרטית ואלגוריתמים
<u>4</u>	6	ש"ת	תכנון ותכנות תוכנה
18		סה"כ נקודות	

שנה ב

נקודות	שש"ס		שם הקורס
3	5	ש"ת	כלכלה למערכות מידע
3	3	ש'	מבוא לניהול למערכות מידע
4	6	ש"ת	ניתוח מערכות מידע
4	6	ש"ת	עיצוב ופיתוח של מערכות מידע ניהוליות
4	6	ש"ת	תכן של מסדי נתונים
<u>3</u>	5	ש"ת	תקשורת נתונים ושימושיה בארגון
21		סה"כ נקודות	

שנה ג

נקודות	שש"ס		שם הקורס
4	4	ש'	סמינריון פרויקט במערכות מידע 1
3	3	ש'	חשבונאות למערכות מידע
4	6	ש"ת	תיפעול ושרשרת האספקה
<u>4</u>	4	ש'	סמינריון פרויקט במערכות מידע 2
15		סה"כ נקודות	
54		סה"כ נקודות לתואר	

תכנית הלימודים במסלול דו-חוגי עם מדעי המחשב

			שנה א
			שם הקורס
נקודות	שש"ס	ש"ת	אלגברה ליניארית למדעי המחשב
4	5	ש"ת	הסתברות
3	5	ש"ת	חדו"א למדעי המחשב
4	6	ש"ת	מבוא לטכנולוגיית מידע בארגון
4	6	ש"ת	מבוא לניהול למערכות מידע
3	3	ש'	סטטיסטיקה
<u>3</u>	5	ש"ת	
21	סה"כ נקודות		

			שנה ב
			שם הקורס
נקודות	שש"ס	ש"ת	כלכלה למערכות מידע
3	5	ש"ת	ניתוח מערכות מידע
4	6	ש"ת	עיצוב ופיתוח של מערכות מידע ניהוליות
4	6	ש"ת	תכן של מסדי נתונים
4	6	ש"ת	תקשורת נתונים ושימושיה בארגון
<u>3</u>	5	ש"ת	
18	סה"כ נקודות		

			שנה ג
			שם הקורס
נקודות	שש"ס	ש"ת	חשבונאות למערכות מידע
3	3	ש'	סמינריון פרויקט במערכות מידע 1
4	4	ש'	תפעול ושרשרת האספקה
4	6	ש"ת	סמינריון פרויקט במערכות מידע 2
<u>4</u>	4	ש'	
15	סה"כ נקודות		
54	סה"כ נקודות לתואר		

הערות:

(1) במקצועות מסוימים במערכות מידע ניהוליות (לדוגמא "תקשורת נתונים ושימושיה בארגון", "הנדסת תוכנה ואבטחת איכות במערכות מידע" ו"פיתוח מערכות מבוססות אינטרנט") עשויה להידרש שפת תכנות (JAVA). על הסטודנטים להשלים ידיעותיהם בשפה זו.

תכנית הלימודים במסלול דו-חוגי עם מתמטיקה

שנה א

נקודות	ש"ס	ש"ת	שם הקורס
4	6	ש"ת	מבוא לטכנולוגיית מידע בארגון
3	3	ש'	מבוא לניהול למערכות מידע
4	6	ש"ת	תכנון ותכנות תוכנה
11	סה"כ נקודות		

שנה ב

נקודות	ש"ס	ש"ת	שם הקורס
3	5	ש"ת	הסתברות
3	5	ש"ת	כלכלה למערכות מידע
4	6	ש"ת	ניתוח מערכות מידע
3	5	ש"ת	סטטיסטיקה
4	6	ש"ת	עיצוב ופיתוח של מערכות מידע ניהוליות
4	6	ש"ת	תכן של מסדי נתונים
21	סה"כ נקודות		

שנה ג

נקודות	ש"ס	ש"ת	שם הקורס
3	3	ש'	חשבונאות למערכות מידע
4	4	ש'	סמינריון פרויקט במערכות מידע 1
4	6	ש"ת	תפעול ושרשרת האספקה
3	5	ש"ת	תקשורת נתונים ושמושיה בארגון
4	4	ש'	סמינריון פרויקט במערכות מידע 2
18	סה"כ נקודות		
50	סה"כ נקודות לתואר		

הערות:

(1) מומלץ לתלמידים הלומדים בתוכנית זו לבדוק בעיון את ההערות לתוכנית זו כפי שהן מופיעות תחת המידע של החוג למתמטיקה.

תוכנית הלימודים במסלול החד-חוגי

התלמידים במסלול החד-חוגי חייבים ללמוד 120 נקודות מתוכן:

- 94 נקודות חובה במערכות מידע ניהוליות.
- 14 נקודות בחירה במערכות מידע ניהוליות.
- 12 נקודות בחירה חופשית (מחוגים אחרים).

הערות:

- (1) ייתכנו שינויים קלים ברשימת מקצועות החובה.
- (2) ניתן לחרוג במידת מה בקבוצות (2) ו-(3) באישור מזכירות החוג.

שנה א

נקודות	שש"ס		שם הקורס
3	5	ש"ת	אלגברה ליניארית
3	5	ש"ת	הסתברות
4	6	ש"ת	חדו"א – חשבון דיפרנציאלי ואינטגרלי
3	3	ש'	חשבונאות למערכות מידע
3	5	ש"ת	כלכלה למערכות מידע
4	6	ש"ת	מבוא לטכנולוגיות מידע בארגון
4	6	ש"ת	מבוא למחשבים ותכנות
3	3	ש'	מבוא לניהול למערכות מידע
3	5	ש"ת	מתמטיקה דיסקרטית ואלגוריתמים
3	5	ש"ת	סטטיסטיקה
4	6	ש"ת	תכנון ותכנות תוכנה
37			סה"כ נקודות

שנה ב

נקודות	שש"ס		שם הקורס
3	3	ש'/ש"ת	חובת בחירה: יישומים מתקדמים
3	3	ש'	מבוא לשיווק
4	6	ש"ת	מבני נתונים למערכות מידע
3	3	ש'	ניהול משאבי אנוש
4	6	ש"ת	ניתוח מערכות מידע
4	6	ש"ת	עיצוב ופיתוח של מערכות מידע ניהוליות
4	6	ש"ת	תיפעול ושרשרת האספקה
4	6	ש"ת	תכן של מסדי נתונים
3	5	ש"ת	תקשורת נתונים ושמושיה בארגון
32			סה"כ נקודות

שנה ג

נקודות	שש"ס		שם הקורס
4	4	ש'	הנדסת תוכנה ואבטחת איכות במערכות מידע ש'
4	4	ש'	חובת בחירה: סמינר
3	3	ש'	ניהול טכנולוגית מידע בארגון
3	3	ש'	ניהול משאבים פיננסיים למערכות מידע
4	4	ש'	סמינריון פרויקט במערכות מידע 1
4	4	ש'	סמינריון פרויקט במערכות מידע 2
3	3	ש'	פיתוח מערכות מבוססות אינטרנט
25			סה"כ נקודות
94			סה"כ נקודות לתואר

הכרה בלימודים אקדמיים קודמים

1. תלמיד המבקש להתקבל לחוג על סמך לימודים קודמים במוסד אקדמי אחר, יגיש עם הרשמתו לאוניברסיטה אישור לימודים רשמי ופירוט כל הצינונים מהמוסד בו למד, למזכירות החוג.
2. ועדת הקבלה החוגית תדון בבקשת התלמיד ותחליט על קבלתו ועל מידת ההכרה בלימודיו.
3. לימודים ממוסדות להשכלה גבוהה שהוכרו ע"י החוג לצורך המשך לימודים ידווחו ללא ציון ולא יכללו בחישוב הציון הסופי המשוקלל.
4. תלמיד יהיה זכאי לקבלת תואר מאוניברסיטת חיפה רק אם צבר בה שני שלישים מלימודיו באוניברסיטה, כלומר 40 נקודות זכות **במסלול דו-חוגי**, ו-80 נקודות **במסלול חד חוגי**.

תנאי מעבר (לכל המסלולים)

1. תנאי מעבר משנה ראשונה לשנה שנייה הוא ציון של 70 לפחות בכל אחד מהקורסים: מבוא לטכנולוגיית מידע בארגון, מבוא למחשבים ותכנות, תכנון ותכנות תוכנה.
2. לכל קורס עשויים להיות קורסי קדם, יש הקפדה על קיום תנאי הקדם, למעט מקרים בהם נתקבל אישור מהחוג.
3. תנאי מעבר משנה שנייה לשנה שלישית הוא ציון של 60 לפחות בכל אחד מהקורסים: ניתוח מערכות מידע; עיצוב ופיתוח של מערכות מידע; תכן של מסדי נתונים.

מעבר בין מסלולים

1. מעבר בין מסלולים מותנה בביקוש, החוג עשוי לקבוע תנאי מעבר למסלול החד-חוגי. פרטים במזכירות החוג.
2. קיים דמיון ניכר בלימודי שנה א' בין התכניות המומלצות הדו-חוגיות והתוכניות במסלול החד חוגי. דבר זה מאפשר לסטודנט לעבור. ממסלול למסלול בתום שנה א' בדרך כלל ללא צורך בהשלמות מיוחדות.
3. במעבר למסלול החד-חוגי ניתן להשתמש בנקודות שנצברו בחוג השני כנקודות בחירה חופשית.

פרסום ציונים

- ◆ ציוני בחינות וציונים סופיים יפורסמו על לוח המודעות של החוג ובמענה הקולי של האוניברסיטה.
- ◆ מחובת התלמיד לבדוק את ציוניו סמוך למועד פרסומם.
- ◆ לא ימסרו ציוני מבחנים בטלפון.

זכאות לתואר

תלמיד זכאי לתואר בתנאי שסיים את כל חובותיו האקדמיים ע"פ דרישת הפקולטה והחוג/ים מבחינת היקף הקורסים והרכבם ועמד בכל התחייבויותיו לאוניברסיטה.

ציון סופי לתואר

- ◆ התלמיד יודיע למזכירות החוג על הגשת עבודה אחרונה ויידרש לחתום על טופס בדבר הסכמתו לשקלול ציונו הסופי לצורך סגירת תיקו.
- ◆ התלמיד יבדוק ויאשר את ציוניו הסופיים במזכירות החוג לפני קבלת אישור הזכאות.
- ◆ עם קבלת הציון על העבודה יחושב ציון הגמר וידווח למדור בוגרים.
- ◆ הציון לתואר הוא סופי. לאחר קבלת אישור הזכאות לתואר לא יוכל התלמיד לתקן את ציון הגמר שלו.

סוציולוגיה ואנתרופולוגיה

חוג לימודים לב"א (דו-חוגי וחד-חוגי)

חוג לימודים למ"א

ולימודים לתואר דוקטור בפילוסופיה

ראש החוג: פרופ' גוסטבו מש

יו"ר הוועדה החוגית לתואר ב"א: ד"ר יובל יונאי

חברי הסגל האקדמי

פרופסור מן המניין: פרופ' מאג'ד אלחאג', פרופ' יצחק הרפז, פרופ' גבריאל וימן, פרופ' יהודה מטרס (אמריטוס), פרופ' צבי סובל (אמריטוס), פרופ' יצחק סמואל (אמריטוס), פרופ' סמי סמוחה, פרופ' גדעון פישמן, פרופ' ורד קראוס, פרופ' מנחם רוזנר (אמריטוס), פרופ' אריה רטנר.

פרופסור חבר: פרופ' דבורה ברנשטיין, פרופ' מרים דורנשטיין (אמריטוס), פרופ' יורם כרמלי (אמריטוס), פרופ' אורי לויתן (אמריטוס), פרופ' גוסטבו מש, פרופ' מיכאל סולטמן (אמריטוס), פרופ' רבקה רייכמן.

מרצה בכיר: ד"ר נורית בירד-דוד, ד"ר אורי בן-אליעזר, ד"ר אסף דר, ד"ר מאיר יעיש, ד"ר יובל יונאי, ד"ר טלי כץ-גרו, ד"ר עליזה לוין, ד"ר אילן תלמוד.

מרצה: ד"ר שאול אורג, ד"ר עמליה סער, ד"ר ציפי עברי, ד"ר קרול קדרון, ד"ר טלי קריסטל.

עמית הוראה: מר גיורא אילון, גב' אתי בן-זיו, ד"ר שלמה גץ, ד"ר הדס הרמתי, ד"ר סיביל היילברון, ד"ר מאיר חובב, גב' דליה יזרעאלי, ד"ר טל ישראל, גב' מיכל כץ, מר יורם מלמד, ד"ר דני נוה, מר אורי צורף, ד"ר דלית שמחאי, ד"ר חגית תורג'מן.

מזכירות החוג

עוזר מינהלי לראש החוג: **גב' קלרה פרוקופף**

מרכזת תארים מתקדמים: **גב' שלומית כהן**

מזכירת החוג: **גב' שירלי דגן, גב' זהבית בן-דוד**

מיקום: בניין רבין, קומה 7, חדר 7006

שעות קבלה: ימים א'–ה', בין השעות 11.00–13.00.

טלפון: 8240995, 8249506, 8249643; פקס: 8240819

אתר החוג באינטרנט: hevra.haifa.ac.il/soc

הלימודים לתואר ראשון (ב"א)

מטרת הלימודים

חברה ותרבות הם מושגים מופשטים המעצבים אותנו ואת יכולתנו להעניק משמעות לקיומנו. הלימודים לתואר ראשון בסוציולוגיה ואנתרופולוגיה מעוצבים להעניק לסטודנטים כלים לניתוח ביקורתי של מערכות חברתיות ותרבותיות. קורסי החובה והבחירה, הסמינרים העיוניים והמחקריים יעניקו לסטודנטים כלים בסיסיים למחקר חברתי ותובנות על החברה הישראלית על מורכבותה החברתית, כמו גם על תרבויות וחברות מרוחקות בהודו, דרום אמריקה, האיים הקריביים ועוד. בוגרי החוג יוכלו להסתייע בידע שרכשו לניתוח תופעות חברתיות שונות. העיסוק המקצועי בתחום מותנה בלימודים מתקדמים. לימודי התואר הראשון מכשירים את הסטודנטים ללימודים המתקדמים, המיועדים לרכישת מקצוע והרחבת הידע. הלימודים בחוג מתנהלים הן במסלול החד-חוגי, והן במסלול דו-חוגי לפי בחירת הסטודנטים.

תנאי הקבלה

עמידה בתנאי הקבלה הכלליים של האוניברסיטה ברמה הנדרשת על-ידי החוג.
הערה: תנאי הקבלה למסלול החד-חוגי ודו-חוגי זהים.

ב.א.למצטיינים בסוציולוגיה ואנתרופולוגיה

החוג לסוציולוגיה ואנתרופולוגיה מפעיל תוכנית לימודים במתכונת חד-חוגית למצטיינים בסוציולוגיה ואנתרופולוגיה. התוכנית מאפשרת רוחב רב יותר בלימודי התואר הראשון, מסגרת מאתגרת לסטודנטים בעלי יכולות גבוהות והתאמת חלק מהלימודים להתעניינות האישית של הסטודנט. לתוכנית יתקבלו כ-20 סטודנטים בכל שנתון במטרה לאפשר לימוד מעמיק ואינטנסיבי יותר עבור קבוצה קטנה של סטודנטים בעלי פוטנציאל טוב להמשך לימודים לתארים מתקדמים באוניברסיטה.

הקבלה לתוכנית הלימודים תהיה בסוף שנת הלימודים הראשונה, ולמסיימי התוכנית בהצלחה יצורף לתעודת הבוגר ספח המעיד על כך.

פרטים נוספים ניתן לקבל במזכירות החוג.

תוכנית הלימודים המפורסמת כאן חלה על תלמידים אשר מתחילים את לימודיהם (בשנה א') בשנת הלימודים תשס"ו.

חובות הסטודנט בחוג במסלול חד-חוגי

שנה א' (דרג 1)

1.	מבוא לסוציולוגיה – שיעור (סמסטר א')	ש'	4 שש"ס	5 נ'
2.	מבוא לסוציולוגיה – תרגיל (סמסטר א')	ת'	2 שש"ס	0 נ'
3.	מבוא לאנתרופולוגיה – שיעור (סמסטר א')	ש'	4 שש"ס	5 נ'
	מבוא לאנתרופולוגיה – תרגיל (סמסטר א')	ת'	2 שש"ס	0 נ'
	יסודות מחקר חברתי א' – שיעור (סמסטר א')	ש'	3 שש"ס	4 נ'
	יסודות מחקר חברתי א' – תרגיל (סמסטר א')	ת'	2 שש"ס	0 נ'

4. יסודות מחקר חברתי ב' – שיעור (סמסטר ב')
 יסודות מחקר חברתי ב' – תרגיל (סמסטר ב')
 5. שני שיעורי בחירה בחוג (סמסטר ב')
 6. שיעורי בחירה כלליים באוניברסיטה
- סה"כ**
- נ' 40

שנה ב' (דרג 2)

1. תיאוריות סוציולוגיות (סמסטר א')
 2. תיאוריות אנתרופולוגיות (סמסטר ב')
 3. סטטיסטיקה לסוציולוגים א' – שיעור (סמסטר א')
 סטטיסטיקה לסוציולוגים א' – תרגיל (סמסטר א')
 4. סטטיסטיקה לסוציולוגים ב' – שיעור (סמסטר ב')
 סטטיסטיקה לסוציולוגים ב' – תרגיל (סמסטר ב')
 5. המישה קורסי בחירה בחוג
 6. שיעורי בחירה כלליים באוניברסיטה
- סה"כ**
- נ' 80

שנה ג' (דרג 3)

1. מבנה חברתי של ישראל – שיעור (סמסטר א')
 מבנה חברתי של ישראל – תרגיל (סמסטר א')
 2. 3 סמינרים מחקרניים
 3. שיעורי בחירה כלליים באוניברסיטה
- סה"כ**
- נ' 120

חובות הסטודנט בחוג במסלול דו-חוגי

שנה א' (דרג 1)

1. מבוא לסוציולוגיה – שיעור (סמסטר א')
 מבוא לסוציולוגיה – תרגיל (סמסטר א')
 2. מבוא לאנתרופולוגיה – שיעור (סמסטר א')
 מבוא לאנתרופולוגיה – תרגיל (סמסטר א')
 3. יסודות מחקר חברתי א' – שיעור (סמסטר א')
 יסודות מחקר חברתי א' – תרגיל (סמסטר א')
 4. יסודות מחקר חברתי ב' – שיעור (סמסטר ב')
 יסודות מחקר חברתי ב' – תרגיל (סמסטר ב')
 5. שיעור בחירה אחד לשנה א' (סמסטר ב')
- סה"כ**
- נ' 22

שנה ב' (דרג 2)

1. תיאוריות סוציולוגיות (סמסטר א')
 תיאוריות אנתרופולוגיות (סמסטר ב')
 3. סטטיסטיקה לסוציולוגים א' – שיעור (סמסטר א')

ת' 2 שש"ס 0 נ'	סטטיסטיקה לסוציולוגים א' – תרגיל (סמסטר א')
ש' 3 שש"ס 4 נ'	4. סטטיסטיקה לסוציולוגים ב' – שיעור (סמסטר ב')
ת' 2 שש"ס 0 נ'	סטטיסטיקה לסוציולוגים ב' – תרגיל (סמסטר ב')
ש' 8 שש"ס 8 נ'	5. שני שיעורי בחירה
48 שש"ס 44 נ'	סה"כ

שנה ג' (דרג 3)

ש' 3 שש"ס 6 נ'	1. מבנה חברתי של ישראל – שיעור (סמסטר א')
ת' 1 שש"ס 0 נ'	מבנה חברתי של ישראל – תרגיל (סמסטר א')
ס"מ 8 שש"ס 10 נ'	2. סמינרים מחקריים
60 שש"ס 60 נ'	סה"כ

שיעורי בחירה

סטודנט הלומד במסלול דו-חוגי צריך ללמוד בשנה א' שיעור בחירה אחד (מתוך ההיצע לשנה זו) והנותרים – בשנים ב'-ג' (דרג 2). סטודנט הלומד במסלול חד-חוגי צריך ללמוד בשנה א' שני שיעורי בחירה (מתוך ההיצע לשנה זו) והנותרים – בשנים ב'-ג' (דרג 2). במסגרת שיעורי בחירה רשאי הסטודנט לבחור לא יותר משיעור אחד מסוג "הדרכה אישית". במהלך הלימודים בחוג רשאי סטודנט ללמוד שיעור בחירה אחד בלבד לשיפור ציון.

תנאי המעבר

(א) תנאי המעבר לשנה ב' (דרג 2)

1. כדי לעבור לשנה ב' על סטודנט להשיג:
 - ציון סופי 70 לפחות ב"מבוא לסוציולוגיה".
 - ציון סופי 70 לפחות ב"מבוא לאנתרופולוגיה".
 - ציון סופי 70 לפחות ב"יסודות מחקר חברתי א'".
 - ציון סופי 70 לפחות ב"יסודות מחקר חברתי ב'".
- סטודנט שלא עבר את הקורס "מבוא לסוציולוגיה" בסמסטר א', לא יוכל ללמוד שיעור בחירה בסמסטר ב'.

- ב) סטודנט יוכל לעבור לשנה ב' על-תנאי, אם עבר בציון 70 לפחות את הקורס "מבוא לסוציולוגיה" ושני קורסי חובה נוספים. על סטודנט לחזור על קורס החובה שבו קיבל ציון פחות מ-70 ועליו לקבל בו ציון 70 לפחות. הוא לא יורשה ללמוד קורסי חובה של שנה ב' – הממשיכים את הקורס החובה אותו לא עבר:
1. אם לא עבר קורס "מבוא לסוציולוגיה", ילמד קורס זה בלבד בסמסטר א' של שנה ב'.
 2. אם לא עבר קורס "מבוא לאנתרופולוגיה", לא יורשה ללמוד הקורס "תיאוריות אנתרופולוגיות".

- ג) סטודנט שלא עבר שני קורסי חובה של שנה א' בציון 70 לפחות, לא יורשה לעלות לשנה ב'.

עמידה בקורס "מבוא לסוציולוגיה" הוא תנאי מעבר הכרחי לשנה ב'.

ד) ציון מעבר בקורסים "סטטיסטיקה לסוציולוגים א' וב' הוא 60 לפחות בכל קורס בנפרד. סטודנט בשנה ב' לא יורשה ללמוד קורס "סטטיסטיקה לסוציולוגים ב'" אם לא עבר בהצלחה את הקורס "סטטיסטיקה לסוציולוגים א'".

ה) תנאי מעבר לשנה ג' (דרג 3-4):

1. סטודנט שנה ב' (דרג 2) שלא עמד בדרישות הקורס "סטטיסטיקה לסוציולוגים א' וב'" לא יוכל להירשם לסמינריון מחקרי בשנה ג' (דרג 3).

ו) סטודנט שלא עמד בדרישות קורס בחירה, יחויב לחזור על לימוד מקצוע זה או לבחור מקצוע בחירה אחר תחתיו. סטודנט המבקש פטור מקורסי סטטיסטיקה על סמך לימודי בחוגים:

סטטיסטיקה, פסיכולוגיה, הוראה וחינוך, חייב להשלים את הנקודות בקורסי בחירה בחוג, אך אינו רשאי ללמוד את אותו הקורס בשני החוגים.

ז) סטודנט שנכשל באחד מקורסי הסטטיסטיקה יהיה חייב לחזור על הקורס בחוג לסוציולוגיה ולא יוכל ללמוד את הקורס בחוג אחר.

תנאי הקבלה למסלול החד-חוגי

סטודנט שבחר במסלול החד-חוגי החל משנה ראשונה ללימודיו נדרש לעמוד בתנאי הקבלה הכלליים של האוניברסיטה ברמה הנדרשת על-ידי החוג.

כמו-כן סטודנט יכול לבחור במסלול החד-חוגי החל משנה ב' ללימודיו.

היקף הלימודים במסלול זה מבוסס על 80 נקודות זכות בחוג בתוספת 40 נקודות מכלל חוגי הלימוד באוניברסיטה לפי בחירת הסטודנט. סטודנט המצטרף למסלול החד-חוגי החל משנה ב', יזוכה במניין הנקודות שנצברו בחוג השני במהלך שנה א' ללימודיו.

במסגרת 80 הנקודות הנלמדות בחוג, סטודנט חד-חוגי יכול להתמקד באחד ממוקדי הידע הבאים הקיימים בחוג: לימודי עבודה וארגון, לימודי עבריינות וסטייה חברתית, לימודי תרבות ולימודי אי-שוויון בחברה הישראלית ובעולם. קורסים בתחומים אלה ניתנים בחוג בכל שנת לימודים. סטודנטים הלומדים במסלול חד-חוגי ומבקשים להתמקד באחד ממוקדי הידע הללו, יהיו זכאים לעדיפות בהרשמה לקורסים במוקד שיבחרו. בכל שנה תפורסם באתר האינטרנט של החוג רשימת הקורסים הנכללים בכל אחד ממוקדי הידע לאותה שנת לימודים.

סוגי הקורסים בחוג

כמקובל בלימודים אוניברסיטאיים, מציע החוג סוגים שונים של קורסים (כגון: שיעורים, תרגילים, סמינריונים), כמפורט ברשימה של חובות הסטודנט לעיל. להוציא הסמינריונים (רובם או כולם), כל הקורסים הללו הם סמסטריאליים, כשחלקם ניתנים במתכונת של שיעור + תרגיל. לעומת זאת, הסמינריונים ניתנים ברוב המקרים בשני חלקים: חלק א' בסמסטר ראשון וחלק ב' בסמסטר השני. במקרים אלה אין כל אחד משני החלקים עומד ברשות עצמו, וכשעלצמו אינו מזכה את הסטודנט בנקודות זכות. אלה ניתנים רק כאשר הסטודנט עומד בדרישות הסמינריון על שני חלקיו. מכאן, סטודנט אשר הפסיק השתתפותו בסמינריון לאחר החלק הראשון שלו (הסמסטר הראשון), אין ההשתתפות מוכרת לו. בסמינריון מחקרי העבודה תושתת על איסוף ועיבוד נתונים, בנוסף לסקירת פרסומים מדעיים. **מספר**

מועט של סטודנטים לב"א בשנה ג' יוכלו להירשם לסמינר מ"א באישור מרצה ולאחר שעמדו בדרישות קדם.

חלק משיעורי הבחירה ניתן במתכונת של "הדרכה אישית", דהיינו קורס בקריאה מודרכת של חומר עיוני ומחקרי בתחום מסוים. על הסטודנט להשתתף בפגישות אישיות עם המרצה, לשוחח על חומר הקריאה ולקבל ייעוץ בכתבת העבודה. **במהלך התואר יכול סטודנט ללמוד קורס אחד מסוג "הדרכה אישית".**

הגשת עבודות סמינריוניות

תלמידים אשר למדו סמינריון בסמסטר א', יגישו את העבודה הסמינריונית עד סוף סמסטר ב' ואלו שלמדו בסמסטר ב' יגישו את העבודה עד סוף הקיץ, דהיינו עד תחילת שנת הלימודים. במידה והמרצה ביקש להגיש עבודה סמינריונית קודם לכן, חייב התלמיד בהגשה לפי דרישת המרצה. תלמיד שלא עמד בתנאים אלה, יידרש ללמוד סמינר אחר, במקום סמינר שלמד.

מידע לסטודנטים בחוג לסטטיסטיקה

סטודנטים אשר החוג השני שלהם הוא סטטיסטיקה, יהיו פטורים מקורס "סטטיסטיקה לסוציולוגים א' וב'" בחוגינו. במקום הקורסים הנ"ל יהיה על סטודנט ללמוד קורסי בחירה נוספים להשלמת נקודות (מדרג 2). סטודנט אינו רשאי ללמוד את אותו הקורס בשני החוגים.

מידע לסטודנטים בחוג לפסיכולוגיה

סטודנטים אשר החוג השני שלהם הוא פסיכולוגיה, יהיו פטורים מקורס: "סטטיסטיקה לסוציולוגים א'" בשנה ב'. במקום הקורס הנ"ל יהיה על סטודנט ללמוד קורס בחירה נוסף להשלמת נקודות בחוג (מדרג 2).

מידע לסטודנטים בחוג לחינוך

סטודנט הלומד בחוגים סוציולוגיה וחינוך יכול לפי בחירתו ללמוד את הקורס סטטיסטיקה לסוציולוגים א' באחד משני החוגים. בחוג השני הוא ישלים נקודות מתוך קורסי הבחירה. (סטטיסטיקה לסוציולוגים א' זהה בתכניו לקורסים של סטטיסטיקה הסקתית ותיאורית יחדיו).

תעודת הוראה בסוציולוגיה

תלמידי החוג לסוציולוגיה ואנתרופולוגיה יכולים ללמוד לתעודת הוראה בסוציולוגיה. פרטים ניתן לקרוא בדפי מידע בשנתון של החוג ללמידה, הוראה והדרכה.

תוכנית לימודי ערב

החוג לסוציולוגיה ואנתרופולוגיה מקיים תוכנית לימודי ערב. הלימודים במסלול זה נמשכים שלוש שנים ומתקיימים לאורך שלושה סמסטרים בשנה (כולל סמסטר קיץ). מטרת הלימודים במסלול זה היא לאפשר לאנשים עובדים במשרות מלאות ללמוד במשך שעות הערב.

הלימודים מתקיימים במתכונת זהה לתוכנית לימודי היום. מבנה תכנית הלימודים הנו כדלקמן:

חובות הסטודנט בתוכנית לימודי ערב (מסלול דו-חוגי)

שנה א'

5 נ'	4 שש"ס	ש'	1. מבוא לסוציולוגיה – שיעור
0 נ'	2 שש"ס	ת'	מבוא לסוציולוגיה – תרגיל
4 נ'	3 שש"ס	ש'	2. יסודות מחקר חברתי א' – שיעור
0 נ'	2 שש"ס	ת'	יסודות מחקר חברתי א' – תרגיל
4 נ'	3 שש"ס	ש'	3. יסודות מחקר חברתי ב' – שיעור
0 נ'	2 שש"ס	ש"ת	יסודות מחקר חברתי ב' – תרגיל
5 נ'	4 שש"ס	ש'	4. מבוא לאנתרופולוגיה – שיעור
0 נ'	2 שש"ס	ת'	מבוא לאנתרופולוגיה – תרגיל
4 נ'	4 שש"ס	ש'	5. קורס בחירה

שנה ב'

3 נ'	4 שש"ס	ש'	1. תיאוריות סוציולוגיות
4 נ'	3 שש"ס	ש'	2. סטטיסטיקה לסוציולוגים א' – שיעור
0 נ'	2 שש"ס	ת'	סטטיסטיקה לסוציולוגים א' – תרגיל
4 נ'	3 שש"ס	ש'	3. סטטיסטיקה לסוציולוגים ב' – שיעור
0 נ'	2 שש"ס	ת'	סטטיסטיקה לסוציולוגים ב' – תרגיל
4 נ'	4 שש"ס	ש'	4. קורס בחירה
3 נ'	2 שש"ס	ש'	5. תיאוריות אנתרופולוגיות
4 נ'	4 שש"ס	ש'	6. קורס בחירה

שנה ג'

6 נ'	4 שש"ס	ש'	1. המבנה החברתי של ישראל – שיעור
0 נ'	1 שש"ס	ש'	המבנה החברתי של ישראל – תרגיל
5 נ'	4 שש"ס	ס"מ	2. סמינר מחקרי
5 נ'	4 שש"ס	ס"מ	3. סמינר מחקרי

חובות הסטודנט בתוכנית לימודי ערב (מסלול חד-חוגי)*

שנה א'

18 נ'			זהה למסלול הדו-חוגי (קורסי חובה)
8 נ'			שיעורי בחירה במסגרת החוג (שני קורסי בחירה)
14 נ'			שיעורי בחירה כלליים מחוץ לחוג

סה"כ

40 נ'

	שנה ב'
נ' 14	זהה למסלול הדו-חוגי (קורסי חובה)
נ' 16	שיעורי בחירה במסגרת החוג
נ' 10	שיעורי בחירה כלליים מחוץ לחוג
נ' 80	סה"כ
	שנה ג'
נ' 6	זהה למסלול הדו-חוגי (קורסי חובה)
נ' 4	שיעורי בחירה במסגרת החוג
נ' 15	3 סמינרים מחקריים
נ' 15	שיעורי בחירה כלליים מחוץ לחוג
נ' 120	סה"כ

* פתיחתו של מסלול חד-חוגי בתוכנית לימודי ערב מותנית במספר הנרשמים.

פרטים בדבר תנאי קבלה ניתן לקבל במזכירות החוג או במזכירות ההרשמה.

הלימודים לתואר שני (מ"א)

יו"ר הוועדה החוגית לתואר שני: ד"ר טלי כץ-גר

מטרת הלימודים

מטרת הלימודים לתואר שני בחוג לסוציולוגיה ואנתרופולוגיה הינה הרחבת הידע העיוני והמחקרי בתחומי הלימוד השונים. הלימודים יתקיימו בחמש מגמות ההתמחות הבאות: סוציולוגיה עיונית, סוציולוגיה ארגונית-יישומית, קרימינולוגיה וחוק, מחקר חברתי-שימושי, ואנתרופולוגיה.

תנאי קבלה

לתוכנית המ"א בחוג, יכולים להגיש מועמדות בוגרי מוסדות להשכלה גבוהה שהשיגו ציון 82 לפחות בלימודי התואר הראשון בחוג לסוציולוגיה ואנתרופולוגיה ובחוג השני. תהליך המיון, לכל מגמות ההתמחות, ייעשה על-ידי ועדת מ"א של החוג, בהסתמך על הישגיו הלימודיים של המועמד בחוגים בהם למד, שאלון אישי, המלצות, ראיון אישי עם המועמד,

ומבחן באנגלית. מועמד אשר לא השיג ציון 60 בבחינה באנגלית, יהויב בקורס אנגלית למתקדמים במסגרת לימודי מ"א. מועמד בעל תואר ראשון ממוסד מוכר להשכלה גבוהה ששפת ההוראה בו אינה עברית, חייב לעמוד בבחינת ידע בעברית ברמה הנדרשת על-ידי האוניברסיטה, כתנאי לקבלתו ללימודים.

לימודי השלמה לקראת הצגת מועמדות לתואר שני

החוג לסוציולוגיה ואנתרופולוגיה מקבל מועמדים בוגרי חוגים אחרים ללימודי השלמה למ"א לקראת הצגת מועמדות ללימודי מוסמך בסוציולוגיה ואנתרופולוגיה. זכאים להירשם ללימודים אלו מועמדים שהשיגו ציון 82 בתואר ב"א בשני החוגים. לימודים אלה אינם מקנים תואר ואינם מבטיחים קבלה ללימודי מ"א.

1. המועמדים להשלמות יעברו ראיון קבלה ושקלול בטרם יתקבלו להשלמות. במהלך הראיון יובהרו להם הסיכויים להתקבל לחוג בכלל ולמגמות השונות בפרט.
2. אלה שיתקבלו להשלמות יחוייבו להשיג ממוצע של 88 בקורסי השלמה שנקבעו להם.
3. עם התקבלותם להשלמות יבחרו הסטודנטים לפחות בשתי מגמות אלטרנטיביות ויחתמו על הצהרה לפיה, הם מודעים לכך שתנאי הקבלה לתואר שני לחוג הוא ציון 88 בקורסי השלמה, וכי החוג אינו מתחייב לקבל אותם למגמה מסויימת, אלא לאחת מבין שתי המגמות שבחרו.

מסלולי לימודים

החוג מקיים שני מסלולי לימוד: מסלול עם כתיבת עבודת גמר מחקרית ומסלול ללא כתיבת עבודת גמר – בכל המגמות ותוכניות התמחות.

1. מסלול עם כתיבת עבודת גמר מחקרית – לימודים בהיקף של 30 שש"ס וכן הגשת עבודת גמר מחקרית. משך הלימודים עד 3 שנים. מסלול זה מהווה תנאי להמשך לימודים לתואר שלישי.
2. מסלול ללא כתיבת עבודת גמר מחקרית – לימודים בהיקף של 38 שש"ס ובחינת גמר שתבדוק ידע והבנה בספרות סוציולוגית ואנתרופולוגית עדכנית. סטודנטים הלומדים במסלול זה אין באפשרותם להמשיך לימודים לתואר שלישי. משך הלימודים במסלול זה עד שנתיים. תלמיד חייב לגשת לבחינת גמר עד 30.11 בתום שנת הלימודים השנייה ללימודיו. כדי לגשת לבחית גמר, תלמיד חייב לסיים את כל חובות השמיעה ולקבל ציונים בכל המקצועות, אשר למד, חודש לפני מועד הבחינה.

תנאי מעבר לשנה ב'

1. ציון המעבר משנה א' לשנה ב' בכל המגמות יהיה 76 לקורסי החובה וציון ממוצע כללי של 80, בכל הקורסים בשנה א'.
2. המעבר ממגמה למגמה אפשרי באישור הוועדה החוגית ללימודי תואר שני. במקרה של מעבר ממגמה למגמה יהויב הסטודנט בכל הדרישות של המגמה החדשה, אך יכול לקבל "פטור" עבור לימודיו במגמה אשר בה למד, כמילוי חלקי של הדרישות למגמה החדשה.

מגמה לסוציולוגיה עיונית

מגמת הסוציולוגיה העיונית תעסוק בסוציולוגיה כתחום מדעי – עיוני ומחקרי. המגמה תשלב עיסוק בסוגיות היסוד של הסוציולוגיה, בהתפתחויות העכשוויות ובמוקדי עניין של תלמידי המגמה. כוונת התוכנית להקנות הכשרה תיאורטית ומתודית שתאפשר התמודדות עם סוגיות מרכזיות, עם פולמוסים תיאורטיים עכשוויים, ועם היבטים שונים של המחקר הסוציולוגי. תוכנית הסוציולוגיה העיונית תתמקד בנושאי השליטה והריבוד בחברה, בהגדרתם הרחבה – תופעות של קונפליקט ושינוי חברתי, דפוסי דומיננטיות ויחסי המבנה החברתי והאנשים הנוטלים בו חלק.

תכנית הלימודים במסלול א'

קורסי חובה

3 שש"ס	תיאוריות סוציולוגיות מתקדמות למ"א
3 שש"ס	סוגיות נבחרות בחברה ישראלית
4 שש"ס	סוגיות מרכזיות בסוציולוגיה עכשווית
	יש לבחור קורס מתודולוגי אחד מבין הקורסים הבאים:
4 שש"ס	– סטטיסטיקה למתקדמים
4 שש"ס	– מתודולוגיה של עבודת שדה אנתרופולוגית
4 שש"ס	– פרספקטיבות היסטוריות והיסטוריוגרפיות במחקר הסוציולוגי
4 שש"ס	– סדנה בראיונות עומק
14 שש"ס	סה"כ

שיעורי בחירה

<u>16 שש"ס</u>	סמינריוני בחירה
30 שש"ס	סה"כ

תכנית הלימודים במסלול ב'

קורסי חובה

	זהה למסלול א'
14 שש"ס	סה"כ
	שיעורי בחירה
<u>24 שש"ס</u>	סמינריוני בחירה
38 שש"ס	סה"כ

מגמה לאנתרופולוגיה

תוכנית הלימודים באנתרופולוגיה מיועדת להציג לסטודנט מסגרות תיאורטיות ומתודולוגיות שמתוכנן יוכל הסטודנט לפתח נושא למחקר בתחום האנתרופולוגיה התרבותית-חברתית. עבודת הגמר המחקרית תתבסס על עבודת שדה באמצעות שיטה הנקראת "תצפית משתתפת".

תכנית הלימודים במסלול א'

קורסי חובה

ס ש"ש 4	סוגיות קלאסיות במחשבה האנתרופולוגית
ס ש"ש 4	קריאה ביקורתית במבחר מן הספרות האתנוגרפית
ס ש"ש 4	סוגיות נבחרות במחשבה אנתרופולוגית בת זמננו
ס ש"ש 4	גישות אנלטיות לבעיות אמפיריות במחקר איכותני
ס ש"ש 3	סוגיות נבחרות בחברה ישראלית
ס ש"ש 19	סה"כ

שיעורי בחירה

חובת בחירה לכל תלמידי המגמה:

ס ש"ש 4	פרקטיקה ואתיקה במחקר איכותני אתנוגרפי
ס ש"ש 8	סמינריוני בחירה
ס ש"ש 31	סה"כ

תכנית הלימודים במסלול ב'

קורסי חובה

ס ש"ש 19	זהה למסלול א'
	סה"כ

שיעורי בחירה

ס ש"ש 20	סמינריוני בחירה
ס ש"ש 39	סה"כ

מגמה לסוציולוגיה ארגונית-יישומית

תכנית הלימודים בסוציולוגיה ארגונית-יישומית מכוונת להכשיר סטודנטים המתמחים בתחום הארגוני, במשמעותו הרחבה, כולל היבטים סוציולוגיים של עולם העסקים ושל שוק העבודה. התוכנית נועדה להקנות לסטודנטים ידע תיאורטי, מתודולוגי ואמפירי בתחום זה ולפתוח בפניהם אשנב ליישומים אפשריים של הידע הנרכש בפיתוח ארגוני, ביזמות עסקית, בתכנון ובינהול שינויים, בהנחיה, בהדרכה, בהערכה ובייעוץ לארגונים מסוגים שונים.

תכנית הלימודים במסלול א'

קורסי חובה

3 שש"ס	תיאוריות סוציולוגיות מתקדמות למ"א
3 שש"ס	סוגיות נבחרות בחברה הישראלית
4 שש"ס	סטטיסטיקה למתקדמים
4 שש"ס	סמינר מ"א בסוציולוגיה ארגונית (חובה בשנה א')
4 שש"ס	פרקטיקום (דרישת קדם: סמינר מ"א בסוציולוגיה ארגונית)
18 שש"ס	סה"כ

שיעורי בחירה

12 שש"ס	סמינריוני בחירה
30 שש"ס	סה"כ

תכנית הלימודים במסלול ב'

קורסי חובה

18 שש"ס	זהה למסלול א'
	סה"כ

קורסי בחירה

20 שש"ס	סמינריוני בחירה
38 שש"ס	סה"כ

קורסי בחירה

קורסי בחירה יהיו כולם בתחום ההתמחות ויעסקו בנושאים כגון: שינוי ופיתוח ארגוני, סוגיות מתקדמות בסוציולוגיה ארגונית, סוציולוגיה יישומית.

חובת התלמיד להשתתף בשתי סדנאות יישומיות במהלך התואר, כמו כן חובת התלמיד להשתתף באופן מלא בסמינרים של הפורום לסוציולוגיה ארגונית.

מגמה לקרימינולוגיה וחוק

מגמת ההתמחות בקרימינולוגיה וחוק מיועדת להקנות לסטודנטים ידע עיוני ומחקרי רחב בתחום הקרימינולוגיה. במסגרת הלימודים תינתן לסטודנטים אפשרות להכיר ולהתעמק בסוגיות הקשורות בתחום הסטיה, הפשיעה, עבריינות נוער, מערכת החוק והמשפט ואכיפתם. הקורסים שילמדו במסגרת התוכנית יעסקו הן בהיבטים התיאורטיים והן בתחומי המחקר והמתודולוגיה.

תכנית הלימודים במסלול א'

קורסי חובה

3 שש"ס	תיאוריות סוציולוגיות מתקדמות למ"א
3 שש"ס	סוגיות נבחרות בחברה הישראלית
4 שש"ס	סטטיסטיקה למתקדמים
4 שש"ס	סוגיות בקרימינולוגיה – היבטים תיאורטיים ומתודולוגיים*
14 שש"ס	סה"כ

שיעורי בחירה

16 שש"ס	סמינריוני בחירה
30 שש"ס	סה"כ

תכנית הלימודים במסלול ב'

קורסי חובה

14 שש"ס	זהה למסלול א'
	סה"כ

קורסי בחירה

24 שש"ס	סמינריוני בחירה
38 שש"ס	סה"כ

(* "סוגיות בקרימינולוגיה" הוא קורס חובה בשנה א' של המגמה.

בהתאם להסדר עם הפקולטה למשפטים יכולים סטודנטים של המגמה להירשם לקורסים בפקולטה למשפטים כשיעורי בחירה, בתיאום עם ראש המגמה לקרימינולוגיה.

מגמה למחקר חברתי-שימושי

תוכנית הלימודים במגמה למחקר חברתי-שימושי נועדה להקנות לסטודנטים ידע ומיומנות בתחומים הבאים: ביצוע סקרים חברתיים מסוגים שונים, מחקרי הערכה של תוכניות חברתיות, ניהול מאגרי מידע דמוגרפי וסוציו-כלכלי, שיטות סטטיסטיות לעיבוד וניתוח נתונים, שיטות לניתוח מדיניות ציבורית והערכתה. במהלך השנה השניה יתנסו סטודנטים של המגמה בארגון ובניהול של מחקרים חברתיים-שימושיים במכוני מחקר שונים.

תכנית הלימודים במסלול א'

קורסי חובה

3 שש"ס	תיאוריות סוציולוגיות מתקדמות למ"א
3 שש"ס	סוגיות נבחרות בחברה הישראלית
4 שש"ס	סטטיסטיקה למתקדמים
4 שש"ס	הערכת תוכניות חברתיות
4 שש"ס	פרקטיקום (דרישת קדם: הערכת תוכניות חברתיות)
18 שש"ס	סה"כ

שיעורי בחירה
 סמינריוני בחירה
סה"כ

12 שש"ס
30 שש"ס

תכנית הלימודים במסלול ב'

קורסי חובה
 זהה למסלול א'
סה"כ

18 שש"ס

קורסי בחירה
 סמינריוני בחירה
סה"כ

20 שש"ס
38 שש"ס

התמחות בטכנולוגיה וחברה

מטרת התכנית היא להעניק לסטודנטים לתואר שני הבנה תיאורטית רחבה של יחסי הגומלין בין טכנולוגיה וחברה, עם דגש על חברות בנות זמננו. הגישה התיאורטית הדומיננטית בתוכנית (Social Construction of Technology).

ההתמחות תהיה הבנייה חברתית של טכנולוגיה. במסגרת תוכנית ההתמחות נציג וניישם תיאוריות המתרכזות ב:

- ◆ תפקידו של הסוכן החברתי ושל מבנים חברתיים בתהליך העיצוב והשימוש של טכנולוגיות חדשות.
- ◆ תפקידה של הטכנולוגיה בעיצוב של יחסים ודפוסים חברתיים.

תכנית הלימודים במסלול א'

קורסי חובה
 תיאוריות סוציולוגיות מתקדמות למ"א
 סוגיות נבחרות בחברה הישראלית
 סטטיסטיקה למתקדמים
 טכנולוגיה וחברה
סה"כ

3 שש"ס
 3 שש"ס
 4 שש"ס
4 שש"ס
14 שש"ס

שיעורי בחירה
 סמינריוני בחירה
סה"כ

16 שש"ס
30 שש"ס

תכנית הלימודים במסלול ב'

קורסי חובה

זהה למסלול א'

סה"כ

14 שש"ס

קורסי בחירה

סמינריוני בחירה

סה"כ

24 שש"ס

38 שש"ס

התמחות בפיתוח ארגוני-מערכתי

ראש תוכנית ההתמחות: פרופ' יצחק סמואל

מטרת התוכנית

מטרת התוכנית היא להקנות לתלמידים התמחות בתהליכי שינוי ופיתוח של ארגונים ולהכשיר אותם לעסוק בייעוץ ארגוני. הגישה התיאורטית המנחה תוכנית זו היא מערכתית-מבנית, המדגישה תפיסה כוללת של הארגון והסביבה הארגונית.

תכני התוכנית:

- ◆ התוכנית כוללת לימודים עיוניים, מתודולוגיים ויישומיים.
- ◆ התוכנית כוללת לימודי הרחבה והעשרה במגוון תחומי-ידע.
- ◆ התלמידים יחוו התנסות מעשית במסגרת מעבדות וסדנאות
- ◆ מועדי הלימודים מותאמים לאנשים עובדים במשרה מלאה.

מבנה הלימודים

ההתמחות המוצעת נועדה להקנות תשתית תיאורטית ומתודולוגית בתורת הארגונים, בד בבד עם התנסות מעשית לשם רכישת מקצוע פרופסיונאלי בתחום הייעוץ הארגוני. ההתמחות תכשיר את הלומדים לעסוק באופן מקצועי בשינוי ובפיתוח של ארגונים למיניהם, ובייעוץ למנהליהם בתחומים וברגים שונים. לשם כך, תוכנית הלימודים תכלול קורסים מתקדמים בסוציולוגיה, וכן קורסי העשרה בתחומים קרובים כגון פסיכולוגיה, כלכלה, משפטים, יחסי עבודה, מערכות מידע ניהוליות, משאבי אנוש ונושאים נוספים. הפרק היישומי יכלול התנסות מעשית מודרכת, סדנאות, הדמיות, תרגילים והתנסויות נוספות. ההתמחות תתנהל במסלול ב' בלבד (ללא כתיבת עבודת גמר מחקרית-תזה).

תוכנית לימודים מובנית בהיקף של 40 שש"ס ורשימת הקורסים תתפרסם לקראת פתיחת שנת הלימודים תשס"ט.

הערה: תלמיד המעוניין לכתוב עבודת גמר מחקרית (תזה) יופנה לראש המגמה לסוציולוגיה ארגונית-יישומית לצורך זה.

ציון סופי במסלול א'

הציון הסופי יהיה מורכב מממוצע הציונים של קורסי המ"א (50%) וציון עבודת הגמר המחקרית (50%).

הרכב ציון מסלול ב'

70% בממוצע הציונים של קורסי מ"א, 30% ציון מבחן הגמר.

בחינת גמר: סטודנט במסלול ללא עבודת גמר יידרש לעמוד בבחינת גמר, בנוסף למטלות של השיעורים השונים. הבחינה תתבסס על רשימה ביבליוגרפית שתפורסם מראש. הבחינה תינתן פעם בשנה, במתכונת של בחינת כיתה. הסטודנטים חייבים להירשם מראש במזכירות החוג לבחינה. סטודנט חייב לסיים את כל חובות הקורסים בחוג, כולל קבלת כל הציונים, כתנאי לרישום לבחינה. ציון המעבר של הבחינה יהיה 80 לפחות. סטודנט יוכל לגשת לבחינת הגמר עד פעמיים במהלך לימודיו. הבחינה השנייה תהיה במועד הבא הקרוב. הציון האחרון הוא הציון הקובע. ציון הבחינה יהווה 30% מהציון הסופי לתואר.

סמינריון מחלקתי

בנוסף על הקורסים הנ"ל חייב סטודנט הרשום ללימודי מ"א להשתתף בסמינריון המחלקתי המתקיים בדרך כלל אחת לשבועיים בימי ג' בין השעות 14.00-16.00.

לימודים לקראת תואר שלישי (Ph.D.)

יו"ר הוועדה החוגית לתואר שלישי (דוקטור): **פרופ' דבי ברנשטיין**

לימודים לקבלת התואר "דוקטור לפילוסופיה" בחוג לסוציולוגיה ואנתרופולוגיה, מחייבים עבודת מחקר עצמאית ומקורית בעלת תרומה מהותית לקידום הידע וההבנה בתחום הנחקר במסגרת דיסציפלינות הסוציולוגיה והאנתרופולוגיה, וכתיבת חיבור מדעי לפי נוהגי המבנה והמינוח המקובלים בספרות המקצועית. כמו כן על הסטודנט לעמוד בהצלחה בקורסים שייקבעו ולהשתתף בסדנת הדוקטורנטים ובפורום הדוקטורנטים המתקיימים בחוג לסוציולוגיה ואנתרופולוגיה.

תנאי קבלה

רשאים להגיש מועמדות ללימודים לתואר דוקטורט בעלי תואר שני בסוציולוגיה ו/או אנתרופולוגיה מאוניברסיטאות בארץ או בחו"ל, אשר חיברו עבודת גמר מחקרית. סף הציונים הנדרש הוא ממוצע של 85 בלימודי התואר השני וציון של 86 לפחות בעבודת הגמר לתואר השני. יתקבלו מספר מצומצם ביותר של מועמדים אשר לימודי התואר השני שלהם היו בתחומים אחרים. במקרה זה יידרש ממוצע של 90 בציוני המועמדים בלימודי התואר השני ובעבודת הגמר המחקרית. מועמדים אלה יידרשו לקחת קורסי השלמה ולעמוד בהם בציון של 88 לפחות.

תהליך הקבלה

המועמדים העומדים בתנאים האמורים יתקשרו למנחה פוטנציאלי מבין חברי הסגל של החוג לסוציולוגיה ואנתרופולוגיה. על המועמד/ת להגיע להסכמה עם המנחה על נושא המחקר ולגבש מסמך "הצהרת כוונות" אשר יוגש לוועדת הדוקטורט החוגית. מסמך זה יציג את שאלות המחקר, את ההקשר התיאורטי שלו, את המתודולוגיה המוצעת ואת החידוש שבפרויקט המחקרי המוצע. על בסיס מסמך זה ירואיינו המועמדים על ידי ועדת הדוקטורט החוגית, אשר תחליט באם להמליץ לרשות ללימודים מתקדמים על קבלת המועמד/ת ללימודים לתואר דוקטורט. רק ועדת הדוקטורט החוגית מוסמכת לקבל החלטה זו במסגרת החוג לסוציולוגיה ואנתרופולוגיה.

לימודי דוקטורט

בשלב ראשון של הלימודים לתואר דוקטורט יוגדר הסטודנט כתלמיד מחקר שלב א'. שלב זה נמשך בדרך כלל כשנה. בשנה זו על הסטודנט/ית לכתוב הצעת מחקר אשר תאושר על ידי המנחה ולאחר מכן על ידי ועדת הדוקטורט החוגית. עם אישורה של ההצעה תמליץ ועדת הדוקטורט לרשות ללימודים מתקדמים לאשר את הצעת הדוקטורט. אישור זה מאפשר מעבר משלב של תלמיד מחקר א' לתלמיד מחקר ב'. בשלב זה י/תתמקד הסטודנט/ית בעבודת המחקר ובכתיבת עבודת הדוקטורט.

על הסטודנט/ית, יחד עם המנחה, לגבש תוכנית לימודים המתאימה לצרכי המחקר המתוכנן. תכנית זו תוגש לוועדת הדוקטורט לאישורה.

על תלמידי שנה ראשונה חובת השתתפות בסדנת דוקטורנטים.

כל הסטודנטים ללימודי דוקטורט ישתתפו בפורום הדוקטורנטים החוגי.

פרק הזמן המקובל להשלמת מכסת הלימודים ולבצוע המחקר וכתיבתו הוא ארבע שנים.

סיום לימודי התואר השלישי

עם סיום עבודת המחקר וכתיבתו, יגיש הסטודנט את עבודתו המודפסת, באישור המנחה, לוועדת הדוקטורט של החוג. ראש הוועדה, בתיאום עם המנחה, ימליצו לדיקן הרשות ללימודים מתקדמים על שופטים להערכת עבודת הדוקטורט.

סטטיסטיקה

חוג לימודים לב"א (דו-חוגי וחד-חוגי)

חוג לימודים למ"א

ולימודים לתואר דוקטור בפילוסופיה

ראש החוג: פרופ' אבנר הלוי

חברי הסגל האקדמי

פרופסור מן המניין: פרופ' מנחם ברג (אמריטוס), פרופ' שאול בר-לב, פרופ' שמואל גל (אמריטוס), פרופ' גדעון ויס, פרופ' נפתלי לנגברג, פרופ' זינובי לנדסמן, פרופ' אהוד מקוב, פרופ' אסתר פרוסטיג, פרופ' דוד פרי, פרופ' דוד פרגי, פרופ' בנימין ריזר.

פרופ' אלכסנדר גולדנשלוגר, פרופ' אבנר הלוי.

פרופסור חבר:

ד"ר נויה גלאי, ד"ר אורי דוידוב.

מרצה בכיר:

ד"ר יובל נוב, ד"ר ענת ריינר בן-נעים.

מרצה:

גב' מיכל אסא, ד"ר ג'קלין אשר, פרופ' בן בוקעי, ד"ר דוד ברגמן, ד"ר יונית ברון, ד"ר ניצה ברקן, פרופ' דאוד בשותי, ד"ר מירב דהאן בר-יצחק, ד"ר איריס וילנא-יעבץ, פרופ' אברהם זקס, פרופ' שלמיהו זקס, גב' חנאן חדאד, עו"ד יוסי חכם, מר איתן יוסף שרון, גב' אפרת ישכיל, גב' ריבה כהן, מר צבי לביא, ד"ר גיל לוריא, ד"ר דניאל לשם, גב' דבורה מלניק, רו"ח עוזי מסינגר, ד"ר אבי נוי, גב' אדוה עבדי קרסיקוב, ד"ר ענת (אנסטסיה) קופזון, ד"ר דורון קליגר, מר דוד שגיא.

עמיתי הוראה:

מזכירות החוג

עוזר מינהלי לראש החוג: **גב' חנה אברהם**

מזכירת החוג: **גב' עופרה בלוס**

מזכירה: **גב' שלי קרדשטיין**

שעות הקבלה: ימים א'-ה', בין השעות 11:00-13:00

טלפון: 04-8240932 (מערכת ניתוב שיחות), 04-8240563; פקס: 04-8253849

מיקום: קומה 8, בנין רבין

דואר אלקטרוני: student@stat.haifa.ac.il

אתר החוג באינטרנט: <http://stat.haifa.ac.il/>

הלימודים לתואר ראשון (ב"א)

מטרת הלימודים

להכשיר אנשי מקצוע בתחומי הסטטיסטיקה וההסתברות, ולאפשר לתלמידים מחוגים שונים באוניברסיטה לרכוש ידע וכלים הסתברותיים וסטטיסטיים שימשו אותם במסגרת מחקריהם ולימודיהם.

תנאי קבלה לחוג

הקבלה לחוג מותנית בעמידה בתנאי הקבלה הכלליים של האוניברסיטה ברמה הנדרשת על-ידי החוג.

החטיבה באקטואריה

החטיבה באקטואריה נועדה להקנות ידע בתחומים הקשורים באי-ודאות פיננסית, שיטות סטטיסטיות המיושמות בתעשיית הביטוח, קרנות הפנסיה והבנקאות. קורסים מסוימים בחטיבה מהווים קורסי עזר למגמת המ"א באקטואריה וכן חלק מתוכנית לימודי התעודה באקטואריה של אוניברסיטת חיפה (המוכרת על-ידי המכון הבריטי לאקטואריה ואגודת האקטוארים בישראל). תלמידי החטיבה שיימו את לימודיהם בהצלחה יוכלו להמשיך בתוכנית לימודי התעודה באקטואריה או במגמת המ"א תוך הכרה במקצועות החטיבה הרלוונטיים.

היחידה לייעוץ סטטיסטי

היחידה לייעוץ סטטיסטי מעוגנת בפקולטה למדעי החברה ונמצאת בפקוח אקדמי של החוג לסטטיסטיקה. אנשי היחידה הם חברי סגל בחוג לסטטיסטיקה וסטודנטים לתארים מתקדמים בחוג.

היחידה מספקת שרותי ייעוץ סטטיסטי לחוקרים ולסטודנטים באוניברסיטה ולגופים מחוץ לאוניברסיטה. ביחידה פועל מרכז ממוחשב לביצוע סקרים טלפוניים. בשנה השלישית ללימודי התואר הראשון ניתנת האפשרות לתלמידים מצטיינים להשתלב בפרויקט ייעוץ ביחידה לשם צבירת ניסיון מעשי בתחום.

מסלול מואץ לתואר שני

תלמיד לתואר ראשון אשר יסיים את כל קורסי החובה בחוג בתוך שנה ב' ללימודיו בציון ממוצע 90 או יותר רשאי להגיש מועמדותו למסלול המואץ לתואר שני. בתכנית זו ניתן ללמוד:

- 1) במסלול עם עבודת גמר מחקרית המחייב השלמת כל המטלות של שני התארים (ראשון ושני) בתוך חמש שנים, כולל הגשה של עבודת גמר מחקרית.
- 2) במסלול עם כתיבת עבודה מסכמת המחייב השלמת כל המטלות של שני התארים (ראשון ושני) בתוך ארבע שנים כולל כתיבת עבודה מסכמת.

תקנון הלימודים

תוכניות הלימודים

תוכנית הלימודים המחייבת את התלמיד היא התוכנית המתפרסמת בשנה בה החל לימודיו בחוג וכן בהודעות ובחוזרים המופיעים בלוח החוג במהלך השנה. החוג מפעיל שני מסלולי לימוד לתואר בוגר: מסלול חד-חוגי ומסלול דו-חוגי. החוג רשאי לשנות תוכנית לימודים המופיעה בשנתון ללא הודעה מוקדמת.

שינוי מסלולים

תלמיד יוכל לשנות מסלול (לעבור ממסלול דו-חוגי למסלול חד-חוגי וההפך) רק בתחילת שנת הלימודים באמצעות הרישום הממוחשב.

שקלול ציונים לב"א

בקביעת ציונו הסופי של תלמיד יהיה משקלו של כל קורס מתוכנית לימודיו כמספר הנקודות בקורס. כדי שתלמיד יוכל לסיים את לימודיו בחוג עליו להגיע לציון סופי של 60 לפחות. **בשום מקרה לא יאושרו תיקוני ציונים לאחר שהחוג העביר לאגף מינהל התלמידים אישור על סיום הלימודים עם ציון סופי משוקלל.**

ציוני מעבר

ציון המעבר בכל אחד מקורסי החוג הוא 51.

הפסקת לימודים

תלמיד שלא סיים את חובות שנה א' במשך ארבעה סמסטרים יופסקו לימודיו בחוג. תלמיד שייכשל פעמיים באותו קורס חובה (בשני סמסטרים) – יופסקו לימודיו בחוג. תלמיד שהפסיק לימודיו באוניברסיטה מסיבות אישיות לתקופה העולה על שנתיים והרוצה לחזור ללימודים יפנה לוועדת ההוראה של החוג.

דרישות קדם (ק') לקורסים

לרוב קורסי הלימוד בחוג ישנן דרישות קדם. ברשימת הקורסים מופיעות דרישות הקדם בסימון ק' ועל התלמיד לשים לב אליהן בתכנון את לימודיו בחוג. לא ישתתף תלמיד בקורס אלא אם עמד בדרישת הקדם של הקורס. **מילוי דרישת הקדם היא באחריותו של התלמיד.** דרישות הקדם מפורטות בשנתון והן מחייבות. החוג בודק את מילוי הדרישות במהלך שנת הלימודים ולא בתחילתה. **תלמיד לא יוכל להרשם לקורס המחייב קורס קדם עד שלא יהיה לו ציון עובר בקורס הקדם.**

תלמיד שנרשם לקורס למרות שאינו רשאי ללמוד בו בגלל אי עמידה בדרישות הקדם, יבוטל רישומו לקורס גם אם נבחן וקיבל ציון. ציון זה לא יוכר.

הכרה בלימודים אקדמיים קודמים

תלמיד המבקש להתקבל לחוג על סמך לימודים קודמים במוסד אקדמי אחר, יגיש למזכירות החוג עם אישור הרשמתו לאוניברסיטה, אישור לימודים רשמי מהמוסד בו למד ובו פירוט מקצועות הלימוד והציונים שקיבל.

ועדת הקבלה של החוג תדון בבקשת המועמד ותחליט על סמך המסמכים הנ"ל על תנאי קבלתו ועל מידת ההכרה בלימודיו הקודמים.

תלמיד לא יהיה זכאי לקבלת תואר, אלא אם כן צבר באוניברסיטת חיפה לפחות 40 נקודות זכות. ציוני מוסדות אחרים ששימשו בסיס למתן פטור ישוקללו בציון הגמר אך ורק באישורה של ועדת ההוראה החוגית.

כל קורס של מוסד אחר יוכל לשמש בסיס לפטור מקורס אחד בלבד.

הארכת זמן

לא תינתן הארכת זמן על-פי סעיף 1.8 של תקנון לימודים לתואר ראשון **בקורסי חובה זרג א', שנה א'**.

שיפור ציונים

- תלמיד המבקש לשפר ציון בקורס קדם (בין אם קיבל ציון עובר או נכשל), לא יוכל להירשם לקורס הקדם וגם לקורס המתקדם באותו הסמסטר.
- תלמיד אשר יש לו ציון עובר בקורס מתקדם לא יוכל לשפר ציון של קורס קדם.
- הציון האחרון בקורס הוא הציון הקובע.

פרסום ציונים

- ציוני בחינות יפורסמו בעילום שם על לוחות המודעות של החוג לסטטיסטיקה.
- מחובת התלמיד לבדוק את ציוניו סמוך למועדי פרסומיהם.
- **תלמיד יכול לקבל את ציוניו רק על לוחות המודעות או במענה הקולי ישירות, או באמצעות מערכת ניתוב השיחות של החוג.**

ערעורים על ציוני הבחינות

- תלמיד רשאי לערער על ציונו עד המועד שיפורסם ע"י מזכירות החוג. כל הערעורים הם בכתב, על הטופס המיועד לכך והנמצא במזכירות החוג.
- תלמיד המערער על ציון יהיה מודע לכך שהבחינה כולה תיבדק מחדש והציון הסופי עלול להיות נמוך מהמקורי. הציון האחרון הוא הקובע.

עיון במחברת בחינה

- תלמיד רשאי לעיין במחברת הבחינה שכתב, כדי להפיק לקחים ולשפר יכולות בעתיד.
- העיון במחברת ייעשה בנוכחות חבר סגל בחוג, או על-ידי צילום מחברת הבחינה בדרך שתפורסם על לוחות המודעות של החוג.

זכאות לתואר

תנאי זכאות: תלמיד זכאי לתואר בתנאי שהשלים את כל חובותיו האקדמיים על-פי דרישת הפקולטה והחוג/ים מבחינת היקפי הקורסים והרכביהם ועמד בכל התחייבויותיו לאוניברסיטה.

ציון סופי לתואר

- התלמיד יודיע למזכירות החוג על סיום לימודיו לתואר. עם קבלת הודעה זו תיבדק זכאותו, יחושב ציון הגמר שלו וידווח למדור בוגרים. החוג לא יזוים על דעת עצמו הודעה על סיום לימודים לתואר.
- תלמיד אשר ממוצע ציוניו הסופי נמוך מ-60 לא יהיה זכאי לתואר ב"א בחוג לסטטיסטיקה.
- אישור הזכאות יישלח לביתו של התלמיד לאחר סיום כל חובותיו באוניברסיטה.
- תאריך הזכאות לתואר ייקבע לפי תאריך הגשת העבודה או הבחינה האחרונה.
- בקשות לאישור זכאות ניתן לקבל במזכירות החוג ויש להגיש אותן רק לאחר קבלת הציון האחרון.
- לבקשה זו יש לצרף גליון ציונים.** התלמיד יצרף מכתב ובו ירשום איזה קורסים הוא מבקש לא לשקלל בציון הסופי לתואר.
- התלמיד יבדוק ויאשר ציוניו במזכירות החוג לפני שהחוג יודיע לאגף מינהל התלמידים על סיום הלימודים.
- הציון לתואר הוא סופי.** לאחר קבלת אישור הזכאות לתואר לא יוכל התלמיד לתקן את ציון הגמר שלו.

תוכניות לימודים

החוג מקיים שש תוכניות לימודים: חמש מהן במסלול הדו-חוגי ואחת במסלול החד-חוגי.

התוכניות במסלול הדו-חוגי (דו חוגי רגיל/מיוחד):

1. צירוף של החוג לסטטיסטיקה ושל כל חוג אחר, למעט החוג למתמטיקה, החוג למדעי המחשב והחוג למערכות מידע ניהוליות.
2. צירוף של החוג לסטטיסטיקה עם החוג למתמטיקה.
3. צירוף של החוג לסטטיסטיקה עם החוג למדעי המחשב.
4. צירוף של החוג לסטטיסטיקה עם החוג למערכות מידע ניהוליות.
5. צירוף של החוג לסטטיסטיקה עם החוג לביולוגיה.

הערה: התוכנית הדו-חוגית כלכלה וסטטיסטיקה מומלצת לסטודנטים בעלי רקע של 5 יחידות לימוד במתמטיקה אשר מתעתדים להמשיך ללימודי תואר שני בכלכלה או בניהול. חלק מקורסי החובה והבחירה המוצעים ע"י החוג לסטטיסטיקה נדרשים באוניברסיטאות אחרות בארץ ובחו"ל, כקורסי קדם בלימודים לקראת תואר שני ושלישי.

לפיכך, תלמיד שלומד את התוכנית הדו-חוגית הזאת יוכל לחסוך לעצמו תקופה של סמסטר עד שנה בלימודי השלמה לתארים מתקדמים.

תוכנית הלימודים במסלול דו-חוגי (דו-חוגי רגיל/מיוחד)

207101-08-01

צירוף של החוג לסטטיסטיקה עם כל חוג אחר, למעט החוג למתמטיקה, החוג למדעי המחשב והחוג למערכות מידע ניהוליות. השנה (תשס"ט) יוכל תלמיד להרשם ללימודים דו-חוגיים סטטיסטיקה וביולוגיה.
(הערה: נ' הוא קיצור ל"נקודות").

קורסי חובה

דרג 1 (שנה א')

שם הקורס	ש + ת	מס' נ'	קדם
חשבון אינפיניטיסימלי א'	2+3	5	-
חשבון אינפיניטיסימלי ב'	2+3	5	חשבון אינפי א'
מבוא להסתברות	2+4	6	-
אלגברה לינארית	2+3	4	-
תוכנות סטטיסטיות	1+4	4	
מבוא לסטטיסטיקה	2+4	<u>6</u>	מבוא להסתברות
סה"כ		30 נ'	

דרג 2 (שנים ב'–ג')

שם הקורס	ש + ת	מס' נ'	קדם
תורת ההתפלגויות	2+4	6	הסתברות + אינפי ב'
מבוא לתהליכים סטוכסטיים	2+4	6	התפלגויות
הסקה סטטיסטית	2+4	6	התפלגויות +
מודלים סטטיסטיים א'	2+4	6	מבוא לסטטיסטיקה אלגברה+מבוא לסטט.
מודלים סטטיסטיים ב'	2+4	<u>6</u>	תוכנות סטטיסטיות מודלים סטטיסטיים א'
סה"כ		30 נ'	
סה"כ נ' בקורסי חובה		60 נ'	
סה"כ יצבור התלמיד במסלול זה		60 נ'	

שימו לב:

תלמידים שהתחילו את לימודיהם בשנים קודמות חייבים בתוכנית הלימודים המופיעה בשנתון של השנה בה החלו לימודיהם.

תוכנית הלימודים במסלול הדו-חוגי עם החוג למתמטיקה

קורסי חובה

שנה א'

שם הקורס	ש + ת	מס' נ'	קדם
מבוא להסתברות	2+4	6	—
מבוא לסטטיסטיקה	2+4	6	הסתברות
תוכנות סטטיסטיות	1+4	4	—
סה"כ		16	

דרג 2 (שנה ב')

שם הקורס	ש + ת	מס' נ'	קדם
תורת ההתפלגויות	2+4	6	הסתברות + אינפי ב'
מבוא לתהליכים סטוכסטיים	2+4	6	התפלגויות
הסקה סטטיסטית	2+4	6	התפלגויות + מבוא לסטטיסטיקה
מודלים סטטיסטיים א'	2+4	6	אלגברה + מבוא לסטט. + תוכנות סטטיסטיות
מודלים סטטיסטיים ב'	2+4	6	מודלים סטטיסטיים א'
סה"כ		30 נ'	
סה"כ נ' בקורסי חובה		46 נ'	

קורסי בחירה

בנוסף על קורסי החובה ילמד התלמיד קורסי בחירה בסטטיסטיקה ובמתמטיקה בהיקף של 14 נ'.
סה"כ יצבור התלמיד במסלול זה 60 נקודות.

שימו לב:

לתלמידים שהתחילו את לימודיהם בשנים קודמות חייבים בתוכנית הלימודים המופיעה בשנתון של השנה בה החלו לימודיהם.

תוכנית הלימודים במסלול הדו-חוגי עם החוג למדעי המחשב

קורסי חובה

דרג 1 (שנה א')

שם הקורס	ש + ת	מס' נ'	קדם
מבוא להסתברות	2+4	6	-
מבוא לסטטיסטיקה	2+4	6	הסתברות
תוכנות סטטיסטיות	1+4	4	-
סה"כ		16	

דרג 2 (שנה ב')

שם הקורס	ש + ת	מס' נ'	קדם
תורת ההתפלגויות	2+4	6	הסתברות + אינפי ב'
מבוא לתהליכים סטוכסטיים	2+4	6	התפלגויות
הסקה סטטיסטית	2+4	6	התפלגויות+מבוא לסטטיסטיקה
מודלים סטטיסטיים א'	2+4	6	אלגברה+מבוא לסטט. + תוכנות סטטיסטיות
מודלים סטטיסטיים ב'	2+4	6	מודלים סטטיסטיים א'
סה"כ		30 נ'	
סה"כ נ' בקורסי חובה		46 נ'	

קורסי בחירה

בנוסף על קורסי החובה ילמד התלמיד קורסי בחירה בסטטיסטיקה/ מדעי המחשב בהיקף של 14 נ'.
סה"כ יצבור התלמיד במסלול זה 60 נקודות.

שימו לב:

תלמידים שהתחילו את לימודיהם בשנים קודמות חייבים בתוכנית הלימודים המופיעה בשנתון של השנה בה החלו לימודיהם.

תוכנית הלימודים במסלול הדו-חוגי עם החוג למערכות מידע ניהוליות

קורסי חובה

דרג 1 (שנה א')

שם הקורס	ש + ת	מס' נ'	קדם
חשבון אינפיניטיסימלי א'	2+3	5	-
חשבון אינפיניטיסימלי ב'	2+3	5	חשבון אינפי א'
מבוא להסתברות	2+4	6	-

מבוא לסטטיסטיקה	2+4	6	הסתברות
תוכנות סטטיסטיות	1+4	4	
סה"כ		26 נ'	

דרג 2 (שנה ב')

שם הקורס	ש + ת	מס' נ'	קדם
תורת ההתפלגויות	2+4	6	הסתברות + אינפי ב'
מבוא לתהליכים סטוכסטיים	2+4	6	התפלגויות
הסקה סטטיסטית	2+4	6	התפלגויות+מבוא לסטט.
מודלים סטטיסטיים א'	2+4	6	אלגברה+מבוא לסטט. + תוכנות סטטיסטיות
מודלים סטטיסטיים ב'	2+4	6	מודלים סטטיסטיים א'
סה"כ		30 נ'	
סה"כ נ' בקורסי חובה		56 נ'	

קורסי בחירה

בנוסף על קורסי החובה ילמד התלמיד קורסי בחירה בסטטיסטיקה מערכות מידע ניהוליות בהיקף כולל של 4 נ' (חובה ללמוד לפחות קורס בחירה אחד מהחוג לסטטיסטיקה).

סה"כ יצבור התלמיד במסלול זה 60 נקודות.

שימו לב:

תלמידים שהתחילו את לימודיהם בשנים קודמות חייבים בתוכנית הלימודים המופיעה בשנתון של השנה בה החלו לימודיהם.

תוכנית הלימודים במסלול החד-חוגי

207102-08-01

קורסי חובה

דרג 1 (שנה א')

שם הקורס	ש+ת	מס' נ'	קדם
חשבון אינפיניטסימלי א'	2+3	5	—
חשבון אינפיניטסימלי ב'	2+3	5	חשבון אינפי א'
מבוא להסתברות	2+4	6	—
אלגברה ליניארית	2+3	4	—
תוכנות סטטיסטיות	1+4	4	—
מבוא לסטטיסטיקה	2+4	6	מבוא להסתברות
סה"כ		30	

דרג 2 (שנה ב')

שם הקורס	ש+ת	מס' נ'	קדם
תכנות – שפה עילית	2+3	5	–
תורת ההתפלגויות	2+4	6	הסתברות + אינפי ב'
מבוא לתהליכים סטוכסטיים	2+4	6	התפלגויות
הסקה סטטיסטית	2+4	6	התפלגויות
מודלים סטטיסטיים א'	2+4	6	אלגברה+מבוא לסטט.+ תוכנות סטטיסטיות
מודלים סטטיסטיים ב'	2+4	6	מודלים סטטיסטיים א'
אנליזה מתמטית	2+3	5	אינפי ב'
		40 נ'	
		70 נ'	
סה"כ נ' בקורסי חובה			

קורסי בחירה

בנוסף על קורסי החובה ילמד התלמיד 16 נ' קורסי בחירה. קורסים אלה הנכם מתבקשים ללמוד לאחר שקבלתם ציונים סופיים בקורסי החובה.

מיקבצים (קורסים מחווגים אחרים)

בנוסף על קורסי החובה והבחירה ילמד התלמיד 34 נ' מחוגים אחרים (מקבץ). סה"כ יצבור התלמיד במסלול זה 120 נ'.

שימו לב:

תלמידים שהתחילו את לימודיהם בשנים קודמות חייבים בתוכנית הלימודים המופיעה בשנתון של השנה בה החלו לימודיהם.

מסלול מואץ למ"א בסטטיסטיקה

207240-08-06

מטרת הלימודים

- לאפשר לסטודנטים מצטיינים לסיים תוך שמונה סמסטרים את התארים הראשון והשני. תואר "בוגר" יינתן בתום השנה השלישית ללימוד במסלול זה.
- תלמיד שלא ישיג בתום השנה השלישית ללימודיו זכאות לתואר בוגר לא יוכל להמשיך את לימודיו במסלול זה.
- פרטים נוספים ניתן לראות בתקנון הרשות ללימודים מתקדמים המופיע בשנתון תחת הפרק "מסלול מואץ למ"א".

תנאי הקבלה

יוכלו להתקבל תלמידים שבסיום שנה ב' ללימודיהם סיימו את כל קורסי החובה לתואר הראשון בסטטיסטיקה, ממוצע ציוניהם בשנים א'-ב' בחוג הוא 90 ומעלה ויומלצו על-ידי מורי החוג לוועדת המ"א החוגית.

תלמיד במסלול הדו-חוגי ימציא מראש החוג שבו הוא אינו ממשיך למ"א ו אישור המצין כי הוא יוכל לסיים את חובות הלימודים לתואר בוגר עד תום השנה השלישית ללימודיו.

המבנה

- בשנה ג' ללימודיו (האחרונה לתואר בוגר ושנה א' לתואר מ"א) ישלים הסטודנט את יתרת חובותיו לתואר בוגר, ובנוסף לכך ילמד מתוך הקורסים המוצעים לתואר מוסמך בהתאם למגמת הלימוד או תחום ההתמחות שיבחר ושתאושר לו.
- בשנה ד' ללימודיו (השניה ללימודי המ"א) ישלים הסטודנט את חובותיו בלימודי המ"א על פי המגמה או תחום ההתמחות.
- יגיש הצעת מחקר אשר חייבת לעבור אישור של ועדת המ"א החוגית.
- עד סוף השנה הרביעית ללימודיו חייב הסטודנט לסיים את כתיבת עבודת הגמר המחקרית ולהגישה לשיפוט.

תעודת הוראה במתמטיקה לתלמידי החוג לסטטיסטיקה

תלמידי החוג לסטטיסטיקה הלומדים במסלול החד-חוגי וסיימו שנה ב' או סיימו חובותיהם בחוג לסטטיסטיקה בממוצע של 75 לפחות יוכלו להגיש מועמדותם ללימודי תעודת הוראה במתמטיקה. פרטים אודות ההשלמות הנדרשות ותנאי הקבלה ניתן לקרוא בשנתון בדפי המידע של החוג לחינוך מתמטי בפקולטה לחינוך.

הלימודים לתואר שני (מ"א)

ראש הוועדה החוגית לתואר שני: ד"ר אורי דוידוב

מטרת הלימודים

מטרת הלימודים לתואר שני היא להעמיק ולהרחיב את הידע, הכלים והשיטות שהתלמידים רוכשים במקצועות הסטטיסטיים והכמותיים בחוג ולהקנות להם כלי מחקר וניתוח ברמה מתקדמת בתחומי ההתמחות הנבחרים.

כללי

בחוג לסטטיסטיקה יש שני מסלולי לימוד לתואר מוסמך: מסלול עם כתיבת עבודת גמר מחקרית ומסלול עם בחינת גמר.

תלמיד במסלול עם כתיבת עבודת גמר מחקרית יהיה חייב בלימודים בחוג בהיקף של 32 ש"ס ובכתיבת עבודת גמר מחקרית (בהנחיה). התלמיד ייבחן בבחינת הגנה על עבודת הגמר על ידי צוות הקוראים של עבודתו. בחינת ההגנה תתמקד בנושא העבודה אבל לא תוגבל רק אליו.

תלמיד במסלול עם בחינת גמר יהיה חייב בלימודים בחוג בהיקף של 40 ש"ס ובכתיבת עבודה מסכמת (בהנחיה) כחלופה לבחינת גמר. ועדת המ"א של החוג תוכל להחליט על ביצוע בחינת גמר בפועל לתלמיד, ובמקרה זה בחינת הגמר תחול על מכלול הידע והכלים שהתלמיד רכש במהלך לימודיו בחוג.

שקלול ציון הגמר

במסלול עם כתיבת עבודת גמר מחקרית
50% עבודת הגמר המחקרית ובחינת הגנה
50% שקלול ציוני הקורסים

מסלול עם כתיבת עבודת מסכמת או בחינת גמר
20% עבודת מסכמת או בחינת גמר
80% שקלול ציוני הקורסים

תחומי התמחות ומגמות לימודים בחוג לסטטיסטיקה

בלימודי תואר שני בחוג לסטטיסטיקה קיימים ארבעה תחומי התמחות ושלוש מגמות. תחומי ההתמחות הם סטטיסטיקה יישומית, סטטיסטיקה עיונית, הסתברות יישומית ולוגיסטיקה. מגמות הלימודים הן ביו-סטטיסטיקה, אקטואריה ולימודי איכות.

בתחום הסטטיסטיקה היישומית התלמידים רוכשים כלים, שיטות וידע שיאפשרו להם לתכנן, לבצע ולנתח ניסויים סטטיסטיים. הלימודים כוללים בסיס תיאורטי חזק בהסקה סטטיסטית וכלים יישומיים וחשובים מעשיים מתקדמים.

תחום הסטטיסטיקה העיונית נועד בעיקרו לתלמידים הרוצים להמשיך במחקר אקדמי תיאורטי בסטטיסטיקה.

תחום ההסתברות היישומית נועד לתלמידים המעוניינים ברכישת ידע תיאורטי ומעשי בכלים מתמטיים-הסתברותיים המשמשים בסיס לעבודות הסטטיסטיקאי וחוקר הביצועים.

תחום ההתמחות בלוגיטיקה נועד להכשיר אנשי מקצוע בתחומי התפעול הלוגיסטי של מערכות ארגוניות מורכבות.

מגמת הביי-סטטיסטיקה נועדה להכשיר חוקרים וסטטיסטיקאים יישומיים שיעסקו בממשק שבין סטטיסטיקה, רפואה, גנטיקה ומדעי המחשב ויטלו חלק במחקרים קליניים ואחרים.

מגמת האקטואריה נועדה להכשיר אנשי מקצוע שיידעו לתכנן ולבצע ניתוח סיכונים בתחומי הביטוח והכספים השונים – חברות ביטוח, שירותי בריאות, בנקים וחברות השקעה שונות.

מגמת לימודי האיכות נועדה להכשיר אנשי מקצוע מובילים שיידעו להפעיל שילוב של שיטות סטטיסטיות, התנהגותיות, הנדסיות, כלכליות וניהוליות כדי לשפר את האפקטיביות של מוצרים ושירותים במשק ולייעל את תהליכי ההפקה שלהם.

תלמידים המתמחים בתחום הסטטיסטיקה היישומית או במגמת הביי-סטטיסטיקה ישתלבו בעבודתה של היחידה לייעוץ סטטיסטי הפועלת במסגרת החוג וירכשו ניסיון מעשי בעבודת ייעוץ סטטיסטי ללקוחות בהיקף של קורס אחד (4 ש"ש).

תנאי קבלה לחוג

לתוכנית לימודים לתואר מוסמך יתקבלו תלמידים בעלי תואר ראשון בסטטיסטיקה שממוצע ציוניהם בכל אחד מחוגי הלימודים שלהם לתואר "בוגר" הוא לפחות 80.

תלמידים שביקשו להתקבל למגמת לימודי האיכות, למגמת האקטואריה או לתחום ההתמחות בלוגיטיקה ירואיינו בוועדת קבלה בנוסף לתנאי הקבלה הרגילים לחוג.

המועמדות של **בוגרי חוגים אחרים** שביקשו ללמוד לתואר שני במגמת לימודים או בתחום לימודים בסטטיסטיקה תיבחן על ידי ועדת קבלה של המגמה או תחום ההתמחות המבוקש. ועדת הקבלה תקבע אם נדרשים לימודי השלמה כתנאי לדיון נוסף במועמדות. מהות ההשלמות הדרושות תיקבע על ידי יועץ המגמה או תחום ההתמחות המבוקשים.

מועמד בעל תואר ראשון ממוסד מוכר להשכלה גבוהה ששפת ההוראה בו אינה עברית חייב לעמוד בבחינת ידע בעברית ברמה הנדרשת ע"י האוניברסיטה כתנאי לזכאותו לתואר.

משך הלימודים

- משך הלימודים לתואר שני במסלול עם כתיבת עבודת גמר מחקרית הוא עד שלוש שנים.
- משך הלימודים לתואר שני במסלול עם בחינת גמר (או חלופה לבחינה) הוא שנתיים.

תוכנית הלימודים

207201-08-01

207202-08-01

א. תחום סטטיסטיקה יישומית

קורסי חובה

5 שש"ס	מבוא להסתברות ולהסקה מתקדמת
5 שש"ס	הסקה מתקדמת
4 שש"ס	ניתוח אירועים
4 שש"ס	ייעוץ סטטיסטי
2 שש"ס	סמינר מחקר (במסלול עם כתיבת עבודת גמר מחקרית)
	או
4 שש"ס	סדנת הנחיה לכתיבת עבודה מסכמת (במסלול ב')
22 - 20 שש"ס	סה"כ

קורסי בחירה

12 שש"ס	מסלול עם כתיבת עבודת גמר מחקרית
22 שש"ס	מסלול עם בחינת גמר או עבודה מסכמת

ב. תחום סטטיסטיקה עיונית

קורסי חובה

5 שש"ס	מבוא להסתברות ולהסקה מתקדמת
5 שש"ס	הסקה מתקדמת
4 שש"ס	מודלים לינאריים
2 שש"ס	סמינר מחקר (במסלול עם כתיבת עבודת גמר מחקרית)
	או
4 שש"ס	סדנת הנחיה לכתיבת עבודה מסכמת (במסלול ב')
18 - 16 שש"ס	סה"כ

קורסי בחירה

16 שש"ס	מסלול עם כתיבת עבודת גמר מחקרית
26 שש"ס	מסלול עם בחינת גמר או עבודה מסכמת

ג. תחום הסתברות יישומית

קורסי חובה

5 שש"ס	מבוא להסתברות ולהסקה מתקדמת
5 שש"ס	הסקה מתקדמת
5 שש"ס	תהליכים סטוכסטיים
2 שש"ס	סמינר מחקר (במסלול עם כתיבת עבודת גמר מחקרית)

או

4 שש"ס	סדנת הנחיה לכתיבת עבודה מסכמת (במסלול ב')
--------	---

17-19 שש"ס

סה"כ

קורסי בחירה

15 שש"ס	מסלול עם כתיבת עבודת גמר מחקרית
25 שש"ס	מסלול עם בחינת גמר (או עבודה מסכמת)

ד. תחום לוגיסטיקה

207212-08-06

207213-08-06

קורסי החובה

1. שיטות מתמטיות, סטטיסטיות וחישוביות (6 שש"ס).
2. אלמנטים של חקר ביצועים וחיזוי בלוגיסטיקה (4 שש"ס).
3. שיטות אופטימיזציה בלוגיסטיקה ובניהול מלאי (2 שש"ס).
4. הסתברות ותהליכים סטוכסטיים (4 שש"ס).
5. ניהול ותפעול שרשרת אספקה (4 שש"ס).
6. ניהול ושימוש במערכות מידע לוגיסטיות (4 שש"ס).
7. סדנת שימוש בטכנולוגיות מידע ללוגיסטיקה וסימולציה (4 שש"ס).
8. סמינר / סדנא להדרכה בכתיבת עבודה מסכמת בלוגיסטיקה (2 שש"ס).

קורסי בחירה

אשכול 1 (יש לבחור שניים מתוך השלושה)

9. יסודות בניהול רכש, מלאי, הספקה ואחזקה (3 שש"ס).
10. תקצוב, תמחור, מימון וחשבונאות (3 שש"ס).
11. ניהול מערכות תובלה ושינוע (3 שש"ס).

אשכול 2 (יש לבחור שניים מתוך השלושה)

12. ניהול פרויקטים ומדידה ארגונית (2 שש"ס).
13. פרקים בסחר אלקטרוני, פיננסים, מכרזים ומכירות פומביות (2 שש"ס).
14. סוגיות משפטיות ביחסי עבודה ובניהול לוגיסטי (2 שש"ס).

קורסים 8, 11, 13 הם סמינריונים או חלופה לסמינריונים. תלמידי מסלול א' יהיו חייבים להגיש שתי עבודות סמינריוניות ותלמידי מסלול ב' – שלוש עבודות סמינריוניות

תלמידים הכותבים עבודת גמר מחקרית ילמדו קורסים בהיקף של 32 שש"ס מתוך הרשימה הנ"ל (הקורסים יאושרו על-ידי ראש התוכנית).

תלמידים במסלול ב' (הכותבים עבודה מסכמת) ילמדו קורסים בהיקף של 40 שש"ס מתוך הרשימה הנ"ל (הקורסים יאושרו על-ידי ראש התוכנית).

ה. מגמת ביו-סטטיסטיקה

207207-08-06

207208-08-06

קורסי חובה

5 שש"ס	מבוא להסתברות ולהסקה מתקדמת
5 שש"ס	הסקה מתקדמת
	שיטות חישוביות
4 שש"ס	ניתוח אירועים
4 שש"ס	ייעוץ סטטיסטי
2 שש"ס	סמינר מחקר (במסלול עם כתיבת עבודת גמר מחקרית)

או

4 שש"ס	סדנת הנחיה לעבודה מסכמת (במסלול ב')
20-22 שש"ס	סה"כ

קורסי בחירה

12 שש"ס	מסלול עם כתיבת עבודת גמר מחקרית
22 שש"ס	מסלול עם בחינת גמר או עבודה מסכמת

קורסי בחירה מוצעים מדי שנה לתלמידי המגמה לביו-סטטיסטיקה והם טעונים אישור של יועץ המ"א.

הערה: קורס חובה בתחום אחד יכול להיחשב כקורס בחירה בתחום אחר.

ו. מגמת אקטואריה

207204-08-04

207205-08-05

קורסי עזר

הלימודים במגמת האקטואריה מחייבים ידע מוקדם במספר תחומים. תלמידים החסרים את הידע המתאים יכולים להשלימו באמצעות קורסי העזר המפורטים להלן והניתנים בתשלום נוסף באוניברסיטת חיפה או באמצעות קורסים מתאימים הניתנים בכל מוסד

אקדמי אחר. מספר קורסי העזר אותם יידרש התלמיד ללמוד ומהותם ייקבעו על פי רקעו האישי ולפי החלטת ועדת הקבלה.
לידיעתכם, קורסים אלה לא ייחשבו במניין השעות לתואר ולא יילקחו בחישוב הציון הסופי לתואר.

שם הקורס

2	שש"ס	מבוא לכלכלה
2	שש"ס	יסודות החשבונאות המימון וההשקעות
4	שש"ס	מתמטיקה של מימון
8	שש"ס	סה"כ

קורסי חובה

4	שש"ס	יישומי מחשב בסיכוני חיים
4	שש"ס	כלכלה פיננסית
4	שש"ס	תיאוריות של סיכוני חיים
4	שש"ס	שיטות סטטיסטיות בביטוח
4	שש"ס	מודלים (תמותה + סטוכסטיים)
2	שש"ס	סמינר מחקר (במסלול עם כתיבת עבודת גמר מחקרית)
		או
4	שש"ס	סדנת הנחיה לכתיבת עבודה מסכמת (במסלול ב')
22-24	שש"ס	סה"כ

קורסי בחירה

10	שש"ס	מסלול עם כתיבת עבודת גמר מחקרית
16	שש"ס	מסלול עם בחינת גמר או עבודה מסכמת

קורסי בחירה במגמת אקטואריה

		מבוא להסתברות ולהסקה מתקדמת
		הסקה מתקדמת
		תהליכים סטוכסטיים
		מודלים סטוכסטיים בכלכלה מימון וביטוח
		סטטיסטיקה בייזיאנית בביטוח
		סיכונים ועקרונות הפנסיה
		סמינר יישומי באקטואריה
		שיטות מחקר באמצעות Splus

ז. מגמת לימודי האיכות

207209-08-06

207210-08-06

קורסי חובה

4 שש"ס	א. סטטיסטיקה ללימודי איכות*
4 שש"ס	ב. יסודות בניהול איכות
4 שש"ס	ג. גורמי אנוש בניהול איכות
4 שש"ס	ד. סטטיסטיקה תעשייתית
4 שש"ס	ה. איכות במערכות שירות
4 שש"ס	ו. בקרה סטטיסטית של תהליכים
4 שש"ס	ז. תכן סטטיסטי של ניסויים
4 שש"ס	ח. מדידה ארגונית
4 שש"ס	ט. מערכות תקניות לניהול איכות
4 שש"ס	י. אמינות מערכות ומבחני אורך חיים
4 שש"ס	יא. כלים מתקדמים של תכן לאיכות
4 שש"ס	יב. סדנת הנחיה לכתובת עבודה מסכמת *

* קורסים אלה לא ייחשבו במניין השעות לתואר ולא יילקחו בחישוב הציון הסופי לתואר.

תלמידים הכותבים עבודת גמר מחקרית ילמדו קורסים בהיקף של 32 שש"ס מתוך הרשימה הנ"ל (הקורסים יאושרו על-ידי ראש המגמה).

תלמידים במסלול ב' (הכותבים עבודה מסכמת) ילמדו קורסים בהיקף של 40 שש"ס מתוך הרשימה הנ"ל (הקורסים יאושרו על-ידי ראש המגמה).

מסלול ישיר לדוקטורט

ראה פירוט בפרק "לימודים לתואר שלישי (דוקטור)" להלן.

לימודים לקראת תואר שלישי (דוקטור)

יו"ר ועדת הדוקטורט בחוג: פרופ' שאול בר-לב

תוכנית הלימודים מאפשרת קבלת תואר דוקטור לפילוסופיה בסטטיסטיקה הן בתחום תיאורטי והן בתחום יישומי. יישומי הסטטיסטיקה וההסתברות כוללים בין השאר את התחום הכלכלי עם דגש על תחומי הביטוח, אקטואריה, לוגיסטיקה, אופטימיזציה של ניהול משאבים, ביו-סטטיסטיקה, איכות ואמינות, מודלים הסתברותיים לניתוח מערכות תורים.

תחומי ההסתברות היישומית, האקטואריה, הביו-סטטיסטיקה והאיכות הם תחומים ומגמות לתואר השני, כך שתלמידי התואר השני יוכלו להמשיך לדוקטורט בתחומי התמחויותיהם.

מטרת התוכנית היא להכשיר את בוגריה לעבודת מחקר, הוראה ויישום. קיימות אפשרויות שונות לתעסוקה בחוג ולמלגות.

תנאי הקבלה לדוקטורט הם בהתאם לתקנון הרשות ללימודים מתקדמים המופיע בשנתון האוניברסיטה (גם באתר האוניברסיטה, הרשות ללימודים מתקדמים) תחת הכותרת "לימודים לקראת תואר שלישי".

מסלול ישיר לדוקטורט

תלמידים מצטיינים (ציון ממוצע של 90, לפחות, בכל אחד מחוגי הלימודים לתואר ראשון) שעומדים בתנאי הרשות ללימודים מתקדמים ובדרישות ועדת הקבלה בחוג (ראה תקנון לימודי תואר שלישי, סעיף 9.3) יוכלו להירשם למסלול הישיר ללימודי דוקטורט. במסלול זה אפשר ללמוד ברצף של ארבע שנים, בהן תואר שני יוענק בתום שנתיים ותואר שלישי בתום ארבע שנים.

המסלול הישיר הוא לתלמידי מחקר בלבד.

כדי לקבל את התארים על התלמיד לעמוד בתנאי הישירות במסלול, כמפורט בתקנון לימודי תואר שלישי, סעיף 11.1.

מועמד ללימודי תואר שני המעוניין ללמוד במסלול הישיר לדוקטורט יודיע על כוונתו למוזכרות החוג או לוועדת הקבלה, כדי שיקבל הנחיה במילוי תנאי הלימודים עוד לפני תחילתם. ההרשמה ללימודים, עם אישור ועדת הקבלה בחוג ואישור הרשות ללימודים מתקדמים, תהיה למסלול הישיר לדוקטורט.

פסיכולוגיה

חוג לימודים לב"א (דו-חוגי וחד-חוגי)

חוג לימודים למ"א

ולימודים לתואר דוקטור בפילוסופיה

ראש החוג: פרופ' דוד אופנהיים

חברי הסגל האקדמי

פרופסור מן המניין: פרופ' בני בית הלחמי, פרופ' עמנואל ברמן, פרופ' אלכסנדר זאב גיורא (אמריטוס), פרופ' ברוך נבו, פרופ' דוד נבון, פרופ' מרילין ספר (אמריטוס), פרופ' אשר קוריאט, פרופ' שמשון רובין, פרופ' גל ריכטר-לוי, פרופ' סם רקובר (אמריטוס), פרופ' אבי שגיא-שורץ.

פרופסור חבר: פרופ' דוד אופנהיים, פרופ' יוחנן אשל (אמריטוס), פרופ' ברי ברגר (אמריטוס), פרופ' יהודית הראל, פרופ' רענן ליפשיץ, פרופ' מיכה לשם, פרופ' עפרה נבו, פרופ' יואל נורמן (אמריטוס), פרופ' רמזי סלימאן, פרופ' מיכה פופר, פרופ' רות קמחי, פרופ' רות שרבני.

מרצה בכיר: ד"ר זהר אביתר, ד"ר משה אלמגור, ד"ר מורי גולדשמיד, ד"ר מיכאל כץ, ד"ר אילן פישר, ד"ר ג'ני קורמן, ד"ר דני קורן, ד"ר ריצ'רד שוסטר (אמריטוס), ד"ר רחל תומר.

מרצה: ד"ר אסף גלבוץ, ד"ר עמית ברנשטיין, ד"ר תרצה יואלס, ד"ר יפה ישורון, ד"ר אירית עקירב, ד"ר עינת פיינסקי, ד"ר לילי רוטשילד, ד"ר סימון שמאי-צורי.

מזכירות החוג

עוזר מינהלי לראש החוג: **גב' רות פריד**

מרכזת תלמידי תואר שני: **גב' יוני יוחאי**

מרכזת תלמידי תואר ראשון: **גב' הדס ווגמן**

שעות קבלה במזכירות: ימים א'-ה', בין השעות 10:00-13:00

פקסימיליה: 04-8240966

כתובת אתר באינטרנט: <http://hevra.haifa.ac.il/psy>

מיקום מזכירות החוג: בניין רבין, קומת כניסה, חדר 7080

הלימודים לתואר ראשון (ב"א)

יו"ר הוועדה החוגית לתואר ראשון: ד"ר ג'ני קורמן

מטרת הלימודים

תכנית ה.ב.א. מציגה לפני תלמידיה טווח רחב של נושאים פסיכולוגיים, ביניהם פסיכופיזיולוגיה, תיאוריות אישיות, תהליכים חברתיים, התפתחותיים וקוגניטיביים ויישומיהם. אנו מצפים מבוגרי התכנית לרכוש הבנה לגבי נפש האדם והתנהגותו. בנוסף לרכישת ידע פסיכולוגי, הכולל הבנה של מושגים בסיסיים בתחומים השונים, התכנית מספקת כלים לחשיבה אנליטית ויצירתית לגבי נושאים תיאורטיים בפסיכולוגיה.

לימוד שיטות מחקר בפסיכולוגיה מודגש במיוחד. אנו מצפים שבוגרינו ירכשו בסיס לתכנון ביצוע וניתוח מחקרים, וירכשו כלים חשיבה ביקורתית לגבי מחקרים בפסיכולוגיה ובמדעים קרובים. ניסיון יישומי מוגבל הן לגבי מחקר פסיכולוגי והן לגבי פסיכולוגיה יישומית מוצע גם כן.

תכנית ה.ב.א. בפסיכולוגיה מאפשרת לימודי המשך לתואר שני באחד מתחומי הפסיכולוגיה ובתחומים טיפוליים נוספים.

תנאי הקבלה

הקבלה לחוג מותנית בעמידה בתנאי הקבלה הכלליים של האוניברסיטה ברמה הנדרשת על ידי החוג.

מסלולי הלימוד

א. מסלול דו-חוגי

במסלול זה משלב התלמיד לימודים בחוג לפסיכולוגיה עם לימודים בהיקף שווה בחוג נוסף. היקף הלימודים במסלול זה הינו 60 נקודות זכות. השיעורים כוללים קורסי חובה ובחירה.

ב. מסלול חד-חוגי

המסלול החד-חוגי נועד לאפשר לתלמידים להגיע להיקף לימודים רחב יותר בפסיכולוגיה. היקף הלימודים במסלול זה מבוסס על 76 נקודות זכות. השיעורים כוללים קורסי חובה ובחירה בפסיכולוגיה וקורסיים כלליים במכסה כוללת של 44 נקודות זכות אשר תהיה מורכבת ממוקבץ קורסים מכלל חוגי הלימוד באוניברסיטה, לפי בחירת התלמיד. **חובה** על התלמיד לקבל אישור מחוג האם לגבי כל קורס אליו מתכוון להירשם. במסגרת השיעורים הכלליים לא נדרש סמינר מחקר.

מבנה הלימודים

משך הלימודים בתכנית ה"ב"א הוא 3 שנים. הלימודים בחוג לפסיכולוגיה מתנהלים בשני מסלולי לימוד: מסלול דו-חוגי ומסלול חד-חוגי. תלמידי שני המסלולים יקבלו את התואר "בוגר" רק לאחר שיסיימו את כל חובותיהם בחוג לפסיכולוגיה ובחוג השני.

חשוב לציין! תקנוני החוג משתנים מפעם לפעם אך שינויים אלה אינם חלים על תלמידים באופן רטרואקטיבי. על כל תלמיד חל תקנון הלימודים של שנת הלימודים בה החל את לימודיו.

תכנית הלימודים במסלול החד-חוגי והדו-חוגי

קורסי החובה והחובת בחירה בשני המסלולים	50 נ"ז
סמינר מחקר בשני המסלולים	4 נ"ז
קורסי בחירה במסלול הדו-חוגי	6 נ"ז
קורסי בחירה במסלול החד-חוגי	22 נ"ז
קורסים כללים במסלול החד-חוגי*	44 נ"ז

* יש ללמוד כ-15 נקודות זכות בכל שנה קורסים כלליים מכלל האוניברסיטה במשך שלוש שנים

שנה א' – רשימת הקורסים בשני המסלולים

שם הקורס	מס' שש"ס	מס' נקודות זכות	סוג שיעור
מבוא לפסיכולוגיה	8	6	שיעור ותרגיל
סטטיסטיקה לפסיכולוגים	8	6	שיעור ותרגיל
יסודות פיזיולוגים של התנהגות	6	6	שיעור
הכרת המחשב	2	1	שיעור ותרגיל
השתתפות ב-15 שעות ניסוי			
קורסים כלליים מכלל האוניברסיטה לתלמידים במסלול חד-חוגי		15	

תנאי מעבר משנה א' לב' בשני המסלולים

1. ציון עובר (51) בארבעת קורסי החובה: מבוא לפסיכולוגיה, סטטיסטיקה לפסיכולוגים, יסודות פיזיולוגים של התנהגות והכרת המחשב.
2. אישורים על מילוי מכסת שעות הניסוי כנבדק (15 שעות).
3. השלמת אנגלית שפה זרה – חובה של האוניברסיטה.

שנה ב' – רשימת קורסים בשני המסלולים

שם הקורס	מס' שש"ס	מס' נקודות זכות	סוג שיעור
פסיכולוגיה ניסויית	8	6	שיעור ותרגיל
עיבוד נתונים ממוחשב SPSS	2	1	
נא לשים לב: השיעורים יינתנו בקבוצות פעם בשבועיים בכיתות מחשב			

שם הקורס	מס' שש"ס	מס' נקודות זכות	סוג שיעור
חובה ללמוד לפחות 3 קורסי חובת בחירה מקבוצות א' ו-ב' בשנה ב'	12	24	
קורסי בחירה	2	2	
קורסים כללים		15	

תנאי מעבר משנה ב' לשנה ג' בשני המסלולים

1. ציון "עובר" (51) בשיעור פסיכולוגיה ניסויית.
2. ציון "עובר" (51) בקורס עיבוד נתונים ממוחשב SPSS
3. ציון "עובר" (51) לפחות בשלושה קורסי חובת בחירה מקבוצות א' ו-ב' לעיל בשנה ב'.

שנה ג' – רשימת קורסים בשני המסלולים

שם הקורס	מס' שש"ס	מס' נקודות זכות	סוג שיעור
סמינר מחקר	4	4	
3 קורסי חובת בחירה	12	24	
קורסי בחירה	4	4	
קורסים כללים מכלל האוניברסיטה לתלמידים במסלול חד-חוגי		14	

הסבר על קורסי חובת בחירה לשנים ב' וג'

- קורסי חובת בחירה – קורסי חובת הבחירה מתחלקים לשתי קבוצות.
- ◆ בכל קבוצה יש ארבעה קורסים, כאשר כל קורס הוא בערך של 4 נ"ז.
 - ◆ יש ללמוד 3 קורסי חובת בחירה מתוך 4 הקורסים המוצעים בכל קבוצה.
 - ◆ במהלך שנים ב' ו-ג' חובה ללמוד שלושה קורסים מכל קבוצה ובסך הכל שישה קורסי חובת בחירה המהווים 24 נ"ז.
 - ◆ ניתן לשלב קורסים משתי הקבוצות בכל שנה. כמו-כן ניתן להשתמש בקורס חובת בחירה עודף מקבוצות אלה כתחליף לקורס בחירה.

המעבר לשנה ג' מותנה בכך שהסטודנט השלים לפחות 3 קורסי חובת בחירה מהקבוצות שלהלן:

שם הקורס	מס' שש"ס	מס' נקודות זכות	סוג שיעור
קבוצה א'			
תיאוריות אישיות בפסיכולוגיה	4	4	שיעור
פסיכולוגיה התפתחותית	5	4	שיעור ותרגיל
פסיכולוגיה חברתית	4	4	שיעור
פסיכולוגיה אבנורמלית	4	4	שיעור

שם הקורס	מס' ש"ס	מס' נקודות זכות	סוג שיעור
קבוצה ב'			
פסיכולוגיה קוגניטיבית	4	4	שיעור
פסיכולוגיה של הלמידה	4	4	שיעור
תפיסה	4	4	שיעור
מבנים פסיכולוגים	5	4	ש"ת

הסבר על קורסי בחירה לשנים ב' וג'

א. קיימים קורסי בחירה, מוצעים קורסי בחירה לשנה ב' בלבד, קורסי בחירה משותפים לשנים ב' ו-ג' וקורסי בחירה משותפים לשנה ג' ולמ"א.

ב. תלמידי התוכנית המשותפת לפסיכולוגיה ולמשפטים – רשאים ללמוד קורסי הבחירה בהיקף של עד 8 נ"י במסגרת הפקולטה למשפטים ובתנאי שלקורסים אלה תהיה זיקה לפסיכולוגיה. נקודות הזכות יוכרו בחוג לפסיכולוגיה ללא צורך בהשלמתן בקורסי בחירה חלופיים. קורסי הבחירה יתואמו עם מזכירות החוג בתחילת כל שנת לימודים.

קורסי בחירה משותפים לשנה ג' ומ"א

להלן רשימת קורסי הבחירה המשותפים לשנה ג' ולמ"א ומספריהם. ניתן למצוא את תוכנם, שמות המורים ומועדיהם ברשימת הקורסים לתואר שני עפ"י מגמות הלימוד. **נא לשים לב:** ההשתתפות בקורסים משותפים למ"א ושנה ג' מותנים באישור המרצה בקורס.

- 4034/5 – פסיכולינגוויסטיקה / מגמה קוגניטיבית וגורמי אנוש
 - 4036 – נוירופסיכולוגיה של שפה / מגמה קוגניטיבית וגורמי אנוש
 - 4040/1 – קוגניציה חזותית/ מגמה קוגניטיבית וגורמי אנוש
 - 4044 – רשתות ניוראליות כמודלים בפסיכולוגיה קוגניטיבית /מגמה קוגניטיבית וגורמי אנוש
 - 4052 – בסיסים קוגניטיביים למנשקי אדם-חברה/מגמה קוגניטיבית וגורמי אנוש
 - 4053 – עיצוב מנשקי אדם-מחשב: הלכה למעשה/ מגמה קוגניטיבית וגורמי אנוש
 - 4105/6 – אכילה, צריכה ותאוה / מגמה לפסיכוביולוגיה
 - 4108 – פסיכוביולוגיה התפתחותית
 - 4109 – מנגנונים מוחיים של התנהגות
 - 4318/9 – פסיכולוגיה של המנהיגות/מגמה תעסוקתית-ארגונית
 - 4320/1 – נוירופסיכולוגיה קלינית/ מגמה קלינית במסלול לנוירופסיכולוגיה
 - 4322/3 – אבחון בנוירופסיכולוגיה קלינית/ מגמה קלינית במסלול לנוירופסיכולוגיה
 - 4470/1 – אספקטים נבחרים בפסיכולוגיה חברתית/ חברתית
 - 4474 – שיתוף תחרות ודילמות חברתיות/ חברתית
 - 4601 – משא ומתן וקבלת החלטות תחרותית / חברתית
 - 4481 – הקונפליקט היהודי-ערבי בראי התיאוריה על קונפליקטים בין קבוצה/ חברתית
 - 4483/4 – מבט בין-תרבותי על פסיכולוגיה חברתית / חברתית
 - 4485/6 – סוגיות נבחרות בקוגניציה חברתית/ חברתית
 - 4487 – קוגניציה חברתית והאבולוציה של הלמידה / חברתית
- נא לשים לב: יתכנו תוספות ושינויים ברשימת הקורסים ובמספריהם.

הסבר על קורס במחקר מודרך לתלמידי שנים ב' ו-ג' בשני המסלולים

- ◆ מטרת הקורס הינה להעניק הזדמנות לסטודנטים להתנסות בעבודת מחקר ולהשתלב בפרויקטים מחקריים הנערכים בחוג, כדי להעמיק את הבנתם לגבי הפסיכולוגיה כדיסציפלינה מדעית ומחקרית. כמו כן, הקורס מאפשר הכרות מעמיקה יותר בין סטודנטים וחוקרים ואיתור מוקדם של סטודנטים מביטחים לתארים מתקדמים. הקורס כולל חשיפה לעולם תוכן בו עוסק החוקר דרך קריאה מודרכת וכמו־כן התנסות בביצוע מחקר בפועל דרך מחקר מודרך.
- ◆ **הקורס יהיה בנוי משתי יחידות (א' ו-ב'). כל יחידה הינה סמסטריאלית ומזכה** בנקודת זכות אחת. **ניתן לשלב את שני הקורסים ברצף וליצור יחידה באורך של שנה.**
- ◆ הקורס מונחה על ידי חברי הסגל מהחוג לפסיכולוגיה. בתחילת השנה תפרסם מזכירות החוג רשימה של החוקרים בחוג, ועל התלמידים ליצור קשר עם מורה בחוג ולבדוק איתו את האפשרות של הרשמה לקורס. ההרשמה לקורס אפשרית רק באישור חבר הסגל איתו יעבוד התלמיד.
- ◆ חובות הקורס מנקודת הראות של התלמיד כוללות הקדשת זמן עבור עבודת המחקר מונחית (בהיקף של עד 4 שעות שבועיות) וכן הגשת דו"ח תמציתי בסיום הסמסטר כפי שיוסכם מראש בינו/ה לבין מנחה הקורס. מנחה הקורס יעניק לתלמיד מסגרת שבתוכה יוכל התלמיד להחשף לתחום מחקר ופעילות מחקרית בדרך שתקדם את לימודיו והתפתחותו המקצועית. בסיום הקורס יתן המורה ציון "השלים/לא השלים".

הסבר על ביצוע סמינר מחקר

מטרת סמינר המחקר הנה לאפשר לסטודנטים לערוך מחקר שלם. הסטודנטים נחשפים לתחום ידע מסוים, מתוכו הם גוזרים רעיון למחקר, מבצעים אותו וכותבים עבודה סמינריונית. התהליך מתבצע בליווי צמוד של מרצה הסמינר.

א. כל תלמיד חייב להשתתף **בסמינר מחקר אחד (נא לשים לב: ראשי תיבות של סמינר למחקר בשנתון = ס"מ).**

ב. רשאים להשתתף בסמינר תלמידי **שנה ג' בלבד.**

ג. **נא לשים לב:** סמינר מחקר מסומן בראשי תיבות: **ס"מ.**

ד. במסגרת הסמינר חייב כל תלמיד לכתוב **עבודה סמינריונית מחקרית (אמפירית).**

ה. סמינר המחקר הוא בהיקף של **4 נ"ז.**

ו. **ציון המעבר בסמינר הוא 60.**

ז. העבודה הסמינריונית תוגש למרצה בעותק אחד מודפס. **המועד להגשת העבודה הוא במהלך הקורס ובהתאם לדרישות המרצה האחראי לקורס או עד ליום האחרון של חופשת הקיץ, דהיינו עד תחילת שנת הלימודים.**

ח. יש למסור את העבודה הסמינריונית למזכירות החוג. במזכירות **טוטבע חותמת החוג על גבי העבודה בציון תאריך ההגשה. המזכירות תדאג להעביר את העבודה לשיפוט למרצה האחראי על הסמינר.** עבודה שלא תעבור את המזכירות ותוגש ישירות למרצה – **לא תיבדק.**

לידיעתכם: במסגרת סמינרי המחקר המוצעים בחוג ישנם סמינרים העוסקים בניסויים בבעלי חיים, לרבות בחולדות מעבדה. החוג אינו מחייב תלמידים להשתתף בניסויים בבעלי חיים. לפיכך, תלמידים אשר ישתתפו בסמינרי מחקר העוסקים בניסויים בבעלי חיים ידרשו לחתום על מסמך המהווה הסכמה להשתתף בסמינר מחקר שכזה ויהיה עליהם לעבור הכשרה למחקר בבעלי חיים במסגרת קורס הניתן באוניברסיטה. הקורס כולל כשני מפגשים ואינו מקנה נקודות זכות. הקורס מקנה תעודה המאפשרת לעסוק בניסויים בבעלי חיים בארץ ומפתח את ההבנה האתית והמעשית בסוג מחקר זה. למידע נוסף ניתן לפנות לוועדת ב.א. של החוג.

תקנון לימודים

להלן נהלים המסדירים את הלימודים לתואר ראשון בחוג לפסיכולוגיה. במקרים חריגים או בנסיבות מיוחדות שאינן מכוסות על-ידי הנהלים שלהלן, ניתן לפנות לוועדת ב"א.

ציונים ופטורים בקורסים

- א. ציון המעבר בקורסים בחוג לפסיכולוגיה הוא 51.
- נא לשים לב:** קורסים שנתיים מפוצלים לשני חלקים: חלקו הראשון של הקורס מתקיים בסמסטר א' ומהווה קדם לחלקו השני המתקיים בסמסטר ב'. **הציון בקורס שנתי מותנה בציון עובר (51) בשני הסמסטרים.**
- ב. תלמיד **לא יוכל לחזור על קורס אם סיים אותו בציון עובר (51).**
- ג. תלמיד **שנכשל בקורס חובה/חובת בחירה/בחירה יוכל לחזור עליו פעם נוספת** בשנה העוקבת בלבד ויהיה חייב לעמוד בכל הדרישות והחובות של הקורס. במקרה של כשלון בקורס חובה/חובת בחירה – התלמיד **לא יוכל לעבור לשנה מתקדמת.**
- ד. תלמיד רשאי לבקש **פטור מקורס** על סמך התנסות מוקדמת באותו תחום בתנאים הבאים:
 1. הוא למד את הקורס בחוג לפסיכולוגיה במוסד להשכלה גבוהה אחר. במקרה כזה, הציון דווח 'כפטור' (ללא ציון) ולא ייכלל בחישוב הממוצע המשוקלל. כמו כן, מספר נקודות הזכות שמהן הסטודנט יהיה פטור יחושב לפי נקודות הזכות הניתנות בחיפה על קורס זה, ולא לפי נקודות הזכות שהקורס הקנה במוסד בו נלמד.
 2. הוא למד את אחד התחומים הנלמדים בקורסי חובת הבחירה בחוג אחר. בקשה לפטור **מקורסי חובת בחירה** מקבוצות א', ב' בשנים ב' ו-ג', לעיל, על בסיס למידה בחוג אחר, מותנית באישור המרצה בקורס המבוקש. הפטור מותנה בכך שהתלמיד ישלים את יתרת קורסי חובת הבחירה מאותה קבוצה בה ביקש את הפטור.
 3. פטור מקורס, כפוף לאישור והסכמת המרצה באותו קורס לגבי מבוקש הפטור ולאישור ועדת ב"א.
- ה. תלמיד **חייב לסיים את כל החובות והדרישות של קורס בשנה אשר בה הוא רשום אליו.** לא ניתן לפצל לימודים בקורס או למלא חלק מהחובות הנדרשות בקורס על פני שנתיים או יותר.

1. **נא לשים לב!** ציונים של קורסים עודפים שנלמדים מעבר לדרישות תוכנית הלימודים, מהווים חלק מהשקלול עד לסגירת התיק ושקלול הציון הסופי לתואר. **לא ניתן להוריד או לא לשקלל קורסים אלה לפני סגירת התואר.**
2. **נא לשים לב!** האחריות להרכבת מערכת השיעורים, למעקב אחריה והתאמתה לתקנות ולתוכנית הלימודים מוטלת על התלמיד.

פרסום ציונים

- הציונים מפורסמים בעילום שם, על פי מס' ת.ז. של התלמידים על גבי לוח המודעות של החוג ובאינטרנט. **מחובתו** של התלמיד **לבדוק את ציוניו** סמוך למועד פרסומם.
- **ציונים בקורסים שנתיים** – הציונים המופיעים הינם **זמניים עד לקבלת הציון הסופי המשוקלל בקורס (הציון הסופי מורכב משקלול ציוני בחינות בכל סמסטר ומהמטלות של הקורס כמו: תרגילים, עבודות וכיו"ב)**. הציון הסופי בקורס **מחליף** את הציון הזמני של כל מועדי הבחינות (מועד א', מועד ב', מועד חריג) שהתקיימו במהלך כל שנת הלימודים.
- **ציונים בקורסים סמסטריאליים** – הציון הסופי בקורס **מחליף** את הציון הזמני של מועדי א', ב' ומועד חריג.
- **לא ניתן למסור ציונים בטלפון!** לפיכך אנו מבקשים **להימנע** מלפנות בנושא זה למזכירות החוג.

ערעורים על ציוני בחינות

- תלמיד רשאי לערער על ציונו תוך 10 ימים מפרסום הציון.
- ערעור על בחינה יוגש על גבי טופס מיוחד המיועד לכך וניתן לקבלו במזכירות החוג.
- **תלמיד המערער על ציון צריך להיות מודע לכך שהבחינה כולה תיבדק מחדש והציון הסופי עלול להיות נמוך מהמקורי.**
- תוצאות הערעורים יפורסמו על לוח המודעות ובאינטרנט ע"י מזכירות החוג. תוצאות אלה הן סופיות ומחייבות.
- תלמיד המבקש לעיין במחברת הבחינה, יהיה רשאי לעשות זאת בנוכחות המרצה, תוך 10 ימים מיום פרסום הציונים.

זכאות לתואר

תלמיד זכאי לתואר בתנאי שהשלים את כל חובותיו האקדמיים על-פי תכנית הלימודים הנדרשת על-ידי החוג מבחינת היקף השיעורים והרכבם ועמד בכל התחייבויותיו לאוניברסיטה.

הליך סגירת התואר

- **התלמיד ימסור את העבודה הסופית בסמינר המחקר למזכירות החוג.** במזכירות תוטבע חותמת החוג על גבי העבודה בציון תאריך הגשתה והעבודה תועבר לשיפוט המרצה האחראי על הסמינר.

- התלמיד יידרש לחתום על טופס בדבר הסכמתו לשקלול ציונו הסופי לצורך סגירת תיקו.
- התלמיד יבדוק ויאשר את ציוניו במזכירות החוג לפני קבלת אישור הזכאות.
- עם קבלת הציון על העבודה, יחושב ציון הגמר של התלמיד.
- ציון הגמר נקבע על פי ממוצע משוקלל של כל קורסי הלימוד שנלמדו בחוג. משקל הקורס המקצוע כמספר הנקודות בתוכנית המחייבת את התלמיד.
- **תלמיד שלמד קורסי בחירה מעבר לדרישות התואר (60 נ' במסלול דו-חוגי, 76 נ' בפסיכולוגיה במסלול חד-חוגי ועוד 44 נ' קורסים מכלל האוניברסיטה), יבחרו עבורו קורסי הבחירה על פי הציון הגבוה ביותר לשקלול הסופי (ובתנאי שקורסים אלה אינם נכללים במסגרת קורסי חובה וחובת הבחירה).**
- **הציון לתואר הוא סופי.** לאחר קבלת אישור הזכאות לתואר לא יוכל התלמיד לתקן את ציון הגמר שלו.
- תלמיד לא יקבל תעודת "בוגר" אם לא השיג ממוצע ציונים משוקלל של 60 לפחות בחוג.
- תלמידים שסיימו את כל חובותיהם בחוג, אך טרם ביקשו זכאות לתואר, יוסמכו באופן חד-סטרי על ידי האוניברסיטה. לתלמיד תינתן אפשרות ערעור תוך 30 יום מיום קבלת ההודעה. תלמיד שיממש את אפשרות הערעור יהיה חייב להשלים את כל חובותיו לתואר בתוך שנה מיום הערעור.

הפסקת לימודים לצמיתות

- החוג רשאי להפסיק לימודיו של תלמיד לצמיתות כאשר:
- התלמיד נכשל פעמיים בניסיון לעבור לשנה ב'.
 - התלמיד נכשל פעמיים בשיעור "פסיכולוגיה ניסויית".
 - התלמיד נכשל במשך שנתיים בשני שיעורים כל שנה.

שיבה ללימודים

- תלמיד המבקש לחזור ללימודים לאחר הפסקה חייב לעבור הליכי הרשמה רגילים.
- תלמיד אשר הפסיק לימודיו בחוג למשך שנה ומבקש לחדשם, יפנה בכתב לוועדת ב"א, ויהיה חייב בכל ההשלמות שתקבע הוועדה.
- תלמידים ותיקים, אשר התקנות שנהגו בעת לימודיהם היו שונות מהמפורט לעיל, יוכלו לפנות לוועדת ב"א לצורך בירורים.

מעבר מאוניברסיטאות אחרות

- א. תלמידים מחוגים לפסיכולוגיה מאוניברסיטאות אחרות המבקשים לעבור ללמוד בחוג לפסיכולוגיה באוניברסיטת חיפה, יתקבלו כתלמידים מן המניין ויוכלו לקבל ב"א בחוג בתנאים הבאים:
- עמידה בתנאי הקבלה הכלליים של האוניברסיטה ברמה הנדרשת על ידי החוג ו/או תנאי קבלה אחרים אשר יקבעו ע"י ועדת ב"א.
 - ילמדו מכסת קורסים של לפחות 40 נקודות באוניברסיטת חיפה.

- ב. ועדת ב"א תשקול בקשות לפטור מקורסים שנלמדו באוניברסיטה אחרת (בארץ ובחו"ל).
 כאמור בסעיף **קורסים, ציונים ופטורים** בפרק "תקנון לימודים".
- ג. על התלמיד להציג גיליון ציונים רשמי חתום, בצרוף תיאור – סילבוס מפורט של הקורס, והביבליוגרפיה שלו.

מסלול לימודי השלמה לבעלי תארים אחרים

החוג לפסיכולוגיה מקיים מסלול של לימודי השלמה בפסיכולוגיה למועמדים המעוניינים בלימודי תואר שני בפסיכולוגיה ואינם בעלי תואר "בוגר" בפסיכולוגיה. המסלול אינו מקנה תואר ואף לא זכות יתר בקבלה ללימודי המ"א. הקבלה למסלול השלמות זהה לתנאי הקבלה למועמד לתואר "בוגר" לשנה א'. תוכנית הלימודים במסלול לימודי השלמה הינם בהיקף של 54 נקודות זכות. הלימודים מתפרשים על פני שנתיים לפחות ועל התלמיד להשלים את כל קורסי החובה וחובת הבחירה (למעט הקורסים שעליהם קיבל התלמיד פטור).

בתום הלימודים התלמיד מקבל אישור על סיום חובות שמיעה בחוג לפסיכולוגיה במסלול דו-חוגי. אישור זה מקנה את האפשרות להציג את המועמדות לתואר שני באוניברסיטת חיפה ללא כל יתרון או חסרון מבחינת המועמדות.

רצוי כי המועמדים ייקחו בחשבון כי בשל ריבוי המועמדים ומעוט המקומות, הקבלה לתואר שני הינה תחרותית. כמו כן ראוי לציין כי משך לימודי המ"א. בחוג לפסיכולוגיה הינו שלוש שנים, וכי על תלמידים המעוניינים להתמקצע בתחומים היישומיים של הפסיכולוגיה (כגון פסיכולוגיה קלינית, חינוכית או התפתחותית) להשלים בנוסף ארבע שנות התמחות.

רשימת השיעורים הנדרשים ללימודי השלמה

- מבוא לפסיכולוגיה
- סטטיסטיקה לפסיכולוגים
- יסודות פיזיולוגיים של התנהגות
- הכרת המחשב
- שעות ניסוי על-פי מכסה שתקבע
- פסיכולוגיה ניסויית
- עיבוד נתונים ממוחשב במחקר פסיכולוגי (SPSS).
- 6 מתוך 8 שיעורי חובת בחירה מקבוצות א' וב' לשנים ב' וג' כמפורט בסעיף "שיעורי חובת בחירה לשנים ב' ו-ג' לעיל.
- סמינר מחקר.

תכנית משותפת לפסיכולוגיה ומשפטים

- א. תלמיד רשאי ללמוד בתוכנית המשותפת לחוג לפסיכולוגיה ולפקולטה למשפטים החל משנה"ל הראשונה, אם הוא עומד בתנאי הקבלה. התלמיד ילמד במקביל ללימודים בחוג לפסיכולוגיה את התוכנית ללימודי משפטים.
- ב. תלמיד התוכנית המשותפת לפסיכולוגיה ומשפטים יסיים לימודיו בחוג לפסיכולוגיה בתנאי שעמד בכל דרישות האוניברסיטה ותוכנית הלימודים הנדרשת ע"י החוג וצבר 60 נ"ז בחוג לפסיכולוגיה. מתוך 60 נ"ז ניתן ללמוד שיעורי בחירה בערך של עד 8 נ"ז במסגרת

- הפקולטה למשפטים. שיעורים אלה צריכים להיות בעלי עניין וזיקה לשני התחומים. נקודות הזכות יוכרו בחוג לפסיכולוגיה ללא צורך בהשלמתן בשיעורי בחירה חלופיים. רשימת שיעורי הבחירה תתואם עם מזכירות החוג לפסיכולוגיה.
- ג. תלמיד אשר הפסיק את לימודיו בפקולטה למשפטים במסגרת התוכנית המשותפת, בלא לסיים מעוניין להמשיך במסלול החד-חוגי בחוג לפסיכולוגיה, הקורסים שלמד בפקולטה למשפטים ייחשבו לו כקורסים כלליים עד למכסה של 44 נ"ז. התלמיד יחויב להשלים את מכסת הלימודים הרגילה בחוג לפסיכולוגיה בהיקף של 76 נ"ז ובסה"כ 120 נ"ז לסיום התואר לשם קבלת תואר "בוגר" בחוג לפסיכולוגיה.
- ד. לא יינתנו "פטורים" משיעורי חובה בחוג לפסיכולוגיה.
- ה. תלמיד שסיים את לימודיו במסגרת התוכנית המשותפת יקבל תעודת "בוגר" אחת בחוגים פסיכולוגיה ומשפטים.

הערה: עפ"י החוק, סיום תואר ראשון בפסיכולוגיה אינו מהווה כשלעצמו תנאי מספיק לעיסוק במקצוע. לשם עסוק בפסיכולוגיה כמקצוע יש צורך לסיים את התוכנית ללימודי תואר שני. המעבר מלימודי הב"א למ"א אינו ישיר. כל מועמדי התואר השני, כולל בוגרי התואר הראשון בפסיכולוגיה יחויבו בתהליכי מיון קפדניים.

הלימודים לתואר שני (מ"א)

יו"ר הוועדה החוגית לתואר שני: ד"ר מיכאל כץ

מטרת ומבנה הלימודים

מטרת לימודי המ"א בחוג לפסיכולוגיה הינה העמקת הידע העיוני והמחקרי לצד הכשרה מעשית בתחום ההתמחות שבו בחר התלמיד. הלימודים מבוססים על עבודה אינטנסיבית ועל הדרכה אינדיבידואלית. משום כך מספר מקומות הלימוד בכל מגמה מוגבל ל: 6-10 אנשים, בהתאם למגמה.

תלמיד המתקבל ללימודי המ"א מתקבל למגמה מסוימת. המעבר ממגמה למגמה מותנה באישורה של ועדת המ"א וכפוף לתנאי הקבלה במגמה, שאליה מבקש התלמיד לעבור.

תנאי קבלה

1) זכאי להגיש מועמדותו ללימודי מ"א תלמיד אשר סיים או עומד לסיים את לימודיו בפסיכולוגיה באוניברסיטה מוכרת או במכללה אשר קבלה הכרה והסמכה ממל"ג להעניק תואר ראשון במדעי ההתנהגות.

מועמדים מחוגים למדעי ההתנהגות: מתבקשים להעביר **שני** גיליונות ציונים נפרדים:

א. גיליון ציונים של **פסיכולוגיה** (כולל ממוצע משוקלל זמני).

ב. גיליון ציונים של **התחומים האחרים** (כולל ממוצע משוקלל זמני).

2) ציון 80 לפחות בלימודי ה.ב.א. בחוג השני הוא תנאי הכרחי לקבלה ללימודים.

3) מועמדים שציונם הממוצע ב.ב.א בפסיכולוגיה או במדעי ההתנהגות גדול או שווה לציון הסף הרשום בהמשך, יכללו בתהליך הקבלה של המגמה בה בחרו. **לא יינתן בתהליך זה יתרון לתלמידים שציוניהם גבוהים יותר מסף הקבלה של המגמה.**

ספי הקבלה יהיו כלהלן:

- ◆ למגמות קלינית, קלינית-חינוכית, תעסוקתית-ארגונית קלינית במסלול ניורופסיכולוגיה והתפתחותית
- **ציון 90.**
- ◆ למגמה לפסיכולוגיה קוגניטיבית והנדסת אנוש
- **ציון 85.**
- ◆ למגמה בפסיכוביולוגיה ולמסלול אישי בפסיכולוגיה חברתית
- **ציון 85.**
- ◆ לתוכנית בפסיכולוגיה קלינית-חינוכית למגור הערבי
- **ציון 80.**

נא לשים לב: יתכנו שינויים בסיפי הקבלה.

במקרים מיוחדים יתשקל גם קבלתם של מועמדים שציוניהם נמוכים מסף הקבלה למגמה אליה הם מבקשים להתקבל.

4) תלמידים שסיימו את לימודיהם במוסד אקדמי בחו"ל או בשלוחות של אוניברסיטאות בחו"ל הקיימות בארץ ואשר קיבלו היתר פעולה מהמועצה להשכלה גבוהה יידרשו:

א. לעמוד במבחני ה-G.R.E. (או במתא"ם כמוסבר להלן).

- ב. להציג את תעודת הבוגר ואישור הציונים לרשות ללימודים מתקדמים, על מנת שתבדוק ותאשר האם המוסד בו למד התלמיד מוכר לצרכי המשך לימודים לתואר שני.
ג. להגיש מסמכיהם לוועדת ב"א של החוג כדי שזו תבדוק אם יש לחייבם בלימודי השלמה.

5) קריטריוני הקבלה העיקריים הם:

- א. **ציון גמר הב"א בפסיכולוגיה.**
ב. מועמד בעל תואר ראשון במוסד מוכר להשכלה גבוהה ששפת ההוראה בו אינה עברית חייב ללמוד בבחינת ידע בעברית ברמה הנדרשת ע"י האוניברסיטה כתנאי לקבלתו.
ג. **מתא"ם** – מבחן לתארים מתקדמים לנרשמים למ"א, מטעם ובאחריות המרכז הארצי לבחינות והערכה. המתא"ם **מהווה קריטריון הכרחי** למגמות: קלינית, קלינית-חינוכית, התפתחותית, תעסוקתית-ארגונית, קלינית במסלול נירופסיכולוגיה, קוגניטיבית וגורמי אנוש מסלול אישי בפסיכולוגיה חברתית. מועמדים למגמה **לפסיכוביולוגיה ולתוכנית הקלינית-חינוכית למגזר הערבי** יהיו **פטורים** מחובת המתא"ם.

להלן ציוני סף למתא"ם הנדרשים ע"י המגמות:

למגמה בפסיכולוגיה קלינית במסלול נירופסיכולוגיה - 100.

למגמה בפסיכולוגיה תעסוקתית-ארגונית - 100.

למגמה הקלינית-חינוכית - 100.

ד. **המלצות** – שתיים עד שלוש המלצות.

ה. **ראיון אישי** – בשלב המיון הסופי. לראיון זה יוזמנו רק חלק מן המועמדים.

משך הלימודים

הלימודים לתואר שני מתקיימים רק במסלול א' (עם תיזה) משך הלימודים בתוכנית הוא שלוש שנים כולל ביצוע עבודת התיזה.

כל תלמיד חייב ללמוד תכנית מלאה הן בשנה א' והן בשנה ב'. הלימודים בכל אחת מהמגמות והתכניות כוללים עבודה מעשית (פרקטיקום) בהיקף של יום עד יומיים בשבוע בנושאים הנלמדים במסגרת המגמה. כמו כן נדרשים התלמידים לבצע עבודת גמר מחקרית לצורך סיום לימודיהם. פרטים מופיעים בנהלי עבודת גמר בתקנון לימודי תואר שני.

לימודי החובה בכל המגמות יכללו את השיעורים הבאים:

- שנה א'**
1. מתודולוגיה, סטטיסטיקה ומחשב.
 2. פרקטיקום בתחום ההתמחות.
 3. הגשת הצעת מחקר.
- שנה ב'**
1. פרקטיקום מתקדם בתחום ההתמחות.
 2. הגשת תיזה.

מלבד שיעורים אלה קיימת מערכת שיעורי חובה לכל אחת מן המגמות. את יתר השיעורים יבחר התלמיד מתוך רשימת השיעורים בהתאם לתחום התעניינותו ובאישורו של ראש המגמה. סה"כ הלימודים האקדמיים, כולל לימודי עזר, במשך שלוש שנות הלימוד, יהיה בהיקף הנדרש על ידי כל מגמה ומסלול.

הערכת התלמיד ומעבר משנה א' לשנה ב'

מורי המגמות השונות והוועדה החוגית לתואר שני יערכו מדי פעם דיוני הערכה על התקדמות התלמידים. בדיונים אלה יילקחו בחשבון הצלחתם בפרקטיקום והישגיהם בשיעורים, בתרגילים ובבחינות. במקרים שבהם התגבש התרשמות חד-משמעית שהתלמיד נכשל בלימודיו או בחלק מהם, רשאית הוועדה החוגית לתואר שני להטיל עליו חובות לימוד נוספות, או אף להמליץ על הפסקת לימודיו בחוג. תיתכן גם הפסקת לימודים מטעמים של אי-התאמה אישית.

שקלול ציון סופי

כל תלמיד יקבל ציון בכל קורס. הציון ייקבע על סמך עבודות ו/או בחינות, בהתאם להחלטת המרצה.

ציון גמר מ"א יתבסס על שני מרכיבים, לפי משקלם כדלקמן:

1. ממוצע משוקלל של ציוני הקורסים כולל פרקטיקום — 60%
2. ציון עבודת הגמר המחקרית — 40%

לימודי המ"א מתנהלים במגמות הבאות:

המגמה לפסיכולוגיה קלינית

הלימודים במגמה הקלינית חותרים להכשרתם של פסיכולוגים קליניים בעלי בסיס תיאורטי רציני ורחב, שיוכלו לתרום לפיתוח נוסף של התחום וליישם את מושגיו באורח יצירתי למציאות האנושית בשדה. החל משנת תשס"ה, המגמה מציעה מסלול של לימודי תואר שני (מ.א.) עם אפשרות להמשיך לתואר שלישי (ד"ר) בהתאם למידת העניין של התלמיד, להישגיו וכן לאפשרות ההנחייה של סגל המגמה. בנוסף המגמה תהיה מוכנה לשקול, **על בסיס אישי**, פנייה של תלמידים אשר יביעו עניין במסלול ישיר לדוקטורט (לפי קריטריונים שיקבעו). כמו-כן ניתן לבקש מעבר למסלול זה עד תום השנה הראשונה ללימודים. בקשות של תלמידים אשר לומדים במסלול הרגיל לקראת מ.א. ומעוניינים לעבור למסלול זה לקראת ד"ר חייבים אישור מנחה למחקר שלהם והצהרת כוונות. סטודנטים אחרים יוכלו להתקבל ללימודי דוקטורט לאחר השלמת המ.א. בעיתוי שיתאים להם ולסגל.

מבנה הלימודים מבוסס על ההנחה, כי השילוב בין הכשרה אקדמית (עיונית ומחקרית) ומעשית יאפשר לבוגרי המגמה ליישם ולהעריך שיטות טיפול מגוונות באורח מיועד ומושכל, מתוך הבנה כוללת של בני האדם אשר עמם יעבדו. הבנה זו, המחייבת בעת ובעונה אחת ראייה של מישורים רבים (השפעות חברתיות, תהליכים משפחתיים ובינאישיים, השפעות גופניות ואישיות של הפרט על צדדיה השונים: מחשבתיים ורגשיים, מציאותיים ודמיוניים, מודעים ולא מודעים), חיונית הן לשם אבחון מקורותיהם ומשמעותם של הסימפטומים והקשיים בשלם הפרט פונה או מופנה לעזרה, והן לשם בחירת דרכי הטיפול או צורות

ההתערבות המועילות ביותר עבורו. הנחה נוספת בה אנו מאמינים היא שהעבודה הקלינית דורשת מן המטפל לנצל את אישיותו שלו כמכשיר טיפולי, מעבר לשיטות ספציפיות בהן הוא מיומן. לפיכך, תהליך ההכשרה הקלינית אינו רק תהליך של רכישת ידע ולמידת טכניקות, אלא גם תהליך של התפתחות עצמית שהצד האישי-חוויתי מרכזי בו.

ההכשרה עוסקת בטיפול באנשים לכל אורך טווח החיים, כשהשנה הראשונה מדגישה טיפול בילדים, מתבגרים ומשפחות במסגרות קליניות מתאימות. בשנה השנייה - הדגש בלימודים ובפרקטיקום הוא על עבודה עם מבוגרים. תלמידי המגמה מקדישים לפרקטיקום בפסיכותרפיה ובאבחון כיומיים בשבוע בשנתיים הראשונות, במסגרות קליניות שונות ומגוונות. השילוב של קליניקה עם היבטים מחקריים ואקדמיים מיועד להכשיר קלינאים המעוניינים בראש וראשונה בהיבטים היישומיים של המקצוע.

כחלק מדרשות הקבלה דורשת המגמה מהפונים את הקורסים **פסיכולוגיה אבנורמלית ופסיכולוגיה של האישיות** (במקרים חריגים תינתן אפשרות להשלים את הדרישה הזאת עד סוף השנה הראשונה בתואר השני). כן דורשת המגמה **התנסות בעבודת שדה** (קורס או התנסות שוות ערך) במהלך הב.א.

המגמה לפסיכולוגיה קלינית-חינוכית

ללימודים במגמה זו שני מוקדים: פסיכולוגיה קלינית של הילד ופסיכולוגיה חינוכית. לפי תפיסת המגמה, שני התחומים, חיי הנפש מחד והחיים במסגרת החינוכית מאידך, משלימים ומעשירים זה את זה.

בתחום החינוכי, ייחודה של התכנית במגמה היא התייחסותה למסגרות חינוכיות כאל מסגרות ארגוניות כוללות, בהן משתתף הפסיכולוג בהערכה, אבחון, הגדרה וטיפול בבעיות המתייחסות לתפקוד בית הספר, הכתה, התלמיד הבודד ההורים או המורה.

בתחום הטיפול בילדים, הגישה המרכזית במגמה היא גישה דינמית התפתחותית, הרואה את התפתחות הילד כמתרחשת במסגרת היחסים עם ההורים. בהתאם, מודגשת עבודה עם הורים, במקביל או ביחד עם הילד. לצד תפיסה מרכזית זו, הסטודנטים נחשפים גם לשיטות טיפול אחרות.

העבודה המעשית זוכה למקום מרכזי במגמה. תלמידי המגמה משתתפים בשתי מסגרות של פרקטיקום בכל אחת משתי שנות הלימוד.

הפרקטיקום החינוכי מתבצע בבתי ספר, במסגרת שירותים פסיכולוגיים-חינוכיים בסביבות חיפה. בשנה הראשונה כל סטודנט אחראי על כיתה ובשנייה על שכבה בבית ספר. כמו כן הסטודנטים משתתפים בישיבות הצוות של התחנה. היקף הפרקטיקום הוא יום בשבוע בכל אחת משתי שנות הלימוד.

הפרקטיקום הקליני מתמקד בהכשרת סטודנטים בפסיכותרפיה של הילד. בשנה הראשונה טיפול דינמי מתבצע במסגרת השירותים הפסיכולוגיים החינוכיים. בשנה השנייה תלמידי המגמה משובצים בתחנות קליניות ומבצעים כ-3 טיפולים. בנוסף, הם משתתפים בפעילות שוטפת של התחנה, ונמצאים בה כיומיים בשבוע.

העבודה המעשית, על חלקיה השונים, מלווה בהדרכה אינטנסיבית הן בשדה והן באוניברסיטה. תפקיד ההדרכה ללוות את הסטודנט בעבודתו, תוך הדגשת ההתפתחות האישית שלו או שלה. במהלכה קיימת התמודדות עם תהליכים פנימיים, רגשות וחוויות הכרוכות בעבודה המעשית, מתוך מגמה לסייע לתלמיד בפיתוח ובהבנת עולמו הפנימי.

עם תום לימודיהם, בוגרי המגמה יכולים להתמחות הן בפסיכולוגיה קלינית והן בפסיכולוגיה חינוכית.

המגמה לפסיכולוגיה קוגניטיבית וגורמי אנוש

המגמה נועדה להכשיר חוקרים אקדמיים וישומיים במספר תחומים של הפסיכולוגיה הקוגניטיבית. למגמה זו יתקבל בכל שנה מספר מוגבל של תלמידים נבחרים, עם העדפה לתלמידים שתחום עניינם התאורטי והיישומי חופף את התחומים המודגשים על-ידי מורי המגמה. המגמה תתחור להעניק לתלמידים ידע תאורטי מעמיק, כלים מתודולוגיים, והכשרה מחקרית אינטנסיבית, שתאפשר להם לתכנן ולנהל מחקר עצמאי בנושאים בעלי חשיבות תאורטית או יישומית. הכשרה זו תעשה תוך ניצול הפרוייקטים המחקריים של מורי המגמה והמעבדות העומדות לרשותם.

המגמה מציעה תכנית לימודים מלאה עם מגוון קורסים בנושאים של חישה ותפיסה, קשב וביצוע, זיכרון וארגון מידע, קוגניציה חזותית, גורמי אנוש, קבלת החלטות, תקשורת אדם-מחשב, פסיכופיזיקה, פסיכולינגוויסטיקה, ייצוגים מנטאליים, נוירופסיכולוגיה קוגניטיבית, ועוד. בנוסף לכך ניתן לקחת קורסים משלימים בנושאים שונים כגון, מוח והתנהגות, מבחנים פסיכולוגיים, ופסיכולוגיה פיזיולוגית, מתכנית הלימוד של המגמות האחרות בחוג ובחוגים אחרים. הישעורים של המגמה יהיו משותפים לתלמידי מ"א ולתלמידי דוקטורט. ייעשה מאמץ לשלב את תלמידי המגמה במסגרת הפרוייקטים המחקריים של "המכון לעיבוד מידע וקבלת החלטות" באוניברסיטת חיפה. לרשות המכון מערכת מפותחת של מחשבים וציוד מחקר להרצת ניסויים בכל מגוון הנושאים של הפסיכולוגיה הקוגניטיבית וגורמי אנוש.

המגמה לפסיכוביולוגיה

המגמה נועדה להכשיר חוקרים במספר תחומים של פסיכוביולוגיה/מח והתנהגות. למגמה יתקבלו בכל שנה מספר מוגבל של תלמידים נבחרים, עם העדפה לאלו המעוניינים בלימודי דוקטורט. תוכנית הלימודים בנויה ממקבץ שעורי חובה הכוללים את חובות החוג, מקבץ שעורי בחירת-חובה בתחום הפסיכוביולוגי, הנוירוביולוגי, הנוירוקוגניטיבי, ושעורי בחירה, והיא כוללת הכשרה פיזיולוגית מתאימה. נושאים נלמדים כוללים: הבסיס המוחי, הפיזיולוגי, הפרמקולוגי, והביוכימי של התנהגות, התפתחות של התנהגות נורמאלית ופתולוגית, של למידה וזיכרון, דחק (stress) והסתגלות, מוטיבציה, הליכי התמכרות, והתנהגות בבע"ח בכלל.

החל מסוף השנה הראשונה הסטודנט ישתלב במחקר באחת המעבדות (פסיכופרמקולוגיה, פסיכוביולוגיה התפתחותית, מוטיבציה וצריכה, למידה בעלי חיים, מח והתנהגות) ובמסגרת זו יחל ביצוע התזה המחקרית בהנחיית אחד ממורי המגמה.

במגמה מושם דגש רב על מעורבות והתפתחות הסטודנט במחקר. הסטודנטים בתוכנית מעודדים לפתח תוכנית מחקר ולהמשיך לתואר שלישי.

המגמה לפסיכולוגיה תעסוקתית-ארגונית

המגמה התעסוקתית-ארגונית נועדה לספק לימודים עיוניים, כלי מחקר והכשרה מעשית לתלמידים המבקשים להתמחות בתפקידים הבאים:

- **ייעוץ תעסוקתי** במכונים, בבת-י-ספר ובארגונים מתוך כוונה לעזור לנועצים בבחירה נכונה של מקצוע, בחירה של עיסוק בתוך מקצוע ובפיתוח קריירה.
- **ייעוץ ארגוני** במכונים, בחברות ובארגונים מתוך כוונה להקנות ידע ומתודולוגיות נדרשות לניתוח ושיפור תהליכים פסיכולוגיים ארגוניים מרכזיים כמו קבלת החלטות, תהליכי שינוי, עבודת צוות הנעה וכיו"ב.
- **ברירה ושיבוץ** מועמדים ללימודים, להכשרה, ולעבודה תוך שימוש בכלי הערכה מגוונים. תכנית הלימודים במגמה מיועדת לספק הכנה משותפת בסיסית **אינטגרטיבית** (תוך הזנה הדדית בין התחומים) בתחומים השונים של הפסיכולוגיה התעסוקתית-ארגונית, ולאחר מכן לאפשר לכל תלמיד להתפתח בכיוונים ספציפיים לפי בחירתו.

משך הלימודים בשלב המ.א. הוא שלוש שנים, במהלכן התלמיד ממקד בהדרגה את התעניינותו באחד או שניים מן התחומים הנ"ל.

שנה א' מוקדשת לקורסי מבוא, לבחירת נושא למחקר התזה ולהכנת הצעת מחקר התזה בהדרכה צמודה של מנחה ממורי המגמה. שנה ב' מוקדשת לקורסים מתקדמים וקורסים יישומיים (פרקטיקום והנחיית קבוצות), ולסיום מחקר התזה. שנה ג' מוקדשת לסיום התיזה לתלמידים שלא הצליחו לסיימה בשנה ב'.

בהתאם להסדר עם החוג לסוציולוגיה, תלמידי המגמה יכולים להירשם לקורסים נבחרים כקורסי בחירה בחוג לסוציולוגיה, בתאום עם ראש המגמה התעסוקתית-ארגונית.

המגמה הקלינית במסלול נוירופסיכולוגיה

הנוירופסיכולוגיה הקלינית הנה תחום התמחות תיאורטי ויישומי העוסק בביטויים ההתנהגותיים והפסיכולוגיים של המרכיבים הנוירולוגיים, הנוירופתולוגיים, הפתופיזיולוגיים והנוירוכימיים של מחלות של מערכת העצבים המרכזית, כמו גם הטווח הרחב של ליקויים הנגרמים במהלך ההתפתחות וכתוצאה מטרואומה מוחית. ההתמחות היישומית (המתבססת על החקר המדעי של הקשר שבין המוח להתנהגות) מתמקדת באבחון והערכה, התערבות טיפולית ושיקום, תוך הסתמכות על עקרונות המעוגנים במחקר המדעי של ההתנהגות האנושית במהלך החיים, והיחס בין דפוסי ההתנהגות והתפקוד התקין או הבלתי תקין של מערכת העצבים המרכזית. הנוירופסיכולוגיה הקלינית כוללת הערכה ואבחון של השינויים ההתנהגותיים המאפיינים ליקויים בתפקוד מערכת העצבים המרכזית, וטיפול בקשיים הפסיכולוגיים המתלווים לכך. הנוירופסיכולוג חייב אפוא להיות, מצד אחד, בעל ידע המאפשר זיהוי של כל המשתנים הרפואיים, הנוירולוגיים, הפרמקולוגיים, הקוגניטיביים, ההתפתחותיים והפסיכו-סוציאליים החשובים להבנת הליקוי הנוכחי, ומצד שני עליו להכיר היטב את השיטות הטיפוליות המתאימות לאותו מקרה. דרישות אלה מדגישות את החשיבות של שיטות הערכה מתוככמות ומבוססות מבחינה מתודולוגית, שפותחו תוך הסתמכות על הידע העדכני של הפסיכולוגיה הקוגניטיבית, ואת היישום של שיטות טיפול המתבססות על הכרת אסטרטגיות חילופיות שמטרתן לצייד את החולה במנגנוני התמודדות נאותים.

תוכנית הלימודים במגמה הקלינית במסלול הנירופסיכולוגיה מבוססת על מודל המדען-הקלינאי, שהינו שילוב של מחקר ועבודה טיפולית, פעילויות משלימות המעשירות זו את זו. על פי תפיסה זו, מטרתה הכוללת של התוכנית הנה לספק לתלמידים, בנוסף להכשרה קלינית בסיסית, ידע מקיף בתחומי הפסיכולוגיה הקוגניטיבית ומדעי המוח (neuroscience), שיהווה את הבסיס למרכיב האבחוני של העבודה הנירופסיכולוגית. בלימודי הפסיכותרפיה יושם דגש על הצרכים והאפיונים הייחודיים של אוכלוסייה זו, המחייבים שיטות התערבות ייחודיות. הכשרה מקיפה במחקר תבטיח שהתלמידים יהיו מוכנים לביצוע מחקר הדוקטורט, ובהמשך דרכם, לפעילות מחקרית עצמאית או שיתוף פעולה פורה עם חוקרים אחרים.

תוכנית הלימודים

שעורי החובה בשנתיים הראשונות ללימודים יכללו, בנוסף לשיטות מחקר, קורסים בסיסיים במדעי המוח (ניורואנטומיה, פסיכופרמקולוגיה וניורופתולוגיה) ושעורי יסוד בתחומים הקליניים (פסיכופתולוגיה, פסיכודיאגנוסטיקה, יסודות הפסיכותרפיה, אבחון נירופסיכולוגי). בנוסף לשיעורי החובה, יבחרו התלמידים שעורים נוספים מתוך השעורים המוצעים במגמות השונות בחוג, ושעורים המתמקדים בהיבטים ספציפיים יותר בתחום (כגון שיטות טיפול בפגועי ראש, נירופסיכולוגיה התפתחותית, החלמה מפגיעה מוחית, ועוד). בשנה השנייה והשלישית ישתתפו התלמידים בפרקטיקום נירופסיכולוגי וקליני. בנוסף, החל מהשנה השנייה יעסקו התלמידים במחקר.

המגמה לפסיכולוגיה התפתחותית

המגמה לפסיכולוגיה התפתחותית רואה את ייעודה בהכשרת פסיכולוגים התפתחותיים בעלי תשתית איתנה בתחומי ידע מחקריים וישומיים מגוונים הקשורים לרווחתם ולטובתם של ילדים, משפחות וקהילותיהם. המגמה רואה קשר אמיץ בין מצוינות אקדמית ומחקרית לבין מיומנויות יישומיות אפקטיביות. ייחודה של המגמה הנו בשילוב בין דגשים מחקריים ויישומיים, בראייה אקולוגית המדגישה התפתחות תקינה כמו גם מצבי סיכון, ובדגש על יישום ברמת הפרט, המשפחה, הקהילה ומערכות וארגונים גדולים בעלי השפעה על התפתחותם ועל שלומם של ילדים. על בסיס גישה זו הלימודים במגמה מיועדים הן לתלמידים המעוניינים בעיקר בתחום המחקרי והן לאלה הרואים את עתידם בעקר בעבודת שדה.

המגמה ההתפתחותית קולטת מספר מצומצם של תלמידים כל שנה ושואפת להעניק הכשרה מעמיקה ויסודית בתחומים הקשורים להתפתחותם התקינה של ילדים וכן למצבי סיכון. המגמה צברה ניסיון בעיקר בתחום ההתפתחות הרגשית-חברתית החל מהינקות המוקדמת ולאורך מעגל החיים, ומתוך ראייה אקולוגית רחבה. חלק אינטגרלי ומרכזי של הלימודים כולל נטילת חלק בפרוייקטים מחקריים שמתנהלים ע"י חוקרים הקשורים ל"מרכז לחקר התפתחות הילד". כדי לסייע בכך עומדת לרשותם של התלמידים תשתית המרכז הכוללת בין השאר חדרי תצפית וראיון, ציוד מדעי משוכלל, חדרי עבודה המצוידים במחשבים עבור התלמידים, סיוע מנהלי וטכני, וטיפול אישי של התלמיד בהתאם לצרכיו ולתחומי העניין שלו. בנוסף כוללת תוכנית הלימודים מגוון רחב של קורסים והתנסויות יישומיות בהם לומדים התלמידים לתרגם תאוריות ומחקר לעבודה מעשית.

מסלול הלימודים במגמה ההתפתחותית מתחיל כמסלול לימודים רגיל לתואר מ.א., תוך

עידוד להמשך לימודי דוקטורט. לפיכך בתהליך הקבלה נלקחים בחשבון הכישורים הפוטנציאליים הנדרשים ללימודים מתקדמים הן ברמת מ.א. והן ברמת דוקטורט. המעבר לשלב הדוקטורט מותנה בבחירת התלמיד להמשיך ללימודים לתואר שלישי, בביצוע עבודת תזה ברמה שמצדיקה המשך לימודי דוקטורט, ובמציאת מנחה למחקר הדוקטורט.

המסלול האישי בפסיכולוגיה חברתית

הפסיכולוגיה החברתית היא תחום בעל מעמד ייחודי בתוך הפסיכולוגיה בהיותה גשר בין הפסיכולוגיה לבין מדעים אחרים בתוך מדעי החברה. מעמד זה מוביל לכך שתחום זה תורם משמעותית להבנת התהליכים חברתיים מרכזיים במגוון תחומי ידע ומעש מעבר לפסיכולוגיה גופה. תחומים כגון חינוך, כלכלה, מינהל עסקים ותקשורת בולטים בהקשר זה. אוניברסיטת חיפה מציעה לסטודנטים המתעניינים בפסיכולוגיה חברתית את המסלול האישי-חברתי.

תוכנית הלימודים במסלול האישי-חברתי מיועדת לסטודנטים שיש להם עניין מיוחד בפסיכולוגיה חברתית בכלל, ובתחומי המחקר בהם עוסקים חברי החוג הקשורים בתכנית בפרט. התוכנית מבוססת על סמינר מחקר (פרקטיקום) ומגוון קורסים אחרים בתחום הפסיכולוגיה חברתית. הפרקטיקום הניתן בשנה הראשונה והשנייה, פועל כקבוצת מחקר בה כל המשתתפים מציגים את מחקריהם בשלבים שונים של ביצועם. בנוסף לפרקטיקום, כוללת תכנית הלומדים במסלול מגוון קורסים בפסיכולוגיה חברתית הניתנים ע"י מורי המסלול (בהתאם לתוכנית הלומדים המעודכנת של כל שנה). קורסים אלו כוללים: יצירה ושינוי עמדות ותהליכי שכנוע, מבט בין-תרבותי על הפסיכולוגיה החברתית, חשיבה וקבלת החלטות, דילמות חברתיות, סוגיות נבחרות בקוגניציה חברתית, הפסיכולוגיה של המגדר, סדנה בהתנהגות קבוצתית, משא ומתן וקבלת החלטות תחרותית, סדנה בנושא הקונפליקט היהודי ערבי בראי התיאוריה על קונפליקטים בין קבוצות, אספקטים נבחרים בפסיכולוגיה חברתית, קוגניציה חברתית ואבולוציה של אינטליגנציה. בנוסף, סטודנטים הלומדים בתוכנית יכולים להשתתף במגוון קורסים מתוך אלה הניתנים במגמות אחרות בחוג ובאוניברסיטה, וזאת על פי הצרכים הייחודיים של כל תלמיד ותוך התייעצות עם המנחה או המלווה.

עם כניסת התלמיד למסלול הוא יקבל ליווי והדרכה מאחד המורים הקשורים לתוכנית עד לשלב בו ימצא מנחה לעבודת התזה. בניית תוכנית הלימודים תעשה תוך התייעצות עם המלווה או המנחה.

בהתאם לדרישות הרגילות של לימודי המ.א., תלמידי המסלול האישי-חברתי נדרשים לסיים את הצעת התיזה בסוף השנה הראשונה, ואת מחקר התיזה בסוף השנה השנייה ללימודים. תהליך המיון של המועמדים למגמה שם את הדגש בעיקר על תחומי העניין של המועמד, יכולותיו המחקריות, ההמלצות האקדמיות אותן הגיש, והערכות מראיינים. כמו כן נלקחים בחשבון ציוני התואר הראשון ותוצאות מבחן המתא"ם.

תוכנית לימודים בפסיכולוגיה קלינית-חינוכית למגזר הערבי

התוכנית בפסיכולוגיה קלינית-חינוכית למגזר הערבי נועדה להכשיר סטודנטים כפסיכולוגים חינוכיים ופסיכולוגים קליניים. הכשרה זו כוללת הן עבודה ברמה הפרטנית עם ילדים, מורים והורים, והן עבודה ברמה המערכתית של הכיתה, של שכבה של כיתות, או של בית הספר כולו.

התוכנית תכלול לימודים עיוניים על סוגיות חינוכיות ועל תפקידו של הפסיכולוג בבית הספר וכן שיעורים בפסיכופתולוגיה של הילד, איבחון פסיכולוגי וטיפול פסיכולוגי בילדים. במקביל לכך ישתתפו הסטודנטים במסגרות פרקטיקות בהיקף של יום או יומיים בשבוע שבהן ישמשו כפסיכולוגים של בית ספר בהיקף מצומצם, וכמטפלים בתחנות של בריאות הנפש.

תנאי קבלה ללימודים במסלול הישיר לדוקטורט

- 1) המסלול הישיר לדוקטורט בחוג לפסיכולוגיה מיועד לתלמידים מצטיינים שיש ברצונם להמשיך ברצף לקראת לימודי התואר השלישי ושהחוג רואה בהם מועמדים מבטיחים ללימודי תואר שלישי. תנאי קבלה למסלול כולל סיום לימודים לתואר "בוגר" בציון משוקלל של **90** לפחות בכל אחד מחוגי הלימוד.
- 2) הקבלה למסלול אפשרית רק כתלמיד מן המניין. ניתן להתקבל למסלול לאחר סיום תואר "בוגר" או לא יאחר מתום השנה הראשונה ללימודים במ.א. דהיינו בתחילת שנה ב' במ.א. ניתן להתקבל רק בראשית שנה אקדמית. המועמדים ידרשו להציג הסכמה בכתב ממנחה שיאות להנחותם והצהרת כוונות.
- 3) תנתנה מלגות מוגדלות לתלמידים שיתקבלו למסלול על בסיס תחרותי.
- 4) משך הזמן לסיום חובות המסלול הוא **4 שנים**. הארכת לימודים תינתן רק בשנה החמישית, באישור הדיקן ללימודים מתקדמים.
- 5) **תכנית הלימודים במסלול הישיר זהה לתוכנית הלימודים בלימודי המ.א. התלמידים ידרשו להגיש במהלך השנתיים הראשונות ללימודיהם, אך לא יאחר מסוף שנה ב' עבודת מחקר חלוץ. הצעת המחקר תוגש בתחילת הסמסטר הרביעי ללימודים. סיום מכסת הלימודים הנדרשת בציון ממוצע 90, אישור מחקר חלוץ בציון 90 ואישור הצעת הדוקטורט יארכו שנתיים לכל היותר.**
- 6) תלמיד שלא יעמוד בתנאים הללו יעבור למסלול הרגיל במ"א ויידרש להשלים את כל החובות לקבלת תואר שני.
- 7) פרטים נוספים על המסלול ותנאי הלימודים בו, ניתן לראות בתקנון לימודי תואר שני או שלישי של אוניברסיטת חיפה באתר האינטרנט.

הלימודים לתואר השלישי (דוקטור)

יו"ר ועדת הדוקטורט החוגית: פרופ' דוד אופנהיים

תוכנית הלימודים לתואר שלישי מיועדת להכשיר את בוגריה לעבודה במחקר, בהוראה ויישום בתחומים שונים של הפסיכולוגיה. החוג לפסיכולוגיה רואה בדוקטורנטים במשך הכשרתם חלק חשוב מהצוות ומצפה מהם להשתלב כפי שידרש בפעילות החוג, בועדותיו, בהוראה ובהדרכה כנדרש.

תנאי קבלה

זכאי להגיש מועמדותו לקבלה כתלמיד לדוקטורט בעל תואר מ"א בפסיכולוגיה מאוניברסיטה מוכרת בארץ או בחו"ל שהשיג לפחות ציון ממוצע 85 בלימודים לתואר שני, וציון 86 בעבודת הגמר המחקרית (תיזה).

מועמדים מוסמכי אוניברסיטאות מוכרות מחו"ל, וכן מוסמכי אוניברסיטאות בעלות שלוחות בישראל, אשר פועלות באישור המועצה להשכלה גבוהה, יחוייבו לעמוד בהצלחה בבחינת ה-G.R.E.

בקשת הקבלה ללימודי הדוקטורט תוגש בכתב ליו"ר ועדת דוקטורט בצרוף המסמכים הדרושים. את רשימת המסמכים ניתן לקבל במזכירות החוג. חלק מרכזי מתהליך הקבלה הוא יצירת קשר של המועמד עם חבר סגל המוסמך להדריך תלמידי מחקר, אשר יאות להדריך את המועמד בעבודת המחקר. על המועמד להמציא מכתב מנומק מהמנחה המיועד באשר להסכמתו.

לאחר קבלת כל החומר הנדרש בחוג, תדון ועדת הדוקטורט במועמד ותעביר המלצתה לרשות ללימודים מתקדמים.

מועדי ההרשמה

ההרשמה לתואר שלישי יכולה להיעשות במשך כל השנה אולם הדיון במועמדים חדשים יתקיים בשלושה מועדים בלבד: באוגוסט, בינואר וביוני. עד לתאריכים אלו יש להעביר למזכירות החוג את כל המסמכים הדרושים. רשימת חברי סגל המוסמכים להדריך תלמידי דוקטורט עם ציון תחומי התעניינותם, ניתן לקבל במזכירות החוג. ניתן להירשם לשני הסמסטרים – הן הסמוך להרשמה והן הרחוק יותר.

מבנה הלימודים

משך הלימודים לתוכנית הדוקטורט הוא **ארבע** שנים.

הלימודים מחולקים לשני שלבים: **שלב א'** – מוקדש לכתיבת הצעת המחקר; **שלב ב'** – מוקדש לעריכת וכתיבת המחקר. את הצעת המחקר יש להגיש עד תום השנה הראשונה ללימודים.

שלב מחקר א'

שלב מחקר א' מוקדש לתכנון וכתובת הצעת המחקר. שלב מחקר א' לא יעלה על שנה מתחילת הלימודים.

שלב מחקר ב'

א. כדי לעבור משלב מחקר א' לשלב מחקר ב' יגיש התלמיד הצעת מחקר שתכלול את נושא העבודה ותכנית מפורטת של המחקר. הצעה זו תוגש בכתב לוועדת הדוקטורט החוגית עם חוות דעתו של המדריך. חוות דעתו זו תסתמך על בדיקה שתתייחס להצעת מחקר ולכושרו של התלמיד לבצע את העבודה המוצעת. כמו כן תתבקש חוות דעת של שני קוראים נוספים מהחוג, ומחוצה לו. התלמיד יתייחס בכתב להערות הקוראים.

ב. בדיקת ההצעה נתונה בידי ועדת הדוקטורט והיא זו אשר תחליט לאשר את ההצעה או לדחותה או לדרוש תיקונים ושינויים, תוך התחשבות בחוות דעתם של הקוראים והמנחה. הוועדה תזמן את תלמיד המחקר להגן על הצעתו לפני הוועדה.

ג. לאחר אישור ההצעה יעבור המועמד לשלב מחקר ב'. פרק הזמן המוקצה להשלמת מכסת הלימודים ולביצוע עבודת מחקר לקבלת תואר "דוקטור לפילוסופיה" הוא שלוש שנים. הארכה מעבר לתקופה זו טעונה המלצת ועדת הדוקטורט החוגית, ואישור הרשות ללימודים מתקדמים.

תיאור לימודי הדוקטורט

א. מדריך עבודת הד"ר יקבע לתלמיד המחקר את תכנית הלימודים. ועדת הד"ר החוגית תאשר את התוכנית והיקפה. הוועדה רשאית להטיל על התלמיד חובת בחינה (בכתב או בעל-פה) בשיעורים שהתלמיד נדרש להשתתף בהם.

ב. כל תלמיד יחוייב בשיעורים בהיקף של 16 שש"ס במהלך לימודי הדוקטורט. בחירת השיעורים תיעשה תוך היוועצות בין המונחה למנחה.

ג. מומלץ כי מחצית לימודי הדוקטורט יסתיימו בשלב א'.

ד. התלמיד לא יוכל למסור את עבודת הדוקטורט לשיפוט לפני שסיים את מכסת השיעורים כנדרש בלימודי הדוקטורט.

ה. המנחה יוכל לדרוש הרחבת לימודי הדוקטורט מעבר למכסת המינימום הנדרשת בסעיף ב', בהתאם לצורכי עבודת המחקר, באישור ועדת הדוקטורט.

ו. דרישות אקדמיות נוספות (למשל, שפה זרה) תהיינה בהתאם לתקנון הרשות ללימודים מתקדמים.

ז. במסגרת לימודיו יידרש כל תלמיד להתנסות בהוראה בחוג או בהדרכה בחוג.

ח. תלמיד דוקטורט מחויב בהשתתפות "בפורום הדוקטורנטים" המתקיים בחוג.

ט. **מידע לגבי מלגות** ניתן לקבל באתר האינטרנט של הרשות ללימודים מתקדמים.

לימודי תעודה בפסיכותרפיה

החוג לפסיכולוגיה מקיים תוכנית תלת-שנתית של לימודי תעודה בפסיכותרפיה במסלול ללמידה **פסיכותרפיה עם ילדים נוער ומבוגרים**. התוכנית מתמקדת בפסיכותרפיה אינדיבידואלית דינמית, אך כוללת גם סמינרים בגישות אחרות. במסלול ללימודי **פסיכותרפיה לעובדי מסגרות טיפוליות עם ילדים ונוער**, הדגש הוא על הבנת יחסי הגומלין בין הילד וסביבתו, והשפעתם על התפתחותו. בשני המסלולים היקף הלימודים הוא 7 שעות בשבוע כולל הדרכה קבוצתית ואישית. התוכנית מיועדת לפסיכולוגים ולאנשי מקצוע אחרים בתחומי בריאות הנפש. פרטים וטופסי הרשמה ניתן להשיג במזכירות החוג ועל האינטרנט.

תקשורת

חוג לימודים לב"א (דו-חוגי וחד-חוגי) חוג לימודים למ"א ולימודים לתואר דוקטור בפילוסופיה

ראש החוג: ד"ר עוזי אלידע

חברי הסגל האקדמי

פרופסור מן המניין: פרופ' גבריאל וימן (שבתון), פרופ' תמר כתריאל, פרופ' רון רובין (חל"ת).

פרופסור חבר: פרופ' רפאל כהן-אלמגור (חל"ת).

מרצה בכיר: ד"ר אלי אברהם (חל"ת), ד"ר עוזי אלידע, ד"ר יונתן כהן, ד"ר יעל משלר, ד"ר יריב צפתי, ד"ר רבקה ריב"ק (שבתון).

מרצה: ד"ר נורית טל אור, ד"ר רועי דוידזון, ד"ר אורן מאירס, ד"ר מישל רוזנטל (חל"ת).

עמית הוראה: גב' מיכל אבן, ד"ר קרן אור חן, ד"ר רות אורן, ד"ר דוד אלכסנדר, מר אוריאל בן עמי, ד"ר יוסי בר, גב' אינס ג'בל, ד"ר חנן גולן, פרופ' יהושע גינתי, עו"ד אילן הורוביץ, מר חיים חגי, ד"ר ברוך חזן, מר רפיק חלבי, מר טל ינוביצקי, מר אמיר כהן, ד"ר חיים כלב, מר ראובן כרמל, ד"ר יוסי מלמד, מר יובל פלג, פרופ' סונדרה רובנשטיין, פרופ' שיוף רפאלי, ד"ר מרי תותרי.

מזכירות החוג

עוזר מינהלי לראש החוג: **גב' נורית נתן**

מזכירת החוג: **גב' לירון פרידס**

שעות קבלה: ימים א'-ה', בין השעות 11.00-13.00

טלפון: 8249283, 04-8288716; פקס: 04-8249120

מיקום: חדר 8034, קומה 8, בניין רבין

אתר החוג באינטרנט: communication.haifa.ac.il

באתר זה מופיע מידע אודות תחומי המחקר, תכנית הלימודים וסגל המרצים של החוג, מידע הנוגע לקבלה לחוג ולוח מודעות המתעדכן באופן שוטף, וכן דיווח על פעילות החוג ועל בוגריו.

הלימודים לתואר ראשון (ב"א)

מטרת הלימודים

הלימודים לתואר ראשון בחוג נועדו להקנות לתלמידים היכרות יסודית עם התחומים השונים בחקר התקשורת ועם תיאוריות וגישות לניתוח הפעילות התקשורתית ולבחון את מקומה החברתי, הפוליטי והתרבותי. תכנית הלימודים מתרכזת בשלושה נושאים: א. תקשורת המונים – תהליכי ההפקה, המבנה, הארגון והתפקוד של אמצעי תקשורת שונים, השפעותיהם וקהליהם. ב. תקשורת כתרבות – טקסטים, טקסים וסמלים שבאמצעותם יחידים וקהילות יוצרים משמעויות וזהויות. ג. תקשורת בינאישית – הבטים פסיכולוגיים-חברתיים של התקשורת, וחקר שפה ותקשורת. תכלית הלימודים להכשיר בוגרים בעלי ידע בסיסי בתיאוריה ובמחקר בתחומי התקשורת השונים, ולטפח הבנה ביקורתית ביחס לתהליכי תקשורת וביחס לתפקידיה של התקשורת בחיים החברתיים. את הלימודים העיוניים מלוות סדנאות בתחומים שונים של התקשורת, כגון: פרסום, שוק, יחסי ציבור, רדיו צילום, טל' ועוד.

מסלולי הלימוד

- א. תכנית חד-חוגית
- ב. תכנית דו-חוגית
- ג. תכנית משותפת לתקשורת ומשפטים

תנאי קבלה

עמידה בתנאי הקבלה הכלליים של האוניברסיטה ברמה הנדרשת על ידי החוג.

סוגי הקורסים בחוג

הלימודים נערכים במספר מסגרות המשלמות זו את זו: **קורסי החובה** כוללים הרצאות הסוקרות תחומי עניין רחבים, ו**בתרגילים** המלווים אותם נפגשות קבוצות קטנות יותר כדי להעמיק, להבהיר ולתרגל את החומר שנסקר בהרצאות. **קורסי הבחירה** נסמכים על קורסי המבוא, ובוחנים תחום מחקר מסויים לעומק; **הסמינרים**, שנשענים עליהם, מזמנים התמחות ממוקדת תוך לימוד אינטנסיבי בקבוצות קטנות, והתנסות מחקרית ראשונית ומונחית. לבסוף, **הסדנאות** מפגישות קבוצות קטנות של סטודנטים עם תחומי עשייה בתקשורת, ומאפשרות תרגול של מיומנויות בסיסיות. תלמידי שנה ג' יכולים להשתתף **בתכנית פרקטיקום** שכוללת התנסות מקצועית; ואם ממוצע ציוניהם בחוג הוא 85 ומעלה, באפשרותם להשתלב בעבודה מחקרית פרטנית עם מרצים, במסגרת של **הדרכה אישית**.

תכנית הלימודים במסלול החד-חוגי

חובות התלמיד בחוג

שנה א' (דרג 1)

שיעורי חובה

מבוא לתקשורת המונים + 2 ש' קבוצת דיון (סמס' א')	שו"ת	4 שש"ס	6 נ'
מבוא לתקשורת כתרבות + 2 ש' קבוצת דיון (סמס' ב')	שו"ת	4 שש"ס	6 נ'

מבוא לתקשורת בינאישית:

א. היבטים פסיכולוגיים-חברתיים של התקשורת +

1 ש' קבוצת דיון	(סמ' א')	שו"ת	3 שש"ס	3 נ'
ב. שפה ותקשורת + 1 ש' קבוצת דיון	(סמ' ב')	שו"ת	3 שש"ס	3 נ'

קורס בחירה	(סמ' ב')	שיעור	4 שש"ס	4 נ'
סדנה	(סמ' א' או ב')	סדנה	2-6 שש"ס	2-6 נ'
סה"כ 24-28 נ'				

שנה ב' (דרג 2)

שיעורי חובה

שיטות מחקר כמותיות + 2 ש' תרגיל	(סמס' א')	שו"ת	2 שש"ס	4 נ'
מבוא לסטטיסטיקה + 2 ש' תרגיל	(סמס' ב')	שו"ת	2 שש"ס	4 נ'
שיטות מחקר איכותניות + 2 ש' תרגיל	(סמס' ב')	שו"ת	2 שש"ס	4 נ'

קורסי בחירה	שיעור	8-12 שש"ס	8-12 נ'	
סדנה	סדנה	2 שש"ס	2 נ'	
סה"כ 22-26 נ'				

שנה ג' (דרג 3)

שיעורי חובה

דיני תקשורת	(סמ' א')	שיעור	4 שש"ס	4 נ'
חברה, פוליטיקה ומפת התקשורת +	(סמ' ב')	שו"ת	2 שש"ס	4 נ'
2 ש' קבוצת דיון				

שיעור בחירה	שיעור	8 שש"ס	8 נ'	
3 סמינריונים	סמינר	12 שש"ס	12 נ'	
סדנה	סדנה	2 שש"ס	2 נ'	
סה"כ 30 נ'				

סה"כ: 80 נקודות בחוג

20 נקודות לימודי מקבץ

20 נקודות חובת בחירה מחוץ לחוג: מבואות וקורס בחירה

מדעי החברה (יש לבחור 2 מבואות)

מבוא לסוציולוגיה	5 נק', החוג לסוציולוגיה ואנתרופולוגיה
מבוא לאנתרופולוגיה	5 נק', החוג לסוציולוגיה ואנתרופולוגיה
מבוא לממשל ופוליטיקה	5 נק', ביה"ס למדע המדינה
מבוא לכלכלה א'	4 נק', החוג לכלכלה

מדעי הרוח (יש לבחור 2 מבואות)

מבוא לעת החדשה	4 נק', החוג להיסטוריה כללית
מבוא לבלשנות כללית	2 נק', החוג לשון עברית
מבוא לבלשנות א'	4 נק', החוג לשפה וספרות אנגלית
מבוא לבלשנות ב'	4 נק', החוג לשפה וספרות אנגלית
מבוא לפרוזה	4 נק', החוג לספרות עברית והשוואתית
מבוא לניתוח הסיפורת	4 נק', החוג לשפה וספרות אנגלית
מבוא לספרות עממית	4 נק', החוג לספרות עברית והשוואתית
התיאטרון כראי החברה	2 נק', החוג לשפה וספרות צרפתית
תולדות הקולנוע	4 נק', החוג ללימודים רב-תחומיים
תולדות הצילום	2 נק', החוג לאמנות – תולדות
דמות הופעה וזהות בסרטי ג'יימס בונד	4 נק', החוג ללימודים רב-תחומיים
וכן: קורס בחירה	5-2 נק' מחוץ לחוג

סה"כ 120 נקודות

תכנית הלימודים במסלול הדו-חוגי

חובות התלמיד בחוג

שנה א' (דרג 1)

שיעורי חובה

מבוא לתקשורת המונים + 2 ש' קבוצת דיון (סמס' א')	שו"ת	4 שש"ס	6 נ'
מבוא לתקשורת כתרבות + 2 ש' קבוצת דיון (סמס' ב')	שו"ת	4 שש"ס	6 נ'

מבוא לתקשורת בינאישית:

א. היבטים פסיכולוגיים-חברתיים של התקשורת +

1 ש' קבוצת דיון	(סמ' א')	שו"ת	3 שש"ס	3 נ'
ב. שפה ותקשורת + 1 ש' קבוצת דיון	(סמ' ב')	שו"ת	3 שש"ס	3 נ'
סדנה	(סמ' א' או ב')	סדנה	2 שש"ס	2 נ'

סה"כ 20 נ'

שנה ב' (דרג 2)

שיעורי חובה

שיטות מחקר כמותיות + 2 ש' תרגיל	(סמס' א')	שו"ת	2 שש"ס	4 נ'
מבוא לסטטיסטיקה + 2 ש' תרגיל	(סמס' ב')	שו"ת	2 שש"ס	4 נ'
שיטות מחקר איכותניות + 2 ש' תרגיל	(סמס' ב')	שו"ת	2 שש"ס	4 נ'

קורסי בחירה	שיעור 4 שש"ס	4 נ'
סדנה	סדנה 2 שש"ס	2 נ'
	סה"כ	18 נ'
שנה ג' (דרג 3)		
שיעורי חובה		
דיני תקשורת	שיעור 4 שש"ס	4 נ'
חברה, פוליטיקה ומפת התקשורת +		
2 ש' קבוצת דיון	שו"ת 2 שש"ס	4 נ' (סמ' ב')
שיעור בחירה	שיעור 4 שש"ס	4 נ'
2 סמינריונים	סמינר 8 שש"ס	8 נ'
סדנה	סדנה 2 שש"ס	2 נ'
	סה"כ	22 נ'
	סה"כ	60 נ'

תנאי מעבר

על מנת לעבור לשנה ב' על התלמיד/ה לקבל ציון ממוצע 70 לפחות בשיעורי החובה ולא פחות מ-60 בכל אחד מן השיעורים.
כדי לעבור לשנה ג' על התלמיד/ה לקבל ציון עובר (51 לפחות) במקצועות החובה של שנה ב'.

מבוא לסטטיסטיקה

- סטודנטים שחוגם השני הינו סטטיסטיקה, פסיכולוגיה או סוציולוגיה ואנתרופולוגיה, אשר לומדים את הקורס בחוג השני יידרשו להשלים את מכסת הנקודות בחוג לתקשורת בקורס בחירה.
- סטודנטים שחוגם השני הינו שירותי אנוש או מדע המדינה, אשר יבחרו ללמוד את הקורס בחוג השני, יידרשו להשלים את מכסת הנקודות בחוג לתקשורת בקורס בחירה.

קורסי בחירה

ארבע נקודות מתוך 8 נקודות לימודי הבחירה חייבות להיות שיעור מדרג 2 בחוג. סטודנטים יכולים להחשיב תרומה חברתית, השתתפות בנבחרת, להקת ריקודים ופעילויות דומות המוכרות על ידי האוניברסיטה כחלק מתכנית הלימודים שלהם בחוג עד להיקף של 4 נק' (סטודנטים בתכנית המשותפת עם משפטים יכולים להחשיב עד 2 נק' של פעילות חברתית).

תעודת הוראה

סטודנטים המעוניינים להכשיר את עצמם לעבודה בתחום הוראת התקשורת יוכלו להתחיל בכך כבר בשנה השלישית ללימודיהם בחוג. הלימודים לקראת תעודת הוראה בתקשורת נערכים בחוג ללמידה, הוראה והדרכה. ניתן להתייעץ עם מרכזת החוג ללמידה, הוראה והדרכה בדבר הקורסים המומלצים למי שמתעתדים ללמוד הוראת תקשורת. פרטים נוספים על התכנית ניתן למצוא באתר החוג.

תכנית הפרקטיקום

תלמידי שנה ג' המעוניינים בהתנסות מקצועית יכולים לעבוד באחד ממגוון ארגונים העוסקים בתחומי התקשורת השונים בחסות החוג ובליוי אקדמי שלו. יש אפשרות להצטרף לפרקטיקום במסגרת סמסטריאלית (2 נק' או 4 נק') או שנתית (4 נק') והציון מוגדר כ-השלים/לא השלים.

מחויבות הסטודנטים למקום העבודה היא בהיקף של 4 שעות בשבוע ל-2 נק' או 8 שעות בשבוע ל-4 נק' (ללא תמורה כספית), וכמו כן תתקיימנה מספר פגישות בסמסטר במסגרת קבוצות דיון מונחות באוניברסיטה.

רשימת הארגונים המשתלבים בפרקטיקום תישלח לסטודנטים. הרישום לפרקטיקום ייעשה רק לאחר שהסטודנט/ית פנה/תה והתקבל/ה לאחד מהארגונים הנמצאים ברשימה. תכנית הפרקטיקום מיועדת לתלמידי שנה ג' בלבד.

הזרחה אישית בפרוייקט מחקרי

תלמידי שנה ג' המעוניינים להתנסות בעבודה מחקרית הנערכת בחוג יכולים לפנות למרצים המוכנים לשלב אותם בפרוייקטים שלהם. הפנייה למרצה נעשית ע"י הסטודנט/ית על פי בחירתו/ה. בתאום עם המרצה, הסטודנט/ית /ימלא טופס שיבהיר מהם חובותיו/ה במסגרת הפרוייקט (מטלות, קריאה, מספר פגישות בסמסטר, מרכיב הציון). ההזרחה האישית תזכה את התלמיד/ה בציון. ההזרחה האישית מיועדת לתלמידי שנה ג' בלבד, שממוצע ציוניהם בחוג 85 ומעלה, ותהיה בהיקף 4 נ"ז (במסגרת סמסטריאלית או שנתית).

תכנית משותפת לתקשורת ומשפטים

א. תלמידים רשאים ללמוד בתכנית המשותפת לחוג לתקשורת ולפקולטה למשפטים, החל משנת הלימודים הראשונה, אם הם עומדים בתנאי הקבלה של הפקולטה למשפטים ושל החוג לתקשורת ובתנאי שאינם בעלי תואר "בוגר" במשפטים או בתקשורת.

ב. התלמידים ילמדו במקביל את התכנית ללימודי משפטים (בהיקף של 112 נ"ז) ואת תכנית הלימודים של החוג לתקשורת במסלול הדו-חוגי (בהיקף של 54 נ"ז).

ג. תלמידי התכנית המשותפת לתקשורת ומשפטים יסיימו את לימודיהם בחוג לתקשורת אם עמדו בכל דרישות האוניברסיטה ותכנית הלימודים הנדרשת על ידי החוג וצברו 54 נ"ז בחוג לתקשורת.

ד. תלמידי התכנית המשותפת יהיו פטורים בחוג לתקשורת מקורס החובה "דיני תקשורת" ומסדה אחת. התלמידים יידרשו להשלים את מכסת 6 נקודות הזכות הללו בקורסים בעלי עניין משותף לתקשורת ולמשפט במסגרת הפקולטה למשפטים, מתוך רשימה שתמסר במזכירות החוג לתקשורת.

ה. במקרה של הפסקת לימודים בפקולטה למשפטים, החוג לתקשורת יכיר בקורסים שנלמדו בפקולטה עד 10 נ"ז. התלמידים יחוייבו להשלים את מכסת הלימודים הרגילה בחוג לתקשורת בהיקף של 60 נ"ז וסה"כ 120 נ"ז לסיום התואר לשם קבלת התואר "בוגר" בחוג לתקשורת.

ו. תלמידים שסיימו את לימודיהם במסגרת התכנית המשותפת יקבלו תעודת "בוגר" בחוג לתקשורת ובפקולטה למשפטים.

הלימודים לתואר השני (מ"א)

יו"ר הוועדה החוגית לתואר שני: ד"ר נורית טל אור

מטרת הלימודים

מטרת הלימודים לתואר שני בחוג לתקשורת היא הרחבת הידע העיוני והמחקרי בתקשורת יחד עם התמחות בנושא מחקר בהנחייה אישית של חוקרי החוג (עבודת תזה). התכנית כוללת התבוננות בין-תחומית על תופעות תקשורתיות מגוונות וכוללת מחקר על תכני תקשורת, השפעות של תקשורת המונים, תרבות פופולארית, תקשורת בין-אישית ולשונית, הקשר בין תקשורת לפוליטיקה, אתיקה בתקשורת ועוד. הסטודנטים יוכלו למקד את לימודיהם בתחום מסוים ולבנות, יחד עם המנחה האישי, תכנית המתאימה להתעניינות וליידע הנדרש לשם כתיבת עבודת המ"א.

תנאי קבלה

יוכלו להירשם בוגרי חוגים בתקשורת במוסדות מוכרים להשכלה גבוהה שסיימו את לימודיהם בציון 80 לפחות בשני חוגי הלימוד. בוגרים שסיימו תואר ראשון בחוגים אחרים במוסדות מוכרים להשכלה גבוהה בציון 80 לפחות בשני החוגים, יוכלו להירשם לתכנית השלמות לתואר שני. מועמדים אלה יחויבו בתכנית השלמות שתקבע ע"י ועדת המ"א. סיום קורסי ההשלמה עד תום שנת הלימודים הראשונה בציון ממוצע 88 לפחות יבטיח את קבלתם ללימודי תואר שני.

מועמדים בעלי תואר ראשון ממוסד להשכלה גבוהה ששפת ההוראה בו אינה עברית חייבים לעמוד בבחינת ידע בעברית ברמה הנדרשת ע"י האוניברסיטה כתנאי לקבלתם ללימודים.

תהליך המיון

מיון המועמדים ייערך על סמך שאלון אישי, המלצות, הגשת דוגמת כתיבה, ציוני התואר הראשון, מבחן הבנת הנקרא באנגלית וראיון אישי.

מסלול לימודים

הלימודים לתואר שני מתקיימים רק במסלול א' – מחקרי. הלימודים הם בהיקף של 34-36 שש"ס. כמו כן על הסטודנטים להגיש עבודת גמר (תזה) מחקרית.

תכנית לימודים

קורסי חובה:

תיאוריות עכשוויות בתקשורת	(סמסטר א')	4 שש"ס
שיטות מחקר	(שנתי, כל סמסטר 2 שש"ס)	4 שש"ס
סדנת מחקר	(שנה א' – סמסטר ב')	4 שש"ס
	שנה ב' – סמסטר א', כל סמסטר	
	2 שש"ס)	

6-8 שש"ס

מקבץ: זרמים בחקר התקשורת

יש לבחור לפחות 2 סמינריונים מבין הסמינריונים במקבץ

18-20 שש"ס

סה"כ

16-18 שש"ס

סמינריוני בחירה

- ניתן ללמוד סמינריונים נוספים מתוך המקבץ.
- ניתן ללמוד עד סמינר אחד מדרג 3.
- ניתן ללמוד עד 2 סמינריונים מדרג 4 מחוץ לחוג.

36-34 שש"ס

סה"כ

סמינריון מחלקתי

בנוסף על הקורסים המפורטים, על כל תלמידי המ.א. להשתתף בסמינריון מחלקתי, שמתקיים בתשס"ט בימי ג' בין השעות 12.00-14.00 וכן בהצגות הצעות תיזה של תלמידי תואר שני.

תנאי מעבר

ציון המעבר משנה א' לשנה ב' הוא 80 בכל אחד מקורסי החובה.

משך הלימודים

משך הלימודים לתואר שני בחוג הוא עד 3 שנים.

שקלול הציון הסופי

הציון הסופי יהיה מורכב מממוצע הציונים של קורסי המ.א. (50%) וציון עבודת התיזה (50%).

פירוש ועדכון של התכנית באתר החוג: communication.haifa.ac.il

הלימודים לקראת תואר שלישי (דוקטור)

יו"ר הוועדה החוגית לתואר שלישי: **ד"ר רבקה ריב"ק**

התכנית ללימודי תואר שלישי בתקשורת נועדה להכשיר חוקרים שיוכלו לתרום לפיתוח האקדמי של לימודי התקשורת בארץ, וישמשו בתפקידי מחקר בארגוני תקשורת פרטיים וציבוריים כאחד.

הפרטים המלאים והמעודכנים באשר לתנאי ההרשמה והקבלה ולתכנית הלימודים, וכן הנחיות נוספות, נמצאים בדף לימודי התואר השלישי באתר החוג לתקשורת (communication.haifa.ac.il). הנה תמצית הדברים:

מועדי הרשמה

ניתן להתחיל בלימודים בסמסטר חרף או בסמסטר אביב. סיום מועד ההרשמה לכל סמסטר הוא לפחות שלושה חודשים לפני תחילת הסמסטר. ניתן להרשם לאורך כל השנה. אבל הדיון בתיקים ייערך בחודשים יולי ודצמבר.

תנאי קבלה

החוג ישקול את מועמדותם של מי שסיימו את לימודיהם לתואר שני בתקשורת במוסד מוכר להשכלה גבוהה, שהשיגו ממוצע ציונים של 80 לפחות בלימודי התואר השני וציון של 86 לפחות ("טוב מאד") בעבודת הגמר המחקרית. מועמדותם של מי שסיימו את לימודיהם לתואר שני במסלול ללא תיזה או בתחום שאיננו תקשורת תישקל לאחר לימודי השלמה.

קביעת הכשירות ללימודים

על המועמדים להגיש לוועדה החוגית גיליון קורות חיים, גיליונות ציונים, מכתבי המלצה ודוגמת כתיבה, ולעמוד במבחן באנגלית, לשם קביעת כשירותם ללימודים לתואר שלישי בחוג.

לימודי השלמה

מועמדים שהתואר השני (והראשון) שלהם אינו בתקשורת, או מועמדים שהתואר השני שלהם בתקשורת אינו מחקרי, יידרשו לקחת קורסי השלמה (בהיקף של 22-12 נקודות) ואו לכתוב עבודת מחקר. משך הלימודים של קורסי השלמה וכתובת התיזה הינו שנה אחת. מועמדים אלה יוגדרו כשירים לאחר ששיגו ממוצע של 90 לפחות בקורסי ההשלמה וציון 86 ("טוב מאוד") בעבודת התיזה.

הגשת הצעת הנושא

מועמדים שיימצאו כשירים ייצרו קשר עם מנחים וינסחו תוך תיאום אתם מסמך הצהרת כוונות, שישמש בסיס לראיון אישי בפני הוועדה החוגית. בעקבות הראיון תחליט הוועדה אם לדחות או לקבל את המועמדים לתכנית הד"ר בחוג.

מבנה הלימודים

שלב א' (שנה א'): מיועד לכתובת הצעת המחקר ואישורה.

שלב ב' (שנים ב'-ד'): מיועד למחקר וכתובת עבודת המחקר.

במהלך השנתיים הראשונות ללימודיהם ישתתפו התלמידים בשני קורסי חובה (כישורים אקדמיים וכתובה מדעית, 8 ש"ס), ובשני קורסי בחירה (8 ש"ס) שייקבעו תוך תיאום עם המנחה והוועדה החוגית. כן ישתתפו התלמידים בסמינריון המחלקתי ובפעילות האקדמית של החוג.

כל הדרישות וההנחיות כפופות לתקנון לימודי התואר השלישי של הרשות ללימודים מתקדמים. עדכונים באתר תכנית הד"ר בדף "הרשמה והליך קבלת המועמדים".

הפקולטה למדעים והוראתם

דיקן הפקולטה: פרופ' יורם (רמי) גרוסמן ראש מינהל הפקולטה: גב' דניאלה ענבר-דלוגין

המדעים המדויקים עוסקים במערכות הכימיות-פיזיקליות והביולוגיות של הסובב בעולמנו וביקום כולו. המחקר הבין-תחומי הזה תורם להבנת עקרונות הפעולה והקיום במערכות ארגון שונות מרמת החלקיק, המולקולה, הגנום, התא והרקמה ועד לרמת האורגניזם וקהילת בעלי החיים מחד ועד מערכות גלובליות וקוסמיות מאידך. חקר המצב הקיים והדינמיקה השלטת בו עשוי להביא לפיענוח תהליכי עבר כמוצא העולם ותהליכי האבולוציה מחד, ולהבנת מהות החיים ותחזיות ההתפתחות לעתיד מאידך.

המתמטיקה מהווה חוליה מקשרת חיונית בין המדעים בפני עצמם, אך מעצם טבעה עוסקת גם בהיסקים לוגיים, הקושרים אותה לפילוסופיה ולמדעי הרוח.

במסגרת הפקולטה מתבצעים הוראה ומחקר במדעים המדויקים ובמדעי החיים לתלמידי התואר הראשון, השני והשלישי. הפקולטה שואפת להכשיר סטודנטים מצטיינים במחקר רב-תחומי כדי להפכם לחוקרים חדשניים, אשר ינהיגו בעתיד את המחקר וההוראה בארץ ובעולם.

הפקולטה למדעים והוראתם כוללת את היחידות הבאות:

1. החוג לביולוגיה (B.Sc.) – דר-חוגי
2. המחלקה להוראת המדעים – ביולוגיה (B.Sc.) – חד-חוגי
3. החוג למתמטיקה (B.Sc., M.Sc., Ph.D.)
4. החוג לביולוגיה אבולוציונית וסביבתית (M.Sc., Ph.D.) כולל מקבץ במדעי החיים
5. החוג לנוירוביולוגיה ואתולוגיה (M.Sc., Ph.D.)
6. המחלקה להוראת המדעים – מדעים מדויקים (B.Sc.)
7. החוג לביולוגיה של האדם* (M.Sc.)
8. החוג למדעים גיאומטריים* (M.Sc.)
9. החוג לביולוגיה ימית* (M.Sc.)

* מותנה באישור התוכנית על ידי מוסדות האוניברסיטה.

ייחודה של הפקולטה בגישור בין המדעים הפיזיקליים-מתמטיים והביולוגים ובשילוב גישות עיוניות של מודלים מתמטיים עם ניסויים מחקרניים בשדה ובמעבדה.

מבין מוקדי המחקר בפקולטה ניתן לציין:

- ◆ מחקר הגנום – הצמחי, האנימלי והאנושי הכולל מחקרים בשונות הגנטית, במיפוי גנטי והשוואת רצפים גנטיים.
 - ◆ הביולוגיה של האורגניזם השלם, התנהגות בעלי החיים, האורגניזם וסביבתו כיחידה תפקודית והבקרה הפיזיולוגית ברמות השונות.
 - ◆ מחקר במתמטיקה עיונית ובמתמטיקה שימושית, בפיזיקה תיאורטית ובקשרים שבין מדעים אלה למדעי הטבע והחיים. ניתן דגש מיוחד לתחומי ביואינפורמטיקה וביומתמטיקה.
 - ◆ מחקר בהבנת הבסיס הנוירוביולוגי והמולקולרי ללמידה וזיכרון, התנהגות, דימות מוח האדם, שיטות מתקדמות באלקטרופיזיולוגיה, בביוכימיה ובביולוגיה מולקולרית. ההוראה והמחקר בתחומים אלה נתמכים על-ידי שני מרכזים: המרכז לחקר המוח והתנהגות ומכון המוח לחקר הרגשות, שהוקמו באוניברסיטה.
 - ◆ כמו כן, קיים מרכז למתמטיקה חישובית ומחשוב מדעי, בו שותפים חוקרים מהחוג למתמטיקה ומהחוג להוראת מתמטיקה-פיזיקה-מדעי המחשב. מטרת המרכז לתכנן ולתמוך בפעילות אקדמית רב-תחומית בפקולטה למדעים והוראתם.
 - ◆ מחקר בתחום הביולוגיה של האדם שיתמקד בפענוח התהליכים העומדים בבסיס תפקוד נורמלי וליקויי תפקוד ומצבי מחלה ופגיעה שונים באדם, תוך שימוש בהיבטים שונים כגון: גנטיים, התפתחותיים ונוירוביולוגיים.
 - ◆ במסגרת ביה"ס למדעי הים ע"ש צ'רני (בהקמה), יתמקד החוג למדעים גיאוימיים (בהקמה) בחקר מבנה קרקעית הים ומה שמתחתיה, במדף היבשת, חקר המשקעים הימיים, שינויים בגובה מפלס המים ובתצורות החוף, חיפוש מקורות אנרגיה חלופיים וחקר אוקיאנוגרפי של המים.
 - ◆ החוג לביולוגיה ימית המתוכנן להקמה יתמקד במחקר האקולוגי על כל גווניו של מדף היבשת, השפעת שינויי האקלים על מגוון בעלי החיים בים התיכון, נדידת מינים מים סוף ותפוצתם בים, שימור גוף המים והחופים והגנתם מפני ניצול לא מבוקש של האדם במהלך מיזמים להתפלת מי ים, דיג, חקלאות ימית, הזרמת שפכים ותיירות, הביולוגיה והפיזיולוגיה של מגוון בעלי החיים בים, פיזיולוגיה של צלילה בבעלי חיים.
- חוקרים מהפקולטה למדעים והוראתם משתפים פעולה מחקרית עם חוקרים ממדעי החברה והרוח על מנת לקדם הגישה הרב-תחומית שרק בעזרתה אפשר לקדם פתרון הבעיות הסביבתיות הניצבות בפנינו. הפקולטה שותפה פעילה בחוג לניהול משאבי טבע וסביבה המעוגן בפקולטה למדעי החברה. כמו כן, ממשיכה הפקולטה להכשיר מורים לביולוגיה, למתמטיקה ופיזיקה במסגרת קמפוס אורנים.

פרטים ניתן לקבל בטלפונים: חיצוני 04-8288077/8/9, או פנימי 8077/8/9.

לימודי תואר שלישי לתלמידי מחקר

לימודי דוקטורט מתקיימים במסגרת החוג למתמטיקה, החוג לביולוגיה אבולוציונית וסביבתית והחוג לנוירוביולוגיה ואתולוגיה. תלמידים המעוניינים במחקר בין-תחומי בחוגים בהקמה יכולים לבצע את עבודת הדוקטורט במסגרת הועדה הכלל-אוניברסיטאית לתלמידי מחקר, בהנחיית חברי סגל בעלי מינוי אקדמי בפקולטה למדעים והוראתם מדרגת מרצה בכיר ומעלה.

בדבר פרטים נא לפנות למרכזת לימודי תואר שלישי ברשות ללימודים מתקדמים
טל': 04-8240552.

223

ביולוגיה

חוג לימודים לתואר בוגר במדעים B.Sc. (דו - חוגי)

ראש החוג: פרופ' אדי ברקאי

חברי הסגל האקדמי

פרופסור מן המניין: פרופ' אברהם חיים, פרופ' עדו יצחקי.

פרופסור חבר: פרופ' אדי ברקאי, פרופ' קובי רוזנבלום.

מרצה בכיר: ד"ר עמירם אריאל, ד"ר רפי למפרכט, ד"ר שרית לריש*, ד"ר פואד פארס.

מרצה: ד"ר ליוה ברקיהרינגטון, ד"ר שלמה וגנר.

עמיתי הוראה: ד"ר מלכה הלפרן, ד"ר מיכל נוימן, ד"ר חגית פרנקל-מילרד.

*דרגה מוצעת

מזכירות החוג

עוזר מינהלי לראש החוג: גב' מוריאל בורג

בניין רב-תכליתי, קומה 1, חדר 67

טלפון: 04-8288764

פקס: 04-8288763

שעות קבלה: ימים א'-ה' בין השעות 9:00-13:00

דוא"ל: mburg@univ.haifa.ac.il

כתובת אתר החוג: http://science.haifa.ac.il/biology_du

מטרת הלימודים

המחקר הביולוגי המודרני מצריך התמצאות בתחומי ידע שונים, שבאופן מסורתי לא נחשבו לחלק הכרחי בהכשרתו של חוקר במדעי החיים. כתוצאה מכך נוצר בשנים האחרונות מחסור חמור, בארץ ובעולם, במדענים היכולים לנהל מחקר רב תחומי אמיתי. מטרת החוג היא להכשיר מדענים המצוידים בכלים האינטלקטואליים והמחקריים הנחוצים לקיום מחקר כזה. הלימודים בחוג מיועדים לסטודנטים הרואים את עתידם בחזית המחקר המדעי ובתעשייה עתירת הידע, הרוצים לשלב לימודים לתואר במדעי החיים עם הכשרה מקפת בתחום ידע נוסף. המצטיינים בבוגרי התוכנית יוכלו להשתלב בלימודי תואר שני ושלישי בביולוגיה ובתחום הידע השני אותו בחרו (עשויים להידרש לימודי השלמה, לפי דרישת כל חוג).

תנאי קבלה

לחוג יתקבלו תלמידים אשר עמדו בתנאי הקבלה הכלליים של האוניברסיטה ברמה הנדרשת על ידי החוג.

עמידה בבחינות הבגרות בהיקף של 9 יחידות במקצועות מדעיים. מהן 4 יחידות במתמטיקה בציון 90 ומעלה או 5 יחידות במתמטיקה בציון 70 ומעלה. בנוסף, על המועמד לעמוד בתנאי הקבלה של החוג המשלים בו בחר ללמוד. מועמדים יוזמנו לראיון אישי.

תוכנית הלימודים

1. על התלמיד לבחור באחד מהמסלולים:
 - א. **מסלול לביולוגיה – מדעי הרוח והחברה**
 - ביולוגיה – פסיכולוגיה
 - ביולוגיה – פילוסופיה
 - ביולוגיה – ארכיאולוגיה
 - ביולוגיה – סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
 - ביולוגיה – גיאוגרפיה
 - ביולוגיה – לימודים כלליים
 - ב. **מסלול לביולוגיה כמותית**
 - ביולוגיה – מתמטיקה
 - ביולוגיה – מדעי המחשב
 - ביולוגיה – מערכות מידע
 - ביולוגיה – כלכלה
 - ביולוגיה – סטטיסטיקה
2. הלימודים כוללים קורסי חובה וקורסי בחירה. משך הלימודים שלוש שנים.
3. הלימודים כוללים הרצאות, מעבדות, תרגילים וסיורים על פי אופיו של הקורס.
4. בשנת הלימודים הראשונה יילמדו מקצועות היסוד במתמטיקה ובמדעי הטבע וחלק ממוקצועות היסוד בביולוגיה.

5. בשנה ב' יושלמו הלימודים במקצועות היסוד בביולוגיה לכל התלמידים, ויחלו הלימודים בקורסי חובה ובחירה הייחודיים לשני המסלולים.
6. בשנה ג' יימשכו לימודי החובה והבחירה בשני המסלולים. בשנה זו יוכלו חלק מהתלמידים לבצע עבודת גמר מחקרית בהיקף של שמונה נקודות זכות בהנחיית אחד מחברי סגל החוג. הקבלה לקורס זה הינה תחרותית, ומותנית בממוצע ציונים שייקבע עם פתיחת ההרשמה לקורס בכל שנה.

א. מסלול ביולוגיה – מדעי הרוח והחברה

- ◆ שנה א' – קורסי חובה בהיקף של 35 שש"ס, 30 נ"ז.
- ◆ שנה ב' – קורסי חובה בהיקף של 27 שש"ס, 23 נ"ז.
- ◆ שנה ג' – קורסי חובה בהיקף של 19 שש"ס, 16 נ"ז.
- ◆ שנים ב' ו-ג' – קורסי בחירה בהיקף של 25 נ"ז.
- ◆ סה"כ 94 נ"ז.
- ◆ השתלמות עזר – חובה – בנושא בטיחות במעבדה.
- ◆ השתלמות עזר – חובה – בנושא הסמכה למחקר בבעלי חיים.

ב. מסלול לביולוגיה – כמותית

- ◆ שנה א' – קורסי חובה בהיקף של 33 שש"ס, 28 נ"ז.
- ◆ שנה ב' – קורסי חובה בהיקף של 27 שש"ס, 23 נ"ז.
- ◆ שנה ג' – קורסי חובה בהיקף של 22 שש"ס, 20 נ"ז.
- ◆ שנים ב' ו-ג' – קורסי בחירה בהיקף של 23 נ"ז.
- ◆ סה"כ 94 נ"ז.
- ◆ השתלמות עזר – חובה – בנושא בטיחות במעבדה.
- ◆ השתלמות עזר – חובה – בנושא הסמכה למחקר בבעלי חיים.

מבנה תוכנית הלימודים

מסלול פסיכולוגיה וכללי - קורסי חובה

שנה א'

שעות סיוור	שעות תרגיל	שעות מעבדה	שעות שיעור	סוג הקורס	נ"ז	ש"ש	שם הקורס
		2	4	שיעור ומעבדה	5	6	כימיה כללית ואי-אורגנית
			3	שיעור	3	3	פיסיקה א' – מכניקה
	2		4	שיעור ותרגיל	5	6	מתמטיקה
		2	3	שיעור ומעבדה	4	5	כימיה אורגנית מודרנית
	2		2	שיעור ותרגיל	3	4	כימיה פיסיקלית
			3	שיעור	3	3	פיסיקה ב' – חשמל ומגנטיות
	1		3	שיעור ותרגיל	3.5	4	ביולוגיה של התא
	1		3	שיעור ותרגיל	3.5	4	מבוא לפיזיולוגיה של בעלי חיים
	6	4	25		30	35	סה"כ קורסי חובה שנה א'

שנה ב'

שעות סיוור	שעות תרגיל	שעות מעבדה	שעות שיעור	סוג הקורס	נ"ז	ש"ש	שם הקורס
		2	4	שיעור ומעבדה	5	6	ביוכימיה א'
		2	4	שיעור ומעבדה	5	6	ביוכימיה ב'
		2	3	שיעור ומעבדה	4	5	גנטיקה כללית
		2	4	שיעור ומעבדה	5	6	מיקרוביולוגיה כללית
			4	שיעור	4	4	*ביולוגיה מולקולרית
		8	19		23	27	סה"כ קורסי חובה שנה ב'

שנה ג'

שעות סיור	שעות תרגיל	שעות מעבדה	שעות שיעור	סוג הקורס	נ"ז	ש"ס	שם הקורס
2			2	שיעור וסיור	3	4	אקולוגיה
		2	2	שיעור ומעבדה	3	4	מבוא למדעי הצמח
			2	שיעור	2	2	פרמקולוגיה
		4	3	שיעור ומעבדה	5	7	מבוא לזואולוגיה
			3	שיעור	3	3	וירולוגיה
	2	4	12		16	20	סה"כ קורסי חובה שנה ג'

שנה ג' – חובה במסלול ביולוגיה-פסיכולוגיה

שעות סיור	שעות תרגיל	שעות מעבדה	שעות שיעור	סוג הקורס	נ"ז	ש"ס	שם הקורס
	2		2	שיעור ותרגיל	3	4	תכנות
	1	1	4	שיעור, מעבדה ותרגיל	5	6	פיזיולוגיה ב'
			4	שיעור	4	4	*מבוא לנוירוביולוגיה תאית ומולקולרית
			4	שיעור	4	4	*מבוא לנוירוביולוגיה מערכתית
			4	שיעור	4	4	*נוירוביולוגיה של תאים ורשתות עצב
			2	שיעור	2	2	*נוירואנדוקרינולוגיה
			1	סמינריון	0	1	סמינריון בפסיכו-ביולוגיה
	3	1	21		22	25	סה"כ קורסי חובה שנה ג'

מסלול כמותי- קורסי חובה
שנה א'

שעות סיוור	שעות תרגיל	שעות מעבדה	שעות שיעור	סוג הקורס	נ"ז	שש"ס	שם הקורס
		2	4	שיעור ומעבדה	5	6	כימיה כללית ואי-אורגנית
			3	שיעור	3	3	פיסיקה א' – מכניקה
		2	3	שיעור ומעבדה	4	5	כימיה אורגנית מודרנית
	2		2	שיעור ותרגיל	3	4	כימיה פיסיקלית
			3	שיעור	3	3	פיסיקה ב' – חשמל ומגנטיות
	1		3	שיעור ותרגיל	3.5	4	ביולוגיה של התא
	1		3	שיעור ותרגיל	3.5	4	מבוא לפיזיולוגיה של בעלי חיים
	2		2	שיעור ותרגיל	3	4	סטטיסטיקה
	6	4	23		28	33	סה"כ קורסי חובה שנה א'

שנה ב'

שעות סיוור	שעות תרגיל	שעות מעבדה	שעות שיעור	סוג הקורס	נ"ז	שש"ס	שם הקורס
		2	4	שיעור ומעבדה	5	6	ביוכימיה א'
		2	4	שיעור ומעבדה	5	6	ביוכימיה ב'
		2	3	שיעור ומעבדה	4	5	גנטיקה כללית
		2	4	שיעור ומעבדה	5	6	מיקרוביולוגיה כללית
			4	שיעור	4	4	ביולוגיה מולקולרית
		8	19		23	27	סה"כ קורסי חובה שנה ב'

שנה ג' – חובה במסלול ביולוגיה-מדעי המחשב/מתמטיקה

שעות סיור	שעות תרגיל	שעות מעבדה	שעות שיעור	סוג הקורס	נ"ז	ש"ס	שם הקורס
2			2	שיעור וסיור	3	4	אקולוגיה
		2	2	שיעור ומעבדה	3	4	*הנדסה גנטית
		2	4	שיעור ומעבדה	5	6	שיטות מתקדמות בחקר חלבונים (פרוטאומיקס)
			2	שיעור	2	2	*ביואינפורמטיקה יישומית – מבוא
			3	שיעור	3	3	וירולוגיה
			3	שיעור	3	3	בקרה ביוכימית
		2	2	שיעור ומעבדה	3	4	מבוא למדעי הצמח
			1	סמינריון	0	1	סמינריון בביואינפורמטיקה ומודלים ביולוגיים-מתמטיים
2		6	19		22	27	סה"כ קורסי חובה שנה ג'

שנה ג' – קורסי חובה - כלכלה, סטטיסטיקה, מערכות מידע

שעות סיור	שעות תרגיל	שעות מעבדה	שעות שיעור	סוג הקורס	נ"ז	ש"ס	שם הקורס
2			2	שיעור וסיור	3	4	אקולוגיה
		2	2	שיעור ומעבדה	3	4	הנדסה גנטית
			3	שיעור	3	3	אבולוציה
			3	שיעור	3	3	וירולוגיה
			3	שיעור	3	3	בקרה ביוכימית
		2	2	שיעור ומעבדה	3	4	מבוא למדעי הצמח
			2	שיעור	2	2	פרמקולוגיה
			1	סמינריון	0	1	סמינריון בביואינפורמטיקה ומודלים ביולוגיים-מתמטיים
2		6	21		20	24	סה"כ קורסי חובה שנה ג'

קורסי בחירה – פתוחים בפני תלמידי כל המסלולים

שעות סיום	שעות תרגיל	שעות מעבדה	שעות שיעור	סוג הקורס	נ"ז	שש"ס	שם הקורס
2			2	שיעור וסיור	3	4	אקולוגיה
		4	3	שיעור ומעבדה	5	7	מבוא לזואולוגיה
		2	2	שיעור ומעבדה	3	4	מבוא למדעי הצמח
	1	1	4	שיעור, מעבדה ותרגיל	5	6	פיזיולוגיה ב'
		3		מעבדה	1.5	3	מעבדה בביולוגיה של התא
			4	שיעור	4	4	*מבוא לנוירוביולוגיה תאית ומולקולרית
			4	שיעור	4	4	*מבוא לנוירוביולוגיה מערכתית
			4	שיעור	4	4	*נוירוביולוגיה של תאים ורשתות עצב
			2	שיעור	2	2	*נוירואנדוקרינולוגיה
			3	שיעור	3	3	*אבולוציה
			2	שיעור	2	2	מבוא לאתולוגיה
			4	שיעור	4	4	אימונולוגיה
			8	הדרכה	8	8	פרויקט מחקר – מעבדה
			8	הדרכה	8	8	פרויקט מחקר – שדה
		2	2	שיעור ומעבדה	3	4	*אמבריולוגיה כללית והומנית
		2	2	שיעור ומעבדה	3	4	ריתמוסים ופוטופריודה בעולם החי
		2	2	שיעור ומעבדה	3	4	*הנדסה גנטית
		2	2	שיעור ומעבדה	3	4	מיקרוסקופיה
			3	שיעור	3	3	וירולוגיה
			3	שיעור	3	3	בקרה ביוכימית
	2		3	שיעור וסיור	4	5	אקולוגיה ושינויי אקלים גלובליים

שעות סיוור	שעות תרגיל	שעות מעבדה	שעות שיעור	סוג הקורס	נ"ז	ש"ס	שם הקורס
		2	4	שיעור ומעבדה	5	6	שיטות מתקדמות בחקר חלבונים (פרוטאומיקס)
			2	שיעור	2	2	*ביואינפורמטיקה יישומית - מבוא
			4	שיעור	4	4	* ביולוגיה של מנגנוני למידה וזיכרון (קורס מתקדם)
			4	שיעור	4	4	*פרקים בהתפתחות מערכת העצבים
			4	שיעור	4	4	*דימות המוח: קוגניציה ושפה
		4		מעבדה	2	4	*נירוביולוגיה – שיטות מתקדמות א' (אלקטרוניולוגיה)
		4		מעבדה	2	4	*נירוביולוגיה – שיטות מתקדמות ב' (מולקולרי)
			3	שיעור	3	3	*הסינפסה: מבנה, פעילות והתפתחות
			2	שיעור	2	2	*פילסטיות במערכת העצבים
			2	שיעור	2	2	*פסיכופרמקולוגיה
			2	שיעור	2	2	*נירופתולוגיה מולקולרית
			2	שיעור	2	2	*אבולוציה מולקולרית
			2	שיעור	2	2	*אקולוגיה של אוכלוסיות
			2	שיעור	2	2	*גנטיקה של אוכלוסיות
			2	שיעור	2	2	*מודלים אוטומטיים של התנהגות קולקטיבית
			2	שיעור	2	2	*פרקים נבחרים בהתנהגות ואבולוציה
			2	שיעור	2	2	*מנגנונים מולקולריים של עמידות צמחים למחלות
			2	שיעור	2	2	*אנדוקרינולוגיה השוואתית וסביבתית
			2	שיעור	2	2	*מדוע סקס: המסתורין של רקומבינציה סקסואלית
			2	שיעור	2	2	*מיקרוביולוגיה סביבתית

החוג לביולוגיה

שעות סיוור	שעות תרגיל	שעות מעבדה	שעות שיעור	סוג הקורס	נ"ז	שש"ס	שם הקורס
	2		3	שיעור וסיוור	3.5	4	*יחסי גומלין צמחים ובעלי חיים
			4	שיעור	4	4	*אקולוגיה של הר הכרמל והחורש הים תיכוני
			4	לימודי שדה	4	4	*יחסי פרחים מאביקים – היבטים אקולוגיים והתנהגותיים
			2	שיעור	2	2	נוירוביולוגיה התפתחותית

ביולוגיה אבולוציונית וסביבתית

חוג לימודים לתואר M.Sc.

ולימודים לתואר דוקטור בפילוסופיה

ראש החוג: פרופ' משה ענבר

חברי הסגל האקדמי

פרופסור מן המניין: פרופ' אמוץ דפני, פרופ' סולומון ואסר, פרופ' אברהם חיים, פרופ' אדוארד טריפנוב, פרופ' עדו יצחקי, פרופ' אביתר נבו (אמריטוס), פרופ' ציון פחימה, פרופ' אברהם קורול.

פרופסור חבר: פרופ' אלכסנדר בולשוי, פרופ' ליאון בלאושטיין, פרופ' מאיר ברוזה (אמריטוס), פרופ' גיורא חת (אמריטוס), פרופ' גידי נאמן, פרופ' משה ענבר, פרופ' גדי קציר.

עמית מחקר בכיר -

קמ"ע: ד"ר איזבלה גרישקן, ד"ר ולרי קירז'נר, ד"ר יפים רונין.

מרצה בכיר: ד"ר ניצה מירסקי, ד"ר פואד פארס, ד"ר שניר שגיא*, ד"ר אורי שיינס.

מרצה: ד"ר רחל בן-שלמה, ד"ר יורם גרשמן, ד"ר מלכה הלפרין, ד"ר יורם ירושלמי.

* דרגה מוצעת

מזכירות החוג לתואר M.Sc.

עוזר מינהלי לראש החוג תלמידי M.Sc. **גב' יפעת וודיסלבסקי**
כתובת דואר אלקטרוני: ywodislav@univ.haifa.ac.il

בניין רב-תכליתי, קומה 1, חדר 68

טלפון: 04-8288420

פקס: 04-8240339

כתובת אתר החוג: <http://research.haifa.ac.il/~eeb>

שעות קבלה: ימים א'-ה', בין השעות 10.00-13.00

מזכירות החוג לתואר דוקטור

מרכזת תלמידי Ph.D: גב' מוריאל בורג

בניין רב-תכליתי, קומה 1, חדר 67

טלפון: 04-8288764

פקס: 04-8288763

שעות קבלה: ימים א'-ה', בין השעות 9.00-13.00

הלימודים לתואר שני (M.Sc.)

יו"ר הוועדה החוגית לתואר שני: פרופ' משה ענבר

תנאי קבלה

לחוג יתקבלו בוגרי תואר ראשון במדעי החיים (B.Sc.) ממוסד מוכר להשכלה גבוהה בארץ או בחו"ל, שציונם הסופי המשוקלל הוא לפחות 85.

מועמדים ללימודים יתבקשו להעביר עם הרשמתם למזכירות הרשמה גיליונות ציונים מעודכנים של לימודיהם הקודמים. כמו כן יגישו למזכירות החוג שני מכתבי המלצה מטעם מורים אשר הכירו אותם בלימודיהם הקודמים ומכתב קצר המפרט את המניעים להשתלבות בחוג ובמידת האפשר את הנושאים אותם הם מעוניינים לחקור.

המועמדים יוזמנו לראיון אישי בפני ועדת הקבלה. הוועדה רשאית, על פי שיקוליה, להחמיר או להמליץ להקל מתנאי הקבלה הנ"ל, ובתנאי שאלה לא יעמדו בסתירה לתנאי הקבלה הכלל-אוניברסיטאיים. ועדת הקבלה תמליץ בפני הרשות ללימודים מתקדמים על קבלה ללימודים, אולם, ההחלטה הסופית על אישור הקבלה נתונה בידי הרשות ללימודים מתקדמים, וזאת לאחר השלמת כל חובות הבוגר והמצאת תעודת בוגר או זכאות לתעודת בוגר.

מועמד בעל תואר ראשון ממוסד מוכר להשכלה גבוהה, ששפת ההוראה בו אינה עברית, חייב לעמוד בבחינת ידע בעברית ברמה הנדרשת על ידי האוניברסיטה כתנאי לקבלתו ללימודים. התלמידים נדרשים להתקשר למנחה למחקרם לתיזה כתנאי לקבלתם ללימודים בחוג.

מבנה הלימודים

הלימודים בחוג הם במסלול א' בלבד, הכולל כתיבת תיזה.

תוכנית הלימודים כוללת

1. קורסי חובה המשותפים לכל תלמידי התוכנית בהיקף של 14 ש"ס.
2. קורסי בחירה בהיקף של 16 ש"ס אותם נוטל כל תלמיד בהתייעצות עם המנחה שלו לעבודת התיזה.
3. ביצוע מחקר שיוגש כעבודת גמר מחקרית (תיזה) והצגת העבודה במסגרת סמינריונית.

4. השתתפות פעילה בסמינריון מחלקתי הכולל שמיעה והרצאה על עבודת הסמינריון.*
 5. השתלמות חובה – "בטיחות במעבדה" – תינתן במהלך השנה הראשונה ללימודים.*
 6. השתלמות חובה – "הסמכה לסטודנטים למחקר בבע"ח" – תינתן במהלך השנה הראשונה ללימודים.* (מיועד לתלמידים אשר עבודת התיזה שלהם בחקר בעלי חיים).
- * שעות הלימוד בקורסים המצוינים בסעיפים 4-6 יילמדו בנוסף ל-14 שעות החובה הנדרשות על פי תוכנית הלימודים.

טבלה מסכמת למבנה הלימודים

שנה	לימודי חובה (שש"ס)	לימודי בחירה (שש"ס)
א'	14 + סמינריון + בטיחות במעבדה +	10 לפחות
ב'	הסמכה למחקר בבע"ח	6
סה"כ	14	16

משך הלימודים

משך הלימודים כולל הגשת עבודת התיזה – שנתיים.

תוכנית הלימודים

קורסי חובה

שם הקורס	היקף
תכנון ניסויים, איסוף נתונים וניתוח תוצאות מדעיות	4 שש"ס
פרקים נבחרים באבולוציה אורגניזמית	2 שש"ס
אבולוציה מולקולרית	2 שש"ס
אקולוגיה של אוכלוסיות	2 שש"ס
גנטיקה של אוכלוסיות	2 שש"ס
פורום תלמידי מחקר	2 שש"ס
סה"כ קורסי חובה	14 שש"ס

קורסי חובה ללא זיכוי שעות

סמינריון מחלקתי
השתלמות בטיחות במעבדה
השתלמות הסמכה למחקר בבע"ח

קורסי בחירה

קורסי הבחירה המפורטים להלן הם בהיקף של 2-4 שש"ס. הסטודנט ירכיב את מערכת השעות בהיקף של לפחות 16 שש"ס. חלק מקורסי הבחירה של 2 שש"ס משותפים לתוכניות נוספות לתואר שני. קיומו של קורס בחירה מותנה במספר מינימלי של נרשמים עפ"י המקובל באוניברסיטה בלימודי מוסמך. תוכנית הלימודים תיערך בהתייעצות ובאישור המנחה בעבודות התיזה והוועדה לתארים מתקדמים. חלק מהקורסים יוצעו אחת לשנתיים.

רשימת קורסי הבחירה:

שם הקורס	היקף
ש' תמ"ס	
פרקים נבחרים בביולוגיה של עופות ויונקים של ארץ-ישראל	2
מערכות דינמיות בגנטיקה אוכלוסיתית	2
מודלים אוטומטיים של התנהגות קולקטיבית	2
אתגרים סביבתיים ומענים פיסולוגיים	2
אקולוגיה של הר הכרמל והחורש הים-תיכוני	3 + 1
יחסי גומלין צמחים ובעלי חיים	3 + 1
בעיות באקולוגיה של אוכלוסיות וחברות	3 + 1
יחסי פרחים מאביקים – היבטים אקולוגיים והתנהגותיים	2 + 2
מנגנונים מולקולריים של עמידות צמחים למחלות	2
אנדוקרינולוגיה השוואתית וסביבתית	2
מדוע סקס: המסתורין של רקומבינציה סקסואלית	2
פרוייקט הגנום האנושי: השלכות מדעיות רפואיות ומוסריות	2
ביו-אינפורמטיקה: אנליזה של רצפים, חיזוי מבנה ופעילות ביולוגית	2
שעונים ביולוגיים – אספקטים סביבתיים	2
מיפוי גנטי של תכונות כמותיות	2
מיקרוביולוגיה סביבתית	2
שימושי מחשב בביולוגיה	3
ביוסטטיסטיקה למתקדמים	4

תנאי מעבר משנה א' לשנה ב'

1. תלמידים שנשלו בשני קורסי חובה או יותר לא יוכלו להמשיך לימודיהם בחוג.
2. תלמידים שנשלו בקורס חובה יצטרכו לחזור עליו שנית בשנה העוקבת. במידה ויכשלו שוב לא יוכלו להמשיך לימודים בחוג.
3. ציון מעבר בקורס הוא 66.
4. ציון ממוצע מעבר משנה א' לשנה ב' הוא 76.

ציון סופי

הציון הסופי יורכב כדלקמן:

30% ציוני הקורסים והעבודות הסמינריוניות.

50% עבודת התיזה. התיזה תישלח להערכה גם לבוחן חיצוני.

20% בחינת גמר בע"פ בתחום התמחותו של התלמיד. הבחינה תיערך בהשתתפות המנחה והבוחן החיצוני של התיזה.

תלמידי החוג מתבקשים לעיין בתקנון האוניברסיטאי ללימודים לתואר שני לקבלת פרטים נוספים, כמו: משך הלימודים הנורמטיבי, בחינות, ציונים ועבודות, הפסקה/חידוש/הארכה/חופשה מלימודים, נוהל ערעור על ציוני קורסים, עבודת מחקר ועוד.

כתובת האתר: <http://research.haifa.ac.il/~graduate>

הלימודים לתואר דוקטור בפילוסופיה Ph.D.

יו"ר הוועדה החוגית לתואר שלישי: פרופ' אברהם חיים

תכנית הלימודים מיועדת להכשיר את מסיימיה לעבודה במחקר במדעי החיים. קיימת אפשרות לביצוע מחקרים בשדה ובמעבדה בשיטות מולקולריות מודרניות בשילוב עם מחקרים תיאורטיים הכוללים מודלים בגנטיקה מתמטית, ביואינפורמטיקה, האבולוציה והמגוון של הגנום, במספר מודלים אורגניזמים מבקטריות ליונקים וצמחים עילאיים, יחסי גומלין בין צמחים ובעלי חיים, אנרגטיקה, שמירת טבע, אקופיסיולוגיה וקרונוביולוגיה.

תנאי קבלה

יתקבלו לתלמידים מצטיינים בעלי תואר שני (M.Sc. או תואר מקביל) במסלול עם כתיבת תזה בתחומי מדעי החיים כגון ביולוגיה, חקלאות, ביוטכנולוגיה, ביואינפורמטיקה או מדעי הרפואה, שהגישו עבודת תזה שאושרה. יתקבלו תלמידים בעלי ציון כללי ממוצע של 85 לפחות לתואר מוסמך, כאשר הציון על עבודת התיזה הוא 86 לפחות (טוב מאוד). תלמידים שבידם עותק של מאמר שהתפרסם ממחקר המוסמך שלהם או כתב-יד שנשלח לפרסום בכתב-עת מדעי בינלאומי, או שהציגו בפועל את מחקרם בכנס בינלאומי יזכו לעדיפות. מועמדים מוסמכי אוניברסיטאות מחו"ל וכן מוסמכי אוניברסיטאות בעלות שלוחות בישראל, אשר פועלות באישור המועצה להשכלה גבוהה, יחויבו לעמוד בהצלחה בבחינת GRE.

תכנית המחקר והלימודים

- ◆ משך תכנית המחקר והלימודים יהיה ארבע שנים. לקבלת התואר "דוקטור לפילוסופיה" ידרשו התלמידים למלא את התנאים הבאים:

מנחה ונושא מחקר

תלמידים העומדים בקריטריונים לקבלה ידרשו להתקשר עם מנחה פוטנציאלי (חבר סגל בדרגת מרצה בכיר ומעלה עם קביעות באוניברסיטה) לסכם על נושא למחקר ולקבל אישור בכתב מהמנחה המיועד על הסכמתו להנחות את התלמיד במחקרו. לפני הצגת המועמדות על הסטודנט להגיש תקציר של תכנית המחקר שיכלול הצגה של בעיית המחקר ושל שיטות המחקר העיקריות. במידה ויש צורך לכל תלמיד תמונה ועדה מלווה בנוסף למנחה.

א. קורסים וסמינריונים

במהלך לימודי הדוקטורט יחויב כל תלמיד בלימודי החובה בהיקף כדלקמן:

- ◆ כתיבה וניסוח מדעיים (אנגלית) (2 שש"ס)
- ◆ ניתוח תוצאות מדעיות וסטטיסטיקה למתקדמים (4 שש"ס)
- ◆ פילוסופיה של המדעים (2 שש"ס)
- ◆ השתתפות בסמינריון החוגי, בו מציגים התלמידים את הצעות המחקר שלהם ואת תוצאות המחקרים. חובת שמיעה של שני סמסטרים במהלך הדוקטורט בסמינריון החוגי.

בנוסף לכך יחויבו התלמידים בלימודי השלמה שיקבעו על ידי ועדת הדוקטורט של החוג על פי המלצות המנחה הישיר **והוועדה המלווה**, זאת על פי תחום המחקר ולימודיהם הקודמים.

ב. תוכנית המחקר ואישורה

- ◆ במהלך השנה הראשונה יהיו התלמידים במעמד של תלמידי מחקר שלב א'. עם הגשת הצעת המחקר ולא יאוחר מסוף שנת הלימודים הראשונה על פי הצורך תמנה הרשות ללימודים מתקדמים ועדה מלווה לכל דוקטורנט על בסיס המלצת הוועדה החוגית.
- ◆ במהלך השנה הראשונה יכתבו התלמידים את התוכנית המפורטת למחקר הדוקטורט בעברית או באנגלית בפורמט המקובל של הצעת מחקר לאקדמיה הישראלית כולל תוצאות ראשוניות. תכנית המחקר תהיה מקורית ובעלת סיכוי סביר לקידום הידע וההבנה בתחום הנחקר.
- ◆ תוכנית המחקר תוצג על ידי הסטודנט במסגרת הסמינריון החוגי לפני הגשתה לוועדת הדוקטורט החוגית.
- ◆ הצעת המחקר תבדק על-ידי שופטים ותאושר ע"י ועדת הדוקטורט. לאחר אישור הוועדה יעברו הסטודנטים למעמד של תלמידי מחקר שלב ב'.

ג. ביצוע המחקר ודו"ח התקדמות

בתום כל שנה מיום אישור תכנית המחקר יגישו תלמידי המחקר דו"ח התקדמות לוועדה המלווה חתום ע"י המנחה. אל הדו"ח אפשר לצרף כתב יד שנשלח לפירסום במידה וקיים.

ד. הגשת עבודת ד"ר לשיפוט

עם סיומו, יסוכם המחקר באחת משתי הדרכים הבאות לפי המלצת המנחה והוועדה המלווה:
(1) 3 מאמרים מדעיים לפחות שהתקבלו לפרסום או פורסמו בעיתונות מקצועית ברמה גבוהה. המאמרים יהוו פרקים בעבודת הדוקטורט בהתאם לתקנון הלימודים לתואר שלישי.

(2) חיבור רגיל. במקרה כזה לא יכלול החיבור יותר ממאה עמודים (לא כולל נספחים).
לאחר הגשת עבודת הדוקטורט תוצגנה תוצאות המחקר על-ידי התלמידים בהרצאה סמינריונית.

ה. שיפוט עבודת הד"ר

לאחר אישור הגשת העבודה לשיפוט ע"י המנחה, הוועדה המלווה והוועדה החוגית תועבר עבודת הדוקטורט לרשות ללימודים מתקדמים להמשך הליך השיפוט בהתאם לתקנון ללימודי תואר שלישי.

מסלול לימודים ישיר לדוקטורט

למסלול זה יכולים להתקבל תלמידים לאחר סיום לימודי תואר ראשון B.Sc. בהצטיינות. ועדת הדוקטורט תדון בכל בקשה ותקבל בכל שנה את התלמידים הראויים ביותר. כמו כן, תלמידים שסיימו את חובות השמייעה של שנה ראשונה בלימודי תואר שני בביוולוגיה אבולוציונית וסביבתית בהצטיינות (ציון ממוצע של 94 לפחות), ונושא המחקר שלהם מוגדר ואושר על ידי מנחה/י העבודה, יכולים להגיש מועמדות לעבור למסלול הישיר לדוקטורט. ועדת הדוקטורט תדון בבקשות אלה ותאשר את קבלת התלמידים המתאימים למסלול. בכל מקרה, על התלמידים משתי האופציות להשלים קורסים ברמת תואר שני בחוג לביוולוגיה אבולוציונית סביבתית (M.Sc.) בהיקף של 26 ש"ס לפחות.

מיקבץ במדעי החיים

במסגרת החוג לביוולוגיה אבולוציונית וסביבתית מוצע מיקבץ למדעי החיים לתלמידי החוגים השונים. מיקבץ זה כולל קורסי חובה וקורסי בחירה. הלימודים יתקיימו במסגרת של הרצאות, תרגילים, מעבדות, סיורים וסמינריונים.

יו"ר ועדת המיקבץ: פרופ' אמוץ דפני

מבנה הלימודים

היקף הלימודים במיקבץ הוא 22 נ' לפי הפירוט הבא:

2 קורסי חובה.

חובה לפחות קורס אחד מתוך קורסי המבוא.

קורסי בחירה להשלמת המיקבץ.

1 סמינריון – חובה.

תלמידים המעוניינים ללמוד מיקבץ צריכים ללמוד את התוכנית במלואה.

התוכנית מיועדת גם לתלמידים המעוניינים ללמוד קורסים בודדים.

דבר פרטים ניתן לפנות למזכירות המיקבץ טל' 04-8288078.

מתמטיקה

חוג לימודים לתואר B.Sc. (דו-חוגי וחד-חוגי)

חוג לימודים לתואר M.Sc.

ולימודים לתואר דוקטור בפילוסופיה

ראש החוג: פרופ' רפאל יוסטר

חברי הסגל האקדמי

פרופסור מן המניין: פרופ' יונתן ארזי, פרופ' עמירם בראון (שבתון סמסטר ב'), פרופ' יעקב ברקוביץ (מדען בכיר בגימלאות), פרופ' יונתן גולן (אמריטוס), פרופ' יצחק וייט, פרופ' אלק ויינשטיין, פרופ' איזו ויסמן (אמריטוס), פרופ' יוסף זקס (אמריטוס), פרופ' רפאל יוסטר, פרופ' גד מורן (אמריטוס), פרופ' יאיר צנוור (שבתון סמסטר ב'), פרופ' אלכסנדר קוז'בניקוב, פרופ' משה רויטמן (שבתון סמסטר א'), פרופ' שלמה רייזנר.

פרופסור חבר: פרופ' שושנה אברמוביץ (אמריטוס), פרופ' דוד בלנק, פרופ' שי גירון (שבתון סמסטר ב'), פרופ' ויקטור הרניק (אמריטוס), פרופ' לאוניד זלנקו (עמית מחקר בכיר – קמ"ע בגמלאות), פרופ' ולדימיר חניניץ, פרופ' תופיק מנסור, פרופ' יעקב פתר (פטרזייל), פרופ' ולדימיר רובנסקי (עמית מחקר בכיר – קמ"ע).

מרצה בכיר: ד"ר לאה אפשטיין, ד"ר אלי ברגר, ד"ר אנה מלניקוב.
מרצה: ד"ר יובל גנוסר.

עמית הוראה: ד"ר ראובן גרנות, ד"ר ג'ק וינשטיין, ד"ר יעל זפקוביץ-מלאכי, ד"ר איתן לפידות, ד"ר איתן רון, ד"ר אורן שרון.

מזכירות החוג

עוזר מינהלי לראש החוג: **גב' מיכל עדה פורטנוב**

מזכירת החוג: **גב' אושרת אברבנאל**

שעות הקבלה: ימים א'-ה', בין השעות 10.00-12.30

טלפון: 04-8240699, 04-8249294; פקס: 04-8240024

דואר אלקטרוני: mathsec@univ.haifa.ac.il

כתובת החוג באינטרנט: <http://math.haifa.ac.il>

הלימודים לתואר ראשון (B.Sc.)

מטרת הלימודים

המטרה היא להקנות לתלמיד ידע מעמיק בשטחי המתמטיקה השונים, תוך שימת דגש על פרקי המתמטיקה המודרנית ועל יישומיהם. החוג מכשיר את תלמידיו לקראת לימודים לתארים גבוהים, לתפקידי הוראת המתמטיקה ו/או מחשבים, ולעבודת מחקר ופיתוח בתחומי המתמטיקה השימושית, תוך אפשרות לשלב מתמטיקה ומדעי המחשב. הלימודים בחוג למתמטיקה מתנהלים במסלולים הבאים: מסלול חד-חוגי במתמטיקה טהורה, מסלול חד-חוגי במתמטיקה עם לימודי מחשב, מסלול חד-חוגי במתמטיקה ויישומיה לטכנולוגיות עתירות מדע, מסלול דו-חוגי המשלב לימודי מתמטיקה עם לימודים בחוג אחר. בכל המסלולים, התלמידים המצטיינים יכולים להצטרף לתכנית למצויינות (Honors Program).

תנאי הקבלה

לחוג למתמטיקה מתקבלים תלמידים אשר עמדו בתנאי הקבלה הכלליים של האוניברסיטה ברמה הנדרשת על-ידי החוג וכן עמדו בבחינת הבגרות במתמטיקה ברמה של 4 יחידות לימוד וציונם 70 ומעלה, או ברמה של 5 יחידות וציונם 65 ומעלה. או, לחילופין, סיימו לימודי מתמטיקה מורחבת במכינה, או קורס קיץ הניתן מדי פעם בנושא "מבוא למתמטיקה", בציון 70 לפחות, או עמדו בבחינת המיון הארצית במתמטיקה וקיבלו את הציון 100 לפחות.

מבנה הלימודים

- א. הלימודים מתפרסים על-פני שישה סמסטרים המהווים שלוש שנות לימוד. תלמיד יכול להתחיל את לימודיו בסמסטר א' (סמסטר הסתיו) או בסמסטר ב' (סמסטר האביב).
 - ב. הקורסים, הסדנאות והסמינרים מסווגים לשלושה דרגים המתאימים לשנות הלימוד: שנה ראשונה (סמסטרים 1 ו-2), שנה שנייה (סמסטרים 3 ו-4) ושנה שלישית (סמסטרים 5 ו-6). עם זאת, יש גמישות ביחס לעיתוי בו התלמיד בוחר ללמוד את הקורסים השונים כפוף למגבלות המתוארות בסעיפים הבאים.
 - ג. לכל קורס, סדנא או סמינר הניתן בחוג עשויים להתלוות קורסי קדם וקורסים או תרגילים צמודים. תלמיד הנרשם לקורס חייב להירשם בו זמנית לכל הקורסים והתרגילים הצמודים (כלל זה אינו חל לגבי קורס צמוד אשר הושלם בסמסטר קודם).
- יורשה להירשם כתלמיד בקורס רק מי שהשלים** (ז"א נבחן וקיבל ציון עובר) **את כל קורסי הקדם.**
- ד. כל קורס יכול להסתמך על קורסי חובה בדרג נמוך יותר, גם אם קורסים אלה אינם מופיעים כדרישות קדם.

ה. מילוי דרישות הקדם הוא באחריותו של התלמיד. דרישות הקדם מפורטות בשנתון והן מחייבות. החוג בודק את מילוי הדרישות במהלך הסמסטר ולא בתחילתו, לכן גם אם אושר (בטעות) רישום ללימודים אשר בו חריגות מדרישות הקדם רשאי החוג לבטל את הרישום במהלך הסמסטר.

ו. תלמיד תואר ראשון במסלול החד-חוגי החייב בלא יותר מחמישה קורסים, או 20 נקודות, לצורך קבלת התואר (במובן שלמד וקיבל ציון עובר בכל יתר הקורסים), ואשר נרשם לכל הקורסים החסרים לו בסמסטר אחד, יוכל ללמוד בעת ובעונה אחת קורס מתקדם וקורס קדם, באישורו של ראש החוג או יועץ שנים ב'-ג'. אישור דומה יוכל לקבל תלמיד תואר ראשון במסלול הדו-חוגי אם חסרים לו לא יותר משלושה קורסים (12 נקודות) בחוג למתמטיקה, ובתנאי שהוא נרשם לכל הקורסים החסרים לו בשני החוגים בהם הוא לומד בסמסטר אחד.

ז. בקורסי הבחירה, בסדנאות ובסמינריונים יש מכסה של מספר התלמידים הנרשמים. המכסה בקורסים הנ"ל מתפרסמת על-ידי מזכירות החוג מידי שנה, והרישום ייעשה על בסיס כל הקודם וזכה.

ח. קיימת אופציה לקורס קריאה מודרכת באישור ראש החוג.

ט. החוג מפעיל תכנית לימודים למצויינות לתואר "בוגר במדעים במתמטיקה" (Honors Program). הקבלה לתכנית זו תהיה בסוף הסמסטר הראשון של הלימודים ללימודי התלמיד, לפי הצטיינות בלימודי הסמסטר הראשון של הלימודים וראיון אישי עם ועדת קבלה. לתכנית מתקבלים עד חמישה עשר תלמידים שממוצע ציוניהם 85 לפחות. תלמיד המסיים את לימודיו לפי התכנית למצויינות יקבל ספח מתאים לתעודת הבוגר שלו.

**תכנית הלימודים *
מסלול מתמטיקה עם לימודי מחשב
קורסי חובה**

מס' נ'	ש + ת	
		סמסטר 1
נ' 5	2 + 4	חשבון דיפרנציאלי ואינטגרלי א'
נ' 5	2 + 4	אלגברה לינארית א'
נ' 5	2 + 4	מבוא למדעי מחשב
נ' 5	2 + 4	מתמטיקה דיסקרטית
		סמסטר 2
נ' 5	2 + 4	חשבון דיפרנציאלי ואינטגרלי ב'
נ' 5	2 + 4	אלגברה לינארית ב'
נ' 5	2 + 4	גיאומטריה אנליטית
נ' 4	2 + 3	מבוא לשיטות תכנות
		סמסטר 3
נ' 5	2 + 4	חשבון דיפרנציאלי ואינטגרלי ג'
נ' 3	2 + 2	מבוא לתורת הקבוצות
נ' 5	2 + 4	אלגברה מודרנית א'
נ' 4	2 + 3	אנליזה נומרית
נ' 4	2 + 3	מבני נתונים
		סמסטר 4
נ' 5	2 + 4	משוואות דיפרנציאליות
נ' 4	2 + 3	פונקציות מרוכבות
נ' 5	2 + 4	טופולוגיה
נ' 4	2 + 3	מבנה המחשב
נ' 5	2 + 4	תכנון וניתוח אלגוריתמים
נ' 4	2 + 3	הסתברות וסטטיסטיקה

* תלמידים שהתחילו את לימודיהם בשנים קודמות חייבים בתכנית הלימודים המופיעה בשנתון של השנה בה החלו לימודיהם.

מס' נ'	ש + ת	סמסטר 5
4 נ'	4	נושאים נבחרים בגיאומטריה
4 נ'	4	מבוא לאנליזה פונקציונלית
5 נ'	2 + 4	מערכות הפעלה

סמסטר 6
אין קורסי חובה.

קורסי בחירה		
4 נ'		— קורס בחירה אחד במתמטיקה טהורה =
8 נ'		— 2 קורסי בחירה במדעי המחשב =
8 נ'		— 2 קורסי בחירה במתמטיקה יישומית =

מסלול מתמטיקה ויישומיה לטכנולוגיות עתירות מדע
קורסי חובה

סמסטר 1		
5 נ'	2 + 4	חשבון דיפרנציאלי ואינטגרלי א'
5 נ'	2 + 4	אלגברה לינארית א'
5 נ'	2 + 4	מתמטיקה דיסקרטית
5 נ'	2 + 4	מבוא למדעי מחשב

סמסטר 2		
5 נ'	2 + 4	חשבון דיפרנציאלי ואינטגרלי ב'
5 נ'	2 + 4	אלגברה לינארית ב'
5 נ'	2 + 4	גיאומטריה אנליטית
4 נ'	2 + 3	מבוא לשיטות תכנות

סמסטר 3		
5 נ'	2 + 4	חשבון דיפרנציאלי ואינטגרלי ג'
5 נ'	2 + 4	אלגברה מודרנית א'
4 נ'	2 + 3	אנליזה נומרית
4 נ'	2 + 3	מבני נתונים

סמסטר 4		
5 נ'	2 + 4	משוואות דיפרנציאליות
4 נ'	2 + 3	פונקציות מרוכבות
4 נ'	2 + 3	הסתברות וסטטיסטיקה

מס' נ'	ש + ת	
נ' 5	2 + 4	תכנון וניתוח אלגוריתמים
נ' 2	2	סדנא

סמסטר 5

נ' 4	4	משוואות דיפרנציאליות חלקיות
נ' 5	2 + 4	שיטות במתמטיקה שימושית
נ' 4	4	אופטימיזציה

סמסטר 6

נ' 5	2 + 4	שיטות נומריות מעשיות
------	-------	----------------------

6 קורסי בחירה (24 נקודות) בסמסטרים 5-6 מתוך רשימת קורסי הבחירה שתפרסם מדי שנה.

מסלול מתמטיקה טהורה

קורסי חובה

סמסטר 1

נ' 5	2 + 4	חשבון דיפרנציאלי ואינטגרלי א'
נ' 5	2 + 4	אלגברה לינארית א'
נ' 5	2 + 4	מתמטיקה דיסקרטית
נ' 4	2 + 4	מבוא למדעי מחשב

סמסטר 2

נ' 5	2 + 4	חשבון דיפרנציאלי ואינטגרלי ב'
נ' 5	2 + 4	אלגברה לינארית ב'
נ' 5	2 + 4	גיאומטריה אנליטית
נ' 4	2 + 3	מבוא לשיטות תכנות

סמסטר 3

נ' 5	2 + 4	חשבון דיפרנציאלי ואינטגרלי ג'
נ' 3	2 + 2	מבוא לתורת הקבוצות
נ' 5	2 + 4	אלגברה מודרנית א'
נ' 4	2 + 3	אנליזה נומרית
נ' 2	2	סדנא

סמסטר 4

מס' נ'	ש + ת	
5 נ'	2 + 4	משוואות דיפרנציאליות
5 נ'	2 + 4	טופולוגיה
4 נ'	2 + 3	פונקציות מרוכבות
5 נ'	2 + 4	אלגברה מודרנית ב'
4 נ'	2 + 3	הסתברות וסטטיסטיקה

סמסטר 5

4 נ'	4	נושאים נבחרים בגיאומטריה
4 נ'	4	מבוא לאנליזה פונקציונלית
2 נ'	2	סמינריון

סמסטר 6

4 נ'	4	קורס מתקדם באנליזה
------	---	--------------------

קורסי בחירה

- 5 קורסי בחירה במתמטיקה = 20 נ'
- 2 קורסי בחירה חופשיים = 6 נ' (לרבות קורסים בחוג למתמטיקה)

המסלול הדו-חוגי

קורסי חובה

סמסטר 1

5 נ'	2 + 4	חשבון דיפרנציאלי ואינטגרלי א'
5 נ'	2 + 4	אלגברה לינארית א'
5 נ'	2 + 4	מתמטיקה דיסקרטית
4 נ'	2 + 4	מבוא למדעי מחשב

סמסטר 2

5 נ'	2 + 4	חשבון דיפרנציאלי ואינטגרלי ב'
5 נ'	2 + 4	אלגברה לינארית ב'
5 נ'	2 + 4	גיאומטריה אנליטית

במסלול זה רשאים התלמידים ללמוד את הקורסים של שנה א' ביותר מאשר שני סמסטרים. בנוסף ילמדו (ברגע שימלאו את דרישות הקדם) את הקורסים הבאים:

מס' נ'	ש + ת	
5 נ'	2 + 4	חשבון דיפרנציאלי ואינטגרלי ג'
5 נ'	2 + 4	משוואות דיפרנציאליות

מס' נ'	ש + ת	
נ' 3	2 + 2	מבוא לתורת הקבוצות
נ' 4	2 + 3	פונקציות מרוכבות
נ' 5	2 + 4	אלגברה מודרנית א'
נ' 4	4	קורס בחירה במתמטיקה

* תלמידים שהחוג השני שלהם הוא מדעי המחשב יהיו פטורים מללמוד את הקורס "מבוא למדעי המחשב", ובמקומו יצטרפו ללמוד קורס בחירה נוסף במתמטיקה.

בכל עניין הנוגע לתקנות הלימודים בחוג ובכל קביעה הקשורה לתכנית הלימודים, עומדים לרשות התלמידים יועצים מבין חברי החוג.

תכניות דו-חוגיות מתואמות

חובתם של התלמידים הלומדים באחת מהתכניות הדו-חוגיות המתואמות להתייעץ עם יועצי שני החוגים לפני שהם בונים את מערכת השעות, ולא להסתפק רק בהרשמה האלקטרונית.

המסלול הדו-חוגי: תכנית מתואמת עם החוג לסטטיסטיקה

הפרטים המיוחדים ביחס לתכנית זו נוגעים לקורסים של החוג לסטטיסטיקה בלבד. הפירוט מופיע בשנתון בפרק של החוג לסטטיסטיקה.

המסלול הדו-חוגי: תכנית מתואמת עם החוג לכלכלה

קורסי חובה

סמסטר 1

מס' נ'	ש + ת	
נ' 5	2 + 4	חשבון דיפרנציאלי ואינטגרלי א'
נ' 5	2 + 4	אלגברה לינארית א'
נ' 5	2 + 4	מתמטיקה דיסקרטית
נ' 4	2 + 4	מבוא למדעי מחשב

סמסטר 2

נ' 5	2 + 4	חשבון דיפרנציאלי ואינטגרלי ב'
נ' 5	2 + 4	אלגברה לינארית ב'
נ' 5	2 + 4	גיאומטריה אנליטית

במסלול זה רשאים התלמידים ללמוד את הקורסים של שנה א' ביותר מאשר שני סמסטרים. בנוסף ילמדו (לאחר שימלאו את דרישות הקדם) את הקורסים הבאים:

סמסטר 3

נ' 5	2 + 4	חשבון דיפרנציאלי ואינטגרלי ג'
------	-------	-------------------------------

מס' נ'	ש + ת	
5 נ'	2 + 4	משוואות דיפרנציאליות
3 נ'	2 + 2	מבוא לתורת הקבוצות
5 נ'	2 + 4	אלגברה מודרנית א'

קורסי בחירה

16 נ"ז (בשני החוגים) מתוך הקורסים בפקולטה למדעים והוראתם או בפקולטה למדעי החברה, אשר יכילו לפחות 4 נ"ז בכל אחת משתי הפקולטות. קורסי הבחירה האלה יהיו טעונים אישור של יועצי התואר הראשון בשני החוגים. יודגש כי מומלץ שלפחות חלק מקורסים אלה יהיו מתוך אלה המוצעים על ידי החוג למתמטיקה או החוג לכלכלה.

בחוג למתמטיקה התלמידים רשאים לבחור קורסים מתוך קורסי החובה במדעי המחשב. בחוג לכלכלה קורסי בחירה אלו הינם בנוסף לקורסי בחירה בכלכלה, לפי תוכנית הלימודים המקובלת.

תלמידים שסיימו את לימודיהם בתכנית ויצברו לפחות 60 נ"ז בפקולטה למדעים והוראתם או בחוגים המעניקים תואר B.Sc. – יקבלו תואר B.Sc.

בכל עניין הנוגע לתקנות הלימודים בחוג ובכל בעיה הקשורה לתכנית הלימודים, עומדים לרשות התלמידים יועצים מבין חברי החוג.

המסלול הדו-חוגי: תכנית מתואמת עם החוג למערכות מידע ניהוליות (B.Sc.)

קורסי חובה

1 סמסטר

מס' נ'	ש + ת	
5 נ'	2 + 4	חשבון דיפרנציאלי ואינטגרלי א'
5 נ'	2 + 4	אלגברה לינארית א'
5 נ'	2 + 4	מתמטיקה דיסקרטית
4 נ'	2 + 4	מבוא למדעי מחשב

2 סמסטר

5 נ'	2 + 4	חשבון דיפרנציאלי ואינטגרלי ב'
5 נ'	2 + 4	אלגברה לינארית ב'
5 נ'	2 + 4	גיאומטריה אנליטית

במסלול זה רשאים התלמידים ללמוד את הקורסים של שנה א' ביותר מאשר שני סמסטרים. בנוסף ילמדו (לאחר שימלאו את דרישות הקדם) את הקורסים הבאים:

סמסטר 3

מס' נ'	ש + ת	
5 נ'	2 + 4	חשבון דיפרנציאלי ואינטגרלי ג'
5 נ'	2 + 4	משוואות דיפרנציאליות
3 נ'	2 + 2	מבוא לתורת הקבוצות
4 נ'	2 + 3	פונקציות מרוכבות או מבני נתונים*
5 נ'	2 + 4	אלגברה מודרנית א'
4 נ'	4	קורס בחירה

* לתלמידי התכנית המתואמת תינתן הרשות להחליף את המקצוע "פונקציות מרוכבות" במקצוע "מבני נתונים". זאת במידה ולא למדו את הקורס "מבני נתונים" במסגרת החוג למערכות מידע ניהוליות.

** תלמידי התכנית המתואמת יוכלו, בהסכמת יועצי החוג למערכות מידע ניהוליות, ללמוד בתור קורסי בחירה הנדרשים מהם בחוג למערכות מידע ניהוליות קורסים בחוג למתמטיקה אשר יוכרו ע"י החוג למערכות מידע ניהוליות כרלבנטיים לנושאים בהם עוסק חוג זה. כאלה הם למשל הקורסים "מבני נתונים" ו"תכנון וניתוח אלגוריתמים". לכן, אופציה לתלמיד שאינו רוצה לוותר על הקורס "פונקציות מרוכבות" היא לקחת את "מבני נתונים" כקורס בחירה בחוג למערכות מידע ניהוליות.

*** תלמידים שיבחרו באפשרות של "מבני נתונים" במקום "פונקציות מרוכבות", יורשו לקחת כקורס הבחירה בו הם חייבים בחוג למתמטיקה את הקורס "תכנון וניתוח אלגוריתמים".

התכנית למצויינות

התכנית למצויינות מורכבת מלימודים הניתנים לכלל הסטודנטים בחוג ולימודים המיוחדים לתכנית, לפי הפירוט שלהלן:

- קבוצות תירגול ייחודיות לתכנית זו בשני מקצועות חובה.
- קורסים ייעודיים של 2 שש"ס כל אחד בשנה ב'.
- קורסים ייעודיים נוספים בשנה ג'.
- השתתפות חובה במועדון המתמטי.

לצורך הלימודים המיוחדים לעיל ייהנו הסטודנטים מגמישות מסויימת ביחס לקורסי החובה (באישור מרכז התכנית).

התלמידים בתכנית למצויינות יידרשו לשמור על ממוצע ציונים גבוה (85 ומעלה) במהלך לימודיהם.

תנאי מעבר

א. בחוג למתמטיקה, הקורסים מסתיימים בבחינה לפי תנאים עליהם מודיע המרצה של הקורס בתחילתו. הציון "עובר" בכל הקורסים הוא 55. בהתאם לתקנון הכללי-

אוניברסיטאי תלמיד לא יקבל תעודת בוגר אם לא השיג ממוצע ציונים משוקלל של 60 לפחות בכל חוג בו הוא לומד.

ב. בנוסף לאמור בתקנון הלימודים לתואר ראשון באוניברסיטה, יופסקו לימודי תלמיד שנכשל עד סוף שנה א' ב-3 מ-4 המקצועות: חדו"א א'+ב', אלגברה לינארית א'+ב'.

כללים נוספים

א. תלמיד המבקש לקבל פטור מקורסים בחוג על סמך לימודים קודמים ממוסד להשכלה גבוהה אחר או לימודים בחוג אחר באוניברסיטה, יוכל להגיש בקשה זו עד סוף הסמסטר הראשון ללימודיו בלבד, ולפני תחילת תקופת המבחנים של אותו סמסטר.

ב. תלמיד שנרשם לקורס מסויים, ולא עמד בדרישות הקורס, ירשם לו ציון "לא השלים" בתדפיס הציונים.

ג. תלמיד יוכל לחזור על קורס לשם שיפור ציון בתנאי שזה אינו קורס של שנה א'. ניתן לשפר ציון בקורס של שנה א' רק בתנאי שהתלמיד לא שמע קורס מתקדם המסתמך על קורס זה.

ד. כל קורסי הבחירה יהיו בדרג 3.

ה. תלמיד שסיים קורס בדרג 3 הניתן גם כקורס בדרג 4 בציון 60 לפחות והממשיך בלימודים לתואר שני, ניתן יהיה, על פי שיקול היועץ לתואר שני, להכיר בקורס כמילוי חובת בחירת קורס יסוד בתחום מסויים, ובמקום זאת לקחת קורס אחר במתמטיקה על פי שיקול היועץ לתואר שני.

ו. בנוסף לדרישות החוג, חייב התלמיד להשלים את כל החובות הכלל-אוניברסיטאיים שלו, ובכלל זה להשלים את לימודיו לקראת התואר בלא יותר משש שנים. אם לא יסיים את לימודיו בפרק זמן זה, יופסקו לימודיו.

ז. תלמידים הלומדים לקראת תעודת הוראה במתמטיקה במסגרת החוג לחינוך מתמטי או ב"א בהתמחות במתמטיקה במסגרת החוג ללמידה, הוראה והדרכה (בפקולטה לחינוך), חייבים ללמוד שניים מתוך ארבעת הקורסים הבאים: תולדות המתמטיקה, תורת המספרים, יסודות המתמטיקה ויסודות הגיאומטריה. נדרש ציון ממוצע של 70 לפחות בשני הקורסים, ולא פחות מציון 60 בכל קורס.

ח. הקורסים בחוג למתמטיקה פתוחים לכל סטודנט העומד בדרישות, כפוף לאפשרויות החוג.

הלימודים לתואר שני (M.Sc.)

יו"ר הוועדה החוגית ללימודים מתקדמים: פרופ' יעקב פתר (פטרזייל)

מבוא

החוג למתמטיקה מקיים תוכניות לתואר השני במתמטיקה טהורה ויישומית ובמתמטיקה עם מדעי המחשב, שמטרתן היא התמחות מקצועית גבוהה. לתואר שני קיימים המסלולים הבאים: מסלול א' עם כתיבת עבודת גמר מחקרית, ומסלול ב' ללא כתיבת עבודת גמר מחקרית ועם לימודים בהיקף מורחב. בשני המסלולים נדרשת בחינת גמר בעל פה.

במסלול עם עבודת גמר מחקרית (תיזה) קיימות המגמות הבאות: מתמטיקה, מתמטיקה למדעי המחשב, מתמטיקה וחינוך (תכנית משותפת עם החוג לחינוך), מתמטיקה למדעי החברה. במסלול ללא כתיבת תיזה קיימות המגמות הבאות: מתמטיקה, מתמטיקה עם מדעי המחשב, מתמטיקה וחינוך.

התואר האקדמי שיוענק בסיום הלימודים בכל המגמות הוא M.Sc. התואר מוענק על בסיס לימודים בקורסים בדרג 4, לימודי השלמה (לפי הצורך), כתיבת עבודת גמר מחקרית + בחינת גמר במסלול א' ועמידה בבחינת גמר במסלול ב'.

דרישות קבלה

הקבלה ללימודים בחוג מותנית בציוני המועמד בתואר הראשון (ציון סופי משוקלל 80 לפחות), ובהחלטת הוועדה ללימודים מתקדמים של החוג. (הקבלה למגמה "מתמטיקה וחינוך" מותנית גם באישור החוג לחינוך).

קבלה למסלול א'

1. במגמת "מתמטיקה" ובמגמת "מתמטיקה עם מדעי המחשב":

תלמיד המתקבל ללימודי תואר שני ללא תנאים מוקדמים, לאחר שסיים לימודי תואר ראשון בציון 85 ומעלה, יוכל להתקבל מיד עם הרשמתו כתלמיד מוסמך מן המניין במסלול א'. יהיה עליו למצוא מנחה לעבודת הגמר תוך שנה מתחילת לימודיו לתואר. שאר התלמידים יתחילו את לימודיהם במסלול ב' וההחלטה על מעבר למסלול א' תיעשה לאחר 2 סמסטרים. על מנת להתקבל למסלול א' במגמות אלו חייב התלמיד להשיג ציון ממוצע של 85 לפחות ב-18 שש"ס בלימודיו ולקבל הסכמה בכתב של מנחה לעבודת הגמר המחקרית.

2. במגמת "מתמטיקה וחינוך":

ההחלטה על המסלול (א' או ב') מתבצעת עם הקבלה ללימודים. תלמיד במגמה זו במסלול א' המעוניין לכתוב עבודת גמר מחקרית במתמטיקה יידרש לקבל ציון 85 ומעלה בלפחות 10 שש"ס ולקבל הסכמה בכתב של מנחה לעבודת הגמר המחקרית.

תלמידים שלא יעמדו בתנאי הקבלה למסלול א' ימשיכו את לימודיהם במסלול ב'.

דרישת שפה

מועמד בעל תואר ראשון ממוסד מוכר להשכלה גבוהה ששפת ההוראה בו אינה עברית, חייב לעמוד בבחינת ידע בעברית ברמה הנדרשת על-ידי האוניברסיטה, כתנאי לקבלתו ללימודים.

מסלול א' (עם כתיבת עבודת גמר מחקרית – תיזה)

1. מגמת מתמטיקה

מגמה זו מיועדת לבוגרים בעלי השכלה מתמטית ברמת מסיימי המסלול החד-חוגי בלימודי תואר ראשון. תלמידים אחרים המעוניינים להירשם למסלול זה יחויבו, במידת הצורך, בלימודי השלמה על-פי החלטת הוועדה ללימודים מתקדמים של החוג.

הלימודים במגמה הזאת יכללו קורסי יסוד כדלקמן:

תחום א' (אנליזה): אנליזה פונקציונלית, משוואות דיפרנציאליות חלקיות, תורת האופרטורים, אנליזה הרמונית או קורסים אחרים כפי שייקבעו מעת לעת.

תחום ב' (אלגברה): תורת החוגים, אלגברה קומוטטיבית, אלגברה הומולוגית, אלגבראות לי או קורסים אחרים כפי שייקבעו מעת לעת.

תחום ג' (גיאומטריה/טופולוגיה): גיאומטריה דיפרנציאלית, טופולוגיה דיפרנציאלית, טופולוגיה אלגברית, חבורות לי או קורסים אחרים כפי שייקבעו מעת לעת.

היקף הלימודים: 8 קורסים (4 שש"ס כל אחד) + 2 סמינרים (2 שש"ס כל אחד), לפי הפירוט הבא:

3 קורסי יסוד, אחד מכל מכל תחום דלעיל.

5 קורסי בחירה (בין אלה יכולים להימנות גם קורסי יסוד אשר לא נכללו בסעיף הקודם).

2 סמינרים מתקדמים.

סה"כ: 36 שש"ס.

ראה הנחיות לגבי כתיבת עבודת התיזה בהמשך.

2. מגמת מתמטיקה עם מדעי המחשב (עם כתיבת עבודת גמר מחקרית – תיזה)

מטרתה הייחודית של התכנית היא להכשיר אנשי מקצוע בעלי מיומנות גבוהה במתמטיקה עיונית ויישומית בשילוב עם מדעי המחשב. מגמה זו מיועדת לבוגרים בעלי השכלה מתמטית ברמת מסיימי המסלול החד-חוגי במתמטיקה עם לימודי מחשב. תלמידים אחרים המעוניינים להירשם למסלול זה יחויבו, במידת הצורך, בלימודי השלמה על-פי החלטת הוועדה ללימודים מתקדמים של החוג.

היקף הלימודים: 8 קורסים (4 שש"ס כל אחד) + 2 סמינרים (2 שש"ס כל אחד), לפי הפירוט הבא:

2 קורסים במתמטיקה עיונית,

1 קורס בחירה במתמטיקה יישומית,

- 3 קורסים במדעי המחשב,
 1 קורס בחירה במתמטיקה עיונית או יישומית,
 1 קורס בחירה במתמטיקה יישומית או מדעי המחשב,
 2 סמינרים.
 סה"כ: 36 שש"ס.

כמו כן, תלמיד מסלול מתמטיקה עם מדעי המחשב יהיה חייב בקורס ביסודות התיאורטיים במדעי המחשב, עפ"י קביעת יועץ מבין חברי הוועדה ללימודים מתקדמים, במידה וקורס כזה לא נכלל במסגרת לימודיו לתואר ראשון.
 ראה הנחיות לגבי כתיבת עבודת התיזה בהמשך.

3. מגמת מתמטיקה וחינוך (עם כתיבת עבודת גמר מחקרית – תיזה)

מגמה זו מיועדת לבוגרים בעלי השכלה מתמטית ברמת מסיימי המסלול הדו-חוגי במתמטיקה לפחות. תלמידים אחרים המעוניינים להירשם למסלול זה יחויבו, במידת הצורך, בלימודי השלמה על-פי החלטת הוועדה ללימודים מתקדמים של החוג.

היקף הלימודים: התלמידים חייבים לעמוד בדרישות המתפרסמות על-ידי החוג לחינוך וכן בדרישות הבאות במתמטיקה:

4 קורסים מתקדמים במתמטיקה (4 שש"ס כל אחד). לפחות 3 מבין הקורסים חייבים להשתייך לתחומים שונים מבין התחומים הבאים: אנליזה, אלגברה, גיאומטריה/טופולוגיה, מדעי המחשב.

1 סמינר מתקדם במתמטיקה (2 שש"ס).

סה"כ: 18 שש"ס במתמטיקה.

שאר החובות במגמה זו ייקבעו על-פי דרישות החוג לחינוך.

ראה הנחיות לגבי כתיבת עבודת התיזה בהמשך.

4. מגמת מתמטיקה למדעי החברה (עם כתיבת עבודת גמר מחקרית – תיזה)

מגמה זו פתוחה לבוגרי מתמטיקה או לבוגרי אחד ממקצועות מדעי החברה. המגמה מיועדת לתלמידים המעוניינים לשלב מחקר מתמטי עם מחקר בתחום מדעי החברה, ואשר קיבלו הסכמת הנחייה ממנחה נוסף מתחום מדעי החברה. תכנית הלימודים תקבע באופן אישי לכל תלמיד בהיקף של 36 שש"ס. בעלי תואר ראשון שלא במתמטיקה יתקבלו לתכנית לימודי השלמות לקראת הצגת מועמדות לתואר שני. תכנית ההשלמות יכולה לכלול עד 40 נק' מלימודי תואר ראשון. עם סיום תכנית הלימודים על פי הדרישות יוכל התלמיד להירשם ללימודי תואר שני.

עבודת גמר מחקרית (תיזה)

כל תלמיד במסלול א' (עם תיזה) חייב בכתיבת עבודת גמר מחקרית. את המנחה לעבודה זו הוא חייב לבחור עד סוף השנה הראשונה ללימודיו לתואר שני. תוך 3 סמסטרים מתחילת הלימודים חייב התלמיד לקבל אישור לנושא עבודת התיזה. הנחיית עבודת תיזה במתמטיקה

או מדעי המחשב נעשית בידי חברי סגל מהחוג למתמטיקה ומהחוג למדעי המחשב. אפשרית הנחייה משותפת עם מומחה במדעי המחשב מחוץ לאוניברסיטה באישור יו"ר הוועדה החוגית ללימודים מתקדמים ודיקן ללימודים מתקדמים. הנחיית עבודות תיזה ב "מתמטיקה למדעי החברה" נעשית במשותף בידי חברי סגל החוג למתמטיקה עם חברי סגל מחוג מתאים אחר במדעי החברה.

הנחיית עבודת תיזה במגמה "מתמטיקה וחינוך" נעשית בידי חבר סגל מן החוג למתמטיקה ו/או מן החוג לחינוך. במקרה זה עבודת התיזה יכולה להיות לפי אחת מהאפשרויות הבאות:

1. עבודה במתמטיקה.
2. עבודה בחינוך מתמטי.

מסלול ב' (ללא כתיבת עבודת גמר מחקרית – תיזה)

1. מגמת מתמטיקה

היקף הלימודים: 10 קורסים (4 שש"ס כל אחד) + 3 סמינרים (2 שש"ס כל אחד) לפי הפירוט הבא:

6 קורסי יסוד במתמטיקה עיונית, שניים בכל אחד משלושת התחומים: אנליזה, אלגברה, גיאומטריה/ טופולוגיה (כפי שהוגדרו במסלול א').

2 קורסים במתמטיקה יישומית, כפוף לאישור הוועדה ללימודים מתקדמים.

2 קורסי בחירה ברמת תואר שני מכלל הקורסים המוצעים בחוג.

3 סמינרים מתקדמים.

סה"כ: 46 שש"ס.

כמו כן, על הסטודנט לעמוד בבחינת גמר בעל-פה. חומר הבחינה יהיה קשור לחומר הנלמד וייקבע על-ידי הוועדה החוגית ללימודים מתקדמים והבוחנים בתיאום עם התלמיד.

2. מגמת מתמטיקה עם מדעי המחשב

היקף הלימודים: 10 קורסים (4 שש"ס כל אחד) + 3 סמינרים (2 שש"ס כל אחד) לפי הפירוט הבא:

3 קורסי יסוד במתמטיקה עיונית, אחד בכל אחד משלושת התחומים: אנליזה, אלגברה, גיאומטריה/ טופולוגיה (כפי שהוגדרו במסלול א').

1 קורס במתמטיקה יישומית, כפי שהוגדר לעיל.

4 קורסים מתקדמים במדעי המחשב.

2 קורסי בחירה שאחד מהם לפחות במתמטיקה טהורה או יישומית ואחד מהם לפחות במדעי המחשב או מתמטיקה יישומית.

1 סמינר במתמטיקה עיונית או יישומית.

2 סמינרים במדעי מחשב.

סה"כ: 46 שש"ס.

כמו כן, על הסטודנט לעמוד בבחינת גמר בעל-פה. חומר הבחינה יהיה קשור לחומר הנלמד וייקבע על-ידי הוועדה החוגית ללימודים מתקדמים והבוחנים בתיאום עם התלמיד.

3. מגמת מתמטיקה וחינוך (ללא כתיבת עבודת גמר מחקרית – תיזה)

היקף הלימודים: במתמטיקה – 22-26 שש"ס, כשיתר התכנית – עד היקף 44-48 שש"ס בסך הכל הינה בחוג לחינוך. פירוט הדרישות במתמטיקה הוא:

הלימודים יכללו 5-6 קורסים וסמינר אחד. תוכנית הלימודים תורכב לכל תלמיד מקורסים בתחומים השונים של המתמטיקה, באישור היועץ. התלמיד יידרש לכתוב 3 עבודות סמינריוניות במתמטיקה או חינוך, כשבכל חוג – לפחות עבודה סמינריונית אחת (ההחלטה באיזה תחום תיכתב העבודה הסמינריונית השלישית היא בידי התלמיד).

הדרישות בחינוך מפורטות בידיעון החוג.

כמו כן, על הסטודנט לעמוד בבחינת גמר בעל-פה, משולבת במתמטיקה וחינוך. חומר הבחינה ייקבע לכל תלמיד על-ידי ועדת ה"מוסמך" בשני החוגים.

מעבר למסלול א' במגמה זו: תלמיד המעוניין לעבור למסלול א' (עם תיזה) יחליט באיזה מן החוגים יכתוב את עבודת התיזה, ויקבל אישור בכתב מאחד ממרצי החוג (מתמטיקה או חינוך) על הסכמתו להנחיה. בנוסף – יידרש התלמיד לעמוד בדרישות המעבר של החוג שבו יכתוב את עבודת התיזה. אם החוג הנבחר הוא מתמטיקה – יידרש התלמיד לציין 85 ומעלה בלפחות 10 שש"ס.

הציון הסופי

ציון סופי במסלול א':

במגמת "מתמטיקה" ו"מתמטיקה ומדעי המחשב" יחושב הציון הסופי כך:

50% – ממוצע משוקלל של ציוני הקורסים והסמינרים (בהתחשב במספר השעות).
50% – ציון עבודת הגמר המחקרית, כאשר 40% נקבעים על סמך דוחות השיפוט ו-10% ציון הבחינה בעל-פה (ההגנה על התיזה).

במגמת "מתמטיקה וחינוך" יחושב הציון הסופי כך:

32% – ממוצע משוקלל של ציוני הקורסים והסמינרים (בהתחשב במספר השעות) במתמטיקה.
32% – ממוצע משוקלל של ציוני הקורסים והסמינרים (בהתחשב במספר השעות) בחינוך.
36% – ציון עבודת הגמר המחקרית, לפי הפירוט הבא:
תיזה במתמטיקה – 30% נקבעים על סמך שיפוט עבודת הגמר המחקרית ו-6% ציון הבחינה בעל-פה.
תיזה בחינוך – 36% שיפוט עבודת הגמר.

במגמה "מתמטיקה למדעי החברה" (מסלול א') שיטת החישוב של הציון תקבע על פי תכנית הלימודים שנקבעה לתלמיד ובכפוף לתקנון לימודי תואר שני.

בכל המגמות – ציון המעבר המינימלי לעבודת גמר מחקרית הוא 76 (ממוצע ציוני השופטים).

ציון סופי במסלול ב':

בכל המגמות פרט למגמה "מתמטיקה וחינוך", יחושב הציון הסופי כך:

70% – ממוצע משוקלל של ציוני הקורסים והסמינרים (בהתחשב במספר השעות) במתמטיקה.
30% – בחינת גמר.

במגמת "מתמטיקה וחינוך" יחושב הציון הסופי כך:

35% – ממוצע משוקלל של ציוני הקורסים והסמינרים (בהתחשב במספר השעות) במתמטיקה.
35% – ממוצע משוקלל של ציוני הקורסים והסמינרים (בהתחשב במספר השעות) בחינוך.
30% – בחינת גמר.

בכל המגמות – ציון המעבר המינימלי לבחינת גמר הוא 76.

כללים נוספים

1. בהתאם לתקנון האוניברסיטאי:
 - א. ציון המעבר בכל הקורסים הוא 60.
 - ב. בכדי לעבור משנה א' לשנה ב' – הציון הממוצע של התלמיד חייב להיות 65 לפחות.
2. תלמיד תואר ראשון שסיים קורס בדרג 3 הניתן גם כקורס בדרג 4 בציון 60 לפחות והממשיך בלימודים לתואר שני, ניתן יהיה, על פי שיקול היועץ לתואר שני, להכיר בקורס כמילוי חובת בחירת קורס יסוד בתחום מסוים ובמקום זאת לקחת קורס אחר במתמטיקה, על פי שיקול היועץ לתואר שני.
3. תכנית הלימודים המחייבת את התלמיד היא התכנית המתפרסמת בשנתון שבה החל את לימודי התואר בחוג וכן בהודעות ובחוזרים המתפרסמים בנדון.
4. בקורסי הבחירה ובסמינרים יש מגבלות על מספר התלמידים הנרשמים. המכסה המותרת בהם מתפרסמת על-ידי מזכירות החוג מידי שנה.
5. משך הלימודים הנורמטיבי במסלול א' הוא עד 3 שנים ובמסלול ב' עד שנתיים.
6. ניתן לערער על ציון בחינת גמר במסלול ב' תוך שבועיים מיום פרסום הציון. הערעור יהיה מנומק ויוגש ליו"ר הוועדה ללימודים מתקדמים בכתב. לא יתקבלו ערעורים בעל-פה. יו"ר הוועדה החוגית ללימודים מתקדמים יפרסם את החלטתו תוך שלושה שבועות מיום קבלת הערעור בכתב. החלטתו תהיה סופית ועליה לא ניתן לערער.

לימודים לקראת תואר שלישי (Ph.D.)

בחוג למתמטיקה מתקיימים לימודים לתואר שלישי (ד"ר לפילוסופיה) בתחומים שונים של המתמטיקה. תנאי הקבלה הם בהתאם לתקנון לימודי תואר שלישי. תכנית הלימודים של כל תלמיד תכלול בדרך כלל 4 קורסים מתקדמים. לפי הצורך יידרש התלמיד ללמוד גם קורסי השלמה. התלמיד יידרש לבצע מחקר מקורי אשר יסתיים בכתיבת עבודת ד"ר.

המנחה (או הוועדה המנחה) של התלמיד יקבע את תכנית הלימודים שלו. הוועדה החוגית ללימודים מתקדמים תאשר את התכנית והיקפה. הוועדה רשאית להטיל על התלמיד חובת בחינה (בכתב או בעל-פה) בשיעורים שהתלמיד נדרש להשתתף בהם.

קיימת אפשרות להתמחות בכל תחומי המתמטיקה: אנליזה, אלגברה, גיאומטריה, לוגיקה, קומבינטוריקה וכו'.

ניתן לקבל את רשימת חברי הסגל ותחומי ההתמחות העיקריים שלהם במזכירות החוג ובאתר האינטרנט: <http://math.haifa.ac.il>

קיימות אפשרויות שונות לתעסוקה בחוג ולמילגות. המעוניינים מתבקשים לפנות למזכירות החוג.

מסלול ישיר לדוקטורט

מסלול לימודים זה מיועד לתלמידים מצטיינים שיש ברצונם, במידה רבה של וודאות, להמשיך ברצף לקראת לימודי דוקטורט ושהחוג רואה בהם מועמדים אפשריים ללימודי תואר שלישי. את תנאי הקבלה ומבנה הלימודים ניתן למצוא בתקנון לימודי התואר השני והשלישי בשנתון זה, או באתר האינטרנט של הרשות ללימודים מתקדמים.

פעילויות מתמטיות בחוג

הקולוקויום במתמטיקה וסמינרים

בימי שלישי בשעה 16:00, מתקיים קולוקויום במתמטיקה. מתארחים בו מתמטיקאים מישראל ומחוצה לה המרצים על ההתפתחויות האחרונות בתחומי המתמטיקה השונים. על-פי רוב מתקיימת קבלת פנים לאורח ולקהל לפני ההרצאה. כמו כן, מתקיימות בחוג הרצאות בסמינרים תחומיים שונים.

המועדון המתמטי

במסגרת המועדון המתמטי המיועד לכל המעוניין ובמיוחד לסטודנטים, מתקיימת סדרת פגישות העוסקות בנושאים שונים במתמטיקה.

המועדון פועל בשני אופנים במקביל:

◆ אחת לשבועיים מתקיימות הרצאות של אנשי סגל מן האוניברסיטה ומחוצה לה, או של תלמידים מהחוג.

◆ אחת לשבועיים מתקיימת "סדנא" לעבודה במשותף על בעיות (שאינן דורשות ידע מוקדם).

המועדון נערך בימי שלישי, בשעות 12.00-14.00 בחדר הסמינרים של החוג.

נוירוביולוגיה ואתולוגיה

חוג לימודים לתואר M.Sc.

ולימודים לתואר דוקטור בפילוסופיה

ראש החוג: ד"ר קובי רוזנבלום

יו"ר הוועדה החוגית לתואר שני: ד"ר קובי רוזנבלום

יו"ר ועדת הדוקטורט החוגית: ד"ר קובי רוזנבלום

חברי הסגל האקדמי

פרופ' אברהם חיים, פרופ' גל ריכטר לוין.	פרופסור מן המניין:
פרופ' אדי ברקאי, פרופ' אבי קרני, פרופ' גדי קציר.	פרופסור חבר:
ד"ר רפי למפרכט, ד"ר קובי רוזנבלום.	מרצה בכיר:
ד"ר שלמה וגנר*, ד"ר מונא מארון.	מרצה:
ד"ר רחל אנונו, ד"ר דוד מנור, ד"ר דרורית סער, אלינה אלקובי.	חוקר:

* דרגה מוצעת

מזכירות החוג

עוזר מינהלי לראש החוג: גב' יפעת וודיסלבסקי
 בניין רב-תכליתי, קומה 1, חדר 68
 שעות קבלה: ימים א'-ה' בין השעות 10.00-13.00
 טלפון: 04-8288420; פקס: 04-8240339
 כתובת דואר אלקטרוני: ywodislav@univ.haifa.ac.il
 כתובת אתר החוג: <http://neuro-etho.haifa.ac.il>

הלימודים לתואר שני (M.Sc.)

מטרת הלימודים

המסלול המוצע מאפשר לסטודנטים מצטיינים, בוגרי ביולוגיה, מדעי הרפואה או בתחומים אחרים הקרובים במדעי החיים להעמיק ידע עיוני אינטגרטיבי יחד עם הכשרה מעשית אינטנסיבית במחקר בתחום הנירוביולוגיה והאתולוגיה (התנהגות בעלי חיים, והאדם בכללם). הדגש מושם על שילוב הגישה הרדוקציונית – המתאפיינת בניסיון להבין את ההתנהגות כמשקפת עקרונות תפקודיים ומבניים של מערכת העצבים ויחידותיה (עד לרמה התת-תאית), והגישה המתמקדת בניתוח התנהגות בעלי חיים במעבדה או בבית הגידול הטבעי, ועניינה האינטראקציה שבין האורגניזם לבין הבעיות שמעמידה סביבתו, מתוך הנחה שמאפייני ומבני המערכת העצבית יתבטאו ברפרטואר ההתנהגותי. דגש מיוחד מושם על מחקר בין-תחומי, החל משימוש בשיטות מולקולאריות מתקדמות ועד לשימוש בסרוקי מוח, שמטרתו בחינת התרומה של רמות ארגון עצביות וסביבתיות שונות להתנהגות בעלי חיים והאדם.

בנוסף התוכנית מתמקדת בהבנת התהליכים הביולוגיים העומדים בבסיס תהליכי למידה וזיכרון.

התוכנית תאפשר לסטודנטים להשתלב במחקר מתקדם (Ph.D.) או בתעשיות הביוטכנולוגיה והתרופות בתחום הנירוביולוגיה והביולוגיה.

תנאי קבלה

1. לתוכנית יתקבלו בוגרי תואר ראשון בביולוגיה, מדעי הרפואה או בתחומים הקרובים במדעי החיים ממוסד מוכר להשכלה גבוהה בארץ או בחו"ל (B.Sc.).
2. ציון סופי משוקלל לפחות 80 בכל אחד מהחוגים הנלמדים לתואר ראשון.
3. ראיון אישי בפני ועדת הקבלה החוגית.
4. במידת הצורך ועדת הקבלה תקבע את תוכניות ההשלמה לכל סטודנט בהתאם לרקע האקדמי שלו. סיום לימודי ההשלמה בציון ממוצע 80 הוא תנאי להמשך הלימודים בחוג.
5. מועמד בעל תואר ראשון ממוסד מוכר להשכלה גבוהה, ששפת ההוראה בו אינה עברית, חייב לעמוד בבחינת ידע בעברית ברמה הנדרשת על ידי האוניברסיטה כתנאי לקבלתו ללימודים.

משך הלימודים

משך הלימודים כולל הגשת עבודת התזה הוא שנתיים. התוכנית הינה מרוכזת ודורשת השקעת זמן ומאמץ אינטלקטואלי אינטנסיבי. תלמידי החוג נדרשים למצוא מנחה ולסיים את הצעת התזה עד סוף סמסטר ב' בשנת הלימודים הראשונה.

מבנה הלימודים

הלימודים בתוכנית ל M.Sc. בנירוביולוגיה ואתולוגיה הם במסלול א' בלבד, הכולל עבודה מחקרית ניסויית וכתובת עבודת התיזה.

תוכנית הלימודים כוללת:

- ◆ קורסי חובה המשותפים לכל תלמידי התוכנית בהיקף של 16 שש"ס.
- ◆ השתתפות פעילה בסמינריון מחלקתי הכולל שמיעה והרצאה על עבודת הסמינריון.
- ◆ קורסי בחירה בהיקף של 18 שש"ס בהם ישתתף כל תלמיד בהתייעצות עם המנחה שלו לעבודת התיזה.
- ◆ ביצוע עבודת התיזה שתוגש כחיבור וכהרצאה.
- ◆ השתלמות עזר חובה – "בטיחות במעבדה" – ההשתלמות תינתן במהלך הסמסטר הראשון ללימודים ללא זיכוי שעות.
- ◆ השתלמות עזר חובה – "הסמכה לסטודנטים למחקר בבעלי חיים" – ההשתלמות תינתן במהלך הסמסטר הראשון ללימודים ללא זיכוי שעות.

טבלה מסכמת למבנה הלימודים:

שנה	לימודי חובה (שש"ס)	לימודי בחירה (שש"ס)
א'	16 + 2 סמינריון מחלקתי	4 לפחות
ב'	סמינר חוגי	14
סה"כ	18 שש"ס	18 שש"ס

נוהלי הגשת עבודת התיזה

בתחילת שנת הלימודים יפורסמו תחומי ההתמחות של כל חברי הסגל האקדמי מדרגת מרצה ומעלה. במהלך חופשת הסמסטר הראשון ללימודיו, יחליט התלמיד על הכיוון בו הוא בוחר לבצע את עבודת התיזה. במהלך הסמסטר השני ללימודיו יחל התלמיד בלימוד שיטות העבודה במעבדה בה בחר לבצע את מחקרו, ויבצע ניסויים מקדימים. עד סוף הסמסטר השני ללימודיו, יגיש התלמיד באישור המנחה, הצעת מחקר שתידון בוועדה החוגית לתואר שני.

לאחר אישור ההצעה ע"י הוועדה, יוכל התלמיד להתחיל בביצוע המחקר. במידה והוועדה תדרוש תיקונים, על התלמיד להגיש הצעה מתוקנת. קיימת אפשרות של בחירת שני מנחים בהתאם לאופייה של עבודת התיזה.

מועד הגשת עבודת התיזה לשיפוט הוא שנתיים מיום תחילת הלימודים.

קורסי חובה

שם הקורס

היקף	שיעור	שם הקורס
מעבדה	4 שש"ס	תכנון ניסויים וניתוח תוצאות מדעיות
	4 שש"ס	מבוא לנירוביולוגיה תאית ומולקולרית
	4 שש"ס	מבוא לנירוביולוגיה מערכתית
1 שש"ס	3 שש"ס	מבוא לאתולוגיה
	2 שש"ס	סמינריון מחלקתי
		הכרת נושאי המחקר בנירוביולוגיה
1 שש"ס	17 שש"ס	סה"כ
	18 שש"ס	סה"כ שעות חובה

קורסי בחירה

הסטודנט ירכיב מערכת שעות בהיקף של לפחות 14 שש"ס מתוך הקורסים הניתנים במסגרת שני האשכולות המפורטים להלן: האשכול בנירוביולוגיה והאשכול באתולוגיה. ניתן לקחת עד 4 שש"ס נוספות מתוך מבחר הקורסים הניתנים באוניברסיטה. תוכנית הלימודים תיקבע בהתייעצות ובאישור המנחה בעבודת התיזה. סה"כ היקף קורסי בחירה 18 שש"ס.

חלק מקורסי הבחירה ניתנים בתוכניות נוספות לתואר שני, והתלמידים יוכלו להצטרף אליהם באישור הועדה החוגית לתואר שני ובהסכמת מורי הקורס וראש החוג הרלוונטי. חלק מקורסי הבחירה יוצעו אחת לשנתיים.

אשכול בנירוביולוגיה

שם הקורס

היקף	שיעור	שם הקורס
מעבדה		נירוביולוגיה של מנגנוני למידה וזיכרון
	4 שש"ס	(קורס מתקדם)
	4 שש"ס	דימות המוח: קוגניציה ושפה
	4 שש"ס	נירופיזיולוגיה של תאים ורשתות עצב
	4 שש"ס	מוח האדם תהליכים רגילים וחריגים
	4 שש"ס	שיטות אלקטרופיזיולוגיות בחקר המוח
	4 שש"ס	שיטות מעבדה בביוכימיה של תאי העצב
	2 שש"ס	הנדסה גנטית
	2 שש"ס	נירוביולוגיה התפתחותית

מעבדה	היקף	שם הקורס
	שיעור	
	2 שש"ס	פלסטיות במערכת העצבים
	4 שש"ס	פרוסמינר מוח האדם
	4 שש"ס	נירוביולוגיה של הפרעות במוח

אשכול בהתנהגות

2 שש"ס	שעונים ביולוגיים – אספקטים מולקולריים וסביבתיים
3 שש"ס	מוטוריקה וכתובה תהליכים רגילים וחריגים (סמינר) *
3 שש"ס	למידת מיומנויות, כתב וכתב *
4 שש"ס	נירוביולוגיה של למידה וזיכרון
2 שש"ס	נירואנדוקרינולוגיה
4 שש"ס	סמינר מוח והתנהגות
2 שש"ס	נירוביולוגיה של התנהגות חברתית
	מכניזם מולקולרי של למידת טעם (מעבדה)
	ביופיזיקה מתקדמת של תאים בקליפת מוח הריח (מעבדה)
	חקירה מערכתית ומולקולרית (מעבדה)
	* יינתן לסירוגין בשנים עוקבות

ציון סופי

	ציון סופי יורכב כדלקמן:
30%	ציוני הקורסים והעבודה הסמינריונית.
50%	עבודת התיזה.
20%	בחינת גמר שבמרכזו תחום התמחותו של התלמיד ונושאים המקורבים לתחום אשר ימסרו לתלמיד מראש (הבחינה תיערך בעל-פה).

הלימודים לתואר דוקטור בפילוסופיה (Ph.D.)

יו"ר ועדת הדוקטורט החוגית: ד"ר קובי רוזנבלום

222301-04-01

בחוג לנירוביולוגיה ואתולוגיה מתקיימים לימודים לתואר שלישי (ד"ר).

תוכנית הלימודים מיועדת להכשיר סטודנטים מצטיינים, בוגרי תואר שני תוך שימת דגש על מחקר אינטגרטיבי מהרמה המולקולארית/תאית ועד לרמת הארגון הנירוביולוגי וההתנהגותי.

תוכניות הלימודים והמחקר שמות דגש על מחקר בין-תחומי, החל משימוש בשיטות מולקולאריות וטכנולוגיות מתקדמות דרך שימוש בסורקי מוח ועד אנליזה התנהגותית.

תנאי קבלה

למסלול יתקבלו תלמידים מצטיינים בעלי תואר שני (M.Sc. או תואר מקביל) במסלול עם כתיבת תזה בתחומי מדעי החיים, ביוטכנולוגיה, ביואינפורמטיקה, מדעי הטבע או מדעי הרפואה, בעלי עבודת תזה מאושרת. תלמידים מצטיינים בעלי תואר שני מתחומים אחרים אשר יעמדו בתנאי הקבלה, יחויבו בלימודי השלמה לפי החלטת ועדת הדוקטורט. יתקבלו תלמידים בעלי ציון כללי ממוצע של **85 לפחות לתואר מוסמך**, כאשר הציון על עבודת התזה הוא **86 לפחות** (טוב מאוד). תלמידים שבידם עותק של מאמר שהתפרסם ממחקר המוסמך שלהם או כתב-יד שנשלח לפרסום בכתב-עת מדעי בינלאומי, יזכו לעדיפות.

תכנית המחקר והלימודים

משך תכנית המחקר והלימודים יהיה ארבע שנים. לקבלת התואר "דוקטור לפילוסופיה" ידרשו התלמידים למלא את התנאים הבאים:

א. מנחה ונושא מחקר

קבלה לדוקטורט תלויה בהודעה של המנחה על נכונותו להנחות את הסטודנט ולדאוג לצרכי המחקר שלו. תלמידים העומדים בקריטריונים לקבלה, ידרשו להתקשר עם מנחה פוטנציאלי (חבר סגל בדרגת מרצה בכיר ומעלה עם קביעות באוניברסיטת חיפה) ולסכם על נושא המחקר. לפני הצגת המועמדות, על הסטודנט להגיש תקציר של תכנית המחקר שיכלול הצגה של בעיית המחקר ושל שיטות המחקר העיקריות.

ב. קורסים וסמינריונים

במהלך לימודי הדוקטורט יחויב כל תלמיד בלימודי החובה בהיקף של (8 ש"ס)

- ◆ כתיבה וניסוח מדעיים (אנגלית) (2 ש"ס) – פרופ' לאון בלאושוטיין
- ◆ ניתוח תוצאות מדעיות וסטטיסטיקה למתקדמים (4 ש"ס) – פרופ' עידו יצחקי
- ◆ פילוסופיה של המדעים (2 ש"ס) – ד"ר אביטל פילפל
- ◆ השתתפות בסמינריון החוגי, בו מתארחים מרצים מאוניברסיטאות אחרות בארץ ובחו"ל והתלמידים מציגים את הצעות המחקר שלהם ואת תוצאות המחקרים.

תלמיד יוכל לקבל פטור מאחד או יותר מקורסים הנ"ל אם למד אותם או קורסים מקבילים במהלך לימודיו לתארים אחרים. החלטה על הענקת פטור תתקבל על ידי ועדת הדוקטוראט של החוג.

בנוסף לכך יחויבו התלמידים בלימודי השלמה שיקבעו על ידי ועדת תלמידי הדוקטורט של החוג על פי המלצות המנחה הישיר, זאת על פי תחום המחקר ולימודיהם הקודמים.

ג. תוכנית המחקר ואישורה

- ◆ במהלך השנה הראשונה יהיו התלמידים במעמד של תלמידי מחקר שלב א'. עם הגשת הצעת המחקר ולא יאוחר מסוף שנת הלימודים הראשונה, תמנה הרשות ללימודים מתקדמים, במידת הצורך, ועדה מלווה לכל דוקטורנט על בסיס המלצת הוועדה החוגית. אחד מחברי הוועדה המלווה יהיה מאוניברסיטה אחרת בארץ או בעולם.
- ◆ במהלך השנה הראשונה יכתבו התלמידים את התוכנית המפורטת למחקר הדוקטורט באנגלית בפורמט המקובל של הצעת מחקר לאקדמיה הישראלית, כולל תוצאות ראשוניות. תכנית המחקר תהיה מקורית ובעלת סיכוי סביר לקידום הידע וההבנה בתחום הנחקר.
- ◆ תוכנית המחקר תוצג על-ידי הסטודנט במסגרת הסמינריון החוגי לפני הגשתה לשיפוט.
- ◆ הצעת המחקר תיבדק על-ידי קורא/קוראים חיצוניים או הוועדה המלווה (במידה והוקמה), ותאושר ע"י ועדת הדוקטוראט. לאחר אישור הוועדה החוגית, יעברו הסטודנטים למעמד של תלמידי מחקר שלב ב'.

ד. ביצוע המחקר ודו"ח התקדמות

בתום כל שנה מיום אישור תכנית המחקר יגישו תלמידי המחקר דו"ח התקדמות לוועדה המלווה, החתום ע"י המנחה. אל הדו"ח אפשר לצרף כתיב יד שנשלח לפרסום במידה וקיים.

ה. הגשת עבודת ד"ר לשיפוט

עם סיומו, יסוכם המחקר באחת משתי הדרכים הבאות:

- (1) 3 מאמרים מדעיים לפחות שהתקבלו לפרסום או פורסמו בעיתונות מקצועית ברמה גבוהה, בהם הייתה לתלמיד תרומה משמעותית, הן בתכנון וביצוע הניסויים והן בכתיבתם. ככלל, תרומתו של התלמיד לעבודה תבוא לידי ביטוי בהיותו ראשון ברשימת המחברים. במקרים מיוחדים תאשר הוועדה בקשה מנומקת של המנחה לכלול בעבודה מאמר אחד בו מופיע התלמיד כמחבר לא ראשון. המאמרים יהיו פרקים בעבודת הדוקטורט בהתאם לתקנון הלימודים לתואר שלישי.
- (2) חיבור רגיל. במקרה כזה לא יכלול החיבור יותר ממאה עמודים (לא כולל נספחים). תוצאות מחקרי הדוקטורט יוצגו על-ידי התלמידים בהרצאה סמינריונית.

ו. שיפוט עבודת הד"ר

לאחר אישור הגשת העבודה לשיפוט ע"י הגורמים המוסמכים לכך, תועבר עבודת הדוקטורט לרשות ללימודים מתקדמים להמשך הליך השיפוט בהתאם לתקנון תואר שלישי.

מסלול ישיר לתואר שלישי

222315-04-02

בחוג לנוירוביולוגיה ואתולוגיה מקיים מסלול ישיר לדוקטורט. מסלול זה מיועד לתלמידים מצטיינים בעלי תואר B.Sc. עם ממוצע לפחות 90 בכל אחד מחוגי הלימוד לתואר ראשון. ניתן לעבור למסלול ישיר לדוקטורט בתום השנה הראשונה ללימודי המוסמך, וזה בכפוף לתקנון לימודי תואר שלישי.

תלמידים במסלול הישיר לדוקטורט יידרשו להשלים מכסת קורסים בהיקף של 36 ש"ס. תלמידי המסלול יגישו את הצעת המחקר שלהם לא יאוחר מתחילת הסמסטר הרביעי ללימודיהם.

המעוניינים מתבקשים לפנות למזכירות החוג, טלפון: 04-8288420

המחלקה להוראת המדעים – ביולוגיה

קמפוס אורנים, קריית טבעון

מסלול חד-חוגי לתואר בוגר במדעים (B.Sc.)

ראש המחלקה: ד"ר ניצה מירסקי

חברי הסגל האקדמי

פרופ' שמחה לב-ידון, פרופ' אורי צולר (אמריטוס).	פרופסור מן המניין:
פרופ' מאיר ברוזה (אמריטוס), פרופ' ריקרדו טרומפר, פרופ' גידי נאמן, פרופ' גדי קציר.	פרופסור חבר:
ד"ר רות זליקסון (גמלאית), ד"ר ניצה מירסקי, ד"ר תמר קיסר*, ד"ר אורי שיינס.	מרצה בכיר:
ד"ר רחל בן שלמה, ד"ר ערן גפן, ד"ר יורם גרשמן, ד"ר מלכה הלפרן, ד"ר יורם ירושלמי, ד"ר שי מרקמן, ד"ר אלה פיק.	מרצה:
פרופ' יהודה אסרף, ד"ר יוסי אראל, ד"ר דניאל גטניו, פרופ' אברהם חיים, פרופ' עדו יצחקי, ד"ר אפרים לוינסון, ד"ר דורון מרקל, פרופ' משה ענבר, ד"ר שרה פאר, פרופ' נתן קרין, ד"ר אריה רוזנפלד, ד"ר צביה שפירא.	עמית הוראה:

* דרגה מוצעת

מזכירות המחלקה

מרכזת המחלקה: **גב' חגית הונה**

שעות קבלה: ימים א', ב', ד', ה' בין השעות 10.30-12.00

טלפון: 04-9838819

פקס: 04-9539608

דואר אלקטרוני: hagit_hu@staff.ornanim.ac.il

אתר האינטרנט: <http://www.ornanim.ac.il>

התארים המוענקים

המחלקה להוראת המדעים – ביולוגיה מעניקה תואר בוגר במדעים B.Sc. בביולוגיה במסלול תלת-שנתי. התואר מאפשר המשך לימודים לתואר שני בכל המוסדות להשכלה גבוהה בארץ ובח"ל.

לסטודנטים המעוניינים בתעודת הוראה ניתנת האפשרות לרכוש במסלול ארבע שנתי (B.Sc. + ביולוגיה + תעודת הוראה).

מטרת הלימודים

מטרת הלימודים היא להכשיר תלמידי תואר ראשון בביולוגיה תוך מתן בסיס רחב בכל תחומי הביולוגיה, מהרמה המולקולרית ועד לרמת האקוסיסטמה. מתכונת הלימודים במחלקה משמרת את המסורת שטבע יהושע מרגולין, מחלוצי הוראת מדעי הטבע בארץ, שעיקרה הוא שילוב של לימודי הביולוגיה בשדה ובמעבדה עם הוראתה בכיתה. בנוסף, מהווים לימודי הביולוגיה בסיס נרחב לאלו מבין הסטודנטים המעוניינים בתעודת הוראה.

תנאי קבלה

מתקבלים סטודנטים אשר עמדו בתנאי הקבלה הכלליים של אוניברסיטת חיפה בציון פסיכומטרי גולמי של 530 ו-8 יחידות במדעים בבחינת הבגרות. גיל הקבלה הינו 20 שנה לפחות.

מבנה הלימודים

- א. משך הלימודים לתואר B.Sc. הינו שלוש שנים. משך הלימודים לתואר B.Sc. + תעודת הוראה הינו ארבע שנים, כאשר לימודי ההוראה מתחילים בשנת הלימודים הראשונה.
- ב. נושאי הלימוד המרכזיים במחלקה הם: התא והאורגניזם, ביולוגיה מולקולרית וביוטכנולוגיה, מדעי הצמח, ביוכימיה, מיקרוביולוגיה, אנדוקרינולוגיה, זואולוגיה התפתחותית והשוואתית, פיזיולוגיה סביבתית, אקולוגיה, התנהגות בעלי חיים, ועוד.
- ג. במהלך הלימודים על הסטודנט לצבור 156 נקודות חובה ובחירה.
- ד. סטודנט רשאי לקחת 4 נקודות בחוגים אחרים כקורסי בחירה.
- ה. **בשנה א'** לומד הסטודנט מדעי יסוד הכרחיים לפיתוח השכלה רחבה במדעי החיים, כולל מתמטיקה, פיזיקה, כימיה, אנגלית. בקורסי הזואולוגיה והבוטניקה נחשף הסטודנט להיכרות ראשונה עם ענפי הביולוגיה השונים. מטרתם של הקורסים "מבוא לביולוגיה" ו"אורגניזמים בסביבתם הטבעית" – סיורים שבועיים לבתי גידול שונים" היא להציג את מהות יחסי הגומלין בין היצורים החיים לבין סביבתם, ואת המנגנונים השונים ברמה אורגניזמית, תאית או מולקולרית המאפשרים את החיים, ההתאמות האקולוגיות והאבולוציוניות.

בשנה ב' לומד הסטודנט קשת רחבה של קורסי מבוא במדעי החיים, החל ברמת האורגניזם השלם ועד לרמה של מנגנונים ביוכימיים ומולקולריים. התכנית כוללת קורסים במדעי הצמח, מדעי החי, אקולוגיה, פיזיולוגיה, ביוכימיה, אנדוקרינולוגיה, גנטיקה, ביולוגיה מולקולרית ומיקרוביולוגיה. בשנה זו מתקיים סיור של שבוע ימים לאקוסיסטמה המדברית

ולשונית האלמוגים באילת. סיור כזה, המשלב דיסציפלינות שונות אינו קיים כיום במוסדות אוניברסיטאיים אחרים.

החל מן הסמסטר השני של **שנה ב'** ובמהלך **שנה ג'** לומד הסטודנט נושאים שונים על-פי בחירתו (רוב הקורסים בשלב זה הם לימודי בחירה). הסטודנט יוכל ללמוד מקצועות בחירה על-פי "אשכולות" (מקבצים) בתחום האקולוגיה, הביולוגיה המולקולרית וכיו"ב. הסטודנט יכול גם להשתתף בקורסים בינאוניברסיטאים שונים כגון אלו הניתנים על-ידי המכון הבינאוניברסיטאי באילת. על הסטודנט להיות נוכח בסמינר המחלקתי החושף אותו למחקר ביולוגי עדכני הנערך במעבדות שונות בארץ ובעולם. בשלב זה יכול הסטודנט לבצע עבודת גמר מחקרית (בהיקף של 6 נקודות) בהנחיית אחד ממרצי המחלקה.

תנאי מעבר

- א. סטודנט רשאי להשתתף אך ורק בקורסים שאושרו בייעוץ ושמצויים במערכת האישית שלו.
- ב. תנאי המעבר בכל מקצוע הוא ציון 56 לפחות.
- ג. בהתאם לתקנון האוניברסיטה, סטודנט לא יקבל תעודת בוגר אם לא השיג ממוצע ציונים משוקלל של 60 לפחות.
- ד. סטודנט זכאי לעבור לשנת הלימודים הבאה אם יעמוד בתנאים הבאים: (1) ציוני "עובר" במקצועות הלימוד. (2) ציון משוקלל של 60 לפחות.
- ה. סטודנט אשר לא השלים את חובותיו הלימודיים ביותר מקורס אחד לא יורשה לעבור לשנה"ל הבאה.
- ו. תלמיד אשר נותרו לו חובות לימודיים המסתכמים ביותר מקורס אחד בכל שנת לימודים, יורשה לעלות לשנת הלימודים הבאה, אם ממוצע ציוניו בשאר המקצועות הוא 65 לפחות. תוך כדי מהלך שנת הלימודים עליו להשלים חובות אלה. **לא יורשה תלמיד לדחות מילוי חובות לימודיים ליותר משנת לימודים אחת.**
- ז. לגבי תלמיד אשר לא יעמוד בכל הדרישות (סעיפים ד', ה') – תחליט המחלקה אם ובאילו תנאים הוא יוכל להמשיך את לימודיו.

תכנית הלימודים

שם הקורס	סוג	נקודות זכות
שנה א'		
אנגלית	בהתאם לרמה	0
ספריה – הדרכה	חובה	0
אורגניזמים בסביבתם הטבעית	חובה	6
אצות, פטריות וחזזיות	חובה	2
זואולוגיה של חסרי חוליות	חובה	4
זואולוגיה של בעלי חוליות	חובה	4

שם הקורס	סוג	נקודות זכות
כימיה אורגנית	חובה	5
כימיה כללית ואי אורגנית	חובה	8
מבוא לביולוגיה	חובה	3
מתמטיקה 1	חובה	3
מתמטיקה 2	חובה	2
פיזיקה א'	חובה	5
פיזיקה ב'	חובה	5

שנה ב'

אנגלית	בהתאם לרמה	0
אבולוציה	חובה	2
אנדוקרינולוגיה 1	חובה	2
אקולוגיה 1	חובה	4
ביולוגיה של התא 1	חובה	2
ביוכימיה 1	חובה	9
ביולוגיה מולקולרית 1	חובה	5
ביולוגיה של שמירת טבע	חובה	2
ביוסטטיסטיקה	חובה	4
גנטיקה כללית	חובה	4
מבוא לאימונולוגיה	חובה	2
מטחבים למכוסי זרע	חובה	4
מיקרוביולוגיה כללית	חובה	5
סיוור נגב	חובה	4
פיזיולוגיה כללית 1	חובה	4
שמירת טבע 1	חובה	2

שנה ג' – לימודי חובה

סמינריון מחלקתי		0
ספרייה – הדרכה במאגרי מידע		0

שנה ג' – לימודי בחירה

אימונולוגיה 2		2
אמבריולוגיה כללית והומנית		4
אנטומולוגיה		4

4	אקולוגיה התנהגותית
4	אקולוגיה ימית
4	אקולוגיה כימית
4	אקולוגיה של אוכלוסיות
4	אקולוגיה של רבייה
4	אקופיזיולוגיה
2	ביוטכנולוגיה חקלאית – הלכה ומעשה
2	ביוכימיה 2
4	ביולוגיה התפתחותית
3	ביולוגיה של התא 2
4	ביולוגיה של עופות
2	הבסיס הביולוגי של ההתנהגות
3	הבסיס המולקולרי של מחלת הסרטן
4	הפרדת חלבונים
4	גיאובוטניקה ואקולוגיה של צומח ארץ-ישראל
4	גנטיקה של אוכלוסיות
3	גנטיקה של האדם
3	זואוגיאוגרפיה וביולוגיה של חולייתנים 1
4	זואוגיאוגרפיה וביולוגיה של חולייתנים 2
4	יחסי טפיל-פונדקאי
3	מבוא לביואינפורמטיקה יישומית
3	מבוא להתנהגות בעלי חיים
3	מיקרוביולוגיה סביבתית – פרקים נבחרים
2	מיקרוביולוגיה רפואית
4	נירוביולוגיה
6	עבודת גמר בביולוגיה
4	פיזיולוגיה כללית 2
4	פיזיולוגיה של חרקים
4	פיזיולוגיה של הצמח
4	צמחי תבלין ומרפא
4	צמחים ותרבות האדם
4	ריתמוסים ופוטופריודה בעולם החי
4	רקמות בגוף האדם – מבנה ותפקוד
4	שיטות כמותיות באקולוגיה
2	שמירת טבע 2

4	סדנה: אנדוקרינולוגיה
4	סדנה: אקולוגיה מולקולרית
4	סדנה: ביולוגיה מולקולרית
4	סדנה: ביולוגיה של אגם הכינרת
4	סדנה: חושים והתנהגות
4	סדנה: מגוון מינים
4	סדנה: מיקרוביולוגיה
4	סדנה בין-אוניברסיטאית להאבקה בהר מירון

המחלקה להוראת המדעים - מדעים מדוייקים

קמפוס אורנים, קריית טבעון

מסלול חד-חוגי לתואר בוגר במדעים (B.Sc.)

ומסלול דו-חוגי לתואר בוגר (B.A.)

ראש המחלקה: פרופ' ריקרדו טרומפר

חברי הסגל האקדמי

פרופסור מן המניין: פרופ' אלכסנדר גורדון, פרופ' רפאל יוסטר, פרופ' יאיר קארו, פרופ' שלמה ריזנר.

פרופסור חבר: פרופ' עמוס הרפז (אמריטוס), פרופ' ריקרדו טרומפר, פרופ' וסבולוד (סיווה) לב, פרופ' גלעד ליפשיץ, פרופ' יהושע פיינברג.

מורה בכיר: ד"ר בן-ציון קון.

מרצה: ד"ר זוהר נאור, ד"ר בוריס צ'ורני.

מדריך דוקטור: ד"ר זאב נוטוב, ד"ר אילנה לביא.

עמית הוראה: ד"ר מיכאל גורודצקי, ד"ר עמוס כהן, ד"ר עליזה מאלק, מר בוריס מדבד, ד"ר נתן נצר, ד"ר תמר פז, ד"ר איתן רון.

מזכירות המחלקה

מרכזת המחלקה: גב' **אטי אבני**

שעות קבלה: ימים א'–ה' בין השעות 09.00–12.00

טלפון: 04-9838828

פקס: 04-9539608

דואר אלקטרוני: etti_a@staff.ornanim.ac.il

אתר אינטרנט: <http://www.ornanim.ac.il>

מבנה הלימודים

קיימים במחלקה ארבעה מסלולי לימוד:

1. מסלול חד-חוגי: **מתמטיקה-פיזיקה**, עם תעודת הוראה בשני המקצועות (B.Sc.)
2. מסלול חד-חוגי: **מתמטיקה-מדעי המחשב**, עם תעודת הוראה בשני המקצועות (B.Sc.)
3. מסלול חד-חוגי: **פיזיקה-מדעי המחשב**, עם תעודת הוראה בשני המקצועות (B.Sc.)
4. מסלול דו-חוגי: **מתמטיקה וחוג במדעי הרוח/לימודים כלליים**, עם תעודת הוראה (B.A.)

תנאי קבלה

למחלקה מתקבלים תלמידים אשר נבחנו בבחינת הבגרות במתמטיקה ברמה של 4 יחידות וציונם 70 לפחות (במסלולים הכוללים את מדעי המחשב, 80 לפחות), או תלמידים שנבחנו ברמה של 5 יחידות וציונם 65 לפחות (במסלולים הכוללים את מדעי המחשב, 70 לפחות). יתקבלו גם תלמידים אשר סיימו לימודי מתמטיקה מורחבת במכינה בציון 70 לפחות. כמו כן נדרש ציון פסיכומטרי של 500 נקודות לפחות (במסלולים הכוללים את מדעי המחשב – 550 לפחות).

למסלול מתמטיקה-פיזיקה מתקבלים תלמידים אשר בנוסף לתנאים הקודמים, נבחנו בבחינת הבגרות בפיזיקה ברמה של 5 יחידות וקבלו ציון 65 ומעלה. לחילופין יתקבלו גם תלמידים אשר למדו מקצועות ריאליים ברמה של 5 יחידות לפחות (כגון: כימיה, חשמל, אלקטרוניקה) בבת-יספר עיוניים או מקצועיים או הנדסיים, בהתאם לציוניהם במקצועות אלה, ובהתאם לשיקולי המחלקה.

רשימת שיעורים

מס' השעות (שש"ס)

שנה א'

מתמטיקה

10 (קורס שנתי)	חשבון דיפרנציאלי ואינטגרלי א'
8 (קורס שנתי)	אלגברה לינארית
4	גיאומטריה אנליטית
4 (קורס שנתי)	מתמטיקה דיסקרטית
2	תורת הקבוצות

מקצועות כלליים

8 (קורס שנתי)	אנגלית
---------------	--------

מס' השעות (שש"ס)

פיזיקה

6	מכניקה
6	חשמל ומגנטיות
4	מעבדה בפיזיקה א' – מכניקה
4	מעבדה בפיזיקה א' – חשמל ומגנטיות
2	תורת היחסות המצומצמת

מדעי המחשב

2	הכרת המחשב
4	מבוא למדעי המחשב
4	מדעי המחשב – תכנות
4	מערכות ספרתיות

שנה ב'

מתמטיקה

8 (קורס שנתי)	חשבון דיפרנציאלי ואינטגרלי ב'
4	אלגברה לינארית מתקדמת
3	אלגברה מודרנית א'
4	משוואות דיפרנציאליות
4	מבוא להסתברות
2	סטטיסטיקה
6 (קורס שנתי)	מדעים פיזיקליים (לא למסלול פיזיקה)

פיזיקה

5	מכניקה אנליטית
4	תורת הגלים
4	תרמודינמיקה
4	מבוא לפיזיקה אטומית וגרעינית
4	מעבדה בפיזיקה ב' – אופטיקה וגלים
4	מעבדה בפיזיקה ב' – תרמודינמיקה

מדעי המחשב

6	מבני נתונים ואלגוריתמים
4	ארגון המחשב
3	רשתות תקשורת
4	שיטות בתכנות מתקדם

מס' השעות (שש"ס)

שנה ג'

מתמטיקה

3	מתמטיקה אלמנטרית מורחבת
4 (קורס שנתי)	תורת הפונקציות של משתנה מרוכב
3	אנליזה במרחבים מטריים
2	יסודות הגיאומטריה
4	אלגברה מודרנית ב'
4	תורת המספרים

פיזיקה

4	מכניקה קוונטית 1
4	מכניקה קוונטית 2
4	מעבדה בפיזיקה ג'
2	מבוא למכניקה סטטיסטית
2	סמינר בפיזיקה
3	אסטרופיזיקה
2	תורת היחסות – קורס מתקדם
2	חלקיקים אלמנטריים
4	מצב מוצק

מדעי המחשב

3	תכנות בשפת C
4	מודלים חישוביים
3	מערכות הפעלה
3	אלגוריתמים מתקדמים
3	תורת החישוביות
2	סמינר במדעי המחשב
4	מבוא לבסיסי נתונים

בית הספר למדעי-הים (בהקמה)

ראש בית-הספר: פרופ' צבי בן-אברהם

תחום הכרת הסביבה הימית הפך בשנים האחרונות לאחד ממוקדי העניין במחקר העולמי בשל חשיבותו המדעית, היישומית והשלכותיו הסביבתיות. נושאי המחקר בתחום הם רבים וחובקים תחומי ידע מגוונים אשר משפיעים זה על זה, באופן הדורש גישת מחקר הוליסטית: החל ממבנה קרקעית הים ומה שתחתה, חיפוש מקורות אנרגיה (נפט, גז), דינאמיקה של גוף המים עצמו, שינויי מפלס גלובליים והקשר לתמורות אקלימיות, השפעה על החופים (כגון קריסת מצוקים), התפלת מי ים, ולבסוף – השפעה על הסובב האנושי בהווה ובתקופות ארכיאולוגיות.

ביה"ס למדעי הים ע"ש צ'רני שם לו למטרה להכשיר דור חדש של מדענים, להם תהיה הבנה מדעית מקיפה ועדכנית של מגוון התחומים המרכיבים את המערכת הימית. דור חדש זה יוביל את המחקר הישראלי והעולמי ואף ישתלב בחברות המובילות ויבטיח שהחלטות עתידיות הנוגעות לשימוש בים, מחצביו, סביבתו וחופיו יהיו מבוססים על הבנה כוללת של השלכות המעשים על הסביבות האקולוגיות הימיות.

ביה"ס יקיים שיתוף פעולה במחקר ובהוראה עם חוקרים ממוסדות מחקר כמו המכון לחקר ימים ואגמים והמכון לרפואה ימית (מר"י).

המבנה הארגוני המתוכנן של בית הספר למדעי הים ע"ש צ'רני יכול ארבעה חוגים לתואר שני בשלוש פקולטות לפי הפירוט שלהלן:

1. החוג למדעים גיאוימיים (בהקמה) – הפקולטה למדעים והוראתם.
2. החוג לביולוגיה ימית (בהקמה) – הפקולטה למדעים והוראתם.
3. החוג לציוליציזציות ימיות (חוג קיים) – הפקולטה למדעי הרוח.
4. החוג לאדם, חברה וים (בהקמה) – הפקולטה למדעי החברה.

מזכירות בית-הספר

מרכזת בית-הספר: גב' שרון ליפר

כתובת בית-הספר באינטרנט: <http://marsci.haifa.ac.il>

דואר אלקטרוני: sliper@univ.haifa.ac.il

בניין רב-תכליתי, קומת כניסה, חדר 112

שעות הקבלה: ימים א'-ה', בין השעות 10.00-12.30

טלפון: 04-8288131

פקס: 04-8288267

הפקולטה למשפטים

דיקן: פרופ' עלי זלצברגר

ממלא מקום הדיקן: פרופ' ניבה אלקין-קורן

ראש מינהל הפקולטה: גב' תמרה קרקוביץ

חברי הסגל האקדמי

פרופסור מן המניין: פרופ' יוסף מ' אדרעי, פרופ' ריקרדו בן אוליאל, פרופ' עמנואל גרוס (מומחה).

פרופסור חבר: פרופ' שולמית אלמוג; פרופ' ניבה אלקין-קורן; פרופ' מיכל גל; פרופ' עלי זלצברגר; פרופ' אמנון כרמי (מומחה, אמריטוס); פרופ' מרדכי מירוני; פרופ' מרדכי ראבילו.

מרצה בכיר: ד"ר חאלד גנאים; ד"ר יונתן יובל; ד"ר פניה עוז-זלצברגר; ד"ר דורון מנשה; ד"ר רוני פרי; ד"ר אלכסנדר (סנדי) קדר (שבתון); ד"ר סילביאן קולומבו; ד"ר יחיאל קפלן; ד"ר אמנון רייכמן.

מרצה: ד"ר דניאל בן-אוליאל; ד"ר אורן גול-אייל; ד"ר טל ז'רסקי; ד"ר שגית מור; ד"ר פאינה מילמן-סיון; ד"ר אילן סבן; ד"ר עומר קמחי; ד"ר ארנה רבינוביץ-עיני; ד"ר נויה רימלט (שבתון); ד"ר יאיר שגיא; ד"ר אבישלוס תור.

עמיתי הוראה: ד"ר מוסא אבו רמדאן; ד"ר ש"י אדמוני; ד"ר יהודה אדר; מר אבשלום אומסי, רו"ח; ד"ר יריב אילן; ד"ר אורנה אליגון-דר; גב' רוחמה אלעד-ירוס; מר רמי אמיר, שופט; מר טל בנד; גב' ורד בן-שדה; מר ערן ברקת; מר אייל בר-צבי; ד"ר יוסף ג'בארין; מר גלעד גולדנברג; מר אבידן גלובינסקי (שופט, בדימוס); ד"ר יוסי גרין; האב ד"ר אליאס דאו; גב' גבריאלה (דה ליאו) לוי, שופטת; ד"ר ליאור דוידאי; מר יורם הכהן; מר דב הלברטל; גב' רונית הרמתי-אלפרן; מר ניל ולקוף; ד"ר שמואל וולפמן; מר אייל זנדברג; מר ראיף זרייק; גב' עדי חן; ד"ר קים טריגר-ברעם; מר רמי כהן, שופט; ד"ר נעמה כרמי; ד"ר זהר לכטמן; גב' תמר נאות-פרי, שופטת; ד"ר הילה נבו; גב' שירלי נוה; מר יצחק עמית, שופט; גב' איילת ציר; מר בני פורת; גב' יהודית קורן; גב' דלית קן-דרור; גב' מיילה קפלן; ד"ר יעד רותם; ד"ר לימור ריזה; ד"ר אריאן רן-ברזילי; ד"ר כרמל שלו; מר ישי שנידור.

קליניקות משפטיות

גב' אורלי אריאב, עו"ד
 גב' עביר בכר, עו"ד
 גב' רונית הרמתי-אלפרן, עו"ד
 גב' אפרת ונקרט, עו"ד
 מר רמי כהן, שופט
 גב' דנה מירטנבאום, עו"ד
 מר דורגאם סייף, עו"ד
 גב' שרון רינגר, עו"ד
 גב' אורית בר, עו"ד

משפט וממשל:

ד"ר אילן סבן – עורך

דין ודברים:

ד"ר חאלד גנאים – עורך

הארת הדין - כתב העת האינטרנטי של הפקולטה: ד"ר דורון מנשה

מינהל הפקולטה:

ראש מינהל

הפקולטה: **גב' תמרה קרקוביץ** טל' 04-8240633 tkrako@univ.haifa.ac.il

עוזר מינהל

לראש החוג: **גב' מירי בודניוק** טל' 04-8249102 mdavid@univ.haifa.ac.il

מרכזת תואר ראשון: **גב' רות עופרי** טל' 04-8240636 roffy@univ.haifa.ac.il

מרכזת תארים

מתקדמים: **גב' לילי פייביש-שור** טל' 04-8288606 Lschor@research.haifa.ac.il

מרכזת הפקולטה: **גב' דורית ארבל** טל' 04-8249537 Darbel@univ.haifa.ac.il

מרכזת: **גב' אסתר וינברגר** טל' 04-8249429 Estiw@univ.haifa.ac.il

מזכירת דיקן: **גב' הדסה פישר** טל' 04-8249056 Hfisher@univ.haifa.ac.il

מזכירת תלמידים

תארים מתקדמים: **גב' דליה גלזר** טל' 04-8240007 gdalia@univ.haifa.ac.il

מזכירת תלמידים

תואר ראשון: **גב' אורית גל** טל' 04-8240452 ogal@univ.haifa.ac.il

מזכירת תלמידים

תואר ראשון: **גב' עליזה גונן** טל' 04-8288266 agonen@univ.haifa.ac.il

מתאם מיחשוב: **מר גדי עמיחי** טל' 04-8249822 gamichai@research.haifa.ac.il

Webmaster: **גב' ענת מרקין-ברלב** טל' 04-8288239 amirkin@univ.haifa.ac.il

אחראית חדר

בחינות: **גב' ציפי ציגלמן** טל' 04-8288202 Tzigelml@univ.haifa.ac.il

שעות קבלה במזכירות תלמידים: ימים א'-ה' בין השעות 10:00-13:00.

אתר החוג באינטרנט: <http://Law.haifa.ac.il>

מבוא: לימודי משפטים בפקולטה למשפטים של אוניברסיטת חיפה

מערכת המשפט תופסת מקום מרכזי בחיי החברה הישראלית. המשפט הוא בבואה של ערכי החברה. הוא גם מבטא את האיוונים בין הכוחות המנסים להשפיע על החברה ולעצבה. לימודי המשפט כרוכים בניתוחים חברתיים וכלכליים ובחשיבה ביקורתית. תכנית הלימודים נועדה להקנות מושגי יסוד וידע משפטיים, ולעודד חשיבה, יצירתיות, סקרנות והתמודדות עם הכללים המשפטיים המצויים והרצויים, תוך שימוש בדיסציפלינות מדעיות שונות מתחומי הסוציולוגיה, הפסיכולוגיה, הכלכלה, הפילוסופיה, ההיסטוריה והטכנולוגיה.

הפקולטה למשפטים של אוניברסיטת חיפה מבקשת להכשיר את בוגריה להיות משפטים מעולים, בעלי השכלה רחבה וסקרנות אינטלקטואלית. לצורך כך מציעה הפקולטה לתלמידים תכנית לימודים ייחודית במספר היבטים:

א. הרחבת אופקיהם של תלמידי המשפטים לעברם של תחומי לימוד אחרים:

1. מקצועות החובה כוללים שיעורי מבוא בתחומי הכלכלה, הפילוסופיה, ההיסטוריה ומדעי החברה.

2. כדי להשלים את השכלתם הכללית של תלמידיה, ולאפשר להם להתמחות בענפי משפט ייחודיים, יזמה הפקולטה שורה של תוכניות משותפות עם חוגים אחרים, שבוגריהן זכאים לשני תארים: במשפטים ובמקצוע נוסף. בשנת תשס"ט יוצעו שלוש עשרה תוכניות משותפות: משפטים וכלכלה; משפטים ומדעי המחשב; משפטים ופסיכולוגיה; משפטים ורפואה (בשיתוף הטכניון), משפטים וסיעוד, משפטים ותעודת הוראה, משפטים ותקשורת, משפטים ולימודי אסיה, משפטים ואופקים (תכנית למצטיינים), משפטים ועבודה סוציאלית, משפטים ומערכות מידע ניהוליות ומשפטים וסוציולוגיה ואנתרופולוגיה. בנוסף אנו מציעים גם תכנית משולבת לתואר ראשון במשפטים ותואר שני בפילוסופיה.

3. לסטודנטים (שאינם לומדים באחת התוכניות המשותפות) ניתנת אפשרות להרחיב את השכלתם הכללית ולרכוש מידה של התמקדות בתחום מסוים מחוץ למשפטים. לצורך זה יכולים התלמידים ללמוד, לפי בחירתם, מקבץ אחד מתוך מספר מיקבצי לימוד. מקבצים אלה הם: מורשת ישראל, פילוסופיה, מינהל עסקים, מינהל ציבורי, מדעי ההתנהגות, היסטוריה, ביוטכנולוגיה (בשיתוף הטכניון), וספרות. השלמת חובות הלימוד באחד מן המקבצים הללו תצוין בתעודת הבוגר.

4. לסטודנטים (שאינם לומדים באחת התוכניות המשותפות או באחד המקבצים) ניתנת אפשרות להרחיב את השכלתם הכללית באמצעות מגוון של קורסים בחוגים אחרים במסגרת לימודי בחירה לא משפטיים עד מכסה של 20 נקודות זכות.

ב. חופש בחירה רב בעיצוב תכנית הלימודים. כדי לאפשר לתלמידים לבחור את נושאי הלימוד המעניינים אותם, צומצם היקף לימודי החובה והורחבה מכסת השעות בשיעורי הבחירה. מספר מקצועות חובה אפשר ללמוד, לפי בחירה, במתכונת מורחבת.

- לסטודנטים מצטיינים מציעה הפקולטה גם מסלול מואץ לתואר ראשון ושני במשפטים.
- ג. חשיפה לצדדים המעשיים של העבודה המשפטית ולמצוקות החברתיות והכלכליות בישראל. למטרה זו פועלות במסגרת הפקולטה שורה של קליניקות וסדנאות.
- ד. הכרה בתהליך "הכפר הגלובלי" באמצעות פיתוח תוכניות לימוד בתחומי המשפט הבינלאומי, ההשוואתי והאלקטרוני, וכן פיתוח תכניות לחילופי סטודנטים עם בתי-ספר זרים למשפטים – "Global Law Program". במסגרת תוכניות אלו יוכלו התלמידים ללמוד בבתי-ספר למשפטים בחו"ל וליהנות מהכרה בלימודיהם אלה. כמו-כן ניתן ללמוד קורסים בשפה האנגלית שיוצעו על ידי מורי הפקולטה ועל-ידי מרצים אורחים ממיטב בתי הספר למשפט באירופה, בצפון אמריקה ובאסיה.

דיקן הפקולטה

תקנון הלימודים

פרק א' – כללי

1. התקנון

- (א) תקנון הלימודים של אוניברסיטת חיפה, לרבות תקנון המשמעת על נספחיו, יחול גם על תלמידי הפקולטה למשפטים, בשינויים המחויבים ובשינויים נוספים, כמפורט בהמשך בתקנון הלימודים של הפקולטה (להלן – התקנון).
- (ב) התקנון נקבע על-ידי מועצת הפקולטה, וזו מוסמכת לשנותו מעת לעת.

2. מטרת הלימודים

המטרה העיקרית של הפקולטה למשפטים היא להכשיר משפטנים ומשפטניות מן השורה הראשונה כדי שיוכלו למלא תפקידים של עורכי-דין, יועצים משפטיים, אנשי אקדמיה ותפקידים משפטיים אחרים, וכן תפקידים לא-משפטיים בשירות הציבורי או במגזר העסקי, בארץ ומחוצה לה. לפיכך מאפשרת הפקולטה למשפטים לתלמידיה לרכוש השכלה גם בתחומים אחרים, ואף להשתלב בתהליך הגלובליזציה. שאיפת הפקולטה היא, כי בוגריה ימלאו את תפקידיהם השונים תוך רגישות ולשלטון החוק, לערכי יסוד אנושיים ולמעורבות חברתית.

3. קבלת תואר וזכאות להירשם להתמחות

- א. עם סיום הלימודים יקבלו הבוגרים את התואר: בוגר במשפטים (LL.B.).
- ב. תלמידי הפקולטה שסיימו את לימודיהם רשאים, לפי חוק לשכת עורכי הדין, להירשם כמתמחים. בסיום תקופת ההתמחות רשאים המתמחים להתייצב לבחינות של לשכת עורכי הדין. מי שעמדו בבחינות זכאים, בתנאים הקבועים בחוק, לקבל רישיון לעריכת-דין.

פרק ב' – קבלה לפקולטה

4. הקבלה לפקולטה לתואר ראשון

- א. מספר התלמידים המיועדים להתקבל לפקולטה ייקבע על-ידי מועצת הפקולטה.
- ב. (1) תלמידי הפקולטה מתקבלים ללימודים לפי ממוצע משוקלל של ציונים בתעודת הבגרות (או במכנינה של אוניברסיטת חיפה, או בתעודת בוגר, או בתעודת מוסמך, לפי הציון הגבוה יותר) ובבחנית הכניסה הפסיכומטרית.
- (2) יתקבלו תלמידים בעלי הממוצע הגבוה יותר.
- (3) לעניין תעודת הבגרות חלות ההוראות באשר לתנאי הקבלה הכלליים לתואר ראשון באוניברסיטת חיפה.
- (4) עד חמישה בעלי תואר דוקטור יתקבלו לפקולטה ללא בחינה פסיכומטרית, אם יעמדו בדרישות ועדה לענייני קבלת דוקטורים של הפקולטה.
- (5) א) תלמידים הזכאים לקידום יוכלו להתקבל לפקולטה על-פי ציון מתוקנן. במסגרת זאת יתקבלו עד 5% מכלל המתקבלים לפקולטה.
 ב) בנוסף לכך יתקבלו עד 2 תלמידים מצטיינים באוניברסיטה על-פי הישגיהם, שהם זכאים לקידום ושהיו מועמדים בשנת הלימודים הקודמת.
- ג) הליכי קבלה חריגים יחולו רק על מועמדים אשר יפנו אל העמותה לקידום החינוך בבקשה להכירם כראויים לקידום עד תאריך 1.6.2008.
- ג. תוקף הקבלה לשנה אחת בלבד.
- ד. יתקבלו רק מועמדים אשר הגיעו באנגלית כשפה זרה לרמת "מתקדמים 1" לפחות.
- ה. רמת העברית הנדרשת הינה כמקובל בתנאי הקבלה לאוניברסיטה.
- ו. לא יתקבלו לפקולטה תלמידים שלא מן המניין או תלמידים על תנאי.
- ז. (1) ניתן להתקבל לפקולטה גם לשנת לימודים מתקדמת – לשנה ב'.
 (2) א) יתקבלו מועמדים שלמדו בפקולטות למשפטים (באוניברסיטאות ובמכללות), אם הם עומדים בתנאי הקבלה של הפקולטה למשפטים באוניברסיטת חיפה באותה שנה, ובלבד שממוצע ציוניהם בלימודיהם הקודמים אינו נמוך מ-70.
 ב) תלמידים כאמור בסעיף (ז) (2)א) לעיל, שסיימו את לימודיהם בשנה א' ושאינם עומדים בתנאי הקבלה כאמור, יתקבלו ללימודים בפקולטה אם סיימו לימודיהם בפקולטה אחרת (לרבות מכללה) למשפטים בהצטיינות וממוצע ציוניהם מצוי ב-3% הגבוהים בכיתה אותה סיימו.
- ג) עיקרי אמות-המידה להכרה בלימודים של תלמידים שהתקבלו לפקולטה לשנה מתקדמת ומבקשים הכרה בלימודים קודמים בפקולטה או במכללה למשפטים:
- תלמידים לא יקבלו הכרה בלימודים קודמים אם ממוצע ציוניהם במוסד בו למדו אינו 70 לפחות.

- תלמידים לא יקבלו הכרה בלימודים קודמים של קורסים ספציפיים אלא לגבי קורסים שבהם זכו בציון 70 לפחות, ולא פחות מציון "עובר" במוסד שבו למדו.
- במקרים מיוחדים יוכל הדיקן או מורה מטעמו לפטור מן הדרישה לציון ממוצע מינימאלי או לציון מינימאלי בקורס.
- שיעורי חובה:
 - (1) מספר נקודות זכות עבור שיעורי חובה הניתנים גם בפקולטה יהיה כמספר הנקודות הניתן בפקולטה עבור הקורס הנלמד, או כמספר נקודות הזכות הניתן במוסד שבו הקורס נלמד – לפי הנמוך.
 - (2) שיעורי חובה שאינם ניתנים כשיעורי חובה בפקולטה ושיעורי בחירה יוכרו כקורס בחירה בהיקף הנקודות כפי שנקבע במוסד שבו נלמדו.
 - (3) לימודים שהוכרו כאמור ידווחו בגליון הציונים ללא ציון, ולא ייכללו בחישוב הציון הסופי המשוקלל.
 - (ד) מועד אחרון להרשמה לשנת לימודים מתקדמת: 31.08.2008.

פרק ג' – מהלך הלימודים (כללי)

5. משך הלימודים

- א. משך הלימודים הוא שלוש וחצי שנים.¹
- ב. תלמידים בעלי תואר בוגר של אוניברסיטה בישראל או של מוסד להשכלה גבוהה אחר שהוכר לצורך זה על-ידי הפקולטה, יהיו פטורים מלימוד 20 נקודות זכות מבין מקצועות הבחירה (הלא משפטיים), ויהיו זכאים לסיים את לימודיהם בפקולטה בתום שלוש שנים.
- ג. תלמידים שיזכו להכרה בלימודים קודמים לפי סעיף 9 להלן בהיקף שיביא לצבירתן של 142 נקודות עד סוף שנה ג', יהיו זכאים לסיים את לימודיהם בפקולטה בתום שלוש שנים.

6. סף מעבר לשנה גבוהה

- (א) תלמידים יעברו לשנת לימודים גבוהה יותר רק אם ממוצע ציוניהם בשנת הלימודים הקודמת לה הוא 60 לפחות. לצורך חישוב ממוצע הציונים למעבר לשנה ב' ייחשב ממוצע כל הציונים בשיעורי החובה של שנה א' (ולא ציונים במקצועות הנלמדים מחוץ לפקולטה למשפטים).
- (ב) על התלמידים לעמוד גם בתנאי הקדם כמפורט בסעיף 20 להלן.
- (ג) תלמידים שנכשלו בשלושה מקצועות חובה או יותר בשנת לימודים לא יוכלו לעלות לשנת לימודים גבוהה יותר.

1. בתכניות המשותפות לפקולטה למשפטים ולחוגים אחרים משך הלימודים בפקולטה למשפטים יכול להשתנות. נא ראו פרוט תכניות ספציפיות בהמשך.

7. רציפות הלימודים

- א. תלמידים המבקשים להפסיק את לימודיהם נדרשים לקבל את הסכמת הדיקן לכך בכתב.
- ב. ככלל, רשות כאמור תיתן רק לתלמידים שסיימו את שנת הלימודים הראשונה לפחות.
- ג. הפסיק תלמיד את לימודיו ללא רשות, לא יוכל לחדשם אלא אם נרשם מחדש לפקולטה ועמד בתנאי הקבלה כפי שיהיו אותו זמן.
- ד. בכל מקרה של הפסקת לימודים יודיע התלמיד בכתב על ההפסקה לאגף מינהל תלמידים.
- ה. תלמידים הזכאים לחזור ללימודים לאחר הפסקה יידרשו לעבור הליכי הרשמה רגילים.
- ו. אם התקופה שבין הפסקת הלימודים וחיידושם אינה עולה על שתי שנות לימוד, יוכרו מקצועות הלימוד שאותם למד התלמיד לפני ההפסקה לצורך המשך לימודיו.
- ז. עלתה תקופת ההפסקה על שנתיים, רשאית הוועדה לענייני תלמידים לחייב את התלמיד לחזור על מקצועות לימוד שכבר למד ונבחן בהם, וכן לחייבו בהשלמות שונות לקראת קבלת התואר.
- ח. התלמידים חייבים לסיים את לימודיהם בפקולטה תוך שש וחצי שנים מיום תחילתם. לא סיים תלמיד את לימודיו בפקולטה תוך המועד האמור, יופסקו לימודיו. במקרה של הפסקת לימודים כאמור לא יחודשו הלימודים אלא אם נרשם התלמיד מחדש ועמד בתנאי הקבלה לפקולטה כפי שיהיו אותו זמן. חודשו לימודים כאמור, לא יוכרו הלימודים שנלמדו בפקולטה קודם לכן, כולם או חלקם, אלא באישור הוועדה לענייני תלמידים.

8. המכסה של נקודות זכות בשנת לימודים ובסמסטר לימודים

- א. המכסה המותרת המרבית של נקודות זכות לתואר בוגר במשפטים מבין מקצועות הלימוד המוצעים בפקולטה או אלו הקבילים להשלמת הלימודים לתואר היא כדלקמן:
 - (1) בשנת לימודים אחת:

שנה א': מכסת שיעורי החובה המוצעת לתלמידים על-ידי הפקולטה בשנת הלימודים הראשונה, בתשס"ט – 42 נקודות; לא יותר מ-26 נקודות בסמסטר לימוד אחד.

שנים ב'-ג': 42 נקודות זכות בכל אחת מהשנים; לא יותר מ-26 נקודות בסמסטר לימוד אחד בכל אחת מהשנים.

שנה ד': עד 26 נקודות זכות בסמסטר א'.
 - (2) בתכניות משותפות מכסת הלימודים בשנה א' תשתנה על-פי דרישות התכנית והחוג הנוגע בדבר.²
- ב. הוועדה לענייני תלמידים רשאית לאשר לתלמיד חריגה של עד 5 נקודות זכות ממכסת הנקודות המקסימאלית במהלך לימודיו לתואר.
- ג. אושרה חריגה ממכסת הנקודות המרבית, תחול היא גם על לימודים מקבילים לפי סעיף 9.א.(2) להלן.

2. המכסה של נקודות זכות בשנת לימוד במסגרת התכניות המשותפות עם חוגים אחרים, ראו להלן בפרק "הנחיות והבהרות", עמ' 686 סעיף II.

9. הכרה בלימודים קודמים ובלמודים מקבילים

- א. (1) תלמידים המבקשים הכרה או פטור בגין לימודים קודמים (משפטיים או אחרים) שלמדו בפקולטה (לרבות מכללה) אחרת למשפטים או במוסד אחר להשכלה גבוהה, יגישו בקשה לוועדה לענייני תלמידים, בצירוף המסמכים התומכים בבקשתם.
- (2) הוראה זו חלה גם על לימודים המתקיימים במקביל ללימודים בפקולטה ושלא בהתאם לסעיף 17 להלן, ובלבד שלא יוכרו נקודות זכות בגין לימודים החורגים (יחד עם הלימודים בפקולטה) ממכסת הנקודות המותרת לתלמידי הפקולטה לפי סעיף 8 לעיל.
- (3) לצורך הכרה בלימודים לפי סעיף זה תתחשב הוועדה, בין היתר, בשיקולים הבאים: הציון במקצוע שבו מדובר; הזמן שחלף מאז נלמד המקצוע; המהות או הגיוון של מקצועות הלימודים בהם מדובר. לא יינתן פטור מלימוד מקצועות משפטיים (חובה או בחירה) עבור קורסים משפטיים שנלמדו שלא בפקולטה או מכללה למשפטים.
- ב. מרב נקודות הפטור בגין לימודים לא משפטיים הוא 24 נקודות זכות. מתוכן – עד 20 נקודות זכות בגין מקצועות בחירה ועד 4 נקודות זכות בגין מקצועות חובה מבין המקצועות הבאים: יסודות בכלכלה למשפטים; תולדות הרעיון המדיני; מבוא לסוציולוגיה.

10. מצטייני דיקן

- א. הליך בחירת מצטייני דיקן לתלמידי שנה א', ב' ו'ג' יכלול:
- (1) הגדרת רשימת אוכלוסיית המועמדים למצטייני דיקן בהתאם לתנאי הסף כאמור בסעיפים 10(ג) ו-10(ד).
- (2) בחישוב הממוצע המשוקלל לא ייכללו שני הציונים הנמוכים ביותר בקורסי בחירה, אם ציונים אלה נמוכים מהציון הממוצע השנתי.
- (3) חישוב ממוצע משוקלל של שאר הציונים על פי מספר נקודות הזכות של הקורסים, תוך מתן משקל שונה לכל אחד מסוגי הקורסים:
- קורסי חובה: 1.00
 - קורסי בחירה משפטיים: 0.75
 - קורסי בחירה לא משפטיים: לא ישוקללו.
- (4) בחירת 5% מהתלמידים בעלי ממוצע הציונים המשוקלל הגבוה ביותר (עבור כל שנה אקדמית בנפרד).
- (5) לצורך חישוב הממוצע יילקחו בחשבון ציונים (לרבות ציונים בסמינרים) שניתנו עד 1 בדצמבר לאחר שנת הלימודים שבה מדובר לתלמידי שנה א' ו'ב' ועד 15 בינואר לאחר שנת הלימודים שבה מדובר לתלמידי שנה ג' ו'ד'.
- הערה:** לתלמידי התכניות המשותפות, חישוב הממוצע לשנים א', ב' ו'ג' יכלול את ציוני הקורסים הנלמדים בפקולטה למשפטים בלבד, ולא יכלול את ציוני הקורסים הנלמדים בחוג השני של המסלול המשותף.
- ב. הליך בחירת מצטייני דיקן מתלמידי שנה ד' יכלול:
- (1) קביעת המועמדים למצטייני דיקן בהתאם לתנאי הסף כאמור בסעיפים 10(ג) ו-10(ד).
- (2) בחישוב הממוצע המשוקלל לא ייכללו הציון הנמוך ביותר של קורס בחירה אם ציון

זה נמוך מהציון הממוצע השנתי של התלמיד (לצורך חישוב הממוצע יתחשבו בציונים בקורסי בחירה משפטיים ולא משפטיים, וכן כל הקורסים מהחוג השני בתוכניות משותפות).

(3) חישוב ממוצע משוקלל של שאר הציונים ייעשה על-פי מספר נקודות הזכות של הקורסים, תוך מתן משקל שונה לכל אחד מסוגי הקורסים:

- קורסי חובה: 1.00
- קורסי בחירה משפטיים: 0.75
- קורסי בחירה לא משפטיים: לא ישוקללו
- לתלמידי התוכניות המשותפות – ציוני הקורסים בחוג השני: 0.50.

(4) בחירת 5% מהתלמידים בעלי ממוצע הציונים המשוקלל הגבוה ביותר.

(5) לצורך חישוב הממוצע יילקחו בחשבון ציונים של סמסטר א' בלבד (לרבות ציונים בסמינרים), שניתנו עד 1 ביוני בשנת הלימודים שבה מדובר.

הערה: לתלמידי שנה ד בתכניות המשותפות, חישוב הממוצע יכלול את הציונים של שני החוגים בסמסטר א'.

ג. מספר הנקודות המינימאלי שיש להשלים על מנת להיכלל ברשימת מצטייני דיקן:

(1) תלמידי הפקולטה למשפטים בלבד:

- ◆ תלמידי שנה א' – 34 נקודות זכות.
- ◆ תלמידי שנים ב' ו-ג' – 38 נקודות זכות (לכל שנת לימודים).
- ◆ תלמידי שנה ד' – 16 נקודות זכות.

(2) תלמידי התוכניות המשותפות:

- ◆ תלמידי שנה א' – 20 נקודות זכות משפטיות, ולפחות 34 נקודות זכות בשני החוגים יחד.
- ◆ תלמידי שנים ב' ו-ג' – 18 נקודות זכות משפטיות, ולפחות 38 נקודות זכות בשני החוגים יחד.
- ◆ תלמידי שנה ד' – 6 נקודות זכות משפטיות, ולפחות 16 נקודות זכות בסמסטר א' בשני החוגים יחד.

ד. הערות:

- (1) ציוני "עובר" ו"פטור" ייכללו בסך הנקודות לצבירה, אך לא ייכללו בחישוב הממוצע.
- (2) ציוני "כישלון" מספריים ייכללו בחישוב הממוצע, אך לא ייכללו בסך כל הנקודות לצבירה. לא ייכללו ציוני "כישלון" מילוליים (כמו "לא השלים", "נכשל", "נפסל" וכדומה).

11. סיום הלימודים

א. תלמיד יסיים את לימודיו בפקולטה אם עמד בכל הדרישות של האוניברסיטה והפקולטה בקשר ללימודיו, צבר 142 נקודות זכות והוא בעל ציון ממוצע של 60 לפחות במקצועות שלמד.

ב. (1) תלמיד שסיים את לימודיו בפקולטה יקבל מן האוניברסיטה תעודת בוגר במשפטים (LL.B.).

(2) בתעודת בוגר יצוין כדלהלן:

(א) בהצטיינות יתירה: תלמידים שממוצע ציוניהם הינו 95 לפחות; אם אף תלמיד במחזור לא השיג ממוצע 95, יצוין כ"מצטיין המחזור" התלמיד שממוצע ציוניו הינו הגבוה במחזורו.³

(ב) בהצטיינות: תלמידים שממוצע ציוניהם הינו בעשירון העליון של השגי התלמידים במחזורם ואינו נמוך מ-85;

(3) רשימת התלמידים שסיימו לימודיהם בהצטיינות או בהצטיינות יתירה תפורסם בטקס חלוקת התעודות, ותישלח אל בתי המשפט, משרד המשפטים ולשכת עורכי-הדין.

(4) סיים תלמיד לימודי מקבץ במסגרת לימודיו בפקולטה, יצוין הדבר בתעודת הבוגר. תלמידים בתכנית המשותפת במשפטים וכלכלה יוכלו לקבל אישור לתחילת התמחות בעריכת-דין אם עמדו בכל הדרישות של האוניברסיטה והפקולטה בקשר ללימודים, וצברו 109 נקודות זכות בפקולטה למשפטים ו-33 נקודות זכות לפחות בחוג לכלכלה. קבלת תעודת בוגר תותנה במילוי מלוא החובות בכל אחד מן החוגים בתכנית. תלמידים שמילאו דרישות אלה יקבלו תעודת בוגר במשפטים וכלכלה.

ד. תלמידים בתכנית המשותפת במשפטים ומדעי המחשב יוכלו לקבל אישור לתחילת התמחות בעריכת-דין אם עמדו בכל הדרישות של האוניברסיטה והפקולטה בקשר ללימודים, וצברו 112 נקודות זכות בפקולטה למשפטים ו-30 נקודות זכות לפחות בחוג למדעי המחשב. קבלת תעודת בוגר תותנה במילוי מלוא החובות בכל אחד מן החוגים בתכנית. תלמידים שמילאו דרישות אלה יקבלו תעודת בוגר במשפטים ומדעי המחשב.

ה. תלמידים בתכנית המשותפת במשפטים ופסיכולוגיה יוכלו לקבל אישור לתחילת התמחות בעריכת-דין אם עמדו בכל הדרישות של האוניברסיטה והפקולטה בקשר ללימודים, וצברו 112 נקודות זכות בפקולטה למשפטים ו-30 נקודות זכות לפחות בחוג לפסיכולוגיה. קבלת תעודת בוגר תותנה במילוי מלוא החובות בכל אחד מן החוגים בתכנית. תלמידים שמילאו דרישות אלה יקבלו תעודת בוגר במשפטים ופסיכולוגיה.

ו. תלמידים בתכנית במשפטים ורפואה יוכלו לקבל אישור לתחילת התמחות בעריכת-דין אם עמדו בכל הדרישות של האוניברסיטה והפקולטה בקשר ללימודים, וצברו 112 נקודות זכות בפקולטה למשפטים ו-30 נקודות זכות לפחות בפקולטה לרפואה בטכניון. קבלת תעודה תותנה במילוי מלוא החובות בכל אחת מן הפקולטות בתכנית. תלמידים שמילאו דרישות אלה יקבלו תעודת בוגר במשפטים ותעודת דוקטור ברפואה.

ז. תלמידים בתכנית המשותפת במשפטים וסיעוד יוכלו לקבל אישור לתחילת התמחות בעריכת-דין אם עמדו בכל הדרישות של האוניברסיטה והפקולטה בקשר ללימודים, וצברו 112 נקודות זכות בפקולטה למשפטים ו-30 נקודות זכות לפחות בחוג לסיעוד. קבלת תעודת בוגר תותנה במילוי מלוא החובות בכל אחד מן החוגים בתכנית. תלמידים שמילאו דרישות אלה יקבלו תעודת בוגר במשפטים וסיעוד.

3. בתוקף עבור התלמידים אשר התקבלו לפקולטה למשפטים החל משנה"ל תשס"ג ואילך.

ח. תלמידים בתכנית המשותפת במשפטים ותקשורת יוכלו לקבל אישור לתחילת התמחות בעריכת-דין אם עמדו בכל הדרישות של האוניברסיטה והפקולטה בקשר ללימודים, וצברו 112 נקודות זכות בפקולטה למשפטים ו-30 נקודות זכות לפחות בחוג לתקשורת. קבלת תעודת בוגר תותנה במילוי מלוא החובות בכל אחד מן החוגים בתכנית. תלמידים שמילאו דרישות אלה יקבלו תעודת בוגר במשפטים ותקשורת.

ט. תלמידים בתכנית המשותפת במשפטים ולימודי אסיה יוכלו לקבל אישור לתחילת התמחות בעריכת-דין אם עמדו בכל הדרישות של האוניברסיטה והפקולטה בקשר ללימודים, וצברו 112 נקודות זכות בפקולטה למשפטים ו-30 נקודות זכות לפחות בחוג ללימודי אסיה. קבלת תעודת בוגר תותנה במילוי מלוא החובות בכל אחד מן החוגים בתכנית. תלמידים שמילאו דרישות אלה יקבלו תעודת בוגר במשפטים ולימודי אסיה.

י. תלמידים בתכנית המשותפת במשפטים וחינוך יוכלו לקבל אישור לתחילת התמחות בעריכת-דין אם עמדו בכל הדרישות של האוניברסיטה והפקולטה בקשר ללימודים, וצברו 112 נקודות זכות בפקולטה למשפטים ו-30 נקודות זכות לפחות בחוג לחינוך. קבלת תעודת בוגר תותנה במילוי מלוא החובות בכל אחד מן החוגים בתכנית. תלמידים שמילאו דרישות אלה יקבלו תעודת בוגר במשפטים וחינוך.

יא. תלמידים בתכנית המשותפת במשפטים ו"אופקים" – תכנית המצטיינים של אוניברסיטת חיפה יוכלו לקבל אישור לתחילת התמחות בעריכת-דין אם עמדו בכל הדרישות של האוניברסיטה והפקולטה בקשר ללימודים, וצברו 112 נקודות זכות בפקולטה למשפטים ו-30 נקודות זכות לפחות בתכנית "אופקים" – תכנית המצטיינים של אוניברסיטת חיפה. קבלת תעודת בוגר תותנה במילוי מלוא החובות בכל אחד מן החוגים בתכנית. תלמידים שמילאו דרישות אלה יקבלו תעודת בוגר במשפטים ובתכנית "אופקים" – תכנית המצטיינים של אוניברסיטת חיפה.

יב. תלמידים בתכנית המשותפת במשפטים ובעבודה סוציאלית יוכלו לקבל אישור לתחילת התמחות בעריכת-דין אם עמדו בכל הדרישות של האוניברסיטה והפקולטה בקשר ללימודים, וצברו 112 נקודות זכות בפקולטה למשפטים ו-30 נקודות זכות לפחות בחוג לעבודה סוציאלית. קבלת תעודת בוגר תותנה במילוי מלוא החובות בכל אחד מן החוגים בתכנית. תלמידים שמילאו דרישות אלה יקבלו תעודת בוגר במשפטים ובעבודה סוציאלית.

יג. תלמידים בתכנית המשותפת במשפטים ומערכות מידע יוכלו לקבל אישור לתחילת התמחות בעריכת-דין אם עמדו בכל הדרישות של האוניברסיטה והפקולטה בקשר ללימודים, וצברו 112 נקודות זכות בפקולטה למשפטים ו-30 נקודות זכות לפחות בחוג למערכות מידע. קבלת תעודת בוגר תותנה במילוי מלוא החובות בכל אחד מן החוגים בתכנית. תלמידים שמילאו דרישות אלה יקבלו תעודת בוגר במשפטים ומערכות מידע.

יד. תלמידים בתכנית המשותפת במשפטים ותואר שני בפילוסופיה יוכלו לקבל אישור לתחילת התמחות בעריכת-דין אם עמדו בכל הדרישות של האוניברסיטה והפקולטה בקשר ללימודים, וצברו 112 נקודות זכות בפקולטה למשפטים ו-30 נקודות זכות לפחות בחוג לפילוסופיה. קבלת תעודת בוגר תותנה במילוי מלוא החובות בכל אחד מן החוגים בתכנית. תלמידים שמילאו דרישות אלה יקבלו תעודת בוגר במשפטים ותואר שני בפילוסופיה.

טו. תלמידים בתכנית המשותפת במשפטים וסוציולוגיה ואנתרופולוגיה יוכלו לקבל אישור לתחילת התמחות בעריכת-דין אם עמדו בכל הדרישות של האוניברסיטה והפקולטה בקשר ללימודים, וצברו 112 נקודות זכות בפקולטה למשפטים ו- 30 נקודות זכות לפחות בחוג לסוציולוגיה ואנתרופולוגיה. קבלת תעודת בוגר תותנה במילוי מלוא החובות בכל אחד מן החוגים בתכנית. תלמידים שמילאו דרישות אלה יקבלו תעודת בוגר במשפטים ובסוציולוגיה ואנתרופולוגיה.

פרק ד' – מבנה הלימודים

12. הרכב תכנית ההוראה

- א. תכנית ההוראה מורכבת ממקצועות חובה וממקצועות בחירה.
- ב. מקצועות הבחירה כוללים: סמינרים, שיעורי בחירה וסדנאות.

13. מקצועות חובה – כללי

מקצועות החובה נלמדים בשנים א'-ד'. שנה א' כוללת מקצועות חובה בלבד (אך ניתן לבחור בשנה זאת בלימוד של מקצועות חובה מורחבים מבין מקצועות החובה הנלמדים בשנה א'). רשימת מקצועות החובה לפי שנות הלימוד השונות מובאת בהמשך, והיא עשויה להשתנות מעת לעת לפי החלטת מועצת הפקולטה. תלמידים הלומדים את משפטים בלבד ילמדו אחד ממקצועות החובה המורחבים הנלמדים בשנה א', ובנוסף ילמדו לפחות מקצוע מורחב נוסף אחד עד סיום הלימודים.

14. מקצועות בחירה – כללי

- א. תלמידים רשאים להשתתף בשיעורי בחירה ובסדנאות החל משנה ב'. עם זאת, בשנה א' ניתן לבחור בלימוד של מקצועות חובה מורחבים הנלמדים בשנה זאת.
- ב. ועדת ההוראה תקבע הנחיות באשר לקדימויות ברישום תלמידים למקצועות בחירה. ההנחיות יובאו לידיעת התלמידים.
- ג. תלמיד חייב ללמוד לפחות שני סמינרים. השתתפות בסמינרים היא החל משנה ג'. במקרים מיוחדים, בכפוף לאישור המורה ולקיומם של מקומות פנויים בסמינר, יותר גם לתלמידי שנה ב' להשתתף בו.
- ד. אשכול במשפט וטכנולוגיה: תלמידים שהשלימו לפחות קורס מבוא, שני קורסי בחירה וסמינר אחד מן הקורסים שבאשכול בממוצע של 70 לפחות, יירשם האשכול, ובאישור מרכזי האשכול, בתדפיס הציונים שלהם.

15. מקצועות בחירה לא משפטיים ומקבצים – כללי

- א. במסגרת התפיסה הביין-תחומית שלה, מעודדת הפקולטה את התלמידים שאינם לומדים בתוכניות משותפות לימוד מקצועות בחירה לא משפטיים החל משנה ב'.
- ב. (1) במסגרת זאת ניתן גם לבחור מקבץ אחד מתוך המקבצים שלהלן: מינהל עסקים, מינהל ציבורי, מדעי ההתנהגות, מורשת ישראל, פילוסופיה, היסטוריה, ביו-טכנולוגיה, ספרות עברית והשוואתית.
- (2) א. כלל, כל מקבץ מורכב ממקצועות בהיקף של 20 נקודות זכות לפחות.
- ב. המקבץ בביו-טכנולוגיה כולל 29 נקודות הנלמדות בפקולטה לביו-טכנולוגיה בטכניון.

ג. (1) לחלופין, תלמידים שאינם לומדים בתכניות משותפות רשאים לבחור קורסים וסמינרים הניתנים בחוגים השונים באוניברסיטה שלא במסגרת אחד המקבצים המוזכרים לעיל, ובמסכה שלא תעלה על 20 נקודות זכות. לא ילמדו קורסים וסמינרים הנלמדים במסגרת לימודי תעודה או לימודים שאינם לתואר, או סדנאות, או קורסים בעלי תוכן משפטי. כמו כן סמינר שיילמד מחוץ לפקולטה לא יהווה תחליף לסמינר משפטי.

16. אנגלית למשפטים

א. תלמידי האוניברסיטה חייבים לדעת אנגלית ברמה שנקבעה על-ידי רשויות האוניברסיטה. תלמידי הפקולטה למשפטים ימלאו חובה זו בהתאם לרמת האנגלית שלהם בקורסים הבאים:

(1) **מתקדמים 1** – תלמידים שציונם בבחינת אמ"ר מצוי בתחום של 105-119 נקודות. תלמידים אלה ילמדו את המקצוע "אנגלית מתקדמים 1" ביהקף של 4 שעות שבועיות במשך הסמסטר הראשון במסגרת המחלקה לשפות זרות, ואם יעמדו בבחינת המעבר ימשיכו במקצוע "אנגלית למשפטים – מתקדמים 2" במהלך הסמסטר השני.

(2) אנגלית למשפטים – מתקדמים 2 – תלמידים שציונם בבחינת אמ"ר מצוי בתחום של 120-133 נקודות וכן תלמידים שסיימו בהצלחה את הקורס ברמה מתקדמים 1 כמפורט בסעיף 16(ב)1 ילמדו את המקצוע "אנגלית למשפטים – מתקדמים 2" ביהקף של 4 שעות שבועיות במשך סמסטר אחד בשנה א'. תלמידים שסיימו קורס זה יהיו חייבים ללמוד עד סוף לימודיהם בפקולטה את אחד משלושת הקורסים הבאים:
א. אנגלית משפטית.

ב. קורס בחירה משפטי באנגלית.

ג. סדנה: "כתיבה משפטית באנגלית".

(3) אנגלית משפטית – הקורס מיועד לתלמידים שציונם בבחינת אמ"ר הינו 134 נקודות ומעלה (רמת "פטור") ולתלמידים אשר סיימו בהצלחה לימודיהם באנגלית ברמה "מתקדמים 2" במסגרת לימודים קודמים במסגרת אקדמית מוכרת על-ידי האוניברסיטה. הקורס יינתן ביהקף של 2 שעות שבועיות סמסטריאליות.

רשאים ללמוד את הקורס גם תלמידים כפי שמפורט בסעיף 16(א)2. תלמידים שעברו בהצלחה (בציון 90 לפחות) בחינת פטור מיוחדת שתיערך בפקולטה למשפטים, בשיעור הראשון של הקורס "אנגלית משפטית", יהיו פטורים מלימוד הקורס.

יש לסיים את לימודי האנגלית להוציא לימודי חובת הבחירה המפורטים בסעיף 16(א)2, עד תום שנה א'. תלמידים שלא יעמדו בחובה זו, לא יוכלו להמשיך ללמוד מקצועות משנה ב', אלא אם קיבלו אישור הדיקן. בכל מקרה תלמידים שלא עמדו בדרישה הנ"ל לא יוכלו ללמוד בשנה ג'.

17. איסור חפיפה

א. תלמידים אינם רשאים ללמוד מקצוע ששעת הוראתו חופפת באופן מלא או חלקי את שעת ההוראה של מקצוע לימוד אחר שאותו הם לומדים באוניברסיטה.

ב. תלמידים אינם רשאים ללמוד מקצוע בחירה שתוכנו דומה באופן משמעותי לקורס אחר שלמדו במהלך לימודיהם לתואר.

18. השתתפות בתכניות לימוד משפטיות בחו"ל

תלמידים רשאים להשתתף בתוכניות לתלמידי משפטים של אוניברסיטה בחו"ל אם תכנית זו אושרה על-ידי ועדת ההוראה של הפקולטה. ההכרה בכל מקצוע, לרבות משקלו של מקצוע זה בנקודות זכות, טעונה אישור הדיקן. מידע על תוכניות המאושרות על-ידי הפקולטה יובא לידיעת התלמידים.

19. מקצועות בחירה עוזפים

- א. בגיליון הציונים הסופי של תלמיד יופיעו כלל מקצועות הבחירה שלמד, להוציא אלה שבהם נכשל ובמקומם למד מקצועות בחירה אחרים.
- ב. בחישוב ממוצע ציונים הסופי של תלמיד יילקחו בחשבון כלל מקצועות הבחירה שבגיליון ציוניו הסופי, אלא אם יודיע התלמיד אחרת למזכירות באשר לשיעורי הבחירה ולסמינר העודפים.

20. דרישות קדם

- א. למקצועות לימוד מסוימים נקבעו דרישות קדם כתנאי להשתתפות בהם. דרישות אלה מפורטות ברשימת המקצועות.
- ב. (1) דרישת קדם ללימוד מקצועות משפטיים בשנה ב' (לא כולל מקצועות החובה של שנה א'): ציון "עובר" ב"מקורות המשפט הישראלי" וציון "השלים" ב"מיומנויות משפט ומידע" (סעיף זה חל רק על תלמידים שלמדו שנה א' בפקולטה למשפטים באוניברסיטת חיפה, ולא על תלמידים שעברו ללמוד במוסדנו ממוסדות אחרים).
- (2) הוועדה לענייני תלמידים רשאית להתיר לתלמידים שלא עמדו בדרישת קדם לפי פיסקה (1) לעיל, ללמוד מקצועות משפטיים של שנה ב' (חובה ובחירה) בהיקף שלא יעלה על 15 נקודות זכות, בתנאי שעברו בהצלחה את אחד משני המקצועות המפורטים בפסקה האמורה.
- ג. (1) דרישת קדם ללימוד מקצועות החובה בשנה ג': ציון "עובר" בכל מקצועות החובה של שנה א', ולפחות בארבעה מקצועות מבין מקצועות החובה המשפטיים בשנה ב'.
- (2) הוועדה לענייני תלמידים רשאית להתיר לתלמידים שלא עמדו בדרישת הקדם לפי פיסקה (1) לעיל, ללמוד עד שני מקצועות חובה בשנה ג'. יועץ אקדמי של תכנית משותפת של הפקולטה למשפטים עם חוג אחר רשאי להתיר לתלמידים הלומדים במסלול משותף, שלא עמדו בדרישת קדם לפי פסקה (1) לעיל, ללמוד עד שני מקצועות חובה בשנה ג'.
- ד. (1) תלמידים שלא השלימו את לימודיהם בקורס חובה בשנת הלימודים הקודמת חייבים להירשם לקורס חובה זה לפני הרישום לתכנית הלימודים בשנה הנוכחית.
- (2) תלמידים המבקשים לחזור וללמוד בקורס חובה לצורך שיפור ציון חייבים להירשם לתכנית הלימודים לשנת הלימודים הנוכחית, ורק לאחר מכן לפנות לעוזר מנהלי לראש החוג לצורך רישום ידני של הקורס המבוקש.
- (3) בכל מקרה, הרישום לקורסים חוזרים כפוף למכסת נקודות הזכות המותרת בשנה ובסמסטר.

פרק ה' – רשימת מקצועות החובה

21. להלן רשימת מקצועות החובה

מספר נקודות זכות	שם המקצוע	א. שנה א'
4	תורת המשפט	
2	תולדות הרעיון המדיני	
3	מקורות המשפט הישראלי	
8	משפט ציבורי	
8	משפט פלילי מורחב	
8	דיני חוזים מורחב	
2	מבוא למשפט עברי	
4	יסודות בכלכלה למשפטנים	
2	מבוא לסוציולוגיה	
0	אנגלית למשפטנים	
0	אנגלית משפטית	
1	מיומנויות מידע ומשפט	

42 נקודות

סה"כ

נוסף למקצועות אלה תינתן לתלמידים הדרכה ביבליוגרפית בספרייה.

מספר נקודות זכות	שם המקצוע	ב. שנה ב'
4	דיני תאגידיים	
	שיטות משפט זרות –	
4	היבטים היסטוריים והשוואתיים	
4	דיני קניין	
3	דיני משפחה	
3	מבוא לדיני מיסים	
4	דיני נזיקין	

22 נקודות

סה"כ

מספר נקודות זכות	שם המקצוע	ג. שנה ג'
3	דיון פלילי	
2	אתיקה מקצועית **	
3	דיני עבודה	
2	משפט עברי*	
(2)	משפט מוסלמי*	

10 נקודות

סה"כ

* חובה ללמוד אחד משני מקצועות אלה; ניתן ללמוד את המקצוע האחר כקורס בחירה.
** הקורס נקרא בעבר "דיני הפרקטיקה המשפטית".

מספר נקודות זכות	שם המקצוע	ד. שנה ד'
3	דיני ראיות	
4	דיון אזרחי	

7 נקודות

סה"כ

הקורסים מיועדים רק לתלמידי שנה ד' שלא השלימו אותם לפני כן, ולתלמידים אחרים הזכאים לסיים את לימודיהם בפקולטה בשנת הלימודים הנוכחית.

פרק ו' - מקצועות בחירה

22. סמינרים

א. אם לא נכתב אחרת, סמינר יתקיים במתכונת סמסטריאלית, בהיקף של 4 נקודות זכות. משך כל מפגש שבועי – 120 דקות. ככלל, סמינר יתנהל במתכונת הבאה: בתחילת הסמינר המורים יקדישו כארבע עד חמש פגישות שבועיות להרצאות מבוא שלהם, וכן לתאום נושאי העבודות של התלמידים ותאריכי הרצאותיהם. בהמשך יוצגו הנושאים על-ידי התלמידים. בכל מפגש יוצגו ארבעה נושאים על-ידי ארבעה תלמידים, אלא אם ייקבע אחרת. לאחר הצגת העבודות יכתבו התלמידים את עבודתם במתכונתה השלמה. העבודה תימסר למורה לצורך הערכה וקבלת ציון.

ב. כללים להגשת עבודה סמינריונית:

1. העבודה תיכתב באופן עצמאי. אין להסתמך, לצטט או להעתיק מכל מקור בלא ציון מפורש, כמקובל בעבודות אקדמאיות.
2. העבודה תימסר בשני עותקים למזכירות תלמידים. המזכירות תציין את יום קבלת העבודה, ותעביר עותק אחד למורה. לאחר בדיקתו יחזיר המורה עותק לתלמיד בצירוף הערות והערכה.
3. בסמינרים הניתנים בפקולטה מספר שנים ברציפות, תעביר מזכירות התלמידים למורה רשימת נושאים שאושרו לתלמידים בשנים קודמות.
4. תלמידים המבקשים לכתוב עבודה סמינריונית בנושא הדומה לנושא בסמינר אחר או בעבודת-בית אחרת שכתבו, יידעו על כך את המורים הנוגעים בדבר ויקבלו הסכמתם מראש ובכתב.
5. בכתבת העבודה יוקפד על כללי ציטוט מדויקים ואמינים וכן על כללי תחביר ודקדוק מקובלים.
6. אושרה בקשה לעבודה משותפת, תוגש העבודה במשותף תוך ציון שמות התלמידים שהכינוה.
7. מועדי הגשת סמינרים בפקולטה למשפטים הינם:
 - (א) תלמידים המשתתפים בסמינר בסמסטר א' יגישו עבודתם לא יאוחר מיום העבודה האחרון של מזכירות התלמידים בסמסטר ב' העוקב.
 - (ב) תלמידים המשתתפים בסמינר בסמסטר ב' יגישו עבודתם לא יאוחר מיום הראשון ללימודים בשנת הלימודים העוקבת.
 - (ג) דחייה במועד ההגשה של עבודה סמינריונית תאושר על-ידי הדיקן או על-ידי ממלא מקומו בלבד.
 - (ד) ככלל לא תינתן דחייה במועד הגשת העבודה, אלא במקרים חריגים ביותר.

(ה) תלמידים המסיימים לימודיהם אשר לא יגישו עבודתם במועד, לא יוכלו לקבל תעודת בגר יחד עם בני המחזור שלהם. אם נמצאו נסיבות המאפשרות דחיית הגשת העבודה, והדחייה תאושר, הגשת העבודה באיחור תגרור תשלום שכר-לימוד בהתאם לתקנון האוניברסיטאי.

(ו) (1) תלמידים שלא הגישו את העבודה הסמינריונית במועד, כמפורט לעיל, יחויבו לחזור על השתתפותם בסמינר. הרישום החוזר לסמינר יותנה באישור בכתב מהמורה ובתשלום בהתאם לתקנון.

(2) ציוני סמינרים שהתקיימו בסמסטר ב' של תלמידי שנה ג' הזכאים לסיים את לימודיהם תוך שלוש שנים, וכן ציוני סמינרים שהתקיימו בסמסטר א' ובסמסטר ב' של תלמידי שנה ד', יינתנו תוך 60 יום מן המועד האחרון להגשת העבודה. ציוני הסמינרים של שאר התלמידים יינתנו תוך 75 יום מן המועד האחרון להגשת העבודה.

(3) עבודה סמינריונית תוגש למורה כשהיא מודפסת ברווח כפול ובמגבלות כפי שקבע המורה.

(4) אין לפרסם את העבודה הסמינריונית, אלא באישור המורה. חל איסור מוחלט להגיש אותה עבודה לשני סמינרים שונים. ביקש תלמיד להשתמש בעבודה סמינריונית שהגיש למורה אחר לצורך כתיבת עבודה סמינריונית נוספת, יבהיר זאת למורה הסמינר ויקבל בכתב את אישור שני המורים. האישור יועבר לדיקן.

(5) הציון הסופי בסמינר ייקבע כמפורט בסעיף 36 להלן.

23. מקבצים

א. לכל מקבץ יהיה מרכז מטעם הפקולטה.

ב. פירוט המקצועות בכל אחד מהמקבצים מופיע ברשימת מקצועות הלימוד המתפרסמת בהמשך.

ג. באישור מרכז המקבץ יוכלו תלמידים שבחרו במקבץ ללמוד במסגרת המקבץ גם מקצוע שבחוג גם אם אותו מקצוע אינו מופיע ברשימת המקצועות שבמקבץ.

ד. הלימודים במקצועות שבמקבץ (לרבות כל הנוגע לבחינות, אך למעט נקודות זכות) יהיו לפי הכללים הנהוגים בחוג הנוגע בדבר.

ה. תיאור מלא של המקצועות שבמקבץ ופרטים נוספים עליהם מופיעים בתכנית הלימודים של החוג הנוגע בדבר ומפורסמים בהתאם. דרישות המיוחדות לכל מקבץ יפורטו בהמשך הידיעון ובחוג הנוגע בדבר.

ו. השלים תלמיד לימודיו במקבץ, יצוין הדבר בתעודת הבוגר שלו.

ז. תלמידים שבחרו במקבץ, אך לא סיימו את לימודיהם בו, ייחשבו המקצועות שלמדו במסגרת המקבץ כמקצועות בחירה לא משפטיים, ובתעודת הבוגר לא יצוין דבר לימודיהם במקבץ.

פרק ז' – נוכחות והשתתפות במפגשים לימודיים

24. חובת נוכחות ועמידה במטלות לימודיות

קיימת חובת נוכחות ומוכנות לשיעור. המורים יודיעו על דרכי האכיפה של החובה במפגש הראשון.

25. בדיקת נוכחות בסדנה ובסמינר

- א. על אף האמור בסעיף 24 לעיל, המורים יבדקו ויוודאו את נוכחות התלמידים בכל המפגשים בסדנה ובסמינר.
- ב. היעדרות ממפגש או אי-השתתפות בו מסיבה מוצדקת מחייבות מתן הודעה למורה הסדנה או הסמינר מראש, אלא אם לא ניתן היה לעשות כן.
- ג. סטודנטית הנמצאת בשמירת הריון רשאית להעדר בכל התקופה לגביה יש אישור על שמירת הריון.

26. הפרת החובה

- א. מורים רשאים להרחיק תלמידים מקורס, למנוע מהם לגשת לבחינה או להגיש עבודה, או להפחית מן הציון,⁴ אם הפרו התלמידים את חובת הנוכחות או המוכנות, כפי שפורטו בסילבוס, ללא סיבה מוצדקת. הודעה על החלטת המורה תימסר לתלמידים ולמזכירות.
- ב. תלמיד רשאי לערער בפני הדיקן על החלטתו של מורה לפי סעיף(א).

פרק ח' – בחינות ועבודות בית

27. בחינות – כללי

- א. ככלל מתקיימות הבחינות בכתב. אין מתקיימות בחינות בעל־פה, אלא באישור ועדת ההוראה לבקשת המורה.
- ב. בחינות בכתב מתקיימות בעילום שם ותחת השגחה. תלמידים לא יבצעו כל פעולה העלולה לחשוף את זהותם לבודקי הבחינה.
- ג. מורים רשאים לקבוע שבחינה תתקיים ללא השגחה ("בחינת כבוד"), ובלבד שמסרו הודעה מוקדמת על כך לדיקן. השתתפות בבחינה ללא השגחה מחייבת מילוי טופס מתאים על־ידי התלמידים להבטחת הוראות האוניברסיטה בדבר התנהגות בזמן בחינה ("הצהרת כבוד"). לא תתקיים בחינה ללא השגחה אם היא, כולה או חלקה, במתכונת של בחירה מרובה ("בחינה אמריקנית").
- ד. בידיעון הפקולטה יפורסם אם הבחינה תתקיים עם או בלי חומר־עזר (להלן: "מתכונת הבחינה"). לא יוכנס שינוי במתכונת הבחינה אלא באישור ועדת ההוראה, ובמקרים דחופים – הדיקן. הודעה על שינוי תימסר לתלמידים מבעוד מועד.
- ה. הבחינות בכל המועדים ובדיקתן יהיו במתכונת וברמה דומות ככל שניתן.

4. ראו סעיף 37.ב. להלן

ו. על תלמידים להקפיד על כתב־יד קריא. לא ייערכו פעולות שכתוב של בחינות עקב כתב־יד לא קריא. תלמידים שיש בידיהם אישור על ליקוי כתיבה יוכלו לכתוב את הבחינה על מעבד תמלילים בפקולטה. בחינה שנכתבה בכתב־יד לא קריא לא תיבדק אלא באישור הדיקן.

28. בחינות – פירוט

א. המורים יודיעו לתלמידים במועד מוקדם ככל האפשר – ולא יאוחר משבועיים לפני השבוע האחרון הקודם לבחינה – מה החומר עליו תיערך הבחינה.

ב. המורים יודיעו לתלמידים לקראת הבחינה את משך זמן הבחינה, ויצינו שיקולים מיוחדים לגבי חישוב הציון ופרטים נוספים שיש בהם כדי להדריך את התלמידים לצורך ההכנה לבחינה. כמו כן יודיעו המורים לתלמידים מה תהיה מתכונת השאלות בבחינה: ניתוח אירוע, הרצאת דברים על נושא נתון וכדומה.

ג. ציונים חלקיים (למעט ציון מייביב*), המהווים חלק מן הציון הסופי במקצוע, כגון ציונים עבור עבודות בית ובחינות ביניים, יימסרו על־ידי המורה למוכירות ויפורסמו לא יאוחר ממועד פירסום הציונים של בחינת המעבר במקצוע.

ד. מורה או עוזר הוראה יהיו נוכחים באולם הבחינה (בכל המועדים) מתחילתה, לפחות במשך השעה הראשונה לבחינה. המורה או עוזר הוראה יהיו זמינים בקרבת אולם הבחינה עד סוף הבחינה, כדי להשיב לשאלות הבהרה.

ה. (1) הבחינה מיועדת רק לתלמידים הזכאים לגשת לבחינה. המורה רשאי לשלול זכאות להיבחן אם התלמיד לא עמד במהלך הקורס במטלות הנדרשות.

(2) הבחינות במועדים א' ו־ב' מתקיימות בתאריכים שפורסמו בידיעון הפקולטה. בנסיבות מיוחדות ובאישור הדיקן או ועדת הוראה ישונה מועד הבחינה. הודעה על המועד החדש תימסר על־ידי מוכירות התלמידים מבעוד מועד.

ו. משך הבחינה שצוין בבחינה לא יוארך אלא לגבי תלמידים בעלי צרכים מיוחדים ובהתאם לסעיף־קטן (ז) להלן. המורים יתכננו את השאלון בקפידה בהתאם לאורך הבחינה שנקבע.

ז. הארכת זמן מיוחדת בבחינה תינתן במקרים הבאים:

(1) עולים חדשים במשך שש השנים הראשונות בארץ וכן תלמידים ששפת אמם אינה עברית, שלא סיימו את לימודיהם בבית־ספר או מוסד אקדמי ששפת ההוראה בו היא עברית, יהיו זכאים כמפורט:

א) הארכת זמן של רבע שעה לכל שעת בחינה ולא יותר מחצי שעה לכל הבחינה, במשך השנה הראשונה (הכרונולוגית) ללימודיהם.

ב) הארכת זמן של חצי שעה לכל הבחינה במשך השנה השנייה (הכרונולוגית) ללימודיהם. לא תינתן הארכת זמן החל מהשנה השלישית (הכרונולוגית) ואילך.

* ראה להלן סעיף 36 א. (5)

ג) הארכת זמן של חצי שעה לכל הבחינה תינתן לתלמידים, אשר לפני תחילת לימודיהם בפקולטה למדו במוסד להשכלה גבוהה בשפה העברית במשך שנה אחת בלבד. לא תינתן הארכת זמן לתלמידים שלמדו במוסד להשכלה גבוהה בשפה העברית במשך שנתיים ויותר.

אישור זכאות יינתן לכל תלמיד בנפרד על-סמך הצגת האישור הרלוונטי (תעודת עולה / אישור בית הספר על שפת ההוראה בו). זכאות לפי פיסקה זאת אינה חלה על בחינות בשפות, במקצועות הכלולים במקבצים, ובמקצועות לא משפטיים הניתנים במסגרת לימודים לתואר משותף עם חוגים אחרים. מורה המתנגד להארכת זמן במקצוע אותו הוא מלמד יודיע על כך לדיקן, שיעביר את העניין להכרעת ועדה מקצועית הפועלת במסגרת דיקנט הסטודנטים. הודעה לתלמידים תפורסם בהתאם.

(2) תלמידים הזכאים להארכת זמן בחינה בשל מוגבלות מטעמים רפואיים או מטעמי ליקויי למידה על-פי קריטריונים הנהוגים באוניברסיטה ורק על סמך אישורים מתאימים שיומצאו לדיקנט הסטודנטים. הזכאות לפי פיסקה זו תיקבע על-ידי דיקן הסטודנטים או על-ידי מי שיוסמך על-ידיו.

ח. (1) מורים רשאים למנות עוזרי הוראה לעזרה בבדיקת הבחינות.

(2) האחריות על בדיקת הבחינות ומתן ציונים מוטלת על המורה.

(3) הבחינות ייבדקו על-ידי עוזרי ההוראה בהתאם להנחיות המורה. הבודקים ירשמו על-גבי גליון הבחינה את הערותיהם לגוף הדברים, ציון מספרי לכל שאלה וציון מספרי (כללי) של הבחינה. ציון "נכשל" בבחינה מחייב אישור המורה, לאחר שעבר על מחברת הבחינה.

ט. נבדקה הבחינה בידי מספר עוזרי הוראה, יוודאו המורים שקיימת התאמה סבירה בין הציונים של הבודקים.

י. מורים אחדים המלמדים אותו מקצוע יתאמו ביניהם, עד כמה שאפשר, את ממוצע הציונים בכל אחת מהכיתות. ייעשה מאמץ שלא יהא פער משמעותי בממוצע הציונים בין כיתות כאמור.

יא. (1) בדיקת הבחינות תסתיים לא יאוחר מן המפורט בסעיף-קטן (2) להלן. המורים אחראים לכך שהבחינה תיבדק והציונים יימסרו למזכירות במועד. איחור במסירת הציונים מחייב אישור הדיקן.

(2) משך זמן בדיקת הבחינות יהיה 15 ימים קלנדריים לכל הקורסים. באישור הדיקן יתאפשר משך זמן בדיקה של 21 יום בקורסים הדורשים זאת, ובתנאי שההודעה על כך נכללה בסילבוס הקורס המופיע בידיעון הפקולטה.

(3) המזכירות תפרסם את הציונים עם קבלת אישור המורה לפרסום, ולא יאוחר מיום עבודה אחד ממועד קבלת האישור.

(4) המזכירות תודיע לתלמידים על איחור במסירת הציונים ועל המועד הצפוי לפרסומם באיחור.

יב. הציונים יפורסמו בעילום שם, לפי מספרי הזיהוי של התלמידים, על לוח המודעות של הפקולטה ובאמצעות אתר הפקולטה. המזכירות לא תמסור ציונים בטלפון.

יג. בנוסף לציונים של הנבחנים תפרסם המזכירות את הממוצע הכללי של הנבחנים בבחינה במועד שבו מדובר.

יד. לא ניתן לשנות ציון סופי שפורסם, אלא רק כתוצאה מערעור, כמפורט להלן.

29. ערעור על בחינה

א. זכות ערעור

תלמידים רשאים להגיש ערעור על ציון הבחינה בהתאם למפורט להלן:

- (1) מטרת הערעור לוודא שלא נפלה טעות מהותית במתן הציון.
- (2) לא יוגש ערעור שבו בקשה להערכה מחדש של הבחינה.
- (3) המערערים יפרטו את נימוקי הערעור תוך התייחסות נקודתית לתוכן הבחינה.
- (4) הוגש ערעור על הציון, תיבדק הבחינה על-ידי מורה המקצוע. במקרה זה עשויה הבחינה כולה להיבדק מחדש, והציון שייקבע על-ידי המורה עשוי להיות נמוך מן הציון המקורי.
- (5) מבחן שבו יש שאלון רב ברירתי (אמריקאי), התלמידים לא יוכלו לצלם את מחברות הבחינה, אלא להגיע למועד הסברים בלבד שלם יקבלו הסברים על הבחינה ויוכלו להיווכח שלא נפלה טעות בבדיקה.

ב. הסברים לאחר הבחינה, קבלת צילום מחברות הבחינה וערעור על ציון בחינה

- (1) פתרון כתוב יועלה לאתר הפקולטה ביום פרסום הציונים.
- (2) במקצוע בו המורה יבקש מועד הסברים, מועד ההסברים יקבע ליום פרסום הציונים. ההסברים יינתנו על-ידי המורה או על-ידי עוזרי ההוראה. רשימת מועדי ההסברים תפורסם על-ידי מזכירות התלמידים.
- (3) המרצה או עוזרי ההוראה ימסרו את מחברות הבחינה למזכירות התלמידים (לפני תחילת מועד ההסברים). בכל מקרה המרצה לא ימסור את מחברות הבחינה לתלמידים.
- (4) תלמידים יכולים להגיש ערעור על ציון בבחינת מועד א עד סוף יום העבודה השני (שעה 15:00) של מזכירות התלמידים שלאחר יום פרסום הציונים; ועל הציון בבחינת מועד ב עד סוף יום העבודה השביעי (שעה 15:00) של מזכירות התלמידים שלאחר יום פרסום הציונים. לא תתאפשר הגשת ערעור מעבר לתקופה המצוינת.
- (5) תלמידים המבקשים לערער ידאגו להשיג צילום של מחברת הבחינה. בשום מקרה לא תימסר מחברת הבחינה לתלמיד.
- (6) הערעור יוגש בעילום שם לאחראי חדר חלוקה על-גבי טופס הערעור, ואם ביקש זאת התלמיד, בצירוף צילום מחברת הבחינה. נפגמה האנונימיות של התלמיד המערער, יידחה הערעור על הסף.
- (7) הערעורים (טופס הערעור ועותק מקורי של הבחינה) יועברו לבדיקת המרצה, בבוקר של היום השלישי מיום פרסום הציונים.
- (8) חל איסור מוחלט לשוחח עם מורה הקורס על הערעור במהלך קריאת הערעור על-ידי המורה. איסור זה חל כל עוד לא פורסמה החלטת המורה על הערעור.

- (9) ההחלטות בערעורים יימסרו על-ידי המורה עד שלושה ימים לפני מועד ב' ועד שבועיים מיום קבלת הערעורים על בחינות מועד ב'.
- (10) לא פורסמה ההחלטה בערעור עד שלושה ימים לפני המועד הבא של הבחינה והתלמיד ניגש לבחינה במועד הבא, ייזקף לזכותו הציון הגבוה מבין הציונים בשני המועדים.
- בכל מקרה אין אפשרות לקבל את מחברת הבחינה המקורית אלא את צילומה. ניתן לקבל את צילום מחברת הבחינה עד לפרסום ההודעה על העברת מחברות הבחינה של הסמסטר הרלוונטי לגריסה.
- (11) נפלה טעות בחישוב סך כל הנקודות המרכיבות את ציון המבחן, יוכל התלמיד להגיש בקשה לתיקון הטעות עד סוף יום העבודה השביעי (שעה 15:00) של מזכירות התלמידים שלאחר יום פרסום הציונים. למען הסר כל ספק, על הבקשה הנ"ל לא יחול סעיף 29.ב.10. לעיל. מגבלת הזמן לא תחול אם הבחינה היא הבחינה האחרונה שהתלמיד נבחן בה באותו מקצוע.
- (12) א. אובדן מחברת בחינה שלא באשמתו של הנבחן לפני קבלת הציון: במקרים אלו ייקבע ציונו של התלמיד בבחינה באחת הדרכים הבאות, בתאום עם מורה המקצוע ובאישור הדיקן: על ידי בחינה מחדש; או על ידי כלל המרכיבים האחרים של הציון הקיימים באותו מקצוע (כגון: בחנים ובחינות שהתקיימו במהלך הקורס, תרגילים, עבודות וכו'); או עפ"י ממוצע הציונים של כל לימודיו באותו סמסטר או באותה שנה.
- ב. אובדן מחברת בחינה שלא באשמתו של הנבחן לאחר קבלת ציון: במקרים אלו ישנתה ציונו של התלמיד בבחינה לפי ממוצע הנקודות שהועלו בערעורים באותו מקצוע ובאותו מועד, או על ידי בחינה מחדש (לאחר הבחינה לא יהיה ניתן לשנות את הבחירה).

30. מועד חריג⁵

- א. מועד חריג יתקיים רק בבחינות מעבר בסוף הקורס.
- ב. זכאים להיבחן במועד חריג:
- (1) תלמידים שנבצר מהם לגשת לאחד משני המועדים מחמת שירות מילואים במועד הבחינה, או ששירתו במילואים תקופה רצופה של 21 יום לפחות במהלך הסמסטר ואשר תאריך הבחינה שלהם חל תוך שבועיים מעת השחרור מהשירות, או ששירתו במילואים תקופה רצופה של 20-8 יום במהלך הסמסטר ותאריך הבחינה שלהם חל תוך שבוע מעת השחרור. לעניין סעיף זה, "במהלך הסמסטר" – לרבות בתקופה בה מתקיימות הבחינות במועדים הרגילים.
- (2) תלמידים שנקבעו להם במועד הבחינה שתי בחינות חופפות, עליהם להיבחן באחת משתי הבחינות על-מנת לרכוש זכות למועד חריג במקצוע השני.
- (3) תלמידים הלומדים באחת התוכניות המשותפות, ונקבעו להם שתי בחינות בקורסי חובה ו/או חובת בחירה באותו יום או יום אחרי יום, יהיו זכאים למועד חריג בקורס

5. ראו להלן, בפרק "הנחיות והבהרות", סעיף ד' ב"ועדה לענייני תלמידים".

חובה משפטי אם ייבחנו בקורס החובה השני במועד הרגיל. בכל מקרה בכל מקצוע יהיה מועד חריג אחד לכל היותר.

(4) תלמידות בשמירת הריון.

(5) תלמידות שילדו עד 21 יום לפני יום הבחינה.

(6) תלמיד שבת-זוגו ילדה עד שלושה ימים לפני יום הבחינה.

ג. הוועדה לענייני תלמידים רשאית לאשר מועד חריג לתלמידים שנבצר מהם לגשת לאחד משני המועדים מכיוון שנפטר קרוב משפחה בדרגת קירבה ראשונה (בן/בת זוג, הורה, ילד/ה, אח/ות) בתקופה של עד 30 יום לפני הבחינה.

ד. הוועדה לענייני תלמידים רשאית לאשר מועד חריג במקרים חריגים ביותר לתלמידים שנבצר מהם לגשת לבחינה בשני המועדים.

ה. בקשה למועד חריג בליווי האישורים המתאימים לביסוסה תוגש למזכירות התלמידים. בכל מקרה תיקבע הזכאות על-ידי הוועדה לענייני תלמידים.

ו. בחינות ביניים של מקצוע שנת:

(1) תלמידים שניגשו למועד א' של בחינת ביניים ונבצר מהם לגשת למועד ב' של אותה הבחינה והם נכנסים, בשינויים המחויבים, לגדרו של סעיף-קטן ב', יהיו זכאים להגיש עבודה בכתב שתוטל עליהם על-ידי המורה במקצוע כתחליף לבחינת הביניים. המורה ידווח למזכירות תלמידים על הטלת עבודה לפי פסקה זו.

(2) בהמלצת המורה במקצוע רשאית הוועדה לענייני תלמידים לאשר עבודה בכתב כתחליף לבחינת ביניים גם במקרים חריגים ביותר שאינם נכנסים להגדרה של פסקה (1) לעיל.

31. עבודות בית

א. המורים יפרסמו בתחילת הלימוד במקצוע את מועדי ההגשה של כל העבודות. אם הדבר אינו אפשרי, יודיעו המורים על מועד ההגשה תוך זמן סביר להכנת העבודה. הודעה בדבר מועדי הגשת העבודות תימסר למרכז של שנת הלימוד.

ב. עבודת בית תיעשה באופן עצמאי, ללא שיתופם וללא עזרתם של אחרים, תוך הקפדה על כללי ציטוט מדויקים ואמינים וכן על כללי תחביר ודקדוק מקובלים, והכול כפי שייקבע על-ידי המורה; בכל מקרה אין להעתיק או להשתמש במקורות כלשהם ללא ציון הדבר כמקובל בעבודות אקדמיות.

ג. העבודות תוגשנה מודפסות, בעילום שם, נושאות את תעודת הזהות של התלמיד בלבד. עבודה שהוגשה בכתב יד ו/או ללא תעודת הזהות של התלמיד על-גביה ו/או תכלול פרטים מזהים של התלמיד (למעט ת.ז.), לא תיבדק. דינה של העבודה כאילו לא הוגשה.

ד. ציונים על עבודות בית יועברו למזכירות ויפורסמו לכל המאוחר 30 יום לאחר הגשת העבודות על-ידי התלמידים, ובלבד שתאריך פרסום הציונים לא יהיה מאוחר ממועד הפרסום של ציוני הבחינה הסופית. תלמידים שהגישו עבודה וציונה לא פורסם, יהיו רשאים לטעון זאת, בצירוף העתק העבודה, תוך 14 ימים מיום פירסום הציונים. הציונים יתפרסמו רק ביום שהמחברות הועברו לחלוקה.

ה. (1) תלמיד ששירת במילואים ונדרש להגיש עבודות בית בתקופת המילואים או במועד מאוחר יותר – יוארך המועד להגשת כל עבודה במספר ימים השווה למספר ימי

- המילואים שבין יום תחילת המילואים עד המועד המקורי להגשת העבודה.
- (2) תלמיד הזכאי למועד בחינה חריג ונדרש להגיש עבודת בית בתאריך הנופל בהפרש של עד שלושה ימים ממועד הבחינה, יידחה מועד ההגשה של העבודה במספר ימים השווה להפרש שבין מועד הגשת העבודה המקורי לבין מועד הבחינה.
- (3) במקרה שבו אין טעם להגשת העבודה לאחר המועד המקורי, המרצה רשאי להחליף את העבודה בעבודה אחרת.
- (4) הדיקן, לפי המלצת המרצה, רשאי לבטל את חובת הגשת העבודה. במקרה כזה יקבע המרצה את הרכב הציון.
- ו. ככלל אין ערעור על ציון העבודות, אלא אם נקבע אחרת על-ידי מורי הקורס.

32. חזרה על קורס

- א. חזרה על קורס חובה לאחר כישלון
- (1) תלמידים שנכשלו בקורס חובה חייבים ללמוד אותו שוב.
- (2) תלמידים אלה יהיו חייבים במילוי כל חובות הלימוד כפי שייקבעו בשנה שבה יחזרו על לימוד הקורס. לא יינתן פטור משום חובה (לרבות כתיבת עבודות בית, בחינות ביניים וכו').
- ב. חזרה על קורס בחירה לאחר כישלון
- (1) תלמידים שנכשלו בקורס בחירה יכולים – אך לא חייבים – להירשם אליו שוב (הרישום על סמך מקום פנוי).
- (2) תלמידים אלה יהיו חייבים במילוי כל חובות הלימוד כפי שייקבעו בשנה שבה יחזרו על לימוד הקורס. לא יינתן פטור משום חובה (לרבות כתיבת עבודות בית, בחינות ביניים וכו').
- ג. חזרה על קורס שלא לאחר כישלון
- (1) תלמידים שניגשו לבחינה הסופית, קיבלו ציון עובר והמעוניינים לנסות לשפר את הציון, יכולים ללמוד את הקורס שוב (בקורסי בחירה הרישום על סמך מקום פנוי). תלמידים שלמדו קורס חובה אך לא ניגשו לבחינה הסופית חייבים ללמוד אותו מחדש.
- (2) תלמידים אלה יהיו חייבים במילוי כל חובות הלימוד כפי שייקבעו בשנה שבה יחזרו על לימוד הקורס. באישור המרצה ניתן לגרור ציון חלקי שנתקבל באותו מקצוע בפעם הקודמת או חלק ממנו.
- (3) שונה משקלו היחסי של הציון החלקי בשנה בה לומד התלמיד את המקצוע מחדש, ישוקלל משקלו של הציון החלקי בהתאם לשיקול דעת המרצה.
- (4) לא ניתן לחזור על קורס "מקורות המשפט הישראלי" למעט במקרה של כישלון.
- ד. על תלמידים שנכשלו במקצוע חובה, חזרו עליו ונכשלו בו שוב, יחולו הוראות סעיף 33.
- ה. תלמידים לא יורשו ללמוד כל מקצוע שמועד הוראתו חופף באופן מלא או חלקי את מועד ההוראה של המקצוע שעליהם ללמוד מחדש.
- ו. נכשל תלמיד במקצוע חובה או לא ניגש לבחינה והמקצוע לא ניתן בפקולטה בשנה שלאחר מכן – יובא העניין לידיעת הדיקן כדי שימצא פתרון הולם.

ז. תלמידים לא יוכלו לחזור על לימוד קורס מסויים לצורך שיפור ציון אם למדו בינתיים קורס מתקדם יותר באותו נושא.

33. מניעת המשך לימודים עקב כישלון

- א. תלמיד שנכשל בקורס חובה, חזר ולמד בו או בקורס שהוא תחליף אותו קורס, ונכשל פעם נוספת, יופסקו לימודיו בפקולטה. לעניין סעיף זה, בקורסים בהם מתקיימת בחינה סופית תלמיד לא ייחשב כמי שנכשל בקורס אם הוא לא נבחן באף אחד ממועדי הבחינה הסופית.
- ב. לצורך טיפול בערעורים על החלטה להפעיל סעיף זה תוקם ועדה שתורכב מיו"ר ועדת הקבלה, יו"ר הוועדה לענייני תלמידים ושלושה חברי סגל אקדמי נוספים שימונו על ידי הדיקן.
- ג. במקרים חריגים מאד ולפי בקשת התלמיד תהיה רשאת הוועדה לאשר חזרה נוספת אחת על הקורס. הוועדה תורשה גם להתנות את החזרה על הקורס בתנאים, ובכלל זה בצמצום היקף הקורסים אותם רשאי התלמיד ללמוד בכל סמסטר.
- ג. התלמיד בעניינו מתנהל הדיון בוועדה רשאי להיות נוכח בדיון, כמו כן יציג מועצת הסטודנטים של הפקולטה רשאי לייצג את התלמיד בדיון אם התלמיד מעוניין בכך.
- ה. הופסקו לימודיו של תלמיד עקב כישלון כפול, יוכל לפנות בבקשה לחידוש לימודיו רק לאחר שלוש שנים. הדיקן או ממלא מקומו רשאים, במקרים חריגים, לאשר את חידוש הלימודים לפני שחלפו שלוש השנים. תלמיד יוכל לחדש את לימודיו כאמור רק אם עמד בתנאי הקבלה לפקולטה בשנת חידוש ההרשמה. במקרה כזה ניתן להכיר בקורסים שלמד בפקולטה בעבר ושציונם אינו נמוך מ-75.

פרק ט' – ציונים

34. הציון הסופי

- א. ציון סופי במקצוע לימוד יכלול את כלל המרכיבים שנקבעו על-ידי המורה, וביניהם בחינת מעבר בסוף הקורס, בחינות ביניים, עבודות בכתב, מבדקים בכתב ובעל-פה, וציון מיטיב על נוכחות והשתתפות.
- ב. מרכיבי הציון יפורסמו בידיעון הפקולטה. לא יוכנס שינוי במרכיבי הציון כפי שפורסמו אלא באישור ועדת ההוראה, ובמקרים דחופים – באישור הדיקן. הודעה על השינוי תימסר לתלמידים מבעוד מועד בכתב, עם העתק לדיקן, ובעל-פה.
- ג. ציון מעבר בקורסים הינו 60 (אם לא צויין אחרת).

35. מקצועות חובה ושיעורי בחירה

- א. במקצועות חובה ובשיעורי בחירה תתקיים בחינת מעבר בכתב בסוף הקורס.
- ב. במקצוע שנתי יהיה משקלה של בחינת המעבר 60% לפחות מהציון הסופי ובמקצוע סמסטריאלי – 70% לפחות מהציון הסופי, אלא אם כן יאושר אחרת על-ידי ועדת ההוראה.
- ג. כל סטייה מהוראות אלו מחייבת אישור מראש של ועדת ההוראה.

ד. ייערך תקנון ציונים בפקולטה. ממוצע ציוני מועדי א' במידה וייבחנו 25 תלמידים לפחות יהיה בין 77 ל-81. ממוצע ציוני מועד ב' ישתקלל עם ציוני מועד א' במידה וייבחנו מעל 25 סטודנטים) על מנת ליצור ממוצע כתתי בין 77 ל-81. הדיקן רשאי לאשר סטייה מטווח הציונים המתוקן על-פי בקשה מנומקת של המרצה.

36. סמינרים

- א. הציון בסמינר מורכב מנוכחות במפגשים, מהשתתפות פעילה, מהצגת העבודה בעל-פה ומרמת העבודה בכתב, והכל כפי שייקבע על-ידי המורה.
- ב. ניתן לקיים גם מבחני ביניים או בחנים.
- ג. משקל העבודה בכתב יהיה 60% לפחות מהציון הסופי.
- ד. אישר המורה הגשתה של עבודה משותפת, כאמור בסעיף 22.ב.6). לעיל, יבהיר לתלמידים מהם הקריטריונים להערכתה של עבודה כזו.

37. מרכיבי ציון

א. ציון מיטיב:

- (1) ניתן לקבוע ציון מיטיב בין מרכיבי הציון הסופי.
 - (2) ציון מיטיב יינתן על השתתפות פעילה ואיכותית במיוחד במפגשים, ובלבד שיקויים רישום שוטף בדבר התלמידים שהתבלטו כאמור.
 - (3) ציון מיטיב יתוסף לציון הסופי (עד ל-100 נקודות).
 - (4) ציון מיטיב לא יעלה על 8 נקודות.
 - (5) על המורה להעביר למזכירות התלמידים את הציונים המיטיבים לכל המאוחר יום אחד לפני בחינה מועד א' של המקצוע.
- ב. ציון חלקי:
ניתן לקבוע ציון חלקי, ובכלל זה הפחתת נקודות, עקב סיבות שונות, לרבות: אי-נוכחות, אי-מוכנות לשיעור; או אי-קיום דרישות הקורס כפי שהוגדרו על-ידי המורה.

38. ממוצע ציונים

בחישוב ממוצע ציוניו של תלמיד יינתן לכל אחד מהמקצועות שלמד משקל יחסי בהתאם למספר נקודות הזכות של אותו מקצוע (שקלול).⁶

6. נקודות הזכות בגין מקצועות הלימוד הן בהתאם למספר הנקודות שהוקצו לכל אחד מהם בעת שנלמד על-ידי התלמיד בפועל, גם אם משקל המקצוע היה שונה עת החל התלמיד לימודיו בפקולטה.

פרק י' – נקודות זכות שלא בגין לימוד מקצוע

39. משפט מבויים שנתי

השתתפות במשפט המבויים השנתי מיועדת לתלמידים מצטיינים, והיא מקנה 4 נקודות זכות. בהסכמת המורה האחראי על המשפט המבויים יוכלו להיחשב 4 נקודות הזכות כסמינר, ובלבד שהתלמיד ילמד לפחות סמינר אחד נוסף בפקולטה. השתתפות במשפט המבויים השנתי תצוין בגיליון הציונים של התלמיד.

40. השתתפות במערכת כתב-עת

- א. השתתפות במערכת כתב-עת משפטי של הפקולטה מיועדת לתלמידים מצטיינים והיא מקנה לתלמיד 4 נקודות זכות לשנה.
- ב. הודעה על הענקת נקודות זכות לפי סעיף זה תועבר לדיקן מדי שנה.
- ג. מספר הנקודות המרבי שתלמיד יוכל לצבור במהלך לימודיו בפקולטה על-פי סעיף זה הינו 8 נקודות זכות.
- ד. השתתפות במערכת לפי סעיף זה תצוין בגיליון הציונים של התלמיד.

41. פרסום בכתב-עת

- א. עודרי כתב-עת משפטי של הפקולטה, יחד עם המורים בתחום הרלוונטי, רשאים להעניק 2-4 נקודות זכות לתלמידים שרשימה מפרי עטם פורסמה בכתב-עת משפטי בעל מוניטין.
- ב. תלמיד יוכל לצבור 4 נקודות זכות לפי סעיף זה במהלך לימודיו לתואר. במקרים יוצאים מן הכלל רשאי הדיקן לאפשר צבירה של מספר רב יותר.

42. עבודת מחקר

- א. הדיקן, בהמלצת מורה, רשאי לאשר לתלמידים לכתוב עבודת מחקר במקום שיעור בחירה.
- ב. העבודה תיכתב בהדרכתו האישית של המורה הממליץ, והיא תקנה לתלמיד עד 2 נקודות זכות לפי החלטת המורה, ו-3-4 נקודות זכות לפי החלטת המורה בהיועצות עם הדיקן.
- ג. תלמיד יוכל לצבור עד 4 נקודות זכות לפי סעיף זה במהלך לימודיו לתואר. במקרים יוצאים מן הכלל רשאי הדיקן לאפשר צבירה של מספר נקודות זכות רב יותר.

43. פעילות התנדבותית

- א. הפקולטה למשפטים מעודדת מעורבות של סטודנטים בפעילויות חברתיות כחלק בלתי נפרד מהחינוך המשפטי.
- ב. תלמידים המשתתפים בפעילויות התנדבותיות של מעורבות חברתית שאושרו על-ידי דקנאט הסטודנטים זכאים לפטור בהיקף של עד 4 נקודות זכות במכסת לימודי הבחירה הלא משפטיים. תלמידי תכניות משותפות יהיו זכאים לפטור בהיקף של שתי נקודות זכות.
- ג. תלמידים המשתתפים בפעילות התנדבותית כאמור בסעיף (א), שאושרה על-ידי דקנאט הסטודנטים, המאושרת על-ידי דיקן הפקולטה למשפטים כהתנדבות בעלת אופי משפטי, זכאים לפטור בהיקף של 2 נקודות זכות במכסת לימודי הבחירה המשפטיים. רשימת

הפעילויות המאושרות כהתנדבותיות משפטיות תימצא בזכירות התלמידים בתחילת שנת הלימודים.
ד. תלמיד יוכל לצבור עד 4 נקודות זכות לפי סעיף זה במהלך לימודיו לתואר.

44. השתתפות במקלה, בתזמורת ובנבחרות הייצוג של האוניברסיטה

א. תלמידים המשתתפים במקלה האוניברסיטה, בתזמורת האוניברסיטה או באחת מנבחרות הספורט הייצוגיות של האוניברסיטה זכאים לפטור בהיקף של 2 נקודות זכות.
ב. אישור על השתתפות לפי סעיף-קטן (א) יימסר לפקולטה על-ידי הגורם המתאים המוסמך מטעם האוניברסיטה.

פרק י"א – תכנית משותפת במשפטים ולכלכלה

45. התכנית

א. תלמידים רשאים ללימוד בתכנית המשותפת לפקולטה למשפטים ולחוג לכלכלה, החל משנת הלימודים הראשונה, אם הם עומדים בתנאי הקבלה של הפקולטה למשפטים ושל החוג לכלכלה ובתנאי שאינם בעלי תואר בוגר באחד משני החוגים.
ב. תלמידים הלומדים בתכנית המשותפת פטורים מהמקצועות הבאים בפקולטה למשפטים: יסודות בכלכלה למשפטיים (4 נקודות זכות); מקצועות בחירה לא משפטיים (20 נקודות זכות); שיעורי בחירה וסדנאות משפטיים בהיקף של 10 נקודות זכות. התלמידים יהיו חייבים ללמוד את הקורס "מבוא לניתוח כלכלי של המשפט".
ג. התלמידים ילמדו, במקביל ללימודי המשפטים, את תכנית הלימודים של החוג לכלכלה במסלול הדו-חוגי לתואר בוגר בכלכלה, אולם יהיו פטורים ממקצועות מסוימים כפי שיפורסם על-ידי החוג לכלכלה.
ד. תלמידים בתכנית המשותפת למשפטים ולכלכלה יהיו חייבים בלימוד הקורס "יסודות הסטטיסטיקה למשפטיים".
לתלמידים השוקלים לעסוק בתחומים של משפט פריטי או עסקי מומלץ לבחור בקורס "אמצעי תשלום", קורס יסוד שבחלק מנתי-הספר האחרים למשפטים הוא שיעור חובה.

46. אי-סיום הלימודים במסגרת התכנית

הפסיק תלמיד לימודיו בחוג לכלכלה במסגרת התכנית המשותפת בלא לסיימם, ייחשבו המקצועות בהם קיבל ציונים בחוג כמקצועות בחירה לא משפטיים בפקולטה למשפטים (עד למכסה של 20 נקודות זכות).⁷

⁷ ראה להלן הבהרות לעניין ההכרה בשיעורים במסגרת התוכנית, שניתנים במקביל כשיעורי חובה בפקולטה למשפטים.

פרק י"ב – תכנית משותפת במשפטים ומדעי המחשב

47. התכנית

- א. תלמידים רשאים ללמוד בתכנית המשותפת לפקולטה למשפטים ולחוג למדעי המחשב, החל משנת הלימודים הראשונה, אם הם עומדים בתנאי הקבלה של הפקולטה למשפטים ושל החוג למדעי המחשב ובתנאי שאינם בעלי תואר בוגר באחד משני החוגים.
- ב. תלמידים הלומדים בתכנית המשותפת פטורים מהמקצועות הבאים בפקולטה למשפטים: מקצועות בחירה לא משפטיים (20 נקודות זכות); שיעורים וסדנאות משפטיים בהיקף של 10 נקודות זכות.
- ג. התלמידים ילמדו, במקביל ללימודי המשפטים, את תכנית הלימודים של החוג למדעי המחשב במסלול הדו-חוגי לתואר בוגר במדעי המחשב, אולם יהיו פטורים ממקצועות מסוימים כפי שיפורסם על-ידי החוג למדעי המחשב.
- ד. החל מהשנה השנייה ללימודים, לתלמידי התכנית תינתן עדיפות בהרשמה למקצועות בתחום של משפט וטכנולוגיה, בהתאם לרשימת קורסים שתקבע מעת לעת על-ידי מרכזי התכנית בפקולטה למשפטים.
- ה. תלמידים בתכנית המשותפת למשפטים ולמדעי המחשב יהיו חייבים בלימוד שלושה קורסי בחירה משפטיים לפחות מאשכול "משפט וטכנולוגיה".

48. אי-סיום הלימודים במסגרת התכנית

- הפסיק תלמיד לימודיו בחוג למדעי המחשב במסגרת התכנית המשותפת בלא לסיימם, ייחשבו המקצועות בהם קיבל ציונים בחוג כמקצועות בחירה לא משפטיים בפקולטה למשפטים (עד למכסה של 20 נקודות זכות).

פרק י"ג – תכנית משותפת במשפטים ופסיכולוגיה

49. התכנית

- א. תלמידי הפקולטה למשפטים רשאים ללמוד בתכנית המשותפת לפקולטה למשפטים ולחוג לפסיכולוגיה החל משנת הלימודים הראשונה, אם עמדו בתנאי הקבלה של הפקולטה למשפטים והחוג לפסיכולוגיה ובתנאי שאינם בעלי תואר בוגר באחד משני החוגים.
- ב. תלמידים הלומדים בתכנית המשותפת פטורים מהמקצועות הבאים בפקולטה למשפטים: מקצועות בחירה לא משפטיים (20 נקודות זכות); שיעורי בחירה וסדנאות משפטיים בהיקף 10 נקודות זכות.
- ג. התלמידים ילמדו, במקביל ללימודי המשפטים, את תכנית הלימודים של החוג לפסיכולוגיה במסלול הדו-חוגי לתואר בוגר בפסיכולוגיה, אולם יהיו פטורים ממקצועות מסוימים כפי שיפורסם על-ידי החוג לפסיכולוגיה.

50. אי סיום הלימודים במסגרת התכנית

הפסיק התלמיד את לימודיו בחוג לפסיכולוגיה במסגרת התכנית המשותפת בלא לסיים, ייחשבו המקצועות בהם קיבל ציונים בחוג כמקצועות בחירה לא משפטיים בפקולטה למשפטים (עד למכסה של 20 נקודות זכות).

פרק י"ד – תכנית משותפת במשפטים ורפואה**51. התכנית**

- א. תלמידי הפקולטה למשפטים רשאים ללמוד בתכנית המשותפת לפקולטה למשפטים ולפקולטה לרפואה (בטכניון), החל משנת הלימודים הראשונה, אם עמדו בתנאי הקבלה של הפקולטה למשפטים והפקולטה לרפואה ובתנאי שאינם בעלי תואר באחד משני החוגים.
- ב. תלמידים הלומדים בתכנית המשותפת פטורים מהמקצועות הבאים בפקולטה למשפטים: מקצועות בחירה לא משפטיים (20 נקודות זכות); שיעורי בחירה וסדנאות משפטיים בהיקף של 10 נקודות זכות.
- ג. התלמידים ילמדו, במקביל ללימודי המשפטים, את תכנית הלימודים של הפקולטה לרפואה, אולם יהיו פטורים ממקצועות מסוימים כפי שיפורסם על-ידי הפקולטה לרפואה.

52. אי סיום הלימודים במסגרת התכנית

הפסיק התלמיד את לימודיו בפקולטה לרפואה במסגרת התכנית בלא לסיים, ייחשבו המקצועות בהם קיבל ציונים בפקולטה לרפואה כמקצועות בחירה לא משפטיים בפקולטה למשפטים (עד למכסה של 20 נקודות זכות).

פרק ט"ו – תכנית משותפת במשפטים וסיעוד**53. התכנית**

- א. תלמידי הפקולטה למשפטים רשאים ללמוד בתכנית המשותפת לפקולטה למשפטים ולחוג לסיעוד החל משנת הלימודים הראשונה, אם עמדו בתנאי הקבלה של הפקולטה למשפטים והחוג לסיעוד ובתנאי שאינם בעלי תואר בוגר באחד משני החוגים.
- ב. תלמידים הלומדים בתכנית המשותפת פטורים מהמקצועות הבאים בפקולטה למשפטים: מקצועות בחירה לא משפטיים (20 נקודות זכות); שיעורי בחירה וסדנאות משפטיים בהיקף של 10 נקודות זכות.
- ג. התלמידים ילמדו, במקביל ללימודי המשפטים, את תכנית הלימודים של החוג לסיעוד לתואר בוגר בסיעוד, אולם יהיו פטורים ממקצועות מסוימים כפי שיפורסם על-ידי החוג לסיעוד.

54. אי סיום הלימודים במסגרת התכנית

הפסיק התלמיד את לימודיו בחוג לסייעוד במסגרת התכנית המשותפת בלא לסיים, ייחשבו המקצועות בהם קיבל ציונים בחוג כמקצועות בחירה לא משפטיים בפקולטה למשפטים (עד למכסה של 20 נקודות זכות).

פרק ט"ז - תכנית משותפת במשפטים ולימודי אסיה

55. התכנית

- א. תלמידים רשאים ללמוד בתכנית המשותפת לפקולטה למשפטים ולחוג ללימודי אסיה החל משנת הלימודים הראשונה, אם עמדו בתנאי הקבלה של הפקולטה למשפטים ושל החוג ללימודי אסיה ובתנאי שאינם בעלי תואר בוגר באחד משני החוגים.
 - ב. התלמידים ילמדו במקביל את התכנית לתואר בוגר במשפטים ואת התכנית של החוג ללימודי אסיה במסלול הדו-חוגי לתואר בוגר.
 - ג. תלמידים הלומדים בתכנית פטורים מהמקצועות הבאים בפקולטה למשפטים: מקצועות בחירה לא משפטיים (20 נקודות זכות) ושיעורי בחירה וסדנאות משפטיים בהיקף של 10 נקודות זכות.
 - ד. תלמידים הלומדים בתכנית פטורים מחלק משיעורי הבחירה (8 נקודות זכות) בחוג ללימודי אסיה.
- מומלץ לתלמידי התכנית ללמוד קורס של גב' ענבל ינקו "מבוא למשפט סיני".

56. אי סיום הלימודים במסגרת התכנית

הפסיק התלמיד את לימודיו בחוג ללימודי אסיה במסגרת התכנית המשותפת בלא לסיים, ייחשבו המקצועות בהם קיבל ציונים בחוג כמקצועות בחירה לא משפטיים בפקולטה למשפטים (עד למכסה של 20 נקודות זכות).

פרק י"ז - תכנית משותפת במשפטים ותקשורת

57. התכנית

- א. תלמידים רשאים ללמוד בתכנית המשותפת לפקולטה למשפטים ולחוג לתקשורת החל משנת הלימודים הראשונה, אם עמדו בתנאי הקבלה של הפקולטה למשפטים ושל החוג לתקשורת ובתנאי שאינם בעלי תואר בוגר במשפטים או בתקשורת.
- ב. התלמידים ילמדו במקביל את התכנית לתואר בוגר במשפטים ואת התכנית לתואר בוגר בתקשורת במסלול הדו-חוגי.
- ג. תלמידים הלומדים בתכנית פטורים מהמקצועות הבאים בפקולטה למשפטים: מקצועות בחירה לא משפטיים (20 נקודות זכות) ושיעורי בחירה וסדנאות משפטיים בהיקף של 10 נקודות זכות.
- ד. תלמידים הלומדים בתכנית לא ילמדו קורסים משפטיים בחוג לתקשורת.

58. אי סיום הלימודים במסגרת התכנית

הפסיק התלמיד את לימודיו בחוג לתקשורת במסגרת התכנית המשותפת בלא לסיים, ייחשבו המקצועות בהם קיבל ציונים בחוג כמקצועות בחירה לא משפטיים בפקולטה למשפטים (עד מכסה של 20 נקודות זכות).

פרק י"ח - תכנית משותפת במשפטים ותעודת הוראה

מטרת המסלול המשותף הינה לאפשר לתלמידי הפקולטה למשפטים לרכוש השכלה בתחומי החינוך וההוראה. בבסיס מטרה זו עומד הצורך להעמיד משפטנים העשויים ולהשתלב בלימוד מקצועות האזרחות, מדע המדינה וחוק ומשפט במסגרת בתי הספר התיכונים, היה ויחפצו לפנות לתחום החינוך.

מבנה התכנית:

- ◆ התכנית תכלול לימוד סך של 112 נקודות שילמדו במסגרת הפקולטה למשפטים (הכוללות את הקורסים: תולדות הרעיון המדיני וקורס על המיעוט הערבי בישראל), 36 נ"ז שילמדו בחוג ללמידה, הוראה והדרכה ו-10 נ"ז לימודי השלמה ספציפיים לנושא האזרחות שילמדו בביה"ס למדעי המדינה.
- ◆ השלמת התכנית במלואה תקנה לסטודנטים תואר משולב במשפטים, ותעודת הוראה. הלימודים ימשכו 4 שנות לימוד זולת אם קיבל הסטודנט אישור מהפקולטה למשפטים לסיים את לימודיו מוקדם או מאוחר יותר.

פרק י"ט - תכנית משותפת במשפטים ותכנית "אופקים" – תכנית המצטיינים של אוניברסיטת חיפה**59. התכנית**

- א. תלמידים רשאים ללמוד בתכנית המשותפת לפקולטה למשפטים ותכנית "אופקים" – תכנית המצטיינים של אוניברסיטת חיפה, החל משנת הלימודים הראשונה, אם עמדו בתנאי הקבלה של הפקולטה למשפטים ותכנית "אופקים" – תכנית המצטיינים של אוניברסיטת חיפה ובתנאי שאינם בעלי תואר בוגר באחד משני החוגים.
- ב. תלמידים הלומדים בתכנית פטורים מהמקצועות הבאים בפקולטה למשפטים: מקצועות בחירה לא משפטיים (20 נקודות זכות) ושיעורי בחירה וסדנאות משפטיים בהיקף של 10 נקודות זכות.
- ג. התלמידים ילמדו, במקביל ללימודי המשפטים, את תכנית הלימודים של תכנית "אופקים" – תכנית המצטיינים של אוניברסיטת חיפה אולם יהיו פטורים ממקצועות מסוימים כפי שיפורסם על-ידי תכנית "אופקים".
- ד. תלמידים ילמדו, במקביל ללימודי המשפטים, את תכנית הלימודים של תכנית "אופקים", אך לא יוכלו ללמוד קורסים משפטיים שלא במסגרת הפקולטה למשפטים.

60. אי סיום הלימודים במסגרת התכנית

הפסיק התלמיד את לימודיו בתכנית "אופקים" - תכנית המצטיינים של אוניברסיטת חיפה במסגרת התכנית המשותפת בלא לסיים, ייחשבו המקצועות בהם קיבל ציונים בחוג כמקצועות בחירה לא משפטיים בפקולטה למשפטים (עד מכסה של 20 נקודות זכות). הפסיק התלמיד את לימודיו בפקולטה למשפטים במסגרת התכנית המשותפת בלא לסיים, ייחשבו המקצועות בפקולטה למשפטים בהם קיבל ציונים כמקצועות בחירה בתכנית אופקים" - תכנית המצטיינים של אוניברסיטת חיפה (עד למכסה של 20 נקודות זכות).

פרק כ' - תכנית משותפת במשפטים ועבודה סוציאלית 61. התכנית

א. תלמידים רשאים ללמוד בתכנית המשותפת אם עמדו בתנאי הקבלה של הפקולטה למשפטים ושל בית הספר לעבודה סוציאלית ובתנאי שאינם בעלי תואר בוגר במשפטים או בעבודה סוציאלית.

ב. תלמידים הלומדים בתכנית המשותפת פטורים מהמקצועות הבאים בפקולטה למשפטים: מבוא לסוציולוגיה (2 נקודות זכות); מקצועות בחירה לא משפטיים בהיקף של 20 נקודות זכות; חלק מסדנאות ושיעורי בחירה משפטיים בהיקף של 10 נקודות זכות.

ג. התלמידים ילמדו במקביל ללימודי המשפטים, את תכנית הלימודים של בית הספר לעבודה סוציאלית, אולם יהיו פטורים ממקצועות מסוימים כפי שיפורסם על-ידי בית הספר לעבודה סוציאלית.

ד. תלמידים בתכנית המשותפת למשפטים ולעבודה סוציאלית יהיו חייבים בלימוד הקורס "יסודות הסטטיסטיקה למשפטנים".

62. אי סיום הלימודים במסגרת התכנית

הפסיק התלמיד את לימודיו בתכנית לעבודה סוציאלית במסגרת התכנית המשותפת בלא לסיים, ייחשבו המקצועות בהם קיבל ציונים בבית הספר כמקצועות בחירה לא משפטיים בפקולטה למשפטים (עד למכסה של 20 נקודות זכות).

פרק כ"א - תכנית משותפת במשפטים ומערכות מידע ניהוליות 63. התכנית

א. תלמידים רשאים ללמוד בתכנית המשותפת לפקולטה למשפטים ולחוג למערכות מידע ניהוליות, החל משנת הלימודים הראשונה, אם עמדו בתנאי הקבלה של הפקולטה למשפטים ושל החוג למערכות מידע ניהוליות ובתנאי שאינם בעלי תואר בוגר באחד משני החוגים.

ב. תלמידים הלומדים בתכנית המשותפת פטורים מהמקצועות הבאים בפקולטה למשפטים: מקצועות בחירה לא משפטיים (20 נקודות זכות) ושיעורי בחירה וסדנאות משפטיים בהיקף של 10 נקודות זכות.

ג. התלמידים ילמדו, במקביל ללימודי המשפטים, את תכנית הלימודים של החוג לתואר בוגר במערכות מידע ניהוליות, אולם יהיו פטורים ממקצועות מסוימים כפי שיפורסם על-ידי חוג למערכות מידע ניהוליות.

64. אי-סיום הלימודים במסגרת התכנית

הפסיק התלמיד את לימודיו בחוג למערכות מידע ניהוליות במסגרת התכנית המשותפת בלא לסיים, ייחשבו המקצועות בהם קיבל ציונים בחוג כמקצועות בחירה לא משפטיים בפקולטה למשפטים (עד למכסה של 20 נקודות זכות).

פרק כ"ב - תכנית משותפת במשפטים ותואר שני בפילוסופיה

65. רציונל

א. בשנים האחרונות גדלה ההכרה בקרב בתי הספר למשפטים בעולם לחשיבות של הכשרה משפטית לא-פורמאלית לתלמידי משפטים. גוברת ההכרה בכך שכדי להיות משפטן טוב, צריך ללמוד לא רק רשימות חוקים ופסקי דין, אלא גם תיאוריות פילוסופיות על טבע המשפט ועל הבסיס העיוני של ענפי המשפט השונים, כמו גם תיאוריות סוציולוגיות, כלכליות ואחרות.

מטרת התכנית היא להעניק לתלמידים מצטיינים מהפקולטה למשפטים אפשרות לרכוש השכלה פילוסופית רחבה, שתעשיר הן את עולם הרוח שלהם באופן כללי, והן את הבנתם המשפטית.

ב. במסגרת התכנית ילמדו תלמידים אלה לקראת תואר שני בפילוסופיה החל מהשנה השלישית ללימודיהם בפקולטה למשפטים.

ג. התכנית מבוססת על כך שתלמידי משפטים יכולים לקחת במסגרת מה שמוגדר בתכנית הלימודים שלהם כ"שיעורי בחירה לא-משפטיים" קורסים בחוגים אחרים, ובהם החוג לפילוסופיה. במשבצת זו התלמידים ילמדו את קורסי ההשלמה לתואר שני, אותם קורסים שהחוג לפילוסופיה מטיל על מועמדים בעלי תואר ראשון בפילוסופיה.

ד. לאחר סיום קורסי ההשלמה, ובמקביל ללימודיהם בשנה ג' ו-ד' בפקולטה, יוכלו התלמידים בתכנית לקחת את הקורסים הנדרשים לתואר שני בפילוסופיה (במסלול א או במסלול ב).

66. תנאי קבלה לתכנית

א. מועמד אשר סיים 70 נקודות לפחות בלימודי התואר הראשון במשפטים, בממוצע של 80.

ב. על המועמד ללמוד קורסי השלמה בפילוסופיה בסך 22 ש"ס כמפורט להלן.

ג. המעבר לסמסטר הרביעי בלימודי התואר השני בפילוסופיה יותנה באישור זכאות לתואר ראשון במשפטים בציון סופי של 80 לפחות.

67. מבנה הלימודים

- א. תכנית זו, כמו התכנית הקיימת לתואר שני בפילוסופיה, תילמד במסלול א (בהיקף של 32 ש"ס) או במסלול ב (בהיקף של 44 ש"ס), בכפוף לאישור החוג לפילוסופיה.
- ב. המועמדים ללימודים בתכנית (בהיות המועמדים אחרים לתואר שני בפילוסופיה שהתואר הראשון שלהם אינו בפילוסופיה) יהיו חייבים בקורסי ההשלמה בסך של 22 ש"ס הכוללים: פילוסופיה יוונית, פילוסופיה חדשה, לוגיקה, תורת ההכרה, אתיקה (4 ש"ס כל אחד), וסדנת כתיבה (2 ש"ס). הם יוכלו לקחת קורסים אלה החל משנה ב ללימודיהם בפקולטה, והם ייחשבו בכל מקרה כחלק ממכסת השעות הנדרשות לתואר ראשון במשפטים (במסגרת "שיעורי בחירה לא-משפטיים").
- ג. סיים המועמד את קורסי ההשלמה בציון ממוצע של 80, יוכל כאמור לקחת, החל **משנה ג** ללימודי התואר הראשון במשפטים, קורסים לתואר שני בחוג לפילוסופיה.
- ד. הקבלה תהיה במעמד של "תלמיד על תנאי".
- ה. למד המועמד קורסים בפילוסופיה בדרג 3 או 4 במסגרת לימודיו בפקולטה למשפטים, תוכל הוועדה החוגית לתואר שני להכיר ב- 4 ש"ס מקורסים אלה כמילוי הדרישות בפילוסופיה.
- במקרה זה יהיה חייב התלמיד ב-28 ש"ס במסלול א, וב-40 ש"ס במסלול ב'.
- ו. קבלת התואר השני בפילוסופיה כללית מותנית בקבלת תואר ראשון במשפטים.

פרק כ"ג – תכנית משותפת במשפטים וסוציולוגיה ואנתרופולוגיה

68. התכנית

- א. תלמידי הפקולטה למשפטים רשאים ללמוד בתכנית המשותפת לפקולטה למשפטים ולחוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה החל משנת הלימודים הראשונה, אם עמדו בתנאי הקבלה של הפקולטה למשפטים והחוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה ובתנאי שאינם בעלי תואר בוגר באחד משני החוגים.
- ב. תלמידים הלומדים בתכנית המשותפת פטורים מהמקצועות הבאים בפקולטה למשפטים: מקצועות בחירה לא משפטיים (20 נקודות זכות); שיעורי בחירה וסדנאות משפטיים בהיקף של 8 נקודות זכות ומהקורס "מבוא לסוציולוגיה" (2 נקודות זכות).
- ג. התלמידים ילמדו, במקביל ללימודי המשפטים, את תכנית הלימודים של החוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה, אולם יהיו פטורים ממקצועות מסוימים כפי שיפורסם על-ידי החוג לחוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה.

69. אי סיום הלימודים במסגרת התכנית

הפסיק התלמיד את לימודיו בחוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה במסגרת התכנית המשותפת בלא לסיימם, ייחשבו המקצועות בהם קיבל ציונים בחוג כמקצועות בחירה לא משפטיים בפקולטה למשפטים (עד למכסה של 20 נקודות זכות).

הנחיות והבהרות

לגבי נושאים הנדונים בתקנון הלימודים

I. זכאות לפטור מקורס "יסודות בכלכלה למשפטנים"

חומר הלימוד בקורס "יסודות בכלכלה למשפטנים" דומה בחלקו בלבד לחומר הלימוד בקורסי מבוא אחרים במיקרו כלכלה. מטעם זה, ככלל, תלמידים שלמדו בעבר מבוא לכלכלה (מיקרו), אף אם בהיקף לימוד דומה, אינם זכאים לפטור מלא מהלימודים בקורס זה.

א. זכאות לפטור מלא

1. תלמידים אשר במהלך 6 השנים האחרונות סיימו, בציון 60 לפחות, את לימודיהם בקורס "מבוא לכלכלה א'" בהיקף של 4 יחידות לפחות **בחוג לכלכלה** של אוניברסיטת חיפה, זכאים לפטור מלא מן הקורס.

2. תלמידים אשר במהלך 6 השנים האחרונות סיימו, בציון 60 לפחות, **במסגרת חוג לכלכלה** באוניברסיטה אחרת, קורס מקביל בהיקפו ובתכנית לימודיו ל"מבוא לכלכלה א'" של החוג לכלכלה באוניברסיטת חיפה, זכאים לפטור מלא.

ב. זכאות לפטור חלקי

1. תלמידים אשר במהלך 6 השנים האחרונות סיימו, **בציון 70 לפחות**, קורס אחר במבוא לכלכלה (מיקרו) בהיקף לימוד של 4 יחידות לפחות, זכאים לפטור חלקי מחלק מהחובות בקורס בכפוף לאישור המרצה, לאחר בדיקת תכנית הלימודים **בקורס שעל בסיסו מוגשת הבקשה לפטור**.

2. תלמידים שזכאים לפטור חלקי פטורים מהגשת תרגילים וכן פטורים מבוחן הביניים בקורס. ציונם של תלמידים שביקשו לממש את זכותם לפטור מבוחן הביניים יקבע על פי המבחן הסופי בלבד.

3. תלמיד המעוניין בפטור חלקי יגיש בקשה בכתב לד"ר לימור ריזה, בצירוף תכנית הלימוד בקורס על בסיסו מוגשת הבקשה ואישור על הציון בקורס זה. תוקף ההנחה: לתלמידי שנה א' בתש"ס ואילך.

תלמידים שיהיו פטורים מלימודי "יסודות בכלכלה למשפטנים" יהיו חייבים להשלים את הקורס "מבוא לניתוח כלכלי של המשפט".

II. משך הלימודים ומכסת נקודות זכות שנתית בתכניות המשותפות עם חוגים אחרים⁸

א. לאור אופיין המיוחד של התוכניות המשותפות, ההגבלה במכסת הנקודות, בפקולטה למשפטים בלבד, הינה על בסיס שנתי, כפי שמפורט בסעיף ב' להלן. (המגבלות על היקף הלימוד בחוגים אחרים תיקבע, אם בכלל, ע"י החוגים האלה).

ב. מכסת נקודות זכות שנתית בפקולטה למשפטים בלבד לתלמידי התכנית המשותפת למשפטים וכלכלה:

שנה א' – עד 37 נקודות זכות

8. מומלצת חלוקת עומס הלימודים לפי הפריסה של עד 44 נקודות בשנה בשני החוגים יחד.

שנה ב' – עד 34 נקודות זכות

שנה ג' – עד 32 נקודות זכות

שנה ד' – 10 נקודות זכות (ניתן ללמוד עד 32 נקודות זכות בשנה)

מכסת נקודות שנתית בפקולטה למשפטים בלבד לתלמידי התוכניות המשותפות:

שנה א' – עד 38 נקודות זכות

שנה ב' – עד 32 נקודות זכות

שנה ג' – עד 32 נקודות זכות

שנה ד' – 10 נקודות זכות (ניתן ללמוד עד 32 נקודות זכות בשנה)

ג. תלמיד בעל תואר קודם חייב ללמוד את מלוא התכנית המיועדת לכל התלמידים

בתכנית המשותפת ולא יהיה זכאי לפטורים נוספים עקב לימודיו הקודמים.

ד. עקב חשיבותו של הקורס "משפט ציבורי" מומלץ ללמודו בשנת הלימודים הראשונה בפקולטה.

ה. תלמיד, הלומד במקבץ מובנה, המבקש ללמוד יותר מ-20 נקודות של הקורסים שבמקבץ

רשאי לפנות למרכז המקבץ ולבקש חריגה בסה"כ הנקודות הנלמדות בשנה"ל האחרונה

שלו. במקרים מיוחדים יוכל המרכז לאשר חריגה גם בסמסטר ב' של שנה ג'.

III. הקלות ופטור ממטלות בקורסים (הבהרות לסעיף 26 לתקנון הפקולטה):

א. הקלות במטלות (כגון: דחיית מועד הגשה של עבודה) הינן בתחום שיקול הדעת של המורה.

ב. (1) פטור ממטלות: כל בקשה לפטור שאושרה על-ידי מורה הקורס, תועבר להחלטת

הוועדה לענייני תלמידים אשר תפעיל שיקול דעת בנושא.

(2) הוועדה תאשר פטור במקרים חריגים ביותר.

(3) הוראה זאת תחול גם לגבי דרישות סף במקצוע.

IV. אישור זכאות לתואר

תנאי זכאות

תלמיד זכאי לתואר בתנאי שהשלים את כל חובותיו האקדמיות על-פי תקנון הלימודים של

הפקולטה למשפטים ועמד בכל התחייבויותיו לאוניברסיטת חיפה.

ציון סופי לתואר

תלמיד יודיע למוכירות תלמידים על סיום לימודיו לתואר. עם קבלת הודעה זו, תיבדק

זכאותו ויחושב ציון הגמר שלו. התלמיד יבדוק ציוניו לפני קבלת אישור זכאות לתואר

ויאשר בחתימתו על נכונות הנתונים שבתדפיס. הציון לתואר הוא סופי. לאחר אישור הזכאות

לתואר לא יוכל התלמיד לתקן את ציון הגמר שלו.

אישור לצורך הרשמה להתמחות

לתשומת ליבם של תלמידי שנה ד': על-פי חוק לשכת עורכי הדין, נדרש אישור זכאות לתואר לצורך הרשמה לבחינות של לשכת עורכי הדין.

תלמיד זכאי לקבל אישור לצורך הרשמה להתמחות בתנאי שהשלים את חובותיו האקדמיות (לרבות חובות השמיעה, בחינות והגשת עבודות סמינריוניות) גם אם טרם קיבל עד שני ציונים להשלמת התואר.

V. הוועדה לענייני תלמידים

להלן קווים מנחים במדיניות הוועדה בנושאים של הכרה בלימודים קודמים וחרירה ממכסת נקודות זכות שנתית/סמסטריאלית:

א. הוועדה תשקול בחיוב בקשות להכרה בלימודים קודמים לא משפטיים בהתקיים התנאים הבאים:

- (1) הוגש אישור לימודים רשמי של מוסד אקדמי המוכר על-ידי האוניברסיטה.
- (2) ציון הקורס עברו מוגשת בקשת ההכרה הינו ציון "עובר" לפי המקובל באותו מוסד, אך לא פחות מציון 75%.
- (3) הקורס נלמד בתקופה של עד 6 שנים מיום הגשת הבקשה להכרה.
- (4) הוועדה תשקול גם את איכותו של המוסד בו למד התלמיד ואת איכותו של הקורס הנדון.

(5) תלמיד אשר התחיל את הלימודים באחד המסלולים המשותפים של הפקולטה עם חוגים אחרים כאשר את לימודיו בחוג האחר התחיל לפני תחילת לימודיו בפקולטה והפסיק את לימודיו בחוג האחר בשלב כלשהו, יקבל הכרה בלימודיו בחוג האחר לפי המפורט:

ההתייחסות ללימודיו שהתקיימו לפני תחילת לימודיו בפקולטה תהיה כמו ללימודים קודמים לא משפטיים.

ההתייחסות ללימודיו שהתקיימו בחוג אחר במקביל ללימודיו בפקולטה תהיה בהתאם למפורט בסעיף "אי סיום הלימודים במסגרת התכנית" בתקנון הפקולטה.

(6) לימודים שהוכח כאמור ידווחו בגיליון הציונים ללא פירוט וללא ציון ולא יכללו בחישוב הציון הסופי המשוקלל.

ב. חריגה ממכסת הנקודות הסמסטריאלית או השנתית תישקל על-ידי הוועדה במקרים הבאים:

1. מגיש הבקשה בעל ציון ממוצע של 80 לפחות בשנת הלימודים הקודמת או בעל הישגים אקדמיים בולטים.
2. מגיש הבקשה מציין (בתמיכת אישורים) נסיבות חריגות המחייבות את הגדלת המכסה.
3. בכל מקרה מכסת נקודות הזכות לא תוגדל מעבר ל-5 נקודות במהלך הלימודים לתואר שאיננו במסגרת תוכניות משותפות או במסגרת מקבץ.
4. משקל מיוחד יינתן לשאלה אם עצם החריגה ממכסת השיעורים עלולה ליצור קשיים ולפגוע באיכות הלימודים של התלמיד.

ג. בקשה למועד בחינה חריג:

ככלל, נוטה הוועדה שלא לאשר מועד בחינה חריג לתלמיד שבחר שלא להיבחן במועד א', גם אם נבצר ממנו, נבצרות מוחלטת, להבחן במועד ב'. נקודת המוצא של הוועדה היא, כי ככלל אין לתלמיד זכאות להיבחן בשני מועדים, אלא רק במועד א' או במועד ב'.

VI. בחינות עם ספרים פתוחים

כל מורה רשאי לקבוע אם הבחינה עם "ספרים פתוחים". ניתן להשתמש רק בחקיקה, או גם בפסיקה, בקבצי מקורות, ואף במחברות. הודעה על כך תימסר במהלך הלימודים.

משפט וממשל

עורך: ד"ר אילן סבן

כתב־עת העוסק בנושאים מתחומי המשפט הציבורי והמינהל הציבורי. כתב העת מיועד למשפטנים, לממלאי תפקידים שונים במסגרת הממשל והמינהל הציבורי וכל מי שיש לו עניין בתחום המשפט הציבורי והתחומים הקרובים לו. כתב העת יוצא לאור פעמיים בשנה.

דין ודברים

עורך: ד"ר חאלד גנאים

כתב־עת שיעסוק בנושאים משפטיים כלליים וכן בנושאים רב־תחומיים. כתב העת ייועד למשפטנים, לאנשי מדעי הרוח והחברה, ולכל המתעניינים בתחומי המשפט ובממשקים שבין משפט ומדעי הרוח והחברה.

הארת דין - כתב העת הדיגיטלי של הפקולטה למשפטים

עורך: ד"ר דורון מנשה

באתר האינטרנט של הפקולטה יתפרסמו הערות חקיקה ופסיקה, פרי עטם של הסטודנטים והחוקרים.

פרסי הצטיינות ומלגות

א. תלמידים ראויים לשבח:

1. מועצת הפקולטה תעניק פרס לתלמיד ראוי לשבח על שם השופט פרופ' יצחק זמיר.
2. הקריטריונים על פיהם תשקול הוועדה את בחירתה הינם: עזרה לזולת; דוגמה אישית;

התמודדות יוצאת דופן עם קשיים ומגבלות; תרומה חברתית לאוניברסיטה ולפקולטה; התמודדות עם הלימודים. הרשימה הינה מדגמית ולא סגורה. **בבחינה חייב להתקיים לפחות קריטריון אחד.**

- ההצעה למועמדים תוגש ביוזמת קבוצה של תלמידים שימליצו על חברם ולא על ידי התלמיד עצמו ביוזמה אישית.
- מורים יוכלו גם הם להציע מועמד.
- מספר התלמידים שייבחרו בכל שנה לא יעלה על 3.
- 3. המועמד יהיה בוגר שנה ב' לפחות.
- 4. — החלטה בדבר הענקת הפרס תיערך על ידי ועדה לבחירת "תלמיד ראוי לשבח" המורכבת מ-3 מרצים.
- הענקת הפרס תתבצע על ידי הדיקן בטקס של "מצטייני דיקן", או בטקס אחר שייקבע. במקרים מיוחדים, ועל פי בקשת התלמיד, יוענק הפרס לא בטקס פומבי.
- הוועדה תהיה מוסמכת להזמין את הממליצים לשיבת הוועדה.
- אין ערעור על החלטת הוועדה.
- מתן הפרס הינו חד פעמי בלבד. אין מניעה שתלמיד שמקבל "תלמיד ראוי ולשבח" יקבל גם "מצטיין דיקן".
- ב. תלמיד בעל ממוצע הציונים הגבוה ביותר מבין כלל תלמידי השנים א', ב', ג' בפקולטה בשנת לימודים נתונה יזכה במלגה להמשך לימודים מטעם קרן אפטוביצר.
- ג. הפקולטה מציעה פרסים על עבודת מחקר/סמינר מצטיינת. תנאי הגשת העבודות לשיפור יפורסמו מעת לעת על-ידי ועדת פרסים ומלגות של הפקולטה.
- ד. הפקולטה מציעה מלגות עידוד לתלמידים ערבים על בסיס נזקקות ו/או הצטיינות. המלגות נתרמו על-ידי הקאדי אחמד נאטור, עו"ד חסן ג'בארין, עו"ד מנסור עלי.
- ה. הפקולטה מציעה פרס על עבודה מצטיינת בתחום זכויות האזרח לתלמיד/ה ערבי/ה. הפרס נתרם על-ידי ארגון "עדאלה" באמצעות עו"ד חסן ג'בארין ומורים נוספים בפקולטה.
- ו. עם גיוס תקציב למלגות/פרסים נוספים תפורסמה הודעות בהתאם.
- ז. הפקולטה תציע מלגות על בסיס מצב כלכלי אך ורק לתלמידים שפנו בבקשות לסיוע לדיקנט הסטודנטים, מילאו טפסים מתאימים במועד, וזכאים לסיוע על-פי הקריטריונים של דיקנאט הסטודנטים.

תכנית לתואר שני במשפט וכלכלה מטעם האיחוד האירופאי

התכנית אורכת שנת לימודים אחת ומורכבת מ-3 טרימסטרים, כל אחד באוניברסיטה אירופאית אחרת. בטרימסטר השלישי כותבים הסטודנטים תזות מסטר. מועמדות לתכנית יכולה/ה להגיש כל בוגר/ת הפקולטה בעל/ת נתונים מתאימים.

Global Law Program

הפקולטה למשפטים של אוניברסיטת חיפה התקבלה כחברה הנלווה הראשונה מחוץ לאירופה לתכנית ארסמוס של האיחוד האירופאי למשפט וכלכלה, החל משנת הלימודים תשנ"ח. מעמד זה מאפשר לפקולטה לשלוח מדי שנה מספר בוגרים לתכנית של תואר שני במשפט וכלכלה.

במסגרת הכרתה של הפקולטה בחשיבותם של לימודי משפט זרים וכחלק מתהליך הגלובליזציה, החליטה הפקולטה לעודד את תלמידיה לנסוע ללמוד בחו"ל במסגרת לימודי התואר הראשון.

קיימות מספר תוכניות:

1. תכנית לימודים שנתית באוניברסיטת אוטרקט בהולנד. סה"כ נקודות עבור הלימודים באוניברסיטת אוטרקט ייקבע על-פי מספר שעות לימוד בכיתה. עם נימוקים מיוחדים ניתן יהיה לפנות בבקשות להכרה נוספת. אם קורס מסוים יוכר כסמינר, הוא יבוא במניין סמינרים הנדרשים לצורך קבלת התואר בוגר במשפטים בהיקף של 4 נקודות.
 2. תכנית בבתי-ספר למשפטים בארה"ב.
 3. במהלך השנה יורחבו מספר התוכניות עם אוניברסיטאות נוספות באירופה ובארה"ב. כמו כן תקיים הפקולטה קורסים בשפה האנגלית המיועדים הן לתלמידי הפקולטה והן לתלמידים זרים הבאים ללמוד בפקולטה.
- פרטים ניתן לקבל במזכירות.

הלוואות לסטודנטים

רשויות האוניברסיטה מנהלות משא ומתן להשגת הלוואות נוחות לסטודנטים. פרטים יפורסמו במהלך שנת הלימודים.

לימודי התואר השני

יו"ר הוועדה לתואר שני: פרופ' ניבה אלקין-קורן

פרק א' – כללי

1. אופיה של התוכנית ומטרותיה

תוכנית לימודי תואר שני מחויבת בראש וראשונה לקידום, העמקה והתפתחות תובנות ביקורתיות וידע משפטי של מוסמכיה. התוכנית שואפת להציב את מוסמכיה בשורה הראשונה של משפטים בעלי כישורים וידע מתקדמים, תוך הכרות מעמיקה עם מורכבויות המשפט בעולם המודרני ומתן אפשרויות לחשיבה והתפתחות אישית תוך ניצול מסגרות לימוד ייעודיות, קטנות ומאגרות. התוכנית תאפשר לתלמידיה הכרות קרובה עם תכניות מחקר של אנשי הסגל המלמדים במסגרתה. בנוסף, התוכנית משקפת את התפיסה הרב-תחומית המאפיינת את הפקולטה מאז היווסדה. דבר זה מתבטא בשני מישורים שונים: ראשית, בתוכן של מקצועות רבים הנוגעים לנושאים כגון פוליטיקה, סוציולוגיה, כלכלה, פסיכולוגיה, רפואה ועוד; שנית, במתן אפשרות לתלמידים ללמוד קורסים הנלמדים בחוגים אחרים של אוניברסיטת חיפה. התוכנית המוצעת היא ללימודי תואר שני כללי המאפשרת בחירה בין מקצועות בהתאם לתחומי ההתעניינות האישיים והמקצועיים.

מסלול א': באוריינטציה מחקרית. במסגרת מסלול זה יהיה על הסטודנטים להגיש עבודת גמר מחקרית (תיזה).

מסלול ב': ללא תיזה. מסלול זה מחייב תוכנית קורסים ושני סמינריונים. במסגרת התוכנית יוכלו הסטודנטים לבחור בקורסים מתקדמים, בקורסים ייחודיים לתלמיד מוסמך וכן בקורסים מתקדמים מחוגים אחרים.

2. התקנון

1. תקנון לימודי תואר שני של אוניברסיטת חיפה, לרבות תקנון המשמעת על נספחיו, חל על תלמידי תואר שני של הפקולטה למשפטים, למעט בנושאים המוסדרים בתקנון זה והמחמירים את דרישות התקנון האוניברסיטאי.
2. תקנון לימודי תואר שני של הפקולטה למשפטים נקבע על-ידי מועצת הפקולטה, וזו מוסמכת לשנותו מעת לעת, בתנאי שאינו מקל על הנאמר בתקנון תואר שני של אוניברסיטת חיפה.
3. בתקנון זה התייחסות בלשון זכר משמעה גם לשון נקבה.

פרק ב' – תנאי קבלה

3. הקבלה לפקולטה לתואר שני

- א. ראשים להתקבל לתוכנית בעלי תואר ראשון במשפטים ממוסד מוכר להשכלה גבוהה בישראל, שהשיגו ציון ממוצע של 80 לפחות. מבין מועמדים אלו יבחרו המתקבלים על בסיס ציון הגמר שלהם בתואר הראשון וכן על בסיס הערכת עבודה סמינריונית שנכתבה במסגרתו. ועדת הקבלה רשאית לבקש מהמועמדים חומר נוסף.
- ב. בעלי תואר ראשון במשפטים מאוניברסיטאות מוכרות בחו"ל שלדעת הוועדה הישגיהם בלימודים מקבילים להישגים המצוינים בסעיף קטן (א) לעיל.
- ג. מועמדים אלו ידרשו לעמוד בדרישות שיקבעו על ידי הרשות ללימודים מתקדמים.
- ד. משיקולים אקדמיים הוועדה רשאית להמליץ לקבל ללימודים גם תלמידים בעלי תואר ראשון במשפטים שציונם הממוצע נופל מן המפורט לעיל אך אינו נופל מ-76.
- ד. (1) במקרים חריגים ביותר תלמידים בעלי תואר ראשון במשפטים שאינם עומדים בקריטריונים לקבלה לתואר שני (כפי שמפורט בסעיף 3' ו 3 ג') אולם השיגו בלימודי התואר הראשון ציון סופי הנע בין 70 ל 75 יוכלו להציג מועמדותם ללימודי השלמות לקראת התואר השני. המינימום הנדרש להשלמות במסגרת זו הוא 3 קורסי חובה משפטיים בהיקף כולל שלא יפחת מ 14 שש"ס בציון סופי של 80 לפחות בכל אחד מהם.
- תוכנית ההשלמות היא שנתית החל מסמסטר א' בלבד. עם סיום ההשלמות יוכל התלמיד להגיש את מועמדותו לתואר שני.
- (2)סטודנט שהתקבל לתוכנית ההשלמות רשאי לקבל פטור מהגשת עבודות בקורסים, לפי שקול דעת המרצה בקורס. במצב כזה ציון המבחן ייחשב לציון הסופי.
- ה. מועמד רשאי להירשם גם אם חסר ציון סופי בסמינריון אחד בלבד להשלמת התואר הראשון, בכפוף להמצאת אישור על הגשת העבודה. מעמדו של מתקבל עם ציון חסר יהיה של תלמיד "על תנאי" כל עוד לא הומצא הציון, ובלבד שהציון יומצא לפני תחילת הלימודים של הסמסטר השני ללימודיו.
- ו. כעקרון, כל הסטודנטים מתקבלים למסלול ב', ובסיום השנה הראשונה על פי בקשת הסטודנט, על פי ההישגים בלימודים ובצירוף נושא ואישור מנחה, תדון ועדת מוסמך בבקשה ותחליט אם להיענות לבקשה ובאילו תנאים.
- לוועדה שיקול דעת לקבלת סטודנט ישירות למסלול עם תיזה.
- ז. סטודנטים יוכלו להגיש לוועדה בקשה למעבר ממסלול למסלול במהלך הלימודים. לוועדה שיקול דעת אם להיענות לבקשה ובאילו תנאים.

4. הקבלה לפקולטה להשלמות לתואר שלישי

- מועמד המבקש להירשם ללימודי השלמות לתואר שלישי חייב למלא את התנאים הבאים: הינו בעל תואר "מוסמך" במשפטים ממוסד להשכלה גבוהה בארץ או בחו"ל והשיג בלימודי התואר השני ציון משוקלל של 85 לפחות.
- קיבל אישור בכתב על הסכמת מנחה ונושא מחקר מוצע מאושר על-ידי המנחה המיועד.
- אין קבלת תלמידים ללימודי השלמות לתואר שלישי במעמד "על תנאי".

פרק ג' – מהלך הלימודים (כללי)

5. משך הלימודים

- א. משך הלימודים לתואר שני במסלול א' הדורש כתיבת עבודת גמר מחקרית הוא שלוש שנים, מתוכן שנתיים של השתתפות בקורסים. משך הלימודים במסלול ב' הוא שנתיים.
- ב. באישור יושב ראש-הוועדה ניתן יהיה לקצר את משך הלימודים, ובלבד שמשך הלימודים הכולל לא יפחת משנה. הארכת משך הלימודים טעונה אישור הוועדה והדיקן ללימודים מתקדמים.

6. סף מעבר לשנה גבוהה

- תלמיד יעבור לשנת לימודים שנייה רק אם ממוצע ציוניו הסופיים בשנת הלימודים הקודמת לה הוא 65 לפחות.

7. רציפות הלימודים

א. הפסקת לימודים

- 1) תלמיד המעוניין להפסיק לימודיו יודיע על כך בכתב לרשות ללימודים מתקדמים עם עותק לוועדה.
- 2) תלמיד שנקלע למצב לימודים לא תקין לאחר בדיקת תקינותו האקדמית על-ידי הוועדה ו/או הרשות ללימודים מתקדמים (ראו סעיף 7), תמליץ הוועדה על הפסקת לימודיו. הפסקת הלימודים תאושר ותבוצע על-ידי הדיקן ללימודים מתקדמים.
- 3) תלמיד שתחול עליו הפסקת לימודים (אם ביוזמתו ואם ביוזמת הפקולטה או ביוזמת הרשות ללימודים מתקדמים), יוכל לפנות לוועדה בבקשה לחדש את לימודיו לכל המוקדם לאחר שנה מיום הפסקת הלימודים, הוועדה תשקול אם להמליץ בפני הדיקן ללימודים מתקדמים על התנאים לאישור בקשתו.
- 4) הדיקן ללימודים מתקדמים ידון בבקשה ויחליט אם לאשרה.

ב. חידוש לימודים

- 1) תלמיד המבקש לחדש לימודיו לתואר שני יוכל לפנות בבקשה זו לכל המוקדם בתום שנה מיום הפסקת לימודיו.
- 2) תלמיד לתואר שני אשר הפסיק לימודיו לתקופה שאינה עולה על שנתיים יהיה רשאי לחדש לימודיו על סמך תנאי הקבלה של האוניברסיטה ושל הפקולטה. כל הקורסים שנלמדו בעבר יזקפו לזכותו. תלמיד זה חייב לקבל את אישור הוועדה והרשות ללימודים מתקדמים.
- 3) תלמיד אשר הפסיק לימודיו לתקופה העולה על שנתיים (אבל לא יותר מחמש שנים) יהיה רשאי לחדש לימודיו בהמלצת הוועדה ובאישור הדיקן ללימודים מתקדמים. חידוש הלימודים יהיה במתכונת הנהוגה באוניברסיטה ובפקולטה במועד חידוש הלימודים. במקרה זה רשאית הוועדה להטיל על התלמיד לימודי רענון ובכל מקרה יוכרו רק ציונים מעל 75.

4) תלמיד אשר הפסיק לימודיו לתקופה העולה על חמש שנים (אך לא יותר משמונה שנים) יהיה רשאי לחדש לימודיו בהמלצת הוועדה ובאישור הדיקן ללימודים מתקדמים. חידוש הלימודים יהיה במתכונת הנהוגה באוניברסיטה ובפקולטה במועד חידוש הלימודים. במקרה זה הוועדה תטיל על התלמיד לימודי רענון ובכל מקרה יוכרו רק ציונים מעל 75.

5) תלמיד אשר הפסיק לימודיו לתקופה העולה על תשע שנים ומבקש לחדשם, ייחשב כתלמיד חדש לכל דבר, ויהיה חייב בתכנית הלימודים המלאה התקפה בעת חידוש הלימודים.

ג. חופשת לימודים

1) תלמיד לתואר שני המבקש חופשת לימודים למשך סמסטר אחד או שנה אקדמית מלאה, יפנה בבקשה מנומקת אל הרשות ללימודים מתקדמים בצירוף המלצה מיושב ראש הוועדה. חופשה מלימודים תינתן רק לתלמיד במעמד מן המניין בטווח תקופת הלימודים הנורמטיבית לתואר שני.

2) הדיקן ללימודים מתקדמים ידון בכל בקשה ויחליט אם לאשרה או לדחותה.

3) חופשת לימודים מאושרת אינה נחשבת כתקופת לימודים.

4) תלמיד אשר לא ישוב ללימודיו עם תום החופשה המאושרת ולא יודיע על כך לרשות ללימודים מתקדמים, יימצא במצב אקדמי לא תקין.

8. תלמיד יוגדר כתלמיד במצב לימודים לא תקין באחד מהמקרים הבאים:

א. נכשל ביותר משני קורסים מכלל מכסת הקורסים שהוא חייב בהם, וביניהם מקצוע החובה.

ב. נכשל בקורס אחד בלימודי התואר השני פעמיים.

ג. לא סיים את חובות השמיעה תוך שנתיים מיום תחילת לימודיו ולא אושרה לו אורכה.

ד. סטודנט אשר במסלול א' לא אושרה לו הצעת מחקר על ידי הוועדה עד תום השנה השנייה ללימודיו, כולל חופשת הקיץ, ולא אושרה לו אורכה.

ה. תלמיד במסלול א' לתואר שני אשר לא סיים את כל חובותיו לרבות הגשת עבודת גמר מחקרית לשיפוט תוך שלוש שנים מיום תחילת לימודיו, ולא אושרה לו אורכה.

ו. לא עמד בציונים הנדרשים בכל קורס ובציון המעבר שנקבע משנה לשנה.

ז. לא השיג ציון מיינימאלי של 76 בעבודת הגמר המחקרית (תיזה).

ח. לא עמד בציונים הנדרשים בכל קורס ובציון המעבר שנקבע משנה לשנה.

ט. לא חזר ללימודים בתום תקופה מאושרת ולא הודיע על כך במועד שנקבע לו לרשות ללימודים מתקדמים.

י. תלמיד שלא סיים את חובות ההשלמה שהוטלו עליו בעת קבלתו ללימודי התואר השני בתום השנה הראשונה ללימודיו.

יא. תלמיד שלא סיים את חובות ההשלמה שהוטלו עליו בעת קבלתו ללימודי התואר השני בתום השנה הראשונה ללימודיו.

יב. תלמיד שמצב לימודיו אינו תקין, יופסקו לימודיו.

9. הכרה בלימודים קודמים

יושב ראש הוועדה ללימודי תואר שני רשאי, לפי בקשת התלמיד, להכיר בקורסים שנלמדו במסגרת תוכנית תואר שני אחרת, ובלבד שלא קיבל עליהם הכרה בעבר, שלא יוכרו קורסים בהיקף של יותר מ-14 ש"ס, ושהרכב הלימודים הכולל של התלמיד (לרבות הקורסים שנלמדו בתוכניות אחרות) לא יחרוג ממבנה הלימודים כמפורט בסעיף (9). ציון הקורס שבו ניתן יהיה לבקש להכיר יהיה ציון "עובר" לפי המקובל באותו מוסד, אך לא פחות מציון 76. יושב ראש הוועדה רשאי לקבוע כי מספר השעות שיוכרו בגין קורס שנלמד במסגרת תוכנית אחרת יהיה פחות השעות שניתן באותה תכנית. כל בקשה להכרה בלימודים קודמים טעונה אישור של הדיקן ללימודים מתקדמים.

10. מצטייני דיקן (הפקולטה למשפטים)

- א. רשימת מצטייני הדיקן תכלול תלמידים מצטיינים בכל שנה, אשר ממוצע ציוניהם בשנת הלימודים שבה מדובר הוא 85 לפחות, כך שמספרם הכולל של מצטייני הדיקן בכל שנה לא יעלה על 8% מכלל התלמידים באותה שנה.
- ב. ברשימת מצטייני דיקן ייכללו תלמידים שהשלימו את מכסת מקצועות החובה בשנה המתאימה והשלימו מכסה מינימאלית של ש"ס כמפורט להלן:
בשנה א' – 14 ש"ס
בשנה ב' – את יתרת השעות הדרושות לסיום התואר.
חישוב הציונים לצורך הצטיינות בשנה ב' יכלול את כל הקורסים שנלמדו באותה שנה, סטודנט שלמד מעל המכסה הדרושה לתואר יכול להודיע עד תאריך 15.12 על הקורסים שאותם הוא מבקש לא לכלול בשקלול.
- ג. לצורך סעיף זה יילקחו בחשבון ציונים (לרבות ציונים בסמינריונים) שניתנו עד ליום 15 בדצמבר לאחר שנת הלימודים שבה מדובר.
- ד. תלמיד שנכלל ברשימת מצטייני הדיקן יקבל תעודה חתומה על ידי דיקן הפקולטה ויו"ר ועדת מוסמך.
- ה. הורשע תלמיד בעבירת משמעת, רשאי הדיקן להורות שהתלמיד לא ייכלל ברשימת מצטייני הדיקן.
- ו. הצטיינות דיקן אינה קשורה למלגות ההצטיינות הניתנות על ידי הרשות ללימודים מתקדמים, (ואף לא לדרגות ההצטיינות כפי שמופיעות בתעודת המוסמך). הצטיינות דיקן הפקולטה אינה מופיעה על גבי תעודת מוסמך.

פרק ד' – מבנה הלימודים**11. תוכנית הלימודים****11.1 מסלול א'**

- א. היקף הלימודים הוא 28 ש"ס וכן השתתפות בסמינר מחקר.
- ב. הרכב הלימודים הוא:
1) לשיעור חובה – "תורת המשפט – תופעת המשפט בפרספקטיבות (תיאורטיות)", יילמד בשנה הראשונה. סך שעות לימוד: 4 ש"ס.

- (2) סדנת הכנה למחקר בהיקף 2 שש"ס תלמד בשנה ראשונה.
- (3) שעורי בחירה בהיקף של 14 שש"ס מתוך השיעורים לתואר שני הניתנים בפקולטה למשפטים ו/או שיעורים נבחרים מתואר הבוגר ו/או שיעורים לתואר שני הנלמדים בחוגים אחרים של אוניברסיטת חיפה. לפחות 12 שש"ס ילמדו בפקולטה למשפטים.
- (4) שני סמינריונים מתוך הסמינריונים לתלמידי תואר שני הניתנים בפקולטה למשפטים ו/או סמינריונים לתואר שני הנלמדים בחוגים אחרים של אוניברסיטת חיפה ו/או סמינריונים המוצעים לתואר בוגר, כאשר לפחות סמינר אחד יילמד בפקולטה למשפטים. סמינר אחד יילמד בשנה הראשונה, והאחר בשנה השנייה. סך שעות הלימוד: 8 שש"ס.

ג. מבנה הלימודים

שנה ראשונה

שיעור חובה	4	שש"ס
שיעורי בחירה	4-6	שש"ס
סמינר	4	שש"ס
סדנת הכנה	2	שש"ס
סה"כ	14-16	שש"ס

שנה שנייה

שיעור בחירה	8-10	שש"ס
סמינר	4	שש"ס
סה"כ	12-14	שש"ס

באישור יושב ראש הוועדה ללימודי תואר שני ניתן יהיה לשנות את חלוקת המקצועות בין השנים.

11.2 מסלול ב'

א. היקף הלימודים הוא 32 שש"ס.

ב. הרכב הלימודים הוא:

- (1) שיעור חובה – "תורת המשפט – תופעת המשפט בפרספקטיבות תיאורטיות", יילמד בשנה הראשונה. סך שעות לימוד: 4 שש"ס.
- (2) שעורי בחירה בהיקף של 20 שש"ס מתוך השיעורים לתואר שני הניתנים בפקולטה למשפטים ו/או שיעורים נבחרים מתואר הבוגר ו/או שיעורים לתואר שני הנלמדים בחוגים אחרים של אוניברסיטת חיפה. לפחות 12 שש"ס ילמדו בפקולטה למשפטים.
- (3) שני סמינריונים מתוך הסמינריונים לתלמידי תואר שני הניתנים בפקולטה למשפטים ו/או סמינריונים לתואר שני הנלמדים בחוגים אחרים של אוניברסיטת חיפה ו/או סמינריונים נבחרים מתואר בוגר, כאשר לפחות סמינר אחד יילמד בפקולטה למשפטים. סמינר אחד יילמד בשנה הראשונה, והאחר בשנה השנייה. סך שעות הלימוד: 8 שש"ס.

ג. מבנה הלימודים

שנה ראשונה

ש"ס	4	שיעור חובה
ש"ס	10-8	שיעורי בחירה
ש"ס	4	סמינר
ש"ס	16-18	סה"כ

שנה שנייה

ש"ס	10-12	שיעורי בחירה
ש"ס	4	סמינר

סה"כ 14-16 ש"ס

באישור יושב ראש הוועדה ללימודי תואר שני ניתן יהיה לשנות את חלוקת המקצועות בין השנים.

12. איסור חפיפה

- תלמיד אינו רשאי ללמוד מקצוע ששעת הוראתו חופפת באופן מלא או חלקי את שעת הוראה של מקצוע לימוד אחר אותו לומד התלמיד באוניברסיטה.
- תלמיד אינו רשאי לבחור מקצוע בחירה שתוכנו דומה באופן משמעותי לקורס אחר אותו למד במהלך לימודיו לתואר הנוכחי או לתואר הקודם.

פרק ה' – נוכחות והשתתפות במפגשים לימודיים**13. חובת נוכחות ועמידה במטלות לימודיות**

קיימת חובת נוכחות ומוכנות לשיעור. כל מורה יחליט על דרכי האכיפה ויודיע על כך הן בכתב והן בשיעור הראשון.

14. בדיקת נוכחות בסמינריון

- על אף האמור בסעיף 12 לעיל, מורה יבדוק ויוודא נוכחות התלמידים בכל המפגשים בסמינריון.
- היעדרות ממפגש או אי-השתתפות בו מסיבה מוצדקת מחייבת מתן הודעה למורה הסמינריון מראש, אלא אם לא ניתן היה לעשות כן.

15. הפרת החובה

- מורה רשאי למנוע מתלמיד לגשת לבחינה או להגיש עבודה, או להפחית מציון התלמיד, אם הפר התלמיד את חובת הנוכחות או המוכנות, כפי שפורטו בסילבוס, ללא סיבה מוצדקת. הודעה על איסור הגישה תימסר לתלמיד ולמוזכירות.
- מורה ירחיק תלמיד מסמינריון, אם התלמיד הפר חובתו לפי סעיף-קטן א'. הודעה על ההרחקה תימסר לתלמיד ולמוזכירות.
- תלמיד רשאי לערער בפני יושב ראש הוועדה ללימודי תואר שני על החלטתו של מורה לפי סעיפים-קטנים א'-ב' לעיל.

פרק ו' – בחינות ועבודות

16. בחינות

- א. בלימודי תואר שני יתקיים מועד אחד בלבד של בחינת מעבר.
- ב. ציון המעבר בקורס הנלמד במסגרת לימודי תואר שני הוא 60.
- ג. תלמיד אשר לא ייגש לבחינה במועד הסדיר בגלל סיבה שהוכרה על-ידי וועדת מוסמך (מילואים), אשפוז בבית-חולים, לידה או אבל, יהיה רשאי להגיש בקשה להבחן במועד מיוחד. את הבקשה יש להגיש לוועדת מוסמך במזכירות החוג.
- ד. ניתן לשפר ציון בקורס על ידי הרשמה מחדש למקצוע בשנה העוקבת. במקרה זה הציון האחרון קובע.
- ה. תלמיד שנכשל בקורס (למעט שיעור השלמה) רשאי לבחור בין חזרה על אותו הקורס או בחירה בקורס אחר. אם בחר ללמוד קורס אחר במקום הקורס שנכשל בו, עליו לקבל את אישור יו"ר הוועדה. אם בחר בקורס אחר, יירשם הציון "נכשל" בגיליון הציונים, אך לא יחושב בממוצע הכללי.
- ו. תלמיד רשאי לחזור על קורס שנכשל בו פעם אחת בלבד. כשלוש שני בקורס מחייב הפסקת לימודים.
- ז. תלמיד שנכשל בשני קורסים ימצא במצב לימודים לא תקין ויופסקו לימודיו.
- ח. מורה האחראי לקורס חייב למסור ציוני בחינת מעבר תוך חמישה עשר ימים מיום הבחינה. ניתן לקבל הארכה מעבר לתקופה זו מן הדיקן.
- ט. מורה האחראי לקורס חייב למסור ציוני בחינת בית תוך שלושים ימים מיום הבחינה.

17. ערעור על בחינה

א. זכות ערעור

- תלמיד רשאי להגיש ערעור על ציון הבחינה בהתאם למפורט להלן:
1. מטרת הערעור לוודא שלא נפלה טעות מהותית במתן הציון.
 2. לא יוגש ערעור שבו בקשה להערכה מחדש של הבחינה.
 3. המערער יפרט את נימוקי הערעור תוך התייחסות נקודתית לתוכן הבחינה.
 4. הוגש ערעור על הציון, תיבדק הבחינה על-ידי מורה המקצוע. במקרה זה עשויה הבחינה כולה להיבדק מחדש, והציון שייקבע על-ידי המורה עלול להיות נמוך מן הציון המקורי.

ב. הסברים לאחר הבחינה, קבלת צילום מחברות הבחינה וערעור על ציון הבחינה

1. מועד ההסברים ייקבע ליום פרסום הציונים. ההסברים יינתנו על ידי המורה או על ידי עוזר ההוראה.
2. במקצוע בו המורה יבקש לפרסם פתרון כתוב לא יתקיים מועד הסברים. הפתרון הכתוב יימסר עם החזרת הבחינות.
3. המרצה ימסור את מחברות הבחינה למזכירות התלמידים (לפני תחילת מועד ההסברים). בכל מקרה המרצה לא ימסור את מחברות הבחינה לתלמידים.

4. תלמיד יכול להגיש ערעור על ציון הבחינה עד סוף יום העבודה העשירי (שעה 14:00) של מוזכירות התלמידים שלאחר יום פרסום הציונים. לא תתאפשר הגשת ערעור מעבר לתקופה המצוינת.
5. הערעור יוגש בעילום שם למזכירות התלמידים על גבי טופס ערעור. נפגעה האנונימיות של התלמיד המערער, יידחה הערעור על הסף.
6. חל איסור מוחלט לשוחח עם מורה הקורס על הערעור במהלך קריאת הערעור על ידי המורה. איסור זה חל כל עוד לא פורסמה החלטת המורה על הערעור.

18. סמינריונים

- א. כללים להגשת עבודה סמינריונית:
 - 1) תלמיד יחבר בעצמו את עבודתו ולא יסתמך, יצטט או יעתיק ממקור אחר, אלא אם כן ציין זאת במפורש, כמקובל בעבודות אקדמאיות.
 - 2) תלמיד ימסור את עבודתו הסמינריונית בשני עותקים למזכירות תארים מתקדמים. המזכירות תציין את יום קבלת העבודה, ותעביר עותק אחד למורה. עותק נוסף יועבר לספריית המורים שבפקולטה.
 - 3) מועדי הגשת הסמינריונים שבפקולטה למשפטים הינם:
 - (א) סטודנט המשתתף בסמינריון בסמסטר א', יגיש את עבודתו לא יאוחר מיום האחרון ללימודים בסמסטר ב' העוקב.
 - (ב) סטודנט המשתתף בסמינריון בסמסטר ב', יגיש את עבודתו לא יאוחר מהיום הראשון ללימודים בשנה העוקבת.
 - (ג) סטודנט המשתתף בסמינריון בסמסטר קיץ יגיש עבודתו בהתאם לתקנון הלימודים ושכר הלימוד.
 - (ד) מורה אינו רשאי לאשר דחייה במועד הגשת העבודה הסמינריונית. במקרים חריגים ביותר ניתן להגיש בקשה לדחיית מועד ההגשה של עבודה סמינריונית ליו"ר ועדת תואר שני של הפקולטה, בהסכמת המורה.
 - 4) המורה יסיים בדיקתה של עבודה סמינריונית תוך 60 ימי עבודה מיום שנמסרה למזכירות תארים מתקדמים. דרש המורה תיקונים או השלמות לעבודה, יחושב מועד סיום הבדיקה ומתן הציון 60 יום מתאריך מסירת העבודה בשנית.
 - 5) אין התלמיד רשאי לפרסם את העבודה הסמינריונית, אלא באישור המורה.
 - 6) חל איסור מוחלט להגיש אותה עבודה לשני סמינריונים שונים. ביקש התלמיד להשתמש בעבודה סמינריונית שהגיש למורה אחר לצורך כתיבת עבודה סמינריונית נוספת, יבהיר זאת למורה הסמינריון ויקבל בכתב את אישור שני המורים. האישור יועבר ליושב ראש הוועדה.

19. זיכוי שלא בגין לימוד מקצוע

השתתפות במערכת כתב-עת

- (א) השתתפות במערכת כתב-עת משפטי של הפקולטה מיועדת לתלמידים מצטיינים והיא מקנה לתלמיד עד 4 ש"ס לשנה.
 (ב) השתתפות במערכת לפי סעיף זה תצוין בגיליון הציונים של התלמיד.

עבודת מחקר

- (א) הדיקן, בהמלצת מורה, רשאי לאשר לתלמידים לכתוב עבודת מחקר במקום שיעור בחירה.
 (ב) העבודה תיכתב בהדרכתו האישית של המורה הממליץ, והיא תקנה לתלמיד עד 2 ש"ס לפי החלטת המורה, ו-3-4 ש"ס לפי החלטת המורה בהיועצות עם הדיקן.
 (ג) תלמיד יוכל לצבור עד 4 ש"ס לפי סעיף זה במהלך לימודיו לתואר. במקרים יוצאים מן הכלל רשאי הדיקן לאפשר צבירה של ש"ס רב יותר.

השתתפות בכנסים

השתתפות בחמישה ימים מצטברים של כנסים מדעיים / ימי עיון תזכה את התלמיד ב-2 ש"ס. הזכאות מותנית באישור הכנס על ידי יו"ר ועדת מוסמך והצגת אישור השתתפות בכנס על גבי הטופס הנמצא במזכירות תארים מתקדמים, חתום בידי מארגני הכנס. זכאות זאת אינה רלוונטית לסטודנטים שנמצאים במסלול ישיר לדוקטורט.

פרק ז' – עבודת גמר מחקרית (תיזה)

20.

א. כל תלמיד יבחר מנחה עם אפשרות לצרף מנחה שותף או שני מנחים שותפים נוספים. על התלמיד לקבל הסכמת המנחה או המנחים. **עד סוף שנה א'** על התלמיד למסור לוועדה את שמות המנחה או המנחים, בלוויית הסכמתם בכתב להנחותו וציון נושא העבודה. המנחים יאושרו סופית על-ידי הוועדה ועל-ידי הרשות ללימודים מתקדמים. אם התלמיד לא הצליח למצוא מנחה, יודיע על כך לוועדה ללימודי תואר שני, שתסייע במציאת מנחה מתאים.

ב. לפי התקנון ללימודים מתקדמים של אוניברסיטת חיפה, יכולים להנחות עבודת גמר: **מנחה:** כל איש סגל באוניברסיטת חיפה מדרגת מרצה ומעלה במסלול א'.

מנחה שותף: כל איש סגל המוסמך לכהן כמנחה, כל איש סגל ממוסד אקדמי מוכר אחר בישראל או בחו"ל מדרגת מרצה ומעלה במסלול א', כל איש סגל בדרגת מרצה בכיר ומעלה במסלול ג' (מומחה) באוניברסיטת חיפה או במוסד אקדמי מוכר אחר.

חריגים: אישור מנחה, מנחה שותף או חבר אחר בוועדה המנחה, שאינו עומד בתנאים חייב בהמלצה מנומקת של הוועדה ובאישור הדיקן ללימודים מתקדמים. במקרים חריגים רשאי הדיקן ללימודים מתקדמים, לפי המלצה מנומקת של הוועדה, לתת אישור הנחיה קבוע לחבר סגל בדרגת מרצה בכיר ומעלה במסלול ג' באוניברסיטת חיפה, אשר ישמש כמנחה יחיד לעבודת הגמר.

למנחה יהיה מנוי בהיקף של חצי משרה לפחות בפקולטה בו רשום התלמיד ללימודי התואר השני. דרישה זו איננה חלה על המנחים השותפים. מינוי מנחה שאיננו ממלא תנאי זה חייב באישור הרשות ללימודים מתקדמים.

ג. כל תלמיד שאושר לו מנחה יגיש לוועדה לא יאוחר מסוף סמסטר א' של שנת הלימודים השנייה הצעת מחקר מודפסת, בהיקף של עד 10 עמודים. ההצעה תאושר ותיחתם על-ידי מנחה העבודה. ההצעה תכלול:

(1) תיאור הנושא.

(2) סקירה של הספרות (לרבות חקיקה ופסיקה) הקיימת בנושא.

(3) פירוט מטרות המחקר (לרבות תיזה מוצעת - אם קיימת, ותורומה מחקרית צפויה).

(4) ראשי פרקים מפורטים.

(5) רשימה ביבליוגרפית ראשונית.

ד. הוועדה תשקול אם להעביר את ההצעה לחוות-דעת של שופט יחיד. עם קבלת חוות-הדעת תחליט הוועדה אם לאשר את ההצעה, לדרוש תיקונים או לדחותה. הגושה הצעה מתוקנת – תחליט הוועדה אם לאשרה. אם אושרה ההצעה, תועבר ההחלטה לרשות ללימודים מתקדמים.

ה. עבודת הגמר המחקרית תוגש מודפסת וכרוכה ב-5 עותקים לוועדה, כשהיא מאושרת וחתומה על-ידי הרשות ללימודים מתקדמים והמנחה, לא יאוחר מתום שנה מיום אישור הצעת המחקר. חריגה מתקופה זאת טעונה אישור מראש של יושב-ראש הוועדה. בקשה מנומקת להארכה תוגש בכתב, כשהיא חתומה על-ידי המנחה, לא יאוחר מחודש לפני תום המועד.

ו. אורך העבודה יהיה בין 100 ל-180 עמודים מודפסים ברווח כפול. הערות השוליים (שמותר להדפיס ברווח קטן יותר) ייכללו במניין העמודים. חריגה מהיקף זה טעונה אישור של יושב-ראש הוועדה. בקשת האישור המנומקת תיחתם על-ידי מנחה העבודה. לעבודה יצורפו תמצית ורשימה ביבליוגרפית מלאה.

ז. עבודת הגמר המחקרית תוערך ותישפט על-ידי:

(1) מנחה העבודה. (2) שופט נוסף, לפי החלטת הוועדה.

הוועדה תמסור את העבודה לשופט נוסף מהפקולטה למשפטים של אוניברסיטת חיפה או מחוצה לה על פי שיקול דעת הוועדה. העברת חוות-הדעת של השופטים בחלקן או בשלמותן לידיעת התלמיד תעשה בעילום שם או שלא בעילום שם, בהתאם לבקשת השופט.

ח. הציון הסופי של עבודת הגמר המחקרית יחושב כממוצע של ציוני השופטים. ציון המנחה או הציון המסכם של המנחה הראשי והמנחה הנוסף, וציון השופט הנוסף.

ט. כאשר הפרש בין הציון שהעניק המנחה לעבודה (או הציון המסכם של המנחה הראשי והמנחה השותף) לבין הציון שהעניק השופט הנוסף לעבודה עולה על 15 נקודות, תמנה הוועדה, בהיוועצות עם המנחה/ים, שופט נוסף. הציון של עבודת הגמר יחושב במקרה כזה כממוצע של ציוני כל השופטים.

י. ניתן לערער על ציון עבודת גמר רק במקרה של כישלון (כשממוצע ציוני כל השופטים הוא פחות מ-76). במקרה של ערעור תמנה הוועדה שופט נוסף והציון הסופי של עבודת הגמר המחקרית יהיה ממוצע ציוני כל השופטים. לא יתאפשר ערעור נוסף.

פרק ח' - ציון סופי לתואר

21.1 הציון הסופי לתואר במסלול א' יורכב כדלקמן:

- א. ציון עבודת גמר: 50%. ציון מינימום – 76.
 ב. ציוני שיעורים וסמינריונים: 50%. ציון מינימום – 60.

תלמיד יסיים את לימודיו בפקולטה אם עמד בכל הדרישות של האוניברסיטה והפקולטה בקשר ללימודיו, חבר 28 שש"ס והוא בעל ציון ממוצע של 76 לפחות במקצועות שלמד. תלמיד יודיע למזכירות מוסמך על סיום לימודיו. עם קבלת הודעה זו, תיבדק זכאותו ויחושב ציון הגמר שלו. התלמיד יבדוק ציוניו ויגיע על מנת לאשר בחתימתו את נכונות הנתונים שבתדפיס. הציון לתואר הוא סופי. לאחר אישור הזכאות לתואר לא יוכל התלמיד לתקן את ציון הגמר שלו.

21.2 הציון הסופי לתואר במסלול ב':

- א. ציוני שיעורים: 70%.
 ב. מטלת סיום: השלמת 2 סמינריונים שמשקלם יחד 30% בציון התואר הסופי. וממוצע ציוני שתי העבודות הוא מעל 76.

תלמיד יסיים את לימודיו בפקולטה אם עמד בכל הדרישות של האוניברסיטה והפקולטה בקשר ללימודיו, חבר 32 שש"ס והוא בעל ציון ממוצע של 76 לפחות במקצועות שלמד. תלמיד יודיע למזכירות מוסמך על סיום לימודיו. עם קבלת הודעה זו, תיבדק זכאותו ויחושב ציון הגמר שלו. התלמיד יבדוק ציוניו ויגיע על מנת לאשר בחתימתו על נכונות הנתונים שבתדפיס. הציון לתואר הוא סופי. לאחר אישור הזכאות לתואר לא יוכל התלמיד לתקן את ציון הגמר שלו.

21.3 הענקת תעודת מוסמך בדרגות הצטיינות שונות

הפקולטה תמליץ לרשות ללימודים מתקדמים על 10% מצטיינים מכלל המוסמכים בפקולטה על פי רשימת זכאים אשר השלימו את לימודיהם במסגרת הזמן התקנית. הרשות ללימודים מתקדמים תקבע בתוך 10% האלה מהו אחוז התלמידים בכל דרגת הצטיינות, ותעניק תעודות הצטיינות לפי דרגות ההצטיינות כמפורט בתקנון לימודי תואר שני המתפרסם על-ידי הרשות ללימודים מתקדמים.

תוכנית לימודים במשפט עברי – היבטים היסטוריים (בשיתוף עם החוג להיסטוריה של עם ישראל)

מטרת הלימודים

התרבות היהודית העתיקה על גילגוליה ההלכתיים, המטה הלכתיים והספרותיים, נמצאת ביסודן של דילמות רבות המעסיקות את החברה הישראלית והיהודית בימינו. הקיטוב והמתח הנוצרים במהלך הדיון בדילמות אלה נובעים במקרים רבים מהבורות במקורות היהודיים של חלק מהציבור ומהבקיאות, ללא ביקורת, של החלק האחר.

תחומים אלה: משפט, היסטוריה ותרבות, מזינים זה את זה וראויים לאינטגרציה של מחקר והוראה אקדמיים. שכן, המשפט העברי ויסודותיו במקרא ובעיקר בספרות חז"ל מצויים במשך מאות שנים במרכז מציאות החיים והיצירה התרבותית של העם היהודי.

המסלול המוצע בזאת ללימודי תואר שני, מבקש לשלב בין שתי הדיסציפלינות, זו המשפטית וזו ההיסטורית-תרבותית. מטרת תוכנית הלימודים היא לספק כלים לרכישת ידע במקורות התרבות היהודית והמשפט העברי, ולפתח יכולת ללמוד ולחקור אותם בדרך ביקורתית, ועל פי מתודה המדגישה את ההתפתחות ההיסטורית של ההלכה. המסלול יכלול תכנית גרעינית ובה 6 קורסי חובה וכן 5 קורסים נוספים בתולדות ומחשבת ישראל ו/או במשפטים לפי בחירת התלמיד.

תנאי קבלה

כדי להתקבל ללימודים בתכנית המוצעת על התלמידים לעמוד בתנאי הקבלה הבסיסיים של אוניברסיטת חיפה לתואר שני. תואר ראשון במדעי היהדות, או במשפטים, ממוסד מוכר בארץ או בחו"ל, בממוצע ציונים משוקלל שאינו נופל מ-80, עם שיקול דעת גם לגבי מועמדים עם ממוצע נמוך מזה אך שאינו נמוך מ-76.

בוגרי תואר ראשון במדעי היהדות ירשמו ללימודי תואר שני בחוג לתולדות ישראל.
בוגרי תואר ראשון במשפטים ירשמו ללימודי תואר שני בפקולטה למשפטים.

לימודי השלמה:

מועמדים שהרקע האקדמי שלהם אינו בלימודי משפטים יידרשו להשלים שני קורסים אחד בן 4 שש"ס במבוא למשפט והאחר בן 4 שש"ס במבוא למשפט העברי. מועמדים שהרקע האקדמי שלהם אינו בלימודי היהדות ידרשו להשלים קורס בן 4 שש"ס במבוא לתורה שבעל פה.

חובות הלימוד

התוכנית תהיה דו שנתית. לבוגרים של תולדות ישראל הלימודים יהיו בהיקף של 36 שש"ס במסלול המחקרי ו-44 שש"ס במסלול הלא מחקרי. לבוגרים של משפטים הלימודים יהיו בהיקף של 28 שש"ס במסלול המחקרי ו-32 שש"ס במסלול הלא מחקרי.

כל התלמידים ידרשו לכתוב שתי עבודות סמינריוניות בקורסי החובה, אחת בתולדות ישראל, ואחת במשפטים.

תלמידי מסלול ב' יכתבו עבודה סמינריונית נוספת במסגרת קורסי הבחירה.
 תלמידי מסלול א' יחוייבו בכתיבת עבודת גמר מחקרית.
 מוסמכי התכנית בכל חוג יקבלו ספח התמחות המעיד על התמחותם במשפט עברי-הבטים
 היסטוריים ותרבותיים.

היקף הלימודים יהיה כדלקמן:

מסלול ב' (לא מחקרי)		מסלול א' (מחקרי)		
לבוגרי משפטים	לבוגרי מדעי הרוח	לבוגרי משפטים	לבוגרי מדעי הרוח	
20 (5 קורסים)	20 (5 קורסים)	20 (5 קורסים)	20 (5 קורסים)	לימודי חובה
12 (3 קורסים)	24 (6 קורסים)	8 (2 קורסים)	16 (4 קורסים)	לימודי התמחות
סה"כ 32	סה"כ 44	סה"כ 28	סה"כ 36	

שקלול הציונים

הציון הסופי במסלול א' מורכב כלהלן:
 עבודת גמר 50%
 שאר הקורסים 50%
 סה"כ 100%

הציון הסופי במסלול ב' מורכב כלהלן:
 ממוצע הציון בשני הסמינריונים 30%
 שאר הקורסים 70%
 סה"כ 100%

לימודים לקראת תואר שלישי (Ph.D)

יו"ר ועדת הדוקטורט הפקולטטית: פרופ' ניבה אלקין קורן

תנאי הקבלה

רשאי להגיש מועמדותו כתלמיד לתואר דוקטורט בעל תואר מוסמך עם תזה ממוסד מוכר להשכלה גבוהה בארץ או בחו"ל, שהשיג לפחות ציון "טוב מאוד" (85) בלימודיו לתואר שני וציון "טוב מאוד" (86) בעבודת הגמר.

מבנה הלימודים

1. תוכנית הלימודים תקבע עבור כל תלמיד מחקר במסגרת מסלול אישי בהמלצת מנחה הדוקטורט ובאישור ועדת הדוקטורט, בהתחשב ברקע האקדמי של המועמד ובנושא המחקר המוצע. סה"כ היקף הקורסים לתלמיד דוקטורט לא יעלה על 4 קורסים (16 ש"ס).
2. משך הלימודים לדוקטורט לא יעלה על ארבע שנים, ויחולק לשני שלבים כמפורט להלן:
 - א. שלב מחקר א': במהלך תקופת הלימודים בשלב מחקר א' יידרש התלמיד להכין את הצעת המחקר המפורטת, לקבל את אישור המנחים להצעה, ואת אישור ועדת הדוקטורט. עם אישור הצעת המחקר ע"י הגורמים המוסמכים, יעבור התלמיד למעמד של תלמיד מחקר שלב ב'.
 - ב. שלב מחקר ב': משך הלימודים בשלב מחקר ב' לא יעלה על שלוש שנים, אשר במהלכן יידרש התלמיד להשלים את כתיבת עבודת הדוקטורט.
 - ג. תהליך אישור הצעת המחקר ואישור הדוקטורט ינוהלו בהתאם לתקנון הלימודים לתואר שלישי של הרשות ללימודים מתקדמים באוניברסיטת חיפה.
3. תלמידי המחקר (לרבות סטודנטים הכותבים תזה במסגרת לימודי מחקר מקדים) ידרשו להשתתף **בסמינר דוקטורנטיים** אשר יתנהל במתכונת של קולוקוויום בהנחיית איש סגל בכיר בפקולטה למשפטים. מטרת הסמינר להעמיק את יכולת המחקר של הדוקטורנטיים וליצור מסגרת תמיכה ומעקב לתלמידי הדוקטורט. הסמינר ידון בסוגיות מתודולוגיות מתקדמות ובתיאוריה משפטית.

מבנה ומהלך לימודי הדוקטורט בפקולטה יפורסם בידיעון הפקולטה למשפטים.

הפקולטה

למדעי הרווחה והבריאות

דיקן הפקולטה: פרופ' פרלה ורנר

ראש מינהל הפקולטה: גב' טובה גרימברג

הפקולטה למדעי הרווחה והבריאות אושרה להקמה על-ידי מוסדות האוניברסיטה והמועצה
ההשכלה גבוהה בשנה"ל תשנ"ו.

הסיבות להקמתה נעוצות בעיקר במגמות ההתמקצעות אשר החלו להתפתח בכל
האוניברסיטאות בעולם וגם בישראל. כמו כן קיים גם צורך בולט בצפון הארץ למסגרת
לימודית אקדמית לשורת מקצועות בתחומי הרווחה והבריאות.

הקמת הפקולטה מאפשרת, בין השאר, הידוק שיתוף הפעולה עם הטכניון ובעיקר עם הפקולטה
לרפואה שבו. זאת משום שבחלק ניכר ממקצועות הבריאות דרושה התמחות במדעי ההתנהגות
והמינהל מחד ובתחומי הרפואה מאידך.

בשלב הנוכחי מעוגנות בפקולטה היחידות הבאות:

א. **בית-הספר לבריאות הציבור** – תואר שני בבריאות הציבור MPH, מכשיר מומחים
לקידום בריאות האוכלוסייה לעבודה במסגרות בריאות הציבור ולעיסוק במינהל מערכות
הבריאות. הלימודים ישלב מיומנויות מחקריות ויכולת מעשית.

בתשס"ט נפתחת מגמה חדשה בבריאות סביבתית ותעסוקתית, העוסקת בתחום בריאות
הסביבה ובנושאי איכות הסביבה.

מגמה ללימודי MHA – ניהול מערכות בריאות. ייחודה של המגמה הוא בגישה כוללת
בין תחומית המשלבת לימודי מינהל על היבטי המדיניות, הארגון, הניהול העסקי והכלכלה,
שבהם הדגשים חברתיים ובריאותיים רפואיים להקשר למדעי החברה והסביבה.

מגמה ללימודי MAN – מגמה חדשה אשר נפתחת בתשס"ט ומשלבת בין תזונה ומדעי
ההתנהגות בבריאות הציבור ומקנה ידע והבנה של התנהגות תזונתית במצבי בריאות
וחולי לאורך מעגל החיים. ניהול מערכות בריאות. ייחודה של המגמה הוא בגישה כוללת
בין תחומית המשלבת לימודי מינהל על היבטי המדיניות, הארגון, הניהול העסקי והכלכלה,
שבהם הדגשים חברתיים ובריאותיים רפואיים להקשר למדעי החברה והסביבה.

ב. **בית-הספר לעבודה סוציאלית** ובו לימודים דו-חוגיים לתואר ראשון, שני ושלישי.
היעד העיקרי של בית הספר הוא פיתוח בסיס קבוע של המקצוע והכשרת עובדים
סוציאליים, תוך קיום קשר רציף עם שירותי הרווחה והבריאות בקהילה. בפיתוח המדע
וההכשרה המקצועית ניתן דגש להיבטים רב תרבותיים בחברה הישראלית ולשוונות של
קבוצות אוכלוסייה מבינת לאום, דת, מבנה חברתי וערכים.

- ג. **החוג לבריאות נפש קהילתית** – לתואר שני. המכשיר חוקרים ואנשי מקצוע מומחים בתחום בריאות נפש קהילתית שימלאו תפקידים בכירים בשירותי הרווחה והבריאות, ויפתח גופי ידע לקידום שירותי בריאות נפש קהילתית.
- ד. **החוג להפרעות בתקשורת** (חד-חוגי, שלוש וחצי שנים) לתואר ראשון – נועד להכשיר אנשי מקצוע עם ידע מדעי, תיאורטי וקליני וכישורים עדכניים לעבודה כקלינאים בתחום השפה, הדיבור, השמיעה והפרעות בתקשורת.
- ה. **החוג ללימודי זיקנה** – **גרונטולוגיה**. חוג לתואר שני המכשיר עתודה לסגל אקדמי בהוראה ובמחקר וכח-אדם מקצועי ומיומן להתערבות, ניהול ומנהיגות בכירה בשירותי הרווחה והבריאות לזקנים.
- ו. **החוג לסייעוד** (חד-חוגי, ארבע שנותי) לתואר ראשון – המשותף לפקולטה למדעי הרווחה והבריאות ולפקולטה לרפואה בטכניון, מכשיר את סגל הסייעוד של המאה ה-21 במכלול התפקידים אשר ידרשו בתחומי המינהל והטיפול הבריאותי.
- תוכנית לתואר שני מכוונת להרחבת הידע אודות סוגיות מרכזיות בסייעוד ולפיתוח של מיומנויות מחקריות בקרב אנשי מקצוע בכירים בתחום. התוכנית מאורגנת סביב שני צירים מרכזיים: ציר התוכן שבמרכז טיפול וקידום איכות חיים במצבי בריאות וחולי מורכבים תוך התמקדות במחלות כרוניות וסופניות והציר המתודולוגי שמטרתו פיתוח חשיבה ביקורתית ואנליטית וכישורי מחקר מתקדמים.
- ז. **החוג לפיזיותרפיה** (חד-חוגי, ארבע שנותי) לתואר ראשון – מטרת החוג להכשיר אנשי מקצוע עם ידע, מיומנויות ועמדות הנחוצים למתן שירות פיזיותרפיה ברמה גבוהה.
- ח. **החוג לריפוי בעיסוק** (חד-חוגי, שלוש וחצי שנים) לתואר ראשון – המשותף לפקולטה למדעי הרווחה והבריאות ולפקולטה לרפואה בטכניון. מטרת הלימודים להכשיר אנשי מקצוע עם ידע וכישורים עדכניים בתחומי הריפוי בעיסוק.
- תואר שני בריפוי בעיסוק – המכשיר עתודה לתפקידי מחקר, הוראה והדרכה קלינית במסגרות אקדמיות וכוח אדם מיומן בקדמת הידע, לניהול ומנהיגות במקצוע, במערכות הבריאות, החינוך והרווחה.
- ט. **החוג לשירותי אנוש** (דו-חוגי) לתואר ראשון – החוג המקנה ידע העומד ביסוד פעולת ארגונים ועיסוקים בתחום שירותי אנוש, אופיים הייחודי של ארגוני שירות והיבטים ארגוניים ובין-אישיים של תהליכי שירות, ומפתח הבנת תהליכים בתחום זה.

הפקולטה למדעי הרווחה והבריאות

מרכז קליני בין-תחומי

ראש המרכז: ד"ר רבקה יהב

מטרת המרכז לספק שרותי הוראה קלינית ושרותי אבחון, מניעה, יעוץ וטיפול בתחומי בריאות הנפש והגוף, בראיה בין-תחומית.

יעדי המרכז:

1. מתן שירות לקהילה בתחומים כגון: הפרעות בתקשורת, שמיעה, פיזיותרפיה, טיפול פסיכותרפואטי, גרונטולוגיה, ריפוי בעיסוק ועוד.
 2. הדרכת סטודנטים ומתן הזדמנות והתנסות לימודית ברמה גבוהה.
 3. ייעוץ לאנשי מקצוע.
 4. עריכת מחקר קליני בתחום הערכת הטיפול.
 5. בניית מודלים של שירותים חדשניים בתחומים בהם אין שירותים כאלו.
- המרכז יכול שמונה מסגרות מקצועיות, קליניקות וגופי ייעוץ בהתאם לחוגי הפקולטה (עבודה סוציאלית, בריאות הציבור, הפרעות בתקשורת, סיעוד, ריפוי בעיסוק, שירותי אנוש, גרונטולוגיה, פיזיותרפיה ובריאות נפש קהילתית).
- הטיפוליים יינתנו ברמת הפרט, המשפחה, הקבוצה והארגון.

בית הספר לבריאות הציבור

לימודים לתואר שני בבריאות הציבור MPH

Master of Public Health

לימודים לתואר שני בניהול מערכות בריאות MHA

Master of Health Administration

לימודים לתואר שני בתזונה, בריאות והתנהגות MAN

Master in Applied Nutrition

ראש ביה"ס: פרופ' מנפרד גרין

ראש מגמת בריאות הקהילה והסביבה: פרופ' שמואל רשפון

ראש מגמת קידום בריאות: ד"ר אורנה בראון-אפל

ראש מגמת אפידמיולוגיה: ד"ר ליטל קינן בוקר

ראש מגמת בריאות סביבתית ותעסוקתית: פרופ' רפאל בראל

ראש מגמת מינהל מערכות בריאות וראש תכנית MHA: ד"ר יצחק זיידיס

ראש תכנית תזונה, בריאות והתנהגות: פרופ' יעל לצר

חברי הסגל האקדמי

פרופ' מן המניין: פרופ' מנפרד גרין, פרופ' רפאל כראל, פרופ' שי לין.

פרופסור חבר: פרופ' יעל לצר, פרופ' שמואל רשפון (מומחה).

מרצה בכיר: ד"ר אורנה בראון-אפל, ד"ר ליאורה אור, ד"ר רונית אלמוג* (מומחה),

ד"ר מיכה ברחנא (מומחה), ד"ר יצחק ברלוביץ (מומחה), ד"ר יצחק

זיידיס (מומחה), ד"ר אפרים לב, ד"ר אבשלום סטרולוב* (מומחה), ד"ר

מאיר פוגטש (מומחה).

מרצה: ד"ר רונית אנדוולט* (מומחה), ד"ר סלמן זרקא (מומחה), ד"ר מיכל חמו-

לוטס (מומחה), ד"ר מיכל כהן-דר* (מומחה), ד"ר אהוד מירון* (מומחה),

ד"ר בת עמי סדן (מומחה), ד"ר לזיה רובין (מומחה), ד"ר ליטל קינן-

בוקר, ד"ר איזבלה קרקיס-סוקמט*.

עמיתי הוראה:

גב' רוחמה אלעד-ירוס, פרופ' שמואל אידלמן, פרופ' צבי בורוכוביץ, ד"ר ניסים בן דוד, ד"ר בשארה בשארת, ד"ר דליה גיא, ד"ר ענת גסר-אדלסבורג, ד"ר יהונתן דובנוב, ד"ר ענת דרך-זהבי, ד"ר שלמה הראלי, רו"ח אמיר ויימן, רו"ח גיל חיימוביץ, מר מנחם טל, ד"ר דיאן לוין זמיר, גב' לילך מלוויל, ד"ר בנימין מלנקי, ד"ר גילה מרקוביצקי, ד"ר משה משעלי, פרופ' בוריס פורטנוב, פרופ' דוד פרג'י, ד"ר שי צפירי, ד"ר ענת קליין, ד"ר גילה רוזן, ד"ר יעקב רוזנפלד, ד"ר נירה רייס, ד"ר קרין שלום, פרופ' סנאית תמיר.

נעמי וויין-רביב, גב' כרמית סטרן, עו"ד מאיה פלד-רוז.

תלמיד מחקר א':

* דרגה מוצעת

מזכירות ביה"ס

עוזר מינהלי לראש ביה"ס: **גב' גילה אסס**

שעות הקבלה: ימים א'-ה' בין השעות 10.00-12.00

טלפון: 04-8288675, 04-8288597 פקס: 04-8288637

מיקום: קומה 21, מגדל אשכול, חדר 2102

דואר אלקטרוני: gassas@univ.haifa.ac.il

אתר ביה"ס באינטרנט: <http://hw.haifa.ac.il/publichealth/hebrew>

מזכירות טלפון: 04-8288597

דואר אלקטרוני: phealth@univ.haifa.ac.il

מטרת הלימודים

הצטברות המידע על גורמים המשפיעים על בריאות וחולי הביאו לכך, שאם פעם התייחסו בעיקר לגורמים ביולוגיים ורפואיים, הרי עתה מכירים בגורמים התנהגותיים, חברתיים, סביבתיים, ביולוגיים, גנטיים, ארגוניים, מדיניים וכלכליים, כמשפיעים על מצב הבריאות של פרטים ואוכלוסיות. בריאות הציבור הנה משאב מרכזי של חברה פעילה ומתפתחת, ושמירה על בריאות הציבור במובן הרחב ביותר הנה בסיס חיוני לכל מדינה וחברה. מכאן, שפעילות לקידום בריאות הציבור צריכה לכלול לא רק פיתוח אמצעי אבחון וטיפול במסגרות רפואיות, אלא בעיקר פיתוח סביבה וחברה, התומכות באיכות חיים גבוהה. גם אם אופי הפעילויות של בריאות הציבור ותוכנן משתנה במהירות בשל השתנות הטכנולוגיה ובשל שינויים בערכים חברתיים, הרי מטרות פעילות כזו נשארות כשהיו: לשפר את הבריאות של אוכלוסייה על ידי פעילות מאורגנת של האוכלוסייה עצמה ומוסדותיה.

בית הספר לבריאות הציבור הינו מסגרת רבת-תחומית להכשרת אנשי מקצוע בתחומים הנ"ל.

מבנה הלימודים

לבית הספר שני מסלולי לימוד:

מסלול א' – כולל ביצוע עבודת גמר מחקרית (תיזה) שעות הלימוד הן 36 ש"ס (שעות שבועיות סמסטריאליות)

מסלול ב' – כולל כתיבת עבודה מסכמת שעות הלימוד הן 44 ש"ס (46 ש"ס בתכנית MHA - ניהול מערכות בריאות). הלימודים כוללים נוכחות בפורום "בית ספרי".*

כל סטודנט יהיה חייב להשתתף במפגש להכרת הספרייה, שיתקיים לפני תחילת הלימודים ואשר בלעדיו, לא ניתן יהיה לבצע רישום מערכת לימודים לשנה א'. במסלול א' הכולל כתיבת עבודת תיזה קיימת חובת השתתפות בקורס "שיטות מחקר לתיזה". במסלול ב' הכולל כתיבת עבודה מסכמת קיימת חובת השתתפות בקורס "הדרכה לעבודה מסכמת".

הלימודים כוללים שני ימי לימוד בשבוע, במשך שנתיים. * ביה"ס רשאי לדרוש הצגת התיזה בפורום של ביה"ס או של מגמת הלימוד.

בבית הספר 5 מגמות בתואר Master of Public Health, MPH

תוכנית לימודים לתואר Master of Health Administration, MHA

ותכנית לימודים לתואר Master in Applied Nutrition - MAN

חמש המגמות בתואר MPH:

1. בריאות הקהילה והסביבה:

ראש המגמה: פרופ' שמואל רשפון

המגמה עוסקת בבריאות הציבור מהשטח ומניעת מחלות בעיקר בתחומים שלהלן: מדיניות בריאות הציבור ברמת העולמית, הלאומית והמקומית, מדיניות חיסונים, ניטור מצבי בריאות ומחלה, פיקוח על שירותי בריאות, בריאות האם והילד, מחלות מין, שחפת ואיידס, בריאות הסביבה, גנטיקה קהילתית והיבטים חוקיים של בריאות הציבור. מגמה זו מספקת לתלמידיה כלים להבנת שירותי הבריאות בקהילה, להפעלתם ולפיתוחם.

2. קידום בריאות:

ראש המגמה: ד"ר אורנה בראון-אפל

קידום בריאות הנו תהליך המאפשר לאנשים להגדיל את שליטתם על מצב בריאותם ולשפרו. העקרונות הבאים הינם הבסיס של קידום בריאות האוכלוסייה:
 ♦ התייחסות כוללת ולא ממוקדת דווקא באוכלוסיית חולים.

- ◆ תפיסה אקולוגית הדוגלת ביצירת סביבה המאפשרת בריאות מרבית לאוכלוסייה.
 - ◆ שימוש בשיטות רב תחומיות לעידוד בריאות (תקשורת, חינוך, חקיקה, הקצאת משאבים, שינויים ארגוניים, פיתוח קהילתי).
 - ◆ העצמה ברמת הפרט והקהילה.
- קידום בריאות הינה פעילות חברתית ובריאותית, המופעלת באמצעות בנית מדיניות ציבורית תומכת בריאות, בנית סביבה תומכת בבריאות, בנית מיומנויות אישיות, חיזוק הפעילות הקהילתית, והכוונה של שירותי הבריאות לקהילה ולמניעה. במגמה זו יוכשרו מומחים בתכנון, הפעלה והערכה של תוכניות קידום בריאות בכל האסטרטגיות. ההכשרה תכלול גם עבודה מעשית.

3. אפידמיולוגיה:

ראש המגמה: ד"ר ליטל קינן בוקר

האפידמיולוגיה מהווה מדע בסיס להערכה ולמחקר בבריאות הציבור. יעדי ההוראה במגמה זו הינם (1) היכרות עם מונחים אפידמיולוגיים ושיטות אפידמיולוגיות והקניית היכולת לשימוש בהם; (2) הקניית יכולת לביצוע של מחקרים אפידמיולוגיים והערכה ביקורתית שלהם. האפידמיולוגיה היא למעשה שיטה בסיסית למחקר בכלל ולמחקר בתחום בריאות הציבור בפרט. היא מבוססת על מספר שלבים - תצפיות שיטתיות המשמשות לתיאור תופעות בריאות שונות או מאפייני תחלואה ותמותה; ניסוח השערות שעשויות להסביר את התצפיות; ביצוע מחקרים המיועדים לבחון את ההשערות שהועלו; יישום תוצאות המחקר על ידי תכנון התערבויות המיועדות להפחית תחלואה או לקדם את בריאות הציבור.

האפידמיולוגיה עוסקת בתפוצת מחלות ובסיבות שהביאו לכך, מעורבת בקבלת החלטות קליניות על ידי מומחים במערכת הבריאות בחיי היום יום, מרכזית בהערכת טכנולוגיות רפואיות ושירותי בריאות וחיונית בהערכת פיתוחים חדשניים בתחום הטיפול התרופתי (כולל ניסויים קליניים). באופן היסטורי, מוכרים מספר עידנים בתחום האפידמיולוגיה - העידן הקלאסי, במהלכו הושם דגש על מחלות זיהומיות, עידן המחלות הכרוניות שהן המגיפות של התקופה המודרנית והמתועשת (מחלות לב וכלי דם, סוכרת, סרטן) ועידן הערכת הטכנולוגיות, כורח שנולד מהעובדה שעלויות הבריאות הלכו וגדלו בד בבד עם עליית תוחלת החיים והזדקנות האוכלוסייה.

יעדי ההוראה במגמה זו יהיו להכשיר מומחים בעלי ידע בתחום המונחים והשיטות האפידמיולוגיות, תוך הקניית יכולת ביצוע של מחקרים אפידמיולוגיים והערכה ביקורתית שלהם. במידה ונבחר מסלול תואר שני עם תזה, תכלול ההכשרה גם התנסות בביצוע מחקר אפידמיולוגי בתחומי ההתעניינות או העיסוק של הסטודנט.

4. בריאות סביבתית ותעסוקתית

ראש המגמה: פרופ' רפאל כראל

המגמה תכשיר אנשי בריאות הציבור בתחום של בריאות סביבתית ובריאות העובד. זאת במטרה להכשיר כוח אדם מקצועי, הבא מרקעים שונים, כנאמני בריאות האוכלוסייה בכל הקשור לפגיעה באיכות הסביבה או עקב תנאי התעסוקה של אוכלוסיות עובדים שונות.

הגישה הכללית להקניית ידע בתחומים אלו תהיה מושתתת על הערכה והבנה אפידמיולוגית של בעיות (אקטואליות) בתחום בריאות הסיביבה והעובד, תוך הדגשת מנגנונים ודרכי מניעה. ההוראה תינתן ע"י צוות מורים בעלי התמחות בכל אחת מן הנושאים העיקריים (אפידמיולוגיה סביבתית, איכות אויר, מים, קרקע, טפול בשפכים, הכרת סיכונים סביבתיים והערכתם, עקרונות בריאות העובד, מחלות מקצוע/ תעסוקתיות, תקינה, בטיחות וגהות).

מערך הלימודים בנוי משלושה מקבצים - מקבץ קורסי חובה של ביה"ס לבריאות הציבור (קורסי יסוד), מקבץ קורסי חובה למגמה ומקבץ קורסי בחירה המותאמים לנושאי העניין המיוחדים של הסטודנט.

בוגרי המגמה מיועדים להיקלט במגוון מקומות שבהם נדרש ידע מקצועי כזה, כגון - רשויות מקומיות, אגודי ערים ותעשייה, משרדי ממשלה, חברות כלכליות, שרותי בריאות, מערכות בריאות ותקינה. מערך הלימודים בנוי משני מסלולים - מסלול ללא תזה ומסלול עם תזה.

5. מינהל מערכות בריאות:

ראש המגמה: ד"ר יצחק זיידס

מערכת הבריאות הנה אחת מהגדולות והמורכבות במדינה המודרנית. בישראל צורכת המערכת כ-8.5% מן התוצר הלאומי ו-12% מכוח העבודה. ארגוני הבריאות, קופות החולים ובתי החולים מנהלים תקציבים גדולים וכוח אדם ניכר. המגמות בתחום מוכרות: הוצאה גוברת לבריאות, העמקת הידע והגדלת היכולת הטכנולוגית הרפואית, ביזור, ותחרות מבוקרת. הללו מחייבים הכשרת כוח אדם ניהולי בעל ראייה כללית בתחומי הרפואה, הבריאות, המשפט, הניהול והכלכלה.

המגמה מיועדת למנהלים בכל שטחי הבריאות, לרופאים מתמחים במנהל רפואי, ולכאלו המכשירים עצמם לניהול בשטחי הבריאות. בנוסף מיועדת המגמה לאנשי מחקר משטחי מדעי החברה והרפואה הרוצים להכשיר את עצמם לעיסוק בתחומי המדיניות, הארגון והניהול של מערכת הרפואה הישראלית ומוסדותיה.

התכנית שמה דגש על הכשרת אנשי מקצוע מתחומי הבריאות לתפקידי ניהול במישורים שונים. הלימודים ישלבו מיומנויות ניהוליות, מחקריות ויכולת מעשית לפעול במוסדות הבריאות והקהילה בתחומים הנלמדים.

המגמה מוכרת על ידי המועצה המדעית של ההסתדרות הרפואית ומהווה חלק מתכנית ההתמחות במנהל רפואי לרופאים.

תוכנית הלימודים לתואר MHA - ניהול מערכות בריאות

ראש התוכנית: ד"ר יצחק זיידס

תכנית ה-MHA נותנת רקע רחב בתחומים הקשורים לניהול. מערכת הבריאות הנה אחת מהגדולות והמורכבות במדינה המודרנית. בישראל צורכת המערכת כ-8.5% מן התוצר הלאומי ו-12% מכוח העבודה. ארגוני הבריאות, קופות החולים ובתי החולים, מנהלים תקציבים גדולים וכוח אדם ניכר. המגמות בתחום מוכרות: הוצאה גוברת לבריאות, העמקת

הידע והגדלת היכולת הטכנולוגית הרפואית, ביזור, ותחרות מבוקרת. הללו מחייבים הכשרת כוח אדם ניהולי בעל ראייה כוללת בתחומי הרפואה, הבריאות, המשפט, הניהול והכלכלה. מורי התוכנית באים מן המגזר הרפואי, המנהלי, הכלכלי, החברתי והמדיני. מיועד לתלמידים ממקצועות הבריאות כגון רופאים, אחיות, אנשי ניהול וכד', בעלי הכשרה אקדמית אחרת, המתעדתם להיכנס לתפקידי ניהול במערכת הבריאות. ייחודה של התוכנית לניהול מערכות בריאות, במסגרת בית הספר לבריאות הציבור באוניברסיטת חיפה, הוא בגישה כוללת, בין תחומית, המשלבת לימודי מינהל על היבטי המדיניות האירגון, הניהול העיסקי והכלכלה שבהם עם הדגשים חברתיים ובריאותיים-רפואיים והקשר למדעי החברה והסביבה. התכנית נבדלת ממגמת המנהל לתואר MPH בהדגשים שהיא שמה על הצדדים התיאורטיים והמעשיים של הניהול.

הערה: תכנית ה-MPH עם התמחות במנהל מערכות בריאות וכן תכנית ה-MHA מוכרות על ידי המועצה המדעית של ההסתדרות הרפואית, כחלק מתכנית ההתמחות במנהל רפואי לרופאים.

תכנית MPH מוכרת על ידי המועצה המדעית של ההסתדרות הרפואית, כחלק מתכנית ההתמחות בבריאות הציבור.

תכנית הלימודים לתואר MAN - תזונה, בריאות והתנהגות

ראש התכנית: פרופ' יעל לצר

תזונה מאוזנת בהתאם לדרישות התזונתיות תוך יישום של התנהגות תזונתית בריאה היא בעלת חשיבות רבה ומשמעותית במניעה ובטיפול במחלות שונות ובעיקר הכרוניות המאפיינות את מאה השנים האחרונות. יש יתרון רב לדרכי ההתערבות המשלבות טיפול תזונתי תוך התייחסות לממד ההתנהגותי, אישיותי, חברתי ומשפחתי של הפרט, תוך בניית מערכות תמיכה ומוטיבציה. החידוש בתכנית זו הוא ההתייחסות לצד ההתנהגותי של התזונה, ולתפקיד אותו הוא ממלא הן באטילוגיה, במניעה והן בטיפול. התוכנית באה להקנות לתזונאים ידע נרחב הן ברמת המיקרו והן ברמת המקרו לצורך מחקר תכנון, ביצוע והערכת התערבויות בפרט ובקהילה.

מטרות התוכנית העיקריות כוללות לימוד והבנה מעמיקה של ההתנהגות התזונתית במצבי בריאות וחולי לאורך מעגל החיים, ובעיקר במחלות כרוניות, הבנת התנהגות תזונתית בקרב אוכלוסיות מיוחדות והקניית יסודות מחקר והדרכה בתחום המשלב התנהגות תזונתית עם היבטים חברתיים ותרבותיים ופסיכולוגיים.

המרצים של התוכנית יהיו בעלי ידע והתמחות במדעי ההתנהגות, מדעי התזונה ומדעי החברה והשילוב ביניהם. מערך הלימודים ישלב קורסי חובה ובחירה של ביה"ס לבריאות הציבור וקורסי חובה ובחירה של המגמה. מערך הלימודים יהיה בנוי משני מסלולים האחד עם תיזה והשני ללא תיזה. התוכנית מיועדת לבעלי תואר ראשון בתזונה. המסיימים יקבלו תואר שני בתזונה בריאות והתנהגות. (MAN - Master in Applied Nutrition)

תנאי הקבלה לכל תכניות הלימוד בביה"ס – MPH, MHA ו-MAN

- ◆ בוגרי תואר ראשון ממוסד אקדמי מוכר בארץ או בחו"ל ממדעי הבריאות, החיים, הרווחה והחברה בציון ממוצע של לפחות 80, ולא פחות מ 76 בכל אחד מחוגי הלימוד.
- ◆ מועמדים בוגרי אוניברסיטאות מוכרות מחו"ל וכן בוגרי אוניברסיטאות בעלות שלוחות בישראל, אשר פועלות באישור המועצה להשכלה גבוהה, יחויבו לעמוד בהצלחה בבחינת ה-GRE.
- ◆ לבוגרים אשר לא למדו במהלך לימודי התואר הראשון שלהם קורסים בסטטיסטיקה, סוציולוגיה או ביולוגיה וכן מי שסיים לימודי תואר ראשון לפני 1998, תידרשנה השלמות במקצועות אלו. הציון הנדרש בקורסים אלו לפחות 80. קורסי ההשלמה אינם במניין שעות הלימודים לתואר.
- ◆ תינתן עדיפות לבעלי ניסיון בעבודה.
- ◆ בחינת כניסה באנגלית בציון 80 ומעלה.
- ◆ שני מכתבי המלצה.
- ◆ ידע בסיסי במערכות מידע ושימושי מחשב.
- ◆ מועמדים יזומנו לראיונות קבלה לפי דרישות ביה"ס.
- ◆ מועמד בעל תואר ראשון ממוסד להשכלה גבוהה, ששפת ההוראה בו אינה עברית, חייב לעמוד בבחינת ידע בעברית, ברמה הנדרשת על ידי האוניברסיטה, כתנאי לזכאותו לתואר.

תנאי קבלה ייחודיים במגמת תזונה, בריאות והתנהגות (MAN)

- בוגרי תואר ראשון ממוסד אקדמי מוכר בארץ או מחו"ל במדעי התזונה בציון ממוצע של 80 לפחות, בעלי ניסיון של שנתיים עבודה במקצוע, ולאחר סיום הכשרה מעשית כמקובל. יחד עם זאת יוכלו להתקבל ללא ניסיון של שנתיים במקצוע סטודנטים אשר סיימו תואר ראשון במדעי התזונה בהצטיינות (ציון ממוצע של 90 לפחות אשר סיימו סטאג' כמקובל).
- מספר התלמידים בתוכנית מוגבל. על כן יתקבלו קודם מועמדים עם דרישות קדם וכישורים הטובים ביותר.

תוכנית הלימודים

תוכנית הלימודים בכל מגמה כוללת לימודי חובה לכל בית הספר, לימודי חובה של כל מגמה, ולימודי בחירה. מתוך לימודי הבחירה יש ללמוד לפחות 8 שעות מלימודי הבחירה של המגמה. את שאר שעות הלימוד ניתן לבחור מכלל קורסי בית הספר, או מחוגים אחרים באוניברסיטה, לאחר אישור ראש המגמה.

במהלך הלימודים יש לכתוב לפחות שתי עבודות סמינריוניות במסלול עם תיזה ושלוש עבודות סמינריוניות במסלול עבודה מסכמת. העבודות הסמינריוניות צריכות להיות אצל מרצים שונים, במסגרת קורסי המגמה, ובאופן אינדיבידואלי (עבודה ביחידים). (הנחיות מפורטות ניתן למצוא באתר האינטרנט של ביה"ס).

תוכנית הלימודים הקובעת היא לפי השנה בה החל הסטודנט את לימודיו.

תוכנית הלימודים

שנה א':

קורסי חובה (לכל המסלולים וכל המגמות)

מספר שש"ס	הקורס
2 שש"ס	* מבוא לבריאות הציבור
2 שש"ס	אפידמיולוגיה
2 שש"ס	יישומים באפידמיולוגיה
שש"ס	ביוסטטיסטיקה ותרגיל
2 שש"ס	**מבוא לבריאות הסביבה
2 שש"ס	שיטות מחקר
0 שש"ס	כתיבה מדעית
סה"כ: 14 שש"ס	

* לא חובה למגמת ניהול מערכות בריאות בתכנית MHA
 **אינו חובה לסטודנטים במגמות מינהל/ניהול מערכות בריאות ובתכנית תזונה, בריאות והתנהגות – MAN

שנה ב':

קורסי חובה לכלל תלמידי ביה"ס (לא במניין השעות של המסלול)

	קורס חובה למסלול עבודה מסכמת:
בהיקף 2 שש"ס	קורס הדרכה לעבודה מסכמת
	קורס חובה למסלול כתיבת תיזה:
בהיקף 2 שש"ס	קורס שיטות מחקר לתיזה

קורסי חובה לפי מגמות שנים א' + ב':

1. בריאות הקהילה והסביבה:

בהיקף 4 שש"ס	חיסונים – שנה א'
<u>בהיקף 4 שש"ס</u>	מדיניות בריאות הציבור – שנה א'
סה"כ: 8 שש"ס	

2. קידום בריאות:

בהיקף 4 שש"ס	יסודות קידום בריאות – שנה א'
<u>בהיקף 4 שש"ס</u>	הפעלה והערכה של תוכניות בקידום בריאות – שנה ב'
סה"כ: 8 שש"ס	

3. אפידמיולוגיה:

- ביוסטיסטיקה למתקדמים – שנה א'
 אפידמיולוגיה למתקדמים – שנה ב'
 אפידמיולוגיה קלינית למתקדמים – שנה ב'
 בהיקף 4 שש"ס
 בהיקף 2 שש"ס
בהיקף 2 שש"ס
סה"כ: 8 שש"ס

4. בריאות סביבתית ותעסוקתית

- אפידמיולוגיה סביבתית – שיטות GIS – שנה א'
 אפידמיולוגיה של מחלות ממאירות – שנה א'
 עקרונות בבריאות הסביבה ובבריאות העבודה – שנה א'
 מבוא לבטיחות וגהות תעסוקתית וסביבתית – שנה א'
 טוקסיקולוגיה – שנה ב'
 ניהול משאבי אויר ובריאות הסביבה – שנה ב'
 חקיקה בתחום בריאות הסביבה והעובד – שנה ב'
 בהיקף 2 שש"ס
 בהיקף 2 שש"ס
 בהיקף 2 שש"ס
 בהיקף 2 שש"ס
 בהיקף 4 שש"ס
בהיקף 2 שש"ס
סה"כ יש לבחור 10/16 שש"ס

5. מינהל מערכות בריאות:

- יסודות הכלכלה – שנה א'
 מערכות בריאות בעולם – שנה א'
 מערכת הבריאות בישראל – שנה א'
 מערכות מידע בארגוני בריאות – שנה א'
 כלכלת בריאות – שנה ב'
 בהיקף 4 שש"ס
 בהיקף 4 שש"ס
 בהיקף 2 שש"ס
 בהיקף 2 שש"ס
בהיקף 2 שש"ס
סה"כ: 14 שש"ס

קורסי חובה בתכנית המאסטר בניהול מערכות בריאות MHA

- יסודות הכלכלה – שנה א'
 מערכות בריאות בעולם – שנה א'
 מערכת הבריאות בישראל – שנה א'
 מערכות מידע בארגוני בריאות – שנה א'
 משפט ואתיקה בבריאות – שנה ב'
 כלכלת בריאות – שנה ב'
 בהיקף 4 שש"ס
 בהיקף 4 שש"ס
 בהיקף 2 שש"ס
 בהיקף 2 שש"ס
 בהיקף 2 שש"ס
בהיקף 2 שש"ס
סה"כ: 16 שש"ס

סטודנטים במסלול עבודה מסכמת בשתי התכניות חייבים ללמוד בנוסף במהלך לימודיהם בקורסים הבאים:

- חשבונאות ותמחיר
 יסודות המימון
 אירגונים וניהולם
 בהיקף 2 שש"ס
 בהיקף 2 שש"ס
 בהיקף 4 שש"ס

קורסי חובה בתכנית המאסטר בתזונה, בריאות והתנהגות MAN

תיאוריות של אישיות – שנה א'	בהיקף 2 שש"ס
היבטים פסיכולוגיים של גדילה והתפתחות – שנה א'	בהיקף 2 שש"ס
סוגיות בהתנהגות בתזונה במעגל החיים – שנה א'	בהיקף 2 שש"ס
שינוי התנהגות תזונתית – שנה א'	בהיקף 2 שש"ס
הפרעות אכילה א' וב' – שנה ב'	בהיקף 4 שש"ס
סוגיות התנהגותיות במצבי בריאות וחולי א' וב' - שנה ב'	בהיקף 4 שש"ס
פסיכופתולוגיה – שנה ב'	בהיקף 2 שש"ס

סה"כ 18 שש"ס

* בנוסף יש ללמוד 8 שש"ס לפחות (בתזונה 6 שש"ס) מתוך קורסי הבחירה של המגמה בה בחרת להתמחות, ולהשלים את מכסת השעות בקורסי בחירה מתוך כלל קורסי ביה"ס. באישור מיוחד ניתן לקחת קורסים גם ממגמות אחרות. ייתכנו שינויים במערכת הלימודים

תנאי מעבר משנה לשנה:

- * השלמת **כל תנאי המעבר** ממעמד "על תנאי" למעמד "מן המניין" (**עבור הסטודנטים הרלוונטיים**).
- * ממוצע ציונים של 65 לפחות בשלושת הקורסים הבאים: ביוסטטיסטיקה, שיטות מחקר, ואפידמיולוגיה ולא פחות מ-60 בכל קורס.
- * מעבר לשנה שנייה במסלול עם כתיבת תיזה מחייב ממוצע ציונים של 85 לפחות בקורסים הבאים: ביוסטטיסטיקה, שיטות מחקר ואפידמיולוגיה.
- * על סטודנטים להגיש נושא להצעת המחקר המאושר ע"י המנחה עד תום סמסטר ב של שנה א'.
- * מעבר לשנה ב' במסלול תיזה מותנה באישור ראש המגמה. אי הגשתה במועד הנ"ל של הצעת מחקר לתיזה המאושרת ע"י המנחה וקבלת אישור ראש המגמה משמעותם מעבר ללימודים בשנה ב' במסלול ללא תיזה.

שקלול הציונים

מסלול עם כתיבת תיזה:

עבודת התיזה	35%
קורסי חובה ובחירה	50%
עבודות סמינריוניות	15%

מסלול עבודה מסכמת:

עבודה מסכמת	20%
קורסי חובה ובחירה	60%
עבודות סמינריוניות	20%

לפרטים נוספים ומעודכנים על התכנית, יש לפנות למזכירות ביה"ס או לאתר האינטרנט של בית הספר שכתובתו: <http://hw.haifa.ac.il/publichealth/hebrew>

בית-הספר לעבודה סוציאלית

חוג לימודים לב"א (חד-חוגי)

חוג לימודים למ"א

ולימודים לתואר דוקטור בפילוסופיה

ראש בית-הספר:	ד"ר אמנון לזר
ראש תכנית ב"א:	ד"ר גיא אנוש
ראש תכנית מ"א:	פרופ' פייסל עזאיזה
ראש תכנית ד"ר:	פרופ' עדיטל בן-ארי
ראש תכנית השלמות:	ד"ר נינה קורן-קריא
ראש תכנית מבח"ר:	ד"ר ענת פרוינד

חברי הסגל האקדמי

פרופ' מן המניין:	פרופ' צבי איזקוביץ, פרופ' דוד גוטמן (אמריטוס), פרופ' אורה גילבר, פרופ' יחזקאל טלר (אמריטוס), פרופ' רחל לב, פרופ' אריק רימרמן, פרופ' שלמה שרלין (אמריטוס).
פרופ' חבר:	פרופ' אמנון בהם (מומחה), פרופ' עדיטל בן ארי, פרופ' חסידה בן-צור (שבתון, סמ א'), פרופ' אליעזר זומר, פרופ' יורם יובל (מומחה, חל"ת), פרופ' בן-ציון כהן (אמריטוס), פרופ' יואב לביא, פרופ' יעל לצר, פרופ' פייסל עזאיזה.
מרצה בכיר:	ד"ר גיא אנוש, ד"ר אלי בוכבינדר, ד"ר שרון גיל, ד"ר אילנה דבדבני (שבתון סמ' א'), ד"ר ישראל דורון, ד"ר אירית הרשקוביץ (שבתון סמ' ב'), ד"ר זאב וינשטוק (שבתון), ד"ר רבקה יהב (מומחה), ד"ר מרים כהן, ד"ר אמנון לזר, ד"ר ענת פרוינד, ד"ר נינה קורן-קריא, ד"ר מיכל שמאי.
מורה בכיר:	ד"ר נורית נחמני.
מרצה:	ד"ר קרן אור חן, ד"ר רוני סטריאר, ד"ר פנינה רון.
תלמיד מחקר	
המועסק בהוראה:	מר יוחאי נדן, גב' שירי שמיר-צמח, גב' ורד שנער-גולן.

עמית הוראה:

גב' רונה אבוהב, ד"ר חיה אבנת, מר עופר אדלשטיין, גב' עדי אלט, ד"ר גיל אלקן, ד"ר ריבי אפרת, גב' עירית אייזנברג, מר אשל איתן, ד"ר טלי בוסתנאי, גב' סופי בנימין, מר ישי בסוק, ד"ר ארנון בראון, ד"ר דבורית גלעד, גב' רחל גצל-יוסף, ד"ר פנחס גרבר, גב' רבקה גרון-שביב, ד"ר רודיינא ג'רייסי, גב' תמר דרוויש, גב' יעל ויינבך, ד"ר סמיר זועבי, ד"ר אסתר זיכלינסקי, מר איל זק, מר אריאל חן, מר רן טלץ, ד"ר תרצה יואלס, מר אורן יורקביץ, מר צבי יעקובי, מר אלי ירום, ד"ר יעל כספי, ד"ר חנה לאופר, גב' ציפי לוי, גב' רונית לור, גב' ליהז לקואה, ד"ר עומר לנס, מר דורון מגן, ד"ר קרן מייקל, ד"ר אמנון מיכאל, מר דוד מלהאוזן-חסון, ד"ר עפרה סגל, גב' ציפי סולודר, גב' אירית סולטמן, מר עמיר פירני, מר פריי הארי חיים, מר גיא פרל, ד"ר ליאת פסח, ד"ר דנה פרילוצקי, גב' אלה פרקיס, מר ארז צברלינג, גב' אפרת צינגלאוב, ד"ר דנה צחר-רובין, מר דני קורן, גב' גליה קורניק, גב' טל קרויטרו, מר יצחק רוזנר, גב' בברלי רובין, ד"ר אושרת שוורצמן, גב' אמירה שטרן, גב' מיכל שלו, ד"ר חגית תורג'מן.

מזכירות החוג

מינהלן ביה"ס: **גב' מינה קונטס**

חדר 514, קומה 5, מגדל אשכול

טלפון: 8240800, פנימי 2800

עוזר מנהלי לראש ביה"ס: **גב' ישראלה ברנד-זילברשטיין**

חדר 510, קומה 5, מגדל אשכול

טלפון: 8240811, 8240799-04, פנימי 2811, 2799

פקס: 04-8253868

דואר אלקטרוני: isilver1@univ.haifa.ac.il

מרכזת לימודי תואר ראשון: **גב' תמר גילינסקי**

חדר 511, קומה 5, מגדל אשכול

טלפון: 8240811, 8240799-04, פנימי 2811, 2799

פקס: 04-8253868

דואר אלקטרוני: gtamar@univ.haifa.ac.il

מזכירת לימודי השלמות ותוכניות מיוחדות: **גב' עליזה אייל**

חדר 511, קומה 5, מגדל אשכול

טלפון: 8240811, 8240799-04, פנימי 2811, 2799

פקס: 04-8253868

דואר אלקטרוני: aeyal@univ.haifa.ac.il

מרכזת תכנית מבח"ר: **גב' לילך דץ**

חדר 616, קומה 6, מגדל אשכול

טלפון: 8240804, פנימי 2804

פקס: 04-8288327 דואר אלקטרוני: ldatz@univ.haifa.ac.il

שעות קבלה במזכירות תלמידים: ימים א'-ה', בין השעות 10.00-13.00

אתר האינטרנט: <http://hw.haifa.ac/social>

הלימודים לתואר ראשון (ב"א)

תנאי הקבלה

מועמדים לשנה א'

1. מתקבלים מועמדים מגיל 20 ומעלה אשר יעמדו בתנאי הקבלה הכלליים של האוניברסיטה ברמה הנדרשת על ידי בית הספר.
 2. מועמדים בעלי תואר ב"א מתחום אחר יתקבלו בתנאי שממוצע ציוניהם הוא 80 ומעלה ולאחר ראיון אישי.
 3. מועמד שלמד באוניברסיטה בחוג אחר ולא השלים לימודי תואר ראשון, חייב בתנאי הקבלה הנדרשים בבית הספר באותה שנה בה הוא מבקש להתקבל.
 4. בוגר מכון להכשרת עובדים סוציאליים, חייב בתנאי הקבלה הנדרשים בבית הספר באותה שנה בה הוא פונה.
 5. מועמד שהחל לימודי עבודה סוציאלית באוניברסיטה אחרת, חייב בראיון קבלה. קבלתו מותנית במציאת מקום הכשרה בלימודי שדה. במידה ויתקבל, עליו למלא אחר נוהל מעבר ממוסד אקדמי. נוהל מעבר ממוסד אקדמי מצוי במזכירות.
 6. מועמדים מעל גיל 42 הפטורים מן הבחינה הפסיכומטרית נדרשים לעמוד גם בראיון. למתקבלים עם לימודים קודמים ישלח אישור בכתב המאשר פטור מקורס/ים מקבילים. רק אישור בכתב החתום ע"י ראש תכנית ב"א מחייב את בית-הספר. בקשות להכרה זו יש להפנות לראש תוכנית ב"א, בצירוף גיליון ציונים וסילבוס.
- סטודנטים הפונים בבקשה להכרה בלימודים קודמים לאחר תואר ראשון, יוכרו להם לא יותר מ-12 נ"ז.**

תקנון הלימודים בבית-הספר

משך ומבנה הלימודים

משך הלימודים שלוש שנים. תכנית הלימודים המחייבת את התלמיד היא התכנית המתפרסמת בשנה בה החל את לימודיו בבית-הספר וכן בהודעות ובחוזרים המתפרסמים במהלך שנות לימודיו.

לימודים עיוניים

במהלך שלוש השנים מתקיים רצף לימודים תאורטיים, פרקטיקה ומחקר.

שנה ראשונה (למתחילים לימודיהם בשנה"ל תשס"ט)

התכנית מורכבת כולה מקורסי חובה: מבוא לעבודה סוציאלית, מבואות במדעי החברה וההתנהגות, מחשב ומבוא לסטטיסטיקה (ראה מערכת השעורים באינטרנט).

שנה שניה (לסטודנטים שהחלו לימודיהם בשנה"ל תשס"ח ולפני כן)

התכנית מורכבת כולה מקורסי חובה: ידע בסיסי תיאורטי ומעשי בתחום הפרטני, הקבוצתי, והקהילתי ושיטות מחקר (ראה מערכת השעורים באינטרנט).

בשנה ב' לימודי השדה צמודים לקורסים: שיטות התערבות א+ב, עבודה קבוצתית א+ב, עבודה קהילתית א+ב.

שנה שלישית (לסטודנטים שהחלו לימודיהם בשנה"ל תשס"ז ולפני כן)

התכנית מורכבת מקורסי חובה ו-6 נ"ז בחירה: לימודים תיאורטיים ומעשיים המתמקדים באחת ממערכות השירותים החברתיים להלן:

- **רווחת המשפחה:** שירותים לטיפול בילדים, לנוער, לזקנים ולמשפחה.

- **תקווה:** שירותי מבחן, בתי-סוהר.

- **בריאות חברתית:** בתי חולים, מרכזי גמילה.

- **ארגון וקהילה:** מתנ"סים, לשכות רווחה, עמותות.

כמו כן מתקיים **סמינר מחקר שנתי** בנושאי עבודה סוציאלית ושיעורים עיוניים כללים. לימודי השדה הינם צמודים לקורסים: סוגיות בהתערבות בשרותים ושיעור עיוני הצמוד לתחום.

לימודי שדה

לימודי שדה מתקיימים בשנה"ל השנייה והשלישית כ-19 שעות שבועיות, בדרך כלל בין יומיים עד שלושה. הסטודנט לומד ליישם שיטות התערבות פרטניות, קבוצתיות וקהילתיות בעבודה סוציאלית, באמצעות הדרכה אישית וקבוצתית. לימודי השדה מתקיימים בסוכנויות שונות הפרושות בכל אזור צפון הארץ עד נתניה בדרום כמו: לשכות לשירותים חברתיים, מוסדות שיקום, מוסדות ילדים ונוער, בתי חולים, תחנות לבריאות הנפש, בתי סוהר, בתי אבות, מרכזי גמילה מסמים ואלכוהול, מרכזים לטיפול באלימות במשפחה ומרכזים קהילתיים. בתום השנים הראשונה והשנייה חייב סטודנט למלא "שאלון שיבוץ ללימודי שדה". **במידה ושאלון זה אינו מוגש ליחידה ללימודי שדה במועד שנקבע באותה השנה, לא יובטח לסטודנט מקום בלימודי שדה בשנה שלאחר מכן.**

לסטודנטים בעלי לקויות רפואיות יערך שיבוץ מיוחד בהתאם לנוהל המפורט בדף האוריינטציה ללימודי שדה.

במספר שרותים בהם יערכו לימודי שדה, הסטודנטים יחויבו לקבל חיסונים בהתאם לנוהלי השירות והוראות משרד הבריאות.

הוצאות הנסיעה ללימודי שדה חלות על הסטודנט.

המדריך מעריך את עבודתו הטיפולית של הסטודנט פעמיים בשנה. תהליך ההערכה נעשה על ידי המדריך בשיתופו של הסטודנט. ההערכה מועברת לאישור ראש היחידה ללימודי שדה. הציון בלימודי שדה יינתן עפ"י הערכה זו ע"י היחידה ללימודי שדה (עובר/נכשל).

לימודי השדה מתקיימים במהלך שנת הלימודים. **במקרים חריגים בהם יתקיימו לימודי שדה בקיץ, מימון לימודי השדה יחול על התלמיד.**

תואר בוגר משותף בעבודה סוציאלית ובמשפטים

תלמיד בית הספר לעבודה סוציאלית יוכל ללמוד לקראת תואר בוגר משותף במשפטים ובעבודה סוציאלית.

מבנה התכנית המשותפת

היקף הלימודים הנדרש לתואר המשותף יהיה לפחות 213 נ"ז, מהם לפחות 112 נ"ז במשפטים ולפחות 101 נ"ז בעבודה סוציאלית (מתוכן 20 נ"ז של הכשרה מעשית).

תנאי קבלה לתכנית

יתקבלו לתכנית זו על פי תנאי הקבלה של שני החוגים ובתנאי שאינם בעלי תואר בוגר במשפטים או תואר בעבודה סוציאלית. נדרש ראיון קבלה.

תעודת בוגר בתכנית המשותפת

בוגרי התכנית יקבלו תעודה בחתימת שני הדיקנים, אשר בכפוף לכללים של לשכת עורכי הדין ושל מועצת העובדים הסוציאליים יאפשרו להם לעסוק בכל אחד מהתחומים.

תקופת הלימודים בתכנית המשותפת

סטודנט בעל נתוני קבלה גבוהים שיתקבל לתכנית המשותפת כבר בשנה א', לימודיו יימשכו לפחות ארבע שנים.

יובהר כי אין אפשרות לתאם מראש בין המערכות של שני החוגים בשנה נתונה, לפיכך תיווצר לפעמים חפיפה בין קורסי החובה במשפטים לבין קורסים/הכשרה מעשית בע"ס. אנו נעשה כל מאמץ כדי לסייע בפתרון הבעיות. עם זאת, על הנרשמים לדעת מראש, כי תידרש גמישות רבה מצידם בעת התאמת המערכת בשתי הפקולטות, לרבות נכונות לבצע עבודה מעשית בימי שישי.

באשר לשיעורים במשפטים, הסטודנט ילמד את השעורים שנועדו לתלמידים בתכניות המשותפות, בהתאם להוראות המפורטות בשנתון הפקולטה למשפטים.

תוכנית מבח"ר – תוכנית לימודים לתואר ראשון בעבודה סוציאלית עבור חרדים וחרדיות

תוכנית ייחודית זו, השייכת לבית הספר לעבודה סוציאלית באוניברסיטת חיפה נפתחה בשנה"ל תשס"ו. זוהי תוכנית המותאמת לצרכי הקהילה הדתית והחרדית אך מקבילה לתוכנית הרגילה המתקיימת באוניברסיטת חיפה וזהה לה בדרישות האקדמיות.

הלימודים מתקיימים בבניין המכללה החרדית מבח"ר בני ברק, ובנויים כך שמתקיימת הפרדה מוחלטת בין נשים וגברים. הנשים לומדות במכללה בשעות הבוקר והגברים לומדים בשעות אחר הצהרים והערב.

תלמידי התוכנית לחרדים הנם חלק בלתי נפרד מתלמידי בית הספר לעבודה סוציאלית והנם סטודנטים של אוניברסיטת חיפה לכל דבר ועניין. תעודת הב"א שתוענק לבוגרי התוכנית היא תעודת ב"א בעבודה סוציאלית של אוניברסיטת חיפה.

אנגלית שפה זרה

סטודנט שלא קיבל פטור מלימודי אנגלית חייב ללמוד אנגלית שפה זרה. מי שלא השלים את חובותיו באנגלית אינו יכול להמשיך בלימודיו בשנה ג'.

מבחנים ועבודות

תקנון הלימודים הכללי לתואר ראשון מחייב את כל הסטודנטים בבית הספר לעבודה סוציאלית.

בנוסף, הסטודנט אחראי לשמור העתק מכל עבודה כתובה המוגשת למרצה במסגרת קורסים עד קבלת ציון סופי באותו הקורס.

תנאי מעבר לשנים מתקדמות

המעבר משנה א' לשנה ב' מותנה ב:

1. ציון ממוצע משוקלל שנתי 70 (לפחות) וציון עובר 51 (לפחות) בכל הקורסים.

המעבר משנה א' לשנה ב' על תנאי :

1. סטודנט שלא השיג ציון 51 (לפחות) באחד או שניים מהקורסים (ויש לו ממוצע מעבר של 70 לפחות) חייב לחזור בשנה העוקבת על הקורסים בהם נכשל. לא יורשה התלמיד להשתתף בקורסים/ים שהקורס בו נכשל מהווה דרישת קדם.

המעבר משנה ב' לשנה ג' מותנה ב:

1. ציון ממוצע משוקלל שנתי 70 (לפחות) וציון עובר 51 (לפחות) בכל הקורסים.
2. ציון "עובר" בלימודי שדה.

מעבר משנה ב' לשנה ג' במעמד על תנאי

1. מי שלא השיג ציון 51 (לפחות) באחד או בשניים מהקורסים העיוניים חייב לחזור על הקורסים/ים בשנה העוקבת.
- לא יורשה התלמיד להשתתף בקורסים/ים שהקורס בו נכשל מהווה דרישת קדם.

2. סטודנט שנכשל באחד או שניים מהקורסים הצמודים להלן: "שיטות התערבות 1", "שיטות התערבות 2", "עבודה קהילתית 1" ו"עבודה קהילתית 2" יהיה חייב לחזור על הקורס שנכשל בו, על הקורס הצמוד, ועל לימודי שדה בשנה העוקבת, גם אם קיבל ציון עובר בלימודי שדה. במקביל יוכל התלמיד להמשיך לימודיו בשנה השלישית, **למעט לימודי השדה וקורסי הפרקטיקה של השנה השלישית.**

סטודנט שנכשל בלימודי שדה ולא הופסקו לימודיו, וקיבל ציון עובר בקורסים: "שיטות התערבות 1", "שיטות התערבות 2", "עבודה קהילתית 1", "עבודה קהילתית 2", יוכל להמשיך לימודיו בשנה שלישית, למעט לימודי השדה, וקורסי הפרקטיקה של השנה השלישית. המגשר לענייני סטודנטים ידון ויחליט אם לחייבו לחזור על הקורסים הנלווים בשנה ב'.

סיום לימודים

סיום לימודים בבית-הספר לעבודה סוציאלית לקראת קבלת תואר ב"א בעבודה סוציאלית מותנה ב:

1. עמידה בכל תנאי המעבר שצויינו לעיל.
2. ציון ממוצע משוקלל 60 (לפחות) בקורסים העיוניים בתכנית הלימודים בשנה ג'.
3. ציון "עובר" בלימודי שדה.
4. מילוי כל החובות בבית-הספר בתקופה שלא תעלה על חמש שנות לימוד רצופות.

הפסקת לימודים

הפסקה ביוזמת הסטודנט

סטודנט המבקש להפסיק זמנית את לימודיו או את לימודי השדה, חייב לפנות **בכתב** לראש תכנית ב"א. הפסקת הלימודים תאושר **בכתב**.

במקביל יודיע הסטודנט על ההפסקה לאגף מינהל תלמידים וליחידה ללימודי שדה.

הפסקה ביוזמת רשויות בית-הספר

1. ראש תכנית ב"א רשאי להפסיק לימודיו של סטודנט שנמצא בלתי מתאים למקצוע העבודה הסוציאלית במסגרת לימודי הקורס "מבוא לעבודה סוציאלית יישומית" בשנה א', או במסגרת לימודי השדה בשנים ב' ו/או ג', או מטעמי עבירה על כללי האתיקה המקצועית. ראש תכנית ב"א יתייעץ לצורך זה עם המורים ו/או המדריכים הנוגעים בדבר וכן ישקול את המלצת **המגשר** לענייני סטודנטים של בית-הספר.

2. יופסקו לאלתר לימודיו של סטודנט לאחר שנכשל או לא עמד בתנאי המעבר פעם שניה (בשנה עוקבת) בקורס חובה כלשהו מהתכנית בשלושת השנים.

3. יופסקו לאלתר לימודיו של תלמיד בבית-הספר לאחר שלא עמד בדרישות המעבר **בשלושה קורסים** או יותר בשנת לימודים אחת.

חידוש לימודים

1. סטודנט שאושרה לו הפסקת לימודים חייב לעבור הליכי הרשמה רגילים.
 - 1.1 אם התקופה שבין הפסקת הלימודים וחידושם אינה עולה על שתי שנות לימוד, הקורסים שאותם למד לפני ההפסקה יוכרו לצורך המשך לימודיו.

- 1.2 אם תקופת ההפסקה היתה בת שנתיים ויותר, רשאי בית־הספר לחייב את הסטודנט לחזור על קורסים שכבר למד ונבחן בהם, וכן לחייבו בהשלמות שונות לקראת קבלת התואר.
2. למי שלא אושרה הפסקת לימודים בכתב ו/או לא סיים לימודיו לתואר ראשון **בתוך שש שנים רצופות** חייב בהרשמה מחדש ובעמידה בתנאי הקבלה כפי שיהיו באותה עת.
3. סטודנט שלימודיו הופסקו בשל אי התאמה למקצוע ללא הקצבת זמן, יוכל לפנות לאחר ארבע שנים בבקשה לחזור ללימודים ועניינו יובא לדיון בפני המגשר לענייני סטודנטים.
4. מי שלימודיו הופסקו עקב כישלון או אי עמידה בתנאי מעבר (סעיפים 2-3 ב"הפסקת לימודים") יוכל להרשם מחדש ללימודי תואר ראשון בעבודה סוציאלית, **רק בתום שלוש שנים ממועד ההפסקה.**

פיצול לימודים

סטודנט המבקש לפצל לימודיו, חייב למלא אחר נוהל פיצול לימודים. נוהל פיצול לימודים מצוי במזכירות תלמידים של בית־הספר לעבודה סוציאלית וניתן לקבלו לפי פנייה.

תנאי המעבר לתלמיד המפצל לימודיו זהים לאלו של כלל התלמידים.

תוכנית לימודים כללית:

שנה ראשונה: כל הקורסים חובה (לסטודנטים המתחילים לימודיהם בשנה"ל תשס"ט)			
מבוא לע"ס א' (תיאורטי ויישומי)	ש	4 שש"ס	4 נ'
מבוא לע"ס ב' (תיאורטי ויישומי)	ש	4 שש"ס	4 נ'
עקרונות בפילוסופיה ויישומן בע"ס	ש	2 שש"ס	2 נ'
הכלה תרבותית	ש	2 שש"ס	2 נ'
פסיכולוגיה א'	ש	2 שש"ס	2 נ'
פסיכולוגיה ב'	ש	2 שש"ס	2 נ'
היבטים חוקיים של ע"ס בישראל	ש	2 שש"ס	2 נ'
דינאמיקת יצירה ויישום של מדינת רווחה	ש	2 שש"ס	2 נ'
שיטות מחקר כמותי א'	ש	2 שש"ס	2 נ'
שיטות מחקר כמותי ב'	ש	2 שש"ס	2 נ'
מבוא לסוציולוגיה	ש	2 שש"ס	2 נ'
סוגיות חברתיות בע"ס	ש	2 שש"ס	2 נ'
מערך שירותי רווחה בישראל	ש	2 שש"ס	2 נ'
שימוש בכלים פוליטיים בע"ס	ש	2 שש"ס	2 נ'
כלכלת רווחה	ש	2 שש"ס	2 נ'
סטטיסטיקה יישומית לע"ס + SPSS א'	ש+ת	4 שש"ס	2 נ'
סטטיסטיקה יישומית לע"ס + SPSS ב'	ש+ת	4 שש"ס	2 נ'

מיומנויות מחשב וכתובה מדעית

סד 2 שש"ס 2 נ' 40 נ'
סה"כ שנה א': 40 נ'

שנה שנייה: כל הקורסים חובה (לסטודנטים שהחלו לימודיהם בשנה"ל תשס"ח ולפני כן)

לימודי שדה א'	ל"ש	19 שש"ס	5 נ'
לימודי שדה ב'	ל"ש	19 שש"ס	5 נ'
שיטות התערבות א'	ס	3 שש"ס	3 נ'
שיטות התערבות ב'	ס	3 שש"ס	3 נ'
עבודה קבוצתית א'	ש	2 שש"ס	2 נ'
עבודה קבוצתית ב'	ש	2 שש"ס	2 נ'
עבודה הקילתית א'	ש	2 שש"ס	3 נ'
עבודה הקילתית ב'	ש	2 שש"ס	3 נ'
פסיכופתולוגיה א'	ש	2 שש"ס	2 נ'
פסיכופתולוגיה ב'	ש	2 שש"ס	2 נ'
עו"ס והחוק	ש	2 שש"ס	2 נ'
מדיניות חברתית	ש	2 שש"ס	2 נ'
מדיניות כלכלת רווחה, תעסוקה/אבטלה ועוני	ש	2 שש"ס	2 נ'
שיטות מחקר א'	ש	2 שש"ס	2 נ'
שיטות מחקר ב'	ש	2 שש"ס	2 נ'

סה"כ שנה ב': 40 נ'

שנה שלישית (לסטודנטים שהחלו לימודיהם בשנה"ל תשס"ז ולפני כן)

חובה

לימודי שדה א'	ל"ש	19 שש"ס	5 נ'
לימודי שדה ב'	ל"ש	19 שש"ס	5 נ'
קורס סוגיות בהתערבות א' בהתאם לתחום	ס	3 שש"ס	3 נ'
קורס סוגיות בהתערבות ב' בהתאם לתחום	ס	3 שש"ס	3 נ'
קורס עיוני בהתאם לתחום	ש	2 שש"ס	2 נ'
ע"ס בצוות רב מקצועי	ש	2 שש"ס	2 נ'
מבנה השירותים החברתיים בישראל	ש	2 שש"ס	2 נ'
ע"ס בשעת חירום	ש	2 שש"ס	2 נ'
הערכת תוכניות התערבות	ש	2 שש"ס	2 נ'
אתיקה וערכים	ש	2 שש"ס	2 נ'
בעיות חברתיות	ש	2 שש"ס	2 נ'
סמינר מחקר (יש לבחור אחד מהרשימה)	ס	4 שש"ס	4 נ'
שיעורי בחירה	ש	6 שש"ס	6 נ'

סה"כ שנה ג': 40 נ'

סה"כ בשלושת השנים: 120 נ'

שיעורי בחירה:

במסגרת שיעורי הבחירה יש לבחור 6 נ"ז מתוך רשימת הקורסים העיוניים בתחומי עבודה סוציאלית שמופיעים במערכת השיעורים (באינטרנט). לחילופין, במהלך שלושת השנים ניתן לבחור קורסים בהיקף של עד 4 נקודות זכות מכל חוג (רישום לקורסים אלה מצריך אישור החוג הנוגע בדבר).

חברי סגל היחידה ללימודי שדה

ראש היחידה ללימודי שדה:	ד"ר שרון גיל
מתאמת לימודי שדה:	ד"ר נאוה ארקין
מתאמת לימודי שדה:	גב' ענת בן אלי אביב
מרכזת לימודי שדה:	גב' אריקה לינק
מרכזת לימודי שדה תוכנית מבח"ר:	גב' לילך דץ

גב' אבגיל־כהן אביבה, גב' אבו אחמד רודיינה, גב' אבו אלעסל רהאם, גב' אבו תנהא בסמה, גב' אבוריא חלאילה אנתיסאר, גב' אביאלי קרן, גב' אביטל אורלי, מר אנבריה מאג'ד, גב' אנמון מרגלית, גב' אדיר אורית, גב' אדן דגנית, גב' אוסטרליץ לימור, מר אופיר דוקי, גב' אורן ענת, גב' אורנשטיין ניצה, גב' איזנברג עירית, גב' איידלשטיין בלה, גב' אלמלח אמיליה, גב' אלקובי צביה, גב' אמיר עבדי לילך, גב' אמנותי חקון הדס, גב' אנטשל יעל, ד"ר אפרת ריבי, גב' אקטיש ניבאל, גב' ארגמן אביטל, גב' ארד לילך, גב' ארטום יעל, גב' ארליך דפנה, גב' אשור מאיה, גב' בביץ ישראלה, גב' בגים שושי, גב' בדארנה חאלדה, גב' בדארנה פדוא, גב' בורדמן עדה, גב' בורמליס איריס, גב' בורשטיין מירב, גב' בורשטיין מעיין, גב' בחנה נעמי, גב' בינה רינה, גב' בירדסונג שיר זהרה, גב' בירנבוים דינה, מר בלוס חגי, מר בלומנפלד משה, גב' בליץ פנינה, גב' במברגר דגנית, גב' בניסתי עפרה, גב' בן ארי גליה, גב' בן יוסף שלומית, גב' בן מאיר שושנה, גב' בן נר מיכל, גב' בן עטר סיגל, גב' בן שלמה הדס, גב' בן שמעון תמר, גב' בנימין סופי, גב' בניסטי ענת, גב' בקר ניצה, גב' בר און תמיר אסנת, גב' בר משיח רונית, גב' ברון מיקי, גב' ברורר שושנה, גב' ברזל אוסנת, גב' ברנס רותי, גב' ברקוביץ לילך, גב' ברקוביץ רותי, גב' ברקוביץ סלי, גב' גאנו אליזבטה, גב' גברא איילת, מר ג'בארין אחמד, גב' גבאי אביטל, גב' גביש יפה, גב' גבעתי הדסה, מר גולדשטיין גבי, גב' גולדשטיין אירית, גב' גולומבק אורה, גב' גונדה כוכב, גב' גור גלית, גב' גור רותי, גב' גורלינק סילבי, גב' גורביץ טנבוים אמי, גב' גיגי דפנה, גב' גייצהאלס שרה, גב' גיל רבקה, גב' גיל לב אירית, גב' גלעדי גילה, ד"ר גיל שרון, גב' גל אביבה, גב' גל מיטל, גב' גל שרון, גב' גלבוע אלה, גב' גליקמן רחל, ד"ר גלעד דבורית, גב' גרייפנר בת־שבע, גב' דבי אביבית, גב' דבי זוהרית, גב' דגן בלוס הדס, גב' דגני קושניר אסנת, גב' דהן הילה, גב' דוברינסי סבטה, גב' דונר יעל, גב' דורון שירה, גב' דיב מונירה, גב' דיוויס יפית, גב' דיקמן הדס, גב' דישון דליה, גב' דניאל תמר, גב' דנק יעל, גב' דרום סיגלית, גב' דרוור סמדר רונית, גב' האפט לסקו אורית, גב' הגר איה, גב'

הדרי כרכום ליאת, גב' הובר צפורה, גב' היידן ציפי, גב' הירש נירה, גב' הכהן פארן ציפי, גב' הלבנין חדוה, גב' הלוי זיוה, גב' הלפר איריס, גב' הראל ורדה, גב' הראל חיה, גב' הומינר אסתי, גב' וילמס מרים, גב' ווינרייך רינת, גב' וולף רונית, גב' וונדר נורית, גב' וויצניסקי אורנה, גב' וורנובה מרינה, גב' וילינסקי גרבר יבגניה, גב' וינטל חיה, גב' וינטראוב לילך, גב' איה ולד-הכט, גב' ולך נעה, גב' ולפר רבקה, גב' ונונו אבני עינת, גב' וקסלר אלישבע, גב' וקשי אורלי, גב' ורדי שולמית, גב' ורמפלש ענבל, גב' זאבי שושי, גב' ז'ודץ קנדל אורית, גב' זומרפלד גלי, גב' זוננטל עידית, גב' זיגלבוים אסתר, גב' זידאן אלהאם, גב' זילס ג'ניפר, גב' זכרין צביה, גב' זלוטניק הדס, גב' זלינגר מיכל, גב' זלצברג נירית, גב' זמיר לריסה, גב' זמסקי מרינה, גב' ח'וריה עבד מייסון, גב' ח'טיב אגא אחלאם, מר חאג' איליא, גב' חג'אזי באסם, גב' חדאד נג'מי, גב' חדאד סכניני אינאס, גב' חונוביץ לאה, מר חוסין סאמר, גב' חוסרי ראדיה, גב' חורי גוליאנה, גב' חורי כאוכב, גב' חטב דיצה, גב' חליבה קרן, גב' חמיש אורית, גב' חמרה ח'יריה, מר חן אריאל, מר חן איתן, מר חרב מהדי, גב' חרפק גתית, גב' טבעון ענבל, גב' טוסון רחל, גב' טנאי מירה, גב' יאור עאידיה, גב' יאיר בן צבי מיכל, גב' יגאל מלכה, גב' ידידיה חיה, גב' יוספזון יפעת, גב' יופן אנה, גב' יחזקאל אסנת, מר יחיא ראמי, גב' ימין אושרת, גב' ינון נעמה, גב' יעבץ עדי, מר יעקובי צבי, פרופ' כהן בן ציון, גב' כהן מיכל, מר כהן דורון, גב' כהן חני, מר כהן עמי, מר כהן פיאדרה רונן, גב' כהן קרנית, גב' כהן רותי, גב' כורש נילי, גב' כנאנה סאמר, גב' כץ אורנה, גב' כץ הדס, גב' כץ פנינה, גב' לב מימון שירלי, גב' לביא מירב, גב' לובניקי ג'נט, מר לוי אופיר, גב' לוי יפה, גב' לוי קלר ורד, גב' לויוון נרה, גב' לויץ יעל, גב' ליבנה אודיה, גב' ליברמן רוני, גב' לנקרי מיכל, גב' לסצ'ינסקי טטיאנה, גב' לפיד ורד, גב' לרנר אלבו מירי, גב' לרנר זויה, ד"ר לשם יונינה, גב' מאירי אפרת, גב' מהלאל נאוה, גב' מויסה אידה, גב' מולה רוני, גב' מועלם נורית, גב' מור איריס, גב' מושינאט אינה, גב' מזור שוב עמי אורלי, מר מחאמיד היאם מלק, גב' מיכאל רחל, גב' מיכאל שדה רוני, גב' מכלוף אורלי, גב' מלהאוזן חסון ענת, גב' מנדלוביץ בכי, גב' מלניקוב אלה, גב' מנור אפרת, גב' מנור רונית, ד"ר מנצור גזאלה, גב' מסאלחה נואל, גב' מערוף מרים, גב' מקל עדי, גב' מליחי נעמה, גב' מרגלית חנה, מר מרגלית אלון, גב' מרום נחמה, גב' מרמור חנה, גב' מרעי מאג'דה, גב' מרקמן גפן לימור, מר מרקמן גפן רענן, גב' נבו ניצה, מר נוימן רן, גב' נסראללה אומיה, מר נצר עודד, גב' נשאיבי סחר, גב' נשיא שלם מיקה, גב' נתיב גליה, מר נתן בנימין, גב' נתן שלי, גב' סבח לאה, גב' סוויט שושנה, גב' סולומון יפעת, גב' סולומון מרים, גב' סולטמן אירית, גב' סולימאני נג'לא, גב' סוצקי אליזבטה, גב' סייג בן שמעון דלית, גב' סינדר פסי, גב' סנדר דליה, גב' סנדורביץ בוקאי דינה, גב' סרפתי נורית, גב' עבו נירה, מר עדוי סאמי, גב' עזריאלי אליאורה, גב' עיני גילה, גב' עירון עדינה, מר עלי סאלח סלים, גב' עמיאל אתי, גב' עמירה פני, גב' ענבר איריס, גב' עצמי יפה, גב' עקיבה אור-לי, גב' עראף רים, גב' פאר רונית, גב' פאר איילת, גב' פדידה הדס, גב' פוגל נעמי, גב' פוירשטיין נילי, גב' פולסקי אינה, גב' פטישי גל, גב' פייגוביץ חיה, גב' פידא בדר, גב' פינס מצר שירי, גב' פיק מיכל, גב' פישר שלומית, גב' פכטר אלט עדי, גב' פליבצקי נורית, גב' פנחסי מירי, מר פפר וולף, גב' פרג'י לימור, מר פריי הארי, גב' פרל רחל, גב' פרנס סיוון, מר פרץ עמיחי, גב' פרקיס אלה, גב' צברי טופז גילי, גב' צוקר דבי, גב' צור דפנה, גב' צור קרספילו גלי, גב' צח הרצלה, גב' ציטונה יהודית, מר צמח ראובן, גב' קוויט בנימין נורית, גב' קויפמן ילנה, גב' קופילב איילת, גב' קופרמן (נתן) יהודית, גב' קוקוי איריס, גב' קורמן ולנטינה, גב' קורן טלי, גב' קורקוס

שושי, גב' קיברי שושנה, גב' קיפרמן מאירה, גב' קלטי דליה, גב' קליין מלי, מר קמפ יונתן, גב' קסל ורדית, גב' קפולניק ערגה, גב' קרמר סביינה, גב' קרניאל ספיח נרית, גב' רביב גילה, גב' רבינוביץ חני, גב' רבינוביץ רויטל, גב' רגב שרון, גב' רודיק ורד, גב' רוזן אלישבע, גב' רוזן מיכל, גב' רוזנטל בתיה, מר רוזנפלד דוד, גב' רוזנצויג רחל, מר רוזנר יצחק, גב' רוט יפה, גב' רוטנברג אלה, גב' רויטר דלית, גב' רו הדס, גב' רו קובי סמדר, גב' רוניק מור, גב' רחמילביץ איילת, מר רחמן יוסי, גב' רייכר דבורה, גב' ריינר יעל, גב' ריינר סמדר, גב' רשף איריס, גב' רשף רחל, גב' שביט אורנה, גב' שגב אורנה, גב' שדה אלונה, גב' שורץ מילה, גב' שורץ ענת, גב' שורצמן רונית, גב' שוקייר חורי סוזי, גב' שור כספין יעל, גב' שורץ אורה, גב' שורץ מירמן עפרה, גב' שורץ קלי, גב' שורצגלס סטייסי, גב' שחר הוכמן סלעית, גב' שטח אנה, גב' שטיימן אלה, גב' שטרק חיה, גב' שילר כהן סמדר, גב' שינה טלי, גב' שירת יוספה, גב' שלגי בשמת, גב' שלו מיכל, גב' שלו אסתר, גב' שלנג אורלי, גב' שנארה נבילה, גב' שני אורית, גב' שנייברג רבקה, גב' שפי רבקה, מר שקדי אביחי, גב' שר סיגל, גב' שלוסברג דורית, גב' שר שלום איתננה, גב' שרון גליה, גב' ששון ענת, גב' ששון רחל, גב' ששון ורד, גב' תורג'מן רוחמה, גב' תירוש אסתר, מר תכלת גדעון.

לימודים לתואר שני (מ"א)

יו"ר הוועדה לתואר שני: ד"ר פייסל עזאזה

מטרת הלימודים

- תכנית הלימודים לתואר שני בעבודה סוציאלית מבוססת על המטרות הבאות:
1. לחזק את הזדהות התלמידים עם ערכי המקצוע.
 2. להקנות מיומנויות מחקריות על מנת להרחיב את הכישורים האקדמיים ואת מאגר הידע המקצועי.
 3. להעמיק את הידע המקצועי ואת יכולת והעצמאות המקצועית בתחום העבודה הסוציאלית.
 4. לאפשר לתלמידים לרכוש השכלה והכשרה נוספת לחיזוק יכולתם לעבוד במסגרות שונות של אוכלוסיות במצוקה, כעובדים מקצועיים וכמפציצי ידע (מדריכים ומורים)
 5. להכשיר את התלמידים למלא תפקידי ניהול.

תנאי קבלה

- הגשת מועמדות ללימודי מ"א בעבודה סוציאלית מחייבת עמידה בתנאים הבאים:
- א. תואר ב"א בעבודה סוציאלית (או סיום תכנית השלמות לקראת לימודי מ"א בעבודה סוציאלית).
 - ב. ממוצע ציוני הב"א בעבודה סוציאלית – 76 ומעלה.
 - ג. ניסיון של שנתיים לפחות בעבודה סוציאלית לאחר קבלת תואר ב"א.
 - ד. ציון 75 לפחות במבחן כניסה באנגלית.

- ה. מועמד בעל תואר ראשון ממוסד מוכר להשכלה גבוהה ששפת ההוראה בו אינה עברית חייב לעמוד בבחינת ידע בעברית ברמה הנדרשת על-ידי האוניברסיטה כתנאי לזכאותו לתואר.
- ו. בוגרים שסיימו לימודיהם בציון ממוצע 90 ומעלה ומוכיחים עניין ומחויבות אקדמית מחקרית יכולים להציג מועמדות ללא ניסיון בעבודה סוציאלית. מספר המקומות במסלול זה מוגבל.
- ז. מועמדים בוגרי אוניברסיטאות מוכרות מחו"ל וכן בוגרי אוניברסיטאות בעלות שלוחות בישראל אשר פועלות באישור המועצה להשכלה גבוהה, יחוייבו לעמוד בהצלחה בבחינת ה-GRE.

החלטות בעניין קבלת מועמדים שהגישו את כל החומר הדרוש והעונים על התנאים המוקדמים (ציון ב"א, ניסיון בעבודה, בחינה באנגלית) מתקבלות בוועדת קבלה המורכבת מחברים בוועדה החוגית למ"א. נימוקי הוועדה אינם מתפרסמים. ערעורים על החלטות ועדת הקבלה ניתן להגיש לוועדת ערעורים באמצעות מזכירות התלמידים בבית-הספר. ועדת הערעורים מורכבת מחברי סגל שאינם חברי ועדת הקבלה לתכנית המ"א.

מבנה הלימודים

קיימים שני מסלולים בלימודי מ"א בעבודה סוציאלית:

מסלול א' – תכנית המבוססת על לימודי מחקר, לימודים עיוניים ולימודי הפרקטיקה בעבודה סוציאלית. על הסטודנט ללמוד קורסים בהיקף של 32 שש"ס ולהגיש עבודת גמר מחקרית (תיזה).

מסלול ב' – התכנית מבוססת על לימודים עיוניים ולימודי פרקטיקה בעבודה סוציאלית. על הסטודנט ללמוד קורסים בהיקף של 44 שש"ס ולעמוד בדרישות של בחינה מסכמת. מתכונת הבחינה המסכמת הינה עבודה עיונית אינטגרטיבית.

בשני המסלולים קיימים תחומי לימוד כדלהלן: **קלינית, טראומה, משפחה, ילד ונוער, שיקום ובריאות, ארגון ומינהל, תקון.**

1. **לימודים קליניים** מתמקדים בהרחבת הידע התיאורטי והקליני בהתפתחות והתנהגות נורמטיבית ואבנורמלית, בשיטות טיפול מתקדמות, וכן בפיתוח מיומנויות טיפוליות.
2. **לימודי משפחה** מתמקדים בתפקודי המשפחה על היבטיה השונים. התכנית מיועדת להרחיב את הידע התיאורטי והפרקטי בתהליכים משפחתיים ובטיפול משפחתי.
3. **לימודי ילד ונוער** מתמקדים בהקניית ידע ומיומנויות התערבות בעבודה עם ילדים ונוער אשר חווים קשיים בהתפתחותם.
4. **לימודי שיקום ובריאות** מתמקדים בידע התיאורטי והפרקטי בנושאי השיקום והבריאות על תחומיהם השונים.
5. **לימודי ארגון ומינהל** מתמקדים בסוגיות תיאורטיות ויישומיות הקשורות בארגון, ניהול, מדיניות, תכנון שירותי רווחה ועבודה סוציאלית.
6. **לימודי תקון** מתמקדים בהקניית ידע ובמיומנויות שיאפשרו לתלמידים להיות בעלי מקצוע באיכות גבוהה בנושאי התקון על תחומיו השונים.

7. **לימודי טראומה** מתמקדים בטיפול בנפגעי הטראומה ובני משפחותיהם במגוון רחב של מסגרות טיפוליות (בתי חולים כלליים ופסיכיאטריים, לשכות רווחה, ביטוח לאומי, מסגרות צבאיות, פרקטיקה פרטית ועוד).

הסטודנט מתקבל לאחד מתחומי הלימוד ועליו לעמוד בתכנית הלימודים של תחום זה. במסגרת קורסי הבחירה הכלליים ניתן לקחת קורסים מתחומים שונים. **אין אפשרות לשנות תחום לימוד לאחר הקבלה למ"א.**

בתום הלימודים יצורף לשקלול הזכאות למ"א ספח התמחות ובו יצויין התחום הנלמד.

פרקטיקום

בשנת הלימודים השנייה בתוכנית המ"א, על כל סטודנט להשלים התנסות בשדה במסגרת לימודי הפרקטיקום, בסה"כ 100 שעות.

מטרת הפרקטיקום להעשיר ולהעמיק את המיומנויות המקצועיות ולאפשר אינטגרציה בין התאוריה והפרקטיקה בתחום בו לומד הסטודנט. הפרקטיקום מתחיל עם תחילת שנת הלימודים ומסתיים עם סיום שנת הלימודים. הסטודנטים יעשו את הפרקטיקום במקום עבודתם למעט תלמידי השלמות, תלמידי מסלול ישיר במידה ואינם עובדים, ותלמידי תחום משפחה. כל סטודנט יבחר קבוצה או 5-6 מטופלים בהתאם לתחום ההתמחות ובהתאם לנושא או סוגיה מיוחדים בתחום זה. ההתנסות צריכה להיות שונה מזו שנעשת במהלך העבודה.

ההדרכה על הפרקטיקום תינתן בקבוצות קטנות של 5-6 סטודנטים בהתאם לתחומי הלימוד. ההדרכה תתקיים בימי ב' או ד' (בהתאם לימי הלימוד של התחום) בין השעות 18:00-20:00.

תכנית הלימודים

הלימודים מתפרסים על פני שלושה ימים בשבוע (כולל יום ו'). לא ניתן ללמוד יותר מ-8 שעות ביום. תכנית הלימודים בכל תחום כוללת קורסי התמחות של התחום, חלקם קורסי חובה, קורסי בחירה מתחומים אחרים, פרקטיקום, לימודי מחקר וסמינר הכנה לעבודת גמר מחקרית או לבחינה מסכמת. במסלול א' על התלמיד לצבור 32 שש"ס, ובמסלול ב' – 44 שש"ס.

מסלול ב'	מסלול א'	
10	10	א. קורסי התמחות חובה ¹
2	2	ב. מדיניות חברתית ²
2	2	ג. פילוסופיה של מדעי החברה
6	10	ד. מחקר
14	4	ה. קורסי בחירה ³
4	4	ו. פרקטיקום
2		ז. עבודה מסכמת
40	32	סה"כ (שש"ס)

1. כולל סמינריון לתחום, סמינר טיפולי לתחום.

2. קורס מדיניות יש לבחור על פי תחום ההתמחות. חובה לכל הסטודנטים.

3. בחלק מהתחומים יש קורסי חובה נוספים: תחום קליני – הערכת תוכניות טיפול, תחום משפחה – תיאוריה ומחקר, תחום ילד ונוער – טפול בילדים. מעת לעת מוצעים קורסים שונים בחוגים אחרים אשר יכולים להיחשב כקורסי התמחות. האישור ניתן על-ידי ראש התמחות בתאום עם ראש תכנית מ"א. לתלמידי תחום בריאות ושיקום מוצעים קורסים הנלמדים במסגרת ביה"ס לבריאות הציבור. לסטודנטים בתחום ארגון ומנהל מוצעים קורסים הנלמדים במסגרת התכנית ניהול שירותי רווחה.

ניהול שירותי רווחה

בית הספר לעבודה סוציאלית בשותפות קרן רש"י משרד העבודה והרווחה ומרכז השלטון המקומי מקיים תכנית ייחודית לניהול שירותי רווחה.

התכנית מיועדת לבניית עתודת מנהלים מצטיינת לשירותי הרווחה בישראל. היא מבוססת על הידע והניסיון של חוקרים ומנהלים מובילים בתחום מנהל בכלל ומנהל שירותי רווחה בפרט. התוכנית מאופיינת בחדשנות, יצירתיות והקניית כלי ניהול מתקדמים. היא משלבת ידע תיאורטי וניסיון בשדה, תוך שימת דגש על יזמות ויישום ידע ארגוני מצטבר.

משך הלימודים הינו ארבעה סמסטרים. התכנית נלמדת במסגרת לימודי תואר שני של ביה"ס לעבודה סוציאלית.

מספר השעות הכולל להשלמת התכנית – 36 ש"ס. הלימודים יהיו מורכבים מהרצאות פרונטליות וסדורים בסוכנויות. מסיימי התכנית זכאים לתעודה בתחום ניהול שירותי רווחה. התלמידים יהיו זכאים לקבלת תואר מוסמך האוניברסיטה בעבודה סוציאלית רק לאחר שישלימו 12 שעות לימוד נוספות. הקורסים מוצעים במרוכז בימי שני.

מטרת הלימודים

1. להקנות למשתתפים כלי חשיבה וניתוח, כמו גם מיומנויות ניהול המתאימות לשירותי רווחה ציבוריים ופרטיים, מלכ"רים ועסקים וכן עמותות העוסקות בנושאי חברה ורווחה בישראל.
2. להקנות למשתתפים יכולת ניהולית גבוהה, המסתמכת על שילוב של ידע תיאורטי ויישומי בתחומי הניהול והרווחה. שיפור ומיצוי כושר הניהול האישי.

מבחנים ועבודות

הכללים של תקנון הלימודים לתואר שני מחייבים את כל הסטודנטים בבית הספר לעבודה סוציאלית.

בנוסף, הסטודנט אחראי לשמור העתק מכל עבודה כתובה המוגשת למרצה במסגרת קורסים במיוחד עבודה מסכמת ועבודת תיזה, עד לקבלת ציון סופי.

שקלול הציונים

מסלול א'

65%

קורסים

35%

עבודת גמר מחקרית (תיזה)

מסלול ב'

80%

קורסים

20%

עבודה מסכמת

תכנית ההשלמות לקראת לימודי מ"א בעבודה סוציאלית

ראש התכנית: ד"ר נינה קורן

תנאי קבלה

התכנית מיועדת לבוגרי תואר אקדמי. יכולים להירשם לתכנית זו רק אלו שבידם כבר אישור זכאות לתואר (לאחר קבלת תעודת ב.א.) המעוניינים להמשיך בלימודים גבוהים בעבודה סוציאלית. רשאי להגיש מועמדות בעל תואר ב.א. מאוניברסיטה או מוסד אקדמי מוכר בארץ בציון ממוצע לפחות 88 או תואר שני בציון ממוצע 85 או פסיכומטרי 680. עדיפות תינתן לבוגרים מצטיינים או לחילופין לבוגרים הנמנים על העשירון העליון בחוגם. מילוי דרישות הקדם לקבלה לתוכנית היא באחריותו של התלמיד. דרישות הקדם מפורטות בשנתון והן מחייבות. גם אם אושרה (בטעות) קבלה לתוכנית אשר בה חריגות מדרישות הקבלה, רשאי בית-הספר לבטל את החלטתו.

מבנה תכנית הלימודים

התכנית מבוססת על ההנחה שהתלמיד השלים במהלך לימודיו הקודמים קורסי יסוד בהתנהגות והתפתחות האדם, וכן לימודי יסוד במחקר. על התלמיד יהיה להשלים קורסי יסוד החסרים לו, אם יש כאלה, במסגרת קורסי ה"א בבית-הספר לע"ס או בחוגים אחרים. (רשימת הקורסים ניתן לקבל במזכירות תלמידים).

שנה ראשונה

הסטודנטים ילמדו קורסי יסוד בעבודה סוציאלית וכן לימודי שדה. עמידה בתנאי השנה הראשונה אינה מקנה קבלה אוטומטית לתכנית המ"א, היא מקנה אפשרות להגיש מועמדות ללימודי התואר השני.

תנאי מעבר משנה ראשונה לשניה

המעבר משנה א' לשנה ב' בלימודי השלמות מותנה בסיום כל קורסי ה"א בעבודה סוציאלית בממוצע של 85 לפחות. (ראה הערה ג' להלן).

שנה שניה

התלמידים ילמדו קורסי השלמה (במסגרת לימודי ב"א) בעבודה סוציאלית ולימודי שדה במקביל לתחילת הלימודים בתכנית המ"א, ויהיו במעמד של תלמידי מ"א על תנאי. עם סיום תכנית ההשלמות (שנה ב') בציון ממוצע של 85 לפחות יעברו התלמידים למעמד של תלמידים מן המניין בתכנית המ"א.

הערות:

- א. השלמת תכנית ההשלמות אינה מקנה תואר ראשון בעבודה סוציאלית.
- ב. מסיימי שנה א' בהשלמות המעוניינים לעבור מתכנית ההשלמות ללימודי תואר ראשון, מועמדותם תישקל בהתאם להישגיהם ולראיון קבלה.
- ג. המועמדות לתואר שני וכן תחום ההתמחות בתכנית זו תישקל על-פי אותן אמות מידה כמו של מועמדים מקרב בוגרי בתי-הספר לעבודה סוציאלית.
- ד. סטודנט שעבר מתכנית ההשלמות לתכנית לימודי תואר ראשון, יוכל להגיש מועמדותו ללימודי תואר שני בהתאם לכללים המקובלים לגבי מועמדי תואר שני, כולל שנתיים ניסיון מקצועי לאחר קבלת תואר ראשון.
- ה. כשירות בעבודה סוציאלית – מסיימי תכנית ההשלמות יקבלו את כשירותם לעסוק בעבודה סוציאלית רק לאחר סיום לימודי המ"א וכפי שאושר ע"י שר העבודה והרווחה.

לימודים לקראת תואר השלישי (דוקטורט)

יו"ר ועדת הדוקטורט: פרופ' עדי בן ארי

מטרת התכנית להכשיר חוקרים, אנשי אקדמיה ומנהיגות מקצועית בעבודה סוציאלית.

תנאי קבלה לבעלי תואר מוסמך בעבודה סוציאלית.

רשאי להגיש מועמדותו ללימודים לתואר דוקטור כל בעל תואר מ"א או ב"א בעבודה סוציאלית מאוניברסיטה מוכרת בארץ אשר השיג ציון ממוצע לפחות 86 בלימודים לתואר שני וציון לפחות 90 בעבודת גמר מחקרית (תזה).

מועמדים בעלי תואר מוסמך במדעי הרווחה והבריאות, מדעי החברה ומשפטים עם ממוצע של 86 לפחות בלימודי מ"א וממוצע של 90 לפחות בתיה.ה.

מועמדים מוסמכי אוניברסיטאות מוכרות מחו"ל וכן מוסמכי אוניברסיטאות בעלות שלוחות בישראל, אשר פועלות באישור המועצה להשכלה גבוהה, יחוייבו לעמוד בהצלחה בבחינת ה-GRE.

בקשת הקבלה תוגש בכתב ליו"ר ועדת הדוקטורט בצרוף המסמכים הדרושים. את רשימת המסמכים ניתן להוציא מאתר האינטרנט של ביה"ס לעבודה סוציאלית. כחלק מתהליך הקבלה יידרש המועמד:

1. הסכמת מרצה המוסמך להנחות תלמיד מחקר.
2. להכין הצהרת כוונות (נושא עבודת המחקר)
3. להמציא 2 מכתבי המלצה (לא כולל המנחה המיועד) של אנשי סגל באקדמיה היכולים להעיד על יכולתו של המועמד. אחד הממליצים יהיה מנחה התיזה בלימודי מ"א.

ועדת קבלה

ועדת הקבלה לתכנית הדוקטורט תשקול ותחליט על קבלת המועמדים לתכנית הדוקטורט על פי רמת הציונים בלימודי המ"א, בעבודות ובתזה, ההמלצות, הצהרת הכוונות, ציוני המועמדים בקורסי המחקר (שיטות מחקר וסטטיסטיקה), ובגורמים נוספים, עפ"י שקול הוועדה.

מועדי הרשמה לתואר שלישי

ההרשמה לתואר שלישי יכולה להיעשות במהלך כל השנה, אולם הדיון במועמדים חדשים יתקיים במועד אחד בחודש יוני לקראת תחילת הלימודים.

חומר ההרשמה במלואו צריך להגיע למזכירות תלמידים בביה"ס לעבודה סוציאלית עד ל- 31 במאי.

לימודים לתואר שלישי

הלימודים לתואר שלישי מחולקים לשני שלבים: שלב מחקר א' ושלב מחקר ב'.

שלב מחקר א'

בשלב זה על התלמיד להכין את הצעת המחקר המורחבת ולעמוד בדרישות אחרות שיוטלו עליו (כגון, קורסים הקבועים בתכנית הלימודים). לרשות התלמיד עומדת שנה אחת להגשת הצעת המחקר לוועדת הדוקטורט.

בסמוך לסיום שלב זה ועדת הדוקטורט של ביה"ס לעבודה סוציאלית, בתאום עם המנחה יקבעו אם להקים לסטודנט ועדה מלווה. במידה ולא הוקמה ועדה מלווה, ועדת הדוקטורט תבחן את הצעת המחקר ותיעזר גם בחוות קוראים חיצוניים. החלטת ועדת הדוקטורט לאשר את ההצעה, לדחותה או לדרוש שינויים ותיקונים תתבסס על חוות דעת אלו.

משקבעה ועדת הדוקטורט כי הצעת המחקר עומדת בקריטריונים הנדרשים, היא ממליצה בפני הרשות ללימודים מתקדמים על מעבר לשלב מחקר ב'.

שלב מחקר ב'

שלב זה מתאפיין בביצוע המחקר וכתיבת עבודת הדוקטורט. כמו-כן, הסטודנט ימשיך ללמוד בהתאם לצורך, בקורסים הנדרשים בתכנית הלימודים. פרק הזמן המוקצה להשלמת מכסת הלימודים ולביצוע עבודת המחקר הוא שלוש שנים. הארכה מעבר לתקופה זו טעונה המלצת ועדת הדוקטורט של ביה"ס לעבודה סוציאלית ואישור הרשות ללימודים מתקדמים.

תכנית הלימודים

א. כל סטודנט יחוייב בקורסים בהיקף של 16 שש"ס במהלך לימודי הדוקטורט. מומלץ כי מחצית לימודי הדוקטורט יסתיימו בשלב מחקר שלב א'.

ב. מנחה עבודת הדוקטורט או הוועדה המלווה (אם מונתה ועדה כזאת) יקבעו לתלמיד המחקר את תכנית הלימודים שלו, ויוכלו לדרוש הרחבת לימודי הדוקטורט מעבר לשעות המינימום הנדרשות בסעיף א', בהתאם לצרכי המחקר. המנחה ו/או הוועדה המלווה

- רשאים להטיל על התלמיד חובת בחינה (בכתב או בעל-פה) בשיעורים שהתלמיד נדרש להשתתף בהם.
- ג. תלמיד לא יוכל למסור את עבודת הדוקטורט לשיפוט לפני שסיים את מלוא שעות הלימוד הנדרשות.
- ד. דרישות אקדמיות נוספות (למשל, שפה זרה) תהיינה בהתאם לנושא העבודה ולתקנון הרשות ללימודים מתקדמים.

קורסי חובה

1. סמינר דוקטורנטים – 4 ש"ס (פעם בחודש בשלב מחקר א', פעם בחודש בשלב ב'). יש להשתתף בסמינר בכל שנות הלימוד עד הגשת עבודת הדוקטורט לשיפוט.
2. אפיסטמולוגיה בעבודה סוציאלית – 2 ש"ס.
3. סמינר מתודולוגי – 2 ש"ס.
4. הכנה לקראת שילוב באקדמיה – 2 ש"ס.
5. קורסים המיועדים לדוקטורנטים וניתנים אחת למספר שנים.

מסלול ישיר לדוקטורט

מסלול זה מיועד למועמדים מצטיינים בעלי תואר ב"א בעבודה סוציאלית (מספר המקומות מוגבל). ההרשמה למסלול זה תתקיים פעם אחת בשנה בלבד בחודש מאי.

תנאי קבלה

ממוצע של 90 לפחות, בלימודי ב"א וממוצע של 90 לפחות בקורסי מחקר.

מבנה הלימודים

לימודי מ"א בהיקף 32 ש"ס (ממוצע 88 לפחות) ייערכו במסגרת אחד מתחומי ההתמחות של המ.א. בנוסף לכך, הסטודנט יחויב בלימודי מחקר במסלול תיזה (ממוצע 90 לפחות), עליו להגיש 2 עבודות סמינריוניות ולקבל בכל אחת מהם ציון 90. סטודנט שיעמוד במטלות הלימודים ובציונים הנדרשים ויגיש בתום שנתיים את הצעת המחקר אשר תאושר ע"י הגורמים האקדמיים, יעבור לתלמיד מחקר שלב ב' ויקבל תעודת מוסמך.

בריאות נפש קהילתית

חוג לימודים למ"א

ראש החוג: פרופ' דיוויד רועה

חברי הסגל האקדמי

פרופ' חבר:	פרופ' חנוך ירושלמי (מומחה), פרופ' דיוויד רועה.
מרצה בכיר חבר:	ד"ר מרק גלקופף*, ד"ר מקס לכמן* (מומחה).
מרצה:	ד"ר אורית קרניאלי מילר.
עמית הוראה:	ד"ר ורד בלוש-קליינמן, ד"ר דפנה בנק-כצלסון, ד"ר עופר גרוסברד, ד"ר דפנה לוינסון, ד"ר מוטי מרק, ד"ר מיכל משיח-איזנברג, ד"ר ברוך בנדיקט סטיר.
*דרגה מוצעת	

מזכירות החוג

עוזר מינהלי לראש החוג: גב' טלי רן-פריאל
 מיקום: קומה 11, חדר 1116, מגדל אשכול
 שעות הקבלה: ימים א'-ה' בין השעות 9:00–12:00
 טלפון: 04-8288496
 פקס: 04-8288723
 דואר אלקטרוני: tran@univ.haifa.ac.il
 אתר החוג באינטרנט: <http://hw.haifa.ac.il/mentalhealth/hebrew>

הלימודים לתואר שני

יו"ר הוועדה החוגית ללימודי תואר שני: ד"ר מרק גלקופף

על לימודי בריאות נפש קהילתית

א. שינויים בתפיסות בריאות נפש:

בריאות נפש היא תוצר של יחסי גומלין בין גורמים אישיים וסביבתיים. כדי להבין גורמים אלו, אנו נזקקים לגופי ידע בין תחומיים, המסייעים להסביר השפעות תרבותיות, משאבים אישיים וחברתיים להתמודדות והסתגלות, אפיונים פסיים של סביבת החיים היוצרים דחק, ואת הקשרים המורכבים בין כל אלה. לגורמים אלו וליחסי הגומלין ביניהם, יש השפעה מכרעת על החוסן הנפשי האישי ומנגד על התפתחות תחלואה ועל יכולת האדם וסביבתו למנעה ולהתמודד עמה באמצעות איתור מוקדם, טיפול ושיקום.

העולם המודרני מצוי בעידן של רפורמות במערכות העוסקות בתחום בריאות הנפש. שילוב מערכת בריאות הנפש במערכת הבריאות הכללית וכינון שירותי שיקום ייחודיים לבריאות נפש בקהילה, מביאים לעליה בשיעור הבעיות והאבחנות הניתנות לאנשים הפונים לשירותים אלה ושינוי באופיין של בעיות אלו, כמו גם לגידול במספר האנשים המוכרים כבעלי נכות נפשית החיים בקהילה. שינויים נוספים בבריאות הנפש קשורים לעליה משמעותית במספרם של יחידים ושל קבוצות, הנחשפים חדשות לבקרים למצבי דחק ומשבר, הן על רקע כלכלי (אבטלה) והן על רקע בטחוני (נפגעי טראומה). חלק מאנשים אלה מפתחים סימפטומים של הפרעות הסתגלות, חרדה, דיכאון ותגובה פוסט טראומטית, והופכים לאוכלוסייה הנזקקת לשירותי בריאות הנפש. בנוסף לתמורות אלו, ישראל עומדת מזה שנים על סף הצעת חוק להעברת האחריות לטיפול בבריאות הנפש ממשד הבריאות לקופות החולים. אם וכאשר תתקבל הצעה זו ייערכו שינויים תפיסתיים וארגוניים במערכות הנוגעות בדבר. רפורמות אלה בבריאות הנפש, בשילוב עם העלייה בשכיחותם של מצבי דחק ומשבר, יוצרות בעשור האחרון מגמה חשובה של העברת כובד המשקל ממתן שרותי בריאות נפש לאנשים המתמודדים עם הפרעות נפשיות קשות בתוך בתי חולים ומוסדות ריכוזיים טוטליים למסגרות בקהילה. מגמה זו מחייבת שינוי בתפישה התיאורטית של עזרה בבריאות נפש ובפרקטיקה הנגזרת ממנה ותכנון של אסטרטגיות פעולה חדשות בבריאות הנפש.

מתוקף המגמות המתוארות לעיל ומתוך הבנה הולכת ומעמיקה של מגוון הגורמים התורמים לבריאות ולחולי נפשי, עולה צורך בשילוב רבי-מקצועי ובין-מערכתי, כדי לספק שירותים טיפוליים, שיקומיים וחברתיים יעילים ובמטרה לקדם תהליכי החלמה ושילוב בקהילה.

ב. יעודו של החוג לבריאות נפש קהילתית:

החוג לבריאות נפש קהילתית פועל להכשיר את בוגריו לתפקידי מומחים ומנהיגי תוכניות לבריאות נפש בגישה קהילתית רב ממדית. הכשרה זו מתבצעת באמצעות פיתוח ידע ומחקר בין-תחומיים ובין-מקצועיים, ובהקניית ידע לאנשי מקצוע מתחומי החברה, הרווחה והבריאות. מטרת החוג היא לסייע לתלמידיו לרכוש מושגים ומוימונויות ולהפנים ערכים, שיאפשרו להם לזהות ולהעריך את צורכי בריאות הנפש של פרטים וקהילות, לתכנן וליישם

התערבויות מתוך תפישה מורכבת רב מקצועית, באמצעות שילוב בין-ארגוני ומוסדי, ומתוך התאמה לאפיוניה התרבותיים של כל אוכלוסייה. מטרה נוספת הניצבת בפני החוג היא מחקר, פיתוח והעמקה של גופי ידע למען קידום שירותי בריאות נפש קהילתית, בגישה בין-תחומית המצויה בתהליך מואץ של התפתחות.

ליבת הלימודים האקדמיים בחוג כוללת את התכנים הבאים: ערכים והנחות יסוד של בריאות נפש קהילתית, שיקום, שילוב והחלמה; מיפוי אפיונים וצרכים קהילתיים; היכרות עם החקיקה ומערכות בריאות הנפש; רכישת ידע במניעה והתערבויות בשיקום; מצבי משבר וטראומה; ידע ומיומנויות בתכנון מדיניות; ניהול ומחקר.

תנאי קבלה

1. תואר אקדמי ממוסד מוכר להשכלה גבוהה מתחומי: עבודה סוציאלית, ריפוי בעיסוק, סיעוד, חינוך, פסיכולוגיה, מדעי ההתנהגות, שירותי אנוש, הפרעות בתקשורת, פיזיותרפיה, רפואה. מועמד בעל תואר ראשון מתחום אחר יובא לדיון חריג בפני הוועדה החוגית ללימודי תואר שני.
2. ממוצע ציוני תואר ראשון – 80 ומעלה ולא פחות מ-76 בכל אחד מחוגי הלימוד לתואר בוגר.
3. ציון 70 לפחות בבחינת כניסה באנגלית.
4. שני מכתבי המלצה, כאשר אחד חייב להיות אקדמי. ההמלצות ישלחו על ידי הממליצים אל החוג במעטפה סגורה וחתומה. את טפסי ההמלצות ניתן למצוא באתר החוג תחת "טפסים". לא יתקבלו המלצות בשום טופס אחר.
5. מועמד בעל תואר ראשון ממוסד להשכלה גבוהה ששפת ההוראה בו אינה עברית, חייב לעמוד בבחינת ידע בעברית ברמה הנדרשת על ידי האוניברסיטה, כתנאי לקבלתו.
6. מועמדים בוגרי אוניברסיטאות מוכרות מחו"ל וכן בוגרי אוניברסיטאות בעלות שלוחות בישראל, אשר פועלות באישור המועצה להשכלה גבוהה, יחויבו לעמוד בהצלחה במבחן GRE.
7. בנוסף, בעת ההרשמה על המועמד לשלוח אל מזכירות החוג:
 - שאלון אישי למועמד (בצירוף תמונה).
 - קורות חיים מודפסים.

מבנה הלימודים

החוג מציע שני מסלולי לימוד:

מסלול א' – מסלול עם כתיבת עבודת גמר מחקרית - תיזה

מסלול זה מבקש להביא את התלמיד לידי ידיעה מעמיקה בתחום ידע מסוים, להביאו לשימוש בשיטות מחקר הנהוגות בתחום זה וכן לבחון את כישוריו לחקור בעיה מסוימת, לנתח ממצאי מחקר באופן עצמאי ולכתוב עבודת גמר מחקרית על פי אמות המידה המקובלים. במסלול זה יורשה התלמיד להגיש את התיזה לשיפוט רק לאחר שסיים את כל חובות השמיעה והגיש את כל עבודותיו לתואר. מסלול עם כתיבת תיזה מבוסס על לימודי מחקר ולימודים עיוניים.

על הסטודנט ללמוד קורסים בהיקף של 36 ש"ס, לכתוב שתי עבודות סמינריוניות ולהגיש עבודת גמר מחקרית (תיזה). משך הלימודים במסלול זה לא יעלה על שלוש שנים.

הערה: בסיום השנה הראשונה (תום סמסטר ב') תבדוק הוועדה החוגית ללימודי תואר שני האם השיג סטודנט הרושם במסלול א' (מסלול עם כתיבת תיזה) ממוצע של 85, ויש בידו טופס חתום של התקשרות ראשונית עם מנחה. במידה ושני תנאים אלה לא מולאו יועבר הסטודנט למסלול ב' (מסלול ללא כתיבת תיזה).

מקרים חריגים יובאו לדיון בוועדה החוגית ללימודי תואר שני.

מסלול ב' – מסלול עם כתיבת עבודה מסכמת (ללא תיזה)

מסלול זה כולל כתיבת עבודה מסכמת שהיקפה ינוע בין זה של עבודה סמינריונית לבין היקפה של עבודת גמר מחקרית, הנהוגה בחוג. העבודה המסכמת יכולה להתבסס על אחד מסמינרי המחקר הנלמדים בחוג שיורחב לשם מטרה זו, או שתיכתב בנושא עצמאי לחלוטין. אם העבודה נכתבת כהרחבה של סמינר מחקר, יקבל התלמיד ציון נפרד עבור השתתפותו וביצוע המטלות שהוטלו עליו בקורס, וציון נפרד עבור העבודה. העבודה המסכמת תכתב באופן עצמאי על-ידי התלמיד ותהיה מושתתת על מחקר עיוני. כלומר: לאחר בחירת נושא והצבת שאלת מחקר יבחון הסטודנט את ממצאי הספרות המקצועית הרלוונטית שיתנו מענה לשאלת המחקר. העבודה תקרא ותוערך ע"י מרצה הקורס לכתיבת עבודות מסכמות. התכנית במסלול זה מבוססת על הדגשת הלימודים העיוניים. על הסטודנט ללמוד קורסים בהיקף של 44 ש"ס ולכתוב שלוש עבודות סמינריוניות. משך הלימודים במסלול זה לא יעלה על שנתיים.

הערה: חובה לסיים את חובות השמיעה בשני המסלולים עד תום השנה השנייה! מעבר ממסלול לימודים אחד למשנהו אפשרי באישור הוועדה החוגית ללימודי תואר שני עד סוף השנה הראשונה בלבד! סטודנט בשנה ב' (סמסטר שלישי ללימודים) לא יוכל לעבור מסלול. במקרה של מעבר ממסלול למסלול יחויב התלמיד בכל הדרישות של המסלול החדש, אך יוכל לקבל פטור עבור לימודיו במסלול הישן כמילוי חלקי של הדרישות למסלול החדש. הוועדה החוגית ללימודי תואר שני תיידע את הרשות ללימודים מתקדמים בדבר מעבר של כל תלמיד ממסלול למסלול. במסלול הלימוד ללא תיזה, יורשה התלמיד להגיש את העבודה המסכמת רק לאחר שסיים את כל חובות השמיעה והגיש את כל עבודותיו לתואר.

תוכנית הלימודים

תכנית הלימודים מורכבת מקורסי חובה, קורסי מחקר, סמינריונים, שיטות התערבות ומקורסים השייכים לשני תחומים עיקריים שהחוג רואה אותם כמשולבים זה בזה: א. בריאות נפש קהילתית במצבי שגרה, משבר וטראומה ב. שיקום והחלמה מהפרעות נפשיות קשות.

מבנה תוכנית הלימודים

סטודנט במסלול א' – מסלול עם כתיבת תיזה

3 קורסי חובה	(10 שש"ס)
4 קורסי מקבץ	(8 שש"ס)
5 קורסי מחקר	(10 שש"ס)
2 סמינריונים	(8 שש"ס)

סה"כ 36 שש"ס

סטודנט במסלול ב' – מסלול עם כתיבת עבודה מסכמת

3 קורסי חובה	(10 שש"ס)
8 קורסי מקבץ	(16 שש"ס)
3 קורסי מחקר	(6 שש"ס)
3 סמינריונים	(12 שש"ס)

סה"כ 44 שש"ס

קורסי חובה

פסיכופתולוגיה מורחב
מבוא לשיקום פסיכיאטרי
מבוא לבריאות נפש קהילתית

קורסי מחקר

סטטיסטיקה א'
סטטיסטיקה ב'
שיטות מחקר א'
שיטות מחקר ב' – שיטות מחקר איכותניות
שיטות מחקר איכותניות למתקדמים
סמינר הכנה לכתיבת תיזה
סמינר הכנה לכתיבת עבודה מסכמת

סמינריונים

חווית העצמי והתמודדות
הזכות להשתלב בקהילה
היחסיות שבשפיות
התערבויות המבוססות על ראיות
משבר וצמיחה
תקשורת עם מטופלים, בני משפחה ועמיתים

התערבויות

טיפול קוגניטיבי-התנהגותי
פסיכואנליזה מודרנית ובריאות נפש
מיומנויות ראיון והתערבות
ניהול מחלה והחלמה
מיומנויות והתערבות תמיכתית
הדרכה בשיקום פסיכיאטרי

שיקום והחלמה

סטיגמה והתמודדות עימה
מודלים לתאום טיפול בבריאות הנפש
הפרקטיקה של ההחלמה בבריאות הנפש
סכיופריה: אפיונה ראשונה ואיתור מוקדם
פסיכוסוציופרמקולוגיה

בריאות נפש קהילתית במצבי שגרה, משבר וטראומה

רווחה פסיכולוגית בקהילה
טראומה
אפידמיולוגיה בבריאות הנפש
זיהוי והתערבות מוקדמים בהפרעות נפשיות
קידום צמיחה ובריאות נפש
בריאות נפש: בניית מדיניות ויישומה

בחירה כללי

היבטים חברתיים ונפשיים של התמכרויות
בריאות נפש קהילתית – היבט בין תרבותי
מודלים לתיאום טיפול בבריאות הנפש
גישות טיפוליות
קבלת החלטות משותפות – תיאוריה ויישום

שקול הציונים לתואר

מסלול א'

ממוצע הציונים בקורסים השונים 45%
עבודות סמינריוניות 15%
עבודת גמר מחקרית (תיזה) 40%

מסלול ב'

ממוצע הציונים בקורסים השונים	65%
עבודות סמינריוניות	15%
עבודה מסכמת	20%

הערות

1. לאורך שנת הלימודים, בימי רביעי (בשעות שייקבעו) תתקיים בחוג פעילות חוגית מחלקתית כגון הרצאות אורח, סדנאות, מפגשי סטודנטים וכו'. **השתתפות הסטודנט בפעילות זו הינה חובה.**
2. בהתאם לתקנון האוניברסיטאי:
ציון המעבר בכל הקורסים הוא 60.
בכדי לעבור משנה א' לשנה ב' – הציון הממוצע של סטודנט חייב להיות 70 לפחות.
3. תכנית הלימודים המחייבת את הסטודנט היא התכנית המתפרסמת בשנתון בשנה שבה החל את לימודי התואר בחוג וכן בהודעות ובחוזרים המתפרסמים בנדון.

הפרעות בתקשורת

חוג לימודים לתואר ב"א (חד-חוגי, 3.5 שנים)

ראש החוג: פרופ' יוסף אטיאס

חברי הסגל האקדמי	פרופ' יוסף אטיאס.
פרופסור מן המניין:	פרופ' שמעון ספיר.
פרופסור חבר:	ד"ר עירית מאיר.
מרצה בכיר:	ד"ר קרן בנאי, ד"ר טלי ביתן, ד"ר רחל יפעת, ד"ר רפאל שמש.
מרצה:	גב' חנאן אסעד, גב' דורית בגון, גב' מיכל בירן, מר עמוס גואטה, גב' ענת גרינשטיין, גב' גלית טורבן, גב' יפה מנור-אסנת, גב' לביא לימור, גב' טל לבל, פרופ' מיכל לונץ, גב' רמה נובוגודרובסקי, מר עומר עספור, גב' שרון פרידמן, ד"ר עוזיאל-קרל סיגל, גב' קופרסמיט ג'ודי, ד"ר אדיתה רואי, גב' רותי ריינר.
עמית הוראה:	

מזכירות החוג

עוזר מינהלי לראש החוג: גב' מירי מועלם
 מזכירת היחידה לחינוך קליני: גב' שירלי טל
 חדר 812 קומה 8, מגדל אשכול
 טל': 8240517, 8288564 פקס: 8249507
 שעות קבלה: ימים א'–ה' בין השעות 11:00–13:00
 אתר החוג באינטרנט: <http://nw.haifa.ac.il>

הלימודים לתואר ראשון (ב"א)

"הפרעות בתקשורת" – מהות המקצוע

הפרעות בתקשורת הוא תחום העוסק בהיבטים תיאורטיים, מדעיים וקליניים של תהליכים תקינים ובלתי תקינים, התפתחותיים ונרכשים של שפה, דיבור, שמיעה ותקשורת, תוך דגש על מחקר בדיציפלינות השונות של התחום, ופיתוח ויישום שיטות אבחון, טיפול ושיקום בני אדם מינקות עד זקנה. המושג "הפרעות בתקשורת" כפי שמוצג כאן מקביל למושג Communication Sciences and Disorders והעוסקים בתחום זה עובדים כחוקרים, אקדמאים, קלינאים, או שילוב של אלו.

מטרת הלימודים

- ◆ להקנות ידע תיאורטי, מדעי וקליני מעמיק ואינטגרטיבי בהיבטים פיזיולוגיים, קוגניטיביים, לשוניים, רגשיים, חברתיים, התפתחותיים, נוירולוגיים, פסיכולוגיים ופתולוגיים של שפה, דיבור, שמיעה ותקשורת, תוך דגש על יישום ידע זה במחקר, הוראה ועבודה קלינית (אבחון, טיפול, מניעה, שיקום, חינוך, ייעוץ והדרכה).
- ◆ לתת הכשרה בסיסית בנושאי מחקר רלוונטיים לתחום לשם עידוד תלמידים מצטיינים להמשיך את לימודיהם לתארים מתקדמים.
- ◆ להכשיר סטודנטים לעבודה כקלינאים בתחום של הפרעות שפה, דיבור, שמיעה ותקשורת.
- ◆ להכשיר סטודנטים לעבודה קלינית עם ילדים ומבוגרים אשר שפתם הראשונה אינה עברית, כגון אלו ממגזר דוברי הערבית ואוכלוסיית העולים.
- ◆ להכשיר סטודנטים לפתח וליישם טכנולוגיה מתקדמת בתחום המחשבים למטרות אבחון, שיקום ומחקר.
- ◆ לעודד מחקר בין תחומי תוך דגש על הבנת תהליכים תקינים של דיבור, שפה, שמיעה ותקשורת, פיתוח שיטות קליניות יעילות ואמינות לאבחון וטיפול בהפרעות בתקשורת; ופיתוח טכנולוגיה ממוחשבת לצורכי מחקר, אבחון, טיפול ושיקום.

תכנית הלימודים

תכנית הלימודים כוללת לימודי התמחות בתחומי השפה, הדיבור השמיעה והתקשורת. בחוג מערכת יעוץ והנחיה.

תנאי קבלה

- ◆ לחוג להפרעות בתקשורת מתקבלים מועמדים מגיל 20 ומעלה אשר עומדים בתנאי הקבלה הכלליים של האוניברסיטה, ברמה הנדרשת על ידי החוג, וברמת "מתקדמים 1" לפחות באנגלית.
- ◆ תנאי קבלה למועמדים בעלי תואר בתחום אחר הם: ממוצע משוקלל לתואר 95 לפחות, ממוצע משוקלל 93 ומעלה בקורסים רלוונטיים ללימודי החוג וראיון אישי.
- ◆ מעבר מחוג אחר או מאוניברסיטה אחרת לשנה מתקדמת מותנה בציון ממוצע של 95 ומעלה, בראיון אישי ובמספר המקומות הפנויים.

משך הלימודים

החוג לתואר בוגר בהפרעות בתקשורת (B.A.) הוא חד חוגי. משך הלימודים הינו שלוש וחצי שנים. התלמיד מחוייב לתוכנית הלימודים בשנה בה החל את לימודיו, וכן לשינויים המתפרסמים במהלך שנות לימודיו. ייתכנו שינויים במערכת הלימודים במשך שנת הלימודים.

תכנית הלימודים*

תכנית הלימודים כוללת לימודי התמחות בתחומי השפה, הדיבור, השמיעה והתקשורת. בחוג מערכת ייעוץ והנחיה, שתלווה את התלמידים במהלך כל שנות הלימודים. עם השלמת הלימודים האקדמיים ועמידה בכל החובות והקריטריונים יהיה הסטודנט זכאי לתואר ב"א בהפרעות בתקשורת. על מנת לקבל הסמכה קלינית לעסוק במקצוע, חייב הבוגר לעבוד שנת עבודה תחת השגחה של קלינאי תקשורת במקום עבודה מאושר. תוכנית הלימודים כוללת קורסים בתחומים הבאים:

מקצועות הבריאות ומדעי החיים

חינוך, חברה והתנהגות

מחקר

מדעי השפה, הדיבור והשמיעה, והפרעות בתקשורת ושיקום

התנסויות קליניות

להלן פירוט הקורסים על פי התחומים השונים

א. מקצועות הבריאות ומדעי החיים

גנטיקה

נוירואנטומיה

מחלות אף אוזן גרון

נוירואוטולוגיה

נוירואנטומיה ונוירופיזיולוגיה – מערכות חישה

ב. חינוך, חברה והתנהגות

מבוא לפסיכולוגיה

פסיכולוגיה התפתחותית

נוירופסיכולוגיה ומבחי הערכה

היבטים פסיכולוגיים וחינוכיים בעבודת קלינאי תקשורת

ג. מחקר

מבוא לסטטיסטיקה

מבוא למחקר וכתובה מדעית

מיומנויות מחשב

יישומי מחשב בחקר שפה ודיבור

סמינריונים מחקריים – שפה ודיבור ותקשורת

יישומי מחשב לקלינאי תקשורת

סמינריון מחקרי – אודיווגיה קלינית ומדעי השמיעה

ד. מדעי השפה, הדיבור והשמיעה, הפרעות בתקשורת ושיקום

מבוא להפרעות בתקשורת
אנטומיה כללית
מבוא למדע השמיעה
מבוא לבלשנות
פונטיקה
התפתחות הדיבור
התפתחות תקינה של שפה, דיבור ותקשורת
אנטומיה ופיזיולוגיה של הדיבור
אקוסטיקה ותפיסה של הדיבור
פסיכואקוסטיקה
מבוא לנוירוקוגניזיה
אודיולוגיה בסיסית
ליקויים ברכישת שפה
יישום קליני של דילמות טיפוליות בתחומי הדיבור והתקשורת (cp, פיגור)
אודיולוגיה קלינית
עקרונות העבודה הקלינית
יישומים קליניים לתיאוריות למידה
הפרעות דיבור מוטוריות וקול – מבוגרים
תסמונות אפאזיות ומוטוריות – מבוגרים
תפיסה ועיבוד אותות דיבור
הפרעות שפה נרכשות ותסמונות גנטיות
אודיולוגיה פדיאטרית
אבחון וטיפול בלקויות למידה
ליקויים ברכישת דיבור – ילדים
גמגום והפרעות אחרות בשטף הדיבור
לקויות למידה
תסמונות אפאזיות ומוטוריות – מבוגרים – אינטגרציה
אינטגרציה קלינית – שפה דיבור ותקשורת
אינטגרציה קלינית – אודיולוגיה
הפרעות תקשורת באוכלוסיה רב-לשונית
הפרעות תקשורת אצל ליקויי שמיעה
שיקום קוגניטיבי
תקשורת תומכת וחליפית
מכשירי שמיעה ושיקום שמיעתי
תפקיד קלינאי תקשורת במערכת החינוך
נירופיזיולוגיה קלינית

ה. התנסויות קליניות

שנה א':	תצפיות מונחות, התנסות בקהילה
שנה ב':	תצפיות מונחות ועבודה מעשית מודרכת, למידה מהמשפחה, דינמיקה קבוצתית
שנה ג':	עבודה מעשית מודרכת, תרומה לקהילה
שנה ד':	עבודה מעשית מודרכת

כל הקורסים בחוג בכל שנות הלימוד הינם קורסי חובה. בהתאם לתקנון האוניברסיטה על הסטודנטים להשתתף בקורס בחינוך גופני בשנת הלימודים הראשונה. שעות הלימודים באוניברסיטה הן: 08:00 – 20:00, ייתכנו לימודים גם בימי שישי.

* ייתכנו שינויים במבנה הלימודים

לימודים קליניים

מטרת ההתנסויות הקליניות היא לפתח מיומנויות של איסוף נתונים, אבחון וטיפול המבוססות על הידע התיאורטי, המדעי והקליני הנרכש בלימודים ולפתח אישיות טיפולית עם היבטים שיקומיים וחינוכיים. במהלך ההתנסויות יעסקו הסטודנטים באבחון וטיפול בילדים ומבוגרים עם מגוון ליקויים. התנסויות אלה יהיו בהדרכת קלינאי תקשורת מוסמכים.

ההתנסויות הקליניות מתקיימות במרכז הטיפול האוניברסיטאי הרב־תחומי, וכן בבתי חולים, מכונים אודיולוגיים, מרכזי שיקום, מרכזים חינוכיים, מרכזי למידה, בתי־ספר, גני ילדים, מכונים, ובקהילה. סוכנויות אלה פרושות על פני הארץ כולה. שיבוץ הסטודנטים להתנסות נעשה על־פי קריטריונים הנקבעים ביחידה לחינוך קליני. פרישת תקופות ההתנסות הינה ברובה בכפוף לשנת הלימודים ובחלקה בחופשות בין הסמסטרים.

הוצאות הנסיעה למרכזי ההתנסות חלות על התלמיד.

הערכה בלימודים קליניים:

1. השתתפות מלאה ועמידה במטלות הנדרשות בהתנסות הקלינית הינן חובה.
2. הערכת ההתנסות הקלינית תבצע ע"י המדריכות הקליניות והסגל האקדמי האחראי על הלימודים הקליניים.
3. מטלות הסטודנטים מתואמות לכל שנת לימודים (תצפיות, כתיבת דוחות טיפולים, אבחונים).

חובות התלמידים

- ◆ חלה חובת השתתפות של הסטודנט בכל השיעורים שבקורסי החוג ובכל מטלות המעבדה וההתנסויות הקליניות, כמפורט להלן. סטודנט שלא עמד בכל תנאי הקורס על כל מרכיביו לא יוכל לגשת לבחינה סופית, להגיש עבודה לציון סופי, או לקבל אישור על מילוי החובות הקליניים (בקורסים הקליניים), ויחוייב לחזור על הקורס.
- ◆ קיימת חובת נוכחות של 100% בלימודים הקליניים המעשיים. סטודנט שלא נוכח בכל ההתנסויות הקליניות לא יוכל לקבל אישור על מילוי חובותיו הקליניים. בהעדר אישור זה, הסטודנט לא יוכל לעבור לשנת לימודים נוספת.

- ◆ חובת הנוכחות בקורסי החוג ובמטלות מעבדה מפורטת בסילבוס של כל קורס ובשנתון האוניברסיטה.
- ◆ סטודנטים בעלי תואר אקדמי קודם, אשר קיבלו פטור לקורסים שלמדו בחוגים אחרים באוניברסיטה או במוסד אקדמי אחר, חייבים ללמוד קורסים חלופיים לקורסי הפטור וחייבים בתשלום עבור קורסים אלו. לא ניתן לקבל פטור מהלימודים הקליניים המעשיים.
- ◆ סטודנטים המעוניינים ללמוד קורסים נוספים מחוץ לתוכנית הלימודים של החוג רשאים לעשות זאת, בתנאי שהקורסים הנוספים לא יהיו בניגוד לחובת ההשתתפות בקורסים, במטלות המעבדה ובהתנסות הקלינית של החוג.
- ◆ על מנת הסר ספק – חובתו של הסטודנט ליידע את מזכירות החוג בכתב לגבי קורסים הנלמדים בנוסף לקורסי החוג, להוכיח שאכן הקורסים הנוספים אינם עומדים בסתירה לחובת ההשתתפות בקורסי ומטלות החוג, ולקבל אישור בכתב מראש החוג על הקורסים הנוספים.
- ◆ על התלמיד מוטלת החובה להציג למזכירות היחידה ללימודים קליניים עד סוף שנה"ל הראשונה אישור על ביצוע כל החיסונים הבאים: opv/Ipv; Td;MMR; חצבת; אדמת; הפטיסיס B ובדיקת מנטו. אי עמידה בחובה זו לא תאפשר לסטודנט להשתתף בהתנסות הקלינית בשנה ב' דבר אשר יאריך את משך סיום הלימודים.
- ◆ על הסטודנט ליידע את מזכירות היחידה להתנסויות קליניות בתחילת השנה האקדמית על קושי או מגבלה רפואית שיש להם השלכות לגבי השיבוץ בהתנסויות הקליניות. מידע זה הכרחי כדי לאפשר את ההתנסויות הקליניות בכל שנות הלימוד. במקרה של מחלה, קושי או מגבלה אקוטית אשר עלולים להשפיע על השתתפות הסטודנט בהתנסויות הקליניות, יש להודיע על כך לאלתר למזכירת ההתנסויות הקליניות ולצרף מסמכים רפואיים בנידון.

פטור מהשתתפות בקורס

סטודנט המעוניין לקבל פטור מהשתתפות בקורס יגיש בקשה מנומקת בכתב למזכירות החוג יחד עם תוכן הקורס (סילבוס) ותדפיס ציון הקורס בו למד ואשר על סמך לימודים אלה מבקש הוא את הפטור. ועדה אקדמית בחוג תדון בבקשה והסטודנט יקבל תשובה בכתב ממזכירות החוג. מומלץ להגיש את הבקשה עוד לפני תחילת הלימודים. כמו כן, מומלץ להשתתף בשיעורים (בקורס הרלוונטי) עד קבלת הפטור.

תנאי מעבר לשנה מתקדמת

- ◆ ציון ממוצע משוקלל שנתי של 75 (לפחות) וציון עובר (70) לפחות בכל הקורסים.
- ◆ ציון עובר בלימודים הקליניים (כולל מילוי כל החובות).

מעבר על תנאי

- ◆ מי שלא השיג ציון 70 (לפחות) באחד או שניים מהקורסים, ויש לו ממוצע של 75 (לפחות), חייב לחזור בשנה העוקבת על הקורסים בהם נכשל. לא יורשה התלמיד להשתתף בקורסים שהקורס בו נכשל מהווה דרישת קדם.

- ◆ מילוי דרישת הקדם הוא באחריותו של התלמיד. דרישות הקדם מפורטות ברשימת הקורסים באינטרנט והן מחייבות. החוג בודק את מילוי הדרישות במהלך שנת הלימודים. תלמיד שנרשם לקורס ושילם, למרות שאינו רשאי ללמוד בו, בגין אי עמידה בדרישות הקדם או בתנאי המעבר לשנה מתקדמת, יבוטל רישומו לקורס. גם אם נבחן וקיבל ציון, ציון זה לא יוכר.

פיצול לימודים

החוג אינו מאפשר פיצול לימודים.

הפסקת לימודים

הפסקה ביוזמת רשויות החוג

- ◆ ועדה אקדמית בראשות ראש החוג תעקוב אחר ההישגים של כל סטודנט: ממוצע מצטבר, שיעור כישלונות, עמידה או אי עמידה (לאחר מועד ב') בתנאי המעבר של כל הקורסים בתכנית הלימודים ועמידה בדרישות ההתנסויות הקליניות. הועדה רשאית להחליט על הפסקת לימודיו של סטודנט, אשר נמצא בלתי מתאים בכל שלב של לימודיו. ההחלטה על הפסקת הלימודים תיעשה על סמך חוות דעת של מורים, מדריכים והמלצת הוועדה לענייני תלמידים של החוג.

- ◆ תלמיד שנכשל בקורס חובה כלשהו פעם שנייה, יופסקו לימודיו לאלתר.
- ◆ תלמיד שנכשל בשלושה קורסים או יותר בשנת לימודים אחת, יופסקו לימודיו לאלתר.

הפסקת לימודים ביוזמת התלמיד

תלמיד המבקש להפסיק זמנית את לימודיו – יפנה **בכתב** לראש החוג וינמק את בקשתו. הפסקת הלימודים תאושר **בכתב**. במקביל יודיע התלמיד על הפסקה למינהל התלמידים.

חידוש לימודים

תלמיד שאושרה לו הפסקת לימודים ומבקש לחדשם – חייב לעבור הליכי הרשמה רגילים. שב התלמיד ללימודים בתום שנתיים הפסקה – יוכרו הקורסים שלמד לצורך המשך לימודיו. עולה תקופת ההפסקה על שנתיים – רשאי החוג לחייב את התלמיד לחזור על קורסים ששמע ונבחן בהם, וכן לחייבו בהשלמות נוספות לפי הצורך.

תלמיד שלא אושרה לו הפסקת לימודים בכתב ו/או לא סיים לימודיו לתואר ראשון בתוך שש שנים רצופות – חייב בהרשמה מחדש ובעמידה בתנאי הקבלה לחוג המחייבים באותה העת.

אישור זכאות לתואר:

סטודנט רשאי לקבל אישור זכאות לתואר רק אם השלים את כל חובותיו האקדמיים (בקורסים העיוניים ובלימודים הקליניים).

מדריכים בלימודים קליניים:

בורר עלפי נורית, בלזורסקי טניה, בלכמן אילנה, גבעון אביה, גלדמן יהודית, גרינבלט ברברה, האדיה ערין, הייק דרורה, הימל ורדיה, זייטל נטלי, זלצר ניצה, חורי סלמא, חסקין איילת, טרדלר מרינה, ינקו דייזי, ישעיה אנליה, כהן מיכל, לב אורלי, לביא ורדה, לדרר חן, לוינ כרמיה, מוקדס איילה, מיק אורנה, מנביץ ג'ני, מנשרי שוש, מעוז עידית, נאור נאוה, ניר מיכל, נמירובסקי אילנה, נתיב ספראי אורית, סלוינ אסטל, עאזר וורה, פרח אפנאן, פתאל איריס, קורונה גאון שרון, קורן ורדה, קלוגמן אנה, קסטל דבי, קרני נורית, ראדה אינה, רג'ואן אופירה, רוזנשטיין תמי, רותם הילה, ריינר רותי, שאול יהודית, שבות יאנה, שוורץ רלי, שולקוב קירה, שחם דפנה, שטסמן הדס, שטרייפלר אילנה, שינוטר סמדר, שכט תמי, שלו ציפי, שנאור חבצלת, שראוב ברכה, תגר איריס, פלדמן ילנה, רויטמן דפנה, גור פיזית, משעור סאנא, צ'פלנקה אנה, ורד מיכל, פלדמן טניה, שרבט אלה, דוידסון יניב, ג'אמליה חנאן, ח'טיב יאסמין, סנעללה לינא, לבצ'נקו טטיאנה, פוקסמן נעמי, אטדגי קלוד, אללוף אורלי, אתרוג עדנה, בולה פרידמן שרון, מטאנס סכס חולוד, יוספה מרמור, יפה נורית, מנחמי פלקוב מאיה, מחול שהאין רובא, מיכאליס רמון חוה, מסארווה אריג', מהא יונס סייף, נעום דינה, ראבוהין לינא, סלבוטסקי ולנטינה, מועלם איריס, משעור סנא, סעד טראבני סירין, עודה נאסר סוהיר, פרוביז אירנה.

לימודי זיקנה - גרונטולוגיה

חוג לימודים למ"א

ראש החוג: ד"ר מירי כהן

חברי הסגל האקדמי

פרופסור מן המניין: פרופ' פרלה ורנר, פרופ' אריאלה לבנשטיין.

פרופסור חבר: פרופ' יצחק בריק (מומחה), פרופ' יעקב גינדין (מומחה).

מרצה בכיר: ד"ר ישראל דורון, ד"ר מירי כהן.

מרצה: ד"ר טובה בנד וינטרשטיין (מומחה), ד"ר גרי סינוף (מומחה), ד"ר דנה פרילוצקי (מומחה).

עמית הוראה: ד"ר רחל בן חיון, ד"ר נתן דורסט, ד"ר איריס חיימוב, גב' מירי יבין, ד"ר אמיר כהן-שלו, רו"ח אילן להט, גב' ליליה מרינוב, גב' שירי צמח-שמיר, פרופ' ארזה צ'רצ'מן, פרופ' אברהם רוניק, ד"ר יוסי רם.

מזכירות החוג

עוזר מינהלי לראש החוג: **גב' בלה יקותיאל**

חדר 1016, קומה 10, מגדל אשכול

שעות הקבלה: ימים א'-ד': בין השעות 10:00-12:00

טל. חיצוני: 04-8240815 פנימי 2815

לוח מודעות של החוג: לוח 50 בקומת ה-600 בבניין הראשי

הלימודים לתואר שני (מ"א)

מטרת הלימודים

תכנית הלימודים לקראת תואר מ"א בגרונטולוגיה מבוססת על המטרות הבאות:

1. לפתח את דור העתיד בהוראה ובמחקר אקדמי בגרונטולוגיה.
2. להכשיר כוח אדם מקצועי ומיומן בעבודה, בטיפול, בניהול ומנהיגות בכירה בשירותי הבריאות והרווחה לקשישים.

התכנית מכוונת לפתח ולהעמיק:

1. גופי ידע בגרונטולוגיה תוך שימוש בגישות רב-תחומיות ורב-מקצועיות עם אוריינטציה רב-תרבותית.
2. מיומנויות וכישורים להבנת תהליכים פיזיולוגיים, חברתיים, פסיכולוגיים, כלכליים, פוליטיים וסביבתיים בזיקנה.
3. היכרות עם מערכות שירותי הבריאות והרווחה לזקנים והערכת חקיקה ומדיניות חברתית בזיקנה.
4. היכרות עם תחומי הטיפול הרב מקצועי בזקן ומשפחתו.

תנאי קבלה

- ◆ תואר ראשון במקצועות הבריאות, עבודה סוציאלית, סיעוד, מדעי ההתנהגות והחברה, רפואה, ריפוי בעיסוק, פיזיותרפיה, מינהל ציבורי, חינוך, מדעי החיים. (במקרים מיוחדים תישקל מועמדותם של תלמידים בעלי תואר אקדמי בתחומים אחרים).
- ◆ ציון ממוצע משוקלל בב"א של 80 ומעלה ולא פחות מ-76 בכל אחד מחוגי הלימוד לתואר בוגר.
- ◆ ציון 70 ומעלה בהבנת טקסט באנגלית המיוחד לחוג.
- ◆ 2 מכתבי המלצה מאנשי מקצוע ו/או אנשי אקדמיה.
- ◆ מועמד בעל תואר ראשון ממוסד להשכלה גבוהה ששפת ההוראה בו אינה עברית, חייב לעמוד בבחינת ידע בעברית ברמה הנדרשת על ידי האוניברסיטה או כתנאי לקבלתו לתואר.

מבנה הלימודים

לחוג לגרונטולוגיה שני מסלולי לימוד, האחד כולל ביצוע עבודת גמר מחקרית (תיזה) והשני כולל כתיבת עבודה מסכמת.

מסלול א' – עם כתיבת עבודת גמר מחקרית (תיזה)

התכנית מבוססת על לימודי מחקר, לימודים עיוניים ופרקטיקום בהתאם להתמחות. על הסטודנט ללמוד קורסים בהיקף של 32 שש"ס, לכתוב לפחות שתי עבודות סמינריוניות ולהגיש עבודת תיזה מחקרית.

מסלול התיזה מותנה בציון משוקלל של 85 לפחות בקורס שיטות מחקר הנלמד בשנת הלימודים הראשונה.

עבודת התיזה נעשית בהנחייה של חבר סגל בהתאם לתקנון הרשות ללימודים מתקדמים. על הסטודנט להשתתף בסמינר הכנה לכתובת תיזה. משך הלימודים במסלול זה הוא עד שלוש שנים.

מסלול ב' – כולל כתיבת עבודה מסכמת

התכנית מבוססת על לימודים עיוניים ולימודי מחקר בהתאם להתמחות, פרקטיקום וכתיבת עבודה מסכמת.

על הסטודנט ללמוד קורסים בהיקף של 40 שש"ס, לכתוב לפחות שלוש עבודות סמינריוניות ולהגיש עבודה מסכמת.

על הסטודנט להשתתף בסמינר הכנה לעבודה המסכמת בשנה האחרונה בתכנית המ"א. העבודה המסכמת תעשה בהנחיה של חבר סגל (ובמקרים מסוימים ע"י שני חברי סגל). משך הלימודים במסלול זה הוא שנתיים.

על התלמיד להירשם מידי שנה, כולל תלמידים שסיימו לשמוע קורסים וכותבים עבודת תזה או עבודה מסכמת.

הרישום למערכת של הסטודנטים יעשה בייעוץ עם העוזרת המינהלית לראש החוג.

בחוג לגרונטולוגיה קיימות שתי התמחויות בכל אחד ממסלולי הלימוד:

התמחות במדיניות ומינהל

התמחות בטיפול בזקן ובמשפחתו

מסיימי התואר בגרונטולוגיה יקבלו בצירוף לאישור הזכאות לתואר גם ספח התמחות עפ"י תחום ההתמחות בו יבחרו.

התמחות במדיניות ומנהל

מסלול א' עם תזה

מסלול ב' ללא תזה

ראש ההתמחות: ד"ר ישראל זרון

בהתמחות זו הלימודים יתמקדו בהיבטים של מדיניות, שירותים, מנהל וכלכלה בהקשר של זקנה ובהקשר של תהליכי הזדקנות של האוכלוסייה.

התוכנית תכשיר סטודנטים למחקר בתחומים אלו וכן תהווה מסגרת אקדמית להכשרת אנשי ניהול, אנשים לעבודה בארגונים המטפלים בקשישים, ותכשירם לפיתוח שירותים לאוכלוסייה הקשישה וכן לעיצוב מדיניות חברתית.

התמחות במדיניות ומינהל מוצה בהכרה מטעם משרד העבודה לניהול מעונות לקשישים.

התמחות בטיפול בזקן ובמשפחתו

מסלול א' עם תזה

מסלול ב' ללא תזה

ראש ההתמחות: ד"ר מירי כהן

בהתמחות זו הלימודים יתמקדו ביסודות הערכה, אבחון, דרכי תקשורת ודרכי טיפול והתערבות עם קשישים.

להתמחות זו יתקבלו סטודנטים הבאים ממקצועות הטיפול (עבודה סוציאלית, סיעוד, פיזיותרפיה, ריפוי בעיסוק והפרעות בתקשורת).

התוכנית תכשיר סטודנטים למחקר ותשמש גם מסגרת אקדמית אשר תכשיר אנשי טיפול לטיפול בזקנים ובבני משפחתם. ההתמחות תעשיר את הידע של הסטודנטים בתחום הטיפול והעבודה עם זקנים ותאפשר קידום הטיפול של אנשי המקצוע השונים באוכלוסיית הזקנים.

תכנית הלימודים

הלימודים מרוכזים ביום לימודים אחד בשבוע.

תכנית הלימודים כוללת קורסי חובה בהיקף של 20 ש"ס אותם ילמדו כל הסטודנטים (בשני המסלולים) בשנת הלימודים הראשונה.

סטודנטים במסלול תזה ילמדו בסמסטר השני בשנה הראשונה ללימודים קורס סמינר הכנה לתזה. בשנה השנייה ללימודים יילקחו קורסי חובה ובחירה בהתמחות, קורסי בחירה כלליים של החוג בהיקף הנדרש וקורס פרקטיקום, שיתקיים לאורך כל שנת הלימודים השנייה.

סטודנטים במסלול ללא תזה ילמדו בשנה השנייה ללימודים קורס סמינר הכנה לעבודה מסכמת, קורסי חובה ובחירה של ההתמחות, קורסי בחירה כלליים של החוג בהיקף הנדרש, וקורס פרקטיקום, שיתקיים לאורך כל שנת הלימודים השנייה.

מבנה תוכנית הלימודים

מסלול א'	מסלול ב'	
18	18	1. קורסי חובה
0	2	2. סמינר לתזה/עבודה מסכמת
8	8	3. קורסי חובה להתמחות
4	4	4. פרקטיקום
0-2	4	5. קורסי בחירה התמחות
0-2	4	6. קורסי בחירה
32	40	סה"כ שש"ס

פירוט קורסי החובה

4 שש"ס	שיטות מחקר
2 שש"ס	היבטים חברתיים של הזיקנה
2 שש"ס	זיקנה וחוק
2 שש"ס	מדיניות חברתית
2 שש"ס	שרותי בריאות לקשיש:
	מבנם, תפקודם והשפעתם עליו
2 שש"ס	סטטיסטיקה
	חובת בחירה
2 שש"ס	שינויים מנטליים התנהגותיים בזיקנה / פסיכולוגיה של הזיקנה
2 שש"ס	היבטים פיזיולוגיים של הזיקנה / ביולוגיה של הזיקנה
20 שש"ס	סה"כ

פירוט קורסי התמחות במדיניות ומינהל

2 שש"ס	תיאוריות בניהול המשאב האנושי
2 שש"ס	תיאוריות וגישות לבטחון סוציאלי ופנסיה בזיקנה
2 שש"ס	תורת הכלכלה ומשמעותה לאוכלוסיה המבוגרת
2 שש"ס	בקרה ניהולית בארגוני רווחה ובריאות הציבור:
	היבטים תיאורטיים ומעשיים
4 שש"ס	פרקטיקום במוסדות לזקנים
12 שש"ס	סה"כ קורסי חובה להתמחות

פירוט קורסי התמחות בטיפול בזקן ובמשפחתו

2 שש"ס	גישות תיאורטיות ויישומיות להערכה ואבחון של הזקן ומשפחתו
2 שש"ס	לחץ והתמודדות בזיקנה
2 שש"ס	תיאוריות ומודלים של גישות טיפול מותאמות לזקנים
2 שש"ס	רשת התמיכה הבלתי פורמלית: היבטים קליניים
4 שש"ס	פרקטיקום: התנסות עם קשישים
12 שש"ס	סה"כ קורסי חובה להתמחות

שקלול ציונים

מסלול א'

60%	קורסים
40%	עבודת גמר מחקרית-תיזה

מסלול ב'

75%	קורסים
25%	עבודה מסכמת

סיעוד

ע"ש צ'ריל ספנסר

תכנית משותפת לאוניברסיטת חיפה ולטכניון
 חוג לימודים לב"א (חד-חוגי, ארבע-שנתי)
 חוג לימודים למ"א*

ראש החוג: ד"ר מיכל גרנות

חברי הסגל האקדמי

פרופ' דפנה בירנבוים-כרמלי, פרופ' עדה שפיצר.	פרופסור חבר:
ד"ר מיכל גרנות, ד"ר ענת דרך-זהבי, ד"ר דורית פוד, ד"ר תמר שוחט.	מרצה בכיר:
ד"ר הדס גולדבלט, ד"ר אפרת דגן, ד"ר טובה וינטרשטיין, ד"ר אנה זיסברג, ד"ר אפרת שדמי, ד"ר גליה שמי (מומחה).	מרצה:
גב' אורלי אדלמן, ד"ר קרן אור-חן, מר סרגיי אלטונין, מר אלדד ארונוביץ, גב' דנית בולוטניקוף, פרופ' צבי בורוכוביץ, ד"ר דורית בן-שחר, ד"ר צבי בן-ישי, גב' עירית דלל, גב' מלכה הדרי, ד"ר הילה הופשטטר, גב' מיכל הרשער, גב' דלית וילהלם, מר שרון זיו, ד"ר אנואר חט'אב, מר מוחמד חאטי'ב, ד"ר גילה יעקב, גב' שירלי לב, ד"ר עומר לנס, גב' רונית מירקין, גב' סיביה סוסונוב, גב' כרמית סטרן, גב' יעל ספרן, מר נסים עאסי, ד"ר תחיה עשת, ד"ר גילי פלג, מר דני פרידלנדר, מר דני קרפ, גב' קרול רביד, ד"ר מיכל רסין, ד"ר אריק שכטר, גב' שרה שחף, ד"ר אורלי שפירא.	עמית הוראה:

* מותנה באישור מוסדות האוניברסיטה

הסגל האקדמי של הפקולטה לרפואה בטכניון המלמד בתכנית:

פרופסור מן המניין:	פרופ' ג'ון פיינברג.
פרופסור חבר:	פרופ' שמעון מרום, פרופ' עמי אהרנהיים, פרופ' ניצה להט, פרופ' ליבנה אריאלה, פרופ' זיאד עבאסי, פרופ' נחול פריד, פרופ' ג'קי שילר.
פרופסור חבר קליני:	פרופ' רות גרשוני-ברוך.
מרצה בכיר:	ד"ר דן אלדד, ד"ר אנה וייס.
מרצה בכיר קליני:	ד"ר זאהר עזאם, ד"ר רון שאול, ד"ר אירית אביבי.
חבר הוראה בכיר נלווה:	ד"ר ישראלה ברדיצ'בסקי, ד"ר פטר יעקובי, ד"ר מרים דוד.
מרצה נלווה:	ד"ר יעקב בכר, ד"ר אדיתה ראווי.

מזכירות החוג

מגדל אשכול, קומה 8, חדר 802
פקס: 04-8288017

עוזר מיינהלי לראש החוג: גב' מיכל קויפמן
טלפון חיצוני: 04-8288004, פנימי: 8004
דוא"ל: mgur@univ.haifa.ac.il

מרכזת מזכירות תלמידים: גב' רבקה פדר
טלפון חיצוני: 04-8249136, פנימי: 3136
דוא"ל: rfeder@univ.haifa.ac.il

שעות הקבלה במזכירות החוג: ימים א'-ה', בין השעות 10.00-13.00

מזכירת לימודים קליניים: גב' אירית שחר
טלפון חיצוני: 04-8288021, פנימי: 8021
דוא"ל: ishachar@univ.haifa.ac.il

אתר החוג באינטרנט: <http://hw.haifa.ac.il/nursing/hebrew/>

הלימודים לתואר ראשון

(בוגר למדעים בסייעוד)

החוג לסייעוד מתמקד בפיתוח ובהקניית ידע אקדמי ומקצועי ובהכשרת אחיות ואחים לתפקידי סיעוד חדשים המתפתחים במערכת הבריאות של המאה ה-21. מטרת תכנית הלימודים להכשיר בוגרים בעלי כישורים בתחומים הבאים:

- ◆ מתן טיפול ישיר ותמיכה בלקוח ובמשפחתו.
- ◆ פיתוח מיומנויות חשיבה ביקורתית, למידה עצמית, קבלת החלטות קליניות והתערבויות ניהוליות הנחוצות למתן טיפול מקצועי איכותי ובטוח.
- ◆ פיתוח חשיבה מערכתית והבנה כלכלית לגבי הקשר בין הלקוחות לבין מערכות הבריאות שונות.
- ◆ עבודה בצוות רב-מקצועי לקידום מטרות הלקוח והמערכת ולפיתוח פרויקטים לקידום תחומי בריאות שונים.
- ◆ יצירת מודעות אצל המטופלים, בני משפחותיהם והמערכת לגבי בעיות בריאות, צרכי הלקוח ומשאבי המערכת.

תנאי קבלה

לחוג לסייעוד יתקבלו מועמדים מגיל 20 ומעלה אשר יעמדו בתנאי הקבלה הכלליים של האוניברסיטה ובחתיך הקבלה הנדרש על ידי החוג.

החוג שומר לעצמו את הזכות לזמן מועמד לראיון קבלה עם ראש החוג/ראש תכנית הלימודים.

מועמדים בעלי תואר אקדמי

מועמדים בעלי תואר ב.א. ממוסד אקדמי מוכר, יוכלו להתקבל ללימודים בחוג לסייעוד על סמך הישגיהם בלימודי התואר: **א.** ציון סופי משוקלל 86 לפחות. כמו כן, במידת הצורך לאחר ההרשמה יוזמן המועמד לראיון קבלה עם ראש החוג או ראש תכנית הלימודים. **ב.** סטודנטים שיתקבלו לתכנית לימודים זו ילמדו את תכנית הלימודים המלאה של ארבע שנים.

קבלה לשנה מתקדמת

יוכלו להירשם לשנה מתקדמת (שנה ב' בלבד) מועמדים שלמדו בחוגים לסייעוד באוניברסיטאות אחרות. כתנאי קבלה לחוג המועמדים הנ"ל יהיו חייבים:

- א. בעמידה בתנאי הקבלה הכלליים של האוניברסיטה ובחתיך הקבלה הנדרש ע"י החוג באותה שנה.
- ב. באישור ציונים המוכיח זכאות להמשך לימודים (עיוניים וקליניים מעשיים) באוניברסיטה שבה למדו. האישור ישלח ישירות למזכירות החוג.
- ג. בציוני הערכת הלימודים הקליניים המעשיים.
- ד. בראיון קבלה עם ראש החוג או ראש תכנית הלימודים.

ה. תכנית הלימודים הסופית תקבע **לאחר** קבלת אישור של החוג שהקורסים אותם למדו באוניברסיטה האחרת תואמים את תכני הקורסים של החוג לסייעוד באוניברסיטת חיפה.

הכרה בלימודים קודמים

- ◆ עיין בתקנון לימודי תואר ראשון המתפרסם בשנתון האוניברסיטה.
- ◆ החוג אינו מכיר בהתנסויות קליניות שהתבצעו מטעם מוסדות אקדמיים אחרים.

מבנה תכנית הלימודים לתואר ראשון

משך הלימודים הינו ארבע שנים. התלמיד מחויב לתכנית הלימודים המתפרסמת בשנתון בשנה שבה החל את לימודיו בחוג, וכן לעדכוניים אשר יתפרסמו לקראת מועד הרישום למערכת לפני תחילת שנת הלימודים ו/או במהלך שנות הלימוד.

תכנית הלימודים מורכבת מלימודים עיוניים, מלימודים קליניים ומלימודים קליניים מעשיים. התכנית הינה אינטגרטיבית ומכוונת לקידום יכולותיו האקדמיות והמקצועיות של הבוגר.

1. לימודים עיוניים

א. **מדעי הטבע, החיים והרפואה:** כימיה, ביוכימיה, מבוא למדעים, ביולוגיה של התא, מיקרוביולוגיה, אנטומיה, פיזיולוגיה, גנטיקה, אימונולוגיה, פתולוגיה, פרמקולוגיה, המטולוגיה ואנדוקרינולוגיה.

הערה: החוג שומר לעצמו את הזכות להקדים את הקורס "מבוא למדעים". הקורס יתקיים כחודש לפני תחילת הלימודים (ספטמבר 2008) במתכונת לימודים מרוכזת של שבוע.

ב. **מדעי החברה:** פסיכולוגיה, פסיכולוגיה התפתחותית וחברתית, סוציולוגיה ואנתרופולוגיה, סטטיסטיקה, ושיטות מחקר, כתיבה מדעית.

ג. **סייעוד:** יסודות הסייעוד, מבוא למיומנויות, מיומנויות בין-אישיות, מיומנויות ראיון ותקשורת, אפידמיולוגיה, מבוא לחשיבה ניהולית, ניהול במערכות בריאות, כלכלת בריאות, ניהול הטיפול, חוק ואתיקה, יסודות בקידום בריאות, פרויקט קידום בריאות, סמינר מחקר, פרמקולוגיה קלינית בסייעוד.

2. לימודים קליניים

מבוא למצבי חולי, מצבי חולי, סוגיות בהתערבות בקהילה וחשיבה קלינית. מקצועות הסייעוד והלימודים הקליניים יתקיימו בקבוצות למידה המיישמות הוראה אינטראקטיבית.

3. לימודים קליניים מעשיים (התנסויות קליניות) – התנסויות מעשיות המתרחשות במסגרות טיפוליות

הקורסים הנלמדים במסגרת הלימודים הקליניים הם: חקירה ואבחון בקהילה, לימודים קליניים באשפוז, התערבות במצבים קליניים הדורשים אשפוז, לימודים קליניים באשפוז או בקהילה, לימודים קליניים אימון מתקדם. היחידה הקלינית אחראית על הלימודים הקליניים המעשיים. לימודים אלו מתקיימים במרפאות הקהילה כגון: קופות החולים: "מכבי", "שירותי בריאות כללית" ו"לאומית" ומרכזי אשפוז שונים באזור הצפון והמרכז:

רמב"ם בחיפה, נהריה, הלל יפה בחדרה, מזרע, עפולה, כרמל, טירת הכרמל, שער מנשה, איכילוב ותל השומר.

הלימודים הקליניים המעשיים כוללים 8 התנסויות בתחומים הבאים:
קהילה, רפואה פנימית, רפואה דחופה ופסיכיאטריה.
בריאות הילד, בריאות האישה, כירורגיה ואימון מתקדם (סטאז').

* לסטודנטים שהחלו את לימודיהם בשנת הלימודים תשס"ז כל ההתנסויות הינן חובה.

הלימודים הקליניים המעשיים מהווים חלק מדרישות מנהל הסייעוד כתנאי להגשה לבחינה הממשלתית לשם השגת תעודת אחריות מוסמכת.

הלימודים הקליניים המעשיים, שיחלו בסמסטר ב' של השנה השנייה ויימשכו עד תום הלימודים, הינם בהיקף של 24 שעות שבועיות (3 ימי התנסות בשבוע). לימודים אלו מנוהלים ע"י אחים/ות אקדמאיים מנוסים. בסיום תקופת ההתנסות מעריך המדריך את הישגיו ויכולתו של הסטודנט בנוכחות ובשיתוף הסטודנט. ציון המעבר בהתנסות מותנה בהערכת המדריך, בעמידה בדרישות מבחן ידע של החוג ובאישור סופי של היחידה ללימודים קליניים.

כל תלמיד מתנסה במהלך הלימודים הקליניים במספר מוסדות בריאות ברחבי הארץ (לפירוט ראה אתר החוג באינטרנט). ההתנסות במוסדות הבריאות השונים היא ללא קשר למקום המגורים של התלמיד. השיבוץ נעשה בהתאם לשיקולים ארגוניים וחינוכיים של החוג ומוסדות הבריאות. **לא ניתן יהיה להתחשב בשיקולים אישיים בשיבוץ.**

הוצאות נסיעה ללימודים הקליניים המעשיים והוצאות על רכישת מזים, סטטוסקופ וציוד נוסף חלות על הסטודנט.

דרישות משרד הבריאות

1. על פי הנחיות משרד הבריאות, כל סטודנט לסייעוד חייב להתחסן בחיסונים הבאים עד סוף שנה א' ללימודיו: חיסון נגד דלקת נגיפים (מסוג B), חיסון משולש נגד אדמת, חצבת וחזרת (MMR), השלמת חיסון נגד טטנוס ודיפטריה, מבחן מנטו לשחפת, חיסון נגד פוליו. הנחיות מפורטות ניתן לקבל במזכירות החוג. אישור על סיום ביצוע כל החיסונים יש להציג למזכירות היחידה ללימודים קליניים עד סוף שנה א' ללימודים. סטודנט שלא יעמוד בתנאי זה לא ייצא להתנסות הקלינית.

סגל ההדרכה ביחידה ללימודים קליניים

ראש היחידה ללימודים קליניים ומתאמת: **גב' דלית וילהלם**
מתאמות לימודים קליניים: **גב' קרול רביד, גב' מלי בנאדיבה,**
גב' נאוה זוארץ

קיימת חובת נוכחות של 100% בלימודים הקליניים המעשיים ובקורסים מלווי הקליניקה.

טפסים

1. המתקבלים לחוג לסייעוד חייבים להמציא למזכירות החוג את הטפסים "הצהרת בריאות" תחום על ידי רופא ו"כתב ויתור על סודיות רפואית", עד תחילת שנת הלימודים תשס"ט אם הנך סובלת/מבעיה בריאותית, אנא הצטייד/י באישורים מתאימים.

2. בסיום הלימודים יידרש התלמיד להצהיר על העדר רישום פלילי על מנת שיוכל לגשת למבחן הממשלתי.

הדרכה בספריה

בשנה א' ללימודים חובה על כל תלמיד לעבור הדרכה בספריה לחיפוש מאמרים במאגרי מידע ושימוש אורייני במאגרי מידע ממוחשבים. יש להביא אישור מהספריה למזכירות החוג עד סוף סמסטר א' תשס"ט. ללא האישור הנ"ל לא ניתן יהיה להשתתף בקורס "כתיבה מדעית" בסמסטר ב' תשס"ט. ההדרכה בספריה תתקיים במהלך דצמבר 2008.

חובות התלמידים

1. על התלמידים לסיים חובת אנגלית שפה זרה כתנאי מעבר לקורסים בדרג 3 (שנה ג').
2. קיימת חובת נוכחות בכל מפגש בקורס שאותו לומד התלמיד, אלא אם כן הודיע המרצה אחרת בכתב.
3. קיימת חובת הכנה מוקדמת של חומר לימודי כפי שנקבע על ידי המרצה לקראת מפגש; על התלמידים למלא את כל הדרישות הלימודיות שיוטלו עליהם במהלך המפגשים.
4. קיימת חובת נוכחות של 100% בלימודים הקליניים המעשיים ובקורסים מלווי הקליניקה.

פטור מהשתתפות בקורס

סטודנט המעוניין לקבל פטור מהשתתפות בקורס, יגיש בקשה מנומקת בכתב למזכירות החוג יחד עם תוכן הקורס (סילבוס) ותדפיס ציון הקורס בו למד ואשר על סמך לימודים אלה מבקש את הפטור. ועדה אקדמית בחוג תדון בבקשה והסטודנט יקבל תשובה בכתב ממזכירות החוג. מומלץ להגיש את הבקשה לפני תחילת הלימודים. כמו כן מומלץ להשתתף בשיעורים בקורס הרלוונטי עד לקבלת הפטור.

תנאי מעבר לשנה מתקדמת

- ◆ ציון עובר – 70 בקורסים: יסודות הסייעוד, מבוא לפסיכולוגיה, חשיבה קלינית, אפידמיולוגיה.
- סטודנט שנכשל בקורס "יסודות הסייעוד" בסמסטר א' לא יוכל ללמוד את הקורס בסמסטר ב' ויהיה עליו לחזור על הקורס בשנה עוקבת.
- ◆ ציון עובר – 65 בכל קורסי מצבי חולי.
- ◆ ציון עובר – 60 בקורסי האוניברסיטה: שימושי מחשב, שיטות מחקר, מבוא למיומנויות בין אישיות, כתיבה מדעית, מושגי יסוד בסוציולוגיה, סטטיסטיקה, מבוא למצבי חולי, הקשר במפגש הטיפולי, חשיבה ניהולית בארגוני בריאות, קורסי ניהול, חוק ואתיקה, יסודות בקידום בריאות, סמינרי מחקר, אלימות במשפחה, פרמקולוגיה קלינית.
- ◆ ציון עובר – 55 בקורסי הפקולטה לרפואה בטכניון: מבוא לביופיזיקה ונוירופיזיולוגיה, כימיה, ביולוגיה של התא, אנטומיה, ביוכימיה, פיזיולוגיה, מבוא לאימונולוגיה, מיקרוביולוגיה, פתולוגיה, פרמקולוגיה, גנטיקה.

כשלוך באחד מקורסי הפקולטה לרפואה בטכניון בסמסטר א' יחסום רישום לקורסי הפקולטה לרפואה בטכניון בסמסטר ב'. כשלוך באחד מקורסי הפקולטה לרפואה בטכניון בסמסטר ב' ימנע רישום לקורסי הפקולטה לרפואה בטכניון בשנה עוקבת.

- ◆ ציון עובר בלימודים קליניים מעשיים 70. בחלק מההתנסויות יידרש גם מבחן מסכם קליניקה. עמידה בבחינה מהווה תנאי לסיום לימודיו הקליניים של הסטודנט.
- ◆ הרישום לסמינרים בשנה ד' (מחקר וקידום בריאות) מותנים במעבר בהצלחה של הקורסים בשנה ג'.

*** התקנון של הפקולטה לרפואה יחול בכל הנוגע לקורסים הנלמדים מטעם הפקולטה לרפואה בטכניון (מצבי חולי, מדעי הטבע, החיים והרפואה).**

ההחלטות האקדמיות והמקצועיות, בכל הקשור לסטודנטים במהלך ההתנסות, מתקבלות על סמך ביצועיו האקדמיים של הסטודנט, התנהגותו המקצועית והאישית, כפי שהם באים לידי ביטוי בהערכות המתבצעות ע"י המדריך בשדה, סגל היחידה ללימודים קליניים ומבחני הידע. סטודנט שנכשל בהתנסות קלינית לא יוכל להמשיך לימודיו בקורסים מלווי הקליניקה: "מיומנויות בין-אישיות" ו-"חשיבה קלינית".

הערה: פירוט הדרישות והמטלות הכרוכות בהתנסויות הקליניות יימסר בכתב לתלמיד בתחילת כל שנת לימודים.

סטודנט אשר לא יעמוד בדרישות תנאי המעבר שפורטו לעיל יהיה במעמד על תנאי.

תלמיד במעמד על תנאי

- ◆ תלמיד הנכשל בקורס אחד או שניים – חייב לחזור עליהם בשנה העוקבת.
- ◆ תלמיד הנכשל בקורס המהווה דרישת קדם – לא יורשה להשתתף בקורס ההמשך.
- תלמיד יברר מהן דרישות הקדם לקורסים השונים וידאג למלאן. דרישות הקדם מפורטות ברשימת הקורסים באינטרנט והן מחייבות. מזכירות תלמידים תבדוק את מילוי דרישות הקדם השונות הנדרשות במהלך שנת הלימודים ולא בתחילתה. לכן, תלמיד שנרשם לקורס שאינו רשאי ללמוד בו בגלל אי עמידה בדרישות הקדם או בתנאי המעבר משנה לשנה ושילם, יבוטל רישומו לקורס גם אם נבחן וקיבל ציון. ציון זה לא יזכר.
- ◆ תלמיד שלא עבר בהצלחה את הלימודים הקליניים ימשיך בלימודיו העיוניים המתוכננים למעט קורסים המלווים את הלימודים הקליניים (חשיבה קלינית, מיומנויות בין אישיות ומבוא לראיון ומיומנויות טיפול וניהול). התלמיד ילמד את הלימודים הקליניים שבהם נכשל, בשנה העוקבת.
- ◆ תלמיד שנכשל בשני קורסים, המעבר לשנת לימודים מתקדמת יותנה בהמלצת הוועדה לענייני תלמידים ובהחלטת ראש החוג.
- ◆ **תלמיד שנכשל בקורס קדם ועוכבו לימודיו נדרש להרכיב את תכנית הלימודים בתאום מראש עם מזכירות החוג.**
- תכנית לימודים ללא חתימת מזכירות החוג – לא תאושר.** (לדוגמא: תלמיד שלומד קורסים משנים ב' ו-ג' באותה שנה).

זכאות להתחלת התנסויות קליניות

- ◆ תלמיד הנכשל בקורס מצבי חולי 1, לא יוכל להתחיל התנסות בלימודים הקליניים של שנה ב'.
- ◆ תלמיד הנכשל בקורס מצבי חולי 2, לא יוכל להתנסות בלימודים הקליניים בשנה ג'.
- ◆ תלמיד הנכשל בקורס מצבי חולי 3, לא יוכל להמשיך בהתנסות הקלינית בסמסטר העוקב.
- ◆ תלמיד הנכשל באחת מההתנסויות הקליניות ו/או לא עבר בהצלחה את קורסי מצבי חולי הבאים: היבטים סיעודיים במצבי חולי, מצבי חולי 3, מצבי חולי 4 – לא יוכל להתחיל את האימון המתקדם.

הפסקת לימודים

הפסקה לימודים ביוזמת רשויות החוג

- תלמיד שלא עמד בתנאי המעבר לשנה מתקדמת - תידון הפסקת לימודיו. הוועדה לענייני תלמידים או ראש החוג יכולים להחליט על הפסקת לימודים או על המשכם.
- הוועדה לענייני תלמידים תדון בסטודנטים שמצב הלימודים מצריך החלטה מיוחדת. הוחלט על המשך לימודים – תקבע לסטודנט תכנית סמסטריאלית למשך סמסטר אחד או למשך שנה אחת. בתום הסמסטר או השנה ייבדקו:
- ממוצע מצטבר, שיעור כישלונות, עמידה או אי עמידה (לאחר מועד ב') בתנאי המעבר של כל המקצועות בתכנית שנקבעה לו. לא עמד התלמיד בדרישות - תידון הפסקת לימודיו שנית.
 - ראש החוג רשאי להפסיק לאלתר לימודיו של תלמיד שנמצא בלתי מתאים למקצוע מהלך לימודיו, או מטעמי עבירה על כללי האתיקה המקצועית. ההחלטה תתקבל בעצה אחת עם המרצים ו/או המדריכים הנוגעים בדבר ועפ"י המלצת הוועדה לענייני תלמידים של החוג.
 - תלמיד שנכשל או לא עמד בתנאי המעבר בקורס חובה כלשהו פעם שניה (בשנה עוקבת) יופסקו לימודיו לאלתר.
 - תלמיד שנכשל בשלושה קורסים או יותר בשנת לימודים אחת או שנכשל שנית בלימודים קליניים – יופסקו לימודיו לאלתר.
- תלמיד שלימודיו הופסקו ביוזמת החוג רשאי להירשם מחדש לחוג בתום תקופת צינון של שלוש שנים, ועליו לעמוד מחדש בתנאי הקבלה של החוג שייקבעו לשנה בה יירשם מחדש. אחרי שלוש שנים הסטודנט נחשב לסטודנט חדש וכל הקורסים שלמד לא יוכרו לו.

הפסקת לימודים ביוזמת התלמיד

- תלמיד המבקש להפסיק זמנית את לימודיו – יפנה **בכתב** לראש החוג וינמק את בקשתו. הפסקת הלימודים תאושר **בכתב**. במקביל, יודיע התלמיד על הפסקה למינהל התלמידים. תלמיד יוכל להפסיק את לימודיו הקליניים רק למשך שנה.

חידוש לימודים

- ◆ תלמיד שאושרה לו הפסקת לימודים ומבקש לחדשם – יערוך רישום לאוניברסיטה כמקובל. שב התלמיד ללימודים בתום שנתיים הפסקה – יוכרו הקורסים שלמד לצורך המשך לימודיו. עולה תקופת ההפסקה על שנתיים – רשאי החוג לחייב את התלמיד לחזור על קורסים ששמע ונבחן בהם, וכן לחייבו בהשלמות שונות.
- ◆ תלמיד שלא אושרה לו הפסקת לימודים בכתב ו/או לא סיים לימודיו לתואר ראשון בתוך שש שנים רצופות – חייב בהרשמה מחדש ובעמידה בתנאי הקבלה המחייבים באותה העת.

תנאים לקבלת תואר ב"א

- קבלת התואר מותנית:
- ◆ בעמידה בכל תנאי המעבר;
- ◆ בציון 70 (לפחות) בלימודים הקליניים;
- ◆ בסיום כל חובות הלימודים בחוג בתקופה שלא תעלה על שש שנות לימוד רצופות.

תנאים לקבלת תואר אח/ות מוסמך/ת

- ◆ עמידה בבחינה הממשלתית לתואר אח/ות מוסמך/ת – ציון עובר 60.
- על הסטודנט מוטלת החובה לבדוק את דרישות משרד הבריאות כתנאי להגשת מועמדות למבחן הממשלתי לתואר אח/ות מוסמך/ת ולרישום בפנקס הסגל הסיעודי.
- ניתן לקבל את נהלי משרד הבריאות במזכירות החוג.

תכנית לימודים כללית

שנה ראשונה

מבוא למדעים	ש'	2 שש"ס	2 נ'
אנטומיה ומעבדה	ש'	10 שש"ס	9 נ'
כימיה ותרגיל	ש'	4 שש"ס	3 נ'
ביולוגיה של התא	ש'	2 שש"ס	2 נ'
יסודות הסיעוד א'	ש"ת	6 שש"ס	6 נ'
מבוא לפסיכולוגיה ופסיכולוגיה התפתחותית	ש'	4 שש"ס	4 נ'
מבוא לסוציולוגיה ואנתרופולוגיה	ש'	4 שש"ס	4 נ'
שימושי מחשב	ש'	2 שש"ס	0 נ'
פיזיולוגיה	ש'	6 שש"ס	5 נ'
ביוכימיה כללית ותרגיל	ש'	4 שש"ס	3 נ'
מבוא למיומנויות בין-אישיות	ש'	4 שש"ס	4 נ'
מבוא לאימונולוגיה	ש'	3 שש"ס	3 נ'
מיקרוביולוגיה	ש'	4 שש"ס	4 נ'
מבוא למצבי חולי	ש'	2 שש"ס	2 נ'
כתיבה מדעית	ש'	1 שש"ס	1 נ'
סטטיסטיקה ותרגיל	ש'	3 שש"ס	3 נ'

ש'	2 שש"ס	2 נ'	שיטות מחקר
	סה"כ שנה א'	57 נ'	

שנה שנייה

ש'	2 שש"ס	2 נ'	גנטיקה
ש'	2 שש"ס	2 נ'	פתולוגיה
ש'	4 שש"ס	4 נ'	פרמקולוגיה
ע"מ	1 שש"ס	0 נ'	עזרה ראשונה
ש'	2 שש"ס	2 נ'	מבוא למצבי חולי
ש'	8 שש"ס	8 נ'	מצבי חולי 1
ש'	6 שש"ס	6 נ'	מצבי חולי 2
ש'	4 שש"ס	4 נ'	הקשר הטיפולי ומיומנויות בין-אישיות (מבוא לראיון)
ש'	2 שש"ס	2 נ'	אפידמיולוגיה
ש'	4 שש"ס	4 נ'	חשיבה ניהולית – בארגוני בריאות
			הקשר הטיפולי ומיומנויות בין-אישיות
ש'	2 שש"ס	2 נ'	(התנסות בקהילה ואשפוז)
ש'	2 שש"ס	2 נ'	חשיבה קלינית
			לימודים קליניים: חקירה ואבחון בקהילה,
ע"מ	1 שש"ס	1 נ'	קליניים באשפוז
ש'	1 שש"ס	1 נ'	המטולוגיה
ש'	1 שש"ס	1 נ'	אנדוקינולוגיה
	סה"כ שנה ב'	41 נ'	

שנה שלישית

ש'	2 שש"ס	2 נ'	מבוא לניהול הטיפול
ש'	6 שש"ס	6 נ'	מצבי חולי 3
ש'	4 שש"ס	4 נ'	חשיבה קלינית
ש'	2 שש"ס	2 נ'	יסודות בקידום בריאות
ש'	4 שש"ס	4 נ'	המפגש הטיפולי (דילמות וקשיים)
ש'	6 שש"ס	6 נ'	מצבי חולי 4
ע"מ	6 שש"ס	6 נ'	לימודים קליניים באשפוז

חובת בחירה קורס אחד בתחום ניהול (רשימת הקורסים תפורסם בהמשך):

ש'	4 שש"ס	4 נ'	ניהול
	סה"כ חובה	30 נ'	
	סה"כ חובת בחירה	4 נ'	
	סה"כ שנה ג'	34 נ'	

שנה רביעית

ש' 4	שש"ס 4	נ' 4	שינוי ארגוני
ש' 4	שש"ס 4	נ' 4	פרוייקט קידום בריאות
ש' 4	שש"ס 4	נ' 4	מצבי חולי 5
ס"מ 4	שש"ס 4	נ' 5	סמינר מחקר
ש' 1	שש"ס 1	נ' 1	פרמקולוגיה קלינית בסיעוד
ת' 1	שש"ס 1	נ' 0	פרוייקט קידום בריאות – תרגיל
ע"מ 2	שש"ס 2	נ' 1	לימודים קליניים באשפוז בקהילה
ע"מ 2	שש"ס 2	נ' 2	לימודים קליניים: אימון מתקדם
ש' 2	שש"ס 2	נ' 2	היבטים סיעודיים במצבי חולי
ש' 6	שש"ס 6	נ' 0	תרגול במצבים קליניים מתקדמים
ש' 1	שש"ס 1	נ' 1	אלימות במשפחה במערכת הבריאות
ש' 2	שש"ס 2	נ' 2	כלכלת בריאות *
ש' 2	שש"ס 2	נ' 2	חוק ואתיקה
סה"כ שנה ד' 28 נ'			
סה"כ לתואר 160 נ'			

* סטודנטים שהחלו לימודיהם בשנת הלימודים תשס"ז.

לימודים בתכנית המשותפת לחוג לסיעוד ולפקולטה למשפטים

מועמדים העומדים בדרישות הקבלה של החוג לסיעוד ושל הפקולטה למשפטים יוכלו להשלים תואר ראשון בשני התחומים בתכנית משולבת המאפשרת סיום הלימודים בחמש שנות לימוד. התכנית מתמקדת בהכשרת בוגרים עם מיומנויות בתחומי הבריאות והמשפט, כולל סוגיות חוק ואתיקה ודילמות מוסריות בעולם הרפואה.

לימודים בתוכנית השלמה לתואר "בוגר בסיעוד" לאחיות ואחים מוסמכים

בחוג לסיעוד מתקיימת תכנית השלמה לתואר ראשון לאחיות ואחים מוסמכים. היקף הלימודים הוא 60 נקודות זכות. התכנית מתפרסת על פני שלושה סמסטרים. הלימודים יתקיימו ביומיים מרוכזים בכל שבוע.

ראש התכנית – **גבי שרה שחף**

במכללת מבח"ר בבני ברק פועלת תכנית השלמה לתואר ב"א לאחיות מוסמכות מהמגזר החרדי.

המרכזת האקדמית של התכנית **ד"ר גליה שמי**.

שכר הלימוד שישלמו הלומדים בתכנית עומד על 200%.

תנאי הקבלה

1. מועמד/ת לתכנית השלמה חייב/ת להיות אח/ות מוסמך/ת, הרשומ/ה בפנקס האחיות במשרד הבריאות.

2. תעודת בגרות, או לחלופין ציון עובר בבחינות הבגרות במתמטיקה ובאנגלית.
3. מבחן פסיכומטרי בציון הנדרש ע"י החוג.
4. רמת אנגלית של "טרום מתקדמים". המתקבלים לתכנית יהיו חייבים לסיים את חובת לימוד האנגלית עד לסיום לימודיהם.
5. אחות מוסמכת בעלת תואר ממוסד אקדמי מוכר שתקבל לאחר ראיון אישי.
6. ניתן להתקבל לתכנית זו על סמך תואר אקדמי. מועמדים בעלי תואר אקדמי מוכר יתקבלו ללימודים על סמך הישגיהם בלימודי התואר הראשון ללא צורך בבחינה הפסיכומטרית תוך עמידה בתנאים הבאים: א. ציון סופי משוקלל של 86 לפחות; ב. במידת הצורך יתקיים ראיון קבלה עם ראש החוג/התוכנית; ג. סטודנטים שיתקבלו לתוכנית לימודים זו ילמדו את תכנית הלימודים המלאה של שלושה סמטרים (שנה וחצי).
7. בתוכנית זו לא ניתן לקבל "פטורים" גם אם הסטודנט למד במסגרת חלקית או מלאה במוסד אקדמי מוכר אחר.

תכנית הלימודים הכללית לתואר ב"א לאחיות מוסמכות

ציון "עובר" בכל הקורסים הנ"ל – 60.

מדעי החיים והרפואה

ש'	2 שש"ס	2 נ'	גנטיקה
ש'	2 שש"ס	2 נ'	וירולוגיה
ש'	2 שש"ס	2 נ'	תורשה וסרן
ש'	2 שש"ס	2 נ'	קרישה
ש'	2 שש"ס	2 נ'	היבטים בנוירופסיכיאטריה
ש'	2 שש"ס	2 נ'	מיניות ובריאות
ש'	2 שש"ס	2 נ'	סמים מסוכנים

קורסי ניהול ובריאות

ש'	2 שש"ס	2 נ'	חשיבה ניהולית
ש'	2 שש"ס	2 נ'	כלכלת בריאות

סיעוד

ש'	2 שש"ס	2 נ'	הכאב – הסימפטום והמחלה
ש'	2 שש"ס	2 נ'	גישות ותיאוריות בסיעוד
ש'	2 שש"ס	2 נ'	חוק ואתיקה
ש'	2 שש"ס	2 נ'	החולה הנוטה למות
ש'	2 שש"ס	2 נ'	סיפורי חיים
ש'	2 שש"ס	2 נ'	תסמונת פוסט-טראומתית
ש'	2 שש"ס	2 נ'	טיפול בסימפטומים
ש'	2 שש"ס	2 נ'	יחסי מטפל-מטופל

קידום בריאות

מבוא לקידום בריאות	ש'	2 שש"ס	2 נ'
סמינר קידום בריאות	ס"מ	2 ש"שס	2 נ'
היסטוריה של הרפואה	ש'	2 שש"ס	2 נ'

מיומנויות מחקר

אפידמיולוגיה*	ש'	2 שש"ס	2 נ'
שיטות מחקר	ש'	2 שש"ס	2 נ'
סטטיסטיקה	ש'	2 שש"ס	2 נ'
כתיבה מדעית	ש'	2 שש"ס	2 נ'
מיומנויות מחשב	ש'	2 שש"ס	2 נ'
סמינר מחקר	ס"מ	4 ש"שס	4 נ'

* ציון "עובר" בקורס אפידמיולוגיה – 70.

מדעי החברה

התפתחות האישיות	ש'	2 שש"ס	2 נ'
תרבות ובריאות	ש'	2 שש"ס	2 נ'
סוגיות ברפואה תעסוקתית	ש'	2 שש"ס	2 נ'

מדריכים בלימודים קליניים

אבילביץ רינה, אבו מוך ריאד, אברהם איריס, אברהם אנג'לה, אהרונוב אלה, אטל נעה, אלטונין סרגיי, אלישע אירית, אלכסנדרוב אנה, אלקיים אלברט, אספיס אסנת, בטל עאדל, ביאליק אירית, בילמס-דוד גילי, בנדט שרה, ברודסקי נטלי, בר-מאיר מיכל, ברנר-מרקין טטיאנה, ברקוביץ חן, גולדני אירנה, גיא רינה, גימפלסון-ליפשיץ סופי, גליקשטיין רימה, גלפנד אלבינה, גרוזי ז'נט, גרסיאן עופר, ד'באח כמאל, דהן אתי, הואש אברהים, וינשטיין אלנה, ויסברוט הילה, ויקרוביצקי ויקטוריה, זיסר גלינה, זלאטקין יגאל, חלאילה פירדאוס, חלילה אוסמה, חמדאן חולוד, חן אורית, חנוכייב מרינה, טל שרה, טרבלסי אתי, יוגב קריסטינה, יופה הלנה, כבהא כנעאן, כהן צוריאל, כהן רינה, לוי דברת, לוי מילנה, ליברמן יפעת, ליוס נאדר, ליכטצינדל אלינה, לנקרי אסתר, מג'אדלה ווג'יה, מור ליבי, מייזל אנה, מייזל אנה, מיכלין ארקדי, מליחוב ורוניקה, מצרי לואי, מראזקה וגדי, מראזקה וג'די, נאור אסנת, ניקולייבסקי דניסוב מרינה, סויסה יהודה, שחרוב גלב, סלע סוניה, עבד דליה, עוזון מירב, עזיזי שלומית, עטוה חאתם, עמר שמחה, פילשטינסקי אלכס, פלדמן אינה, פן לירן, פניולוב גאולה, קאושנסקי סווטלנה, קבאני אחמד, קוגן אינה, קולומיסקי אירנה, קוסטא סנא, קוסטה חנא, קוסייב ורוניקה, קזקוב סבטלנה, קפלן לאה, קפצנל ליליה, קרמינסקי אנה, רורמן רפאל יעל, רייס יהודית, שבאט שבאט, שוקר אילנית, שחר חג'א דנית, שטיינברג כרמית, שילה אמיר, שיק אנה, שלבי דורגאם, שפיץ בלה.

הלימודים לתואר שני (מ"א)*

יו"ר הוועדה לתואר שני: פרופ' דפנה כרמלי

מטרת הלימודים

תוכנית המ.א. מכוונת להרחבת הידע אודות סוגיות מרכזיות בסייעוד ולפיתוח של מיומנויות מחקריות בקרב אנשי מקצוע בכירים בתחום. התכנית מאורגנת סביב שני צירים מרכזיים: הציר המתודולוגי שמטרתו פיתוח חשיבה ביקורתית ואנליטית וכישורי מחקר מתקדמים, וציר התוכן שבמרכזו טיפול וקידום איכות חיים במצבי בריאות וחולי מורכבים תוך התמקדות במחלות כרוניות וסופניות.

בוגרי התכנית יוכלו למלא תפקידים בכירים במערכת הבריאות, לבצע ולנהל מחקרים ואף להשתלב במסלולים שונים של הוראה ומחקר באקדמיה. שילובן של מיומנויות מחקר מתקדמות עם בסיס ידע קליני נרחב יעמידו את בוגרי התכנית בקו הראשון של פיתוח יישומי ואקדמי של תחום הסייעוד.

תנאי הקבלה

אחים ואחיות מוסמכים בוגרי תואר ראשון בסייעוד או בתחום אחר מאוניברסיטה בארץ, בעלי ממוצע של 85 ומעלה. המועמדים שיעברו סינון ראשוני יוזמנו לראיון קבלה אישי. **כל המועמדים יידרשו לעבור בחינה באנגלית בציון 70 ומעלה.**

בנוסף על תנאים ראשוניים אלה, יתבקשו המועמדים למלא טופס שאלון אישי ולהמציא שני מכתבי המלצה מאדם המסוגל להעריך את כישוריו האקדמיים של המועמד. מועמדים שהתארים הקודמים שלהם הם ממוסדות להשכלה גבוהה ששפת ההוראה בהם אינה עברית יהיו חייבים לעבור בחינת ידע בעברית ברמה הנדרשת ע"י האוניברסיטה.

מבנה הלימודים

החוג מציע שני מסלולי לימוד:

מסלול א' – מסלול עם כתיבת עבודה מחקרית – תיזה

מסלול זה מבקש להקנות לתלמיד ידע מעמיק בתחום התמחות מסויים, שליטה בשיטות מחקר הרלוונטיות לתחום זה וכן לפתח את כישוריו לנתח ממצאי מחקר באופן עצמאי. כתיבת עבודת גמר מחקרית תסכם ותגלם ידע וכישורים אלה.

חובות התלמיד במסלול א':

1. השלמת קורסים בהיקף של 32 ש"ס. על התלמיד לסיים את חובות השמיעה עד תום השנה השנייה ללימודים.
2. כתיבת שתי עבודות סמינריוניות בהיקף של 8 ש"ס.
3. הגשת עבודת גמר מחקרית (תיזה). יש לקבל את אישור המנחה עד תום סמסטר ב' של שנה א'. הגשת התיזה לשיפוט תתאפשר רק לאחר סיום כל חובות השמיעה והגשת העבודות הנדרשות.

* מותנה באישור מוסדות האוניברסיטה

הערה: בתום סמסטר ב' של שנת הלימודים הראשונה בתכנית, תבדוק הוועדה החוגית ללימודי תואר שני את הישגי התלמידים ותוכל להמליץ על העברת תלמיד ממסלול א' למסלול ב'.

שקלול הציונים - מסלול א':

45%	קורסים
15%	עבודות סמינריוניות
40%	עבודת תיזה

מסלול ב' – מסלול עם בחינת גמר מסכמת (ללא תיזה):*

התכנית במסלול זה מבוססת על לימודים עיוניים.

חובות התלמיד במסלול ב':

1. השלמת קורסים בהיקף של 44 ש"ס. יש לסיים את חובות השמיעה עד תום השנה השנייה ללימודים.
 2. כתיבת 3 עבודות סמינריוניות בהיקף של 12 ש"ס.
 3. עמידה בבחינת גמר מסכמת. התלמיד יוכל לגשת לבחינה המסכמת **רק לאחר** סיום כל חובות השמיעה והגשת העבודות הנדרשות.
- * תינתן עדיפות למועמדים המעוניינים ללמוד במסלול א'.

שקלול הציונים – מסלול ב':

60%	קורסים
20%	עבודות סמינריוניות
20%	בחינה מסכמת

מעבר ממסלול לימודים אחד למשנהו יתאפשר באישור הוועדה החוגית ללימודי תואר שני עד סוף השנה הראשונה בלבד. במקרה של מעבר ממסלול למסלול יחוייב התלמיד בכל דרישות המסלול החדש.

השלמות לקראת רישום לתואר שני בסיעוד

- א. אחים ואחיות מוסמכים שסיימו תואר ראשון בתחום אחר ו/או באוניברסיטה זרה יידרשו בלימודי השלמה **בטרם** יתקבלו לתואר שני. מכסת שיעורי השלמה תקבע באופן פרטני ע"י הוועדה החוגית לתואר שני.
 1. ממוצע של 85 ומעלה בתואר הראשון/שני.
 2. ממוצע של 80 ומעלה בלימודי השלמה.
 3. שאר הדרישות החלות על מועמדים ללימודים, ר' להלן.
- מועמדים **שאינם אחים מוסמכים** ויש להם תואר ראשון/שני **לא בסיעוד** – כל מקרה יידון לגופו.

פיזיותרפיה

חוג לימודים לב"א (חד-חוגי, ארבע-שנתי)

ראש החוג: פרופ' רות דיקשטיין

חברי הסגל האקדמי

פרופ' רות דיקשטיין: פרופסור חבר:

ד"ר יוכבד לויפר: מרצה בכיר:

ד"ר עינת קודש: מרצה:

ד"ר הילה שריג-בהט, גב' מיכל כפרי, גב' גלי דר, גב' אוסנת עטון-עייני: מדריך שאינו ד"ר:

ד"ר ולדימיר איקנפייב, ד"ר יהודית אבנון, גב' מיכל אלבוים, גב' טל: עמית הוראה:

אשכנזי, ד"ר אמנון אריאל, מר אלדד אהרונוביץ, גב' נטע ברזילי, גב' אורית בראון, ד"ר שלומי בן-משה, ד"ר ירון ברק, ד"ר נורית גור יעיש, גב' אילנה זילברשטיין, ד"ר גולדשטיין שאול, ד"ר גולדשטיין זהבה, מר ולדימיר גרמן, ד"ר חנן דוד, גב' דוידוב זהבה, גב' עדי דוד, גב' חנינה מירי, גב' אילונה יגר, ד"ר אבירן יצחקי, ד"ר כהן דוד, ד"ר לוי דניאל, מר גל סלע, גב' ענת קריסטל, גב' פניניית משען שקד, גב' תחיה עשת, פרופ' מנחם נהיר, גב' עפרה נצר, ד"ר איילת עציון, גב' אירנה פאיוק, ד"ר בני פרסון, גב' מיה קלה בנצור, ד"ר אדיתה רוואי, גב' נירית רותם, גב' תמר חן, ד"ר שפיגל דורון, גב' שרי רבינו.

גב' ססקיה בלוס-דראט, גב' זיווה גינוסר, גב' שרית הולצמן, מר נדב: עוזרי הוראה:

טולדנו, גב' מירי להב, גב' באדרה נעאמנה, גב' אורלי סגל, גב' דפנה סיני, גב' לוזיה רייזל, מר ספירו בולוס.

מתאמת לימודים

גב' זהבה דוידוב: קליניים:

מזכירות החוג

עוזר מינהלי לראש החוג: גב' נטלי עמר

מזכירה: גב' סיגל סיסו

חדר 910, קומה 9, מגדל אשכול

טל' חיצוני: 04-8249461, טל' פנימי: 3461, פקס: 04-8288140

שעות קבלה: ימים א'-ה', בין השעות 10:00-13:00

מטרת הלימודים

מטרת הלימודים לקראת תואר ראשון בפיזיותרפיה היא להכשיר אנשי מקצוע בתחום הפיזיותרפיה בעלי הבנה מעמיקה בתפקוד האדם מבחינה ביולוגית, נפשית וחברתית, המסוגלים ליישם הבנה זו בצורה ביקורתית לצורך התערבות מקצועית הולמת. לשם כך מתמקדת תכנית הלימודים בהקניית ידע רחב בתחומי מדעי הפיזיותרפיה, הטבע, הבריאות, החברה וההתנהגות, יחד עם מומחיות מקצועית במיומנויות המקצוע.

תאור כללי של תכנית הלימודים

על מנת לפתח כישורים ותפיסות עולם אשר יעודדו יכולת לפתרון בעיות וחשיבה קלינית, ולהמשך לימודים והתפתחות לאורך חייהם המקצועיים של הבוגרים, מדגישה התוכנית שילוב הדוק בין המקצועות העיוניים והמעשיים תוך שימוש בשיטות הוראה המעודדות למידה עצמית.

התכנית מאופיינת על ידי:

- ◆ שילוב של מדעי היסוד החברה וההתנהגות עם מקצועות הפיזיותרפיה החל מהסמסטר הראשון,
- ◆ שילוב הוראה חזיתית עם סדנאות, תיאורי מקרה, ותרגול בקבוצות קטנות אשר יפתחו מיומנויות בתקשורת, בפתרון בעיות, ובטכניקות טיפוליות,
- ◆ הקניית מיומנויות בטכניקות טיפוליות בשלב מוקדם של הלימודים,
- ◆ שילוב הכשרה מעשית במסגרות הטיפוליות השונות של המקצוע החל משלבים מוקדמים של תוכנית הלימודים.

תנאי קבלה

הקבלה לחוג לפיזיותרפיה מותנית בעמידה בתנאי הקבלה הכלליים של האוניברסיטה ברמה הנדרשת על-ידי החוג, בראיון לפי צרכי החוג. ההרשמה למועמדים מגיל 20 ומעלה בלבד. כמו כן נדרשת רמת "מתקדמים 1" באנגלית, ו-4 יחידות במתמטיקה, לפחות. תהיה התייחסות לסדר העדיפויות בהרשמה. מעבר מאוניברסיטה אחרת לשנה מתקדמת בחוג מותנה במקום פנוי, בציון ממוצע בשנה א' של מינימום 80 ובוועדת קבלה. מועמדים בעלי רקע אקדמי קודם חייבים לעמוד בדרישות הקבלה לחוג.

משך הלימודים

משך הלימודים הינו ארבע שנים. יתכנו שינויים במערכת השעורים במשך שנת הלימודים.

מבנה הלימודים*

תוכנית הלימודים של החוג לפיזיותרפיה בנויה כדלהלן:

בשנה הראשונה נלמדים קורסים בסיסיים במדעי הטבע, הרפואה, החברה, ההתנהגות והפיזיותרפיה.

בשנה השנייה נלמדים קורסים מתקדמים במדעי הטבע, הרפואה, החברה, ההתנהגות והפיזיותרפיה. בסמסטר ב' הלימודים יתקיימו במשך 10 שבועות בלבד ולאחר מכן יצאו הסטודנטים ל-6-8 שבועות לימודים קליניים.

בשנה השלישית והרביעית מתמקדים הלימודים ביישום הידע התיאורטי ובקורסים מקצועיים מתקדמים ובלימודים הקליניים.

כל קורסי החוג בשנה הראשונה, השנייה והשלישית הם קורסי חובה. בשנה הרביעית יהיו מספר קורסי בחירה מבין קורסי החוג. בנוסף, על התלמידים ללמוד קורסי בחירה מכלל הקורסים האוניברסיטאיים בהיקף של 4-6 נקודות זכות.

שעות הלימודים באוניברסיטה הן 08:00-20:00, יתכנו גם לימודים בימי שישי בין השעות 13.00-8:00. הנוכחות בשיעורים הינה חובה.

*יתכנו שינויים במבנה הלימודים!

הלימודים הקליניים

הלימודים הקליניים הם חלק בלתי נפרד מתכנית הלימודים. מטרת הלימודים הקליניים היא לפתח מיומנויות טיפול המבוססות על הידע התיאורטי שנרכש בקורסים העיוניים. במהלך הלימודים הקליניים מעניקים הסטודנטים טיפולי פיזיותרפיה מגוונים בהדרכת פיזיותרפיסטים מוסמכים. לימודים אלו נערכים בבתי חולים, מכוניס, מרכזי שיקום ובקהילה, מרביתם בצפון הארץ ובמרכזה.

הלימודים קליניים מתבצעים ב-5-4 תקופות אשר משולבות במהלך הלימודים, החל מהשנה השנייה ללימודים. משך כל תקופת לימודים קליניים 6-8 שבועות (סה"כ כ-30 שבועות). חלק מהלימודים הקליניים מתקיימים בחופשות שבין הסמסטרים ובחופשות הקיץ.

חובת ההשתתפות בלימודים הקליניים היא של 100%. בתום כל תקופת לימודים קליניים יוערך התלמיד ע"י המדריך במקום ההכשרה. ההערכה הסופית תעשה באמצעות טופס הערכה שיועבר לחוג. המשך לימודיו של תלמיד שנכשל בלימודים הקליניים, או שהועלו ספקות לגבי התאמתו למקצוע, יובא לדיון בפני ועדה מיוחדת לצורך זה. סיום הלימודים מותנה בסיום מוצלח של כל תקופות הלימודים הקליניים.

הלימודים הקליניים מתקיימים בהתאם לסדרי ושעות העבודה המקובלים במקום העבודה. הוצאות נסיעה ללימודים הקליניים והוצאות רכישת מדים יחולו על הסטודנט.

השיבוץ למקומות ההכשרה נעשה בהתאם לשיקולים ארגוניים ואקדמיים של החוג ושל מקומות ההכשרה ואינו קשור בהכרח למקום המגורים של הסטודנט.

— סטודנט הנכשל בהתנסות על בסיס התנהגות לא מקצועית, לא ייצא להתנסות נוספת, וועדה לענייני סטודנטים תדון בהמשך לימודיו.

— סטודנט הנכשל בהתנסות על בסיס ידע, חייב לחזור על התנסות זו באותו התחום ולעבור אותה בהצלחה לפני שיוכל לבצע את ההתנסות הבאה.

— סטודנט אשר לא יצא להתנסות מכל סיבה שהיא, חייב לבצע התנסות זו באותו התחום ולעבור אותה בהצלחה לפני שיוכל לבצע את ההתנסות הבאה.

— סטודנט אשר הפסיק את ההתנסות במהלכה או אשר הופסקה לו ההתנסות, משמעותה שנכשל באותה ההתנסות.

— סטודנט אשר נכשל בהתנסות או לא ביצע התנסות מכל סיבה שהיא, לא ימשיך את לימודיו העיוניים עד אשר ישלים ויעבור את ההתנסות אותה לא ביצע או שנכשל בה.

– סטודנט אשר יצא מסדר ההתנסויות הרגיל של המחזור שלו, ישובץ להתנסויות הבאות על בסיס מקום פנוי בלבד. הדבר כולל סטודנט אשר לא יצא להתנסות מכל סיבה שהיא, סטודנט שנכשל בהתנסות, וסטודנט אשר הפסיק / הפסיקו לו את ההתנסות במהלכה מכל סיבה שהיא.

סטודנט אשר לא נוכח בכל הפגישות של הקורס "הכנה להתנסות" לא יצא להתנסויות. סטודנט הנכשל בלימודים קליניים וקיבל היתר להמשיך בלימודיו – יוכל להמשיך בקורס לימודים קליניים בדרג מתקדם רק לאחר שיעבור בהצלחה את ההתנסות בה נכשל. יציאה להתנסות חוזרת היא על בסיס מקום פנוי בלבד.

תרגול מעשי

חלק מההוראה כוללת תרגול מעשי, כאשר כל סטודנט מתבקש לשמש מודל לחברו הן בעת התרגול והן בזמן הבחינות המעשיות בכל שנות הלימוד. **חלק מהלימודים בחוג לפיזיותרפיה כרוכים במאמץ גופני מסוים. הלימודים כרוכים בחשיפה גופנית ובמגע פיסי של הסטודנטים זה בזה.** תוכנית הלימודים כוללת סיורים במרכזים שונים. הנסיעה למרכזים אלו חלות על הסטודנט.

חובות התלמידים

1. על התלמיד מוטלת החובה להציג למזכירות היחידה ללימודים קליניים עד סוף שנת הלימודים הראשונה, אישור על ביצוע כל החיסונים הבאים וטפסים מלאים: א. חיסון נגד דלקת כבד נגיפית (מסוג B), ב. חיסון משולש נגד אדמת, חצבת וחזרת (MMR), ג. השלמת חיסון נגד טטנוס ודיפטריה, ד. מבחן מנטו לשחפת, ה. חיסון נגד פוליו. הנחיות מפורטות ניתן לקבל במזכירות החוג. סטודנט שלא יעמוד בתנאי זה לא יצא להתנסות קלינית.
2. על התלמידים לסיים חובת אנגלית כשפה זרה כתנאי מעבר לקורסים של שנה שנייה.
3. קיימת חובת נוכחות בכל מפגש בקורס אותו לומד התלמיד, סטודנט שלא עמד בכל תנאי הקורס על כל מרכיביו לא יוכל לגשת לבחינה סופית או להגיש עבודה לציון סופי ויחויב לחזור על הקורס.
4. בכל הקורסים, בהם חלה חובה להגיש עבודה, תוגש עבודה מודפסת. על הסטודנט לשמור לעצמו העתק מהעבודה.
5. על המתקבלים לחוג לפיזיותרפיה לשלוח למזכירות החוג טופס "הצהרת בריאות" ממולא וחתום כדין. הביצוע של מהלך זה הוא תנאי ללימודים בחוג.

פטור מהשתתפות בקורס

סטודנט המעוניין לקבל פטור מהשתתפות בקורס יגיש בקשה מנומקת בכתב למזכירות החוג יחד עם תוכן הקורס (סילבוס) ותדפיס ציון הקורס בו למד ואשר על סמך לימודים אלה מבקש את הפטור. מרצה הקורס בחוג ידון בבקשה והסטודנט יקבל תשובה בכתב ממזכירות החוג. במידה וניתן, מומלץ להגיש הבקשה עוד לפני תחילת הלימודים. כמו כן, מומלץ להשתתף בשיעורים (בקורס הרלוונטי) עד קבלת הפטור.

תנאי מעבר לשנה מתקדמת

- בשנה א' ציון ממוצע משוקלל של 70 לפחות בכל סמסטר בנפרד (סמסטר א' וסמסטר ב').
- ציון ממוצע משוקלל של 70 לפחות בכל הקורסים של כל שנה.
- סטודנט שלא מלא חובותיו ביותר מקורס 1 בדרג 1 לא יוכל לעבור לקורסי דרג 2.
- סטודנט שלא מלא חובותיו ביותר מקורס 1 בדרג 2 לא יוכל לעבור לקורסי דרג 3.
- סטודנט שלא מלא חובותיו ביותר מקורס 1 בדרג 3 לא יוכל לעבור לקורסי דרג 4.
- בקורס המורכב גם מבחינה מעשית וגם מבחינה עיונית, חייב הסטודנט לעבור כל אחת מהבחינות.
- ציון מעבר בבחינה המעשית 70, ובבחינה העיונית 60.
- ציון המעבר בכל קורסי החוג – 60, אלא אם כן צויין אחרת.
- סטודנט הנכשל בקורס אחד או יותר – חייב לחזור עליהם בשנה עוקבת.
- סטודנט הנכשל בקורס המהווה דרישת קדם – לא יורשה להשתתף בקורס המשך.
- ציון מעבר בלימודים קליניים 70.
- תנאי מעבר הקשורים ללימודים קליניים ראה סעיף לימודים קליניים.

תקנון בחינות מעשיות בחוג

- בקורס בהם מתקיימות בחינות מעשיות ציון "עובר" בבחינה המעשית הוא תנאי למעבר בקורס.
- סטודנט המעוניין לגשת למועד ב' בבחינה מעשית חייב להירשם לכך בזמירות החוג, לפחות 10 ימים לפני המועד.
- בבחינות המעשיות לא קיימת זכות היתור.
- כל סטודנט ישמש במהלך לימודים כמודל בבחינות מעשיות.
- כל סטודנט, משני המינים, עשוי להיבחן על מודל משני המינים.

פיצול לימודים

החוג אינו מעודד פיצול לימודים. בקשות מיוחדות יש להפנות בכתב לראש החוג.

הפסקת לימודים

הפסקה ביוזמת רשויות החוג

ועדה אקדמית של החוג תעקוב אחר ההישגים של כל סטודנט. תלמיד שלא עמד בתנאי המעבר בקורסים או לימודים קליניים – הוועדה תדון במצבו האקדמי. רשאית הוועדה להורות:

- חזרה על קורסים / לימודים קליניים.
- דחיית לימודיו של הסטודנט לתקופה שתקבע על ידי הוועדה.
- הפסקת לימודים לסטודנט

הפסקת לימודים ביוזמת התלמיד

תלמיד המבקש להפסיק זמנית את לימודיו – יפנה בכתב לראש החוג וינמק את בקשתו. הפסקת הלימודים תאושר בכתב. במקביל יהיה התלמיד אחראי להודיע על ההפסקה למינהל התלמידים.

חידוש לימודים

תלמיד שאושרה לו הפסקת לימודים ומבקש לחדשם – חייב לעבור הליכי הרשמה רגילים. שב התלמיד ללימודים בתום שנתיים הפסקה – יוכרו הקורסים שלמד לצורך המשך לימודיו. עולה תקופת ההפסקה על שנתיים – רשאי החוג לחייב את התלמיד לחזור על קורסים ששמע ונבחן בהם, וכן לחייבו בהשלמות נוספות לפי הצורך. תלמיד שלא אושרה לו הפסקת לימודים בכתב ו/או לא סיים לימודיו לתואר ראשון בתוך שש שנים רצופות – חייב בהרשמה מחדש ובעמידה בתנאי הקבלה לחוג המחייבים באותה העת.

אישור זכאות לתואר בתום ארבע שנות לימוד

סטודנט רשאי לקבל אישור זכאות לתואר רק אם השלים את כל חובותיו האקדמיים (בקורסים העיוניים ובלימודים הקליניים).

תכנית הלימודים

קדמים	שנה א' סמסטר א'	ש"ת	4 שש"ס	2 נ'
	מבוא לפיזיותרפיה	ש"ת	4 שש"ס	2 נ'
	אנטומיה א' כללית	ש"ת	6 שש"ס	4 נ'
	כימיה כללית ואורגנית	ש"ת	3 שש"ס	2 נ'
	ביולוגיה של התא	ש'	3 שש"ס	3 נ'
	פיסיקה א'	ש"ת	5 שש"ס	2 נ'
	יסודות העזרה הראשונה	סדנא		0 נ'
	ביופיזיולוגיה של התא	ש'	4 שש"ס	2 נ'
	אנטומיה – עמוד שדרה	ש'	2 שש"ס	2 נ'
	מיומנות מחשב	ש"ת	2 שש"ס	0 נ'
	*מבוא לפסיכולוגיה	ש'	2 שש"ס	2 נ'
	*מבוא לסוציולוגיה	ש'	2 שש"ס	2 נ'
	שנה א' סמסטר ב'			
	הערכה וטיפול: טכניקות שיקומיות בסיסיות	ש"ת	4 שש"ס	2 נ'
	אנטומיה ב' – גפים	ש"ת	6 שש"ס	4 נ'
	מבוא לביוכימיה	ש"ת	2 שש"ס	1 נ'

קדמים

פיזיולוגיה של התא	4 שש"ס	4 נ'	ש'	מע' הגוף א'	פיזיולוגיה של מע' הגוף א'
פיסיקה א'	4 שש"ס	2 נ'	ש"ת		פיסיקה ב'
פיסיקה א', אנטומיה א'	2 שש"ס	2 נ'	ש'		ביו-מכניקה
כללית					
	4 שש"ס	2 נ'	ש"ת		סטטיסטיקה
	4 שש"ס	4 נ'		**קורס בחירה מחוגים אחרים	**קורס בחירה מחוגים אחרים
					*** אנגלית

65 שש"ס 38-42 נ'

סה"כ

* קורס משותף לריפוי בעסוק.

** רצוי לקחת את כל הנ' בקורסי הבחירה בשנה א'

*** חובה אונברסיטאית. לימודי האנגלית צריך ללמוד רק מי שבפסיכומטרי ציונו נמוך מ-134 (פטור)

קדמים

שנה ב סמסטר א'

אנטומיה גפיים, אנטומיה עמוד שידרה, פיסיקה 2	5 שש"ס	3 נ'	ש'		נירואנטומיה ונירופיזיולוגיה א'+ב'
אנטומיה א' גפיים, טכניקות שיקום בסיסיות, ביו-מכניקה, אנטומיה א' כללית, ביופיזיולוגיה של התא	3 שש"ס	3 נ'	ש"ת		אורתופדיים א'
פיסיקה 2, אנטומיה גפיים	2 שש"ס	2 נ'	ש'		מערכת הנשימה
אנטומיה ב' - גפיים, פיזיולוגיה של מע' הגוף א'	3 שש"ס	2 נ'	ש"ת		תרמותרפיה פיזיולוגיה וקליניקה של מע' הגוף ב' - ראומטולוגיה
טכניקות שיקומיות בסיסיות, אנטומיה א' גפיים	5 שש"ס	3 נ'	ש"ת		אבחון וטיפול שלד, שריר, עצב א'
אנטומיה - עמוד שידרה, ביו-מכניקה, פיסיקה 2, אנטומיה גפיים	4 שש"ס	3 נ'	ש"ת		קניניולוגיה ופתו-קניניולוגיה א'
					הערכה וטיפול:
טכניקות שיקומיות בסיסיות, אנטומיה ב' - גפיים	4 שש"ס	2 נ'	ש"ת		מדידות והערכה
אנטומיה גפיים, התא	3 שש"ס	3 נ'	ש'		פתופיזיולוגיה וקליניקה של מע' הגוף א'
	2 שש"ס	1 נ'	ש"ת		אבחון וטיפול ברקמות רכות
	2 שש"ס	1 נ'	ש"ת		גניקולוגיה ומיילדות

שנה ב' סמסטר ב'

קדמים					
מערכת הנשימה	נ' 2	ש"ש 2	ש"ת	טיפול נשימתי	
קינזיולוגיה א', ביי-מכניקה אנטומיה – עמוד שידרה	נ' 2	ש"ש 3	ש"ת	קינזיולוגיה ופתופיזיולוגיה ב'	
פיסיקה 2, תרמוטרפיה	נ' 2	ש"ש 4	ש"ת	אלקטרותרפיה	
קינזיולוגיה, אורתופדיה א'	נ' 2	ש"ש 3	ש"ת	הערכה וטיפול: שיקום בתנועה	
אורתופדיה א', אבחון וטיפול א'	נ' 3	ש"ש 3	ש'	אורתופדיה ב'	
אורתופדיה א', קינזיולוגיה א', אבחון וטיפול שלד א', הערכה וטיפול: מדידות והערכה	נ' 3	ש"ש 4	ש"ת	אבחון וטיפול שלד, שריר, עצב ב'	
פיזיולוגיה מערכתית 2, אורתופדיה	נ' 2	ש"ש 2	ש'	כרוורגיה	
ביופיסיקה של התא, ביוכימיה, פתו פיזיולוגיה וקליניקה של מע' הגוף א'	נ' 2	ש"ש 2	ש'	מבוא לפרמקולוגיה	
אבחון וטיפול שלד א', תרמו הערכה וטיפול: מדידות והערכה	נ' 0	ש"ש 2	ש'	הכנה להתנסות	
טיפול נשימתי, מד"א, הכנה להתנסות, אורתופדיה ב', אלקטרו, אבחון טיפול שלד ב', הערכה וטיפול: שיקום בתנועה, הערכה וטיפול: מדידות והערכה, קינזיולוגיה ב', פרמקולוגיה, כירורגיה, פתו פיזיולוגיה וקליניקה של מע' הגוף א', פיזיולוגיה וקליניקה של מע' הגוף ב' – ראומטולוגיה	נ' 4	מעשית	עבודה	התנסות בב"ח אקוטי/מכון	
	נ' 47	ש"ש 60		סה"כ	

קדמים				שנה ג' סמסטר א'	
קינזיולוגיה ב'	נ' 1	ש"ש 2	ש'	ניתוח הליכה	
אורתופדיה, אבחון וטיפול שלד שריר ב'	נ' 2	ש"ש 3	ש"ת	אבחון וטיפול שלד שריר ג'+ד'	

הערכה וטיפול: שיקום בתנועה, הערכה וטיפול: מדידות והערכה	ש"ת	2 שש"ס	1 נ'	הערכה וטיפול: שיקום תרגילים רפואיים (PNF)
פיזיולוגיה וקליניקה של מע' הגוף ב' – ראומתולוגיה, אורתופדיה ב', אבחון וטיפול שלד שריר ב', טיפול נשימתי	ש"ת	2 שש"ס	1 נ'	טיפול בפצע בכוויה פתרון בעיות קליניות
נירואנטומיה ונירופיזיולוגיה	ש'	2 שש"ס	2 נ'	נירולוגיה
מבוא לפסיכולוגיה	ש'	2 שש"ס	2 נ'	לימודי זיקנה א' – גיריאטריה
מבוא לפסיכולוגיה	ש'	2 שש"ס	2 נ'	התפתחות הילד א': תקינה ראיון ותקשורת התפתחות הילד ב':
מבוא לפסיכולוגיה	ש'	2 שש"ס	2 נ'	פסיכולוגיה התפתחותית ההשלכות הפסיכולוגיות של מוגבלות ושיקום
	ש'	2 שש"ס	1 נ'	
קדמים				שנה ג סמסטר ב'
סטטיסטיקה	ש"ת	2 שש"ס	2 נ'	מבוא לשיטות מחקר פיזיולוגיה מאמץ שיקום לב-ריאות
פתו פיזיולוגיה וקליניקה של מע' הגוף א', טיפול נשימתי, קינזיולוגיה	ש'	2 שש"ס	2 נ'	
נירולוגיה, תרגילים רפואיים-שיקום בתנועה	ש"ת	5 שש"ס	4 נ'	שיקום בפגיעות ניורולוגיות
התפתחות הילד ב': פסיכולוגיה התפתחותית,	ש'	2 שש"ס	2 נ'	פדיאטריה
התפתחות הילד א': תקינה אורתופדיה ב', אבחון וטיפול שלד שריר ב', קינזיולוגיה ב', הערכה וטיפול: שיקום בתנועה	ש"ת	2 שש"ס	2 נ'	שיקום לאחר קטיעה
התפתחות הילד א': תקינה התפתחות הילד ב': פסיכולוגיה התפתחותית	ש'	4 שש"ס	3 נ'	התפתחות הילד ג': אבנורמלית
				לימודי זיקנה ב' –
גיריאטריה	ש'	2 שש"ס	2 נ'	גרנטולוגיה
אבחון וטיפול שלד – שריר ג'+ד', פתרון בעיות קליניות, התנסות ב"ח/מכון, הערכה וטיפול: תרגילים רפואיים (PNF)			4 נ'	לימודים קליניים בב"ח/מכון

קדמים		שנה ד' סמסטר א'	
שיטות מחקר	1 נ' 1 שש"ס	ס'	סימניון מחקר א'
שיקום בפגיעות נוירולוגיות	1 נ' 1 שש"ס	ש'	טיפול בנפגעי חוט שידרה
שיקום בפגיעות נוירולוגיות, התפתחות הילד ג': אב-נורמלית	2 נ' 2 שש"ס	ש'	התפתחות הילד ד': הערכה ועקרונות טיפול
	2 נ' 2 שש"ס	ש"ת	טכנולוגיה מסייעת
	1 נ' 2 שש"ס	ש"ת	טיפול קבוצתי בפיזיותרפיה
	2 נ' 2 שש"ס	ש'	קורס בחירה
התנסות בי"ח+מכון, שיקום בפגיעות נוירולוגיות, השלכות פסיכולוגיות של מוגבלות ושיקום, שיקום לאחר קטיעה, ניתוח הליכה	3 נ' 3 שש"ס		לימודים קליניים /ילדים
התנסות בי"ח+מכון, שיקום בפגיעות נוירולוגיות, השלכות פסיכולוגיות של מוגבלות ושיקום, שיקום לאחר קטיעה, ניתוח הליכה	5 נ' 5 שש"ס		לימודים קליניים /שיקום
	3 נ' 3 שש"ס		היבטים בשיטות אימון

קדמים		שנה ד' סמסטר ב'	
פיזיולוגיה של המאמץ	2 נ' 2 שש"ס	ש'	פגיעות ספורט
פיזיולוגיה של המאמץ	1 נ' 1 שש"ס	ש'	שיקום לב
סמינריון מחקר א'	2 נ' 2 שש"ס	ס'	סמינריון מחקר ב'
	2 נ' 2 שש"ס	ש'	ארגונומיה
	1 נ' 1 שש"ס	ש'	אתיקה ומשפט ברפואה
אבחון וטיפול שלד + שריר ג'+ד',	1 נ' 1 שש"ס	ש'	כף יד
	2 נ' 2 שש"ס	ש'	קורס בחירה
קינזיולוגיה ב', פיזיולוגיה של מע' הגוף א'	2 נ' 2 שש"ס	ש'	פתופיזיולוגיה של כאב
	1 נ' 2 שש"ס	ש'	תזונה
התנסות בי"ח+מכון, שיקום בפגיעות נוירולוגיות, השלכות פסיכולוגיות של מוגבלות ושיקום, שיקום לאחר קטיעה, ניתוח הליכה	3 נ' 3 שש"ס		לימודים קליניים /ילדים
התפתחות הילד ד': הערכה ועקרונות טיפול			

קדמים

5 נ' התנסות ב"ח+מכון, שיקום
בפגיעות נוירולוגיות, השלכות
פסיכולוגיות של מוגבלות
ושיקום, שיקום לאחר
קטיעה, ניתוח הליכה

לימודים קליניים / שיקום

28 שש"ס 34 נ'

סה"כ

ריפוי בעיסוק

חוג לימודים לב"א (חד-חוגי)

תכנית משותפת לאוניברסיטת חיפה ולטכניון

חוג לימודים לב"א (חד-חוגי)

תכנית לחרדיות במכללת מבח"ר, בני ברק

חוג לימודים למ"א

תכנית משותפת לאוניברסיטת חיפה ולטכניון

ראש החוג: ד"ר שרה רוזנבלום

חברי הסגל האקדמי

פרופסור מן המניין:

פרופ' תמר וייס.

פרופסור חבר:

פרופ' נעמי יוסמן.

מרצה בכיר:

ד"ר עדית בן-שם (מומחה), ד"ר דליה זק"ש, גב' דבורה לובושיצקי (מומחה), ד"ר שרה רוזנבלום.

מרצה:

ד"ר בתיה אנגל-יגר, ד"ר עינת גל, ד"ר צמרת ריקון, ד"ר אלינור שניידר (מומחה).

תלמיד מחקר

המועסק בהוראה:

גב' ליאת חן, מר כרים נאסר, גב' רינתיה מערבי-הישג.

מורה בכיר:

ד"ר זהבה גולדשטיין.

עמיתי הוראה:

גב' חיה ברגר, ד"ר גרשון גרונפלד, ד"ר חנן דוד, גב' חיה כפתורי, גב' דגנית כץ, גב' עדי טולדנו, גב' חנה לבב, גב' גלית זנה, גב' אורית פלמון, גב' רונית רביב, גב' פנינה שמאי.

חברי הסגל האקדמי של הפקולטה לרפואה בטכניון המלמדים בתכנית המשותפת של

החוג לריפוי בעיסוק:

פרופ' עופר בינה, פרופ' יוסף וינבר.

פרופסור מן המניין:

פרופ' נועם זיו, פרופ' אראלה לבנה, פרופ' שמעון מרום, פרופ' אברהם רזניק.

פרופסור חבר:

פרופ' ויקטור ביאליק, פרופ' סילביה הוניגמן, פרופ' שלום שטאהל.

פרופסור חבר קליני:

מורה קליני: ד"ר מריאנה מוניצור.
עמית מחקר בכיר: ד"ר אהובה דברת.
מורה משנה נלווה: גב' אורית בר־און בנימין.

מזכירות החוג

עוזר מינהלי לראש החוג: **גב' ליאת אבידן-סגל**
דוא"ל: lavidan@univ.haifa.ac.il

מזכירות החוג: **גב' אפרת נחמני**
דוא"ל: enahmani@univ.haifa.ac.il

טל.: 04-8240364
פקס: 04-8249753
שעות הקבלה: ימים א'-ה', בין השעות 10.00-13.00
מגדל אשכול, קומה 9, חדר 902

תכנית ריפוי בעיסוק לחרדיות במכללת מבח"ר, בני ברק

הלימודים מתקיימים בבניין המכללה החרדית מבח"ר בבני ברק, כל יום בין השעות 17.00-08.30.

תוכנית הלימודים נמשכת שלוש וחצי שנים (8 סמסטרים) וכוללת קורסים במדעי הרפואה, מדעי החברה והתנהגות וריפוי בעיסוק. התכנית כוללת לימודים אקדמיים לצד הכשרה מעשית. התכנית הינה זהה לתכנית האקדמית הקיימת באוניברסיטת חיפה וכוללת את כל החובות האקדמיים על פי התקנים הבין לאומיים, עם התאמה לצרכים המיוחדים של האוכלוסייה החרדית. בתום הלימודים הסטודנטיות תהיינה זכאיות לתואר B.O.T מאוניברסיטת חיפה.

על המרצים בתכנית נמנים חברי סגל סדיר של החוג לריפוי בעיסוק לצד עמיתי הוראה בעלי ניסיון וידע נרחב בתחומי התמחות שונים בריפוי בעיסוק.

ראש אקדמי – **פרופ' נעמי יוסמן**

המתאמת האקדמית – **גב' שלי מרכוס**

גב' זהבה גרנובסקי – אחראית הרשמה, טל. 03-6189124

גב' אפרת נחמני – מזכירות תואר ראשון, החוג לריפוי בעיסוק אוניברסיטת חיפה,

טל. 04-8240364

ניתן להתרשם מתוכנית הלימודים באתר הכללי של החוג לריפוי בעיסוק –

<http://hw.haifa.ac.il/occupa/hebrew/about.html>

הלימודים לתואר ראשון (ב"א)

מטרת הלימודים

מטרת הלימודים לקראת התואר הראשון היא להכשיר מרפאים בעיסוק ברמה מקצועית גבוהה בתחומי הריפוי בעיסוק. תוכנית הלימודים משלבת לימודים תיאורטיים ומעשים ממדעי החברה וההתנהגות, ממדעי הרפואה ומהריפוי בעיסוק. במהלך הלימודים משולבת הכשרה מעשית במסגרות הטיפוליות השונות של המקצוע. הלימודים בתחום מדעי החברה וההתנהגות מכוונים להבנת תהליכי התפתחות תקינה וליקויה בתחום הקוגניטיבי, הרגשי והחברתי. הלימודים בתחום הרפואה מכוונים להבנת תהליכים פיזיולוגיים של בריאות וחולי. הלימודים בתחום הריפוי בעיסוק מכוונים להבנה ויישום תיאוריות וטכניקות של אבחון, טיפול ומניעה.

משך הלימודים

תכנית הלימודים בחוג לריפוי בעיסוק כוללת 8 סמסטרים המתפרשים על-פני 3.5 שנים.

תנאי הקבלה

הקבלה לחוג לריפוי בעיסוק מותנית בעמידה בתנאי הקבלה הכלל אוניברסיטאיים ברמה הנדרשת על-ידי החוג. ההרשמה למועמדים מגיל 20 ומעלה בלבד. (לתכנית לחרדיות מגיל 19 ומעלה).

נדרשת רמת "מתקדמים 1" באנגלית. לאלה מהמועמדים שיעמדו בתנאים הנ"ל ייערך מיון נוסף על-ידי ועדת הקבלה של החוג.

בעלי תואר ראשון המעוניינים ללמוד בחוג לריפוי בעיסוק יציגו ציון ממוצע של 85 לפחות בתואר ראשון. מועמדים אלה יוזמנו לראיון.

מועמד שלמד באוניברסיטה בחוג אחר ולא השלים לימודי תואר ראשון, חייב לעמוד בתנאי הקבלה הנדרשים בחוג לריפוי בעיסוק באותה השנה בה הוא מבקש להתקבל.

דרישת משרד הבריאות

על התלמיד מוטלת החובה להציג אישור על ביצוע כל החיסונים הנדרשים על-ידי משרד הבריאות.

השלמת כל החיסונים הינה תנאי מפורש ליציאה להכשרה קלינית.

הנחיות על ביצוע החיסונים הנדרשים תישלחנה למתקבלים ע"י מזכירות החוג.

מבנה הלימודים*

תוכנית הלימודים של החוג לריפוי בעיסוק בנויה כלהלן:

בדרג 1 נלמדים קורסים בסיסיים במדעי החברה וההתנהגות, במדעי הרפואה ובריפוי בעיסוק.

בדרג 2 נלמדים קורסים מתקדמים במדעי החברה וההתנהגות, במדעי הרפואה ובריפוי בעיסוק. הלימודים בדרג 2 יחלו שבוע לפני תחילת שנה"ל האוניברסיטאית.

בדרג 3 מתמקדים הלימודים ביישום הידע התיאורטי ובקורסים מקצועיים מתקדמים.

בדרג 4 מתמקדים הלימודים באינטגרציה בין קורסים וסמינרים קודמים. במסגרת ההכשרה המעשית בדרג זה הסטודנטים מבצעים פרויקט גמר.

כל אחד מהדרגים מלווה בתקופות הכשרה מעשית המסתכמות בסה"כ של 28-30 שבועות, בהתאם לפירוט להלן. (ראה הכשרה מעשית).

כל הקורסים בדרג 1, 2, 3 ו-4, הם קורסי חובה, פרט ל-2 קורסי בחירה מתוך 6 קורסים בדרג 3. קורס אחד (מתוך שלושה) במודעות, קורס אחד (מתוך שלושה) בסמינר מחקר.

בנוסף, במהלך שנה א' על התלמידים ללמוד קורס בחירה מכלל הקורסים האוניברסיטאיים: קורס בחירה בדרג 1 (2 נקודות בסה"כ).

***ייתכנו שינויים במבנה הלימודים!**

פיצול הלימודים

החוג אינו מעודד פיצול לימודים. בקשות מיוחדות בנדון יש להפנות לראש החוג.

הגשת בקשה לפטור על סמך לימודים קודמים

ניתן להגיש בקשה לפטור מקורסים על סמך לימודים אקדמיים קודמים, בהצגת סילבוס ואישור ציון החתום על ידי המוסד בו למד/ה הסטודנט/ית.

את הבקשה לפטור יש להגיש לא יאוחר מ- 14 יום לפני תחילת שנה"ל.

חובות התלמידים

1. על התלמידים לסיים חובת אנגלית שפה זרה כתנאי מעבר לקורסים בדרג 2.

2. על התלמידים להשיג ציון עובר בכל הקורסים. (ציון 54 בקורסי הרפואה, ציון 60 בקורסי מדעי החברה, ציון 70 בקורסי ריפוי בעיסוק).

3. תנאי מעבר לסמסטר ב' בדרג 1 הוא קבלת ציון 70 בקורס מבוא לריפוי בעיסוק, ובקורס מסגרות ותחומי טיפול בריפוי בעיסוק.

תנאי מעבר לקורסים בדרג 2 הוא קבלת ציון 70 בסמסטר ב' בדרג 1 בקורס אדם-עיסוק-סביבה, ובקורס ניתוח הפרופיל העיסוקי.

4. תנאי מעבר לקורס בדרג 3 הם: סיום כל חובות דרג 2 וציון של 70 (לפחות) בכל הקורסים מתחום הריפוי בעיסוק.

5. תנאי מעבר לקורסים בדרג 4 הם: סיום כל חובות דרג 3 וציון 70 לפחות בסמינר מחקר ובקורסים: ריפוי בעיסוק בתחום הליקויים ההתפתחותיים, בתחום ההפרעות הפסיכיאטריות.

6. תנאי מעבר מדרג 1 לדרג 2, מדרג 2 לדרג 3, מדרג 3 לדרג 4 וקבלת תואר בריפוי בעיסוק הוא עמידה בדרישות ההכשרה המעשית וציון 70 לפחות בקורסים יישום ידע בעשייה הטיפולית ב', ג', ד'.

7. ניתן להגיש בקשה לפטור מקורסים על סמך לימודים קודמים עד 14 יום לפני מועדת תחילת הקורס. הבקשה תוגש בכתב למזכירות החוג.

תכנית לימודים*

ש"ש"ס	נק'		שנה א'
3	3	ש'	מבוא למדעים 1
3	3	ש'	מבוא למדעים 2
6	6	ש'	פיזיולוגיה
3	3	ש'	מבוא להיסטולוגיה ואנטומיה
3	3	ש'	אנטומיה הומנית
2	2	ש'	מבוא לפסיכולוגיה
2	2	ש'	מבוא לסוציולוגיה
4	4	ש'	פסיכולוגיה התפתחותית
2	2	ש'	מבוא לריפוי בעיסוק
2	1	ת'	מסגרות ותחומי התערבות ברב"ע
2	2	ש'	אדם עיסוק סביבה
2	1	ת'	ניתוח הפרופיל העיסוקי
2	2	ש'	מבוא לשיטות מחקר וסטטיסטיקה
2	0	ת'	מיומנויות מחשב
2	0	ש'	הדרכה בקריאה ביבליוגרפית
3	1	סד'	טכנולוגיה של חומרים
1	0	סד'	פעילויות טיפוליות – הכנה
3	2	סד'	פעילויות טיפוליות
2	1	סד'	קרמיקה
0	0	ע"מ	הכשרה מעשית – ימי למידה א'
0	0	ע"מ	הכשרה מעשית – ימי למידה ב'
3	3	ש'	נירואנטומיה ונירופיזיולוגיה
2	2	ש'	נקודות בחירה מחוג אחר
54 ש"ש"ס	43 נק'		סה"כ

שנה ב'

ש"ש"ס	נק'		
2	2	ש'	שיטות מחקר איכותניות
2	2	ש'	נירולוגיה ונירופתולוגיה א'
1	1	ש'	נירולוגיה התפתחותית
2	1	ש'	פסיכיאטריה א'
2	2	ש'	קינזיולוגיה
3	3	ש'	פתולוגיה/מחלות פנימיות
2	2	ש'	כירורגיה ושיקום של כף יד
2	2	ש'	אורתופדיה
2	2	ש'	מבוא לשיטות מחקר וסטטיסטיקה

2	0	ת'	מבוא לשיטות מחקר וסטטיסטיקה-תרגיל
3	3	ש'	נירופסיכולוגיה
2	2	ש'	ריפוי בעיסוק בתחום הפזיקלי-גריאטרי
1	1	ש'	התפתחות סנסומוטורית
2	2	ש'	גישות להתערבות בריפוי בעיסוק – שיעור
2	2	ת'	גישות להתערבות בריפוי בעיסוק – תרגיל
0	1	ע"מ	הכשרה מעשית א'
2	2	ש'	יסודות ההתערבות הטיפולית ברב"ע
2	1	ת'	קינזיולוגיה מעשי
2	2	ש'	גרונטולוגיה וגריאטריה
2	2	ש'	נירולוגיה ונירופתולוגיה ב
2	2	ש'	פסיכיאטריה ב'
2	2	ש'	פדיאטריה
2	2	ש'	עיכובים והפרעות בהתפתחות
2	3	ש'	ריפוי בעיסוק בתחום המוגבלויות הפיזיות
2	2	ש'	ריפוי בעיסוק בתחום הליקויים ההתפתחותיים
2	2	ש'	עקרונות הטיפול והשיקום ברב"ע פסיכוסוציאלי
2	2	ש'	אבחון וטיפול בליקויים קוגניטיביים
0	3	ע"מ	הכשרה מעשית ב'
0	3	ע"מ	שילוב ידע בעשייה הטיפולית ב'
2	2	ש'	כלי אבחון והערכה ברב"ע
2	1	סד'	עזרה ראשונה
3	1	סד'	סדים
59 שש"ס	60 נק'		סה"כ

שנה ג'

שש"ס	נק'		
4	2	ש'	תיאוריות ויישום של קבוצות פעילות
2	1	ש'	סוגיות נבחרות בתפקוד ולמידה בנעורים
4	2	ש'	אספקטים פסיכוסוציאליים של מצבי מחלה ונכות
2	1	ש'	מינהל שירותי ריפוי בעיסוק בישראל
0	0	ש'	התערבות טיפולית לאורך מעגל החיים – מליאה
4	2	ש'	התערבות טיפולית לאורך מעגל החיים
4	2	ש'	היבטים אתיים ומשפטיים בריפוי בעיסוק
4	2	ש'	תפקוד ואי תפקוד של מערכות חושיות
4	2	ש'	הזדקנות וזקנה מוצלחת
2	1	ש'	גישות פיזית, חברתית ווירטואלית בשיקום

0	4	ע"מ	הכשרה מעשית ג'
0	3	ע"מ	יישום ידע בעשייה הטיפולית
2	2	ש'	תקשורת ראיון ודיווח
2	2	'סד	מודעות באמצעות אמנות/תנועה
2	1	'ת	עיבוד סטטיסטי לסמינר מחקר
2	2	ש'	ארגונומיה והשתתפות בעבודה
2	2	ש'	טכנולוגיה מסייעת
2	2	ש'	הדרכה בתהליך ההתפתחות
2	3	ס"מ	סמינר מחקר א'
2	2	ס"מ	סמינר מחקר ב'
2	2	ש'	מבוא לפסיכותרפיה
<u>2</u>	<u>2</u>		
46 שש"ס	38 נ'		סה"כ

שנה ד'

	שש"ס	נק'	
	0	4	הכשרה מעשית ד'
	0	3	יישום ידע בעשייה הטיפולית ד'
	1	0	התערבות טיפולית מבוססת על ראיות
	1 שש"ס	7 נ'	סה"כ: 7 נ'
	160 שש"ס	148 נ'	סה"כ: 148 נ'

* יתכנו שינויים בתכנית הלימודים

סיום לימודים

סיום לימודים לקראת תואר ב"א בריפוי בעיסוק מותנה בעמידה בהצלחה בכל הדרישות של דרג 1, 2, 3 ו-4, וציון עובר בכל ההכשרות המעשיות.

הפסקת הלימודים

ביוזמת רשויות החוג

ראש החוג רשאי להחליט על הפסקת לימודיו של סטודנט, אשר נמצא בלתי מתאים בכל שלב של לימודיו. ההחלטה על הפסקת הלימודים תעשה על סמך אי עמידה בדרישות הלימודים ו/או ההכשרה המעשית, קורס הדרכה בתהליך ההתפתחות המקצועית או מטעמי עבירה על כללי האתיקה המקצועית. החלטה על הפסקת הלימודים תיעשה על סמך חוות דעת של מורים, מדריכים והמלצת הוועדה לענייני תלמידים של החוג.

ביוזמת התלמיד

כל סטודנט המבקש להפסיק לימודיו, חייב לפנות בכתב לראש החוג. הפסקת הלימודים תאושר בכתב.

הכשרה מעשית*

תכנית הלימודים בחוג לריפוי בעיסוק כוללת 30 שבועות הכשרה מעשית תוך קבלת הדרכה ממרפאות בעיסוק מוסמכות. ההכשרה המעשית מתקיימת במסגרות השונות של הריפוי בעיסוק – במרכזי בריאות, בתי-חולים, מרפאות, מוסדות שיקום ובמוסדות חינוך. ההכשרה המעשית מהווה מפגש של הסטודנט עם האוכלוסיות המטופלות השונות והתנסות ביישום הידע התיאורטי ושיטות הטיפול.

השיבוץ למקומות ההכשרה נעשה בהתאם לשיקולים ארגוניים ואקדמיים של החוג ושל מקומות ההכשרה ואינו קשור בהכרח למקום המגורים של הסטודנט.

חובת ההכשרה המעשית מורכבת מימי למידה בשנה א' ו-4 תקופות הכשרה החל משנה ב': **ימי למידה** – בסמסטר א' שנה"ל בדרג 1 מתקיימים ימי למידה במקומות ההכשרה המעשית, בסמסטר ב' שנה"ל בדרג 1 בפרויקטים בקהילה.

הכשרה מעשית א' – 3 שבועות בתחילת סמסטר א', שנה"ל בדרג 2.

תקופת הכשרה מעשית ב' – 6 שבועות עם סיום שנה"ל בדרג 2.

תקופת הכשרה מעשית ג' – 8 שבועות בתחילת סמסטר ב' בדרג 3.

תקופת הכשרה מעשית ד' – 13 שבועות, סמסטר א' בדרג ד'.

* **יתכנו שינויים בפרישת תקופות ההכשרה המעשית.**

חלה חובת נוכחות של 100% בהכשרות המעשיות.

על כל סטודנט לעבור ההכשרה מעשית אחת לפחות בכל אחד מתחומי ההתמחות הבאים: ריפוי בעיסוק בתחום המוגבלויות הפיזיות ו/או בתחום הגריאטרי; ריפוי בעיסוק בתחום הליקויים ההתפתחותיים וריפוי בעיסוק בתחום הפרעות הפסיכו-סוציאליות. אין אפשרות לחזור על הכשרה מעשית באותו מקום הכשרה בשתי תקופות הכשרה שונות.

סדרי ההכשרה המעשית

ההכשרה המעשית כפופה לתקנון ההכשרה המעשית של החוג לריפוי בעיסוק ומתקיימת בהתאם לסדרי ושעות העבודה במקום בו מתקיימת ההכשרה המעשית.

הוצאות הנסיעה למקום ההכשרה המעשית חלות על הסטודנט/ית.

בכל תקופת הכשרה מעשית יוערך הסטודנט ע"י המדריך/ה במקום ההכשרה. ההערכה הסופית תעשה באמצעות טופס הערכה שיועבר לחוג.

ההחלטות האקדמיות והמקצועיות במהלך ההכשרות המעשיות, הן על סמך ביצועי האקדמיים של הסטודנט והתנהגותו המקצועית והאישית כפי שהן מוערכות על-ידי המדריכים/ות במקומות ההכשרה וסגל היחידה להכשרה מעשית בחוג. ההחלטה הסופית והקובעת בנוגע למעבר תקופת הכשרה בציון עובר, הינה של סגל היחידה להכשרה מעשית בחוג לריפוי בעיסוק.

סטודנט שלא עמד בתנאי המעבר ונכשל בהכשרה מעשית, יצטרך לעבור הכשרה נוספת בשנה העוקבת. סטודנט שנכשל בהכשרה מעשית בפעם שנייה (בשנה עוקבת), יופסקו לימודיו ולאחר. סיום הלימודים מותנה בציון עובר של כל תקופות ההכשרה המעשית.

ראש היחידה להכשרה מעשית: ד"ר עדית בן-שם
 מתאמת הכשרה מעשית: גב' ליאת חן
 מקשרות הכשרה מעשית: גב' כלנית חפר, גב' רות שוהם

מדריכים/ות במקומות ההכשרה המעשית**

אביגדול מרים, אבני טליה, אברהמי לימור, אברהמי רותי, אברמוביץ תמי, אגם ענת, אופנהיים ענת, אורן הילה, איבצקי נורית, איטח דורית, אייזנברג טל, אילוז דנה, אלון נעמי, ארגמן יעל, ארוז נטע, ארנין דבי, בגוון-שבח נטע, בן-ארי נועה, בן יונה הלנה, בן-נבט אפרת, בנימיני צאלה, בירני-חלבי רים, בר אורלי, בר-ניר מיה, בראון-רובין חגית, ברטמן ענת, ברקין נעמי, בר-שלום אפרת, גוטמן מרי, גוטפריד נעה, גולדשטיין יפעת, גורנשטיין הדס, גזית אוסי, גילת רונית, גל כרמית, גלס סופי, גנאמה ראפאת, גרסטן יפה, דה-לה-זוגה, דהמוש מרים, דולה מוסטפא, דהן איילת, דוד לימור, דינרמן שרה, דסה-אמון יעל, דרימר עדנה, הברון אילה, הירשמן דפנה, הרטל ניצן, הרשקוביץ פטריסיה, הרשקוביץ שולה, וייס שושי, וייסמן דפנה, וסרלאוף נעמי, וקס סיגל, זילבר דבורה, זעירא אופירה, זרייק סוהא, חביב-מזאווי סאוסן, חובב שרה, חוף אסתר, חייט אשרף, חנוכה איילה, טוכמן סוזן, טקוזינר אסתר, יבזורי יונת, ינאי לילך, ינאי קרינה, יערי ורד, כ"ץ נטע, להב דבי, לובצקי חסי, לוי אורית, לויבסקי אלינה, לוין אורנה, לוריא יואב, ליאור נורית, ליכטהויז נעה, למפרט וויאן, מילר ענבר, מובשין בתיה, מור שרון, מזרחי נגה, מזרחי נורית, מיכאלי ענת, מינץ ענת, מערבי רינתיה, מרום בתיה, ניב אביב, נסר כרים, נצר-יצחק מיכל, סאסר סמדר, סופר דקלה, סירקין שירי, סטולר מיטל, סטולרו ענבל, סטולצקי נעמי, סיגלר רינה, סלע ליסה, סמואל מרגלית, סמעאן אנג'אם, עאסי-מרג'יה ג'ומאנה, עוזרי לאה, עפר רות, פאר דנה, פורטינסקי הדסה, פלג ליאורה, פלג מיטל, פלינט שירה, פנחס שרה, צחור עינת, צימרמן דולי, קאופמן מירב, קגנוביץ יהודית, קולב דליה, קורנמל-עסיס דורית, קסטן אביבה, קסיס אמאני, רובנוביץ אירנה, רוהני פריבה, רוזן רונית, רז ליאת, רזי רחל, שגב יעל, שולמן לודמילה, שינדר ילנה, שמאי פנינה, שמלצר רוני, שניידרמן ענת, שעיה ציפי, שר גלית, שרון-יאירי ורד, תדמור לילך.

** (רשימת המדריכים נתונה לשינויים)

לימודים לתואר שני (מ"א)

יו"ר הוועדה לתואר שני: פרופ' נעמי יוסמן

מטרת הלימודים

תכנית הלימודים לתואר מוסמך בריפוי בעיסוק מבוססת על המטרות הבאות:

1. לפתח ולהעמיק את תחום הידע של הריפוי בעיסוק באמצעות מחקר בסיסי ויישומי.
2. להעמיק ולהרחיב את הידע התיאורטי והיישומי של מרפאים/ות בעיסוק בתחומי ההתמחות של המקצוע, באבחון, הערכה, שיטות טיפול ושיקום חדשניות.
3. לעודד פיתוח ויישום תפיסות חדשניות לטיפול במוגבלויות מוטוריות, קוגניטיביות ואחרות.
4. לאתר ולהצביע על מוקדי בעיות בבריאות וחולי הדורשים תכנון והתאמת טכנולוגיה מסייעת לרווחת המטופלים.
5. להכשיר עתודה של סגל צעיר לתפקידי מחקר, הוראה והדרכה קלינית במסגרות אקדמיות.
6. להכשיר כח אדם צעיר ומיומן בקדמת הידע, לניהול ומנהיגות במקצוע, במערכות הבריאות, החינוך והרווחה.

תנאי הקבלה

התואר השני בריפוי בעיסוק הינו תואר אקדמי במקצוע, והלימודים לקראת תואר זה הינם המשך לתואר הראשון. מועמדים ללימודי מוסמך חייבים להיות בעלי תואר בוגר בריפוי בעיסוק ממוסד אקדמי מוכר בארץ ובעולם, שהשיגו ציון סופי משוקלל "טוב" - 80 לפחות. המועמדים צריכים להיות בעלי רקע מקצועי של שנתיים לפחות. במקרים מיוחדים תישקל גם מועמדותם של סטודנטים מצטיינים בלימודי ב"א, ללא שנתיים ניסיון בעבודה. תיתכן קבלתם של מועמדים שאינם בוגרי תואר ראשון בריפוי בעיסוק, לאחר ביצוע השלמות מתאימות.

בנוסף, על המועמדים:

1. למלא טפסי קורות חיים
2. להמציא שני מכתבי המלצה, אחד ממרצה בסמינר מחקר או תיאורטי בלימודי בוגר ואחד מאחראי או ממדריך במקום העבודה.

מועמד/ת בעל/ת תואר ראשון ממוסד מוכר להשכלה גבוהה, ששפת ההוראה בו אינה עברית, חייב/ת לעמוד בבחינת ידע בעברית ברמה הנדרשת על-ידי האוניברסיטה כתנאי לקבלתו/ה ללימודים.

מועמדים לשנת הלימודים תש"ע יידרשו לעמוד בבחינת כניסה חוגית באנגלית.

הערה: תכנית הלימודים בחוג נקבעת בהתאם לשנתון השנה הראשונה ללימודי הסטודנט.

בחוג לריפוי בעיסוק מתקיימות שתי תוכניות ללימודי מוסמך:
מסלול א': עם כתיבת עבודת גמר מחקרית (תזה)
מסלול ב': עם עבודת גמר (פרוייקט)

מבנה תכנית הלימודים – מסלול תזה, מסלול פרויקט

תכנית הלימודים בשני מסלולי הלימוד המוצעים בחוג, מורכבת מקורסי חובה ובחירה השייכים לשלושה אשכולות מרכזיים:

1. מוח, קוגניציה, חישה ועיסוק
2. ליקויי למידה ותפקוד
3. מנהל והדרכה – יזמות

מסלול א': עם כתיבת עבודת גמר מחקרית (תזה)

מבנה תכנית הלימודים

משך הלימודים הוא עד שלוש שנים.
 התכנית המוצעת כוללת:

- 1) קורסי חובה, כולל 2 סמינריונים
- 2) קורסי בחירה
- 3) כתיבת עבודת גמר מחקרית (תזה)

היקף הלימודים הוא 30 שעות סמסטריאליות, וביצוע עבודת גמר מחקרית.

במסגרת התכנית ילמדו קורסי חובה בתיאוריות מתקדמות, כלי אבחון והערכה, שיטות מחקר וסטטיסטיקה וקורסי בחירה וסמינריונים בנושאים מקצועיים מגוונים.

במסגרת הלימודים יש להשלים 2 עבודות סמינריוניות.

בנוסף, ניתן לבחור קורסים וסמינריונים מכלל הקורסים לתואר שני הנלמדים בחוגים השונים בפקולטה למדעי הרווחה והבריאות ובפקולטה לחינוך באוניברסיטה ובפקולטה לרפואה בטכניון. קורסים אלה חייבים באישור הוועדה החוגית לתואר שני.

תכנית הלימודים

שנה א'	שיעורי חובה	שיעורי בחירה	סה"כ
18 שש"ס	2 שש"ס	20 שש"ס	
4 שש"ס	6 שש"ס	10 שש"ס	
22 שש"ס	8 שש"ס	30 שש"ס	

*ניתן לבחור קורסי בחירה בפריסה נוחה יותר בין שנה א' לב'.

שנה א'

קורסי חובה

סמסטר א'

שש"ס

2 שש"ס

2 שש"ס

2 שו"ת

2 שש"ס

שם הקורס

תאוריות, מודלים ומסגרות התייחסות בריפוי בעיסוק
שיטות מחקר וסטטיסטיקה
סטטיסטיקה ועיבוד נתונים
שיטות מחקר איכותניות

סמסטר ב'

2 שש"ס

2 שש"ס

2 שש"ס

טיפול על בסיס ראיות
כלי מדידה והערכה
סמינר תיזה

סמינריונים לבחירה

חובה לבחור סמינריון אחד מהרשימה הבאה במהלך שנה א':

2 שש"ס

ריפוי בעיסוק בחברה רבת-תרבותית

אנ

2 שש"ס

פיתוח והערכה של תוכניות התערבות עדכניות בריפוי בעיסוק

אנ

2 שש"ס

מח והתנהגות: תהליכים קוגניטיביים והשפעתם על התפקוד

אנ

2 שש"ס

ארגונומיה למתקדמים

אנ

2 שש"ס

תכנון סביבה וירטואלית להתערבות קלינית

קורסי בחירה

סמסטר א'

4 שש"ס

הנחיית קבוצות

2 שש"ס

המח והתנהגות האדם

4/2 שש"ס

טכנולוגיה מסייעת למתקדמים

סמסטר ב'

2 שש"ס

ניהול אסטרטגי במערכות בריאות רווחה ושיקום

2 שש"ס

מח והתנהגות: המעשה הטיפולי

2 שש"ס

ילדים משחקים: התפתחות הערכה וטיפול

2 שש"ס

מסגרות התייחסות בתהליך העשייה המקצועית

2 שש"ס

אספקטים פסיכוסוציאליים של מצבי חולי ונכות

סמינריונים לבחירה נוספת (לא חובה):

2 שש"ס	המוח ותפקוד האדם
2 שש"ס	עבוד סנסורי, היבטים נוירופיזיולוגיים וקליניים
2 שש"ס	ליקויי תפקוד ולמידה בילדים, נוער ומבוגרים – הגדרות, תיאוריה וריפוי בעיסוק

שנה ב'

קורסי חובה

סמסטר א'

2 שש"ס	שיטות מחקר עדכניות בריפוי בעיסוק
2 שש"ס	מדיניות וארגון שרותי שיקום ובריאות

קורסי בחירה

סמסטר א'

4 שש"ס	הנחיית קבוצות
2 שש"ס	המוח ותפקוד האדם
4/2 שש"ס	טכנולוגיה מסייעת למתקדמים
2 שש"ס	ליקויי תפקוד ולמידה בילדים, נוער ומבוגרים – הגדרות, תיאוריה וריפוי בעיסוק
2 שש"ס	ליקויי תפקוד ולמידה בילדים, נוער ומבוגרים – תהליכי הערכה והתערבות
2 שש"ס	סוגיות נבחרות בתקשורת ובריאות
2 שש"ס	פגות והשפעתה על התפקוד

סמסטר ב'

2 שש"ס	ניהול אסטרטגי במערכות בריאות רווחה ושיקום
2 שש"ס	מח והתנהגות: המעשה הטיפולי
2 שש"ס	ילדים משחקים: התפתחות הערכה וטיפול
2 שש"ס	מקומו של הריפוי בעיסוק בזקנה מוצלחת
2 שש"ס	אספקטים פסיכוסוציאליים של מצבי חולי ונכות
2 שש"ס	עיבוד סנסורי, היבטים נוירו פיזיולוגיים וקליניים
2 שש"ס	מסגרות התייחסות בתהליך העשייה המקצועית

סמינריונים לבחירה

2 שש"ס	ריפוי בעיסוק בחברה רב-תרבותית
--------	-------------------------------

או

2 שש"ס	פיתוח והערכה של תוכניות התערבות עדכניות בריפוי בעיסוק
--------	---

או

מח והתנהגות: תהליכים קוגניטיביים והשפעתם על התפקוד
2 שש"ס

או

ארגונומיה למתקדמים
2 שש"ס

או

תכנון סביבה וירטואלית להתערבות קלינית
2 שש"ס

* פתיחת קורס בחירה מותנית במס' הנרשמים. חלק מקורסי הבחירה יתקיימו אחת לשנתיים.

סמינריונים לבחירה נוספת (לא חובה):

המוח ותפקוד האדם
2 שש"ס

עבוד סנסורי, היבטים נוירופיזיולוגיים וקליניים
2 שש"ס

ליקויי תפקוד ולמידה בילדים, נוער ומבוגרים – הגדרות,

תיאוריה וריפוי בעיסוק
2 שש"ס

שקלול ציונים

עבודת גמר מחקרית (תיזה) 40%

ציוני קורסים 40%

עבודה סמינריונית 10%

עבודה סמינריונית 10%

הגשת הצעת התזה

תלמיד במסלול א' נדרש להגיש הצעת תזה לאישור הוועדה החוגית לתואר שני עד תום הסמסטר השלישי ללימודיו, כולל חופשת הסמסטר, על מנת להימצא במצב אקדמי תקין.

בסיום הלימודים ייערך יום הצגת עבודות הגמר במסגרתו יידרשו התלמידים להציג את עבודת התזה.

הערה: **תכנית הלימודים בחוג נקבעת בהתאם לשנתון השנה הראשונה ללימודי הסטודנט.**

*מעבר ממסלול א' לב' מחייב סיום חובות הלימודים כולל עבודת הגמר, תוך שנתיים (4 סמסטרים).

מסלול ב': עם עבודת גמר (פרוייקט)

מבנה תוכנית הלימודים

התוכנית המוצעת מבוססת על תוכנית הלימודים בחוג, תוך הרחבה של קורסים בתחומי ההתמחות המקצועיים ובארגון ומנהל של שירותי בריאות, רווחה וחינוך. המודל שבבסיס התוכנית מתמקד בהתפתחות האדם מינקות לזקנה, במניעים לתפקוד, בלמידה של מיומנויות ודפוסי התנהגות עיסוקית במצבי בריאות וחולי והשפעת הסביבה עליהם. מיקוד זה מדגיש את ההתעניינות הייחודית של הריפוי בעיסוק באיכות חיי האדם ומייצג את המומחיות המקצועית בפיתוח ובהקניית מיומנויות ובהתאמת הסביבה לשיפור התפקוד במצבי בריאות וחולי.

היקף הלימודים

היקף תוכנית הלימודים הוא 40 שש"ס, וכן הגשת עבודת גמר. התכנית המוצעת כוללת:

1. קורסי חובה – כולל 3 סמינריונים
2. קורסי בחירה
3. עבודת גמר

במסגרת הלימודים יש להשלים 3 עבודות סמינריוניות.

בנוסף, ניתן לבחור קורסים וסמינריונים מכלל הקורסים לתואר שני הנלמדים בחוגים השונים בפקולטה למדעי הרווחה והבריאות ובפקולטה לחינוך באוניברסיטה ובפקולטה לרפואה בטכניון. קורסים אלה חייבים באישור הוועדה החוגית לתואר שני.

תוכנית הלימודים

שנה א'	שיעורי חובה	שיעורי בחירה	סה"כ
12 שש"ס	8 שש"ס	20 שש"ס	30 שש"ס
2 שש"ס	18 שש"ס	20 שש"ס	40 שש"ס
14 שש"ס	26 שש"ס	40 שש"ס	80 שש"ס

*ניתן לבחור קורסי בחירה בפריסה נוחה יותר בין שנה א' לב'.

רשימת קורסי החובה והבחירה: קורסי חובה:

שנה א'	קורסי חובה	סמסטר א'	שם הקורס
2 שש"ס	תיאוריות, מודלים ומסגרות התייחסות בריפוי בעיסוק	2 שש"ס	
2 שש"ס	שיטות מחקר וסטטיסטיקה	2 שש"ס	
2 שש"ס	שיטות מחקר איכותניות	2 שש"ס	
סמסטר ב'	טיפול על בסיס ראיות	סמסטר ב'	טיפול על בסיס ראיות
2 שש"ס		2 שש"ס	
2 שש"ס	סמינר הכנה לפרוייקט	2 שש"ס	

סמינריונים לבחירה

חובה לבחור סמינריון אחד מהרשימה הבאה במהלך שנה א':

2 שש"ס	ריפוי בעיסוק בחברה רבת-תרבותית
	או
2 שש"ס	פיתוח והערכה של תוכניות התערבות עדכניות בריפוי בעיסוק
	או
2 שש"ס	מח והתנהגות: תהליכים קוגניטיביים והשפעתם על התפקוד
	או
2 שש"ס	ארגונומיה למתקדמים
	או
2 שש"ס	תכנון סביבה וירטואלית להתערבות קלינית

קורסי בחירה

סמסטר א'

4 שש"ס	הנחיית קבוצות
2 שש"ס	המח ותפקוד האדם
2/4 שש"ס	טכנולוגיה מסייעת למתקדמים
2 שש"ס	תרגיל בסטטיסטיקה ועיבוד נתונים

סמסטר ב'

2 שש"ס	מקומו של הריפוי בעיסוק בזקנה מוצלחת
2 שש"ס	ניהול אסטרטגי במערכות בריאות רווחה ושיקום
2 שש"ס	מח והתנהגות: המעשה הטיפולי
2 שש"ס	ילדים משחקים: התפתחות הערכה וטיפול
2 שש"ס	מסגרות התייחסות בתהליך העשייה המקצועית
2 שש"ס	אספקטים פסיכוסוציאליים של מצבי חולי ונכות

שנה ב'

קורסי חובה

סמסטר א'

2 שש"ס	מדיניות וניהול שרותי בריאות רווחה ושיקום
--------	--

קורסי בחירה

סמסטר א'

4 שש"ס	הנחיית קבוצות
2 שש"ס	המח ותפקוד האדם

4/2 שש"ס	טכנולוגיה מסייעת למתקדמים
2 שש"ס	ליקויי תפקוד ולמידה בילדים, נוער ומבוגרים – הגדרות תיאוריה וריפוי בעיסוק
2 שש"ס	ליקויי תפקוד ולמידה בילדים, נוער ומבוגרים – תהליכי הערכה והתערבות
2 שש"ס	סוגיות נבחרות בתקשורת ובריאות
2 שש"ס	פגות והשפעתה על התפקוד

סמסטר ב'

2 שש"ס	מקומו של הריפוי בעיסוק בזקנה מוצלחת
2 שש"ס	ניהול אסטרטגי במערכות בריאות רווחה ושיקום
2 שש"ס	מח והתנהגות: המעשה הטיפולי
2 שש"ס	ילדים משחקים: התפתחות הערכה וטיפול
2 שש"ס	אספקטים פסיכוסוציאליים של מצבי חולי ונכות
2 שש"ס	עיבוד סנסורי, היבטים נוירו פיזיולוגיים וקליניים
2 שש"ס	מסגרות התייחסות בתהליך העשייה המקצועית

סמינריונים לבחירה

2 שש"ס	ריפוי בעיסוק בחברה רבת-תרבותית
	או
2 שש"ס	פיתוח והערכה של תוכניות התערבות עדכניות בריפוי בעיסוק
	או
2 שש"ס	מח והתנהגות: תהליכים קוגניטיביים והשפעתם על התפקוד
	או
2 שש"ס	ארגונומיה למתקדמים
	או
2 שש"ס	תכנון סביבה וירטואלית להתערבות קלינית

* פתיחת קורס בחירה מותנית במס' הנרשמים. חלק מקורסי הבחירה יתקיימו אחת לשנתיים.

סמינריונים לבחירה נוספת (לא חובה):

2 שש"ס	המוח ותפקוד האדם
2 שש"ס	עבוד סנסורי, היבטים נוירופיזיולוגיים וקליניים
2 שש"ס	ליקויי תפקוד ולמידה בילדים, נוער ומבוגרים – הגדרות, תיאוריה וריפוי בעיסוק

שקלול ציונים

50%	ממוצע הציונים בקורסים השונים
20%	ציון עבודת הגמר או הבחינה
10%	עבודה סמינריונית
10%	עבודה סמינריונית
10%	עבודה סמינריונית

הערה: תכנית הלימודים בחוג נקבעת בהתאם לשנתון השנה הראשונה ללימודי הסטודנט.

עבודת גמר

עבודת הגמר תבטא את האינטגרציה שיבצע/תבצע הסטודנט/ית בין הידע, המיומנויות והכלים שרכש/ה במסגרת לימודיו/יה לתואר השני ולבין ניסיונו/ה הקליני. כתיבת עבודת הגמר מזכה ב־2 שש"ס.

מטרות עבודת הגמר

לתרום **תרומה משמעותית** לשדה הקליני.

לפתח יכולת עבודה עצמאית המתבססת על החומרים שנלמדו ועל ההתנסויות שחווה/תה הסטודנט/ית בלימודי התואר השני

לאפשר התנסות באינטגרציה בין חומר תיאורטי לבין צורך קיים בעולם הקליני

לאפשר התנסות בתכנון, יישום וניתוח אופן היישום של הנושא שייבחר ע"י הסטודנט/ית.

בעבודה המסכמת מתבקש הסטודנט לכתוב עבודה אינטגרטיבית תוך בחירה באחת מארבע אפשרויות:

1. סקירת ספרות מעמיקה על נושא מסוים וקישורו לצרכי הקליניקה. הצגת עיקרי סקירת הספרות וההשלכות האפשריות להתערבות הטיפולית, בפני צוות הקליניקה.
2. הכנת הצעת מחקר לאור צרכי הקליניקה (אין צורך לבצע את המחקר).
3. הצעה של תוכנית טיפול לאוכלוסייה מטופלת בקליניקה מסוימת ותיאור דרכים להערכת יעילות ההתערבות.
4. איסוף נתונים לצורך פיתוח כלי מחקר.

בסיום הלימודים ייערך יום הצגת עבודות גמר במסגרתו יידרשו התלמידים להציג את פרויקט הגמר.

שירותי אנוש

חוג לימודים לב"א (דו-חוגי)

ראש החוג: ד"ר ריטה-ריקולה מנו

חברי הסגל האקדמי

פרופ' אמנון בהם (מומחה), פרופ' רות כץ.	פרופסור חבר:
ד"ר אורנה בלומן, ד"ר עידו גל (שבתון), ד"ר דנה יגיל, ד"ר ריטה-ריקולה מנו, ד"ר שי צפריר.	מרצה בכיר:
ד"ר גיל לוריא.	מרצה:
ד"ר זידאן אליאס, מר שלום אראל, גב' סופי בנימין, גב' אורנית בן-ישי, מר צחי ברונשטיין, ד"ר רוחמה גוסינסקי, מר איתן טמיר, גב' דבורה מלניק, מר אברהם סלע (ממוש), השופטת איטה קציר, מר דני קרפ, מר ארי רוזנטל, מר אורן רכמן, ד"ר יוסף רם, מר אריה רשף, מר מיכאל שטרנברג.	עמית הוראה:

מזכירות החוג

עוזר מינהלי לראש החוג: **גב' מרים לוין**
 חדר 718, קומה 7, מגדל אשכול
 שעות קבלה: ימים א'-ה', בין השעות 11:00-13:00
 טלפון חיצוני: 04-8249135, פנימי: 3135
 פקס: 04-8249282
 לוחות המודעות של החוג: קומת ה-600 בבניין הראשי

הלימודים לתואר ראשון (ב"א)

מטרת הלימודים

מטרת החוג היא להיות הגוף המוביל בפיתוח, הוראה והטמעה של ידע מחקרי רב-תחומי על היבטים חברתיים, ארגוניים ואישיים הקשורים לצדדים השונים של שירות. תכנית הלימודים באה להקנות ידע בסיסי העומד ביסוד פעולת ארגונים ועיסוקים בתחום שירותי אנוש. התכנית מתמקדת בהקניית רקע עיוני במדעי ההתנהגות, תהליכים חברתיים בתחום השירות, הכרת מערכות ועקרונות פעולה בארגונים נותני שירות, הבנת הצרכים והמאפיינים של אוכלוסיות שונות והיבטים מדעיים ויישומיים של תחום שירותי אנוש.

תיאור כללי של תוכנית הלימודים

החוג לשירותי אנוש הוא דו חוגי. תכנית הלימודים מורכבת מקורסי חובה ובחירה ובונה תשתית רחבה במושגי יסוד בתחומים שונים במדעי החברה וההתנהגות (מבוא לשירותי אנוש, *סוציולוגיה בשירותי אנוש, **פסיכולוגיה בשירותי אנוש, כלכלה, התנהגות ארגונית, תיאוריות ארגוניות, נותני שירות ולקוחות), כבסיס להבנת תהליכים חברתיים וארגוניים. בשנה הראשונה הקורס מבוא לשירותי אנוש מקנה לתלמיד רקע בנושאים של מגמות ותהליכים בתחום שירותי אנוש. בשנה השנייה התלמיד יפתח יכולות לניתוח מצבים ארגוניים ודינמיים במתן שירות. בנוסף תועמק היכולת להבין תופעות חברתיות, קהילתיות וארגוניות מורכבות בעולם השירות. שנה זו כוללת 6 קורסי חובה: התנהגות ארגונית, שיווק, צרכים במעגל החיים, שיטות מחקר, אתיקה וכלכלה. בשנה השלישית מועברים שני קורסי חובה: ניהול משאבי אנוש ותיאוריות ארגוניות; קורסים במסגרת שלוש התמקדויות בנושאים הבאים: שירותים לקידום חברתי, פיתוח עובדים וניהול תהליכי שירות; סמינר מחקרי בתחומים שונים. במהלך שלושת השנים ניתנים קורסים העוסקים בהיבטים שונים של ידע תיאורטי ומחקרי בתחום של שירותי אנוש.

תנאי קבלה

תנאי הקבלה לחוג זהים לתנאי הקבלה הכלליים באוניברסיטה וברמה הנדרשת על-ידי החוג. מועמדים בעלי תואר אקדמי או בעלי רקע אקדמי קודם יהיו חייבים בציון המשוקלל הנדרש על-ידי החוג באותה שנה בה הם מבקשים להתקבל.

חובות התלמיד

משך הלימודים שלוש שנים. על התלמיד לצבור 60 נקודות. תכנית הלימודים המחייבת את התלמיד ואת החוג היא זו המתפרסמת בשנתון האוניברסיטה בשנה בה החל התלמיד את לימודיו בחוג וכן בהודעות עדכון, אשר יתפרסמו לקראת מועד הרישום לפני תחילת שנת

* הקורס סוציולוגיה בשירותי אנוש יועבר במקום הקורס מבוא לסוציולוגיה. לא יינתן פטור מקורס זה.

** הקורס פסיכולוגיה בשירותי אנוש יועבר במקום הקורס מבוא לפסיכולוגיה. לא יינתן פטור מקורס זה.

הלימודים ו/או במהלך שנות הלימוד. חובה על התלמיד לעקוב בתדירות אחר הודעות החוג. התכנית כוללת שני סוגי קורסים: קורסי חובה (אותם יש לקחת במלואם, אלא אם כן ניתן פטור) וקורסי חובת בחירה (בהם יש לבחור אחד מבין מספר קורסים המקובצים תחת תחום מסוים. קורסים כאלו קיימים בשנה ג'). בנוסף, חייב כל תלמיד לעמוד בדרישות הכלליות באנגלית.

מידע חיוני לגבי מבנה מערכת הקורסים בתשס"ט

החוג ממשיך לעדכן את תכנית הלימודים. ייתכן שיהיו הבדלים מסוימים בין מערכות הלימודים של תלמידים שהתחילו את לימודיהם בשנים קודמות.

תכנית לימודים כללית

שנה ראשונה

חובה:

מבוא לשירותי אנוש	ש'	4 שש"ס	5 נ'
מבוא לשירותי אנוש – תרגיל	ת'	2 שש"ס	0 נ'
פסיכולוגיה בשירותי אנוש	ש'	4 שש"ס	5 נ'
סוציולוגיה בשירותי אנוש	ש'	4 שש"ס	5 נ'
מיומנויות מחשב	ש"ת	2 שש"ס	0 נ'
היבטים משפטיים בדיני עבודה	ש'	2 שש"ס	2 נ'
דיני בטחון סוציאלי	ש'	2 שש"ס	2 נ'
		סה"כ בשנה א':	19 נ'

שנה שניה

חובה:

סטטיסטיקה	ש'	4 שש"ס	4 נ'
סטטיסטיקה – תרגיל	ת'	2 שש"ס	0 נ'
התנהגות ארגונית	ש'	4 שש"ס	4 נ'
התנהגות ארגונית – תרגיל	ת'	1 שש"ס	0 נ'
שיטות מחקר	ש'	4 שש"ס	4 נ'
שיטות מחקר – תרגיל	ת'	2 שש"ס	0 נ'

קורסי חובה לבעלי פטורים

שירות בסביבה רב תרבותית

ש'	2 שש"ס	2 נ'
----	--------	------

שנה שלישית

חובה:

סמינר מחקר	ס"מ	4 שש"ס	5 נ'
תיאוריות אירגוניות	ש'	4 שש"ס	4 נ'
תיאוריות אירגוניות – תרגיל	ת'	1 שש"ס	0 נ'
קורסי בחירה	ש'	8 שש"ס	8 נ'

חובת בחירה שנים ב' + ג' שלושה קורסים מתוך הבאים:

צרכים ושירותים במעגל החיים	ש'	4 שש"ס	4 נ'
כלכלה וחשבונאות ניהולית	ש'	4 שש"ס	4 נ'
אתיקה בשירותי אנוש	ש'	4 שש"ס	4 נ'
שיווק בשירותי אנוש	ש'	4 שש"ס	4 נ'
ניהול משאבי אנוש	ש'	4 שש"ס	4 נ'
טכנולוגיה בשירותי אנוש	ש'	4 שש"ס	4 נ'
מערכות ותהליכי שירות	ש'	4 שש"ס	4 נ'
מדינת הרווחה	ש'	4 שש"ס	4 נ'

תכנית לימודים לסטודנטים שהחלו לימודים בשנה"ל תשס"ח

שנה שנייה

חובה:

מבוא לכלכלה ללא כלכלנים	ש'	3 שש"ס	3 נ'
מבוא לכלכלה ללא כלכלנים – תרגיל	ת'	2 שש"ס	0 נ'
התנהגות ארגונית	ש'	3 שש"ס	3 נ'
התנהגות ארגונית – תרגיל	ת'	1 שש"ס	0 נ'
צרכים ושירותים במעגל החיים	ש'	4 שש"ס	4 נ'
פסיכולוגיה חברתית	ש'	2 שש"ס	2 נ'
שיטות מחקר	ש'	4 שש"ס	4 נ'
שיטות מחקר תרגיל	ת'	2 שש"ס	0 נ'
אתיקה בשירותי אנוש	ש'	2 שש"ס	2 נ'
פיתוח ושיווק מלכ"רים	ש'	2 שש"ס	2 נ'

קורס חובה לבעלי פטורים:

שירות בסביבה רב תרבותית	ש'	2 שש"ס	2 נ'
		סה"כ: שנה ב'	20 נ'

תכנית לימודים לסטודנטים שהחלו לימודים בשנה"ל תשס"ז

שנה שלישית

חובה:

ניהול משאבי אנוש	ש'	2 שש"ס	3 נ'
ניהול משאבי אנוש – תרגיל	ת'	1 שש"ס	0 נ'
תיאוריות ארגוניות	ש'	2 שש"ס	3 נ'
תיאוריות ארגוניות – תרגיל	ת'	1 שש"ס	0 נ'
סמינר מחקר	ס"מ	4 שש"ס	5 נ'

חובת בחירה התמקדויות קורס אחד בן 4 נ' ו-2 קורסים בני 2 נ' מההתמקדויות השונות. תלמיד שיירשם לקורס יזמות צעירים יירשם לקורס אחד בן 2 נ'.

שירותים לקידום חברתי

- יזמים צעירים (6 נ')
- פיתוח ושינוי ארגוני בארגוני המגזר השלישי (4 נ')
- שיווק שירות חברתי הלכה למעשה (4 נ')
- ניהול פרויקטים קהילתיים (2 נ')
- נופש ופנאי (2 נ')

פיתוח עובדים

- שיטות מיון וראיון (4 נ')
- תכנון ופיתוח מערכות הדרכה בארגונים (2 נ')
- ניהול קריירות (2 נ')
- ניהול ותכנון (2 נ')
- מבוא להנחיית סדנאות וקבוצות בארגונים (2 נ')
- למידה ארגונית בסביבה ארגונית דינמית (2 נ')
- שינוי ארגוני (2 נ')
- הנחיית קבוצות וצוותים בארגונים (2 נ')

ניהול תהליכי שירות

- אקלים ותרבות שירות (4 נ')
- השיח והסיפור הארגוני (4 נ')
- נותני שירות (2 נ')
- מודעות ותקשורת (2 נ')

11 נ'	סה"כ חובה
8 נ'	סה"כ חובת בחירה
19 נ'	סה"כ שנה ג'

הערות:

תלמיד שנה ב', אשר קיבל פטור כלשהו, ישלים עד 20 נ"ז את הקורס "שירות בסביבה רב תרבותית (2 נ') וקורס נוסף מההתמקדויות של שנה ג' (2 נ').

אנגלית שפה זרה

כל תלמיד חייב ללמוד אנגלית כשפה זרה, אלא אם קיבל פטור. לא השלים את חובותיו באנגלית – אינו יכול להמשיך בלימודיו בשנה השלישית או לקחת קורסי דרג 3.

איסור חפיפה

1. התלמיד אינו רשאי ללמוד קורס ששעת הוראתו חופפת באופן מלא או חלקי את שעת הוראה של קורס אחר אותו לומד התלמיד באוניברסיטה
2. תלמיד אינו רשאי לבחור קורס בחירה שתוכנו דומה באופן משמעותי לקורס אחר אותו למד במהלך לימודיו לתואר. במקרה של אי בהירות חובתו של התלמיד לברר את זכאותו.

פטור והשלמות

החוג רשאי לתת ביוזמתו פטור מקורס חובה לתלמיד אשר למד או מתכוון ללמוד קורס מקביל או זהה בחוג אחר. אם קורס זה עדיין לא הסתיים, הפטור הוא על תנאי ותלוי בציונו הסופי של התלמיד באותו קורס. בנוסף, רשאי כל תלמיד לבקש ביוזמתו במהלך הייעוץ לפני תחילת שנת הלימודים פטור מקורס חובה, אולם אין החוג חייב להעניק פטור כזה. **לא יקבל תלמיד פטור בהיקף של יותר מ-10 נ"ז סה"כ.**

תלמיד שקיבל פטור מקורס חובה כלשהו חייב להשלים את נקודות הזכות מהן קיבל פטור בקורסי חובה לבעלי פטורים. מספר הנקודות המוכרות לפטור נקבע לפי נקודות הזכות בקורסי החוג לשירותי אנוש, ולא לפי נקודות הזכות של קורסים בחוג האחר של התלמיד.

תלמיד שקיבל פטור מקורס חובה כלשהו, יחשב לו הציון שקיבל באותו הקורס בחוג האחר. אם הפטור יתקבל על סמך קורס שניתן במוסד אקדמי אחר יקבל התלמיד ציון "השלים".

לא ניתן ללמוד יותר מ-26 נקודות בשנה בחוג.

נוהל עיון במחברת בחינה

תלמיד המבקש לעיין במחברת הבחינה יהיה רשאי לעשות זאת. מזכירות החוג תקבע תאריך לעיון (תוך 10 ימים מיום פרסום הציונים) לכל בחינה שתיערך בסיום כל סמסטר. העיון במחברת הבחינה ייערך בנוכחות ממונה מטעם החוג וללא נוכחות המרצה/מתרגל.

נוהל ערעור על ציון בבחינה

תלמיד רשאי לערער על ציון תוך 10 ימים מפרסומו ורק במהלך העיון במחברת הבחינה. הערעור יופנה למרצה על טופס ערעור באמצעות מזכירות החוג. תוצאות הערעור ידווחו למערער.

מחברת הבחינה תושמד חודשיים לאחר מסירת הציון. הערעור ייבדק עד למועד הבא של הבחינה. אם ייגש התלמיד למועד הבא ותוצאות הערעור לא פורסמו, ייחשב לזכותו הציון הגבוה מבין השניים.

נוהל הגשת עבודות וערעור על ציון בעבודה

עבודה אשר הציון עליה מהווה את הציון הכולל בקורס או משקלה עולה על 50% מהציון הכולל בקורס, יש להגיש במזכירות החוג. ערעור על ציון בתרגיל או בעבודה אשר משקלה עד 25% מהציון הכולל בקורס יוגש תוך עשרה ימים מיום החזרת העבודה לתלמיד. הערעור יהיה בכתב ומנומק, ויוגש למזכירות החוג, אשר תפנה אותו למרצה. המרצה יבדוק את הערעור וישיב עליו תוך 14 ימים מיום הגשתו. (המרצה יוכל להאריך את מועד הבדיקה

והתשובה כאשר הערער הוגש בתקופת חופשה). המזכירות תפרסם את תוצאות הערער בדרך המקובלת. התלמיד המערער יחתום שמדובר בעבודתו המקורית ומודע לכך שהעבודה כולה תיבדק והציון הסופי עלול להיות נמוך מן המקורי. הציון בתום הערער יהיה ציון סופי ולא ניתן יהיה לערער עליו שנית. החלטת המרצה תהיה מנומקת.

ערער על עבודה שמשקלה עולה על 25% מציון הקורס יעשה על פי "נוהל ערעורים על ציוני עבודות" המופיע בתקנון לימודים לתואר ראשון – תלמיד רשאי לערער על ציון בעבודה תוך חודש מיום הזנת הציון במערכת הממוחשבת. את הערער יש להגיש על טופס ערער בצירוף העבודה בתא הסגור של המרצה. המרצה יבדוק את הערער תוך חודש מיום הגשתו. חובה על התלמיד לשמור עותק מהעבודה/סמינריון שהגיש.

על התלמיד המערער להיות מודע לכך שהבחינה/עבודה תיבדק מחזש והציון הסופי עלול להיות נמוך מהמקורי.
תוצאות הערער על הציון הן סופיות ומחייבות.

סמינר מחקר בשנה ג' – סמינר מחקר מחייב קריאה, איסוף ועיבוד נתונים, הצגת וכתבת עבודה מסכמת בהתאם להנחיות המורה. תנאי קדם לרישום לסמינר הוא מעבר הקורסים בסטטיסטיקה ובשיטות מחקר. עמידה בדרישות הסמינר מחייבת ציון 60 לפחות. תלמיד אשר לא ישיג ציון 60 לפחות יצטרך לחזור על סמינר מחקר בשנה עוקבת (אצל מורה אחר).

נוכחות והשתתפות במפגשים לימודיים

1. קיימת חובת נוכחות ומוכנות לשיעור. כל מורה יחליט על דרכי האכיפה ויודיע על כך הן בכתב והן בע"פ בשיעור הראשון.
מורה יבדוק ויוודא נוכחות התלמידים בכל המפגשים בקורסי בחירה, סמינרים וקבוצות התרגילים. ביתר הקורסים עפ"י דרישת המורה. היעדרות ממפגש או אי השתתפות בו מסיבה מוצדקת מחייבות מתן הודעה למורה מראש, אלא אם לא ניתן היה לעשות כן.
2. מורה רשאי למנוע מתלמיד לגשת לבחינה או להגיש עבודה, או להפחית מציון התלמיד, אם הפר התלמיד את חובת הנוכחות או המוכנות, כפי שפורטו בסילבוס, ללא סיבה מוצדקת. הודעה על איסור הגישה תימסר לתלמיד ולמזכירות.
3. תלמיד רשאי לערער בפני ראש החוג על החלטתו של מורה לפי סעיף ב.

תנאים לקבלת תואר ב"א

סיום כל החובות בחוג בתקופה שלא תעלה על חמש שנות לימוד רצופות.

תנאי מעבר משנה א' לשנה ב'

- תלמיד יעבור משנה א' לשנה ב' רק אם עמד בכל בתנאים הבאים:
- נרשם לקורס "מבוא לשירותי אנוש" וקיבל בו ציון סופי 70 לפחות
 - נרשם לקורסים "סוציולוגיה בשירותי אנוש" ו"פסיכולוגיה בשירותי אנוש" וקיבל בהם ציון סופי 60 לפחות .
 - נרשם לקורסי חובה אחרים של שנה א' וקיבל בהם ציון עובר רגיל (51 לפחות).

תלמיד שלא יעמוד בתנאים אלה לא יעבור לשנה ב' בחוג. התלמיד יוכל לחזור על קורס/ים שלא עמד בתנאי המעבר בשנה העוקבת. בכל מקרה לא יוכל לקחת במקביל כל קורס אחר (מדרג 2 או 3) בחוג, כל זמן שלא השיג את ציוני המעבר המפורטים בתנאים הנ"ל.

תנאי מעבר משנה ב' לשנה ג'

— הגיע לרמת פטור באנגלית

הפסקה לימודים

- תלמיד שנכשל בקורס חובה כלשהו פעם שנייה (בשנה העוקבת) יופסקו לימודיו לאלתר.
- תלמיד שנכשל בשלושה קורסים או יותר בשנת לימודים אחת יופסקו לימודיו לאלתר.
- תלמיד שלימודיו הופסקו בשל כשלון בקורס חובה רשאי להירשם מחדש לחוג בתום תקופת צינון של 3 שנים, ועליו לעמוד מחדש בתנאי הקבלה של החוג. אחרי 3 שנים התלמיד נחשב לתלמיד חדש וכל הקורסים שלמד לא יוכרו.
- תלמיד המבקש להפסיק זמנית את לימודיו - יפנה **בכתב** לראש החוג וינמק את בקשתו. הפסקת הלימודים תאושר בכתב. במקביל, יודיע התלמיד על ההפסקה למינהל **תלמידיים**.

חידוש לימודים

- תלמיד שאושרה לו הפסקת לימודים ומבקש לחדשם - חייב לעבור הליכי הרשמה רגילים. שב התלמיד ללימודים בתום שנתיים הפסקה - יוכרו הקורסים שלמד לצורך המשך לימודיו. עולה תקופת ההפסקה על שנתיים - רשאי החוג לחייב את התלמיד לחזור על קורסים ששמע ונבחן בהם וכן לחייבו בהשלמות שונות.
- תלמיד שלא אושרה לו הפסקת לימודים בכתב ו/או לא סיים את לימודיו לתואר ראשון בתוך שש שנים - חייב בהרשמה מחדש ובעמידה בתנאי הקבלה המחייבים באותה העת.

לחידוש לימודים בעקבות הפסקתם, בין אם ביוזמת החוג או ביוזמת התלמיד, יש לפנות למזכירות החוג לקבלת פרטים עדכניים לגבי התנאים לחידוש לימודים.

הפקולטה לחינוך

דיקן הפקולטה: **פרופ' עפרה מייזלס**
ראש מינהל הפקולטה: **גב' קורונה הרשקוביץ**

אתר האינטרנט של הפקולטה: <http://construct.haifa.ac.il>

לימודים בפקולטה לחינוך הם ההזדמנות שלכם לבוא ולתרום – ללמוד מקצוע במסגרת הפקולטה, להשתתף במחקרים בתחומי החינוך, לסייע לגבש מדיניות חינוכית או לסייע בהקמה של מרכזי מחקר או מרכזי עשייה ופיתוח בשדה. הלימוד, המחקר והעיסוק בחינוך מבטאים את התפיסה האופטימית שלנו שניתן לגעת ולהשפיע על נפשם של בני-אדם – על כולם, תודעתם, תובנותיהם ועל ליבם.

הפקולטה לחינוך חותרת לשלושה יעדים עיקריים המשולבים זה בזה:

א) עיון ומחקר לשם הבנה עמוקה יותר של תהליכי החינוך ופיתוח חידושים מועילים בחינוך.

ב) הפצה ויישום של חידושים בחינוך לשם שיפור המעשה החינוכי במדינה.

ג) הכשרת כוח אדם מקצועי לקשת רחבה של עיסוקים בחינוך ולתפקידי מנהיגות במגזרים השונים של החינוך.

היבטים אלו באים לידי ביטוי בתוכניות הלימוד שהפקולטה וחוגיה מציעים, במחקר המעמיק והמרתק של חברי הסגל בפקולטה, ובפרויקטים יישומיים רבים שחברי הפקולטה וגופים שונים בתוכה עוסקים בהם.

לאחר מהלך משמעותי של רפורמה, יש כיום בפקולטה שישה חוגים: ארבעה הכוללים לימודי תואר ראשון, שני ושלישי – החוג לחינוך מיוחד, החוג לייעוץ והתפתחות האדם, החוג ללמידה, הוראה והדרכה, והחוג למנהיגות ומדיניות בחינוך, ושניים שיש בהם לימודים מתקדמים בלבד – החוג ללקויות למידה והחוג לחינוך מתמטי. הפקולטה לחינוך מעניקה גם תארי ד"ר בחוגים השונים.

בחוג **ללמידה, הוראה והדרכה** הלימודים לב"א מאורגנים בשתי התמחויות: התמחות בתכנון לימודים והדרכה, והתמחות בהוראה. במסגרת התמחות בהוראה ניתן ללמוד לתואר ראשון יחד עם מקצוע דיסציפלינרי אותו מלמדים בבתי הספר ולקבל תואר ראשון יחד עם תעודת הוראה בשלוש שנים. לימודי המ"א כוללים ארבע מגמות: המגמה לפיתוח מערכות חינוך, המגמה לטכנולוגיות בחינוך, המגמה להוראת האנגלית כשפה זרה והמגמה לחינוך גופני. כמו כן מציע החוג שלוש התמחויות – התמחות בהדרכה, בחינוך אסתטי, ובמחשבים בחינוך. בחוג קיימות תוכניות לימודים לקראת תעודת הוראה במקצועות הדיסציפלינריים השונים הנלמדים בבתי הספר כגון אנגלית, הסטוריה, ערבית, ספרות, לשון, של"ח וכד'. במסגרת זו

ניתן ללמוד במסלול הדו-שנתי בהוראה (לתלמידי שנה ג' ב"א באחד ממקצועות ההוראה), או במסלול החד שנתי בהוראה (לבעלי ב"א באחד ממקצועות ההוראה).

הלימודים בחוג **לייעוץ והתפתחות האדם** מיועדים לסטודנטים המעוניינים להבין את הפסיכולוגיה של בני-אדם בשלבי החיים השונים, ולרכוש דרכי התערבות לסייע להם בהתפתחותם התקינה והחריגה גם יחד. לימודי המ"א מחולקים לארבע מגמות/תוכניות לימוד: ייעוץ חינוכי, טיפול באמנויות – ביבליותרפיה, חינוך והתפתחות האדם, והתמחות בגיל הרך. בחוג ניתן ללמוד גם לימודים דו-שנתיים לתעודת הוראה בפסיכולוגיה החל מהשנה השלישית ללימודי הב"א.

החוג לחינוך מיוחד מכשיר אנשי מחקר ואנשי מעשה בכל תחומי החינוך המיוחד. במסגרת החוג ניתן ללמוד לתואר ראשון בחינוך מיוחד ולתעודת הוראה בחינוך המיוחד, אותה מתחילים ללמוד החל מהשנה השלישית ללימודי הב"א. בארבע שנים ניתן לסיים תואר ראשון עם תעודת הוראה בחינוך המיוחד. בחוג התמחויות שונות למ"א ובכללן התמחות בגיל הרך, התמחות במחשבים בחינוך, התמחות באוטיזם ולקויות התפתחותיות, והתמחות בהפרעות רגשיות ובעיות התנהגות.

החוג למנהיגות ומדיניות בחינוך מציע ב"א בניהול ומדיניות בחינוך, שתי מגמות בלימודי המ"א: המגמה לניהול מערכות חינוך, והמגמה לחינוך, חברה ותרבות, וכן תוכנית מ"א ייעודית לניהול בתי ספר.

החוג ללקויות למידה מאפשר לימודים תיאורטיים מחקרניים ויישומיים באבחון, טיפול ומחקר של לקויות למידה. בחוג גם קיימת תוכנית לימודים אישית בתחום מוח והתנהגות הממוקדת במוח האדם, המשותפת למרכז לחקר המוח וההתנהגות שבאוניברסיטה. בחוג התמחויות בלקויות למידה לגיל בית הספר, לגיל הרך ולמבוגרים וכן התמחות בלקויות למידה בשפה הערבית.

החוג לחינוך מתמטי מכשיר סגל בכיר שיעסוק במחקר בחינוך מתמטי, יקדם את הוראת המתמטיקה בכל הגילאים והמערכות, ויעסוק בפיתוח תכניות לימודים והכשרת מורים למתמטיקה. החוג מאפשר גם תעודת הוראה, במסלול חד או דו-שנתי, במטרה להכשיר מורים למתמטיקה ובתי-הספר העל-יסודיים.

במסגרת זו פועלים שני **מרכזי המורים הארציים למתמטיקה** – האחד **בחינוך היסודי** והשני **בחינוך העל יסודי**. מרכזים ארציים אלו נועדו לתרום להתפתחותם המקצועית של העוסקים בחינוך המתמטי בבתי הספר היסודיים והעל-יסודיים, ולטפח קהילה ומנהיגות מקצועית של המורים בתחום. המרכז משרת את כל המגזרים.

בפקולטה לחינוך מעוגנת גם **המחלקה להשתלמויות ולימודי המשך**. לימודי המחלקה מיועדים להרחבת השכלה ולפיתוח מיומנויות וכישורים מקצועיים של מפקחים, מנהלים, בעלי תפקידים, מחנכים, מורים, יועצים חינוכיים ויועצים פסיכולוגיים ואחרים הקשורים בביה"ס ובמערכת החינוך. במחלקה לימודי חינוך וטיפול באמצעות יצירה והבעה, לימודי המשך למטפלים באמצעות אמנויות, תוכנית הכשרה לביבליותרפיה, תוכניות חדשניות בגישות רוחניות והוליסטיות, פילוסופיה פעילה, הרחבת "ארגו הכלים" של המורה, תקשורת חלופית ותומכת, טנטולוגיה – התמודדות עם אבדן ושכול, וקורסים בשיתוף עם משרד החינוך.

בין חברי הפקולטה לחינוך שני חתני פרס ישראל: פרופ' מרים בן פרץ ופרופ' גבי סלומון, וכן סגל מעולה בתחומי המחקר השונים בארץ.

בפקולטה לחינוך שתי קתדראות: הקתדרה לחינוך וחברה ע"ש חנן בר נצר שמתמקדת בתיאטרון ילדים ונוער, והקתדרה לחינוך מיוחד ע"ש קונין לוננפלד.

הפקולטה מדגישה את שילוב המחקר, הפיתוח, ההתנסות והיישום של תלמידיה במעבדות ובמרכזים השונים: מל"ה – מעבדות למידה הוראה, מרכז מישא"ל – המרכז הישראלי האוניברסיטאי לנכויות – חינוך, העצמה ומחקר, המרכז לחקר החינוך לשלום, המרכז הבינתחומי לחקר רגשות, המרכז לחינוך יהודי בישראל ובתפוצות, מרכז ספרא לחקר המוח ולחקר לקויות למידה, המרכז למנהל ולהערכה בחינוך, המכון לאלטרנטיבות בחינוך, המעבדה לחקר דרמה ותיאטרון בחינוך, המעבדה לחקר תהליכים קוגניטיביים של למידה, המעבדה למחקר נוירוקוגניטיבי, המעבדה לחקר הלמידה התרבותית והבין תרבותית, המעבדה לחקר בין תרבותי של גורמי אישיות והבדלים אינדיבידואליים, המעבדה לחקר הקריאה, השפה וליקויי למידה, המעבדה לחקר תקשורת תומכת וטכנולוגיה מסייעת, מעבדת תצפיות לחקר התפתחות האדם וחינוך, המעבדה לספרות ילדים, המעבדה לחשבון, המעבדה לחקר מנהיגות ומוסר ע"ש ורבה.

דגש חזק מושם גם על יישומים של טכנולוגיות חדשות בחינוך באמצעות מחקר ביקורתי, פיתוחן של סביבות למידה חדשות, ושילובן של טכנולוגיות בהוראה ובהכשרת מורים. תלמידי הפקולטה לחינוך ומוריה מרושתים ברשתות תקשורת ממוחשבות כחלק מתהליכי ההתנסות והלמידה.

בפקולטה לחינוך קיימת יחידה לאבחון ותמיכה בסטודנט לקוי הלמידה (יה"ל). יחידת יה"ל ממוקמת בבניין חינוך, קומה 2, חדר 267. טלפון: 04-8249022 (פנימי: 3022). סטודנטים המבקשים התאמות לימודיות בגין לקויות למידה, מחוייבים לעבור אבחון מטעם האוניברסיטה. האבחון נערך ביה"ל, כרוך בתשלום ומתבצע בתיאום מראש (ראה פרק דיקנאט הסטודנטים – שירותי רווחה).

בנוסף, במסגרת הפקולטה, פועלת הקליניקה האוניברסיטאית לאבחון לקויות למידה. הקליניקה נותנת שירותי אבחון לאוכלוסיה בגיל הרך לתלמידים בבתי ספר שונים ולתלמידי מוסדות להשכלה גבוהה ולכלל הקהילה.

חינוך מיוחד

חוג לימודים לב"א (דו-חוגי)

חוג לימודים למ"א

לימודים לתואר דוקטור בפילוסופיה

ולימודי תעודת הוראה בחינוך מיוחד

ראש החוג: ד"ר אורית חצרוני

יו"ר הוועדה החוגית לתואר שני: ד"ר מרק לייקין

יו"ר ועדת הדוקטורט החוגית: פרופ' שונית רייטר

חברי הסגל האקדמי

פרופסור חבר: פרופ' סלים אבו רביעה, פרופ' יוסף גוטמן, פרופ' חיה קורץ (אמריטוס), פרופ' שונית רייטר.

מרצה בכיר: ד"ר אורית חצרוני, ד"ר מרק לייקין, ד"ר אורן לס, ד"ר פול מילר, ד"ר דורית בן שלום*.

מרצה: ד"ר תמי קציר*, ד"ר תמי פילובסקי-פלג*.

עמית הוראה: ד"ר ורד וקנין, ד"ר איריס מנור-בנימיני, ד"ר חנן רונן, ד"ר מיכל שיינין, ד"ר פנינה שביט, ד"ר אדווה זילברשטיין-חכם, ד"ר איתי הס, גב' ג'ומאן טאנוס, גב' חגית ברלינסקי, ד"ר אתי מויסייב, גב' ברכה סינגליס.

* דרגה מוצעת

מזכירות החוג

עוזרת מינהלית לראש החוג: גב' שרה עלמני

מזכירת החוג: גב' ברברה פריק

שעות קבלה: ימים א'-ה', בין השעות 11:00-13:00

טלפון: 04-8249356, 04-8249083 פקס: 04-8249353

מיקום: חדר 442, קומה 4, בניין חינוך

דואר אלקטרוני: salmany@univ.haifa.ac.il

אתר החוג באינטרנט: <http://www.edu.haifa.ac.il/special-ed>

הלימודים לתואר ראשון (ב"א)

תיאור כללי

חינוך מיוחד הוא תחום העוסק בהיבטים תיאורטיים, מחקרניים וטיפוליים של תהליכי למידה, חינוך והתפתחות של ילדים שלהם צרכים מיוחדים, תוך הדגשת תחומי המחקר, הפיתוח והיישום, כולל חינוך, לימוד, מניעה, אבחון וטיפול. תחומים נבחרים כוללים לקויות חושיות, לקויות התפתחותיות, בעיות רגשיות ובעיות התנהגות ולקויות למידה.

מטרת הלימודים

- א. הקניית ידע בסיסי בתהליכים התפתחותיים בתחום הקוגניטיבי, הרגשי והחברתי.
 - ב. הקניית ידע וגישה ביקורתית בשיטות חינוך, אבחון וטיפול באוכלוסיות עם לקויות התפתחותיים, חושיים, תקשורתיים, רגשיים, ולקויי למידה.
 - ג. הקניית ידע בסיסי ומתן הזדמנות להתנסויות ראשוניות בשיטות ובגישות שונות בחינוך מיוחד.
 - ד. הקניית תשתית תיאורטית בהבנת צרכים מיוחדים של אוכלוסיות שונות, ודרכי הטיפול והחינוך המתאימים לסייע למילוי צרכים אלה.
- יש לבחור תוכנית לימודים המתמקדת באחד מחמשת ההאשכולות: לקויות חושיות, לקויות התפתחותיות, בעיות רגשיות ובעיות התנהגות, ליקויי למידה או לקויות תקשורת. יש לתכנן תכנית לימודים מתוך מכלול הקורסים בנושא הנבחר.

הערה: הלימודים לתואר ראשון בחינוך מיוחד אינם מעניקים זכאות לתעודת הוראה. כדי לעבוד במסגרת מערכת החינוך נדרשת תעודת הוראה. לימודים לתעודת הוראה ניתן ללמוד במסגרת החוג (ראה בהמשך).

הוראות כלליות

תנאי קבלה

- א. על-פי תנאי הקבלה הכלל-אוניברסיטאיים ברמה הנדרשת על-ידי החוג.
 - ב. החוג שומר לעצמו את הזכות לדרוש מהמועמד/ת נתונים נוספים בכתב ובעל-פה.
 - ג. ראיונות קבלה יתקיימו לפי הצורך על-פי החלטת החוג.
- הלימודים בחוג לחינוך מיוחד הם במסגרת דו-חוגית. לא ניתן ללמוד בשני חוגים במקביל, השייכים לפקולטה לחינוך.

חובות:

1. על התלמיד לצבור 60 נקודות במשך שנות לימודיו.
2. חובה לסיים את חובות האנגלית כשפה זרה על מנת ללמוד קורסים בדרג 3.

תנאי מעבר משנה א' לשנה ב':

1. ממוצע שנתי 80 לפחות, של הקורסים בשנה א'.
2. ציון 80 לפחות בקורס "סוגיות בחינוך מיוחד".
3. 20 נקודות בשנה א'.
4. ניתן לחזור על קורס פעם אחת בלבד.
5. ציון עובר במבחן מיומנויות מחשב (ראה להלן).

מיומנויות מחשב

סטודנטים ידרשו להוכיח קיומן של מיומנויות שימוש בסיסיות במחשב ובאינטרנט (תוכנות אופיס, חיפוש מידע באינטרנט ושימוש בדוא"ל). לשם כך הוקם מערך של מיון והדרכה במסגרת שירותי המחשוב של הפקולטה לחינוך.

במהלך השבועיים הראשוניים לתחילת שנה"ל תשס"ט יתקיים מבחן מעשי במחשב לכלל תלמידי שנה א' במועדים שונים. סטודנט שלא יעבור את המבחן בהצלחה במועד זה יידרש לרכוש את המיומנויות הנדרשות באמצעות מערך הסיוע של שירותי המחשוב של הפקולטה לחינוך או דרך דיקנט הסטודנטים במהלך סמסטר א' ללימודיו. במקרה זה יידרש הסטודנט לעבור מבחן נוסף במהלך חופשת הסמסטר בין סמסטר א' לב'. עמידה במבחן זה הינה תנאי מעבר לשנה ב'. לא ייערכו מבחני מיון נוספים.

החל מחודש ספטמבר 2008 תפתח ההרשמה למועדי מבחן המעבר – דרך אתר אינטרנט (<http://mala.edu.haifa.ac.il>). פרטים נוספים ישלחו בהמשך באמצעות כתובת הדוא"ל שנמסרה על ידי התלמיד בעת ההרשמה ללימודים. למעוניינים בתוכנית הדרכה וסיוע מטעם דיקנט הסטודנטים שנערכת לפני תחילת הלימודים ניתן לפנות ל- 04-8249964.

תנאי מעבר משנה ב' לשנה ג' וסיום:

המעבר משנה לשנה וסיום הלימודים בחוג, מותנים בעמידה בקריטריונים של התאמה לעבודה במסגרת החינוך המיוחד וציון 80 לפחות בקורסי החובה של החוג לחינוך המיוחד.

עבודות סמינריוניות

על התלמיד לכתוב שתי עבודות סמינריוניות, אחת מהן לפחות מתוך האשכול שנבחר על-ידי הסטודנט.

העבודה הסמינריונית תוגש במהלך הקורס או עד לסוף סמסטר ב' במידה והקורס התקיים בסמסטר א', ועד תחילת שנת הלימודים הבאה במידה והקורס התקיים בסמסטר ב'.

אין להשתתף בשני סמינריונים אצל אותו מרצה.

נא לשים לב לנוהל הגשת עבודות בתקנון הלימודים לתואר ראשון המופיע בשנתון.

יש להדפיס את העבודה בשני עותקים, אחד יימסר למרצה והאחר יישאר בידי הסטודנט.

תכנית לימודים מחייבת

תכנית הלימודים המחייבת, היא התכנית המתפרסמת בשנתון בשנת הלימודים בה התחלתם את הלימודים בחוג לחינוך מיוחד.

שיפור ציון

ניתן לתקן ציון על ידי רישום חוזר למקצוע מסוים רק במידה שלא נלמד קורס מתקדם מאותו מקצוע.

בכל מקרה הציון האחרון הוא זה שיחשב לצורך חישוב הממוצע. ניתן לחזור על קורס פעם אחת בלבד.

שקלול ציונים

הציון הסופי המשוקלל ייקבע לפי משקל כל קורס בנקודות זכות, בסך כל הלימודים של התלמיד. ערכה של כל נקודה הוא $1/60$ מן הציון הסופי.

פרסום ציונים

ציונים מתפרסמים על לוח המודעות בקומה 4 בבניין חינוך ובאתר האינטרנט של החוג לחינוך מיוחד.

הפסקת לימודים

1. תלמיד שנכשל פעמיים בקורס חובה יופסקו לימודיו בחוג.
2. תלמיד שנכשל פעמיים בניסיון לעבור לשנה ב' יופסקו לימודיו בחוג.
3. תלמיד שיופסקו לימודיו יוכל להירשם ללימודים לאחר שלוש שנים של הפסקה.*
4. תלמיד שנכשל בשלושה או יותר קורסים של שנה א', רשאי החוג להפסיק לימודיו לצמיתות בחוג לחינוך מיוחד.
5. תלמיד המבקש להפסיק לימודיו, יגיש על כך בקשה לראש החוג. ללא אישור בכתב על הפסקת לימודים, אין החוג מתחייב לקבל את התלמיד להמשך לימודיו.
6. בתום חמש שנות לימוד יופסקו אוטומטית הלימודים בחוג.
7. תלמיד המבקש לחזור ללימודים לאחר הפסקה חייב לעבור הליכי הרשמה רגילים.
8. במקרה של הפסקת לימודים מעבר לשנתיים, רשאי ראש החוג לשקול בחיוב חידוש לימודים של התלמיד, אולם הדבר יהיה מותנה בחזרה על קורסים מסוימים ובהכרה חלקית בקורסים, בהתאם לשיקוליו.
9. תלמידים אשר הפסקת לימודיהם התמשכה שש שנים או יותר, יתבקשו לחזור על כל לימודיהם, ללא כל התחשבות בנסיבות הפסקת הלימודים.
- * תלמיד שלימודיו הופסקו בשל כישלון בקורס חובה יוכל להירשם מחדש לחוג בתום תקופה של שלוש שנות צינון. התלמיד יצטרך לעמוד בתנאי הקבלה של החוג לכשירשם מחדש. אחרי שלוש שנים הסטודנט נחשב לסטודנט חדש וכל הקורסים שלמד לא יוכרו לו.

מידע לתלמידים בחוג המועידים עצמם להוראה

התלמידים בחוג לחינוך מיוחד המועידים עצמם להוראה בתחום החינוך המיוחד חייבים בקורסים הבאים:

4 שש"ס

אספקטים נוירופסיכולוגיים של הלמידה

2 שש"ס	ליקויי למידה
4 שש"ס	היבטים נוירופסיכולוגיים של קריאה
3 שש"ס	סוגיות בחינוך מיוחד+תרגיל
2 שש"ס	מבוא לשפה ודיבור
2 שש"ס	פסיכולוגיה קוגניטיבית

הציון הנדרש בקורסים אלה הוא 80 בממוצע, אך לא פחות מ-75 בכל אחד מהם.

תנאי קדם

יש קורסים הדרושים תנאי קדם. מילוי דרישות-הקדם הוא באחריות התלמיד. דרישות מפורטות בשנתון בנושא זה מופיעות ברשימת הימים והשעות.

כל הקורסים שסטודנט מעוניין להשתתף מחוץ לחוג מותנים באישור ראש החוג והמרצה בחוג.

מסלול מואץ למ"א

מסלול זה מיועד למספר מצומצם מתוך רשימת התלמידים המצטיינים בשנה ב', שיוכלו בשנה השלישית ללימודי התואר הראשון להתחיל את לימודי המ"א בחוג לחינוך מיוחד. מועמדים שממוצע הישגיהם 90 ומעלה ומתעניינים להתחיל במסלול המואץ יפנו למרכז החוג, טל': 04-8249356 עד 01.04.2009 ויוזמנו לראיון אישי לקבלה לתוכנית זו. תלמידים אלו ידרשו לעמוד בבחינת הקבלה באנגלית לתואר שני. תוכנית הלימודים תקבע על ידי החוג, בתאום עם יו"ר וועדת המ"א החוגית והרשות ללימודים מתקדמים. פרטים נוספים על תוכנית זו בנהלי הרשות ללימודים מתקדמים ובמזכירות החוג.

חובות שנה א'

מערכת שנה א' מובנית. לא ניתן לקחת קורסים נוספים על קורסי החובה המפורטים להלן: להלן רשימת קורסי החובה בשנה א':

2 נ'	סוגיות בחינוך מיוחד	319.1609
1 נ'	סוגיות בחינוך מיוחד – תרגיל	319.1609
2 נ'	סטטיסטיקה ושיטות מחקר בחינוך א' – שיעור	319.1003
1 נ'	סטטיסטיקה ושיטות מחקר בחינוך א' – תרגיל	319.1003
2 נ'	מבוא לפילוסופיה של החינוך – שיעור	319.1004
1 נ'	מבוא לפילוסופיה של החינוך – תרגיל	319.1004
2 נ'	מבוא לפסיכולוגיה של החינוך – שיעור	319.1000
1 נ'	מבוא לפסיכולוגיה של החינוך – תרגיל	319.1000
2 נ'	מבוא לסוציולוגיה של החינוך – שיעור	319.1002

1 נ'	מבוא לסוציולוגיה של החינוך – תרגיל	319.1002
1 נ'	מבוא ליעוץ חינוכי – שיעור	319.1006
2 נ'	מבוא לסביבות למידה, הוראה והדרכה	319.1005
2 נ'	מבוא ללמידה	319.1406

תלמידים שהחוג השני שלהם **פסיכולוגיה** או **שירותי אנוש** פטורים מהקורס: "מבוא לפסיכולוגיה של החינוך", אך חייבים ללמוד קורסים אחרים באותו היקף נקודות. (ראה להלן).

תלמידים שהחוג השני שלהם **סוציולוגיה ואנתרופולוגיה** פטורים מהקורס "מבוא לסוציולוגיה של החינוך", אך חייבים ללמוד קורסים אחרים באותו היקף נקודות.

תלמידי החוגים: פסיכולוגיה, מדע המדינה ושרותי אנוש יילמדו את כל קורסי החובה במחקר כמותי וסטטיסטיקה בחוג לחינוך מיוחד **א** בחוג הלימוד השני. לא יינתן פטור חלקי מקורסים אלו (במידה והסטודנט חייב ב 3 נקודות בלבד, עליו לבחור ב 2 קורסים מתוך הרשימה).

הקורסים הנוספים יבחרו מהרשימה דלהלן:

2 נ'	מערכת החינוך בישראל	316.2002
2 נ'	לשון דבורה ולשון כתובה	313.2510
2 נ'	גישות ומודלים להקניית שפה	313.2512
2 נ'	הזכות לחינוך: חובות המחנך	313.2520
2 נ'	פיתוח מיומנויות חשיבה בהוראת מדעי החברה	313.2521
2 נ'	טקסטים כמשקפים מודלים תרבותיים	313.2500
2 נ'	בין שינון להוראת חשיבה במקצועות ההומאניים	313.2501
2 נ'	פנטזיה דמיון ופדגוגיה	313.2502

חובות שנה ב'

2 נ'	הכרת מסגרות החינוך המיוחד	319.2510
2 נ'	סטטיסטיקה ושיטות מחקר בחינוך ב' – שיעור (לא יינתן בתשס"ט)	313.2000
2 נ'	סטטיסטיקה ושיטות מחקר בחינוך ב' – תרגיל (לא יינתן בתשס"ט)	313.2000
1 נ'	שיטות מחקר איכותניות	319.2001
1 נ'	שיטות מחקר איכותניות – תרגיל	319.2001

חובות שנה ג'

1 נ'	פרקטיקום בחינוך המיוחד א'	319.2507
1 נ'	פרקטיקום בחינוך המיוחד ב' (המשך של 319.2507)	319.2508
2 נ'	המורה בחינוך המיוחד: מודעות אישית ואינטראקציה	319.2544

בחירה

על הסטודנט ללמוד 12 נקודות חובה ו-8 נקודות בחירה מתוך אחד האשכולות

אשכול א' - לקויות חושיות

חובה

2 נ'	מבוא ללקויות ראייה	319.1607
2 נ'	מבוא ללקויות שמיעה	319.1608
2 נ'	ללמוד עם חוש חסר (קדם 319.1608)	319.2531
4 נ'	מבוא לשפה ודיבור	319.2534
2 נ'	שילוב ילדים עם צרכים מיוחדים בחינוך הרגיל	319.2512

בחירה

4 נ'	היבטים נוירופסיכולוגיים של קריאה (קדם 308.2002)	319.2527
4 נ'	מבוא לשיתות טיפוליות	319.2545
2 נ'	מבחנים פסיכודיאגנוסטיים	318.2553
2 נ'	תכנון לימודים בחינוך המיוחד	319.2562
2 נ'	חינוך לכישורי חיים בחינוך המיוחד	319.2568
4 נ'	היבטים נוירופסיכולוגיים בחינוך המיוחד (קדם 308.2002)	319.2569
2 נ'	פסיכולוגיה קוגניטיבית	308.2005
2 נ'	פסיכולוגיה אבנורמלית	318.2203
2 נ'	לקויות התפתחותיות (לא יינתן בתשס"ט)	319.2533
4 נ'	סוגיות נבחרות בהוראת ילדים לקויי קריאה	319.2570
2 נ'	פסיכולוגיה התפתחותית – א'	318.2244
2 נ'	פסיכולוגיה התפתחותית – ב' (המשך של 318.2244)	318.2245
4 נ'	תיאוריות אישיות	318.2215
4 נ'	אספקטים נוירופסיכולוגיים של הלמידה (קדם 319.1406)	308.2004
2 נ'	טיפול בבעיותיהם של ילדים חרשים (לא יינתן בתשס"ט)	319.2538

אשכול ב' – לקויות התפתחותיות

חובה

2 נ'	פיגור שכלי	319.2502
2 נ'	חינוך לכישורי חיים בחינוך המיוחד	319.2568
2 נ'	פסיכולוגיה קוגניטיבית	308.2005
4 נ'	מבוא לשפה ודיבור	319.2534
2 נ'	שילוב ילדים עם צרכים מיוחדים בחינוך הרגיל	319.2512

בחירה

נ' 2	אוטיזם	319.2503
נ' 4	תיאוריות אישיות	318.2215
נ' 4	היבטים נורופסיכולוגיים של קריאה (קדם 308.2002)	319.2527
נ' 2	הפרעות קשב, ריכוז והיפראקטיביות	319.2514
נ' 4	מבוא לשיטות טיפוליות	319.2545
נ' 2	תכנון לימודים בחינוך המיוחד	319.2562
נ' 2	טיפול בבעיותיהם של ילדים חרשים (לא יינתן בתשס"ט)	319.2538
נ' 4	היבטים נורופסיכולוגיים בחינוך המיוחד (קדם 308.2002)	319.2569
נ' 2	לקויות התפתחותיות (לא יינתן בתשס"ט)	319.2533
נ' 4	סוגיות נבחרות בהוראת ילדים לקויי קריאה	319.2570
נ' 2	פסיכולוגיה התפתחותית—א'	318.2244
נ' 2	פסיכולוגיה התפתחותית—ב' (המשך של 318.2244)	318.2245
נ' 2	מבחנים פסיכודיאגנוסטיים	318.2553
נ' 2	ללמוד עם חוש חסר (קדם 319.1608)	319.2531
נ' 4	אספקטים נורופסיכולוגיים של הלמידה (קדם 319.1406)	308.2004

אשכול ג' - בעיות רגשיות ובעיות התנהגות

חובה

נ' 2	פסיכולוגיה אבנורמלית	318.2203
נ' 4	תיאוריות אישיות	318.2215
נ' 2	הפרעות קשב, ריכוז והיפראקטיביות	319.2514
נ' 2	פסיכולוגיה קוגניטיבית	308.2005
נ' 2	מבחנים פסיכודיאגנוסטיים	318.2553

בחירה

נ' 4	מבוא לשיטות טיפוליות	319.2545
נ' 2	שילוב ילדים עם צרכים מיוחדים בחינוך הרגיל	319.2512
נ' 2	לקויות התפתחותיות (לא יינתן בתשס"ט)	319.2533
נ' 4	מבוא לשפה ודיבור	319.2534
נ' 2	תכנון לימודים בחינוך המיוחד	319.2562
נ' 2	חינוך לכישורי חיים בחינוך המיוחד	319.2568
נ' 4	היבטים נורופסיכולוגיים בחינוך המיוחד (קדם 308.2002)	319.2569
נ' 2	אוטיזם	319.2503
נ' 4	סוגיות נבחרות בהוראת ילדים לקויי קריאה	319.2570
נ' 2	פסיכולוגיה התפתחותית — א'	318.2244

2 נ'	פסיכולוגיה התפתחותית – ב' (המשך של 318.2244)	318.2245
4 נ'	אספקטים נורופסיכולוגיים של הלמידה (קדם 319.1406)	308.2004

אשכול ד' - ליקויי למידה

חובה

2 נ'	הפרעות קשב, ריכוז והיפראקטיביות	319.2514
4 נ'	היבטים נורופסיכולוגיים של קריאה (קדם 308.2002)	319.2527
4 נ'	סוגיות נבחרות בהוראת ילדים לקויי קריאה	319.2570
2 נ'	ליקויי למידה (קדם 319.1406)	319.1405

בחירה

4 נ'	תיאוריות אישיות	318.2215
2 נ'	שילוב ילדים עם צרכים מיוחדים בחינוך הרגיל	319.2512
2 נ'	לקויות התפתחותיות (לא יינתן בתשס"ט)	319.2533
2 נ'	מבחנים פסיכודיאגנוסטיים	318.2553
2 נ'	חינוך לכישורי חיים בחינוך המיוחד	319.2568
4 נ'	היבטים נורופסיכולוגיים בחינוך המיוחד (קדם 308.2002)	319.2569
2 נ'	פסיכולוגיה קוגניטיבית	308.2005
2 נ'	פסיכולוגיה התפתחותית – א'	318.2244
2 נ'	פסיכולוגיה התפתחותית – ב' (המשך של 318.2244)	318.2245
4 נ'	אספקטים נורופסיכולוגיים של הלמידה (קדם 319.1406)	308.2004

אשכול ה' - לקויות תקשורת

חובה

2 נ'	אוטיזם	319.2503
2 נ'	פסיכולוגיה קוגניטיבית	308.2005
2 נ'	חינוך לכישורי חיים בחינוך המיוחד	319.2568
4 נ'	מבוא לשפה ודיבור	319.2534
2 נ'	פיגור שכלי	319.2502

בחירה

4 נ'	תיאוריות אישיות	318.2215
2 נ'	שילוב ילדים עם צרכים מיוחדים בחינוך הרגיל	319.2512
4 נ'	היבטים נורופסיכולוגיים של קריאה (קדם 308.2002)	319.2527
4 נ'	מבוא לשיטות טיפוליות	319.2545
2 נ'	מבחנים פסיכודיאגנוסטיים	318.2553
2 נ'	תכנון לימודים בחינוך המיוחד	319.2562

2 נ'	ללמוד עם חוש חסר (קדם 319.1608)	319.2531
4 נ'	היבטים נורופסיכולוגיים בחינוך המיוחד (קדם 308.2002)	319.2569
2 נ'	פסיכולוגיה התפתחותית – א'	318.2244
2 נ'	פסיכולוגיה התפתחותית – ב' (המשך של 318.2244)	318.2245
2 נ'	טיפול בבעיותיהם של ילדים חרשים (לא יינתן בתשס"ט)	319.2538
2 נ'	פסיכולוגיה אבנורמלית	318.2203
4 נ'	סוגיות נבחרות בהוראת ילדים לקויי קריאה	319.2570
4 נ'	אספקטים נורופסיכולוגיים של הלמידה (קדם 319.1406)	308.2004

סמינריונים שנים ב' ו'ג'

על התלמיד לבחור שני סמינריונים, אחד בשנה ב' ואחד בשנה ג' מתוך הרשימה להלן, (לפחות סמינריון אחד חובה בחינוך מיוחד על פי האשכול אותו בחר הסטודנט ללמוד):

	אספקטים רגשיים, קוגניטיביים וטיפוליים של חרשות	319.3558
4 נ'	(אשכול א', ד', ה') (לא יינתן בתשס"ט)	
4 נ'	ליקויי למידה של מתבגרים (לא יינתן בתשס"ט)	319.3516
	(אשכול ג', ד')	
4 נ'	התפתחות שפה באוכלוסיות מיוחדות (אשכול א', ב', ה')	319.3511
4 נ'	הפרעות התנהגות בביה"ס (אשכול ג', ד')	319.3533
4 נ'	תוכניות יחידניות לילדים בעלי מוגבלויות בינוניות וקשות	319.3577
	(אשכול א', ב', ה') (לא יינתן בתשס"ט)	
4 נ'	קריאה ולקויות קריאה באורטוגרפיות שונות (אשכול א', ד')	319.3534
	סוגיות בספקטרום האוטיסטי (קדם 319.2569)	319.3531
4 נ'	(אשכול ב', ה')	

סמינריונים מחוץ לחוג (מותנה באישור ראש החוג)

4 נ'	חקר תהליכי הלמידה	313.3153
4 נ'	אוריינטציות קוריקולריות והשלכותיהן ללמידה	313.3151
4 נ'	טכנולוגיה לחשוב עימה	313.3152
4 נ'	בית הספר בחברות שונות (לא יינתן בתשס"ט)	316.3005
4 נ'	אתיקה וצדק בחינוך	316.3001

לימודים לתעודת הוראה בחינוך מיוחד

לתעודת הוראה בחינוך המיוחד שתי תוכניות, האחת - חינוך מיוחד בלבד, והיא מיועדת לסטודנטים ולבוגרים בחוג לחינוך מיוחד, אשר חוג לימודיהם כל חוג דיסציפלינארי אחר. השנייה – חינוך מיוחד ומקצוע דיסציפלינארי, והיא מיועדת לסטודנטים ולבוגרים בחוג לחינוך מיוחד וחוג דיסציפלינארי כרשום ברשומה שלהם.

מטרת הלימודים

מטרת הלימודים היא להכשיר מורים לחינוך מיוחד לעבודה במסגרות החינוך המיוחד וכמורים בבתי ספר המשלבים תלמידים מהחינוך המיוחד במסגרות הרגילות. במהלך הלימודים רוכש הסטודנט ידע מחקרי ותיאורטי עדכני ומשלב אותו עם ידע מעשי.

התנסות מעשית

על הסטודנטים הלומדים בתכנית לבחור שני תחומים להתמחות, אחת בכל שנת לימודים. ההתנסות תכלול פעילויות חינוך והוראה בבתי ספר שונים במתכונת של יום בשבוע במהלך שנות הלימוד (יומיים בשבוע בתכנית חינוך מיוחד + מקצוע). השיבוץ למסגרות השונות ייקבע בהתאם לתחומים השונים על פי שיקולים ענייניים ולא בהכרח לפי קרבה למקום המגורים או לאוניברסיטה באמצעות מרכזת ההכשרה המעשית. ההתנסות בשדה תהיה בהתאם לתכנית הלימודים במסגרות השונות גם במהלך חופשת הסמסטר. לא תהיה התנסות מעשית במקום העבודה של הסטודנט.

סטאג'

תלמידים שהתקבלו ללימודי תואר ראשון ותעודת הוראה, משנת הלימודים תשס"ג ואילך, יחויבו בשנה של התמחות בבית הספר (סטאג') לאחר סיום לימודיהם לתעודת הוראה. הסטאג' הוא חוק שאושר בכנסת ומחייב את כל המכללות והאוניברסיטאות. עם סיום הלימודים בחוג יקבל הסטודנט תעודת הוראה המצביעה על כך שסיים חובותיו בחוג (לימודים תיאורטיים והתנסות בשדה). את רשיון ההוראה ממשרד החינוך יוכל לקבל רק לאחר שנת ההתמחות בביה"ס. במהלך שנת ההתמחות ילווה את הסטודנט בביה"ס מורה מיוחד שיסייע לו להקלט בעבודתו. חובת מציאת העבודה בשנת ההתמחות חלה על הסטודנט. תיחשב כל עבודת הוראה במשרה של 8 ש"ש ומעלה במקצוע בו למד הסטודנט לתעודת הוראה. בשנת ההתמחות משתכר הסטודנט משכורת מורה בפועל והיא נחשבת כשנת וותק לפנסיה. במהלך שנה זו יחוייב הסטודנט להשתתף בסדנת התמחות (סדנת סטאג') באוניברסיטת חיפה שמיקודה ליווי הסטודנט בביה"ס ותמיכה בתהליך ההתמחות.

הסדנא תמומן ע"י הסטודנטים ותתקיים במסגרת המחלקה להשתלמויות ולימודי המשך באוניברסיטת חיפה (לפרטים ניתן לפנות לטלפון 04-8240868 או 04-8240208).

לימודים לקבלת תעודת הוראה בחינוך מיוחד (במסלול דו-שנתי)

תנאי קבלה

- א. מתקבלים תלמידים בני 20 לפחות שסיימו שתי שנות לימוד לקראת תואר ראשון בחוג לחינוך מיוחד או תואר ראשון חד-חוגי בחינוך מיוחד או בשני חוגים, שאחד מהם חינוך מיוחד. יתקבלו גם תלמידים בעלי תואר ראשון במקצועות נלווים בכפוף לקורסי השלמה.*
 - ב. הקבלה למסלול מותנית בממוצע משוקלל של ציוני השנים א' ו-ב' (שני הסמסטרים), 30 נקודות לפחות, בממוצע של 80 לפחות.
 - ג. לעיתים יכללו בתנאי הקבלה גם ראיונות אישיים.
 - ד. יועדפו תלמידים בעלי הממוצעים הגבוהים ביותר.
- הודעות קבלה תשלחנה לא לפני חודש אוגוסט 2008.

*קורסי השלמה הם:

(ניתן לקבל פטור על בסיס לימודים קודמים באישור ראש התכנית עם הגשת סילבוס וציון מעל 80).

4 שש"ס	אספקטים נוירופסיכולוגיים של הלמידה
2 שש"ס	ליקויי למידה
4 שש"ס	היבטים נוירופסיכולוגיים של קריאה
3 שש"ס	סוגיות בחינוך מיוחד+תרגיל
2 שש"ס	מבוא לשפה ודיבור
2 שש"ס	פסיכולוגיה קוגניטיבית
2 שש"ס	מבוא ללמידה

וכן אחד מהקורסים הבאים:

2 שש"ס	פיגור שכלי
2 שש"ס	אוטיזם
2 שש"ס	מבוא ללקויות שמיעה
2 שש"ס	מבוא ללקויות ראייה
2 שש"ס	פסיכולוגיה אבנורמלית

הציון הנדרש בקורסים אלה הוא 80 בממוצע, אך לא פחות מ-75 בכל אחד מהם.

מבנה הלימודים

משך הלימודים הוא שנתיים, (ניתן להתחיל בלימודי תעודת ההוראה כבר בשנה השלישית ללימודי התואר הראשון) במהלכם לומד התלמיד 38 נקודות שמתוכם 22 נקודות (קורסים) ו-8 נקודות התנסות מעשית בכל שנה (16 נקודות). הלימודים מכילים מרכיב תיאורטי ומרכיב התנסותי. המרכיב התיאורטי כולל: לימוד תחומים הקשורים ישירות בהוראת המקצוע

ולימוד סוגיות יסוד – תהליך ההשתלבות – הכלה של התלמיד עם הצרכים המיוחדים, איבחון והערכה, שפה ותקשורת, עבודת צוות רב מקצועי ושילוב המשפחה. המרכיב ההתנסותי כולל:

- א. צפייה בשיעורים בבתי הספר ואימונים בהוראה בהדרכת מורה מאמן.
- ב. ניתוח סיטואציות הוראה מצולמות תוך התייחסות להיבטים הקוגניטיביים והמוטיבציוניים שבשיח הכיתתי.
- ג. הסטאג' בהוראה.

תנאי מעבר משנה לשנה וקבלת תעודת הוראה

- א. תעודת הוראה תוענק לתלמידים רק לאחר קבלת תואר ראשון.
 - ב. סיום הלימודים בהצלחה כולל שיעורי ההשלמה (בציון הנדרש).
 - ג. עמידה בציון ממוצע של 80 ולא פחות מ-75 בכל הקורסים.
 - ד. ציון של 80 לפחות בהתנסות בשדה.
 - ה. מתאים להוראה על סמך חוות דעת המבוססת על מעקב שוטף של מוריו ומדריכיו בחוג לחינוך מיוחד.
- הלימודים במסלול נמשכים שנתיים. התלמידים מתבקשים לסיים את הלימודים בזמן הקצוב.

התיישנות

אם התקבל התלמיד לחוג לכל אחד מן המסלולים, תהיה קבלה זו בתוקף באותה שנה בלבד. אם יפנה לאחר מכן, יתבקש התלמיד לעמוד שוב בתהליך הקבלה. תלמיד שהפסיק את לימודיו למשך 10 שנים ויותר, חלה התיישנות על לימודיו. אם קיים פער של למעלה מעשר שנים בין לימודי התלמיד לתעודת הוראה או אף בין סיום החובות בחוג וסיום החובות בחוג הדיסציפלינארי שבו התמחה, זכאותו לתעודת הוראה או הקורסים שלמד בטלים. הפסיק התלמיד למשך שנתיים ויותר, תעודכן תכנית לימודיו בהתאם לתכנית הנלמדת בשנה בו ישוב ללימודים.

תוכנית לימודים

קורסי חובה שנה א'

2 נ'	319.1402	שילוב הלכה למעשה
2 נ'	319.1403	סוגיות בהוראה בחינוך המיוחד
		קורסי בחירה שנה ב' – יש לבחור 3 מבין הקורסים הבאים (בחוג):
2 נ'	319.1404	חשבון ולקויות במתמטיקה
2 נ'	319.2401	טכנולוגית סיוע בחינוך המיוחד
2 נ'	319.2402	משפחה וקהילה
2 נ'	319.2403	בעיות משמעת והתנהגות בכתה ובבית הספר
2 נ'	319.3100	הערכה בתכנון לימודים (לא יינתן בתשס"ט)
2 נ'	319.1401	צוות רב-מקצועי
2 נ'	319.2562	תכנון לימודים
2 נ'	319.2403	ניווט וניהול כיתה: בעיות והתנהגות ופתרון

קורסי בחירה שנה ב' - יש לבחור קורסים בהיקף של 4 נקודות (מחוץ לחוג):

נ' 2	עקרונות ומעשים בהערכה ומדידה בהוראה	313.2150
נ' 2	בעיות הסתגלות בבית הספר	313.2152
נ' 2	רפורמות ותפיסות פדגוגיות בראי היסטורי-פילוסופי	313.2100
נ' 4	תכנון לימודים בהקשר רב תרבותי: הסיפור האישי והקולקטיבי	313.2104
נ' 2	מושגי יסוד בתכנון לימודים	313.1101
נ' 4	ישום תפיסות ועקרונות קוריקולאריים	313.2102
נ' 2	מערכת החינוך בישראל	316.2002
נ' 2	לשון דבורה ולשון כתובה	313.2510
נ' 2	גישות ומודלים להקניית שפה	313.2512
נ' 2	הזכות לחינוך: חובות המחנך	313.2520
נ' 2	פיתוח מיומנויות חשיבה בהוראת מדעי החברה	313.2521
נ' 2	טקסטים כמשקפים מודלים תרבותיים	313.2500
נ' 2	בין שינון להוראת חשיבה במקצועות ההומאניים	313.2501
נ' 2	פנטזיה דמיון ופדגוגיה	313.2502
נ' 2	גיבוש ופתוח צוות	316.2007

תחומי הדידקטיקה-יש לבחור 2 תחומים שילמדו במהלך תעודת ההוראה (אחד ילמד בשנה א' והשני בשנה ב')

הערה: פתיחת הלימודים בתחום מסוים מותנית במספר מינימאלי של מתקבלים

I תחום

נ' 2	אוטיזם – תיאוריה ותצפית	319.2406
נ' 2	אוטיזם – תיאוריה ומעש – התנסות בכתה	319.2407

II תחום

נ' 2	לקויות התפתחותיות – תיאוריה ותצפית	319.2408
נ' 2	לקויות התפתחותיות – תיאוריה ומעש – התנסות בכתה	319.2409

III תחום

נ' 2	לקויות ראייה-תיאוריה ותצפית	319.2410
נ' 2	לקויות ראייה-תיאוריה ומעש-התנסות בכתה	319.2411

IV תחום

נ' 2	לקויות שמיעה-תיאוריה ותצפית	319.2412
נ' 2	לקויות שמיעה-תיאוריה ומעש – התנסות בכתה	319.2413

V תחום

נ' 2	הפרעות רגשיות ובעיות התנהגות – תיאוריה ותצפית	319.2414
נ' 2	הפרעות רגשיות ובעיות התנהגות-תיאוריה ומעש – התנסות בכתה	319.2415

אימונים בהוראה

4 נ'	אימונים בהוראה – א'	319.1407
4 נ'	אימונים בהוראה – ב'	319.1408

לימודים לקבלת תעודת הוראה בחינוך מיוחד ומקצוע דיסציפלינארי (במסלול דו-שנתי)

פתיחת הלימודים לתעודות הוראה במקצועות השונים מותנית במספר מינימאלי של נרשמים.

תנאי קבלה

- א. מתקבלים סטודנטים בני 20 לפחות שסיימו שתי שנות לימוד לקראת תואר ראשון בחוג לחינוך מיוחד או תואר ראשון חד-חוגי בחינוך מיוחד או בשני חוגים, שאחד מהם חינוך מיוחד. יתקבלו גם סטודנטים בעלי תואר ראשון במקצועות נלווים בכפוף לקורסי השלמה*.
- ב. הקבלה למסלול מותנית בממוצע משוקלל של ציוני השנים א' ו-ב' (שני הסמסטרים), 30 נקודות לפחות בחוג לחינוך מיוחד, בממוצע של 80 לפחות ובחוג הדיסציפלינארי בממוצע של 78 לפחות.
- ג. לעיתים יכללו בתנאי הקבלה גם ראיונות אישיים.
- ד. יועדפו תלמידים בעלי הממוצעים הגבוהים ביותר.

הודעות קבלה תשלחנה לא לפני חודש אוגוסט 2008.

קורסי השלמה בחינוך מיוחד הם:

- קורסי ההשלמה והתנאים למעבר בחוג הדיסציפלינארי רשומים בתקנון ובסעיף "השלמות ודרישות ייחודיות" בדפי המידע של החוג ללמידה, הוראה והדרכה.
- ללומדים לתעודת הוראה במתמטיקה ראה סעיף השלמות בדפי המידע של החוג לחינוך מתמטי.
- ללומדים לתעודת הוראה בפסיכולוגיה ראה סעיף השלמות בדפי המידע של החוג לייעוץ והתפתחות האדם.

(ניתן לקבל פטור על בסיס לימודים קודמים באישור ראש התכנית עם הגשת סילבוס וציון מעל 80).

4 שש"ס	אספקטים נורופסיכולוגיים של הלמידה
2 שש"ס	ליקויי למידה
4 שש"ס	היבטים נורופסיכולוגיים של קריאה
3 שש"ס	סוגיות בחינוך מיוחד+תרגיל

מבוא לשפה ודיבור	2 שש"ס
פסיכולוגיה קוגניטיבית	2 שש"ס
מבוא ללמידה	2 שש"ס

וכן אחד מהקורסים הבאים:

פיגור שכלי	2 שש"ס
אוטיזם	2 שש"ס
מבוא ללקויות שמיעה	2 שש"ס
מבוא ללקויות ראייה	2 שש"ס
פסיכולוגיה אבנורמלית	2 שש"ס

הציון הנדרש בקורסים אלה הוא 80 בממוצע, אך לא פחות מ-75 בכל אחד מהם.

מבנה הלימודים

משך הלימודים הוא שנתיים (ניתן להתחיל בלימודי תעודת ההוראה כבר בשנה השלישית ללימודי התואר הראשון), במהלכם לומד התלמיד 58 נקודות שמתוכם 26 נקודות (קורסים) ו-16 נקודות התנסות מעשית בכל שנה (32 נקודות). הלימודים מכילים מרכיב תיאורטי ומרכיב התנסותי. המרכיב התיאורטי כולל: לימוד תחומים הקשורים ישירות בהוראת המקצועות ולימוד סוגיות יסוד בתחומים השונים - תהליך ההשתלבות – הכלה של התלמיד עם הצרכים המיוחדים, איבחון והערכה, שפה ותקשורת, עבודת צוות רב מקצועי, שילוב המשפחה וכו'.

המרכיב ההתנסותי כולל:

- צפייה בשיעורים בבתי הספר ואימונים בהוראה בהדרכת מורה מאמן.
- ניתוח סיטואציות הוראה מצולמות תוך התייחסות להיבטים הקוגניטיביים והמוטיבציוניים שבשיח הכיתתי.
- הסטאג' בהוראה.

תנאי מעבר משנה לשנה וקבלת תעודת הוראה

- תעודת הוראה תוענק לתלמידים רק לאחר קבלת תואר ראשון.
- סיום הלימודים בהצלחה כולל שיעורי ההשלמה (בציון הנדרש) בחינוך מיוחד ובמקצוע הדיסציפלינארי.
- עמידה בציון ממוצע של 80 ולא פחות מ-75 בכל הקורסים בחינוך מיוחד ולפחות 78 בקורסים הדיסציפלינאריים.
- ציון של 80 לפחות בהתנסות בשדה.
- מתאים להוראה על סמך חוות דעת המבוססת על מעקב שוטף של מוריו ומדריכיו בחוג לחינוך מיוחד.

הלימודים במסלול נמשכים שנתיים. התלמידים מתבקשים לסיים את הלימודים בזמן הקצוב.

התיישנות

אם התקבל התלמיד לחוג לכל אחד מן המסלולים, תהיה קבלה זו בתוקף באותה שנה בלבד. אם יפנה לאחר מכן, יתבקש התלמיד לעמוד שוב בתהליך הקבלה. תלמיד שהפסיק את לימודיו למשך 10 שנים ויותר, חלה התיישנות על לימודיו. אם קיים פער של למעלה מעשר שנים בין לימודי התלמיד לתעודת הוראה או אף בין סיום החובות בחוג וסיום החובות בחוג הדיסציפלינארי שבו התמחה, זכאותו לתעודת הוראה או הקורסים שלמד בטלים. הפסיק התלמיד למשך שנתיים ויותר, תעודכן תכנית לימודיו בהתאם לתכנית הנלמדת בשנה בו ישוב ללימודים.

הערה: תעודת הוראה תוענק לתלמידים רק לאחר קבלת תואר ראשון.

תוכנית לימודים

קורסי חובה שנה א'

נ' 2	שילוב הלכה למעשה	319.1402
נ' 2	סוגיות בהוראה בחינוך המיוחד	319.1403

קורסי בחירה שנה ב' - יש לבחור 3 מבין הקורסים הבאים (בחוג):

נ' 2	חשבון ולקויות במתמטיקה	319.1404
נ' 2	טכנולוגית סיוע בחינוך המיוחד	319.2401
נ' 2	משפחה וקהילה	319.2402
נ' 2	בעיות משמעת והתנהגות בכתה ובבית הספר	319.2403
נ' 2	הערכה בתכנון לימודים(לא יינתן בתשס"ט)	319.3100
נ' 2	צוות רב-מקצועי	319.1401
נ' 2	תכנון לימודים	319.2562
נ' 2	ניווט וניהול כיתה: בעיות והתנהגות ופתרון	319.2403

קורסי בחירה שנה ב' - יש לבחור קורסים בהיקף של 8 נקודות (מחוץ לחוג):

נ' 2	עקרונות ומעשים בהערכה ומדידה בהוראה	313.2150
נ' 2	בעיות הסתגלות בבית הספר	313.2152
נ' 2	רפורמות ותפיסות פדגוגיות בראי היסטורי-פילוסופי	313.2100
נ' 4	תכנון לימודים בהקשר רב תרבותי: הסיפור האישי והקולקטיבי	313.2104
נ' 2	מושגי יסוד בתכנון לימודים	313.1101
נ' 4	ישום תפיסות ועקרונות קוריקולאריים	313.2102
נ' 2	מערכת החינוך בישראל	316.2002
נ' 2	לשון דבורה ולשון כתובה	313.2510
נ' 2	גישות ומודלים להקניית שפה	313.2512
נ' 2	הזכות לחינוך: חובות המחנך	313.2520
נ' 2	פיתוח מיומנויות חשיבה בהוראת מדעי החברה	313.2521

2 נ'	טקסטים כמשקפים מודלים תרבותיים	313.2500
2 נ'	בין שינון להוראת חשיבה במקצועות ההומאניים	313.2501
2 נ'	פנטזיה דמיון ופדגוגיה	313.2502
2 נ'	גיבוש ופתוח צוות	316.2007

**תחומי הדידקטיקה - יש לבחור 2 תחומים שילמדו במהלך תעודת ההוראה
(אחד ילמד בשנה א' והשני בשנה ב')**

הערה: פתיחת הלימודים בתחום מסוים מותנית במספר מינימאלי של מתקבלים

I תחום

2 נ'	אוטיזם – תיאוריה ותצפית	319.2406
2 נ'	אוטיזם – תיאוריה ומעש – התנסות בכתה	319.2407

II תחום

2 נ'	לקויות התפתחותיות – תיאוריה ותצפית	319.2408
2 נ'	לקויות התפתחותיות – תיאוריה ומעש-התנסות בכתה	319.2409

III תחום

2 נ'	לקויות ראייה – תיאוריה ותצפית	319.2410
2 נ'	לקויות ראייה – תיאוריה ומעש – התנסות בכתה	319.2411

IV תחום

2 נ'	לקויות שמיעה – תיאוריה ותצפית	319.2412
2 נ'	לקויות שמיעה – תיאוריה ומעש – התנסות בכתה	319.2413

V תחום

2 נ'	הפרעות רגשיות ובעיות התנהגות-תיאוריה ותצפית	319.2414
2 נ'	הפרעות רגשיות ובעיות התנהגות-תיאוריה ומעש – התנסות בכתה	319.2415

אימונים בהוראה

2 נ'	אימונים בהוראה – א'	319.1407
2 נ'	אימונים בהוראה – ב'	319.1408

תחומי הדידקטיקה במקצוע הדיסציפלינארי

4 נ'	הוראת המקצוע א'	313.0000
4 נ'	הוראת המקצוע ב'	313.0000

אימונים בהוראה

2 נ'	התנסות מעשית א'	313.0000
2 נ'	התנסות מעשית ב'	313.0000

הלימודים לתואר שני (מ"א)

יו"ר ועדת מ"א: ד"ר מרק לייקין

מטרות ומבנה

המטרה המרכזית של לימודי תואר שני היא ליצור תשתית רחבה של ידע, חשיבה ומיומנויות, שיאפשרו לתלמיד למלא תפקידים בכירים בתחומים של מחקר וחינוך של אוכלוסיות עם צרכים מיוחדים על בסיס לימודי תואר ראשון בחינוך מיוחד (או תכנית השלמות המשמשת כתנאי קדם).

המטרות הספציפיות של הלימודים:

1. העמקת הידע, הגישה הביקורתית והיכולת המחקרית בתחומי האבחון והטיפול החינוכי באוכלוסיות עם צרכים מיוחדים.
2. העמקת הידע ובחינה מחקרית של דרכי אבחון והתערבות בקרב אוכלוסיות אלו.
3. העמקת הבנת האינטגרציה בין התחום הקוגניטיבי, הרגשי, והחברתי.

במסגרת החוג ניתן ללמוד בהתמחות **באוטיזם ולקויות התפתחותיות**, התמחות **בהפרעות רגשיות ובעיות התנהגות***, התמחות **בגיל הרך** והתמחות **במחשבים בחינוך**.

* טעון אישור מוסדות האוניברסיטה

תנאי קבלה

- א. 1. מועמדים בעלי תואר ראשון ממוסד מוכר להשכלה גבוהה בארץ או בחו"ל בתואר ראשון בתחומים רלוונטיים כגון חינוך מיוחד, פסיכולוגיה, מדעי ההתנהגות, ריפוי בעיסוק, עבודה סוציאלית, פיזיותרפיה, קלינאות תקשורת וכו'. (מועמדים שלא למדו את התכנים שנלמדים בקורסים הרשומים ברשימת קורסי השלמה יידרשו להשלים במסגרת קורסי השלמה – ראה להלן).
 2. תלמידים שסיימו את לימודיהם בשנה"ל הנוכחית יצרפו גיליון ציונים, אישור רשמי לממוצע הציונים (סופי או זמני), וכן אישור לגבי יתרת חובותיהם לתואר ראשון.
 3. בעלי תואר ראשון ממוסד מוכר להשכלה גבוהה ששפת ההוראה בו אינה עברית, יידרשו לעמוד בבחינת ידע בעברית ברמה הנדרשת על-ידי האוניברסיטה כתנאי לקבלתם ללימודים.
 4. מועמדים בוגרי אוניברסיטאות מוכרות מחו"ל וכן בוגרי אוניברסיטות בעלות שלוחות בישראל, אשר פועלות באישור המועצה להשכלה גבוהה, יחויבו לעמוד בהצלחה בבחינת ה-GRE או בלימודי השלמה במסגרת התואר הראשון.
- ב. ממוצע משוקלל של 85 לפחות בכול אחד מחוגי הלימוד לתואר ראשון.
- ג. ציון 75 בבחינת כניסה באנגלית במסגרת החוג לחינוך מיוחד.

- ד. שתי המלצות לגבי יכולת המועמד, המלצה אחת אקדמית והמלצה אחת בתחום המקצועי-יישומי הכוללת התייחסות למרכיבים מקצועיים ואישיים, שתשלחנה ישירות למזכירות החוג לחינוך מיוחד. **מפאת החיסיון לא נוכל למסור לידי המועמדים את ההמלצות.**
- ה. ראיון אישי ו/או קבוצתי אליו יוזמנו חלק מהמועמדים על-פי החלטת ועדת הקבלה.
- ו. ציון של 80 לפחות בכל קורס בלימודי ההשלמה לתלמידים שידרשו.
- ז. טופס קורות חיים.
- ח. בחוג לחינוך מיוחד מספר המקומות מוגבל ולכן בפועל יתכן שנקודות החתך לקבלה תהיינה גבוהות מן המפורט בתנאי הקבלה. אין כל התחייבות לקבל את המועמד/ת למסלול לימודי שביקש (להלן), גם אם מילא את כל תנאי המינימום הנדרשים. על סמך הנתונים שיוגשו יוזמנו חלק מהמועמדים לראיון אישי ו/או קבוצתי. עדיפות למועמדים בעלי רקע של התנסות בתחום.

הערות:

1. מילוי נספח פרטים אישיים הינו חובה ויש לעשות זאת בקפידה. לפרטים נא לפנות למזכירות החוג.
2. ועדת הקבלה של החוג תדון אך ורק במועמדים שהעבירו מראש את כל החומר הרלוונטי כמפורט בתנאי הקבלה.

תנאי מעבר משנה לשנה

תנאי המעבר הינם בהתאם לתנאי המעבר שנקבעו על-ידי תקנון לימודי תואר שני.

לימודי השלמה במסגרת לימודי התואר השני

1. לבעלי תואר ראשון בחינוך שסיימו לימודיהם בתחומי לימוד שאינם תואמים לחינוך מיוחד ייקבעו לימודי השלמה שונים (עד 16 שעות שבועיות סמסטריאליות, מקסימום 4 קורסים) לפי תכניות ההשלמה של החוג. פטור מלימודי השלמה יינתן אך ורק על בסיס הצגת מסמכים רשמיים רלוונטיים ממוסד אקדמי מוכר.
2. על מנת לקבל אישור מעבר למעמד של תלמיד "מן מהמניין" והרשמה לשנה השנייה יש לסיים את לימודי ההשלמה בשנת הלימודים הראשונה בציון 80 לפחות בכל קורס.
3. תלמידים שלא למדו סטטיסטיקה ושיטות מחקר כמותניות ואיכותניות במסגרת לימודי תואר ראשון, או שלמדו קורסים אלו לפני יותר מ-5 שנים, יחויבו בקיץ תשס"ח* או בשנת לימודיהם הראשונה לתואר מ"א בקורסי השלמה כלהלן:

313.2903	השלמות בשיטות מחקר	2 נ'
313.2902	השלמות במחקר כמותי וסטטיסטיקה + תרגיל	2 נ'
316.2001	שיטות מחקר איכותניות + תרגיל	3 נ'

*פתחת הקורסים בקיץ מותנית במספר הנרשמים.
4. לגבי כל קורס עברו מבוקש פטור, יש להמציא את המסמכים הבאים: סילבוס, ציון (85 לפחות) היקף הקורס (שעות), נקודות זכאות, שם ותואר המרצה, יש להמציא מסמכים אלה בעת הרישום.

5. בקשות לפטור מלימודי השלמה (על סמך קבלת ציון סופי בלימודי התואר הראשון) יש להגיש עד היום הראשון לפתיחת שנת הלימודים. פטורים מלימודי השלמה על סמך המסמכים יידונו עד תום השבוע הראשון ללימודים. לא יידונו בקשות לפטורים לאחר מועד זה.

לימודי השלמה לקראת הצגת מועמדות לתואר שני

מועמד שאינו עומד ברמת הקריטריונים החוגיים לקבלה לתואר שני יוכל, בהמלצת הוועדה החוגית לתואר שני, להתקבל לשנת לימודי השלמה לקראת הצגת מועמדותו לתואר שני, בכפוף לתקנון לימודים לתואר שני סעיף 8.12.

עם סיום ההשלמות, על התלמיד להירשם מחדש ולהציג את מועמדותו ללימודי תואר שני.

רשימת קורסי ההשלמה (ייתכנו קורסים נוספים או שונים בהחלטת ראש החוג)

2 שש"ס	סוגיות בחינוך מיוחד	319.1609
1 שש"ס	סוגיות בחינוך מיוחד – תרגיל	319.1609
2 שש"ס	פסיכולוגיה אבנורמלית	318.2203
4 שש"ס	הכרת מסגרות בחינוך המיוחד	319.2510
2 שש"ס	פסיכולוגיה קוגניטיבית	308.2005
4 שש"ס	תיאוריות אישיות	318.2215
2 שש"ס	שילוב ילדים בעלי צרכים מיוחדים בחינוך הרגיל	319.2512
4 שש"ס	אספקטים נירופסיכולוגיים של הלמידה	308.2004
2 שש"ס	ליקויי למידה	319.1405
2 שש"ס	מבחנים פסיכודיאגנוסטיים	318.2553
4 שש"ס	פרקטיקום בחינוך מיוחד	319.2507
2 שש"ס	אוטזם	319.2503
2 שש"ס	פיגור שכלי	319.2502

מסלול א' (כולל כתיבת תיזה)

מסלול זה כולל לימודים בקורסים שונים והגשת עבודת גמר מחקרית (תיזה). במסגרת המסלול יש ללמוד היקף של 36 שש"ס במשך ארבעה סמסטרים. שנה נוספת במסלול זה מיועדת לכתיבת התיזה. המסיימים במסלול א' זכאים להמשיך לתואר שלישי בעתיד בכפוף להישגים בלימודי המ"א. הקבלה למסלול א' תלויה בהחלטה של ועדת הקבלה. רישום למסלול א' אינו מבטיח הישארות בו, שכן על התלמיד לעמוד בתנאים נוספים: ציון של 80 לפחות בקורס המתודולוגיה והסטטיסטיקה החוגי, ציון 80 לפחות בשיעורי החובה, ציון של 85 לפחות בעבודות סמינריוניות והתקשרות עם מנחה (מתוך מרצי החוג) המורשה להנחות עבודת גמר מחקרית עד תחילת שנת הלימודים השנייה. רישום למסלול א' אינו מבטיח מנחה לכל סטודנט או הנחייה בכל נושא שהתלמיד מעוניין בו.

את רשימת המורשים להנחות ואת ההנחיות לכתיבת עבודת הגמר (תיזה) ניתן לקבל במזכירות החוג או באתר החוג (במדריך לתלמידי התואר השני תשס"ט).

מסלול ב'

מסלול זה כולל לימוד בקורסים שונים ועמידה בבחינה מסכמת. במסגרת מסלול זה יש ללמוד היקף של 44 שש"ס במשך ארבעה סמסטרים. סיום במסלול ב' אינו מאפשר המשך לימודים לתואר שלישי.

מסלול אישי (כולל כתיבת תיזה)

מטרתו של המסלול היא לאפשר לתלמיד ללמוד תחום מרכזי אחד, שבו הוא מעוניין להתמחות, ושאינו בהכרח מוגבל לתכנית לימודים הנהוגה בחוג. במסלול זה התלמיד מחויב במכסת שעות לימוד כמו במסלול א' (36 שש"ס) ובכתיבת עבודת גמר מחקרית (תיזה). תוכנית הלימודים תיבנה ע"י מנחה עבודת הגמר ותקבל את אישור יו"ר הועדה החוגית לתואר שני של החוג לחינוך מיוחד והדיקן ללימודים מתקדמים. לצורך זה על המועמד להתקשר עם מנחה מטעם החוג שילווה תכנית אישית זו.

תנאי הקבלה למסלול זה: ממוצע של 90 לפחות בלימודי התואר הראשון, ציון עובר בבחינה באנגלית והסכמת מנחה / מלווה להנחות את התלמיד. בתעודת המוסמך תצוין התמחותו הספציפית של התלמיד בתכנית לימודיו.

מסלול מואץ למ"א (כולל כתיבת תיזה)

מסלול זה מיועד למספר מצומצם מקרב התלמידים המצטיינים בחוג לחינוך, המבקשים להתחיל כבר בשנה השלישית ללימודי התואר הראשון את לימודי התואר השני. מועמדים שהם תלמידי שנה שניה בחינוך מיוחד, שממוצע הישגיהם 90 ומעלה ומעוניינים ללמוד במסלול זה ייפנו למרכז החוג עד תאריך 1.4.09 ויזומנו לראיון אישי לקבלה לתוכנית זו. תוכנית הלימודים תקבע על-ידי החוג, בתאום עם יו"ר ועדת מ"א החוגית והרשות ללימודים מתקדמים. פרטים נוספים על תוכנית זו נמצאים בנוהלי הרשות ללימודים מתקדמים ובמזכירות החוג. משך הלימודים במסלול זה לתואר ראשון ושני יחד הוא ארבע שנים, במסגרתן יש להגיש את עבודת התיזה.

מסלול ישיר לדוקטורט

קיימת אפשרות ללימודים לדוקטורט ישירות אחרי לימודי תואר ראשון או בסיום לימודי השנה הראשונה ללימודי המ"א בכפוף לתקנון הרשות ללימודים מתקדמים (ראה תקנון לימודי תואר שני).

מהלך הלימודים

על התלמידים במסלול א', מסלול ב' ומסלול אישי לסיים את כל חובות השמיעה והגשת העבודות במשך שנתיים. תלמידי מסלול א' ומסלול אישי יוכלו להירשם לשנה נוספת, במסגרתה יסיימו את עבודת הגמר המחקרית (תיזה) ויגישו אותה לשיפוט. לוח זמנים זה הוא מחייב, ולכן על המועמדים לשקול היערכות מתאימה מבחינת שאר האילוצים שלהם. יש לחדש את הרישום ללימודים בכל שנה, גם בזמן הכתיבה של עבודת הגמר.

תכנית הלימודים המחייבת היא התכנית המתפרסמת בשנתון המתייחס לשנת הלימודים, בה התחילו הסטודנטים את לימודיהם בחוג לחינוך מיוחד. עם זאת, ייתכנו שינויים במבנה תכנית הלימודים. אם במהלך הלימודים אושר מעבר למסלול אחר או לחוג שונה, החובות החלים על התלמיד הם בהתאם לשנתון של השנה בה אושר המעבר.

הגשת עבודות:

- התלמידים במסלול א', מסלול אישי ומסלול מואץ למ"א חייבים להגיש 2 עבודות סמינריוניות בחוג.
- התלמידים במסלול ב' חייבים להגיש 3 עבודות סמינריוניות, מהן 2 לפחות במסגרת החוג. דרישות נוספות מפורטות בהמשך.
- אין להגיש עבודה משותפת.
- אין להגיש שתי עבודות סמינריוניות אצל אותו מרצה.
- השתתפות בסמינריון לשם הגשת רפרט בלבד מותנית באישור המרצה.
- עבודה סמינריונית תוגש במהלך הקורס. כמו כן תלמידים אשר למדו בסמסטר א' רשאים להגיש עבודה סמינריונית עד סוף סמסטר ב' ואלו שלמדו בסמסטר ב' רשאים להגיש את העבודה עד תחילת שנת הלימודים העוקבת. מורה רשאי לדרוש שהעבודה תוגש במהלך שמייעת הסמינריון. התלמיד רשאי, בהסכמת המורה, להגיש את העבודה במהלך הסמסטר העוקב ולא יאוחר מיום הלימודים האחרון שבו. תלמיד שהותר לו להגיש עבודה סמינריונית מעבר למועד המקובל (חופשת הסמסטר) אחראי לכך שעבודתו תוגש למורה. (אם ישהה המורה בחו"ל, ידאג התלמיד לשלוח אליו את העבודה בדואר- אויר רשום).
- לפני הגשת העבודה על התלמיד לדאוג לרישום תאריך הגשת העבודה ופריטיה במזכירות החוג ולחתום על טופס.
- על התלמיד לוודא שעותק מהעבודה הסמינריונית שהוגשה יישאר בידי.
- ניתן להגיש עבודה סמינריונית אך ורק בקורס שמוגדר כסמינריון.

נוהל כתיבת עבודת גמר מחקרית במסלול א'

את ההצעה הסופית לעבודת הגמר המחקרית יש להגיש לכל המאוחר עד תום הסמסטר השלישי ללימודים (כולל חופשת סמסטר) למזכירות החוג. עבודת הגמר תונחה על-ידי אחד ממרצי החוג המורשים להנחות עבודות גמר (תיזה). רשימת המרצים המורשים להנחות נמצאת במזכירות ובאתר החוג. באישור יו"ר ועדת המ"א החוגית והרשות ללימודים מתקדמים ניתן לצרף מנחה שני מתוך החוג או מחוצה לו במגבלות מסוימות. את עבודת הגמר המחקרית יש לסיים לכל המאוחר תוך שלוש שנים מיום תחילת לימודי המ"א, אלא אם כן אושרה לתלמיד הארכה.

הנחיות להגשת הצעת מחקר ונהלים להגשת עבודת הגמר המחקרית ניתן לקבל במזכירות ובאתר החוג.

נוהל עבודה מסכמת במסלול ב'

רשאים להבחין בבחינת הגמר אך ורק תלמידים שהשלימו את כל חובות השמיעה כולל הגשת כל העבודות. הבחינה תתקיים בחודש נובמבר הראשון, לאחר סיום כל החובות לתואר.

שקלול הציון הסופי

הציון הסופי במסלול א' או מסלול אישי או מסלול מואץ למ"א מורכב כלהלן:

40%	עבודת גמר מחקרית*
30%	2 עבודות סמינריוניות
30%	שאר הקורסים
סה"כ 100%	

הציון הסופי במסלול ב' מורכב כלהלן:

20%	בחינת גמר
40%	עבודות סמינריוניות
40%	שאר הקורסים
סה"כ 100%	

*בחוג קיימת בחינת הגנה על התיזה אך סך כל משקל הציון על העבודה הכתובה והמבחן בציון הסופי יהיה 40%

תוכניות הלימודים למ"א כוללות תכנית לימודים כללית וארבע תכניות התמחות.

תכנית לימודים כללית

מסלול א'	מסלול ב'	שנה א' חובה
מחקר כמותי וסטטיסטיקה למ"א + תרגיל (4 שש"ס) כתיבה אקדמית בחינוך המיוחד (לא לשקלול)		
הליכי מחקר יחידניים (4 שש"ס)		
3 קורסי בחירה מהחוג	4 קורסי בחירה מהחוג	שנה א' בחירה
2 קורסי בחירה מהחוג או מחוץ לחוג	3 קורסי בחירה מהחוג או מחוץ לחוג	שנה ב' בחירה
36 שש"ס	44 שש"ס	סה"כ

רשימת קורסי חובה

קורסי מתודולוגיה

319.4000	מחקר כמותי וסטטיסטיקה למ"א	שיעור 4 שש"ס
		ותרגיל
319.4503	כתיבה אקדמית בחינוך מיוחד	סדנא 0 שש"ס
*319.4586	הליכי מחקר יחידניים (חובה למסלול א' בלבד)	שיעור 4 שש"ס
* חובה ללמוד קורס זה בשנה א' לתלמידי מסלול א' (ולכל מי ששוקל לכתוב עבודת תזה).		

קורסי בחירה

319.4557	רכישת שפה בילדות והתפתחותה (לא יינתן בתשס"ט)	שיעור 4 שש"ס
319.4588	חשיבה, שפה וקריאה של הילד החרש	סמינריון 4 שש"ס
319.4520	התפתחות קוגניטיבית לימודית של לקויי שמיעה	שיעור 4 שש"ס
319.4521	רכישת שפה והתפתחותה: תהליכים תקינים ולוקים	שיעור 4 שש"ס
319.4509	המשפחה והילד עם הצרכים המיוחדים	סמינריון 4 שש"ס
319.4544	היבטים נוירופסיכולוגיים של הפרעות הקשת האוטיסטית	שיעור 4 שש"ס
319.4559	עיבוד רגש בקשת האוטיסטית (קדם 319.4544)	סמינריון 4 שש"ס
319.4501	תקשורת תומכת וחלופית לאוכלוסיות שלהן לקויות תקשורתיות (לא יינתן בתשס"ט)	שיעור 4 שש"ס
319.4597	המתבגר והבוגר עם המוגבלות	סמינריון 4 שש"ס
319.4598	המטפל בעבודה טיפולית	סמינריון 4 שש"ס
319.4519	מחקר ופסיכופתולוגיה – מבט ביקורתי (לא יינתן בתשס"ט)	שיעור 4 שש"ס
319.4505	המשפחה הפוסט-מודרנית: ספרות ומחקר	סמינריון 4 שש"ס
319.4534	עבודת צוותים רב מקצועיים (לא יינתן בתשס"ט)	שיעור 4 שש"ס
319.4587	טכנולוגיה סיועית ויישומי מחשב בחינוך המיוחד	שיעור 4 שש"ס
319.4522	CBT טיפול קוגניטיבי-התנהגותי	שיעור 4 שש"ס
319.4523	ניתוח יישומי של התנהגות (לא יינתן בתשס"ט)	שיעור 4 שש"ס
319.4524	הפרעות רגשיות: אבחון ודרכי טיפול	שיעור 4 שש"ס
319.4518	הפרעות קשב: ממחקר למעשה	שיעור 4 שש"ס

קורסי בחירה בפקולטה לחינוך

ניתן גם לקחת קורסים אחרים מתוך היצע הקורסים לתואר שני בפקולטה לחינוך. תלמיד הלומד במסלול ב' רשאי להגיש עבודה סמינריונית אחת במסגרת שיעור שנלמד מחוץ לחוג.		
318.5605	אינטליגנציה אנושית: קוגניטיבית ורגשית	סמינריון 4 שש"ס
318.4101	התפתחות ולמידה בגיל הרך	שיעור 4 שש"ס

סמינריון 4 שש"ס	טכנולוגיות חדשניות בשירות החינוך	317.4027
סמינריון 4 שש"ס	משחקים זה עניין רציני – עקרונות בפיתוח משחקים לימודיים (לא יינתן בתשס"ט)	313.4614
סמינריון 4 שש"ס	חרדה ומצבי לחץ (לא יינתן בתשס"ט)	318.4251
שיעור 2 שש"ס	הפסיכולוגיה של האינטרנט – חלק א'	313.4607
שיעור 2 שש"ס	הפסיכולוגיה של האינטרנט – חלק ב'	313.4608
סמינריון 4 שש"ס	תהליכים וכישורים רגשיים בכתה (לא יינתן בתשס"ט)	318.4258
שיעור 4 שש"ס	למידה בסביבה עתירת טכנולוגיה: סוגיות וגישות	313.4500
שיעור 2 שש"ס	ליקויים התפתחותיים: איתור מוקדם והתערבות חינוכית (קדם 318.4101)	318.4163
סמינריון 4 שש"ס	טיפול במשחק (לא יינתן בתשס"ט)	318.4212

התמחויות במסגרת לימודי תואר שני

לימודי התמחות כוללים התמקדות בנושא ייחודי במהלך הלימודים. נושא ההתמחות אינו מופיע בתעודת המוסמך אלא בספח התמחות מיוחד המיועד לכך. כדי לקבל ספח המאשר את הלימודים בהתמחות בתום הלימודים לתואר שני, על התלמידים ללמוד לפחות 4 קורסי חובה (סה"כ לפחות 16 שש"ס בהתמחות) ופרקטיקום בתחום ההתמחות (בהתמחויות הרלוונטיות). תלמיד במסלול א' חייב לבחור בנושא לתיזה בתחום ההתמחות. הקבלה להתמחות מותנית באישור בכתב מראש ההתמחות. ללא רישום ההתמחות ואישור ראש ההתמחות, לא יכול הסטודנט לקבל אישור לגבי סיום ההתמחות, עם תום לימודיו.

התמחות באוטיזם ובלקויות התפתחותיות

ראש ההתמחות: טרם נקבע

ההתמחות "אוטיזם ולקויות התפתחותיות" נועדה לפתח ולקדם את הידע וההבנה התאורטיים, המחקריים והיישומיים בתחומי אוטיזם ולקויות התפתחותיות תוך אפשרות להתמקדות בקשרי הגומלין בין התהליכים חינוכיים, תהליכי הלמידה ותהליכי ההוראה. ההתמחות מבקשת לעורר סטודנטים לעסוק במחקר ובהוראה של תחומים אלו.

תוכניות הלימודים בהתמחות

מסלול א'	מסלול ב'	
שנה א' חובה	מחקר כמותי וסטטיסטיקה למ"א (4 שש"ס) כתיבה אקדמית בחינוך המיוחד (לא לשקלול)	
	הליכי מחקר יחידניים (4 שש"ס)	
	2 קורסי חובה מתוך ההתמחות (8 שש"ס)	
שנה א' בחירה	1-2 קורס בחירה מהחוג מהחוג או מההתמחות	2-3 קורסי קורס בחירה או מההתמחות
שנה ב' חובה	פרקטיקום בשדה + 1 קורס חובה מלווה את הפרקטיקום (4 שש"ס)	
	1-2 קורסי חובת בחירה מתוך ההתמחות (4 שש"ס)	
שנה ב' בחירה	1-2 קורס בחירה מהחוג או מחוץ לחוג, או בהתמחות	2-3 קורסי בחירה מהחוג או מחוץ לחוג, או בהתמחות
סה"כ	36 שש"ס	44 שש"ס

רשימת קורסי חובה

קורסי מתודולוגיה

מחקר כמותי וסטטיסטיקה למ"א	319.4000	שעור ותרגיל 4 שש"ס
כתיבה אקדמית בחינוך מיוחד	319.4503	סדנא 0 שש"ס
הליכי מחקר יחידניים (חובה למסלול א' בלבד)	*319.4586	שיעור 4 שש"ס

* חובה ללמוד קורס זה בשנה א' לתלמידי מסלול א' (ולכל מי ששוקל לכתוב עבודת תזה).

קורסי חובה בהתמחות

קורסי חובה בשנה א'

הערכה, התערבות בספקטרום האוטיסטי	319.4511	שיעור 2 שש"ס
הערכה, התערבות בלקויות התפתחותיות	319.4512	שיעור 2 שש"ס

קורס חובה בשנה ב'

*מן התיאוריה לשדה באוטיזם ולקויות התפתחותיות (לא יינתן בתשס"ט)	319.4513	שיעור 4 שש"ס
---	----------	--------------

*קורס זה מחייב עבודה של בוקר או אחה"צ אחד בשבוע בשדה במהלך כל שנת הלימודים בנוסף לקורס בן 4 שש"ס שיינתן באוניברסיטה

קורסי חובת בחירה בהתמחות

319.4544	היבטים נירופסיכולוגיים של הפרעות הקשת האוטיסטית	שיעור	4 שש"ס
319.4559	עיבוד רגש בקשת האוטיסטית (קדם 319.4544)	סמינריון	4 שש"ס
319.4521	רכישת שפה והתפתחותה: תהליכים תקינים ולוקים	שיעור	4 שש"ס
319.4501	תקשורת תומכת וחלופית לאוכלוסיות שלהן לקויות	שיעור	4 שש"ס
319.4538	שפה בספקטרום האוטיסטי	שיעור	4 שש"ס

קורסי בחירה

קורסי בחירה בחוג

319.4509	המשפחה והילד עם הצרכים המיוחדים	שיעור	4 שש"ס
319.4597	המתבגר והבוגר עם המוגבלות	סמינריון	4 שש"ס
319.4557	רכישת שפה בילדות והתפתחותה (לא יינתן בתשס"ט)	שיעור	4 שש"ס
319.4588	חשיבה, שפה וקריאה של הילד החרש	סמינריון	4 שש"ס
319.4598	המטפל בעבודה טיפולית	סמינריון	4 שש"ס
319.4518	הפרעות קשב: ממחקר למעשה	שיעור	4 שש"ס
319.4519	מחקר ופסיכופתולוגיה – מבט ביקורתי	שיעור	4 שש"ס
319.4534	עבודת צוותים רב מקצועיים (לא יינתן בתשס"ט)	שיעור	4 שש"ס
319.4587	טכנולוגיה סיועית ויישומי מחשב בחינוך המיוחד	שיעור	4 שש"ס
319.4524	הפרעות רגשיות: אבחון ודרכי טיפול	שיעור	4 שש"ס

קורסי בחירה בפקולטה לחינוך

ניתן גם לקחת קורסים אחרים מתוך היצע הקורסים לתואר שני בפקולטה לחינוך. תלמיד הלומד במסלול ב' רשאי להגיש עבודה סמינריונית אחת במסגרת שיעור שנלמד מחוץ לשיעורי ההתמחות.

318.5605	אינטליגנציה אנושית: קוגניטיבית ורגשית	סמינריון	4 שש"ס
318.4101	התפתחות ולמידה בגיל הרך*	שיעור	4 שש"ס
317.4027	טכנולוגיות חדשניות בשירות החינוך	סמינריון	4 שש"ס
313.4614	משחקים זה עניין רציני – עקרונות בפיתוח משחקים לימודיים (לא יינתן בתשס"ט)	שיעור	4 שש"ס
318.4251	חרדה ומצבי לחץ (לא יינתן בתשס"ט)	שיעור	4 שש"ס
318.4163	ליקויים התפתחותיים: איתור מוקדם והתערבות חינוכית (קדם 318.4101)	שיעור	2 שש"ס

* הקורס התפתחות ולמידה בגיל הרך 318.4101 משמש תנאי קדם לכל הקורסים של ההתמחות בגיל הרך.

התמחות בהפרעות רגשיות ובעיות התנהגות*

(* מותנה בקבלת אישור ממוסדות האוניברסיטה)

ראש ההתמחות: **טרם נקבע**

ההתמחות "הפרעות רגשיות ובעיות התנהגות" נועדה לפתח ולקדם את הידע וההבנה התאורטיים, המחקריים והיישומיים בתחומי הוראה, למידה, הדרכה וחינוך בקרב יחידים במערכת החינוכית שמאובחנים כבעלי הפרעות רגשיות ובעיות התנהגות. ההתמחות מבקשת לעורר סטודנטים לעסוק במחקר ובהוראה של תחומים אלו ולעורר עניין, ידע והבנה בתחומים אלו.

תוכניות הלימודים בהתמחות

מסלול א'	מסלול ב'	
שנה א' חובה	מחקר כמותי וסטטיסטיקה למ"א (4 שש"ס)	2 קורסי חובה מתוך ההתמחות (8 שש"ס)
	כתיבה אקדמית בחינוך המיוחד (לא לשקלול)	
	הליכי מחקר יחידניים (4 שש"ס)	
שנה א' בחירה	1-2 קורס בחירה מהחוג או מההתמחות	2-3 קורסי חובה או מההתמחות
שנה ב' חובה	פרקטיקום בשדה + 1 קורס חובה מלווה את הפרקטיקום (4 שש"ס)	1-2 קורסי חובה מתוך ההתמחות (4 שש"ס)
שנה ב' בחירה	1-2 קורס בחירה מהחוג או מחוץ לחוג, או בהתמחות	2-3 קורסי בחירה מהחוג או מחוץ לחוג, או בהתמחות
סה"כ	36 שש"ס	44 שש"ס

רשימת קורסי חובה

קורסי מתודולוגיה

מחקר כמותי וסטטיסטיקה למ"א	319.4000	שעור ותרגיל 4 שש"ס
כתיבה אקדמית בחינוך מיוחד	319.4503	סדנא 0 שש"ס
הליכי מחקר יחידניים (חובה למסלול א' בלבד)	*319.4586	שיעור 4 שש"ס

* חובה ללמוד קורס זה בשנה א' לתלמידי מסלול א' (ולכל מי ששוקל לכתוב עבודת תזה).

קורסי חובה בהתמחות

קורס חובה בשנה א'

		319.4514	הערכה, התערבות בהפרעות רגשיות ובעיות התנהגות
שיעור	4 שש"ס		

קורס חובה בשנה ב'

		319.4515	מהתיאוריה אל השדה – פרקטיקום בהפרעות רגשיות שיעור ובעיות התנהגות* (לא יינתן בתשס"ט)
שיעור	4 שש"ס		

*קורס חובה בשנה ב'. קורס זה מחייב עבודה של בוקר או אחה"צ אחד בשבוע בשדה במהלך כל שנת הלימודים בנוסף לקורס בן 4 שש"ס שיינתן באוניברסיטה.

קורסי חובת בחירה בהתמחות

		319.4522	CBT טיפול קוגניטיבי-התנהגותי
שיעור	4 שש"ס		
		319.4523	ניתוח יישומי של התנהגות (לא יינתן בתשס"ט)
שיעור	4 שש"ס		
		319.4524	הפרעות רגשיות: אבחון ודרכי טיפול
שיעור	4 שש"ס		
		319.4518	הפרעות קשב: ממחקר למעשה
שיעור	4 שש"ס		

קורסי בחירה

קורסי בחירה בחוג

		319.4519	מחקר ופסיכופתולוגיה – מבט ביקורתי (לא יינתן בתשס"ט)
שיעור	4 שש"ס		
		319.4598	המטפל בעבודה טיפולית
סמינריון	4 שש"ס		
		319.4534	עבודת צוותים רב מקצועיים (לא יינתן בתשס"ט)
שיעור	4 שש"ס		
		319.4587	טכנולוגיה סיועית ויישומי מחשב בחינוך המיוחד
שיעור	4 שש"ס		
		319.4597	המתבגר והבוגר עם המוגבלות
סמינריון	4 שש"ס		
		319.4557	רכישת שפה בילדות והתפתחותה (לא יינתן בתשס"ט)
שיעור	4 שש"ס		
		319.4505	המשפחה הפוסט-מודרנית: ספרות ומחקר
סמינריון	4 שש"ס		

קורסי בחירה מחוץ לחוג*

		318.4258	תהליכים וכישורים רגשיים בכיתה (לא יינתן בתשס"ט)
סמינריון	4 שש"ס		
		318.4163	ליקויים התפתחותיים: איתור מוקדם והתערבות
שיעור	2 שש"ס		
		317.4027	חינוכית (קדם 318.4101)
סמינריון	4 שש"ס		
		313.4500	טכנולוגיות חדשניות בשירות החינוך
שיעור	4 שש"ס		
		318.4212	למידה בסביבה עתירת טכנולוגיה: סוגיות וגישות
סמינריון	4 שש"ס		
		318.4212	טיפול במשחק (לא יינתן בתשס"ט)
סמינריון	4 שש"ס		

החוג לחינוך מיוחד

שיעור	2 שש"ס	הפסיכולוגיה של האינטרנט – חלק א'	313.4607
שיעור	2 שש"ס	הפסיכולוגיה של האינטרנט – חלק ב'	313.4608

*ניתן לקחת קורסים אחרים מתוך היצע הקורסים לתואר שני בפקולטה לחינוך. תלמיד הלומד במסלול ב' רשאי להגיש עבודה סמינריונית אחת במסגרת שיעור שנלמד מחוץ לשיעורי החוג.

התמחות במחשבים

(בשיתוף עם החוג ללמידה, הוראה והדרכה)

ראש ההתמחות: ד"ר זני בן-צבי

ההתמחות "מחשבים בחינוך" נועדה לקדם את ההבנה בנוגע להיבטים של קשרי הגומלין בין תהליכים חינוכיים, תהליכי למידה והוראה ובין טכנולוגיות חדשניות (כגון מחשבים, תקשוב ואינטרנט). ההתמחות מבקשת לעורר סטודנטים לעסוק במחקר ובהוראה של נושאים הקשורים לחינוך וטכנולוגיות חדשניות, וכן לעודד אותם למלא תפקיד פעיל בהתמודדות של מערכות חינוכיות עם תהליכי הטמעה של טכנולוגיות אלו.

קורסי חובת של ההתמחות

שיעור	4 שש"ס	למידה בסביבה עתירת טכנולוגיה: סוגיות וגישות	313.4500
שיעור	4 שש"ס	טכנולוגיה סיועית ויישומי מחשב בחינוך המיוחד	319.4587

קורסי בחירה של ההתמחות

		למידה תוך שילוב התנסות חושית: תיאוריה, מחקר והשלכות לעיצוב התנסויות למידה	313.4600
סמינריון	4 שש"ס	חשיבה ולמידה דרך מודלים ממוחשבים	313.4601
סמינריון	4 שש"ס	למידה ועיצוב חינוכי בנושאי טכנולוגיה ומדע בגיל הרך	313.4602
סמינריון	4 שש"ס	קהילות מתוקשבות כתשתית לחינוך ערכי – חלק א' (קורס מקוון)	313.4603
שיעור	2 שש"ס	קהילות מתוקשבות כתשתית לחינוך ערכי – חלק ב' (קורס המשך מקוון ל-4603)	313.4604
שיעור	2 שש"ס	הפסיכולוגיה של האינטרנט – חלק א' (קורס מקוון)	313.4607
שיעור	2 שש"ס	הפסיכולוגיה של האינטרנט – חלק ב' (קורס מקוון המשך)	313.4608
סמינריון	4 שש"ס	מדיה דיגיטלית ככלי פדגוגי (לא יינתן בתשס"ט)	313.4605
סמינריון	4 שש"ס	הוראה מתוקשבת – חקרשת הלכה ומעשה	313.4606

החוג לחינוך מיוחד

סמינריון	4 שש"ס	חשיבה מתמטית	317.4007
סמינריון	4 שש"ס	הפסיכולוגיה של חשיבה סטטיסטית בסביבה עתירת טכנולוגיה	317.4005

קורסי בחירה בחוג

שיעור	4 שש"ס	המשפחה והילד עם הצרכים המיוחדים	319.4509
סמינריון	4 שש"ס	המתבגר והבוגר עם המוגבלות	319.4597
שיעור	4 שש"ס	רכישת שפה בילדות והתפתחותה (לא יינתן בתשס"ט)	319.4557
סמינריון	4 שש"ס	חשיבה, שפה וקריאה של הילד החרש	319.4588
סמינריון	4 שש"ס	המטפל בעבודה טיפולית	319.4598
שיעור	4 שש"ס	הפרעות קשב: ממחקר למעשה	319.4518
שיעור	4 שש"ס	מחקר ופסיכופתולוגיה – מבט ביקורתי (לא יינתן בתשס"ט)	319.4519
שיעור	4 שש"ס	עבודת צוותים רב מקצועיים (לא יינתן בתשס"ט)	319.4534
שיעור	4 שש"ס	הפרעות רגשיות: אבחון ודרכי טיפול	319.4524

קורסי בחירה מחוץ לחוג*

סמינריון	4 שש"ס	תהליכים וכישורים רגשיים בכיתה (לא יינתן בתשס"ט)	318.4258
שיעור	2 שש"ס	ליקויים התפתחותיים: איתור מוקדם והתערבות חינוכית (קדם 318.4101)	318.4163
סמינריון	4 שש"ס	טיפול במשחק (לא יינתן בתשס"ט)	318.4212

*ניתן לקחת קורסים אחרים מתוך היצע הקורסים לתואר שני בפקולטה לחינוך. תלמיד הלומד במסלול ב' רשאי להגיש עבודה סמינריונית אחת במסגרת שיעור שנלמד מחוץ לשיעורי החוג.

**התמחות בגיל הרך
(בשיתוף עם החוג לייעוץ והתפתחות האדם)**

ראש ההתמחות: **פרופ' ענת שר**

ההתמחות בגיל הרך כוללת מקבץ קורסים עם הדגשים תיאורטיים, מחקריים ויישומיים שנועדו להרחיב ולהעמיק יידע בנושאים התפתחותיים וחינוכיים בינקות ובילדות המוקדמת. כל תלמיד המתקבל להתמחות חייב בדרישות החוג או התכנית שבמסגרתה התקבל ללימודי המ"א.

מסלול א' וב'

שנה א' – חובה התפתחות ולמידה בגיל הרך
שנה א' – חובה רכישת שפה והתפתחותה: תהליכים תקינים ולוקים
שנה ב' – בחירה 2 קורסים בהתמחות הגיל הרך

רשימת הקורסים:

קורסי חובה בהתמחות

318.4101	התפתחות ולמידה בגיל הרך	שיעור	4 שש"ס
319.4521	רכישת שפה והתפתחותה: תהליכים תקינים ולוקים	שיעור	4 שש"ס

** הקורס התפתחות ולמידה בגיל הרך 318.4101 משמש תנאי קדם לכלל הקורסים של ההתמחות בגיל הרך.

קורסי בחירה בהתמחות

319.4587	טכנולוגיה סיועית ויישומי מחשב בחינוך המיוחד	שיעור	4 שש"ס
318.4124	הקשרים חינוכיים ותרבותיים בגיל הרך	שיעור	2 שש"ס
318.4121	התפתחות המשחק ויישומים חינוכיים		
	(לא יינתן בתשס"ט)		
318.4156	הבסיס המוטיבציוני של טיפול, אהבה ואכפתיות	סמינריון	4 שש"ס
318.4159	שינה בגיל הרך: היבטים התפתחותיים וסביבתיים	סמינריון	4 שש"ס
	(לא יינתן בתשס"ט)		
308.4082	נוירופסיכולוגיה קוגניטיבית התפתחותית	שיעור	2 שש"ס
308.4096	התפתחות המח והקוגניציה מינקות ועד בגרות	שיעור	4 שש"ס
308.4095	התפתחות קריאה וכתובה בגיל הרך	שיעור	4 שש"ס
318.4148	חינוך בגיל הרך – מבט אתנוגרפי		
	(תנאי קדם – רקע במחקר איכותני)		
	קורס חדש ניהול מערכות חינוכיות לגיל הרך (לא יינתן בתשס"ט)	שיעור	2 שש"ס
	קורס חדש ילדים בחוק ובמדיניות (לא יינתן בשתס"ט)	שיעור	2 שש"ס
	קורס חדש אנתרופולוגיה של ילדות (לא יינתן בתשס"ט)	סמינריון	4 שש"ס

313.4602	למידה ועיצוב חינוכי בנושאי טכנולוגיה ומדע בגיל הרך	סמינריון	4 שש"ס
318.4163	ליקויים התפתחותיים: איתור מוקדם והתערבות חינוכית	שיעור	2 שש"ס
318.4117	התערבות חינוכית מוקדמת: מודלים, תכניות והערכת יעילות	סמינריון	4 שש"ס
308.4094	לקויות למידה בחשבון: היבטים קוגניטיביים ונירו פסיכולוגיים התפתחותיים וחינוכיים	שיעור	4 שש"ס

קורסי בחירה בחוג

319.4509	המשפחה והילד עם הצרכים המיוחדים	שיעור	4 שש"ס
319.4597	המתבגר והבוגר עם המוגבלות	סמינריון	4 שש"ס
319.4557	רכישת שפה בילדות והתפתחותה (לא יינתן בתשס"ט)	שיעור	4 שש"ס
319.4588	חשיבה, שפה וקריאה של הילד החרש	סמינריון	4 שש"ס
319.4598	המטפל בעבודה טיפולית	סמינריון	4 שש"ס
319.4518	הפרעות קשב: ממחקר למעשה	שיעור	4 שש"ס
319.4519	מחקר ופסיכופתולוגיה – מבט ביקורתי (לא יינתן בתשס"ט)	שיעור	4 שש"ס
319.4534	עבודת צוותים רב מקצועיים (לא יינתן בתשס"ט)	שיעור	4 שש"ס
319.4524	הפרעות רגשיות: אבחון ודרכי טיפול	שיעור	4 שש"ס

קורסי בחירה מחוץ לחוג*

318.4258	תהליכי וכישורים רגשיים בכיתה (לא יינתן בתשס"ט)	סמינריון	4 שש"ס
318.4163	ליקויים התפתחותיים: איתור מוקדם והתערבות חינוכית שיעור (קדם 318.4101)	שיעור	2 שש"ס
318.4212	טיפול במשחק (לא יינתן בתשס"ט)	סמינריון	4 שש"ס

*ניתן לקחת קורסים אחרים מתוך היצע הקורסים לתואר שני בפקולטה לחינוך. תלמיד הלומד במסלול ב' רשאי להגיש עבודה סמינריונית אחת במסגרת שיעור שנלמד מחוץ לשיעורי החוג.

תכנית הלימודים לדוקטורט

יו"ר ועדת דוקטורט: פרופ' שונית רייטר

תוכנית הלימודים מאפשרת קבלת תואר "דוקטור בפילוסופיה" (Ph.D). מטרתה להכשיר לעבודה במחקר, בהוראה וביישום שבתחום החינוך המיוחד ובתחומים נלווים.

הפרטים המלאים המעודכנים לגבי תנאי ההרשמה, תהליך הרישום והקבלה, פרטים על תוכנית הלימודים, וכן הנחיות וטפסים שונים נמצאים בדף לימודי תואר השלישי באתר החוג לחינוך מיוחד (כניסה מתוך אתר החוג—<http://www.edu.haifa.ac.il/special-ed>) תמצית הדברים מובאת להלן, אך המעוניינים בלימודי הדוקטורט בחוג לחינוך מיוחד מתבקשים להעזר באתר לקבלת הפרטים במלואם.

א. **תנאי קבלה:** בקשות להתקבל ללימודים לקראת התואר דוקטור לפילוסופיה בחינוך מיוחד תתקבלנה מתלמידים שסיימו את תואר המוסמך בנושאים הקשורים לתחום דעת זה בציון משוקלל של 86 לפחות וציון של 90 לפחות בעבודת הגמר לתואר שני (תזה). לא ניתן להתקבל ללימודי דוקטורט ללא עבודת גמר מחקרית (תזה) במסגרת לימודי תואר שני. על תלמידים שסיימו לימודי תואר שני באוניברסיטאות בחו"ל, או בשלוחות ישראליות של אוניברסיטאות זרות, לעמוד בבחינת GRE כחלק מתנאי הקבלה.

ב. ההרשמה מותנית בתיאום מוקדם עם מנחה אישי (מקרב מנחי הדוקטורט בחוג) אשר מעוניין להנחות את המועמד בנושא המיועד.

ג. במסגרת לימודי הדוקטורט על התלמיד ללמוד שלושה קורסים לפחות: קורס החובה "המשגה ופיתוח במחקר חינוכי" יינתן בשתי קבוצות מקבילות ויש להירשם לאחת

מהן: 318.5604 המשגה ופיתוח במחקר חינוכי

313.5000 המשגה ופיתוח במחקר חינוכי

ושני קורסי בחירה מתוך הקורסים המומלצים לדוקטורנטים ומתוך היצע הקורסים בתואר שני בחוג לחינוך מיוחד ובחוגים אחרים לפי הנחיית המנחה ובאישורה של ועדת הדוקטורט.

ד. מנחה עבודת הד"ר והוועדה המלווה, במידה ומונתה ועדה מלווה, יקבעו לתלמיד המחקר את תכנית הלימודים והיקפה, והדבר טעון אישור ועדת הדוקטורט החוגית. על התלמיד להשתתף בקורסים, למלא את חובותיו על-פי דרישות כל קורס (כולל בחינה או עבודות) ולסיים ברמת הישגים שאינה נופלת מציון 85 בכל קורס. המנחה יוכל לדרוש הרחבת לימודי הדוקטורט מעבר למכסת המינימום הנדרשת בסעיף ב', בהתאם לצורכי עבודת המחקר, באישור ועדת הד"ר ובלבד שלא תעלה על 16 ש"ס ולא יותר מ-4 קורסים.

ה. מומלץ כי תכנית הלימודים המאושרת על-ידי המנחה והוועדה (כולל לימודי השלמה) תושלם עד תום השנה הראשונה ללימודים.

ו. כל תכתובת של התלמיד עם ועדת הדוקטורט בעניינים אקדמיים חייבת להתבצע בידיעת המנחה ובאישורו בכתב.

- ז. דרישות אקדמיות נוספות הינן בהתאם לתקנון לימודי תואר שלישי של הרשות ללימודים מתקדמים.
- ח. על מנת להגיש מועמדות ללימודי דוקטורט יש לקנות ערכת הרשמה לתארים מתקדמים לפני הגשת תיק המועמדות בחוג. את הערכה ניתן לקנות בחנות "אקדמון" באוניברסיטה או בחנויות ברשת "סטמצקי" ולשלם בבנק הדואר את ספח ההרשמה. לאחר מכן, יש לפנות למדור הרשמה באוניברסיטה לפתיחת תיק מועמדות, כשאליו יש לצרף את שובר התשלום וגיליון ציונים של תואר ראשון ושני. בנוסף, יש למלא את הטפסים הנדרשים על-ידי החוג, וכן להגיש קדם-הצעת מחקר לדוקטורט. הטפסים וההנחיות נמצאים להורדה באתר החוג ויש להגישם בחמישה עותקים לחוג לגב' שרה עלמני, מרכזת החוג לחינוך מיוחד.
- ט. המעוניינים במלגת השתלמות מתבקשים לפנות לאתר הרשות ללימודים מתקדמים לקבלת פרטים.

מבנה הלימודים

משך הלימודים לתוכנית הדוקטורט הוא ארבע שנים.

שלב מחקר א': משך הלימודים לא יעלה על שנה מסמסטר הלימודים בו התקבל התלמיד (כולל חופשת הסמסטר/קיץ). במהלך הלימודים יידרש התלמיד להכין את הצעת המחקר, לקבל את אישור המנחה להצעה, להגיש לוועדה החוגית ללימודי התואר השלישי לעיון ולעמוד בדרישות אחרות שיוטלו עליו.

שלב מחקר ב': משך הלימודים לא יעלה על שלוש שנים. במהלך תקופת הלימודים יידרש התלמיד להשלים את המחקר ואת כתיבת עבודת הדוקטורט.

תמיכה כספית

קיימים ארבעה סוגי תמיכה לתלמידי תואר שלישי:

- א. מלגת שכר-לימוד: התלמיד מקבל פטור מתשלום שכל-לימוד למשך שלוש שנים. מלגה זו ניתנת לכל תלמידי התואר השלישי בכפוף לתקינות אקדמית.
- ב. מלגת קיום: למספר מצומצם של סטודנטים (הנבחרים מבין המבקשים על-פי אמות מידה אקדמיות) ניתנת מלגה, למשך שלוש שנים. קבלת מלגה זו מותנה בהגבלת שעות עבודה עד ל-10 שעות בשבוע.
- ג. מענקי תמיכה במחקר: לתלמידים המבצעים מחקר שיש בו עלויות כספיות משמעותיות תינתן תמיכה כספית מסויימת.
- ד. מענקים על פרסום מדעי או הרצאה בכנס מדעי: ניתנים מענקים כספיים בגין פרסום מאמר מדעי וכן השתתפות צנועה בהוצאות לנסיעה להצגת עבודה בכנס מדעי.
- בנוסף, תלמידי מחקר רשאים להגיש בקשות למענקי מחקר מקרנות שונות, בארץ ובח"ל. באוניברסיטה רשימה של כל הקרנות הרלוונטיות וניתנת הדרכה בדבר הגשת בקשות למענקים.

317

חינוך מתמטי*

חוג לימודים לתואר שני (M.A. ו-M.Sc.)

לימודי תעודת הוראה

ולימודים לתואר דוקטור בפילוסופיה

לימודי הדוקטורט בתחום החינוך המתמטי מתקיימים במסגרת
הוועדה הכלל אוניברסיטאית לתלמידי מחקר ברשות ללימודים מתקדמים

ראש החוג: פרופ' מיכל ירושלמי

יו"ר הוועדה החוגית לתואר שני: ד"ר רוזה לייקין

חברי הסגל האקדמי

פרופ' מיכל ירושלמי, פרופ' פרלה נשר (אמריטוס).	פרופסור מן המניין:
פרופ' אנה ספרד (חל"ת סמסטר א').	פרופסור חבר:
ד"ר דני בן-צבי, ד"ר רוזה לייקין, ד"ר אירית פלד (שבתון).	מרצה בכיר:
ד"ר ברברה בנטל, פרופ' גיורא הון, ד"ר ורדה טלמון.	עמית הוראה:

מזכירות החוג

עוזרת מנהלית לראש החוג: **גב' שרה קרפיק**
שעות קבלה: ימים א'-ה', בין השעות 11:00-13:00
טלפון: 04-8249122; פקס: 04-8249375
מיקום: חדר 433, קומה 4, בניין חינוך
דואר אלקטרוני: skarpik@univ.haifa.ac.il
אתר החוג באינטרנט: <http://mathed.haifa.ac.il>

באתר זה מופיע מידע אודות תחומי המחקר וסגל המרצים בחוג, מידע הנוגע לקבלה לתוכניות
השונות בחוג ולוח מודעות המתעדכן באופן שוטף.

* מותנה באישור מל"ג

הלימודים לתואר שני (M.A. ו-M.Sc.)

יו"ר הוועדה החוגית לתואר שני: ד"ר רוזה לייקין

מטרות ומבנה

מטרת הלימודים לתואר שני היא להכשיר סגל בכיר שיעסוק במחקר בחינוך מתמטי, יקדם את הוראת המתמטיקה בכל הגילאים והמערכות, יעסוק בפיתוח תכניות לימודים ובהכשרת מורים למתמטיקה.

תוכניות הלימוד

החוג לחינוך מתמטי מציע שתי תכניות לימוד:

1. מ"א בחינוך מתמטי: מסלול א' (עם כתיבת עבודת גמר מחקרית) ומסלול ב' (ללא כתיבת עבודת גמר מחקרית). המסיימים יהיו מוסמכי הפקולטה לחינוך ויהיו זכאים לתואר M.A. בחינוך מתמטי.
2. המגמה למתמטיקה וחינוך (מו"ח) המשותפת לחוג לחינוך מתמטי ולחוג למתמטיקה (<http://math.haifa.ac.il>). במגמה שני מסלולים: מסלול א' (עם כתיבת עבודת גמר מחקרית) ומסלול ב' (ללא כתיבת עבודת גמר מחקרית). הקבלה למגמה מותנית בקבלה לחוג למתמטיקה ולחוג לחינוך מתמטי (בכל חוג לפי התנאים המקובלים בו). המסיימים יהיו מוסמכי שתי פקולטות: הפקולטה למדעים והוראתם והפקולטה לחינוך, ויהיו זכאים לתואר M.Sc.

כמו כן קיימת אפשרות לשלב לימודי תואר שני עם לימודים לקבלת תעודת הוראה במתמטיקה לבתיה"ס העל יסודיים.

תנאי קבלה

(במ"א בחינוך מתמטי ובמגמה למתמטיקה וחינוך)

- ◆ על המועמדים לתואר שני בחינוך מתמטי לבוא מרקע בחינוך מתמטי או במתמטיקה, דהיינו בוגרי מתמטיקה או מחלקות להוראת מדעים, או בוגרי מדעים מדויקים עם ניסיון בחינוך מתמטי, או בוגרי חינוך (או הוראה) עם התמחות בחינוך מתמטי.
- ◆ מועמדים למגמה למתמטיקה וחינוך (מו"ח) יעמדו בדרישות הקבלה בשני חוגים: החוג למתמטיקה והחוג לחינוך מתמטי. דרישות הקבלה בחינוך מתמטי מפורטות להלן ודרישות הקבלה בחוג למתמטיקה מפורטות ע"י החוג למתמטיקה שבפקולטה למדעים והוראתם.
- ◆ מועמדים בעלי תואר בוגר ממוסד מוכר להשכלה גבוהה בציון ממוצע 80 ומעלה בחינוך או הוראה וציון ממוצע 76 ומעלה במתמטיקה, או בוגרי תואר ראשון בעלי ציון ממוצע 80 ומעלה בהוראת המדעים (או תחום מקביל על פי שקול הדעת של החוג).
- ◆ ועדת הקבלה בחוג תדון בתיקי המועמדים ותהיה רשאית לזמן לראיון אישי כל מועמד שייראה לה.
- ◆ אין אפשרות להתחיל את לימודי התואר השני ללא סיום חובות שמיעה בתואר הראשון.

- ◆ בעלי תואר ראשון ממוסד מוכר להשכלה גבוהה ששפת ההוראה בו אינה עברית, יידרשו לעמוד בבחינת ידע בעברית ברמה הנדרשת ע"י האוניברסיטה כתנאי לקבלתם ללימודים.
- ◆ מועמדים בוגרי אוניברסיטאות מוכרות מחו"ל וכן בוגרי אוניברסיטאות בעלות שלוחות בישראל, אשר פועלות באישור המועצה להשכלה גבוהה, יחויבו לעמוד בהצלחה בבחינת ה-GRE, או בלימודי השלמה במסגרת התואר הראשון.
- ◆ על המועמדים לעמוד בבחינת כניסה באנגלית ולקבל בה ציון של 75 לפחות.

לימודי השלמה

1. ועדת קבלה רשאית להטיל קורסי השלמה למועמדים בעלי רקע אקדמי חסר. הקורסים יהיו ברמת תואר בוגר. קורסי השלמה לא יימנו במספר השעות לתואר.

317.2000	השלמות במחקר כמותי וסטטיסטיקה	שיעור	2 שש"ס
317.2001	השלמות בשיטות מחקר	שיעור	2 שש"ס
316.2001	שיטות מחקר איכותניות + תרגיל	שיעור	3 שש"ס
317.3500	תיאוריה ומעשה בהוראת מתמטיקה א'	סמינר דידקטי	4 שש"ס
317.3501	תיאוריה ומעשה בהוראת מתמטיקה ב'	סמינר דידקטי	4 שש"ס
317.2003	אספקטים פסיכולוגיים ודידקטיים בהוראת המתמטיקה (לא יינתן בתשס"ט)	שיעור	4 שש"ס

תוכנית ההשלמה תיקבע על ידי ועדת הקבלה על פי הרקע של כל מועמד.

2. סטודנטים יידרשו לסיים את לימודי ההשלמה במהלך שנה א' ללימודיהם בציון 80. פטור מלימודי השלמה יינתן רק על בסיס מסמכים רלוונטיים ממוסד אקדמי מוכר. המסמכים הנדרשים (לכל קורס בנפרד) יכללו: סילבוס, ציון משוקלל (80 לפחות), פרטים על היקף הקורס, נקודות זכאות, שם ותואר המרצה. יש להמציא מסמכים אלה בעת הרישום. פטורים מלימודי השלמה על סמך המסמכים יידונו עד לאחר תום השבוע הראשון ללימודים. לא ידונו בקשות לפטורים לאחר מועד זה.
3. תלמידים שלא למדו שיטות מחקר כמותניות או איכותניות, או שלמדו קורסים אלו לפני יותר מ-10 שנים, יחויבו בשנת לימודיהם הראשונה לתואר מ"א בקורסי השלמה במקצועות אלו.
4. במידה והיקף ההשלמות הינו עד 16 שש"ס (בדרך כלל 4 קורסים), ניתן לשקול קבלה של המועמד ללימודי המ"א במעמד של תלמיד על תנאי.

נוהלי לימוד בחוג לחינוך מתמטי

במסגרת התואר השני בחוג קיימים המסלולים הבאים: מסלול א' ומסלול ב'.

מסלול א'

מסלול זה כולל לימוד קורסים בהתאם לתכנית הלימודים המפורטת בהמשך והגשת תיזה. רישום למסלול א' אינו מבטיח הישארות בו שכן על הסטודנט לעמוד בתנאים נוספים: ציון של 85 לפחות בקורס החובה האינטגרטיבי, ציון של 80 לפחות בקורסי המתודולוגיה: מחקר כמותי וסטטיסטיקה ושיטות מחקר איכותניות בחינוך מתמטי, ציון של 85 לפחות בעבודה

סמינריונית של שנה א', התקשרות עם מנחה מתוך מרצי החוג שמורשה להנחות עבודות גמר בתום שנה א' והגשת הצעה לתיזה בתום סמסטר שלישי ללימודים. סטודנטים שלא יעמדו בלוח זמנים זה יועברו למסלול ב'. רישום למסלול א' איננו מבטיח מראש מנחה לכל סטודנט, או בכל נושא שהסטודנט מעוניין בו.

מסלול ב'

מסלול זה כולל לימוד קורסים בהתאם לתכנית הלימודים המפורטת בהמשך וסיומו בעבודה מסכמת מורחבת או במבחן (במגמת מו"ח). מסלול זה הוא ללא כתיבת תיזה. ציון של 75 לפחות בקורס החובה האינטגרטיבי. המסיימים במסלול זה אינם יכולים להמשיך ללימודי התואר השלישי.

משך הלימודים ומהלכם

על התלמידים במסלול א' ומסלול ב' לסיים את כל חובות השמיעה והגשת העבודות במשך שנתיים. תלמידי מסלול א' יוכלו להירשם לשנה נוספת, במסגרתה יסיימו את עבודת הגמר המחקרית (תיזה) ויגישו אותה לשיפוט. לוח זמנים זה הוא מחייב, ולכן על המועמדים לשקול היערכות מתאימה. יש לחדש את הרישום ללימודים כל שנה, גם בזמן הכתיבה של עבודת הגמר. תכנית הלימודים המחייבת היא התכנית המתפרסמת בשנתון המתייחס לשנת הלימודים, בה התחילו הסטודנטים את לימודיהם. במהלך הלימודים ייתכנו שינויים במבנה תכנית הלימודים. אם במהלך הלימודים אושר מעבר למסלול אחר או למגמה שונה, החובות החלים על התלמיד הם בהתאם לשנתון של השנה בה אושר המעבר.

הגשת עבודות

- ניתן להגיש עבודה סמינריונית אך ורק בקורס שמוגדר כסמינריוני.
- אין להגיש שתי עבודות סמינריוניות אצל אותו מרצה.
- אין להגיש עבודה משותפת אלא במקרים מיוחדים ולאחר קבלת אישור מיוחד מוועדת המ"א.
- המועד האחרון להגשת עבודה סמינריונית בקורס שנלמד בסמסטר א' הוא 10 ביוני של אותה שנה. המועד האחרון להגשת עבודה סמינריונית בקורס שנלמד בסמסטר ב' הוא תום השבוע הראשון של שנת הלימודים העוקבת. ייתכנו מועדי הגשה מוקדמים יותר עפ"י החלטת המרצה בקורס.

עבודות סמינריוניות, הגשה ונוהלי סיום

לפני הגשת העבודה על התלמיד לדאוג לרישום תאריך הגשת העבודה ופרטיה במזכירות החוג. על התלמיד לחתום על טופס הצהרה על הכנה עצמית של העבודה. על התלמיד לוודא שעותק מהעבודה הסמינריונית שהוגשה יישאר בידי.

חינוך מתמטי (ח"מ):

מסלול ב'	מסלול א'	
3 עבודות סמינריוניות, ששתיים מהן בחינוך מתמטי ואחת בחוג אחר בפקולטה לחינוך או במתמטיקה לפי בחירת הסטודנט	2 עבודות סמינריוניות בחינוך מתמטי	עבודות סמינריוניות
עבודת מסכמת (שקולה לבחינת גמר)	תיזה בחינוך מתמטי	סיום הלימודים

המגמה למתמטיקה וחינוך (מו"ח):

מסלול ב'	מסלול א'	
3 עבודות סמינריוניות: אם יבחר עבודה סמינריונית אחת בחוג לחינוך מתמטי, יעשה התלמיד שתי עבודות סמינריוניות בחוג למתמטיקה – ולהיפך	1 עבודה סמינריונית בחוג לחינוך מתמטי ו-1 עבודה סמינריונית בחוג למתמטיקה	עבודות סמינריוניות
בחינה משותפת לחוג לחינוך מתמטי ולחוג למתמטיקה	תיזה שתיכתב בחוג לחינוך מתמטי, או בחוג למתמטיקה לפי בחירת התלמיד	סיום הלימודים

נוהל כתיבת עבודת גמר מחקרית במסלול א'

את ההצעה הסופית לעבודת הגמר המחקרית יש להגיש לכל המאוחר עד תום השבוע הראשון של סמסטר ב' בשנה השנייה ללימודים. ההצעה תוגש למזכירות ועדת מ"א. עבודת הגמר תונחה על-ידי אחד ממרצי החוג המורשים להנחות עבודות גמר. רשימת המרצים המורשים להנחות נמצאת במזכירות המ"א. באישור יו"ר ועדת המ"א החוגית והרשות ללימודים מתקדמים ניתן לצרף מנחה שני מתוך החוג לחינוך מתמטי או מחוצה לו במגבלות מסוימות. את עבודת הגמר המחקרית יש לסיים לכל המאוחר תוך שלוש שנים מיום תחילת לימודי המ"א, אלא אם כן אושרה לתלמיד הארכה. הנחיות להגשת הצעת מחקר ונהלים להגשת עבודת הגמר המחקרית ניתן לקבל במזכירות ועדת המ"א החוגית.

נוהל עבודת גמר מסכמת (מורחבת) במסלול ב'

רשאים להגיש את עבודת הגמר המורחבת אך ורק תלמידים שהשלימו את כל חובות השמיעה כולל הגשת כל העבודות. מועד הגשה הוא חודש נובמבר הראשון, לאחר סיום כל החובות לתואר.

זכאות לתואר ושקלול הציון הסופי

הרכב הציון הסופי במסלול א' ומסלול ב' הוא כלהלן:

חינוך מתמטי

מסלול ב'	מסלול א'	ציון סופי
עבודה מסכמת: 20%	תיזה: 40%	
עבודות סמינריוניות: 30%	עבודות סמינריוניות: 30%	
שאר הקורסים: 50%	שאר הקורסים: 30%	

המגמה למתמטיקה וחינוך

מסלול ב'	מסלול א'	ציון סופי
מבחן משותף לשני החוגים: 30%	ציון תיזה: 36%	
	שיפוט תיזה: 30%	
	בחינה בע"פ: 6%	
הציון הסופי בחוג לחינוך מתמטי (קורסים + סמינריונים): 35%	הציון הסופי בחוג לחינוך מתמטי (קורסים + סמינריונים): 32%	
הציון הסופי בחוג למתמטיקה (קורסים + סמינריונים): 35%	הציון הסופי בחוג למתמטיקה (קורסים + סמינריונים): 32%	

היקף הלימודים

היקף הלימודים הוא כדלקמן:

פירוט תכנית הלימודים

מ"א בחינוך מתמטי			
המגמה למתמטיקה וחינוך (משותפת עם החוג למתמטיקה)		מסלול ב'	מסלול א'
מסלול ב'	מסלול א'	מסלול ב'	מסלול א'
48 שש"ס 24 ח' + 24 מ'	40 שש"ס 20 ח' + 20 מ'	44 שש"ס	36 שש"ס

חינוך מתמטי (ח"מ)				סוג הקורס
מסלול א'	מסלול ב'	מסלול א'	מסלול ב'	
המגמה למתמטיקה וחינוך (מו"ח) (משותפת עם החוג למתמטיקה)				
1 מחקר כמותי וסטטיסטיקה למ"א + תרגיל				שנה א'
1 שיטות מחקר איכותניות בחינוך המתמטי				
1 יסודות החינוך המתמטי		1 יסודות החינוך המתמטי		חובה
או		1 חינוך מתמטי: קורס אינטגרטיבי		
1 מחקר בחינוך מתמטי ⁽⁶⁾	1 מחקר בחינוך מתמטי ⁽⁶⁾	1 מחקר בחינוך מתמטי ⁽⁶⁾	1 מחקר בחינוך מתמטי ⁽⁶⁾	
1 עיון מתמטי ⁽⁷⁾	2 מתמטיקה ⁽¹⁾	1 עיון מתמטי ⁽⁷⁾	1 עיון מתמטי ⁽⁷⁾	
—	—	—	1 מחקר בחינוך - קורס מתקדם ⁽³⁾	שנה ב' חובה
1 מחקר בחינוך מתמטי ⁽⁶⁾	1 מחקר בחינוך מתמטי ⁽⁶⁾	2 מחקר בחינוך מתמטי ⁽⁶⁾	1 מחקר בחינוך מתמטי ⁽⁶⁾	
4 מתמטיקה ⁽¹⁾	3 מתמטיקה ⁽¹⁾	1 עיון מתמטי ⁽⁷⁾	1 עיון מתמטי ⁽⁷⁾	
		2 בחירה ⁽²⁾		בחירה
12	10	11	9	סה"כ קורסים ⁽⁷⁾
6 ח"מ + 6 מ'	5 ח"מ + 5 מ'			
48	40	44	36	סה"כ שש"ס

הערות לטבלה

- (1) קורסים המתקיימים בחוג למתמטיקה
- (2) במסגרת קורסי בחירה מומלץ ללמוד קורסים מדרג 3 ומעלה בחוג למתמטיקה, בחוג למדעי המחשב (לבעלי תארים מתאימים) או בחוגים אחרים לפי אישור יו"ר ועדת ה-מ"א. יש לבחור קורסים שלא נלמדו בתואר הראשון.
- (3) קורס מתודולוגיים מתקדם שיבחר בתאום עם המנחה של התיזה.

- (4) במידה שנלקחה מכסת הקורסים הרשומה בטבלה, אך התלמיד לא למד את מינימום השש"ס שצוין לעיל, עליו לקחת קורס נוסף.
- (5) התלמיד יחליט האם הוא יכתוב עבודה סמינריונית בשני סמינרים בחינוך מתמטי או רק באחד (האלטרנטיבה היא לסיים עם רפרט בלבד). במקרה של רפרט הוא יעשה שתי עבודות סמינריוניות במתמטיקה.
- (6) קורסים בחינוך המתמטי יבחרו מתוך הרשימה המופיעה בטבלת תכנית הלימודים (ראה בהמשך), בהתאם לתכנית הלימודים שתקבע בשנת הלימודים, וביעוץ עם המנחה או ראש החוג.
- (7) כל סטודנט בחינוך מתמטי (ח"מ) יהיה חייב ללמוד שני קורסים מהמקבץ "עיון מתמטי" במהלך לימודיו אצל שני מרצים שונים. הקורסים אינם סמינריוני מחקר בחינוך מתמטי. כל סטודנט ממסלול ב' מהמגמה למתמטיקה וחינוך יהיה חייב ללמוד קורס אחד בלבד מהמקבץ "עיון מתמטי".
- (8) הקורס "כתיבה מדעית באנגלית" (הניתן במסגרת היחידה לשפות זרות) – מומלץ לסטודנטים המתכוננים לכתיבת תזה.

רשימת קורסים

קורסי חובה בשנה א'

317.4029	מחקר כמותי וסטטיסטיקה למ"א	שיעור	2 שש"ס
317.4029	תרגיל במחקר כמותי וסטטיסטיקה למ"א	תרגיל	2 שש"ס
317.4001	חינוך מתמטי: קורס אינטגרטיבי	שיעור	4 שש"ס
317.4002	יסודות החינוך המתמטי	שיעור	4 שש"ס
317.4003	שיטות מחקר איכותניות בחינוך מתמטי	שיעור	4 שש"ס

קורסי מחקר בחינוך מתמטי

317.4004	מודלים להתפתחות מקצועית של מורים למתמטיקה	סמינריון	4 שש"ס
317.4005	הפסיכולוגיה של חשיבה סטטיסטית בסביבה עתירת טכנולוגיה	סמינריון	4 שש"ס
317.4007	חשיבה מתמטית	סמינריון	4 שש"ס
317.4008	משפה טבעית אל שפה מתמטית	סמינריון	4 שש"ס
317.4009	קשיי למידה במתמטיקה	סמינריון	4 שש"ס
317.4027	טכנולוגיות חדשניות בשירות החינוך	סמינריון	4 שש"ס
317.4028	תהליכי חשיבה מתמטית בסביבת למידה ממוחשבת	סמינריון	4 שש"ס
317.4006	חקר ופיתוח סביבות לימוד ממוחשבות במתמטיקה (לא יינתן בתשס"ט)	סמינריון	4 שש"ס
317.4010	תהליכים קוגניטיביים והתפתחותיים בלמידת מתמטיקה (לא יינתן בתשס"ט)	סמינריון	4 שש"ס
317.4011	למידת חקר בקהילה מתוקשבת (לא יינתן בתשס"ט)	סמינריון	4 שש"ס

החוג לחינוך מתמטי

317.4012	יחסי גומלין בין המציאות והמתמטיקה (לא יינתן בתשס"ט)	סמינריון	4 שש"ס
317.4013	יצירתיות של מורים למתמטיקה ותלמידיהם (לא יינתן בתשס"ט)	סמינריון	4 שש"ס
317.4014	סמינר מתקדם בתהליכי מודלינג (לא יינתן בתשס"ט)	סמינריון	4 שש"ס
317.4015	היבטים לשוניים בהוראת המתמטיקה (לא יינתן בתשס"ט)	סמינריון	4 שש"ס
317.4016	למידה והוראה של תלמידים בעלי יכולת גבוהה במתמטיקה (לא יינתן בתשס"ט)	סמינריון	4 שש"ס
317.4017	למידה תוך כדי הוראה של מורים ומורי מורים למתמטיקה (לא יינתן בתשס"ט)	סמינריון	4 שש"ס
317.4018	חקר למידה בגישה דיסקורסיבית (לא יינתן בתשס"ט)	סמינריון	4 שש"ס
317.4019	למידה באמצעות פרוייקטים בסביבות עתירות טכנולוגיה (לא יינתן בתשס"ט)	סמינריון	4 שש"ס
317.4020	שיח לימודי (לא יינתן בתשס"ט)	סמינריון	4 שש"ס
317.4021	למידה מדוגמאות וחשיבה אנלוגית (לא יינתן בתשס"ט)	סמינריון	4 שש"ס
מקבץ "עיון מתמטי"			
317.4030	מבוא לפילוסופיה והיסטוריה של המתמטיקה	שיעור	4 שש"ס
317.4023	היבטים אפיסטמולוגיים בגיאומטריה	שיעור	4 שש"ס
317.4024	אתגרים מתמטיים בחינוך (לא יינתן בתשס"ט)	שיעור	4 שש"ס
317.4025	בעיות מתמטיות קלאסיות במבט טכנולוגי –		
	חקר מתמטי בחינוך מתמטי (לא יינתן בתשס"ט)	שיעור	4 שש"ס
317.4026	מעברי מפתח במתמטיקה (לא יינתן בתשס"ט)	שיעור	4 שש"ס

מקבץ בחירה: "קשיים ולקויות למידה במתמטיקה"

המקבץ מאפשר לימודים של ארבעה קורסים בלקויות למידה במתמטיקה. שני קורסים בחוג ללקויות למידה ושני קורסים בחוג לחינוך מתמטי.

הרשמה למקבץ זה מותנית בהגשת בקשה מנומקת ליו"ר ועדת המ"א בחוג. מספר המקומות מוגבל!

המקבץ מיועד לתלמידי "חינוך מתמטי" (ח"מ) בלבד (ולא לתלמידי מו"ח).

תלמידי מסלול א' יצטרכו להוסיף שני קורסים מהחוג ללקויות למידה על 36 ש"ס הנדרשות בתוכנית שלהם. תלמידי מסלול ב' ילמדו את קורסי הבחירה בהיקף של 8 נקודות בחוג ללקויות למידה.

המתקבלים למקבץ זה ילמדו שני קורסים בחוג ללקויות למידה ושני קורסים מתוך הקורסים הבאים:

308.4082	נוירופסיכולוגיה קוגניטיבית והתפתחותית	שיעור	2 שש"ס
308.4094	לקויות למידה בחשבון: היבטים קוגניטיביים, נוירופסיכולוגיים, התפתחותיים וחינוכיים	שיעור	4 שש"ס
308.4096	התפתחות המוח והקוגניציה מינקות ועד בגרות	שיעור	4 שש"ס
308.4097	סדנא ללקויות למידה בחשבון: אבחון וטיפול	שיעור	2 שש"ס

ושני קורסים מהחוג לחינוך מתמטי:

317.4009	קשיי למידה במתמטיקה	סמינריון	4 שש"ס
317.4010	תהליכים קוגניטיביים והתפתחותיים בלמידת מתמטיקה (לא יינתן בתשס"ט)	סמינריון	4 שש"ס

שני קורסים אלו פתוחים גם למי שלא רשום למקבץ.

הלימודים לתואר שלישי (Ph.D.)

מידע כללי

לימודי דוקטורט בתחום החינוך המתמטי מתקיימים במסגרת הוועדה הכלל אוניברסיטאית לתלמידי מחקר ברשות ללימודים מתקדמים. את פרטי המנחים ותחומי ההנחייה שלהם ניתן למצוא באתר החוג לחינוך מתמטי. פרטים ניתן לקבל באתר האינטרנט של הרשות ללימודים מתקדמים ובמשרד החוג לחינוך מתמטי.

תנאי קבלה והליך הגשת המועמדות

בקשות להתקבל ללימודים לקראת התואר דוקטור לפילוסופיה בתחום החינוך המתמטי תתקבלנה רק מתלמידי שסיימו את תואר המוסמך בנושאים הקשורים לתחום דעת זה בציון משוקלל של 86 לפחות וציון של 86 ("טוב מאד") לפחות בעבודת התיזה למ"א.

מועמד המבקש להגיש את מועמדותו ללימודי תואר שלישי בתחום החינוך המתמטי, במסגרת הוועדה הכלל אוניברסיטאית לתלמידי מחקר, מתבקש לרכוש ערכת הרשמה לאוניברסיטה ולהעבירה אל מחלקת הרשמה באגף מינהל תלמידים.

בנוסף, יש להעביר אל ראש מדור לימודי תואר שלישי ברשות ללימודים מתקדמים **ארבע** תיקיות הכוללות, כל אחת מהן, את המסמכים הבאים:

– צילום גיליונות ציונים לב"א ומ"א וצילום תעודות

– קורות חיים

– הסכמת מנחה העומד בקריטריונים

– הצהרת כוונות, חתומה על ידי המנחה המיועד

– צילום תקציר עבודת הגמר המחקרית (תיזה)

– שני מכתבי המלצה מאנשי אקדמיה. המלצה אחת תינתן ממנחה עבודת הגמר המחקרית (תיזה).

רצוי כי הממליץ הנוסף לא יהיה המנחה המיועד לעבודת הדוקטורט.

* לקבלת הטפסים הרלוונטיים, יש לפנות אל ראש מדור לימודי תואר שלישי ברשות ללימודים מתקדמים

תכנית הלימודים

משך הלימודים הינו כארבע שנים והוא מחולק לשני שלבים:

שלב מחקר א': משך הלימודים בשלב מחקר א' לא יעלה על שנה מסמסטר הלימודים בו התקבל התלמיד (כולל חופשת הסמסטר/הקיץ) וניתן להאריכו במידת הצורך וההצדקה. במהלך הלימודים בשלב מחקר א' יידרש התלמיד להכין את הצעת המחקר, לקבל את

אישור המנחה/ים להצעה, להגישה לעיון הוועדה החוגית ללימודי תואר שלישי ולעמוד בדרישות אחרות שיוטלו עליו.

שלב מחקר ב': עם אישור הצעת המחקר, ע"י הגורמים המוסמכים לכך, יעבור התלמיד למעמד של תלמיד מחקר שלב ב'. משך הלימודים בשלב מחקר ב' לא יעלה על שלוש שנים. במהלך תקופת הלימודים בשלב מחקר ב', יידרש התלמיד להשלים את כתיבת עבודת הדוקטור.

גם שלב זה ניתן להארכה, לפי מידת הצורך וההצדקה.

מדריך עבודת הד"ר יקבע לתלמיד המחקר את תכנית הלימודים שלו והיקפה, תכנית אשר תאושר ע"י הוועדה הכלל אוניברסיטאית לתלמידי מחקר. על התלמיד ללמוד שלושה קורסים לפחות, אחד מהם בשלב א': "מחקר חינוכי: המשגה ופיתוח", למלא את חובותיו על פי דרישות כל קורס (כולל בחינה או עבודות) ולסיים ברמת הישגים שאינה נופלת מציון 85 בכל קורס. המנחה רשאי לדרוש הרחבת לימודי הדוקטורט מעבר למכסת המינימום הנדרשת בהתאם לצורכי עבודת המחקר ובאישור ועדת הד"ר, ובלבד שלא תעלה על 16 שש"ס ולא יותר מ-4 קורסים.

שיפוט עבודת הד"ר

לאחר אישור הגשת העבודה לשיפוט ע"י הגורמים המוסמכים לכך, תועבר עבודת הדוקטור לרשות ללימודים מתקדמים להמשך הליך השיפוט בהתאם לתקנון תואר שלישי. כל תכתובת של התלמיד עם ועדת הדוקטורט בעניינים אקדמיים חייבת להיות בידיעת המנחה ובאישורו בכתב. דרישות אקדמיות נוספות תהיינה בהתאם לתקנון הרשות ללימודים מתקדמים.

מלגות ומענקים

האוניברסיטה מעניקה מלגות ותמיכות לתלמידי התואר השלישי.
לפרטים, יש לפנות למדור מלגות ברשות ללימודים מתקדמים.

בנוסף, תלמידי מחקר רשאים להגיש בקשות למענקי מחקר מקרנות שונות, בארץ ובח"ל. באוניברסיטה רשימה של כל הקרנות הרלוונטיות וניתנת הדרכה בדבר הגשת בקשות למענקים.

מזכירות החוג

עוזרת מנהלית לראש החוג: **גב' שרה קרפיק**
טלפון: 04-8249122
דואר אלקטרוני: skarpik@univ.haifa.ac.il

הלימודים לתעודת הוראה במתמטיקה

בחוג לחינוך מתמטי מתקיימים לימודי תעודת הוראה לבית הספר העל יסודי בשני מסלולים: מסלול דו-שנתי ומסלול חד-שנתי.

מטרת הלימודים ומהותם

לימודי תעודת ההוראה מיועדים לסטודנטים אשר סיימו לפחות את חובות שנה ב' במתמטיקה.

הסטודנט בחוג לחינוך מתמטי ירכוש ידע תיאורטי משולב עם ידע מעשי.

הידע התיאורטי: ידע זה כולל נושאים בהוראת המתמטיקה כמו מיומנויות חשיבה מתמטית, קשיי למידה במתמטיקה ושימושי מחשב בלמידת מתמטיקה. כמו כן הידע כולל תחומים כלליים כמו היבטים פסיכולוגיים, חינוכיים ופילוסופיים.

הידע המעשי: ידע זה מבוסס על צפייה של הסטודנט בבתי-ספר בשיעורים של מקצוע המתמטיקה, התנסות מודרכת בהוראה, הכנת חומרי לימוד, מעורבות בחיי בית-הספר וניתוח מצבי למידה מגוונים.

מסלול דו-שנתי

תנאי קבלה

- מתקבלים תלמידים אשר סיימו לפחות שנה ב' של הב"א במתמטיקה או לפחות שנה ב' של הב"א בחוג לסטטיסטיקה חד-חוגי. ממוצע ציוניהם צריך להיות 75 לפחות (אלו דרישות מינימום שאינן מבטיחות קבלה).
- במקרים מסויימים יוזמנו מועמדים לראיונות קבלה.
- בדרך כלל יועדפו התלמידים בעלי הממוצעים הגבוהים ביותר.
- מתלמידים שעברית היא לא שפת האם שלהם נדרש ציון של 115 לפחות בבחינת ידע בעברית (יע"ל).

מיומנויות מחשב

סטודנטים ידרשו להוכיח קיומן של מיומנויות שימוש בסיסיות במחשב ובאינטרנט (תוכנית אופיס, חיפוש מידע באינטרנט ושימוש בדוא"ל). לשם כך הוקם מערך של מיון והדרכה במסגרת שירותי המיחשוב של הפקולטה לחינוך.

במהלך השבועיים הראשונים לתחילת שנה"ל תשס"ט יתקיים מבחן מעשי במחשב לכלל תלמידי שנה א' במועדים שונים. סטודנט שלא יעבור את המבחן בהצלחה במועד זה יידרש לרכוש את המיומנויות הנדרשות באמצעות מערך הסיוע של שירותי המיחשוב בפקולטה לחינוך או דרך דיקנאט הסטודנטים במהלך סמסטר א' ללימודיו. במקרה זה יידרש הסטודנט לעבור מבחן נוסף במהלך חופשת הסמסטר בין סמסטר א' ל-ב'. עמידה במבחן זה הינה תנאי מעבר לשנה ב'. לא ייערכו מבחני מיון נוספים.

החל מחודש ספטמבר 2008 תיפתח ההרשמה למועד מבחן המעבר דרך אתר האינטרנט <http://mala.edu.haifa.ac.il>. פרטים נוספים יישלחו בהמשך באמצעות כתובת הדוא"ל שנמסרה על ידי התלמיד בעת ההרשמה ללימודים.
 למעוניינים בתוכנית הדרכה וסיוע מטעם דיקנאט הסטודנטים, שנערכת לפני תחילת הלימודים, ניתן לפנות לטלפון: 04-8249964

מבנה הלימודים

הלימודים נמשכים שנתיים במהלכם לומד התלמיד שיעורים בהיקף של 40 נק'. כמו כן, התלמיד חייב לשלב במהלך לימודיו את ההשלמות (במידה ויש לו כאלו).

מידע מפורט על נהלים הקשורים בלימודים, בהכשרה מעשית ובדרישות השלמה שונות מופיע בהמשך. על התלמיד לעיין במידע להכיר אותו ולעמוד בדרישות.

תכנית הלימודים

על התלמיד לצבור 40 נקודות על-פי החלוקה הבאה:

שנה א' – 20 נקודות

שנה ב' – 20 נקודות

שנות שנה א' (20 נקודות)	סוג	שעות	נק'
317.2501	תהליכי הוראת מתמטיקה א'	תרגיל דידיקטי	2
317.2502	תהליכי הוראת מתמטיקה ב'	תרגיל דידיקטי	2
317.2503	התנסות מעשית בהוראת מתמטיקה א' – חלק א'	התנסות מעשית	3
317.2505	התנסות מעשית בהוראת מתמטיקה א' – חלק ב'	התנסות מעשית	3
317.2504	אספקטים פסיכולוגיים ודידיקטים בהוראת מתמטיקה	שיעור	4
317.2510	מבוא לסביבות למידה, הוראה והדרכה	שיעור	2
317.2509	מושגי יסוד בתכנון לימודים	שיעור	2
317.2506	חושבים ויוצרים למידה	שיעור	2
317.2507	פסיכולוגיה חינוכית – חלק א'	שיעור	2
317.2508	פסיכולוגיה חינוכית – חלק ב'	שיעור	2
חובות שנה ב' (20 נקודות)			
317.3500	תיאוריה ומעשה בהוראת מתמטיקה א'	סמינר דידיקטי	4
317.3501	תיאוריה ומעשה בהוראת מתמטיקה ב'	סמינר דידיקטי	4
317.3502	התנסות מעשית בהוראת מתמטיקה ב' – חלק א'	התנסות מעשית	3
317.3504	התנסות מעשית בהוראת מתמטיקה ב' – חלק ב'	התנסות מעשית	3

החוג לחינוך מתמטי

2	2	שיעור	317.3503	ניתוח תהליכים בכיתת המתמטיקה
			317.3508	רפורמות ותפיסות פדגוגיות בראי היסטורי-פילוסופי
2	2	שיעור	317.3505	לקוויות למידה: יסודות עיוניים והשלכות פדגוגיות
2	2	שיעור	317.3506	בעיות הסתגלות בביה"ס
2	2	שיעור	317.3507	עקרונות ומעשים בהערכה ומדידה בהוראה

מסלול חד-שנתי

תנאי הקבלה

- למסלול זה מתקבלים תלמידים שסיימו את כל חובות הב"א במתמטיקה או בחוג לסטטיסטיקה חד-חוגי. ממוצע ציוניהם צריך להיות 75 לפחות (אלו דרישות מינימום שאינן מבטיחות קבלה). במקרים מסויימים תשקל קבלתם של תלמידים שסיימו את כל החובות למעט הגשת שתי עבודות.
- במקרים מסויימים יוזמנו מועמדים לראיונות קבלה.
- יועדפו התלמידים בעלי הממוצעים הגבוהים ביותר.
- מתלמידים שעברית היא לא שפת האם שלהם נדרש ציון של 115 לפחות בבחינת ידע בעברית (יע"ל).

מיומנויות מחשב

סטודנטים ידרשו להוכיח קיומן של מיומנויות שימוש בסיסיות במחשב ובאינטרנט (תוכנית אופיס, חיפוש מידע באינטרנט ושימוש בדוא"ל). לשם כך הוקם מערך של מיון והדרכה במסגרת שירותי המיחשוב של הפקולטה לחינוך.

במהלך השבועיים הראשונים לתחילת שנה"ל תשס"ט יתקיים מבחן מעשי במחשב לכלל תלמידי שנה א' במועדים שונים. סטודנט שלא יעבור את המבחן בהצלחה במועד זה יידרש לרכוש את המיומנויות הנדרשות באמצעות מערך הסיוע של שירותי המיחשוב בפקולטה לחינוך או דרך דיקנאט הסטודנטים במהלך סמסטר א' ללימודיו. במקרה זה יידרש הסטודנט לעבור מבחן נוסף במהלך חופשת הסמסטר בין סמסטר א' ל-ב'. עמידה במבחן זה הינה תנאי מעבר לשנה ב'. לא ייערכו מבחני מיון נוספים.

החל מחודש ספטמבר 2008 תיפתח ההרשמה למועד מבחן המעבר דרך אתר האינטרנט <http://mala.edu.haifa.ac.il>. פרטים נוספים ישלחו בהמשך באמצעות כתובת הדוא"ל שנמסרה על ידי התלמיד בעת ההרשמה ללימודים.

למעוניינים בתוכנית הדרכה וסיוע מטעם דיקנאט הסטודנטים, שנערכת לפני תחילת הלימודים, ניתן לפנות לטלפון: 04-8249964

מבנה הלימודים

משך הלימודים שנה אחת. במהלך השנה לומד התלמיד שיעורים בהיקף של 40 נק' ובנוסף לכך שעורי השלמות על פי הנדרש.

מידע מפורט על נהלים הקשורים בלימודים, בהכשרה מעשית ובדרישות השלמה שונות מופיע בהמשך. על התלמיד לעיין במידע, להכיר אותו ולעמוד בדרישות.

תוכנית הלימודים

חובות (40 נקודות)

נק'	שעות	סוג		
2	2	תרגיל דידיקטי	תהליכי הוראת מתמטיקה א'	317.2501
2	2	תרגיל דידיקטי	תהליכי הוראת מתמטיקה ב'	317.2502
			התנסות מעשית בהוראת מתמטיקה א' –	317.2503
1	3	התנסות מעשית	חלק א'	
			התנסות מעשית בהוראת מתמטיקה א' –	317.2505
1	3	התנסות מעשית	חלק ב'	
			אספקטים פסיכולוגיים ודידיקטים בהוראת מתמטיקה	317.2504
4	4	שיעור	תיאוריה ומעשה בהוראת מתמטיקה א'	317.3500
4	4	סמינר דידיקטי	תיאוריה ומעשה בהוראת מתמטיקה ב'	317.3501
4	4	סמינר דידיקטי	התנסות מעשית בהוראת מתמטיקה ב' –	317.3502
			חלק א'	
1	3	התנסות מעשית	התנסות מעשית בהוראת מתמטיקה ב' –	317.3504
			חלק ב'	
1	3	התנסות מעשית	ניתוח תהליכים בכיתת המתמטיקה	317.3503
2	2	שיעור	מבוא לסביבות למידה, הוראה והדרכה	313.1005
2	2	שיעור	מושגי יסוד בתכנון לימודים	313.1101
2	2	שיעור	חושבים ויוצרים למידה	313.1102
			רפורמות ותפיסות פדגוגיות בראי	313.2100
2	2	שיעור	היסטורי-פילוסופי	
			לקויות למידה: יסודות עיוניים והשלכות	313.2151
2	2	שיעור	פדגוגיות	
2	2	שיעור	בעיות הסתגלות בביה"ס	313.2152
2	2	שיעור	פסיכולוגיה חינוכית – חלק א'	313.2250
2	2	שיעור	פסיכולוגיה חינוכית – חלק ב'	313.2251
2	2	שיעור	עקרונות ומעשים בהערכה ומדידה בהוראה	313.2252

נהלים הקשורים בתכנית הלימודים

- תכנית הלימודים המחייבת את התלמיד היא התכנית המתפרסמת בשנה בה החל התלמיד את לימודיו בחוג לחינוך מתמטי (ולא השנה בה החל ללמוד בחוג למתמטיקה).
- החוג רשאי להכניס שינויים בתכנית הלימודים המופיעה בשנתון ללא הודעה מוקדמת.

- שינויים, הודעות, פרסומים על לוח המודעות ופירסומים אלקטרוניים במהלך השנה מחייבים את התלמיד.
- ג. תלמיד שהפסיק לימודיו וחזר ללמוד כעבור תקופה העולה על שנתיים, ילמד לפי תכנית הלימודים של השנה בה חידש לימודיו. תכנית הלימודים שלו תעודכן בהתאם לשינויים שחלו במהלך השנים. אם חלפו 6 שנים ומעלה, מאז הפסיק התלמיד את לימודיו, תחול התיישנות על השיעורים שלמד.
- ד. אם יחולו שינויים בחוג למתמטיקה, ואחד מן השיעורים שנקבעו כחובת השלמה לא יתקיים, התלמיד יחוייב בקורס אחר על פי הודעת החוג לחינוך מתמטי.
- ה. כאשר בקורס השלמה מתקיים תרגיל, התלמיד יחוייב בו כחלק מדרישות ההשלמה.
- ו. כל שינוי או חריגה מתכנית הלימודים (כמו מעבר ממסלול למסלול, שיעורים חלופיים) יעשה אך ורק על ידי פנייה בכתב לראש החוג ובאישורו.
- ז. סדר לימוד הקורסים כפי שהוא מופיע בשנתון מחייב את התלמיד. אין להקדים וללמוד קורסים שלא לפי הסדר הקבוע בתכנית הלימודים אלא באישור ראש החוג. גם במקרה זה לימוד השיעורים הוא על אחריות התלמיד בלבד. כל שינוי שיחול בתוכנית הלימודים יחול גם עליו.
- ח. הציון הנדרש בכל אחד מהקורסים הבאים: תהליכי הוראת מתמטיקה, תיאוריה ומעשה בהוראת מתמטיקה א' ו-ב' חייב להיות **70 לפחות**.

נהלים הקשורים בהתנסות מעשית בהוראת המתמטיקה

- א. התלמידים יתנסו בפעילויות חינוך והוראה בבתי הספר במחוזות חיפה והצפון (כרמיאל, נצרת, נהריה, עכו) במתכונת של יום בשבוע; במסלול הדו-שנתי ויומיים בשבוע במסלול החד שנתי. לשם כך התלמידים מתבקשים לפנות בוקר עד שני בקרים בשבוע לשיבוץ בהכשרה מעשית, בהתאם למסלול הלימודים.
- ב. תלמידים ישובצו בבתי הספר השונים לפי שיקולים ענייניים שאינם בהכרח שיקולי הקרבה לאיזור מגוריהם או הקרבה לאוניברסיטה. התלמיד ישובץ באמצעות מרכזת הכשרה מעשית ולא בצורה עצמאית.
- ג. התלמידים יתאמנו בהוראה גם במהלך החופשה בין הסמסטרים.
- ד. התלמידים לא יתאמנו בבתי הספר בהם הם מועסקים כמורים או כממלאי מקום מורים. אימונים כאלה לא ייחשבו! חובה על התלמיד לדווח למרכזת ההתנסות המעשית בהוראת המתמטיקה על שיבוצו בטעות לביה"ס בו הוא עובד, בכדי שתוכל לשבצו בבי"ס אחר.
- ה. תלמידים לא ישובצו פעמיים באותו ביה"ס במהלך לימודיהם לתעודת הוראה. חובה על התלמיד לדווח אם שובץ בטעות לביה"ס בו התאמן בעבר.
- ו. פטור מהתנסות מעשית בהוראת המתמטיקה א': תלמידים שעבדו כמורים 7 שנים לפחות, מעל חצי משרה, בהוראת המתמטיקה בכתות ז'-י"ב יוכלו לבקש פטור מהתנסות מעשית בהוראת המתמטיקה א'. את הבקשה בצרוף מסמכים מאגף כח אדם במשרד החינוך, יש להגיש בכתב לראש החוג.
- ז. במהלך ההתנסות המעשית בהוראת המתמטיקה על כל סטודנט ללמד 10 שיעורים

מלאים. מחציתם בשנה הראשונה ומחציתם בשנה השנייה במסלול הדו-שנתי ובמסלול החד-שנתי מחציתם בהתנסות מעשית בהוראת המתמטיקה א' ומחציתם בהתנסות בהוראת המתמטיקה ב'.

- ח. הציון בכל סמסטר בהתנסות מעשית בהוראת המתמטיקה חייב להיות 78 לפחות.
- ט. הנוכחות בהתנסות מעשית בהוראת המתמטיקה היא חובה. התלמידים שיחסירו שיעורים יחוייבו בהשלמות בתאום עם מרכזת ההתנסות המעשית בהוראת המתמטיקה.
- י. תלמידי שנה ב' ר"ג שחלה עליהם חובת השלמה בשנה"ל העוקבת יחוייבו להרשם מחדש לקורס התנסות מעשית בהוראת המתמטיקה ויחוייבו בתשלום.
- יא. על כל שינוי במהלך ההתנסות המעשית בהוראת המתמטיקה חובה על הסטודנט לדווח למרכזת ההתנסות המעשית בהוראת המתמטיקה (העדרות ממושכת, הפסקת לימודים, אי התאמה וכו').
- יב. חובה על התלמיד להתאמן בהוראת המתמטיקה במקביל ללימודיו את הוראת המקצוע (תהליכי הוראת המתמטיקה, תיאוריה ומעשה בהוראת המתמטיקה, ניתוח תהליכים בהוראת המתמטיקה).
- יג. במקרים מיוחדים ידרש התלמיד לצפות בשיעורים נוספים, מעבר לנדרש ולהעביר שיעורי מבחן נוספים כפי שיקבע ע"י ראש החוג ומומחי החוג.

סטאז' בהוראה

תלמידים שהתקבלו ללימודי תעודת הוראה משנת הלימודים תשס"ג ואילך חייבים בשנה של התמחות בביה"ס (סטאז') לאחר סיום לימודיהם בחוג לחינוך מתמטי. עם סיום הלימודים בחוג יקבל הסטודנט תעודת הוראה המצביעה על כך שסיים חובותיו בחוג ולימודים תיאורטיים והכשרה מעשית). כדי ללמד בביה"ס על התלמיד לקבל את רשיון ההוראה ממושרד החינוך, ואותו יוכל לקבל רק לאחר שנת ההתמחות בביה"ס (עבודת הוראה במתמטיקה בבית-הספר העל-יסודי), המלווה בסדנת התמחות (סדנת סטאז'). במהלך שנת ההתמחות ילווה את הסטודנט בביה"ס מורה מיוחד שיסייע לו להקלט בעבודתו. חובת מציאת העבודה בשנת ההתמחות חלה על הסטודנט. עבודה זו תהיה בהוראת מתמטיקה בביה"ס העל-יסודי בהיקף של 8 ש"ש ומעלה או על פי דרישות עדכניות של משרד החינוך. בשנת ההתמחות משתכר הסטודנט משכורת מורה בפועל והיא נחשבת כשנת וותק לפנסיה. סדנת התמחות (סדנת סטאז') מתקיימת באוניברסיטת חיפה ומיקודה ליווי הסטודנט בביה"ס ותמיכה בתהליך ההתמחות.

הסדנא תמונן ע"י הסטודנטים ותתקיים במסגרת המחלקה להשתלמויות ולימודי המשך באוניברסיטת חיפה (לפרטים ניתן לפנות לטלפון 04-8240868 או 04-8240208).

בקשות פטור

תלמיד רשאי לבקש פטור משיעור על סמך לימודים או התנסות קודמת באותו תחום. בקשתו תידון בוועדת התלמידים ובהתייעצות עם מרצה השיעור. תלמיד שלמד שיעורים מקבילים בחוגים אחרים וסיים בציון 70 לפחות זכאי לפטור בהיקף של עד 8 נק'. הבקשות תתקבלנה על גבי טופס המיועד לכך בצרוף תדפיס ציונים וסילבוסים של הקורסים שלמד. ללא מסמכים

לא תדון הוועדה בבקשה. שיעורים שיוכרו כפטור לא ישוקללו בציון הגמר וידווחו במערכת השיעורים כפטור.
לא ניתן לקבל פטור מקורס על סמך קורס שדווח בו "פטור" כתוצאה מהשביתה בשנת הלימודים תשנ"ד.
לא ניתן לקבל פעמיים "פטור" על סמך אותו הקורס.
את בקשות הפטור יש להגיש עד תחילת שנת הלימודים.

נוכחות

ככלל, הנוכחות בקורסים הניתנים במסגרת החוג לחינוך מתמטי הינה חובה, אלא אם כן, נמסר אחרת ע"י המרצה.

עיון בבחינה

תלמיד רשאי לעיין במחברת המבחן בשעת קבלה של המרצה ובנוכחותו. עיון בבחינה אינו מחייב הגשת ערעור.

ערעור על ציון

ערעור על ציון יש להגיש תוך 10 ימים מיום פרסום הציונים על טופס המיועד לכך. הבחינה תיבדק מחדש והציון האחרון ידווח למחשב גם אם הוא נמוך מהקודם. תוצאות הערעור הן סופיות ומחייבות.

סיום חובות לימודים

תלמיד המגיש עבודה סמינריונית או כל עבודה אחרונה אחרת לסיום חובותיו לתואר/תעודה, ירשום ויחתים את העבודה במזכירות החוג, כמו כן, ימלא את הטופס המיועד לכך ויצרפו לעבודה. עבודות ניתן למסור במהלך הקורס או לא יאוחר מסוף החופשה שלאחר הסמסטר בו נלמד הקורס אלא אם כן המרצה מסר תאריך מוקדם יותר. תלמיד שלא סיים חובותיו בזמן הנ"ל ירשם שנית לקורס או לקורס חלופי.

שקלול

עם קבלת הציון האחרון יודיע התלמיד על סיום חובותיו למזכירות החוג. לאחר קבלת הודעה זו תיבדק זכאותו לתואר/תעודה והתלמיד יוזמן לחתום על השקלול. במידה והתלמיד לא יגיע לחתום תוך חודש מיום ההזמנה ישלח השקלול למדור בוגרים ותיקו יסגר.
מועד הזכאות לתואר יהיה התאריך שבו השלים התלמיד את חובותו האחרונה (בחינה, הגשת עבודה וכו'). למען הסר ספק, בתיקון, שיפור או חזרה על קורס, תאריך הזכאות יהיה תאריך התיקון, השיפור או החזרה על הקורס.

לידיעת התלמיד

1. ניתן לקבל ציונים באמצעות האינטרנט או על גבי לוח המודעות של החוג.
ציונים לא ימסרו באמצעות הטלפון.
2. עבודות תחולקנה לתלמידים בשעת קבלה ע"י המרצה או עוזר ההוראה לא באמצעות מזכירות החוג.

3. התלמידים מתבקשים להשאיר בבית עותק מכל עבודה המוגשת למרצה או למזכירות.
4. לקבלת מידע וברורים, התלמידים מתבקשים להתקשר מחוץ לשעת הקבלה.

תנאי מעבר משנה לשנה

- בכדי לעבור משנה לשנה בתעודת ההוראה (ואף כדי לסיים את הלימודים, כמפורט גם בפיסקה הבאה) על התלמיד לעמוד בתנאים הבאים:
- א. ממוצע ציוניו בלימודי התעודה יהיה 70 לפחות. בתהליכי הוראת מתמטיקה: תיאוריה ומעשה א' ו-ב' הציון חייב להיות 70 לפחות, ובהתנסות מעשית בהוראת המתמטיקה הציון חייב להיות 78 לפחות.
 - ב. ממוצע ציוניו בתחום הדעת, מתמטיקה או סטטיסטיקה, יהיה 75 לפחות. אם תנאי זה אינו מתקיים יופסקו לימודי התלמיד לתעודת ההוראה.

דרישות לקראת השלמת לימודים

- א. דרישות המעבר משנה לשנה חלות גם בשלב סיום הלימודים, ובכלל זה הדרישה לגבי ממוצע הציונים, הציונים בשיעורי הוראת המקצוע והציון בחוג למתמטיקה או סטטיסטיקה. לא ניתן לקבל תעודת הוראה אם אחד מהתנאים (או יותר) אינו מתקיים.
- ב. במקרים בהם התלמיד נרשם לשיעורי בחירה מעבר לנדרש, שיעורים אלה לא ילקחו בחשבון.
- ג. תלמיד שנרשם לשיעור למרות שאינו רשאי ללמוד בו, רישומו לשיעור יבוטל גם אם נבחן וקיבל ציון.
- ד. תלמידים חייבים להשלים את חוק לימודיהם תוך פרק הזמן הקצוב בכל מסלול.

השלמות ודרישות יחודיות

כדי לאפשר לתלמיד בתעודת הוראה להרחיב את ידיעותיו בתכנים של מקצועות לימוד בבית הספר התיכון (כמפורט בתכנית הלימודים של משרד החינוך) עליו ללמוד שיעורים משלימים במתמטיקה לפי הפירוט שלהלן:

שיעורים משלימים במתמטיקה

- התלמידים ילמדו במסגרת החוג למתמטיקה שניים מתוך ארבעת השיעורים הבאים:
תולדות המתמטיקה* (לא יינתן בתשס"ט)	4 שש"ס
יסודות הגיאומטריה	4 שש"ס
תורת המספרים	4 שש"ס
יסודות המתמטיקה (לא יינתן בתשס"ט)	4 שש"ס

הציון הנדרש בשיעורים אלה הוא 70 בממוצע ולא פחות מ-60 בכל שיעור.

במקרים מסויימים תחייב ועדת הקבלה השלמות נוספות בהתאם ללימודיו הקודמים של התלמיד. השיעורים המשלימים אינם נחשבים במנין נקודות הזכות של הלימודים בחוג לחינוך מתמטי. על כל חריגה מתכנית ההשלמות המוצעת, יש לקבל אישור מראש החוג. יש לשים לב לדרישות לגבי הציונים בשיעורים הללו.

השלמות נוספות לתלמידי החוג לסטטיסטיקה חד-חוגי בלבד:

מתמטיקה דיסקרטית –	שו"ת	6 שש"ס
מבוא לתורת הקבוצות האינסופיות –	שו"ת	4 שש"ס
אלגברה מודרנית א' –	שו"ת	6 שש"ס
טופולוגיה –	שו"ת	6 שש"ס
מבוא לגיאומטריה אנליטית –	שו"ת	6 שש"ס

* שיעורי הקדם לשיעור תולדות המתמטיקה הם: מתמטיקה דיסקרטית, מבוא לגיאומטריה אנליטית, אלגברה מודרנית א', חשבון אינפיניטיסימלי א', ב' וג'.

הציון הנדרש בשיעורים אלה הוא 70 בממוצע ולא פחות מ-60 בכל שיעור.

קבלת תעודת הוראה

תלמיד יקבל תעודת הוראה לאחר שעמד בתנאים הבאים:

- א. זכאי לתואר ב"א.
- ב. סיים בהצלחה את לימודיו לתעודת הוראה בכל השיעורים, כולל שיעורי ההשלמה הנדרשים במתמטיקה (בציון הנדרש).
- ג. ממוצע משוקלל בלימודי תעודת הוראה של 70 לפחות.
- ד. ממוצע ציוניו בחוג למתמטיקה או סטטיסטיקה הוא 75 לפחות.
- ה. נמצא מתאים להוראה על סמך חוות דעת המבוססת על מעקב שוטף של מוריו ומדריכיו לתעודת ההוראה.
- ו. עמד בכל הדרישות לקראת השלמת לימודים (לעיל).

הפסקת לימודים ביוזמת החוג

החוג רשאי להפסיק לימודיו של תלמיד, אשר נמצא בלתי מתאים להוראה במסגרת האימונים בהוראה ולימודי ההוראה או בשל התנהגות בלתי הולמת מורה. כמו כן, תשקל הפסקת לימודיו של תלמיד בשל גרירה מתמשכת של הלימודים מעבר לזמן הקצוב ובשל התנהלות בלתי סדירה של הלימודים. ההחלטה על הפסקת לימודים תיעשה על סמך חוות דעת של חברי הסגל והמורים המאמנים. תלמיד שנכשל פעמיים (או לא השלים לימודיו) בשיעור חובה, או בתהליכי הוראת מתמטיקה ו־תאוריה ומעשה בהוראת המתמטיקה א' ו־ב' או בהכשרה מעשית, לא יוכל לסיים לימודיו. כמו כן יופסקו לימודיו (לתעודת הוראה) של תלמיד, שממוצע ציוניו במתמטיקה נמוך מ־75.

תלמיד שלימודיו הופסקו בשל כשלון בקורס חובה יוכל להירשם מחדש לחוג בתום תקופה של שלוש שנות צינון. התלמיד יצטרך לעמוד בתנאי הקבלה של החוג כשירשם מחדש. אחרי שלוש שנים הסטודנט נחשב לסטודנט חדש וכל הקורסים שלמד לא יוכרו לו.

הפסקת לימודים ביוזמת התלמיד

– תלמיד שהתקבל ללימודי החוג אך לא מימש לימודיו ומבקש ללמוד בחוג בשנה שלאחר שנת קבלתו חייב להירשם מחדש.

- תלמיד שביקש להפסיק את לימודיו במשך השנה הראשונה, ומבקש לחדש את לימודיו בשנה שלאחריה, חייב להירשם מחדש.
- תלמיד המפסיק לימודיו לאחר תום שנת לימודיו הראשונה חייב להודיע על כך בכתב לראש החוג.
- תלמיד המבקש לחדש לימודיו אחרי שנתיים ויותר חייב לפנות בכתב לראש החוג שישקול את קבלתו מחדש ועשוי לחייבו בשיעורי רענון.
- תלמיד שהפסיק את לימודיו למשך 6 שנים ויותר, חלה התיישנות על לימודיו.
- תלמיד שסיים את לימודיו לתעודת הוראה בחוג לחינוך מתמטי ולא סיים את החוג למתמטיקה או את החוג לסטטיסטיקה במשך 6 שנים, זכאותו לתעודת הוראה בטלה.

מעבר מאוניברסיטאות אחרות

- א תלמידים מחוגים להוראה או מחלקות להכשרת מורים המבקשים לעבור ללמוד בחוג לחינוך מתמטי באוניברסיטת חיפה, יתקבלו כתלמידים מן המניין ויוכלו לקבל תעודת הוראה אם:
1. יעמדו בתנאי הקבלה הרגילים לחוג ו/או בתנאי קבלה אחרים.
 2. ילמדו מכסה של 26 נקודות לפחות במסלולים לתעודת הוראה בחוג לחינוך מתמטי באוניברסיטת חיפה.

יעוץ והתפתחות האדם

חוג לימודים לב"א (דו-חוגי)
 חוג לימודים למ"א
 לימודים לתואר דוקטור בפילוסופיה
 לימודי תעודת הוראה

ראש החוג: פרופ' צפורה שכטמן

יו"ר הוועדה החוגית לתואר שני: ד"ר מיכאל כץ

יו"ר ועדת הדוקטורט החוגית: פרופ' עזי ברק

חברי הסגל האקדמי

פרופסור מן המניין: פרופ' עמנואל ברמן (מומחה), פרופ' עזי ברק, פרופ' משה זיידנר, פרופ' אדיר כהן (אמריטוס), פרופ' רות לין (שבתון סמסטר א'), פרופ' רחל סגינר (אמריטוס), פרופ' אביגדור קלינגמן (אמריטוס), פרופ' צפורה שכטמן.

פרופסור חבר: פרופ' עפרה מייזלס, פרופ' שפרה שינמן (שבתון), פרופ' ענת שר (שבתון סמסטר ב').

מרצה בכיר: ד"ר דבורה גולדן, ד"ר הדס ויסמן, ד"ר מיכאל כץ, ד"ר אנית סומך, ד"ר מירי שרף.

מורה בכיר: ד"ר אורה פלג.

מורה: ד"ר אילנה סבר.

עמיתי הוראה: גב' תמר אהרונסון, ד"ר דנה אמיר, גב' נגה בן-ששון, ד"ר יוסי בר, גב' ענבל בראון, גב' ציפי ברק, ד"ר עירית יניר, גב' עילית לכטמן, ד"ר שרונה מיטל, גב' זהבה ספיר, ד"ר קרלוס פיזור, ד"ר תמי פלג-פילובסקי, ד"ר עידו פלג, ד"ר רובי פרידמן, ד"ר רחל צורן, ד"ר ורה רומנו, ד"ר אלון רז, גב' מיכל שולט, ד"ר מיכל שיינין, גב' רונית שלו, גב' גילה שקד.

מזכירות החוג

עוזרת מינהלית לראש החוג: גב' דליה אורון

דוא"ל: doron@univ.haifa.ac.il

מזכירת החוג: גב' עדי סגל

דוא"ל: adashti@univ.haifa.ac.il

שעות הקבלה: ימים א'-ה' בין השעות 11:00-13:00

טל': 04-8249150/04-8249726

פקס: 04-8288008

חדר 437, קומה 4, בניין חינוך

אתר החוג באינטרנט: באתר זה מופיע מידע אודות תחומי המחקר וסגל המרצים בחוג, מידע הנוגע לקבלה לתוכניות השונות בחוג ולוח מודעות המתעדכן באופן שוטף:

[/http://edu.haifa.ac.il/couns-ed](http://edu.haifa.ac.il/couns-ed)

הלימודים לתואר ראשון (ב"א)

מטרת הלימודים בחוג

מטרת התואר הראשון בחוג ללייעוץ והתפתחות האדם, להעניק בסיס תיאורטי ומחקרי רחב בתחום התפתחות האדם ובתחום הייעוץ החינוכי. תכנית הלימודים מושתתת על לימודי יסוד במדעי ההתנהגות עם דגש על התהליכים ההתפתחותיים בטווח החיים, בגיל הרך, הילדות, ההתבגרות והבגרות. הסטודנטים ירכשו ידע על התנהגות אנושית, על התפתחות נורמטיבית של ילדים, נוער ומבוגרים כמו גם על קשיי הסתגלות ועל אוכלוסיות בסיכון. כל זאת תוך הבנת תרומת המשפחה, היחסים עם קבוצת בני הגיל המערכת הבית-ספרית, וההקשר התרבותי לתפקוד נורמטיבי או בעייתי. הסטודנטים יפתחו תובנות שיאפשרו להם להבין ולזהות כוחות וקשיים של ילדים, מתבגרים ומבוגרים, וירכשו ידע על התערבויות מתאימות שמטרתן לסייע לרווחתם הנפשית ולמימוש הפוטנציאל האינטלקטואלי והרגשי של אוכלוסיות היעד. הלימודים משלבים התנסות של עשייה חינוכית בקהילה עם דגש על תהליכים נורמטיביים ומצבי מעבר התפתחותיים כמו גם בין-תרבותיים (למשל, עולים חדשים) במסגרות חינוכיות-קהילתיות.

הוראות כלליות

תנאי קבלה

על-פי תנאי הקבלה הכלל-אוניברסיטאיים ברמה הנדרשת על-ידי החוג. לימודי החוג מתנהלים במסלול דו חוגי בלבד. לא ניתן לשלב שני חוגים מהפקולטה לחינוך.

חובות

1. על התלמיד לצבור 60 נקודות במשך שנות לימודיו.

2. חובה לסיים את חובות האנגלית כשפה זרה על מנת ללמוד קורסים בדרג 3, לכן מומלץ להקדים ולסיים את לימודי האנגלית.

תנאי מעבר משנה א' לשנה ב'

1. ציון עובר (60) לפחות בכל הקורסים.
2. ציון 75 לפחות בממוצע של כל הקורסים.
3. תלמיד לא ילמד בקורסים בדרג 2 ודרג 3 אם לא עבר את כל הקורסים של שנה א' (דרג 1).
4. תלמיד שנכשל בקורס יוכל לחזור עליו פעם נוספת אחת בלבד.
5. תלמיד שנה א' שלומד קורסים בדרג 2 (שחוגו השני פסיכולוגיה או סוציולוגיה), חלים עליו כל תנאי המעבר לשנה ב'.
6. עמידה בהצלחה במבחן מעשי במיומנויות מחשב (ראה להלן).

תנאי מעבר משנה ב' לשנה ג'

1. ציון עובר (60) לפחות בכל הקורסים.
2. ציון 75 לפחות בממוצע של כל הקורסים.
3. תלמיד שנכשל בקורס מדרג 2 או דרג 3 יוכל לחזור עליו פעם אחת נוספת בלבד.
4. חוות דעת מורי החוג.

מיומנויות מחשב

סטודנטים ידרשו להוכיח קיומן של מיומנויות שימוש בסיסיות במחשב ובאינטרנט (תוכנית אופיס, חיפוש מידע באינטרנט ושימוש בדוא"ל). לשם כך הוקם מערך של מיון והדרכה במסגרת שירותי המיחשוב של הפקולטה לחינוך.

במהלך השבועיים הראשונים לתחילת שנה"ל תשס"ט יתקיים מבחן מעשי במחשב לכלל תלמידי שנה א' במועדים שונים. סטודנט שלא יעבור את המבחן בהצלחה במועד זה יידרש לרכוש את המיומנויות הנדרשות באמצעות מערך הסיוע של שירותי המיחשוב בפקולטה לחינוך או דרך דיקנאט הסטודנטים במהלך סמסטר א' ללימודיו. במקרה זה יידרש הסטודנט לעבור מבחן נוסף במהלך חופשת הסמסטר בין סמסטר א' ל-ב'. עמידה במבחן זה הינה תנאי מעבר לשנה ב'. לא ייערכו מבחני מיון נוספים.

החל מחודש ספטמבר 2008 תיפתח ההרשמה למועד מבחן המעבר דרך אתר האינטרנט <http://mala.edu.haifa.ac.il>. פרטים נוספים יישלחו בהמשך באמצעות כתובת הדוא"ל שנמסרה על ידי התלמיד בעת ההרשמה ללימודים.

למעוניינים בתוכנית הדרכה וסיוע מטעם דיקנאט הסטודנטים, שנערכת לפני תחילת הלימודים, ניתן לפנות לטלפון: 04-8249964

עבודות סמינריוניות

על התלמיד לכתוב שתי עבודות סמינריוניות, אחת בשנה שניה ואחת בשנה שלישית. העבודה הסמינריונית תוגש במהלך הקורס או עד לסוף סמסטר ב' במידה והקורס התקיים בסמסטר א', ועד לתחילת שנת הלימודים הבאה במידה והקורס התקיים בסמסטר ב'.

אין להשתתף בשני סמינריונים אצל אותו מרצה.
יש להדפיס את העבודה בשני עותקים, אחד יימסר למרצה והאחר יישאר בידי התלמיד.
נא לשים לב לנוהל הגשת עבודות בתקנון הלימודים לתואר ראשון המופיע בשנתון.

תכנית לימודים מחייבת

תכנית הלימודים המחייבת, היא התכנית המתפרסמת בשנתון הלימודים בה התחלתם את הלימודים.

שיפור ציון

ניתן לתקן ציון על ידי רישום חוזר למקצוע מסוים רק במידה שלא נלמד קורס מתקדם מאותו מקצוע.
בכל מקרה הציון האחרון הוא זה שיחשב לצורך חישוב הממוצע.

שקלול ציונים

הציון הסופי המשוקלל ייקבע לפי משקל כל קורס בנקודות זכות, בסך כל הלימודים של התלמיד. ערכה של כל נקודה הוא $1/60$ מן הציון הסופי.

פרסום ציונים

ציונים מתפרסמים על לוח המודעות בקומה 4 בבניין חינוך ובמידע ושירותים לסטודנט באתר האינטרנט של אוניברסיטת חיפה.

הפסקת לימודים

1. תלמיד שנכשל פעמיים בקורס חובה יופסקו לימודיו בחוג.
2. תלמיד שנכשל פעמיים בניסיון לעבור לשנה ב' יופסקו לימודיו בחוג.
3. תלמיד שיופסקו לימודיו יוכל להירשם ללימודים לאחר שנת הפסקה.
4. תלמיד שנכשל בשלושה או יותר קורסים של שנה א' רשאי החוג להפסיק לימודיו לצמיתות בחוג לייעוץ והתפתחות האדם.
5. תלמיד המבקש להפסיק לימודיו, יגיש על כך בקשה לראש החוג. ללא אישור בכתב על הפסקת לימודים, אין החוג מתחייב לקבל את התלמיד להמשך לימודיו.
6. בתום שש שנות לימוד יופסקו אוטומטית הלימודים בחוג.
7. תלמיד המבקש לחזור ללימודים לאחר הפסקה חייב לעבור הליכי הרשמה רגילים.
8. במקרה של הפסקת לימודים מעבר לשנתיים, רשאי ראש החוג לשקול בחיוב חידוש לימודים של התלמיד, אולם הדבר יהיה מותנה בחזרה על קורסים מסוימים ובהכרה חלקית בקורסים, בהתאם לשיקוליו.
9. בכל מקרה תלמידים אשר הפסקת לימודיהם התמשכה שש שנים או יותר, חלה התיישנות על כל לימודיהם.

תנאי קדם

יש קורסים הדורשים תנאי קדם. מילוי דרישות הקדם הוא באחריות התלמיד. דרישות מפורטות בנושא זה מופיעות ברשימת הימים והשעות.

מסלול מואץ למ"א

מסלול זה מיועד למספר מצומצם מתוך רשימת התלמידים המצטיינים בשנה ב', שממוצע הישגיהם 90 ומעלה ומתעניינים במסלול זה. תלמיד שיתקבל למסלול זה יוכלו בשנה השלישית ללימודי התואר הראשון ללמוד שלושה קורסים מלימודי התואר השני (ולא יותר מ-12 ש"ס). במידה ויתקבל התלמיד ללימודי התואר השני בשנה העוקבת, יוכרו אלה כחלק מתכנית הלימודים למ"א.

המעוניינים ללמוד במסלול זה יפנו למזכירות החוג עד 1.4.2009 ויוזמנו לראיון אישי. משך הלימודים במסלול זה לתואר ראשון ושני יחד הוא ארבע שנים. מסלול זה אפשרי הן לכותבי תיזה (עבודת גמר מחקרית) והן לתלמידים שהחלו במסלול ב' (ללא תיזה).

תכנית הלימודים

חובה שנה א'

מבוא לפסיכולוגיה של החינוך+תרגיל	318.1000
מבוא לסוציולוגיה של החינוך+תרגיל	316.1002
סטטיסטיקה ושיטות מחקר בחינוך א' + תרגיל	313.1003
מבוא לפילוסופיה של החינוך + תרגיל	313.1004
פסיכולוגיה חברתית	318.1203
מבוא לסביבות למידה, הוראה והדרכה	313.1005
מבוא לחינוך מיוחד	319.1007
מוח למידה והתנהגות: אשנב למדעי המוח א'	318.1204
מוח למידה והתנהגות: אשנב למדעי המוח ב'	318.1205
(המשך ל-1204)	

2 נק'

22 נק'

חובה שנה ב'

סטטיסטיקה ושיטות מחקר בחינוך ב' + תרגיל	313.2000
שיטות מחקר איכותניות+תרגיל	316.2001
פסיכולוגיה קוגניטיבית	308.2001
תיאוריות אישיות	318.2215
התנסות מחקרית בהקשרים חינוכיים	318.2202
וקהילתיים – חלק א'	
התנסות מחקרית בהקשרים חינוכיים	318.2204
וקהילתיים – חלק ב' (המשך ל-2202)	
פסיכולוגיה התפתחותית חלק א'	318.2244
פסיכולוגיה התפתחותית חלק ב'	318.2245
(המשך ל-2245)	

2 נק'

20 נק'

חובה שנה ג'

0 נק' (בהיקף של 2 שעות)	תקשורת בינאישית ומודעות עצמית	318.3201
2 נק'	התפתחות בבגרות	318.3202
0 נק' (בהיקף של 2 שעות)	הדרכה על התנסות בשדה א'	318.3203
0 נק' (בהיקף של 2 שעות)	הדרכה על התנסות בשדה ב' (המשך ל-3203)	318.3204

2 נק'

קורסי בחירה – יש לבחור קורסים בהיקף של 8 נק'

2 נק'	מבחנים פסיכודיאגנוסטיים	318.2553
4 נק'	קונפליקטים מוסריים בטווח החיים	318.2100
2 נק'	מחקר מודרך	318.2205
4 נק'	מחקר מודרך	318.2206
2 נק'	פסיכולוגיה אבנורמלית	318.2203
2 נק'	יישומים ייעוצים באמצעות האינטרנט חלק א'	318.2101
	יישומים ייעוצים באמצעות האינטרנט חלק ב'	318.2102
2 נק'	(המשך ל-2101) (לא יינתן בתשס"ט)	

סמינריונים – יש לבחור שניים מתוך רשימה זו (ללימודים בשנים ב' וג')

4 נק'	כיצד מתמודדים עם לחץ פסיכולוגי	318.3205
4 נק'	קשיים ביחסים בינאישיים	318.3209
4 נק'	המשפחה ותהליכים התפתחותיים	318.3210
4 נק'	ילדים ונוער בסיכון	318.3211

תעודת הוראה בפסיכולוגיה

מטרת התכנית הינה להכשיר בעלי תואר ראשון בחוגים: פסיכולוגיה, מדעי ההתנהגות ובעלי תואר שני בייעוץ חינוכי להוראת הפסיכולוגיה בבית הספר התיכון.

תנאי קבלה

1. יתקבלו תלמידים בעלי תואר ב"א בחוג לפסיכולוגיה, ייעוץ והתפתחות האדם ובעלי תואר בוגר בחוג למדעי ההתנהגות או מסיימי שנה ב' בפסיכולוגיה או בייעוץ והתפתחות האדם בציון גמר של 80 בלימודי התואר הראשון.
2. יתקבלו גם בעלי תואר שני בייעוץ חינוכי.
3. במקרים מסויימים תישקל מועמדותם של סטודנטים לתואר שני בייעוץ ושל תלמידי שנה ג' בחוג לייעוץ והתפתחות האדם. תלמידים אלה יהיו זכאים לקבל תעודת הוראה בפסיכולוגיה לאחר השלמת חובות שנה א' בתואר שני בייעוץ חינוכי ולאחר סיום

ההשלמות הנדרשות.

4. קבלת התלמידים לתכנית, תיעשה על סמך ממוצע ציונים, קורות חיים, המלצות וראיון קבלה אישי. רק חלק מן המועמדים יוזמנו לראיון קבלה.
5. תלמידי תואר ראשון שלא ימשיכו לתואר שני בייעוץ יתבקשו להשלים 3 קורסים נוספים בתאום עם ראש התוכנית (בנוסף על ההשלמות הנדרשות מכל התלמידים הלומדים למ"א בייעוץ חינוכי).

מבנה הלימודים

משך הלימודים הוא שנתיים, במהלכם לומד התלמיד 20 נ' חובה והשלמות בהתאם ללימודיו הקודמים (כפי שתקבע ועדת הקבלה), והתנסות מעשית בהיקף של 8 נ' בכל שנה. לימודים במסלול החד-שנתי יתאפשרו באישור ועדת הקבלה, במקרים בהם התלמיד סיים את כל חובות הב"א ובמידה והתוכנית מתקיימת באותה שנה.

קורסי ההשלמה הם:

318.2244	פסיכולוגיה התפתחותית א' (התפתחות רגשית חברתית בילדות)
318.2245	פסיכולוגיה התפתחותית ב' (התפתחות רגשית חברתית בהתבגרות)
308.2001	פסיכולוגיה קוגניטיבית
318.1203	פסיכולוגיה חברתית
- **ניתן לקבל פטור על בסיס של לימודים קודמים באישור ראש התוכנית (יש להגיש סילבוסים מפורטים).**

הציון הנדרש בקורסים אלה הוא ממוצע של 75 ולא פחות מ-70 בכל קורס.

תוכנית לימודים

שנה א':

318.2700	תרגיל דידקטי בפסיכולוגיה	4 נ'
318.2701	התנסות מעשית חלק א'	4 נ'
318.2702	התנסות מעשית חלק ב'	4 נ'
318.2704	פיתוח כישורי הוראה	4 נ'

שנה ב':

318.3700	סמינר דידקטי בפסיכולוגיה	4 נ'
318.3701	התנסות מעשית – חלק א'	4 נ'
318.3702	התנסות מעשית – חלק ב'	4 נ'

שיעורי בחירה

יש לבחור קורסים בהיקף של 8 נ' מתוך רשימה שתפורסם במועד מאוחר יותר.

לימודים לתואר שני (מ"א)

יו"ר ועדת מ"א: ד"ר מיכאל כץ

מטרות ומבנה

הלימודים מתנהלים במסלולים מחקריים (הכוללים כתיבה של עבודת גמר מחקרית) ובמסלול יישומי (ללא עבודת גמר מחקרית).

הלימודים מתקיימים בתוכניות הלימוד הבאות:

- א. המגמה ללייעוץ חינוכי (אפשרות להתמחות בגיל הרך)
- ב. המגמה לטיפול באמנויות – ביבליותרפיה
- ג. המגמה לחינוך והתפתחות האדם
- ד. המגמה לחינוך והתפתחות האדם בהתמחות בגיל הרך

תנאי קבלה

(ראה גם תנאי קבלה ייחודיים למגמות)

- א. תואר ראשון חד חוגי בחינוך או בשני חוגים, שאחד מהם חינוך (ציון מינימלי מפורט בסעיף תנאי הקבלה של כל מגמה).
- ב. תלמידים שסיימו את לימודיהם בשנה"ל הנוכחית יצרפו גיליון ציונים, אישור רשמי לממוצע הציונים (סופי או זמני), וכן אישור לגבי יתרת חובותיהם לתואר הראשון.
- ג. תישקל גם קבלתם של בעלי תואר ראשון שאינו בחינוך. סטודנטים אלו ידרשו להשלים קורסים נוספים מעבר לתכניות ההשלמה של המגמות.
- ד. בעלי תואר ראשון ממוסד מוכר להשכלה גבוהה ששפת ההוראה בו אינה עברית, יידרשו להבחן בבחינת ידע בעברית ברמה הנדרשת ע"י האוניברסיטה כתנאי לקבלתם ללימודים.
- ה. מועמדים בוגרי אוניברסיטאות מוכרות מחו"ל וכן בוגרי אוניברסיטות בעלות שלוחות בישראל, אשר פועלות באישור המועצה להשכלה גבוהה, יחויבו לעמוד בהצלחה בבחינת ה-GRE או בלימודי השלמה במסגרת התואר הראשון (ראה עמוד 129 בשנתון זה).
- ו. ציון של 75 לפחות במבחן הכניסה החוגי באנגלית.
- ז. בחוג ללייעוץ והתפתחות האדם מספר המקומות מוגבל ולכן בפועל יתכן שנקודות החתך לקבלה תהיינה גבוהות מן המפורט בתנאי הקבלה של כל מגמה. אין כל התחייבות לקבל את המועמד/ת למגמה או למסלול לימודי שביקש (להלן), גם אם מילא את כל תנאי המינימום הנדרשים.

לימודי השלמה בחוג ובמגמות השונות במסגרת לימודי התואר

1. בעלי תואר ראשון בחינוך שסיימו לימודיהם בתחומי לימוד שאינם תואמים למגמה המבוקשת, וכן לתלמידים שאינם בעלי תואר ראשון בחינוך, יקבעו לימודי השלמה שונים. סטודנטים יידרשו לסיים את לימודי השלמה במהלך שנה א' ללימודיהם בציון 80-85, על פי הדרישות הספציפיות של המגמה. פטור מלימודי השלמה יינתן רק על בסיס מסמכים רלוונטיים ממוסד אקדמי מוכר. המסמכים הנדרשים (לכל קורס בנפרד) יכללו: סילבוס, ציון משוקלל (80 לפחות), פרטים על היקף הקורס, נקודות זכאות, שם ותואר המרצה. יש להציג מסמכים אלה בעת הרישום. פטורים מלימודי השלמה על סמך המסמכים יידונו עד לאחר תום השבוע הראשון ללימודים. לא ידונו בקשות לפטורים לאחר מועד זה.
2. לתלמידים שלא למדו סטטיסטיקה, שיטות מחקר ומחקר איכותני בתואר הראשון או שלמדו קורסים אלו לפני יותר מ-5 שנים, יחוייבו בשנת לימודיהם הראשונה לתואר מ"א בקורסי השלמה כלהלן:

313.2903	השלמות בשיטות מחקר.
313.2902	השלמות במחקר כמותי וסטטיסטיקה.
316.2001	שיטות מחקר איכותניות + תרגיל
3. במידה והיקף ההשלמות הינו עד 16 ש"ס (בדרך כלל 4 קורסים), ניתן לשקול קבלה של המועמד ללימודי המ"א במעמד של תלמיד על תנאי.

לימודי השלמה לקראת הצגת מועמדות לתואר שני

סעיף 8.12 בתקנון לימודי תואר שני בשנתון זה או באתר האינטרנט
<http://research.haifa.ac.il>

מסלולי לימוד בחוג ללייעוץ והתפתחות האדם

במסגרת התואר השני בחוג לחינוך קיימים המסלולים הבאים: מסלול א', מסלול ב', מסלול אישי ומסלול ישיר לדוקטורט.

מסלול א' (כולל כתיבת עבודת גמר מחקרית-תזה)

מסלול זה כולל לימוד בקורסים שונים והגשת עבודת גמר מחקרית (תזיה). במסגרת המסלול יש ללמוד ארבעה סמסטרים בהיקף של 32 שעות שבועיות סמסטריאליות (שש"ס) במגמה לחינוך והתפתחות האדם, 36 שעות שבועיות סמסטריאליות (שש"ס) במגמה לטיפול באומנויות-ביבליותרפיה ובמגמה ללייעוץ חינוכי, בה משך הלימודים חמישה סמסטרים בהיקף של 48 שש"ס. שנה נוספת במסלול זה מיועדת לכתיבת התזיה. המסיימים במסלול א' זכאים להמשיך לתואר שלישי בעתיד בכפוף להישגים בלימודי המ"א. הקבלה למסלול א' תלויה בהחלטה של ועדת הקבלה.

רישום למסלול א' אינו מבטיח הישגות בו, שכן על התלמיד לעמוד בתנאים נוספים: ציון של 80 לפחות בקורס המתודולוגיה והסטטיסטיקה החוגי, ציון 80 לפחות בשיעורי החובה של המגמה, ציון של 85 לפחות בעבודות סמינריוניות והתקשרות עם מנחה (מתוך מרצי החוג) המורשה להנחות עבודת גמר מחקרית עד תחילת שנת הלימודים השניה. אין רישום למסלול א' מבטיח מנחה לכל סטודנט או הנחייה בכל נושא שהתלמיד מעוניין בו. הנחיות לכתיבת עבודת הגמר (תיזה) ניתן לקבל במזכירות החוג וכן הן מופיעות במדריך לתלמידי התואר השני תשס"ח באתר החוג.

מסלול ב'

מסלול זה כולל לימוד בקורסים שונים ועמידה בבחינה מסכמת או כתיבת פרויקט גמר. במסגרת מסלול זה יש ללמוד ארבעה סמסטרים בהיקף של 44 ש"ש, למעט במגמה לייעוץ חינוכי, בה משך הלימודים חמישה סמסטרים בהיקף של 56 ש"ש. סיום במסלול ב' איננו מאפשר המשך לימודים לתואר שלישי.

מסלול אישי (כולל כתיבת תיזה)

מטרתו של המסלול היא לאפשר לתלמיד ללמוד תחום מרכזי אחד, שבו הוא מעוניין להתמחות, ושאיננו בהכרח מוגבל לתכנית לימודים של מגמה מסוימת בחוג. במסלול זה התלמיד מחוייב במסכת שעות לימוד כמו במסלול א' (32-36 ש"ש) ובכתיבת עבודת גמר מחקרית (תיזה). תכנית הלימודים תיבנה על ידי מנחה עבודת הגמר ותקבל את אישור יו"ר הוועדה החוגית לתואר שני של החוג לייעוץ והתפתחות האדם והדיקן ללימודים מתקדמים. לצורך זה על המועמד להתקשר למנחה מטעם החוג שינחה וילוהו תכנית אישית זו.

תנאי הקבלה למסלול האישי: ממוצע של 90 לפחות בלימודי התואר הראשון, ציון עובר בבחינה באנגלית והסכמת מנחה/מלווה להנחות את התלמיד. בתעודת המוסמך תצוין התמחותו הספציפית של התלמיד בתכנית לימודיו. פרטים נוספים בפרק הרשות ללימודים מתקדמים בשנתון זה.

מסלול ישיר לדוקטורט

קיימת אפשרות ללימודים לדוקטורט ישירות אחרי לימודי תואר ראשון או בסיום שנה ראשונה של לימודי המא. בכפוף לתקנון הרשות ללימודים מתקדמים (ראה הנחיות בעמוד 132 בתקנון הרשות ללימודים מתקדמים).

מהלך הלימודים

על התלמידים במסלול א', מסלול ב' ומסלול אישי לסיים את כל חובות השמיעה והגשת העבודות במשך שנתיים, למעט במגמה לייעוץ חינוכי, בה נמשכים הלימודים שנתיים וחצי. תלמידי מסלול א' ומסלול אישי יוכלו להירשם לשנה נוספת, במסגרתה יסיימו את עבודת הגמר המחקרית (תיזה) ויגישו אותה לשיפוט. גם תלמידי המגמה לייעוץ חינוכי אמורים להגיש את עבודת הגמר לשיפוט בתום שלוש שנים (6 סמסטרים). לוח זמנים זה הוא מחייב, ולכן על המועמדים לשקול היערכות מתאימה מבחינת שאר האילוצים שלהם. יש לחדש את הרישום ללימודים כל שנה, גם בזמן הכתיבה של עבודת הגמר.

תכנית הלימודים המחייבת היא התכנית המתפרסמת בשנתון המתייחס לשנת הלימודים, בה התחילו הסטודנטים את לימודיהם. עם זאת, ייתכנו שינויים במבנה תכנית הלימודים. אם במהלך הלימודים אושר מעבר למסלול אחר או למגמה שונה, החובות החלים על התלמיד הם בהתאם לשנתון של השנה בה אושר המעבר.

קורסים שנתיים

החל משנה"ל תשס"ו פוצלו הקורסים השנתיים לשני חלקים, אחד בכל סמסטר. לכן, כל הקורסים הניתנים בשני חלקים (חלק א' וחלק ב') הינם למעשה קורס אחד שנת, שהציון הסופי בו יינתן בסוף שנה"ל (על הסטודנט להירשם לכל חלק בנפרד; אין אפשרות לקחת חלק אחד בלבד).

לימודים מתודולוגיים חוגיים

תלמידי המ"א בחוג לייעוץ והתפתחות האדם חייבים להשתתף בקורס "מחקר כמותי וסטטיסטיקה למ"א".

בנוסף לכך תלמידים יכולים לבחור קורסים מתודולוגיים נוספים בהתאם לדרישות המגמה בה הם לומדים.

הגשת עבודות

- התלמידים במסלול א', מסלול אישי ומסלול מואץ למ"א חייבים להגיש 2 עבודות סמינריוניות במגמה.
- התלמידים במסלול ב' חייבים להגיש 3 עבודות סמינריוניות, מהן 2 לפחות במסגרת המגמה. דרישות נוספות מפורטות בחלק של כל מגמה בהמשך.
- אין להגיש שתי עבודות סמינריוניות אצל אותו מרצה.
- אין להגיש עבודה משותפת אלא במקרים מיוחדים ולאחר קבלת אישור מיוחד מועדת המ"א.
- השתתפות בסמינריון לשם הגשת רפרט בלבד מותנית באישור המרצה.
- תלמידים אשר למדו בסמסטר א' רשאים להגיש עבודה סמינריונית עד סוף סמסטר ב' ואלו שלמדו בסמסטר ב' רשאים להגיש את העבודה עד תחילת שנת הלימודים העוקבת. מורה רשאי לדרוש שהעבודה תוגש במהלך הקורס.
- התלמיד רשאי, בהסכמת המורה, להגיש את העבודה במהלך הסמסטר העוקב ולא יאוחר מיום הלימודים האחרון שבו. תלמיד שהותר לו להגיש עבודה סמינריונית מעבר למועד המקובל (חופשת הסמסטר) אחראי לכך שעבודתו תוגש למורה. (אם ישנה המורה בחו"ל, ידאג התלמיד לשלוח אליו את העבודה בדואר-אוויר רשום).
- לפני הגשת העבודה על התלמיד לדאוג לרישום תאריך הגשת העבודה ופרטיה במזכירות החוג ולחתום על טופס.
- על התלמיד לוודא שעותק מהעבודה הסמינריונית שהוגשה יישאר בידיו.
- ניתן להגיש עבודה סמינריונית אך ורק בקורס שמוגדר כסמינריוני.

נוהל כתיבת עבודת גמר מחקרית במסלול א'

את ההצעה הסופית לעבודת הגמר המחקרית יש להגיש לכל המאוחר עד תום הסמסטר השלישי ללימודים (כולל חופשת סמסטר) למזכירות החוג. עבודת הגמר תונחה על-ידי אחד ממרצי החוג ללייעוץ והתפתחות האדם המורשים להנחות עבודות גמר (תיזה). רשימת המרצים המורשים להנחות נמצאת במזכירות ובאתר החוג. באישור יו"ר ועדת המ"א החוגית והרשות ללימודים מתקדמים ניתן לצרף מנחה שני מתוך החוג ללייעוץ והתפתחות האדם או מחוצה לו במגבלות מסויימות. את עבודת הגמר המחקרית יש לסיים לכל המאוחר תוך שלוש שנים מיום תחילת לימודי המ"א, אלא אם כן אושרה לתלמיד הארכה.

נוהל עבודה מסכמת במסלול ב'

רשאים להבחן בבחינת הגמר אך ורק תלמידים שהשלימו את כל חובות השמייעה כולל הגשת כל העבודות. הבחינה תתקיים בחודש נובמבר הראשון, לאחר סיום כל החובות לתואר. לגבי כל מגמה בנפרד ישנם נהלים והנחיות לבחינת הגמר או לפרוייקט הגמר.

שקול הציון סופי

הרכב האחוזים של כל חלק מפורסם בכל אחת מהמגמות על פי ההרכב הקיים באותה המגמה.

המגמה לייעוץ חינוכי

ראש המגמה: ד"ר מירי שרף

מטרת המגמה לייעוץ היא להעמיק את הבסיס התיאורטי שנרכש בלימודי התואר הראשון בנושאי הייעוץ החינוכי והפסיכולוגי - התפתחותי. הדגש הוא על העמקת היסודות העיוניים של הייעוץ, הרחבה באוריינטציה המערכתית בגישות קבוצתיות ופרטניות, הבנה של סוגיות במחקר היישומי, העמקה בתחומי התמחות ספציפיים, הכנה לתפקידי ריכוז והנחייה, והתייחסות הערכתית וביקורתית לעבודת הייעוץ. המגמה מיועדת לתלמידים השואפים לעסוק בסיוע לתלמידים עם קשיי הסתגלות, מצבי משבר/ לחץ ובעיות שונות בתהליך הצמיחה האישית, בעיקר במסגרת הבית-ספרית.

משך זמן הלימודים לתואר שני במגמה לייעוץ הוא 5 סמסטרים (שנתיים וחצי). במגמה שני מסלולים, מסלול א' עם דגש מחקרי ומסלול ב' עם דגש יישומי.

במסלול הלימודים עם דגש מחקרי (הכולל כתיבת עבודת גמר מחקרית), התלמיד יכוון בנוסף גם לקורסים המדגישים במיוחד את טיפוח יכולתו המחקרית בתחום הייעוץ. במסגרת זו יכיר כלי מחקר ושיטות מחקר תוך הדגשת ההשלכות וההשתמעויות שלהם לייעוץ. היקף הלימודים במסגרת מסלול זה 48 ש"ס.

המסלול עם דגש יישומי (ללא עבודת גמר מחקרית) כולל כתיבת עבודה מסכמת (פרוייקט). הפרוייקט כולל ביצוע תכנית התערבות ייעוצית בשדה והערכתה. היקף הלימודים במסגרת מסלול זה הוא 56 ש"ס.

בתכנית המלאה (כולל לימודי מבוא במסגרת התואר הראשון) קורסים בתחומים הבאים: ייעוץ פרטני, ייעוץ להורים, ייעוץ קבוצתי, ייעוץ בפיתוח קריירה לימודית-מקצועית, ייעוץ למערכת.

במסגרת מגמה זו ניתן ללמוד גם בהתמחות הגיל הרך. התמחות כוללת מקבץ של מספר קורסים (4 לפחות) הנוגעים לנושא מרכזי, ומאפשרים לתלמיד להתמקד בנושא ההתמחות בצורה מובנית. נושא ההתמחות אינו מצוין בתעודת המוסמך אלא בספח התמחות בצמוד לאישור הזכאות לתואר. (לפרטים נוספים ראה עמוד 891 בשנתון זה).

תנאי קבלה (בנוסף לתנאי הקבלה הכלליים):

- א. תואר ראשון בייעוץ והתפתחות האדם או בייעוץ חינוכי*.
- ב. ממוצע משוקלל של 85 לפחות בכל אחד מחוגי הלימוד בתואר הראשון.
- ג. ציון של 75 לפחות במבחן הכניסה של החוג באנגלית.
- ד. ראיון אישי ו/או קבוצתי אליו יוזמנו חלק מהמועמדים.
- ה. שתי המלצות, אחת על הכישורים האקדמיים ואחת על הכישורים המקצועיים והאישיים.
- ו. טופס קורות חיים.

בוגרי החוג לייעוץ והתפתחות האדם באוניברסיטת חיפה יתקבלו ע"י ועדת קבלה על בסיס תנאים אלו ועל בסיס חוות דעת המורים במגמה.

* מועמדים שסיימו תואר ראשון בחוג אחר, יהיו רשאים להגיש את מועמדותם אך יהיו חייבים בתכנית השלמות אישית בשנה א'. פטור מלימודי השלמה יינתן כנגד מסמכים (תעודות וסילבוסים) המעידים על עמידה בקורסים זהים בציון הנדרש. יש להמציא מסמכים אלו במועד הרישום. במידה והיקף ההשלמות הינו עד 4 קורסים (16 שש"ס), ניתן לשקול קבלה של המועמד ללימודי המ"א. במידה והיקף לימודי ההשלמה גבוה יותר – המועמד יוכל בהמלצת הוועדה החוגית לתואר שני להירשם ללימודי השלמה לקראת הצגת מועמדות לתואר שני.

בשל מספר המקומות המוגבל יבחרו המועמדים הטובים ביותר.

לימודי השלמה

2 שש"ס	פסיכולוגיה אבנורמלית	318.2203
4 שש"ס	תיאוריות אישיות	318.2215
2 שש"ס	פסיכולוגיה התפתחותית א'	318.2244
2 שש"ס	פסיכולוגיה התפתחותית ב' (המשך ל-2244)	318.2245
2 שש"ס	תקשורת בינאישית	318.3201
2 שש"ס	ליקויי למידה	319.2517
2 שש"ס	מבחנים דיאגנוסטיים	318.2553

תנאי מעבר מתכנית ההשלמה ללימודי ייעוץ חינוכי בתואר שני וכן תנאי לסיום הלימודים במגמה הם:

- ציון ממוצע של 85 לפחות ולא פחות מ-80 בכל אחד מהקורסים בתכנית ההשלמה.
- עמידה בדרישות ההכשרה המקצועית (המבוססת על מעקב שוטף של מוריו ומדריכיו של התלמיד במגמה).

רישיון עיסוק בייעוץ בבתי ספר מוענק ע"י משרד החינוך, לבעלי תואר שני בייעוץ ותעודת הוראה. תלמידים המעוניינים ברישיון ייעוץ על מנת להתקבל לעבודה כיועצים במערכת החינוך, חייבים בנוסף בלימודי תעודת הוראה. תעודת הוראה ניתן ללמוד במסגרת החוג לייעוץ והתפתחות האדם בפקולטה לחינוך (במהלך לימודי התואר או אחריו). תלמידי המגמה לייעוץ חינוכי יכולים ללמוד לתעודת הוראה בפסיכולוגיה.

כל תלמיד במגמה חייב לפנות יום אחד בשבוע לצורך עבודה מעשית בבית-ספר (בנוסף לשיעור בכיתה) במשך שנתיים וסמסטר נוסף בשנת הלימודים השלישית עבודתם של סטודנטים שבמהלך הסמסטר החמישי יעבדו כיועצים תוכר כעבודה מעשית.

תוכנית לימודי המגמה במ"א

מסלול א'	מסלול ב'	
מחקר כמותי וסטטיסטיקה למ"א + תרגיל (4 שש"ס)		שנה א' חובה
פרקטיקום א' (4 שש"ס 2 לשקלול)		
ריאיון למתקדמים (שיעור והדרכה 6 שש"ס)		
*פיתוח אירגוני ותהליכי ייעוץ במערכת החינוך (4 שש"ס)		
סוגיות במחקר בתחומי הייעוץ (4 שש"ס)		
1 קורס בחירה במגמה (4 שש"ס)	2 קורסי בחירה במגמה (8 שש"ס)	שנה א' בחירה
1 סדנה (2 שש"ס) לבחירה מרשימת סדנאות		
פרקטיקום ב' (4 שש"ס 2 לשקלול)		שנה ב' חובה
הנחיית פרויקט (4 שש"ס)		
ייעוץ קצר מועד (4 שש"ס)		
1 סדנה (2 שש"ס) לבחירה מרשימת סדנאות		
הנחיית קבוצות (4 שש"ס)		
קריירה מקצועית – סדנה (2 שש"ס)		
1 קורס בחירה במגמה (4 שש"ס)	2 קורסי בחירה במגמה (8 שש"ס)	שנה ב' בחירה
פרקטיקום ג': הדרכה אינטגרטיבית (2 שש"ס)		
1 סדנה (2 שש"ס) לבחירה מרשימת סדנאות		שנה ג' חובה סמסטר א'
סה"כ שש"ס 48	56 שש"ס	

* ניתן ללמוד את קורס החובה פיתוח אירגוני ותהליכי ייעוץ במערכת החינוך בשנה א' או בשנה ב'.

רשימת שיעורי חובה

		שנה א'	
4 שש"ס	שו"ת	מחקר כמותי וסטטיסטיקה למ"א	313.4000
2 שש"ס	עבודה מעשית	פרקטיקום א' – חלק א' (1 שש"ס לשקלול)	318.4203
2 שש"ס	עבודה מעשית	פרקטיקום א' – חלק ב' (קורס המשך ל-4203)	318.4206
2 שש"ס	שיעור	ריאיון למתקדמים – חלק א'	318.4242
1 שש"ס	הדרכה	תרגיל בראיון למתקדמים – חלק א'	318.4259
2 שש"ס	שיעור	ריאיון למתקדמים – חלק ב' (קורס המשך ל-4242)	318.4253
2 שש"ס	שיעור	תרגיל בראיון למתקדמים – חלק ב' (קורס המשך ל-4259)	318.4275
1 שש"ס	הדרכה	פיתוח אירגוני ותהליכי ייעוץ במערכת החינוך	318.4215
4 שש"ס	סמינריון	סוגיות במחקר בתחומי הייעוץ (למסלול א' בלבד)	318.4232
4 שש"ס	שיעור		

שנה ב'

2 שש"ס	עבודה מעשית	פרקטיקום ב' – חלק א' (1 שש"ס לשקלול)	318.4205
2 שש"ס	עבודה מעשית	פרקטיקום ב' – חלק ב' (קורס המשך ל-4205)	318.4207
2 שש"ס	שיעור	ייעוץ קצר מועד – חלק א'	318.4233
2 שש"ס	שיעור	ייעוץ קצר מועד – חלק ב' (קורס המשך ל-4233)	318.4243
4 שש"ס	סמינריון	הנחיית קבוצות	318.4209
2 שש"ס	סדנה	קריירה מקצועית	318.4204
2 שש"ס	שיעור	הנחיית פרויקט – חלק א' (למסלול ב' בלבד)	318.4297
2 שש"ס	שיעור	הנחיית פרויקט – חלק ב' (קורס המשך ל-4297)	318.4298

שנה ג' (סמסטר א' בלבד)

2 שש"ס	שיעור	פרטיקום ג': הדרכה אינטגרטיבית	318.4241
אחד מהקורסים הבאים:			
2 שש"ס	סדנה	ייעוץ באמצעות אמנות	318.4263
2 שש"ס	סדנה	היבטים תיאורטיים ויישומיים בטיפול קוגניטיבי	318.4257

318.4254	טיפול בחרדות: סדנה התנסותית	סדנה	2 שש"ס
318.4288	התערבויות קצרות טווח: סדנה התנסותית	סדנה	2 שש"ס

במסגרת הפרקטיקום יקדיש כל תלמיד יום בשבוע, (שש שעות לפחות, החל משעות הבוקר) לצורך תצפיות ועבודה מעשית בבית-הספר. העבודה המעשית מתפרשת על פני כל שנת הלימודים בבתי הספר וכוללת גם השתתפות בישיבות בית-הספר אחר הצהריים ו/או בערב. תלמידי מסלול א' חייבים בכתיבת עבודת גמר מחקרית לסיום התואר. תלמידי מסלול ב' חייבים בהגשת פרויקט מסכם לסיום התואר.

קורסי בחירה במסגרת המגמה

318.4251	חרדה ומצבי לחץ (לא יינתן בתשס"ט)	סמינריון	4 שש"ס
318.4252	התמודדות עם אלימות (לא יינתן בתשס"ט)	סמינריון	4 שש"ס
318.4201	מחקר בתהליכי שינוי ביעוץ ובפסיכותרפיה	סמינריון	4 שש"ס
318.4212	טיפול במשחק (לא יינתן בתשס"ט)	סמינריון	4 שש"ס
318.4234	יישומים ייעוצים בעזרת האינטרנט – א'		
	(לא יינתן בתשס"ט)	שיעור	2 שש"ס
318.4250	יישומים ייעוצים בעזרת האינטרנט – ב'		
	(קורס המשך ל-4234) (לא יינתן בתשס"ט)	שיעור	2 שש"ס
318.4277	הקריירה ההורית – חלק א'	סמינריון	2 שש"ס
318.4278	הקריירה ההורית – חלק ב'		
	(קורס המשך ל-4277)	סמינריון	2 שש"ס
318.4276	יחסים עם חברים ועם קבוצת השווים בילדות ובהתבגרות (לא יינתן בתשס"ט)	סמינריון	4 שש"ס
318.4236	זיכרון השואה: היבטים פסיכולוגיים (לא יינתן בתשס"ט)	סמינריון	4 שש"ס
318.4244	קונסולטציה: תהליכי היוועצות בצוות רב-מקצועי במערכת החינוך (לא יינתן בתשס"ט)	סמינריון	4 שש"ס
318.4270	משפחת בית-הספר ומשפחת התלמיד – חלק א' שיעור (לא יינתן בתשס"ט)	שיעור	2 שש"ס
318.4271	משפחת בית-הספר ומשפחת התלמיד – חלק ב' שיעור (לא יינתן בתשס"ט)	שיעור	2 שש"ס
318.4210	ילדים ונוער בסיכון	סמינריון	4 שש"ס
318.4258	תהליכים וכישורים רגשיים בכיתה (לא יינתן בתשס"ט)	סמינריון	4 שש"ס
318.4269	פסיכולוגיה של המבוגר מגיל 20 עד סוף החיים	סמינריון	4 שש"ס
318.5605	אינטליגנציה אנושית: קוגניטיבית ורגשית	סמינריון	4 שש"ס

קורס בחירה אחד בלבד ניתן לקחת מתוך רשימת הקורסים הבאה:

4 שש"ס	שיעור	318.4101	התפתחות ולמידה בגיל הרך*
		318.4117	התערבות חינוכית מוקדמת: מודלים, תכניות, והערכת יעילות
4 שש"ס	סמינריון	318.4122	בעיות התפתחות והסתגלות בגיל הרך
4 שש"ס	סמינריון		(לא יינתן בתשס"ט)
		318.4158	הבסיס המוטביציוני של אכפתיות, אהבה וטיפול
4 שש"ס	סמינריון	313.4607	הפסיכולוגיה של האינטרנט – חלק א'
2 שש"ס	שיעור	313.4608	הפסיכולוגיה של האינטרנט – חלק ב' (קורס המשך ל-4607)
2 שש"ס	שיעור	318.4129	סמינר אינטגרטיבי (לא יינתן בתשס"ט)
4 שש"ס	סמינריון	318.4138	קונפליקטים מוסריים בטווח החיים
4 שש"ס	סמינריון		

* הקורס התפתחות ולמידה בגיל הרך 306.4101 משמש תנאי קדם לכלל הקורסים של ההתמחות בגיל הרך.

סדנאות

יש לבחור בשלוש סדנאות מרשימה זו, אחת בכל שנה משנות הלימוד:

2 שש"ס	טיפול בחרדות: סדנה התנסותית	318.4254
2 שש"ס	התערבויות קצרות טווח: סדנה התנסותית	318.4288
2 שש"ס	ייעוץ באמצעות אמנות	318.4263
2 שש"ס	היבטים תיאורטיים ויישומיים בטיפול קוגניטיבי	318.4257

שקלול הציון הסופי

הציון הסופי במסלול א' מורכב כלהלן:

40%	עבודת גמר מחקרית
30%	עבודות סמינריוניות
<u>30%</u>	שאר הקורסים
100%	סה"כ

הציון הסופי במסלול ב' מורכב כלהלן:

20%	פרויקט גמר
40%	עבודות סמינריוניות
<u>40%</u>	שאר הקורסים
100%	סה"כ

התמחות בגיל הרך במסגרת המגמה לייעוץ חינוכי

ראש ההתמחות: פרופ' ענת שר

סטודנטים אשר רשומים לחוגים ולמגמות אחרות בפקולטה לחינוך יוכלו לקחת 4 קורסים מתוך ההתמחות בגיל הרך (בהיקף של לפחות 16 ש"ס), מלבד דרישות החוג או המגמה שבמסגרתם התקבלו ללימודי תואר שני. קורסים אלה כוללים קורסי החובה בשנה א' ובנוסף קורסי בחירה מן האשכולות השונים. על התלמידים להגיש לפחות עבודה סמינריונית אחת מתוך קורסי ההתמחות. שניים מתוך קורסי ההתמחות יוכרו כקורסי בחירה בחוג או מגמה אליה התקבל הסטודנט, ואילו שניים מתוך קורסי ההתמחות ילמדו מעבר למכסת השיעורים הנדרשים בחוג או במגמה אליה שייך הסטודנט. קבלה להתמחות מותנית באישור בכתב מראש ההתמחות. ללא רישום ואישור ראש ההתמחות, לא יוכלו הסטודנטים לקבל אישור (ספח) התמחות, עם תום לימודיהם.

לימודי חובה

318.4101	התפתחות ולמידה בגיל הרך	שיעור	4 ש"ס
318.4124	הקשרים חינוכיים ותרבותיים בגיל הרך	שיעור	2 ש"ס

אשכול 1: תהליכים התפתחותיים: התפתחות תקינה וחרیגה

318.4121	התפתחות המשחק ויישומים חינוכיים –		
	(לא יינתן בתש"ט)	סמינריון	4 ש"ס
319.4557	רכישת שפה בילדות והתפתחותה	שיעור	4 ש"ס
318.4156	הבסיס המוטיבציוני של אכפתיות, אהבה וטיפול	סמינריון	4 ש"ס
318.4159	שינה בגיל הרך: היבטים התפתחותיים		
	וסביבתיים (לא יינתן בתש"ט)	סמינריון	4 ש"ס
308.4082	נירופסיכולוגיה קוגניטיבית התפתחותית	שיעור	2 ש"ס
308.4096	התפתחות המח והקוגניציה מינקות ועד בגרות	שיעור	4 ש"ס
308.4095	התפתחות קריאה וכתיבה בגיל הרך	שיעור	4 ש"ס
308.4094	לקויות למידה בחשבון: היבטים קוגניטיביים		
	נירופסיכולוגיים התפתחותיים וחינוכיים	שיעור	4 ש"ס

אשכול 2: חברה, מדיניות, וניהול

318.4148	חינוך בגיל הרך – מבט אתנוגרפי		
	(תנאי קדם – רקע במחקר איכותני)	סמינריון	4 ש"ס
	קורס חדש ניהול מערכות חינוכיות לגיל הרך –		
	(לא יינתן בתש"ט)	שיעור	2 ש"ס
	קורס חדש ילדים בחוק ובמדיניות (לא יינתן בתש"ט)	שיעור	2 ש"ס
	קורס חדש אנתרופולוגיה של ילדות (לא יינתן בתש"ט)		
	(תנאי קדם – רקע במחקר איכותני)	סמינריון	4 ש"ס

אשכול 3: תכניות וסביבות למידה

2 שש"ס	שיעור	למידה, סביבות למידה, ותכניות חינוכיות בגיל הרך (לא יינתן בתשס"ט)	318.4129
4 שש"ס	סמינריון	למידה ועיצוב חינוכי בנושאי טכנולוגיה ומדע בגיל הרך	313.4602

אשכול 4: התערבות חינוכית

2 שש"ס	שיעור	ליקויים התפתחותיים: אתור מוקדם והתערבות חינוכית	318.4163
2 שש"ס	שיעור	הערכה התפתחותית בהקשרים חינוכיים	318.4149
4 שש"ס	סמינריון	התערבות חינוכית מוקדמת: מודלים, תכניות, והערכת יעילות	318.4117

המגמה לטיפול באומנויות - ביבליותרפיה

ראש המגמה: ד"ר הדס ויסמן

הביבליותרפיה היא שיטת טיפול באמצעות ספרות. הביבליותרפיה היא אמצעי וטכניקה טיפולית שמטרתה לסייע להבנה עצמית, להתפתחות תקינה, להתמודדות יעילה עם מצבי לחץ ולגדילה אישית. הלימודים במסגרת המגמה משלבים רקע תיאורטי בתחום הטיפול בכלל וביבליותרפיה בפרט, עם התנסות מעשית בפרקטיקום וסדנאות.

התוכנית מיועדת לתלמידים בעלי תואר ראשון בחינוך, ספרות, מדעי ההתנהגות ומדעי החברה. באמצעות לימודי ההשלמה יגיעו תלמידים בעלי רקע שונה לבסיס ידע משותף.

מסגרת הלימודים האקדמית נמשכת שנתיים ובמהלכה ישתתפו התלמידים בפרקטיקום המחייב אותם לפנות עבורו יום בשבוע, בו יתנסו התלמידים בעבודה טיפולית במסגרות חינוכיות וטיפוליות בהנחיה של ביבליותרפיסט מוסמך: בשנה א' יום בשבוע של עבודה מעשית שעיקרה צפייה מודרכת ובשנה ב' עבודה מעשית שעיקרה התנסות שתלווה בהדרכה אישית בהיקף של שעה שבועית.

בשנה השלישית, עם תום שמיעת הקורסים במסגרת לימודי המ"א, יוכלו הסטודנטים ללמוד שנה שלישית לימודי התמחות והכשרה מקצועית במסגרת המחלקה להשתלמויות ולימודי המשך בפקולטה לחינוך. לימודים אלו משלימים את הנרכש במסגרת לימודי המ"א כך שהם כוללים את ההכשרה וההתנסות המקובלות בתחום ונדרשות כיום. סיום הצלחה של לימודי המ"א ולימודי השנה השלישית מאפשרים עבודה כביבליותרפיסט במערכת החינוך.

במועד פרסום השנתון, לא חלה מגבלה על עיסוק במקצוע גם ללא תעודת הכרה/רישיון מטעם משרד הבריאות וזאת על פי פסיקת בג"צ, אשר קבע כי משרד הבריאות אינו מוסמך להעניק תעודות הכרה/רישיונות. בימים אלה תלויה ועומדת לאישור הכנסת הצעת חוק

לפיה עיסוק במקצוע במוסדות רפואיים יהיה מותנה בקבלת תעודת הכרה/רישיון מאת משרד הבריאות. הנוו מפנים תשומת לבכם כי נוסח הצעת החוק טרם אושר ועשויים לחול בו שינויים, הן באשר לסוגי הרישיונות הנדרשים והן לגבי סוגי המעבידים בהם ידרשו הרישיונות, כתנאי להעסקה.

תנאי קבלה (בנוסף לתנאי הקבלה הכלליים)

1. ממוצע של 85 לפחות בכל אחד משני חוגי הלימוד בתואר הראשון.
 2. ציון של 75 לפחות במבחן הכניסה של החוג באנגלית.
 3. שלוש המלצות לגבי יכולת המועמד מבחינה אקדמית, מקצועית ואישית.
 4. קורות חיים אישיים בכתב יד בהיקף של עד 3 עמודים.
 5. טופס פרטים אישיים.
 6. כתיבה אישית של שירים או סיפורים קצרים.
 7. ראיון.
- בשל מספר המקומות המוגבל יוזמנו לראיונות רק חלק מן המועמדים.

לימודי השלמה (חובה לסיים בשנת הלימודים הראשונה)

2 שש"ס	פסיכולוגיה אבנורמלית	318.2203
2 שש"ס	מבחנים דיאגנוסטיים	318.2553
4 שש"ס	פסיכולוגיה של האישיות	318.2511
4 שש"ס	מבוא לפסיכולוגיה	318.1000
2 שש"ס	פסיכולוגיה התפתחותית א'	318.2244
2 שש"ס	פסיכולוגיה התפתחותית ב' (המשך ל-2244)	318.2245
	מבוא לפרוזה	122.1001
	מבוא לשירה	122.1002
	מבוא בתולדות הדרמה והתיאטרון	122.1700
	עיון בזרמים ומגמות בספרות המערב	122.1004

קורס בחירה נוסף בהתאם לשקול דעת ראש המגמה.

לתלמידים שאינם בעלי תואר ראשון בספרות. מומלץ להשלים 320 שעות אקדמיות בספרות טרם הגשת המועמדות לתוכנית.
יתכנו קורסי השלמה נוספים, על פי קביעת ראש המגמה.

היקף הלימודים

מסלול א' – (עם כתיבת עבודת גמר מחקרית) 36 שש"ס, כולל כתיבת שתי עבודות סמינריוניות במגמה. יש לסיים את כל חובות השמיעה כולל הגשת עבודות בשנתיים. רצוי לסיים במועד זה את עבודת התזה, אך ניתן לסיים את עבודת התיזה במשך השנה השלישית.

מסלול ב' – (ללא כתיבת עבודת גמר מחקרית) 44 שש"ס, כולל 3 עבודות סמינריוניות במגמה. יש לסיים את כל חובות השמיעה כולל הגשת עבודות ופרויקט מסכם בשנתיים.

זכאות לתואר

זכאות לתואר מותנית בסיום חובות הקורסים העיוניים, ההתמחות, כתיבת עבודת גמר (מסלול א') או מבחן גמר (במסלול ב').

תכנית הלימודים

מסלול ב'	מסלול א'	
מחקר כמותי וסטטיסטיקה למ"א +תרגיל (4 שש"ס)		שנה א' חובה
מחקר איכותני בחינוך ובהוראה (4 שש"ס)		
חויית הקורא במפגשו עם הטקסט הספרותי (4 שש"ס)		
או		
היבטים פסיכולוגיים, פילוסופיים וספרותיים בעבודת הביבליותרפיה (4 שש"ס)		
פסיכותרפיה (4 שש"ס)		
ביבליותרפיה בקבוצה (4 שש"ס)		
פרקטיקום א' (4 שש"ס לא לשקלול)		
מבוא התנסותי לביבליותרפיה: דיקן עצמי כקורא (4 שש"ס לא לשקלול)		
	מחקר בתהליכי שינוי בייעוץ ובפסיכותרפיה (4 שש"ס)	
קורס מגמה לבחירה (4 שש"ס)	2 קורסי מגמה לבחירה (8 שש"ס)	שנה א' בחירה
מבוא לפסיכופתולוגיה ופסיכיאטריה (4 שש"ס)		שנה ב' חובה
תעודת זהות טקסטואלית – סדנה (4 שש"ס לא לשקלול)		
כתיבה תרפיה-סיפור משפחתי – סדנה (4 שש"ס לא לשקלול)		
פרקטיקום ב' (4 שש"ס לא לשקלול)		
1 קורס בחירה במגמה (4 שש"ס)	3 קורסי מגמה לבחירה (12 שש"ס)	שנה ב' בחירה
36 שש"ס	44 שש"ס	

רשימת קורסי חובה:

313.4000	מחקר כמותי וסטטיסטיקה למ"א	שו"ת	4 שש"ס
313.4101	מחקר איכותני בחינוך ובהוראה	שו"ת	4 שש"ס
318.4746	חויית הקורא במפגשו עם הטקסט הספרותי	סמינריון	4 שש"ס
א			
318.4740	היבטים פסיכולוגיים, פילוסופיים וספרותיים בעבודת הביבליותרפיה – חלק א'	סמינריון	2 שש"ס
318.4743	היבטים פסיכולוגיים, פילוסופיים וספרותיים בעבודת הביבליותרפיה – חלק ב'		
	(קורס המשך ל-4740)	סמינריון	2 שש"ס
318.4703	פסיכותרפיה – חלק א'	שיעור	2 שש"ס
318.4704	פסיכותרפיה – חלק ב' (קורס המשך ל-4703)	שיעור	2 שש"ס
318.4701	פרקטיקום א' (לא לשקלול) – חלק א'	עבודה מעשית	2 שש"ס
318.4702	פרקטיקום א' (לא לשקלול) – חלק ב'		
	(קורס המשך ל-4701)	עבודה מעשית	2 שש"ס
318.4700	מבוא התנסותי לביבליותרפיה: דיוקן עצמי כקורא (סדנה לא לשקלול) – חלק א'	סדנה	2 שש"ס
318.4747	מבוא התנסותי לביבליותרפיה: דיוקן עצמי כקורא (סדנה לא לשקלול) – חלק ב' (קורס משך ל-4700)	סדנה	2 שש"ס
318.4751	ביבליותרפיה בקבוצה	סמינריון	4 שש"ס
318.4201	מחקר בתהליכי שינויי בייעוץ ובפסיכותרפיה (חובה למסלול א')	שיעור	4 שש"ס

רשימת קורסי חובה שנה ב'

318.4729	מבוא לפסיכופתולוגיה ופסיכיאטריה – חלק א' (לא יינתן בתשס"ט)	שיעור	2 שש"ס
318.4736	מבוא לפסיכופתולוגיה ופסיכיאטריה – חלק ב' (קורס המשך ל-4729) (לא יינתן בתשס"ט)	שיעור	2 שש"ס
318.4708	כתיבת תרפיה-סיפור משפחתי – חלק א' (לא לשקלול)	סדנה	2 שש"ס
318.4711	כתיבת תרפיה-סיפור משפחתי – חלק ב' (לא לשקלול) (קורס המשך ל-4708)	סדנה	2 שש"ס
318.4706	פרקטיקום ב' (לא לשקלול) – חלק א'	עבודה מעשית	2 שש"ס
318.4707	פרקטיקום ב' (לא לשקלול) – חלק ב' (קורס המשך ל-306.4706)	עבודה מעשית	2 שש"ס
318.4717	תעודת זהות טקסטואלית – חלק א' (לא לשקלול)	סדנה	2 שש"ס

		תעודת זהות טקסטואלית – חלק ב'	318.4722
2 שש"ס	סדנה	(לא לשקלול) (קורס המשך ל-4717)	
רשימת קורסי בחירה במסגרת המגמה			
		טקסט, תיאטרון והבניית המציאות	318.4750
4 שש"ס	סמינריון	(לא יינתן בתשס"ט)	
4 שש"ס	סמינריון	חוויות הקורא במפגשו עם הטקסט הספרותי	318.4738
2 שש"ס	שיעור	אבני דרך בהתפתחות הטיפול הדינמי	318.4738
4 שש"ס	שיעור	הנפש כמרחב לירי	318.4739
		היבטים פסיכולוגיים, פילוסופיים וספרותיים	318.4740
2 שש"ס	סמינריון	בעבודת הביבליותרפיה – חלק א'	
		היבטים פסיכולוגיים, פילוסופיים וספרותיים	318.4743
		בעבודת הביבליותרפיה – חלק ב'	
2 שש"ס	סמינריון	(קורס המשך ל-4740)	
		מסך פנימי מסך חיצוני: על קולנוע	318.4734
4 שש"ס	סמינריון	ותהליכים טיפוליים (לא יינתן בתשס"ט)	
2 שש"ס	שיעור	אומנות מספרי הסיפורים	318.4745
		אמצעים נרטיביים למטרות טיפוליות: היבטים	318.4725
4 שש"ס	סמינריון	קליניים ומחקריים	
2 שש"ס	סמינריון	ספרות ילדים – חלק א'	318.4742
2 שש"ס	סמינריון	ספרות ילדים – חלק ב'	318.4744

קורס בחירה אחד בלבד ניתן לקחת מתוך רשימת הקורסים הבאה:

רשימת קורסי בחירה מחוץ למגמה

		הבסיס המוטיבציוני של אכפתיות,	318.4135
4 שש"ס	סמינריון	אהבה וטיפול	
		יישומים ייעוציים באינטרנט – חלק א'	318.4234
2 שש"ס	שיעור	(לא יינתן בתשס"ט)	
		יישומים ייעוציים באינטרנט – חלק ב'	318.4250
2 שש"ס	שיעור	(קורס המשך ל-4234) (לא יינתן בתשס"ט)	
4 שש"ס	סמינריון	פסיכולוגיה של מבוגר מגיל 20 עד סוף החיים	318.4269
4 שש"ס	סמינריון	אינטליגנציה אנושית: קוגניטיבית ורגשית	318.5605
4 שש"ס	סמינריון	קונפליקטים מוסריים בטווח החיים	318.4138
4 שש"ס	סמינריון	טיפול במשחק (לא יינתן בתשס"ט)	318.4212

לימודי המ"א של מגמת הביבליותרפיה במסגרת החוג ללייעוץ והתפתחות האדם ירוכזו במשך 2 ימים בשבוע, ויום נוסף של פרקטיקום. במסגרת הפרקטיקום יקדיש כל תלמיד יום בשבוע

(בשנה א' חמש שעות לפחות ובשנה ב' שמונה שעות). בשנה א' הפרקטיקום כולל תצפיות בעבודת מומחים ובשנה ב' הפרקטיקום כולל עבודה טיפולית.

שקלול הציון הסופי

הציון הסופי במסלול א' מורכב כלהלן:

עבודת גמר מחקרית	40%
עבודות סמינריוניות	30%
שאר הקורסים	30%
סה"כ	100%

הציון הסופי במסלול ב' מורכב כלהלן:

מבחן גמר	20%
עבודות סמינריוניות	35%
שאר הקורסים	45%
סה"כ	100%

המגמה לחינוך והתפתחות האדם

ראש המגמה: ד"ר מיכאל כץ

המגמה לחינוך והתפתחות האדם מציעה תכנית ייחודית המתמקדת בתהליכים התפתחותיים והקשריהם החינוכיים בטווח החיים. המגמה חותרת להעמקת הידע אודות הגורמים והתהליכים המשפיעים על תפקודו והסתגלותו של הפרט בסביבות התפתחותיות שונות, כגון, המשפחה, והמסגרת החינוכית. המגמה מתמקדת בלימוד תקופות התפתחותיות שונות, בהיבטים של ההתפתחות לאורך טווח החיים והאינטגרציה ביניהם, תוך התייחסות למחקר עדכני ויישומי בתחומי החינוך. הלימודים במגמה מרחיבים ומעמיקים את הידע אודות ילדים, מתבגרים והוריהם בהקשרים חינוכיים וקהילתיים. במסגרת המגמה ניתן להתמקד בגיל הרך ולהתמחות בנושאים התפתחותיים וחינוכיים הנוגעים לשנות החיים הראשונות. תכנית הלימודים מתבססת על תחומי ידע הכוללים את הפסיכולוגיה ההתפתחותית, החברתית והחינוכית, ובוחנת היבטים רגשיים, חברתיים, מוסריים וקוגניטיביים בהתפתחות מינקות לבגרות. ייחודה של התכנית בהדגשת גישה התפתחותית-אקולוגית המעמידה במרכז את בחינת יחסי הגומלין בין מאפייני הילד, משפחתו וההקשרים החינוכיים. הלימודים במגמה מספקים בסיס עיוני, מחקרי ויישומי למעוניינים להשתלב במחקר והוראה באוניברסיטאות ובמכללות, למכיניים עצמם לקראת תפקידי הדרכה, יעוץ וריכוז פרויקטים חינוכיים, כמו גם לתפקידים חינוכיים בעיריות וברשויות המקומיות.

תנאי קבלה (בנוסף לתנאי הקבלה הכלליים):

1. ממוצע משוקלל של 80 לפחות בכל אחד מחוגי הלימוד בלימודי התואר הראשון.
2. ראיון.

לימודי השלמה

2 שש"ס	פסיכולוגיה התפתחותית א'	318.2244
2 שש"ס	פסיכולוגיה התפתחותית ב' (קורס המשך ל-2244)	318.2245
2 שש"ס	פסיכולוגיה חברתית	318.1203
2 שש"ס	פסיכולוגיה קוגניטיבית	308.2001
4 שש"ס	סמינריון מחקרי מלימודי הב"א	

תתכן דרישה לקורסי השלמה נוספים, על פי החלטת ראש המגמה.

התמחות במסגרת המגמה

במסגרת המגמה ניתן לשלב **התמחות בגיל הרך** (ראה בהמשך).

היקף הלימודים

- מסלול א'** - לפחות 32 שש"ס, כולל כתיבת שתי עבודות סמינריוניות במסגרת הסמינריונים במגמה.
- מסלול ב'** - לפחות 44 שש"ס, כולל כתיבת שלוש עבודות סמינריוניות, לפחות שתי עבודות במסגרת הסמינריונים במגמה.
- (במידה והושלמה מכסת הקורסים הרשומה בטבלה אך התלמיד לא למד את מספר השש"ס הכולל שצוין לעיל, עליו לקחת קורס/קורסים נוספים להשלמת מכסת השעות).

לימודי המגמה לחינוך והתפתחות האדם

מסלול א'

חובה

4 שש"ס	שו"ת	מחקר כמותי וסטטיסטיקה למ"א + תרגיל	313.4000
--------	------	------------------------------------	----------

בחירה

4 שש"ס	שיעור	קורס מתודולוגי נוסף מתוך הרשימה הבאה: *	
4 שש"ס	שיעור	מחקר איכותני בחינוך ובהוראה	313.4101
4 שש"ס	שיעור	מודלים מתקדמים במחקר כמותי: משוואות	313.4102
4 שש"ס	שיעור	מבניות וניתוח רב-רמות	
2 שש"ס	שיעור	מחקר אתנוגרפי בחינוך לכותבי תיזות - חלק א'	316.4003
2 שש"ס	שיעור	מחקר אתנוגרפי בחינוך לכותבי תיזות - חלק ב'	316.4004
2 שש"ס	שיעור	(קורס המשך ל-4003)	

* או קורס מתודולוגי אחר באישור ראש המגמה.

שנה א' או ב' בחירה:

הנחיית קבוצות ילדים ומבוגרים:

4 שש"ס	סמינריון	הנחיית קבוצות: גישה בין אישית	318.4301
		תיאוריה והתנסות בהנחיית קבוצות:	318.4302
4 שש"ס	שיעור	גישה דינמית	318.4303
		הנחיית קבוצות לילדים ומתבגרים	318.4304
4 שש"ס	שיעור	(לא יינתן בתשס"ט)	318.4305
4 שש"ס	שיעור	הנחיית קבוצות להורים (לא יינתן בתשס"ט)	318.4306
		עבודה עם חלומות בקבוצות טיפוליות	318.4305
4 שש"ס	שיעור	(לא יינתן בתשס"ט)	318.4306
4 שש"ס	שיעור	הנחיית קבוצות מורים	318.4306

הגיל הרך

4 שש"ס	שיעור	למידה של ילדים צעירים באמצעות בניה	313.4602
4 שש"ס	שיעור	התפתחות ולמידה בגיל הרך	318.4101
2 שש"ס	שיעור	הערכה התפתחותית בהקשרים חינוכיים	318.4149
4 שש"ס	סמינריון	חינוך בגיל הרך – מבט אתנוגרפי	318.4148
		ליקויים התפתחותיים: איתור מוקדם	318.4163
2 שש"ס	שיעור וסדנה	והתערבות חינוכית (תנאי 318.4101)	318.4163

מהתבגרות לבגרות

4 שש"ס	סמינריון	אוריינטציית עתיד בהתבגרות ובבגרות	318.4116
4 שש"ס	סמינריון	קונפליקטים מוסריים בטווח החיים	318.4138
		פיתוח סכימות חשיבה – חלק א'	318.4139
2 שש"ס	סמינריון	(לא יינתן בתשס"ט)	318.4140
		פיתוח סכימות חשיבה – חלק ב'	318.4140
2 שש"ס	סמינריון	(לא יינתן בתשס"ט)	318.4158
		הבסיס המוטיבציוני של אכפתיות,	318.4158
4 שש"ס	סמינריון	אהבה וטיפול	318.4212
4 שש"ס	סמינריון	טיפול במשחק (לא יינתן בתשס"ט)	318.4236
		זיכרון השואה: היבטים פסיכולוגיים	318.4236
4 שש"ס	סמינריון	(לא יינתן בתשס"ט)	318.4269
4 שש"ס	סמינריון	פסיכולוגיה של המבוגר מגיל 20 עד סוף החיים	318.4277
2 שש"ס	סמינריון	הקריירה ההורית – חלק א'	318.4278
		הקריירה ההורית – חלק ב'	318.4278
2 שש"ס	סמינריון	(קורס המשך ל-4277)	318.4278

4 שש"ס	סמינריון	קוגניטיבית ורגשית:	אינטליגנציה אנושית:	318.5605
4 שש"ס	סמינריון		נשים כמקבלות החלטות	318.4139

תלמידי מסלול א' חייבים בציון של 80 לפחות בקורסים המתודולוגיים
לימודי המגמה לחינוך והתפתחות האדם – מסלול ב'

			חובה	
4 שש"ס	שו"ת	מחקר כמותי וסטטיסטיקה למ"א +	תרגיל	313.4000

בחירה

6 קורסי בחירה מתוך קורסי המגמה המצוינים ברשימת הבחירה המופיעה בתיאור מסלול א'. בנוסף, 4 קורסי בחירה מתוך קורסים בחוגים אחרים בפקולטה ו/או במגמות אחרות בחוג ללייעוץ והתפתחות האדם.
תנאי מעבר לשנה ב' – ציון של 75 לפחות בכל אחד מהקורסים.

המגמה לחינוך והתפתחות האדם - התמחות בגיל הרך

ראש ההתמחות: פרופ' ענת שר

תכנית ההתמחות לתואר שני מעניקה בסיס ידע רחב ועדכני ומכשירה אנשי מקצוע וחוקרים בנושאי חינוך והתפתחות בגיל הרך. ההתמחות מושתתת על גישה רב-תחומית, המתבקשת במחקר ובישום של נושאים הקשורים לגיל הרך, ומקיפה את טווח הגילאים מהלידה ועד כתות היסוד של בית הספר. הגישה הרב-תחומית באה לידי ביטוי בארגונה של תוכנית הלימודים על פי ארבעה אשכולות נושאיים: (א) תהליכים התפתחותיים: התפתחות תקינה וחריגה (ב) חברה, מדיניות, וניהול (ג) תכניות וסביבות למידה (ד) התערבות חינוכית, אשר יחד מציעים התייחסות לתהליכים בתוך הפרט, תוך זיקה אל ההקשר הרחב יותר - משפחת, חינוכי, ניהולי-ארגוני, ותרבותי.

ככלל, ובהתאם לתקנות לימודי המ"א, לימודי התמחות כוללים מיקבץ של קורסים בנושא מסוים. זכאות לספח לתעודת מ"א המעיד על סיום לימודים בהתמחות זו מותנית בלימוד 4 קורסי התמחות (בהיקף של לפחות 16 שש"ס) ועמידה בכל דרישותיהם. עבור תלמידי המגמה לחינוך והתפתחות האדם, 4 הקורסים הנדרשים להתמחות מהווים חלק מקורסי הבחירה של המגמה (הגיל הרך).

תנאי קבלה

1. תואר ראשון ממוסד מוכר להשכלה גבוהה בארץ או בחו"ל.
2. ממוצע של 80 לפחות בכל אחד מחוגי הלימוד לתואר ראשון.
3. ציון של 75 לפחות במבחן הכניסה של החוג באנגלית.

4. ראיון אישי.

5. במידת הצורך ידרשו לימודי השלמה.

מבנה הלימודים

הלימודים יתנהלו בשני מסלולים: מסלול א' – לימודים עם כתיבת עבודת גמר מחקרית (32 ש"ס + עבודת תזה) ומסלול ב' – לימודים עם בחינת גמר (40 ש"ס + בחינת גמר/ פרויקט גמר). הלימודים יכללו קורסי חובה המציגים בסיס ידע תיאורטי ומקשרים אותו לשדה, קורסי חובה מתודולוגיים, וקורסי בחירה מתוך ארבעת האשכולות הנושאים.

לימודי חובה

שנה א'		
318.4101	התפתחות ולמידה בגיל הרך	שיעור 4 שש"ס
318.4124	הקשרים חינוכיים ותרבותיים בגיל הרך	שיעור 2 שש"ס
313.4000	מחקר כמותי וסטטיסטיקה למ"א	שיעור 2 שש"ס
313.4000	מחקר כמותי וסטטיסטיקה למ"א	תרגיל 2 שש"ס
שנה ב'		
318.4130	מתיאוריה למעשה – סמינר אינטגרטיבי (לא יינתן בתשס"ט)	סמינר 4 שש"ס
	סה"כ	14 שש"ס

מתלמידי מסלול א' נדרש קורס מתודולוגי נוסף מתוך הרשימה הבאה*:

313.4101	מחקר איכותני בחינוך ובהוראה	שיעור	4 שש"ס
313.4102	מודלים מתקדמים במחקר כמותי: משוואות		
	מבניות וניתוח רב-רמות	שיעור	4 שש"ס
316.4003	מחקר אתנוגרפי בחינוך לכותבי תיזות - חלק א'	שיעור	2 שש"ס
316.4004	מחקר אתנוגרפי בחינוך לכותבי תיזות - חלק ב'		
	(קורס המשך ל-4003)	שיעור	2 שש"ס

* או קורס מתודולוגי אחר באישור ראש המגמה.

לימודי בחירה

במסלול א' לימודי הבחירה (14 שש"ס) כוללים שיעורים מלפחות שני אשכולות, ונדרשות 2 עבודות סמינריוניות בהתמחות.

במסלול ב' לימודי הבחירה (26 שש"ס) כוללים שיעורים מלפחות שלושה אשכולות, ונדרשות 3 עבודות סמינריוניות, מתוכן שתיים בהתמחות.

תלמידי ההתמחות יהיו רשאים להשתתף בקורסי בחירה במגמה ההתפתחותית לתואר שני בחוג לפסיכולוגיה בתאום עם ראש ההתמחות ועם ראש המגמה בחוג לפסיכולוגיה.

אשכול 1: תהליכים התפתחותיים: התפתחות תקינה וחריגה

		318.4121	התפתחות המשחק ויישומים חינוכיים (לא יינתן בתשס"ט)
4 שש"ס	סמינריון		
4 שש"ס	שיעור	319.4557	רכישת שפה בילדות והתפתחותה
		318.4156	הבסיס המוטיבציוני של אכפתיות אהבה וטיפול
4 שש"ס	סמינריון		
2 שש"ס	סמינריון	318.4277	הקריירה ההורית א'
2 שש"ס	סמינריון	318.4278	הקריירה ההורית ב' (המשך ל-4277)
4 שש"ס	סמינריון	318.4210	ילדים ונוער בסיכון
		318.4159	שינה בגיל הרך: היבטים התפתחותיים וסביבתיים (לא יינתן בתשס"ט)
4 שש"ס	סמינריון		
2 שש"ס	שיעור	308.4082	נירופסיכולוגיה קוגניטיבית התפתחותית
4 שש"ס	שיעור	308.4096	התפתחות המוח והקוגניציה מינקות ועד בגרות
4 שש"ס	שיעור	308.4095	התפתחות קריאה וכתובה בגל הרך
		308.4094	לקויות למידה בחשבון: היבטים קוגניטיביים נירופסיכולוגיים התפתחותיים וחינוכיים
4 שש"ס	שיעור		

אשכול 2: חברה, מדיניות, וניהול

		318.4148	חינוך בגיל הרך – מבט אתנוגרפי (תנאי קדם – רקע במחקר איכותני)
4 שש"ס	סמינריון		
			קורס חדש ניהול ומערכות חינוכיות לגיל הרך (לא יינתן בתשס"ט)
2 שש"ס	שיעור		
			קורס חדש ילדים בחוק ובמדיניות (לא יינתן בשתס"ט)
2 שש"ס	שיעור		
			קורס חדש אנתרופולוגיה של ילדות (לא יינתן בתשס"ט)
4 שש"ס	סמינריון		
			(תנאי קדם – רקע במחקר איכותני)

אשכול 3: תכניות וסביבות למידה

		318.4129	למידה, סביבות למידה, ותכניות חינוכיות בגיל הרך (לא יינתן בתשס"ט)
2 שש"ס	שיעור		
		313.4602	למידה ועיצוב חינוכי בנושאי טכנולוגיה ומדע בגיל הרך
4 שש"ס	סמינריון		

אשכול 4: התערבות חינוכית

		318.4163	ליקויים התפתחותיים: אתור מוקדם והתערבות חינוכית
2 שש"ס	שיעור		

2 שש"ס	שיעור	הערכה התפתחותית בהקשרים חינוכיים	318.4149
		התערבות חינוכית מוקדמת: מודלים, תכניות,	318.4117
4 שש"ס	סמינריון	והערכת יעילות	

שקלול הציון הסופי

הציון הסופי במסלול א' מורכב כלהלן:

עבודת גמר מחקרית	40%
עבודות סמינריוניות	30%
שאר הקורסים	<u>30%</u>

סה"כ 100%

הציון הסופי במסלול ב' מורכב כלהלן:

מבחן גמר	20%
עבודות סמינריוניות	40%
שאר הקורסים	<u>40%</u>

סה"כ 100%

לימודי דוקטורט

יו"ר ועדת דוקטורט: פרופ' עזי ברק

תוכנית הלימודים מאפשרת קבלת תואר "דוקטור בפילוסופיה" (Ph. D.)

לימודי תואר שלישי (לתואר דוקטור) מיועדים לסטודנטים נבחרים, בעלי תואר מ"א (במסלול עם תזה), המעוניינים בהתמחות בנושא ספציפי הקשור לתחומי הייעוץ והתפתחות האדם ובביצוע מחקר מקיף ומעמיק בנושא זה. לימודי הדוקטורט כוללים השתתפות במספר מצומצם של קורסים ועיקר הלימוד כרוך בכתיבת הצעת המחקר, בביצוע ובכתיבת דו"ח המחקר הסופי – כל זאת בהנחיית מנחה אישי מסגל החוג. משך הלימודים הינו כארבע שנים והאוניברסיטה מציעה תמיכות כספיות מסוגים שונים לתלמידי מסלול זה. במקרים יוצאי-דופן יוכל להתקבל סטודנט למסלול ישיר לדוקטורט הכולל בתוכו את לימודי המ"א (ללא צורך בביצוע תזה מ"א); מסלול זה מוצע לסטודנטים מצטיינים במיוחד והקבלה אליו נדירה.

תנאי קבלה והליך המועמדות

רשאים להירשם בעלי תואר מ"א בחינוך ובתחומים קרובים רלוונטיים אשר ממוצע ציוני המ"א שלהם 90 לפחות וציון עבודת המ"א (תזה) שלהם 90 לפחות. תלמידים ללא רקע לימודי במדעי החינוך המעוניינים בלימודי תואר שלישי בחוג יידרשו ללימודי השלמה. על תלמידים שסיימו לימודי תואר שני באוניברסיטאות בחו"ל, או בשלוחות ישראליות של אוניברסיטאות זרות, לעמוד בבחינת GRE כחלק מתנאי הקבלה.

בשלב ראשון, על המעוניין בלימודי דוקטורט בחוג ליצור קשר עם חבר סגל החוג המורשה להדריך עבודת דוקטור ולקבל את הסכמתו להנחות אותו (ניתן לקבל את רשימת המנחים ותחומי התמחותם במזכירות החוג או באתר החוג). לא תיתכן הרשמה ללימודי דוקטורט מבלי שיש התקשרות מראש עם מנחה. בשלב שני, יש לקבל אישור הרשמה ממרכזת לימודי הדוקטורט בחוג. בשלב שלישי, יש לרכוש ערכת הרשמה לאוניברסיטת חיפה בחנות "אקדמון" בקמפוס או ברשת חנויות סטימצקי. יש למלא בצורה מלאה ומדוייקת את טופס ההרשמה, כולל שמות ופרטים אישיים של שני ממליצים (מרצים בלימודי התואר השני), שאחד מהם הינו מנחה עבודת המ"א. יש לקבל מראש את הסכמתם של הממליצים לכתוב מכתב המלצה. בשלב רביעי, יש לכתוב קדם-הצעה למחקר הדוקטורט, שתיתב בהנחיית המנחה המיועד. קדם-ההצעה תתאר בקווים כלליים את שאלות המחקר, הרקע התיאורטי, השערות הכלליות, ותיאור שיטת המחקר – כל זאת באורך של 3 עמודים (למעט ביבליוגרפיה), לפי ההנחיות המפורטות באתר החוג. את חומר ההרשמה – הכולל את טופס ההרשמה המלא, קדם-ההצעה (מאושר על-ידי המנחה), טופס הסכמה של המנחה להנחיית המועמד, ועותק מעבודת התזה מלימודי המ"א – יש להגיש למרכזת לימודי התואר השלישי בחוג.

החוג מקיים דיון בקבלת מועמדים ללימודי תואר שלישי פעמיים בשנה, בחודשים יוני וינואר. לפיכך, יש להגיש את חומר ההרשמה עד ל-1 ביוני (לקראת סמסטר א') ועד ל-1 בינואר (לקראת סמסטר ב').

ועדת הדוקטורט תדון במועמדים ותחליט על קבלה או דחייה. הודעה תישלח למועמד בסמוך למועד הדין.

תוכנית הלימודים

על-פי תקנון הלימודים לתואר שלישי האוניברסיטאי, התלמיד מתחיל בלימודי שלב א', שזהו שלב כתיבת הצעת המחקר והשתתפות בקורסים. שלב זה נמשך שנה מסמסטר הלימודים בו התקבל התלמיד (כולל חופשת סמסטר-קיץ), וניתן להאריכו במידת הצורך וההצדקה. עם אישור הצעת המחקר, על-ידי מספר שופטים-מומחים מהאוניברסיטה ומחוזה לה, עובר התלמיד לשלב ב'. שלב זה נמשך שלש שנים ובמהלכו מבצע התלמיד את המחקר וכותב את הדו"ח הסופי שלו. גם שלב זה ניתן להארכה, לפי מידת הצורך וההצדקה. העבודה הסופית נשפוט על-ידי מספר שופטים-מומחים מחוץ לאוניברסיטה ולאחר אישורה זכאי התלמיד לתואר ד"ר.

תלמיד תואר שלישי בחוג נדרש ללמוד 3-4 קורסים, על-פי קביעת המנחה ואישור וועדת הדוקטורט. אחד הקורסים, שבו מתקיים לימוד ודין בהצעות המחקר של הדוקטורנטים, הנו קורס חובה שיש להשתתף בו בשלב א'. קורס החובה "המשגה ופיתוח במחקר חינוכי" יינתן בשתי קבוצות מקבילות ויש להירשם לאחת מהן:

318.5604 המשגה ופיתוח במחקר חינוכי

313.5000 המשגה ופיתוח במחקר חינוכי

מומלץ מאד לסיים את חובת ההשתתפות בכל הקורסים בשלב א', כדי לפנות את מרב הזמן והמאמץ למחקר בשלב ב'.

תמיכה כספית

קיימים ארבעה סוגי תמיכה לתלמידי תואר שלישי:

1. **מלגת שכר-לימוד.** התלמיד מקבל פטור מתשלום שכל-לימוד למשך שלוש שנים. מלגה זו ניתנת בדרך-כלל לכל תלמידי התואר השלישי, בכפוף לתקינות אקדמית.
2. **מלגת קיום.** למספר מצומצם של סטודנטים (הנבחרים מבין המבקשים על-פי אמות מידה אקדמיות) ניתנת מלגה, למשך שלש שנים. קבלת מלגה זו מותנה בהגבלת שעות עבודה עד ל-10 שעות בשבוע.
3. **מענקי תמיכה במחקר.** לתלמידים המבצעים מחקר שיש בו עלויות כספיות משמעותיות תינתן תמיכה כספית מסויימת.
4. **מענקים על פרסום מדעי או הרצאה בכנס מדעי.** ניתנים מענקים כספיים בגין פרסום מאמר מדעי וכן השתתפות צנועה בהוצאות לנסיעה להצגת עבודה בכנס מדעי.

בנוסף, תלמידי מחקר רשאים להגיש בקשות למענקי מחקר מקרנות שונות, בארץ ובחור"ל. באוניברסיטה רשימה של כל הקרנות הרלוונטיות וניתנת הדרכה בדבר הגשת בקשות למענקים.

הפרטים המלאים והמעודכנים לגבי תנאי ההרשמה, תהליך הרישום והקבלה, פרטים על תוכנית הלימודים, וכן הנחיות וטפסים שונים נמצאים בדף לימודי התואר השלישי באתר החוג לייעוץ והתפתחות האדם: <http://edu.haifa.ac.il/couns-ed>.

למידה, הוראה והדרכה

חוג לימודים לב"א (דו-חוגי)

חוג לימודים למ"א

לימודים לתואר דוקטור בפילוסופיה

ולימודי תעודת הוראה

ראש החוג: ד"ר לילי אורלנד-ברק

יו"ר הוועדה החוגית לתואר שני: פרופ' פרימה אלבז-לוביש

יו"ר ועדת הדוקטורט החוגית: פרופ' עזי ברק

חברי הסגל האקדמי

פרופסור מן המניין: פרופ' חנן אלכסנדר (שבתון), פרופ' רחל הרץ-לזרוביץ (אמריטוס), פרופ' מרים בן-פרץ (אמריטוס), פרופ' עזי ברק, פרופ' גבי סולומון (אמריטוס).

פרופסור חבר: פרופ' סלים אבררביעה, פרופ' פנלופה אור (מומחה), פרופ' פרימה אלבז-לוביש, פרופ' אילן גור-זאב, פרופ' שפרה שינמן (שבתון).

מרצה בכיר: ד"ר לילי אורלנד-ברק, ד"ר דני בן צבי, ד"ר רינה בן שחר, ד"ר בילי עילם, ד"ר חגי קופרמינץ, ד"ר ריבקי ריבק (שבתון).

מורה בכיר: ד"ר תמר אלמוג (שבתון, סמסטר א'), ד"ר זהבה גולדשטיין, ד"ר יעל פויס, ד"ר עדנה שוהם (חל"ת), ד"ר נעמי שילוח.

מרצה: ד"ר שרונה ט. לוי.

עמיתי הוראה ועובדי הוראה: גב' ניבי אריאל, ד"ר גלית בוצר, מר נועם בן-זאב, ד"ר יוסי בר, ד"ר צפריה גולדברג, מר אברהם דגני, גב' חווה וידנגור, גב' דלית וילהלם, ד"ר לינור הדר, ד"ר יותם חותם, ד"ר אריה כהן, ד"ר מחמוד כיאל, ד"ר רן להב, פרופ' רוני לידור, ד"ר שושנה לשם, ד"ר שרה מאיר, ד"ר האני מוסא, ד"ר דוד מצר, גב' אורלי סגל, ד"ר ניבה ערב, מר אריה קיזל, גב' ציפורה קליין, ד"ר יגאל רוזן, פרופ' מיקי רוזן, גב' אבנה רטנר, גב' אורה שומרון, ד"ר רונית שלזינגר, גב' חנה שמעון, ד"ר

משה שני, גב' עודדה שקד, ד"ר נורית תורן קפלן.

מורי התוכנית המשותפת עם המכללה לחינוך גופני ולספורט ע"ש זינמן במכון וינגייט:
ד"ר איתן אלדר, פרופ' אלון אליקים, פרופ' דוד בן סירא, פרופ' מיכאל בר אלי, ד"ר יאיר גלילי, ד"ר ישעיהו הוצלר, פרופ' רוני לידור, ד"ר יעל נץ, ד"ר נעמי פייגין, ד"ר חיים קאופמן.

מזכירות החוג

עוזרת מינהלית לראש החוג ומרכזת ב"א ותעודות הוראה : **גב' כרמלה שמר**
טלפון: 04-8249086

דואר אלקטרוני: kshemer@univ.haifa.ac.il

מרכזת מ"א ודוקטורט: **גב' מירי אמסלם-גילווארג**, טלפון: 04-8288380

דואר אלקטרוני: mgilwarg@univ.haifa.ac.il

מזכירת החוג: **גב' נויה פרלמן**, טלפון: 04-8240889

דואר אלקטרוני: npearlml@univ.haifa.ac.il

שעות הקבלה: ימים א'-ה' בין השעות 11:00-13:00

פקס: 04-8249354

מיקום: בנין הפקולטה לחינוך, קומה 4, חדר 442

כתובת האתר: <http://edu.haifa.ac.il/learn/>

הלימודים לתואר ראשון (ב"א)

מטרת הלימודים

החוג משלב תכנים בהוראה, למידה והדרכה תוך דגש על הקשר בין תיאוריה, מחקר ומעשה, על פדגוגיות חדשניות, ועל התפתחות אישית ומקצועית של אנשי חינוך. תלמידי החוג ירכשו ידע עשיר בהוראת הדיסציפלינה לצד ראייה רחבה בין תחומית של תהליכי הוראה, תכנון ופיתוח סביבות למידה, תהליכי הדרכה והתפתחות פרופסיונאלית.

מסלולי הלימודים

החוג ללמידה, הוראה והדרכה מציע שתי התמחויות לתואר ב"א לפי הפרוט הבא:
א. התמחות בתכנון לימודים והדרכה.
ב. התמחות בהוראת תחום דעת (כולל תעודת הוראה).

מיומנויות מחשב

סטודנטים ידרשו להוכיח קיומן של מיומנויות שימוש בסיסיות במחשב ובאינטרנט (תוכנות אופיס, חיפוש מידע באינטרנט ושימוש בדוא"ל). לשם כך הוקם מערך של מיון והדרכה במסגרת שירותי המחשוב של הפקולטה לחינוך.

במהלך השבועיים הראשונים לתחילת שנה"ל תשס"ט יתקיים מבחן מעשי במחשב לכלל תלמידי שנה א' במועדים שונים. סטודנט שלא יעבור את המבחן בהצלחה במועד זה יידרש לרכוש את המיומנויות הנדרשות באמצעות מערך הסיוע של שרותי המחשוב של הפקולטה לחינוך או דרך דיקנט הסטודנטים במהלך סמסטר א' ללימודיו. במקרה זה יידרש הסטודנט

לעבור מבחן נוסף במהלך חופשת הסמסטר בין סמסטר א' לב'. עמידה במבחן זה הינה תנאי מעבר לשנה ב'. לא ייערכו מבחני מיון נוספים.

החל מחודש ספטמבר 2008 תפתח ההרשמה למועדי מבחן המעבר – דרך אתר אינטרנט (<http://mala.edu.haifa.ac.il>). פרטים נוספים ישלחו בהמשך באמצעות כתובת הדוא"ל שנמסרה על ידי התלמיד בעת ההרשמה ללימודים.

למעוניינים בתוכנית הדרכה וסיוע מטעם דיקנט הסטודנטים שנערכת לפני תחילת הלימודים ניתן לפנות ל-04-8249964.

א. ההתמחות בתכנון לימודים והדרכה

ההתמחות מאפשרת הכרות מעמיקה עם היסודות המחקריים, העיוניים והיישומיים של פיתוח תוכניות לימודים, סביבות למידה והדרכה. הלימודים בהתמחות מקנים לתלמידים, בשלב הראשון, בסיס מקיף בפילוסופיה, סוציולוגיה ופסיכולוגיה של החינוך. בהמשך, התלמידים מתמקדים בתחומים של תוכניות לימודים, הדרכה וסביבות למידה. **תלמידים בהתמחות זו יוכלו להשתלב בלימודי תעודת הוראה במסלול הדו-שנתי, החל מהשנה השלישית ללימודי התואר, במקצוע הוראה הקשור לחוג לימודיהם השני לב"א. (מידע מפורט בסעיף "לימודי תעודת הוראה").**

תנאי הקבלה

הקבלה להתמחות זו תעשה על-פי תנאי הקבלה הכלל אוניברסיטאיים, ברמה הנדרשת ע"י החוג ללמידה, הוראה והדרכה. ראיונות יתקיימו לפי הצורך.

מבנה הלימודים

משך הלימודים הוא 3 שנים, במהלכם לומד הסטודנט 60 נק', 20 נק' בשנה א', 22 נק' בשנה ב' ו-18 נק' בשנה ג'.

מידע מפורט על נהלים הקשורים בלימודים, מופיע בהמשך עמ' 920-922. על התלמיד לעיין במידע, להכיר אותו ולעמוד בדרישות.

תכנית הלימודים

שנה א'	סוג	שעות	נקודות
318.1001	מבוא לפסיכולוגיה של החינוך	שעור ותרגיל	3
316.1002	מבוא לסוציולוגיה של החינוך	שעור ותרגיל	3
313.1003	סטטיסטיקה ושיטות מחקר בחינוך א'	שעור ותרגיל	3
313.1004	מבוא לפילוסופיה של החינוך	שעור ותרגיל	3
313.1005	מבוא לסביבות למידה, הוראה והדרכה	שעור ותרגיל	2
318.1006	מבוא לליעוץ	שעור	1
319.1007	מבוא לחינוך מיוחד	שעור	1
313.1101	מושגי יסוד בתכנון לימודים	שעור	2
313.1102	חושבים ויוצרים למידה	שעור	2
סה"כ		20	20

			שנה ב'
שעות	נקודות	סוג	
3	3	שעור ותרגיל	313.2000 סטטיסטיקה ושיטות מחקר בחינוך ב' לא יינתן בתשס"ט
3	3	שעור ותרגיל	316.2001 שיטות מחקר איכותניות
			313.2100 רפורמות ותפיסות פדגוגיות בראי
2	2	שעור	היסטורי-פילוסופי
2	2	שעור	313.2101 למידה, הוראה והדרכה בעולם דיגיטלי
4	4	שעור	313.2102 יישום תפיסות ועקרונות קוריקולריים
2	2	שעור	313.2103 סטודיו ללמידה א' – חלק א'
2	2	שעור	313.2104 סטודיו ללמידה א' – חלק ב'
			313.2105 תכנון לימודים בהקשר רב תרבותי:
4	4	שעור	הסיפור האישי והקולקטיבי
22	22		סה"כ

			שנה ג'
שעות	נקודות	סוג	
2	2	שעור	313.3100 הערכה בתכנון לימודים – לא יינתן בתשס"ט
4	4	שעור	313.3101 סטודיו ללמידה ב'
			313.3150 מודלים וגישות בהדרכה – לא יינתן בתשס"ט
4	4	סמינריון	אחד מבין הסמינריונים הבאים:
4	4	סמינריון	313.3151 אוריינטציות קוריקולריות והשלכותיהן ללמידה
			313.3152 טכנולוגיה לחשוב עימה
			313.3153 חקר תהליכי הלמידה
2	2	שעור	אשכול בינתחומי*
2	2	שעור	אשכול בינתחומי*
18	18		סה"כ

*אשכול בינתחומי:

התלמידים מתבקשים לבחור 2 קורסים מתוך האשכולות הבינתחומיים:

שעות	נקודות	סוג	מדעי הרוח
2	2	שעור	313.2500 טקסטים כמשקפים מודלים תרבותיים
2	2	שעור	313.2501 בין שינון להוראת חשיבה במקצועות ההומניים

2	2	שעור	פנטיזה, דמיון ופדגוגיה	313.2502
2	2	שעור	רטוריקה	313.2513
שפות				
נקודות	שעות	סוג		
2	2	שעור	לשון דבורה ולשון כתובה	313.2510
2	2	שעור	ספרות ילדים ונוער בישראל: סוגים וסגנונות	313.2511
2	2	שעור	דור־לשוניות: גישות ומודלים להקניית שפה	313.2512
2	2	שעור	רטוריקה	313.2513
2	2	שעור	ניווט וקידום למידה בכיתה	313.2514
מדעי החברה				
נקודות	שעות	סוג		
2	2	שעור	הזכות לחינוך – חובות המחנך	313.2520
2	2	שעור	פיתוח מיומנויות חשיבה בהוראת מדעי החברה	313.2521
			כוח, היררכיה וחינוך חברתי –	313.2522
2	2	שעור	לא יינתן בתשס"ט	
			תרבויות נעורים במרחב וזמן –	313.2523
2	2	שעור	לא יינתן בתשס"ט	
2	2	שעור	ילדים והגירה	316.2012
2	2	שעור	מדיניות החינוך	316.2003
2	2	שעור	ניווט וקידום למידה בכיתה	313.2514
			מערכות חברתיות דרך עדשה של תורת המורכבות	313.2524
2	2	שעור		

ב. התמחות בהוראה

ההתמחות מיועדת לתלמידים במסלול דר־חוגי, שהחוג השני שלהם הוא תחום דעת הנלמד בבית הספר העל־יסודי. ההתמחות מאפשרת קבלת תעודת הוראה בתחום דעת מסויים. תלמיד הלומד בתוכנית ירכוש ידע מעמיק ומקיף בתחומים המהווים בסיס לכל העוסק בחינוך, כמו היבטים פסיכולוגיים, פילוסופיים וסוציולוגיים של החינוך, ותחומים כלליים של הוראה. בנוסף לכך הסטודנט יקבל הכשרה תיאורטית ומעשית להוראה בתחום הדעת הספציפי, המקנה לו תעודת הוראה בתחום הדעת אותו הוא לומד כחוג השני שלו.

מידע מפורט על נהלים הקשורים בלימודים, בהכשרה מעשית ובדרישות השלמה שונות מופיע בהמשך עמודים 920-932. על התלמיד לעיין במידע, להכיר אותו ולעמוד בדרישות.

תחומי הדעת בהם ניתן ללמוד לתעודת הוראה*: אמנות (אמנות יצירה ותולדות האמנות), אנגלית, גיאוגרפיה, היסטוריה (היסטוריה של עם־ישראל, היסטוריה כללית, היסטוריה של המזרח התיכון ולימודי א"י), לשון עברית, סוציולוגיה, אזרחות ומדעי המדינה (מדעי המדינה), מוזיקה, מתמטיקה, מקרא, ספרות, עברית כשפה שנייה (לשון עברית וספרות עברית והשוואתית), ערבית שפת אם, של"ח וידיעת הארץ (לימודי ארץ ישראל, גיאוגרפיה וארכיאולוגיה), תקשורת, תיאטרון.

*פתיחת תוכניות הלימוד בתחומי הדעת השונים מותנית במספר המתקבלים.

תנאי קבלה

1. הקבלה להתמחות זו תעשה על-פי תנאי הקבלה הכלל אוניברסיטאיים, ברמה הנדרשת ע"י החוג ללמידה, הוראה והדרכה.
2. יתקבלו תלמידים בני 20 לפחות שהתקבלו ללימודים בחוג נוסף (חוג דיסציפלינארי) המוכר כמקצוע הוראה בבתי הספר העל-יסודיים ומופיע ברשימת תחומי הדעת בהם ניתן ללמוד לתעודת הוראה לעיל.
3. לגבי תלמידים ותיקים יכללו תנאי הקבלה גם את ממוצע ציוניהם בחוג דיסציפלינארי (החוג השני בו הם לומדים שלגבי המקצוע שלו הם אמורים לקבל תעודת הוראה), במקרה הזה, חובה על המועמד לספק אישור עדכני על מספר הנקודות והממוצע.
4. הציון הממוצע הנדרש בחוג הדיסציפלינארי הוא 78 לפחות
5. יועדפו תלמידים בעלי הממוצעים הגבוהים ביותר.
6. לעיתים יכללו בתנאי הקבלה גם ראיונות אישיים.
7. מועמדים לב"א בהוראת עברית כשפה שנייה שהתקבלו לחוגים לשון עברית וספרות עברית והשוואתית ושפת האם שלהם אינה עברית מחויבים בציון של 125 לפחות בבחינת יע"ל בנוסף לציון הפסיכומטרי הכללי.
8. לשאר תעודות ההוראה נדרש ציון של 115 לפחות בבחינת יע"ל.

מבנה הלימודים

משך הלימודים הוא 3 שנים, במהלכם לומד הסטודנט 60 נק', 20 בכל שנה. מידע מפורט על נהלים הקשורים בלימודים, בהכשרה מעשית ובדרישות השלמה שונות מופיע בהמשך עמ' 920-932. על התלמיד לעיין במידע, להכיר אותו ולעמוד בדרישות.

תוכנית הלימודים

שנה א'

שעות	סוג	נקודות	שנה א'
3	שעור ותרגיל	3	מבוא לפסיכולוגיה של החינוך 318.1001
3	שעור ותרגיל	3	מבוא לסוציולוגיה של החינוך 316.1002
3	שעור ותרגיל	3	סטטיסטיקה ושיטות מחקר בחינוך א' 313.1003
3	שעור ותרגיל	3	מבוא לפילוסופיה של החינוך 313.1004
2	שעור	2	מבוא לסביבות למידה, הוראה והדרכה 313.1005
1	שעור	1	מבוא לייעוץ 318.1006
1	שעור	1	מבוא לחינוך מיוחד 319.1007
2	שעור	2	מושגי יסוד בתכנון לימודים 313.1101
2	שעור	2	חושבים ויוצרים למידה 313.1102
20		20	סה"כ

			שנה ב'
נקודות	שעות	סוג	
			313.2000 סטטיסטיקה ושיטות מחקר בחינוך ב'
3	3	שעור ותרגיל	לא יינתן בתשס"ט
3	3	שעור ותרגיל	316.2001 שיטות מחקר איכותניות
			313.2100 רפורמות ותפיסות פדגוגיות בראי היסטורי-פילוסופי
2	2	שעור	313.2150 עקרונות ומעשים בהערכה ומדידה
2	2	שעור	בהוראה
			313.2151 לקווים למידה: יסודות עיוניים
2	2	שעור	והשלכות פדגוגיות
2	2	שעור	313.2152 בעיות הסתגלות בבית הספר
4	4	תרגיל דידקטי	הוראת המקצוע א' – לפי תחומי דעת
1	4	עבודה מעשית	313.2200 התנסות בשדה א' – חלק א'
<u>1</u>	<u>4</u>	עבודה מעשית	313.2201 התנסות בשדה א' – חלק ב'
20	26	סה"כ	

			שנה ג'
נקודות	שעות	סוג	
2	2	שעור	313.3101 סטודיו ללמידה ב' – חלק א'
2	2	שעור	313.3102 סטודיו ללמידה ב' – חלק ב'
4	4	סמינריון	אחד מבין הסמינריונים הבאים:
			313.3151 אוריינטציות קוריקולריות והשלכותיהן ללמידה
			313.3152 טכנולוגיה לחשוב עימה
			313.3153 חקר תהליכי הלמידה
2	2	שעור	אשכול בינתחומי*
2	2	שעור	אשכול בינתחומי*
6	6	סמינר דידקטי	הוראת המקצוע ב' – לפי תחומי דעת
1	4	עבודה מעשית	313.3200 התנסות בשדה ב' – חלק א'
<u>1</u>	<u>4</u>	עבודה מעשית	313.3201 התנסות בשדה ב' – חלק ב'
20	26	סה"כ	

הערה:

תלמידים המתמחים בהוראת מתמטיקה ילמדו:

- א. את הקורס "אספקטים פסיכולוגיים דידקטיים בהוראת המתמטיקה – 317.2003 (4 שש"ס, 4 נ') במקום קורס באשכול הבינתחומי (2 שש"ס, 2 נ').
- ב. את הקורס "ניתוח תהליכים בכיתה מתמטית – 317.3503 (2 שש"ס, 2 נ') במקום סטודיו ללמידה ב' (4 שש"ס, 4 נ').
- ג. את הקורס: התנסות מעשית בהוראת המתמטיקה: בשנה ב': 317.2503 – חלק א' ו-317.2505 – חלק ב' בשנה ג': 317.3502 – חלק א' ו-317.2304 – חלק ב'

***אשכול ביתחומי:**

התלמידים מתבקשים לבחור לפי תחום הדעת בו הם מתמחים:

תלמידי מדעי הרוח (ספרות, אומנות, היסטוריה, תיאטרון, מוזיקה, מקרא)
יבחרו מתוך הרשימה שלהלן:

נקודות	שעות	סוג	
2	2	שעור	313.2500 טקסטים כמשקפים מודלים תרבותיים
			313.2501 בין שינון להוראת חשיבה במקצועות ההומניים
2	2	שעור	313.2502 פנטזיה, דמיון ופדגוגיה
2	2	שעור	313.2513 רטוריקה

תלמידי שפות (אנגלית, ערבית שפת-אם, לשון עברית, עברית כשפה שנייה) יבחרו מתוך הרשימה שלהלן:

2	2	שעור	2510313. לשון דבורה ולשון כתובה
			313.2511 ספרות ילדים ונוער בישראל:
2	2	שעור	סוגים וסגנונות
2	2	שעור	313.2512 גישות ומודלים להקניית שפה
2	2	שעור	313.2513 רטוריקה
2	2	שעור	313.2514 ניווט וקידום למידה בכיתה

הערה: תלמידי שפות יוכלו לבחור גם מאשכול מדעי הרוח.

תלמידי מדעי החברה (גיאוגרפיה, אזרחות, סוציולוגיה, של"ח, ידיעת הארץ ותקשורת)
יבחרו מתוך הרשימה שלהלן:

2	2	שעור	313.2520 הזכות לחינוך – חובות המחנך
			313.2521 פיתוח מיומנויות חשיבה בהוראת מדעי החברה
2	2	שעור	313.2522 כוח, היררכיה וחינוך חברתי –
2	2	שעור	313.2523 לא יינתן בתשס"ט תרבויות נעורים במרחב וזמן –
2	2	שעור	316.2012 לא יינתן בתשס"ט ילדים והגירה
2	2	שעור	316.2003 מדיניות החינוך
2	2	שעור	313.2514 ניווט וקידום למידה בכיתה
			313.2524 מערכות חברתיות דרך עדשה של תורת המורכבות
2	2	שעור	

הלימודים לתעודת הוראה

בחוג ללמידה, הוראה והדרכה מתקיימים גם לימודים לקראת קבלת תעודת הוראה בשני מסלולי לימודים:

א. מסלול דו-שנתי

ב. מסלול חד-שנתי

- חלק מהתוכניות תנתנה אחת לשנתיים.

- פתיחת תוכניות הלימודים לתעודת הוראה במקצוע מסויים מותנית במספר המתקבלים.

מידע מפורט על נהלים הקשורים בלימודים, בהכשרה מעשית ובדרישות השלמה שונות מופיע בהמשך עמודים 920-932. על התלמיד לעיין במידע, להכיר אותו ולעמוד בדרישות.

מיומנויות מחשב

סטודנטים ידרשו להוכיח קיומן של מיומנויות שימוש בסיסיות במחשב ובאינטרנט (תוכנות אופיס, חיפוש מידע באינטרנט ושימוש בדוא"ל). לשם כך הוקם מערך של מיון והדרכה במסגרת שירותי המחשוב של הפקולטה לחינוך.

במהלך השבועיים הראשונים לתחילת שנה"ל תשס"ט יתקיים מבחן מעשי במחשב לכלל תלמידי שנה א' במועדים שונים. סטודנט שלא יעבור את המבחן בהצלחה במועד זה יידרש לרכוש את המיומנויות הנדרשות באמצעות מערך הסיוע של שרותי המחשוב של הפקולטה לחינוך או דרך דיקנט הסטודנטים במהלך סמסטר א' ללימודיו. במקרה זה יידרש הסטודנט לעבור מבחן נוסף במהלך חופשת הסמסטר בין סמסטר א' לב'. עמידה במבחן זה הינה תנאי מעבר לשנה ב'. לא ייערכו מבחני מיון נוספים.

החל מחודש ספטמבר 2008 תפתח ההרשמה למועדי מבחן המעבר – דרך אתר אינטרנט (<http://mala.edu.haifa.ac.il>). פרטים נוספים ישלחו בהמשך באמצעות כתובת הדוא"ל שנמסרה על ידי התלמיד בעת ההרשמה ללימודים.

למעוניינים בתוכנית הדרכה וסיוע מטעם דיקנט הסטודנטים שנערכת לפני תחילת הלימודים ניתן לפנות ל-04-8249964.

המסלול הדו-שנתי

מטרת הלימודים

המסלול מיועד לאפשר לסטודנטים אשר סיימו את כל חובות הב"א או סיימו חובות שנה ב' ללמוד לתעודת הוראה במקצועות הדיסציפלינאריים המוזכרים להלן.

תנאי קבלה

1. מתקבלים תלמידים בני 20 לפחות שסיימו שתי שנות לימוד לקראת תואר ראשון בפקולטות למדעי הרוח או למדעי החברה בחוגים דיסציפלינאריים שנושאייהם נלמדים בבית הספר העל-יסודי ומופיעים ברשימה המפורטת בהמשך.
2. הקבלה למסלול הדו-שנתי מותנית בממוצע משוקלל של ציוני השנים א' ו-ב' (שני הסמסטרים), 30 נקודות לפחות, בממוצע של 78 לפחות בחוג שבתחומו מבקש המועמד ללמוד לתעודת הוראה.

3. יועדפו תלמידים בעלי הממוצעים הגבוהים ביותר.
4. לעיתים יכללו בתנאי הקבלה גם ראיונות אישיים.
5. ללימודי תעודת הוראה בעברית כשפה שנייה נדרש ציון של 125 לפחות בבחינת ידע בעברית (יע"ל). לשאר תעודות ההוראה נדרש ציון של 115 לפחות בבחינת יע"ל.

הערות:

- משך הלימודים הוא שנתיים. התלמידים נדרשים לסיים את הלימודים בזמן הקצוב.
- הודעות קבלה תשלחנה לא לפני חודש אוגוסט 2008.
- **תחומי הדעת בהם ניתן ללמוד לתעודת הוראה:** אמנות (אמנות יצירה ותולדות האמנות), אנגלית, גיאוגרפיה, היסטוריה (היסטוריה של עם ישראל, היסטוריה כללית, היסטוריה של המזרח התיכון ולימודי א"ס), לשון עברית, סוציולוגיה, אזרחות ומדעי המדינה (מדעי המדינה ומשפטים), מוזיקה, מקרא, ספרות, עברית כשפה שנייה (לשון עברית וספרות עברית והשוואתית), ערבית שפת אם, של"ח וידיעת הארץ (לימודי ארץ ישראל, גיאוגרפיה וארכיאולוגיה), תקשורת, תיאטרון.
- ניתן ללמוד לתעודת הוראה בפסיכולוגיה, בחוג לייעוץ והתפתחות האדם בפקולטה לחינוך.
- ניתן ללמוד לתעודת הוראה בחינוך מיוחד בחוג לחינוך מיוחד בפקולטה לחינוך.
- ניתן ללמוד לתעודת הוראה במתמטיקה בחוג לחינוך מתמטי בפקולטה לחינוך.

מבנה הלימודים

משך הלימודים הוא שנתיים החל מן השנה השלישית לתואר הב"א או בסיומו. במהלכם לומד התלמיד שעורים בהקף של 40 נק', 20 נק' בכל שנה. כמו כן, התלמיד חייב לשלב במהלך לימודיו את ההשלמות במידה ונדרש ללמוד בסעיף ההשלמות. במסלול זה ניתן ללמוד לתעודת הוראה באחד או בשני מקצועות (בכפוף לשיקול דעת ראש החוג).

מידע מפורט על נהלים הקשורים בלימודים, בהכשרה מעשית ובדרישות השלמה שונות מופיע בהמשך בעמ' 920-932. על התלמיד לעיין במידע להכיר אותו ולעמוד בדרישות.

תכנית הלימודים

שנה א'

נקודות	שעות	סוג		
2	2	שעור	מבוא לסביבות למידה, הוראה והדרכה	313.1005
2	2	שעור	חושבים ויוצרים למידה	313.1102
2	2	שעור	מושגי יסוד בתכנון לימודים	313.1101
2	2	שעור	פסיכולוגיה חינוכית – חלק א'	313.2250
2	2	שעור	פסיכולוגיה חינוכית – חלק ב'	313.2251
2	2	שעור	עקרונות ומעשים בהערכה ומדידה בהוראה	313.2252
2	2	שעור	אשכול בינתחומי*	
4	4	תרגיל דידיקטי	הוראת המקצוע א' – לפי תחומי דעת	
1	4	עבודה מעשית	התנסות בשדה א' – חלק א'	313.2300

313.2301	התנסות בשדה א' – חלק ב'	עבודה מעשית	4	20
		סה"כ	26	

שנה ב'

שעות	נקודות	סוג	שעות	נקודות
		רפורמות ותפיסות פדגוגיות בראי היסטורי-פילוסופי	2	2
		למידה, הוראה והדרכה בעולם דיגיטלי לקוויות למידה: יסודות עיוניים	2	2
		השלכות פדגוגיות	2	2
		בעיות הסתגלות בבית הספר	2	2
		חלופות בהערכת השגי לומדים	2	2
		אשכול בינתחומי*	2	2
		הוראת המקצוע ב' – לפי תחומי דעת	6	6
		התנסות בשדה ב' – חלק א'	4	1
		התנסות בשדה ב' – חלק ב'	4	1
		סה"כ	26	20

***אשכול בינתחומי:**

התלמידים מתבקשים לבחור לפי תחום הדעת בו הם מתמחים:

תלמידי מדעי הרוח (ספרות, אומנות, היסטוריה, תיאטרון, מוזיקה, מקרא)
יבחרו מתוך הרשימה שלהלן:

שעות	נקודות	סוג	שעות	נקודות
		טקסטים כמשקפים מודלים תרבותיים	2	2
		בין שינון להוראת חשיבה במקצועות ההומניים	2	2
		פנטזיה, דמיון ופדגוגיה	2	2
		רטוריקה	2	2

תלמידי שפות (אנגלית, ערבית שפת-אם, לשון עברית, עברית כשפה שנייה) יבחרו מתוך הרשימה שלהלן:

		לשון דבורה ולשון כתובה	2	2
		ספרות ילדים ונוער בישראל: סוגים וסגנונות	2	2
		דו-לשוניות: גישות ומודלים להקניית שפה	2	2
		רטוריקה	2	2
		ניווט וקידום למידה בכיתה	2	2

הערה: תלמידי שפות יוכלו לבחור גם מאשכול מדעי הרוח.

תלמידי מדעי החברה (גיאוגרפיה, אזרחות, סוציולוגיה, של"ח, ידיעת הארץ ותקשורת)
יבחרו מתוך הרשימה שלהלן:

2	2	שעור	הזכות לחינוך – חובות המחנך	313.2520
			פיתוח מיומנויות חשיבה בהוראת	313.2521
2	2	שעור	מדעי החברה	
			כוח, היררכיה וחינוך חברתי –	313.2522
2	2	שעור	לא יינתן בתשס"ט	
			תרבויות נעורים במרחב וזמן –	313.2523
2	2	שעור	לא יינתן בתשס"ט	
2	2	שעור	ילדים והגירה	316.2012
2	2	שעור	מדיניות החינוך	316.2003
2	2	שעור	ניווט וקידום למידה בכיתה	313.2514
			מערכות חברתיות דרך עדשה של תורת	313.2524
2	2	שעור	המורכבות	

המסלול החד-שנתי

מטרת הלימודים

המסלול מיועד לאפשר לסטודנטים שסיימו את כל חובות הב"א ללמוד לתעודת הוראה במקצועות הדיסציפלינאריים המוזכרים בהמשך בשנה אחת בלבד.

מבנה הלימודים

משך הלימודים שנה אחת. במהלך השנה לומד התלמיד שעורים בהקף של 40 נק' והשלמות במידה ונדרש בסעיף ההשלמות.

במסלול החד שנתי ניתן ללמוד לתעודת הוראה אחת בלבד.

התלמידים נדרשים לסיים חובותיהם בזמן הקצוב.

מידע מפורט על נהלים הקשורים בלימודים, בהכשרה מעשית ובדרישות השלמה שונות מופיע בהמשך בעמ' 920-932. על התלמיד לעיין במידע, להכיר אותו ולעמוד בדרישות.

תנאי הקבלה

1. מתקבלים תלמידים בעלי תואר ראשון במקצועות הנלמדים בבתי הספר העל-יסודיים (ונומצאים ברשימה שבהמשך), וסיימו את החוג הדיסציפלינארי בציון ממוצע של 78 לפחות.

2. מתקבלים תלמידים שסיימו חובותיהם ונותר להם להגיש עד שתי עבודות לסיום הב"א. במקרה זה, חובה לצרף אישור על הממוצע ועל החובות שנותרו ממזכירות החוגים בהם למדו.

3. יועדפו תלמידים בעלי הממוצעים הגבוהים ביותר.

4. לעיתים יכללו בתנאי הקבלה גם ראיונות אישיים.

5. הלימודים במסלול החד-שנתי נמשכים שנה אחת. התלמידים מתבקשים לסיים את הלימודים בזמן הקצוב.

6. הלימודים במסלול החד-שנתי יתקיימו רק בחלק מתעודות ההוראה, ראה טבלה להלן.
7. אין חובה לקבל את התלמיד גם אם מילא את תנאי המינימום הנדרש לקבלה לחוג.
8. תלמיד לא יוכל לקבל תעודת הוראה אם לא סיים את לימודי התואר הראשון במקצוע הדיסציפלינרי בציון ממוצע של 78.
9. במקרים בהם התלמידים נדרשים ללמוד מספר רב של השלמות או קיימות חפיפות בין זמני השלמות ומערכת הלימודים של המסלול החד שנתי, התלמידים יתבקשו לעבור למסלול הדרוש.

הערה: פתיחת הלימודים לתעודות הוראה במקצועות השונים מותנית בהרשמת מספר מינימלי של נרשמים.

תוכנית הלימודים

על התלמיד לצבור 40 נקודות

נקודות	שעות	סוג	
2	2	שעור	313.1005 מבוא לסביבות למידה, הוראה והדרכה
2	2	שעור	313.1102 חושבים ויוצרים למידה
2	2	שעור	313.2250 פסיכולוגיה חינוכית – חלק א'
2	2	שעור	313.2251 פסיכולוגיה חינוכית – חלק ב'
2	2	שעור	313.2252 עקרונות ומעשים בהערכה ומדידה בהוראה
2	2	שעור	313.1101 מושגי יסוד בתכנון לימודים
2	2	שעור	אשכול בינתחומי*
2	2	שעור	אשכול בינתחומי*
4	4	תרגיל דידקטי	הוראת המקצוע א' – לפי תחומי דעת
1	4	עבודה מעשית	313.2400 התנסות בשדה א' – חלק א'
1	4	עבודה מעשית	313.2401 התנסות בשדה א' – חלק ב'
			313.2100 רפורמות ותפיסות פדגוגיות בראי
2	2	שעור	היסטורי-פילוסופי
2	2	שעור	313.2101 למידה, הוראה והדרכה בעולם דיגיטלי
			313.2151 לקויות למידה: יסודות עיוניים והשלכות
2	2	שעור	פדגוגיות
2	2	שעור	313.2152 בעיות הסתגלות בבית הספר
2	2	שעור	313.2300 חלופות בהערכת השגי לומדים
6	6	סמינר דידקטי	הוראת המקצוע ב' – לפי תחומי דעת
1	4	עבודה מעשית	313.3400 התנסות בשדה ב' – חלק א'
1	4	עבודה מעשית	313.3401 התנסות בשדה ב' – חלק ב'
40	52	סה"כ	

***אשכול בינתחומי:**

התלמידים מתבקשים לבחור לפי תחום הדעת בו הם מתמחים:

תלמידי מדעי הרוח (ספרות, אומנות, היסטוריה, תיאטרון, מוזיקה, מקרא)
יבחרו מתוך הרשימה שלהלן:

שעות	נקודות	סוג	שעור	313.2500
2	2	שעור	טקסטים כמשקפים מודלים תרבותיים	313.2501
			בין שינון להוראת חשיבה במקצועות	
2	2	שעור	ההומניים	313.2502
2	2	שעור	פנטזיה, דמיון ופדגוגיה	313.2513
2	2	שעור	רטוריקה	

תלמידי שפות (אנגלית, ערבית שפת-אם, לשון עברית, עברית כשפה שנייה)
יבחרו מתוך הרשימה שלהלן:

2	2	שעור	לשון דבורה ולשון כתובה	313.2510
			ספרות ילדים ונוער בישראל:	313.2511
2	2	שעור	סוגים וסגנונות	313.2512
2	2	שעור	דו-לשוניות: גישות ומודלים להקניית שפה	313.2513
2	2	שעור	רטוריקה	313.2514
2	2	שעור	ניווט וקידום למידה בכיתה	

הערה: תלמידי שפות יוכלו לבחור גם ממדעי הרוח.

תלמידי מדעי החברה (גיאוגרפיה, אזרחות, סוציולוגיה, של"ח, ידיעת הארץ ותקשורת)
יבחרו מתוך הרשימה שלהלן:

2	2	שעור	הזכות לחינוך – חובות המחנך	313.2520
			פיתוח מיומנויות חשיבה בהוראת	313.2521
2	2	שעור	מדעי החברה	313.2522
			כוח, היררכיה וחינוך חברתי –	
2	2	שעור	לא יינתן בתשס"ט	313.2523
			תרבויות נעורים במרחב וזמן –	
2	2	שעור	לא יינתן בתשס"ט	316.2012
2	2	שעור	ילדים והגירה	316.2003
2	2	שעור	מדיניות החינוך	313.2514
2	2	שעור	ניווט וקידום למידה בכיתה	313.2524
			מערכות חברתיות דרך עדשה של תורת	
2	2	שעור	המורכבות	

מסלול יחודי להתנסות מעשית למצטייני תעודת הוראה

המסלול מאפשר לקבוצת סטודנטים מצטיינים ללמוד יום בשבוע בליווי מרצה מהאוניברסיטה בשטח בית הספר. במסגרת זו הקבוצה תבצע תצפיות, תתלווה לבעלי תפקידים ותכיר באופן מעמיק את בית הספר, את תקציבו, את תוכניותיו הפדגוגיות והחברתיות, את מבנהו ואת אופן תפקודו בקהילה. בסיום שנת ההתנסות יבצעו הסטודנטים פרויקט אישי או קבוצתי. התלמידים ילמדו את הקורס: סטודיו למצטיינים (4 שש"ס במקום 2 קורסים מהאשכולות הבינתחומיים).

תקנון לימודים

לכלל הסטודנטים – לתואר ראשון ולתעודת הוראה:

- א. תכנית הלימודים המחייבת את התלמיד היא התכנית המתפרסמת בשנה בה החל התלמיד את לימודיו בחוג ללמידה, הוראה והדרכה.
- ב. החוג רשאי להכניס שינויים בתכנית הלימודים המופיעה בשנתון ללא הודעה מוקדמת. שינויים, הודעות ופרסומים על לוח המודעות במהלך השנה מחייבים את התלמיד.
- ג. תלמיד שהפסיק לימודיו וחזר ללמוד כעבור תקופה העולה על שנתיים, ילמד לפי תכנית הלימודים של השנה בה חידש לימודיו. תכנית הלימודים שלו תעודכן בהתאם לשינויים שחלו במהלך השנים. אם חלפו 6 שנים ומעלה, מאז הפסיק התלמיד את לימודיו, תחול התיישנות על השיעורים שלמד.
- ד. כל שינוי או חריגה מתכנית הלימודים (כמו מעבר ממסלול למסלול, שיעורים חלופיים) יעשה אך ורק על ידי פנייה בכתב לראש החוג ובאישורו.
- ה. סדר לימוד הקורסים כפי שהוא מופיע בשנתון מחייב את התלמיד. אין להקדים וללמוד קורסים שלא לפי הסדר הקבוע בתוכנית הלימודים אלא באישור ראש החוג. גם במקרה זה לימוד השיעורים הוא על אחריות התלמיד בלבד. כל שינוי שיחול בתוכנית הלימודים יחול גם עליו.
- ו. תנאי מעבר משנה לשנה - מילוי כל החובות בשיעורים, תרגילים, ובהתנסות בשדה בציונים הנדרשים בכל שיעור. ממצוצע ציוניו של התלמיד חייב להיות 78 לפחות, בחוג הדיסציפלינרי ובחוג ללמידה, הוראה והדרכה.
- ז. תלמיד שנרשם לשיעור למרות שאינו רשאי ללמוד בו, רישומו לשיעור יבוטל גם אם נבחן וקיבל ציון.
- ח. תלמידים חייבים להשלים את חוק לימודיהם תוך פרק הזמן הקצוב בכל מסלול.
- ט. **נוכחות** – ככלל, הנוכחות בקורסים הניתנים במסגרת החוג ללמידה, הוראה והדרכה הינה חובה, אלא אם כן, נמסר אחרת ע"י המרצה.
- י. **עיון בבחינה** – תלמיד רשאי לעיין במחברת המבחן בשעת קבלה של המרצה ובנוכחותו. עיון בבחינה אינו מחייב הגשת ערעור.
- יא. **ערעור על ציון** – ערעור על ציון יש להגיש תוך 10 ימים מיום פרסום הציונים על טופס המיועד לכך. הבחינה תיבדק מחדש והציון האחרון ידווח למחשב גם אם הוא נמוך מהקודם. תוצאות הערעור הן סופיות ומחייבות.

יב. **סיום חובות לימודים** – תלמיד המגיש עבודה סמינריונית או כל עבודה אחרונה אחרת לסיום חובותיו לתואר/תעודה, ירשום ויחתים את העבודה בזיכרון החוג, כמו כן, ימלא את הטופס המיועד לכך ויצרפו לעבודה. עבודות ניתן למסור במהלך הקורס או לא יאוחר מסוף החופשה שלאחר הסמסטר בו נלמד הקורס אלא אם כן המרצה מסר תאריך מוקדם יותר. תלמיד שלא סיים חובותיו בזמן הנ"ל ירשם שנית לקורס או לקורס חלופי.

יג. **שקלול** – עם קבלת הציון האחרון יודיע התלמיד על סיום חובותיו למוזכרות החוג. לאחר קבלת הודעה זו יתבדק זכאותו לתואר/תעודה והתלמיד יוזמן לחתום על השקלול. במידה והתלמיד לא יגיע לחתום תוך חודש מיום ההזמנה ישלח השקלול למדור בוגרים ותיקו יסגר. מועד הזכאות לתואר יהיה התאריך שבו השלים התלמיד את חובותו האחרונה (בחינה, הגשת עבודה וכו'). למען הסר ספק, בתיקון, שיפור או חזרה על קורס, תאריך הזכאות יהיה תאריך התיקון, השיפור או החזרה על הקורס.

יד. הפסקת לימודים ביוזמת החוג:

– תשקל הפסקת לימודיו של תלמיד בשל גרירה מתמשכת של הלימודים מעבר לזמן הקצוב ובשל התנהלות בלתי סדירה של הלימודים. ההחלטה על הפסקת לימודים תיעשה על סמך חוות דעת של חברי הסגל, המורים המאמנים והמלצת ועדת המעקב לענייני תלמידים.

– תלמיד שנכשל פעמיים (או לא השלים לימודיו) בשיעור חובה, או בהוראת המקצוע א' ו-ב' או בהתנסות בשדה, לימודיו בחוג יופסקו.

– תלמיד שלימודיו הופסקו בשל כישלון בקורס חובה יוכל להירשם מחדש לחוג בתום תקופה של שלוש שנות צינון. התלמיד יצטרך לעמוד בתנאי הקבלה של החוג לכשירשם מחדש. אחרי שלוש שנים הסטודנט נחשב לסטודנט חדש וכל הקורסים שלמד לא יוכרו לו.

טו. הפסקת לימודים ביוזמת התלמיד:

– תלמיד שהתקבל ללימודי החוג אך לא מימש לימודיו ומבקש ללמוד בחוג בשנה שלאחר שנת קבלתו חייב להירשם מחדש.

– תלמיד שביקש להפסיק את לימודיו במשך השנה הראשונה, ומבקש לחדש את לימודיו בשנה שלאחריה, חייב להירשם מחדש.

– תלמיד המפסיק לימודיו לאחר תום שנת לימודיו הראשונה חייב להודיע על כך בכתב לראש החוג.

– תלמיד המבקש לחדש לימודיו אחרי שנתיים ויותר חייב לפנות בכתב לוועדת התלמידים. על-פי שיקול דעתה תשקול הוועדה תנאי הקבלה מחדש ותחייבו בשיעורי רענון. בכל מקרה, תלמיד שהפסיק את לימודיו 6 שנים ויותר חלה התיישנות על לימודיו.

– תלמיד שסיים את לימודיו בחוג ולא סיים את החוג הדיסציפלינארי במשך 6 שנים, זכאותו לתעודת הוראה (או ב"א בהוראה) בטלים.

טז. מעבר מאוניברסיטאות אחרות:

- א. תלמידים מחוגים להוראה או מחלקות להכשרת מורים המבקשים לעבור ללמוד בחוג ללמידה, הוראה והדרכה באוניברסיטת חיפה, יתקבלו כתלמידים מן המניין ויוכלו לקבל ב"א ותעודת הוראה או תעודת הוראה בלבד אם:
 1. יעמדו בתנאי הקבלה הרגילים לחוג ו/או בתנאי קבלה אחרים אשר יקבעו על ידי ועדת התלמידים.
 2. ילמדו מכסה של 40 נקודות לפחות במסלול לב"א ו-26 נקודות לפחות לתעודת הוראה בחוג ללמידה, הוראה והדרכה באוניברסיטת חיפה.
- ב. תלמידים מאוניברסיטאות אחרות המבקשים להשלים לימודיהם בחוג ללמידה, הוראה והדרכה, אך לקבל את התואר ו/או התעודה ממוסד אחר, יוכלו להשתתף בלימודי החוג באישור ועדת התלמידים.
- ג. תלמידים שלמדו לימודים דיסציפלינאריים באוניברסיטאות אחרות ומבקשים ללמוד לתעודת הוראה באוניברסיטת חיפה יעבירו לאחר הרישום, צילום של מסמכיהם (תעודת ב"א ותדפיס ציונים) למזכירות החוג ללמידה, הוראה והדרכה.
- יז. **בקשות פטור** – תלמיד רשאי לבקש פטור משיעור על סמך לימודים או התנסות קודמת באותו תחום. בקשתו תידון בוועדת התלמידים ובהתייעצות עם מרצה השיעור. תלמיד שלמד שיעורים מקבילים במוסדות חינוך אקדמיים שונים וסיים אותם בציון של 78 לפחות זכאי לפטור בהיקף של עד 8 נק'. הבקשות תקבלנה על גבי טופס המיועד לכך בצרף תדפיס ציונים וסילבוסים של הקורסים שלמד. ללא מסמכים לא תדון הוועדה בבקשה. שיעורים שיוכרו כפטור לא ישוקללו בציון הגמר וידווחו במערכת השיעורים כפטור.

לא ניתן לקבל פטור מקורס על סמך קורס שדווח בו "פטור" "עובר" או "השתתף" כתוצאה משביתות. לא ניתן לקבל פעמיים "פטור" על סמך אותו הקורס. את בקשות הפטור יש להגיש עד תחילת שנת הלימודים.
- יח. **לידיעת התלמיד:**
 1. ניתן לקבל ציונים באמצעות האינטרנט או על גבי לוח המודעות של החוג.

ציונים לא ימסרו באמצעות הטלפון.

 2. עבודות תחולקנה לתלמידים בשעת קבלה ע"י המרצה או עוזר ההוראה, לא באמצעות מזכירות החוג.
 3. התלמידים מתבקשים להשאיר אצלם עותק מכל עבודה המוגשת למרצה או למזכירות.
 4. לקבלת מידע וברורים, התלמידים מתבקשים להתקשר מחוץ לשעת הקבלה.

תקנון – ספציפי ללמודי ב"א התמחות בהוראה וכן לתעודת הוראה:

- א. אם יחולו שינויים בתכניות הלימודים של החוגים הדיסציפלינאריים השונים, ואחד מן השיעורים שנקבע כחובת השלמה לא יתקיים או שחלו בו שינויים, יודיע החוג על השינוי בדרישות בשנתון או בלוח המודעות באינטרנט.
- ב. קורס השלמה בו מתקיים תרגיל גם אם לא יצויין בשנתון, התלמיד יחוייב בו, כנדרש בחוג הדיסציפלינארי.
- ג. לתלמידים הלומדים לתעודת הוראה במסלול החד שנתי: במקרים בהם התלמידים נדרשים ללמוד מספר רב של השלמות או קיימות חפיפות בין זמני ההשלמות ומערכת הלימודים של המסלול החד שנתי, התלמידים יתבקשו לעבור למסלול הדו-שנתי.
- ד. **תנאי מעבר משנה לשנה –**
 - א. ממוצע ציוני של התלמיד בחוג הדיסציפלינארי בכל שנות לימודיו חייב להיות 78 לפחות.
 - ב. הציון המינימלי הנדרש בהוראת המקצוע א' ו-ב' ובהתנסות בשדה הוא 78 לפחות.
 - ג. הציון הממוצע בהוראה חייב להיות 78 לפחות.
 - ה. **הפסקת לימודים בהוראה –** ועדת מעקב לענייני תלמידים רשאית להפסיק לימודיו של תלמיד, אשר נמצא בלתי מתאים להוראה במסגרת האימונים בהוראה ולימודי ההוראה או בשל התנהגות בלתי הולמת מורה.
 - ו. **קבלת תעודת הוראה –** תלמיד יקבל תעודת הוראה לאחר שעמד בתנאים הבאים:
 - א. זכאי לתואר ב"א.
 - ב. סיים בהצלחה את לימודיו בחוג ללמידה, הוראה והדרכה בכל השיעורים, כולל שיעורי ההשלמה הנדרשים על-פי מקצוע ההוראה (בציון הנדרש).
 - ג. ציוניו בהוראת המקצוע ובהתנסות בשדה הם 78 לפחות בכל קורס.
 - ד. ממוצע משוקלל בלימודי הוראה של 78 לפחות.
 - ה. ממוצע ציוניו בחוג הדיסציפלינארי הוא 78 לפחות.
 - ו. נמצא מתאים להוראה על סמך חוות דעת המבוססת על מעקב שוטף של מוריו ומדריכיו בחוג להוראה.

נהלים הקשורים בהוראת המקצוע והתנסות בשדה:

- א. התלמידים יתנסו בפעילויות חינוך והוראה בבתי הספר במחוזות חיפה והצפון (כרמיאל, נצרת, נהריה, עכו) במתכונת של יום בשבוע במהלך כל שנות לימודיהם מלבד מספר מקרים. במסלול הב"א בשנה א' התלמידים אינם מתאמנים בהוראה בבתי הספר ובמסלול החד-שנתי התלמידים יתאמנו 2 ימים בשבוע. לשם כך התלמידים מתבקשים לפנות יום לימודים (8:00-15:00) עד 2 ימים בשבוע, בהתאם למסלול הלימודים, לשבוע בבתי הספר.
- ב. התלמידים ישובו בבתי הספר השונים לפי שיקולים עיניניים שאינם בהכרח שיקולי הקרבה לאיזור מגוריהם או הקרבה לאוניברסיטה. התלמיד ישובץ באמצעות מרכזת הכשרה מעשית ולא בצורה עצמאית. **לא ישובצו תלמידים בכפרים וישובים מרוחקים.**
- ג. התלמידים יתנסו בעבודה בשדה ובאמוני ההוראה גם במהלך החופשה בין הסמסטרים.

- ד. התלמידים לא יתנסו בבתי הספר בהם הם מועסקים כמורים או כממלאי מקום מורים. התנסות כזו לא תחשבו; חובה על התלמיד לדווח למרכזת האימונים בהוראה על שיבוצו בטעות לביה"ס בו הוא עובד, בכדי שתשנה את שיבוצו.
- ה. תלמידים לא ישובצו פעמיים באותו ביה"ס במהלך לימודיהם לתעודת הוראה. חובה על התלמיד לדווח אם שובץ בטעות לביה"ס בו התאמן בעבר.
- ו. פטור מהתנסות בשדה א' יינתן לתלמידים שעבדו כמורים 7 שנים לפחות, מעל חצי משרה, בהוראת הדיסציפלינה בה התמחו בכתות ז' - י"ב במסגרת משרד החינוך. את הבקשה בצרף מסמכים מאגף כח אדם במשרד החינוך, יש להגיש בכתב לראש החוג.
- ז. במהלך ההתנסות בשדה חלה על כל סטודנט החובה ללמד 10 שיעורים מלאים. מחציתם בשנה הראשונה ומחציתם בשנה השנייה במסלול הדו-שנתי; במסלול ב"א מחציתם בשנה השנייה ומחציתם בשנה השלישית; ובמסלול החד-שנתי מחציתם בהתנסות בשדה א' ומחציתם בהתנסות בשדה ב'.
- ח. הציון בכל סמסטר בהתנסות בשדה חייב להיות 78 לפחות.
- ט. הנוכחות בהתנסות בשדה היא חובה. התלמידים שיחסירו שיעורים יחוייבו בהשלמות בתאום עם ההתנסות בשדה.
- י. תלמידי שנה ב' ו-ג' שחלה עליהם חובת השלמה בשנה"ל העוקבת יחוייבו להרשם מחדש לקורס "התנסות בשדה" ויחוייבו בתשלום.
- יא. על כל שינוי במהלך ההתנסות בשדה חובה על הסטודנט לדווח למרכזת אימונים בהוראה (העדרות ממושכת, הפסקת לימודים, אי התאמה וכו').
- יב. חובה על התלמיד להתנסות בהוראת תחום הדעת במקביל ללימודיו בהוראת המקצוע.
- יג. פתיחת השיעורים בהוראת המקצועות מותנית בהרשמת מספר מינימלי של תלמידים כנדרש באוניברסיטה.
- יד. לימודי הוראת המקצוע א' בכל תחומי הדעת הם קורסי קדם לאלו של שלב ב'.
- טו. הציון הנדרש בכל אחד מקורסי הוראת המקצוע א' וב' חייב להיות 78 לפחות.
- טז. במקרים מיוחדים ידרש התלמיד לצפות בשיעורים נוספים, מעבר לנדרש ולהעביר שיעורי מבחן נוספים כפי שיקבע ע"י ראש החוג ומומחי התחום.
- יז. חובה לפזר את שיעורי הצפיה לאורך שנת כל הלימודים אחת לשבוע. שיעורי צפיה מרוכזים לא יחשבו.

תעודת הוראה שניה

- תלמידים המעוניינים ללמוד לתעודת הוראה נוספת בחוג הדיסציפלינארי השני בו הם לומדים יחוייבו בנוסף ללימודיהם בקורסים הבאים:
- הוראת המקצוע א' (בחוג השני)
 - התנסות בשדה א' (בחוג השני)
 - הוראת המקצוע ב' (בחוג השני)
 - התנסות בשדה ב' (בחוג השני)
- בנוסף יחוייבו בשיעורי השלמה לפי תחומי הדעת כנדרש בשנתון בסעיפי ההשלמות.
- * קבלה לתעודת הוראה שניה מותנה באישור ראש החוג.

סטאז' בהוראה (התמחות)

תלמידים שהתקבלו ללימודי ב"א בהתמחות בהוראה ותעודת הוראה משנת הלימודים תשס"ג ואילך יחוייבו בשנה של התמחות בביה"ס (סטאז') לאחר סיום לימודיהם בחוג ללמידה, הוראה והדרכה.

עם סיום הלימודים בחוג יקבל הסטודנט תעודת הוראה המצביעה על כך שסיים חובותיו בחוג (לימודים תיאורטיים והתנסות בשדה). את רשיון ההוראה ממשרד החינוך יוכל לקבל רק לאחר שנת ההתמחות בביה"ס.

במהלך שנת ההתמחות ילווה את הסטודנט בביה"ס מורה מיוחד שיסייע לו להקלט בעבודתו. חובת מציאת העבודה בשנת ההתמחות חלה על הסטודנט.

תיחשב כל עבודת הוראה במשרה של 8 ש"ש ומעלה בכתות ז'-יב' במקצוע בו למד הסטודנט לתעודת הוראה.

בשנת ההתמחות משתכר הסטודנט משכורת מורה בפועל והיא נחשבת כשנת וותק לפנסיה. במהלך שנה זו יחוייב הסטודנט להשתתף בסדנת התמחות (סדנת סטאז') באוניברסיטת חיפה שמיקודה ליווי הסטודנט בביה"ס ותמיכה בתהליך ההתמחות.

הסדנא תמומן ע"י הסטודנטים ותקיים במסגרת המחלקה להשתלמויות ולימודי המשך באוניברסיטת חיפה (לפרטים ניתן לפנות לטלפון 8240868 או 8240208).

השלמות ודרישות יחודיות

כדי לאפשר לתלמיד בחוג ללמידה, הוראה והדרכה להרחיב את ידיעותיו בתכנים של מקצועות לימוד בבית הספר התיכון (כמפורט בתכנית הלימודים של משרד החינוך) עליו ללמוד שיעורים משלימים בחלק מהמקצועות. במקרים מסויימים תחייב ועדת הקבלה השלמות נוספות בהתאם ללימודיו הקודמים של התלמיד. **השיעורים המשלימים אינם נחשבים במנין נקודות הזכות של הלימודים בחוג ללמידה, הוראה והדרכה.** על כל חריגה מתכנית ההשלמות המוצעת, יש לקבל אישור מראש החוג.

הציון הנדרש בכל אחד משעורי ההשלמה הוא 75 לפחות.

אמנות

תלמידי תולדות האמנות המועידים עצמם להוראת אמנות חייבים ללמוד השלמות בחוג לאומנות יצירה כמפורט להלן:

1. רישום א' (שנתי)	4 שש"ס
2. ציור א' (שנתי)	8 שש"ס
3. פיסול א' (שנתי)	8 שש"ס

סה"כ 20 שש"ס

הבחירה מבין השיעורים שהתלמיד לא למד במסגרת לימודיו לתואר ב"א במדור לתולדות האמנות, כולל תלמידי חד-חוגי.

הציון הנדרש בכל שיעור הוא 75 לפחות.

תלמידי המדור ליצירה המועידים עצמם להוראת אמנות חייבים בהשלמות, בחוג לתולדות האמנות, כמפורט להלן:

- 2 מבאות (בתקופות שלא נלמדו במסגרת המדור ליצירה) 8 שש"ס
 - תרגיל ביבילוגרפיה ומחשב 2 שש"ס
 - סמינר באחת מארבע התקופות 4 שש"ס
- הבחירה היא מבין השיעורים שהתלמיד לא למד במסגרת לימודיו במדור ליצירה, כולל תלמידי חד-חוגי.
(התלמיד חייב לעמוד בדרישות של תרגיל לפני הסמינר)
הציון הנדרש בכל שיעור הוא 75 לפחות.

אנגלית

תלמידים הלומדים לקראת תעודת הוראה באנגלית חייבים בכל החובות של החוג לאנגלית. במהלך לימודיהם בחוג לאנגלית חייבים תלמידים אלה ללמוד **שיעורים בתחום השפה** (סה"כ 20 נקודות) לפי הפירוט הבא:

1. מבוא לבלשנות 2 שש"ס
2. מבוא לפונטיקה 2 שש"ס
3. מבוא לפונולוגיה ומורפולוגיה 2 שש"ס
4. מבוא לתחביר 2 שש"ס
5. הדקדוק הפדגוגי 4 שש"ס
6. שני שיעורי בחירה בבלשנות (או סמינריונים) 8 שש"ס
7. הבעה בעל-פה לצורכי הוראה (בחוג ללמידה, הוראה והדרכה) 2 שש"ס

הציון הנדרש בכל שיעור הוא 75 לפחות.

היסטוריה

(תלמידי החוג ללימודי א"י יכולים ללמוד לתעודת הוראה נוספת בשל"ח וידיעת הארץ ראה סעיף תעודת הוראה בשל"ח וידיעת הארץ).

א.. תלמידי החוג **להיסטוריה של עם ישראל**, הלומדים לקראת תעודת הוראה בהיסטוריה ילמדו השלמות בהסטוריה כללית בהיקף של 6 שש"ס, 2 שש"ס בכל תקופה: ימי הביניים, העת החדשה והעת החדשה.

סה"כ 6 שש"ס.

הציון הנדרש בכל שיעור הוא 75 לפחות.

ב. תלמידי החוג **להיסטוריה כללית** הלומדים לקראת תעודת הוראה בהיסטוריה ילמדו: שיעור בחוג ללימודי א"י בעת החדשה בהיקף של 4 שש"ס ושיעור בחוג להסטוריה של עם ישראל בהיקף של 4 שש"ס **באחת** משלוש התקופות: בית שני, ימי הביניים, העת החדשה.

סה"כ 8 שש"ס.

הציון הנדרש בכל שיעור הוא 75 לפחות.

ג. תלמידי החוג **להיסטוריה של המזרח התיכון** הלומדים לקראת תעודת הוראה בהיסטוריה ילמדו: בחוג לתולדות עם ישראל קורס בהיקף של 4 שש"ס בעת החדשה ובחוג להסטוריה

כללית קורסים בהיקף של 4 ש"ס מתוך שלוש התקופות: ימי הבניים, העת החדשה, העת החדשה.

סה"כ 8 שש"ס.

הציון הנדרש בכל שיעור 75 לפחות.

ד. תלמידי החוג **ללימודי ארץ ישראל** הלומדים לקראת תעודת הוראה בהיסטוריה ילמדו: בחוג להיסטוריה כללית השלמות בהיקף של 6 שש"ס, 2 שש"ס בכל תקופה: ימי הבניים, העת החדשה, העת החדשה.

סה"כ 6 שש"ס.

הציון הנדרש בכל שיעור הוא 75 לפחות.

ה. תלמידי החוגים **להיסטוריה של המזרח התיכון והיסטוריה כללית** הלומדים לקראת תעודת הוראה בהיסטוריה ילמדו: שיעור בחוג ללמודי א"י בהיקף של 4 שש"ס בעת החדשה ושיעור בתולדות עם ישראל בהיקף של 4 שש"ס באחת משלוש התקופות: בית שני, ימי הבניים או העת החדשה.

סה"כ 8 שש"ס.

הציון הנדרש בכל שיעור הוא 75 לפחות.

ו. תלמידי החוגים **להיסטוריה של המזרח התיכון ולימודי ארץ ישראל** הלומדים לקראת תעודת הוראה בהיסטוריה ילמדו בחוג להיסטוריה כללית קורסים בהיקף 6 שש"ס, 2 שש"ס בכל תקופה: ימי הבניים, העת החדשה, העת החדשה.

סה"כ 6 שש"ס.

הציון הנדרש בכל שיעור הוא 75 לפחות.

ז. תלמידי החוגים **להיסטוריה של המזרח התיכון והיסטוריה של עם ישראל** הלומדים לקראת תעודת הוראה בהיסטוריה ילמדו קורסים בהיקף של 6 שש"ס בהיסטוריה כללית, 2 שש"ס בכל תקופה: ימי הבניים, העת החדשה, העת החדשה.

סה"כ 6 שש"ס.

הציון הנדרש בכל שיעור הוא 75 לפחות.

ח. תלמידי החוגים **להיסטוריה כללית והיסטוריה של עם ישראל** הלומדים לקראת תעודת הוראה בהיסטוריה אינם חייבים בהשלמות.

ט. תלמידי החוגים **להיסטוריה כללית ולימודי ארץ-ישראל** הלומדים לקראת תעודת הוראה בהיסטוריה ילמדו: שיעור בחוג להיסטוריה של עם ישראל בהיקף של 4 שש"ס באחת מהתקופות: בית שני, ימה"ב, העת החדשה.

סה"כ 4 שש"ס.

הציון הנדרש בשיעור זה הוא 75 לפחות.

י. תלמידי החוגים **ללימודי ארץ-ישראל ותולדות עם ישראל** הלומדים לקראת תעודת הוראה בהיסטוריה ילמדו: בחוג להיסטוריה כללית 6 שש"ס, 2 שש"ס בכל תקופה: ימי הבניים, העת החדשה והעת החדשה.

סה"כ 6 שש"ס.

הציון הנדרש בכל שיעור הוא 75 לפחות.
הערה: חובה ללמוד שיעורים בלבד. לא תינתן אפשרות ללמוד תרגיל.

ספרות עברית והשוואתית

תלמידים הלומדים לתעודת הוראה בספרות חייבים לכלול במסגרת לימודי הב"א קורסים מהתחומים הבאים:

דרמה, רומן, סיפורת עברית, שירה עברית חדשה, שירת ימי הביניים, מדרש ואגדה (סיפור עממי). תלמידים שלמדו קורסים מהתחומים הנ"ל ועמדו בציון של 75 לפחות בכל שעור יוכלו לקבל פטור בתאום עם מזכירות החוג.

הערה: תלמידים ששפת האם שלהם אינה עברית ומעוניינים ללמוד לתעודת הוראה בספרות יהיה עליהם לקבל ציון של 125 לפחות "בבחינת יעל". דרישה זו חלה על תלמידים הלומדים בשני המסלולים: ב"א ותעודת הוראה בספרות או בעברית כשפה שניה, כמו כן, דרישה זו חלה על כל תלמיד הלומד שעורי השלמות בחוג לספרות עברית והשוואתית.

השלמות בספרות ולשון לתלמידים מהמגזר הערבי

תלמידי המגזר הערבי המכשירים עצמם להוראת עברית כשפה שנייה (שפה וספרות) ילמדו את שיעורי ההשלמה הבאים:

א. תלמידים שלמדו ספרות עברית והשוואתית ילמדו

1. 18 שש"ס השלמה בלשון לפי הפירוט הבא:

4 שש"ס	תורת הניקוד
4 שש"ס	תחביר הלשון העברית
4 שש"ס	תורת ההגה של הלשון העברית
4 שש"ס	תורת הצורות של העברית החדשה
2 שש"ס	מבוא לסמנטיקה

הציון הנדרש בכל שיעור הוא 75 לפחות.

הערה: את קורסי הקדם חובה ללמוד כנדרש בחוג ללשון. הקורסים: "תורת ההגה" ו"סמנטיקה" הם קורסי קדם לקורס "תורת הצורות של העברית החדשה".

2. יכללו במסגרת לימודי הב"א קורסים מהתחומים הבאים:

דרמה, רומן, סיפורת עברית, שירה עברית חדשה, שירת ימי הביניים, מדרש ואגדה (סיפור עממי). תלמידים שלמדו קורסים מהתחומים הנ"ל ועמדו בציון של 75 לפחות בכל קורס יוכלו לקבל פטור בתאום עם מזכירות החוג.

ב. תלמידים שלמדו בחוג ללשון עברית ילמדו 20 שש"ס השלמה במסגרת החוג לספרות עברית והשוואתית לפי הפרוט הבא: שירת ימי הביניים, מדרש ואגדה, שירה עברית חדשה, סיפורת עברית חדשה ורומן.

הציון הנדרש בכל שיעור הוא 75 לפחות.

הערה: תלמידים ששפת האם שלהם אינה עברית ומעוניינים ללמוד לתעודת הוראה בספרות יהיה עליהם לקבל ציון של 125 "בבחנית יעל". דרישה זו חלה על תמידים הלומדים בשני המסלולים: ב"א ותעודת הוראה בספרות או בעברית כשפה שניה, כמו כן, דרישה זו חלה על כל תלמיד הלומד שעורי השלמה בספרות עברית והשוואתית.

מתמטיקה

תלמידים העתידים להורות מתמטיקה ילמדו במסגרת החוג למתמטיקה שניים מתוך ארבעת השיעורים הבאים*:

תולדות המתמטיקה	4 שש"ס
יסודות הגיאומטריה	4 שש"ס
תורת המספרים	4 שש"ס
יסודות המתמטיקה	4 שש"ס

הציון הנדרש בשיעורים אלה הוא 70 בממוצע ולא פחות מ-60 בכל שיעור.

*התלמידים מתבקשים לעמוד בדרישות הקדם של כל קורס.

תעודת הוראה בשל"ח וידיעת הארץ

תלמידי החוגים: לימודי א"י, ארכיאולוגיה וגיאוגרפיה יכולים ללמוד לתעודת הוראה בשל"ח ובידיעת הארץ.

תלמידי החוג ללימודי א"י יחוייבו בשיעור השלמה בחוג לגיאוגרפיה אחד מבין השיעורים:

מבוא לגיאולוגיה – שו"ת	3 שש"ס
מבוא לאקלים – שו"ת	3 שש"ס

תלמידי החוג לארכיאולוגיה יחוייבו בשיעור השלמה בחוג לגיאוגרפיה אחד מבין השיעורים:

מבוא לגיאולוגיה – שו"ת	3 שש"ס
מבוא לגיאומורפולוגיה – שו"ת	3 שש"ס
מבוא לאקלים – שו"ת	3 שש"ס

תלמידי החוג לגיאוגרפיה יחוייבו בשיעור השלמה בחוג לארכיאולוגיה. אחד מבין השיעורים:

הזמנה לארכיאולוגיה	2 שש"ס
סטרטיגרפיה	2 שש"ס
הסקר הארכיאולוגי	2 שש"ס

הציון הנדרש בכל שיעור הוא 75 לפחות.

תעודת הוראה באזרחות ובמדעי המדינה

א. לתלמידי מדעי המדינה

ב. לתלמידי משפטים

א. **תלמידי החוג למדעי המדינה** יכולים ללמוד לתעודת הוראה "באזרחות ובמדע המדינה".

הסטודנטים יחוייבו ללמוד במסגרת שיעורי ההשלמה

1. קורס העוסק במיעוט הערבי בישראל.

2. קורס במשפטים: "יסודות המשפט בישראל" או "משפט קונסטיטוציוני" (קורסים אלה ניתנים בחוג ללימודים רב-תחומיים). במידה והתלמידים למדו קורסים אלה במסגרת לימודי הב"א והציון בכל קורס הוא 75 לפחות, יהיו פטורים מהשלמות (בתאום עם מזכירות החוג).

הציון הנדרש בכל קורס הוא 75 לפחות.

ב. **תעודת הוראה באזרחות ובמדעי המדינה במסלול משותף למשפטים ולחוג ללמידה, הוראה והדרכה.**

מטרת התכנית:

מטרת המסלול המשותף הינה לאפשר לתלמידי הפקולטה למשפטים לרכוש השכלה בתחומי החינוך וההוראה. בבסיס מטרה זו עומד הצורך להעמיד חוקרים אקדמאים שיבחנו את דיני החינוך בארץ כמו גם את מבנה החינוך המשפטי בארץ, ולהשתלב בלימוד מקצוע האזרחות, מדע המדינה וחוק ומשפט במסגרת בתי הספר התיכוניים, היה ויחפצו לפנות לתחום המעשה.

תנאי הקבלה:

יתקבלו תלמידים שסיימו שנה ב' בפקולטה למשפטים בממוצע של 78 לפחות.

מבנה הלימודים:

התלמידים ילמדו את התוכנית במקביל ללימודיהם בשנה השלישית והרביעית בפקולטה למשפטים. היקף הלימודים לתעודת הוראה הוא:

א. בחוג ללמידה, הוראה והדרכה – 36 נקודות.

ב. **השלמות בביה"ס למדעי המדינה -**

1. מבוא לממשל ופוליטיקה* – שו"ת 5 נ'

2. המערכת הפוליטית הישראלית – שו"ת 5 נ'

* **הקורס הינו קדם לקורסים: הוראת המקצוע א' והתנסות בשדה א'.**

ג. בנוסף, התלמיד חייב לכלול במהלך לימודיו בפקולטה למשפטים את הקורסים:

1. תולדות הרעיון המדיני

2. קורס על המיעוט הערבי בישראל

במידה ולא נכללו קורסים אלה בלימודי משפטים יהיה עליו ללמוד אותם בביה"ס למדעי המדינה בנוסף על כל חובותיו.

הציון הנדרש בכל שיעור הוא 75 לפחות.

תוכנית הלימודים:

על התלמיד לצבור 36 נקודות על-פי החלוקה הבאה:

שנה א' – 18 נקודות

שנה ב' – 18 נקודות

שנה א'

שעות נקודות	שעות	סוג		
2	2	שעור	מבוא לסביבות למידה, הוראה והדרכה	313.1005
2	2	שעור	חושבים ויוצרים למידה	313.1102
2	2	שעור	מושגי יסוד בתכנון לימודים	313.1101
2	2	שעור	פסיכולוגיה חינוכית – חלק א'	313.2250
2	2	שעור	פסיכולוגיה חינוכית – חלק ב'	313.2251
2	2	שעור	עקרונות ומעשים במדידה והערכה בהוראה	313.2252
4	4	תרגיל דידקטי	הוראת המקצוע א' – אזרחות	
1	4	עבודה מעשית	התנסות בשדה א' – חלק א'	313.2400
1	4	עבודה מעשית	התנסות בשדה א' – חלק ב'	313.2401
18	24	סה"כ		

שנה ב'

שעות נקודות	שעות	סוג		
			רפורמות ותפיסות פדגוגיות בראי היסטורי-פילוסופי	313.2100
2	2	שעור	למידה, הוראה והדרכה בעולם דיגיטלי	313.2101
2	2	שעור	לקויות למידה: יסודות עיוניים והשלכות פדגוגיות	313.2151
2	2	שעור	בעיות הסתגלות בבית הספר	313.2152
2	2	שעור	אשכול בינתחומי*	
6	6	סמינר דידקטי	הוראת המקצוע ב' – אזרחות	
1	4	עבודה מעשית	התנסות בשדה א' – חלק א'	313.2400
1	4	עבודה מעשית	התנסות בשדה א' – חלק ב'	313.2401
18	24	סה"כ		

אשכול בינתחומי*

תלמידי מדעי החברה (גיאוגרפיה, אזרחות, סוציולוגיה, של"ח וידיעת הארץ) יבחרו מתוך הרשימה שלהלן:

שעות נקודות	שעות	סוג		
2	2	שעור	הזכות לחינוך – חובות המחנך	313.2520
2	2	שעור	פיתוח מיומנויות חשיבה בהוראת מדעי החברה	313.2521
2	2	שעור	כוח, היררכיה וחינוך חברתי – לא ינתן בתשס"ט	313.2522
2	2	שעור		

			תרבויות נעורים במרחב וזמן –	313.2523
			לא יינתן בתשס"ט	
2	2	שעור	ילדים והגירה	316.2012
2	2	שעור	מדיניות החינוך	316.2003
2	2	שעור	ניווט וקידום למידה בכיתה	313.2514
			מערכות חברתיות דרך עדשה של תורת המורכבות	313.2524
2	2	שעור		

הלימודים לתואר שני (מ"א)

יו"ר ועדת מ"א: פרופ' פרימה אלבז-לוביש

מטרות ומבנה

מטרת הלימודים לתואר שני בחוג ללמידה, הוראה והדרכה היא הרחבה והעמקה של הידע המחקרי והמעשי בתחומי הלמידה, ההוראה וההדרכה וכן דיון בסוגיות חינוך רלוונטיות על סדר היום הציבורי. השאיפה היא להכשיר בוגרים שיקדמו מחקר בתחומי הלמידה, ההוראה וההדרכה ואת העשייה החינוכית בתחומים אלה בארץ. הלימודים מתנהלים במסלולים מחקרי (הכוללים כתיבה של עבודת גמר מחקרית) ובמסלול יישומי (ללא עבודת גמר מחקרית).

הלימודים מתקיימים במגמות הבאות:

המגמה לפיתוח מערכות חינוך

המגמה לטכנולוגיות בחינוך

המגמה לחינוך גופני

המגמה להוראת האנגלית כשפה זרה

במסגרת מספר מגמות יש התמחויות. התמחות כוללת מקבץ של מספר קורסים (4 לפחות) הנוגעים לנושא מרכזי, ומאפשרים לתלמיד להתמקד בנושא ההתמחות בצורה מובנית. נושא ההתמחות אינו מצוין בתעודת המוסמך אלא בספח התמחות בצמוד לאישור הזכאות לתואר.

תנאי קבלה

(*ראה גם תנאי קבלה ייחודיים למגמות)

- א. 1. *תואר ב"א בחינוך, בממוצע של 76 לפחות בכל חוג.
- ב. 2. מועמדים בעלי תואר ראשון שאינו באחד מתחומי החינוך, יידרשו להשלים קורסים במסגרת החוג ובהתאם לתכניית השלמה ייחודיות של המגמה.

3. תלמידים שמסיימים את לימודיהם לתואר בוגר בשנה"ל הנוכחית נדרשים להגיש גיליון ציונים וממוצע (סופי או זמני), וכן אישור לגבי יתרת חובות לב"א.
 4. בעלי תואר ב"א ממוסד מוכר להשכלה גבוהה, ששפת ההוראה בו אינה עברית, יידרשו להיבחן בעברית ברמה הנדרשת ע"י האוניברסיטה.
- ב. 1. ציון של 75 לפחות במבחן הכניסה החוגי באנגלית למגמה לפיתוח מערכות חינוך ולמגמה לחינוך גופני.
2. ציון של 80 לפחות במבחן הכניסה החוגי באנגלית למגמת טכנולוגיות בחינוך.
3. למגמה להוראת האנגלית כשפה זרה לא נדרשת בחינת כניסה באנגלית.
- מאחר ומספר המקומות בחוג מוגבל, אין כל התחייבות לקבל את המועמד/ת למגמה ומסלול שביקש, גם אם נתמלאו תנאי המינימום הנדרשים.

לימודי השלמה בחוג ובמגמות השונות במסגרת לימודי התואר

1. סטודנטים יידרשו לסיים את לימודי השלמה (ראו "תנאי קבלה" סעיף א' 2) במהלך שנה א' ללימודיהם בציון 85-80, על פי הדרישות הספציפיות של המגמה. פטור מלימודי השלמה יינתן רק על בסיס מסמכים רלוונטיים ממוסד אקדמי מוכר. המסמכים הנדרשים (לכל קורס בנפרד) יכללו: סילבוס, ציון משוקלל (80 לפחות), פרטים על היקף הקורס, נקודות זכאות, שם ותואר המרצה. יש להמציא מסמכים אלה בעת הרישום. פטורים מלימודי השלמה על סמך המסמכים יידונו עד לאחר תום השבוע הראשון ללימודים. לא יידונו בקשות לפטורים לאחר מועד זה.
2. תלמידים שלא למדו סטטיסטיקה ושיטות מחקר כמותיות, או שלמדו קורסים אלו לפני יותר מ-5 שנים, יחוייבו בשנת לימודיהם הראשונה לתואר מ"א בקורסי השלמה כלהלן:
313.2903 השלמות בשיטות מחקר.
313.2902 השלמות במחקר כמותי וסטטיסטיקה.
3. במידה והיקף ההשלמות הינו עד 16 שש"ס (בדרך כלל 4 קורסים), ניתן לשקול קבלה של המועמד ללימודי המ"א במעמד של תלמיד על תנאי.

לימודי השלמה לקראת הצגת מועמדות לתואר שני

סעיף 8.13 בתקנון לימודי תואר שני בשנתון זה או באתר האינטרנט.

מסלולי לימוד בחוג ללמידה, הוראה והדרכה

במסגרת התואר השני בחוג קיימים המסלולים הבאים: מסלול א', מסלול ב', מסלול אישי, מסלול מואץ למ"א.

מסלול א' (כולל כתיבת תיזה)

מסלול זה כולל השלמת קורסים והגשת עבודת גמר מחקרית (תיזה). במסגרת מסלול זה נלמדות בדרך כלל 32-36 שעות שבועיות סמסטריאליות (שש"ס). בחלק מן המגמות מתקיימות בנוסף סדנאות והתנסויות בעבודה מעשית. המסיימים במסלול א' יכולים, בהינתן תנאים מסוימים (בעיקר רמה גבוהה של ציונים), להמשיך לתואר שלישי.

רישום למסלול א' אינו מבטיח הישגות בו שכן על התלמיד לעמוד בתנאים נוספים: ציון ממוצע של 80 לפחות בקורסי המתודולוגיה והסטטיסטיקה החוגיים, ציון 80 לפחות בשיעורי החובה של המגמה, ציון של 85 לפחות בעבודה סמינריונית והתקשרות עם אחד ממרצי החוג. את טופס ההתקשרות יש להגיש למוזכרות החוג בשבוע הראשון של תחילת הסמסטר השלישי ללימודים. רישום למסלול א' אינו מבטיח מנחה לכל תלמיד או הנחייה בכל נושא שהתלמיד מעוניין בו.

מסלול ב'

מסלול זה כולל השלמת קורסים ועבודה מסכמת (בחינת גמר מסכמת או פרויקט גמר). במסגרת מסלול זה נלמדות בדרך כלל 44-40 שש"ס. בחלק מן המגמות מתקיימות בנוסף סדנאות והתנסויות בעבודה מעשית. סיום במסלול ב' איננו מאפשר המשך לימודים לתואר שלישי.

מסלול אישי (כולל כתיבת תיזה)

מטרתו של המסלול היא לאפשר לתלמיד ללמוד תחום מרכזי אחד, שבו הוא מעוניין להתמחות, ושאינו בהכרח מוגבל לתכנית לימודים של מגמה מסוימת בחוג. במסלול זה התלמיד מחוייב במכסת שעות לימוד כמו במסלול א' (32-36 שש"ס) ובכתיבת עבודת גמר מחקרית (תיזה). תכנית הלימודים תיבנה על ידי מנחה עבודת הגמר ותקבל את אישור יו"ר הועדה החוגית לתואר שני של החוג ללמידה, הוראה והדרכה והדיקן ללימודים מתקדמים. לצורך זה על המועמד להתקשר למנחה מטעם החוג שינחה וילוה תכנית אישית זו. תנאי הקבלה למסלול האישי: ממוצע של 90 לפחות בלימודי התואר הראשון, ציון עובר בבחינה באנגלית והסכמת מנחה להנחות את התלמיד. בתעודת המוסמך תצוין התמחותו הספציפית של התלמיד בתכנית לימודיו. פרטים נוספים בפרק הרשות ללימודים מתקדמים בשנתון זה.

מסלול מואץ למ"א (כולל כתיבת תיזה)

מסלול זה מיועד למספר מצומצם מקרב התלמידים המצטיינים בחוג ללמידה, הוראה והדרכה, המבקשים להתחיל כבר בשנה השלישית ללימודי התואר הראשון את לימודי התואר השני. מועמדים שהם תלמידי שנה שניה בחוג, שממוצע הישגיהם 90 ומעלה ומעוניינים ללמוד במסלול זה ייפנו למרכזת ועדת מ"א עד תאריך 1.4.09 ויזומנו לראיון אישי לקבלה לתוכנית זו. תוכנית הלימודים תקבע על-ידי המגמה, בתאום עם יו"ר ועדת המ"א החוגית והרשות ללימודים מתקדמים. פרטים נוספים על תוכנית זו נמצאים בנוהלי הרשות ללימודים מתקדמים ובמוזכרות החוג. משך הלימודים במסלול זה לתואר ראשון ושני יחד הוא ארבע שנים, במסגרתן יש להגיש את עבודת התיזה.

מהלך הלימודים

על התלמידים במסלול א', מסלול ב' ומסלול אישי לסיים את כל חובות השמייעה והגשת העבודות במשך שנתיים. תלמידי מסלול א' ומסלול אישי יוכלו להירשם לשנה נוספת, במסגרתה יסיימו את עבודת הגמר המחקרית (תיזה) ויגישו אותה לשיפוט. לוח זמנים זה

הוא מחייב, ולכן על המועמדים לשקול היערכות מתאימה מבחינת שאר האילוצים שלהם. יש לחדש את הרישום ללימודים כל שנה, גם בזמן הכתיבה של עבודת הגמר. תכנית הלימודים המחייבת היא התכנית המתפרסמת בשנתון המתייחס לשנת הלימודים בה התחילו הסטודנטים את לימודיהם. עם זאת, ייתכנו שינויים במבנה תכנית הלימודים. אם במהלך הלימודים אושר מעבר למסלול אחר או למגמה שונה, החובות החלים על התלמיד הם בהתאם לשנתון של השנה בה אושר המעבר.

מספר שם הקורס הקורס

קורסי חובה מתודולוגים

313.4000	מחקר כמותי וסטטיסטיקה למ"א + תרגיל	4 שש"ס
313.4101	מחקר איכותני בחינוך והוראה + תרגיל	4 שש"ס

*תלמידי מגמת הוראת האנגלית כשפה זרה רשאים לבחור קורס אחד מבין השניים

קורסי בחירה מתודולוגים

313.4102	שיטות מתקדמות במחקר כמותי: משוואות מבניות וניתוח רב-רמות	4 שש"ס
316.4003	מחקר אתנוגרפי בחינוך – לכותבי תיזות איכותניות – חלק א'	2 שש"ס
316.4004	מחקר אתנוגרפי בחינוך – לכותבי תיזות איכותניות – (קורס המשך ל-4003)	2 שש"ס
313.4103	מחקר נרטיבי בהקשר רב-תרבותי (לא יינתן בתשס"ט)	4 שש"ס
319.4586	הליכי מחקר יחידניים	4 שש"ס
316.4010	גישות לניתוח השיח החינוכי	4 שש"ס

הגשת עבודות

- התלמידים במסלול א', מסלול אישי ומסלול מואץ למ"א חייבים להגיש 2 עבודות סמינריוניות במגמה.
- התלמידים במסלול ב' חייבים להגיש 3 עבודות סמינריוניות, מהן 2 לפחות במסגרת המגמה. דרישות נוספות מפורטות בחלק של כל מגמה בהמשך.
- אין להגיש שתי עבודות סמינריוניות אצל אותו מרצה.
- אין להגיש עבודה משותפת אלא במקרים מיוחדים ולאחר קבלת אישור מיוחד מועדת המ"א.
- השתתפות בסמינריון לשם הגשת רפרט בלבד מותנית באישור המרצה.
- עבודה סמינריונית תוגש במהלך הקורס. כמו כן תלמידים אשר למדו בסמסטר א' רשאים להגיש עבודה סמינריונית עד סוף סמסטר ב' ואלו שלמדו בסמסטר ב' רשאים להגיש את העבודה עד תחילת שנת הלימודים העוקבת. מורה רשאי לדרוש שהעבודה תוגש במהלך שמיעת הסמינריון.
- התלמיד רשאי, בהסכמת המורה, להגיש את העבודה במהלך הסמסטר העוקב ולא

יאוחר מיום הלימודים האחרון שבו. תלמיד שהותר לו להגיש עבודה סמינריונית מעבר למועד המקובל (חופשת הסמסטר) אחראי לכך שעבודתו תוגש למורה (אם ישנה המורה בחו"ל, ידאג התלמיד לשלוח אליו את העבודה בדואר-אוויר רשום).

- לפני הגשת העבודה על התלמיד לדאוג לרישום תאריך הגשת העבודה ופרטיה במזכירות החוג ולחתום על טופס.
- על התלמיד לוודא שענתק מהעבודה הסמינריונית שהוגשה יישאר בידיו.
- ניתן להגיש עבודה סמינריונית אך ורק בקורס שמוגדר כסמינריוני.

נוהל כתיבת עבודת גמר מחקרית במסלול א'

את ההצעה הסופית לעבודת הגמר המחקרית יש להגיש לכל המאוחר עד תום הסמסטר השלישי ללימודים (כולל חופשת סמסטר) למזכירות החוג. עבודת הגמר תונחה על-ידי אחד ממרצי החוג לחינוך המורשים להנחות עבודות גמר (תיזה). רשימת המרצים המורשים להנחות נמצאת באתר החוג. באישור יו"ר ועדת המ"א החוגית והרשות ללימודים מתקדמים ניתן לצרף מנחה שני מתוך החוג או מחוצה לו במגבלות מסויימות. את עבודת הגמר המחקרית יש לסיים לכל המאוחר תוך שלוש שנים מיום תחילת לימודי המ"א, אלא אם כן אושרה לתלמיד הארכה.

הנחיות להגשת הצעת מחקר ונהלים להגשת עבודת הגמר המחקרית נמצאים באתר החוג.

נוהל עבודה מסכמת במסלול ב'

רשאים להבחן בבחינת הגמר אך ורק תלמידים שהשלימו את כל חובות השמיעה כולל הגשת כל העבודות. הבחינה תתקיים בחודש נובמבר הראשון, לאחר סיום כל החובות לתואר. לגבי כל מנחה בנפרד ישנם נהלים והנחיות לבחינת הגמר או לפרוייקט הגמר, אותם ניתן לקבל במזכירות החוג.

שקלול הציון הסופי*

הציון הסופי במסלול א', מסלול אישי או מסלול מואץ למ"א מורכב כלהלן:	
עבודת גמר מחקרית **	40%
עבודות סמינריוניות	30%
שאר הקורסים	30%
סה"כ	100%

הציון הסופי במסלול ב' במגמת פיתוח מערכות חינוך מורכב כלהלן:	
בחינת גמר או פרוייקט גמר	20%
עבודות סמינריוניות	40%
שאר הקורסים	40%
סה"כ	100%

- * שקלול הציון הסופי במגמת הוראת האנגלית כשפה זרה מופיע בהמשך.
- ** במגמות אחדות קיימת גם בחינת הגנה על התיזה אך סך כל משקל הציון על העבודה הכתובה והמבחן בציון הסופי יהיה 40%

המגמה לפיתוח מערכות חינוך

כתובת אתר המגמה: <http://edu.haifa.ac.il/learn/>

ראש המגמה: ד"ר בילי עילם

מטרת הלימודים במגמה היא להעמיק בחקר יסודות עיוניים ומעשיים של תכנון לימודים, הדרכה, סביבות למידה ומערכות חינוך פורמאליות ואלטרנטיביות. הלימודים במגמה מעוגנים בתפיסה הומניסטית ואינטרדיסיפלינרית רחבה ומספקים בסיס אקדמי, מחקרי והתנסותי לעבודה במסגרות חינוכיות שונות.

תכני הלימודים כוללים: תכנון, פיתוח והערכה של תכניות לימודיות – חינוכיות, עיצוב סביבות למידה עתירות טכנולוגיה, תפיסות וכישורים בהדרכה, תפיסות לימודיות, פדגוגיות וחברתיות וביקורת החינוך. ניתן לבחור בקורסי המגמה על פי תחומי עניין של הסטודנט.

- כמורכב ניתן להתמחות באחד משלושה תחומי התמחות (אין חובה לבחור התמחות):
- התמחות בהדרכה
 - התמחות במחשבים בחינוך
 - התמחות בחינוך אסתטי

תנאי קבלה (בנוסף לתנאי הקבלה הכלליים):

ממוצע משוקלל של 80 לפחות בכל אחד מחוגי הלימוד לתואר הראשון.

לימודי השלמה נועדו לסטודנטים חסרי רקע קודם בנושא וייקבעו באופן אישי (ייתכנו קורסים נוספים להשלמה)

2 שש"ס	מושגי יסוד בתכנון לימודים	313.1101
2 שש"ס	השלמות במחקר כמותי וסטטיסטיקה	313.2902
2 שש"ס	השלמות בשיטות מחקר	313.2903

תכנית הלימודים במגמה כוללת קורסי חובה וקורסי בחירה, כמפורט בטבלה:

לימודי המגמה

מסלול א'	מסלול ב'		
מחקר כמותי וסטטיסטיקה למ"א + תרגיל	מחקר איכותני בחינוך והוראה + תרגיל	שנה א' חובה	
			מחקר חינוכי: עיונים פילוסופיים – (לא יינתן בתשס"ט)
קורס מתודולוגי – לבחירה מהרשימה בהמשך		שנה א' או ב' חובה	
5 קורסי בחירה במגמה	7 קורסי בחירה במגמה	שנה א' או ב' בחירה*	
34 שש"ס	40 שש"ס	סה"כ שש"ס	

שימו לב: במסלול א' התלמיד חייב לפחות 32 שש"ס – מתוכם הגשה של לפחות 2 סמינריונים אצל מרצים שונים.

במסלול ב' התלמיד חייב לפחות 40 שש"ס – מתוכם הגשה של לפחות 3 סמינריונים אצל מרצים שונים.

במידה והושלמה מכסת הקורסים הרשומה בטבלה אך התלמיד לא למד את מספר השש"ס הכולל שצוין לעיל, עליו לקחת קורס או קורסים נוספים להשלמת מכסת השעות.
***המלצה:** כדאי לתכנן את הלימודים מראש, בהתאם למסלול הלימודים (א' או ב') ואפשרויות הסטודנט.

התמחות: במידה והתלמיד בחר באחד מתחומי ההתמחות עליו לבחור 4 קורסי בחירה (לפחות 16 שש"ס) מרשימת קורסי ההתמחות בה בחר.

שנה א' חובה

מחקר כמותי וסטטיסטיקה למ"א + תרגיל	שו"ת	4 שש"ס
מחקר איכותני בחינוך והוראה + תרגיל	שו"ת	4 שש"ס
מחקר חינוכי: עיונים פילוסופיים (לא יינתן בתשס"ט)	שיעור	2 שש"ס

רשימת קורסי בחירה מתודולוגיים נוספים לסטודנטים במסלול א'

שיטות מתקדמות במחקר כמותי: משוואות מבניות וניתוח רב-רמות	שיעור	4 שש"ס
מחקר אתנוגרפי בחינוך – לכותבי תיזות איכותניות – חלק א'	שיעור	2 שש"ס
מחקר אתנוגרפי בחינוך – לכותבי תיזות איכותניות – חלק ב' (קורס המשך ל-4003)	שיעור	2 שש"ס

		מחקר נרטיבי בהקשר רב־תרבותי	313.4103
4 שש"ס	סמינריון	(לא יינתן בתשס"ט)	
4 שש"ס	סמינריון	הליכי מחקר יחידניים	319.4586
4 שש"ס	סמינריון	גישות לניתוח השיח החינוכי	316.4010

קורסי בחירה

ניתן ללמוד הן שיעורים והן סמינריונים, אך ניתן להגיש עבודה סמינריונית רק בקורס שמוגדר כסמינריון.

לימוד קורס המוגדר כסמינריון בתור שיעור רק בהסכמת המרצה ובתיאום עימו לגבי הדרישות.

4 שש"ס	סמינריון	זרמים עכשוויים בחקר תכניות לימודים	313.4200
4 שש"ס	סמינריון	ייצוגים ויוזאליים בחומרי למידה	313.4201
		הפסיכולוגיה והפדגוגיה של יחסים	313.4202
4 שש"ס	סמינריון	בין־קבוצות בחברה שסועה	
4 שש"ס	סמינריון	מערכות חינוך אלטרנטיביות בראי קוריקולרי	313.4203
		הסטוריה פוליטית ופילוסופית של החינוך	313.4204
4 שש"ס	סמינריון	הסביבתי	
		המרחב הפדגוגי: אקולוגיה, סביבה וטבע	313.4205
4 שש"ס	שיעור	בחינוך המודרני	
4 שש"ס	שיעור	פורום לכותבי תיזה*	313.4206
4 שש"ס	סמינריון	אוטוביוגרפיה ולמידה פרופסיונאלית	313.4207
		מחקר נרטיבי בהקשר רב־תרבותי	313.4103
4 שש"ס	סמינריון	(לא יינתן בתשס"ט)	
		מחקר אסתטי בחינוך וביטוי בחקר תיאטרון	313.4208
4 שש"ס	סמינריון	(לא יינתן בתשס"ט)	
		טקסט, תיאטרון והבניית המציאות	313.4209
4 שש"ס	סמינריון	(לא יינתן בתשס"ט)	
4 שש"ס	סמינריון	חינוך, מוסריות ואתיקה (לא יינתן בתשס"ט)	313.4210

*הקורס מיועד לתמידי מסלול א' בלבד

התמחויות במסגרת המגמה לפיתוח מערכות חינוך

ניתן לבחור באחד משלושה תחומי ההתמחות הבאים: התמחות בהדרכה, התמחות במחשבים בחינוך והתמחות בחינוך אסתטי.

הקבלה להתמחות מותנית באישור בכתב מראש ההתמחות (ללא רישום להתמחות ואישור ראש ההתמחות, לא יוכל הסטודנט לקבל אישור (ספח), לגבי ההתמחות, עם תום לימודיו). קבלת ספח התמחות מותנית בלימוד 4 קורסים (16 שש"ס לפחות) מתוך רשימת הקורסים בכל התמחות.

אין חובה לבחור בתחום התמחות כלשהו.

התמחות בהדרכה

ראש ההתמחות: **ד"ר לילי אורלנד-ברק**

ההתמחות בהדרכה מאפשרת לסטודנטים לפתח כישורים ייחודיים לתחומי ההדרכה וההערכה, יחד עם הבנה מעמיקה של מערכות חינוך, תכנון לימודים ופיתוח פדגוגי. הלימודים בהתמחות עוסקים בגישור בין תיאוריה לפרקטיקה מקצועית ובהבנת תהליכי הדרכה והערכה מונחי ראיות. בנוסף לקורסים התיאורטיים, ההתמחות מאפשרת התנסות מונחית בשדה שהינה מרכיב בלתי נפרד מהתכנית.

1. ההתמחות מיועדת למדריכים בפועל ולמתעתדים להיות מדריכים במערכת החינוך הפורמלית והבלתי פורמלית ובמסגרת הדרכה בארגונים.
2. במסגרת ההתמחות קיימת תכנית ייחודית להכשרת רכזי הערכה בית ספריים באישור הרשות הארצית למדידה והערכה בחינוך. בראש התכנית לרכזי הערכה עומד ד"ר חגי קופרמיניץ.

כדי לקבל ספח על לימודים בתחום ההתמחות בתום הלימודים לתואר השני, על התלמידים ללמוד את 4 קורסי החובה של ההתמחות. קורסי הבחירה ייבחרו מתוך רשימת הקורסים של המגמה.

קורסי חובה של ההתמחות:

קורסי חובה בשנה א':

313.4300	הנחייה אקדמית בשדה – חלק א'	שיעור	2 שש"ס
313.4301	הנחייה אקדמית בשדה – חלק ב'	שיעור	2 שש"ס
313.4302	מודלים וגישות בהדרכה – תיאוריה ומחקר	שיעור	4 שש"ס
313.4303	הערכה בחינוך תיאוריה ופרקטיקה מונחית ראיות*	סמינריון	4 שש"ס
* קורס מיועד לרכזי הערכה בלבד			

קורסי חובה בשנה ב':

313.4304	הדרכה בראי המערכת*	שיעור	4 שש"ס
----------	--------------------	-------	--------

4 שש"ס	סמינריון	חקר תהליכי הדרכה	313.4305
2 שש"ס	שיעור	הנחייה אקדמית בשדה למתקדמים – חלק א'	313.4306
2 שש"ס	שיעור	הנחייה אקדמית בשדה למתקדמים – חלק ב' (קורס המשך ל-4306)	313.4307
4 שש"ס	שיעור	הערכה בית ספרית: התנסות בשדה** (לא יינתן בתשס"ט)	313.4308

* ניתן ללמוד קורס זה גם בשנה א'
** הקורס מיועד לרכזי הערכה בלבד

התמחות במחשבים בחינוך

ראש ההתמחות: ד"ר דני בן-צבי

ההתמחות "מחשבים בחינוך" נועדה לקדם את ההבנה בנוגע להיבטים של קשרי הגומלין בין תהליכים חינוכיים, תהליכי למידה והוראה ובין טכנולוגיות חדשניות (כגון מחשבים, תקשוב ואינטרנט). ההתמחות מבקשת לעורר סטודנטים לעסוק במחקר ובהוראה של נושאים הקשורים לחינוך וטכנולוגיות חדשניות, וכן לעודד אותם למלא תפקיד פעיל בהתמודדות של מערכות חינוכיות עם תהליכי הטמעה של טכנולוגיות אלו.

כדי לקבל ספח המאשר את הלימודים בהתמחות במחשבים בחינוך בתום הלימודים לתואר השני, על התלמידים ללמוד לפחות 4 קורסים: קורס חובה "למידה בסביבה עתירת טכנולוגיה: סוגיות וגישות", ולפחות 3 קורסים נוספים מבין קורסי הבחירה במסגרת ההתמחות במחשבים בחינוך.

קורס חובה של ההתמחות:

4 שש"ס	שיעור	למידה בסביבה עתירת טכנולוגיה: סוגיות וגישות	313.4500
--------	-------	---	----------

קורסי בחירה – לבחירת 3 קורסים:

4 שש"ס	סמינריון	חשיבה ולמידה דרך מודלים ממוחשבים	313.4601
2 שש"ס	שיעור	קהילות מתוקשבות כתשתית לחינוך ערכי – חלק א' (קורס מקוון)	313.4603
2 שש"ס	שיעור	קהילות מתוקשבות כתשתית לחינוך ערכי – חלק ב' (קורס המשך מקוון ל-4603)	313.4604
4 שש"ס	סמינריון	מדיה דיגיטלית ככלי פדגוגי	313.4605
4 שש"ס	סמינריון	הוראה מתוקשבת – חקרשת הלכה ומעשה	313.4606
2 שש"ס	שיעור	הפסיכולוגיה של האינטרנט – חלק א' (קורס מקוון)	313.4607
2 שש"ס	שיעור	הפסיכולוגיה של האינטרנט – חלק ב' (קורס המשך מקוון ל-4607)	313.4608
4 שש"ס	סמינריון	הפסיכולוגיה של חשיבה סטטיסטית בסביבה עתירת טכנולוגיה	317.4005

התמחות בחינוך אסתטי

ראש ההתמחות: פרופ' שפרה שינמן

*השנה לא תיפתח ההתמחות בפני סטודנטים חדשים.

הקורסים במסגרת ההתמחות ב"חינוך אסתטי" מעניקים התנסות בידעה אסתטית: במחקר, בפיתוח וביישום של ידיעה זו במערכות חינוך. הם יעסקו בשימוש באומנויות ובכלים אסתטיים לעיצוב ולפיתוח מערכות חינוך. ההתמחות תעסוק בסוגיות הקושרות את תולדות האסתטיקה והחינוך בצמתים של תכנון לימודים, עיצוב סביבות למידה וגישות מחקר חדשניות המתבססת על ההבנה כי החוויה האסתטית היא ייחודית, מרכזית בטיפוח רוח האדם ומשמעותית בעיצוב השקפת עולם ערכית ועצמאית. כוונת ההתמחות לעודד את הסטודנטים לשלב את התחום האסתטי בעבודתם.

כדי לקבל ספח על לימודים בתחום ההתמחות בתום הלימודים לתואר השני, על התלמידים ללמוד לפחות 4 קורסים מקורסי הבחירה במסגרת ההתמחות של המגמה.

קורסי בחירה

318.4740	היבטים פסיכולוגיים, פילוסופיים וספרותיים בעבודת הביבליותרפיה – חלק א'	סמינריון 2 שש"ס
318.4743	היבטים פסיכולוגיים, פילוסופיים וספרותיים בעבודת הביבליותרפיה – חלק ב'	סמינריון 2 שש"ס
313.4103	מחקר נרטיבי בהקשר רבת-תרבותי (לא יינתן בתשס"ט)	סמינריון 4 שש"ס
318.4742	ספרות ילדים חלק א'	סמינריון 4 שש"ס
318.4744	ספרות ילדים חלק ב'	סמינריון 4 שש"ס
313.4201	ייצוגים ויזואליים בחומרי למידה	סמינריון 4 שש"ס
313.4208	מחקר אסתטי בחינוך וביטויו בחקר תיאטרון ילדים (לא יינתן בתשס"ט)	סמינריון 4 שש"ס
306.4209	טקסט, תיאטרון והבניית המציאות (לא יינתן בתשס"ט)	סמינריון 4 שש"ס
306.4210	חינוך, מוסריות ואתיקה (לא יינתן בתשס"ט)	סמינריון 4 שש"ס

* מתוך ארבעה קורסי הבחירה בהתמחות ניתן לבחור קורס או שניים בחוגים לפילוסופיה, לספרות, לאומנות ולתקשורת בהתייעצות עם ראש ההתמחות, באישורו ובכפוף לאישור החוגים.

המגמה לטכנולוגיות בחינוך

כתובת אתר המגמה: <http://edtech.haifa.ac.il>

ראש המגמה: ד"ר זני בן-צבי

מטרות המגמה וקהל היעד

בשנים האחרונות חלה התפתחות מרשימה של טכנולוגיות למידה, מידע ותקשורת. טכנולוגיות אלו הפכו זמינות במערכות חינוך והדרכה בארץ ובעולם, אך הפוטנציאל הגלום בהן לא מומש במלואו. המגמה לטכנולוגיות בחינוך פועלת לקדם את ההבנה של תלמידי בנוגע למכלול ההיבטים ההגותיים, המחקריים והיישומיים של קשרי הגומלין בין טכנולוגיות חדשניות לבין תהליכים חינוכיים, בכל הרמות של מערכות חינוך והדרכה. המגמה מכשירה את תלמידיה לעסוק במחקר של טכנולוגיות חינוכיות, תהליכי למידה, הדרכה והוראה בסביבות עתירות טכנולוגיה, עיצוב סביבות למידה עתירות טכנולוגיה ותהליכי הערכה חינוכית. כמו כן, מכשירה המגמה את תלמידיה למלא תפקידים מרכזיים בהתמודדות של מערכות חינוכיות עם תהליך הפיתוח וההטמעה של טכנולוגיות חדשניות, תוך רכישת כלים יישומיים לעשייה בתחום.

המגמה מיועדת למעוניינים ליזום, לפתח, לעצב, להפעיל ולהעריך תוכניות חינוכיות בסביבות עתירות טכנולוגיה במערכות חינוכיות, קהילתיות, ארגוניות, תעשייתיות, או ממשלתיות; וכן למעוניינים לפתח קריירה אקדמית כחוקרים וכמורים בתחום של טכנולוגיות מתקדמות בחינוך באוניברסיטאות ובמכללות. בוגרי המגמה צפויים להשתלב במגוון תחומי תעסוקה, לדוגמה: קריירה אקדמית בתחום של טכנולוגיות חינוכיות; הוראה במוסדות להשכלה גבוהה, במכללות למורים, וכן בבתי-ספר שמלמדים נושאים הקשורים לטכנולוגיות חינוכיות; הנחיה, ריכוז והדרכה בתחום טכנולוגיות חינוכיות מתקדמות במערכות חינוך פורמאליות ובלתי פורמאליות; עבודה במחלקות הדרכה של ארגונים, כגון תעשיות הידע (תעשיות הי-טק); פיתוח תוכנות, משחקים ולומדות חינוכיים; עיצוב ופיתוח סביבות לימוד והדרכה מתוקשבות; ייעוץ לקובעי המדיניות בדרג המקומי-קהילתי, בדרג הארגוני ובדרג הארצי.

תנאי קבלה (בנוסף לתנאי הקבלה הכלליים)

- ♦ תואר ב"א ממוסד מוכר להשכלה גבוהה בארץ או בחו"ל, בשני חוגים שאחד מהם חינוך. יידונו גם מועמדים בעלי תואר ראשון שאינו בחינוך. תלמידים אלו ידרשו ללימודי השלמה.
- ♦ ממוצע של 80 לפחות בכל אחד מחוגי הלימוד לתואר ראשון.
- ♦ ציון של 80 לפחות בבחינת כניסה באנגלית לתואר מוסמך של החוג ללמידה, הוראה והדרכה.

מיון המועמדים

מיון המועמדים יתבסס על שאלון אישי, המלצות, כתיבת מאמר קצר, ציוני התואר הראשון, בחינת הכניסה באנגלית וראיון אישי.

לימודי המגמה

הלימודים במגמה מתקיימים במסלול לימודים עם תיזה בלבד (מסלול א'). המגמה שואפת לטפח כל אחד מתלמידיה, תוך התמקדות בהנחיה וליווי אישי של הסטודנטים. היקף הלימודים במגמה הינו 36 שעות סמסטריאליות, כולל הגשת שתי עבודות סמינריוניות במסגרת קורסי המגמה. העבודות הסמינריוניות מאפשרות התנסות מחקרית לתלמידי המגמה, וממלאות תפקיד חשוב כהכנה לקראת ביצוע מחקר אמפירי בעבודת התיזה.

זכאות לתואר

זכאות לתואר מותנית בסיום הקורסים העיוניים ועבודת הגמר המחקרית (תיזה) בציון 76 לפחות, על פי תקנון הלימודים לתואר שני.

משך הלימודים

על התלמידים לסיים את כל חובותיהם במשך שנתיים. במסגרת השנה השלישית יסיימו את עבודת הגמר המחקרית (תיזה), ויגישו אותה לשיפוט.

שקלול הציון הסופי

הציון הסופי מורכב כלהלן:

40%	עבודת גמר מחקרית (תיזה) ובחינה בע"פ על העבודה
30%	שתי עבודות סמינריוניות
30%	שאר הקורסים
100%	סה"כ

לימודי השלמה

לימודי השלמה יידרשו במקרה הצורך, על בסיס החסרים בהשכלה של המועמד/ת. הדרישות והתנאים המדויקים של לימודי השלמה יהיו על פי הנהוג בחוג ללמידה, הוראה והדרכה. כל קורסי השלמה הנדרשים יינתנו במסגרת קורסים קיימים באוניברסיטת חיפה.

לימודי המגמה

היקף הלימודים הנדרש מן התלמידים הוא 36 ש"ס, לפי הפרוט הבא:

ש"ס	שם הקורס	סוג הקורס	
4	למידה בסביבה עתירת טכנולוגיה: סוגיות וגישות	חובה	שנה א'
4	מחקר כמותי וסטטיסטיקה למ"א + תרגיל		
4	שיטות מחקר איכותניות בחינוך מתמטי א': מחקר איכותני בחינוך והוראה + תרגיל		
2	סוגיות מחקר בסביבות למידה עתירות טכנולוגיה – חלק א'		
8	שני קורסי בחירה במגמה	בחירה	

ש"ס	שם הקורס	סוג הקורס	
4	טכנולוגיות חדשניות בשרות החינוך	חובה	שנה ב'
2	סוגיות מחקר בסביבות למידה עתירות טכנולוגיה חלק ב'	חובה	
8	שני קורסי בחירה (אפשר לבחור קורס מתודולוגי מתקדם אחר באישור מנחה התיזה)	בחירה	
סה"כ		36	

רשימת הקורסים במגמה

קורסי חובה בשנה א'

4 ש"ס	שיעור	למידה בסביבה עתירת טכנולוגיה: סוגיות וגישות	313.4500
		סוגיות מחקר בסביבות למידה עתירות טכנולוגיה – חלק א'	313.4502
2 ש"ס	שיעור	מחקר כמותי וסטטיסטיקה למ"א + תרגיל	313.4000
4 ש"ס	שו"ת	קורס מתודולוגי איכותני (1 מ-2)	
4 ש"ס	שיעור	שיטות מחקר איכותניות בחינוך מתמטי	317.4011
א			
4 ש"ס	שו"ת	מחקר איכותני בחינוך והוראה + תרגיל	313.4101

קורסי חובה בשנה ב'

4 ש"ס	סמינריון	טכנולוגיות חדשניות בשרות החינוך	316.4207
		סוגיות מחקר בסביבות למידה עתירות טכנולוגיה – חלק ב' (קורס המשך ל-4502)	313.4503
2 ש"ס	שיעור		

קורסי בחירה

4 ש"ס	סמינריון	למידה תוך כדי התנסות חושית בסביבות ממוחשבות	313.4600
4 ש"ס	סמינריון	חשיבה ולמידה דרך מודלים ממוחשבים	313.4601
4 ש"ס	סמינריון	למידה ועיצוב חינוכי בנושאי טכנולוגיה ומדע בגיל הרך	313.4602
		קהילות מתוקשבות כתשתית לחינוך ערכי – חלק א' (קורס מקוון)	313.4603
2 ש"ס	שיעור	קהילות מתוקשבות כתשתית לחינוך ערכי – חלק ב' (קורס המשך מקוון ל-4603)	313.4604
2 ש"ס	שיעור		
4 ש"ס	סמינריון	מדיה דיגיטלית ככלי פדגוגי	313.4605

313.4606	הוראה מתוקשבת – חקרשת הלכה ומעשה	סמינריון 4 שש"ס
313.4607	פסיכולוגיה של האינטרנט – חלק א' (קורס מקוון)	שיעור 2 שש"ס
313.4608	הפסיכולוגיה של האינטרנט – חלק ב' (קורס המשך מקוון ל-4607)	שיעור 2 שש"ס
317.4005	הפסיכולוגיה של חשיבה סטטיסטית בסביבה עתירת טכנולוגיה	סמינריון 4 שש"ס
313.4102	שיטות מתקדמות במחקר כמותי: משוואות מבניות וניתוח רב-ממות (קורס מתודולוגי מתקדם)	שיעור 4 שש"ס
313.4103	מחקר נרטיבי בהקשר רב-תרבותי (לא יינתן בתשס"ט)	סמינריון 4 שש"ס
316.4010	גישות לניתוח השיח החינוכי (קורס מתודולוגי מתקדם)	סמינריון 4 שש"ס
316.4003	מחקר אתנוגרפי בחינוך – לכותבי תזות – חלק א' (קורס מתודולוגי מתקדם)	שיעור 2 שש"ס
316.4004	מחקר אתנוגרפי בחינוך – לכותבי תזות – חלק ב' (קורס מתודולוגי מתקדם המשך ל-4003)	שיעור 2 שש"ס
319.4587	טכנולוגיה סיועית ויישומי מחשב בחינוך המיוחד	שיעור 4 שש"ס
319.4586	הליכי מחקר יחידניים (קורס מתודולוגי מתקדם)	שיעור 4 שש"ס
317.4028	תהליכי חשיבה מתמטית בסביבת לימוד ממוחשבת	סמינריון 4 שש"ס

קורסי בחירה שלא יינתנו בתשס"ט

313.4609	למידה מתוקשבת: סוגיות פסיכולוגיות (לא יינתן בתשס"ט)	סמינריון 4 שש"ס
313.4610	למידה על מערכות מורכבות (לא יינתן בתשס"ט)	סמינריון 4 שש"ס
313.4611	למידה והוראה בסביבות טכנולוגיות ניידות (לא יינתן בתשס"ט)	סמינריון 4 שש"ס
313.4612	עיצוב סביבות לימודיות עתירות טכנולוגיה (לא יינתן בתשס"ט)	סמינריון 4 שש"ס
313.4613	משחקים זה ענין רציני – עקרונות בפיתוח משחקים לימודיים (לא יינתן בתשס"ט)	סמינריון 4 שש"ס
313.4614	עיצוב ומחקר של סביבות עתירות טכנולוגיה להוראת סטטיסטיקה (לא יינתן בתשס"ט)	סמינריון 4 שש"ס
317.4006	חקר ופיתוח סביבות לימוד ממוחשבות במתמטיקה (לא יינתן בתשס"ט)	סמינריון 4 שש"ס
317.4019	למידה באמצעות פרוייקטים בסביבות עתירות טכנולוגיה (לא יינתן בתשס"ט)	סמינריון 4 שש"ס
317.4011	למידת חקר בקהילה מתוקשבת (לא יינתן בתשס"ט)	סמינריון 4 שש"ס
318.4234	יישומים יעוציים בעזרת האינטרנט (ייעוץ חינוכי) – חלק א' (לא יינתן בתשס"ט)	שיעור 2 שש"ס

318.4250 יישומים יעוציים בעזרת האינטרנט (ייעוץ חינוכי) –

חלק ב' (קורס המשך ל-4234) (לא יינתן בתשס"ט) שיעור 2 שש"ס

הערות לרשימת הקורסים

- ◆ מיומנויות מחשב: במסגרת קורסי המגמה ישתמשו התלמידים בטכנולוגיות מחשב ותקשוב שונות. לא יינתנו קורסים מיוחדים להוראת מיומנויות מחשב והתלמידים יידרשו ללמוד אותן בכוחות עצמם. השיעור "מדיה דיגיטלית ככלי פדגוגי" הוא מבוא לטכנולוגיות מגוונות ולשימושים בהם במערכת החינוך.
- ◆ קורס מתודולוגי מתקדם יבחר בתאום עם המנחה של עבודת הגמר המחקרית.
- ◆ העבודות הסמינריוניות חייבות להתבצע במסגרת קורסים של המגמה לטכנולוגיות בחינוך. אין לבצע שתי עבודות סמינריוניות בסמסטר אחד.

קורסי חובה וציון המינימום הנדרש בהם

תלמידי המגמה חייבים לקבל ציון של 85 לפחות בכל קורסי החובה של שנה א': שני הקורסים המתודולוגיים (הכמותי והאיכותני), והקורס "למידה בסביבה עתירת טכנולוגיה: סוגיות וגישות".

המגמה לחינוך גופני

(לימודים לקראת מ"א בחינוך גופני במסלול א' עם עבודת גמר מחקרית (תיזה) בשיתוף עם המכללה ע"ש זינמן במכון וינגייט)

ראש המגמה: פרופ' רוני לידור

מטרות הלימודים במגמה הן: העמקה ביסודות העיוניים של החינוך הגופני; הכרת הכלים המחקריים והתמחות במגוון היבטים של התחום; קידום עובדי הוראה וחינוך בחינוך העל-יסודי והעל-תיכוני בתחומי החינוך הגופני והספורט; הכשרת סגל בכיר לתפקידי ניהול, פיקוח, הדרכה וייעוץ בתחומי החינוך הגופני בבתי-הספר, ברשויות מקומיות ובמסגרות של מוסדות הספורט בישראל; בניית רקע מתאים כהכנה לשיקום בתנועה לאוכלוסיות נזקקות.

תנאי הקבלה (בנוסף לתנאי הקבלה הכלליים):

- ◆ תוא ראשון בחינוך גופני ותעודת הוראה ממוסד מוכר להשכלה גבוהה בארץ ובחו"ל.
- ◆ ציון משוקלל של לפחות 80 בלימודי התואר הראשון אך לא פחות מ-76 בכל אחד מחוגי הלימוד.
- ◆ ראיון אישי במידת הצורך.

לימודי השלמה

מועמדים בעלי תוא ראשון שלא מתחומי החינוך ו/או החינוך הגופני יחויבו בנוסף להשלמות בחינוך גופני גם בהשלמות חוגיות ותחומיות בחינוך כמקובל וכפי שייקבע על ידי ראש המגמה. השלמות אלה נלמדות ברמת תוא ראשון, לכן אינן נכללות בתכנית המ"א.

לימודי השלמה בחינוך – מתקיימים באוניברסיטת חיפה.

לימודי השלמה בחינוך גופני מתקיימים במכללה במכון וינגייט וכוללים את הקורסים הבאים:

4 שש"ס	♦ אנטומיה
4 שש"ס	♦ התפתחות ולמידה מוטורית
4 שש"ס	♦ כימיה-ביוכימיה
4 שש"ס	♦ ביומכניקה
4 שש"ס	♦ פיסיולוגיה כללית
4 שש"ס	♦ פיסיולוגיה של המאמץ
2 שש"ס	♦ קינזיולוגיה
4 שש"ס	♦ כושר גופני - סמינריון

במידה והיקף ההשלמות הינו עד 16 שש"ס (לא יותר מ-4 קורסים), ניתן לשקול קבלה של המועמד ללימודי המ"א. כאשר היקף לימודי השלמה גדול יותר - המועמד יוכל בהמלצת הועדה החוגית לתואר שני, להירשם ללימודי השלמה לקראת הצגת מועמדות לתואר שני. בכל אחד מקורסי השלמה נדרש ציון של 80 לפחות.

לימודי המגמה

מסלול א'		שנה א'
וינגייט	חיפה	
1 קורס מגמה	מחקר כמותי וסטטיסטיקה למ"א + תרגיל 4 שש"ס	
	מחקר איכותני בחינוך והוראה + תרגיל 4 שש"ס	
	1 קורס מתודולוגי	
2 קורסי בחירה	1 קורס בחירה	שנה ב'
1 קורס מגמה	1 קורס בחירה	
סה"כ שש"ס 36		

התלמיד חייב להשלים 36 שש"ס לכל הפחות. במידה שמכסת הקורסים הרשומה בטבלה הושלמה אך התלמיד לא למד את מספר השש"ס הכולל שצוין לעיל, עליו לקחת קורס או קורסים נוספים להשלמת מכסת השעות.

הערות:

1. לימודי המגמה מתמקדים במדעי החינוך ובמדעי ההתנהגות.
2. על התלמיד להשלים את כל חובות השמייעה תוך שנתיים. את עבודת התיזה יוכל להגיש בשנה השלישית, על פי נוהלי החוג ללמידה, הוראה והדרכה.
3. הלימודים מתקיימים במכללה במכון וינגייט בימי א' ו/או ה'.
4. יש להגיש שתי עבודות סמינריוניות – אחת בכל מוסד ואצל מרצים שונים.

קורס מתודולוגי חובה

4 שש"ס	שו"ת	מחקר כמותי וסטטיסטיקה למ"א + תרגיל	313.4000
4 שש"ס	שו"ת	מחקר איכותני בחינוך והוראה + תרגיל	313.4101

רשימת קורסים מתודולוגיים לבחירה:

		שיטות מתקדמות במחקר כמותי: משוואות מבניות וניתוח רב-רמות	313.4102
4 שש"ס	שיעור	מחקר אתנוגרפי בחינוך – לכותבי תזות – חלק א'	316.4003
2 שש"ס	שיעור	מחקר אתנוגרפי בחינוך – לכותבי תזות – חלק ב'	316.4004
2 שש"ס	שיעור	(קורס המשך ל-4003)	
4 שש"ס	סמינריון	מחקר נרטיבי בהקשר רב-תרבותי (לא יינתן בתשס"ט) סמינריון	313.4103

קורסי המגמה

מדעי ההתנהגות

		טיפול ראשוני של כשרונות בספורט – תיאוריה מחקר ויישום	313.4700
4 שש"ס	סמינריון	פעילות גופנית שיקומית: חקר התערבות	313.4701
4 שש"ס	סמינריון	עולם הספורט במבט פמיניסטי ביקורתי	313.4702
4 שש"ס	סמינריון	השפעת הפעילות הגופנית על תפקוד פסיכולוגי	313.4703
4 שש"ס	סמינריון	מוטיבציה ללמידה ולפעילות גופנית – עקרונות והליכים בניתוח יישומי	313.4704
4 שש"ס	סמינריון	ספורט פוליטיקה והמדינה	313.4705
2 שש"ס	שיעור	קווי יסוד להתפתחות הספורט הבינלאומי והישראלי	313.4706
2 שש"ס	שיעור	במאה ה-20	
4 שש"ס	סמינריון	סוגיות נבחרות בניהול ספורט	313.4707

*סמינריון סגל – 15 מפגשים שנתיים בהם יציגו אנשי סגל, סטודנטים ואורחים מוחץ למכללה עבודות מחקר, פרויקטים או הרצאות בנושאים נבחרים. סטודנטים לתואר השני מוזמנים להשתתף בפגישות הסמינריון הן כשומעים והן כמציגים. סטודנטים שישתתפו בכל הפגישות יוכלו לקבל קרדיט של 2 שש"ס על חשבון מכסת הלימודים.

קורסי בחירה

באישור ראש המגמה התלמיד יבחר קורסים ממגמות אחרות בחוג או מחוגים אחרים
בפקולטה לחינוך.

ייתכנו שינויים בהיצע הקורסים

שקלול הציון הסופי

	הסופי מורכב כלהלן:
40%	עבודת גמר מחקרית (תזה)
30%	עבודות סמינריוניות
30%	שאר הקורסים
100%	סה"כ הציון

הוראת האנגלית כשפה זרה תכנית משותפת לחוג להוראה ולחוג לשפה וספרות אנגלית

יו"ר הוועדה החוגית לתואר שני:
פרופ' בתיה לאופר ופרופ' פרימה אלבז-לוביטש

מטרת הלימודים

מטרת הלימודים לתואר השני בהוראת האנגלית כשפה זרה היא להעמיק את ההשכלה של התלמידים בנושאים הקשורים בתהליכי הוראה ולמידה של הוראת אנגלית כשפה זרה, תוך התמחות בתיאוריות הפסיכולוגיות, הפדגוגיות, הפילוסופיות, והבלשניות המנחות תהליכים אלו ועל רקע מבנה הדעת של המקצועות. בתכנית ירכשו התלמידים במשולב כלי מחקר וניתוח, בעזרתם יוכלו לרכוש ולפתח ידע עיוני, מחקרי ויישומי בנושאים השונים ולקדם את התחום התיאורטי ואת ביטויו בשדה. בכך מכשירה התכנית מנהיגות מדעית ופדגוגית להוראת האנגלית כשפה זרה ולמחקר של ההיבטים הקשורים בכך.

תנאי הקבלה

1. ללימודי התואר השני בהוראת האנגלית כשפה זרה יתקבלו תלמידים בעלי תואר בוגר באנגלית ובהוראה בציון של 80 לפחות בכל אחד מהחוגים או בעלי תואר בוגר באנגלית בציון 80 לפחות ותעודת הוראה באנגלית בציון של 80 לפחות.
2. רשאים להגיש את מועמדותם גם תלמידי תעודת הוראה באנגלית במסלול דו-שנתי שסיימו שנה א' בציון של 80 לפחות, ובעלי ציון ממוצע של 80 לפחות בחוג לאנגלית. מעמדם יהיה "על תנאי" עד לסיום תעודת ההוראה בציון של 80 לפחות.
3. רשאים להגיש את מועמדותם גם תלמידים בעלי ממוצע של 76-79 באנגלית במידה והם בעלי ניסיון בהוראה של 3-5 שנים לפחות בחטיבת הביניים או בחטיבה העליונה.
4. במקרים מסויימים יתקבלו תלמידים שיש להם רישיון הוראה במקום תעודת הוראה בתנאי שיהיו בעלי ניסיון של 5 שנים לפחות בהוראת האנגלית בביה"ס העל-יסודי.
5. תינתן עדיפות לבעלי ניסיון בהוראה.

6. במקרים מסוימים יידרשו התלמידים להשלמות.
7. מועמדים שבמהלך לימודי הב"א לא למדו סטטיסטיקה ושיטות מחקר כמותיות, יחויבו בהשלמה בתחום זה.
8. מועמדים בעלי תואר B.Ed חייבים להגיש מסמכים שיש בהם ציון משוקלל לתואר ראשון. הם יחוייבו בבחינת כניסה בחוג לאנגלית. במידה ויעמדו בה, יחוייבו בתכנית ההשלמות שתתבסס על היקף השעות ותכני הלימוד בקורסים שהשתתפו בהם במסגרת לימודי ה-B.Ed.
9. ועדת המ"א של התכנית רשאית לדרוש בחינת כניסה בכתב ו/או ריאיון אישי.
10. המועמדים חייבים לעמוד גם בתנאי הקבלה של החוג לשפה וספרות אנגלית.
11. מועמד בעל תואר ראשון ממוסד להשכלה גבוהה ששפת ההוראה בו אינה עברית, חייב לעמוד בבחינות ידע בעברית ברמה הנדרשת על-ידי האוניברסיטה, כתנאי לקבלתו ללימודים.
12. מועמדים בוגרי אוניברסיטאות מוכרות מחו"ל וכן בוגרי אוניברסיטאות בעלות שלוחות בישראל, אשר פועלות באישור המועצה להשכלה גבוהה, יחוייבו לעמוד בהצלחה בבחינת ה-GRE או בלימודי השלמה במסגרת התואר הראשון. ראה תקנון הרשות ללימודים מתקדמים סעיף 8.11.

מבנה הלימודים

הלימודים יתקיימו בשני מסלולים: מסלול א' המהווה מסלול מחקרי עם עבודת גמר ובו צובר התלמיד 36 שש"ס (מתוכם כתיבת 2 סמינריונים, אחד בחוג להוראה ואחד בחוג לאנגלית) ומסלול ב' המהווה מסלול שאינו מחקרי עם בחינת גמר ובו צובר התלמיד 44 שש"ס (מתוכם כתיבת 3 סמינריונים, אחד בחוג ללמידה, הוראה והדרכה, אחד בחוג לאנגלית והשלישי בחוג לאנגלית או בחוג ללמידה, הוראה והדרכה, לפי בחירת התלמיד).

משך הלימודים

משך הלימודים במסלול א' הוא עד 3 שנים.
משך הלימודים במסלול ב' הוא שנתיים.

מבנה תכנית הלימודים לתלמידי הוראת האנגלית כשפה זרה:

במסלול א':

- א. לימודים כלליים בתחום למידה, הוראה והדרכה 8-4 שש"ס
 - ב. לימודים מתודולוגיים 8-4 שש"ס
 - ג. לימודים בהוראת תחום הדעת אנגלית כשפה זרה 8-4 שש"ס
 - ד. לימודים בתחום הבלשנות האנגלית והיישומית
- (ייתן בחוג לשפה וספרות אנגלית)

20-16 שש"ס

סה"כ 36 שש"ס

הערה: תלמיד המעוניין ללמוד קורס אחד מתחום הספרות ילמד לפחות 5 קורסים בחוג לשפה וספרות אנגלית.

עבודת הגמר המחקרית (תיזה)

על התלמיד להגיש הצעת תיזה לועדת המ"א של החוג, במהלך השנה השנייה, ועליה להיות מאושרת עד תחילת שנה ג'. ההצעה תוגש בשלושה עותקים למזכירות החוג עם אישורו של המנחה.

הנחיות לכתובת עבודת תיזה ניתן לקבל באתר האינטרנט של הרשות ללימודים מתקדמים ובאתר של החוג ללמידה, הוראה והדרכה.

שקלול - מסלול א'

ממוצע ציוני הקורסים בשני החוגים	65%
ציון עבודת גמר מחקרית	35%

במסלול ב':

א. לימודים כלליים בתחום הלמידה, הוראה והדרכה	12-8 שש"ס
ב. לימודים מתודולוגיים	8-4 שש"ס
ג. לימודים בהוראת תחום הדעת – אנגלית כשפה זרה	8-4 שש"ס
ד. לימודים בתחום הבלשנות האנגלית והיישומית	
(ייתכן בחוג לשפה וספרות אנגלית)	24-20 שש"ס

סה"כ 44 שש"ס

הערה: תלמיד המעוניין ללמוד קורס אחד בספרות, ילמד לפחות 6 קורסים בחוג לאנגלית.

בחינת גמר

התלמיד רשאי להיבחן בבחינת הגמר רק לאחר שהשלים את כל חובותיו. התלמיד יבחן לפי בבליוגרפיה שיקבל מהחוג ללמידה, הוראה והדרכה ומהחוג לאנגלית. בחינת הגמר תהיה בכתב, או שילוב של בחינה בכתב ובעל-פה. תעודת המוסמך שתינתן בהוראת האנגלית כשפה זרה תהיה משותפת לפקולטה לחינוך ולפקולטה למדעי הרוח.

שקלול – מסלול ב'

ממוצע קורסים בשני החוגים –	70%
ממוצע בחינות הגמר בשני החוגים –	30%

בחינות ותנאי מעבר

ציון מעבר בקורס מ"א הוא 70. זכאי לתואר מ"א הוא תלמיד שהשיג ציון ממוצע של 76 לפחות.

הוועדה החוגית לתואר שני של החוג שומרת לעצמה את הזכות להעביר תלמיד ממסלול א' למסלול ב' על סמך הישגיו הלימודיים.

תלמיד הלומד במסלול א' חייב לקבל ציון 76 לפחות בעבודת הגמר המחקרית לתואר שני. תלמיד הלומד במסלול ב' חייב לעבור את בחינת הגמר בציון 76 לפחות.

אין ללמוד יותר משני קורסים אצל אותו המרצה.

אם התלמיד קבל יותר מציון "נכשל" אחד במשך לימודיו, או במידה והישגיו הלימודיים נמוכים באופן כללי, ימליץ החוג בפני הרשות ללימודים מתקדמים על הפסקת לימודיו.

הרשמה ומידע נוסף

המועמדים מוזמנים לשוחח עם יו"ר הוועדה החוגית, פרופ' בתיה לאופר בחוג לשפה וספרות אנגלית ופרופ' פרימה אלבוז-לוביש בחוג ללמידה, הוראה והדרכה.

מסלול א' או מסלול ב'

קורסי חובה מתודולוגיים – ניתן לבחור קורס אחד בלבד

ש"ת	4 שש"ס	מחקר כמותי וסטטיסטיקה למ"א	313.4000
ש"ת	4 שש"ס	מחקר איכותני בחינוך והוראה	313.4101

קורסי בחירה

שיעור	4 שש"ס	מודלים וגישות בהדרכה – תיאוריה ומחקר	313.4302
סמינריון	4 שש"ס	זרמים עכשוויים בחקר תכניות לימודים	313.4200
סמינריון	4 שש"ס	ייצוגים ויזואליים בחומרי למידה	313.4201
סמינריון	4 שש"ס	מחקר נרטיבי בהקשר רב-תרבותי (לא יינתן בתשס"ט)	313.4103
סמינריון	4 שש"ס	מערכות חינוך אלטרנטיביות בראי קוריקולרי	313.4203
שיעור	4 שש"ס	המרחב הפדגוגי: אקולוגיה, סביבה וטבע בחינוך המודרני	313.4205

קורסים בהוראת תחום הדעת

סמינריון	4 שש"ס	סוגיות עכשוויות בהוראת האנגלית כשפה זרה	313.4800
		פיתוח תכניות לימודים בהוראת האנגלית	313.4801
סמינריון	4 שש"ס	(לא יינתן בתשס"ט)	

לימודי דוקטורט

יו"ר ועדת דוקטורט: פרופ' עזי ברק

תוכנית הלימודים מאפשרת קבלת תואר "דוקטור בפילוסופיה" (Ph. D.)

לימודי תואר שלישי (לתואר דוקטור) מיועדים לסטודנטים נבחרים, בעלי תואר מ"א (במסלול עם תזה), המעוניינים בהתמחות בנושא ספציפי הקשור לתחומי למידה, הוראה והדרכה ובביצוע מחקר מקיף ומעמיק בנושא זה. לימודי הדוקטורט כוללים השתתפות במספר מצומצם של קורסים ועיקר הלימוד כרוך בכתיבת הצעת המחקר, בביצועו ובכתיבת דו"ח המחקר הסופי - כל זאת בהנחיית מנחה אישי מסגל החוג. משך הלימודים הינו כארבע שנים והאוניברסיטה מציעה תמיכות כספיות מסוגים שונים לתלמידי מסלול זה. במקרים יוצאי-דופן יוכל להתקבל סטודנט למסלול ישיר לדוקטורט הכולל בתוכו את לימודי המ"א (ללא צורך בביצוע תזה מ"א); מסלול זה מוצע לסטודנטים מצטיינים במיוחד והקבלה אליו נדירה.

תנאי קבלה והליך המועמדות

רשאים להירשם בעלי תואר מ"א בחינוך ובתחומים קרובים רלוונטיים אשר ממוצע ציוני המ"א שלהם 90 לפחות וציון עבודת המ"א (תיזה) שלהם 90 לפחות. תלמידים ללא רקע לימודי במדעי החינוך המעוניינים בלימודי תואר שלישי בחוג יידרשו ללימודי השלמה. על תלמידים שסיימו לימודי תואר שני באוניברסיטאות בחו"ל, או בשלוחות ישראליות של אוניברסיטאות זרות, לפנות לרשות ללימודים מתקדמים לבדיקת ההכרה בתואר שלהם לפני ההרשמה.

בשלב ראשון, על המעוניין בלימודי דוקטורט בחוג ליצור קשר עם חבר סגל החוג המורשה להדריך עבודת דוקטור ולקבל את הסכמתו להנחות אותו (ניתן לקבל את רשימת המנחים ותחומי התמחותם במזכירות החוג או באתר החוג). לא תיתכן הרשמה ללימודי דוקטורט מבלי שיש התקשרות מראש עם מנחה. בשלב שני, יש לקבל אישור להרשמה ממרכזת לימודי הדוקטורט בחוג. בשלב שלישי, יש לרכוש ערכת הרשמה לאוניברסיטת חיפה בחנות "אקדמון" בקמפוס או ברשת חנויות "סטימצקי". יש למלא בצורה מלאה ומדוייקת את טופס ההרשמה, כולל שמות ופרטים אישיים של שני ממליצים (מרצים בלימודי התואר השני), שאחד מהם הינו מנחה עבודת המ"א. יש לקבל מראש את הסכמתם של הממליצים לכתוב מכתב המלצה. בשלב רביעי, יש לכתוב קדם-הצעה למחקר הדוקטורט, שתיכתב בהנחיית המנחה המיועד. קדם-ההצעה תתאר בקווים כלליים את שאלות המחקר, הרקע התיאורטי, ההשערות הכלליות, ותיאור שיטת המחקר – כל זאת באורך של 6 עמודים (למעט ביבליוגרפיה), לפי ההנחיות המפורטות באתר החוג. את חומר ההרשמה – הכולל את טופס ההרשמה המלא, קדם-ההצעה (מאושר על-ידי המנחה), טופס הסכמה של המנחה להנחיית המועמד, ועותק מעבודת התזה מלימודי המ"א – יש להגיש למרכזת לימודי התואר השלישי בחוג.

החוג מקיים דיון בקבלת מועמדים ללימודי תואר שלישי פעמיים בשנה, בחודשים יוני וינואר. לפיכך, יש להגיש את חומר ההרשמה עד ל-1 ביוני (לקראת סמסטר א') ועד ל-1 בינואר (לקראת סמסטר ב').

ועדת הדוקטורט תדון במועדים ותחליט על קבלה או דחייה. הודעה תישלח למועמד בסמוך למועד הדיון.

תוכנית הלימודים

על-פי תקנון הלימודים לתואר שלישי האוניברסיטאי, התלמיד מתחיל בלימודי שלב א', שזהו שלב כתיבת הצעת המחקר והשתתפות בקורסים. שלב זה נמשך שנה קלנדארית, וניתן להאריכו במידת הצורך וההצדקה. עם אישור הצעת המחקר, על-ידי מספר שופטים-מומחים מהאוניברסיטה ומחוזה לה, עובר התלמיד לשלב ב'. שלב זה נמשך שלש שנים ובמהלכו מבצע התלמיד את המחקר וכותב את הדו"ח הסופי שלו. גם שלב זה ניתן להארכה, לפי מידת הצורך וההצדקה. העבודה הסופית נשפוט על-ידי מספר שופטים-מומחים מחוץ לאוניברסיטה ולאחר אישורה זכאי התלמיד לתואר ד"ר.

תלמיד תואר שלישי בחוג נידרש ללמוד 3-4 קורסים, על-פי קביעת המנחה ואישור וועדת הדוקטורט. אחד הקורסים, שבו מתקיים לימוד ודיון בהצעות המחקר של הדוקטורנטים, הנו קורס חובה שיש להשתתף בו בשלב א'. קורס החובה "המשגה ופיתוח במחקר חינוכי" יינתן בשתי קבוצות מקבילות ויש להירשם לאחת מהן:

318.5604 המשגה ופיתוח במחקר חינוכי

313.5000 המשגה ופיתוח במחקר חינוכי

מומלץ מאד לסיים את חובת ההשתתפות בכל הקורסים בשלב א', כדי לפנות את מרב הזמן והמאמץ למחקר בשלב ב'. כמו כן, תלמידי הדוקטורט נדרשים להשתתף ב"פורום הדוקטורנטים" הכולל מספר מפגשים בכל סמסטר, בהשתתפות מרצי החוג ומרצה אורח, כשכל מפגש יתמקד בנושא אחר ובו יועלו סוגיות נבחרות הרלוונטיות לתחומי הלימוד בחוג.

תמיכה כספית

קיימים ארבעה סוגי תמיכה לתלמידי תואר שלישי:

1. מלגת שכר-לימוד. התלמיד מקבל פטור מתשלום שכר-לימוד למשך שלוש שנים. מלגה זו ניתנת לכל תלמידי התואר השלישי בכפוף לתקינות אקדמית.
 2. מלגת קיום. למספר מצומצם של סטודנטים (הנבחרים מבין המבקשים על-פי אמות מידה אקדמיות) ניתנת מלגה, למשך שלש שנים. קבלת מלגה זו מותנה בהגבלת שעות עבודה עד ל-10 שעות בשבוע.
 3. מענקי תמיכה במחקר. לתלמידים המבצעים מחקר שיש בו עלויות כספיות משמעותיות תינתן תמיכה כספית מסויימת.
 4. מענקים על פרסום מדעי או הרצאה בכנס מדעי. ניתנים מענקים כספיים בגין פרסום מאמר מדעי וכן השתתפות צנועה בהוצאות לנסיעה להצגת עבודה בכנס מדעי.
- בנוסף, תלמידי מחקר רשאים להגיש בקשות למענקי מחקר מקרנות שונות, בארץ ובחו"ל. באוניברסיטה רשימה של כל הקרנות הרלוונטיות וניתנת הדרכה בדבר הגשת בקשות למענקים. הפרטים המלאים והמעודכנים לגבי תנאי ההרשמה, תהליך הרישום והקבלה, פרטים על תוכנית הלימודים, וכן הנחיות וטפסים שונים נמצאים בדף לימודי התואר השלישי באתר החוג ללמידה, הוראה והדרכה: <http://edu.haifa.ac.il/learn>

לקוויות למידה

חוג לימודים למ"א

ולימודים לתואר דוקטור בפילוסופיה

ראש החוג: ד"ר מרק לייקין

יו"ר הוועדה החוגית לתואר שני: פרופ' אבי קרני

יו"ר הוועדה החוגית לתואר שלישי: פרופ' דוד שר

חברי הסגל האקדמי

פרופסור מן המניין: פרופ' צביה ברזניץ, פרופ' יוסף שימרון (אמריטוס).

פרופסור חבר: פרופ' אבי קרני, פרופ' דוד שר.

מרצה בכיר: ד"ר מרק לייקין, ד"ר אורן לס, ד"ר מיכל שני (שבתון סמסטר א').

מרצה: ד"ר רפיק אברהמים, ד"ר שלי מילר-שאול, ד"ר ענת פריאור, ד"ר תמי קציר, ד"ר אורלי רובינשטיין.

עמיתי הוראה: ד"ר ג'נינה קהן-הורוביץ, ד"ר מילה שוורץ, גב' מיכל לרנר.

מזכירות החוג

עוזרת מנהלית לראש החוג: גב' אילנה רונן

שעות קבלה: ימים א'-ה' בין השעות 11:00-13:00

טל': 04-8249083, 04-8240858

פקס: 04-8249353

מיקום: חדר 442, קומה 4, בניין חינוך

דואר אלקטרוני: ironen@univ.haifa.ac.il

הלימודים לתואר שני (מ"א)

מטרת הלימודים

הלימודים בחוג ללקויות למידה מתמקדים בלמידה מעמיקה בהיבטים תיאורטיים ומחקריים של לקויי למידה, וכן באבחון וטיפול בהם. תוכנית הלימודים כוללת לימודים עיוניים והתמחות מחקרית. בנוסף ניתן במסגרת התכנית ללמוד התמחות קלינית-יישומית באבחון ובטיפול בלקויי למידה. התמחות זו כוללת את גיל הילדות (ביה"ס היסודי) ובוגרים צעירים (חט"ב ותיכון) וכן בחירה בחטיבת גיל נוספת: הגיל הרך (גן – כיתה ב') או מבוגרים. ההתמחות היישומית נערכת בקליניקות באוניברסיטה ובמסגרות חינוכיות. מטרת התוכנית ללקויי למידה להכשיר מומחים למחקר, הוראה, אבחון וטיפול קבוצתי ופרטני ועבודה מערכתית בתחום לקויות הלמידה.

באוניברסיטת חיפה קיים מרכז ל"מוח והתנהגות" המשותף לחוג לפסיכולוגיה, החוג לנוירוביולוגיה ואתולוגיה והחוג ללקויות למידה. במסגרת מרכז זה ניתן ללמוד תוכנית לימודים אישית במסלול מחקר בנושא "מוח והתנהגות" המתמקדת במוח האדם. מטרת התוכנית במוח והתנהגות להכשיר חוקרים בנושא מוח האדם ויכולותיו היחודיות.

היקף התכנית:

1. **התוכנית ללקויות למידה:** שילוב המקבץ המחקרי והיישומי מחייב לימודים על פני רוב ימות השבוע. תוכנית הלימודים הינה בת 5 סמסטרים.

ניתן לסיים את הלימודים לתואר מוסמך במסלול א' (עם עבודת גמר מחקרית) או במסלול ב' (ללא עבודת גמר מחקרית). מספר המקומות במסלול א' הינו מוגבל. הרישום למסלול א' אינו מבטיח הישארות בו. כמו כן אין הקבלה למסלול א' מבטיחה מנחה לכל סטודנט או בכל נושא שהסטודנט מעוניין בו. בכל המסלולים ניתן לשלב את ההתמחות היישומית. בתעודת הגמר יצוין שהלומד סיים את לימודיו בחוג. ספח לתעודת המ"א יינתן לסטודנט שמסיים התמחות יישומית ובו ירשם: "סיים התמחות באבחון ובטיפול בלקויי למידה בגילאי ילדות, בוגרים צעירים והגיל הרך או מבוגרים".

סטודנטים אשר יסיימו בהצלחה את לימודי התואר השני יוכלו להתקבל לעבודה במרכזים ללקויות למידה. המעוניינים להשתלב בתחום זה במערכת החינוך בתפקיד מת"ל (מומחה לאבחון וטיפול בתפקודי למידה) חייבים בדרך כלל גם בתעודת הוראה. ניתן ללמוד לתעודת הוראה בפסיכולוגיה במקביל ללימודי התואר השני בחוג לייעוץ והתפתחות האדם בפקולטה לחינוך.

2. **התוכנית למוח והתנהגות (משותפת לחוג לפסיכולוגיה ולחוג לנוירוביולוגיה ואתולוגיה):** לימודים והתנסויות במעבודת המחקר בכל ימות השבוע. **תוכנית לימודים בת 4 סמסטרים.**

ניתן לסיים את הלימודים במסלול אישי לתואר מוסמך במסלול א' בלבד (עם כתיבת עבודת גמר מחקרית בלבד). הקבלה לתוכנית מחייבת התקשרות למנחה מראש ואישור הרשות ללימודים מתקדמים.

3. **אבחון וטיפול בלקויות למידה בשפה הערבית:** תוכנית לימודים אקדמית וקלינית ייעודית הפועלת עפ"י גישה אבחונית מקיפה ורב תחומית. מטרת התוכנית להכשיר מומחים לחקר, אבחון, טיפול פרטני ועבודה מערכתית בתחום לקויות הלמידה בשפה הערבית. משך הלימודים והיקפם זהה לתוכנית ללקויות למידה אך כולל קורסים ייעודיים ללקויות למידה בשפה הערבית.

תנאי קבלה

שלוש התוכניות:

1. תואר ראשון בציון ממוצע של 85 לפחות ולא פחות מ-80 בכל חוג. נדרש ממוצע של 90 לפחות בלימודי התואר הראשון לתכנית מוח והתנהגות.
2. סטודנטים שיסיימו את לימודיהם בשנה"ל הנוכחית יצרפו גיליון ציונים ממוצע (סופי או זמני), וכן אישור לגבי יתרת חובותיהם לתואר ראשון (אין אפשרות להתחיל את לימודי התואר השני ללא סיום חובות שמיעה בתואר הראשון).
3. בעלי תואר ראשון ממוסד השכלה גבוהה ששפת ההוראה בו אינה עברית, יידרשו לעמוד בבחינת ידע ברמה הנדרשת ע"י האוניברסיטה כתנאי לקבלתם ללימודים.
4. ציון 85 לפחות במבחן קבלה באנגלית.
5. קורות חיים ולפחות שתי המלצות. על ההמלצות להתייחס הן ליכולת האקדמית והן ליכולת הטיפולית של המועמדים.
6. ראיון אישי בשלב המיון הסופי – אליו יוזמנו רק המועמדים המתאימים.
7. לתכנית מוח והתנהגות נדרשת הסכמה בכתב של מנחה מלווה.

כדי לעמוד בדרישות הלימודים בחוג, ידרשו הסטודנטים, להקדיש את עיקר זמנם ללימודים. נדרש רקע בסיסי קודם במחקר כמותי וסטטיסטיקה.

בתוכנית ללקויות למידה ניתן ללמוד התמחות באבחון וטיפול בלקויי למידה במעגל החיים (גילאי ילדות, בוגרים צעירים ובחירה בין הגיל הרך לבין מבוגרים).

לימודי השלמה (קבלה לתוכניות השונות מותנית בקבלת ציון של 85 לפחות בכל אחד מהקורסים)

קורסי השלמה אופציונאליים שיקבעו על סמך לימודי הב"א עד 8 שש"ס

4 שש"ס	308.2002	אספקטים נוירופסיכולוגיים של למידה
2 שש"ס	313.2903	השלמות בשיטות מחקר
2 שש"ס	318.2203	פסיכולוגיה אבנורמלית
2 שש"ס	308.2001	פסיכולוגיה קוגניטיבית
2 שש"ס	313.2902	השלמות במחקר כמותי וסטטיסטיקה

מסלולי לימוד בחוג ללקויות למידה

בחוג קיימים שלושה מסלולים:

מסלול א' (כתיבת עבודת גמר מחקרית – תיזה)

מסלול זה כולל לימוד קורסים בהתאם לתוכנית הלימודים המפורטת בהמשך והגשת תיזה. **במסגרת מסלול זה נלמדות 48 שעות שבועיות סמסטריאליות (שש"ס) במשך שנתיים וחצי.**

רישום למסלול א' אינו מבטיח הישארות בו שכן על הסטודנט לעמוד בתנאים נוספים: ציון של 80 לפחות בקורס המתודולוגיה והסטטיסטיקה החוגי; ציון 80 לפחות בשיעורי החובה בשנה א'; ציון של 85 לפחות בעבודה סמינריונית של שנה א'; התקשרות עם מנחה מתוך מרצי החוג שמורשה להנחות עבודות גמר בתום שנה א' והגשת הצעה לתיזה בתום סמסטר שלישי ללימודים. סטודנטים שלא יעמדו בלוח זמנים זה יעברו למסלול ב'.

רישום למסלול א' איננו מבטיח מראש מנחה לכל סטודנט או בכל נושא שהסטודנט מעוניין בו.

מסלול ב'

מסלול זה כולל לימוד קורסים שונים, עמידה בבחינה מסכמת והכנת פרויקט. **במסגרת מסלול זה נלמדים 56 שש"ס במשך שנתיים וחצי.** המסיימים מסלול ב' אינם יכולים להמשיך ללימודי התואר השלישי.

מסלול אישי (תוכנית מוח והתנהגות)

מטרתו של המסלול היא לאפשר לסטודנט ללמוד תחום מרכזי אחד, שבו הוא מעוניין להתמחות ואינו מוגבל לתוכנית לימודים מסוימת בחוג. **במסלול זה הסטודנט מחוייב במכסת שעות של 38 שש"ס במשך שנתיים ובכתיבת תיזה.** תוכנית הלימודים תיבנה ע"י מנחה עבודת התיזה ותקבל את אישור ועדת הקבלה של תוכנית מוח והתנהגות, יו"ר הועדה החוגית לתואר שני של החוג ללקויות למידה והדיקן ללימודים מתקדמים. לצורך זה על המועמד להתקשר עם מנחה מטעם החוג שינחה וילווה אותו בתכנית אישית זו. תנאי הקבלה למסלול זה: ממוצע של 90 לפחות בלימודי התואר הראשון; ציון 85 לפחות בבחינה באנגלית; הסכמת מנחה/מלווה להנחות את הסטודנט.

פרקטיקום (הכשרה קלינית יישומית)

התמחות במסלול הקליני-יישומי (הן במסלול א' והן במסלול ב') מחייבת עמידה בכלל תוכנית הפרקטיקום. התוכנית כוללת שעורים קליניים והתנסות מעשית, ומטרתה - הקניית מיומנויות מקצועיות בתחומי האבחון והטיפול בלקויי למידה, תוך יצירת אינטגרציה בין ידע תיאורטי ומחקרי לבין ההתנסות. לימודי הפרקטיקום כוללים התמחות במספר חטיבות גיל: גילאי ילדות (ביה"ס היסודי) בוגרים צעירים (חט"ב ותיכון) וכן בחירה בין הגיל הרך לבין מבוגרים.

א. פרטים ונהלים הקשורים בתכנית הפרקטיקום

בשנה א' לא נערך פרקטיקום. שנה זו מוקדשת למבואות שמקנים את הבסיס התיאורטי והמחקרי להתמחות הקלינית.

בשנה ב' – התמחות באבחון ובטיפול, ביה"ס היסודי חט"ב ותיכון; בחירה בטיפול בילד בגיל הרך (גן – כיתה ב') או במבוגר.

בשנה ג' – המשך התמחות באבחון: בחירה בין הגיל הרך למבוגרים.

1. ההתמחות באבחון ובטיפול מלווה בהדרכה הניתנת במסגרת קבוצתית ובמסגרת פרטנית. הסטודנט שותף בתהליך ההערכה על התקדמותו.
2. הפרקטיקום באבחון נערך במסגרת הקליניקות באוניברסיטה. ימי האבחונים לגילאי גן, יסודי, חט"ב ותיכון הם ב' או ה'. ימי האבחונים בקליניקה למבוגרים – על פי קביעה עם המאבחנות בקליניקה.
3. הפרקטיקום בטיפול בגיל הרך, בתלמידי יסודי, חט"ב ותיכון נערך בגנים, בבתי ספר ו/או מרכזי למידה. השיבוץ נעשה על ידי רכזות הפרקטיקום לפי שיקולים ענייניים, שאינם בהכרח שיקולי הקרבה לאזור המגורים באוניברסיטה. הפרקטיקום נערך בשני בקרים בשבוע בין השעות 08:00-10:00.
4. הפרקטיקום הטיפולי במבוגרים נערך בקליניקה יה"ל באוניברסיטה. הטיפול מתקיים פעמיים בשבוע – כל מפגש שעה – במועד ובהתאם לקביעה עם הסטודנט המטופל.
5. הסטודנטים יגיעו למסגרות הפרקטיקום גם במהלך החופשה בין הסמסטרים ועד סוף שנת הלימודים במשרד החינוך ובאוניברסיטה.
6. על כל שינוי, חובה על הסטודנט לדווח לרכזת הפרקטיקום (היעדרות ממושכת, הפסקת לימודים, אי התאמה של הילד המטופל לסטודנט, היעדרות ממושכת של ילד הגן/ביה"ס). היעדרות של סטודנט מעל ל-20% ממסגרות השיבוץ לפרקטיקום כמוה כציון "לא עובר".
7. החוג שומר את הזכות להחליט כי סטודנט אינו עומד בדרישות הפרקטיקום וכי עליו להפסיק את ההתמחות. במצב כזה יידוע הסטודנט לגבי מצבו עד סוף שנה ב.

ג. תנאי מעבר משנה לשנה בתוך חטיבות גיל

תנאי מעבר משנה ראשונה לשנה שנייה

- ◆ ציון 80 לפחות או "עובר" בכל קורסי החובה הקליניים והמסגרות המעשיות.
- ◆ ציון 80 לפחות במבחן מעבר קליני משנה א' לשנה ב'.

תנאי מעבר בין חטיבות גיל

תכנית הפרקטיקום מחולקת ללמודי התמחות בשלוש חטיבות גיל: חטיבה I – ילדות (ביה"ס היסודי) ובוגרים צעירים (חט"ב ותיכון) ובחירה בין חטיבה II הגיל הרך לבין חטיבה III – מבוגרים. ציון 80 לפחות או "עובר" בכל קורסי החובה הקליניים והמסגרות המעשיות הינו תנאי מעבר בתוך חטיבות הגיל לצורך המשך ההתמחות.

ד. הפסקת לימודי פרקטיקום

הפסקת לימודי פרקטיקום ביוזמת הסטודנט

- ◆ סטודנט המבקש להפסיק את לימודיו לתואר, כולל הפרקטיקום במהלך השנה הראשונה, ומבקש לחדש לימודיו בשנה שלאחריה, חייב להירשם מחדש.

- ◆ סטודנט המבקש להפסיק את לימודיו לתואר כולל הפרקטיקום לאחר תום שנת לימודיו הראשונה יפנה בכתב לראש החוג. הפסקת הלימודים תאושר בכתב.
- ◆ סטודנט המבקש לחדש לימודיו לתואר אחרי שנתיים ויותר חייב לפנות בכתב לועדת מעקב לענייני סטודנטים. על פי שיקול דעתה תשקול הועדה תנאי הקבלה מחדש ותחייבו בשיעורי רענון.

הפסקת לימודי פרקטיקום ביוזמת החוג

ועדת מעקב לענייני סטודנטים רשאית להפסיק לימודיו של סטודנט, אשר נמצא בלתי מתאים לעסוק בתחום האבחון ו/או הטיפול במסגרת הקורסים הקליניים ו/או מסגרות הפרקטיקום ו/או מטעמי עבירה על כללי האתיקה המקצועית. הועדה תתייעץ לצורך כך עם ראש התחום הקליני וצוות ההדרכה בשיתוף עם ראש החוג.

הפרקטיקום הקליני מלווה בתהליכי הערכה ובמשובים הניתנים בכתב ומתוקים בתיק הסטודנט. כל משוב כולל ביקורת על יכולות ועל נקודות הטעונות שיפור. במהלך הלימודים תוערך ממועד מועד מידת השיפור ביחס למוקדי הקושי של הסטודנט, תוך שיתוף הסטודנט בתהליך ההערכה. בהתאם לאיכות המשוב ותוכנו עשויה להירשם אזהרה בתיק הסטודנט לגבי המשך לימודי הפרקטיקום.

החלטה על הפסקת הפרקטיקום יכולה להינתן בכל מועד במהלך השנתיים הראשונות ללימודים, אך לא בסמסטר חמישי. במידה ומוחלט כי סטודנט אינו מתאים, אפשרויות הפסקת הפרקטיקום הן כלהלן:

1. הפסקה מוחלטת של ההתמחות הן באבחון והן בטיפול- פירושה אי מתן ספח התמחות על שני התחומים.
2. הפסקת פרקטיקום באחד מהתחומים וסיוג הספח לתחום המאושר.
3. הארכת פרקטיקום בשני התחומים או רק באחד מהם- פירושה מתן הזמנות נוספת לחזרה על תכנית פרקטיקום, באחד או יותר מחטיבות הגיל, המותנית בתשלום שכ"ל. תשלום שכ"ל הוא יחסי בהתאם להיקף ההשלמה הנדרשת.
4. באם ימצא הסטודנט בלתי מתאים לאחר תקופת הארכה יופסקו לימודי הפרקטיקום ולא יינתן ספח התמחות, בהתאם לתחום בו הופסקו הלימודים.

כלל ההחלטות המתבצעות בנוגע לפרקטיקום מתקבלות ע"י וועדה חוגית ובהמלצת מדריכי הפרקטיקום ובשיתוף עם ראש החוג.

מתן ציון לא עובר בפרקטיקום כמוהו כאי קבלת ספח התמחות. הסטודנט יסיים את לימודי התואר השני בלקויות למידה ללא ספח התמחות.

תעודת הוראה

עבודה במערכת החינוך הפורמלית בתחום לקויות למידה מחייבת בתעודת הוראה. ניתן לשלב במקביל ללימודי התואר השני, במסגרת החוג ליעוץ והתפתחות האדם, לימודי תעודת הוראה בפסיכולוגיה. כמו כן, במסגרת החוג ללמידה, הוראה והדרכה אפשר ללמוד לתעודת הוראה בתחום דעת אחד ממקצועות הב"א של הסטודנט. התשלום עבור תעודת הוראה הוא בנוסף ללימודי התואר ובעלות של שכר לימוד לשנת לימודים מלאה.

משך הלימודים והתנהלותם:

1. בתוכנית ללקויות למידה: שנתיים וחצי – **5 סמסטרים**.
על הסטודנטים הלומדים במסלול א' ומסלול ב' לסיים את כל חובותיהם במשך שנתיים וחצי. סטודנטים במסלול א' יכולים ללמוד שנה נוספת, במסגרתה יסיימו את עבודת הגמר המחקרית (תזה) ויגישו אותה לשיפוט.
 2. בתוכנית למוח והתנהגות (מסלול אישי) על הסטודנטים לסיים את חובותיהם במשך שנתיים- **4 סמסטרים**. סטודנטים אלה יכולים ללמוד שנה נוספת במסגרתה יסיימו את עבודת הגמר המחקרית (תזה) ויגישו אותה לשיפוט.
 3. תוכנית הלימודים בשנה א' תיועד לתיאוריה ומחקר, הפרקטיקום בלקויי למידה יחל משנה ב'.
- לוח זמנים זה הוא מחייב ולכן על המועמדים לשקול היערכות מתאימה.

הרכב תכנית הלימודים:

מסלול א'	מסלול ב'	
מחקר כמותי וסטטיסטיקה 4 שש"ס למ"א + תרגיל	מחקר כמותי וסטטיסטיקה 4 שש"ס למ"א + תרגיל	שנה א' חובה
קורסי חובה סה"כ 18 שש"ס	קורסי חובה סה"כ 18 שש"ס	
- כתיבה מדעית 2 שש"ס (חובה גם למסלול מוח והתנהגות)	- כתיבה מדעית 2 שש"ס (חובה גם למסלול מוח והתנהגות)	
- שפה דבורה 2 שש"ס	- שפה דבורה 2 שש"ס	
- מבוא לפסיכולוגיה של קריאה וליקויי קריאה 2 שש"ס	- מבוא לפסיכולוגיה של קריאה וליקויי קריאה 2 שש"ס	
- נירוביולוגיה מערכתית ותרגיל 4 שש"ס	- נירוביולוגיה מערכתית ותרגיל 4 שש"ס	
- היבטים נירופסיכולוגיים של תהליכי קשב 2 שש"ס	- היבטים נירופסיכולוגיים של תהליכי קשב 2 שש"ס	
- אספקטים רגשיים חברתיים בקרב לקויי למידה 2 שש"ס	- אספקטים רגשיים חברתיים בקרב לקויי למידה 2 שש"ס	
- נירופסיכולוגיה קוגניטיבית התפתחותית 2 שש"ס	- נירופסיכולוגיה קוגניטיבית התפתחותית 2 שש"ס	
- לקויות למידה: מודלים מרכזיים באבחון 2 שש"ס	- לקויות למידה: מודלים מרכזיים באבחון 2 שש"ס	
שיעור בחירה בהיקף של 2 שש"ס	שיעורי בחירה בהיקף של 4 שש"ס	שנה א' בחירה
1 סמינריון 4 שש"ס	1 סמינריון 4 שש"ס	

מסלול ב'	מסלול א'	
<p>שנה ב' חובה</p> <p>קורסי חובה סה"כ 10 שש"ס</p> <p>- פרוייקט מחקר 2 שש"ס</p> <p>- אבחון לקויות למידה, היבטים תיאורטיים ומחקריים 4 שש"ס</p> <p>- טיפול לקויות למידה, היבטים יישומיים 4 שש"ס</p>	<p>קורסי חובה סה"כ 10 שש"ס</p> <p>- סמינר תיזה 2 שש"ס (חובה גם למסלול מוח והתנהגות)</p> <p>- אבחון לקויות למידה, היבטים תיאורטיים ומחקריים 4 שש"ס</p> <p>- טיפול לקויות למידה, היבטים יישומיים 4 שש"ס</p>	
<p>2 סמינריונים 8 שש"ס</p>	<p>1 סמינריון 4 שש"ס</p>	<p>שנה ב' בחירה</p>
<p>שיעורי בחירה בהיקף של 4 שש"ס</p>	<p>שיעור בחירה בהיקף של 2 שש"ס</p>	
<p>סדנא ללקויות למידה בחשבון: אבחון וטיפול 2 שש"ס</p> <p>שילוב עיון ומעשה: התערבות בגיל הרך 2 שש"ס</p>	<p>סדנא ללקויות למידה בחשבון: אבחון וטיפול 2 שש"ס</p> <p>שילוב עיון ומעשה: התערבות בגיל הרך 2 שש"ס</p>	<p>שנה ג' חובה</p>
<p>—</p>	<p>—</p>	<p>שנה ג' בחירה</p>
<p>56 שש"ס</p>	<p>48 שש"ס</p>	<p>סה"כ שש"ס</p>

חובה לסטודנטים בכל המסלולים (למעט אם מוזכר אחרת)

שנה א'

I מחקר

4 שש"ס	מחקר כמותי וסטטיסטיקה למ"א + תרגיל	313.4000
2 שש"ס	כתיבה מדעית (חובה גם למסלול מוח והתנהגות)	308.4035
2 שש"ס	שפה דבורה	308.4080
2 שש"ס	מבוא לפסיכולוגיה של קריאה וליקויי קריאה	308.4092

II לקוי למידה רקע תיאורטי

4 שש"ס	נירוביולוגיה מערכתית +תרגיל	308.4038
2 שש"ס	היבטים נירופסיכולוגיים של תהליכי קשב	308.4087
2 שש"ס	אספקטים רגשיים חברתיים בקרב לקוי למידה	308.4084
2 שש"ס	נירופסיכולוגיה קוגניטיבית התפתחותית	308.4082

III לקויי למידה רקע קליני

2 שש"ס 308.4083 לקויות למידה: מודלים מרכזיים באבחון

שנה ב'

I מחקר

2 שש"ס 308.4099 סמינר תזה (חובה למסלול א' ומוח והתנהגות)

2 שש"ס 308.4028 פרוסמינר מוח האדם א' (חובה למסלול מוח והתנהגות)

2 שש"ס 308.4029 פרוסמינר מוח האדם ב' (חובה למסלול מוח והתנהגות)

2 שש"ס 308.4036 פרויקט מחקר (חובה למסלול ב')

III ליקויי למידה רקע קליני

4 שש"ס 308.4007 אבחון לקויות למידה, היבטים תיאורטיים ומחקריים

4 שש"ס 308.4008 טיפול לקויות למידה, היבטים יישומיים

שנה ג'

III ליקויי למידה רקע קליני

2 שש"ס 308.4097 סדנא בלקויות למידה בחשבון: אבחון וטיפול

2 שש"ס 308.4101 שילוב עיון ומעשה: התערבות בגיל הרך

סמינריונים

מסלול א': השתתפות ב-2 סמינריונים

מסלול ב': השתתפות ב-3 סמינריונים

רשימת הסמינריונים

4 שש"ס 308.4018 שפה דבורה ושפה כתובה

4 שש"ס 308.4032 למידה מוטורית (לא יינתן בתשס"ט)

4 שש"ס 308.4057 איפיונים התנהגותיים, פסיכו חברתיים ורגשיים של לקויי למידה

4 שש"ס 308.4088 קריאה וליקויי קריאה – סמינר

4 שש"ס 308.4047 הבנת הנקרא: תהליכים תקינים ולוקים

4 שש"ס 308.4053 מוח האדם תהליכים רגילים ולוקים

2 שש"ס 308.4055 עיבוד אינפורמציה מילולית בשפה הערבית: תהליכים ולקויות (חלק א')

2 שש"ס 308.4060 עיבוד אינפורמציה מילולית בשפה הערבית: תהליכים ולקויות (חלק ב')

4 שש"ס 308.4012 התפתחות חשיבה מתמטית ולקויות למידה בחשבון (לא יינתן בתשס"ט)

4 שש"ס	הפרעות קשב וריכוז: סוגיות ושיטות במחקר (לא יינתן בתשס"ט)	308.4068
4 שש"ס	חשיבה ושפה	308.4089
4 שש"ס	סוגיות אקטואליות בפסיכולוגיה של הקריאה	308.4090
4 שש"ס	פרקים בנוירופסיכולוגיה: על הקשר שבין מוח והתנהגות	308.4091
4 שש"ס	קשיים בתהליכים קוגניטיביים בקרב לקויות למידה	308.4100

שיעורי בחירה

מסלול א' – יש ללמוד שיעורים בהיקף של 4 שש"ס
מסלול ב' – יש ללמוד שיעורים בהיקף של 8 שש"ס

2 שש"ס	*לקויי למידה בקרב מבוגרים	308.4103
2 שש"ס	אבחון וטיפול בליקויי למידה במתמטיקה (לא יינתן בתשס"ט)	308.4019
2 שש"ס	אנגלית כשפה זרה – פרספקטיבה קלינית	308.4086
4 שש"ס	נוירוביולוגיה של למידה וזיכרון (לא יינתן בתשס"ט)	308.4021
2 שש"ס	דימות המוח קוגניציה ושפה	308.4017
4 שש"ס	דימות – ERP	308.4064
4 שש"ס	האבחון הפסיכולוגי והנוירופסיכולוגי	308.4025
4 שש"ס	שיטות מתקדמות במחקר כמותי: משוואות מבניות וניתוח רב-רמות	313.4102
4 שש"ס	פסיכו בלשנות: סוגיות נבחרות	308.4093
4 שש"ס	**לקויות למידה בחשבון: היבטים קוגניטיביים, נוירו פסיכולוגיים, התפתחותיים וחינוכיים	308.4094
4 שש"ס	**התפתחות הקריאה והכתיבה בגיל הרך	308.4095
4 שש"ס	**התפתחות המוח והקוגניציה מינקות ועד בגרות	308.4096
2 שש"ס	**היבטים תיאורתיים בטיפול בגיל הרך	308.4102

* על הבחורים להתמחות בלקויי למידה מבוגרים לקחת קורס זה בשנה א' בסמסטר ב'
** קורסי חובה על הבחורים להתמחות בליקויי למידה בגיל הרך

התמחות קלינית-יישומית באבחון וטיפול בליקויי למידה במספר חטיבות גיל: ילדות (ביה"ס היסודי), בוגרים צעירים (חט"ב) ובחירה בין גיל רך לבין מבוגרים.

ההתמחות כוללת מקבץ קורסים עם הדגשים תיאורטיים, מחקריים ויישומיים שנועדו להרחיב ולהעמיק ידע בתחום האבחון והטיפול בלקויות למידה במספר חטיבות גיל. לימודי ההתמחות כוללים את הקורסים הבאים שהם חלק מלימודי החובה של תוכנית הלימודים הרגילה:

2 שש"ס	לקויות למידה: הגדרות ומודלים מרכזיים באבחון	308.4083
--------	---	----------

2 שש"ס	אספקטים רגשיים חברתיים בקרב לקויי למידה	308.4084
4 שש"ס	אבחון לקויות למידה: היבטים תיאורטיים ומחקריים	308.4007
2 שש"ס	טיפול לקויות למידה: היבטים יישומיים	308.4008
2 שש"ס	סדנא ללקויות למידה בחשבון: אבחון וטיפול	308.4097
2 שש"ס	שילוב עיון ומעשה: התערבות בגיל הרך	308.4101

ובנוסף שיעורים ייחודיים להתמחות הקלינית יישומית בכל גיל:
 308.4085 פרקטיקום קבוצתי: כלי אבחון וטיפול
 פרקטיקום פרטני
 שמונה אבחונים בחטיבות הגיל השונות
 3 טיפולים

תוכנית מ"א בלקויות למידה עם התמחות בשפה הערבית*

מבנה הלימודים

מלבד תוכנית הלימודים הרגילה של החוג ללקויות למידה ההתמחות תכלול קורסי חובה והתנסות מעשית כדלקמן:

רקע כללי באבחון וטיפול בלקויות למידה

(קורסים אלה קיימים בתוכנית הלימודים הרגילה ומהווים קורסי חובה במסגרתה)

2 שש"ס	לקויות למידה: מודלים מרכזיים באבחון	308.4083
2 שש"ס	אספקטים רגשיים חברתיים בקרב לקויי למידה	308.4084
2 שש"ס	אבחון לקויות למידה, היבטים תיאורטיים ומחקריים	308.4007
2 שש"ס	טיפול לקויות למידה, היבטים יישומיים	308.4008
2 שש"ס	סדנא ללקויות למידה בחשבון: אבחון וטיפול	308.4097
2 שש"ס	שילוב עיון ומעשה: התערבות בגיל הרך	308.4101

סה"כ 12 שש"ס

* פתיחת התוכנית מותנית באפשרויות תקציביות.

ידע והכשרה ספציפיים בלקויות למידה בשפה הערבית

2 שש"ס	בלשנות בשפה הערבית	308.4200
2 שש"ס	ניתוח תחבירי ותורת הצורות (מורפולוגיה בשפה הערבית)	308.4201
2 שש"ס	היבטים מערכתיים בחינוך במגזר הערבי	308.4202
4 שש"ס	אבחון וטיפול בלקויות למידה במגזר הערבי: היבטים תיאורטיים ומחקריים + התנסות במגזר הערבי	308.4203
2 שש"ס	אבחון לקויות למידה במערך הכיתתי (מבחני אלול בערבית)	308.4204

סה"כ 12 שש"ס

קורסי חובה והתנסויות ללא זיכוי שש"ס

308.4085 פרקטיקום קבוצתי: כלי אבחון וטיפול
פרקטיקום פרטני
שמונה אבחונים בחטיבות הגיל השונות
3 טיפולים

הקורסים הנוספים שיש ללמוד כדי לסיים את התכנית בהיקף השעות הנדרש **במסלול א'**
לפי התכנית הרגילה בחוג

4 שש"ס	מחקר כמותי וסטטיסטיקה למ"א + תרגיל	313.4000
2 שש"ס	כתיבה מדעית	308.4035
2 שש"ס	שפה דבורה	308.4080
2 שש"ס	מבוא לפסיכולוגיה של קריאה וליקויי קריאה	308.4092
4 שש"ס	נירוביולוגיה מערכתית + תרגיל	308.4038
2 שש"ס	היבטים נירופסיכולוגיים של תהליכי קשב	308.4087
2 שש"ס	אספקטים רגשיים חברתיים בקרב לקויי למידה	308.4084
2 שש"ס	נירופסיכולוגיה קוגניטיבית התפתחותית	308.4082
2 שש"ס	סמינר תיזה	308.4099
<u>8 שש"ס</u>	שני סמינריונים (מתוך רשימת הסמינריונים)	

סה"כ 30 שש"ס

הקורסים הנוספים שיש ללמוד כדי לסיים את התכנית בהיקף השעות הנדרש **במסלול ב'**
לפי התכנית הרגילה בחוג

4 שש"ס	מחקר כמותי וסטטיסטיקה למ"א + תרגיל	313.4000
2 שש"ס	כתיבה מדעית	308.4035
2 שש"ס	שפה דבורה	308.4080
2 שש"ס	מבוא לפסיכולוגיה של קריאה וליקויי קריאה	308.4092
4 שש"ס	נירוביולוגיה מערכתית + תרגיל	308.4038
2 שש"ס	היבטים נירופסיכולוגיים של תהליכי קשב	308.4087
2 שש"ס	אספקטים רגשיים חברתיים בקרב לקויי למידה	308.4084
2 שש"ס	נירופסיכולוגיה קוגניטיבית התפתחותית	408.4082
2 שש"ס	פרויקט מחקר	308.4036
<u>12 שש"ס</u>	שלושה סמינריונים (מתוך רשימת הסמינריונים)	

סה"כ 34 שש"ס

שקלול ציונים

הציון הסופי **במסלול א' או מסלול אישי** מורכב כלהלן:

עבודת גמר מחקרית 40%

עבודות סמינריוניות 30%

שאר הקורסים 30%

סה"כ 100%

הציון הסופי במסלול ב' מורכב כלהלן:

20%	בחינה מסכמת
10%	פרויקט גמר
35%	עבודות סמינריוניות
35%	שאר הקורסים
100%	סה"כ

לימודי דוקטורט

יו"ר הועדה החוגית לתואר שלישי: פרופ' דוד שר

תנאי הקבלה

1. תואר בוגר ומוסמך ממוסד מוכר להשכלה גבוהה בארץ או בחו"ל בחינוך, מדעי ההתנהגות והחברה, מדעי החיים, המקצועות הפרה-רפואיים ומדעי הרוח*.
2. ציון 86 ומעלה בעבודת התזה וממוצע 85 בציוני תואר מוסמך .
3. שתי המלצות מאנשי סגל אקדמיים, שאחת מהן היא ממנחה תיזת המ"א.
4. התקשרות והסכמה בכתב של מנחה .
5. קורות חיים של המועמד.
6. הגשת הצהרת כוונות כתנאי קבלה (עד 5 עמודים)

מבנה הלימודים

תלמידי הדוקטורט יחויבו בלפחות 3 שעורים:

4 שש"ס	שיטות מתקדמות במחקר כמותי: משוואות מבניות וניתוח רב-רמות	313.4102
2 שש"ס	סמינר מחקר, נוירו פסיכולוגיה של ליקויי למידה (חלק א')	308.5001
2 שש"ס	סמינר מחקר, נוירו פסיכולוגיה של ליקויי למידה (חלק ב')	308.5002

שיעור ספציפי בתחום הקשור לנושא הדוקטורט שיקבע בתאום אישי על ידי המנחה.

* הערה: בהתאם לרקע הסטודנט, ועדת הקבלה יכולה לדרוש שיעורי השלמה או שנת השלמות.

תוכנית הלימודים תקבע בכתב בהסכם עם המנחה בזמן ההתקשרות.

**לימודי הדוקטורט אינם מקנים אישור והכשרה לעסוק
בתחום האבחון והטיפול בלקויות למידה**

חובות

- א. הגשת הצעת מחקר עד תום שנת הלימודים הראשונה (כ-20-15 עמודים)
ב. הגשת חיבור הדוקטורט לא יאוחר מ-4 שנות לימוד.
משך הלימודים לתואר השלישי הוא עד ארבע שנים, והוא מחולק לשני שלבים:
שלב מחקר א' ושלב מחקר ב'.

שלב מחקר א': משך הלימודים בשלב מחקר א' לא יעלה על שנה מסמסטר הלימודים בו התקבל הסטודנט (כולל חופשת הסמסטר/הקיץ). במהלך תקופת הלימודים בשלב מחקר א' יידרש הסטודנט להכין את הצעת המחקר, לקבל את אישור המנחה/ים להצעה, להגישה לעיון הוועדה החוגית ללימודי תואר שלישי ולעמוד בדרישות אחרות שיוטלו עליו.

שלב מחקר ב': משך הלימודים בשלב מחקר ב' לא יעלה על שלוש שנים. במהלך תקופת הלימודים בשלב מחקר ב', יידרש הסטודנט להשלים את כתיבת עבודת הדוקטור.

מועדי הרשמה

ההרשמה לתואר השלישי יכולה להיעשות במשך כל השנה אולם הדיון במועמדים חדשים יתקיים בשני מועדים בלבד.

תחילת חודש ספטמבר עבור מועמדים לסמסטר חורף, עליהם להעביר את כל המסמכים הנדרשים עד לתאריך 31.8.2008

תחילת חודש ינואר עבור מועמדים לסמסטר אביב, עליהם להעביר את כל המסמכים הנדרשים עד לתאריך 31.12.2008

מנהיגות ומדיניות בחינוך

חוג לימודים לב"א (דו-חוגי) בניהול ומדיניות בחינוך
 חוג לימודים למ"א
 ולימודים לתואר דוקטור בפילוסופיה

ראש החוג: פרופ' תמר כתריאל

יו"ר הוועדה החוגית לתואר שני: ד"ר זהבה רוזנבלט

יו"ר ועדת הדוקטורט החוגית: פרופ' רבקה איזיקוביץ

חברי הסגל האקדמי

פרופ' תמר כתריאל.	פרופסור מן המניין:
פרופ' רבקה איזיקוביץ, פרופ' אילן גור-זאב.	פרופסור חבר:
ד"ר דבורה גולדן, ד"ר קלרה סבג, ד"ר אניט סומך, ד"ר זהבה רוזנבלט.	מרצה בכיר:
ד"ר יאיר ברזון, ד"ר פיטר ואן-הסה.	מרצה:
ד"ר אימן אנבריה, ד"ר רונית בוגלר, מר אהרון זבידה, ד"ר גילת כהן, ד"ר סטפן מרון, גב' דבורה פלג, ד"ר יגאל רוזן, מר אלעד רוזנטל, מר אריה רשף.	עמית הוראה:

מזכירות החוג

עוזרת מינהלית לראש החוג: **גב' מירי טאטי**
 שעות קבלה: ימים א'-ה', בין השעות 11:00-13:00
 טלפון: 04-8249067; פקס: 04-8249375
 מיקום: חדר 433, קומה 4, בניין חינוך
 דואר אלקטרוני: mtaty@univ.haifa.ac.il
 אתר החוג באינטרנט: <http://edu.haifa.ac.il/lead-ed/>
 באתר זה מופיע מידע אודות תחומי המחקר וסגל המרצים בחוג, מידע הנוגע לקבלה לתוכניות השונות בחוג ולוח מודעות המתעדכן באופן שוטף.

הלימודים לתואר ראשון (ב"א)

מטרת הלימודים

מטרת הלימודים בחוג היא לפתח בלומד פרספקטיבות רחבות להבנה של מערכת החינוך המקומית (בישראל) והגלובלית (בינלאומית), מתוך חשיבה אנליטית, ביקורתית וחדשנית, שתהווה בסיס לפיתוח מנהיגות חינוכית בחברה משתנה. הלימודים יפגישו את התלמיד עם הידע שהצטבר בתחום חקר תהליכים חינוכיים, תוך הדגשת פרספקטיבה ניהולית ארגונית ומתוך התייחסות להקשר החברתי-תרבותי של החינוך. הלימודים מכוונים לפתח חשיבה מדעית ולטפח בחינה ביקורתית של עמדות, ערכים ודרכים בחינוך.

במישור התיאורטי – הכרת יסודות עיוניים הדרושים לפיתוח גישה מדעית לחקר מערכות חינוך ברמת המאקרו והמיקרו, הצגת כלים לניתוח מדעי של תהליכי למידה וחיברות, והבנת התרומה של מדעים שונים לחינוך.

במישור המעשי – פיתוח מיומנויות וכישורים הדרושים למילוי תפקידים מובילים בשדה החינוך, הכשרת עתודה של מנהיגים חינוכיים בעלי כלים מקצועיים לפיתוח ולקידום מערכת החינוך ומסגרות החינוך הבלתי-פורמאלי.

הערה: הלימודים בחוג אינם מעניקים תעודת הוראה.

הוראות כלליות

תנאי קבלה

הקבלה לחוג נעשית על-פי תנאי הקבלה הכלל-אוניברסיטאיים ברמה הנדרשת על-ידי החוג. ועדת הקבלה של החוג רשאית לדרוש נתונים נוספים בכתב ובעל-פה. לימודי החוג מתנהלים במסלול דו-חוגי בלבד. לא ניתן ללמוד בשני חוגים במקביל השייכים לפקולטה לחינוך.

חובות

1. על התלמיד לצבור 60 נקודות במשך שנות לימודיו.
2. חובה לסיים את חובות האנגלית כשפה זרה על מנת ללמוד קורסים בדרג 3, לכן מומלץ להקדים ולסיים את לימודי האנגלית.

3. מיומנויות מחשב

סטודנטים ידרשו להוכיח קיומן של מיומנויות שימוש בסיסיות במחשב ובאינטרנט (תכנית אופיס, חיפוש מידע באינטרנט ושימוש בדוא"ל). לשם כך הוקם מערך של מיון והדרכה במסגרת שירותי המיחשוב של הפקולטה לחינוך.

במהלך השבועיים הראשונים לתחילת שנה"ל תשס"ט יתקיים מבחן מעשי במחשב לכלל תלמידי שנה א' במועדים שונים. סטודנט שלא יעבור את המבחן בהצלחה במועד זה יידרש לרכוש את המיומנויות הנדרשות באמצעות מערך הסיוע של שירותי המיחשוב בפקולטה לחינוך או דרך דיקנאט הסטודנטים במהלך סמסטר א' ללימודיו. במקרה זה

יידרש הסטודנט לעבור מבחן נוסף במהלך חופשת הסמסטר בין סמסטר א' ל-ב'. עמידה במבחן זה הינה תנאי מעבר לשנה ב'. לא ייערכו מבחני מיון נוספים. החל מחודש ספטמבר 2008 תיפתח ההרשמה למועד מבחן המעבר דרך אתר האינטרנט <http://mala.edu.haifa.ac.il>. פרטים נוספים יישלחו בהמשך באמצעות כתובת הדוא"ל שנמסרה על ידי התלמיד בעת ההרשמה ללימודים. למעוניינים בתכנית הדרכה וסיוע מטעם דיקנאט הסטודנטים, שנערכת לפני תחילת הלימודים, ניתן לפנות לטלפון: 04-8249964

תנאי מעבר משנה א' לשנה ב'

1. ציון עובר (60) לפחות בכל הקורסים.
2. ציון 75 לפחות בממוצע של כל הקורסים בשנה א', כתנאי מעבר לשנה ב'.
3. 20 נקודות בשנה א'.
4. תלמיד לא ילמד בקורסים בדרג 2 ודרג 3 אם לא עבר כל הקורסים של שנה א' (דרג 1).
5. ניתן לחזור על קורס מדרג 1 פעם אחת בלבד.
6. תלמיד שנה א' שלומד קורסים בדרג 2, במקום קורס חובה שקיבל עליו פטור, חלים עליו כל תנאי המעבר לשנה ב'.

תנאי מעבר משנה ב' לשנה ג'

1. קבלת ציון עובר (60) לפחות בכל הקורסים.
2. ציון 70 לפחות בממוצע של כל הקורסים בשנה ב'.
3. תלמיד שנכשל בקורס מדרג 2 או דרג 3 יוכל לחזור עליו פעם אחת בלבד.

תנאי סיום הלימודים בחוג

1. יש להשלים 60 נקודות בחוג למנהיגות ומדיניות בחינוך ולעמוד בדרישות החוג השני ללימודי הסטודנט.
2. ציון עובר של 60 לפחות בכל הקורסים של לימודי התואר הראשון.

עבודות סמינריוניות

על התלמיד לכתוב שתי עבודות סמינריוניות, שתיהן בשנה השלישית ללימודים. העבודה הסמינריונית תוגש במהלך הקורס או עד לסוף סמסטר ב' במידה והקורס התקיים בסמסטר א', ועד לתחילת שנת הלימודים הבאה במידה והקורס התקיים בסמסטר ב'. **אין להשתתף בשני סמינריונים אצל אותו מרצה.** יש להדפיס את העבודה בשני עותקים, אחד יימסר למרצה והאחר יישאר בידי התלמיד. **נא לשים לב לנוהל הגשת עבודות בתקנון הלימודים לתואר ראשון המופיע בשנתון.**

תכנית הלימודים המחייבת, היא התכנית המתפרסמת בשנתון בשנת הלימודים בה התחיל הסטודנט את לימודיו בחוג למנהיגות ומדיניות בחינוך.

שיפור ציון

בכל מקרה של ניסיון לשיפור ציון על-ידי חזרה על קורס, הציון האחרון הוא זה שיחשב לצורך חישוב הממוצע.

שקלול ציונים

הציון הסופי המשוקלל ייקבע לפי משקל כל קורס בנקודות זכות בסך כל הלימודים של התלמיד. ערכה של כל נקודה הוא $1/60$ מן הציון הסופי.

פרסום ציונים

ציונים מתפרסמים על לוח המודעות בקומה 4 בבניין חינוך, ובמידע ושירותים לסטודנט באתר האינטרנט של אוניברסיטת חיפה.

הפסקת לימודים

1. תלמיד שנכשל פעמיים בקורס חובה יופסקו לימודיו בחוג.
2. תלמיד שלימודיו הופסקו בשל כשלון בקורס חובה יוכל להירשם מחדש לחוג בתום תקופה של שלוש שנות צינון. התלמיד יצטרך לעמוד בתנאי הקבלה של החוג כשירשם מחדש. אחרי שלוש שנים הסטודנט נחשב לסטודנט חדש וכל הקורסים שלמד לא יוכרו לו.
3. תלמיד שנכשל פעמיים בניסיון לעבור לשנה ב' יופסקו לימודיו בחוג.
4. תלמיד שיופסקו לימודיו יוכל להירשם מחדש ללימודים לאחר שנת הפסקה.
5. תלמיד שנכשל בשלושה או יותר קורסים של שנה א' רשאי החוג להפסיק את לימודיו בחוג למנהיגות ומדיניות בחינוך לצמיתות.
6. תלמיד המבקש להפסיק את לימודיו, יגיש על כך בקשה לראש החוג. ללא אישור בכתב על הפסקת לימודים, אין החוג מתחייב לקבל את התלמיד להמשך לימודיו.
7. תלמיד המבקש לחזור ללימודים לאחר הפסקה חייב לעבור הליכי הרשמה רגילים.
8. תלמידים אשר הפסקת לימודיהם התמשכה שש שנים או יותר, יתבקשו לחזור על כל לימודיהם, ללא כל התחשבות בנסיבות הפסקת הלימודים.
9. במקרה של הפסקת לימודים מעבר לשנתיים, רשאי ראש החוג לשקול בחיוב חידוש לימודים של התלמיד, אולם הדבר יהיה מותנה בחזרה על קורסים מסוימים ובהכרה חלקית בקורסים, בהתאם לשיקולי ראש החוג.

תנאי קדם

יש קורסים הדורשים תנאי קדם. מילוי דרישות-הקדם הוא באחריות התלמיד. דרישות מפורטות בשנתון בנושא זה מופיעות ברשימת הימים והשעות.

מסלול מואץ למ"א

מסלול זה מיועד למספר מצומצם מתוך התלמידים המצטיינים בשנה ב', שיוכלו בשנה השלישית ללימודי התואר הראשון להתחיל את לימודי המ"א בחוג. מועמדים שממוצע הישגיהם 90 ומעלה ומתעניינים במסלול המואץ יפנו למרכזת ועדת המ"א, טל': 04-8249067

עד 1.4.2009 ויוזמנו לראיון אישי לקבלה לתכנית זו. תלמידים אלו ידרשו לעמוד בבחינת הקבלה באנגלית לתואר שני. תכנית הלימודים תקבע על-ידי המגמה, בתאום עם יו"ר וועדת המ"א החוגית והרשות ללימודים מתקדמים. פרטים נוספים על תכנית זו בנהלי הרשות ללימודים מתקדמים ובמזכירות החוג.

לימודי הב"א

חובות שנה א' (20 נקודות)

מערכת שנה א' מובנית. לא ניתן לקחת קורסים נוספים בנוסף לקורסי החובה המפורטים להלן:

316.1005	סטטיסטיקה ושיטות מחקר בחינוך א'	שיעור	2 נ'
316.1005	תרגיל בסטטיסטיקה ושיטות מחקר בחינוך א' (תרגול שבועי)	תרגיל	1 נ'
316.1006	מבוא לפילוסופיה של החינוך	שיעור	2 נ'
316.1006	תרגיל במבוא לפילוסופיה של החינוך (תרגול אחת לשבועיים)	תרגיל	1 נ'
316.1002	מבוא לסוציולוגיה של החינוך	שיעור	2 נ'
316.1002	תרגיל במבוא לסוציולוגיה של החינוך (תרגול אחת לשבועיים)	תרגיל	1 נ'
316.1007	מבוא לפסיכולוגיה של החינוך	שיעור	2 נ'
316.1007	תרגיל במבוא לפסיכולוגיה של החינוך (תרגול אחת לשבועיים)	תרגיל	1 נ'
316.1001	מבוא למנהל החינוך	שיעור	2 נ'
316.1003	מבוא לחקר המדיניות	שיעור	2 נ'
316.1004	אנתרופולוגיה של החינוך	שיעור	4 נ'

תלמידים שהחוג השני שלהם **פסיכולוגיה** או **שירותי אנוש** פטורים מהקורס: "מבוא לפסיכולוגיה", אך חייבים ללמוד קורסים אחרים בחוג למנהיגות ומדיניות בחינוך באותו היקף נקודות (ראה להלן).

תלמידי החוגים: פסיכולוגיה, מדע המדינה, שרותי אנוש תקשורת וסוציולוגיה ילמדו את כל קורסי החובה במחקר כמותי וסטטיסטיקה בחוג למנהיגות ומדיניות בחינוך א בחוג הלימוד השני. לא יינתן פטור חלקי מקורסים אלה.

שנה ב' (קורסי חובה 14 נקודות)

313.2000	סטטיסטיקה ושיטות מחקר בחינוך ב' (לא יינתן בתשס"ט)	שיעור	2 נ'
313.2000	תרגיל בסטטיסטיקה ושיטות מחקר בחינוך ב' (לא יינתן בתשס"ט)	תרגיל	1 נ'

החוג למנהיגות ומדיניות בחינוך

שיעור	2 נ'	שיטות מחקר איכותניות	316.2001
תרגיל	1 נ'	תרגיל בשיטות מחקר איכותניות (תרגול אחת לשבועיים)	316.2001
שיעור	2 נ'	מערכת החינוך בישראל	316.2002
שיעור	2 נ'	מדיניות החינוך	316.2003
עבודה מעשית	2 נ'	פרקטיקום במסגרות חינוך	316.2004
שיעור	1 נ'	מבוא לייעוץ חינוכי	316.1008
שיעור	1 נ'	מבוא לחינוך מיוחד	316.1009

* העבודה המעשית תתבצע במוסדות חינוכיים מחוץ לאוניברסיטה ותלווה בפגישות אישיות עם המרצה.

קורסי בחירה שנים ב'-ג' (18 נקודות)

שיעור	4 נ'	המורה במערכת החינוך	316.2005
סדנא	2 נ'	גיבוש ופיתוח צוות	316.2007
סדנא	2 נ'	סדנא בחינוך בין-תרבותי	316.2008
שיעור	4 נ'	התנהגות ארגונית	316.2009
שיעור	4 נ'	הטמעת חדשנות בתהליכי שינוי בארגוני חינוך	316.2010
שיעור	2 נ'	מבוא לכלכלה פוליטית בחינוך	316.2011

שנה ג'

חובה 2 סמינריונים מהרשימה הבאה (8 נקודות)

סמינריון	4 נ'	אתיקה וצדק בחינוך	316.3001
סמינריון	4 נ'	הגוף בתהליכי חברות	316.3002
סמינריון	4 נ'	מנהיגות וניהול במערכת החינוך	316.3003
סמינריון	4 נ'	חינוך ביקורתי	316.3004

קורסים מומלצים מחוגים אחרים בפקולטה לחינוך

כל תלמיד רשאי לבחור כקורס בחירה **קורס אחד** מתוך רשימת הקורסים הבאים שניתנים בחוגים אחרים בפקולטה לחינוך.

מתוך החוג לחינוך מיוחד

שילוב ילדים בעלי צרכים מיוחדים	319.2512	
שיעור	2 נ'	בחינוך הרגיל

מתוך החוג למידה, הוראה והדרכה

313.2500	טקסטים כמשקפי מודלים תרבותיים	שיעור	2 נ'
313.2510	לשון דבורה ולשון כתובה	שיעור	2 נ'
313.2520	הזכות לחינוך – חובות המחנך	שיעור	2 נ'

תלמידי החוג לסוציולוגיה ואנתרופולוגיה שילמדו את הקורסים: "יסודות מחקר חברתי א'" (204.1015) ו-"יסודות מחקר חברתי ב'" (204.1017) בחוג לסוציולוגיה ואנתרופולוגיה, יהיו פטורים מהקורס "שיטות מחקר איכותניות" (316.2001) בחוג למנהיגות ומדיניות בחינוך, אך חייבים ללמוד קורסים (אחרים) מתוך רשימת קורסי הבחירה בחוג באותו היקף נקודות.

תלמידים שהחוג השני שלהם **תקשורת** פטורים מהקורס "שיטות מחקר איכותניות" והתרגיל בקורס זה (316.2001) אך חייבים ללמוד קורסים (אחרים) באותו היקף נקודות.

— סטודנטים **בשנה ב'** שהחלו לימודיהם בשנה"ל תשס"ח **חייבים** לקחת את הקורס:
316.1004 אנתרופולוגיה של החינוך שיעור ותרגיל 4 נ'

— סטודנטים **בשנה ב'** שהחלו לימודיהם בשנה"ל תשס"ח **ולא למדו** את הקורס "מבוא לניהול ופיתוח מערכות חינוך" חייבים לקחת:
316.1001 מבוא למנהל החינוך שיעור 2 נ'
בחישוב הנקודות הכללי קורסים אלא ייחשבו כקורסי בחירה לשנים ב' ו-ג'.

מצטייני חינוך – שנה ג'

313.2900	אתגרי החינוך במאה ה-21	שיעור	4 נ'
----------	------------------------	-------	------

הלימודים לתואר שני (מ"א)

יו"ר הוועדה החוגית לתואר שני: ד"ר זהבה רוזנבלט

מטרות ומבנה

מטרת הלימודים לתואר שני בחוג למנהיגות ומדיניות בחינוך היא הרחבה והעמקה של הידע המחקרי והמעשי בתחומי המנהיגות החינוכית, מדיניות החינוך, חינוך בלתי פורמאלי וסוגיות חברתיות בחינוך. השאיפה היא להכשיר בוגרים שיקדמו מחקר חינוכי בתחומים האמורים ואת העשייה החינוכית בארץ. הלימודים מתנהלים במסלולים מחקריים (הכוללים כתיבה של עבודת גמר מחקרית) ובמסלול יישומי (ללא עבודת גמר מחקרית).

הלימודים מתקיימים במגמות הבאות:

- א. המגמה לחינוך, חברה ותרבות
- ב. המגמה לניהול מערכות חינוך (כולל תכנית ייעודית לניהול בתי ספר)

תנאי קבלה

(ראה גם תנאי קבלה ייחודיים למגמות)

א. תואר ראשון

1. תואר ראשון בממוצע של 80 לפחות בכל חוג.
2. מועמדים בעלי תואר ראשון שאינו בחינוך, יידרשו להשלים קורסים בתחום מנהיגות ומדיניות בחינוך במסגרת חוגית ובהתאם לתכניות השלמה ייחודיות של המגמות.
3. תלמידים המסיימים את לימודיהם לתואר בוגר בשנה"ל הנוכחית נדרשים להגיש גיליון ציונים וממוצע (סופי או זמני), וכן אישור לגבי יתרת החובות לתואר ראשון.
4. בעלי תואר ראשון ממוסד מוכר להשכלה גבוהה, ששפת ההוראה בו אינה עברית, יידרשו להיבחן בעברית ברמה הנדרשת ע"י האוניברסיטה.

ב. בחינה באנגלית

ציון של 75 לפחות במבחן כניסה באנגלית.

מאחר ומספר המקומות בחוג מוגבל, אין כל התחייבות לקבל את המועמד/ת למגמה והמסלול שביקשו, גם אם התמלאו תנאי המינימום הנדרשים. ייבחרו המועמדים בעלי נתוני הקבלה הטובים ביותר.

לימודי השלמה בחוג ובמגמות השונות במסגרת לימודי התואר

1. סטודנטים יידרשו לסיים את לימודי השלמה (ראו "תנאי קבלה" סעיף 2) במהלך שנה א' ללימודיהם בציון תואם לדרישות הספציפיות של המגמה. פטור מלימודי השלמה יינתן רק על בסיס מסמכים רלוונטיים ממוסד אקדמי מוכר. המסמכים הנדרשים (לכל קורס בנפרד) יכללו: סילבוס, ציון משוקלל (80 לפחות), פרטים על היקף הקורס, נקודות

זכאות, שם ותואר המרצה. יש להמציא מסמכים אלה בעת הרישום. פטורים מלימודי השלמה על סמך המסמכים יידונו עד לאחר תום השבוע הראשון ללימודים. לא ידונו בקשות לפטורים לאחר מועד זה.

2. תלמידים שלא למדו סטטיסטיקה ושיטות מחקר כמותניות ו/או איכותניות, או שלמדו קורסים אלו לפני יותר מ-5 שנים, יחויבו בשנת לימודיהם הראשונה לתואר מ"א בקורסי השלמה כלהלן:

316.2012 השלמות במחקר כמותי וסטטיסטיקה

316.2013 השלמות בשיטות מחקר

316.2001 שיטות מחקר איכותניות + תרגיל

3. במידה והיקף ההשלמות הינו עד 16 ש"ס (בדרך כלל 4 קורסים), תשקל קבלה של המועמד ללימודי המ"א במעמד של תלמיד על תנאי.

לימודי השלמה לקראת הצגת מועמדות לתואר שני

סעיף 8.12 בתקנון לימודי תואר שני בשנתון זה או באתר האינטרנט

<http://research.haifa.ac.il>

מסלולי לימוד בחוג למנהיגות ומדיניות בחינוך

במסגרת התואר השני בחוג קיימים המסלולים הבאים: מסלול א', מסלול ב', מסלול אישי, ומסלול מואץ למ"א.

מסלול א' (כולל כתיבת תיזה)

מסלול זה כולל השלמת קורסים והגשת עבודת גמר מחקרית (תיזה). במסגרת מסלול זה יש ללמוד 32 שעות שבועיות סמסטריאליות (שש"ס). המסיימים במסלול א' יכולים, בהינתן תנאים מסוימים (בעיקר רמה גבוהה של ציונים), להמשיך לתואר שלישי. רישום למסלול א' אינו מבטיח הישארות בו שכן על התלמיד לעמוד בתנאים נוספים: ציון 80 לפחות בשיעורי החובה של המגמה, ציון של 85 לפחות בעבודה סמינריונית, והתקשרות עם אחד ממרצי החוג למטרת הנחייה בתיזה. במגמה לניהול מערכות חינוך נדרש גם לעמוד בציון של 80 לפחות בקורסי מתודולוגיה וסטטיסטיקה. את טופס ההתקשרות יש להגיש למזכירות החוג בשבוע הראשון של תחילת הסמסטר השלישי ללימודים. רישום למסלול א' אינו מבטיח מנחה לכל תלמיד או הנחייה בכל נושא שהתלמיד מעוניין בו.

מסלול ב' (ללא כתיבת תיזה)

מסלול זה כולל השלמת קורסים בהיקף של 40 שש"ס. במגמה לניהול מערכות חינוך יש להגיש עבודה מסכמת ובמגמה לחינוך חברה ותרבות יש לעמוד בבחינת גמר או להגיש פרוייקט גמר, על-פי בחירת הסטודנט. סיום לימודים במסלול ב' אינו מאפשר המשך לימודים לתואר שלישי בחוג למנהיגות ומדיניות בחינוך באוניברסיטת חיפה.

במסגרת מסלול ב' קיימת **תכנית ייעודית לניהול בתי ספר**. מטרת התכנית להכשיר תלמידים לניהול מוסדות חינוך. התכנית משלבת עקרונות של ארגון, ניהול וחינוך, תוך דגש על הכשרה מעשית בעזרת חונכות, פיתוח כישורים ניהוליים, ולמידה צוותית. בנוסף לתנאי הקבלה של המגמה לניהול מערכות חינוך, נדרש ניסיון ניהולי קודם (כולל תפקידי ריכוז).

מסלול אישי (כולל כתיבת תיזה)

מטרתו של המסלול היא לאפשר לתלמיד ללמוד תחום מרכזי אחד, שבו הוא מעוניין להתמחות, ושאינו בהכרח מוגבל לתכנית לימודים של מגמה מסוימת בחוג. במסלול זה התלמיד מחוייב במכסת שעות לימוד כמו במסלול א', ובכתיבת עבודת גמר מחקרית (תיזה). תכנית הלימודים תיבנה על ידי מנחה עבודת הגמר ותקבל את אישור יו"ר הוועדה החוגית לתואר שני של החוג למנהיגות ומדיניות בחינוך והדיקן ללימודים מתקדמים. לצורך זה על המועמד להתקשר למנחה מטעם החוג שינחה וילווה תכנית אישית זו. תנאי הקבלה למסלול האישי: ממוצע של 90 לפחות בלימודי התואר הראשון, ציון עובר בבחינה באנגלית והסכמת מנחה/מלווה להנחות את התלמיד. בתעודת המוסמך תצוין התמחותו הספציפית של התלמיד בתכנית לימודיו. פרטים נוספים בפרק הרשות ללימודים מתקדמים בשנתון זה.

מסלול מואץ למ"א

מסלול זה מיועד למספר מצומצם מקרב התלמידים המצטיינים בחוג למנהיגות ומדיניות בחינוך, המבקשים להתחיל כבר בשנה השלישית ללימודי התואר הראשון את לימודי התואר השני. מועמדים שהם תלמידי שנה שניה בחוג למנהיגות ומדיניות בחינוך, שממוצע הישגיהם 90 ומעלה ומעוניינים ללמוד במסלול זה ייפנו למרכז ועדת מ"א עד הראשון באפריל בשנת הלימודים השנייה, ויזמנו לראיון אישי לקבלה לתכנית זו. תכנית הלימודים תקבע על-ידי המגמה, בתאום עם יו"ר ועדת המ"א החוגית והרשות ללימודים מתקדמים. פרטים נוספים על תכנית זו נמצאים בנהלי הרשות ללימודים מתקדמים ובמוכריות ועדת מ"א. משך הלימודים במסלול זה לתואר ראשון ושני יחד הוא ארבע שנים. מסלול זה אפשרי הן לכותבי תיזה והן לסטודנטים שיבחרו במסלול ב' (ללא תיזה).

מהלך הלימודים

הקביעה הסופית לגבי מסלול הלימודים (עם תיזה או ללא תיזה) של כל סטודנט תעשה בסוף שנת הלימודים הראשונה. על התלמידים במסלול א', מסלול ב' ומסלול אישי לסיים את כל חובות השמיעה והגשת העבודות במשך שנתיים. תלמידי מסלול א' ומסלול אישי יוכלו להירשם לשנה נוספת, במסגרתה יסיימו את עבודת הגמר המחקרית (תיזה) ויגישו אותה לשיפוט. לוח זמנים זה הוא מחייב, ולכן על המועמדים לשקול היערכות מתאימה מבחינת שאר האילוצים שלהם. יש לחדש את הרישום ללימודים כל שנה, גם בזמן הכתיבה של עבודת הגמר. תכנית הלימודים המחייבת היא התכנית המתפרסמת בשנתון המתייחס לשנת הלימודים בה התחילו הסטודנטים את לימודיהם. אם במהלך הלימודים אושר מעבר למסלול אחר או למגמה שונה, החובות החלים על התלמיד הם בהתאם לשנתון של השנה בה אושר המעבר.

קורסים שנתיים

הקורסים השנתיים מפוצלים לשני חלקים, אחד בכל סמסטר. לכן, כל הקורסים הניתנים בשני חלקים (חלק א' וחלק ב') הינם למעשה קורס אחד שנתי, שהציון הסופי בו ניתן בסוף שנה"ל (על הסטודנט להירשם לכל חלק בנפרד; אין אפשרות לקחת חלק אחד בלבד).

לימודים מתודולוגיים חוגיים

- כל תלמידי המ"א בחוג חייבים להשתתף בקורסים מתודולוגיים עפ"י הפירוט הרצ"ב:
- במגמה לחינוך, חברה ותרבות: מחקר אתנוגרפי בחינוך (חלק א' וחלק ב') לכותבי תזות איכותניות, ושיטות כמותיות וסטטיסטיקה למ"א + תרגיל – לכותבי תזות כמותניות.
- במגמה לניהול מערכות חינוך: קורס בשיטות כמותיות וסטטיסטיקה למ"א + תרגיל. לכותבי תזות חובה לקחת קורס נוסף מתקדם בסטטיסטיקה כמותנית.

הגשת עבודות סמינריוניות

- התלמידים במסלול א', מסלול אישי ומסלול מואץ למ"א חייבים להגיש 2 עבודות סמינריוניות במגמה. התלמידים במסלול ב' חייבים להגיש 3 עבודות סמינריוניות, מהן 2 לפחות במסגרת המגמה.
- ניתן להגיש עבודה סמינריונית אך ורק בקורס שמוגדר כסמינריוני.
- מועדי הגשה ייקבעו בכל מגמה בנפרד.
- אין להגיש שתי עבודות סמינריוניות אצל אותו מרצה.
- אין להגיש עבודה משותפת אלא במקרים מיוחדים ולאחר קבלת אישור מיוחד מוועדת המ"א.
- השתתפות בסמינריון לשם הגשת רפרט בלבד מותנית באישור המרצה.
- מועדי הגשת הסמינריונים ייקבעו על ידי המגמה.
- לפני הגשת העבודה על התלמיד לדאוג לרישום תאריך הגשת העבודה ופרטיה במזכירות אליה הוא שייך ולחתום על טופס. על התלמיד לוודא שעותק מהעבודה הסמינריונית שהוגשה יישאר בידיו.

נוהל כתיבה של עבודת גמר מחקרית במסלול א'

את ההצעה הסופית לעבודת הגמר המחקרית יש להגיש לכל המאוחר עד תום השבוע הראשון של סמסטר ב' בשנה השנייה ללימודים. ההצעה תוגש למזכירות ועדת מ"א. עבודת הגמר תונחה על-ידי אחד ממרצי החוג המורשים להנחות עבודות גמר. רשימת המרצים המורשים להנחות נמצאת במזכירות המ"א. באישור יו"ר ועדת המ"א החוגית והרשות ללימודים מתקדמים ניתן לצרף מנחה שני מתוך החוג למנהיגות ומדיניות בחינוך או מחוצה לו במגבלות מסוימות. את עבודת הגמר המחקרית יש לסיים לכל המאוחר תוך שלוש שנים מיום תחילת לימודי המ"א, אלא אם כן אושרה לתלמיד הארכה. הנחיות להגשת הצעת מחקר ונהלים להגשת עבודת הגמר המחקרית ניתן לקבל במזכירות ועדת המ"א החוגית.

נוהל בחינת גמר ועבודה מסכמת/פרוייקט במסלול ב'

לגבי כל מגמה בנפרד קיימים נהלים והנחיות לבחינת הגמר או לפרוייקט הגמר, אותם ניתן לקבל במזכירות של כל מגמה. בבחינת הגמר רשאים להבחן אך ורק תלמידים שהשלימו את כל חובות השמיעה כולל הגשת כל העבודות. הבחינה תתקיים בחודש נובמבר הראשון, לאחר סיום כל החובות לתואר.

שקלול הציון הסופי

הרכב הציון הסופי במסלול א', מסלול אישי או מסלול מואץ למ"א (שכולל תיזה) בשתי

המגמות הוא כלהלן:

40%	עבודת גמר מחקרית
30%	עבודות סמינריוניות
30%	שאר הקורסים
100%	סה"כ

הרכב הציון הסופי במסלול ב' או במסלול מואץ למ"א (שאיננו כולל תיזה) בשתי המגמות

הוא כלהלן:

20%	בחינת גמר או פרויקט גמר
30%	עבודות סמינריוניות
50%	שאר הקורסים
100%	סה"כ

המגמה לחינוך, חברה ותרבות

ראש המגמה: ד"ר קלרה סבג

המגמה עוסקת בקשרי הגומלין שבין חינוך, חברה ותרבות, תוך דגש מיוחד על החינוך הבלתי-פורמאלי. המגמה חושפת את הסטודנטים ללימודים בתחומי הסוציולוגיה, האנתרופולוגיה, הפילוסופיה והתקשורת, שמטרתם לפתח למידה וראייה ביקורתית של תהליכים חינוכיים במסגרות חירות שונות (למשל, בתי-ספר, מוזיאונים, ארגוני נוער ומשפחה). המגמה משלבת בסיסים תיאורטיים ומיומנויות אקדמיות ומחקריות סביב נושאים כגון חינוך והגירה, אנתרופולוגיה של ילדות ונעורים, מגדר וחינוך, חינוך ורב-תרבותיות, הפוליטיקה של החינוך וצדק חברתי. היא מיועדת לתלמידים בעלי תודעה חברתית ואחריות קהילתית, המעוניינים להשתלב במחקר והוראה אקדמיים באוניברסיטאות ומכללות; למכניסים עצמם לקראת תפקידי ניהול ופיקוח, ריכוז, הנחייה, ייעוץ, מחקר והערכה בארגוני חינוך פורמאלי ובלתי-פורמאלי (כגון: חינוך חברתי בבת-ספר ומתנ"סים, ניהול פרויקטים חינוכיים במשרדי ממשלה ועליית הנוער). כמו כן, המגמה מיועדת למעוניינים בייזום והפעלת תכניות התערבות חינוכיות במסגרות שונות (משרדי ממשלה, רשויות מקומיות, עמותות, ארגונים כלכליים וכד'). הלימודים במגמה גם מכשירים רכזים חברתיים בבתי ספר על-יסודיים.

תנאי קבלה (בנוסף לתנאי הקבלה הכלליים לתואר מ"א בחוג):
ראיון אישי.

לימודי השלמה

במידת הצורך, ייקבעו לימודי השלמה על פי הרקע האישי ולפי דרישות המגמה. קורסים ברמת התואר הראשון בשיטות מחקר איכותניות ובשיטות מחקר כמותניות וסטטיסטיקה הנם דרישת קדם ללימודים במגמה.

תכנית הלימודים

מסלול א'	מסלול ב'	
תיאוריה אנתרופולוגיות בחינוך (4 שש"ס)		שנה א' - חובה
חינוך בלתי פורמאלי (4 שש"ס)		
3 קורסי מגמה (12 שש"ס)	4 קורסי מגמה (16 שש"ס) (ניתן לבחור קורס אחד מחוץ למגמה)	שנה א' - בחירה
פורום מגמה (לא לשקלול)		שנה א' או ב' - חובה
מחקר אתנוגרפי בחינוך (חלק א' וחלק ב') לכותבי תזות איכותניות (4 שש"ס) או מחקר כמותי וסטטיסטיקה למ"א + תרגיל – לכותבי תזות כמותניות (4 שש"ס)		שנה ב' - חובה
2 קורסי מגמה (8 שש"ס) (ניתן לבחור קורס אחד מחוץ למגמה)	4 קורסי מגמה (16 שש"ס) (ניתן לבחור שני קורסים מחוץ למגמה)	שנה ב' - בחירה
32 שש"ס (+ פורום מגמה - לא בשקלול)	40 שש"ס (+ פורום מגמה - לא בשקלול)	סה"כ שש"ס

הגשת עבודות

המועד האחרון להגשת עבודה סמינריונית בקורס שנלמד בסמסטר א' הוא **10 ביוני** של אותה שנה. המועד האחרון בקורס שנתי או קורס שנלמד בסמסטר ב' הוא **1 בספטמבר** של אותה שנה.

חובה

על התלמיד ללמוד את הקורסים הבאים:

שנה א'

4 שש"ס	שיעור	תיאוריה אנתרופולוגית בחינוך	316.4001
4 שש"ס	סמינריון	חינוך בלתי-פורמאלי	316.4002

קורסים מתודולוגיים

2 שש"ס	שיעור	מחקר אתנוגרפי בחינוך – לכותבי תזות איכותניות – חלק א'	316.4003
2 שש"ס	שיעור	מחקר אתנוגרפי בחינוך – לכותבי תזות איכותניות – חלק ב' (קורס המשך ל-4003)	316.4004

או

2 שש"ס	שיעור	מחקר כמותי וסטטיסטיקה למ"א	316.4013
2 שש"ס	שיעור	תרגיל במחקר כמותי וסטטיסטיקה למ"א	316.4013

שנה א' או ב' – חובה

316.4006 פורום מגמה (לא לשקלול)

במסגרת פורום המגמה ישתתף כל סטודנט במספר פעילויות שמטרתן טיפוח כישורים אקדמיים (כמו דיון בהצעות תיזה, השתתפות בפורום הארצי של מגמות חברתיות, השתלמויות מתקדמות בספריה וכדומה).

קורסי בחירה

מסלול א'

על התלמיד ללמוד 5 קורסי בחירה במהלך הלימודים, ארבעה (לפחות) מתוך קורסי המגמה שלהלן.

מסלול ב'

על התלמיד ללמוד 8 קורסי בחירה במהלך הלימודים, שישה (לפחות) מתוך קורסי המגמה שלהלן.

4 שש"ס	סמינריון	יחיד וחברה בזירות חינוך	316.4007
4 שש"ס	סמינריון	חינוך בחברה רב-תרבותית (תנאי קדם 316.4001)	316.4009
4 שש"ס	סמינריון	גישות ביקורתיות לניתוח השיח החינוכי	316.4010
4 שש"ס	סמינריון	חינוך בעידן פוסט מודרני – חלק א'	316.4005
2 שש"ס	סמינריון	חינוך בעידן פוסט מודרני – חלק ב' (קורס המשך ל-4005)	316.4012
2 שש"ס	סמינריון		

ניתן גם לבחור כקורס מגמה באחד מתוך הסמינריונים הבאים (דרג 3) של החוג למנהיגות ומדיניות בחינוך:

316.3001	אתיקה וצדק בחינוך	סמינריון	4 שש"ס
316.3002	הגוף בתהליכי חברות	סמינריון	4 שש"ס
316.3004	חינוך ביקורתי	סמינריון	4 שש"ס

ניתן לבחור קורס אחד מחוץ למגמה מתוך רשימת קורסי בחירה מומלצים:

א. בתוך החוג למנהיגות ומדיניות בחינוך:

316.4016	מדיניות החינוך בישראל: היבטים השוואתיים וגלובאליים	שיעור	4 שש"ס
316.4017	כלכלת החינוך	שיעור	4 שש"ס
316.4018	קבלת החלטות במסגרות חינוכיות	סמינריון	4 שש"ס
316.4019	פיתוח מנהיגות חינוכית	סמינריון	4 שש"ס
316.4020	ניהול ומנהיגות אסטרטגית במערכת החינוך	סמינריון	4 שש"ס
316.4026	אתיקה בחינוך	שיעור	4 שש"ס

ב. או מחוץ לחוג למנהיגות ומדיניות בחינוך:

313.4302	מודלים וגישות בהדרכה – תיאוריה ומחקר	שיעור	4 שש"ס
318.4148	חינוך בגיל הרך – מבט אתנוגרפי	סמינריון	4 שש"ס

ג. או קורס לפי בחירת הסטודנט, באישור ראש המגמה ומרצה הקורס, בדרג 4 לפחות.

המגמה לניהול מערכות חינוך

ראש המגמה: ד"ר אנית סומך

המגמה לניהול מערכות חינוך מיועדת להקנות ידע והתנסות בתחום הארגון, הניהול והכלכלה, תוך התמקדות במערכות חינוך פורמאליות ובלתי פורמאליות. מסגרת הלמודים מאפשרת לסטודנטים להיחשף לידע מתחומי הפסיכולוגיה הארגונית, הסוציולוגיה והכלכלה, ולהתמחות בנושאים הקשורים לחקר ארגונים, ניהול ומשאבי אנוש. בנוסף לבסיס התיאורטי, ירכשו התלמידים כישורים ומיומנויות ניהוליות. המטרה היא להכשיר עתודה מנהיגותית מובילה, שתוכל לסייע לארגונים להסתגל לשינויים סביבתיים ולשפר אפקטיביות ארגונית. **התכנית מוכרת על-ידי משרד החינוך לצורכי מועמדות לתפקיד ניהול בתי ספר.**

לימודי השלמה (ידרשו בהתאם ללימודים קודמים):

316.2012	השלמות במחקר כמותי וסטטיסטיקה	2 נ'
316.2013	השלמות בשיטות מחקר	2 נ'

החוג למנהיגות ומדיניות בחינוך

3 נ'	שיטות מחקר איכותניות + תרגיל	316.2001
2 נ'	מערכת החינוך בישראל (לסטודנטים שלא למדו חינוך לתואר ראשון)	316.2002
4 נ'	התנהגות ארגונית	316.2009

תיתכן דרישה לקורסים נוספים במסגרת לימודי ההשלמה.

תכנית הלימודים

מסלול ב'	מסלול א'	
	מדיניות החינוך בישראל: היבטים השוואתיים וגלובאליים (4 שש"ס)	שנה א' - חובה
	מחקר כמותי וסטטיסטיקה למ"א + תרגיל (4 שש"ס)	
	פורום מגמה (לא לשקלול)	
	קורס מתודולוגי מתקדם (4 שש"ס) (מתוך הרשימה שלהלן)	שנה א' או ב' חובת בחירה
3 קורסי מגמה (12 שש"ס) (ניתן לבחור קורס אחד מחוץ למגמה, כמפורט למטה)	2 קורסי מגמה (8 שש"ס)	שנה א' - בחירה
חדשנות במערכת החינוך: מתיאוריה למעשה* (4 שש"ס)		שנה ב' - חובה
4 קורסי מגמה (16 שש"ס) (ניתן לבחור קורס אחד מחוץ למגמה, כמפורט למטה)	3 קורסי מגמה (12 שש"ס)	שנה ב' - בחירה
40 שש"ס	32 שש"ס (+ פורום מגמה - לא בשקלול)	סה"כ שש"ס

רשימת קורסים מתודולוגיים (מתוכם ניתן לבחור את הקורס המתודולוגי)

		שיטות מתקדמות במחקר כמותי - משוואות מבניות וניתוח רב-רמות	316.4014
4 שש"ס	שיעור	מחקר אתנוגרפי בחינוך - לכותבי תזות איכותניות - חלק א'	316.4003
2 שש"ס	שיעור	מחקר אתנוגרפי בחינוך - לכותבי תזות איכותניות - חלק ב' (קורס המשך ל-4003)	316.4004
2 שש"ס	שיעור		

קורסי המגמה:

שנה א' חובה:

		מדיניות החינוך בישראל: היבטים השוואתיים וגלובאליים	316.4016
4 שש"ס	שיעור		

החוג למנהיגות ומדיניות בחינוך

316.4013	מחקר כמותי וסטטיסטיקה למ"א	שיעור	2 שש"ס
316.4013	תרגיל במחקר כמותי וסטטיסטיקה למ"א	תרגיל	2 שש"ס
316.4021	פורום מגמה (לכותבי תזות, לא לשקלול)		

שנה ב' חובה:

316.4022*	חדשנות במערכת החינוך: מתיאוריה למעשה – חלק א' (חובה במסלול ב' בשנה ב')	פרקטיקום	2 שש"ס
316.4023*	חדשנות במערכת החינוך: מתיאוריה למעשה – חלק ב' (חובה במסלול ב' בשנה ב')	פרקטיקום	2 שש"ס
	(קורס המשך ל-4022)		
	*הקורס כולל התנסות מעשית בשדה. הסטודנטים יידרשו ל-4 שעות נוספות בשדה + מפגשים אישיים / קבוצתיים עם המרצה. הקורס פתוח לתלמידי מסלול ב' בלבד.		

קורסי בחירה

316.4024	ניהול משאבי אנוש	סמינריון	4 שש"ס
316.4019	פיתוח מנהיגות חינוכית	סמינריון	4 שש"ס
316.4017	כלכלת החינוך	שיעור	4 שש"ס
316.4025	ניהול בסביבה עתירת טכנולוגיה	שיעור	4 שש"ס
316.4018	קבלת החלטות במסגרות חינוכיות	סמינריון	4 שש"ס
316.4036	פיתוח ארגוני במערכות חינוך	שיעור	4 שש"ס
316.4020	ניהול ומנהיגות אסטרטגית במערכת החינוך	סמינריון	4 שש"ס
316.4026	אתיקה בחינוך	שיעור	4 שש"ס

**ניתן לבחור שני קורסים בלבד מחוץ למגמה מתוך הרשימה שמופיעה להלן:

316.3001	אתיקה וצדק בחינוך	סמינריון	4 שש"ס
316.4002	חינוך בלתי-פורמאלי	סמינריון	4 שש"ס
316.4007	יחיד וחברה בזירות חינוך	סמינריון	4 שש"ס

מספר הסטודנטים בקורס סמינריוני מוגבל ל-20 משתתפים.

במידת הצורך ניתן לקחת סמינריון שייחשב כשיעור (באישור המרצה וראש המגמה).

הגשת עבודה בקורס **סמסטר א'** – בתום סמסטר ב'. הגשת עבודה בקורס **סמסטר ב'** – תחילת שנת הלימודים העוקבת.

מ"א בניהול מערכות חינוך - תכנית ייעודית

תכנית המיועדת לבעלי תפקידים בבתי-ספר המעוניינים בקריירה ניהולית (במסגרת מסלול ב')

מערכת החינוך זקוקה כיום למנהלים המשלבים חזון חינוכי, תפיסה פדגוגית, ורצון לתרום לקידום וטיפוח ילדים יחד עם ידע וניסיון בין-תחומי במקצועות הניהול והארגון.

מטרת הלמודים בתכנית הנה לטפח מנהלים מקצועיים אשר ישכילו להתמודד עם האתגרים המורכבים של ניהול בית ספר כיום.

- ♦ התכנית מוכרת על-ידי משרד החינוך לצורכי מועמדות לתפקיד ניהול בתי ספר.
- ♦ התכנית מרוכזת, ברובה, ביום אחד בשבוע ומתאימה לאנשים עובדים.

בבסיס התכנית מספר עקרונות:

גישה בין-תחומית שמטרתה להביא את קדמת הידע הקיים כיום בניהול ארגונים כללים, תוך יישום ידע זה לתוך ההקשר הספציפי של מערכות חינוכיות. גישה זו תאפשר להכשיר מנהלים-מנהיגים מומחים אשר ידעו להצעיד את מערכת החינוך לכיוון של מצוינות וחדשנות.

למידה מתמדת אשר תתאפשר מתוך תהליכים של הפריה הדדית. התכנית תשלב עבודה בקבוצות קטנות ופיתוח מיומנויות של עבודת צוות.

התפתחות אישית לקראת התפקיד בדגש על פיתוח מודעות עצמית, גיבוש חזון אישי ופיתוח מודעות להקשר הרחב של מערכות חינוך. התכנית תשלב קורסים בעלי אופי סדנתי בו יוכלו המשתתפים לנתח את תהליכי ההתנהגות שלהם כחברי ארגון וכמנהלים.

הכשרה מעשית שמטרתה חיבור בין תיאוריה למעשה. התכנית תכלול תהליך של חונכות, שבו יוכל כל סטודנט ללמוד ולחוות את תפקיד המנהל הלכה למעשה. במסגרת התכנית ילווה הסטודנט מנהל בית ספר, אשר ישמש כחונך בתהליך הלמידה.

תנאי קבלה (בנוסף לתנאי הקבלה הכלליים לתואר מ"א בחוג):

- מועמדים בעלי ניסיון ניהולי קודם (למשל: תפקידי ריכוז)
- ראיון אישי אליו יוזמנו חלק מהמועמדים.
- טופס קורות חיים.
- טופס המלצה אקדמית.

תכנית הלימודים

מסלול ב'	
מדיניות החינוך בישראל: היבטים השוואתיים וגלובאליים (4 שש"ס)	שנה א' - חובה
מחקר כמותי וסטטיסטיקה למ"א + תרגיל (4 שש"ס)	
מנהיגות ומיומנויות ניהול במערכות חינוך (4 שש"ס)	
משפט וחינוך (2 שש"ס)	
תהליכי הערכה במערכת החינוך (2 שש"ס)	
מנהיגות חינוכית (4 שש"ס)	
גישור ומשא ומתן (4 שש"ס)	
1 קורס מגמה (4 שש"ס)	שנה א' או ב' - בחירה
מתיאוריה למעשה – חונכות ניהולית * (4 שש"ס)	שנה ב' - חובה
ניהול פיננסי למנהלים (2 שש"ס)	
ניתוח אירועים במערכת החינוך (2 שש"ס)	
ניהול משאבי אנוש (4 שש"ס)	
40 שש"ס	סה"כ שש"ס

הערה: כללי הגשת עבודות, הגבלת מספר סטודנטים בסמינריון, וכתובת עבודה מסכמת/ פרויקט זהים לכללים שצויינו לעיל במסגרת לימודי מ"א בחוג והנחיות המגמה.

קורסי המגמה:

שנה א' חובה:

316.4016	מדיניות החינוך בישראל: היבטים השוואתיים וגלובאליים	שיעור	4 שש"ס
316.4013	מחקר כמותי וסטטיסטיקה למ"א	שיעור	2 שש"ס
316.4013	תרגיל במחקר כמותי וסטטיסטיקה למ"א	תרגיל	2 שש"ס
316.4027	מנהיגות ומיומנויות ניהול במערכות חינוך	סמינריון	4 שש"ס
316.4028	משפט וחינוך	שיעור	2 שש"ס
316.4029	תהליכי הערכה במערכת החינוך	שיעור	2 שש"ס
316.4030	מנהיגות חינוכית	שיעור	4 שש"ס
316.4031	גישור ומשא ומתן	סדנא	4 שש"ס

שנה ב' חובה:

		316.4032*	מתיאוריה למעשה – חונכות ניהולית חלק א' (חובה בשנה ב')
פרקטיקום	2 שש"ס		
		316.4033*	מתיאוריה למעשה – חונכות ניהולית חלק ב' (קורס המשך ל-4032)
פרקטיקום	2 שש"ס		
*הקורס כולל תהליך של חונכות, בו ילווה הסטודנט מנהל בית ספר, אשר ישמש כחונך בתהליך הלמידה. הסטודנטים יידרשו ל-4 שעות <u>נוספות</u> בשדה + מפגשים אישיים / קבוצתיים עם המרצה.			
שיעור	2 שש"ס	316.4034	ניהול פיננסי למנהלים
שיעור	2 שש"ס	316.4035	ניתוח אירועים במערכת החינוך
סמינריון	4 שש"ס	316.4024	ניהול משאבי אנוש

קורסי בחירה:

שיעור	4 שש"ס	316.4017	כלכלת החינוך
שיעור	4 שש"ס	316.4025	ניהול בסביבה עתירת טכנולוגיה
סמינריון	4 שש"ס	316.4018	קבלת החלטות במסגרות חינוכיות
שיעור	4 שש"ס	316.4036	פיתוח ארגוני במערכות חינוך
סמינריון	4 שש"ס	316.4020	ניהול ומנהיגות אסטרטגית במערכת החינוך
שיעור	4 שש"ס	316.4026	אתיקה בחינוך

לימודי דוקטורט

יו"ר ועדת הדוקטורט החוגית: פרופ' רבקה איזיקוביץ

לימודי תואר שלישי (לתואר דוקטור Ph.D.) מיועדים להכשרתו של חוקר או מרצה במסגרות ההשכלה הגבוהה בעלי תואר מ"א (במסלול עם תיזה), ומבוססים על עבודת מחקר עצמאית והשתתפות בשלושה קורסים לפחות. עיקר הלימוד כרוך בכתיבת הצעת המחקר, בביצוע ובכתיבת דו"ח המחקר הסופי – כל זאת בהנחיית מנחה אישי מסגל החוג. משך הלימודים הינו כארבע שנים והאוניברסיטה מציעה תמיכות כספיות מסוגים שונים לתלמידי מסלול זה. במקרים יוצאי-דופן יוכל להתקבל סטודנט למסלול ישיר לדוקטורט הכולל בתוכו את לימודי המ"א (ללא צורך בביצוע תיזה מ"א); מסלול זה מוצע לסטודנטים מצטיינים במיוחד והקבלה אליו נדירה.

תנאי קבלה והליך המועמדות

בקשות להתקבל ללימודים לקראת התואר דוקטור לפילוסופיה בחוג למנהיגות ומדיניות בחינוך תתקבלנה מתלמידים שסיימו את תואר המוסמך בנושאים הקשורים לתחום דעת זה בציון משוקלל של 86 לפחות וציון של 90 לפחות בעבודת התיזה למ"א.

לתלמידים בעלי תואר מוסמך בנושאים שלא בתחום החינוך תקבע ועדת הדוקטורט תכנית השלמה אישית מותאמת לרקעם האקדמי.

בשלב ראשון, על המעוניין בלימודי דוקטורט בחוג ליצור קשר עם חבר סגל החוג המורשה להדריך עבודת דוקטור ולקבל את הסכמתו להנחות אותו (ניתן לקבל את רשימת המנחים ותחומי התמחותם במזכירות החוג או באתר החוג). לא תיתכן הרשמה ללימודי דוקטורט מבלי שיש התקשרות מראש עם מנחה. בשלב שני, יש לרכוש ערכת הרשמה לתארים בחנות "אקדמון" בקמפוס או ברשת חנויות סטימצקי. יש למלא בצורה מלאה ומדוייקת את טופס ההרשמה, כולל שמות ופרטים אישיים של שני ממליצים בדרגת מרצה בכיר ומעלה מאוניברסיטה בארץ או בחו"ל, שלפחות אחד מהם מנחה עבודת התיזה, היכולים להעיד על הפוטנציאל של המועמד למחקר אקדמי וללימודי דוקטורט. **ועדת הדוקטורט תפנה ישירות** אל המרצים לקבלת המלצה בטופס מיוחד. יש לקבל מראש את הסכמתם של הממליצים לכתוב מכתב המלצה. בשלב שלישי, יש לכתוב קדם-הצעה למחקר הדוקטורט, שתכתב בהנחיית המנחה המיועד. קדם-ההצעה תתאר בקווים כלליים את שאלות המחקר, הרקע התיאורטי, ההשערות הכלליות, ותיאור שיטת המחקר – כל זאת באורך של 3 עמודים (למעט ביבליוגרפיה). את חומר ההרשמה – הכולל את טופס ההרשמה המלא, קדם-ההצעה (מאושר על-ידי המנחה), טופס הסכמה של המנחה להנחיית המועמד, ועותק מעבודת התיזה מלימודי המ"א – יש להגיש לעוזרת המנהלית לראש החוג, שהנה מרכזת לימודי התואר השלישי בחוג.

החוג מקיים דיון בקבלת מועמדים ללימודי תואר שלישי פעמיים בשנה, בחודשים יוני וינואר. לפיכך, יש להגיש את חומר ההרשמה עד ל-1 ביולי (לקראת סמסטר א') ועד ל-1 בינואר (לקראת סמסטר ב').

ועדת הדוקטורט תדון במועמדים ותחליט על קבלה או דחייה. הודעה תישלח למועמד עד לסוף החודש בו התקיים הדיון.

תכנית הלימודים

משך הלימודים לתכנית הדוקטורט הוא ארבע שנים.

הלימודים מחולקים לשני שלבים:

שלב מחקר א': על פי תקנון הלימודים האוניברסיטאי לתואר שלישי, התלמיד מתחיל בלימודי שלב א', שזהו שלב כתיבת הצעת המחקר והשתתפות בקורסים. משך הלימודים בשלב מחקר א' לא יעלה על שנה מסמסטר הלימודים בו התקבל התלמיד (כולל חופשת הסמסטר/הקיץ) וניתן להאריכו במידת הצורך ואם יש הצדקה לכך. במהלך הלימודים בשלב מחקר א' יידרש התלמיד להכין את הצעת המחקר, לקבל את אישור המנחה/ים להצעה, להגישה לעיון הוועדה החוגית ללימודי תואר שלישי ולעמוד בדרישות אחרות שיוטלו עליו.

שלב מחקר ב': עם אישור הצעת המחקר, על ידי מספר שופטים-מומחים מהאוניברסיטה ומחוצה לה, עובר התלמיד לשלב ב'. משך הלימודים בשלב ב' לא יעלה על שלוש שנים. במהלך תקופת הלימודים בשלב ב', יידרש התלמיד להשלים את כתיבת עבודת הדוקטורט. גם שלב זה ניתן להארכה, לפי מידת הצורך ובמידה ויש לכך הצדקה. העבודה הסופית נשפטת על ידי מספר שופטים-מומחים מחוץ לאוניברסיטה ולאחר אישורה זכאי התלמיד לתואר ד"ר.

במסגרת לימודי הדוקטורט על התלמיד ללמוד **שלושה** קורסים לפחות מתוכם אחד חובה בשלב א' – "מחקר חינוכי: המשגה ופיתוח" (הקורס יינתן בשתי קבוצות ובשני מועדים ויש להירשם לאחת מהן).

מדריך עבודת הד"ר והוועדה המלווה, במידה ומונתה, יקבעו לתלמיד המחקר את תכנית הלימודים שלו והיקפה, תכנית אשר תאושר ע"י ועדת הדוקטורט החוגית. על התלמיד להשתתף בקורסים, למלא את חובותיו על פי דרישות כל קורס (כולל בחינה או עבודות) ולסיים ברמת הישגים שאינה נופלת מציון 85 בכל קורס. המנחה רשאי לדרוש הרחבת לימודי הדוקטורט מעבר למכסת המינימום הנדרשת בסעיף ב', בהתאם לצורכי עבודת המחקר, באישור ועדת הד"ר של החוג למנהיגות ומדיניות בחינוך, ובלבד שלא תעלה על 16 שש"ס ולא יותר מ-4 קורסים.

מומלץ כי תכנית הלימודים המאושרת על ידי המנחה והוועדה (כולל לימודי השלמה) תושלם **עד תום השנה הראשונה ללימודים.**

כל תכתובת של התלמיד עם ועדת הדוקטורט בעניינים אקדמיים חייבת להיות בידיעת המנחה ובאישורו בכתב.

דרישות אקדמיות נוספות תהיינה בהתאם לתקנון הרשות ללימודים מתקדמים ותקנון החוג למנהיגות ומדיניות בחינוך.

תכניות מיוחדות לתואר

תכנית חבצלות

ראש התכנית: מפקד תכנית חבצלות

יועץ אקדמי: פרופ' יוסף נבו

מזכירות החוג: מזכירות החוג להסטוריה של המזרח התיכון

ניהול התוכנית: התכנית תתואם על ידי החוג להסטוריה של המזרח התיכון בשל היותה תחום לימוד משותף לכלל מסלולי הלימוד בתכנית

רקע

תוכנית "חבצלות" הינה תוכנית דגל יוקרתית של אגף המודיעין בצה"ל ומטרתה **הכשרה של קציני מודיעין איכותיים לתפקידי ליבה מחקריים בקהילת המודיעין, ויצירת עתודה לדור העתיד של המנהיגות המודיעינית.**

לגיבוש קבוצת האיכות פועל אגף המודיעין בצה"ל לאתר צעירים בוגרי בתי הספר התיכוניים, תלמידים בעלי מוטיבציה לאומית ומקצועית בתחום מדעי החברה, מדעי הרוח והמדעים המדוייקים.

לאחר תהליך מיון קפדני פועל אמ"ן להכשירם בתחומים הצבאיים והמודיעיניים לעסוק **בתפקידים מובילים בתחום המחקרי מודיעיני** באמ"ן, ולהיות חלק מהגורמים המעצבים והמשפיעים על הערכת המצב המודיעינית, אשר לה משמעויות מרחיקות לכת באשר להערכת צה"ל ומדינת ישראל.

אוניברסיטת חיפה נבחרה להיות המוסד האקדמי המעניק תואר ראשון במסגרת הכשרה זו, האורכת שלוש שנים אקדמיות ומורכבת מהכשרות אקדמיות וצבאיות המשולבות זו בזו והכל **במימון מלא של צה"ל.**

במסגרת הלימודים האקדמיים מוכשרים החניכים **במסלול דו חוגי** שתכליתו, מחד להרחיב את בסיס הידע שלהם באמצעות לימודים **בחוג להסטוריה של המזרח התיכון** כולל לימודי **ערבית, בתוספת קורסים נבחרים מחוגים נוספים**, ומאידך להקנות להם "כלים" שתכליתם פיתוח יכולות אנליטיות בתחומי החשיבה, הניתוח והסקת מסקנות באמצעות לימודים **בחוג נוסף**, אשר יבחרו החניכים מתוך היצע מוגדר: **פילוסופיה, כלכלה, מדעי המחשב ומתמטיקה.**

תכנית חבצלות נחשבת כאחת מתכניות המצויינות לתואר ראשון באוניברסיטה. ככזו חניכי חבצלות יוכלו ללמוד בין השאר בקורסים מתכניות המצויינות האחרות שבאוניברסיטה.

בתום ההכשרה האקדמית מוענק **תואר ראשון דו-חוגי** בהתאם לחוג שבחר החניך כגון: מזה"ת+כלכלה וכד'. **תואר זה יאפשר לחניך, בבוא הזמן, לימודי המשך לתואר שני בכל אחד מהחוגים שלמד ללא השלמות, זאת בתנאי שציונו הסופי לא יהיה נמוך מהמינימום הנדרש על ידי החוג ללימודי תואר שני.**

הלימודים לתואר ראשון מורחב

הלימודים לתואר ראשון יהיו במסגרת דו-חוגית בהיקף 120 נ"ז על פי האפשרויות המפורטות להלן:

הסטוריה של המזרח התיכון +פילוסופיה
 הסטוריה של המזרח התיכון+כלכלה
 הסטוריה של המזרח התיכון+מדעי המחשב
 הסטוריה של המזרח התיכון+מתמטיקה

מעבר לאמור לעיל לומדים החניכים קורסים שונים בהיקף של כ-30 נ"ז הכוללים קורסים נבחרים מהתכנית למצטיינים ("אופקים"), ביה"ס למדעי המדינה ויחסים בינלאומיים וכן קורסי צבא ובטחון.

בנוסף, חניכי חבצלות לומדים מעבר לתוכנית האקדמית המתוארת לעיל קורסים פנימיים בתחומי הצבא והמודיעין, בהיקף של כ-24 שש"ס.

תנאי הקבלה

התכנית מיועדת לחיילי צה"ל בלבד עפ"י קביעת אגף המודיעין בצה"ל וזאת בהתאם למעבר מוצלח של מבחני המיון לתכנית.

כמו כן נדרשים החניכים לעמוד בתנאי הקבלה הכלליים של האוניברסיטה ברמה הנדרשת על ידי החוגים בהם הם מבקשים ללמוד.

מבנה הלימודים

הלימודים לתואר ראשון נמשכים 3 שנים (6 סמסטרים) במהלכן על התלמידים לעמוד בכלל ההתחייבויות הנדרשות ולהגיע להשגים הנדרשים בכל חוג.

כלל הלימודים האקדמיים מתקיימים במסגרת החוגים הקיימים באוניברסיטה עם שאר הסטודנטים הלומדים בחוגים אלה.

על החניכים במסגרת תוכנית חבצלות חלות כלל החובות והזכויות החלות על שאר הסטודנטים.

להלן פרוט מטרות הלימודים בחתך חוגים:

החוג למזרח תיכון – לימודים בהיקף 60 נ"ז

המטרה להקנות לתלמידים במסלול זה את הידע והכלים להבנת התהליכים ההיסטוריים אשר עברו על ארצות האסלאם במזרח התיכון מאז ראשית האסלאם ועד העת החדשה, ולהכשירם ללימוד ולמחקר עצמאיים בנושא זה. תכנית הלימודים מקיפה מבחר נושאים בתחומי ההסטוריה המדינית, החברתית, הכלכלית והתרבותית של ארצות האיזור בעת החדשה. במסגרת הלימודים יוכשרו החניכים גם בתחום השפה הערבית וכן ישולבו סיורים לימודיים.

החוג לכלכלה – לימודים בהיקף 60 נ"ז

מטרת הלימודים בחוג לכלכלה להקנות לתלמידים ידע עיוני וכלים מתאימים לניתוח והבנה של בעיות כלכליות ברמת הפירמה הבודדה וברמת המשק הלאומי על קשריו הבינלאומיים. סיום מוצלח של תכנית הלימודים לתואר ראשון בחוג יכשיר את התלמיד להמשך הלימודים לתואר מתקדם בכלכלה, או במינהל עסקים.

החוג למדעי המחשב – לימודים בהיקף 60 נ"ז

מטרת הלימודים בתכנית הינה להקנות לתלמידים ידע מגוון ומעמיק בנושאי מחשב אשר יכשיר הבוגרים לעסוק ב:

- עבודה בתחום המחשבים (תוכנה, מערכות מידע, מערכות מחשבים, תקשורת וחמרה).
- לימודים מתקדמים במדעי המחשב או בנושאים המשלבים מחשבים עם תחום אחר.
- עבודה בנושאים בין תחומיים המשלבים מחשבים עם תחומים אחרים.

החוג למתמטיקה – לימודים בהיקף 70 נ"ז

מטרת הלימודים להקנות לתלמידים ידע מעמיק בשטחי המתמטיקה השונים, תוך שימת דגש על פרקי המתמטיקה המודרנית ועל יישומיהם. החוג מכשיר את תלמידיו לקראת לימודים לתארים גבוהים, לתפקידי הוראת המתמטיקה ו/או מחשבים, ולעבודת מחקר ופיתוח בתחומי המתמטיקה השימושית, תוך אפשרות לשלב מתמטיקה ומדעי המחשב.

החוג לפילוסופיה – לימודים בהיקף 60 נ"ז

מטרת הלימודים להכיר את השיטות הפילוסופיות וההיסטוריה של הפילוסופיה מאפלטון ועד ימינו: לדון בבעיות מרכזיות במחשבה האנושית בתחומים שונים (פילוסופיה של הנפש, מוסר, מדע, לשון, לוגיקה, מטאפיזיקה, הכרה, אסתטיקה) ולפתח חשיבה ביקורתית, שיטתית ויוצרת בכל תחום מקצועי.

הזכאות לתואר

חניך יהיה זכאי לקבלת תואר רק לאחר שהשלים חובותיו האקדמיות על פי דרישת החוגים מבחינת היקף הקורסים והרכבם ועמד בכל דרישות האוניברסיטה.

לימודי תעודה

130

לימודי מידענות וספרנות

לימודי תעודה

מנהלת: ד"ר רחל בן-כנען

חברי הסגל האקדמי

פרופסור חבר: פרופ' רפי כהן-אלמגור.

מדריך: ד"ר רחל בן-כנען.

עמית הוראה: ד"ר רות אורן, מר יהושע גלעד, ד"ר אמיר דוננפלד, ד"ר גבריאלה

דותן, ד"ר רות הנדזל, גב' אתי הרמן, גב' אורה זהבי, ד"ר סוזן

לזינגר, ד"ר יוני מזרחי, גב' עדינה צור-גי'י, גב' יהודית קורן, גב'

אורנה רוש, ד"ר זהבה שמר, ד"ר אבישג גורדון.

מזכירות החוג

מרכזת החוג: **גב' יהב רוזן**

שעות הקבלה: ימים א'-ה', בין השעות 10.00-12.00

מגדל אשכול, קומה 20, חדר 2012

טלפון: 8249033

פקס: 8249836

אתר הלימודים: www.lib-stu.haifa.ac.il או דרך אתר אוניברסיטת חיפה

מטרת הלימודים

מטרת הלימודים להכשיר מידענים וספרנים שיתפסו עמדות מפתח בתחומי המידע השונים על צדדיהם הטכניים והמדעיים במגוון סביבות, החל בסביבות מסורתיות, כגון: ספריות אקדמיות, ספריות מחקר, ספריות מיוחדות, מרכזי מידע, ספריות ציבוריות וספריות מתנ"סים ובתי ספר, וכלה בסביבות חדשות, דוגמת המגזר הציבורי, הפרטי והעסקי, תעשיית ההיי-טק, בתי חולים ועוד.

הכשרת המידענים והספרנים שומרת על איזון בין החינוך הטכני לחינוך ההומניסטי, כדי להקנות להם תפיסה רחבה של תפקידם. אי לכך במהלך הלימודים יושם דגש מיוחד על הקניית העקרונות העיוניים של המקצוע תוך הבלטת תפקידי הספרייה כגורם חברתי, וכן על פיתוח הכושר לניתוח מערכות מידע לסוגיהן.

הלימודים שמים להם למטרה להנהיר לתלמידים את מהות המידע ותפקידיו בחברה, להקנות להם יכולת שימוש בטכנולוגיות מידע ותקשורת, יכולת לניתוח מבני מידע, יכולת פיתוח מערכות לדליית מידע והפצתו ויכולת פיתוח אסטרטגיות חיפוש ומערכות ניהול מידע. בסיום הלימודים מוענקת תעודת מידען וספרן מוסמך.

תנאי קבלה

1. תואר ב"א* בציון 80 ומעלה לפחות באחד החוגים.
 2. ידיעת השפות עברית ואנגלית על בורין; ידיעת שפה זרה נוספת רצויה.
 3. ראיון אישי שבו יתחשבו, בנוסף על הדרישות שנמנו לעיל, גם בנסיון מעשי במידענות ו/או בספרנות ובהתרשמות מהתאמת המועמד לעסוק במקצוע.
 4. ידע וניסיון בסיסי בשימוש במחשב.
- * בעלי תואר B.Ed יחוייבו בקורס בחירה נוסף בהיקף של 2 נ"ז.

תכנית הלימודים

הלימודים נמשכים שנתיים. ניתן להאריך את תקופת הלימודים לשלוש שנים. על התלמיד לצבור במשך לימודיו 52 נקודות. הלימודים כוללים שיעורי חובה, שיעורי בחירה, סמינריונים והתמחות (פרקטיקום).
על תלמידי שנה א' מוטלת החובה להשתתף בסיוור חד-פעמי להכרת הספרייה וכן במפגש חד-פעמי לפני תחילת שנת הלימודים להכרת קטלוגי הספרייה ומאגרי המידע שלה.
במהלך התכנית מתקיימות הרצאות אורח, אחת לחודש, במסגרת הסמינר המחלקתי. נדרשת חובת נוכחות ב-6 הרצאות במהלך הלימודים.

מבנה הלימודים

שנה א' – שיעורי חובה	נק'
איש האקדמיה בחברת הידע	4
מבוא לארגון אוסף ספרייה – רכש	2
מבוא לארגון אוסף ספרייה – קיטלוג	2
מבוא לארגון אוסף ספרייה – מיון	2
מיומנויות מידע בסיסיות	2
מידע ומשאביו – כלים ביבליוגרפיים ראשוניים	2
שיטות מחקר	2
סה"כ	16 נ"ז

שנה ב' – שיעורי חובה

2	ניהול ארגוני מידע
2	מיפתוח נושאים
4	הספריה האקדמית בישראל
סה"כ 8 נ"ז	

סמינריונים

1 סמינריון בשנה א'

1 סמינריון/פרקטיקום* (התמחות בספריה) בשנה ב' **סה"כ 8-10 נ"ז**

- * הפרקטיקום מיועד לסטודנטים מצטיינים משנה ב'. מידע אודות הפרקטיקום מצוי באתר התכנית.
- * סטודנטים המשתתפים בפרקטיקום רשאים להירשם לסמינריון נוסף, במקום שני קורסי בחירה.

שיעורי בחירה* **סה"כ 18 נ"ז**

*הסטודנטים רשאים להירשם לקורס בחירה אחד בהיקף של 2 נ"ז מחוג אחר.

סה"כ נקודות להשלמת לימודי התעודה: 52 נ"ז

תנאי מעבר

המעבר משנה לשנה מותנה בסיום ובהגשה של כל חובות שנה א' בממוצע ציונים שנתי של 80 לפחות. במקרים מסוימים ובאישור ראש התכנית תלמיד שממוצע ציוניו יהיה 78 יחויב בקורס בחירה נוסף. תלמיד שממוצע ציוניו יהיה 76 יחויב בשני קורסי בחירה נוספים. החוג שומר לעצמו את הזכות להפסיק לימודיו של תלמיד עקב שיקולים של אי-התאמה, ובלא קשר לרמת הישגיו בלימודים. חובת השתתפות נדרשת בכל השיעורים.

עבודות

יש למסור את העבודות במזכירות החוג.

הגשת עבודות - עבודה בקורס בחירה תוגש עד חודשיים מסוף הסמסטר שבו נלמד הקורס.

עבודה סמינריונית תוגש לכל המאוחר בסוף הסמסטר העוקב.

במקרים מיוחדים ניתן לבקש דחייה מראש-התכנית. מסירת עבודה באיחור גוררת תשלום

(ראה תקנון שכר לימוד), גם אם הדחייה אושרה על-ידי החוג.

אי הגשה של עבודות בזמן, ללא אישור, תחייב חזרה על הקורס.

ערעור על ציון - יש למלא טופס במזכירות ולהגישו לא יאוחר מ-10 ימים מתאריך פרסום הציון.

לימודי מידענות וספרנות בשיתוף עם לימודים אחרים

1. **תואר ראשון** – במסגרת לימודי מידענות וספרנות ניתן ללמוד מיקבץ לב"א, כחלק מהחובות של סטודנטים לב"א בחוג ללימודים רב-תחומיים, או בחוגים אחרים. לימודים במיקבץ הנ"ל הינם בהיקף של 20 או 40 נקודות זכות (מיקבץ מצומצם או מורחב).

2. **תואר שני** – תלמידים לתואר שני יוכלו ללמוד לימודים צמודים במסגרת לימודי מידענות וספרנות, באישור החוג שלהם.

הערה: החוג רשאי לדרוש מסטודנטים, שהתקבלו מחדש ללימודים לאחר הפסקה של שנתיים ומעלה, ללמוד לפי מתכונת הלימודים הנוכחית. סטודנטים אלה יצטרכו לחזור על מקצועות או להשלים מקצועות חסרים, גם אם יתבטא הדבר בצבירת יותר נקודות.

מוזיאולוגיה

לימודי תעודה

ראש התכנית: ד"ר אירית מילר

מטרת הלימודים

מטרת הלימודים היא להכשיר אנשי מקצוע בתחום עבודת המוזיאון על רבדיה השונים. בוגרי התכנית יוכשרו לשמש כמנהלים, אוצרים, אנשי תיעוד ורישום, פרסום ויחסי ציבור במוזיאונים שונים כגון: מוזיאונים לארכיאולוגיה, אמנות, אנתרופולוגיה, היסטוריה, טבע, מדע, טכנולוגיה וכו'. הם יוכלו לעסוק גם בתפקידי חינוך בתחום המוזיאון או בהעברת מושגים ורעיונות באמצעים חזותיים, וזאת במסגרת גלריות, גלריות בית-ספריות, מתנ"סים וכו'.

תכנית הלימודים מורכבת משיעורים עיוניים ומעשיים, סיורים במוזיאונים, התמחות מעשית במוזיאון, הכנת תערוכה ופרוייקט סיום. תכנית הלימודים כוללת את הנושאים הבאים: הגדרת המוזיאון, מטרותיו ותוכניתו, ניהול המוזיאון, האוספים, שימור ושיחזור; המוזיאון כמרכז חינוכי; תכנון והקמת תערוכות; תולדות המוזיאון, אדריכלות מוזיאונים, בעיות המוזיאון העכשווי; טכנולוגיות מתקדמות בשירות המוזיאון.

הלימודים נמשכים במשך שנה, בימים ב'-ג', ולימודי קיץ (3 סמסטרים). בשני הסמסטרים הראשונים מתקיימים לימודים עיוניים ומעשיים. בסמסטר הקיץ מתמחים התלמידים באחד המוזיאונים, ומגישים את פרוייקט הגמר.

בתום הלימודים תוענק למסיימים תעודת מוזיאולוג.

פתיחת התכנית למוזיאולוגיה מותנית במספר הנרשמים.

תנאי קבלה

1. יתקבלו סטודנטים בעלי תואר ראשון בארכיאולוגיה, אמנות, לימודי א"י, היסטוריה, אנתרופולוגיה, אנתרופולוגיה, גיאוגרפיה וחינוך. אחרים יתקבלו על-פי שיקול דעת ועדת הקבלה.
2. התלמידים יחוייבו בהשלמות בהתאם לצורך.
3. במקרים מיוחדים תישקל מועמדותם של עובדי מוזיאונים בעלי ניסיון (שאינם בעלי תואר ב"א).
4. ידיעת השפות עברית ואנגלית. ידיעת שפה זרה נוספת רצויה.

ועדת ההוראה שומרת לעצמה את הזכות להפסיק לימודיו של תלמיד עקב שיקולים של אי-התאמה ללימודי מוזיאולוגיה ובלא קשר לרמת הישגיו בלימודים.

מבנה הלימודים

הלימודים יתחלקו לכמה יחידות יסוד:
ההיסטוריה והפילוסופיה של מוזיאונים
אירגון ותיפעול מוזיאון
מדיניות אירגון ותיפעול אוספים
תערוכות
חינוך במוזיאונים
תקשורת, הסברה ויחסי ציבור

דרישות מסלול הלימודים

- התלמידים יחוייבו לעמוד בדרישות הבאות:
1. השתתפות בכל השיעורים, התרגילים והסדנאות.
 2. הגשת פרוייקט מחקרי עם סיום הלימודים.
 3. התמחות – עבודה מעשית במשך 12 יום באחד המוזיאונים.
 4. השתתפות בימי סיור מונחים במוזיאונים ברחבי הארץ.
 5. בלימודי השלמה בהתאם לצורך.

מזכירות החוג

מרכזת התכנית: **גב' שרה מרדכי**
שעות הקבלה: ימים א'-ה', בין השעות 10.00-12.00
טלפון: 8240748
כתובת אתר התכנית: www.museology.haifa.ac.il

יחידות אחרות

701

המחלקה ללימודי שפות

ראש המחלקה: **טרם נקבע**

השפות הנלמדות באוניברסיטה הן: איטלקית (באדיבות שגרירות איטליה), אנגלית, גרמנית, יוונית עתיקה ומודרנית, יידיש, לטינית, ספרדית (באדיבות שגרירות ספרד), צרפתית ורוסית. כמו כן, נלמדות יפנית וסינית (במסגרת החוג ללימודי אסיה), ערבית ותורכית (במסגרת החוג למזרח התיכון). הוראת השפות נועדה להכשיר את התלמיד לקריאת טקסטים אקדמיים ביבליוגרפיים בשפות השונות. הציון בלימודי השפות (למעט אנגלית) ייכנס לשקלול הסופי של הציונים בחוגים השונים. הניקוד בשפות אלו כדלקמן: רמת מתחילים – 2 נק' שנתיות, רמת מתקדמים – 4 נק' שנתיות, אלא אם נקבע אחרת ע"י החוגים. לשפות לטינית, יוונית עתיקה, איטלקית, צרפתית, גרמנית ורוסית ניתן קורס לקריאה מודרכת רמה ג. לרשות התלמידים עומדות המעבדה האורקולית והמעבדה הממוחשבת.

אנגלית כשפה זרה

התלמידים יירשמו לקורסי אנגלית בהתאם לרמה שנקבעה להם בהודעת הקבלה: טרום-מתקדמים, מתקדמים 1, מתקדמים 2. הקורסים לאנגלית במחלקה לשפות זרות מתנהלים במתכונת סמסטריאלית וההשתתפות בהם חובה; ציון מעבר – 60. פירוט הקורסים ראה להלן.

מעבדה אורקולית (חדרים 604, 604 א')

מעבדה אורקולית מיועדת לקדם למידת שפות ולטפח מחקר בלשני. המעבדה האורקולית משרתת את כל חוגי האוניברסיטה כולל המכינה האוניברסיטאית וביה"ס לתלמידי חו"ל. היא משמשת גם לבחינות עבור סטודנטים בעלי ליקויי למידה וכמו כן, לבחינות בפונטיקה של החוג לשפה וספרות אנגלית.

מעבדה זו משמשת להוראת אנגלית, עברית, ערבית, רוסית, איטלקית, צרפתית, גרמנית, ספרדית ותורכית. כמו כן, קיימות קלטות לרמת מתחילים באנגלית, יוונית, אינדונזית, יפנית, לטינית, רוסית, תאי, טורקית ויידיש מדוברת.

- המעבדה האור קולית כוללת שני חדרים:
- א. כיתת לימוד (604) המיועדת ל-24 סטודנטים כאשר לכל סטודנט קלטת אישית ומוניטור וידיאו. השיעור מתקיים בהדרכת מורה.
 - ב. המעבדה לגישה עצמית, הכוללת 12 תחנות, עומדת לשימוש אישי לכל תלמידי האוניברסיטה וגם לסגל האקדמי והמנהלי. כמו כן, מאפשרת מעבדה זו תרגול בפונטיקה והבעה בע"פ מהחוג לאנגלית ושמיעת מוסיקה לסטודנטים מהחוג לחינוך והאזנה להרצאות מוקלטות מכל החוגים.
 - ג. לנוחות התלמידים במעבדה קיימים שבעה מחשבים לעבודה עצמית. כמו כן, קיים חומר לימוד של קורסים באנגלית כשפה זרה בשלוש רמות. החומר ניתן להקראה באמצעות קלטות ותוכנות מחשב – Dragon, Read Please, Natural Reader.

המעבדה פתוחה בכל ימי השבוע לפי לוח זמנים המתפרסם באתר המעבדה:
<http://hcc.haifa.ac.il/Chairs/audio-visual>

מל"מ – מעבדה לשונית ממוחשבת (חדר 562)

- מעבדה לשונית ממוחשבת מיועדת לקדם למידת שפות ולטפח מחקר בלשני. המעבדה משרתת את כלל אוכלוסיית הסטודנטים והמרצים, ובנוסף היא משמשת לבחינות עבור סטודנטים בעלי ליקויי למידה.
- המעבדה מכילה 40 מחשבי P.C. עם תוכנות:
- ◆ מילון רב-לשוני "Babylon"
 - ◆ אנציקלופדיות "MS Bookshelf" ו-"MS Encarta"
 - ◆ Concordance
 - ◆ דפדפן "Internet Explorer", תוכנות MS Office, Acrobat Reader
 - ◆ תוכנות הקראה והגדלה (Read Please, Natural Reader, Magnifier)
- לרשות המשתמשים עומדות תוכנות לימוד ייחודיות באנגלית, גרמנית וצרפתית, שמפותחים ע"י צוות המעבדה עבור הקורסים של המחלקה לשפות זרות.
- הסטודנטים עובדים הן במסגרת שיעורים בהדרכת מורה והן בצורה עצמאית. כמו כן יש תרגילים ללמידה מרחוק באתר: <http://call.haifa.ac.il>. המעבדה פתוחה בכל ימי השבוע לפי לוח זמנים שבועי שמתפרסם באתר.

היחידה ללימודי המשך – הפקולטה למדעי הרווחה והבריאות

מנהלת היחידה: גב' מרים בן-עוז

היחידה ללימודי המשך בפקולטה למדעי הרווחה והבריאות עוסקת בפיתוח מערך תכניות לימודים המיועד להרחבת ידע והקניית מיומנויות מקצועיות לעובדים סוציאליים, מרפאים בעיסוק, בוגרי חוג לשירותי אנוש, בוגרי חוג לסיעוד ואנשי מקצוע אחרים העוסקים בנושאי רווחה.

תכניות הלימוד כוללות נושאים חברתיים אקטואליים, כגון טיפול באוכלוסיות בסיכון, ילדים, קשישים ונכים.

השתלמויות מתקיימות במתכונת תלת-שנתית, דו-שנתית, חד-שנתית, וכן סמסטריאלית, לצד סדנאות וימי עיון.

להלן רשימה חלקית של התכניות המוצעות בשנת הלימודים תשס"ט:

◆ תכנית תלת-שנתית:

– לימודי פסיכותרפיה: תכנית זו הינה תכנית ייחודית המבוססת על לימוד ויישום בעבודה – קלינית של גישות דינמיות בשילוב שיטות נוספות לטיפול בפרט ובמשפחה.

◆ תכניות דו-שנתיות:

– תכנית הכשרה בהנחיית קבוצות: תכנית זו נועדה להכשיר אנשי מקצוע מתחומי רווחה ובריאות להנחית קבוצות, כגון: קבוצות טיפול, קבוצות ייעוץ, קבוצות משימה, כמו כן ללמד הנחיה קבוצתית במספר גישות תיאורטיות ויישומיות תוך שימת דגש על גישות פסיכודינמיות, גישות אקזיסטנציאליות ועוד.

◆ תכניות חד-שנתיות:

- פסיכותרפיה באמצעות יצירה והבעה
- הקבוצה במרחב הטיפולי
- מפגש בלתי אמצעי עם נפש האדם ע"י סדרות:
- ◆ מפגש האומנויות – אישים ויוצרים
- ◆ בין התנורות לפיתוי – בראי הקולנוע

◆ תכניות סמסטריאליות:

– קשיים בחשיבה ובלמידה אצל ילדים ומתבגרים, ניהול ניסויים קליניים ועוד.

◆ ימי עיון וסדנאות בתחומי בריאות, בריאות הנפש ואוכלוסיות במצוקה.

תכניות המתקיימות ביחידה מוכרות לגמול השתלמות.

לפרטים נוספים ולהרשמה יש לפנות ליחידה ללימודי המשך בפקולטה למדעי הרווחה והבריאות מגדל אשכול, קומה 7, חדר 701, טל' 04-8240801, 04-8240457, בימים א'-ה', בין השעות 08:00-13:00. או באתר האינטרנט: <http://hw.haifa.ac.il/dce>

E-mail: draize@univ.haifa.ac.il

המחלקה להשתלמויות ולימודי המשך בחינוך

ד"ר אילנה סבר, ראש המחלקה

המחלקה מעוגנת בפקולטה לחינוך ושואבת את ייחודה מן החוקרים והמרצים של הפקולטה לחינוך ומשאר החוגים באוניברסיטה. ההשתלמויות ולימודי המשך מיועדים להרחבת ההשכלה ולפיתוח מיומנויות וכישורים מקצועיים של מפקחים, מנהלים, מחנכים, מורים מקצועיים, יועצים חינוכיים ובעלי תפקידים הקשורים לקהיליה החינוכית. המחלקה מציעה מגוון רחב של קורסים ותוכניות בהיקפים שונים וכן השתלמויות קצרות, ימי עיון וסדנאות.

בין התכניות המוצעות:

- ◆ הכשרת מטפלים באמצעות יצירה והבעה במגמות אמנות חזותית ותנועה ומחול.
- ◆ לימודי המשך למטפלים באמנויות:

לביבליותרפיסטים:

- ◆ כתוב וקרוא
- ◆ חלומות וטקסטים ספרותיים
- ◆ הדרכה על תהליכים קבוצתיים

למטפלים באמנות חזותית:

- ◆ גישות פסיכואנליטיות וטיפול באמצעות אמנות
- ◆ טיפול דיאדי באמצעות אמנות
- ◆ הדרכת הורים בשילוב יצירה

למטפלים בתנועה ומחול

- ◆ המבע הראשוני – Expression Primitive
- ◆ שיטת KMP – פרופיל תנועה ככלי אבחוני וטיפולי

לימודי המשך נוספים

- מספרי סיפורים לעוסקים במקצועות הטיפול והייעוץ
- ◆ תוכניות חדשניות בגישות רוחניות והוליסטיות
- ◆ גישות רוחניות והוליסטיות בטיפול - תוכנית דו שנתית
- ◆ Mindfulness (מיינדפולנס) כדרך לחיים של בחירה
- ◆ פילוסופיה פעילה
- ◆ טיפול וייעוץ פילוסופי – Philosophy Therapy
- ◆ פילוסופיה לילדים ועם ילדים
- ◆ הרחבת "ארגז הכלים" של המורה

- ◆ כלים אימוניים (Coaching) לשיפור ההוראה בכיתה
- ◆ הבנת הילד על פי ציוריו
- ◆ מחשבת הלב – Mindfulness (מיינדפולנס), בדרך להוראה מודעת
- ◆ דרך הסיפור ללב הילד - פיתוח מיומנויות סיפור סיפורים לילדים
- ◆ תקשורת חלופית ותומכת לאוכלוסיות מיוחדות

קורסים בשיתוף משרד החינוך:

- ◆ הכשרת מנהיגות חינוכית בתחום אוריינות ומידענות מתוקשבת
- ◆ מנהיגות בייעוץ
- ◆ התמחות בהוראה (סטאז') למורים מתחילים
- ◆ מת"לים – הכשרת מורים מומחים בתפקודי למידה
- ◆ הכשרת מנהלים

פתיחת קורסים מותנית במספר הנרשמים.
הנכם מוזמנים להתעדכן בהיצע המתחדש של התכניות.

פרטים והרשמה במזכירות המחלקה, בבניין הפקולטה לחינוך חדר 549
ובטלפון 04-8240208/868.

אתר המחלקה להשתלמויות ולימודי המשך בפקולטה לחינוך:
<http://edu.haifa.ac.il/continue-ed>

שעות	שם המגמה	שם התכנית
200	עיצוב גרפי:	* יסודות בעיצוב גרפי
80		גרפיקה ממוחשבת
		מבוא לתוכנות Photoshop ו־Freehand
80	לימודי אנגלית:	* אנגלית מתחילים
80		* אנגלית מתקדמים
80		* אנגלית עסקית ומסחרית
100	ליצנות רפואית	בשיטת רופאי החלום:

שעות	שם המגמה	שם התכנית
140	לימודי	* עיתונאות
120	תקשורת	* יחסי ציבור, דוברות
	ועיתונאות:	והסברה
56		* מקצועות הרדיו שדרנות וקריינות (בשיתוף רדיו חיפה)
112		* עריכה לשונית
56		* עריכה לשונית למתקדמים
100		* כתיבה יצירתית
56		* מבוא לבלשנות

ניקוד אקדמי

חלק מהתכניות מוכרות לצבירת ניקוד אקדמי לתואר ראשון בחוגים שונים באוניברסיטת חיפה, בכפוף לתנאי הקבלה לאוניברסיטה ולחוג הרלוונטי.

משרדי היחידה

משרדי היחידה ללימודי המשך וללימודי חוץ נמצאים בבניין רב־תכליתי, חדרים 130-136.

טלפונים: 8240440, 8240425

קבלת מידע, הרשמה וייעוץ אישי בימים א'-ה', בין השעות 08:00-18:00.

המכינה האוניברסיטאית

פרופ' אורה גילבר, ראש המכינה האוניברסיטאית

גב' פורטונה סוארז, הממונה על המכינה האוניברסיטאית

מטרות המכינה

מטרת העל של המכינה האוניברסיטאית היא להכין את המועמד, אשר אינו עומד בתנאי הכניסה הנדרשים לאוניברסיטה, לקראת לימודים אקדמיים ולאפשר לו להתקבל אליהם. המכינה נועדה להכשיר את התלמידים ללימודים במוסדות להשכלה גבוהה, תוך חיזוק הידע במקצועות הבסיסיים (אנגלית, הבעה בעברית, מתמטיקה, כתיבה מדעית) וכן במקצועות בשני מסלולים: מדעי הרוח והחברה ובמדעים. כמו כן, מקנה המכינה דרכי חשיבה ולימוד באוניברסיטה. בנוסף לכך, קיים במכינה מערך אבחון, ייעוץ וטיפול אשר מסייע לסטודנטים בכל מצוקה שמתעוררת במהלך הלימודים.

אוכלוסיית היעד: חסרי תעודת בגרות, בוגרי י"ב כיתות, או המעוניינים לשפר את ציוניהם לקראת הכניסה לחוגים באוניברסיטה.

סוגי המכינות

1. מכינות יום

א. מכינת יום

- א. מסלול מדעי הרוח והחברה – תלמידים העתידים ללמוד בפקולטות העיוניות (רוח, חברה), בבית ספר לחינוך, עבודה סוציאלית, ילמדו במסלול זה.
 - ב. מסלול חברה ורוח – מגמת חוק ומשפט.
 - ג. מסלול מדעים – מכינה זאת מיועדת לתלמידים המבקשים ללמוד בפקולטה למדעים והוראתם: ביולוגיה דו-חוגי ומתמטיקה, כמו כן בפקולטה למדעי רווחה ובריאות בחוגים פיזיותרפיה, סיעוד, ריפוי בעיסוק והפרעות בתקשורת.
- לימודי יום: **משך הלימודים:** 9 חודשים (אוקטובר-יוני).

ב. מכינת אביב

- א. מכינת אביב: מסלול רוח וחברה – מיועד לתלמידים המבקשים ללמוד באחת מהפקולטות העיוניות: חברה, רוח, משפטים, בבית הספר לחינוך ובבית הספר לעבודה סוציאלית.
 - ב. מכינת אביב: מסלול מדעים – מכינה זאת מיועדת לתלמידים המבקשים ללמוד בפקולטה למדעים והוראתם ביולוגיה דו חוגי ומתמטיקה, כמו כן בפקולטה למדעי רווחה ובריאות בחוגים: פיזיותרפיה, סיעוד, ריפוי בעיסוק והפרעות בתקשורת.
- לימודי יום: **משך הלימודים:** 6 חודשים (פברואר-יולי).

2. מכינת ערב

אוכלוסיית היעד: מכינת הערב הוקמה במטרה לתת מענה לאוכלוסייה רחבה של עובדים ביום המעוניינים להגיע ללמוד באוניברסיטה. הלימודים במכינת הערב מקנים תעודה המחליפה את תעודת הבגרות באוניברסיטת חיפה ומאפשרת כניסה לכל החוגים. כמו כן, הם כוללים הכנה, רכישת כלים ומיומנויות להצלחה באקדמיה.

משך הלימודים: חודשים אוקטובר-יולי

הלימודים מתקיימים במשך 10 חודשים.

ימי לימוד א', ג', ה', בין השעות: 17.00-22.30. וביום ו' בין השעות: 08.30-13.30.

תלמידים הלומדים 4 יחידות לימוד במתמטיקה ילמדו גם ביום ב' בשעות אחה"צ או הערב. **התעודה:** תעודת הסיום של המכינה מחליפה את תעודת הבגרות בהרשמה לכל החוגים באוניברסיטה.

3. השלמות בגרות: אנגלית/מתמטיקה

אוכלוסיית היעד: מועמדים המעוניינים לשפר ציונים או להשלים את מקצוע האנגלית או המתמטיקה, או שניהם יחד, במסגרת הלימודים במכינה.

אנגלית – 4,5 יח"ל

מתמטיקה – 3,4,5 יח"ל.

מטרת הלימודים: השגת ציון המחליף את הציון בתעודת הבגרות, או השלמה של ציון חסר.

תנאי קבלה: ציון מתאים בבחינת הפסיכומטרית, ובבחינת הסיווג הפנימית של המכינה. **תעודה:** תלמיד המשלים מקצוע ו/או משפר ציון, ייחשב לו הציון כתחליף לציון הבגרות בעת ההרשמה לאוניברסיטת חיפה.

הציונים מועברים למשרד החינוך ומעודכנים בתעודת הבגרות.

4. מכינה ללקויי למידה

אוכלוסיית היעד: חסרי תעודת בגרות, בוגרי י"ב כיתות, או המעוניינים לשפר את ציוניהם לקראת הכניסה לחוגים באוניברסיטה.

המכינה מלווה על ידי המרכז לליקויי למידה באוניברסיטת חיפה י.ה.ל בניהולה של פרופ' צביה ברזניץ. (מרכז זה מכשיר גם את סגל המורים המלמד במכינה זו). כמו כן, מכינה זו מלווה ע"י יועצת, מומחית בלקויות למידה.

הליווי הלימודי כולל פגישות פרטניות להקניית אסטרטגיות למידה ודרכים להתמודדות עם הקשיים. כמו כן ניתן מענה לשאלות כלליות בנושא לקויות למידה והשלכותיהן. התוכנית כוללת מיומנויות כמו: ארגון ותכנון זמן, ארגון חומרי למידה ומערכת לימודים, הכנה לבחינות, ייעול הזיכרון, כתיבה, אסטרטגיות לקריאת מאמרים ולסיכום חומר, קריאה והבנה של שאלות והוראות.

התעודה: תעודת הסיום של המכינה מחליפה את תעודת הבגרות בהרשמה לכל החוגים באוניברסיטה.

5. מכינת העולים

אוכלוסיית היעד: עולים עד גיל 23, בעלי תעודת בגרות מחו"ל, וגם עולים ותיקים ותיירים.

מטרת המכינה: העלייה שמגיעה לישראל כוללת בתוכה צעירים וצעירות בעלי יכולות להשתלבות בלימודים אקדמיים, אך לא אחת השתלבות זו קשה יותר מאשר לילידי הארץ. על מנת שמחסומי השפה והתרבות לא ימנעו מהעולים להשתלב בלימודים גבוהים ולמצות את כישוריהם, הוקמה מכינה המיועדת להם בלבד. קצב וצורת הלימוד במכינה זו מותאם לרמתם הלימודית תוך הרחבה של לימודי עברית. זאת במטרה לסייע בהמשך דרכם האקדמית. מכינה זו מלווה ביעוץ והכוון מקצועי.

מימון הלימודים: ניתן לזכאים ע"י מינהל הסטודנטים ומשרד הקליטה.

משך הלימודים: 9 חודשי לימודים (אוקטובר 2008-יוני 2009). המכינה מיועדת לבעלי תעודת בגרות מחו"ל (מועמדים עולים אשר אין בידם תעודת בגרות מלאה מחו"ל, ויכלו לגשת לוועדת קבלה אוניברסיטאית שתבחן את זכאותם ללמוד במכינת עולים).

התעודה: תעודת הסיום של המכינה מחליפה את תעודת הבגרות בהרשמה לכל החוגים באוניברסיטה.

6. מכינה ל-30+

אוכלוסיית היעד: מכינת 30+ הינה עבור בני 30 ומעלה המעוניינים להתקבל ללימודי התואר הראשון באוניברסיטה ואין בידם תעודת בגרות. עמידה בהצלחה בכל דרישות התכנית מקנה תעודה המאפשרת קבלה לאוניברסיטת חיפה ללא תעודת בגרות. בנוסף לכך, בוגרי התוכנית רוכשים כלים בסיסיים להתמודדות עם הדרישות באקדמיה.

משך הלימודים: סמסטר אחד.

התעודה: תלמיד יוכל להירשם ללימודים בפקולטה למדעי הרוח, ללא פסיכומטרי, בתנאי שהשלים 2 קורסי מבוא בפקולטה. ביתר הפקולטות, יש לעמוד בתנאי הקבלה הרגילים.

7. מכינת בוגרים (לבגרות)

אוכלוסיית היעד: מכינת הבוגרים (לבגרות) של אוניברסיטת חיפה, נועדה לסייע לתלמידים, שלמדו לפחות 9 שנים, לסיים בהצלחה תעודת בגרות מלאה, אשר מאפשרת קבלה ללימודים במוסדות להשכלה גבוהה.

הלימודים מתנהלים באווירה תומכת ומאתגרת מבחינה אישית, חברתית ואינטלקטואלית.

במכינה מסגרת לימודים מסודרת ומאורגנת. צוות המורים ותיק, מקצועי ומנוסה, מסור ואכפתי, בעל מודעות חברתית גבוהה ויכולת ללוות את התלמידים בצורה צמודה ואישית על מנת לסייע להם להתמודד עם קשיים

משך הלימודים:

פתיחת שנה"ל – ספטמבר

סיום שנה"ל – יוני

הלימודים מתקיימים חמישה ימים בשבוע בימים א'-ה', בשעות 08:30-16:00
בכל סמסטר נלמדים 3-4 מקצועות.
סמסטר א': ספטמבר עד ינואר, בחינות במועד חורף
סמסטר ב': פברואר עד יוני, בחינות במועד קיץ.
תעודת הסיום של המכינה מחליפה את תעודת הבגרות בהרשמה לכל החוגים
באוניברסיטה.

תנאי הקבלה למכינות השונות עשויים להשתנות.

8. **קורס הכנה לבחינת פטור בעברית** – סיום הקורס בציון 85 ומעלה יפטור מבחינת
יע"ל (ידע בעברית לשפות זרות).

**בלעדי לבוגרי המכינה – אוניברסיטת חיפה ממתינה לציוני המכינה ולציוני
הבחינה הפסיכומטרית עד סוף אוגוסט.**

קורסי הכנה באנגלית ללימודים באוניברסיטה

הקורס מומלץ לתלמידים אשר רמתם באנגלית אינה עומדת בדרישות הקבלה לאוניברסיטה.
כמו כן, מיועד הקורס להכשיר את התלמידים להתמודד עם המבחן באנגלית במסגרת הבחינה
הפסיכומטרית. מטרת הקורס היא פיתוח יכולת הבנה וניתוח מאמרים מדעיים מתחום
מדעי הרוח והחברה. כמו כן, מושם דגש על הכרת צורות דקדוק הכרחיות ללמידת חומר
מדעי והקניית שיטות לקריאה עצמית.

אנגלית בינוני 1

הקורס מיועד לתלמידים שהתקבלו לאוניברסיטה וחויבו להשלים את ידיעותיהם באנגלית.
ההשתתפות כרוכה בתשלום שכר לימוד.
ההרשמה מתבצעת בחדר 285, בבניין הרב-תכליתי.

קורסי הכנה במתמטיקה

מומלצים למועמדים הזקוקים להכנה ורענון ידיעות במתמטיקה.

מהלך הלימודים בכל המכינות

הלימודים במקצועות-היסוד מתקיימים קבוצות, הנקבעות על-פי רמת ידיעותיהם של
התלמידים. הנוכחות בשיעורים, בתרגילים ובשאר הפעילויות היא חובה. על-פי תקנון
האוניברסיטה רשאי המורה לסרב לאשר השתתפות בבחינות לתלמיד שלא נכח בשיעורים
במידה מספקת. בחינות ועבודות-בית הן חלק בלתי נפרד ממהלך הלימודים, ועל כן הן חובה
על כל תלמיד. תלמיד אשר לא ימלא את כל חובות המכינה לא יורשה לגשת לבחינות הסיום.
עמידה בכל חובות המכינה והצלחה בבחינות הסיום הן תנאי לקבלת תעודת סיום מכינה
ולהגשת מועמדות ללימודים סדירים באוניברסיטה.
סיום המכינה כשלעצמו, אינו מבטיח קבלה לאוניברסיטה.
כל המועמדים יידרשו לעמוד בדרישות הקבלה האוניברסיטאיות והחוגיות.

מועדי הרשמה

ההרשמה לשנה"ל תשס"ט החלה ותסתיים ביום 31.8.08 לאחר מועד זה ההרשמה תמשך על בסיס מקומות פנויים. ההרשמה מתבצעת במזכירות ההרשמה של המכינה האוניברסיטאית, חדר 288, בניין הרב-תכלית.

מלגות

ייתנו מלגות שכ"ל ומלגות קיום חודשיות – לזכאים עפ"י קריטריונים של האגודה לקידום החינוך.

תנאי התשלום

התשלום עבור כל מכינה ייקבע על-ידי הנהלת האוניברסיטה.

הערות

הנהלת המכינה שומרת לעצמה את הזכות לאשר או לדחות את קבלתם של תלמידים על-פי תעודת הבגרות ו/או ציוניהם בבחינות הכניסה.

לפרטים ניתן לפנות למרכז המידע של המכינה בטל' 04-8247999.

מרכז הספורט

מר מיכה רב, מ"מ מנהל המרכז

שירותיו ניתנים לתלמידים, לאנשי סגל הוראה ולמינהל האוניברסיטה, לאורחים ולציבור בכלל. היצע הפעילויות מכוון לאפשר טיפוח מודעות, פיתוח כושר גופני, לימוד מיומנויות ורענון. פעילות במסגרת זו מחייבת תשלום על-פי תעריפים שייקבעו מעת לעת.

* סטודנטים שמקבלים מלגת סיוע רשאים להגיש בקשה להנחה.

המרכז מקיים פעילויות מודרכות וקהילתיות במסגרת הבאות:

- **מועדון טניס** (קורסי טניס)
- **מועדון סקווש** (קורסי סקווש)
- **מועדון בריאות וכושר גופני** (לנוער ולמבוגרים)
- **השתלמויות, קורסים וסדנאות ואירועי ספורט עממי** לשעות הפנאי והנופש. היצע מפורט יפורסם בנפרד.

נבחרות ייצוג

מיועדות לתלמידים מכל שנות הלימוד באוניברסיטה ובשלוחותיה וכן לתלמידי המכינה האוניברסיטאית. זכאים להתקבל לתלמידים אשר יעמדו במבדקי הסינון בחודש הראשון לשנה"ל. פעילות ייצוגית מוכרת במרבית החוגים כלימוד בחירה המקנה 4 נקודות זכות (2 נקודות לכל חוג). ספורטאים פעילים העומדים בקריטריונים מקבלים סיוע המרכז לקבלת מלגות לימודים ולדיור במעונות.

הפעילות הייצוגית מתקיימת במסגרת פנימיות, באס"א (איגוד ספורט אקדמי), באירועים אזוריים, ארציים ובינלאומיים. מידע מפורט יפורסם במועדי הייעוץ וההרשמה במרכז הספורט.

מזכירות מרכז הספורט

מנהלית מרכז הספורט גב' פנינה רבהון

מרכז הספורט א'–ה' 13:00–10:00

קבלת קהל:

8240578, 8240578; בשעות אחה"צ והערב: 04-8240579 (אולם

טלפונים:

הספורט)

04-8246552

פקסימיליה:

sport@research.haifa.ac.il

דואר אלקטרוני:

מידע מפורט בדבר סדרי ההרשמה, תקנות ונהלי השתתפות ניתן לקבל באתר האוניברסיטה ובעת ההרשמה במזכירות מרכז הספורט.

בית-הספר לתלמידי חו"ל

ראש אקדמי: פרופ' חנן אלכסנדר

מנהלת: גב' תמר ויטל

תכנית הלימודים מיועדת לסטודנטים הלומדים באוניברסיטאות בחו"ל המעוניינים לשהות בישראל במוסד אקדמי במסגרת שנתית או סמסטריאלית. סטודנטים מן המניין מאוניברסיטת חיפה רשאים להשתתף בקורסים המוצעים בתיאום עם חוגי הלימוד שלהם.

מטרת הלימודים

הקניית ידע תיאורטי, עובדתי ומושגי בנושאים הקשורים בחברה הישראלית, המזרח התיכון, יהדות, ארכיאולוגיה ופסיכולוגיה וכן הקניית ידע בשפה העברית והערבית (ספרותית ומדוברת) ברמות שונות.

במסגרת הלימודים מתקיימים גם סיורים לימודיים וכמו כן מוצעת תכנית חברתית עשירה הכוללת טיולים, סמינרים והרצאות העשרה.

מבנה הלימודים

הקורסים בנויים במקביל למבנה הקורסים הניתנים באוניברסיטאות בארה"ב ובקנדה, ומזכים את הסטודנט בנקודות זכות באוניברסיטת-האם שלו. סטודנט מחו"ל בעל רמת עברית נאותה רשאי גם ללמוד בקורסים בעברית באוניברסיטה (בכפוף לתנאים הנדרשים על-ידי החוג).

תנאי קבלה

לתכנית מתקבלים מועמדים שסיימו בהצלחה לפחות שנה אחת במוסד מוכר להשכלה גבוהה בחו"ל ואשר הינם בעלי שליטה בשפה האנגלית.

משרדי בית הספר נמצאים בבניין הרב-תכליתי, חדר 177, ופתוחים לקהל הרחב בימים א'-ה', בין השעות 10.00-12.30.

טלפונים: 8240766, 04-8246584. פקסימיליה: 04-8240391

E-MAIL: OVERSEAS@RESEARCH.HAIFA.AC.IL

לוח שנת הלימודים תשס"ט

2008/2009

סמסטר א' – סמסטר חורף

<p>יום ראשון, כ"ז בתשרי (26.10.08)</p> <p>יום ראשון, א' בטבת (28.12.08)</p> <p>יום ראשון, כ"ט בטבת (25.1.09)</p> <p>מועד א': מיום שני, א' בשבט (26.1.09) עד יום ששי, י"ט בשבט (13.2.09)</p> <p>מועד ב': מיום ראשון, כ"א בשבט (15.2.09) עד יום שלישי, ז' באדר (3.3.09)</p>	<p>תחילת הלימודים</p> <p>חופשת חנוכה</p> <p>גמר סמסטר א'</p> <p>בחינות סמסטר א'</p>
---	---

סמסטר ב' – סמסטר אביב

<p>יום רביעי, ח' באדר (4.3.09)</p> <p>יום שלישי, י"ד באדר (10.3.09)</p> <p>מיום שני, י"ב בניסן (6.4.09) עד יום רביעי, כ"א בניסן (15.4.09)</p> <p>הלימודים יתחדשו ביום חמישי, כ"ב בניסן (16.4.09)</p> <p>יום שלישי, ד' באייר (28.4.09)</p> <p>(בערב יום הזכרון הלימודים יופסקו בשעה 18.00)</p> <p>יום רביעי, ה' באייר (29.4.09)</p> <p>ייקבע</p> <p>ימים חמישי-ששי, ה'-ו' בסיון (28.5.09-29.5.09)</p> <p>יום שלישי, א' בתמוז (23.6.09)</p> <p>מועד א': מיום רביעי, ב' בתמוז (24.6.09) עד יום שלישי, כ"ב בתמוז (14.7.09)</p> <p>מועד ב': מיום רביעי, כ"ג בתמוז (15.7.09) עד יום שלישי, ז' באב (28.7.09)</p>	<p>תחילת הלימודים</p> <p>חופשת פורים</p> <p>חופשת פסח</p> <p>יום הזכרון לחללי צה"ל</p> <p>חופשת יום העצמאות</p> <p>יום הסטודנט</p> <p>חופשת שבועות</p> <p>גמר סמסטר ב'</p> <p>בחינות סמסטר ב'</p>
---	--

עונת לימודי הקיץ: מחצית חודש יולי – מחצית חודש ספטמבר 2009

מועדי הבחינות נתונים לשינויים בידי הגופים המוסמכים. כל שינוי במועד בחינה יפורסם על לוח המודעות ויחייב את ציבור התלמידים.

* במהלך שנת הלימודים תשס"ט יתקיימו אירועי תרבות לתלמידי תואר ראשון בימי ד', משעה 11.45 ועד השעה 12.30. לצורך קיום האירועים, השיעורים יתחילו בשעה 12.30 ויסתיימו בשעה 14.00.

שנה"ל תש"ע – יום תחילת הלימודים: יום ראשון, 18.10.2009

ימי מנוחה למוסלמים, לצ'רקסים, לדרוזים ולנוצרים

לשנה"ל תשס"ט 2008/2009

חגי המוסלמים והצ'רקסים

1.9.2008	30-29 ימים החל מ-	1 רמדאן (חודש הצום)
1.10.2008	3 ימים	עיד-אלפיטר (חג הפסקת הצום)
8.12.2008	4 ימים	עיד-אלאדחה (חג הקורבן)
		<u>שנת ההג'ירה 1426</u>
29.12.2008	יום אחד	1 מוחרם (ראש השנה ההג'ירית)
9.3.2009	יום אחד	יום הולדת הנביא מחמד
20.7.2009	יום אחד (בחירה)	ליל אלאסרא' ואלמעראג' (עלית הנביא השמימה)

הערה: היות וראש החודש בשנה ההג'ירית נקבע על-פי הלבנה, עשויים לחול שינויים במועדי החגים המוסלמים והצום, בגבול של יום ואפילו יומיים.

חגי העדה הדרוזית

28.11.2008	10 ימים	אלעושר
8.12.2008	4 ימים	חג הקורבן (עיד-אלאדחה, ערב החג)
25.1.2009	יום אחד	חג הנביא אליהו ("אלח'דר")
25.4.2009	4 ימים	חג הנביא שועיב
10.9.2009	יום אחד	יום נביא סבלאן

חגי העדות הנוצריות

קתולים			
פרוטסטנטים	אורתודוכסים	ארמנים	
25.12.2008	7.1.2009	19.1.2009	חג המולד
26.12.2008	8.1.2009	20.1.2009	יום שני לחג המולד
1.1.2009	14.1.2009	14.1.2009	ראש השנה
6.1.2009	19.1.2009	19.1.2009	חג ההתגלות
25.3.2009	7.4.2009	20.4.2009	יום הבשורה
5.4.2009	12.4.2009	12.4.2009	חג הדקלים
10.4.2009	17.4.2009	17.4.2009	יום ששי הטוב
12.4.2009	19.4.2009	19.4.2009	פסחא
13.4.2009	20.4.2009	20.4.2009	יום שני לפסחא
21.5.2009	28.5.2009	28.5.2009	עלייה השמימה
31.5.2009	7.6.2009	7.6.2009	שבועות
1.6.2009	8.6.2009	8.6.2009	יום שני לשבועות

הערות:

- סטודנטים, בני העדות הלא-יהודיות, יוכלו לפנות חודש מראש למוזכירות החוג להסדרת מועד חלופי לבחינות שתתקיימנה בתאריכי החגים המפורטים לעיל.
- סטודנטים לא יהודים יהיו רשאים להיעדר משיעורים בימי חגם בהתאם לתאריכים הנ"ל.

ראשי תיבות וקיצורים

פרוסמינריון	פ"ס	סמסטר א'	א'
קורסים צמודים	צ'	אופן ההוראה	א"ה
דרישות קדם / קורס קיץ	ק'	סמסטר ב'	ב'
קבוצת הדרכה	ק"ה	בחינת פטור	ב"פ
קריאה מודרכת	ק"מ	בחינת גמר	ב"ג
קמפוס	ק"פ	הדרכה אישית	ה"א
סיוור	ר'	הדרכה מעשית	ה"מ
שיעור	ש'	קורסים זהים	ז'
שיעור בחירה	ש"ב	לימודי שדה	ל"ש
שיעור וסדנה	ש"ד	מעבדה	מ'
שיעור ומעבדה	שו"מ	מכינה	מכ'
שכר לימוד	שכ"ל	נקודות זכות	נ'
שיעור מונוגרפי	ש"מ	סמינר/סמינריון	ס'
שיעור וסמינריון	ש"ס	סדנה	סד'
שנת הלימודים	שנה"ל	סדנה דידיאקטית	ס"ט
שיעור ועבודה מעשית	ש"ע	סמינריון כתיבה	ס"כ
שיעור וקריאה מודרכת	שק"מ	סמינריון מחקר	ס"מ
שיעור תרגיל וסיוור	ש"ר	סמינריון עיוני	ס"ע
שעות שבועיות	ש"ש	סמינריון דידיאקטי	ס"ד
שעות שבועיות סמסטריאליות	שש"ס	סמינריון שמיעה	ס"ש
שיעור ותרגיל	ש"ת	סמינריון תרגיל	ס"ת
תרגיל	ת'	עבודה מעשית	ע"מ
תרגיל דידיאקטי	ת"ד	עבודה סוציאלית	ע"ס
תרגיל מעבדה וסיוור	תמ"ס	פרוייקט גמר	פ"ג